

DOCUMENTE
PRIVITOARE LA
ISTORIA ORAȘULUI IAȘI

VOLUMUL III

ACTE INTERNE
(1691-1725)

editate de

IOAN CAPROȘU

EDITURA „DOSOFTEI“
IAȘI, 2000

VOLUMUL III
ACTE INTERNE (1691 – 1725) editate de
IOAN CAPROȘU

VOLUM TIPĂRIT DE PRIMĂRIA MUNICIPIULUI IAȘI

prin hotărârea Consiliului Municipal Iași nr. 67 din 29 martie 1999

ISBN 973-9135-91-9

**DOCUMENTE
PRIVITOARE LA
ISTORIA ORAȘULUI IAȘI**

VOLUMUL III

**ACTE INTERNE
(1691-1725)**

editate de

IOAN CAPROȘU

**EDITURA „DOSOFTEI“
IAȘI, 2000**

INTRODUCERE

Cel de al III-lea volum de Documente privitoare la istoria oraşului Iaşi cuprinde actele interne din fondurile arhivistice publice din ţară, din cele ce ne-au fost accesibile în străinătate pe parcursul a aproape patru decenii şi din publicaţiile de pînă acum privitoare la vatra, hotarul (moşia) şi ocolul tîrgului Iaşi între 1691 şi 1725, precum şi cîteva documente ce nu se circumscriu acestei categorii dar conţin informaţii importante referitoare la istoria din perioada menţionată a acestui oraş. Cu excepţia a patru acte păstrate în traduceri şi copii greceşti şi latineşti vechi, textele din acest volum au ajuns pînă la noi în limba română, fie în original, fie în copii, rezumate sau menţiuni. Investigaţiile în arhivele străine au dus la o scădere considerabilă a numărului formelor inferioare de păstrare a actelor din acest volum, care au fost înlocuite cu originalele lor inedite, astfel încît marea majoritate a textelor ce urmează este constituită de documente originale. Dincolo de amploarea şi însemnătatea informaţiilor istorice noi pe care le conţin, originalele menţionate arată cît de necesară continuă să rămîină cercetarea sistematică şi completă a izvoarelor diplomatice româneşti înstrăinate, mai ales a acelora din spaţiul grecesc şi din Orientul Apropiat, cel mai puţin cunoscute pînă în prezent istoricilor. Explorările arhivistice făcute în ultima vreme sub egida Centrului de Cercetări Neogreceşti din Atena permit de pe acum o estimare cantitativă asupra fondurilor documentare româneşti din cîteva mănăstiri athonite, menţionate deja de noi în introducerea de la volumul al II-lea al Documentelor privitoare la istoria oraşului Iaşi¹.

Cum aproape toate mănăstirile din Iaşi au fost închinat aşezămintelor religioase de la Muntele Athos şi de la Ierusalim (Sfîntul Mormînt) nu mai încapă nici o îndoială asupra sporirii în viitor a numărului documentelor originale privitoare la istoria Iaşilor care, fie nu au putut fi cuprinse în acest volum, fie sînt editate aici după formele inferioare (copii, rezumate sau menţiuni) din condicile unora din aceste mănăstiri păstrate în fondurile arhivistice din ţară.² Întocmite în a doua jumătate a veacului al XVIII-lea şi în prima parte a secolului următor de copişti ce nu erau întotdeauna şi buni cunoscători ai specificului cancelariei domneşti, aceste condici conţin destule inadvertenţe, lipsuri şi erori ce alterează nu odată conţinutul şi în permanenţă forma actului, descumpănindu-l chiar pe cercetătorul avizat dar neexersat în domeniul editării izvoarelor diplomatice. Examinarea paralelă a originalelor cu ceea ce au transpus copişti în condicile mănăstireşti arată limpede că orice act original nou va îmbogăţi şi va amenda informaţiile succinte şi deseori incomplete sau alterate, mai ales din rezumatele şi

¹ P. V-VI, notele 1-4.

² *Ibidem*, nota 4.

mențiunile din acest volum, asupra cărora editorul nu a putut aduce, în stadiul actual al cunoștințelor de ordin documentar, decât anumite deslușiri, ce pot oferi sugestii pentru o perspectivă editorială în acest domeniu. Inevitabil incomplet datorită mulțimii documentelor înstrăinate și încă necatalogate de instituțiile străine deținătoare, volumul de față înglobează, totuși, potrivit criteriului de selecție menționat, totalitatea actelor cunoscute prin intermediul instrumentului arhivistic existent ce se circumscriu istoriei Iașilor.

Ca și la tomurile anterioare, toate actele din acest volum sînt urmate de caracteristicile arheografice necesare și de menționarea critică a tuturor formelor, inedite sau publicate, ale documentului; din păcate, dorința editorului de a însoți fiecare text original de facsimilul respectiv nu a putut fi concretizată nici în acest volum, așa încît secțiunea de facsimile de la sfîrșitul tomului cuprinde doar un număr restrîns de acte cu anumite particularități paleografice, sigilografice și lingvistice, de interes special pentru medievist sau pentru lingvist.

În absența originalului, a fost aleasă pentru editare în chip firesc cea mai bună formă de păstrare a actului, indiferent dacă acesta a mai fost sau nu publicat. În cazul documentelor publicate anterior au fost păstrate particularitățile fonetice ale ediției reproduse, inadvertențele de orice fel fiind semnalate în notele de subsol. Dacă actul a fost publicat după original de mai multe ori de unul sau de mai mulți editori, a fost aleasă pentru ediția de față, în urma examinării critice, cea mai bună formă a lui, cumulîndu-se în permanență, cu disocierea necesară, desigur, toate detaliile arhivistice și caracteristicile arheografice, utile cercetătorului, dar mai ales editorului ce va avea în vedere depistarea acestor acte în arhivele particulare, dacă ele nu au ajuns, între timp, în fondurile publice.

Nici în acest volum nu au putut fi incluse copiile din condicile lui Gheorghe Ghibănescu³, aflate de multă vreme într-o colecție particulară, inaccesibilă istoricilor, și nici documentele în limba armeană de la Muzeul de Istorie din Iași, necatalogate încă, referitoare la mahalaua armenescă și la cea învecinată, a mănăstirii Bărboiu.

Intervalul cronologic la care se referă volumul de față decurge din cantitatea materialului documentar raportată la dimensionarea celorlalte două tomuri, chiar dacă limitele lui nu marchează momente de referință din istoria Iașilor. Cele 663 de texte din acest tom nu reprezintă, evident, totalitatea actelor păstrate din această perioadă cu privire la orașul Iași, din moment ce, precum am menționat mai sus, arhivele străine conservă altele, aflate în prezent în curs de catalogare⁴. Pe măsură ce aceste documente vor intra în circuitul istoriografic și accesul la ele nu va fi îngreunat, informația istorică din prezentul volum și din cele

³ Cf. *Ibidem*, nota 5.

⁴ *Ibidem*, notele 4 și 5; cf. și Florin Marinescu, *Valorificarea documentelor românești de la Muntele Athos la Centrul de Cercetări neogrecești din Athena*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie „A.D. Xenopol“ – Iași, tom XXVI (1989) <partea > I, p. 499-508. Îi mulțumim și pe această cale autorului acestui articol pentru bunăvoința cu care ne-a înlesnit transcrierea după fotocopii a unor documente originale din spațiul grecesc.

două anterioare va trebui numaidecît completată cu cea din noile acte, care, prin numărul și importanța lor, vor reclama, neîndoielnic, alcătuirea unui nou volum.

Normele de editare a textelor din acest tom sînt asemănătoare celor folosite pentru actele românești din volumele ce îl preced, întregirea prescurtărilor fiind marcată prin paranteze rotunde, iar pentru restabilirea textului rupt, șters, omis sau ilizibil fiind folosite parantezele unghiulare (⟨ ⟩) însoțite de note; literele sau cuvintele de prisos au fost marcate prin paranteze drepte ([]).

Regulile de transcriere a documentelor din acest volum nu se deosebesc de cele folosite pentru textele românești din tomurile I și II; slovele chirilice susceptibile de interpretări fonetice au fost transcrise astfel: Ѧ prin ea (curtean, șeapte) sau prin é (făméie, știré) (în cazul în care diftongarea nu mai este prezentă astăzi în limbă); Ѧ prin diftongii ea (mea, acolea) și ia (boiar, iaste), și prin ie (viie) și é (dzéce, Vasilié); Ѧ prin ia (cheltuială), ea (neam, direaptă) sau prin ié (făméie); Ѧ atît după vocală cît și după consoană prin iu (fiuu, blănariu); Ѧ și Ѧ, datorită alternanței lor grafice, au fost transcrise potrivit pronunției actuale, fie prin ă (blăstăm), fie prin î (finaț, stîlp); Ѧ, Ѧ au fost redade prin ce, ci și, respectiv, ge, gi, potrivit pronunției de astăzi; Ѧ a fost transcris prin î (cît) sau în (întors), iar înainte de consoanele labiale p și b prin im (împresurare, îmblă); Ѧ la început de cuvînt sau de silabă a fost redat potrivit ortografiei actuale: prin ie (ieși, Iezereni, sau prin e (el, era); vocalele și consoanele duble au fost transcrise ca în text (soora, Anna). Restul slovelor chirilice au fost transcrise potrivit valorilor fonetice cunoscute⁵.

Pentru a nu încărca textul cu note, nu am marcat grafic slavonismele, care se repetă adesea de la un document la altul, ci le-am cumulat, ca și în celelalte două tomuri, în prima secțiune a glosarului de la sfîrșitul volumului intitulat *Cuvinte și expresii slavone din documentele în limba română*; în cea de a doua parte a acestuia am înregistrat, potrivit formularului diplomatic, cuvintele și cele cîteva expresii slavone, cu traducerea lor, ce se repetă în mod stereotip mai ales la începutul și la sfîrșitul aceluiași documente.

Indicii de nume și de materii au aceeași structură cu cei ai volumelor anterioare și au fost alcătuiți de Marius Chelcu, cercetător științific în colectivul de documente medievale al Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași; ei au fost revăzuți și completați de editorul volumului. Și de această dată s-a avut în vedere necesarul caracter normativ al lor, înregistrîndu-se la voci formele (numelor sau materiilor) potrivit atestărilor din documentele originale, iar în cazul onomasticelor optîndu-se pentru forma ortografiată de purtătorul numelui, care, în destule cazuri, nu corespunde nici tradiției istoriografice, statornicită uneori *ad libitum* sau în absența rigorii cuvenite⁶, și nici formei de mai tîrziu sau

⁵ Cf. Notă asupra ediției, la *Monumenta linguae dacoromanorum. Biblia 1688*, pars V, *Deuteronomium*, îngrijirea editorială a volumului: Vasile Arvinte și Ioan Caproșu, Iași, 1997, p. 98–99.

⁶ Cf. Petru Caraman, *Cum nu trebuie editate vechile manuscrise slavo-române. Studiu critico-lingvistic asupra ediției Pomelnicului de la Bistrița și asupra unor ediții de documente slavo-române* (ed. I. Caproșu), I, în „Revista de Istorie Socială”, An. I (1996), Iași, p. 563–591, și An. II–III (1997–1998), p. 479–518.

cele de azi a numelui. Tot atât de necesară a fost și înregistrarea fidelă la indicele de materii a tuturor formelor atestate documentar ale instituțiilor medievale ca și alegerea corectă a formei de bază, ignorată adesea în condițiile unei fluctuații terminologice perpetuate istoriografic.

Acele din acest volum sînt redactate în limba română, atât de profesioniști ai scrisului, ca diecii, pisarii și uricarii din cancelaria domnească, diecii doamnei, cei de cămară, de divan, de vistierie sau logofeții de rang inferior, cît și de unii boieri (postelnici, cluceri, medelniceri etc.), de mici slujbași domnești, de slujitori ai bisericii (protopopi, preoți, diaconi, dascăli, ȣircovnici, egumeni, călugări etc.) și de orășenii de diferite categorii profesionale; obîrșia diferită ca și instrucția lor tot atât de diferită determină particularități de limbă, îndeosebi de ordin fonetic și lexical, ce conferă scrisului din aceste documente o varietate de natură să-l intereseze în chip firesc pe lingvist.

Tipărirea acestui volum, ca și a celor anterioare, nu ar fi fost posibilă, în condițiile de acum, fără deplina înțelegere cu care a fost acceptată propunerea noastră, de editare a unui corpus documentar ieșean, de D-l Primar al Municipiului Iași, Prof. univ. dr. Constantin Simirad, și, apoi, de D-nii viceprimari, Prof. univ. dr. Ștefan Ungureanu și economist Vasile Dumitriu, care, împreună cu membrii Consiliului Municipal, au hotărît alocarea sumei necesare pentru imprimarea cărții. Tuturor le exprimăm și aici întreaga noastră grațitudine.

BIBLIOGRAFIE-PRESCURTĂRI

- Antonovici, *Documente* = Antonovici, Ioan, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5(1925), p. 122–129.
- Aricescu, *Indice*, II = Aricescu, C., *Indice de documente aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, în „Revista Istorică a Arhivelor României“, Broșura II, București, 1876.
- Bădăraș și Caproșu, *Iașii vechilor zidiri* = Bădăraș, Dan, Caproșu, Ioan, *Iașii vechilor zidiri*, Iași, Editura „Junimea“, 1974.
- Baleanu, *Documente* = Baleanu, Alex., *Documente comunicate de ...*, în „Ioan Neculce“, fasc. 6 (1926-1927), p. 181-183.
- Benjamin ș. a., *Izvoare*, II, = Benjamin, L., Spielman, M., Stanciu S., *Izvoare și mărturii privitoare la evreii din România*, vol. II, București, 1990.
- Berechet, *Album paleografic* = Berechet, Șt. Gr., *Album paleografic juridic*, No. 1, alcătuit de ..., Iași, 1939.
- Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I = Bianu, Ioan, *Catalogul manuscriptelor românești*, tomul I, întocmit de ..., București, 1907.
- Bianu și Nicolaiasa, *Catalogul ms. rom.*, III = Bianu, Ioan, Nicolaiasa G., *Catalogul manuscriptelor românești*, III, Craiova, 1931.
- Bogdan, N. A., *Documente* = Bogdan, N. A., *Documente comunicate de...*, în „Ioan Neculce“, fasc. 2 (1922), p. 260-266.
- Burada, *Documente* = Burada, T., *Documente comunicate de...*, în „Ioan Neculce“, fasc. 4 (1924), p. 131-133.
- Caproșu, *O istorie a Moldovei* = Caproșu, I., *O istorie a Moldovei prin relațiile de credit. Până la mijlocul secolului al XVIII-lea*, Iași, Ed. Universității „Al. I. Cuza“, 1989.
- Catalog A. I. C.*, III = *Catalogul documentelor moldovenești din Arhiva Istorică Centrală a Statului*, vol. III, 1653-1675, întocmit de Mihai Regleanu, Doina Duca, Constanța Negulescu, Veronica Vasilescu și Cornelia Crivăț, D. G. A. S., București, 1968.
- Catalog D. A. C.*, IV = *Catalogul documentelor moldovenești din Direcția Arhivelor Centrale*, vol. IV, 1676-1700, întocmit de Mihai Regleanu, Doina Duca-Tincușescu, Veronica Vasilescu și Constanța Negulescu, D. G. A. S., București, 1970.
- Catalog D. A. C.*, V = *Catalogul documentelor moldovenești din Direcția Arhivelor Centrale*, vol. V (1701-1720), întocmit de Veronica Vasilescu <și> Doina-Duca Tincușescu, București, 1974.

- Catalog D. A. C., Supliment I* = *Catalogul documentelor moldovenești din Direcția Arhivelor Centrale, Supliment I*, întocmit de Maria Soveja, Mihai Regleanu, Doina Tinculescu, Marcel Ciucă și Gabriela Birceanu, D. G. A. S., București, 1975.
- Cândea, Mărturii, I, II* = *Cîndea, Virgil, Mărturii românești peste hotare. Mică enciclopedie*, București, Ed. Enciclopedică, vol. I, 1991; vol. II, 1998.
- Codrescu, Uricariul* = *Codrescu, Teodor, Uricariul*, vol. I, Iași, 1852; vol. II, ed. a II-a, Iași, 1875; vol. IV, Iași, 1857; vol. V, Iași, 1862; vol. VI, Iași, 1875; vol. VII, Iași, 1876; vol. IX, Iași, 1887; vol. XI, Iași, 1889; vol. XX, Iași, 1892; vol. XXIII, Iași, 1895.
- Costăchescu, Din actele caselor de pe locul Liceului Național* = *Costăchescu, M., Din actele vechi ale caselor ce au fost pe locul Liceului Național din Iași*, în „Anuarul Liceului Național”-Iași, 1942-1943, p. 38-44.
- Costăchescu, Documente* = *Costăchescu, Mihai, Documente comunicate de ...*, în „Ioan Neculce”, fasc. 1 (1921), p. 95-105; fasc. 2 (1922), p. 269-285; fasc. 3 (1923), p. 78-90 și 108-116; fasc. 4 (1924), p. 176-186; fasc. 5 (1925), p. 160-170; fasc. 8 (1930), p. 61-71.
- Creșterea colecțiilor* = *Biblioteca Academiei Române, Creșterea colecțiilor*, pe anii 1907-1942, București, 1907-1942.
- Dan, M-rea Putna* = *Dan, Dimitrie, Mândstirea și comuna Putna. Cu două appendice*, București, 1905.
- Dan, Cronica Episcopiei de Rădduși* = *Dan, Dimitrie, Cronica Episcopiei de Rădduși. Cu appendice de documente slavone, originale și traduse, și mai multe ilustrațiuni*, Viena, 1912.
- Dezbateri și comunicări* = *Dezbateri și comunicări*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 294; fasc. 7 (1928), p. 323.
- Erbiceanu, Istoria Mitropoliei Moldovei* = *Erbiceanu, C., Istoria Mitropoliei Moldovei și Sucevei și a catedralei mitropolitane din Iași*, București, 1888.
- Ghibănescu, Academia și doc. Iași* = *Ghibănescu, Gh., Academia Română și documentele ce vorbesc de Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 3 (1923), p. 204; fasc. 5 (1925), p. 321-329.
- Ghibănescu, Actele caselor Institutului Gregorian* = *Ghibănescu, Gh., Actele caselor Institutului Gregorian, Maternitatea, Str. Cuza Vodă (fostă Str. Golia)*, în „Ioan Neculce”, fasc. 9₁ (1931), p. 129-147.
- Ghibănescu, Arhiva Muzeului Municipal-Iași, fasc. II, III* = *Ghibănescu, Gh., Arhiva Muzeului Municipal-Iași. Documente românești (1653-1722)*, Fascicula II, Iași, 1920; *Documente românești (1723-1757)*, Fascicula III, Iași, 1930.
- Ghibănescu, Arh. St. București și doc. Iași* = *Ghibănescu, Gh., Arhivele Statului din București și documentele ce vorbesc de Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 292-296 și 299-302.

- Ghibănescu, *Breasla mișeilor* = Ghibănescu, Gh., *Breasla mișeilor și locul calicilor din Iași*, în „Ioan Neculce“, fasc. 4 (1924), p. 81–111.
- Ghibănescu, *Documente* = Ghibănescu, Gh., *Documente comunicate de ...*, în „Ioan Neculce“, fasc. 1 (1921), p. 106-119; fasc. 2 (1922), p. 286-291; fasc. 3 (1923), p. 90-99; fasc. 4 (1924), p. 134-148; fasc. 5 (1925), p. 195-233; fasc. 6 (1926-1927), p. 112-165; fasc. 7 (1928), p. 96-118 și 125-126; fasc. 8 (1929), p. 71-119; fasc. 9₁ (1931), p. 83-156; fasc. 9_{II} (1933), p. 263-268.
- Ghibănescu, *Ms. Surete* = Ghibănescu, Gh., *Surete și izvoade. Manuscrise*, vol. I, II, IV-VIII, XIII, XVI, XXXI, XLIV.
- Ghibănescu, *Surete* = Ghibănescu, Gh., *Surete și izvoade*, vol. III, Iași, 1907; vol. IV-VI, Iași, 1908-1909; vol. VIII, Iași, 1911; vol. IX, Iași, 1914; vol. X, Iași, 1921; vol. XII, Iași, 1924; vol. XIV, Iași, 1926; vol. XXI-XXII, Iași, 1929-1931.
- Ghibănescu, „Theodor Codrescu” = Ghibănescu, Gh., „Theodor Codrescu”, An. I (1916) și An. IV (1935).
- Ghibănescu, *Uricarul și doc. Iași* = Ghibănescu, Gh., *Uricarul (XXV volume) și documentele ce vorbesc de Iași*, în „Ioan Neculce“, fasc. 7 (1928), p. 255-262.
- Hurmuzachi-Iorga, *Documente* = Hurmuzachi, *Documente privitoare la istoria românilor*, vol. XI, București, 1900; vol. XIV, *Documente grecești...*, publicate de N. Iorga, partea I (1320-1716), București, 1915; vol. XV, partea a II-a, București, 1913.
- Ichim, Traian, *Documente* = Ichim, Traian, *Documente comunicate de...*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 182-1903; fasc. 6 (1926-1927), p. 183-202; fasc. 7 (1928), p. 126-134.
- Iorga, *Anciens documents* = Iorga, N., *Anciens documents de droit roumain*, vol. I, Paris – București, 1930; vol II, Paris – București, 1931.
- Iorga, *St. și doc.* = Iorga, *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, vol. I-II, București, 1901; vol. IV-VII, București, 1902-1904; vol. XI, București, 1906; vol. XVI, București, 1908.
- Istrati, *Condica Mavrocordat, III* = Istrati, Corneliu, *Condica lui Constantin Mavrocordat*, ediție de..., vol. III, Iași, 1987.
- Îndrumător în Arh. St. Iași = Îndrumător în Arhivele Statului din Iași, I, Iași, 1947.
- Lapedatu, Al., Ghika-Budești, N., *M-re* = Lapedatu Al., Ghika-Budești, N., *Măndăstirea lui Aron Vodă*, în „Bul. Com. Mon. Ist.“, II (1909), p. 5-22.
- Marinescu, Florin, *Xiropotamu, I* = Μαρινέσκου, Φλορίν, *Ρουμανικά έγγραφα του Αγίου Ορους. Αρχείο Ιεράς Μονής Ξεροποταμου*, Τομος πρώτος, Αθήνα (Marinescu, Florin, *Documente românești de la Sfântul Munte. Arhiva Sfintei Măndăstiri Xiropotamu*, Tom. I, Atena, 1997).

- Marinescu, Iulian, *Doc. relative la familia Neculce* = Marinescu, Iulian, *Doc. relative la familia Neculce*, în „Bul. Com. Ist. a Rom.”, vol. 4 (1925), p. 1–104.
- Melchisedec, *Chronica Romanului* = Melchisedec, *Chronica Romanului si a Episcopiei de Roman*, partea I (1392-1714), București, 1874.
- Mihail, *Contribuții documentare* = Mihail, Paul, *Contribuții documentare la istoria orașului Iași*, în „Anuarul Inst. de Ist. și Arh. „A. D. Xenopol”-Iași, tom. XXIV (1987)”, p. 415-478.
- Mihail, *Doc. Constantinopol* = Mihail, Paul, *Documente și zapise moldovenești de la Constantinopol (1607-1806)*, Iași, 1948.
- Mihailovici, *Regeste Constantinopol* = Mihailovici, Diacon Paul, *Regestele actelor moldovenești din arhiva de la Constantinopol a Sf. Mormînt, Chișinău*, 1934.
- “Miron Costin” = „Miron Costin”, Bîrlad, An. VII (1919).
- Moldova = *Moldova în epoca feudalismului*, vol. VI (1671-1710); alcătuitori: A. N. Nichitici, D. M. Dragnev, L. I. Svetlicinaia și P. V. Sovetov, Chișinău, Ed. „Știința”, 1922; vol. VIII (1711–1750), întocmit de Larisa Svetlicinaia, Demir Dragnev și Eugenia Bociarov; Coordonator: Demir Dragnev, Chișinău, 1998.
- “Revista Istorică” = „Revista Istorică”, București, An. II (1916).
- Rosenbaum, *Documente și note* = Rosebaum, Lazăr L., *Documente și note privitoare la istoria evreilor din Țările Române*, vol. I (1476–1750), fasc. I–III, București, 1947.
- Rosetti, *Cronica Bohotinului* = Rosetti, Radu, *Cronica Bohotinului*. Extras din *Analele Academiei Române*“, Mem. Secț. Ist., Seria a II-a, tom. XXVIII (1905-1906).
- Spielman, *Izvoare* = Spielman, Mihai, *Izvoare și mărturii privitoare la evreii din România*, vol. II, București, 1988.
- Stoicescu, *Dicționar* = Stoicescu, N., *Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și Moldova. Sec. XIV-XVII*, București, 1971.
- Stoicescu, *Lista marilor dregători* = Stoicescu, N., *Lista marilor dregători moldoveni (1384-1711)*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol”-Iași, tom. VIII (1971), p. 401-423.
- Stoicescu, *Dicționar* = Stoicescu, N., *Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și Moldova. Sec. XIV-XVII*, București, 1971.
- Stoicescu, *Lista marilor dregători* = Stoicescu, N., *Lista marilor dregători moldoveni (1384-1711)*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol”-Iași, tom. VIII (1971), p. 401-423.
- Stoide, *Documente și regeste* = Stoide, C. A., *Documente și regeste nemșene de la Dabija vodă*, în „Anuarul Liceului de băieți „Petru Rareș”-Piatra Neamț, 1935-1936.

- Stoide, *Negustorii din Șarhorod* = Stoide, C. A., *Negustorii din Șarhorod în Moldova*, în „Revista Istorică Română”, vol. V-VI (1935), p. 382-386.
- Stoide, *Prima domnie moldovenească* = Stoide, C. A., *Prima domnie moldovenească a lui Gheorghe Duca vodă*. Extras din „Revista Istorică Română”, vol. XIV (1945), fasc. 4, 73 p.
- Stoide, *Tîrgul lui Barnovschi vodă* = Stoide, C. A., *Tîrgul lui Barnovschi vodă*. Extras din „Analele Moldovei”, An. I, nr. 1-4, 17 p.
- Stoide și Caproșu, *Relațiile economice ale Brașovului cu Moldova* = Stoide, Constantin A., Caproșu, Ioan, *Relațiile economice ale Brașovului cu Moldova. De la începutul secolului al XVIII-lea pînă la 1850*, Chișinău, „Universitas”, 1992.
- Tanoviceanu, *Marele spătar Ilie Țifescu* = Tanoviceanu, I., *Marele spătar Ilie Țifescu*, în „Analele Academiei Române”, Mem. Secț. Ist., seria a II-a, tom. XXXIII (1909-1910).
- Tezaur sucevean = *Din tezaurul documentar sucevean. Catalog de documente, 1393- 1849*, întocmit de Vasile Gh. Miron, Mihai-Ștefan Ceaușu, Gavril Irimescu (și) Sevastița Irimescu, D. G. A. S., București, 1983.
- Ungureanu, *Documente* = Ungureanu, Gh., *Documente comunicate de...*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7 (1928), p. 126-134.
- Urechia, V. A., *Din istoria sec. XVII* = Urechia, V. A., *Din istoria sec. XVII*, în „Revista pentru Istorie, Arheologie și Filologie”, An. VII (1893), fasc. 1.
- Urechia, V. A., *Inv. documentelor* = Urechia, V.A., *Inventariul documentelor care prin vreo latură se referă la Miron Costin și familia lui*, în Miron Costin, *Opere complete*, ed. V.A. Urechia, Tomul I, București, 1886, p. 67-196.
- Vasilescu, Veronica și Boiangiu, Aneta, = Vasilescu, Veronica, Dr. Boiangiu, Aneta, *Scrierea Scrierea chirilică românească. Album de paleografie*, București, 1982.
- Zotta, *Documente* = Zotta, Sever, *Documente comunicate de...*, în „Ioan Neculce”, fasc. 4 (1924), p. 166-170.

* * *

- Balan, Teodor, *Satele dispărute din Bucovina*. Extras din *Omagiu lui Ion I. Nistor*, Cernăuți, 1937.
- Bogdan, Damian P., *Paleografia româno-slavă. Tratat și album*, București, 1978.
- „Buletinul oficial” al României. Partea I, Anul IV, Nr. 163-165, vineri, 20 decembrie 1968.
- Caraman Petru, *Cum nu trebuie editate vechile manuscrise slavo-române. Studiu criticolingvistic asupra ediției Pomelnicului de la Bistrița și asupra unor ediții de documente slavo-române* (ed. I. Caproșu), I, în „Revista de Istorie Socială”, An I (1996), Iași, p. 563-591, și An. II-III (1997-1998), p. 479-518.
- Cernovodeanu, Dan, *Știința și arta heraldică în România*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.
- Codurile poștale ale Republicii Moldova în noua organizare administrativ-teritorială*, Chișinău, 1999.
- Dicționarul geografic al Basarabiei*, de Zamfir Arbore, București, 1904.

- Dicționarul geografic al Bucovinei*, de Em. Grigorovitz, București, 1908.
- Documente privind istoria României (DIR), Introducere*, vol. I-II, Editura Academiei, (București), 1956.
- Eremia, Anatol, *Nomenclatorul localităților din Republica Moldova*, Chișinău, <Editura> Civitas, 2000.
- Ghidul drumurilor din România*, lucrat sub direcțiunea lui Ion Cămărășescu, București, Editura Cultura Națională, 1928.
- Grămadă, Nicolai, *Toponimia minoră a Bucovinei*, vol. I-II, ed. Ion Popescu-Sireteanu, Editura Anima, 1996.
- Guțu, Olimpia, *Scrierea chirilică slavo-română. Album de documente*, București, 1988.
- Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*. Coordonatori: Ovid Sachelarie și Nicolae Stoicescu, București, Editura Academiei, 1988.
- Iordan, Ion, Gâștescu, Petre, (și) Oancea, D. I., *Indicatorul localităților din România*, București, Editura Academiei, 1974.
- Istoriia misti sil Ukrainskoi R.S.R., Cerniveț'ka oblast'*, Kiiv, 1969.
- Legea nr. 292-XIV din 19 februarie 1999...* în „Monitorul oficial” al Republicii Moldova, nr. 30 din 27 martie 1999, p. 2-22.
- Marele Dicționar Geografic al României*, alcătuit și prelucrat după dicționarele parțiale pe județe, de George Ioan Lahovari, general C. I. Brătianu și Grigore G. Tocilescu, vol. I-V, București, 1898-1902.
- Matasă, Preot C., *Câmpul lui Dragoș. Toponimie veche și actuală din județul Neamț*, București, Casa Școalelor, 1943.
- Moldova în epoca feudalismului*, vol. VII; partea I-II. *Recensămintele populației Moldovei din anii 1772-1773 și 1774*. Alcătuirea, cuvîntul introductiv și comentariile de P. G. Dmitriev, <Dimitriu>, Chișinău, Editura “Știința”, 1975.
- Nicu, Vladimir, *Localitățile Moldovei în documente vechi*, vol. I (A-L) și II (M-Z), Chișinău, Editura “Universitas”, 1991.
- Obreja, Alexandru, *Dicționar geografic al județului Iași*, Iași, Ed. „Junimea”, 1979.
- Păcurariu, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. 3 (secolele XIX și XX), București, 1994.
- România. Atlas rutier*, de General maior ing. Dragomir Vasile, Col. ing. Balea Victor, Col. ing. Mureșanu Gheorghe (și) Epuran Gheorghe, București, Editura Sport-Turism, (1981).
- R.S.S. Moldovenească. Împărțire administrativ-teritorială*, la data de 1 aprilie 1988, Chișinău, Editura “Cartea Moldovenească”, 1988.
- Slava veche și slavona românească*. Coordonator Pandele Olteanu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1975.
- Stoicescu, Nicolae, *Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova*, București, 1974.
- Tezaurul toponimic al României. Moldova*, Volumul I. *Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale. 1772-1988*. Coordonatorul seriei: Dragoș Moldovanu, Partea I, A. *Unități simple (Localități și moșii)*, A-O, Editura Academiei Române, București, 1991; Partea a 2-a. *Unități simple (Localități și moșii)*, P-30 decembrie; B. *Unități complexe*. Editura Academiei Române, 1992.
- Vîrtosu Emil, *Paleografia româno-chirilică*, București, Editura Științifică, 1968.
- Republica Moldova. Harta generală*, Scara 1:500 000, Editura I.M.C.O., 1993.
- Republica Moldova. Hartă fizico-geografică*, Scara 1:400 000, București, 1994.
- Republica Moldova. Harta teritorial-administrativă*, Scara 1:400 000, Institutul „Ingeocad” și Editura „Julian” – Chișinău, 2000.
- Republica Moldova. Topograficeskaia Karta*, Masștab 1:200 000, Kiev, 1988.
- Topograficeskaia Karta. Cernoviț'kaia oblast'*, 1:200 000, Format 55/56, VS Ucraină, 1992.
- Zagal'nogeografična Karta. Cernoviț'ka oblast'*, Masștab 1:200 000, Ukrgeodezkartografia.

* * *

Arh., arh.	= Arhiva, -ele	f.	= fila
Arh. St.	= Arhivele Statului	f. d.	= fără dată
Bibl.	= Bibliotecă	facs.	= facsimil
Bibl. Acad. Rom.	= Biblioteca Academiei Române	fasc.	= fasciculă
cca.	= circa	fig.	= figura
descr. arheogr.	= descriere arheografică	fond.	= fondul
dezv.	= dezvoltat	foto.	= fotocopie
diam.	= diametru	germ.	= german
doc.	= document	gr.	= grecesc
ed.	= ediție, -i	Inst. de Ist.	= Institutul de Istorie
în.	= înainte	inv.	= inventar
j.	= județul	orig.	= original
lat.	= latin, -nesc	rez.	= rezumat
menț.	= mențiune	rom.	= românesc
m.p.	= <i>manu propria</i>	rus.	= rusă, rusească, -esc
m-re, m-ri	= mănăstire, -i	s.	= sat, -e
Ms., ms.	= Manuscrise (fond) manuscris, -e (piesă arh.)	sec.	= secol
n.	= nota	Sf.	= Sfânta, -ul
nr.	= numărul	sl.	= slavon
op.	= opis	subl. ns.	= sublinierea noastră
orig.	= original	supl.	= supliment
p.	= pagina, paginile	Tr., tr.	= Transport, transport
perg.	= pergament	trad.	= traducere
r.	= recto	ț.	= ținut
		urm.	= următor, -oare
		v.	= verso (după numere)
		vol.	= volumul

* * *

() = marchează în text întregirea prescurtărilor.

< > = delimitează întregirile editorilor în cazul rupturilor, ștersăturilor și omisiunilor, precum și echivalarea cronologică în anii erei de la Hristos.

[] = indică ceea ce este de prisos în text.

Toader fost postelnic, fiul lui Enache fost mare medelnicer, vinde cumnatului său Panaitache mare sulger o jumătate de vad de moară, lângă ceirul domnesc, cu 73 de lei.

† Adec(ă) eu, Toader biv postélnic, s(î)nă Enache biv vel medelnicériu, mărturisescu cu acestu zapis al meu cum eu, de bun(ă)voia mea, de nime silitu, nici asupritu, ce de a mea bun(ă)voie, am vîndutu a mea dreaptă ocină și moșie, gium(ă)taate de vad de moară, ce iaste în șes, din gios de Balica, lângă ceairiul domnesc, care vad de moar(ă) ne iaste noao frățesc de la părintele nostru, răpoasatul Enache medelnicériul; și fiind părintele nostru viu, și căsătorind pre sora noastră, pre dumneaei Safta, după dumnalui Panaitache vel sulgériu, sîngur părintele nostru au datu, din plină voia dumisal(e), gium(ă)taate de vad dintr-acea moar(ă), dzéstre dumisale surorii noastre, Saftai sulgeroai; iar gium(ă)taate de vad de moar(ă) au rămas partea mea și a fraatelui nostru, dumisale lui Dumitrașco căm(ă)rașul; și învoindu-ne noi, frații tustrei, de ne-am împărțitu ocinile ce au avutu de la părinți, luînd cine unde i s-au vinitu și viindu-mi-s(ă) și mie parte din satu în ...¹, la ținutul ...¹, ne-am învoitu cu dumnalui fratele nostru, Dumitrașco căm(ă)rașul, și i-am datu partea mea dintr-acel satu, din ...¹, și dumnalui mi-au datu partea dumisale, gium(ă)taate de gium(ă)taate dintr-acel vad de moar(ă), partea dumisale.

Deci, eu am vîndutu toată acea gium(ă)taate de moar(ă) dumisale fratelui nostru, lui Panaitache sulgériul cel mare, și surorii noastre, Saftai sulgeroai, dreptu șeptedzeci <și> trei² lei, bani gata; și mi-au datu dumnalor toți banii deplin între mînuli méle denaintea a boiari mari de curte și a celor mai mici, carii mai gios toți s-au iscălitu.

Deci, ca s(ă) aibă dumnalui sulgériul și sora noastră, Safta sulgeroai, a ținea totu acel vad de moar(ă), ce scrie mai sus, cu totu, să le hie dumilorsale dreaptă ocin(ă) și moșie în véci, și cuconilor dumilorsale, și nepoților ș(i) a toată săminția dumilorsale; iar noi sau feciorii noștri sau hie ce săminție a no(a)stră treab(ă) să n-aibă într-acel vad de moar(ă).

Și pentru mai mare credința și eu am iscălitu, să hie de mare credință.

У Мс, л(ѣ)т(о) хзрчѣ ген(аріе) ѿи.

Із, ДѹМИТРАШКУ КЪМЪРАШ, ИСКАЛ <m.p.>.

Із, ТѠДЕР ПѠСТЕЛНИК, ИСКАЛ <m.p.>.

ТѹДОС(Е) ДѹБѹВ ВЕЛ ЛОГОФ(Е)Т ИСКАЛ <m.p.>; vădzîndu tocmal(ă) bun(ă) între dumnalor am iscălit.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: 7199 <1691> ghen(arie) 28.
<Nr.> 3 <urmat de rez. grecesc al actului>

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, VI/4. Orig., hîrtie difolio (31,6 × 22,3 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cemeală neagră.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 295, nr. 1313 (rez.).

¹ Loc liber în orig.

² Prejul scris de altă mînă, pe loc liber.

Panaite bulucbașa cu soția sa, Cemureca, cumpără o casă în Iași de la Eni, ginerele lui Andronic, cu 30 lei.

† Adec(ă) eu, Panaiute bulucbașe, și cu femeia me, Cemureca, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru precum am cumpărat noi o cas(ă) de la dumnealui Eni, ginerele lui Andronic, care cas(ă) i-au fostu și dumisale cumpăratură de la Ion a Moliuaie. Aceea cas(ă) am cumpăratu noi dreptu treidzăci de lei bătuți; și ban(i) nu i-am dat, numai ne-am pus dzi cu acestu zapis: gium(ă)tate de bani să-i dăm la iunii, iar gium(ă)tate la octovrie să istovim făr(ă) de cuvinte multe, macari de să va tîmpla și vro sminteal(ă) casii, iar noi tot să fim datori să plătim; iar de nu vor fi bani la dzi și să va tîmpla vro gîlceav(ă) pentru acești bani și vom mergi la vrun giudeț să fie toat(ă) cheltuial(a) dispre noi și s(ă) avem a da banii diplin.

Și-n tocma la noastră fostu-au Panaite zet Buti, și Ghiorghe neput lui Butei, și Cîrste a Pauni, și dumnealui Pan(ă) neguțitoriul, și Hagi ginerili lui Andronic, și Temelie, și Eni Dracul, și Todor și Zota.

Pentru credință am iscălit și ne-am pus și pecețile.

V Mlc, A(k)T(o) x3p40 φεβ(ρ)αριε κΔ.

Pan(ă) neguțitor martur¹; 'Iyo, Παναητης της πολυπασης...² <m.p.>; † εγω, Χρηστος μαρτηρο τα ανοθεν...²; † εγω ω Χατζης...² μαρτηρο τα ανοθεν...² <m.p.>³; Dumitrașco colivariul²; Eni Dracul, martur¹; Zota, martur¹; Toader, martur¹; Temelie, martur¹;

† Eu, Ștefan zet colivar, pisał <m.p.>⁴...⁵.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XIX>: N<r.> 14; No. 180.

Arh. St. Iași, Documente, CCCXXVII/30. Orig., hîrtie difolio (31,8 × 21,5 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, cinci amprente digitale în aceeași cerneală și un sigiliu inelar rotund, neclar.

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ Eu, Panaitis... <m.p.>; eu, Hristos, mărturisesc cele de mai sus... <m.p.>; † eu, Hagi ... mărturisesc cele de mai sus... <m.p.>.

⁴ Sigiliu inelar.

⁵ O semnătură neclară.

Costantin Cantemir voievod întărește Aniței, soția lui Ștefan zugravul, stăpînirea asupra casei din Iași dată de soțul ei.

Velet 7199 <1691>.

Un ispisoc de la Costantin vod(ă) întăritură Aniții, fămeia lui Ștefan zugravul, pe casa din Iași ce i-au dat-o soțul său, Ștefan.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 47 v. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

Datat după doc. următor, în care este menționat acest act (v. nr. 4 din acest volum).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. nr. 1329 (rez. cu data de mai sus).

Mihalcea, fiul lui David negustor, vinde lui Constantin <Cantemir> voievod un loc de casă cu pivniță de piatră în Iași.

Leat 7199 <1691> martie 27.

Zapis de la Mihalce, ficiorul lui David neguțatoriul. Scrie că, de bunăvoie lui, au vîndut mării sale Costandin voievoda a sa dreaptă ocinaă, un loc de casă cu pivniță de piatră din tîrgu din Iaș(i), carile au fostu cumpăratură tătîne-su lui David de la Pavăl, ficiorul lui Hagi.

Ar. St. București, A.N., MMCMV/6, nr. 67. Rez. din sec. XVIII.

EDITII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 300, nr. 1338 (rez.).

1691 (7199) aprilie 16, Iasi

Giurgea si sotia sa, Urîta, vînd lui Istratie o casă în mahalaua Sf. Ilie, cu 9 lei bătuți.

† Adecă eu, Giurgea, cu femeia mea, cu Urîta, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru cum noi de a noastră bunăvoie am vîndut preutului Istratie o cas(ă) ce iaste în poporul lui Sv(e)ti Ilie proroc, drept 9 lei bătuș(i); pintru aceea ca să-i fie dreaptă ocină și mosie în vécî.

Și la tocmala noastră au fost: preutul Gheorghii ce iaste la Sv(în)tu(l) Ilie, și Negrul vătavul dumisale vornicului Velicico, Ion Butco, sluga părintelui, și Simion Pișcăbabă, și Gligori pietrariul, și Mihăil(ă) croitoriul, și Toader s(î)nă Butculeas(ă), și Gligori Butuc, și Oancea șoltuzul și mulți oamen(i) buni s-au prilejit. Și pentru credința, ne-am pus peceteile și iscăliturile, să s(e) stie.

8 Ис, а(ѣто) зрчо ап(риліе) єі.

† Giurgea¹; † Urîta¹.

Pătrașcu¹; † Enachie¹; † ierei Ghiorghe <m.p.>; † Negru¹ văt(av)¹; Butco¹; † Simion¹; † Gligorie; Petriu; Mihăil(ă) croitorul; Toader s(î)nă Butculeas(ă); † Gligorie Butuc; † Oancea soltuzul.

Из, попа Максимъ въ Г(вѣ)тѣ Иѡанъ <м.р.>.

Из Бадина поп ѿт Данкуа. искаа <m.p.>.

† Попа Вас(и)ли дидакон, искал <т.р.>.

† Пз. Васил(іє) шт С(ва)ті Николан. искал <т.р.>.

† Попа Дим(н)триє ут Свети Иѡан <т.р.>.

Arh. St. Bacău, Documente, I/37. Orig., hîrtie (19,5 x 21 cm.), cerneală neagră, șapte amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

1691 (7199) aprilie 27, Iași

Fiicele lui Gheorghe Bute negustor din Iași vînd partea lor din Țibănești lui Ștefan de vistierie.

Iasi, 27 april 7199 <1691>.

Fetele lui «Ghiorghe Bute negustoriul din târgu din Iași» vînd partea lor din Țibănești (Bute o luase de la Iani Burnaz și de la fetele lui: «Măria și Cărstăna», epitrop fiind Ionichie arhimandritul, egumen de Gălata) lui «Ștefan de visterie».

Marturi: Leontie egumen de Gălata, Erimie egumen de Trei Sfetitele, «Zuza vornicul de gloatî, Neculai negustoriul, Gheuca bulucbaşa ziat Ghiorghe Bute, ...¹ şi Lozânschii Duratco ...¹ şi Gligoraşco Păstrăv».

După Iorga, *St. şi doc.*, VI, p. 94, nr. 104. Rez. din „Documente relative la moşile Țibăneşti şi Găneşti ale D-lui P.P. Carp”.

¹ Aşa în textul editat.

9

1691 (7199) mai 4, Iaşi

Constantin <Cantemir> voievod, în urma plîngerii lui Leontie, egumenul M-rii Galata, că unii dintre acei ce au vii pe locul mănăstirii de la Miroslava nu şi le lucrează şi nu şi le îngrădesc sau le vînd fără ştirea egumenului, trimite slujitorii domneşti pentru a face izvod de viile părginite şi neîngrădite şi porunceşte tuturor să le lucreze şi să le îngrădească.

† Иѡ КОСТАНДИН ВОЕВОДА, Б(о)ЖИ(Е)У М(И)Л(О)СТІЮ, Г(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Facem ştire cu această carte a domnii mele tuturor carii au vii pe locul sv(i)nteii mănăstirii Gălăţii, la Miroslava, că vini aicea rugătorul nostru Lontie egemenul de la acea sv(i)ntă mănăstire de făcu jalobă, dzicîndu cum unii din carii au vii pe acel loc nu-şi lucrează viile şi s(ă) le îngrădească, ce le las(ă) de s(e) părgineascu şi pentru une păragini c-acălea pustiescu şi viile altora carii le lucrează, întrîndu dobitoaci de strică; alţii să scoal(ă) de fac curăţători şi livedzi şi pun pomi şi pun stupi şi pre egumenul nu-l întreabă ce să fac ei moşnăni; alţii să scoal(ă) de vînd viile altora sau fac schimburi sau alte meşterşuguri fac, dzicîndu că le dau pentru datorii şi-n şti(re)a egumănelui nu mai iaste nici de unele.

Pentru acăea, iată c-am trimis domniia mea pre slugile domnii méli acolo ca să socotească şi să întrebe care vie de cîndu iaste părginită şi să scrie care vii stau făr-de garduri şi nu le îngrădescu ceia cu viile şi să întrebe de oameni buni, precum or da sama cu sufleteli lor, pentru toate meşterşugurile ce s-ar afla făcute de unii şi de alţii, dzicîndu c-au vîndut sau au schimbat sau au dat danie şi tot pre anume izvod curat să aducă la domniia mea.

Şi voi, toţi carii aveţi vii să vă hie în ştire, toţi să vă îngrădiţi viile şi să le lucraţi, că a cui vie nu s(e) va îngrădi şi s(e) va afla făcută pagubă pe prilazu¹ lui şi paguba va plăti şi de gloabă să hie; şi cine ar vrea să vîndză sau să schimbe tot cu ştirea egumenului să fie. Şi carii nu-ş(i) va lucra viile pîn-în al triilea an, volnic să fie egumenul a da acea vie cui s-ar afla să lucréză şi să-i hie în véci moşie.

Şi într-altu chip să nu fie.

У Иѡс, М(Ѣ)Т(О) ХЪРЧО МАН А.

БЕЛ ЛОГОФЕТ УЧ(И).

† АНГЕЛ <ПИСАЛ>.

<Pe verso-ul filei a doua, rezumatul în greceşte, din sec. XVIII, al actului şi, din aceeaşi vreme>: 7199 <1691> mai 4.

Arh. St. Bucureşti, M-reă Galata, XI/31. Orig., hîrtie difolio (29 × 20,2 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu în cerneală roşie, slab imprimat.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 303-304, nr. 1349 (rez.)

¹ Cuvînt transformat şi neclar.

Ștefan Munteanul împreună cu fiii săi vînd mitropolitului Sava o vie la Vlădiceni, cu 20 de lei bătuți.

† Adecă eu, Ștefan Munteanul, denpreună cu feciorii miei, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapisu al nostru precum să se știe că noi, de nimini siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreptu ocină și moșie, o vie care iaste la sat la Vlădiceni, care vie iaste în rîndu pe lîngă viile sventei mitropolii; și alții neîncăpîndu ca s(ă) cumpere făr-de sfinția sa părintele mitropolitul o am vîndut svinții sale părintelui chir Sava arhiepiscopul și mitropolitul Suceavski dreptu douădzeci de lei¹ bătuți, bani gata. Și ne-au făcut svinția sa plat(ă) deplin(ă) întru mîmule noastre ca s(ă) hie sfinției sale dreaptă ocină și moșie în veci; care această vie ne-u fostu și nouă cumpărătură de la Agafie, făméia Neacșului, și de la ficiorii ei, Sămion și Tofana și Vasilca. Și am dat sfinției sale și zapisul cel vechi care ne-u fostu de cumpărătură.

Și acestu zapis l-am făcut denaintea dumilorsale boiarilor celor mari și a mici care mai gios vor iscăli; și noi, pentru credința, mai gios ne-(a)m pus și degetele ca să hie de credință.

Și eu, Nicolai Cerchez diacul de cămar(ă), am scris zapisul.

Ștefan²; Istratie²;

У Ис, л(ѣ)т(о) хрѣсто маи аї.

Тѣдосе Двѣъ вел лѡг(о)ф(е)т искал <m.p.>.

Василіе Костаки вел дворник <m.p.>.

Із, Величко Костин вел ворник, искал <m.p.>.

Лѡпа Богдан хатман искал <m.p.>.

Із, Манолаци вел постелник, искал <m.p.>.

Иѡрдаки вел вист(арник) <m.p.>.

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: † Zapis pe o vie de la Vlădiceni.

Arh. St. București, Mitropolia Moldovei, III/3. Orig., hîrtie difolio (29 × 20,2 cm.), filigran, cerneală neagră, cu o tăietură (încușă) pe fila a doua, unde se afla scris ceva.

Idem, Ms.nr. 530, f. 85 r. (copie în Condica Mitropoliei Moldovei, scrisă în 1844).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 304, nr. 1353 (rez.).

¹ Prețul scris cu altă cerneală.

² Amprentă digitală.

Ștefan croitorul din Iași și soția sa, Luchiana, vînd un loc de casă lui Luca fiul Alexandrei, cu 20 de lei bătuți.

† Adecă eu, Ștefan croitorul den tîrgu den Iaș(i), și cu făméia mée, cu Luchiana, și cu feciorii noștri scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru, de nimea siliți, nici asupriți, ci de a noastră bunăvoie, am vîndut dreptă moșie a no<a>stră un loc de cas(ă) al nostru; și locul acesta este alături cu locul casei lui Ionașco dăr(ă)banul hatmanul(ui), mai den gios și lîngă drum. Acesta loc l-am vîndut dumisale Lucăi feciorul Alexandrii, dreptu 20 de lei bătuți, ca să fie dumisale ocină și moșie dreaptă, neclăute în veci, dumisale, și feciorilor dumisal(e), și strenepoților dumisal(e); iar

nimerelea treabă să n-aibă nici den frații noștri, nici den feciorii noștri, nici den nepoții noștri, ci să fie a Lucăi dreptă moșie, în veci. Iar den oamenii noștri, precum scriem mai sus, care se va ispiti a face vreo pîr(ă) sau gîlceav(ă) Lucăi pentru aceasta locu de mené, de Ștefan croitorul, și de fămeia mea, de Luchiiiana, neiertăți să fie; și la ce giudețu vor merge în se<a>mă să nu le ție, ci să fie de maré rușiné.

Și aceasta tocmal(ă) a no<a>stră și la faptul acestui zăpis au fostu mulți oaméni bun(i) și vecin(i) dupe pre<ju>¹rul acestui loc, anume: Bîgul hămalul, și Ion feciorul Godii meserciul, și Paholce croitorul, și Căsiian bărarul, și Răzmiriță cizmarul, și Ștefan Munte<a>nul, și Diica ce bătrînă.

Și eu, Ștefan croitorul, și cu făméia mea, pentru mai mar(e) credința, ne-am pus și degetel(e) ca să s(e) știe.

Let 7199 <1691> maiu 16.

Ștefan croitorul, vîndzătorul²; † Luchiiiana, fămeia lui Ștefan².

Bîgul hămalul, martur²; Ion s(i)nă Godei meserciul²; Pahulce croitorul, martur²; Vas(i)lie bărbierul, marturie¹; Ștefan Munteanul, martur²; Căsiian, marturie²; Diica, baba²; Lupul hamalul².

<Pe verso-ul filei a doua, următorul text scris de altă mînă în aceeași zi>:

† Așjiderelea cătră aceasta precum am mai cumpărat eu, Luca, trei paș(i) de loc den parte locului lui Ștefan Munte<a>nul den locul lui Ștefan croitorul. Și i-am dat ban(i) gata un galbăn pe acești trei paș(i) de loc denaintea acestor aldămășeri care scriu anume în fața acestui zăpis.

Și eu, Ștefan Munte<a>nul, pentru credința mi-am pus și degetul să s(e) știe. Maiu 16. Ștefan Munteanul¹.

<Pe verso-ul filei a doua, rezumat grecesc din sec. XVIII al zăpisului și, din aceeași vreme>: 7199 <1691> maiu 16. N<r> 18.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom. Documente istorice, LXXXIX/185 și 185 A. Orig., hîrtie difolio (33,5 × 20,7 cm.), filigran, cerneală neagră, 11 amprente digitale.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 12 v. (menț. în *Condica M-rii Aron Vodă*, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: Ghibănescu, *Acad. Rom. și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 321 (rez.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 306, nr. 1362 (menț.).

¹ Omis.

² Amprentă digitală.

Istina, soția lui Pană fost vameș la Focșani, și copiii lor, Ioniță și Zăhara, dăruiesc M-rii Sf. Ioan Zlataust un loc de casă de pe Ulița Herbinte din Iași pentru pomenirea lor.

† Adeică eu, Istina, fămeia lui Pană ce-am fostu vamăș la Focșeani, și cu cuconii noștri, Ioniță(ă) și Zăhara, scriem și mărturisim cu cestu adevărat zăpis al nostru, de nime nevoiți, nici asupriți, ci de a noastră bunăvoie, am socotit pentru un loc de casă ce-am avut noi aici, în tîrgu în Iași, pe Ulița Herbente, denainte sv(i)ntii mănăstiri Ioan Zlataostu, care loc ne-au fostu noă cumpărătură de la Mara și de la maica ei Irina Sîrbu. Acesta loc l-am dat danie sv(i)ntii mănăstiri unde iaste hramul Sf(î)nătului Ioan Zlataostu pentru sufletul soțului meu, lui Pană, și al meu și a cuconilor noștri și să

aibă a ne pomeni la sv(î)ntaa mănăstire; și zapisăle céle vechi încă le-am dat la mîna părintelui egumenului Miitarie; însă nehiindu aice să aibu a le trimite, iară de nu le voi trimite și să vor ivi cînduva, or de ficiorii miei, or de gineri, or de altu cineva, să nu să creadză, ci să le ia părintele egumănu pre sama sv(i)ntei mănăstiri. Iar cari dintru ficiorii noștri, sau din gineri, sau din nepoții sau dintr-altă rudă a noastră s-ar ispiti a face vo gîlceavă egumănu preste daniia ce-am dat noi sv(i)ntei mănăstiri, acela să hie neiertat de Domnul nostru I(isu)s H(risto)s și de Maica Précistă și de 318 Oțeți vărhovnici ce sîntu în Nichiia și trecleat, și procleat, și afurisit, și negru ca Iuda; și herul să ruginească și lemnul să putredescă, iar trupul aceleia să nu putredască.

Și cîndu am dat danii sv(i)ntii mănăstiri și avînd egumănu și cheltuială trei lei și giu_mă_tate, am făcut acest adevărat zapis denainte dumisale starostelui Iane și a mulți neguțitori și ulicéni, carii mai gios au iscălit, carii au știut carte, cari n-au știut carte și-au pus pecețile.

Și pentru mai mare credința, ne-am pus pecețile(e) în zapis ca să fie de mare credință sv(i)ntii mănăstir(i).

Și eu, Ursul diiac, am scris.

Урсу, л(ѣ)т(о) хр҃го м(ѣ)с(ѣ)ца кѣ маи д(ѣ)нь.

† Eu, Istinaa, mi-em pus picetea¹; Ioniț(ă)¹; Zăhara¹;

† Аз, КѢНСТАНТИН БИВ ВЕЛ ВАМ(ЕШ) <m.p.>; аз, АБЪЗА КАНЧЕР, ИСКАЛ <m.p.>; Αλεξανδρος Ραμανδι <m.p.>; † Ηοανη...² παρου <m.p.>; Γηωργη μαρτηρο та ανοθεν <m.p.>; † Μηταρη...², παρου <m.p.>; Δημος, μαρτηρας <m.p.>; Νηκολη Γραμα...² μαρτηρο та ανοθεν <m.p.>; Γηανακτης μαρτηρο та ανοθεν <m.p.>; Vas(i)le tălgirar, marturu¹; Ion Doboși, martur¹; Pavăl vătav de cărăuși, martur¹; Iane trîmbicer, martur.

Аз, В(а)силне, искал <m.p.>.

<Pe verso, scurt rezumat grecesc din sec. XVIII al zapisului și, din aceeași vreme>: 7199 <1691> mai 26. Ulița Herbinte. <Nr.> 9.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XII/12. Orig., hîrtie (36,6 × 27 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, șapte amprente digitale.

EDFII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 307–308, nr. 1370 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ † Ioani..., de față <m.p.>; Ghiorghe, mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; Mitari..., de față <m.p.>; Dimos, martor <m.p.>; Nikola Grama..., mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; Ionachis mărturisesc cele de mai sus <m.p.>.

13

1691 (7199) mai 31, Iași

Pavel din Iași vinde lui Păladie făclierul o vie la Vinețești, cu 30 de lei bătuți.

† Adecă eu, Pavăl din Iași, scriu și mărturisesc cu acest zapis al mieu cum eu, de nime silit, nici asuprit, ce de a mea bunăvoie, am vîndut a mea dreaptă ocină și moșie, o vie ce-am avut la Vineșeti, care mi-au fost și mie cumpărătură de la Axintie mesărchiul. Și acea vie iaste între viia Măinii și între viia vrîncénilor. Iastă vie o am vîndut dumisale lui Păladie făcliariul den tîrgul din Iași, dreptu treidzăci de lei bătuți. Și mi-au dat banii toți deplin în mînule méle.

Și la această tocmală s-au întâmplat dumnealui Ionașco, ginerile Măgureanului, și Vasilie căldărariul, și Gligorașco staroste de făcliiari, și Costantin Botezatul, și Vasile sînă Codrescul ot Vineșești, și Dumitrașco sluga dumisale lui Mihail logofătul al treile, și mulți oameni buni.

Și pentru credință, mi-am pus degetul, și acești oameni buni și-au pus peceteile și iscăliturile.

Și eu, Savin uricariul, am scris zăpisul și am și iscălit, să s(e) știe.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хрѣтѣ маи аѣ.

Pavăl ot Iași¹.

Γληγορασκο μαρτηρο τα ανοθεν <m.p.>; Δημητριος, μαρτηρας <m.p.>;
εγω Δημητριης, μαρτηρας <m.p.>².

Savin uricar <m.p.>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, un sigiliu inelar octogonal și o amprentă digitală.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 174, nr. 169 (rez. gr. dezvolt. după orig., hîrtie difolio (31,8×22,7 cm.), cerceală neagră, din Arh. M-rii Xeropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 244).

¹ Amprentă digitală.

² Gligorașco mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; Dimitrios, martor <m.p.>; eu, Dimitris, martor <m.p.>.

14

1691 (7199) iunie 1, Iași

Gligorașco, fiul lui Ionașcu, vinde lui Frangole mare vameș partea sa din satul Piscani, cu 12 lei bătuți, bani gata.

† Adeacă eu, Gligorașco ficiorul lui Ionașco, nepotul lui Ionașco Mălăescul, scriu și mărturisescu cu acestu adevărat zăpis al mieu precum să se știe că eu, de nime silit, nici asuprit, ce de a mea bun(ă)voie, am vîndut a me dreaptă ocin(ă) și moșie din sat din Piscani, de lîngă Moimești, cari iaste la ținutul Iașilor, dintr-o parte ce am cu văru-mieu Neculai; dintr-acea parte am vîndut giuimate, partea mea, și văru-mieu, lui Neculai, au rămas iar giuim(ă)tate. Și aceasta moșie o am vîndut dumisali lui Frangoli marili vamăș drept doispre(ze)ci lei băt(uți), bani gata, cu tot locul și venitul; care această parte de ocin(ă) au fost cumpărat(ă) moșului Ionașco Mălăescul de la Neagra, sora lui Căsăian, și a Huhulii, ca să hie dumisali dreptă ocin(ă) și moșie și cuconilor și nepoților și a toat(ă) săminții dumisali.

Și m-am apucat ca să-i aduc dumisali vamășului și zăpisăli celi vechi cari sînt de cumpărat(ă). Și acesta zăpis l-am făcut denainte dumilorsali boiarilor celor mari și a mici și a oameni buni carii mai gios vor iscăli.

Și eu, pentru credință, mai gios mi-am pus degetul ca să s(e) crează. Și eu, Neculai Cerchez diiacul de cămar(ă), am scris zăpisul, să s(e) știe.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хрѣтѣ юни аѣ.

Gligorașco s(î)nă Ionașco, vîndzător¹.

Із, Величко Костин вел ворник, искал <m.p.>.

Лѣтѣ Богдан хат(ман) искал <m.p.>.

Із, Плезандрѣ вел пост(елник), искал <m.p.>.

Із, Дѣмитрашко, искал <m.p.>.

Із, Дѣмитрашко Нокѣз вел клѣчар, искал <m.p.>.

Із, Дѣдюл мед(єаничар), искал <м.р.>; ...² <м.р.>.

Із, Ивнашкѣ ...² пост(єаник), искал <м.р.>; ...³ <м.р.>.

Михан ꙗ ѿ ѿѿ(о)ф(е)т <м.р.>.

† Acest zapis mi s-au fost luat cu poronca mării sali lui Costandin Ducăi vod(ă) și l-au fost dat m(ă)n(ă)stirii Copoului și măriia sa să-m(i) întoarcă banii ce-am dat pe această ocin(ă); și plat(ă) nu mi s-au făcut.

Deci și eu, văzîndu ca nu mi s-au făcut plat(a), di a me bun(ă) voie am dat danie svintii m(ă)năstiri această ocin(ă) Copoului, undi iaste hramul Sviti Athanasie, ca să hie di la mini dreaptă ocin(ă) și moșie, în veci.

Și altul din neamul meu să n-aibă a strica danie mea; și pentru credința, am iscălit.

У Мс, л(ѣ)т(о) хзсѣі гєн(аріє) ѿ.

.....²³

Никѡлан Черкез пис(ал).

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: 1) 7199 <1691> iuni 1, <Nr.>4 ; 2) Zapis pentru Pițcani; 3) N. 5.

<Rez. grecesc al actului, din 1702 iulie 19, urmat de o semnătură grecească indescifrabilă>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, o amprentă digitală.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 168 v. (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX); Ms. nr. 579, f. 206 v. – 207 r. (copie, fără dată, în altă condică, din aceeași vreme, a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 308, nr. 1371 (rez. după Arh. St. București).

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ Semnătură grecească indescifrabilă.

15

1691 (7199) iunie 7, Iași

Nastasia, soția lui Dima bulucbaș, și copiii ei vînd lui Adam chervasaragiul și soției sale Zamfira casele de pe Ulița Herbinte din Iași.

† Adec(ă) eu, Nastasie, făméia Dimei bulubașe, și cu ficiorii miei, anume: Sandul, și Anița, și Safta, și Oniți și Coste, scriem și mărturisim cu cestu adevărat zapis al nostru precum să s(e) știe că noi, de nime sîliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dre<a>p(tă) ocin(ă) și moșie, casăle de aice den Iași, de pe Ulița Herbinte, peste drum de casăle dumisale lui Ramande vornicul și lîngă casăle egumenului de la S(ven)tî Ioan și-ntre locul lui Păun vamășul. Aceste cas(e) vîndutu-le-m dumisale lui Adam chervasaragiul și fămei dumisale, Zamfiredi, cu loc cu tot, pe unde au fostu gardul, dreptu 60 lei bete, bani ga[ga]ta. Și ne-u făcut dumnealui Adam plat(ă) deplin(ă) întru mînule noastre, ca să-i hie de-acmu drepte ocin(i) și moșie, în veci, și giupînesăi, și cuconilor, și nepoților, și strănepoților și a toată sămênții dumisale.

Și acesta zapis l-am făcut denainte svintii sale părintelui egumenului Nectarie ot S(ven)tî Ioan, și Pavăl vătavul de cărăuși, și Vasile, bărbatul Sandei, și Toader, și Cîrste ce ține pe greaca Păuna, și Andrei Baltag armașul, și Ion Motohoiu daulgiu, și Necula Budur staroste de ciocli, și Dima bacal, și Ghiorghei arbănași, și Iordachi ce țini pe Vrana și denainte a mulți boiari și a oameni buni, carii mai gîos vor iscăli. Și noi, pentru credința, ne-am pus pecețile ca să s(e) creadză.

orașul și la bisericile unde este scaunul domniei noastre a Moldovei, și slujesc în bisericile lui Dumnezeu pentru pravoslavnicii domni cei pristăviți, și pentru cei vii ce domnesc țara aceasta, și pentru toți pravoslavnicii creștini, încât ei nu au altă agonisită sau meșteșug, sau neșugătorii, ce numai se hrănesc din sfânta biserică.

Pentru aceea, m-am milostivit și i-am ertat pre dînșii, precum și alți domni ce au fost mai înainte de noi, de ș-au făcut șie pomană, iară ei ca să aibă a ruga pre milostivul Dumnezeu pentru păcatele noastre și a părinților noștri, și pentru sanatatea domniei mele, și a de Dumnezeu dăruiti fiii domniei mele, și pentru îndelungata domnie a me. Iară după a noastră viață și domnie, cine va alege Dumnezeu a fi domni, din fii noștri, sau dintr-altă seminție, a țerii noastre a Moldovei, și acela se nu le strice lor această a noastră miluire și așazare, ce mai vîrtos se-i miluiască și cărțile să li înnoască.

Iară cine va cuteza a strica această a noastră miluire și aședzare, acela, ca se fie proclat și triclăt de la Domnul Dumnezeu Mîntuitorul nostru Isus Christos, făcătorul cerului și al pămîntului, și de Preacurata lui Maică, și de patru Evangheliști și de doisprezece Sfinți vrăhovnici Apostoli și de trei sute seșezăci sînți (*sic!*) și de Dumnezeu purtători părinți, carii în Nichea pravoslavnică credință au străluminat, și se aibă parte cu Iuda și cu triclătul Arie în nesfîrșitu veci și muncă. Amin.

În al șeptelea anu al domniei mele.

U Iassy, 7199 <1691> iunie 15 deni.

<Subscris>: Noi Constantin voievodu¹.

Ursul protopop pisal.

Copia aceasta, cum că este întocma după originalul ce este în păstrare aice în duhovnicească Dicasterie a Mitropoliei noastre, s-au încredințat și cu a noastră iscălitură de tipariu.

Veniamin mitropolit Moldavei.

După Codrescu, *Uricarul*, VI, p. 347-349. Text „de pe o publicațiune imprimată pe la 1823 pe o coală mare de hîrtie de Veneția, în dosul căreia se află un alt hrisov al domnului Ioan Sandu Sturda voievod întăritoriu pronomielor și hărăzîrilor făcute prin actul de mai sus, cu adăugire:

«Că se aibă a scuti fiecare preut și cîte un om de slujba ce se vor găsi din omeni streini de peste hotar, carii să nu fie nici într-unu feliu de amestec cu locuitorii țerei acesteia și carii adiverțiți fiind prin mărturiile dregătorilor că sunt streini, precum se hotărește, să rămîie scutiți de birul Visteriei și de toate alte ori ce dări și havalele ale țerei».

Acest hrisov poartă data 1823 februarie 20, protocolit de Petrachi Sturza vel vistiernic, și trecut în condica visteriei de hrisoave de Constantin Veissa paharnic, și această copie imprimată este adiverită de mitropolitul Moldovei”.

ALTE EDIȚII: Ghibănescu, *Uricaru și doc.Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7 (1928), p. 257 (rez. după Codrescu).

¹ Se indică „(ocul) p(eceții)”.

Dumitrașco, soția sa, Vasilica, și fiica lor, Ilinca, vînd M-rii Sf. Ioan Gură de Aur un loc de casă lîngă mănăstire, cu 9 lei.

† Adeceă eu, Dumitrașco, și cu fămeia mea, Vasilica, și cu hiica noastră, Ilinca, scriem și mărturisim noi cu cestu adevărat zapis al nostru, de nime nevoiți, nici

asupriți, ce de a noastră bună voie, am vîndut noi un loc de casă, care loc de casă iaste și noă cumpurătură de la Alexandra, fâmeia lui Mihai surlarului, și iaste lîngă svînta mănăst(i)re Ioanu Zlataostu, lîngă Vasilie tălgerariul. Acesta loc l-am vîndut noi cu toată voia noastră părintelui egumănuului Miitarie ca să hie dreaptă ocină și moșie svintiei mănăst(i)ri în véci, iară altu nime să nu să amestece preste vîndzarea ce-am vîndut noi egumănuului dreptu nouă lei. Și ne-au făcut părintele egumănuul plată deplin(ă) la mîna noastră și am dat și zapisul cel vechi ce-am avut noi de cumpărătură de la Alecsandra, fâmeia lui Mihai surlariul, și să aibă părintele a-ș(i) face și dires domnescu.

Și cîndu am vîndut am făcut acestu zapis denainte dumisali Alecsandru Ramandi biv vel vornic, ș-a dumisali lui Iani staroste de neguțitori și a mulți neguțitori, anume: Iane și Mădzărachi și Gligorașu com(is) și Loiz, și a ulicéni, anume: Enachie lăcătușul și Pavăl ce-au fostu vătav de cărauși, și Vas(i)lie tălgerariul, și Ion tîmpanariul lui Carpu ș-a mulți oameni buni. Și pentru mai mare credința, ne-am pus dégetele în zapis în loc de pecete și dumnealor au iscălit, cari au știut carte; carie n-au știut carte ș-au pus pecețili ca să fie părintelui egumănuului de mare credință.

Și eu, Ursul diiacul, am scris zapisul, să s(e) știe.

Урсу, в(ъ) л(ѣ)то хзрѣо юни ка.

† Dumitrașco¹; Vasilica¹; Ilinca¹.

Αλεξανδρος Ραμανδη, μαρτηρασ <m.p.>; Ηοανης σταροστας, παρου <m.p.>; † Γληγορασκος, παρου <m.p.>; † Λογιζος, παρου <m.p.>³; аз, КѡСТАНТИН БѢВ ВЕЛ ВАНЕШ, ИСКАА <m.p.>; аз, ЛѢЪЗА КЛѢЧЕР, 1691² <m.p.>; Enachi lăcătuș¹; Pavăl văt(av)¹; Vas(i)lie tălgerar¹; Ion tîmpănar¹; аз, Василиѣ, ИСКАА <m.p.>.

<Pe verso, două rezumate grecești ale actului și însemnarea din a doua jumătate a sec. XVIII>: 7199 <1691> iun(ie) 21. <Nr.> 3.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XVI/7. Orig., hîrtie (36,5 × 27 cm.), filigran, cernelă neagră, rupt la îndoituri.

Ibidem, XII/13 (copie din 1786 august 14).

¹ Amprentă digitală.

² Cu cifre arabe în text.

³ Alexandros Ramandi, martor <m.p.>; Ioanis staroste, de față <m.p.>; † Gligoraskos, de față <m.p.>; † Loiz, de față <m.p.>.

18

1691 (7199) iunie 25, Iași

Mihai logofăt al treilea adeverește că Leontie egumenul M-rii Galata i-a dat țiganului său Gologan un loc de casă lîngă Cizmărie ca să-și facă pe el casă, iar cînd egumenul va avea nevoie de loc să și-l ia înapoi și să strice casa țiganului.

† Am făcut această scrisoare la mîna sv(i)nții sale părintelui Leontii egumenul de la Galata ca să știe pentru un locșor de casă ce au lăsat sv(i)nția sa pentru voia noastră să-ș(i) facă casă lîngă Cizmării un țigan al nostru, anume Gologan. Cînd va trebui acel loc sv(i)nții sale egumenului, să fii volnic a strica casa țiganului și să-ș(i) ia locul, căci pentru voia noastră au lăsat sv(i)nția sa pe țiganul nostru să-ș(i) facă casă. Iar cînd îi va fi voia sv(i)nții sale, să fie volnic cu locul său.

Pentru credință, ș-au pus țiganul degétul mai gios și noi încă am iscălit.

Și eu, Dumitrașco uricariu, am scris, să s(e) știe.

У Мс, л(ѣ)т(о) хЗрчѠ юни кѣ.

ИЗ, Мнѡхѡ Г л(о)г(о)ф(е)т, martor <m.p.>.

† Gogolan țiganul¹.

Dumitrașco uricar am scris, martor <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mâini diferite în prima jumătate a sec. XIX>:

1) 7199/1691 iuni 25; 2) <rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-rea Galata, XIV/54. Orig., hîrtie difolio (21 x 14,5 cm.), filigran, cerneală neagră.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 310, nr. 1393 (rez.).

19

1691 (7199) iulie 8, Iași

Constantin <Cantemir> voievod îl împuternicește pe Leontie egumenul M-rii Galata să dea celor care vor să lucreze viile părăsite și nelucrate de la Miroslava care sunt pe locul mănăstirii.

† Иѡ КѡСТАНТИН БОЕВОДА, Б(о)жю мѡл(о)сѡтию, г(о)с(о)даръ Земле МѡЛДАВСКѡИ. Adecă au vinitu înaintea domnii mele rugătorul nostru, părintele Leontie egumenul de la sv(î)nta măn(ă)stire de la Gălata, de au făcut jalobă pentru viile de la Miroslava ce sîntu pre locul și pe moșia svi(n)tii m(ă)n(ă)stiri precum stau părăsite și nelucrate de cîțiva ani și sîntu făr(ă) de garduri. Și pentru acele vii ce sîntu părăsite să face pagub(ă) și altor(a) carii îș(i) lucrează viile; și ne-au arătat și cărți de la alți domni răpăosați ce-au fostu mainte de noi: carii nu-ș(i) vor lucra viile și le vor părăsi pîn(ă) la al treilea an să hie volnic egumenul să le dea acéle vii cui și s-are afla să le lucredză și să fie a lui. Deci și domnia mea, dac-am văzut cărțile și de la alți domni ce-au fostu mainte de noi, scriind într-acesta chip, domnia mea încă am dat voie părintelui egumenului să aibă a da viile acéle părăsite, carele sîntu de trei ani nelucrate, cui și s-are afla să le lucredze și să fie a lui pîn(ă) cînd va vrea să o ție, iar carii s-or ținea de acéle vii și a zice c-au fostu a lui mai denainte vreme, să nu aibă nice o treab(ă) de acmu înnainte, ce numai să fie viile acéle a cui le vor ține și le vor lucra și să-ș(i) ia roada dintr-însele, altul nime să nu s(e) amestece; pentru căce au avutu pîră și de față egumenul înainte domnii mele cu oaminii ceia carii au ținut acéle vii părăsite, fiind părăsite unele cîte de optu ani, altele cîte 12 ani și pentru acele vii să face pagub(ă) ș-altora carii îș(i) lucrează viile.

Dece, domnia mea am făcut cărți, și s-au pus de s-au strîgat cărțile în tîrgu să-ș(i) lucréză oaminii viile cari le-au părăsit și ei n-au vrut să-ș(i) mai lucréză viile.

Deci, egumenul cu șt(i)rea și cu cărțile domnii mele, dac-au vădzut că nu-ș(i) lucrează viile le-au dat altor oameni carii s-au aflatu de le-au lucrat; acmu oamenii dac-au vădzut că le lucrează viile alții, căroră le-au dat egumenul cu poronca domnii mele, vor să ia viile înnapoi.

Pentr-acéea, domnia mea împreun(ă) cu tot Svatul domnii mele am socotitu cum răpăosații domni au dat ocinele la svi(n)tele măn(ă)stiri pentru hrana aceii cas(ă) dumn(e)dzăiești ce cu osîrdie o au ziditu nu le-au datu să stea pustii ca să nu aibă folosință sv(in)tele mănăstiri, ce ca să aibă hrană. Pentr-acéea și domnia mea, precum mai sus scrie, am dat rămași pre acéia, să nu aibă treab(ă) de acmu înnainte la acele vii ce-au stătutu atîția ani pustii. Și de această pîră să nu s(e) mai pîrască nice odănoar(ă) în véci peste cartea domnii mele.

Aceasta scriem.

У Мс, л(ѣ)т(о) хЗрчѠ юли и.

ТѸДѡс(е) ДѸБѸ ВѸЛ ЛѸГѸФ(Ѹ)И ИСКАЛ <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: 7199 <1691> iul(ie) 8. Uric pentru vile ot Miroslava. <Nr.> 3.

Arh. St. București, M-rea Galata, XI/32. Orig., hîrtie difolio (28,5 × 20,5 cm.), filigran, pătat, sigiliu domnesc mijlociu umbrat, deteriorat.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 311–312, nr. 1388 (rez. dezv. și descr. arheografică).

20

1691 (7199) iulie 16, Iași

Constantin <Cantemir> voievod îl împuternicește pe Costantin grămaticul să ia zeciuala de la Rediul lui Tătar care a fost a lui Enache postelnicul.

† Иѡ КОСТАДИНЪ ВОЕВОДА, Б(О)ЖИ(Е)У М(И)Л(О)СТ(І)Ю, Г(О)СП(О)ДАРЬ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКИ. Dat-am carte domnii mele credincios boierinului nostru, dumisale lui Costantin gramaticul, și pre cine va trimite dumnealui, să hie volnic cu carte domnii mele a lua de a dzéce din tot locul ce iaste la Rédiul lui Tătar, care locu au fostu a lui Enache postelnicul și domnia mea l-am dăruit dumisale boierinului nostru, lui Costandin gramaticul, pentru acéea ca să aibă a lua de a dzéce dintr-acel hotar cît iaste din pîine, din fînaț, din grădini, din prisăci cu stupi, și din tot locul cu tot vinitul, căci domnia mea m-am milostivit și i l-am dat dumisale.

Și nime să nu cutedze a sta împotriva cărții domnii mele. Iar cine ar hi avîndu a răspunde, să vie de față la domnia mea. Тоѡ пишемъ.

Ѹ Мѡ, Л(Ѣ)Т(О) ХЗРЧѢ ЮЛИ СІ.

† ГАМ Г(О)СП(О)Д(И)НЪ ВЕЛѢЛ.

ВЕЛ АМГ(О)Ф(Е)Т ВЧ(И).

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7199 <1691> iulie 16. S-au scris, <Nr.> 12; 2) Carte de stăpînire pe Rédiul lui Tătar <tradus apoi în grecește>. N. 15; 3) Za mușiiu Rédiul Tătaru. N. 7.

Inst. de ist. „A.D. Xenopol” – Iași, dub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu aplicat, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 122 r., nr. 15 (copie în *Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași*, scrisă în prima jumătate a sec. XIX, cu data de zi: 17 și cu legenda sigiliului¹).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 312, nr. 1390 (rez. dezvoltat cu data de zi: 17).

¹ În interiorul unui cerc desenat de copist, mențunea: „pecete g(os)pod”, iar în exerga figurată de același, legenda: † Иѡ КОСТАДИНЪ ВОЕВОДА, Б(О)ЖИ(Е)У МИЛ(О)СТ(І)Ю, Г(О)СП(О)ДАРЬ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКИ († Io Costantin voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

21

1691 (7199) iulie 20, Iași

Constantin <Cantemir> voievod întărește împărțeala făcută de boierii hotarnici a părților din Nedeiani ale lui Savin uricarul, Ion și Ștefan, nepoții lui Marco din Nedeiani, ca și vînzarea a două locuri de casă în Iași făcută de Ileana către Ion, cu 26 lei.

Io Costantin voievod, Bojiu m(i)l(o)stiiu, gospodară Zemli Moldavscoi. Adică au venit înaintea domniei mele și alor noștri moldovinești boiari, a mari și a mici, sluga noastră Savin uricarul, ficiorul lui Dumitrașco din Turbătești ce au fost colivar, și cu Ion și Ștefan, nepoții lui Marco den Nedeiani, și ne-au arătat o mărturie încredințată de la boerul nostru, de la Pînte ce-au fost șătrar, și de la Gane din Nedelceni, și de la Toader

Bîtcă de acolo, și de la Costantin din Voinești calaraș de Țarigrad, și de la Ion Popăscu de Dăjeni, și de la Toader sîn Drughi și de la Agahie, scriind și mărturisind precum au fost ei cu carte domniei mele ca să să aleagă părțile lui Marco precum au ținut în sat în Nedeiani, în ținutul Cărligăturii; și zapis bătrîn nu s-au aflat, numai oameni buni și răzăși au mărturisit precum sunt nepoții lui Marco și nici pre unii din moșii nu pot scoate și au socotit cu toții să facă această parte, trei părți, să ție o parte Savin uricarul, și o parte Ioan și o parte Ștefan.

Și lui Savin uricarul au ales să fie partea lui Cojoc bătrîn și o parte lui Grozav și Ștefan partea lui Marco, care sînt toți nepoții lui Marco Bucioc.

Și ajderea ne-au mai arătat și alt zapis, de la Ileana, făcut cu multe mărturii scriindu și mărturisindu precum de a ei bunăvoie, de nimeni silită, au vîndut a ei dreaptă ocină și moșie, doao locuri de casă aici, în tîrgu în Iași, den vale de casa dumisale lui Ion Racoviță ce au fost vornic mare între casa Porhinei...¹ și între casa lui Matei stolnicul. Aceste doao locuri de casă, le-au vîndut lui Ion sină Grozavii și femeii lui, Irinei, drept 26 lei, bani gata, care le-au fost și Ilenei cumpărătură de la Petrea și de la soțul seu Varvara, fata Mîrzei fustașul.

Pentru aceia, și domnia mea, dacă am văzut acea adevărată mărturie și zapis de cumpărătură, crezuta-am și domnia mea încă i-am dat și întărit lui Ion, ficiorul lui Grozav, cu 2 locuri de casă de cumpărătură din Iași ca să-i fie și de la domnia mea dreaptă ocină și moșie lui Ion, și fimeii lui, și copiilor, și nepoților și a toată seminția lor și uric și întăritură neclătită și nerușeită în veci; alt nime să nu să mai scoate peste această adevărată cartea domniei mele.

U Ias, leat 7199 <1691> iulie 20.

Saam gospodnă veleal.

Tudosie Dubău vel logofăt iscal.

Neculai Cerchez <a scris>.

După Ghibănescu, *Surete*, V, p. 82–83, nr. LXXII. Text după orig. din Acta Șt. A. Negruți, Iași, după idem, *Ms. Surete*, VI, f. 91.

¹ Așa în textul editat.

Constantin <Cantemir> voievod scrie lui Gîlcă vameș și Savin vornic de poartă să hotărînicească după semnele vechi de hotar două locuri de la Rediul lui Tătar dăruite lui Costantin grămăticul.

† Иѡ НОСТАДИН ВОЕВОДА, Б(о)ЖИ(е)У М(и)Л(о)СТ(и)Ю, Г(о)СП(о)ДАРЪ Земли Молдавской. Scriem domnia mea la boieri noștrii, la Vas(i)lie Gălcă și la Savin vornicul de poartă. Vă facem șt(i)re, dacă veț(i) vedea carte(a) domnii mele, iar voi să strîngeți oamnei buni și bătrîni, orășeni de aice de Iași și alți mîgiiși, și s(ă) mîerget(i) la Rădiul lui Tătar, să socotiți foarte pe dreptate pentru o bucată de loc ce au fostu dată danie din locul tîrgului de răpăosat(ul) Iliaș vodă lui Enache post(elnicul).

Și, așjdererele, iarăș(i) i-au mai dat și alt(ă) bucat(ă) de locu, tot alături cu aceea, răpăosat(ul) Ștefan Pătru vodă, precum scrie carte(a) de miluire de la Pătru vod(ă), scriindu anume în sîmne precum au fostu mărturisit Dumitrașcu ce au fostu pitar, carele au fost hotărît la Iliaș vodă. Și bucata ce de loc ce i-au dat Pătru vod(ă) arată sîmnele în drés(e) că să încêpe locul dintr-un stîlpu de piatră, unde au fostu Odaia popei lui

Gheorghie, și de acolo dreptu la vale, și alături cu heleșteul lui Simion păș(ă)rar, și pîn-unde au fostu casa lui Pavăl, alături pîn-în vale, și de acolo în sus la deal și alături cu Odaia Picioroganului, și drept pîn-în valea rédiului, și pîn-în Drumul cel Mare, unde să împreună toate hotarăle.

Pentru aceea, ca să socotească foarte cu mare dreptate și precum arată în drés(e) sémnele să s(e) cérce și pe unde s-or fi stricat sémnele să puie sémne iarăș(i) la loc. Și așe amîndoaă locurile, să le caute sémnele și să le întărească, să s(e) aleagă despre alte hotar(e), căci acéste locuri domnia mea m-am m(i)l(o)stivit și am miluit pre credincios boierinul nostru, pe dumnealui Costantin gramaticul, precum îi scriu drésăle de la domnie. Și pe cum veți socoti să faceți și mărturie încredințată ca să avem șt(i)re. Тоє пишуєм.

V Иѣ, л(ѣ)т(о) хзрѣо ав(гвѣт) Ѧ.

Бел лѡг(о)ѡ(ѣ)т ѡч(и).

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7199 <1691> au(gust) 4. S-au scris N<r.> 16; 2) Carte g(os)pod să să hotărască Rédiul lui Tătaru. N. 16.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 122 r.-v., nr. 16 (copie în condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX, cu legenda sigiliului¹).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 313, nr. 1395 (rez. dezvoltat).

¹ În interiorul unui cerc desenat de copist, mențiunea: „pecete g(os)pod”, iar în exerga figurată de același, legenda: † Иѡн Кѡстѡтин в(о)ѡдѡ, Бѡж(і)ѡу мѡлѡстїю, г(о)с(о)дѡр(ъ) Зѡмѡ Мѡлѡдѡвскѡи († Io Costantin voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

23

1691 (7199) august 10, Iași

Vasilie Gîlcă vornic de poartă și Savin vornic fac cunoscut domnului Țării că au hotărîmîcî și au unit locul de la Rediul lui Tătar și cel alăturat, dăruiat de Ștefan Petriceicu voievod lui Enache postelnic.

† Milostive și luminate doamne, să fii mărie dumitale sănătos! Facem șt(i)re mării dumitale că avînd poruncă cu cinstita carte mării tale se mergem la Rediul lui Tătar la Vale Bacului ce au fostu danie de la răpăosatul Ilieș Alecsandru vodă răpăosatului Enachi Cunupi ce-au fost postelnic al doile, care loc, murindu Enachi postelnicul și frate-său Costandin armașul și neavîndu coconi din trupul lor, au rămas în seama domniei; mărie dumitale te-i milostivit de ai făcut danie boierinului mării tale lui Costandin Săvastu gramaticul; așijderile, și pentru o bucată de loc pe lîngă danie lui Illiaș vodă care au făcut danie răpăosatului [răpăosatul] Ștefan Petriceico vodă tij lui Enachi postelnicului care bucată de loc au fostu aleasă de Dumitrașco pitariul ce-au fostu hotarnic celuielaltu loc ce-au fostu de la Ilieș vodă, după cum scrie și danie lui Petriceico vodă din semne în semne; și după Petriceico vodă au întărit acea bucată de loc și Dumitrașco vodă și răpăosatul Antonie Rusăt voievod și apoi și măria dumitale ai întărit fratelui lui Enachi, lui Costantin armașiul.

Deci fost-au poronca mării dumitale să mergem se strîngem omeni buni și după cum scriu ispisocole să lipim această bucată de loc și să stîlpim să fie tot un hotar. Deci noi am mers cu omeni buni, anume: preutul Ursul protopopol, și Ifrim peveșul, și

Tănăsăi diac de cămară, și Sămion băcalul de Iași, și Ion Hoiungul, și Sirghie carele au fostu sluga la Enachi postelnic, și Neculai. Deci am purces după cum arată ispisococele de danie și am început de la un stîlpu ce-au fostu a lui Enachi postelnicului deasupra odăii popei lui Ghiorghe și l-am îndireptat de caută drept la vale și de acolo într-un piscu s-au pus o piatră, și de acolo dreptu deasupra odăii Păsărariului s-au pus altă piatră între două gropi, și de acolo am mersu în gios pre lîngă heleșteul Păs(ă)rariului la capul iezăturii s-au pus altă piatră, și de acolo am mersu în gios și din gios de casa lui Pavăl s-au pus altă piatră, și de acolo la vale unde să înpreună amîndoa văile, una ce vine de la Rediul lui Tătaru și alta Vale lui Știubeiu, pe drum s-au pus o piatră și de acolo dreptu unde au fostu odaie Picioroganului s-au pus altă piatră, și de acolo înainte am mărșu pe costișe în fundul Rediului și s-au pus altă piatră; și pe desuptul petrilor tot s-au pus cărbuni care caută scursurilor apelor ce vin din Rediu; și de acolo s-au socotit dreptu la deal prin Rediu la Mohila lui Alecsandru Vodă, unde este piatra hotar de cîndu au hotărît Dumitrașcu pitariul și s-au încheiat și s-au lipit locul de celalaltu loc ce-au fost de mainte danie; și pietrele ce-au fostu stîlpite la danie lui Iliaș vod(ă) s-au mutat la ceasta bucat(ă) de loc ce s-au stîlpit acmu de s-au făcut un hotar.

Așijdirile, au fostu poronca mării tale să cercămu pietrele hotarului înpregiur și carele om găsi surpate să le punem la loc; și am îmblat și le-am găsit toat(e) la locu după cum scriu ispisococele, numai despre Tăutești s-au găsit o piatră scosă, și de acolo la deal în piscu s-au găsit locu de piatră și piatră nu-i, și de acolo în curmătura dealului lîngă drum loc de piatră și piatră nu-i; care semne le-au arătat Sirghie ce-au fost slug(ă) la Enachi postelnicul pîră ce-au murit, dzîcîndu cum pe acele semne au ținut și au arat și au cositu și au dzăciuit răpăosatul Enachi postelnicul. Deci noi cu acești omeni buni, după poronca mării tale, am îmblat și am aședzat și pentru credința am iscălit; și acești omeni buni cîți n-au știut carte ș-au pus degetele; ce-a fi mila mării tale să fie măria dumitale sîn(ă)tos!

У Илс, л(ѣ)т(о) хрѣтѣ ав(густ) ѿ.

† Robul mării dumitale, Vasile Gîlcă vornic de poartă, искал <m.p.>. † Robul mării tale, Savin vornec, искал <m.p.>.

† Ілз, протопити ѿрѣхъ ѿт Врат, искал <m.p.>; аз, Ифрим певеци, искал <m.p.>; Ion Hoiengul¹; Sirghie slugă¹; † Simion băcalul, marturu <m.p.>. † Robul măriei tale, Tanase diaconul <m.p.>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto orig., hîrtie, donă amprente digitale.

Arh. St. București, M-rea Trei Ierarhi, I/2. Copie din 1876 martie 18/30, certificată de Arh. St. București. Idem, Ms.nr. 578, f. 122r.-123, și Ms.nr. 579, f. 72-73 (copii în Condicile M-rii Trei Ierarhi, scrise în prima jumătate a sec. XIX, cu data de zi: 5).

EDIȚII: *Catalog A.I.C.*, IV, p. 313, nr. 1396 (rez. dezv.)

¹Amprentă digitală.

Mărturia marilor boieri privitoare la locul din hotarul tîrgului Iași dăruit de domn lui Costantin Sevasto grămăticul.

† Се оубо ми, Тѣдосіи Дубѣу вел лог(о)ф(е)тѣ, и Алесандру Раманди вел ворник Долній Земле, и Андроник Черкез вел ворник Вишній Земле, и

Лупул Богдан хатман и пъркълаб Сучавскій, и Ялезандру вел постѣлник, и Гавин вел спѣтар, и Павѣл Чокърлан вел пѣхарник, и Иврдакіе Русет вел вистѣринк, и Иврдакіе вел столник, и Шефан Черкез вел комис, и Васили Банинские сѣрдар, и Панайоти вел сѣлѣбрю, и Манолакіе вел житничѣр, и Некѣлан Антиохіе вел шетрар, и Преда Пѣладіе вел армаш, и Ностантин ага, и Млѣхан третій лѣв(о)фетѣ, и Васили Гѣлкѣ, и Бѣбѣѣ, и Пилат, и Гавин, vornici de poartă. Facem ȝi(i)re cu această adevărată mărturie a noastră pentru dumnealui fratele nostru Costantin Sevasto gramaticul, ficiorul lui Iacomachie Sevasto ce-au fostu vameș mare, carei într-aceste vremi cumplite de acmu la mare lipsă ce-au agiunsu ȝ(a)ra căria slujêște, împreună ȝi mării sale domnului nostru Io Costantin vo(i)evoda, cu mare credință ȝi dreptate, la care ȝimplare a vremilor ce-s împotrivă nu i să face destul slujbei dumisale cu plata ce are de la Visterie, care lucru făr(ă) unul ca dumnealui nu poate hi domniia ȝi ȝ(a)ra.

Pentru aceasta dară, iat(ă) că au socotit măriia sa vodă dentru osăbită mila mării sale ȝi i-au dat danie ȝi miluire de la măriia sa o parte de loc din hotarul ȝîrgului Iașilor, care loc mai denainte vrême l-au fostu dat răpousatul Iliaș Alexandru vodă lui Enachie ce au fostu postelnic al doile ȝi de atuncea s-au numit Odaia postelnicului Enachie. Deci, ȝimplîndu-să lui Enachie postelnicul moarte, au rămas acel loc în sama frăține-său, lui Costantin ce au fostu armaș mare. Iară mai pe urmă, miluindu milostivul Dumnedzău pre măriia sa domnul nostru Io Costandin vo(i)evoda cu domniia aceștii țări, ȝi lipsindu Costantin armașul din ȝ(a)ră ca un om strein ce era, fost-au vinit Toader ficiorul lui Pavăl ce au fostu jitnicer mare ȝi au cerșut acestu loc de la măriia sa să i-l dea danie dzicîndu cum ȝi Costantin armașul să hie murit neavînd ficii din trupul lui.

Măriia sa vod(ă) însă auzind aceast(a) fost-au credzut pre Toader, ficiorul lui Pavăl jitnicerul, ȝi i-au fostu făcut drésă de danie ȝi de miluire pre acel loc miluindu-l măriia sa încă ȝi cu vorniciia de Cîmpul Lungu socotindu că va fi cu credință, hiindu el ficior de boiarin de ȝ(a)ră. Iară el ca un om rău ȝi făr-de credință s-au sculat de s-au dus în Țara Leșască ȝi în urma lui iarăși cu meșterșugurile lui au ȝi apucat lésii Cîmpul Lungu supu ascultarea lor; așjiderea, nice cuvinte<le> lui ce-au fostu grăit cătră măriia sa vodă cîndu au cerșut locul acesta, cum să hie murit Costantin ce au fostu armaș, fratele lui Enachi postelnicul, n-au fost așea, că viind Costantin armașul de la Ț(a)rigrad au cerșut moșie frăține-său pe drésă domnești ce-au avut ȝi de la alți domni. Măriia sa încă cu socoteal(ă) dreaptă i le-au dat că i să cădea, ȝi trimițîndu în slujba mării sale ȝi a țării capichihale la poarta mării sale sarascheriului i s-au ȝimplat moarte într-acea slujbă; neavîndu ficii den trupul lui, iară au rămas făr(ă) sămîntie ca ȝi frate-său Enachie postelnicul. Iar de s-ar afla cîndva la cineva drésăli ce-au fostu făcut măriia sa lui Păval ce-au fostu jitnicer să nu i să ȝie în samă că deare hi ȝi fostu precum a grăit el cîndu i-au dat măriia sa vodă această danie, pentru vicleșug ce au făcut mării sale ȝi țării mai pe urmă nu i s-au cădzut să ȝie acea moșie, că el cu faptele lui nu folos ce scădere mării sale ȝi țării au făcut. Iar mai apoi de toate, vâdzîndu măriia sa vodă că au rămas acel loc în sama domnească, socotit-au ȝi l-au dat danie fratelui nostru, ce mai sus scriem, dumisale lui Costantin Sevasto grămaticul, ficiorul lui Iacomachie Sevasto ce au fostu vameș mare, ca să-i hie dreaptă ocină ȝi moșie de la măriia sa miluire pentru credincioas(ă) slujb(ă) ce slujêște mării sale ȝi țării, dumisale ȝi coconilor dumisale care vor hi dintru domniia lui, în vécî; altul nime să nu să amestece. Iară pe urmă după ce-au făcut măriia sa vodă această danie dumisale fratelui nostru, ce mai sus scriem, au vinit ȝi drésăli toate la mîna mării sale pe acești părți de ocină de la răpousatul Iliaș Alexandru vodă ȝi întărituri de la alți

domni tot pre acele ocine pînă la domnia mării sale carele au fostu de danie lui Enachie postelnicul și frăține-său lui Costantin armașul și le-au dat toate fratelui nostru Costantin Sevasto gramaticul.

Așijderea, între alte dresă și întărituri altor domni ce-au fostu mainte de măriia sa am vădzutu și un dres de danie de la răpousatul Ștefan Petricéico vodă pe o parte de ocină iarăși pre lîngă această parte de ocină ce au dat de Iliaș Alexandru vodă lui Enachie postelnicul, aleasă în sémne de Dumitrașco pitariul ce au fost hotarnic aceléi părți de ocină ce iaste danie de la Iliaș Alexandru vodă. Deci și măriia sa vâzîndu și aceasta adevărată danie, și măriia sa au miluit și au întărit cu acea parte de ocină pe fratele nostru Costantin Sevasto gramaticul, după cum au ținut domnia lui Enachie postelnicul și fratele său Costantin armașul să ție și domnia lui. Și după ce au făcut măriia sa această miluire și danie fratelui nostru, ce mai sus se pomenéște, au socotit măriia sa de au trimis și hotarnici pre boiérii mării sale: pe Vasili Gîlcă și Savin vornicii de poartă, de au strînsu oameni buni de aicea, din tîrgu din Iași, și de acolo di pe împregiurul acelui loc, anume: preutul Ursul protopopul de pe Poartă, și Ifrim péveșul, și Tănase diiacul de cămar(ă), și Simion băcalul, și Neculai, și Ion hotnogul, și Sirghie ce au fostu slugă la răpousatul Enachie postelnicul pîn(ă) ce s-au săvărșit.

Și au început de la un stîlpu ce au fostu deasupra odăii popii lui Gheorghie și l-au îndreptat de caută dreptu la vale și de acolo într-un piscu s-au pus într-o piatră, și de acolo dreptu deasupra odăii Păsărariului s-au pus altă piatră între doaa gropi, și de acolo au mărșu în gios pre lîngă hăleșteul Păsărariului la capul iezeiturii s-au pus altă piatră, și de acolo au mărșu în gios și din gios de casa lui Pavăl s-au pus altă piatră, și de acolo la vale unde să împreună amîndoaă văile, una ce vine de la Rédiul lui Tătar și alta Valea lui Știubeiu, pe drum s-au pus o piatră, și de acolo dreptu unde au fostu odaia Picioroganului s-au pus altă piatră, și de acolo înnainte au mărșu pe costișe în fundătura rédiului care caută scursurilor apelor ce vin din rédiu, și de acolo dreptu la deal printre rîpi la Movila lui Alexandru Vodă, unde iaste piatră hotar de cîndu au hotărît Dumitrașco pitariul; și s-au lipit și s-au încheiat și daniia răpăusatului Petricéico vodă lîngă celalaltu loc careli au dat danie Iliaș Alexandru vodă; și pietrele ce au fostu stîlpit la daniia lui Iliaș Alexandru vodă s-au mutat la aceasta bucată de loc ce-au stîlpit acmu și au făcut tot un hotar.

Așijderea, fost-au dat măriia sa poroncă acestor hotarnici, ce scriu mai sus, lui Vasile Gîlcă și lui Savin vornicii de poartă, ca să îmble să cêrce pietrele împregiurul acestor hotar(ă) și pre unde or hi surupate să le puie la loc. Și au îmblat și le-au găsit toate la loc după cum scrie ispisoocele, numai despre Tăutești au găsit o piatră scoasă și de acolo la deal în piscu iară s-au găsit loc de o piatră și piatră nu-i și de acolo în cumătura dealului lîngă drum iară loc de o piatră și piatră nu-i; care sémne le-au arătat Sirghie ce au fostu slugă la Enachie postelnicul pîn(ă) ce-au murit, dzicînd cum pre acéle sémne s-au ținut și au arat și au cosit și au zăciuit răpousatul Enachie ce au fostu postelnicul.

Deci măriia sa au dat fratelui nostru, ce scriem mai sus, și l-au miluit cu acéste părți de ocină ca să-i hie a dumisale dreaptă danie și miluire în véci; și nime la această moșie de acmu înnainte treabă să nu aibă ce să aibă a ținé dumnealui moșia toată neoprit de nime pre unde or hi drésăle cele vechi ce s-au fostu făcut acelor boieri mai denainte ce sîntu pomeniți mai sus, și pe hotarul ce au făcut acmu.

Pentru acée, noi încă încredințăm cu această adevărată mărturie a noastră dumisale fratelui nostru lui Costantin Sevasto gramaticul ca să-i hie dumisale dreaptă ocină și moșie, în véci.

Și pentru credința, noi toți am iscălit.

У Ис, в(ъ) лѣт(о) хѣс¹.

Тѣдос(ін) Дѣвѣ вел логоф(ет), искал <т.р.>.

† Плезандрѣ Рама(нди), искал <т.р.>.

† Из, Индроник Черкез вел ворник Вишнии Земле, искал <т.р.>.

† Из, Плезандрѣ вел пост(елник), искал <т.р.>.

† Из, Гавин вел спѣтар, искал <т.р.>.

† Из, Павѣл Чокърлан вел пѣхарник, искал <т.р.>.

† Нордакіе вел столник, искал <т.р.>.

† Иврдакіе Рѣсет вел вист(ѣрник), искал <т.р.>.

† Шефан Черкез вел комис искал <т.р.>².

† Василяе Баинскіе сѣрдар искал <т.р.>.

Из, Панаишти вел сѣлар <т.р.>³.

Из, Некѣлан Антихѣе вел шетрар, искал <т.р.>.

Преда Паладіе вел ар(маш) искал <т.р.>.

† Гилян вел ключ(ар), искал <т.р.>.

Ностантин ага <т.р.>.

Из, Гиургици ворник, искал, Бебѣ <т.р.>.

Из, Гавин ворник, искал <т.р.>.

Из, Михан Г лѣт(о)ф(е)т <т.р.>.

Гавин ѣриклар <писал>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7208. S-au scris mărturie de la boieri Divanului pe Rēdiul lui Tătar. N. 9 <tradus în grecește>; Za mușiiu Rendulu Tatarulu. No. 7.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hârtie difolio, un sigiliu inelar octogonal.

Arh. St. București, Ms.nr. 579, f. 228 v.-230 r. (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Ibidem, Ms. nr. 578, f. 122–123 (copie în altă condică din aceeași vreme a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 322, nr. 1436 (rez. dezvoltat).

¹ Actul nu are lună și zi, dar a fost emis după hotărârea vornicilor de poartă (v. nr. precedent) și înainte de data înălțării domnești din 10 ianuarie 1692 (7200) (v. nr. 26).

² Sigiliu inelar.

³ Semnătură greu lizibilă.

Ion și Ilie, fiii răposatului Toader Cantacuzino fost mare vistiernic, vînd cumnatului lor Vasile Costache mare vornic casele din Iași, cu 500 de lei, pentru a plăti datoriile tatălui lor.

† Adecă eu, Ion și Ilie, ficiorii răpăusatului Toader Cantacuzino ce-au fostu visternic mari, facem știre cu acestu adevărat zapis al nostru pentru casili noastre din Iaș(i), rămînd noăa atîta datorie a părintelui nostru să o plătim și, neputîndu-le noi să le grijim pecum trebuie, ne-am socotit și le-am vîndut cumnatului nostru, dumisale Vasilachi Costachi marele vornic, și surorii noastre, Catrinii, dreptu cinci sute de lei, care bani i-am lăsat să-i dea dumnealui cumnatul la giupîneasa lui Ștefan Slănină pentru nește blane ce s-au luat în dzilile Ducăi vod(ă) și a lui Dumitrașco vod(ă) pentru

treaba domniei. Deci ne mai orînduindu-se banii, ne-au căutat noaă a-i plăti; pentru aceasta dumnealui au plătit banii deplin în mînule giupînésii aceştia cari mai sus scrie. Şi ne-au scos zăpisul părintelui nostru de l-au dat la mîna noastră, pentru aceea ca să fie dumilorsaale direaptă moşie şi fiilor dumilorsaale, în véci.

Şi această tocmală s-au făcut dinaintea mai mari fratelui nostru, dumnealui Vasili păharnicul, şi denainte dumilorsaale boiarilor celor mari cari mai gios au iscălit. Şi am iscălit şi noi ca fie încredinţată la tot giudeţul.

В(ъ) лѣт(о) хѣс дек(емвриѣ) ѿ.

† Васи́ли ча́шник иска́л <м.р.>.

Іѡн Іѡрдаки иска́л <м.р.>.

Иліѣ Н. ѿ спѣт(а)ри, иска́л <м.р.>.

Тѣдо́с(е) Ду́бѣѡ вел лѡг(о)ф(е)т иска́л <м.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeaşi vreme>: Zăpis de la cumnaţii mii pe cas(e)le den Iaşi.

<De altă mînă, din sec. XVIII>: A casălor din Iaşi.

Arh. St. Bucureşti, Propr. St. Moldova, XXIC/10. Orig., hîrtie difolio (31,8 × 20 cm.), filigran, cerneală neagră.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 318–319, nr. 1422 (rez.).

26

1692 (7200) ianuarie 10, Iaşi

Constantin <Cantemir> voievod întăreşte lui Costantin Sevasto gramaticul, fiul lui Iacomachi Sevasto fost mare vameş, stăpînirea peste două locuri din hotarul tîrgului Iaşi.

† М(и)л(о)стію Б(о)жію, мы, Іѡ Нѡстантин воевода, г(о)сп(о)даръ Земле Мѡладѡвскѡи. Facem domnie mea şt(i)re cu această carte a domnii mele tuturor cui să cade a şti pentru dumnealui credincios boiarinul nostru Costantin Sevasto gramaticul, ficiorul lui Iacomachie Sevasto ce au fostu vameş mare, carele într-acéste vremi cumplete de acmu la mare lipsă ce au fostu agiunsu Ț(a)ra slujeaşte şi împreună şi domnii méle cu mare credinţă şi dreptate, la care tîmplare a vremilor ce-s împotrivă nu i să face destul slujbei dumisale cu plata ce are de la Visterie, care lucru fără unul ca dumnealui nu poate hi domniia şi Ț(a)ra.

Pentru aceasta dară, iată că am socotit domniia mea dintru osebită mila noastră şi i-am dat danie şi miluire de la noi o parte de loc din hotarul tîrgului Iaşilor, care locu mai denainte vrême l-au fostu dat răpousatul Iliaş Alexandru vodă lui Enachie ce au fostu postélnic al doile, şi de atuncea s-au numit Odaia postélnicului Enachie. Deci tîmplîndu-să lui Enachi postélnicul moarte, au rămas acel locu în sama frăţine-său, lui Costantin ce-au fostu armaş mare, iar mai pre urmă, miluindu-ne şi pre noi Dumnedzău cu domniia aceştii Țări şi lipsind Costantin armaşul din Țară, ca un om strein ce era, fost-au vinitu Toader ficiorul lui Pavăl ce-au fost jitnicer mare şi au cerşut acel loc de la domniia mea să i-l dăruim lui danie, dzicînd cum şi Costantin armaşul să hie murit, neavînd ficiori din trupul lui. Domniia mea audzind aşea, fost-am credzut pre Toader, ficiorul lui Pavăl jitnicérul, şi i-am fostu făcut şi drésă de danie şi de miluire pre acel loc, miluindu-l încă şi cu vornicia de Cîmpul Lungu, socotindu că ne va hi cu credinţă, hiind el ficior de boiarin de Țară, iar el, ca un om rău şi fără credinţă, s-au sculat de s-au dus în Ț(a)ra Leşască şi în urma lui iarăş(i) cu meşterşugurile lui au apucat lésii Cîmpul Lungu supt ascultarea lor.

Așijderea, nici cuvintele lui ce-au fostu grăit cătră noi cînd au cerșut locul acesta, cum să hie murit Costantin ce-au fostu armaș, fratele lui Enachi postélnicul, n-au fost așa, că, viindu Costantin armașul de la T̃(a)rigrad, au cerșut moșia frăține-său pe drésă domnești ce-au avut și de la alți domni. Domniia mea încă cu socoteal(ă) dreaptă i l-am dat, că i să cădea. Și trimițindu-l în slujba noastră și a țărîi capichihaie la Poarta mării sale sarascheriului, i s-au tîmplat și lui moarte într-acea slujbă și, neavîndu ficii din trupul lui, iară au rămas fără săminție, ca și frate-său, Enachie postélnicul. Iară de s-are afla cîndva la cineva drésăle ce am fostu făcut domniia mea lui Toader ficiorul lui Pavăl ce-au fostu jitnicériu să nu să ție în samă, că de-are hi și fostu precum au grăit el cîndu i-am dat noi această danie, pentru vicleșugul ce-au făcut domniia méle și țărîi mai pe urmă, nu i s-au cădzut să ție acea moșie, că el cu faptele sale nu folos ci scădere domniia méle și țărîi au făcut.

Iară mai apoi de toate, vădzîndu domniia mea că acel loc au rămas în sama domnească, socotit-am și l-am dat danie boiarinului nostru ce scrie mai sus, dumisale lui Costantin Sevasto gramaticului, ficiorul lui Iacomachie Sevasto ce-au fostu vameș mare, că să-i hie dreaptă ocină și moșie de la noi, și miluire pentru credincioas(a) slujbă ce slujește domniia méle și țărîi, dumisale, și cuconilor cîți vor hi dintru dumnealui, în véci. Și altul nime să nu să amestece.

Iară mai pe urmă, după ce am făcut domniia mea această danie dumisale, boiarinului nostru ce mai sus scriem, ne-au vénit și drésăle toate la mîna domniia méle, de la începutul daniia aceștii părți de ocină de la răpousatul Iliaș Alexandru vodă, și întărituri de la alți domni, tot pre aceeași ocină, pîn-la domniia noastră, carele au fostu de danie lui Enachie postélnicul și frăține-său, lui Costantin armașul. Și le-amu dat toate boiarinului nostru, lui Costantin Sevasto gramaticul.

Așijderea, între alte drésă și întărituri altor domni ce au fostu mainte de noi, am vădzut un dres de danie de la răpousatul Ștefan Petricéico vodă pe o parte de ocină, iarăș(i) pre lîngă aceasta parte de ocină, ce-au fostu dată de la Iliaș Alexandru vodă lui Enachie postélnicul, aleasă în sémne de Dumitrașco pitariul, ce-au fostu hotarnicu aceia părți de ocină, ce iaste danie de la Iliaș Alexandru vodă; deci domniia mea vădzîndu și aceasta adevărată danie, domniia mea am miluit și am întărit și cu acea parte de ocină pe boiarinul nostru Costantin Savesto gramaticul, după cum au ținut dumnealui Enachie postélnicul și frate-său Costantin armașul, să ție și dumnealui.

Și după ce am făcut domniia me această miluire și danie boiarinului nostru, ce mai sus să pomenéște, am socotit domniia mea de am trimis și hotarnici pe boiarii noștri Vasile Gîlcă și Savin vornicii de poartă de au strînsu oameni buni de aice, din tîrgu din Iași, și de acolo, de penpregiurul acelu loc, anume: preotul Ursul protopopol de pe Poartă, și Ifrim pévețul, și Tănăsie diiacul de cămară, și Simion băcalul, și Neculai, și Ion Hoiungul, și Sirghie ce au fostu slugă la răpousatul Enachie postélnicul pîn-ce s-au săvîrșit.

Și au început de la un stîlpu ce au fostu deasupra odăii popii lui Ghiorghie și l-au îndreptat de caută dreptu la vale, și de acolo într-un piscu s-au pus o pîiatră; și de acolo dreptu deasupra odăii Pășărariului, s-au pus altă pîiatră, între doaa gropi; și de acolo au mărșu în gios, pre lîngă hăleșteul Pășărariului, la capul iezeiturii, s-au pus altă pîiatră și de acolo au mersu în gios, și din gios de casa lui Pavăl s-au pus altă pîiatră, și de acolo la vale, unde să împreună amîndoaă văile: una ce vine de la Rédiul lui Tătar și alta Valea lui Ștubeiu, pe drum s-au pus o pîiatră, și de acolo dreptu unde au fostu odaie Picioroganului s-au pus o pîiatră, și de acolo înainte au mărșu pe costișe în fundătura Rédiului, care caută scursurilor apelor ce vin din Rédiu; și de acolo dreptu la deal, prin

rédiu, la Movila lui Alexandru Vodă, unde iaste pîatră hotar de cîndu au hotărit Dumitrașcu pitariul, s-au încheiat și s-au lipit și daniia răpousatului Petricéico vodă lîngă celalaltu loc carele au dat danie Iliaș Alexandru vodă. Și pietrile ce-au fostu stîlpite la dania lui Iliaș Alexandru vodă s-au mutat la această bucată de loc, ce s-au stîlpit acmu, și s-au făcut un hotar.

Așijderea, fost-am dat domnia mea poruncă acestor hotarnici ce scriem mai sus, lui Vasile Gîlcă vornicul și lui Savin vornic ca să îmbie să cêrce pietrile împregiurul acestui hotar și pre unde vor hi surupate să le puie la loc. Și au îmblat și le-au găsit toate la loc, după cum scriu ispisoocele, numai despre Tăutești s-au găsit o pîatră scoasă; și de acolo la deal, în piscu, iarăși s-au găsit loc de o pîatră și pîatra nu-i; și de acolo în cumătura dealului, lîngă drum, iarăși locu de pîatră, și pîatră nu-i; care sémne le-au arătat Sirghie ce-au fostu slugă la Enachie postelnicul pîn(ă) ce-au murit, dzicînd cum pre acéle sémne au ținut și au arat, și au cosit, și au dzeciuit răpousatul Enachie postélnicul.

Deci, domniia mea am dat acestui boiarin ce scrie mai sus și l-am miluit cu acéste părți de ocină ca să hie dumisale dreaptă danie și miluire în véci; și nime de acmu înnainte la această moșie treabă să n-aibă, ce să aibă a-și tîné dumnealui moșia toată neoprit de nime pe unde or hi scriindu drésăle céle vechi, ce-u fostu făcute acelor boiari mai denainte, ce sînt pomeniți, și pe hotarul ce s-au făcut acmu. Pentru acesta lucru, pre cine va alége Dumn(e)dzău să hie domnu în Ț(a)ra Moldovii, ori dintru ficioii noștri ori hie pre cine va alége Dumn(e)dzău să hie domnu țării ca să aibă a da și a întări acestui al nostru adevărat boiarinu cu acéste ocine. Și altu nime să nu să mai amestece. Iară cine s-are amesteca la această danie și ar strica, să hie neiertat de Domnul Dumnedzău, și de Preasvînta Maica Sfinții Sale, și de 318 Svinți Părinți ce au fostu în cetatea cea svîntă, în Nichie, și parte să aibă cu Iuda și cu blăstămatul Arie. И ин да с(а) не ѡмшашет.

У Мс, в(ъ) лѣт(о) хѣс ген(аріе) і д(ь)ни.

Тѣдо(е) дѣбѣ вел лѡг(о)ф(ет) искал <т.р.>.

Гавин ѡрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mâini diferite în sec. XVIII>: 1) 7200 <1692> ghen(arie) 2). S-au scris. <Nr.> 19; 3) Ispisoc de la Costandin v(oi)e vod de întăritură pe Rediul lui Tătar. N. 18, <tradus de altcineva în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu aplicat în ceară roșie, distrus.

Arh. St. București, Ms.nr. 578, f. 125 r.-126 v., nr. 19 (copie în Condica M-rii Trei Ierathi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 321, nr. 1435 (rez. dezvoltat).

27

1692 (7200) februarie 2

Constantin <Canțemir> voievod întrărește lui Dima baș bulucbașă stăpînirea peste niște case cu pivniță de piatră, beci de piatră și puț înaintea pivniței, pe Podul Vechi, cumpărate cu 150 de lei băuți.

Suretul ispisocului răpăosatului Costantin vodă din veletul 7200 <1692> februarie 2, care ispisoc să află în mîna dumisale Manolache Costache vornic, tîind dumnalui celi ce cuprind în ispisoc.

† Adeică au venit înnainte domnii mele și înnainte alor noștri moldovenești boiari, mari și mici, sluga noastră Dima baș bulucbașe și ne-au arătat un zăpis cu

iscăliturile dumilorsale boiarilor celor mari, de la Marie, giupîneasa lui Dumitrașco ce-au fost vistiernic al doile, dimpreună cu ficiorii ei, anume: Gheorghită, și Irinuța, și Anuța și Sanda, scriind precum, de bunăvoia lor, de nime siliți, au vîndut a lor dreaptă ocină și moșie, casele lor de aice din Iași, di pre Podul Vechiu, cu pivniță de piatră, și cu beci de piatră în dosul casii, și cu puțu denainte pivniței, și cu tot locul pre cît iaste stîlpit, care aceste case au fostu date Marii dzestre de tată-seu Ilea dzăliariul, și tătîne-său au fostu cumpărătură de la Crîste Cujbă. Acești case le-au vîndut slugii noastre Dimii baș bulucbașe, dreptu 250 lei bătuți; și le-au făcut plată deplin într-un mînule lor.

Pentru aceea, și domnia mea, dacă am văzut acel zapis adevărat, crezut-am și domnia mea încă i-am dat ș-am întărit pre sluga noastră, pe Dima bulucbașe cu acești case de aice, din tîrgu din Iași, care mai sus scriu ca să-i fie de la domnia mea dreaptă ocină și moșie Dimii bulucbașii, și giupînesii lui, și cuconilor, și nepoților, și strănepoților, și a toată seminția ce se va alege dintru dumnalor, și uric și întăritură, neclătit și nereușit, în véci.

Și iaste ispisocul protocalit de Ramandi vel vornic, netîmplîndu-se vel logofet.

Acest suret scos den cuvînt în cuvînt de pi ispisocul g(ospo)d denaint(e) me, Iordachi Cant(a) vel logofăt <m.p.>.

† Suretul acesta l-am scos eu, Tanasie Petrache biv căm(ă)raș de izvoade, și l-am dat să ste la sfînta mănăstire, la S(ven)tii Ioan din Iași, ce este închinată la Driano de la Arghirocastro, să ste dinpreună cu mărturie me hotarnică ce-am hotărît locul dughenilor lui Sv(en)tii Ioan, care sînt la Podul Vechi, denainte mănăstirii Tri Sfetitelor, și dimpreună cu ispisocul cel de la măriia sa Costantin vodă Racoviță ce-au întărit stăpînirea lui S(ven)tii Ioan pe hotărîre me și după cum și Paisie egumen de Galata s-au învoit cu S(ven)tii Ioan și fiindcă sfînta mănăstire Galata cerea o pivniță de piatră ce-au cumpărat-o de la un Cîrste nepot de sor(ă) Măricuții Gheorghiesei, o cere din locul dughenilor lui S(ven)tii Ioan. Pentru aceea s-au scos acest suret și s-au dat la S(ven)tii Ioan ca să știe că pivnița aceea a Galatii s-au găsit aiure, împotriva caselor lui Ilie dzăliariului, piste ulițe din gios în dreptu. Și S(ven)tii Ioan era asuprită cu această năpaste.

7261 <1753> mai 21.

Tanasie biv căm(ă)raș).

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XI/9. Copie.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 324, nr. 1443 (rez.).

Constantin <Cantemir> voievod întărește lui Mihalache Rusul blănar stăpînirea peste niște case cu pivniță de piatră pe Ulița Tărbujenească cumpărate de la Paraschiva, soția lui Caridi, cu 180 de lei bătuți.

† Иѡ КОСТАНТИН ВОЕВОДА, Б(о)ж(и)ю м(и)л(о)с(т)и(ю), г(о)сп(о)д(а)рѣ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Adeacă au venit înaintea domnii mele și înaintea alor noștri moldovenesți boiari, mari și mici, Mihăilachi Rusul și ne-au arătat un zapis de cumpărătură pe niște casă aicea, în tîrgu în Iași, de la Paraschiva, femeia lui Iani Caridi, nepoata îi Dărjenésé¹ căpităniței, și de la feciorii ei, Marie și Ghiorghe și Vasilie, scriind și mărturisind într-acel zapis cum ei, de bunăvoia lor, au vîndut niște casă pe Ulița Trăbujenească, aproape de Sv(î)nta Vineri, cu tot locul cît ține locul casei și cu pivnițe de piatră, care case au fostu și Paraschivei, femeii lui Iani Caridi, de danie de la mătușă-sa Dărjeneasa

căpitănița, fiindu-i ea rudă mai de aproape decât alte săminții. Deci, acele casă cu loc cu tot și cu pivnițe de piatră le-au vîndut Paraschiva cu ficionii săi lui Mihălachii Rusul blănariul, drept o sută și optzeci de lei bătut(i), făcîndu-le plată deplin(ă), căci alții fără(ă) Mihălachii n-au putut încăpea să cumpere acele casă, pentru căci mai înainte vreme au mai cumpărat o casă Mihălachii blănariul tot într-acée ogradă de la Iani Caridi, bărbatul Paraschivei; și scoțînd Paraschiva și acéstelalte casă la vîndzare, alții n-au încăput să cumpere fără(ă) numai Mihălachi Rusul blănariul, precum le-au și făcut plată deplin(ă).

Pentru acéea și domnia mea, vădzînd acel adevărat zăpis, încredințat cu iscălituri a boiari și a neguțitori și a mulți oameni buni, am credzut și de la domnia mea încă dăm și întărim pe acéle casă, ce scriem mai sus, lui Mihălachii Rusul blănariul ca să-i fie direaptă cumpărătură, ocină și moșie, și ficionilor lui, și nepoților lui, și strănepoților și a toată săminții(a) lui, în véci neclătîtă și nerușeită, neci dănăoară.

И ин да се не вмишает. Тоѣ пишем.

В Мс, л(ѣ)т(ѣ) хѣс марта а.

Nitîmplîndu-s(e) v(e)l log(o)f(e)t(ul), Andronachi v(e)l vor(nic) искал <m.p.>.

Думитрашко вр(и)кар писал.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7200 (1692) mart(ie) 1. <Nr.> 2; 2) Ispisoc de pîră de la Costantin Cantimir vod(ă) pe case ot Ulița Trăbujănească.

Arh. St. București, M-reă Sf. Sava-Iași, L/3. Orig., hîrtie difolio (37,8 × 25,3 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri, sigiliu domnescu, mijlociu aplicat în ceară roșie, căzut.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 325, nr. 1451 (rez.).

¹ Formă veche de genitiv-dativ

29

1692 (7200) martie 16, Iași

Paladie dăruiește niște case de zestre de la socrul său Murait soacrei sale Antimia și cuconilor ei.

Adică eu, Păladie, scriu și mărturisăscu cu acest adevărat zăpis al meu precum niștea casă ce-am avut eu date de zestre de la socru-mieu am avut pentru ceale casă gălceavă cu soacră-me cu Antimie. Dicie eu, ne-ndurându-mă dea soacră-me, dea Antimie, și dea cuconii lor, dea Mărie și dea Vasilie, li-am dat acelea casă lor, în veci danie soacră-mei și cuconilor să fie date în veci și dea nimia di-acum înaintea să n-aibă nicea o nevoe, nici dea minea, nici dea cuconii mici, nici dea toată ruda mea. Iar după moartea ei să rămăe casăle copiilor lui Murait, carii sintu scriși mai sus.

Și la ceastă tocmală a noastră sau prilejit: protopopul Ursul, și popa Pavel de la Văvedenie, și popa Maxim de la S(ven)tii Ioan, și Ghiorghie Alevra, și Zanfîr vătav za vier(i), și Toderașco porucinic, și Statie zet Alevra și alți oameni buni, vecini de pin pregiur, carii s-au iscălit mai gios. Și eu, pentru mai mare credința, m-am iscălit și mi-am pus și pecetia.

Și eu, Manolie, am scris zăpisul, să s(e) știe.

U Iast, let 7200 <1692> mart 16 dnă.

26

Az, protopopul Ursul, adevărat martor, 1692¹; fiind eu duhovnic lui Paladie i-am așezat pre acest zăpis, să nu mai hie mai multă price înainte, ce pace deplină și să fie de credință, 1692¹.

Zăfiris²; Paladie³; az, popa Pavel, mart(or) ot Văvedanie; eu, Toderășco căpitan; popa Maxin iscal.

După M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 1 (1921), p. 96. nr. XXI. Orig.

¹ Urmează menț. editorului: „cu cifre arabe”.

² Idem: „grecește”.

³ Idem: „cu pecetea”.

30

1692 (7200) mai 13, Iași

Gheorghiță Piroșcă dăruiește lui Pavăl țigan un loc de casă în mahalaua Muntenimii.

† Adec(ă) eu, Gheorghiță Piroșcă, scriu și mărturisesc cu această zăpis al meu la mîna lui Pavăl țiganul precum i-am dat dănie de loc de cas(ă) în Muntenime, lîng(ă) cas(ă) Mălăies(ei), să-și fac(ă) cas(ă) și s(ă) trăiască într-însă pînă la moarte lor și de nime val să n-aibă și s(ă) fie volnici a o vi(n)de casa cu loc cu tot, căci i-am dat eu de bun(ă)voie me acel loc.

Și cîndu i-am dat eu locul acesta a fostu și oameni buni, vecini, anume: Pătrașco Giunghe brah(ar), și Ion din bordei, și Sanfir ce-au fostu vătavu de vieri, marturii precum i-au dat acel loc.

Și pentru credință, am pus degetul ca s(ă) fie de credință.

✠ Мѣ, А(ѣ)Т(о) ХѢС МАН ГІ.

† Gheorghiț(ă) Piroșcă¹; † Sanfir martur¹; † Pătrașco mart(ur)¹; † Ion matur¹.

† Iermunah Simion am scris zăpis(ul).

<Pe verso, scris în sec. XVIII>: Un zăpis pentru un loc de cas(ă) în Muntenime a lui Pavăl țigan. No. 2.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXVII/25. Orig., hîrtie (28,3 20 cm.), cerneală neagră, patru amprente digitale, restaurat.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, II (1906), p. 100 (rez. după orig.); Ghibănescu, *Acad. Rom. și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 6 (1927), p. 313, nr. 1 (rez. cu data de an greșită: 7130 <1622>).

¹ Amprentă digitală.

31

1692 (7200) mai 24, Iași

Dediul fost mare spătar cu soția sa, Trofana, vînd casele lor cu loc și pivniță de la deal de Podul Hagioaiei lui Moise mare căpitan de lefegii, cu 100 de lei, bani gata.

† Adecă eu, Dédiul ce-am fostu spătar mare, denpreun(ă) cu soțul meu, Trofana, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zăpis al nostru cum să s(e) știe că noi, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bun(ă)voie, am vîndut a noastre drepte ocine și moșii, casăle de aice, din tîrgu din Iași, carile sintu din deal de Podul Hagioaie, cu loc cu tot precît ține ograda și cu pivniți denainte casii, l-am vîndut dumisale lui Moissă marile căpitan de lefegii, dreptu o sută de lei bani gata. Și ne-u făcut dumnealui plat(a) deplin întru mînule noastre, care aceste cas(e) ne-u fostu și noao cumpărătură de la Misail

cizmariul. Și i-am dat dumisale căpitanului și zapisăle cele vechi aciștii casi ca să fie dumisale de la noi drepte ocine și moșii în veci, și giupînesii dumisali, și cuconilor, și nepoților și a toată sămenții dumisale; și de pre acestu zapis al nostru să aibă dumnealui a-ș(i) face și dres domnescu.

Și acesta zapis l-am făcut denainte dumilorsale boiarilor celor mari și mici și a vecin(i) de pin pregiur, carii mai gios s-or iscăli; și eu, pentru credința, mai gios am iscălit și soțu meu ș-au pus pecete ca s(ă) hie de credință.

Și eu, Neculai Cerchez diacul de cămar(ă), am scris cu voia dumilorsale.

У Мс, л(ѣ)т(о) хѣс ман кд.

Из, Дедюл спѣтар, искал <m.p.>; Tofana¹.

Тѣдос(е) Дѣбѣѣ вел лѣт(о)ф(е)т искал <m.p.>.

Илѣзандрѣ Раманди мѣртѣрасъ <m.p.>.

Лѣпѣл Бѣгдан хѣтман искал <m.p.>.

Из, Иликсандрѣ вел пѣст(еник) искал <m.p.>.

Из, Габин вел спѣтар, искал <m.p.>.

Из, Василии Корлат (?) вел..., искал <m.p.>.

Из, Михан ѿ лѣт(о)ф(е)т <m.p.>.

Из, Шефан Черкез вел столник, искал <m.p.>².

Из, Пѣтрашкѣ комис, искал <m.p.>.

Кирицѣ Апост(ол), искал <m.p.>.

Из, Павѣл Глигори пост(елник), искал <m.p.>.

Dumitrașco ...³ văl(av); Ioan Гѣѣрсеа, кѣм(ѣраш), искал <m.p.>.

Глигор Хѣрю постелник искал <m.p.>.

† Și eu, Danul, m-am prilejit <m.p.> ...³ Брѣескѣл постелник искал <m.p.>.

Из, ѿ...³ martur, искал <m.p.>.

Из, Шефан Пилат ворник глѣтѣни, искал <m.p.>.

Из, Шефан Пониц вор(ник), искал <m.p.>.

† Vas(i)lie vornic glotnii, martur.

Zafiriz <m.p.>; † Costachi croitor¹.

Гѣѣрѣи ѿ комис искал <m.p.>.

† Лѣѣаско, мѣртѣрасъ <m.p.>.

Μαβολι...³ <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de altă mână din aceeași vreme>: Zapisul de la Dedul spătariu pentru cas(ă).

<Din prima jumătate a sec. XIX>: No. 2; 7200 <1692> mai 24. Casă.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXIX/251. Orig., hîrtie difolio (28,8 × 20,3 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu inelar octogonal în aceeași cerneală, două amprente digitale.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX/2 (copie din 1816 sept. 20, de Theodor Gașpar diac de divan, în Condicta Mitropoliei Moldovei).

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, IV, p. 94, nr. 83 (rez.); *Creșterea colecțiunilor*, XXXI–XLIII (1920–1932), p. 50–52 (rez. după orig.).

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu inelar octogonal.

³ Neclar.

Constantin <Cantemir> voievod judecă pricina dintre egumenul M-rii Hlincea și niște poslușnici care nu vor să mai asculte de mănăstire; în urma cercetării făcute de vornicii de poartă, ei pierd procesul.

† Иѡ НѡСТАНТИН ВОЕВОДА, Б(о)жїю м(и)лостїю, г(о)сп(о)д(а)ръ ЗЕМАН МОЛДАВСКОН. Adecă au pîrît de față, înaintea domnii mele și înaintea a tot Svatul domnii mele, rugătorul nostru Leontie egumenul și cu tot săborul de la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire de la Hlincea, unde iaste hramul Svîntului și Marelui Măcenic Gheorghie, pe acești oameni, anume: Gheorghie și cu frate-său Vasilie, ficii Mitiutelului, <și pe Andrei ficiorul lui Vasilie și a Anisiei>¹, și Ghiorghe ficiorul Fătului, și Dima ficiorul Buzarnii, și Ștefan ficiorul Cîrstii, și Ion ficiorul Țonțului, și Gheorghie ficiorul lui Andrei și a Florii, arătînd rugătorul nostru Leontie egumenul ispisoc de miluire de la răpăusatul Ștefan Vasilie vodă și întărituri de la alți răpăusați domni ce au fostu pe urma lui Ștefan vodă, pe cincisprădzéce oameni ca să aibă în scuteală, să fie poslușnici svintei m(ă)n(ă)stiri. Și făcînd jalobă Leontie egumenul cum acești oameni sînt dintr-acei poslușnici și acmu nu vor să asculte să dea agiutoriu la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire pecum le era obicéiul, ce unii să fac siimeni, alții să pun lemnari pe la boiari, alții să duc într-alte părți; iară acei oameni ce scriem anume mai sus, ei au dat samă înaintea domnii mele cum ei vecini nu sînt m(ă)n(ă)stiri, ce sînt oameni de moșie și au moșiile sale și acmu pe aiurea; de care lucru, domniia mea am trimis pe boiarii noștri, pe Ștefan Pilat și Vasilie vornicii de poartă ca să margă să întrebe de oameni buni bătrîni cum ar ști să mărturisască de rîndul acestor oameni: fost-au ei și părinții lor poslușnici svintei m(ă)n(ă)stiri au n-au fost.

Deci așa au adevărit cu oamenii cei bătrîni și mai tare au mărturisit un călugăr bătrîn, anume Trani, carili iaste om vechiu ca de 70-80 de ani, mărturisind acel călugăr bătrîn cum din dzilele răpăusatului Vasilie vodă încoace au apucat și știe pe moșii și părinții acestor oameni pînă acmu la acéste vremi tot poslușnici la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire. Deci, domniia mea împreună cu tot Svatul nostru am socotit măcar de ar hi fostu ei și moșeni și de vréme ce au fostu părinții lor și ei de ...² ai tot poslușnici m(ă)n(ă)stirei, am giudecat și am dat rămași pe acei oameni, anume: Gligorie cu frate-său Vasilie, ficii Mitiutelului, <și Andrei ficiorul lui Vasilie și a Anisiei>¹, și Ghiorghe ficiorul Fătului, și Dima ficiorul Buzarnii, și Ștefan ficiorul lui Andrei și a Floarei, de vréme ce au fost moșii și părinții lor poslușnici, ca să fie și ei poslușnici svintii m(ă)n(ă)stiri ce pomenim mai sus, Hlincii.

Și niște zapise grecești făcute cu numele unor egumeni ce au fostu maiinte de Leontie, care zapise s-au aflat mincinoase, făr(ă) pecétea m(ă)n(ă)stirii, s-au luat și acéle zapise de la mîna lor la Divanul domnii mele și s-au rupt.

Și i-am dat rămași să asculte și dea agiutoriu la trébéli svintei mănăstiri, precum iaste obicéiul poslușnicilor și pe la alte svinte mănăstiri. Într-altu chip să nu fie.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣѣ юліѣ ѣ.

ТѢДОСЕ ДѢВЪ ВЕЛ ЛѢТ(о)Ѣ(ѣ)Т ИСКАЛ <m.p.>.

Dumitrașco uricar <a scris>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII, de mîni diferite>: 1) A Hlincii. 7 <tradus apoi în grecește>; 2) S-au scris la condică; 3) Răsuflăte.

Arh. St. București, M-reă Cetățuia, I/12. Orig., hîrtie difolio (44 × 29,8 cm.), filigran, puțin rupt la îndoituri, lipit, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu aplicat în ceară roșie, stricat.

Idem, Ms. nr. 628, f. 14r. (rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

¹ Tăiat cu o linie în text.

² Loc liber în text.

33

1692 (7200) iulie 7

Maria Toderețoaia și fiul ei, Neculai, vînd Agafiei un loc de casă din Tîrgul Făini din Iași, cu 25 de lei și jumătate.

† Adecă eu, Mărie Toderițo<a>ie, și cu fiul meu, Neculai, scriem și mărturisim cu cest adevărat zapis al nostru, de nime siliți, nici asupriți, ci de a noastră bunăvoie, am vîndut un loc de casă dumisale Agafii Vasilie săracului, care loc iaste în Tîrgul Făninii, între Gligorașco staroste și-ntre Irimie vătavul. Și l-am vîndut dreptu 25 lei pol să-i fie dumisale Agafii dreaptă ocină și moșie în veci, ficiorilor, și nepoților și strănepoților.

Și la această tocmală s-au prilejit mulți oameni buni și bătrîni și vecini, anume: denainte dumisale vătavul Irimie, și denainte lui Gligorașco staroste, făclier, și denainte lui Ursan făclier domnescu, și denainte lui Dumitrașco zet Drăgușii, și denainte lui Vasilie zet Crîstinii, și denainte lui Costantin Botezatul, și denainte Teclii; și eu preutul Neculai încă m-am prilejit ș-am și iscălit. Și acest zapis s-au făcut denainte a mulți oameni buni și bătrîni.

Și eu, preutul Misai, am scris zapisul să fie de mare credință ș-am și iscălit.

† В(ъ) лет(о) хѣѣ юл(іе) зъ д(ь)ни.

† Marie Tuderușie, primăscu¹; † Niculai sîn Mării, primăscu¹.

† Gligorașco făclier¹; † Ursan făclier¹; † Tecla¹; † аз, поп Некѣлю, иск(а)л <m.p.>; аз, Мериуцъ иродникам, искал <m.p.>; Глигораско, мартирас та ановен <m.p.>².

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXIX/254. Orig., hîrtie difolio (29,3 × 20,8 cm.), filigran, cerneală neagră, cinci amprente digitale.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX/3 (copie de Theodor Gașpar diac de divan în Condica Mitropoliei Moldovei din 1816 sept. 20).

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XXXI–XLIII (1920–1932), p. 51 (rez.); Iorga, *St și doc.*, V, p. 94 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Gligorasko, martor la cele de mai sus <m.p.>.

34

1692 (7200) iulie 11

Ionașco Cujbă și nepoții săi vînd lui Dima bulucbaș o pivniță cu loc de patru dugheni pe Podul Vechi, cu 50 de lei bătuți.

Adică eu, Ionașcu Cujbă, de-npreună cu nepoții miei, anumi: Apostol și Moisăi, toți nepoții lui Cujbă vornicul, scriem și mărturisim noi cu acest adivărat zapis al meu și să s(e) știe că noi, de nime ne siliți și nevoiți(i), ci de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, o pivniță de piatră, cu loc de patru dugheni în frunte și cu loc înapoi pe cît au ținut ograda bătrînilor, care acest loc este pe Podul Vechiu, în colțul Ulișii Strîmte și între casăle lui Dumitrașcu ce au fost vist(iernic). Aceste le-am vîndut noi dumisali Dimii baș-bulubaș și giupînesăi dumis(a)li Dumitrii, drept cincizăci lei bătuți, bani gata; și ne-au făcut dumn(ea)l(ui) plată deplin întru mînule noastre ca să-i fie de la noi dreaptă ocină și moșie, în veci, dumisale, și giupînesăi dumisali, și cuconilor, și nepoților și strănepoților; însă pentru zapisul cel vechiu ce-am avut ne-au perit de oști; iar de pe zapisul nostru să-și facă dumisali și dres domnesc.

Și la tocmala noastră s-au prilejit: protopopu Ursul Avraam, și preutul Struț, și Ambrohie bărbierul, și Neculai cupeț zăt Mihalache, și Gheuca bulubaș, și Gheorghie mortasîpul și alți oameni buni cari mai gios vor iscăli.

Și noi, pentru credință, mai gios am iscălit și ne-am pus pecetile ca să fie de credință.

Și eu, Neculai Cerchez diiacul de camară, am scris cu voia lor.

Let 7200 <1692> iulie 11.

Ionașco Cujbă; Moisăi.

Protopopu Ursu Avraam; Ambrosiie bărbeeriul; ierei Struț; Gheuca bulubaș.

Adică eu, Moisăi ficiorul Aniței fata lui Cujbă ce-au fost vornic, făcut-am această mărturie a me ca să fie de mare credință la mîna dumisali Dimii baș bulubaș precum să știe că vînzînd unchiul meu Ionașcul Cujbă această moșie care este scris într-acest zăpis, parte me, ce-au fost șapte lei, mi-au dat dumisali deplin întru mîna me. Și pentru credința, mai gios mi-am pus degetul.

7201 <1693> iunie 20.

Moisăi.

Eu, Neculai, am scris și măsturisăsc.

Bibl. Acad. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLIV/122 și 122 bis. Copie de la începutul sec. XIX.

EDIȚII: Creșterea colecțiilor, XX (ianuarie–septembrie 1912), p. 117 (rez.).

35

1692 (7200) august 22, Iași

Stratul Mucul și soția sa, Maria, vînd M-rii Aron Vodă un loc de casă de lîngă dughenile mănăstirii din Iași, cu șase lei.

† Adece eu, Stratul Mucul, și făméia mea, cu Măria, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zăpis al nostru cum, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră direaptă ocină și moșie, un loc de cas(ă), care loc de cas(ă) avem noi între casa lui Ștefan zugravul și lîngă dughénile mănăstirii lui Aron Vod(ă), care loc de cas(ă) iaste a făméii méle, a Mării. Și l-am vîndut svinții sale, egumănuului de la Sv(î)nta mănăstire de la Aron Vod(ă), dreptu șeas(e) lei bătuți. Și ne-au făcut egumenul plată deplin, întru mînule noastre; pentru aceea de acmu ca s(ă) hie dreaptă ocină și moșie sv(î)ntii mănăstiri, iar altu nime să n-aibă treabă dintru săminția noastră a mai întoarce, căci noi singuri, de bunăvoia noastră, am vîndut acestu loc de cas(ă).

Și la tocmala noastră au fostu mulți oameni buni, anume: Vas(i)lie căldărariul starosté de ciocli, și Mihaiu Picioraga, și Măria Panaitoiaie și alți oameni buni, carii mai gios s-au iscălit toți(i). Și pentru mai mare <credință>¹, ne-am pus dégeteli ca s(ă) să știe.

У Мѣ, а(ѣ)т(о) хѣс аѣ(ѣ)т) кѣ.

Γραταλ. Stratul²; Măria².

† Nicolai, martur; † ...³, παρων <m.p.>; аз, Андрей, искал <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, rezumatul grecesc din sec. XVIII al zăpisului și însemnarea>: S-au scris la condică.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: 7200 <1692> august 22. No. 15.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXCI/52. Orig., hîrtie difolio (31 x 21 cm.), filigran, cerneală neagră, două amprente digitale.

Arh. St. București, Ms.nr. 628, f. 48 r. (rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

Idem, Ms.nr. 644, f. 12 r. (rez. în condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XXXI-XLII (1920–1932), p. 51 (rez. după orig.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 336, nr. 1499 (rez. după Ms. nr. 628).

¹ Omis.

² Amprentă digitală.

³ Neclar.

⁴ † ... de față <m.p.>.

36

1692 (7200) august 28

Constantin <Cantemir> voievod îputemicește M-rea Aron Vodă să răscumpere două dugheni din Tîrgul Făinii de la un Stati, care le-a cumpărat fără știrea egumenului.

Carte de la Costandin vod(ă), din l(ea)t 7200 <1692> au(gust) 28, pe 2 dugheni ce sint la Tîrgul Făinii alătura cu Școala jidovilor, între dughenile mănăstirii, să fie volnic egum(enul) de Aron Vod(ă) a le răscumpăra de la un Stati ce le-au fost cumpărat făr-de știre egumenului.

Arh. St. București, Ms.nr. 644, f. 12 v. Rez. în condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

EDIȚII: *M-rea lui Aron-Vodă*, în „Bul. Com. Mon. Ist.”, An. II (1909), p. 13 (menț.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 336, nr. 1501 (rez.); Benjamin ș.a., *Izvoare*, II, p. 518, nr. V (rez. după precedentul).

37

1692 (7200) august 29, Iași

Constantin <Cantemir> voievod întărește M-rii Galata din Deal stăpînirea asupra unui loc de moară de la capul iazului domnesc, din jos de gîrla ce vine dinspre Balica, și o bucată de loc din șes din hotarul tîrgului Iași.

† Иѡ Кѡстандинъ боевода, Божью милостию, господари Земли Мѡлдавскѡи. Adică domniea mea am dat ș-am întărit rugătorilor noștri, egumenilor și a tot soborul de la sfînta mănăstire ce să cheamă Galata din Deal, din ispisoc de danie și de miluiri ce ne-au arătat de la alți domni de mai nainte de noi de un loc de moară de la capul iazului cestui domnesc, din gios, în gîrla ce vine dispre Balica, și cu o bucată de locul gălătenilor socotindu ca să le fie de treaba iazului morii.

Pentr-aceea, și domniia mea, dacă am văzut acele adevărate zapise de danie, crezutu-i-am și domnie me încă am dat ș-am întărit sfintei mănăstiri ce scrie mai sus, Galata din Deal, ca să le fie și de la domniia me dreaptă ocină și moșie și întăritură, în veci.

Așijdere, acmu, în zilele domniei mele, au venit de au făcut jalbă înnainte domniei mele egumenul și tot soborul de la sfînta mănăstire Galata pre călugării de la măn(ă)stire Balicăi într-acesta chip zîcînd cum au avut Balica dou roate de moară în gîrla ce merge asupra iazului cestui domnesc făcute mai demult de la alți domni, iar acmu călugării de la Balica s-au sculat în tăria lor, fără știre călugărilor de Galata, să mai facă și al treilea roată; de cari lucru domniia me împreună cu tot Sfatul nostru am socotit și am giudecat pe dreptate după obiceiul țării: de vreme ce pîră acmu au fost numai tot acele dou roate ș-am dat rămaș(i) pe călugării de la Balica să nu mai hie ei volnici a mai face a treile roată fără acele dou ce sînt de vac făcute.

Costantin <Cantemir> voievod scrie boierilor și slujitorilor domnești să nu perceapă dări de la șapte poslușnici și un morar ai M-rii Bîrnova, ei urmînd a da numai cîte doi galbeni pe an: unul la Sf. Gheorghe și altul la Sf. Dumitru.

† Иѡ КОСТАДИН ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)у М(и)Л(о)СТ(і)ю, Г(о)СП(о)ДАРЮ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКИИ. Scriem domnia mea la boierii noștri și la toți slujitorii care vor umbla, or fie cu ce fel de slujbe a domniei mele la ocolul tîrgului Ieșilor. Vă facem șt(i)re, iat(ă) că domnia mea am socotit pentru sfînta mănăstire, pentru Bîrnova, unde este hramul Sfîntului Marelui Mucenic și biruitor Gheorghe, că mai dinainte vreme aveau sfîntele mănăstiri sate cu venit de era de slujbă și de ajutor mănăstirilor, iar acmu stricîndu-se ț(a)ra și împrăștiindu-se oamenii, și mănăstirile rămîind slabe și fără agiutor, și domnia mea pururea mergînd pe la sfîntele mănăstiri cu boieri și cu slujitori și alți boieri, deosăbi și turci; și cînd sîntu bejeni iarăși merg boieri și alți oameni de fac multă supărare mănăstirilor. Și neavînd mănăstirile oameni de slujbă și de poslușanie, milostivitu-m-am domnia me și am iertat șapte poslușnici și un morar să fie în pace de zloți, de lei, de taleri, de galbeni, de sulgiu, de iliș, de unt, de miere, de ialovișe, de boi, de sulgiu, de cai împărătești, de cai de braniști, de chile de conace, de podvodzi, și de toate dările și angheriile cîte or hi pre alții în țara domniei mele. Numai socotiiu domnia mea pentru multu greu ce este asupra țării să de și ei ajutor de om cîte doi galbeni și acei bani să-i dea pe rînd, de două ori într-un an, un galbanu la Sv(en)ti Gheorghe și un galbăn iar la Sv(en)ti Dimitrie, iar mai mult să nu de nimică.

Pentru aceea, și voi deseatinici de stupi și gorștinari de oi și de mascuri să aveți a-i lăsa în pace de deseatin(a) de stupi, și de gorștina de oi, și de gorștina de mascuri, nime întru nimică să nu-i învăluiască, ce s(ă) aibă egumenul, cine a hi la ace sv(î)ntă măn(ă)stire, a le lua deseatina și gorștina de oi și de mascuri precum bucate vor ave, pe cum scrie tastamentul și de la alți răposai domni ce-au fost mainte de noi. Numai bucatele altor străini să nu mistuiască sau să ascundză în bucatele lor, să le facă a lor, precum scrie și uricul ce-am făcut domnia me de așădzare și mila a tuturor sv(î)ntelor mănăstiri ce s-au dat la mîna preosv(i)ntîiului și de Dumn(e)dzău alés Dosoftei patriarhul Sv(î)ntului Ierusalim. Și pre această așădzare și tocmală ca s(ă) ste în veci.

У Мѣ, Л(ѣ)Т(о) ХЗСА ДЕК(ЕМВРІЕ) К.

Иѡ КОСТАДИН ВОЕВОДА <т.р.>.

<Pe verso, scurt rezumat grecesc din sec. XVIII al actului și, de mîini diferite>:
1) 7201 <1692> dechemv(rie) 20; 2) 7201 dec(he)mv(rie) 20/1692 de la Hristos.

Arh. St. București, M-rea Bîrnova, III/8. Orig., hîrtie (29,3 x 20,7 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoitori, sigiliu domnesc inelar octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 342, nr. 1530 (rez. dezvoltat).

Costantin <Cantemir> voievod scutește de unele dări o pivniță din Iași dăruită Sfîntului Mormînt de Avrămachi, fiul lui Avram negustor și nepotul lui Iorga vameș.

† Иѡ КОСТАДИН ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)у М(и)Л(о)СТ(і)ю, Г(о)СП(о)ДАРЮ З(ЕМ)ЛИ МОЛДАВСКИИ. Scriem domnia mea la cămănari, și la bezmănari, și la cepari,

Pentru acéea, dacă veți vedea cartea domniei mele, iar voi toți ca să aveți a lăsa în pace acea pivniță, ce scriem mai sus: de camăn(ă), și de bezmăn, și de cepărie, și de buărrărie, de toat(e) să hie în pace, pentru căci domniia mea m-am milostivit și i-am iertat acea pivniță de aceste de toat(e), numai să hie pentru cheltuiala acéea de lumini, iară de alt(e) de toat(e) să hie în pace, niime la nemic să nu fac(ă) val la acea pivniță, că cini s-ar ispitii a-i faci vreun val mai mult peste cartea domniei mele, bine să stie acela că va fi de mare certare de la domniia mea.

Иш Костандин Воевода <т.р.>.

Arh. St. București, M-rea Cetățuia, XI/28. Orig., hîrtie (28,1 x 20,5 cm.), filigran, pătat, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 343, nr. 1533 (rez.).

1693 (7201) ianuarie 5

Zapis, 7201 <1693> ghenarie 5, a lui Costantin și Neculai, feciorii lui Iepuri, ce-au făcut schinbu cu vara lor Anița dîndu-le ei loc de casă aice, în Iași, și ea le-au dat părțile ei din Tăiseni și din Drăgușeni.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 16 v. Rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

EDITII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 344, nr. 1538 (rez.).

1693 (7201) ianuarie 18, Iași

Mihai Amoașei (Amossij) ungurul și soția sa, Catrina, vînd lui Gheorghită și soției sale Măriuța o vie cu pomet în Valea lui Ștefan Vodă de la Miroslava, cu 70 de lei bătuți.

35

Și cîndu s-au făcut zapisul, fost-au boiari și feciori de boieri, cari mai gios s-au iscălit, anume: sfinție sa popa franțușcanul, și dumnealui cămărașul Andronic, și dumnealui Andur pisariul ungurescu, și dumnealui Vasilie Purice ce-au fostu căpitan, și Mihai Voroav(ă) ungurul, și Andrei Borojan și alți oameni buni, care s-au prilejit. Și noi, făcîndu-ne dumnealui Ghiorghie și giupîneasa dumisale Măriuța plata deplină întru mînule noastre, mai gios ne-am pus și degetile, ca să hie de mare credință.

У Мѣ, в(ъ) лет(о) х҃ста м(ѣ)с(ѣ)ца г҃ан(аріа) ѿ.

† Mihai Amoașii¹.

† Мз, Андроник, искал <m.p.>; Neculai Dirvici starostile de ciocli, martur¹.

Dominus Michail Amossij catholicus civis Jassiensis vendidit Georgissi filio Pauli auri fabri propriam vineam sponnte at liberi ubi pripiam possessionem in coram me hoc instrumentum fieri mandarunt in quorum fidis frater franciscanus² Rensi Italus Romanus ordinis, manu propria³. Laucti francisci mitum conventualium proprioru sigillo muniatus⁴.

† Мз, Василе Пвричи бив кѣпитан, искал <m.p.>.

Andrej Paloczka pisariul unguresk martur, manu propria⁵.

Andrei Porojan¹; Mihai Vorav(ă)¹.

Și eu, Gavril, scris-am zapisul și am iscălit: Мз, Гаврил, искал <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de Gavril>: Pentru viili ot Miroslava.

Arch. St. București, M-reă Pobrata, XIV/23. Orig., hîrtie difolio (31,5 x 21,5 cm.), filigran, cerneală neagră, puțin rupt la îndoituri, patru amprente digitale și sigiliul inelar, oval, ținbrat al franciscanului Rensi.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 344, nr. 1542 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ Sub sigiliu.

⁴ Sigiliu inelar neclar.

⁵ Cu caractere latine.

Constantin <Cantemir> voievod dăruiește poslușnici și vecini și scutește de dări mănăstirile Galata, Barnovschi, Bînova, Sf. Sava, Cetățuia, Hlincea, Dealul Mare, Dumbrăvița, Bistrița, Tazlăul și Cașinul, închinat la Sf. Mormînt din Ierusalim.

Io Constantin voievod, cu mila lui Dumnezeu, domnul Țarei Moldovei¹. Iată domniea me bine am vrut și cu a noastră bună vrere, din curata și luminoasa inimă, din mila lui Dumnezeu ce ne-au deschis ușa milei sv(i)nției sale, de am agiunsu cărmuitor aceștii ț(a)ră și pămîntul acestuia Moldovei. Adus-au m(i)l(o)stivul Dumnăzău pre sv(i)nția sa preaosv(i)ntitul părinteli nostru chir Dosoftei patriearhul sv(i)ntului Ierusalim și a Siriea, Araviea, Nobonopol, Iordan, Cana Galeleia și Sion, muntele s(fin)tei Palestini, și altor părți a eparhiei sv(i)nteii cetăți a Ierusalimului, viind s(vin)ția sa într-aceste vremi cumplete și la pustietate acestui pămînt, cărmuind sv(i)nteile beseareci și creștinii luminându-i cu a svinției sale luminate și dumnezăiești învățături întru toate și tuturor de-a valoma; avînd svinția sa și aicea svinte m(ă)n(ă)stiri închinat de răpăosații domni la Sv(i)ntul Mormînt a Domnului nostru I(su)s H(risto)s și cetățile Ierusalimului, scaunului svinției sale, aflându-și ocinile sale

cu vecini și poslușnici ce au fostu agiutori răpăosații domni, ctitorii lor, toate pustii, cum și ț(a)ra și m(ă)n(ă)stirile foarte slabe, cât nici eale nu să pot ținea pre sine așa căzute în slăbiciune.

Deci domnia mea împreună cu tot Svatul domniei mele, cu aleșii noștri părinți: Sava arhiepiscop și mitropolit Suceavski, și Misail episcopul de Roman, și Lavrentie episcopul de Rădăuți, și Varlam episcopul de Huși și toți boearii Svatului nostru, cei mari și cei mici, macar cum sântem din slăbiciune, am făcut de la noi ca să împaațe 29 de vecini a svintei m(ă)n(ă)stiri Gălății, ce-i făcută de răposatul Pătru v(oi)e vod, fiul Mihnei vodă, unde easte hramul Înălțarea Domnului nostru lui I(su)s H(risto)s, care vecini sîntu din Plopi și din Belcești, satele m(ă)n(ă)stirei, ce i-au strînsu și i-au așăzat la sat la Mănăști, la ținutul Cîrligături, iarăși pre ocina sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri, numai să dea ei întru an de om câte trei ughi; și acei bani să-i dea pre rînd: un ughi pol să dea la S(vea)ti Ghiorghie și un ughi pol să dea la S(vea)ti Dimitri; și opt poslușnici să hie pregiur m(ă)n(ă)stirii de poslușanie, și aceia să dea de om câte doi ughi întru an: un ughi să dea la S(vea)ti Ghiorghie și un ughi la S(ve)ti Dimitri. Și să hie acești oameni toți în paci de alte dări de toate, numai vor da acei 29 oameni, vecinii, de om câte o chilă de pâine, când să vor da chili la Cameniț și când să vor da cai la împărăție, vor da cu toții un cal împărătescu și prețul calului va fi (loc gol)².

Și iarăși am dat svintei m(ă)n(ă)stiri a răpăosatului Barnovschie vodă de aicea, de tîrgu de Iași, unde iaste hramul Adormirea Sv(i)ntei și Preacuratei Maicei Domnului nostru I(su)s H(risto)s: 28 de oameni vecini, ce-au fost din sateli m(ă)n(ă)stirei din Toporăuți și din Șipote și din Munteni, cari i-au strînsu și i-au așăzat la ținutul Vasluiului, la sat la Dobărcini, pre ocina m(ă)n(ă)stirei; și aceștia să aibă a da întru an de om câte 3 ughi și banii să-i dea iară pre rînd: un ughi pol la S(ve)ti Ghiorghie, un ughi pol la S(ve)ti Dimitri, și când vor eși chili de Cameniț, vor da de om câte o chilă de pîne și cînd s-or da cai la împărăție, vor da cu toții un cal împărătescu.

Făcut-am domniea mea și svintei m(ă)n(ă)stiri Bărbovei se iaste zidită de răpăosații domni: Barnovschie vodă și Dabija vodă, unde iaste hramul Svintului și marelui m(u)cenic și purtător de biruință a lui H(risto)s voinic Ghiorghie, opt poslușnici cu un morar, să aibă a da întru an de om câte doi ughi: un ughi la S(ve)ti Ghiorghie, un ughi la S(ve)ti Dimitrie.

Făcut-am și svintei m(ă)n(ă)stiri Svetii Sava de tîrgu de Iași de trei oameni și un morar ce-și vor afla să aibă a da și aceia întru an de om 2 ughi: un ughi la S(ve)ti Ghiorghie, un ughi la S(ve)ti Dimitrie.

Făcut-am și svintei m(ă)n(ă)stiri Cetățuie, ce-i zidită de răpăosatul Duca vodă, unde iaste hramul Svinților Apostoli verhovnici Petăr și Pavel, opt poslușnici, să dea ei iarăși de om cîte doi ughi întru an: un ughi la S(ve)ti Ghiorghie, un ughi la S(ve)ti Dimitri.

Făcut-am domniea mea și svintei m(ă)n(ă)stiri Hlincei de opt poslușnici să aibă a da iarăși întru an de om câte doi ughi: un ughi la S(ve)ti Ghiorghie, un ughi la S(ve)ti Dimitrie.

Mai făcut-am domniea mea și svintei m(ă)n(ă)stiri ce să chiamă Dealul Mare, ce-i făcută de Iane Hadîmbul ce-au fostu postelnic: trei argați și un morar, oameni streini, să dea întru an de om cîte doi ughi: un ughi să dea la S(ve)ti Ghiorghie un ughi la S(ve)ti Dimitrie.

Și iarăși am mai făcut domniea mea și svintei m(ă)n(ă)stiri Dumbrăvița, ce iaste la ținutul Tecuciului, de trei argați și un morar, oameni streini, să dea ei întru an de om câte doi ughi: un ughi la Sv(e)ti Ghiorghie, un ughi la Sv(e)ti Dimitrie.

Mai făcut-am domnia mea și svintei m(ă)n(ă)stiri Bistrița, opt oameni cari sîntu la sat la Lăicani, la ținutul Neamțului, să aibă ei a da întru an de om câte trei ughi: un ughi pol la Sv(e)ti Ghiorghe, un ughi pol la Sv(e)ti Dimitrie.

Și iarăși a mai făcut domniea mea svintei m(ă)n(ă)stiri Tăzlăul, de opt oameni, să aibă a da întru an de om câte trei ughi: un ughi pol la Sv(e)ti Ghiorghe, un ughi pol la Sv(e)ti Dimitrie.

Și svintei m(ă)n(ă)stiri Cașinul, opt oameni să aibă a da întru an de om câte trei ughi: un ughi pol la Sv(e)ti Ghiorghe, un ughi pol la Sv(e)ti Dimitrie.

Și acești oameni acestor trei svinte m(ă)n(ă)stiri: Bistrița, Tăzlăul, Cașinul vor da de om cîte o chil(ă) de pâine, cînd să vor da chile de oameni și cînd se vor da cai împărătești, vor da și ei agiutor, precum se va socoti de aicea; și banii acestor oameni, ce vor da ei pre an, egumenii de pre la sv(i)nte m(ă)n(ă)stiri a-i strînge și să-i aducă la Visteria domniei mele. Iară alt nimeni pre dînșii să nu-i umble, nici să n-aibă treabă, cînd și ei ar giudeca sau ar globi, fără numai cînd s-ar găsi nescai furtușaguri sau morți de om adevărate de dînșii făcute, atuncea să aibă treabă giudețul cu dînșii a-i giudeca și a-i globi.

Așijderea, m-am m(i)l(o)stivit domniea mea și i-am ertat pre toți, pre acești oameni acestor svinte m(ă)n(ă)stiri ce scriu mai sus, ca să fie în pace de gorștina de oi și de mascuri și de deseatină se stupi, oricîte bucate ar avea direpte ale lor or stupi, mascuri, nimeni să n-aibă a le lua gorștina sau deseatină, ci să aibă treabă egumenii de pe la svintili m(ă)n(ă)stiri a le lua gorștină și deseatină să hie de agiutorul svintelor m(ă)n(ă)stiri.

Mai milostivitu-m-am domnia mea pre toate aceste svinte m(ă)n(ă)stiri, căte de un preot ce iaste de cîntat sv(î)nta leturghie pre la m(ă)n(ă)stiri ca să aibă acei preuți a scuti pre an căte cinzeci de stupi din stupii ce le dau egumenii, să le hie pentru înbrăcăminte și bocănci.

Deci și noi, precum scriem mai sus, fiind în lipsă și în stricăciune această săracă de țară, după puțința noastră am făcut această așezare acestor svinte m(ă)n(ă)stiri, cu îndemnarea svinției sale preosvințitului părintelui nostru chir Dosoftei, patriarhul sv(î)ntului Ierusalim.

Iară dacă va fi voea m(i)l(o)stivului Dumnezeu să-s facă pace și așăzare ț(ă)rei și pementenilor acestora, iarăși să hie pre legăturile și așezările răpăosaților domni bătrîni ctitorilor, căci legăturile ctitorilor acestor svinte m(ă)n(ă)stiri cuprind mai multă milă dată în toată, iar noi după vremi, cum ne-am aflat, am întărit măcar de-i și mai puțin. Rugăm m(i)l(o)stivul Dumnezeu să ne erte, căci după prilej ni-i și mila.

Iară după a noastră vieață și domnie, pre cine Dumnezeu va aleage din fii noștri sau dintru a noastră sămenție sau dintru alte sămenții, a fi domnu aceștii ț(a)ră Moldovei și cărmuitor pămîntului acestuia, poftim să n-aibă a strica a noastră m(i)lă și așezare ce-am făcut noi după puțința noastră acestor svinte m(ă)n(ă)stiri ce scriu mai sus, ce Dumnezeu m(i)l(o)stivul să-l învățe mai vîrtos să aibă a întări și a milui. Iar rugătorii ce or hi pre la aceste svinti m(ă)n(ă)stiri să aibă a ruga pe m(i)l(o)stivul Dumnezeu pentru domniea mea și pentru iubiții fii domniei mele.

Și într-alt chip să nu fie.

La Iași, la anul 7201 <1693> ghen(arie) 24.

Noi Costantin voievod¹.

Gligorie Tomulescul.

¹ Cu litere aurite în orig. (menț. editorului).

² Mențiunea editorului.

Constantin <Cantemir> judecă pricina dintre Mihalache Rusul blănar și Gligorașco pentru o casă de pe Ulița Tărbujenească din Iași.

† Иѡ КОСТАТИН БОЕВОДА, БО(О)ЖІЮ М(И)Л(О)СТІЮ, ГО(О)СП(О)ДА(А)РЪ ЗЕМЛИ МЛАДАВСКОН. Adece s-au părît de față, înaintea domniei mele, Mihălachiei Rusul blănariul cu Gligorașco gineril(e) cro(i)toriții, pentru o casă pe Ulița Tărbujenească aicia, în târgu în Iași, ce-au cumpărat Mihălachiei Rusul blănariul de la Paraschiva, femeia lui Iani Caridi, nepoata îi Dărjeneasăi căpităniței și de la ficioii ei, de la Măria și Ghiorghei și Vasili, dzicînd Gligorașco cum el iaste nepot îi Dărjeneasăi căpităniții și încape el să cumpere acea casă, iar Mihălachi iaste strein și nu încape să cumpere casa mătusei sale. Iar Mihălachi Rusul, dînd samă cum mai are o casă a sa cumpărată mai de mult tot într-o ogradă, pentru acăea au încăput de-au cumpărat și aceasta casă și încă arătînd zapisul cel de cumpăratură de la Paraschiva din v(ă)leato 7198, fiind acmu trecuți la al treil(ea) an de cînd au cumpărat casa, de au cheltuit ș-au tocmît multe ce-au fost stricat pe giur casă, și de atuncea de au trebuit lui Gligorașco casă să fie dzis ceva; iar el, tăcînd și nedzicînd nemica pînă acmu, ce-au vădzut casa tocmită și gijită bine cu multă cheltuială și acmu sculîndu-să și vrînd să întoarcă banii.

Deci domnia mea am giudecat: devrême ce iaste Gligorașco aproape săminție îi Dărjeneasăi am răspuns și am trimis pe boiarinul nostru, pe...¹ Ciucea vornicul de poartă, să ducă pe Gligorașco și încă cu doi oameni pe lîngă dînsul să giure la sfînta biserică cum el n-au știut nemică de vînzare acei case pînă acmu; și giurînd într-acesta chip, să întoarcă banii lui Mihălachi Rusul ce-au dat pe casă și ce-au cheltuit tocmînd-o și să ție casa. Deci dacă au fost la giurămînt, iar Gligorașco n-au avut cu cine giura, nime nu s-au aflat să giure cu dînsul după giudețul domniei mele. Și încă mai pe urmă, aflîndu-și giurător Gligorașco, au vinit Ghiorghie arbănașul băcal și au mărturisit înaintea domniei mele cum în vrême ce-au neguțat Mihălache casa și au dat banii Paraschivei nepoata îi Dărjenăsăi au spus lui Gligorașco, iar el s-au făcut a nu ști și au tăcut.

Drept acăea, domnia mea cu tot Svatul nostru am giudecat și am dat rămas pe Gligorașco ginerele croitorității să fie lipsit de la acea casă, ce să-și ție casa Mihălachi Rusul blănar precum au dat banii săi direpți pe dînsa, să-i fie direaptă cumpăratură(ă), ocină și moșie, în véci, și această pîră să nu să mai părăscă peste cartea domnii mele nici dănăoar(ă).

Тое пишем.

В Мѣ, Л(Ѣ)Т(О) ХЗСА ФЕВ(Р)ВАРІЕ СІ.

Netîmplîndu-se vel log(o)f(ă)t(ul), Ramandi vel vor(nic).

ДУМИТРАШКО УРИКАР <ПИСАЛ>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: 7201 <1693> fev(ruarie) 16. <Nr.> 3.

46

1693 (7201) <aprilie – august 31>

Costantin Duca voievod întărește M-rii Aron Vodă stăpînirea asupra unei case cu tot locul ei cumpărată de la Anița, soția lui Ștefan zugravul.

Velet 7201.

Un ispisoc de la Costandin Duca vodă întăritură mănăstirei lui Aron Vodă pe casa aceasta cu tot locul casii ce-au cumpărat-o de la Anița, femeia lui Ștefan zugrav.

Arh. St. București, Ms.nr. 628, f. 47 v. Rez. în *Condica Asachi I*, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

Lunile din dată, după văleatul corespunzător primei domnii a lui Constantin Duca.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 356, nr. 1598 (rez., cu data: 1693 (7201) f.l.z.).

47

<1693 (7201) aprilie – 1695 (7204) decembrie 8>

Constantin Duca voievod întărește învoiala lui <Gheorghe> Duca voievod cu Dosoftei Patriarhul Ierusalimului ca M-reă Hlincea să fie sub ascultarea M-rii Cetățuia.

† Иѡ КОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, БОЖІЕЮ М(Н)А(О)СТІЮ, ГОСП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МЛАДАВСКОН. Facem știre cu această carte a domniei mele tuturor cui să cade a ști pentru sfînta m(ă)n(ă)stire Hlincea, unde este hramul Sfîntului slăvit și Mare Mucenic purtătoriu de biruire Gheorghe, c-au făcut tocmală cinstit răposatul părintele domnii mele Duca vod(ă) cu prefericitul Dosofteei patriarhul de Ierosolim de au dat sfînția sa patriarhul m(ă)n(ă)stire Hlince să fie supt ascultare Cetățuii în loc de metoh, cu sate, cu vecini, cu bucate, cu mori, cu vii și tot ce au avut sfînta m(ă)n(ă)stire, pentru căci neavînd loc de hrană mănăstirea Cetățuia i-au fost dat acea m(ă)n(ă)st(i)re Hlincea să-și facă și mănăstire Cetățuia pe locul și ocinile m(ă)n(ă)stirii Hlincii hrană.

Pentru acăea, și domniia me, vădzind deplin(ă) tocmală și învoială <făcută>¹ de părintele domnii mele Duca vod(ă) cu sfînția sa patriarhul, dat-am și domnia mea această sfîntă m(ă)n(ă)st(i)re Hlincea cu toate ocinile și bucatele și cu vecinii, cu morile, cu viile și cu tot ce are acea sfîntă m(ă)n(ă)st(i)re să fie supt ascultare sfintei m(ă)n(ă)st(i)rii Cetățuia și să aibă a ascultare toți călugării ce-or hi petrecători într-acea sfîntă m(ă)n(ă)st(i)re de egumenul de Cetățuia, iar egumenul să aibă a purta grijă acei m(ă)n(ă)st(i)ri la toate treb(ur)ile m(ă)n(ă)st(i)rii și oamenilor și bucatelor; și pe cine ar socoti egumenul de Cetățuia om de ispravă să-l puie să hie epitrop la acea mănăstire Hlincea. Și poftim și pe alți domni ce or fi în urma no(a)stră să aibă a întări pentru a lor vecinică pomenire.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 4 v. – 5 r. Copie în *Condica Asachi I*, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

Datat după anii primei domnii a lui Constantin Duca.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 346, nr. 1555 (rez. cu aceeași datare).

¹ Omis.

Apostol croitorul și fiul său, Antohie, vînd lui Ion și soției sale Anița un loc de casă de lîngă cimitirul bisericii lui Ștefan voievod.

† Adecă eu, Apostol croitorul, și cu ficiorul meu, Antohie, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru precum noi, de nime siliți, nice asupriți, ce de bunăvoia noastră, am vîndut lui Ion și femeii sale Aniții un loc de casă ce iaste pe lîngă țintirimul besérecii lui Ștefan vodă, pe de cătră vale, pe lîngă casa lui Costantin diiacul de cămară, care loc ne iaste și noaă cumpărătură dreaptă de la Cozma și de la femeia sa Anghilina, precum iaste și zapis de față, de cumpărătură.

Deci, făcîndu-ne Ion deplină plată de ne-au dat optudz<eci>¹ lei pe loc, i-am dat și acela zapis pe mîină ca să-i hie dreaptă ocină și moșie, și lui Ion și femeii sale, Aniții, și a toată sămînțiia lor, în véci.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat: David odobașea de siméni de la Dima, și Ion simanul, și Iane trîmbițașul, și Ifteni, și Oghenie, și Vas(i)lie diiacul, fratele lui Oghină, și mulți oameni buni.

Și pentru credință, ne-am pus și pecețile și noi care am vîndut locul și acești oameni buni și-au pus pecețile și iscăliturile, să s(e) știe.

V Мс, л(ѣ)т(о) хѣса маи аї.

Apostol²; Antohie².

David odobaș²; Ion siiman²; Afteni²; Oghenie².

Și eu, Moțoc, am scris.

<Pe verso, rezumatul grecesc din sec. XVIII al actului și, din aceeași vreme>: 7201 <1693> mai 14. <Nr.> 15.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XVI/8. Orig., hîrtie (31,5 x 22 cm.), cerneală cafenie, rupt puțin la îndoituri, șase amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 348, nr. 1559 (rez.).

¹ Omis.

² Amprentă digitală.

Andrei blănar cu soția sa, Antimia, și fiul lor, Ion, vînd lui Vasile și soției sale Drăguna un stînjén și jumătate de loc, cu 16 lei.

Adică eu, Andreiu blănariul, și cu fimeia me, Antimiia, și cu ficiorul mieu, cu Ion, scriem și mărturisim cu acestu adivărat zapis al nostru cum noi, de nime nevoit, nici asuprit sau silit, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, un stînjăn și giurăte dumisale giupînului Vasile și giupînesii dumisale Drăgunii, care iaste denainte casăi dumisale; și mi-au dat dumnealui 16 lei ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie, neclintită niciodinioară în veci, și giupînesii dumisale.

Și la tocmala noastră fost-au dum(nea)lui Ionașco ginerile Măgureanului, și Ilie ficiorul lui Ionașco, și Șchiopul cizmariul.

Și văzind dumnealor a noastră de bunăvoie tocmală și vînzare și plată deplin(ă), mai gios ș-au pus dum(nea)lor degitele și pecețile; și noi încă ne-am <pus>¹ pecețile.

Și eu, Toader diiaconul, am scris zăpisul, să șā știe.

Însă hotarul este părātile casii mele și streășina pică pe locul dumisale.

Оу Мѣ, лет 7201 <1693> маи 17.

Andreu blănar²; Antimii²; Ion sin Andrei blănariul².

Ionașco ginerile Măgureanul<ui>¹, martur³; Gligorașco staroste, martur; Ilie sin Ionașco Șchiopol cizmariul.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX, p. 136–137/94–95, nr. 4. Copie de Theodor Gașpar diac de divan, în *Condica Mitropoliei Moldovei*, din 1816 septembrie 20.

¹ Omis.

² Se indică locul amprentei digitale.

³ Într-un cerc desenat de copist, mențiunea: „l(ocul) p(eceșii)“.

50

1693 (7201) mai 21

Delean, fratele lui Toader Hobjilă, răscumpără de la Dima băcanul, în urma judecății, un loc de dugheană vîndut de fratele său cu 12 lei.

Adecă să șā știe pentru o dugheană ce au vîndut Toader Hobjilă, Crîstii băcalul, și Crîstea au vîndut-o Dimei băcal, iar Necula albănașul, vrînd să scoată pe Dima să dea banii înapoi ce au fost dat Dima apoi de la fratele lui Toader Hobjilă, au prins de veste și s-au pîrît la giudeș și au rămas Delean pe toți și au dat Dimei banii înapoi, 15 lei, și și-au luat moșia dinaintea dumisale pîrcălabului Gheorghie staroste de Putna și a altor oameni buni, carele mai gios să vor iscăli.

Și pentru credință, am și iscălit să șā crează.

Let 7201 <1693> mai 21 d(i)ni.

Dima; eu, preotul Mathei, iscal; ierei Enache zăt Hobjilă; Bogdan căpitan; Năstasie; Lupul Pangrate; Toader cioclu.

<De altă mînă>: Să șā știe, tot aici s-au găsit și zăpisul Crîstii băcal ce au fost vîndut acest loc Dimii băcal și l-au răscumpărat Delean Hobjilă.

Let 7198 (*sic*!) <1690> iun(ie) 20 d(i)ni.

Arh. St. București, Ms. nr. 581, f. 16 r. Copie în condica M-rii Brazi, scrisă în sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 348, nr. 1560 (rez.); p. 283, nr. 1254 (menț. zăpisului din 1690 (7198) iunie 20).

51

1693 (7201) mai 25, Iași

Anița și fiul ei, Lupul, vînd lui Ion, fratele lui Paraschiv, un loc de casă în Iași, cu 50 de potronici.

Adecă eu, Anița, cu ficiorul meu, Lupul, scriem și mărturisescu cu acestă scrisoare a noastră precum am vîndut dumisali lui Ion, fratele lui Paraschiv, un loc de cas(ă) dreptu 50 pot(ronici) ca și fii dumisali lui Ion, dereaptă ocină și moșie, în veci, și cuconilor dum(i)sali.

Și la aceasta tocmală s-au prilejit mulți oameni buni și bătrîni, megieși di pe înpregiur, anume: Ștefan tălpălariul, și Pavăl siimanul talpălari, și Gligorașco olariul, și Gorghie Cadegios, și Ion Paholce, și Gligorașco talpălari(ă). Și pentru mai mare credința, n(e)-am pus și degetili ca s(ă) fii de credință, ce mai sus sîntem scriș.

L(ea)t 7201 <1693> mai 25.

Anița¹; Lupul¹.
Ștefan¹; Pavăl¹; Gligorașco¹; Gorghie Cadegios¹; Ion Paholce¹; Măria
Gligorașceas(ă)¹.

Și eu, Gligorașco, am scris zapis(ul), martur.

După Ghibănescu, *Surete*, XXII și *Arhiva Muzeului Municipal*, fasc. II, p. 43, nr. 49. Text după orig.

¹ Se indică locul amprentei digitale din fața numelui.

52

1693 (7201) iunie 8

Gheorghită, fratele său, Gavril, și vara lor, Anghelina, vînd lui Toader Bîtco, ginerele lui Păladie negustor din Iași, un loc de prisacă, cu 20 de lei, bani de argint.

† Adec(ă) eu, Gheorghită, și cu Gavril, frate-meu, și cu vară-me Anghelina, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru la mîna dum(i)sal(e) Toader Bîtco, zet Păladie neguțitor de Ieș(i), precum am vîndut noi un loc de prisacă cu pomătu, care loc este între Bălan ș-a Ursoie, dreptu douădzeci lei, bani de argintu, de bunăvoia noastră, nice nevoiți, nice asupriți, ce de a noastră bunăvoie, ca să fie moșie dum(i)sale în veci, giupînesăi dum(i)sal(e), și cuconilor dum(i)sal(e) și a strănepoților dum(i)sal(e), care moșie este dreptă a noastră de la părinții noștri, anume: Apostol, ficiorul lui Tonguz, din sat din Borăști, ce este în ținutul Vasluiului. Deci nime dintru semenție noastră se n-aibă treabă; iară cine s-ar ispiți a-l trage pe dumnelui și-ar ieși la vron giudeț se fie de mare rușine și de globă.

Și la ceastă tocmală fost-au omeni buni, anume: Galerie călugărul din sat di Bărăști, și Bălan ot tam, și Gheorghită s(î)nă Bărboie, și Mihălachie s(î)nă Simion ot tam, și Ursul s(î)nă Galerie călugărul, și dumnelui Păladie făclierul, și dumnelui Lupașco s(î)nă Tudosie cupeț, și dumnelui Toaderașco Rătundul, și Toma s(î)nă Gheorghie Alevra, și dumnelui Statie neguțitor zet Gheorghe Alevra.

Și pentru mai mare credințe, ca să se credză, ne-m pus noi degetul și iscăliturile.

ЛѢТ(О) ХЗСА ЮН(ІЕ) Н/1693.

ІЗ, Гевргичъ с(ы)нъ Апостол Тонгуз, искал¹; аз, Гаврил Апостол Тонгуз, искал¹.

Az, Mihalce de vist(erie) pis(al) cu zisa și voie lor și-s martur <m.p.>.

Mihălachi s(î)nă Simion¹, nepot(ul) <lui> Apostol Tonguz, martur; az, Tănas(e) s(î)nă Gheorghită, nepot Bărboie, martur¹; аз, Тоадеp PЪTЪHДAЛ, искал <m.p.>; az, Toma, marători; † Gavril Galerie, martur¹; † Andronic Bălan, martur¹; Lupașco Galerie, martur¹; † Gligorașco Bălanu, martur¹; † Ursul (sî)nă Galerie, martur¹; † Mirăuți s(î)n Simion, martur; † Ghiorghe s(î)nă Bărboie, marturu; † аз, Тоадеp Дpѣт, искал <m.p.>; Ληλαско, μαρτηρας <m.p.>².

<Pe verso, scris de aceeași mînă>: Zapisul locului de prisacă ot Borești ot Vaslui. No. 10.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CV/112. Orig., hîrtie difolio (32,8 x 22,2 cm.), filigran, cerneală cafenie, 11 amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

² Lupasko, martor <m.p.>.

Avram armean și cumnatul său, Cîrste, pun zălog la egumenul M-rii Bărboiu un loc de casă de lîngă poarta mănăstirii pentru 7 lei, urmînd ca egumenul să intre în posesia locului dacă nu vor restitui banii la termen, cînd mănăstirea le va mai da 3 lei și o merță de grîu.

Adecă eu, Avraam armanul, i cu cumnatu meu, Cîrste, ficiorul lui Moisë năsturariului, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zăpis al nostru la mîna părintelui Maxin egumenul de Bărboiu pentru un loc de casă ce iaste înainte porții lui Bărboiu. Acel loc de casă au fost zălog la vlădica Grigorie pentru 7 lei, bani; deci ne-am apucat de astăzi, gioi iunie 15, pînă la Sîntă Mărie Mare, ca să dăm svinții sale banii, iar nedîndu bani la zi, să aibă a da mănăstire 3 lei bani și o merță de grîu să fie locul mănăstirescu în veci, să nu mai avem treabă, nici noi, nici rudele noastre, nime să n-aibă treabă.

Și la această tocmală s-au tîmplat mulți oameni buni și poporeni care ș-au pus pecețile.

7201 <1693> iunie 15.

Avram armanu¹; Cîrste¹.

Andrei staroste¹; Vasile căldărar¹; Dima armanul¹; Ilie armanu¹.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. nr. 13, f. 10 r., nr. 27. Copie în *Condica M-rii Bărboiu*, scrisă de Costantin Polimaz logofăt, în 1796 octombrie 14.

EDIȚII: Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 51 (menț.); Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 177, nr. CII (aceeași copie).

¹ Se indică locul amprenteii digitale.

Vornicii de poartă împreună cu tîrgoveții din jur hotărînesc un loc de casă de lîngă M-rea Bărboiu vîndut de Cîrstea armean și soția sa, Hatula.

Adecă precum au venit Maxin egumen de la Bărboiu și s-au dus la dumnealor boierii cei mari, la caimacami, la Ramandi vornicul cel mare i la dumnealui Vasile Costache vornic, și arătă egumenu un zăpis de un loc ce-au vîndut Cîrste armanul și cu femeia lui, Hatula. Deci dumnealor boierii ne-au trimis pre noi, pre vornicii de poartă, anume Vasile Gîlcă și Beble, ș-au fostu și dumnealui Caplan ce-au fostu ușer mare, ca să adevărim acel locu și să-l alegem despre alți uliceni. Deci noi am chemat pe un ginere a Cîrstei armanului ce-i popă armenescu, anume Alexa, și pre fâmeia lui, anume Dolca, fata Cîrstei, care au vîndut acel loc Sturzii vornicul; și am chemat și pe Andrei starostele de meserii, care iaste aproape, vecin pre lîngă acel loc, și am alesu locul și l-am și stîlpit dintr-o case a lui Andreiu în gios spre țințirumul bisericii; s-au ales acel loc din piatra ce-am pus noi hotar să ție mănăstire, iar din hotar în sus să ție popa armenescu cu femeia lui, fata Cîrstii.

Deci, precum am ales și am socotit noi încă am întemeiat cu iscăliturile; și dumnealui Caplan și alții au iscălit ca să fie de credință zăpisului ce-au cumpărat Ilie Sturzea și au dat sfintei mănăstiri Bărboiului, să să știe.

7201 <1693> iunie 15 .

Vasile Gîlcă vornic; Gheorghe Beble vornic; Caplan iscal; Vasile căldărar.

55

1693 (7201) iunie 23

Luca, fiul Alexandrei, vinde lui Apostol Mihuleț porușnicul o casă cu loc de la vale de Țîrgul Făinei din Iași, cu 30 de lei.

† Adic(ă) eu, Luca, ficiorul Alecsandrii, nepot di fat(ă) lui Ghirvasii Paciul, strănepot lui Petriman, scriu și mărturisesc cu acest adiv(ă)rat zapis al meu, di nimi silit, nici asuprit, ce de a me bun(ă)voie, am vîndut a me cas(ă) cu loc cu tot ce este di la vale di Țîrgul Făinii; ce-m(i) sint poporeni pinpregiurul casii mele, anumi: State, și Cupiță, și <A>¹ndronachi, și Tecla și Toaderu lepcanul. Și am vîndut dumisali Apostul Mihuleț porușnicul, drept triidzăci di lei. Și mi-au făcut dumnului plat(ă) deplin(ă), căci mi-au dat o iap(ă) bun(ă) ce mi-au plăcut miie și o căruță ferecat(ă), de doi cai, și o părechi di hamuri și 6 lei, bani gata, și triidzéci și 3 piei di oi mari; și cu aceste cu tote s-au făcut plata me deplin, acei triidzăci di lei. Dici, eu încă i-am dat casa cu totul, cu lavițe și cu mas(ă) și cu locul casii și i-am dat și 2 zapis(e) bătrîne pi locul casii pinpregiur dispri acești poporeni ce-mi sint, ce-i scriu mai sus.

Și pentru mai mare credința, i-am făcut zapisul meu la mîna dumisali porușnicului Mihuleț, ca să aibă dumn(e)alui a st(ă)pîni casa cu paci; și pentru credința, n(e)-am pus și degitele dipreun(ă) cu acești poporeni anume.

Și eu, Mer(e)uș(ă) dascalul, am scris zapisul cu dzîsa Lucăi.

Let 7201 <1693> iun(ie) 23.

Luca sîn Licsandrii².

† State cupeț³; † Tecla; † Andronachi; † Toader lețcan; Costantin Pogoru, martoru <m.p.>; † Levinte stegar, martor; † Glegoraș Budzescul, martor; Gligoraș Țăruș, martor; † Toader starostele, vecin, martor; † Gligoraș, martor; † Tănăs(e), martor.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) Dumbrăviț(a) i Corniț(a) ot Mihuleț; 2) 7201 <1693> iunii 28 (*sic!*).

<Din prima jumătate a sec. XIX>: 7201 <1693> iun(ie) 23. Casă. No. 4.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice CLXXXIX/253. Orig., hîrtie difolio (28,4 x 16,4 cm.), filigran, cerneală neagră, un sigiliu inelar rotund slab imprimat și o amprentă digitală.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX/4 (copie de Theodor Gașpar diac de divan în condica Mitropoliei Moldovei din 1816 sept. 20).

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, V, p. 94 (rez.); *Creșterea colecțiunilor*, XXXI–XLIII(1920–1932), p. 51 (rez. după orig.).

¹ Omis în orig.

² Amprentă digitală.

³ Sigiliu inelar.

56

1693 (7201) iulie 1, Iași

Constantin Duca voievod confirmă mănăstirilor închinat Sfîntului Mormînt scutirile avute de la alți domni.

† Иѡ КОНСТАНДИН ДѢКА ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)у м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавской. Adeacă domniia mea socotindu fericitele și bunele fapte, care

aduc fericiia cea vécinică omului, urmăm acéle bune și întemeiate fapte a răposaiilor domni carii din dragoste și mila sa au făcut mili și întărituri de pomenire vécinică sv(i)ntilor mănăstiri care să află zidite de răposați domni, vinit-au dar înaintea domniei méle rugătorii noștri, toți egumenii de pre la toate sv(i)ntele mănăstiri ce sintu într-această țară făcute de răpoasații domni bătrîni și închinare la sv(i)nta cetate a Ierusalimului, la Mormîntul Domnului nostru lui Iisus H(r)est(os), anume: sv(i)nta mănăstire Gălata, ce iaste făcută de răposatul domnu Pătru vodă fiul Mihnei vodă, unde iaste hramul Înălțarea Domnului nostru lui Isus H(r)est(os), și sv(i)nta mănăstire a răposatului Barnovschie vod(ă) de aicea, de tîrgu de Iași, unde iaste hramul Adormirea Sv(i)ntei și Preacuratei Ficioare Mariei, Maicei Domnului nostru lui Isus H(r)est(os), și sv(i)nta mănăstire Bîrnova din Codru, ce-i zidită de răpoasații domni Barnovschie vodă și Istratie Dabijea vodă, unde iaste hramul Sv(i)ntului și Marelui Măcinic și Purtătoriu de Biruință a lui H(r)est(os) voinic Gheorghe, și sv(i)nta mănăstire Sv(en)ti Sava de aicea, de tîrgu de Iași, și sv(i)nta măn(ă)stire Cetățuia, ce-i zidită de părintele domniei mele, măriea sa răposatul Duca vodă, unde iaste hramul Sv(i)ntilor Apostoli vîrhovnici Petăr și Pavel, și sv(i)nta mănăstire Hlincea, și sv(i)nta mănăstire ce s(e) cheamă Dealul Mare, ce-i făcută de Iane Hadîmbul ce-au fostu postélnic, și sv(i)nta mănăstire Dumbrăvița, ce iaste la ținutul Tecuciului, și sv(i)nta mănăstire Bistrița, și sv(i)nta mănăstire Tazlăul și sv(i)nta mănăstire Cașinul, ne-au arătat înaintea domniei méle uric de milă și de întăritur(ă) acestor sv(i)nte mănăstiri de la răposatul domnul Costantin vod(ă), socotind pentru ocinele și satele cu vecini și poslușnici acestor sv(i)nte măn(ă)stiri ce le-au fostu agiutoriu răpoasații domni, ctitorii lor, afîndu-s(e) toate pustii și oamenii împrăstiați cum și țara și măn(ă)stirile foarte slabe cu schimbările vremilor de acmu, că nici pre sine a să ținea nu s(e) potu, așea cădute în slăbiciune, s-au milostivitu ș-au făcutu obicéiu acestor sv(i)nte măn(ă)stiri.

Făcut-au svintei măn(ă)stiri Gălății de 24 de vecini din vecinii mănăstirei, din Plopi și din Belcești, ce i-au strînsu și i-au așezatu la satu la Mînjești, la ținutul Cîrligăturii, iarăși pre ocina măn(ă)stirei să dea întru an de om numai cîte 3 ug(hi): 1 ug(hi) p(o)l să dea la Sv(en)ti Gheorghe, 1 ug(hi) p(o)l să dea la Sv(en)ti Dimitrie, și 8 poslușnici să hie de poslușanie pregiur măn(ă)stire; și aceia să dea întru an de om cîte 2 ug(hi): 1 ug(hi) să dea la Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) să dea la Sv(en)ti Dimitrie, iar de altele de toate să hie în pace; numai cînd s-or da chile la Cameniți, or da acei 24 de vecini de om cîte o chilă de pîne și cînd s-or da cai la împărăție or da acei oameni cu toții un cal împărătesc și prețul calului va fi ...¹.

Și iarăși au mai făcut sv(i)ntei măn(ă)stiri a răposatului Barnovschie vod(ă), de aicea de Iași, 28 de oameni, iarăși(i) din vecinii măn(ă)stirei din Toporăuți, și din Șipote și din Munténi, care i-au strînsu și i-au așezatu la ținutul Vasluiului la satu la Dobîrcini, pre ocina m(ă)n(ă)stirei, să hie totu pre acea tocmală ce zicem mai sus; să dea de om întru an numai cîte 3 ug(hi): 2 ug(hi) p(o)l la Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) p(o)l la Sv(en)ti Dimitrie, și cînd vor ieși chile de Cameniți, vor da de om cîte o chilă de p(i)ne și cînd s-or da cai la împărăție vor da cu toții un cal împăr(ă)tesc.

Ș-au mai făcutu sv(i)ntei măn(ă)stiri Bîrnovei din Codru de șapte poslușnici și un morar să aibă a da întru an de om cîte doi galbeni: 1 ug(hi) la Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) la Sv(en)ti Dumitre.

Făcut-au și sv(i)ntei măn(ă)stiri Sv(en)ti Savei de trei poslușnici și un morar ce-și va afla să aibă a da și aceia într-un an de om cîte doi galbeni: 1 ug(hi) la Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) la Sv(ei)ti Dimitrie.

Mai făcut-au și sv(i)ntei mănăstiri Cetățui, ce-i zidită de părintele domniei méle, măriia sa Duc(a) vod(ă), de 8 poslușnici să dea întru an iarăș(i) de om cîte 2 ug(hi): 1 ug(hi) la Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) la Sv(en)ti Dimitrie, și sv(i)ntei mănăstiri Hlincei 8 poslușnici să aibă a da întru an de om cîte 2 ug(hi): 1 ug(hi) la Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) la Sv(en)ti Dimitrie.

Mai făcut-au și sv(i)ntei mănăstiri Dealul Mare de trei argați și un morar, oameni streini, să dea iarăș(i) întru an de om cîte 2 ug(hi): 1 ug(hi) la Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) la sv(en)ti Dimitrie.

Făcut-au și sv(i)ntei mănăstiri Dumbrăviței de trei argați și un morar, oameni streini, să aibă a da ei cîte 2 ug(hi) de om întru an: 1 ug(hi) la Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) la Sv(en)ti Dimitrie.

Mai făcut-au și sv(i)ntei mănăstiri Bistriței de optu vecini ce sintu la satu la Lățcani, la ținutul Neamțului, să aibă a da întru an de om cîte 3 ug(hi): 1 ug(hi) p(o)l să dea la Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) p(o)l să dea la Sv(en)ti Dumitre; și sv(i)ntei mănăstiri Tazlăul de optu vecini și sv(i)ntei măn(ă)stiri Cașinul iarăș(i) de optu vecini să dea ei totu într-acestași chip, întru an de om cîte 3 ug(hi): 1 ug(hi) p(o)l să dea Sv(en)ti Ghiorghe, 1 ug(hi) pol la Sv(en)ti Dimitrie. Și acești vecini acestor 3 sv(i)nte mîn(ă)stiri: Bistrița, Tazlăul, Cașinul, iarăș(i) să dea de om cîte o chilă de pîne, cînd s-or da chile la Cameniță și cînd s-or da cai la împărăție vor da și ei ajutoriu pe cum s-or socoti de aicea.

Și banii acestor oameni ce vor da ei pe an, egumenii de pre la sv(i)nte mănăstiri să aibă a-i strînge și să-i aducă la Visteriia domniei méle.

Iar altu nime peste dînșii să nu înble, nici să aibă treabă cu dînșii, nime a-i giudeca sau a-i globi, f(ă)r numai egumenii lor, numai cînd s-ar găsi niscare morți de om sau furțușaguri [ade]adevărate făcute de dînșii, atunci să aibă treabă giudețul a-i giudeca și a-i certa și a-i globi.

Așijderile, au iertatu pre toți pre acești oameni acestor sv(i)nte mănăstiri ce scriu mai sus ca s(ă) fie în pace de gorștina de oi și de mascuri și de deseatina de stupi, ori cîte bucate or avea drépte ale lor: oi, stupi, mascuri, nime să n-aibă a le lua gorștină sau deseatin(ă), ce s(ă) aibă treabă egumenii de pre la acéle sv(i)nte mănăstiri a le lua gorștin(ă) și deseatin(ă) să hie de ajutoriu sv(i)ntelor mănăstiri.

Și cîte un preutu ce iaste de cîntatu sv(i)nta leturghie pre la acéle sv(i)nte mănăstiri să aibă a scuti pre an cîte cindzăci de stupi din stupii ce le dau egumeni, să le hie de îmbrăcăminte și de bocănci din an în an.

Deci și domniia mea, văzind bună milă și aședzare acelu răpoasatu domnu ce-au făcutu acestor sv(i)nte măn(ă)stiri cu îndemnarea sv(i)ntii sale preafericitului părinte și de Dumnezău ales chir Dosofteiu patriarhul sv(i)nteii cetăți a Ierusalimului și cu alor noștri sv(i)nti arhierei Țării Moldovei: sv(i)ntiia sa alesul Sava mitropolitul Sucevei, și svinția sa Misail episcopul de Roman, și svinția sa Lavrentie episcopul de Radauți și a sv(i)nt(ei) sale Varlam episcopul de Huși și a totu Sv(a)tu țărîi, boiarii cei mari și cei mici, și domniia mea pre aceasta milă și legătură dăm și de la domniia mea și întărim cu această carte a domniei méle ca să fie neclătită și neschimbată nici dănăoar(ă) în véci. Iară după ce va întoarce voia și mila lui Dumn(e)dzău spre pămîntul

nostru să se) facă pace și aședzare țării și pemintenilor, iarăș(i) să hie pre aședzarea și legătura domnilor acelor bătrâni, ctitorilor acestor sv(i)nte mănăstiri, căci legăturile ctitorilor cuprind mai multă milă dată în toate. Iar noi, după vremile la care ne-am aflat, din mila lui Dumn(e)dzău, domnu aceștii țări, am întăritu, macar de-i și mai puțin. Iar rugăm pe milostivul să ne învrednicească să putem sosi la acél vrémi cu care om putea și mai multu a arăta a no<a>stră dragoste și milă spre sv(i)nte mănăstiri, casăle lui Dumnedzău.

Iar după a noastră viață și domnie, pre cine Dumnedzău va alége dintr-a noastră săminție sau dintr-alte săminții, ori pre cine Dum(e)dzău are alége a fi domnia aceștii țări și cîrmuitoriu pămîntului acestuia, poftim să n-aibă a strica a noastră milă și înt<ar>²itură ce-am făcutu după puțința noastră acestor sv(i)nte mănăstiri ce scriem mai sus, ce Dumn(e)dzău milostivul să-l luminéză și să-l învêță spre mai mare întemeiere și întăr(i)tur(ă) și a miluirea pomenitele sv(i)nte mănăstiri. Iar rugătorii ce or hi pre la aceste sv(i)nte mănăstiri să aibă după dătorii sa a ruga pre milostivul Dumn(e)dzău pentru domnia mea și pentru toată pravoslavnică Creștinătate. Așa să fie.

Оу Илс, л(ѣ)т(о) х̃са юлі ѿ.

Иѡ Кѡнстантинѡ воевода <m.p.>.

Василе Нгар(ѣ)л ѡрикѡ <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: Așăzămîntu pentru toate mănăstirile. 7201 <1693> iul(ie) 1. No. 4.

Arh. St. Iași, Documente, XLIX a/1. Orig., hîrtie difolio (44,3 x 29,8 cm.), cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,8 cm.), în cerneală roșie, avînd în cîmpul heraldic capul de bour; celelalte mobile și legenda sînt neclare.

Arh. St. București, Ms. nr. 645, f. 4 (menț.).

EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, II, p. 92–98 (orig.); Iorga – Hurmuzachi, *Documente*, XIV₁, p. 203, nr. CCCLIV (rez. după Codrescu); Ghibănescu, *Uricarul și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7(1928), p. 257 (rez.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 350, nr. 1571 (rez.).

¹ Lăsat spațiu liber în orig.

² Omis.

Constantin Duca voievod întărește lui Curbet fost căpitan de mezigii stăpînirea peste părți de ocină din Lipova, ținutul Tutova, și Ciobănești, ținutul Vaslui, precum și peste locul lui Penișoară din hotarul tîrgului Iași.

† Иѡ Кѡнстантинѡ дѣка воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)стїю, р(о)сн(о)дарю Землѡ Молдавскѡ. Adeacă au vinit înainte domnii méli sluga noastră Curbet ce-au fostu căpitan de mezălgii și ne-au arătat nești cărți de miluire de la Alexandru beizade sînă Antonie Ruset vodă și ispisocu de întăritur(ă) de la răpăosatul Constantin vodă pre nești părți de ocină de Lipova, ce iaste la ținutul Tutovei, și pre un locu de prisacă de la Ciobănești, ce iaste la ținutul Vasluiului, și pre locul lui Penișoară(ă) de pre Căcaina, în locul tîrgului, aicea, la Iași.

Pentru aceea, și domnia me, vădzîndu adivărată danie și miluire de la Alexandru voievod și ispisocul de întăritură de la Costantin vod(ă), datu-i-am și i-am întărit ca

s(ă) fie și de la domnia mea dreaptă ocină și moșie în tot locul, cu tot vinitul, cît vor hi părțil(e) lui în véci neclătită.

Iar altul nime să nu s(e) amestece peste carte domnii méle.

ИНАК НЕ БУДѢТ.

Оу Иѣ, л(ѣ)т(о) $\overline{\chi\text{Зса}}$ юл(іе) а̃.

Иѡ Кѡнстантинъ воєвода <м.р.>.

<Pe verso, de altă mînă din aceeași vreme>: † Carte de la Costantin Duca vod(ă) pe Penișoar(ă), la Iași. 7201 <1693> iulie 1, <repetată în prima jumătate a sec. XIX>.

Arh. St. București, Mitropolia Moldovei, I/6. Orig., hîrtie difolio (31,5 x 21 cm.), filigran, cemeală neagră, sigiliu domnesc inelar octogonal aplicat în cemelă roșie, cu legenda: † Иѡ Кѡнстантинъ Дѡка вода, роєп(о)д(ар) З(еман) М(о)лдавскѡи († Io Costantin Duca vodă, domn al Țării Moldovei).

Idem, Ms. nr. 535, f. 7 r. (copie din 1844) și f. 14 v. – 15 (rez. din același an).

Arh. Șt. Iași, Fond M. Costăchescu, nr. 1265, vol. 2, p. 1288 (rez., cu luna greșită (iunie), transcris de M. Costăchescu după hotarnica din 1798 sept. 20 din Condica Mitropoliei Moldovei nr. 8).

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice*, II, p. 29, nr. 1611 (rez.); M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 105–106, nr. XLI/3 (rez. din 1798 sept. 20); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 350, nr. 1570 (rez.).

58

1693 (7201) iulie 15, Iași

Constantin Duca voievod îl înputernicește pe Costantin grămaticul să ia zeciuiala de pe locul de la Rediul lui Tătar dăruit de Constantin <Cantemir> voievod.

† Иѡ Кѡнстантинъ Дѡка воєвода, Б(о)жі(е)ю м(и)л(о)стію, р(оє)п(о)дарѡ ЗЕМАН МОЛДАВСКѡИ. Dat-am cartea domnii méle credincios boiarinului nostru, dumisale lui Costantin gramaticul, și pre cine va trimite dumn(ea)lui, să fie volnic cu cartea domnii méle a lua de a dzéce din tot locul ce iaste la Rédiul lui Tătar, care loc au fostu a lui Enachie postelnicul, și acel loc l-au dăruitu răpoasatul Costandin vod(ă) dumisale, lui Costantin gramaticul.

Pintr-acéea, ca[s] să aibă a lua de a dzéce dintr-acel hotar: din pîne, din fîn, din grădini, din prisăci cu stupi și din tot locul, cu tot vinitul, pentru căci și domniia mea m-am milostovit și i-am dat acel locu precum i l-au dat și răpoasatul Costandin vodă.

Și nimé să nu cutédze a sta împotriva cărții domnii méle.

Оу Иѣ, л(ѣ)т(о) $\overline{\chi\text{Зса}}$ юли е̃ѣ.

Вѣл лог(о)ф(е)т ѡчи.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 7201 <1693> iuli 15. S-au scris. <Nr.> 20; 2) Carte de stăpînire pe Rédiul lui Tătar, <tradus de altcineva în grecește>. N. 20.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, în cemeală roșie, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 126 v. – 127 r., nr. 201 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 353, nr. 1583 (rez.).

59

1693 (7201) iulie 17, Iași

Constantin Duca voievod înștiințează pe boieri și pe slujitorii domnești din ocolul Țîrgului Iași că a scutit de dări și angarale opt poslușnici al M-rii Hlineca, care urmează să dea

domniei doar câte 2 galbeni pe an, iar egumenului desetina de stupi și gorștina de oi și de mascuri; de asemenea, scutește de dări o cârciumă de lângă mănăstire.

† Иѡ КОНСТАНТИН ДУКА БОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)ю м(и)л(о)стїю, г(о)п(о)даръ ЗЕМЛИ МОЛАДВСКОИ. Scriem domnia mea la boiari și la toți slujitorii cari veț(i) îmbla ori hie cu ce feliu de slujbe a domniei méle la ocolul târgului Iașilor. Vă facem știre tuturor: iată că domnia mea m-am milostivitu ș-am socotitu pentru sv(în)ta mănăstire Hlincea, unde iaste hramul Sv(î)ntului și mare slăvitu Măcinic și purtătoriu de biruință a lui Hris(to)s voinic Ghiorghe, că mai denainte vrême avea sv(i)nte(m)ă măn(ă)stiri sate cu vecini și poslușnici de era de slujbă și de agiutoriu mănăstirilor, iar acmu stricîndu-s(e) țara și împrăștiindu-s(e) oamenii și măn(ă)stirile rămînd slabe și făr-de agiutoriu, milostivitu-m-am domnia mea și i-am iertat aceștii svinte măn(ă)stiri opt poslușnici să fie în pace de dajde, de zloți, de lei, de taleri, de galbeni, de iliș, de sulgiu, și de miere, și de ceară, și de său, și de camănă de băuturi, și de camîn(ă) cojocărească, și de chile de Cameniți, și de cai împăr(ă)tești și de cai de mezîl, și de boi, și de car(e) împ(ă)rătești, și de cară și de oameni de braniște, și de boi de derval(ă), și de cai de olac, și de podvodzi, și de gheață, și de lucru domnescu, și de alte dări și angherii, de toate câte vor hi pre alți mișei, în țara domniei méle, nime întru nimic să nu-i învăluiască, numai am socotitu domnia mea, pentru mult greu ce iaste asupra țării, să dea și ei agiutoriu întru an de om câte doi galbeni, un gâlbăn să dea la Sv(en)ti Gheorghe și un gâlbăn să dea la Sv(en)ti Dimitrie, iar mai mult să nu dea nimică.

Așijderile, desétina de stupi și gorștina de oi și de mascuri pe câte bucate vor avea acei poslușnici drépte ale lor să aibă egumănul a le lua desétina și gorștina să hie pentru agiutoriu(m) mănăstirei, iar altu nimen(i) treabă să n-aibă, nici să aibă treabă cu acei poslușnici vornicii a le lua deșugubina sau gloabe sau a-i giudeca, ce egumănul să-i giudece și să-i globască pecum scrie testamentul și cărțile și de la alți răpoasați domni, ce-au fostu mainte de noi.

Și iarăși m-am mai milostivitu domnia mea și am iertatu sv(i)nte(i) mănăstiri o crîșmă ce va vinde băatur(ă) acolo, lîngă mănăstire, să hie în pace de camîn(ă) și de bezmăn și de buăr, ca s(ă) hie sv(i)nte(i) mănăstiri de tămîie și de ceară și de untdelemn, iar cămănari sau bezmănari sau buărari treabă să n-aibă, că cine s-ar ispiți a face mai multu val de mare certare va fi de la domnia mea.

Așijderile și după a noastră viață și domnie, pe cine Dumn(e)dzău va alége a fi domnu aceștii țări, dintru săminția noastră sau dintr-alte săminții, poftim să n-aibă a strica a noastră mila și întăritur(ă), ce mai viros să aibă a da ș-a întări.

ИНАК НЕ БУДЕТ.

У Мѣ, в(ъ) л(ѣ)т(о) ҃х҃ѣа юли 31.

† Иѡ КѢНСТАНТИН БОЕВОДА <m.p.>.

† ВАСИЛІЕ НАГ(Ѹ)Л <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) 7201 <1693> iul(ie) 17. <Nr.> 12; 2) Satul Hlince; 3) S-au scris la condică; 4) <scurt rezumat grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-reă Cetățuia, I/13. Orig., hîrtie difolio (44 x 30 cm.), filigran, cerneală neagră (invocația simbolică și semnătura domnului în cerneală roșie), rupt puțin la îndoituri, lipit, sigiliu inelar octogonal în cerneală roșie, neclar.

60

1693 (7201) august 11

Constantin Duca voievod poruncește boierilor și slujitorilor să nu ia nici un fel de dare de la cioclii din Iași, deoarece ei sînt scutiți ca și mai înainte.

Іѡ КОНСТАНДИН ДѢКА ВОИЕВОДА, БОЖІЮ МИЛОСТІЮ, ГОСПОДАРЪ(Ъ) ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Scriem domnia mea la boiari și la toți slujitorii carei veți unbla ori cu fie ce slujbă a domnii mele aici, în tîrg în Iași. Dămu-vă în știre, dacă veți vedea carte domnii mele, iar voi toți să aveți a lăsa în pace pre toți cioclii de aici, din tîrg din Iași: de dajde, de zloți, de lei, de talere, de galbeni, de podvozi, de braniște, de fîn, de gunoi, de gheață și de alte dări și angherii, de toate cîte vor fi pre alții aici, în tîrg, și despre alte bresle ei să fie în pace de toate.

Deci, domnia mea m-am milostivit de i-am iertat de aceste de toate cîte mai sus scriem, precum au fost și de alți răposați domni ce au fost mai-nainte de noi, numai să poarte grijă oaselor a le astruca, după obiceiul nostru.

Așijderea, și după viața noastră și domnie, pre cine Domnul Dumnezeu va alege a fi domn într-această țară a Moldovei, tocmirea noastră și așăzare ce s-au așăzat, precum și alți domni mai dinainte de noi au tocmit și au așăzat, să nu strice. Iar carele s-ar ispiți să strice tocmeala aceasta, să fie asupra aceluia precum au legat și au afurisit și sfinția sa părintele Dosoftei patriarhul sfîntului Ierusalim. Ci toți să aibă a întări ca să fie pomenit în veci. Iar ce slujitor s-ar ispiți a-i învălui măcar cît de puțin, va fi de mare certare de la domnia mea. Într-alt chip să nu fie.

7201 <1693> august 11.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 237, f. 420 r. Copie din 1742.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 421 (menț.); Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 506 (menț.); Istrati, *Condica Mavrocordat*, III, p. 149–150, nr. 1365 (aceeași copie).

61

1693 (7201) august 11, Albești

Mărturie hotarnică a lui Iancu vornic de gloată pentru patru poieni din Codrul Iașilor stăpînite de Miha și Mîrze, negustori din Iași.

† Adec(ă) eu, Iancul vornicul de poartă, precum au avut pîră de faț(ă), înnainte Divanului mării sale lui vod(ă), Mitre și cu Mîrze, neguțatori, cu egumenul de Bîrnova pentru niște poieni, anume: Cucoară, și Muncélul, și la Poiana cu Cetate și la Matîța. Și trimițînd dumnealui logofătul cu cinstita carte mării sale lui vod(ă) ca să le alégem acele locuri și după porunca mării sale lui vod(ă) venit-am aice și am strînsu oameni buni și bătrîni, megiiși de prinpregiur, și li s-au arătat și carte de afurisenie, ca să îndrepteze hotarăle, pre unde au fostu din bătrîni și de vac, anume: Iftimie călugărul de F<l>'oriaști, om bătrîn, și Varlam călugărul, iar om bătrîn de acolo, și Ștefan ficiorul Ciobotarului de Scînteie, iar om bătrîn, și Nacul de Potropești, iar om bătrîn. Acești oameni au purces iar cu sufletele lor a faci sémne pre hotarul Borosేశtilor și Albeștilor precum au apucat iei din părinții lor.

Și purcezindu de la beserică în sus spre soare răsare, într-o vîlcea ce să cheam(ă) Stîmpărușii, suptu margine păduri, la un păr s-au pus hotar di piatră, și de acolo prin

pădure, în sus, culme dealului, la o moviliță, în care movilă iaste crescut un stejar mari, și din sus de movil(ă) la o groap(ă) săpătur(ă), hotar bătrîn, și de acolo treci peste drum hotarul nu multu, și pogoară la vale în capul poiénii din gios a Borosăștilor și Albeștilor, și de acoli lozile în sus prin într-o rîpă ce să cheam(ă) apa Cucoara, suptu margini, la un iaz vechiu, și să sfîrșește acolo, și iarăși s-au pus piatră, și poiénile din loze spre răsărit și pîn- în apa Cucoarai, sintu a Borosăștilor și Albeștilor, iar despre apus sintu a mănăstirii Bîrmovei; și poian(e) pe deal, în Codru, la Muncel, au dat saam(a) acești oameni cum sintu deplin a Borosăștilor și Albeștilor, și poiana unde să cheam(ă) cu Cetate, merge pe vilcea în sus, anume Curălușe, și din vilcea spre apus iaste a Borosăștilor și Albeștilor; și merge hotarul în sus, tot în dréptu pîn(ă) iase în poiana Matiții, în capul poiénii, din gios în dum, s-au pus hotar piiatră, în prejma unor loze, și merge hotarul drumul la vale pîn-unde întră drumul de să pogoar(ă) la Fîntîna Bordii și să sfîrșește hotarul acolo; și acolo suptu margine s-au pus hotar piiatră.

Și cîndu s-au ales aeste locuri, au fostu de faț(ă) Gherasim dichiul de la Bîrnova cu drésele mănăstirii și s-au cetit și drésele mănăstirii și nu s-au aflat hotarale acestei săliște; și cîndu s-au alés hotarale acestor săliște au fostu mulți oameni buni, bătrîni și tineri, megieși de prin prejur, și alți streini, anume: Vasile ficiorul lui Păntelei de Potropești, și Ostahie brat Vasilie ot tam, și Cîrste ot Budești, și Sirghie ot Boțăști, și Ștefan din Băloșești și alți oameni, carii s-au mai tîmplat.

Și eu, Iancul vornicul de poartă, ce-am fost trimes să aleg aceste locuri de măria sa vod(ă), deci eu, vîzînd pre acești oameni bătrîni luînd brazda în cap și purcezîndu a arăta hotarul pe unde au fostu, éu am pus sémne carile mai sus scriem. Decii ca să hie dumnealor Miha și cu Mîrzia, neguțitorii, volnici a-ș(i) faci și drésă domnești pre această mărturie precum am alés. Și pentru credința am și iscălit; și noi, acești oameni, carii mai sus sintem scriși, pentru credința, ne-am pus și pecéțile, ca să s(e) creze.

У ПЛВЕСИ, Л(Ѣ)Т(О) ХЗСА АВГ(УСТ) АІ.

Из, МНКѦ ДВОРНИК ГЛОТНІИ <m.p.>.

† Iftime călugăr²; † Varlam călugăr²; † Ștefan s(i)nă ciobotarul²; † Nacul²; acești oameni, tuspătru, au fostu îndrepători de hotar oameni bătrîni, vechi.

† Vasilii s(i)nă Păntelei²; Ostahie brat ego²; † Cîrste ot Budești²; † Sirghie ot Boțăști²; † Ștefan ot Băloșești².

† Eu, Gavril diacul, am scris și am fostu de faț(ă) pîn(ă) s-au istovit hotărîtul. Гаврил ИСКАА <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de aceeași mînă>: Mărturie a Borosăștilor și Albeștilor.

<Din sec. XIX>: 7201 <1693> av(gus)t 11. Hotarnica Iancului vornic, de cînd sînt trecuți 108 ani.

Arh. St. Iași, Fond Spiridonie, XXXIX/54. Orig., hîrtie difolio (32 x 20,7 cm.), rupt la îndoituri, filigran, cerneală ncagră, nouă amprente digitale.

¹ Omis.

² Amprentă digitală.

Vasile și soția lui, Sanda, vînd lui Cîrstea căpitan de darabani, două dugheni, o pivniță de piatră și un loc de dugheană pe Podul Vechi, cu 220 de lei bătuți.

Adică eu, Vasile, și cu fimeia mea, Sanda, fata lui Dumitru brăharu și a Mării, nepoată de fată Neculii și a Tudosii din târg den Ieși, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru precum noi, de nime siliți, nici asupriți, ci de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie: doă dugheni și o pivniță de piatră și cu loc de o dugheană despre casa Alexandrii prescorniței, și cu tot locul lor cît este însămnat pe de lature, ce este pe ulița Podului Vechiu, între locul lui Eni Hadîmbul și între locul Alexandrii prescorniței, care ocină este despre moșii noștri Necula și Tudosia; această pivniță și dugheni și cu tot locul cît au ținut părinții noștri am vîndut dumis(ale) Crîsti căpitanului de dărăbani, nepotul lui Gheorghie Hadîmbul și jupînesăi dumis(ale) Marii, drept 220 lei bătuți, bani gata; și mi-au făcut dumn(ea)lui plata deplin întru mînule noastre. Iar pentru un frate al nostru, anume Mihalache, ce este și el pârtaș într-această ocină, fiind lipsă de cîtăva vreme de aice, dacă îl va aduce Dumnezeu cîndva, să avem noi a ne tocmi cu dînsul pentru ce este parte lui vîndută; iar dum(nea)l(uei) Crîstea nimică să nu-l învîluiască sau să-i facă gîlceavă, pentru că noi am luat deplin cît ne-au fost tocmeala și l-am vîndut pentru că n-am avut prilej să le grijim și să stricăm și dughenile și pivnița, precum le-au văzut și marturii ce sînt în zapis și alții.

Și la această tocmală s-au întîmplat și sfinție sa părintele Ierimia egumenul de Trisfetitele, și sfinția sa părintele egumen de Bistrița, și dum(nea)l(uei) Mihai zugravul, și Guțul vornicu de poartă, și Neculai neguțătorul, și Ambrosie bărbierul, și Gheorghie săhăidăcaru, și Neacșul ginirile prescorniții, și Sămion hotnogul de dărăbani și alți boieri și oameni buni; și pe acest zapis al nostru să aibă a-ș(i) face și dresă domnești.

Și pentru mai mare credință, noi, vînzătorii, ne-am pus pecetea și dum(nea)l(o)r acești boieri au iscălit și <și-au pus>¹ pecetea să fie de credință.

Și eu, Vasile Rugină, am scris, să să știe.

7201 <1693> avgust 25.

Vasile zăt Dumitru; Sanda, fata lui Dumitru; Mihail, mart(or); Grigoraș; Ambrosie bărbierul; Guțul vornic de poartă; Gheorghie săhăidăcarul; Neacșul zăt Alexandrii prescorniții; Alexandru biv stolnic m-am întîmplat.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom, Documente istorice, CXLIV/123. Copie din 1809.

Idem, Fond Sever Zotta, dosar 44, f. 165–166 (copie de Sever Zotta).

EDIȚII: Zotta, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 4 (1924), p. 116, nr. LXXXI (aceiași text); *Catalog D.A.C.*, Supliment I, p. 319, nr. 1019 (rez. dezv.).

¹ Omis.

Costantin Duca voievod întărește Aniței stăpînirea asupra unei case din Mahalaua Curelarilor, lîngă Școala jidovilor.

Carte de la Costandin Duca v(oi)e vod, din let 7201 <1693> avgust 30, de întăritură Aniții tot pe aceeaș(i) casă ci este în Mahalaoa Curălarilor, lîngă Școala jidovilor.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 12 v. Rez. în Condița M-rii Aron Vodă, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: Spielman, *Izvoare*, II, pl. doc. LXIX (facs.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 355, nr. 1589 (rez.).

Constantin Duca voievod întărește M-rii Aron Vodă stăpînirea asupra a două locuri de prisacă mai sus de M-reă Hlincea.

Alt ispisoc de la Costandin Duca vod(ă), din let 7202 <1693> sep(tembrie) 8, întăritură pe acele 2 locuri de prisacă.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 3v. Menț. în condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 357, nr. 1600 (menț.).

Constantin Duca voievod împuternicește, ca și domnii anteriori, M-reă Galata din Deal să ia viile de la Miroslava, din ocolul târgului Iași, de la cei care le-au lăsat nelucrate pînă în al treilea an și să le dea celor care vor să le lucreze.

† Иѡ КѢНСТАНДИН ДѢКА ВОЕВОДА, Б(о)Ж(і)Ю М(и)Л(о)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКИИ. Vinit-au înaintea domniei mele și înaintea a tot Svatul nostru rugătorul nostru Paisie egumenul de la sv(î)nta mănăstire Galata din Deal și ne-au arătata cărți de la alți domni ce-au fostu mainte de noi scriind pentru ocina sv(i)nteii mănăstiri ce s(e) cheamă Miroslava, la ocolul târgului Iașilor, ce iaste dată de la ctitoriul ei, răpoasatul Pătru vod(ă), și întăritur(ă) de la alți domni pre urmă, scriind pentru vii, cine vor face pre acel loc, în Miroslava, sau vor cumpăra făcute de alții și apoi le vor părăsi de nu le vor lucra pînă-n al treilea an și s-or părăgini să hie volnic egumenul cine va fi la acea sv(î)ntă mănăstire a da părăginile acélea cui s-ar afla să să apuce să le lucréză și să-ș(i) ia roada din vii și din pomet ce vor hi la viile acélea. Iar aceia a cui ar hi fost acéle vii să nu mai <ai>¹bă nici o treabă cu acéle vii. Și afîndu-s(e) atîtea vii părăginite de mulți ai la domnia răpoasatului Costantin vod(ă) și hiind egumen la Gălata, Leontie, au făcut jalobă la Divan pentru acéle vii ce stau nelucrate de mulți ai și neîngrădite de păgubăsc și pre alții carii îș(i) lucrează viile lor și mănăstirea încă n-are nici un folos, s-au făcut carte domnească de s-au strigat în târgu ca s(ă) margă cini va fi avînd vii în Miroslava, părăginite, să și le lucréză sau să le dea egumenul altora să le îngădească și să le lucréză și să fie a lor în véci, a cui le vor lucra, și să dea a dzécea măn(ă)stirei după obicéiu. Și mulți n-au înțales ca să margă să-și lucréză viile și să li îngădească, ce le-au dat egumenul cui s-au apucat de le-au lucrat.

Apoi, o samă de oameni de aceia a cui au fostu acele părăgini au ieșitu cu Lontie egumenul la Divan, la Costantin vod(ă), jăluind cum le-au dat egumănu viile altora; ș-arătînd egumenul cărți de la alți domni, scriind într-acesta chip, i-au dat rămași pe acei oameni să nu mai aibă nici o treabă cu viile, ce s(ă) aibă a le ținea cui le-au dat egumănu să le hie moșii în véci, și să dea a dzécea mănăstirii.

Deci și domnia mea, vădzind cărți și de la acei răposați domni, dat-am și de la domnia mea ș-am întărit sv(i)nteii mănăstiri ca să stea în véci pre aceasta socoteală și aședzare, precum scrie mai sus: oricine nu-și va lucra viia pînă în trei ani să hie volnic egumănu a da cui s.....² lucrédză. Într-alt chip să nu hie.

V Иѡ, М(и)Л(о)СТІЮ ХЗСВ УКТ(О)МВРІЕ А.

† ДУМИТРАШКО ЧАВР ВЕЛ ЛУГ(О)Ф(Е)Т ИСКАЛ <т.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII, de mîini diferite>: 1) S-au scris <la condică>; 2) 7202 <1693> oct(om)v(rie) 1, <Nr.> 4; 3) Num(ărul) 15.

Arh. St. București, M-rea Galata, XI/33. Orig., hîrtie difolio (31,7 x 21,5 cm.), filigran, cerneală neagră (intitulația în cerneală roșie), sigiliu domnesc mijlociu timbrat, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 358, nr. 1606 (rez.).

¹ Omis în orig.

² Cîteva cuvinte, sub sigiliul domnesc.

66

1693 (7202) octombrie 15

Enache Calodi, fiul lui Calodi zlătarul, vinde lui Toader, fiul lui Enache, un loc de două dugheni, cu 30 de lei.

Velet 7202 <1693> oc(tom)v(rie) 15.

Un zapis de la Enachi Calodi, ficior lui Calode zlătariul din Iași, precum i-au vîndut un loc de 2 dugheni, care loc au fostu mai înainte a lui Enachi Grebănosul; un loc au fost de o dugheană a lui Enachie Grebănosul și un loc de dugheană au fost a frățîne-său, a lui Mutul comisul; ș-au mai fost ș-alte 2 locuri de dugheană carele au fost altor frați și i-au vîndut tătîne-său lui Calode și apoi tătă-său Calode le-au vîndut lui Costantin zlătariul, iară acesta loc au ramas nevîndut.

Deci acmu au întrebat pe Anghelina vorniceasa și pe Merla fimeia lui Costantin zlătariul și pe ficiorii săi, pe Iordache și pe Manolache: cumpărasă ei, fiind răzăși? Și ei au răspuns că n-or cumpăra; deci cumpărînd ei, le-au vîndut lui Toader ficiorul lui Enachi, drept 30 lei; și i-au plătit deplin.

Arh. St. Iași, Documente, CXLVII/1. Copie în: „Zapisele pivniței din Tîrgul de Gios, în Iași, pe Ulița ce s-au chemat mai nainte, în zilele bătrîne, Ulița Schimbătorilor”.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 253 v. (rez. în *Condica Asachi I*, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 359, nr. 1610 (rez.).

67

1693 (7202) noiembrie 12

Ion cu soția sa, Iftinca, și Gaftona, mama ei, vînd egumenului Iezecheil o vie din Copou, cu 20 de lei buni.

Adecă eu, Ion, și cu soția mea, Iftinca, și eu, Gaftona, maica Iftincăi, fămeia lui Bejan, scriem și mărturisim cu acestu zapis al nostru la mîna dumisale egumănuului Iezecheil, precum i-am vîndut o vie din Copou ce au fostu a noastră, pre lîngă a dumisale a comisului lui Ștefan. Și am vîndut dumisale nesîliți de nime, nenevoiți de nime, ce de bunăvoia noastră i-am vîndut; și plata ne-au făcut deplin ce ne-au fostu tocma, douăzeci de lei buni.

Și la tocma noastră au fostu mulți oameni buni, anume: Martin, și Vasile și alți mulți.

Și pentru credința, mi-am pus și degetul, să hie de credință.

Let 7202 <1693> noiem(brie) 12.

Eu, Ion¹; Iftinca¹; Gaftona¹.

Eu, Ion, soțul Gaftoni, am scris zăpisul, să știe. Ion iscal.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 405 r., nr. 9. Copie în condica M-rii Trei Ierarhi – Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 359, nr. 1611 (rez.).

¹ Amprentă digitală figurată de copist.

68

1693 (7202) noiembrie 20, Iași

Cîrstina, fiica Stancăi și a lui Pavăl fost jitnicer, dă Aniței, soția lui Aslan cămăraș, casele sale din Iași, prețuite drept 300 de lei, pentru datoria fratelui său decedat, pentru care a fost chezașă.

Adică eu, Cărstina, fata Stancăi și a lui Pavăl ce-au fostu jitnicear, scriu și mărturisăscu cu acestu adevărat zăpis al meu precum am luat eu pre chizășia mia împreună cu maică-mia, cu Stanca, pe frate-miu, pe Andronic, de la dumn(ea)lui răposatul Aslan cămărașul, pentru o mie și două sute de lei bătuț, care bani au fostu dator frate-miu, Andronic, dum(i)sali lui Aslan cămărașul; și acești bani, fiind frate-miu, Andronic, la dughiana dum(i)sali lui Aslan au luat acești bani toți din dughian(ă) și i-au stricat. Apoi dum(nea)lui Aslan i-au luat sama împreună cu neguțitori și l-au aflatu dreptu dator cu această 1 200 de lei, l-au fostu pus la închisoare pe frate-miu pentru bani. Apoi eu l-am luat pre chizășia mia cu maică-mia, cu Stanca, și ni-am apucat, cu zăpis, că de nu-i va plăti frate-miu Andronic banii să-i plătim noi, cu maică-mia, cu Stanca. Și frăține-miu i s-au prilejit foarte și banii nu i-au dat. Acumu, dumneaei <Anița>¹ giupîniasa lui Aslan, au tras pîr(ă) la măriia sa Costantin Duca vod(ă) și mîriia sa vod(ă) ni-au dat în sama dum(i)sali logofătului celui mari ca să ne ia sama; și dumnialui ni-au luat sama și m-au dat platnică, pre zăpisul meu, ca să-i plătescu banii. Deci eu, neavîndu cu altî cu ce-i plăti, ce-am cădzut cu rugămintea la dumneaei <Anița>¹ camărășoia și m-am apucat ca să-i dau din moșii ce voi avia; și i-am dat eu casele miali, ce-am avut eu aicia în tîrgu în Iaș, cu loc cu tot, care cas(e) sintu cumpărate de tată-miu Pavăl jitniciariul; și li-au prețăluit starostia de neguțitori, împreună cu alți neguțitori, dreptu trii sute de lei, cu loc cu tot.

Deci, de acum, ca să-i hi driaptă ocină și moșie dum(i)sali camărășoia, și cuconilor dumisali și a tăată săminția dumisali în viaci, iar altu niime să n-aibă triabă, din ruda mia, a s-amesteca sau a strica acest adevărat zăpis al meu, ce să aibă tot a-i da foarte bună paci.

Și acestu zăpis l-am făcut denaintia a mulți boiari de curte și denaintea dumisali lui Costanda starosteli de neguțitori, și denaintea altor neguțitori, carii mai gios toți s-au iscălit; și de pre acestu zăpis al meu ca s-aibă dumneaei a-și faci și dres domnescu.

Și pentru mai mare credința, mi-am pus și peciatia, în loc de iscălitur(ă), ca s(ă) să știe.

U Ias, l(ea)t 7202 noe(m)v(rie) 20.

Cîrstina (l.p. o figură de femeie)¹.

Az, Tudor Cărmănan vatav za stolnicei, am fost plinitor; Προκα, παρὸν; κυρ γιανης, παρὸν; θωμας, παρὸν; Κωσταντα σταροστας, παρὸν; Γιωργιος, παρὸν².

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 91 (1931), p. 130, nr. LXXX. Text după orig.

¹ Așa în textul editat.

² Proka, de față; kir Ianis, de față; Thomas, de față; Kostanda staroste, de față; Ghiorgios, de față.

Irina, soția lui Gavril Cujbă, fiul și fiica ei vînd un loc de două dugheni, cu 50 de lei.

Adecă eu, Irina, femeia lui Gavril Cujbă, împreună cu ficiorii miei, anume Grigoraș și Sanda, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru cum noi, de nimene siliți și nici asupriți(i), ci de a me bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, un loc de două dugheni, care mi-au fost împreună cu cumnatul meu Ionașcu Cujbă; și făcînd cumnatul meu Ionașcu Cujbă tocmală cu dum(nea)l(ui) Dima vt(ori) jîc(ni)cer cu acest loc de două dugheni, drept cincizăci lei, și ce au fost partea cumnatului meu Ionașcu Cujbă ș-au luat atunce, iar parte me, neîntîmplîndu-ne noi, au lăsat la dum(nea)l(ui) Dima jîc(ni)cer; și apoi și noi, pe urmă, am venit la le(a)t 7202 și ne-au făcut și noă dum(nea)l(ui) plată deplin întru mînule noastre ca să-i fie și de la noi dreaptă ocină și moșie dumisale, și cuconilor, și nepoților și strănepoților dumisale.

<Tocmeala s-a făcut înaintea>¹ Cîrstei Cujbă vîtav de aprozi de tîrgu și Drucu căp(i)t(a)n ot Orhei, și preutul Ursu protopop ot Ieși, și Mistruc preutul, și a Gheucăi bulubaș. și lui Neculai neguțătoriu, și lui Ambrosiie bărbierul, și lui Gheorghită săhăidăcariu și altor oameni buni, cari mai gios vor iscăli.

Și plata ne-au dat-o doisprezăci lei, însă pentru zapisul și uricul ce au avut de la moșii noștri au perit. Deci de s-ar și afla cîndva să iasă, să aibă dum(nea)l(ui) Dima jîc(ni)cer a le lua, precum scrie zapisul cumnatului Ionașcu Cujbă.

Și noi, pentru credința, mai gios ne-am pus degetele.

Și eu, Neculai Cerchez diiacul de camară, am scris.

7202 <1693> noiemv(rie) 29.

Irina, femeia lui Cujbă, și Grigoraș, fiiul meu.

Druc căp(i)t(an), mart(o)r; Gheuca bulubaș; Sanda, fata lui Cujbă; Cîrstea vat(a)v.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLIV/124. Copie de la începutul sec. XIX.

Idem, Fond Sever Zotta, nr. 137, f. 124 (copie modernă după precedenta).

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XX (ianuarie-septembrie 1912), p. 117 (rez.); *Catalog D.A.C.*, Supliment I, p. 320, nr. 1024 (rez. după copia modernă).

¹ Începutul paragrafului, omis de copist.

Apostol, fiul lui Iftimie blidar, vinde M-rii Socola o poiană pe Vasluiet, în Codrul <Iașilor> cu 7 lei bătuți.

† Adeacă eu, Apostol, ficiorul lui Iftimii blidarului, mărtorisim cu iast(ă) sc(r)iso(a)r(e) a me la mîna stăriții și a tot săborul de la svînta mănăstire Socola pecum l(e)-am vîndut o poiană în Codru, pe apa Vasluietului, care să cheam(ă) Poiana lui Iftimii, car(e) îmi este diraptă moșia mea; și am vîndut-o dereptă 7 lei bătuți(i) ca să le fie sv(in)tii mănăstiri moșie derapt(ă) și nime [și] să n-aibă a să mesteca la ace poian(ă), numai sv(in)ta mănăstire, den capul poiénii den sus pînă în capul poiénii den gios La Trii Ulmi.

Apostol blidar¹; Dochița¹.

Misail ot Iézeren(i); Ion blidar¹; Apostol blidar¹; in² Ion blidar¹; Stratul Guțuel¹; Apostol¹; Chiriiac ot Roman¹; Chira brat popi¹; Ghiorghit(ă) Căldare ot Botășen(i)¹; Costantin Muntean¹.

Și eu, popa Pintilei ot Socol(a), am scris zapisul.

<Pe verso, scris în sec. XVIII>: Poiana la Blidarile, în Codru, pe apa Vasluișului, care să cheamă Poiana lui Iftimii; <adăugat de altă mînă>: fără veleat, <apoi, de alta>: 7202.

Arh. St. București, M-reă Socola, I/11, 12. Orig., hîrtie (31,5 x 21,5 cm.), filigran, rupt la îndoituri și pătat, cerneală neagră. Cu o copie de la mijlocul sec. XIX.

Idem, Ms. nr. 1220, f. 70 r. (copie adevărită de Isaia arhimandrit al M-rii Socola la 1830 dec. 8), f. 39 r. (rez., din aceeași vreme, fără lună și zi) și f. 21 r. (menț.).

EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, XX, p. 278–279, nr. 20 și 21 (rez. într-o anafora din 1825); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 363–364, nr. 1635 (rez.).

¹ Așa în orig.

² alt.

72

1694 (7202) februarie 3

Constantin Duca voievod scutește de dări o pivniță și o dugheană de pe Ulița Nouă din Iași ale M-rii Aron Vodă precum și pe omul ei de acolo.

O carte de la Costandin Duca v(oi)e(voda, din let 7202 <1694> fevr(uarie) 3, pentru o pivniță și o dugheană ce este pe Ulița Noaă să fie scutite, cum și pentru omul ce-l vor ave.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 6r. Rez. în condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, III, p. 364, nr. 1637 (rez.).

73

1694 (7202) februarie 15, Iași

Constantin Duca voievod întărește lui Mihăilache blănarul stăpînirea asupra unei vii din Valea lui Irimia, cumpărată de la Paraschiva, soția lui Enache.

† Иѡ КОНСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)ю МИЛ(о)СТІЮ, Г(о)П(о)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЙ. Iată au venit înaintea domniei mele și a tot Sfatul nostru Mihăilache blănarul și Paraschiva, făméia lui Enache, și s-au pîritu de față cu Martin ungurul pentru o vie ce iaste în Valea Irimiei, care vie iaste între viia domnească și între viia Roșcâi vornicul, dzicînd Martin ungurul cum că acea vie iaste a lui de demult și s-au sculat Paraschiva, făméia lui Enache, de o au vîndut lui Mihăilache făr-de ispravă; iar Paraschiva, făméia lui Enache, arată un zapis de la Dîrjan ce-au fost căpitan și de la făméia lui, Maria, și de la ficiorii lor, Postolache și de la alte sămînții a lor, anume: Toader și [și] Livăra, făcut denaintea a boiari de curte ș-a neguțători, anume: Dumitrașco Roșca vornicul, și Iorga ce-au fost vamăș mare, și Paun vamășul cel mare, și Măteiaș pisariul unguresc și alți cîțiva oameni buni, scriind cum a vîndut Dîrjan căpitanul acea vie lui Enache, soțul Paraschivăi, dreptu noadzăci de lei bătuți, bani gata, care zapis este de doadzăci și doi de ani făcut; apoi, pe urmă, făméia lui Enache, Paraschiva, după moartea lui Enache, agiungînd-o lipsa și neputînd să lucrăză

acea vie, fiind păraginită, o au vîndut lui Mihăilache blănariul, de patru ai, și o au lucrat de au făcut vie. Întrebat-am domnia mea pe Martin ungurul: are niscari zapis(e) pe aceea vie a răspunde în vreun chip? El au dzis că nici un zapis n-are, nici oameni martori.

Deci domnia mea dimpreună cu tot Svatul domniei mele am socotit că aceea vie iaste vîndută de Dărjan căpitanul de 22 de ai lui Enache și-apoi Enăchioaie o au vîndut lui Mihăilache blănariul de patru ai. Și Martin de-au avut ceva a grăi n-au mai grăit pentr-acea vie; am aflat că împlă Martin ungurul făr-de isprav(ă), ce i-am dat și certare de Divanul domniei mele și l-am dat rămas pe Martin să las(e) în pace pe Mihăilache blănariul să-ș(i) ție viia pe cum o au cumpărat și să-i hie și de la domnia mea dreaptă ocină în véci. Iar cine are mai scorni pîr(ă) să hie de certare ori la ce giudeș s-ar tîmpla. Și într-alt chip să nu hie.

У Иѣ, л(ѣ)т(о) хъсѣ фєв(р)уаріє єї.

ДѸМИТРАШКО ЧѢВР ВЕЛ ЛОГ(О)Ф(ЕТ) ИСКАЛ <m.p.>.

<Pe verso, însemnare de la începutul sec. XIX>: Pentru vii, a Hadîmbului.

Arh. St. București, M-reă Galata, V/4. Orig., hîrtie (42,5 x 28,5 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în ceară roșie, pierdut.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 364, nr. 1638 (rez. dezvoltat).

74

1694 (7202) februarie 27

Vasile, fiul lui Buiuciu, se învoiește cu Toader, fiul lui Enache zlătar, asupra unui loc de dugheană cumpărat de acesta din urmă de la Enachi Calodi.

Velet 7202 <1694> febr(uarie) 27.

Un zapis de la Vasilie ficiorul lui Buiuciu împreună cu cumnatu-său, cu Vasilie, ce ține pe soru-sa Sămina, arătînd c-au vîndut rău Enachi zlătariul un loc de dugheană, ci esti între casa Anghelinii și între casa lui Constantin zlătariul, că nu i s-au căzut să-l vîndză, fiind a lui Andronache Mutul; ce el l-au vîndut lui Toader, ficiorul lui Enache zlătar.

Deci viind acest Vasilie s(î)nă Buiucii din străinătate s-au așezat Enache, frati-său, și s-au învoit și i-au întors frati-său ce-au fost parte lui, di pi acel loc de dugheană, ș-au lăsat și el ca să fie locul tot vîndut bine lui Toader sin Enache.

Arh. St. Iași, Documente, CXLVII/1. Copie în „Zapisele pivniței din Tîrgul de Gios, în Iași, pe Ulița ce s-au chemat mai nainte, din zilele bătrîne, Ulița Schimbătorilor”.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 254 r. Rez. în condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, 365, nr. 1640 (rez.)

75

1694 aprilie 11, Iași

Constantin Duca voievod închină M-rii Cetățuia M-reă Hlincea.

1694 aprilie 11, Iași.

Constantin Duca, domnul Moldovii, închină mînăstirea Hlincea către mînăstirea Cetățuia.

După Mihailovici, *Regeste Constantinopol*, p. 379, nr. 186. Rez. după orig. (38 x 27 cm.), semnătura domnului, pecete domnească.

Constantin Duca voievod dăruiește M-rii Cetățuia cîte trei ocale de untdelemn pe lună.

1694 iunie 8, Iași.

Constantin Duca, domnul Moldovii, dăruiește mînaștirea Cetățuia, cîte trei ocale de undelemn pe lună.

După Mihailovici, *Regeste Constantinopol*, p. 379, nr. 186. Rez. după orig., sigiliu domnesc.

Constantin Duca voievod îl împuternicește pe Costandin grămăticul să ia zeciuala de pe locul de la Rediul lui Tătar dăruit de Constantin Cantemir voievod.

† Иѡ КОСТАДИН ДУКА ВОЕВОДА, БОЖІЮ МІЛОСТІЮ, ГОСПОДАРЮ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Dat-am carte domnii mele credincios boierului nostru, dumnealui Costantin gramaticul și pre cine va trimite, ca s(ă) fie volnic cu carte(a) domnii mele a lua de a dzéce de pre a sa parte de ocină și moșie, care acea parte de ocină și moșie îi iaste și dumisale danie de la răpăusat(ul) Costantin Cantimir voda, și iaste la Rédiul lui Tătar.

Deci ca să fie volnicu a-ș(i) lua de a dzéce din țar(i)nă, și din fînați, și din grădini, și din tot locul, cu tot vinitul ce s(e) va afla pre acea parte de ocină și moșie, care mai sus scriem, și nimé să nu ste împotriva cărții domnii mele. Iar cui dintru răzész(i) i-ar părea cu strîmbul și ar avea ceva mai mult a răspunde, să vie de fați, și să-și aducă și drés(e), zapis(e) ce va avea, viîndu aici la domniia mea ca s(ă) aflăm giudețul.

ОУ МѢ, А(Ѣ)Т(О) ХЗСК ЮЛИ АІ.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7202 <1694> iuli 14. S-au scris N<r.> 21; 2) <Nr.> 21. Carte de stăpînire pe Rédiul lui Tătar, <tradus de altcineva în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu în cerneală, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 127 r., nr. 21 (copie, cu legenda sigiliului¹, în *Condica M-rii Trei Ierarhi* din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Ibidem, Ms. nr. 579, f. 230 v. (copie din aceeași vreme, cu data de zi: 4, în altă condică a aceleiași mînaștiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 370, nr. 1664 (rez.).

¹ În interiorul unui cerc desenat de copist, mențunea: „pecete g(os)pod”, iar în exerga figurată de același, legenda: † Иѡ КОСТАДИН ДУКА ВОЕВОДА, БОЖІЮ МІЛОСТІЮ, ГОСПОДАР(Ъ) ЗЕМЛЕ МОЛДАВСКОИ (Io Costandin Duca voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

Enache, fiul lui Calodi, cu soția sa, Zamfira, vînd lui Toader, fiul lui Enache fost staroste, o pivniță și două dugheni din Iași, cu 225 lei.

† Adecă eu, Enachie, ficiorul lui Calodi, împreună cu fîmăia mea Zamfira, scriem și mărturisim cu acestu adevăratu zapis al nostru cum să s(e) știe că noi, de

nime sîliți, nici asupriți, ce din-tra noastră bunăvoie, am vîndutu a noastră dre<a>ptă ocin(ă) și moșie, o pivniță și cu dooă dughîene carili sintu deasupra pivniții, den părătele dughîenei înapoi spre casa lui Calodi sintu optu stînjîn(i) în lungu și în latu patru stînjini și giurătare din streșina Chelsi, făméia lui Dumitru, unde-i pusă piatra ce de hotărîtu, al doile piatră mai gios pînă să împreun(ă) cu locul lui Toadeer ficiorul lui Enache ce-au fostu staroste, carile aceste mi-au fostu mie drepte moșii de pre maică-mea Todosie, făméia lui Calode; vîndutu-le-m dumisale lui Toader ficiorul lui Enache ce-au fostu staroste, dereptu 225 de lei; și ne-u făcutu platu deplin întru mînule noastre.

Deci și noi încă i-am datu ca să-i hie și de la noi drepte ocini și moșii în veci, și giupînesii dumisale, și coconilor, și nepoților, și strănepoților și toată sămenții dumisale; și i-am dat și zapisăle cele vechi, carele iaste unul armenescu și altul moldovenescu, carile sintu de cumpărătur(ă).

Și acestu zapis l-am făcut denainte svinții sale egumenului de Sveti Sava, și dumisale lui Costanda staroste de neguțitori, și dumisale lui Iane Pivi staroste, ș-a lui Pan(ă) cup(eț), ș-a lui Loiz cup(eț), ș-a lui Toader abăgeriul, ș-a lui Enachie zet Chelsii, ș-a lui Costanda bratu Mîrze, ș-a lui Năstas(e) vornicul de tîrgu, ș-a lui Postolachi s(i)nă Tănasă, ș-a lui Andrei, ș-a frățîne-său, lui Pascal, ficiorii lui Mihăilachi măscăriciul, ș-a lui Latif arcar, ș-a lui Bedros s(i)nă Latif, ș-a Lucăi arcariul, ș-a lui Ivan armanul și altor oamen(i) buni, cari mai gios s-or iscăli.

Și noi, pentru mai mare credința, mai gios ne-m pus degetile.

Și eu, Neculai Cerchez diiacul de cîmară, am scris zapisul cu voie lor.

ΟΥ ΜΕ, Λ(Ε)ΤΥ ΧΕΣ ΚΑΙ(Ε) ΚΗ.

† Toader martu<r> <m.p.>; †...¹ κατηγομενας τῷ Ἁγίῳ Γαββα, μάρτηρὸ τα ανοθεν <m.p.>; Γηανα ...¹ μαρτηρο τα <a>ανοθεν γεγραμενα²; ...¹ μαρτηρο²; ...¹ ανοθεν τα ανοθεν <m.p.>; † Κοσταντας σταρυστας ...¹ μαρτηρο τα ανοθεν γεγραμενα <m.p.>; † Ιωαννης Προδ (?) σταροστας, παρου <m.p.>; † Γιανακη ανες ...¹ ηος τῷ παρητα μαρτηρο τα ανοθεν <m.p.>; † Αναστασης βαρνηκος, παρου <m.p.>; † Πηνος ...¹ μαρτηρο τα ανοθεν <m.p.>; † Λαγηζως μαρτηρο τα ανοθεν <m.p.>; † Α`νδρη τῷ Μηχαλακῇ ηος μαρτηρος <m.p.>; † ...² μαρτηρο; Πζ, Ποστολακης <m.p.>; θανασις μαρτηρο <m.p.>; Πασκαλω ηος Μηχαλακη μαρτηρας <m.p.>; Γιανις...¹ λητης μαρτηρο τα ανοθεν <m.p.>³.

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: Zapisul lui Enache ficiorul lui Calodi ș-a fămiei lui prin care vînd o pivniță cu două dughene lui Toader ficiorul lui Enache ce-au fost staroste. Velet 7202 <1694> iuli 28.

Arh. St. Iași, Documente, CDLX/4. Orig., hîrtie difolio (44,5 x 30 cm.), filigran, cemeală cafenie, lipsă 2/3 din fila a doua, trei amprente digitale în cemeală neagră.

¹ Neclar.

² Amprentă digitală.

³ † ... catigumenul Sfîntului Savva, mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; Iana..., mărturisesc cele de mai sus; ... martor... cele de mai sus <m.p.>; Kostantas staroste... mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; Ioanis staroste... mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; † Ianaki... mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; † Anastasis vomie, de față <m.p.>; † Pinos..., mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; † Loiz mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; † Andrei fiul lui Mihalachi, martor <m.p.>; † ... mărturisesc, eu, Postolakis <m.p.>; Thanasis mărturisesc <m.p.>; Paskal fiul lui Mihalaki, martor <m.p.>; † Ianis ... mărturisesc cele de mai sus <m.p.>.

Costantin Duca voievod îl înputemicește pe egumenul M-rii Galata să dea viile părăsite acelora ce le vor îngrădi și le vor lucra.

† Ispisoc de la Cost(antin) Duca vodă, tij pentru viile de la Miroslava, ocina sfintei m(ă)n(ă)st(iri), cine-și va lăsa viile să să părăginească să aibă voie egumenul ca să le dea la alții să le îngrădească și să le lucrêze.

7202 <1694> av(gust) 1.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 236 r. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfârșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 371, nr. 1667 (rez.).

Gligorașco, fiul lui Toader, împreună cu frații și cu sora sa vînd lui Mane fost bulucbașă și pîrcălab de Bacău o casă pe Ulița Strîmbă din Iași, cu 50 de lei bătuți.

† Adeacă eu, Gligorașco, ficiorul lui Toader ot Cudrești, depreun(ă) cu frații miei, Vasile și Gavril, și soru noastră, Tudosca, scriem și mărturisim singur(i) noi cu cestu adevărat zapis al nostru la mîna dumisale lui Ivan bulucbașii ca să-i hie de bună credință dumisal(e) și ca să s(e) știe precum noi, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut noi a noastră dreaptă ocină și moșie, o cas(ă) cu loc cu tot în tîrgu în Iaș(i), în Ulița Strîmbă, între locul lui Ștefan și lîngă locul lui Stăneschie, car(e) loc de casă ne-au fostu și noă cuppăr(ă)tur(ă)¹ de la Lupul bărbierul și de la feméia sa, M(a)riia, fata popi Glogorce. Aceasta am vîndut-o noi dumisale lui Ivan ce-au fostu buliubaș șé pîrcălabul la Bacău și giupînésii dumisale Urșulii, dreptu cindzăci de lei bătuți, bani gata, întru mînule noastre; pentru aceea ca să le hie dumilorsal(e) dreaptă ocină și moșie, în véci, și cuconilor dumisale.

Și cînd s-au făcut această tocmal(ă) și vîndzare s-au făcut denaintea a mulți boiari și a oameni buni ulicéni, anume: dumnealui Alexandru ce-au fostu stolnic, și preotul Vasilie de la besérica lui Iordachi, unde iaste hramul Rojdesto B(ogorodi)ței, și preotul Gligori ot tam, și Ion ce-au fostu cămăraș de lumini, și Irimia soponar și alți mulți cari toți mai gios sînt iscăliți. Și noi [în] toți am iscălit și ne-am pus și dégetul în loc de iscălituri ca s(ă) hie de bună credință, ca să s(e) știe.

Și eu, Ghiorghei diiac de cămară sîn Carpu, am scris zapisul, să s(e) știe.

У Ис, л(ѣ)т(о) хѣсѣ ав(густ) ѿ.

† Из, Глигорашко, искал <m.p.>; Tudosca¹; Vasilie².

Mane buliubașe²; † аз, popa Vas(i)llie <m.p.>; ierei Gligori <m.p.>; Gligoraș²; аз, Ион кѣмѣраш, искал <m.p.>; Irimie săponar².

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în prima jumătate a sec. XIX>:
1) Pentru loc de casă. Nr. 3; 2) Zapisul lui Grigoraș sîn Toader dinpreună cu frații lui, Vasile, Gavril și Tudosica, pentru o casă cu locul din Iaș(i), din Ulița Strîmbă, vîndut lui Ivan bulucbaș la an(ul) 7022³ avgust 8 zile.

Arh. St. București, A.N., MDCXIX/2. Orig., hîrtie difolio (30 x 21 cm.), filigran, cemeală ncăgră, pătat și rupt puțin la îndoituri, cinci amprente digitale.

¹ Așa în orig., în loc de „cumpărătură“

² Amprentă digitală.

³ Greșit pentru: 7202 (v. mai sus).

Anisia Șeptelicioaia și fiul ei, Ion, vînd mitropolitului Sava o casă pe Ulița Feredeielor cu 80 de lei bătuți.

† Adec(ă) eu, Anisiia Șeptlicioaie, a răpaosatului Șeptilici ce au fost comis, împreună cu fiul meu, Ion ce au fost vătav de stolnicei, scriem și mărturisim cu acest adevărat zăpis al nostru cum noi, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoință, agiungîndu-ne lipsa, noi ne-am sculat și am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie: o casă ce am avut în tîrg în Iași, pre Ulița Feredeilor, cu loc cu tot, care casă iast(e) între Mitropolie cea Noaă, între casa pisariului ungurescu și între casa lui Ion armașul fratele popei Ursului, alature cu stîlpîi mitropoliei ce s(e) cheamă Beserică Albă.

Și locul începînd, a casei, de la porțița Mitropoliei în gios, alaturea cu ulița pînă în ulița ce mîrge la deal, pînă în colțul stîlpilor înprotivă caseiriului celui ungurescu. Aceea am vîndut s(vi)ntîii sal(e) părintelui Saavvei mitropolitului de Țara Moldovei, drept optdzeci de lei bătuți, bani gata, ca să-i hie s(vi)ntîii sal(e) dreaptă ocină și moșie în vîci; nime dintru fiii miei sau dintr-alt(ă) seménție treabă să n-aibă a scorni [gîlceav(ă)] gîlceavă să dzică că va întoarce banii sau într-alt chip să mîșterșug(u)iască, unul ca cela să fie proclét și triclét de Domnul D(u)mn(e)dzău și de maica S(vi)ntîiei Sal(e) Pr(e)cista și să fie afurisit de 318 [de] Oteț(i) de la Niceia și de s(vi)ntîia sa părintel(e) Sava mitropolitul.

Și la această tocmal(ă) și zăpis s-au tîmplat boieri mari de curte și mai mici și alți oameni buni, carii mai gios toți s-au iscălit. Și pentru credință, și noi ne-am pus pecețil(e) și iscălituril(e) să hie de mar(e) credință.

† V *Ѡс хѣсѣ ав(гвст) еѣ.*

Anisie¹.

ТѢДОС(Е) ДѢБѢУ ВЕЛ БАН ИСКАЛ <m.p.>.

ѠЗ, ИОН ШѢПТИЛИЧ БИВ БѢТАВ, ИСКАЛ <m.p.>.

ѠЗ, ТодѢран Карп РѢСѢЛ <m.p.>.

Anița lugufites(a)<m.p.>¹.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de aceeași mînă>: † Zăpis de la Șepteliceas(a) pe cas(a) din Iaș(i) de supt Sfîm(ta) Mitropolie, <completat în prima jumătate a sec. XIX>: 7202/1694 avgust 15. N<r.> 1.

Arh. St. București, Mitrop. Moldovei, X/1. Orig., hîrtie difolio (32,8 x 22,3 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri și lipit, un sigiliu inelar, octogonal, în fum, aplicat de două ori (cu o inscripție în bandă: *ѠѠѠѠ* (?).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 372, nr. 1672 (rez. dezvolt.).

¹ Sigiliu inelar.

Andrei Abaza fost vornic al doamnei dăruiește lui Lupu, nepotul său de fiu, un loc de prisacă cu pomet pe dealul Bîmrovei.

Adecă eu, Andrei Abaza ce am fostu vor(ni)c la doamna, scriu și mărturisăscu cu acestu adevărat zăpis al mieu precum am dăruit și am dat danie un loc de prisacă cu pomăt și cu tot venitul, cît aré, care locu ne-au fostu și nouă cumpărătură de la Dumitrașcu diiaconul, fiul lui Vasile ce au fost iarăș(i) diiacon la Sfete Nicolai în Iași, care locu iaste de prisacă pe dealul Bîmrovei, în pădure; acesta, precum am zis, l-am dat nepotului nostru de fecioru, Lupului, ca să-i fie pomană de la noi și moșie în veci.

Iar cine din fîciorii miei pe urmă, cînduva, s-ar mai amesteca să strice această a mea danie să fie neiertat de Dumnezeu și de mine.

Pentru credință, am și iscălit mai jos ca să să știe.

7202 <1694> av(gust) 28.

Andrei Abăza vor(ni)c iscal.

Arlh. St. București, Ms. nr. 646, f. 18 r., nr. 12. Copie în condica M-rii Bîmova, scrisă de Constantin Polimaz logofăt, fiul protopopului Ioniță din Bacău, în 1796 octombrie 2.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 373, nr. 1675 (rez.).

Pilat vornic de poartă hotărniceste din porunca domnului, împreună cu oameni buni, megieși și razeși, satele Iezăreni și Găurenii ale mănăstirii Socola.

M(i)l(o)st(i)ve și luminate doamne, să fii mărie ta s(ă)nătos!

† Facem știre mării tale că, viindu la noi calugărițele de la sv(î)nta măn(ă)stire de la Socola ca s(ă) mērgem să le alēgem hotarul satului Iezărēnilor și a Găurenilor [și a Găurenilor], deci noi, pre cinstit(a) carte mării tale și cu învățătura dumi(i)lorsale, boierilor mării tale, și am strînsu oameni buni megiași de prin pregiur și răzéși și am mărșu întîiu din capul hotarului din apa Boziei, care să cheam(ă) acmu Vale Bîmrovei, și am pus un stîlpu de piatră în țărmurile Boziei, întru piscu din sus de Fîntîna lui Răzmiriț(ă) ca giunătare de-npistreal(ă) de săgeată. Și de acolo în sus spre miadză-noapte s-au pus stîlp(u) de piatră, din vale de Drumul cel Mare, și de acolo dreptu pe drum în sus, prin ț(a)rînă, asupra vîntului, pîn-la un stîlpu de piatră vechiu, din sus de pomii Țațai, lîngă drum despre apus, de unde să abate hotarul din drum, care stîlpu caută în muchea Dealului cel Mare, pe desupra Balciului, pe despre soare răsare, și drept la vale, în sus muchea dealului, pîn-la izvoare, unde este stîlpu véchi de piatră, dereptu lîngă drumul ce mērgē spre soare apune; și de acolo în sus, dreptu prin ț(a)rînă pîn(ă) desupra rédiului Făureștilor, și acolo s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo dreptu peste rédiul Făureștilor, la vale pîn-la un budăi, ce-i lîngă drum, despre apus, și de acolo la vale pre pîrîu, pe din gios de besărica Făurēștilor, dreptu pin siliști și trēce peste siliști pe șes pîn-la Bahlui, unde este stîlpu de piatră; și trēce peste Bahlui dreptu pen capul Durducului, pe din gios de fîntîna lui Berbēce, și de acolo la deal, din vale de Drumul cel Mare, între doaă moviile; și de acolo la deal, pe mijlocul podișului, spre soare răsar(e), care să taie un rîndu de pămînturi în giunătare, unde s-a pus stîlpu de piatră; și de acolo pîn-la Rédiul lui Tătar, și de acolo în sus, alature cu Rédiul lui

Tătar, pîn-în movila unde este stîlpu de piatră vechiu, unde să împreună cu hotarul Tăuteștilor; și din movilă dréptu la vale, pen hîrtoape, spre apus, pîn-în matca văii, și dreptu pe matca văii în gios, pîn(ă) din sus de fîntîna Stratinei, unde au făcut acmu Lupul de visterie, și de acolo tréce peste matcă spre soare-apune pînă în muchea dealului și drept la vale peste podiș pînă în muche dealului desupra șesălui din vale de Drumul cel Mare la Fîntîna Tomei, stîlpu de piatră, și de acolo trece peste Bahlui șăsul și dreptu la deal pîn(ă) în măgură, la o movilă; și de acolo la vale cam spre apus pînă în cumătura drumului ce pogoară la drumul cel vechiu ce pogoară la Găurenii și drept pe muche dealului la deal alature cu hotarul Uricanilor pînă unde intră în Rédiul Uricanilor și a Găurenii și drept prin Rédiu în gios pînă la groapa lui Calotă, în răspîntiile drumurilor, și de acolo drept în gios pînă la o movilă din gios drept din Drumul cel Mare ce mérge la fîntîna lui Marco și de acolo pe drumu în gios pînă la o movilă în muchea dealului unde se chem(ă) Ulmii Petrei, și de acolo la vale la Bahnă la o iezătură veche în Vale Ursului, unde se împreună hotarul Uricanilor și a Procelnicilor, și de acolo trece la deal pen dumbravă alature cu hotarul Procelnicilor spre amiază-dzi și de acolo, din dumbravă la vale drept pînă unde cade în coada Bahnei, alature cu Surda, unde se împreună cu hotarul Bîrnovei, și de acolo la deal alature cu Rédiul pînă în muchea dealului, și de acolo la deal pe muche dealului alaturea cu Rédiul spre răs(ă)rit pînă la movila Arméncei, la un stîlpu véchi, și de acolo spre răsărit la vale alature cu Rédiul pînă la un stîlpu de piatră în piscu desupra pomilor lui Istratie, și de acolo la vale peste Horpăjel, în capul satului, și acolo stîlpu de piatră, și de acolo drept peste iaz spre răsărit și țarmurile în gios pînă unde s-au început a s(e) hotări.

Și anum(e) ce oameni bătrîni și tineri au fost: Bogos păcurar, și Dumitrașco Furtuna, și Pascal Druci, și Tudos Găin(ă), și Iordachi căl(ă)raș de Ț(a)rigrad, și Martin ungurul, și Ion ginerile lui Simion, și ...¹, sluga dumisali serdarului Ion Costin, și Misăilă, și Postolachi ot Găurenii și Ion Budăi și pe cum am socotit noi și acești oameni buni cum au rădicat cu sufletele lor am ales și am stîlpit pre poronca mării tale. Să fii mării ta s(ă)nătos!

Și pentru mai mari credința, am iscălit noi și acești oameni buni ce scriu mai sus ș-au pus degeteli.

Și eu, Vasilie Rugină diiac, am scris și am fost la hotărît, să se știe.

ЃѢ, ѡ(ѡ)т(ѡ) хѡсѡ сѡнѡ(ѡмѡріѡ) ѡѡ.

Robul mării tale, Pilat vornic glotnii <m.p.>.

Neculai vătav de la hatman²; † Bogonos²; † Dumitrașco Furtuna²; † Pascal; † Iordachi căl(ă)raș de Țarigrad²; † Martin ungur²; † Ion zet Simion²; † Postolachi ot Găurenii²; † Ion Budăi².

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: Hotarnica lui Pilat vor(nic) de poartă pe moșia Iezireni i Găurenii din leat 7203 <1694> săpt(em)v(rie) 21. No. 6.

Arh. St. București, M-rea Socola IV/7. Orig., hîrtie difolio (30,3 x 20 cm.), filigran, cerneală ncagră, lipit, unsprezece amprente digitale; IV/24, nr. 1 (menț.).

Idem, M-rea Cetățuia, I/14 (rez. vechi).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 374, nr. 1682 (rez.).

¹ Loc liber în orig.

² Amprentă digitală.

Constantin Duca voievod întărește lui Ivan armeanul stăpînirea asupra unei case din Iași în urma unei judecăți.

† Иѡ КОНСТАНТИН ДУКА¹ ВОЕВОДА, БО(О)ЖИ(Е)Ю МИЛО(О)СТІЮ, ГО(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Adec(ă) s-au pîritu de fați înainte<a d>¹omnii mēle ș-a tot Sfatului nostru Ivan armanul cu Marin pentr<u>¹ o cas(ă) de aice, din tîrgu din I<aș>¹i, cari iaste denaintea casăi preutului armenescu, și din sus iaste casa Iorgăi, și din gios a lui Duman arm<an>¹ul, și din dos a lui Marin, care, ace cas(ă), întîi au fostu a preutesăi arm<en>¹ești și o au fostu vîndut lui Latif arcariul, și apoi Latif o au vîndutu unui țigan; apoi țiganul o au vîndutu lui Ivan arman, fiind preuteasa nănașe lui Ivan. Acmu, pe urmă, să scula Marin să-i întoarcă banii lui Ivan și s(ă) ție casa dzicînd că iaste el vecin aproape.

Deci domnia mea împreună cu tot Sfatul nostru aș<a>¹ am socotit ș-am giudecatu: fiindu Ivan fin acii preutēs(e) i s(e) cade lui să ție casa ș-am dat rămas pe Marin, ca s(ă) de bun(ă) pace lui Ivan să-ș(i) ții casa cu bun(ă) pace despre Marin, precum îi scriu zapisăle; și de acmu aceasta pîră să nu s(e) mai părăscă ni<ci>¹dănăoar(ă) în veci peste carte domnii mēle.

У Пс, л(ѣ)т(о) х҃с҃г҃ с҃п(ѣ)т(ѣ) еѡвріе кѡ.

† СААМ ГО(О)СП(О)Д(И)НЪ ВЕЛИ.

† ВЕЛИЦИ БОЛЕР(И) ВЪ ДИВАН.

<Pe verso, rezumatul în limba armeană al actului>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CCVII/17 a-b. Orig., hîrtie (29 x 20,3 cm.), cerneală neagră, lipit pe altă foaie, sigiliu domnesc mijlociu (5,6 cm.), în cerneală roșie, slab imprimat, cu legenda în exergă: † Иѡ КОСТАНТИН ДУКА ВОДА, БОЖІЮ МИЛОСТІЮ, ГОСПОДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ († Io Costandin Duca vodă, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei). Cu o transcriere de George D. Florescu.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XXXI–XLIII (1920–1932), p. 52 (rez.).

¹ Rupt și șters în orig.

Ilie Abaza fost postelnic și soția lui, Safta, vînd mitropolitului Sava casele de lîngă cimitirul Bisericii Albe, cu 80 de lei.

Adică eu, Ilie Abăza ce-am fost postelnic, dinpreună și cu soțul mieu, Safta, fata lui Toderășco Rusul ce-au fost clucer, nepoata Solomonesii logofetesii, scriu și mărturisescu cu acestu adivărat zapis al nostru precum am vîndut casăle din Iași ce sîntu pre lîngă țințirumul Mitropoliei Noaă, anume Bisericii Albe, și între locurile răposatului Păladi vel vornic și a preutului și protopopului Ursului din Iași și pe lîngă locul dumisale lui Iani Lazului biv vel medelnicer, care casă ne sîntu și noaă cumpărătură de la mătușa noastră Solomoneasă logofeteasa. Așijdere și dumisale i-au fost cumpărătură, adică schimbătură, cu mărie sa doamna Nastasiia, a răposatului Ducăi vodă, cu niște locuri de casă ce i-au îngrădit în țințirumul Mitropolii Bisericii

Albă, precum să vede mai pe largu și în ispisocul mării sale doamnii, care s-au pomenit și mai sus. Deci, aceste case am vîndut sfinții sale presfințitului părintelui mitropolitului Savvii din Iași, dreptu 80 de lei, bani gata, ca să-i fie dreaptă moșie și neclătit în veci, pentru căci cînd s-au făcut această tocmală cu sfinție sa părintile, mai înainte mi-am întreat toate rudile și nu s-au aflat nime cumpărător, fără sfinție sa, ce ne-au prinsu bine la lipsa noastră și la nevoia care avum de datornici, precum am mărturisit și dumilorsale boierilor ce sînt iscaliți(i) mai gios.

Care de acmu nainte, ori hie cînd, nime din siminție noastră să nu mai aibă volnicie a întoarce, dacă la nevoia noastră nu s-au aflat să ne facă bine, ce să fie dreaptă moșie sfinției sale, precum am zis, în veci.

Pentru credința noastră am iscălitu și noi și ne-am pus și pecete, ca să știe.

Ї Мѣ, лет(о) хѣст октомв(ріе) аѣ.

Иліе Пѣза бив пост(елник) искаал¹; Safta.

S-au posleduit.

Constandin Leondari sulger și log(o)f(ă)t de taină <m.p.>².

Vel log(o)f(ă)t.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX, p. 75 (117), nr. 3 (secțiunea „Pentru școli”). Copie din 1816 ianuarie 19, de Theodor Gașpar diac de divan, în *Condica Mitropoliei Moldovei*, cu sigiliul domnesc octogonal (3,3 x 2,7 cm.), în cerneală roșie, cu capul de bour cu steaua între coarne într-un scut heraldic umbrat de o coroană voievodală deschisă, însoțit de trofee (steaguri, baniere ș.a.), avînd dedesubt anul 1806 și fiind încadrat de inițialele: Іѡ, Гк., Пл., Кл., вѣ (Io Sc(arlat) Al(exandru) C(al)(imah) v(oie)v(od), 1806).

¹ Urmează, într-un cerc desenat de copist, mențiunea: „Locul peceții”.

² Urmează sigiliul domnesc inelar, octogonal, din 1806.

86

<Cca.1694 octombrie 18>

Antim catigumenul mănăstirilor de la Muntele Athos îi scrie lui <Costantin> Duca voievod să încuviințeze numirea unui nou egumen la M-rea Trei Ierarhi din Iași.

<Cca. 1694 oct. 18>.

Antim, catigumenul celor 20 de mănăstiri de la Muntele Athos, scrie lui <Costantin> Duca vv. că M-rea Trei Ierarhi fiind închinată de ctitorul ei, Vasile vv., la aceste mănăstiri, i-a împuternicit, prin răspuns la întrebarea lor ca egumenul de la M-rea Trei Ierarhi să fie orînduit de ei după regulile și obiceiurile pe care le au. Această regulă constă în faptul că, la orînduirea unui nou egumen, pe rînd, cele 20 de mănăstiri aveau dreptul să propună pe unul dintre monahii mănăstirii respective. În momentul de față, fiind nevoie de egumen, au trimis pe Ghedeon, dar nu a fost încuviințat și cere să încuviințeze orînduirea unui alt monah anume ...¹.

Se arată lipsa mijloacelor de trai ale monahilor și a celor necesare administrării mănăstirilor de la Muntele Athos.

După *Catalog D.A.C.*, Supliment I, p. 322, nr. 1031. Rez. după Arh. St. București, M-rea Trei Ierarhi, IV/2.

Orig. grec. (56,5 x 43 cm.), sigiliu aplicat în fum în fruntea actului (care nu a putut fi consultat).

Datat de editorii *Catalogului* „după conceptul scrisorii lui Iacov, fost patriarh al Ierusalimului, către Constantin Brîncoveanu vv., din data de mai sus, cu conținut asemănător, aflat pe verso”.

¹ Loc liber în text.

Timoftei egumenul M-rii Sf. Vineri din Iași și Lontie ieromonah de la aceeași mănăstire iau sub administrare M-rea Adormirea Maicii Domnului din Codrul Gheanghei, închinată de ctitorii ei, familia Adam, la M-rea Sinai.

† Adec(ă) noi, Timofteiu ier(o)monah, egumenul ot Svîntaa Vineri din Iași, și Lontie ier(o)monah ot tam, scriem noi și mărturisim cu cest drept adevărat zapis al nostru ca s(ă) fie de bun(ă) credință la mîna dumilorsale Adămeștilor, car(e) sint ctitor(i) la svînta măn(ă)stire ce iaste în Codrul Gheanghei, car(e) iaste hram(u)l Uspenii Maicei Preacurate, precum închinîndu dumnealor svînta măn(ă)stire a lor care mai sus scrie la Svînta Sinae, deci noi, de bunăvoia noastră, am luat asupra noastră svînta măn(ă)stire ce iaste în Codrul Gheanghei, care mai sus scrie. Aceasta am luat asupra noastră cu toate moșiile ei și cu toate bucatele și trebile măn(ă)stirei, carele le-au dat dumnealor pre izvodu și ne-am apucat noi să nevoi(m) foarte cu toate trebile măn(ă)stirei să înmulțim bucatele, iar să nu le răsipim.

Așijderea, și pentru obicéiu carele au fost la svînta măn(ă)stire de s-au cîntat liturghie în toate dzile(le), și noi încă tot acela obicei să-l ținem să nu lipsască svintele liturghii, nici odănoară.

Așijderea, și pentru călugări carii ar socoti ctitorii că sint buni și sint de treabă sfintei mănăstiri, aceia să nu se schimbe, ci să fie în voia titorilor să șadză la svînta mănăstire.

Așijderea, de s-ar tîmpla nescai prădzi de nescai limbi să facă prădăciuni sventei măn(ă)stiri, noi încă tot să nu lăsăm svînta măn(ă)stire și tot să nevoim s-o ținem și nimic să nu tîndăvim, ce tot să o ținem pîn-în vécii.

Și pentru credința, am iscălit ca s(ă) știe.

L(ea)t 7203 <1694> noe(m)v(rie) 25.

† Τημωθει ιγουμεν της Αγῆ Παρασκευης μαρτιρο τα ανοθεν <m.p.>.

† Λεοντης ιρμοναχ...¹ <m.p.>².

Dosothei ier(o)monah biv iegumen la Fătăciuni <m.p.>.

Ier(o)monah Ghera<si ?>m <m.p.>.

<Pe verso, scris în sec. XVIII>: † Zapisul pentru m(ă)n(ă)st(i)re lui Adam de cîndu s-au închinat. 7203 <1694> noie(m)v(rie) 25.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: 7203/1695 (*sic!*) noiem(brie) 25.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice CLXXXVI/10. Orig., hîrtie (30,6 x 21,2 cm.), cerneală neagră, lipit pe altă hîrtie.

¹ Neclar.

² † Timothei egumenul Sfintei Paraschiva mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; Leontis ieromonah... <m.p.>.

Gligore Hăugar vinde lui Dima jitnicer partea sa din Cotîrlești, în fața unor martori din Iași.

Iași, 18 mart 7203 <1695>.

Gligori Hăugar vinde moșia sa de la Cotîrlești «dumisali Dimii jitniciarului drept 15 lei bătuți». Pomenit «nepotul lui Samson». «Iară, de nu s-ar mai afla moșia a mia și s-ar tîmpla să o ia cineva din mîna dumisali, ca să aibu a-i cumpăra eu moșie aiurile pentru moșie».

Marturi: «Ursul protopopa, ce iast(e)¹ la bes(e)¹rica domnească pe Poartă, și preutul Vasillii, și preutul Misail, iarăș de la besiarica domnească, de la S(ven)ta Neculai, și Dumitru nepot lui Hăugar».

După Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 146, nr. 23. Rez. după orig. din „Documentele moșiilor M.S. Regelui” (Carol I).

¹ Parantezele lui N. Iorga.

89

1695 (7203) aprilie 14, Iași

Ion cu soția sa, Maria, și cu copiii lor, vînd lui Dumitrașco vătav de menzilgii și soției sale Maria o vie la Miroslava, în Valea lui Ștefan Vodă, cu 25 de lei bătuți.

† Adecă eu, Ion și cu soțul meu, Măria, și cu cuconii noștri, scriem noi și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru la mîna dumisale lui Dumitrașco vătavului de mezălgii precum noi i-am vîndut dumisale o vie carea iaste la Miroslava, în Valea lui Ștefan Vodă, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, i-am vîndut dumisale ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie, în vécii neclătită și nerușită, și dumisale, și soțului dumisale, Mării, și cuconilor dumisale, și nepoților și neastre<ne>poților, cari noi i-am vîndut dumisale această vie, dreptu doădzăci și cinci de lei bătuți; și ne-au făcut dumnealui plată deplin(ă). Deci și noi o am vîndut dumilorsale cu toată voia noastră, ca s(ă) fie dreaptă moșie, iar altă, nime dintru sămînța noastră treabă să n-aibă, făr-decît dumnealor.

Și la acestu adevărat zapis al nostru s-au prilejit dumnealui Dima căpitanul de menzil, și dumnealui Negrul vătavul hatmanului, și dumnealui Sava vătavul de cărăuși și alți oameni buni, cari mai gios să vor iscăli cineși pre numele său.

Și pentru mai mare credință, mai gios am și iscălit ca s(ă) le fie dumilorsale de bună credință la mînă.

Ї Мѣ, л(ѣ)т(о) х҃сѣ ап(р)маіе Аѣ.

Ion iscal <m.p.>; † Măria, făméia lui Ion ¹.

† Sava, vătav za căr(ă)uș(i), martur¹.

† Az, Ionașco Anghel diiac, m-am prilejit și sintu martur <m.p.>.

† Și eu, Toader Orheianul, am scris zapisul să s(e) știe și sintu și martur <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, rezumatul zapisului, scris în prima jumătate a sec. XIX>: No. 1; 7203 <1695> apr(ilie) 14. Zapisul lui Ion și a soției sale Măria și a fiilor săi ce vînd lui Dumitrașcu vătavul de mezălgii o vie ce este la Miroslava, în Valea lui Ștefan v(oi)e v(o)d.

Arh. St. București, A.N., MMD/I. Orig., hîrtie difolio (29 x 21 cm.), filigran, cerneală neagră, două amprente digitale.

Ibidem, MMD/35, nr. 1 (rez.).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 378, nr. 1702 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

Axana, soția răposatului Andronic Cerchez mare vornic, și fiul ei, Miron, vînd lui Dimitrie Mavrodi mare vistiernic o casă pe Ulița Mare, cu 150 de lei bătuți.

† Adecă eu, Acsana, giupîneasa răpăosatului Andronic Cerchez ce au fostu vornic mare, și cu fiul meu, Miron ce au fostu spătar al treile, scriem și mărturisim cu cestu adevărat zăpis al nostru, de nime siliți, nici asupra(i), ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocin(ă) și moșie, o cas(ă) aice, în tîrgu în Iaș(i), în capul Uliței Mari, din gios de Trei Sv(e)t(i)tele, lîngă casa dumisale comisului Ștefan Cerchez. Această cas(ă) vîndutu-o-am dumisale, lui Dumitrie Mavrodi vel vistiernic, dreptu o sută cindzăci de lei bătuți(i). Și mi-au făcut dumnealui plată deplin(ă) întru mînule noastre. Pentru aceea ca s(ă) fie dumisale, și giupînésăi dumisale, și cuconilor și nepoților dumisale în véci neclătîtă. Și zăpisăle cele vech(i) încă i le-am dat la mînule dumisale; și de pre acesta zăpis ca s(ă) aibă a-ș(i) face și drés(e) dumnești.

Și la aceasta vîndzare și tocmal(ă) a noastră tîmplatu-s-au dumnealor boieri mari și mici și oameni de cinste, carii mai gios s-au iscălit și peceteile ș-au pus.

Și noi, pentru mai mare credința, peceteile am pus și am și iscălit.

Și eu, Vas(i)lie Rugin(ă), am scris, ca să s(e) știe.

Оу Мс, л(ѣ)т(о) х̣зсг ап(риліе) к̣с̣.

Ахана vorniceasa¹.

Из, Мирон Черкез спѣт(ар), искал <m.p.>.

Щефан Черкез вел комис <m.p.>².

† Αλεξανδρις Ραμανδη <m.p.>. † Τρηεραρχα της Ηρωφητ, παρων <m.p.>³.

Тѣдос(е) Дѣбѣв вел лѡг(о)ф(е)т искал <m.p.>.

Некѡлан Кѡстин, искал <m.p.>.

Из, Лѡнѡл Костаки бив вист(ѣрник), искал <m.p.>.

Из, Щефан Миклескѡл вел клѡчар <m.p.>.

Пѣтрашко Костин ꙗ̣ лог(о)ф(е)т <m.p.>.

Из, Василіе спѣтар, искал <m.p.>.

Из, Гандѡл Крѣпенскіи вел житничар <m.p.>.

Из, Давижа Скѣрлет вел питар, искал <m.p.>.

Дѣвѣзѡ клѡчѣр искал <m.p.>.

† Apostol Talpés vornic glotnii, martur².

Щефан Гилиѡн в(и)в вел клѡчѣр искал <m.p.>.

Из, Щефан Пилат ворник глотнїи <m.p.>.

Из, Гѣѡргіе Стресѣскѡл ворник глотнїи, martur <m.p.>.

Bibl. Națională – București, Documente, XX/135. Orig., hîrtie, o amprentă digitală și două sigilii inelare, octogonale, neclare.

Arh. St. Iași, Litere, K/374, f. 46r., nr. 7 (rez. în copia unei cărți de judecată a Divanului domnesc din 1807 martie).

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu inelar.

³ † Alexandru Ramandi <m.p.>; † Neofit al Trei Ierarhilor, de față <m.p.>.

Ioana, soția lui Vasile Rusul, dăruiește bisericii Sf. Ioan Gură de Aur două case cu loc dinaintea cimitirului bisericii.

† Adecă eu, Ioana, făméie lui Vas(i)lie Rusul ce-au fost zălguiu domnescu, scriu și mărturisăscu, cu acestu adevărat zapis al meu, de nime silită, nici asuprită, ce de a mea bunăvoie am dat danie a mea dreaptă ocin(ă) și moșii doaă cas(e) ce sîntu dănnaint(ea) ținterimul(ui) biséricii lui Sventi Ioan. Aceasta moșii, casăli și cu loc cu tot, cît cuprinde, le-am dat svint(ei) biséricii lui Sveti Ioan Zlataostu pintru sufletul meu și a soțu-mieu; și încă pînă au fostu soțu-mieu viu și împreun(ă) cu mine ne-am sfătuit și ne-am învoit și am dat svetii mănăstiri această moșie și după mort(ea) soțu-mieu au făcut preușii, egumănu Nectarie, și sārindariu soțu-mieu; și după ce-oi muri și eu să-m(i) facă și mie alt sārindariu. Însă așea ne-am așădzat cu egumenul: să aibu eu a șădea în cas(ă) pînă mi-a strînge Dumn(e)dzău sufletul, să nu mă scoaț(ă) călugării din cas(ă),nici aciștea, nici alții de or vini pe urma lor să s(e) schimbi. Și de acmu înainte să hii dreaptă ocin(ă) și moșie în veci sfintii mănăstiri, cari și noăa aceli loc(uri) de cas(ă) ne-au fost cumpăr(ă)tur(ă) împreun(ă) cu soțu-mieu încă din dzilili Ghicăi vod(ă), de la Istratie dăr(ă)banul, și ficiori ce-am avut cu soțu-mieu să au trecut toț(i).

Și la aceasta zapis și danii a noastră s-au prilejit: Ene trîmbicer, și ginere-său Andrii trîmbicér, și Pavăl ce-au fost vătav de cărauș(i), și Ion Motohoiul tîmpănariul, și Enache lăcătuș, și Rucsandra Cărpoaie, cari sînt migieși și poporéni de lîngă mănăstirea lui Sfetii Ion.

Și eu, Costantin diiac, am scris zapisul.

Și eu, Ioana, pintru credința, mi-am pus degitul să s(e) știi.

✠ Иѣ, лѣтѣ(о) хѣстѣ маи зѣ.

† Ioana, făméia lui Vas(i)lie¹.

Из, Костантин, искаа <m.p.>; Ghiorghită Trinca¹; Vasili Licianul chihai de străleți¹.

Из, Аксинтіе бив кѣп(итан) <m.p.>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7203 <1695> mai 17. <Nr.> 4; 2) <rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XVI/9. Orig., hîrtie difolio (29 x 20,8 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri, lipsă 2/3 din fila a doua, trei amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 380, nr. 1712 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

Doamna Anastasia dăruiește M-rii Sf. Ioan Gură de Aur un loc de casă pe Podul Vechi din Iași și o vie în dealul Tanga.

Perilipsisu hîrțile locurilor ce s-au vîndut, care sînt din dosul locurilor dughenilor de pe ulița Podul Vechiu, de aici, din oraș leșii, 1835 septembrie.

7203 <1695> mai 31.

Scrisoare de danie prin care Anastasia doamna afierosăște Sfîntulu(i) Ioan Zlataust un loc de casă în care sînt trei cumpărători, din Iași, pe Podul Vechiu, lîngă măn(ăstirea) Sf(î)n(tului) Sava, care au fost a Neculii vist(iernic), fratele lui State clucer și a Alexandrei jupîneasa Neculii, care au fost sor(ă) doamnei Dafinei a lui Dabija v(oi)e vod și doamnei Anastasii mătușă, cărora nerămînîndu-le clironomi l-au dat danie pentru sufletul lor, împreună și cu un alt zapisu de o vie ce au avut din deal de la Tanga.

Arh. St. București, M-rea Neamț, LXXXI/79, nr. 1. Rez. într-un perilipsis de acte ale dughenilor de pe Podul Vechi din Iași, din 1835 septembrie.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 380–381, nr. 1715 (rez.).

93

1695 (7203) iunie 3

Țigani M-rii Bîrnova menționați în actul doamnei Anastasia a răposatului Gheorghe Duca voievod.

† Țigani mănăstirii Bîrnovei ce-i scrie anume doamna Anastasie a răposatului Duca vod(ă) prin carte sa din anii 7203 <1695> iun(ie) 3:

Istratie s(î)nă Ionașco cu feciorii lor, anume: Pătrașco, Gavril, Gheorghiu(ă), Gaftona, Meiu și 2 fete și un fecior, Grigorașco, și Grigorie fratele lui Istratii cu feciorii sei: Ion, Agapie, Dumitra, fată;

Costantin frate lui cu feciorii sei: Ion Hulubei, și Ruxanda, și Buna, și altă fată și Gheorghiu(ă) iară frate lui cu feciorii sei; Istrate cu ficiorul lui, Iladie; Simeon cumnat(ul) lui Istrate cu feciorii sei: Ion, Toader, Paraschiva, fată; Mărie și Ciudin iară cumnat lui Istratie cu feciorii sei: Rusul, Bejan, Mardaria, fată; Costantin ginerile lui Gheorghiu(ă); Ionașco țiganul; Misail cu o sor(ă) a lui.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, XXXI/13. Însemnare orig. (33 x 22 cm.), filigran, cemeală neagră.

Idem, Ms. nr. 646, f. 59r. (rez. în *Condica M-rii Bîrnova*, scrisă de Costantin Polimaz logofăt, fiul protopopului Ioniță din Bacău, în 1796 octombrie 2).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 281, nr. 1717 (rez.).

94

1695 (7203) iunie 5

Irina și fiii ei vînd Alexandrei și soțului ei Gligorie un loc de lîngă M-rea Nicoriță cu șase lei.

† Adeică eu, Irina, șe co ficiori mie, scriu și măřtoris(e)sco co cisto zapis adivăro [zapis] al mieu, de nime silit(ă), nice asoprit(ă), ci de bonăvoio me, șe umo vînduto nipotă-me Alicsandrie și suțului e<i> Gligorie șe <co>con<lo>ro șe u amu vînduto diripta șesă lîi bătoțe; și l(o)colu iaste la mănăstire lui Nicorițe.

Și cî<n>du amo vîndut-o s-au prilejit molți omeni boni vecini din susu șe din giosu, anome: suro-me Merie, și Anghiloșe, fata suro-me, șe Gligorașco zeato Condroai șe Dureno. Și pe<n>tru gredința ni-<am> pos șe digetile, să știe.

† Ș<i> eu, preutol Dumitru, am scris, ot Nicorițe.

† Irina¹.

† Mărie¹; † Anghilușe¹; † Gligorașco¹; † Durinu¹.

† Vălet 7203 <1695> iun(ie) 5.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXXXIII/187. Orig., hîrtie (30x20,6 cm.), filigran, cemeală neagră, cinci amprente digitale.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XVII (1911 ian. – martie), p. 31 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

95

1695 (7203) iunie 9

Dumitrașco, fiul preotului Vasile, vinde preotului Toader un loc de casă, în Muntenime, pentru cinci lei de argint.

† Adecă eu, Dum(i)trașco s(i)no popa Vasiliie ce-u fostu preot la hramul Svîntului Theodor(i), u Ieș(i), mărturisescu cu acestu adivărat zăpis al meu la mîna molitfii sal(e), preotul Toader, precum am vîndut un loc de cas(ă) ce-i dinaintea casăi molitfii sale dreptu 5 lei, bani de argintu, de nime nevoit, nice asuprit, ce de bunăvoie me. Dece de <a>¹cum se fiie a molitfii sal(e) moșie în veci, și preutesăi molitfii sal(e), și cuconilor sei i nepoților și de <a>¹cum se n-aibă nime din seminție me a trage vreo pîră cu preutul Toader sau cuconii sei, căci eu, de bun(ă)voie me i-em vîndut acesta loc <ce>¹ esti în Munténime și la hramul Svîntului Theodor(i) în Iași și-ntre Dum(i)trașco Nebunele și Mărdarie craveț și Irina fâme<ia>¹ lui Iftodie, și Mihălac<hi>¹ lef(e)ciu și Lupa.

Și la tocmala no<a>stră s-au tîmplat o<a>meni buni, anum(e): dumnului Zanfir ce-au fostu vătav de <v>²iari, și Manolie Pojar, și Iani Locovit, și Andrei stégar domnescu, și Precopie stégar dumnescu unchiului meu, Dumitrașcu; au fostu față la vîndzar(e) și alți o<a>meni buni mai gios iscăliți; și mai gios m-am iscălit singur ca să se crezi.

Let 7203 <1695> iun(ie) 9.

Из, ДУМИТРАШКО, ИСКАЛ <м.р.>.

Zafirîs <м.р.>; Precopie u<n>chiul lui Dum(i)trașcu, martor, stegar g(ospodi)ni³; Andrei stegar g(ospodi)ni, martur³; Mărdar(e) craveț, martur³; Mihălce David pis(al) și mărtur(is)esc <м.р.>; și eu, Dumitrașcu péveșul s(i)nă Cornei, m-am tîmplat, martur; Enachie meserciu, martur.

<Pe verso, scris în sec. XVIII>: 7203 <1695> iuni 9. Zăpis vechi de la neamu Vineticii.

Arh. St. Iași, Documente, CDVI/11. Orig., hîrtie difolio (31,8 x 21,2 cm), filigran, cemeală neagră, rupt și lipit la îndoituri, lipsă 2/3 din fila a doua, trei amprente digitale în aceeași cemeală.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 4 (1924), p. 154, nr. LXIII (orig).

¹ Omis.

² Rupt.

³ Amprentă digitală.

96

1695 (7203) iunie 12, Iași

Hiamenta, soția răposatului Ioan Stroescu fost armaș, dă cumnatului său Iordachi Stroescu satul Berestaia, din ținutul Hotin, pentru că a achitat datoria de 900 de lei a soțului ei lui Toma negustor din Iași.

74

† Adică eu, Hiiamenta, giupîneasa răpăusatului Ioan Stroescu ce-au fost armaș(i), scriu și mărturisesc cu acest adevărat zapis al meu la mîna dumisale Tomii neguțitorul din tîrgu din Iași că fiind soțul meu dator dumisale, dator cu noă sute de lei bătuți, dator drept, și, după răpăusarea soțului meu, neavînd noi cu alta cu ce plăti, socotitu-m-am cumnatu-meu, Iordachii Stroescu, di am dat dumisali Berestaia, la ținutu Hotinului, sat întreg, cu vicini, cu trii heleștei și vad de mori și cu tot locul, cu tot vinitul, drept acei bani care mai sus scriu, care sat au fost cumpărat soțul meu de la dumnealui răpăosatu Griigore Hăbășăscu ce-au fost hatman; și nefiind dresăle cele vechi de cumpărătură acmu de față m-am apucat să le tremăt dumisale. Pentru aceea, ca să fii a dumisale otcenă și moșia și cuconilor și nepoșilor dumisale de la noi, în veci, acel sat Berestaia, pentru banii ce s-au pominit mai sus și să aibă dumnealui a-și face dresă domnești.

Și la această tocmală s-au tîmplat dum(nea)lui Tudosă Dubău vel logofăt, și dum(nea)lui Vasile Costache vel vornic Dolnii Zemle, și dum(nea)lui Vasile Cantacuzănou vel spătar și alți boieri și neguțitori care mai gios s-au iscălit.

Și pentru mai mare credință, ne-am pus noi peceteăle și dummelor iscăliturile.

Și eu, Gh(e)orghii pis(ar), am scris zapisul ca să s(e) știi.

Њ Мс, л(ѣ)т(о) хѣстѣ юнии 12¹.

Peste tot stă iscăliți doisprezece martori.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, II/87a. Copie din prima jumătate a sec. XIX.

¹ Se indică locul sigiliului: „pecete“.

Doamna Anastasia, soția răposatului <Gheorghe> Duca voievod, dăruiește noii biserici mitropolitane cu hramul Stratenia, zidită de ea, locuri de casă din jurul Mitropoliei, prisăci și sate din ținuturile Tutova, Vaslui ș.a.

† Doamna Anastasia a fericitului răposatului domnu Ducăi vodă ce-au fostu domnu Țării Moldovei și Ucrainei, șarba lui Dumnedzău și închinătoare Sv(i)ntei Troiți și Maicei Domnului nostru lui Isus H(ri)s(to)s. Facem știre cu acest adevărat zapis și carte a noastră că răhnindu noi și urmînd fericitelor lucruri bune ce au făcut alți pravoslavnici creștini sv(i)nte cas(e) dumnedzăiești, măn(ă)stiri și besereci, spre dvérnic numele său, rugînd și noi pre milosul și putérnicul Dumnedzău și pre Maica Sfinții Sale, luîndu într-agiutoriu să ne agiute a ne spori și a ne chivernisi spre puțință și spre célé ce-s de folos și de pomenire vécinică sufletelor creștinești, după mila putérnicului Dumnedzău, gîndit-am întru inima noastră pentru sv(i)nta Mitropolie cea bătrîn(ă) a țării, din tîrgu din Iași, ce au fostu făcută de răposatul domnu ...¹ vod(ă), fiind mică, socotit-am pentru un țințirim de o beserecă stricăță ce s-au numit Besereca Albă, unde au fost hramul Sv(i)ntului Ioan...¹, iarăș(i) în tîrgu în Iaș(i), aproape de Mitropoliia cea Veche, să facem pre acel țințirim de beserecă stricăță altă sv(i)ntă mitropolie țării, mai mare și mai deschisă, și, cu agiutoriu milostivului Dumnedzău, începînd a face și a zidi din terneiu acea sv(i)ntă cas(ă) dumnedzăiască să hie mitropolie țării suptu hramul Stréteniia Domnului. Și după mila putérnicului și înduratelui Dumnedzău cîrmuindu-ne și agiutîndu-ne de o am și obîrșitu, și o-mpodobitu, și o am

înzăstratu, după cum ne-au fostu privilegiu din darul lui Dumnedzău, cu veșminte de odoar(e), socotit-am și pentru țințirumul acei sv(i)nte mitropolii pomana noastră să hie mai largu și mai deschis.

Avîndu dumneaei Anița logofeteasa răposatului Solomon Bîrlădeanu ce-au fostu logofătu mare niște jerăști locuri de cas(e), carile fiind penpregiurul acēștii sv(i)nte mitropolii un loc ce i-au fostu dumisale cumpărătur(ă) de la Roșca vistérnicul, care loc iaste între Mitropoliéa Véche și între casăle Prăjescului; și altă bucată de loc ce iaste iarăș(i) pe lîngă acesta loc carile i-au fostu logofetēsăi cumpăr<ătur>² de la Toderășco nepotu Iorgăi; și alt loc ce iaste din vale, despre Ulița Feredeului, ce i-au fostu cumpăr(ă)tur(ă) de la Cupărelul; și altu loc lîngă acesta ce i-au fostu cumpăr(ă)tur(ă) de la Drosoaie. Care acēste doao locuri au fostu între niște locuri cu casă ce-au fostu vîndutu dumneaei Anița logofeteasa lui Ilie Sturdzei ce-au fostu vornnic mare, ș-apoi acēle cas(e) au arsu, și-ntre locul răpoasatului părintelui domniei noastre Dumitru Buhuș ce-au fostu spătar mare.

Cu acēste locuri, cu toate, am făcut domnia noastră schimbătur(ă) cu dumneaei Anița logofeteasa și i-am dat eu logofetēsăi Solomoneas(a) o cas(ă) cu loc cu totu lîngă aceastaș(i) Mitropolie, care cas(ă) ne-au fostu noăă cumpăr(ă)tur(ă) de la Cîrstîna cluceroaia lui Statie ce-au fostu clucér mare, iar cluceroaiei i-au fostu cumpăr(ă)tur(ă) de la Goroveiu ce-au fostu logofăt de visterie. Și cînd am cumpăratu domnia noastră acea cas(ă) au fostu negrijită și dinlontru și den afar(ă). Și noi o am grijitu cu cheltuiala noastră și o am datu dumisali Aniței logofetēsăi pentru acēle locuri de cas(ă) a dumisali ce ne-au dat noao. Și încă i-am mai datu dumisali și o bucată de loc din țințirumul beserecii ce iaste stîlpită despre locul casăi.

Și luînd domnia noastră acēle locuri de cas(ă) de la logofeteasa Solomoneas(a) toate le-am datu acēștii sv(i)nte Mitropolii, poma<na>² noastră ce s-au numitu Besereca Albă, ca să-i mai lărgim țințirumul; mai adaos-am sv(i)nteii Mitropolii și i-am mai cumpăratu și locul casăi lui Ilie Sturdzăi vornicul de la dumneaei Safta vorniceasa lui Ilie Sturdzăi vornicul, cu pivniță de piatră ce iaste iarăș(i) pe lîngă acēsté locuri și lîngă sv(i)nta Mitropolie, care loc cu cas(ă) au fostu cumpărat Ilie Sturdza vornicul de la logofeteasa Solomoneas(a) cu casă gata și cu pivniță de piatră. Și ardzind casăle, domnia noastră am cumpărat locul cu pivnița de la dumneaei Safta vorniceasa lui Ilie Sturdzei vornicul, dreptu trei sute de lei bani gata, și l-am dat iarăș(i) sv(i)nteii Mitropolii ca să-i hie ocină în véci.

Mai dat-am domnia noastră sv(i)nteii Mitropolii un loc de cas(ă) ce iaste despre Ulița Mare, între Mitropolii Véche, și între casăle Prăjescului, ce am cumpărat eu de la Ale[c]xandra spătăroaia răposatului Ioardachie ce-au fostu spătariu mare drept ...¹ lei, bani gata, care loc au fostu cumpăratu Neculcea vistérnicul de la Ale[c]xandra stolniceasa, soora Iorgăi ce-au fostu postélnic. Iar Ale[c]xandrei stolnicēsăi i-au fostu cumpărătur(ă) depreun(ă) cu Iorga stolnicul de la Ghiorghe și de la Irina și de la sora ei Anghelina, fétele Măriei, nepoatele lui Filip ce-au fostu vistiérnic. Așijderile și a treia parte de casăle Iorgăi postélnicul și din loc și din cas(ă) de piatră și din pivniță de piatră, partea Ale[c]xandrei soora Iorgăi postélnicul, carele rămîind pentru dzéstrelé ce-au fostu datu Neculcei vistérnicul le-au vîndut Alexandra spătăroaia împreună cu celălalt loc ce s(e) pomenéște mai sus, drept ...¹ lei. Și noi am datu și acela loc sv(i)nteii Mitropolii.

Socotit-am și pentru locul casăi a cinstitu răpoasatului părintelui nostru Dumitru Buhuș ce-au fostu spătar mare, carile ne era de împărțal(ă) fraților, ficiorilor răpoasatului Dumitru Buhuș spătariul, hiind oasăle fraților miei astrucate la acea sv(î)ntă rug(ă): a lui Miron Bucioc ce-au fostu stolnic, și a giupînésăi dumisale Tudosca, ș-a cuconilor dumilorsale, ș-a lui Neculai Buhuș ce-au fostu logofătu mare, și a fiică-sa Ilénii ce-au fost cămănăro<a>ie mare și altor cuconi a dumisale și a Irinei vornicésăi și a Ursului ficior lui Buhuș; datu-s-au și acel loc de cas(ă) sv(i)nteii Mitropolii ca să li s(ă) pomenească numele la sv(î)ntul și dumnedzăiescul jirtăvnic în sv(î)nta Mitropolie; și într-acea undată³ cu atîta mil(ă) și întăritur(ă) au rămas sv(î)nta Mitropolie, hiind voia putérnicului Dumn(e)dzău de ne-au schimbat din scaunul Țării Moldovei ș-am mersu la Țarigrad.

Și iarăș(i), după mil(a) Sv(i)nti(e)i Sale aducîndu-ne Sv(i)ntiia Sa mai pre urmă în țară, la pămîntul nostru, cu domniia iubitu fiului nostru Io Costantin Duca vod(ă), socotit-am pentru acea sv(î)ntă Mitropolie pomana noastră că deplin nu o am putut milui, ca cum să cade a hi desăvîrșit, ce am mai adaos cu milă și o am întărit cu-n sat întreg, anume Piscanii, în ținutul Tutovei, pe apa Nogii, cu loc de heleștie, și cu pomete, și cu cas(ă), și cu loc de cîmpu și de pădure și cu tot vinitul din tot hotarul, și cu alt sat, anume Ștefénii, ce iaste iarăș(i) în ținutul Tutovei, pe apa Bîrladului, cu vad de moar(ă) în Bîrlad și cu tot venitul din tot hotarul, care sate sintu cumpărate de maică-mea, răpoasata doamna Dafina, depreun(ă) cu domnul mării sale Evstratie Dabijea vodă, de la Isac ce-au fostu căpitan, ficiorul lui Avram Mesăhănescul, și de la făméia lui, Irina, și de la ficiorul lor Constantin, drept ...¹ lei, bani gata; iar lui Isac căpitanul i-au fostu cumpăr(ă)tur(ă) satul Ștefénii de la popa Măteiu și de la Ghiorghe și <de>² la Gavril, frate-său din Chiriecești, din ținutul Vasluiului, iar satul Piscanii i-au fostu dreaptă ocin(ă) de pe moșul lui, Toader Jora, însă acestu <sate>² Piscanii l-au fostu dat răpoasatul domnu-mieu Duca vodă singur, făr-de voia mea, de agiutor lui Iane Hadîmbul ce-au fostu postélnic și-l ținea mănăstirea ce-i făcută de Iani Hadîmbul. Iar acmu, pre urmă, la veletul 7203, în domniia fiului nostru Costantin Duca vodă, avîndu eu împărțal(ă) cu nepoată-mea Safta Catargioaie visterniceasa lui Ilie Catargiul vistérnicul al doile, fata surorii méle doamnei Marii de fiică răpoasatului Dabijeii vod(ă) ș-a maicei méle doamnei Dafinei pentru ocine și sate ce-au fostu cumpăratu împreun(ă) Dabija vod(ă) cu maică-mea, doamna Dafina, s-au pus acel satu Piscanii la împărțal(ă) în partea mea, am socotitu, hiind și măn(ă)stirea lui Iane Hadîmbul mai de tot pustie, și noi făcîndu această sv(î)ntă Mitropolie am dat acel satu Piscanii sv(i)nteii Mitropolii pomana noastră ca să-i hie dreaptă ocin(ă) în véci.

Mai adaos-am ș-am mai miluit sv(î)nta Mitropolie cu o parte de ocin(ă) din sat din Pietrești, în ținutul Vasluiului, pe apa ...¹ care ocină au fostu cumpăr(ă)tură mătușei méle, Ale[c]xandrei armășoia depreun(ă) cu Grumazea armașul, soțul dumisali, de la Răzmiriț(ă) ficiorul Condrei lui Săcurice.

Și iarăș(i) am mai miluit sv(î)nta Mitropolie cu-n loc de prisacă cu pomeți la ținutul Cîrligăturii, în hotarul Podobiților, lîngă drumul mare ce merge la Budea despre soare răsare, care prisacă au fostu a Ileanii făméia lui Ștefan Roșca, fata lui Băs(ă)rab, și o au fostu vîndutu Ileana unui pribag, iar pribagul o au vîndutu lui Cotnarsche pisariul leșesc; și perind Cotnarsche pisariul, de Timuș, au cădzut acea prisacă pre sama domniei lui Ghiorghe Ștefan vod(ă), iar Ștefan vod(ă) Ghiorghe au miluit cu acea prisacă pe Crumadza⁴ armașul și pre giupîneasa dumisale Ale[c]xandra, mătușe-mea, ca să le hie

ocin(ă) în vécî. Și săvîrșindu-s(ă) Grumadzea armașul, avut-au mătușă-mea Ale[c]xandra a doa căsătorie după Necula vistiernicul; cîndu au fostu la domnia răpoasatului Dabije vod(ă), scornit-au pîr(ă) Ileana făméia lui Ștefan Roșca, fata lui Băs(ă)rabă, dzicînd cumu-i țîne Necula vistiernicul acea prisacă cu împresurare. Și giudecînd Divanul s-au aflat că împlă Ileana făr(ă) treab(ă) scornind pîri, căci ea au vîndutu acel loc de prisac(ă). Și iarăș(i) Dabijea vod(ă) au întărit Neculei vistiernicul cu acea prisacă și mătușai méle Ale[c]xandrei.

Mai dat-am sv(i)nteî Mitropolii un loc de prisacă la satu la Muntenesți, la ținutul ...¹, care acel loc de prisacă au fostu dreaptă cumpăr(ă)tur(ă) Neculei vistiernicul de la Mihail(ă) Șindilă și de la ficiorul lui, Vasilie din Muntenesți, drept patrudzăci de lei bătuți.

Mai adaos-am sv(i)nteî Mitropolii și cu altu loc de prisacă la satu la Condești, la ținutul ...¹, în pădure întreag(ă), ce-au fostu Neculei vistiernicul dreaptă danie de la Moisea, și de la Păcurariu aprodul, și Mateiu, și Chirița, și Ale[c]xandru, și Vlasie și Apostol, și Dănilă, și Aftenie, și Cornea, și Mihail(ă) diaconul și de la alți răzesh(i) din Condești, de la toți. Și neavînd mătușe-mea Ale[c]xandra cuconi nici cu Grumadzea armașul, nici cu Necula vistiernicul să le rămîie pe urmă, ni s-au vinitu acele ocini să le ținem noi. Deci eu le-am datu sv(i)nteî Mitropolii pomana noastră să hie pentru sufletul dumilorsale.

Pentru aceea ca s(ă) hie sv(i)nteî Mitropolii toate ceshé ce scriu mai sus drépte ocini și moșii în vécî și noaă pomenire și ca s(ă) aibă sv(i)nta Mitropolie a-ș(i) face și drésă domnești peste acestu adevărat zăpis și carte a noastră.

Și altu nîme să n-aibă a s(e) amesteca.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) х҃ст҃ юні еі д(ѣ)ни.

Αναστασια δομνα <m.p.>.

† Vasile Neag(u)l uricar <a scris>.

<Scris în aceeași vreme, de altă mînă>: De la do<a>mna Anastasiia: ot Tutova, sat(ul) Piscani, și pe locuri de priséci și pe o parte de sat de Pietrești ot Vaslui.

<Scris de mîini diferite la mijlocul sec. XVIII>: 1) Locuri de casă i proci. 7203 <1695> iulii⁵ 15; 2) Mitropolii, țințirumul Mitropolii i proci.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: Scrisoare de danie de la doamna Anastasie prin care scrie că au zidit Biserica Albă să fie mitr(opolie) și i-au dat și toate locurile dinpregiur. No. 1.

<De la mijlocul sec. XIX>: 1695 iulie⁵ 15/7203. No. 35.

<De mîna lui V.A. Urechia>: Văz(ut), V.A. Ur(echia).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice CXCI/78. Orig., hîrtie difolio (43 x 29 cm.), filigran, cerneală neagră (inițială și steaua dinaintea ei, cu cerneală roșie), sigiliu inelar, octogonal (1,7 x 1,6 cm.), în cerneală neagră, avînd în cîmp, în partea superioară, stema Țării Moldovei, ținbrată de o coroană deasupra capului de bour, iar în partea inferioară stema Țării Românești, cu legenda în exergă: Гѣ(т)по(ж)д(а) Наста...⁶ (Doamna Nasta<sia>...⁶).

Arh. St. Iași, Documente, CCLX, p. 37–41 (79–83), nr. 35 (copie de Theodor Gașpar diac de divan, din 1816 ianuarie 19, în Condica Mitropoliei Moldovei).

EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, VII, p. 187 (rez.); Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei Moldovei*, p. 7–9, nr. X (orig.); Ghibănescu, *Uricariul și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7 (1928), p. 257 (rez. după Codrescu); Iorga, *St. și doc.*, V, p. 95–96, nr. 87 (copie prescurtată, cu unele erori și cu anul greșit: 7213 (1705)).

¹ Spațiu lăsat liber în orig.

² Omis.

³ Așa în orig.

⁴ Vezi mai sus și mai jos: Grumadzea.

⁵ În loc de: iunie.

⁶ A doua jumătate a legendei, neclară.

Vasile cu fiul său, Tănăsie, și cu nepotul său, Sandul, făcînd din greșeală o casă pe locul preotului Neculai, se învoiesc cu acesta să stea în casă cinci ani după care aceasta să rămînă preotului.

† Adeacă eu, Vasilie, și cu ficiorul meu, Tănăsie, și cu nepotul meu, Sandul, scriem și mărturisim, cu cest adevărat zapis al nostru, la mîna popii lui Neculai Bizi ot Sv(en)ti Neculai, precum dîndu-ne molifta sa Nectarii egumănu de la Sveti Ion un loc mănăstirescu ca să ne facem o cas(ă), noi am greșit și n-am mărșu să facem cas(ă) pe locul mănăstirii, ce-am măr(s)u de-m făcut cas(ă) pe un loc a preotului Neculai; și oblicindu preutul vinit-au la noi și văzîndu c-am greșit noi iarăși am căzut cu rug(ă)mint(e) la părinteli și împreun(ă) cu oameni buni poporéni să ne las(e) să ne facem cas(ă), să ne odihnim p(î)nă la o dzi, care ne-au lăsat în cinci ai să șădem pe acel loc ș(i) în cas(a) care o facem noi; iară dacă s-ar împla cei 5 ani, să fie locul și cu casa tot a preotului Neculai, iară netrebuindu-i de la cei cinci ai înnainte, dacă a vrea să ne las(e) să șădem, tot să-i hie pentru Du(m)n(e)dzău.

Și la acesta zapis și tocmal(ă) ce s-au făcut s-au prilejit egumănu Nectarii și alți poporéni, anume: Vas(i)lie fuștașul, și David odabașea de săiméni, și Ion siiman, și Enachi lăcătuș, și Ion și alții oameni buni.

Și eu, Costantin diac, am scris să s(e) știi.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣст юнне кг.

† Vasilie¹; † Tănăsie¹; † Sandul¹.

† Εγω, Μανως του Αγιου Ιωνυ <m.p.>. Νεκταρης μαρτηρω <m.p.>²; † Vasilie fuștaș, martur¹; † David odabași, martor¹; † Ion siiman, martur¹; † in³ Ion, martur¹; † Iliei cizmar, martur¹.

<Pe verso, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>>: 1) 7203 <1695> iun(ie) 23; 2) <rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, IV/9. Orig., hîrtie (28,7 x 20,6 cm.), filigran, cerneală neagră, pătat, rupt și lipit, opt amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 383, nr. 1725 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Eu, Manos de la Sfîntul Ion; Nektaris mărturisesc <m.p.>;

³ alt.

Mărturia mitropolitului Țării Moldovei și a unor mari boieri privitoare la cumpărarea unor dugheni din Iași de către călugării M-rii Bîrnova.

† Ге ѹбо ми, Сава архієпископ и митрополитѹ Гѹчавски, и Мисаил єпископ Романски, и Лаврентіє єпископ Радавски, и Барлаам єпископ Хѹшски, и Тѹдосіє Дѹбѹ вел лог(о)ф(є)т, и Василіє Костаки вел ворник Долніи Землі, и Митра Апостол вел ворник Вишней Землі, и Некѹлан

Костин хатман, и Иорга вел посталник, и Ваасиле Натакозвно вел спътарю, и Антиѡхїе Жора вел пъхарник, и Дѹмитрашко Мавродин вел вистарник, и Дѹмитрашко Кузѣ вел столник, и Шефан Черкезул вел комис, и Шефан вел меделничар, и Шефан Милескул вел клѹчарю, и Гїѡргин Апостол сърдарюл, и Дѹмитрашко Ърсакн сѹлцарю, и Сандѹл Крѹпенскїе вел житнїчар, и Давижа Скърлает вел питарю, и Апостол армаш, и Гаврил ага, и Иohn Пъладїе втори лог(о)фет, и Соломон Костаке втори посталник, и Пътрашко Костин Г лог(о)ф(е)т, и Шефан Пилат, и Дѹмитрашко Гѹцѹл, и Василан Гълакъ,¹ и Алекса, vornicii de poartă mării sale lui vodă. Facem șt(i)re cu astă adevărată mărturie a noastră pentr-un sat Rădeștii, de la ținutul Tutovei, cu vécini, cїt au fost partea răpoasatului domnu Dabijeї vod(ă) într-acel satu; fost-au dat răpoasatul Dabijeа vod(ă) аcea parte de ocină sv(i)nteї măn(ă)stiri Bїnova ce este în Codrul Iașilor, hїind ctitoriu la аcea sv(i)ntă măn(ă)stire. Iar după sãvїrșeniia Dabijeї vodă, socotind egumănul de la аcea svї(n)tă măn(ă)stire împreun(ă) cu măriia sa doamna Dafina a răpăosatului Dabijeї vod(ă) că de puțin folos iaste аcea ocin(ă) sv(i)nteї mănăstiri, au vїndut аcea parte de ocin(ă) din Rădăești cu vecini dumisale lui Vas(i)lie Gheuca ce-au fostu vistiérnic mare și cu banii ce-au luat de la Gheuca vistiérnicul ...¹ au cumpăratu niște dughéne аicea în tâргу în Iași de la ...¹, care dughéne sint pe Ulița ...¹. Deci într-аceasta chip mărturisind măriia sa doamna Anastasiia a răposatului domnu Ducăї vod(ă), fiica mării sale doamnei Dahinei, am făcut de la noi аceastă încredințată mărturie la мїна dumisale Siminei v<i>²stiérnicéseї Gheucaї vistiérnicul și a cuconilor dumilorsale să le hie de mare credință macar că să scrie аcea parte de ocin(ă) în дресăле mănăstirii Bїnoveї; iar să s(e) știe pe cum le-au vїndut căлугării cu voia mării sale doamnei Dafinei ș-au cumpărat pre аceї bani аcele dughéne în Iași, socotind să le hie mai de folos sv(i)nteї măn(ă)stiri.

Și pentru credința, cu тоїї am iscălit și măriia sa doamna Anastasiia deosăbit au făcut dumisale vistiérnicесăї zăpis de la мїна mării sale să hie de credință.

У Иѣ, л(ѣ)т(о) хѣстг юлиѣ аї.

Савва митрополит Сѹчавскїи <т.р.>.

Тѹдос(їе) Дѹбѹл вел лог(о)ф(е)т искал <т.р.>.

Василе Костаки вел вор(ник) <т.р.>.

Николаи Костын хатман <т.р.>.

Антохїе Жора вел пъх(ар)ник <т.р.>.

Соломон Костаке втори пост(ел)ник <т.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în prima jumătate a sec. XIX>: 7203 <1695> iulie) 13. No. 3.

Arh. St. Iași, Documente, CDLVIII/59. Orig., hїrtie difolio (43,8 x 30,1 cm.), filigran, cemeală neagră, rupt la їndoituri, restaurat.

¹ Lăsat spațiu liber în orig.

² Rupt.

Constantin Duca voievod confirmă scutirile de dări ale preoților, diaconilor și ȋircovnicilor din Iași.

ЇС ХС НИКА. † Иѡ КОНСТАНДИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)ЖІО М(и)Л(о)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКИИ. Іată dară binecuvintatu și preabunul Dumnedzău caril<e>¹ ești bunătățile și mă alés(e) pre mine din pîntecele maicei méle și ne-au dăruit domnie și voievodzie de steag ȋitoriu a Țării Moldovei pentru cea precovîrșită milă a sa pururea dară a mulțami lui Dumnedzău să cuvine că ne-au deșchis noao ușea milei sale și lumină de înțălégere ș-am vădzut ș-am cunoscut că nici o mărire nu stă pre pămîntu nepremenită și de moarte neînsoțită, ce ca flo<a>rea să arată și ca umbra tréce și s(ă) răsipește tot omul. Pentr-acéea, cu bl(ago)sl(o)venii și cu voia Părintelui și cu sîrguirea Fiiului și cu săvîrșenii S(f)întului Duh, vrut-am domnia mea cu toată a noastră bunăvoie și cu curată inimă din tot sufletul nostru și cu agiutoriu lui Dumnedzău și cu voința a tot Svatul nostru, a boiarilor noștri moldovenești, a mari și a mici, domnia mea m-am milostivit foarte ș-am dat, ș-am miluit, ș-am întărit rugătorilor noștri, tuturor preuților și diiaconilor și ȋircovnicilor cari sint la toate besérecile aicea, în tîrgul nostru Iașilor, și petrec într-acestu tîrgu, ca să hie în pace de dajde împărătească și domnească și vlădicească, și de colaci vlădicești, și de desétină de stupi și de vin, și de gorștin(ă) de mascuri, și de dejmă de pîne, nici să lucrédză noao nici un féliu de lucru, nici la Curte, nici la mori, nici cu tîrgul, nici mitropolutului, nici podvozi să nu ducă, nici caii lor de olac să nu li s(e) ia, și nici boii lor pentru darea altor oameni, nici la podvozile mitropolitului să nu îmble, nici pentru alte cîte de mici angherii.

Așijderile, în casăle lor făr-de voia lor nime să n-aibă a găzdălui: nici boiarin, nici slujitoriu, nici curtean, nici altu nime, orice féliu de limbă ar hi, pentru căci sint ei la orașul și besérecile unde iast(e) scaunul domniei noastre a Moldovei și slujesc în besérecile dumnedzăiești dzua și noaptea și roagă Domnul Dumn(e)dzău pentru pravoslavnicii domni cei prestăviți și pentru cei vii ce domnescu ț(a)ra aceasta și pentru toți pravoslavnicii creștini; și ei n-au altă agonisită sau meștersug sau negugătorie², ce numai se hrănescu din sv(î)nta besérecă, și nici văc(ă)rit să nu dea, pentru căci domnia mea m-am milostivit și i-am iertat pre dînșii de toate precum au fost iertați și de alți domni ce-au [fou] fostu mainte de noi de ș-au făcut și e<i>¹ pomană. Іară ei să aibă a ruga <pe>¹ Dumn(e)dzău pentru păcatele noastre ș-a părinților noștri și pentru sănătatea domniei méle ș-a doamnei domniei méle.

Iar dup(ă) a noastră viață și domnie ori pre cine Dumnedzău va alége din frații noștri sau din fiii noștri sau dintr-a noastră sămînție sau dintr-alt neam, poftim să nu le strice lor mila și aședzarea aceasta, ce mai vîrtos să-i miluiască și cărțile să le întărească. Іar cine să va ispiti a le strica mila și întăritura aceasta, acela ca să hie neiertat de Domnul Dumnedzău ce-au făcut ceriul și pămîntul și de Preasv(î)nta și Curata Maica Svintii Sale și blăstămat de 4 Evangh(e)liști și de 12 Sv(i)nti vîrhovnici Apostoli și de 318 Sv(i)nti și s(ă) aibă parte cu Iuda și cu trecletul Arié în nesvirșiții véci și muncă. Amin!

У Иис, в(ъ) л(ѣ)т(о) х҃ста сѣпт(емвріе) ѿ д(ь)ни.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: Io Costantin Duca voievod, <completat în prima jumătate a sec. XIX>: 7204 <1695> septembrie 9.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXI/55. Orig., hîrtie difolio (45 x 30,7 cm.), filigran, cerneală neagră (inițială, invocarea și intitularea, cu cerneală roșie), sigiliu inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XXVIII–XXX (1919), p. 248 (rez. după orig.); <Ghibănescu>, *Acad. Rom. și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 216 (rez. după precedentul); Ghibănescu, „Theodor Codrescu”, An. IV (1935), nr. 9, p. 134–135 (orig.).

¹ Omis în orig.

² În loc de: „neguțătorie”.

101 <După 1695 (720<4>) decembrie 8>, Iași

Antioh <Cantemir> voievod dăruiește lui Antioh hatman niște case de pe Ulița Strîmbă, care i se cuvin, întrucît tatăl domnului, cînd le-a cumpărat, a încălcat dreptul de preemțiune.

† ИВ АНТОНУХ КОСТИНТИН ВОЕВОДА, Б(о)ж(и)ю м(и)л(о)ст(и)ю, г(о)сп(о)даръ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКАИ. Facem șt(i)ri cu această carte a domnii mîli pentru niște casă din tîrgu din Iași, ce sînt pe Ulița Strîmbă, cari le-au cumpărat răpăosatul părintele domnii meli de la Vasilie ce-au fost jicnicer mare, ginerile lui Vasilie Gheuca ce-au fost visternic mare. Deci, fiindu dumnealui Antioh hatmanul cumnatul lui Vasilie Gheuca visternicului, cădzutu-i-s-au dumisali a li cumpăra. Ce într-aceea vreme ce-au cumpărat părinteli nostru aceste cas(e) fost-au cădzut dumnealui, Antioh hatmanul, la mari pedeapsă de la părinteli domniei mîli și i s-au luat și cîțiva bani. Pentru această socotit-am domnie me și s-au dat și s-au dăruit dumisale aste cas(e) că să-i fie dreaptă ocină și moșie, de la domnia mea, dumisali, lui Antioh hatmanului, pentru acei bani ce i-au luat, și pentru ca să s(e) rădici păcatul de pri răpăosatul părint(e)li domnii mîli, ce ca s(ă) fie dumisali, lui Antiohi hatmanul, de la domnia me dreaptă dari, și miluiri, și moșie, aceste mai sus pomenite casă. Pentru această pricină, <pe cine>¹ Dumnedzău ari milui în urma domnii meli ari <fi>¹ domnu Ț(ă)răi Moldovii, ori din fii noștri, ori din frații noștri, ori din neamul nostru, ori din strîini, pe cini Dumnedzău ar aligi a fi domni și stăpînitori, ca să nu-i aibă a strica, sau a lua această dare și miluire, și mai vîrtos ca să aibă a o întări.

Iari cari ar strica, să fie treclet și proklet, și afurist de 318 Oteț(i) de la soborul Nichei, și blăstămat de 4 Ivangheliști, și partea lui să fie cu Iuda.

Тое пишим.

У Мс, л(ѣ)т(о) хѣс.

ИВ АНТОНУХ КОСТАНТИН В(о)ЕВОДА <m.p.>.

<Pe verso, scris de aceeași mîină>: De cas(e)le din Ieș(i).

Arh. St. Iași, Documente, XXXV/6. Orig., hîrtie difolio (28,5 x 20,5 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,7 x 1,7 cm.), în cerneală roșie, neclar.

Lipsind luna și ziua din act, data a fost restabilită, cu probabilitate, după începutul primei domnii a lui Antioh Cantemir.

¹ Omis.

Tudosie Dubău mare logofăt, Vasile Costache și Alexandru Ramandi vornici judecă pricina dintre Măria cu fiii săi și egumenul Ioanichie de la M-reă Aron Vodă pentru o casă de lângă Școala evreiască din Iași.

† Tudosie Dubău vel logofăt, Vasile Costache vornic, Alexandru Ramandi vornic. Facem șt(i)re cu această carte a noastră pe cum au avut pîră de față, înaintea noastră, Măria și cu feciorii ei, anume Gligorașco și Savin, carii să răspundu nepoți Antimiei, ce o au ținut Ștefan zugravul, fămēie întîiu, cu svinția sa Ioanichie egumenul de la Aron Vod(ă), pentru o casă de aice, din tîrgu din Iași, ce-i în poporul Curălarilor, lîngă Școala jidovască, dzicînd Măria cu ficiorii ei cum acea casă li s(e) vine lor, hiind acea casă a lui Ștefan zugravul și a mătușii lor, Antimiei. Iar egumenul de Aron Vod(ă) arătat-au înaintea noastră diiată de la Ștefan zugravul cum acel loc acei cas(e) i-au fost lui cumpăr(ă)tură de la Alexandra zugrăvița și la moartea lui o au dat acea cas(ă) fămēii lui cei de apoi, Anițai, cu mar(e) blăstăm, ca să hie a ei, nime altu treabă să n-aibă. Și ea s-au sculat de-au vîndut casa acēea cu loc cu tot egumenului de Aron Vod(ă), drept 20 lei, cum arătă egumănul și zăpis de la Anița, de vîndzare, și ne arătă și ispisoc de pîră de față de la Costantin Cantemir vod(ă) ce s-au pîrît Anița, fămēie lui Ștefan zugravul, de faț(ă), cu Gligorașco feciorul Mării, pentru acea cas(ă), răspunzîndu-s(e) nepot și dzicînd că i să vini lui.

Și giudecînd Divanul mării sale lui Costantin vod(ă) cu bun(ă) dreptate, au aflat cum împlă Gligorașco pîrînd făr-de cale, vădzind diiata de la Ștefan zugravul cum acea cas(ă) o au dat fămēii sal(e) acei de apoi, Anițai, hiind cumpărată de dînsul, ș-au dat rămas pe Gligorașco să n-aibă treabă cu acea cas(ă).

Deci și noi vădzind diiata lui Ștefan zugravul scriind cu blăstăm să hie casa a Anițai și ispisoc de pîră și de rămas de la răpoasatul Cantemir vod(ă) și zăpis de vîndzare de la Anița egumenului, dat-am rămași pe Măria și pe ficiorii ei Gligorașco și Savin, să nu [nu] mai aibă nici o treabă la acea cas(ă); și cît au ședzut ei într-aceia cas(ă) de cînd o au cumpărat egumănul să aibă a plăti și chiria pe cum i-au fost tocmai cînd au intrat în cas(ă). Și aceasta pîr(ă) să nu s(e) mai pîrască nici dănăoară în vēcî, căci hiind locul acei cas(e) deci împreună cu locul dughênelor mănăstirii lui Aron Vodă, alții nu încap a cumpăra făr(ă) iarăși măn(ă)stirea. Aceasta scriem.

У Мс, л(ѣ)т(о) хѣд дек(емвриѣ) ѿ.

Тѹдосѣ Дѹбѹх лѡг(о)ф(е)т искал <т.р.>.

Василіѣ Нѡстаки дворник <т.р.>.

† Плѣздандѹ Раманди искал <т.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:

1) S-au scris la condică. N<r.> 23; 2) <rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXCv/3. Orig., hîrtie (29,4x20,9 cm.), filigran, cerneală ncăgră, rupt la îndoituri.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor, XXXI-XXXIV* (1920-1932), p. 53 (rez.); T.T. Burada, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 4 (1924), p. 126, nr. XX (text după orig. din Arhiva T.T. Burada); Spielman, *Izvoare*, II, p. 231, nr. LXXI (rez. după Burada).

Antioh <Cantemir> voievod scutește de dări un preot, doi dascăli, doi ȋrcovnici și doi argați de la biserica catolică din Iași.

† Иѡ Антиохъ Костантинъ воевода, Б(о)жї(е)ю м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавской. Scriem domnia mea la boiari și la toți slujitorii carii veți îmbla ori hie cu ce fel de slujbe aicea, în târgu în Iași, și la ocolul târgului. Dămu-vă șt(i)re tuturor pentru preutul unguresc Felicși Antonie Zauli, prefectul ce iaste la beserica ungurească aicea, în târgu în Iași, și doi dascali, anume Andriaș și Martin¹, și doi ȋrcovnici, anume Andor și Mihai ungur¹, și doi argați, anume Mătiaș și Ștefan¹. Iată domnia mea m-am milostivit și i-am iertat de dajde, de zloți, de lei, de taleri, de galbeni, de iliș, de sulgiu, de unt și de miere, de ialoviți, și de boi, de călești, și de cai, și de boi împăr(ă)tești, și de cai de mezil, de cai de olac, de cară de oast(e), de cară de braniște, de conace, de podvoadе și de al(a)lte dări și angherii, de toate cîteși ș(i) vor hi pre alții în țara domniei méle, nime întru nimică val să nu li facă, nici bucatele lor pentru alții să nu li s(e) tragă.

Așijderile și voi, desétnici de stupi și gorștinari de oi și de mascuri și de desétina de vin și de dijma de pîni, întru nimică val să nu le faceți peste cartea domniei méle.

Iar cine să va ispiti a le face cît de puțin val peste cartea domniei méle va fi de mare certare. Într-alt chip nu va fi.

Ѣ Иѡ, л(ѣ)т(о) хѣд фев(р)арїе а.

Иѡ Антиохъ Костантинъ воевода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) Prefaecti ...² Principis Antioche ...²; B; 2) Per communita degli Romi ...² dal Principe Antochi; 3) No. septodecimo; 4) Au trecut la protocol.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/22. Orig., hîrtie difolio (31 x 21,5 cm.), restaurat, filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,7 cm.), aplicat în cerneală roșie, neclar.

¹ Ambele nume, adăugate de altă mînă pe loc liber.

² Rupt și șters.

Antioh <Cantemir> voievod întărește lui Costandin Sevasto grămatic, fiul lui Iacomachi Sevasto fost mar vameș, stăpînirea asupra unui loc din hotarul târgului Iași numit Odaia lui Enache postelnicul.

† Иѡ Антиохъ Костантинъ воевода, Б(о)жї(е)ю м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавской. Adecă au vinit înnaaintea domniei méle credincios boiariul nostru, dumnealui Costantin Sevasto gramaticul, ficiorul lui Iacomachie Sevasto ce au fostu vameș mare, și ne-au arătat un ispisoc de milă și de danie și de întărituri de la cinstitu răpoasatul părintele nostru Costantin vod(ă), de milă ce l-au miluit și i-au dăruit o bucată de loc de moșie din hotarul târgului Iașilor, care loc l-au fost dat mai denainte vrême danie răpoasatul Iliaș Alecsandru vod(ă) lui Enachie ce-au fost postélnic al doile; și de atunce s-au numit acel loc Odaia lui Enache postélnicul.

Și timpîndu-s(e) lui Enache postelnicul moarte și neavînd ficii din trupul lui, au rămas acel loc pe sama frăține-său, lui Costantin ce-au fostu armaș mare; și apoi lipsînd și el din țar(ă), ca un om strein, fost-au vînit Toader, ficiorul lui Pavél ce-au fost jicnicér mare, și au cerșut acel loc la părintele domniei méle să i-l dăruiască, dzicînd că și Costantin armașul au murit și ficii n-are. Și credzindu-l, i-au fost dăruit acel loc. Apoi și cuvintele lui s-au aflat deșearte, că Costantin armașul n-au fostu muritu și au vinitu iar în țară. Și scoțînd drésăle frăține-său pe acel loc, de la Iliaș vodă, i s-au dat acel loc ca să-l ție, că i să cădea, hiindu-i frate.

Apoi, după ce au muritu și Costantin armașul și neavînd ficii să-i rămîie pe urmă și rămîind locul iar în sama domnească socotit-au măriia sa părintele nostru și au miluit cu acel locu pe dumnealui Costandin Savasto gramaticul pentru dreaptă slujbă ce i-au slujit mării sale și țării.

Însă între alte drés(e) a lui Enachie postelnicul, de danie și de întărituri, de la alți domni, pe acel loc, aflatu-s-au și un ispisoc de la răpoasatul Ștefan Petriceico vod(ă), de danie și de miluire lui Enachie postelnicul, alătura cu locul ce-au fostu dăruitu răpoasatul Iliaș Alecsandru vod(ă), înșămnat de Dumitrașco ce-au fostu pitar. Și iarăș(i), și acela loc l-au datu dumisale, lui Costantin gramaticul, trimițîndu și boiari hotarnici de au socotit cu oameni buni și-au hotărît și acéea bucată de locu, daniia lui Ștefan Petriceíco vod(ă) cu daniia lui Iliaș Alecsandru vod(ă). Și le-au făcut tot un hotar ș-au pus și sémne pen pregiur.

Pentru acéea, și de la domniia mea dăm și întărim boiariului nostru, lui Costantin Sevasto gramaticul, cu acel loc, ce mai sus să scrie pre sémne ce s-au înșămnat, ca să-i hie și de la domniia mea dreaptă ocin(ă) și moșie, și ficionilor dumisale, și nepoților, și uric, și întăritură, neclătitu și nerușăitu nici odănoară, în véci.

Și altul nime să n-aibă a se amesteca.

Оу Мс, лѣт(о) х҃ста фев(руаріе) г.

Иѡ Антиохъ Костандинъ воевода <м.р.>.

† Василе Нягул <писал>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 7204 <1696> fevr(uarie) 3. S-au scris, 22; 2) Ispisoc de la Antioh Costandin v(oie)vod, de întăritură pe Rediul lui Tătar. N<r.> 22, <tradus în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în ceară, căzut.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 127r.-v., nr. 22 (copie, cu legenda sigiliului¹, în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Ibidem, Ms. nr. 579, f. 230v.-231r. (copie din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

¹ În interiorul unui cerc desenat de copist, mențunea: „pecete g(os)pod”, iar în exerga figurată de același, legenda: † Иѡ Кѡстандинъ вѡевода, Божесію милостию, г(о)сподаръ(ъ) Земли Молдавскѡи († Io Costandin voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

Albul fost mare ușer și soția sa, Istina, vînd lui Toma, fiul lui Gheorghe Alivra, o casă pe Ulița Măjilor, drept 45 de lei.

† Adecă eu, Albul ce au fost uşeri mari, şi cu fă<meia>¹ mea Istina, scriem şi mărturisim cu cestu adevărat zapis al nostru, de neme siliţi, nici asupriţi, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină şi moşie şi cumpărătură, neşti casi cu loc cu tot aice, în tîrgu în Iaşi, pre Uliţa Măjilor, din vali, cari casi îmi sîntu mie cumpărătură de la Gheorghiţi Bogdan şi de la Stratul cel mare, <cari cas(ă) iaste lîngă pivniţa lui Statie zeat Alivra şi lîngă locul lui Avram cumnat ei Muratoai>². Aceste le-am vîndut noi dumisali Tomei s(î)n Gheorghie Alivra, dreptu patrudzăci şi 6 lei bătuţi, ca să fie dumisale, şi giupînesei dumisale, şi coconilor dumisali ca să fie dreaptă ocină şi moşie, în vécî neclătîtă, căci şi dumnului ne-au făcut plată deplin; şi zapis(ul) ce am avut eu de cumpărătură de la Gheorghiţi Bogdan, şi de la Stratul cel mari încă le-am datu pe mîna dumisali.

Şi la această tocmal(ă) s-au prilejit: protopopul Ursul, şi preutul Pavel de la Vovedenie, şi Ştefan Poniciu vornicul, şi Pînte şătrarul, şi Ion Cîrceiu armaşul, şi Strătulatu Şendrea ce au fostu portar ot Golîia şi mulţi oameni buni, uliceni, şi Ursul Moraitu, şi Apostolachie brat Ursul. Deci şi noi, carei sîntem mai sus scrişi, vădzindu plata deplin, ne-am iscălit în zapis să fie de credinţă la mîna dumisale.

Şi eu, Tudosi Bîrgăoanul, am scris zapisul.

У Ис, в(ъ) л(ѣ)т(о) х҃здѣ фев(р)варіе и ѿ д(ь)н(и).

† Из, поп Павѣл ѿ Въведеніе, mart(ur) <m.p.>.

† Из, прѣтѣпѣп Урсѣл ѿ Брат, martor, 1696³ <m.p.>; † ...⁴

Из, Шефан Понич, искал <m.p.>.

Из, Пънтѣлин <m.p.>.

Из, Иѿн Кърчин армаш, martur <m.p.>.

† Из, Урсѣл Млврант, martur <m.p.>.

† Strătulatu Şendre portar⁵.

<Pe verso-ul filei a doua, însemnare contemporană>: † Zapisul lui Capdecal ce-au fostu uşeru.

<Altă însemnare, din prima jumătate a secolului XIX>: 7204 <1696> fevr(uarie) 18. N. 4.

Arh. St. Iaşi, Documente, DCLIV/3. Orig., hîrtie difolio (29,1 x 21 cm.), filigran, cerneală cafenie, o amprentă digitală în cerneală neagră.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 1 (1921), p. 90–91, nr. XXII (orig.).

¹ Omis în orig.

² Adăugat pe margine.

³ Cu cifre arabe.

⁴ O semnătură grecească neclară.

⁵ Amprentă digitală.

Antioh <Cantemir> voievod întăreşte ciocililor din Iaşi scutirile de dări avute de la domnii anteriori.

Scriem domnia <mea>¹ la boiari şi la toţi slujitorii carei veţi unbla cu toate slujbele domniii mele aici, în tîrg în Iaşi, dămu-vă ştire, dacă veţi vedea carte domniii

mele, iar voi toți să aveți a lăsa în pace pă cioclii de aici, din târg din Iași, de dajde, de zloți, de lei, de talere, de galbeni și de podvozi, și de braniște, și de fîn, de gunoi, de gheață și de toate dările și angheriile care vor fi aici pă târgul domniii mele și pă alte bresle, ei să fie în pace, pentru căci domnia mea m-am milostivit și i-am iertat de toate cîte mai sus scriem, precum au fostu și la alți domni mainainte de noi, numai să fie de grijă oaselor a le astrucare, iar de altele de toate să fie în pace.

Așijderea, și după a noastră viață și domnie, pre cine va alege Dumnezeu domn a fi aici, în Țara Moldovei, tocmirea ce am tocmît și am așăzat acestor nevoitori ciocli care strîng trupurile acelor morți și a celor periți, ci să aibă a întări și ei ca și noi. Iar carele să va ispiti a strica tocmirea aceasta, să le fie trupurile precum au afurisit părintele Dosoftei patriarhul Ierusalimului, ci să aibă a-ntări și a-ntocmi, ca să fie pomeniți și acei domni ca și noi. Iar care slujitor s-ar ispiti întru ceva a-i învâlu peste carte domniii mele, bine să știe că de mare certare vor fi de la domnia mea.

Într-alt chip nu va fi.

7204 <1696> februarie 20.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 237, f. 420r.–v. Copie din 1742.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 421 (menț.); Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 506 (menț.); Istrati, *Condica Mavrocordat*, III, p. 150, nr. 1366 (aceeași copie).

¹ Omis.

107

1696 (7204) martie 12, Iași

Enachi aparul cumpără de la Ion și Iftinca, cu 5 lei, o casă deasupra haznalei.

† Adeacă eu, Ion, și soțu meu, Iftinca, scriem și mărturisim cu acestu zapis al nostru precum am vîndut o cas(ă) cu loc cu tot, desupra haznalii, dumisale lui Enache aparul, dereptu 5 lei. Și m-au dat ban(i) gata să-i hie draptă moșie și copiilor lui.

Și la tocmala noastră s-au prilejit mulți oameni buni și bătrîni, anume: Ion aparul și Andreaiu apar.

Și pentru credință, m-am pus și degitili, să hie de credință.

L(ea)t 7204 <1696> mart 12.

Ion apar¹.

Eu, Ion țircovnic, am scris zapisul, să s(e) știe.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 115–116, nr. LXIII. Orig.

¹ Se indică locul ampretei digitale.

108

1696 (7204) aprilie 17

Antioh <Cantemir> voievod întărește M-rii Aron Vodă stăpînirea asupra a două locuri de prisacă mai sus de M-rea Hlincea.

Hrisov de la Antioh Costantin vod(ă), de la 7204 <1696> ap(rilie) 17, pe 2 locuri de prisacă în pădure, deasupra măn(ăs)t(i)rii Hlincii.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 3v. Menț. în *Conddica M-rii Aron Vodă*, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

Antioh <Cantemir> voievod scutește de toate dările, cu excepția birului, 12 poslușnici și un prisăcar al M-rii Socola și de o parte de dări un preot și un ȋrcovnic ai aceleiași mănăstiri.

† Иѡ АНТИѢХЪ КѢСТАНТИНЪ ВОЕВОДА, Б(о)ЖІЮ М(н)Л(о)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДАРЪ ЗЕМЛЕ МѢЛАВСКѢ. Adece domnie mea biné a vrut, cu a noastră bun(ă) vreré și de la D(u)mn(e)dzău agiutor, dintr-adîncul inimii noastre dorim și răhnim altor lucruri buné, carii au făcut și alți domni, ce au fostu mainte de noi, de-au făcut obiceié bune dumn(e)dzăieștilor m(ă)n(ă)stiri, întru lauda lui Dumn(e)dzău, de-au rămas pomenire numelui său în urmă, după viața lor, că toate să trec și s(ă) petrec numai une(le) lucruri bune ca aceste rămîn în svintele m(ă)n(ă)stiri pomenire în veci. Așe și noi, socotind că sv(î)nta m(ă)n(ă)stire Socola, unde este hramul Preobrajiniia D(o)mnului Dumnedzău și Mîntuitorului nostru I(su)s H(risto)s, m(ă)n(ă)stire de călugărițe supt poalele Codrului Iașilor, ca nu cumva să margă nescari tîlhari să jăcuiscă sv(î)nta mănăstire și s(ă) ucigă călugărițele. Pentru aceasta lucru le întărim pe dîsele și și le m(i)luim cu doisp<tr>ădzéce oameni poslușnici ca să fie locuitori lîngă sv(î)nta rugă. Iar de la domnie me(a) vor ave scuteal(ă); vor fi în pace de dajde, și de zloți, și de lei, și de taleri, și de galbeni, și de orți, și de său, și de piei, și de fîn, și de lemne, și de cărbune, și de nuiele, și de lucruri la Curte(a) domnii mele, și de lucru la iaz, și de podvoade, și de alte dări și angherii, de toate cîte vor fi pre alți mișei la ocolul tîrgului Iașilor. Așijderile, și de ial(o)viț(ă), și de sulgiu, și de unt, și de miere, și de care de jold, și de braniște, și de iliș, și de chile, și de cai înpărătești, și de cai de olaş, și de cai mezelgiești și de oameni dé șeici, numai ca s(ă) aibă ei a da odată într-un an la vreme(a) birului, precum va ieși pe altă ț(a)ră. Iar de după bir la alte orînduieli, cîte sint piste an, să fie în pace, și hîrtii încă să nu li s(e) de.

Așijdere, și un preot, și un ȋrcovnic, carii sîntu de slujba sv(i)nei bes(e)rici sv(i)nti măn(ă)stiri aceștie Socolii, să fie în pace preotul și ȋrcovnicul de dajde înpărătească, și de dajde vlădicească, și de colaci, și de desetin(ă) de stupi, și de gorștin(ă) de mascuri, și de alte dări, de toate cîte sînt pre alți preoți în ț(a)ra domnii mele.

Așijdere, cătră toți aceștia, și un pris(ă)car a(l) mănăstirii să fie în pace cu ceata poslușnicilor de toate cîte mai sus scriem.

Așijdere, și voi, vornicii de tîrgu și alți pristav(i), toți cei ce veți fi ori cu ce trebi a domnii mele, de toate să-i lăsați în pace, numai să aibă a lucra și a posluși ce vor fi sv(i)ntii m(ă)n(ă)stiri și s(ă) le fie de oameni răi grîj(ă) a străjui sv(î)nta m(ă)n(ă)stire să nu o jăcuiscă tîlhari.

Așijdere, și satul Socola și Iezerenii să aibă a lucra sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri într-o lună trei dzile la toate trebile sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri la cîte [cîti] le va porunci stareța: la mori și la alte lucruri ce vor fi a sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri.

Așijdere, să aibă a lua de a dzece din pîne, și din fîn, și din legume și din tot venitul cît va fi pre locul sv(i)ntii m(ă)n(ă)stiri.

Așijderile, și de acmu înainte, după a noastră viață(ă) și domnie, pre cine Dumnedzău va alege a hi domnu într-această Ț(a)ră a Moldovei, întăritura și tocmire(a) domnii noastre să nu strîce, ci mai vîrtos să aibă a da, și a înnoi și a întări. Iar cine s-ari ispiti a strîca macar cît de puțin acela să fie blăstămat și lepădat de Domnul Dumn(e)dzău, și de Pr(e)cista, Maica lui I(su)s H(risto)s, și de 12 vrîhovnici Ap(o)s(to)li, dintru carii sint 4 Evangheliști și de 318 Sv(i)nți Părinți ce-au fost în sv(i)nta cetate în Nichei, și de toți sv(i)nții, și s(ă) fie treclet și proklet, anathema maranafta, afurisit, și după moarte trupul lui nepomenit, și să-i fie pîrîșele lui călugărițile sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri la înfricat giudețul Domnului I(su)s H(risto)s. Amin.

Оу Ис, в(ъ) л(ѣ)тѹ х҃҃҃҃ маи ѿ.

Иѡ Антиохъ Константинъ воєвода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Carte gosp(o)d di milă.

Arh. St. București, M-reă Socola, VI/6. Orig., hîrtie difolio (32,1 x 21,6 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu inelar, octogonal, în cerneală roșie, avînd în cîmp capul de bour tîmbrat, sus, de o coroană, în părți soarele și luna, iar jos, cu cifre arabe, anul: 16-96; în exergă, între două linii, legenda: † Іѡ Антиѡхъ Константинъ воєвода († Io Antioh Constantin voievod).

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice*, II, p. 31, nr. 1624 (rez.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 398-399, nr. 1804 (rez. dezv.).

¹ Omis.

110

1696 (7204) mai 23, Iași

Gligorie Grăsul judele marelui postelnic și alți țigani din Iași împreună cu Ionașco Brahă și Radu potcovar din Iași dau mărturie că s-au împăcat Gane țiganul cu țiganka Mărica înaintea lui Păladi vătavul hatmanului.

† Adecă Gligori Grăsul, giude dumisale postelnicului celui mare, și cu Neculaiu sin lui Gligori giudelui, și Flori țigan, și cu Ochian, și Durac, și Neculaiu zlătar ot Iași, și dumnealui Ionașco căpitanul Ozahă, și Radul potcovar ot Ieși, scri(e)m și mărturisim cu cesta adevărata scrisoare a no(a)stră precum noi mărturisim, noi cu sufletele no(a)stre, precum s-au împăcat Gane țigan cu țiganka, anumé Mărica, și cîndu s-au împăcat s-au împăcat denai(n)te(a) dumisale vătavul(ui) ahmanului, anume Pălade, ca să nu mai aibă treabă țiganka să mai tragă pe Gane țiganul nici pe gineri-său. Iară cine a mai scorni pîră dintre noi la v(re)un giudeț să fie de mare rușine. Și noi, care sintem scriși mai sus, pentru credința ne-am pus și degetele ca s(ă) fie de mare credință, ca s(ă) creadză, să s(e) știe.

У Ис, л(ѣ)т(о) х҃҃҃҃ маи кг҃.

Із, Пѣладѣи вѣтѡв, и҃скал <m.p.>.

† Gligori¹; † Vas(i)lie sin Gligori¹; † Durac¹; † Neculaiu zlătar¹; † eu, Istratie căpitan, martur <m.p.>; † Radul potcovar ot Ieși¹; † Ochian(ă)¹.

† Precum s-au împăcat Ochian(ă) cu Mărica pentru o cămeși ce-au avut gîlceavă cu dînsa să nu mai aibă treabă Mărica [cu] și să nu mai pîrască; iară de a mai scorni pîră Mărica pă la v(re)un giudeț să petreacă rușine; și Radul martur, Gligori Grăsul și Durac.

Anghelușa, soția lui Enache din Miroslăvița, și fiul ei, Ion, vînd lui Năstase vornic de tîrg o vie la Miroslăvița, cu 50 de lei, bani de argint.

† Adec(ă) eu, Anghelușe, făméia lui Enache din Miroslăvița, împreună cu ficiorul meu, Ion, scriem și mărturisim precum noi, de nime sîliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină(ă) și moșie dumisali lui Năstas(e) vornicul de tîrgu, o vie care iaste la Miroslăvița, alături cu vie dumisali din sus și-ntră via Ursului. Această vie cu pomăt cu tot o am vîndut <dumn>¹isali lui Năstas(e) vornicul și giupînesii dumisali Zamfirii, dreptu cindzăci de lei, ban(i) gata de argint; și ne-u făcut dumnealui plat(ă) deplin întru mîni noastri; care această vie ne-u fost și noao cumpărat(ă) de la Ionașco ginerii Măgurenilui și de la făméia lui. Și i-am dat și zapisul cel vechiu ca să le hie de la noi dumilorsali drepte ocini și moșii în veci, și cuconilor, și nepoților, și strănepoților și de pre zapisul nostru să-și facă dumnealui și dres domnescu.

Și la ceastă tocmal(ă) și vînzari s-au prilejit svinția sa părintii ...², egumenul de Gălata, și dumnealui Lupul log(o)f(e)t de visterie, și dumnealui Andronachi căm(ă)rașul, și dumnealui Ștefan diiacul de visterie, și alți boiari și oameni buni, carii mai gios s-or iscăli. Și noi, pentru mai mare credință, mai gios ne-am pus degetili ca să s(e) creadză.

Și eu, Neculai diiacul de cămar(ă), am scris zapisul cu voie lor.

У Иѣ, л(ѣ)т(о) х҃ста юни а.

† Anghelușe³; † Ion s(î)nă Angheluși³;

Із, лѣнѣ лѡт(о)ф(е)т, martur, искал <m.p.>.

Із, андроник, искал ...⁴ <m.p.>.

Із, Стефан бие клѣчер, искал <m.p.>.

† Paan(ă) cup(e)j, martur³.

† Γῆνα ...⁴ το Καλοδι, μαρτηρας <m.p.>⁵.

† Petre Bole ungur, unchiul Angheluși, martur.

† Costantin vier lui Andronic căm(ă)raș, mart(ur).

† Gligorașco ot tam.

<Pe verso, două însemnări din sec. XVIII: 1) Zapis pentru o vie ot Miroslava, lui Anastas(e) vornic; 2) Zapis de vî<nzar>¹re Anghelușii de pe vie de la Miroslăvița; <de altă mînă>: No. 17.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLI/96. Orig., hîrtie (44,7×30,4 cm.), filigran, cemeală neagră.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, V (septembrie – decembrie 1907), p. 219 (rez.).

¹ Omis.

² Loc liber.

³ Amprentă digitală.

⁴ Neclar.

⁵ Ghina... al lui Kalodi <m.p.>.

Antioh <Cantemir> voievod judecă pricina dintre Toma Dracea și Ionașcu fost clucer, ginerile său, pentru niște case din Iași, lângă mănăstirea Golia, și pentru o parte de ocină din Ciorăști, ținutul Iași, dînd cîștig de cauză lui Ionașcu fost clucer.

† Иѡ Антиохъ Ностантинъ воевода, Б(о)ж(іе)у м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)дартъ Земли Молдавскѡи. Facem știre cu această carte a domnii mele pe cum au vinit înaintea Divanului domniei mele și înaintea alor noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, Toma Dracea, carile ține pe Arhonda ce-au fost mai nainte după Miron vameșul, socrul dumisale boiarinului nostru, lui Ionașcu ce-au fost clucer, ș-au pîrit pe Ionașco clucériul și pe giupîneasa dumisale, Mariia, fata lui Miron vameșul ș-a Arhondei, pentru niște cas(e) de aicea, din tîrgu din Iași, cu loc cu tot, ce sîntu lîngă mănăstirea Golîia, și pentru niște părți de ocin(ă) din Ciorăști, alătura cu Iepurénii, pe din gios și pe din sus de Tătărénii, în ținutul Iașilor, care au fost a lui Miron vameșul ș-a Arhondei, dzicînd Toma Dracea cum el au plătit multe datorii a lui Miron vameșul cu al său ce-au avut și au făcut și cîțava cheltuial(ă) de-au plătit Savei neguțitoriul o pivniț(ă) a casei ce o au făcut Sava, iar Ionașcu clucériul și soțul său, Mariia, țin casăle și acéle părți de ocin(ă) de la Ciorăști. De care lucru dat-au saam(ă) Ionașcu clucériul cum acéle cas(e) și acéle părți de ocină le-au dat soacră-sa, Arhonda, dzéstre încăș(i) la logodna fétei sale. Și avînd multă pîr(ă) și la cinstit răpoasatu părintele domniei mele Io Costantin voievoda, le-au luat seama pentru toate cîte grăiește Toma Dracea. Și s-au aflat că împlă Toma Dracea făr-de cale acolisindu-se de Ionașco clucériul și de soțul său, Mariia, hiiastră-sa, cum am vădzut și ispisoc de pîră și de rămas pe Arhonda, soacră-sa, și mărturie de la toți boiarii cei mari a țării cum să las(e) pe Ionașco clucériul și pe giupîneasa dumisale în pace pentru acéle cas(e) și pentru acéle părți de ocin(ă) de la Ciorăști.

Iar acmu, de iznoavă scornind Toma Dracea pîră și gîlceav(ă), luate-le-am saama împreun(ă) cu tot Sv(a)tul domnii mele și am dzis Tomei Dracei de are niscari scrisori ceva a răspunde să le scoată să le luăm saama; și el nimică n-au arătat făr(ă) o diiată ce-au arătat Toma întîiu la boiarii noștri cei mari, care diiată au dzis că-i făcută de Arhonda, feméia lui, soacra lui Ionașco clucériul. Și luînd dumnelor boiarii saama acei scrisori s-au aflat că pentru acéle datorii ce dzici Toma c-au plătit a lui Miron vameșul și pentru acea pivniță și altă cheltuială ce dzici c-au plătit Savei neguțitoriul aflatu-s-au cum i-au dat Arhonda Tomei, soțu său, un sat, Bereștii, drept patru sute de lei și doao perechi de brățări de aur drept o sută și doadzeci de lei, și doă perechi de sârji de aur cu zmăranduri și cu rubinuri, drept șeptedzeci de lei, și un inel de aur cu diiamant, drept doadzeci de lei, și doă șiriaguri de mărgăritar hurmuz, drept o sută de lei, și cindzeci de lei bani gata, și treidzeci de vaci cu boi, mari cu mici. Și încă i-au mai dat și Ionașco clucériul o sută și cindzeci de lei, bani gata, pre izvod ce-au arătat, care nici el n-au tăgăduit, care s-au socotit că au luat și Marcu asupra de ce-au dzis c-au cheltuit ei; care acéstea toate le-au plătit Arhonda după pîra ce-au avut cu ginere-său Ionașco clucériul la părinteli domniei mele ce s-au vinit Arhondei a plăti, iar casele și acéle părți de ocin(ă) de la Ciorăști n-au avut améstec cu datoriile căci au fost dat dzéste clucériului Ionașco pe cum scriem mai sus. Și diiată acéa s-au aflat că-i făcută rău și făr(ă) cale.

Și încă au dat saam(ă) Toma că mai are și o carte de la Costantin Duca vod(ă) făcută pe giudețul vameșilor celor mari.

Deci mai pre urmă stînd de fați, înnaintea domniei méle, Toma Dracea n-au vrut să scoați nici diiata care au fost scos la dumnealor boiarii, nici alt(e) cărți să mai răspundă ceva, ce s-au aflat că îmblă Toma făr-de cale scormind gîlceavă asupra clucériului Ionașco; ș-am dat rămas pe Toma Dracea denaintea Divanului domniei méle ca să le dea bună pace lui Ionașco clucériu și soțu-său Marii să-și ție casele cu tot locul și acéle părți de moșie de la Ciorăști pe cum scrie și ispisocul de la părintele domniei méle și mărturia boiarilor țării, să le hie și de la domnia mea, lui Ionașco clucériul și soțului său, Marii, fata Arhondei, dreaptă ocină și moșie și cuconilor dumilorsale, și nepoților, neamestecate într-alte datorii.

Iar de s-ar mai scula Toma Dracea să mai scornească pîră ș-ar mai scoate niscari scrisori asupra clucériului Ionașco sau a soțu-său, Mariei, sau a ficiorilor lor, să nu li s(e) ție în saam(ă), să s(e) ia să s(e) rumpă, căci s-au aflat cu bun(ă) socoteală și dreptate împreună cu tot Svatul domniei méle că îmblă Toma Dracea făr-de isprav(ă) și nici o datorie nu mai are să mai ia. Și într-alt chip să nu hie.

У Иѣ, в(ъ) л(ѣ)т(о) хѣца юни з д(ь)ни.

Вел ворник въ не бистност вел лвр(о)ф(е)т.

† Василе Нѣг(ъ)л ѡр(и)кар писал.

<Pe verso-ul filei a doua, însemnare din prima jumătate a sec. XIX>: No. 25. A casălor <și un scurt rezumat grecesc>.

Arh. St. Iași, Documente, CCCXXIV/4. Orig., hîrtie difolio (44,5 x 30,5 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu doornesc mijlociu (5,5 cm.), timbrat, desprins, avînd în cîmpul heraldic al scutului capul de bour cu o coroană voievodală deschisă deasupra coarnelor; scutul este încadrat de lambrechini, iar sub el se observă cifrele: „96“; de jur împrejur, între două cercuri perlate, legenda: † ѿ Антиѡхъ Кѡстантинъ воевода, Б(о)жїею м(и)л(о)стїю, <господаръ> Земли Молдавскон († Io Antioh Costantin voievod, din mila lui Dumnezeu, <domn> al Țării Moldovei).

113

1696 (7204) iunie 8, Iași

Antioh <Cantemir> voievod îl împuternicește pe Costandin grămăticul să stăpînească o parte de loc la Rediul lui Tătar și să strice toate odăile de pe acel loc.

† Иѡ Антиѡхъ Кѡстандин воевода, Б(о)жїею мил(о)стїю, р(о)сп(о)даръ Земле Молдавскон. Dat-am carte domnii mele boiarenului nostru dumisale lui Costantin gramaticul și pre cine va triimite dumnealui ca s(ă) hie volnic cu carte domnii mele a merge la Rédiul lui Tătar și să oprească o parte de loc cu rédiu cu tot, care această parte de ocină îi iaste dumisale danie și miluire de la cinstit răpousat părintele nostru Costandin vod(ă) și de la domnia mea.

Pentru acéea, să fie volnic cu carte domnii mele a strica toate odăile cîte or hi pe locul dumisale. Și pre carii va prinde strîcîndu rédiul să aibă a lua toporul și pre dînșii să-i aducă aice la domnia mea. Așijderile, și pentru finaț, nime fără de știre dumisale să nu cosască și nime să nu cutedză a sta împotriva cărții domnii mele.

У Иѣ, л(ѣ)т(о) хѣца юн(іе) и д(ь)ни.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7204 <1696> iuni 8. S-au scris, 23; 2) N. 23. Carte gospod de volnicie ca să strice toate odăile de la Rédiul lui Tătaru și ariile ce vor fi, <tradus de altcineva în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 128r. (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. nr. 579, f. 230v. (rez. din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 401, nr. 1817 (rez.).

114

1696 (7204) iunie 9, Iași

Divanul domnesc judecă pricina dintre Toma Dracea și Ionașco clucer pentru niște case de lîngă M-reă Golia și pentru o ocină din Ciorăști, ținutul Iași, dînd cîștig de cauză celui din urmă.

† Ге оубо ми, Некулаи Донич вел луг(о)ф(е)т, и Василіе Костакє вел ворник Долнен Земли, и Митрѣ Апостол вел ворник Горнен Земли, и Луѣла Богдан хатман и' пъркѣлав Сучавский, Манолаки Русет вел постелник, и Миѣхѣлаки Рѣковицѣ) вел спѣтар, и Ивн Бѣхѣш вел пѣхарник, и Иврдаке Русет вел вистѣрник, и Иліе вел столник, и Иліе Катарѣиѣ вел комис, и Ивн Балше вел меделничѣр, и Манолаки Хрисовєрки вел сѣлѣар, и Сандѣл Крѣпенске вел житничар, и Павѣл Ърсѣлец вел армаш, и Ги[ги]лѣрѣицѣ) ага, и Шефан Кѣпотич втор(ни) посталник, и Миѣхан Г лог(о)ф(ет), и Шефан Пилат, и Вас(и)ліе Гѣлкѣ, и Некула Бѣта, и Миѣхѣлаки Цок, vornicii de Poarta mării sale lui vod(ă). Facem șt(i)re cu această adevărată mărturie a noastră pe cum au vinit înaintea noastră Toma Dracea carile ține pe Arhonda ce-au fost mai înainte după Miron vamășul, socrul dumisali, lui Ionașco ce-au fost clucer, ș-au pîrît pe Ionașco clucerul și pe giupîneasa dumisali, Mariia, fata lui Miron vamășul ș-a Arhondei, pentru niște cas(e) de aicea din tîrgul din Iași, cu loc cu tot, ce sint lîngă mănăstirea Golîia, și pentru niște părți de ocină(ă) din Ciorăști, alătura cu Iepurēnii, pe din gios și din sus de Tătărăni, în ținutul Iașilor, care au fost a lui Miron vamășul ș-a Arhondii, dzicînd Toma Dracea cum el au plătit mult(e) datorii a lui Miron vamășul cu al său ce-au avut ș-au făcut și cîțava cheltuial(ă) de-au plătit Savei neguțitorul pentru o pivniț(ă) a casăi, ce-au făcut Saava niguțitorul, iar Ionașco cluceriul și soțu-său, Mariia, țin casăle și acēli părți de ocină(ă) de la Ciorăști. De care lucru dat-au sama Ionașco cluceriul cum acēli cas(e) și acēli părți de ocină din Ciorăști i le-au dat soacră-sa Arhonda dzēstre, încă la logodna fētei sale. Și avînd multă pîr(ă) și la răpoasatul domn, Io Costantin voievoda, le-au luat saama pentru toate cîte grăiește Toma Dracea. Și s-au aflat că împlă Toma Dracea făr-de cale, acolisindu-s(e) de Ionașco cluceriul și de soțul său, Mariia, fiiatră-sa, cum am vădzut și ispisoc de pîr(ă) și de rămas de la răpoasatul domnu Costantin voievoda și mărturie de la toți boiarii cei mari a țării, ce au fost pre atuncea, pe Arhonda, soacră-sa, cum să las(e) pe dumnealui Ionașco cluceriul și pe giupîneasa dumisale în paci pentru acēle cas(e) și pentru acēle părți de ocină de la Ciorăști.

Iar acmu, de iznoavă scornind Toma Dracea pîră și gîlceav(ă), luat-u-li-s-au saama. Ș-am dzis Tomei Dracei de are niscari scrisori ceva a răspunde, să li scoați, să li s(e) ia saama. Și el nimică n-au arătat făr-o diiață ce arătase întîiu la noi, care diiață

dzicé că-i făcută de Arhonda femeia lui, soacra lui Ionașco clucériul. Și luînd noi saama acei scrisori s-au aflat că pentru acéli datorii, ce dzici Toma c-au plătit, a lui Miron vamășul. Și pentru acea pivniță și alte cheltuieli ce dzici c-au plătit Savei neguțitoriul, aflatu-s-au cum i-au dat Arhonda, Tomei, soțu-său, un sat, Bereștii, drept patru sute de lei și doă perechi de brățări de aur, drept o sută și doadzeci de lei, și doă părechi de sârji de aur cu izmăranduri și cu rubinuri, drept șeptedzăci de lei, și un inel de aur cu diament, drept doadzeci de lei, și doă șireaguri de mărgăritar frumuz, drept o sută de lei, și cindzăci de lei, bani gata, și treidzăci și opt de boi cu vaci, mari cu mici. Și încă i-au mai dat și dumnealui Ionașco clucériul o sută și cindzăci de lei, bani gata, pe izvod ce-au arătat, care nici el n-au tăgăduit, care s-au socotit c-au luat și mai cu asupră de ce-au dzis c-au cheltuit el, Toma. Care acésté toat(e) le-au plătit Arhonda după pîra ce-au avut cu gineri-său, Ionașco clucériul, la măriia sa Costandin vodă, căci s-au venit Arhondei să plătească.

Iar casăli și acéli părți de ocină de la Ciorăști n-au avut a méstec(a) cu datoriile lui Miron vamășul, căci au fost date clucériului Ionașco, pe cum scrie mai sus. Și diiaata acéea s-au aflat făcută rău și făr-de cali.

Și încă au dat saam(a) Toma că mai are și o carte de la Costantin Duca vod(ă) făcută pe giudețul vamășilor celor mari.

Deci, mai pre urmă, stîndu de față înaintea mării sale domnului nostru, Io Antioh Costantin voievoda, Toma Dracea n-au vrut să scoați nici diiaata carea o arătase mai înainte, înaintea noastră, nici alte cărți ca s(ă) mai răspundză ceva. Și s-au aflat că împlă Toma făr-de cale, scornind pîr(ă) și gîlceavă s<oac>¹ra dumisali lui Ionașco clucériului.

Deci, măriia sa domnul nostru, Io Antioh Costantin voievoda, au socotit ș-au giudecat după giudeț dreptu a țării, ce au aflat cu noi depreună, ș-au rămas pe Toma Dracea din toată legea țării, denaintea Divanului mării sale ca să le dea bun(ă) pace lui Ionașco clucériul și soțului dumisale, Mariei, să-și ție casăli cu tot locul și acéli părți de moșie, de la Ciorăști, pe cum scrie și ispisocul de la părintele mării sale Io Costantin voievoda și mărturia boiarilor țării carii au fost pre atunci.

Deci, și noi, toți boierii țării, vădzind dreptă socoteal(ă) și giudeț a mării sale domnului nostru, Io Antioh Costantin voievoda, făcut-am și de la noi această adevărată mărturie ca să hie dumisale lui Ionașco clucériul de mari credință.

De s-ar mai scula Toma Dracea cu pîr(ă) asupra clucériului Ionașco sau a giupînésăi dumisale, Marii, ș-ar mai scoate niscari scrisori, să nu s(e) creadză, nici să s(e) ție în saam(ă), ce să s(e) ia să s(e) rumpă, căci cu bun giudeț și dreaptă socoteal(ă) s-au aflat că nici o datorie n-are Toma Dracea a mai céri la Ionașco clucériul sau la soțul dumisale Marii.

Și pentru mai mare credință, noi, cu toții, am iscălit mai gios.

Și eu, Vasilie Neagul uricar, am scris.

✠ Иѣ, а(ѣ)т(о) хѣдѣ юни ѿ д(ѣ)ни.

† Иѣ, Некѣли Дѣнич вел лог(о)фет), искал <m.p.>.

† Vasile Costache vel vor(nic) <m.p.>.

† Mitrea Apostol vel vor(nic) <m.p.>.

† Lupul Bogdan hatman <m.p.>.

Μανολακι Ργσετ μεγας πωστελνηκος <m.p.>².

† Manolachi Hrisoverghi vel spăt(ar) <m.p.>.
 † Ilie Enachi vel stolnic <m.p.>.
 † Iordachi Ruset vel vist(iernic) <m.p.>.
 † Ilie Catargiu vel comis <m.p.>.
 † Из, Давиѣж(а) велъ клѣч(ѣ)р, искал <m.p.>.
 † Mihai 3 log(o)f(ă)t <m.p.>.
 † Sandul Crupenschii vel jitnicer <m. p.>.
 † Из, Павѣл велъ армаш, искал <m.p.>.
 Гевурги ага искал <m.p.>.
 † Из, Шефан Пилат вѣрник гавт(нин) <m.p.>.
 † Из, Василиѣ Гѣлкѣ вѣрник, искал <m.p.>.
 † Necula Buta vornic glotnii³.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: A casălor de la Ștefan Ghind(ă). No. 24.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MDXXVI/2. Orig., hîrtie difolio (45×30,5 cm.), cerneală neagră, un sigiliu inelar, octogonal, neclar.

¹ Rupt.

² Manolachi Ruset mare postelnic <m.p.>.

³ Sigiliu inelar.

115

1696 (7204) iunie 9, Iași

Antioh <Cantemir> voievod poruncește unor slujitori domnești din ținutul Iași să lase în pace de camănă, bezmen, cepărie, buăr și alte dări o cârciumă de la Iezereni, de lîngă drum, a M-rii Socola.

† Иѡ Антиохъ Костантинъ воевода, Б(о)ж(е)ю м(и)л(о)ст(и)ю, г(о)сп(о)даръ Земле Мѡлдавскон. Scriem domnia mea la slugile noastre: la cămănari, și la bezmănari, și la cepari, și la buîrari, carii vor hi la ținutul Iașilor. Vă facem șt(i)re pentru o cîrșmă ce-ar avea rugătoarele noastre, Anghelina starița și cu tot săborul de la svînta mănăstire de la Socola, unde iaste hramul Preobrajienii Domnului nostru, lui I(su)s H(risto)s, la Iezăréni, lîngă morișcă, ce au acolo la drum.

Dacă veț(i) videa cartea domnii méle, iară voi să lăsaț(i) în pace acea cîrșmă: de camănă, și de bezmăn, și de cepărie și de buăr și de alte cheltuiale ce ar ieși pre alte cîrșme, pentru căci domnia mea m-am milostivit și le-am iertat acea cîrșmă de acéste de toate ce scriu eu mai sus să hie în pace ca să li hie lor de lumini, și de tămîie și de untu de lemnu de treaba svintii mănăstiri. Iară cine s-ar ispitii a le face vreun val mai mult peste cartea domnii méle, de mare certare va hi de la domnia mea.

Într-alt chip nu va hi. Aceasta scriem.

Ѹ Ис, л(ѣ)т(о) хѣд юни ѿ.

Иѡ Антиохъ Костантинъ воевода <m.p.>.

<Pe verso, scris în sec. XVIII>: Carte gospod pentru crîșmă veche.

Arh. St. București, M-reă Socola, VI/7. Orig., hîrtie (30 x 21,5 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice*, II, p. 31, nr. 1626 (rez.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 402, nr. 1819 (rez.).

Mărturia marilor boieri privitoare la hotarnica satului Făurești al lui Manolachi Ruset mare postelnic întocmită din poruncă domnească de Ștefan Pilat vornic de poartă.

7204 <1696> iuni 9.

Mărturie de la boiere; a Rusăteștilor, pe satul Făureștii, lângă Galata.

Facem știre cu această adevărată mărturie <a>¹ noastră precum au venit înaintea mării sale domnului nostru, Ion Antioh Costantin voievod, dum(nealui) fratele nostru, Manolachi fost vel post(elnic), și ș-au cerșut hotarnic ca să meargă la satul Făuriștii, să aleagă și să-i hotărască tot hotarul satului Făuriștii dispri alte hotară ce sînt prin pregiur: dispri hotarul mănăstirii Galății și dispri hotarul Găurenilor și a Iezerinilor, cari acel sat este dreapt(ă) ocină și moșie socrului dumisale, lui Dumitrașco Buhuș ce au fost vist(iernic) mare, de la răposatul Moisăi Movila vodă pentru dreapt(ă) slujbă ce i-au slujit și pentru 200 ug(hi) de aur ce au cheltuit ai săi bani în trebile țării, cînd au venit Apăza pașe cu o(a)st(e) aici în țară; și încă i-au mai dat Buhuș Dumitru și 200 ug(hi) lui Moisă Movila, bani gata...¹ pe dres(ă) ce au arătat de la răpousatul Moisăi Movila vodă și întăritură de la răpousatul Vasile vodă. Iar lui Moisăi Movila vodă i-au fost acel sat Făuriștii dreaptă ocină și moșie de la moșu său Gavrilaş log(o)f(ă)t, iar lui Gavrilaş logof(ă)t i-au fost danie și miluire de la răpoosatul Pătru vodă, din dres(ă) ce au arătat.

Pentru acee, mărie sa, domnul nostru, au trimis pe boierul mării sale Ștefan Pilat vornicu de poartă de au strînsu omini buni megieși de prin pregiur și, cu bun(ă) dreptate au socotit și au ales hotar(ul) acelu sat Făureștilor și au stîlpit prin pregiur, și viind și egumenul de Galata la acel hotărît: scos-au un ispisoc di la Vasili vod(ă), făcut pe un urec a lui Pătru vod(ă), scriind tot locul în sămni; și au început a hotărî din hotariul Hlincei la deal, alături cu hotarul Gălății, pînă la o moviliț(ă) în prăvala dealului, unde să cheamă Scău<e>¹lele, și acolo s-au aflat stîlpu de piatră vechi; și de acolo drept pest(e) drum la vale, alături cu crama lui Cazimir, în pohărneala dealului au pus stîlpu de piatră; de acolo drept la vale, pe lângă crama lui Iurdachi călăraș de Țarigrad, pîntre vii, pe unde s-au socotit să margă hotarul pe lângă un cireș, și s-au pus și stîlpu de piatră lângă cireș; și de acolo drept la vale, pe Vale(a) lui Ștefan Vodă, pe din gios de crama mănăstirii Tre Sfetitele, drept pest(e) Bahlui, alături cu movila lui Borvin, pe din sus drept în muche dealului Bahluiului s-au pus stîlpu de piatră; de acolo drept la deal, pest(e) Drumul cel Mare, pe podiș, despre soare răsare, pest(e) prăvala dealului, alături cu drumul, înpotriva Văi Mutii s-au pus stîlpu de piatră; de acolo drept la deal, pîntre drumuri spre Rediul lui Tătar înpotriva Văi Pînticenilor, drept supt Rediul lui Tătar, lângă drum, s-au pus stîlpu de piatră, și acel stîlpu s-au curmizișat alături cu Rediul lui Tătar, în sus, spre soare apune, peste deal, pînă la o moviliț(ă) mai gios, care-i desupra rîpilor Gonții, s-au pus stîlpu din piatră; și stîlpul s-au îndreptat la vale pe margine(a) hotarului pe dispre apus pe muche dealului Găurenilor și deasupra Budăiului lui Tocilă, s-au pus stîlpu de piatră în muche dealului; de acolo drept la vale, pe podiș, lângă Drumul cel Mare, deasupra fîntînii lui Berbeci au pus stîlpu de piatră, și caută drept pest(e) Bahlui, în piscul dealului, între

Găureni și-ntr Făuriști, în prăvălitura dealului, deasupra viilor Făuriștilor, unde au fost un loc de prisacă a postelnic(u)lui Enache au pus stîlpu de piatră; și de acolo în gios, pe culmea dealului, pe drum, peste reidiu, pînă în Drum(ul) cel Mare și alături cu drumul s-au pus stîlpu de piatră, mai din sus de puțul Drăgoescului; de acolo în gios, pe podiș, asupra Ba<I>¹ciului, la capetele pămînturilor, unde să împreună hotar(ul) Iezerenilor, și s-au pus stîlpu de piatră unde s-au împreunat hotar(ul) Iezerenilor cu a Hlincii. Și acolo au încheiat hotarul Făuriștilor.

Înregiur însă țin și călugărițele de la Socola o bucată de loc dintr-acei hotar a Făuriștilor, zicînd cum le-au dat danie doamna Dabijoi gîndind că este loc domnescu, neștiind că este dat mai denainte de alți răpousați domni bătrîni lui Dumitrașcu Buhuș visti(e)micul, socrul dumisale post(elnicu)lui Manolache Rus(e)t. Dici așe s-au socotit că nu încape călugărițele de la Socola a ține, aflîndu-s(ă) acel loc dat mai denainte vreme de alți răpousați domni. Și s-au lepădat și stîlpii ce au fost pus hotarnicii cînd au hotărît călugărițelor pe danie domnii Dabijoi.

Însă și mai pe urmă, la domnie răpousatului domn Ion Costantin vod(ă), cununînd mărie sa pe dum(nealui) Ion Costin sârdar, i-au fost dat și lui Ion Costin danie tot sat(ul) Făuriștii, făcîndu-i și ispisoc, pen neștiință, iar gîndind că-i loc domnescu, neștiind că est(e) dat danie de alți domni răpăusatului Buhuș visti(e)micului. Iar după ce au înțeles dum(nealui) Manolache Ruset postelnicul cum au dat mărie sa Costantin vodă ace danie lui Ion sârdar, au venit cu dresăle de la domnii cei bătrîni de le-au arătat la mărie sa Costantin vodă. Deci văzînd mărie sa Costantin vod(ă) dresăle dum(i)sale lui Manolache Ruset post(elnicu), au scris mărie sa o carte la dumne(a)lui Ion Costin sârdar cum să n-aibă treabă la Făurești și să-ș(i) de și dresăle ce i-au făcut, căci pen neștiință s-au făcut și s-au dat ace danie. Iar Ion Costin sârdar au dat samă că nu-i acel ispisoc de faț(ă), iar cînd îl va aduce îl va da. Și au rămas acel ispisoc la mîna lui Ion sârdariul. Și au făcut mărie sa Costantin vodă și ispisoc de-ntăritură pe acel loc dum(nealui) postelnic(ului) Manolache Ruset. Deci cînd s-ar ivi cîndva acel ispisoc de danie să nu s(e) ție samă, ce să s(e) rumpă.

Deci și mărie sa, domnul nostru Ion Antioh voievod, văzînd acele adevărate dresă acelor răpăosați domni bătrîni de danie și de întăritură, făcutu-i-au măriia sa și ispisoc di-ntăritură dum(nealui) fratelui nostru postelnicului Manolache Rus(e)t pe dreaptă hotărîtură ce s-au hotărît, ca să-i fie și de la măriia sa acel sat Făureștii cu tot locul, cu tot venitul, din hotar în hotar, dum(i)sale, și giupînesei dum(i)sale, și cuconilor dreapt(ă) ocină și moșie, și uric de-ntăritură neclătita și neșiruită² nici odănoară, în veci.

Deci noi am făcut această mărturie de la noi dum(i)sale fratelui nostru Manolache Ruset postelnicul cel mare, ca să-i fie de mare credință, și cu toții am iscălit mai gios.

Și Vasile Neagul uricar am scris.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 142r.-145v. Copie în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 402, nr. 1820 (rez. dezvoltat).

¹ Omisiune în text (cf. doc. urm.).

² Nerușită (*nestricată*).

Antioh <Cantemir> voievod întărește M-rii Socola stăpînirea asupra satelor Iezereni și Găureni din ocolul tîrgului Iași, în urma unei noi hotărîmici din poruncă domnească, dinspre hotarele mănăstirilor Hlincea și Cetățuia.

† Иѡ Антиѡхъ Костантиѡъ воевода, Б(о)жї(ю) мил(о)стїю), г(о)сп(о)даръ Зѣмли Молдавскон. Facem șt(i)re cu această carte a domnii mele cine a citi sau audzi ca s(ă) știe toți pentru rugătoarele noastre, călugărițile de la svînta mănăstire de la Socola, carele mai în trecute dzile, la domnia lui Costantin Duca vodă, au fostu jeluît éle cum ș-au perdut dirésele satului Izirénilor și a Găurénilor, care sate s(î)ntu în ocolul tîrgului Iașilor, și au fostu cerșut hotarnic ca să le hotărască locul Iezirénilor și a Găurénilor despre alte hotară. Și dîndu-le domnia lui Costantin Duca vodă hotarnici, éle n-au hotărît numai locul Izerénilor și a Găurénilor, ce au luat și giumătate de sat de Făurești, dzicîndu că-i tot de hotarul Izerénilor și a Găurénilor, și ș-au fost făcut călugărițile și ispisoc domnescu pe acea hotărîtură, care acea giumătate de sat de Făurești au fostu a cinstit și credincios boiarinului nostru a dumisale lui Manolachi Ruset vel postélnic; și fiindu dumnelui înstreinat din ț(a)ră n-au avut cine răspundi. Iară acmu, viind și dumnealui în ț(a)ră, stăt<ut>¹-au de față cu călugărițile de Socola înaintea domnii mele și a tot Svatul nostru și ne-arătă dumnelui postelnicul Manolachi deres(e) de la Moisei Movila vodă scriindu cum au miluit domnia lui cu tot satul Făureștii pe Dumitru Buhuș ce-au fostu vistérnic mari, carele au fostu socru dumisale lui Manolachi postélnicul, pentru dreaptă slujbă ce i-au fost făcut și pentru niște bani ce au dat în treaba domnii sale și a ț(ă)rii și i-au mai dat domnii sale și doa sut(e) de ughi bani gata, care ocină au fostu danie lui Moisaî vodă de la Pătru vod(ă) și ne-arătă dumnealui și deres(e) de întărîtură de la Vasile vodă.

Iară călugărițile nici o scrisoare nu arătară ca să dovedească pe dirésele dumisale fără numai acel ispisoc de hotărît ce scriem mai sus de la Costantin Duca vodă care s-au aflat făcut rău, care lucru am socotit domnia mea cu bună dreptate și cu adevărată dovadă pe diresele dumisale ce ne-au arătat și au aflat cum satul Făureștii este tot a dumisale postélnicului [postel(ni)cului] Manolachie și după dreaptă giudecată a domniéi mele i-am dat și i-am întărit dumisale postélnicului Manolachie să aibă a-și ține tot satul Făurești pe cum s-au și stîlpit, neclătît și nerușeit, în véci. Și ispisocul cel făcut rău de la Costantin Duca vodă ce-au avut călugărițile le s-au luat de la mîna lor și s-au ruptu și de iznoavă am dat domnia me hotarnic călugărițelor pe boiarinul nostru Ștefan Pilat vornicul de poartă de le-au hotărît satul Izerénilor și a Găurénilor despre hotarul Hlincii și a Cetățuii și despre alte hotară ce sîntu pen pregiurul lor.

Și mergînd boiarinul nostru, carele mai sus scriem, acolo după poronca domnii mele strîns-au oameni buni megieși de pen pregiurul Izérenilor și a Găurénilor, anume Bogonas, ciobanul domnescu, și Dumitrașco Furtuna, și Tudosie Găin(ă), și Iordachie căpitanul de strileți, și Martin ungurul, și Pascal ginerele lui Drughiu de Dăjéni, și Ion ginerele lui Simion, și Misăil, și Postolachi de Găuréni și alți oameni buni.

Și așa au socotit și au aflat hotarul Izerénilor și a Găurénilor: întîi capul hotarului din apa Bozii ce să cheamă acmu Valea Bîrnovii, unde au fostu pus stîlpu de piatră în țermurii Bozii într-un piscu, din sus de Fîntana lui Răzmiriți, ca giumătate de pistreală de săgeată, și de acoloa în sus spre miază noapte iast(e) pus stîlpu de piatră din vale de Drumul cel Mare; și de acoloa drept peste drum în sus pe drumul ce mîerge pen ț(a)rină

asupra vîntului iaste stîlpu de piatră vechiu din sus de pomii Țații ce-i lîngă drum despre soare apune, unde să abate hotarul din drum, care stîlpu caută dreptu în muchea dealului celui mare deasupra Balciului despre soare răsare, și de acoloa dreptu la vale pe muchea dealului pînă la Iznoavă, unde să înpună hotarul Izérenilor cu hotarul Făureștilor deasupra Izvoarălor, în capul Balciului, iară iaste stîlpu vechiu de piatră; și de acoloa puținel spre soare apune s-au pus stîlpu de piatră; și de acoloa în sus, pe podiș, pînă din sus de Drumul cel Mare ce merge pist(e) Scăuélé pe desupra Miroslavii iaste stîlpu de piatră; și de acoloa în sus pînă deasupra dealului Făureștilor, iarăși stîlpu de piatră, și de acoloa pe drum pe deasupra Rădului puținel spre apus și dreptu în sus pe drum, pen Rădiu desupra viilor Făureștilor iară s-au pus stîlpu de piatră; și de acoloa dreptu la vale în șes, în țărmurile Bahluiului despre Făurești, s-au pus stîlpu de piatră; și de acoloa drept peste Bahlui pe din sus de Durduc pest(e) coada gîrliei și drept la Fîntîna lui Berbéce și dreptu din deal de Drumul cel Mari iast(e) stîlpu de piatră deasupra Fîntînii lui Berbéce; și de acoloa drept pist(e) podiș la deal, în muchia dealului, desupra Fîntînii lui Tocilă, în valea Găurénilor, stîlpu de piatră s-au pus; și de acoloa în sus peste podiș pînă în movilă, desupra Rădului Tătarului, stîlpu vechiu de piatră dreptu la movilă și din gios iaste [iaste] stîlpu de piatră a Făureștilor și din movilă dreptu la vale alătura cu hotarul Tăuteștilor pen hîrtoape pîn-în matcă, iarăș(i) stîlpu de piatră din deal de drum; și de acoloa matca văii în gios pînă din sus de Fîntîna Stratinii, unde a făcut fîntînă de piatră Lupul de visterie, și din sus de fîntînă trece peste matcă pe despre soare apune, pe costiș(ă), tot spre apus pînă în multe dealului, desupra șesului Bahluiului din vale de Drumul cel Mare, la Fîntîna Tomii, stîlpu vechiu de piatră, și treci pest(e) șes și pest(e) Bahlui dreptu la deal pînă la măgură, în movilă, alătura cu Uricanii, și din movilă la vale și în gios în curmătura dealului ce pogoară drumul la Găurénii, și de acoloa la deal drept piste Rădiu la groapa lui Calotă, în răsrintia drumurilor; și de acoloa pe un drumușor în gios pînă la movil(ă), din gios de Drumul cel Mare ce mîrge la [la] Fîntîna lui Marco, și de acoloa tot pe drum în gios pînă la o moviliți în muchea dealului, unde să cheamă Ulmii Petrii, și drept la vale la Bahnă, la o iézetură veche în Valéa Ursului, unde să înpună hotarul Uricanilor și a Preocélnicilor, și de acoloa tréce la deal pin dumbrav(ă), alătura cu hotarul Procélnicilor spre amiază dzi, și din dumbrav(ă) dreptu la vale pînă în coada Bahnii spre Surda, unde să alătură cu hotarul Bîrnovii, și de acoloa la deal pe lîngă Rădu pînă în muchea dealului, și de acoloa dreptu muchea dealului tot alătura cu Rădiul spre răsărit la Movila Armancii, stîlpu vechi de piatră, și de acoloa tot alătura cu Rădul la vale spre răsărit pînă la un stîlpu vechiu de piatră în piscu, din deal de pomii lui Istratie; și de acoloa la vale, peste Horpăjel, în capul iazului, stîlp de piatră, și dreptu peste iezitură, peste vale, spre răsărit, și țărmurile în gios pînă unde s-au început a să hotărî, precum ne adusără călugărițele de la Socola de ne arătară și mărturie de la boiarinul nostru, hotarnicul, carele mai sus scriem, și de la acei oameni buni scriindu într-acest chip.

Pentru acea, și domnia mea, dacă am vădzut încredințată mărturie cu peceți și cu iscălitura hotarnicului cu dreptate făcută, credzut-am și am dat și de la domniia mea și am întărit rugătoarelor noastre călugărițelor de la Socola ca să fie satul Izeréni și Găurénii dreaptă ocină și moșie svintii mănăstiri Socolii cu uric de întăritură neclătit și nerușăit în véci. Și nim(e) să n-aibă a să amesteca peste această carte a domnii mele. Aceasta scriem.

У Ис, л(ѣ)т(о) х³се септ(емвріе) нѣ.

Із, Николаи Донич вел лог(офет), искал <м.р.>.

Гиургичи Хермезев пис(ал).

<În partea stîngă, de jos, a actului, scris în prima jumătate a sec. XIX>: Hrisov a Bîmovii.

Arh. St. București, M-rea Socola, IV/9. Orig., hîrtie (32,3×28,7 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în ceară roșie, pierdut.

Ibidem, IV/10 (copie din sec. XIX); M-rea Cetățuia, II/15 (copie veche); M-rea Socola, IV/24, nr. 2 (menț.).

EDIȚII: Aricescu, *Indice*, II, p. 34, nr. 1664 (rez.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 412, nr. 1862 (rez. dezv.).

118

1696 (7205) octombrie 15, Iași

Cununa, sora Agafiei Păpuroaia, vinde lui Dumitrașco cioclu o casă pe Ulița Fînului, în Tîrgul Făinii, cu 60 de lei bătuți.

† Adecă eu, Cununa, sora [sora] Agafiei Păpuroaia, scriu și mărturisesc cu cestu adevărat zăpis al mieu la mîna dum(i)saale lui Dum(i)trașco cioclul, nepottul Dolcăi, carele este vătah la starostea Vasil(e) căldărariul, precum eu, de nime silită, nice asuprită, ce de a mea bunăvoie, am vîndut dreaptă ocină și moșie, o cas(ă), care casă au fostu a surori-mea, a Agafiei, și i-au fostu dreaptă cumpărătură de la Măria Toderișoaie, care casă este în Tîrgul Făinii, pe Ulița Fînului, din sus de casa lui Gligoraș făcliériul și-ntre este casa Irimii ce-au fostu vătah de viéri, și-ntre casa lui Vasile călărașul de Ț(a)rigrad, ginerile Cîrstîinii, și din deal de casa Mării Toderișoaia.

Această casă o am vîndut dum(i)sale lui Dumitrașco cioclul ca să-i fie dum(i)saale dreaptă ocină și moșie în vécii, iar nime dintre oamenii noștri, nepoți sau strănepoți, să nu-i facă dum(i)sale val, pentru căci eu, de bunăvoia mea, am vîndut dum(i)sale. Și dumnealui mi-au făcut plată deplin și mi-au dat dumnealui 60 de lei bătuț(i). Deci de s-are scula cineva din oamenii noștri să-i facă dum(i)sale vreun val, acela să fie blăstămat de Domnul I(su)s H(risto)s și de Maica Precistă și să fie afurisit și anathema de 318 Oțiți și de tute 7 săboarale, să aibă parte cu Iuda și să-l înghită pămîntul ca pe Dathan și Aviron și, de vor mîrge la vrîn giudețu, să fie de mare rușine și de certare acela ce s-are scula să-i facă dum(i)sale vro asuprală, căci de bun(ă)voie am vîndut dum(i)sale și dumnealui mi-au făcut plată deplin.

Și la tocmala noastră și la faptul zăpisului s-au tîmplat mulți oameni buni și bătrîni, megiași de pren pregiur, anume: Gligoraș staroste de făcliéri, și Vasili zeat Cîrstîna, și Irina giupîneasa dum(i)sali Irimii ce-au fostu vătah de viéri, și Costantin Botezatul, și dumnealui Paladie făcliériul, și Ionașco Măgureanul, și Ursan făcliériul domnăscu, și dumnealui Costanda staroste de neșușitori, și Vasili căldărariul, și Toader Bantăș, fratele nostru, încă s-au prilejit, și Cășian staroste, și Necula Budur, și Gligore Poia și alți oameni buni și bătrîni, carii s-au iscălit mai gios.

Déci noi, acești oameni buni și bătrîni carii mai sus scriem, vîdzînd a lor bună aședzare ne-am pus pecețile ca să fie de mare credință.

Și eu, Cununa, mi-am pus degetul să fie de mare credință.

У Ис, л(ѣ)т(о) х³се вкѣт(омвріе) еѣ.

Cununa¹.

Gligoraș făcliér, martur¹; Andrii, cumnat lui Gligoraș¹; † Măria Toderișoiaie, m-am tîmplat faț(ă)¹; † Andriéiu starosté ...²; Vasile căl(ă)raș zeat Cîrstîna¹; † Neculai Toderișe marturu este¹; Ursan făcliér, martur¹; Necula Budur, martur¹; Casiiian, martur¹; Ionașco Măgureanu, martur³; Gligori Poia¹; † аз, Андриеш сын Ириміи вѣт(ав), искал ; Ιρηνα τυ Ιρημηα¹; † Κοσταντα σταροostas, μαρτηρας...² τα ανοθεν γεγραμενα <m.p.>; ...⁴, μαρτηρας τα ανοθεν <m.p.>; Βασιλης Παπαζη <m.p.>⁵; Ionașco cioclu, martor¹; Васили искал <m.p.>; † аз, Некѣлии Чиркез искал и март(ѣр) <m.p.>; Ghiorghe Veisi am scris zăpisul și martur.

<Pe margine>: S-au trecut deplin la condică.

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: Zăpisul Cununa sora [surora] Agafi, prin care vinde lui Dumitrașco ciostocul (*sic*) o casă ce o are cumpărată de soră-sa Agafie.

Ias, leat 7<2>05 octomv(rie) 15. No. 12.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLI/41. Orig., hîrtie (45×30,2 cm.), filigran, cernelă neagră, două sigilii inelare octogonale (al lui Vasilis Papazi, cu legendă orizontală: † ΒΑΣΙΛΕ) și paisprezece amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ Sigiliu inelar.

⁴ O semnătură grecească neclară.

⁵ Irina lui Irimia; Costanta staroste, martor... la cele mai sus scrise <m.p.>; ... martor la cele de mai sus <m.p.>; Vasilis Papazi <m.p.>.

119

1696 (7205) octombrie 15, Iași

Antioh <Cantemir> voievod poruncește cămănarilor, bezmenarilor, ceparilor și buorarilor din Iași să nu perceapă nici o dare de la o pivniță din Iași a M-rii Barnovschi, deoarece este scutită de toate impozitele pe cămănari.

† Иѡ ПѢТІѦХЪ КОСТАНДИНЪ ВОЕВОДА, Б(ѡ)Ж(іе)Ю М(и)Л(ѡ)СТІЮ, Г(ѡ)П(ѡ)Д(ѡ)РЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКѢ. Scriem domnia mea la cămănari, și la bezmănari, și la cepari, și la buărari, cari veți îmbla aici, în tîrgu în Iași. Vă facem șt(i)re tuturor pentru o pivniță a svintii m(ă)n(ă)stiri a lui Barnovschii, care iaste aici, în Iași, să aveți a o lăssa în pace și de camănă, și de bezmăn, și de cepărie, și de buăr, neme întru nimic să n-o învăluiască, pentru ca să hie de tămîie și de undelemnu la svînta m(ă)n(ă)stire, precum au avut și de la alți răpousați domni ce-au fost mai înainte de noi. Așijderile, să fie în paci, și de altele de toate cîte are ieși pe alte cîrșme aici, în Iași, neme întru nimic mai mult val să nu-i fac(ă), că cine s-ari ispitii a-i faci mai mult val peste cartea domniei meli bine să știe că unii ca cie de mare certare or hi de la domnia me.

Într-alt chip n-a hi.

V Иѡ, Л(ѣ)Т(ѡ) ХѢСѢ УК(ТОМВРІЕ) ЕІ.

Иѡ ПѢТІѦХЪ КОСТАНТИНЪ ВОЕВОДА <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, de altă mînă din aceeași vreme>: Pentru o pivniță(ă), Iași; <din sec. XVIII>: 7205 <1696> oct(ombrie) 15. No. 6.

Arh. St. București, M-reă Barnovschi, V/17. Orig., hîrtie (31,2×21,6 cm.), filigran, lipit, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, neclar, aplicat în cerneală roșie.

EDIȚII: *Dezbateri și comunicări*, în „Ioan Neculce”, fasc. V (1925), p. 294 (rez.); *Catalog. D.A.C.*, IV, p. 414, nr. 1869 (rez.).

120

1696 (7205) octombrie 25, Iași

Sava arhiepiscop și mitropolit al Sucevei vinde lui Pascal și fratelui său Manea niște case cu loc de lîngă Mitropolie, cu 80 de lei, bani gata.

† ГАЛВА АРХИЕПИСКОП И МИТРОПОЛИТУ ГУЧАВСКИИ. Fac șt(i)re cu acestu adevărat zapis al mieu, de nime silitu, nici asupritu, ce de a mea bunăvoie, am vîndut dumisale lui Pascal de Iaș(i) și fratelui dumisale, Manei, niște cas(e) cu loc cu tot aicea în tîrgu în Iași, între sv(î)nta mitropolie cea nouă ce s-au chemat Besérecă Albă și între casăle răpoasatului Păladie ce-au fostu vornic mare și-ntre casăle preutului Ursu protopopul și între un loc de cas(ă) a lui Iane Lazul ce-au fostu medelnicér mare, care casă ne-au fost noaă cumpărătur(ă) de la Iliie Abăza ce-au fost postélnic și de la soțul dumisale Safta, nepoata logofetésăi Solomoneasă, iar lor le-au fost de la dumneai Solomoneas(a) logofeteasa, iar dumisale logofetésăi i-au fost schimbătur(ă) acéle cas(e) cu măriia sa doamna Nastasiia a răpoasatului domnu Duca vod(ă) de i-au dat mării sale doamnei niște locuri de casă ce s-au îngrădit în ținirumul sv(i)nteii mitropolii. Acéle cas(e) le-am vîndut eu dumilorsale lui Pascal și frățîne-său Manei, drept 80 de lei, bani gata; și mi-au făcut dumnealor plată deplin(ă) toți acei bani întru mînule méle, 80 lei bătuți.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat boiari de curte și preuți și alți oameni buni carii mai gios s-au iscălit.

Deci ca să le hie dumilorsale acéle cas(e) dreaptă ocin(ă) și moșie în véci, și cuconilor săi și nepoților.

Și pentru mai mare încredințare, și eu singur am iscălit să hie de credință.

Și eu, Vas(i)lie Neagul uricar, am scris zapisul ca să s(e) știe.

У Мѣ, А(Ѣ)Т(О) ХЗСЕ УМТ(ОМВРІЕ) КѢ.

САВВА МИТРОПОЛИТ ГУЧАВСКІИ <m.p.>.

† Аз, прѣтѣпѣнѣ Ѹрсѣа ѡт Брат, martor, 1685¹ <m.p.>.

Іѡн Пѣладіе бив лѡт(о)ф(е)т <m.p.>; Василіе Кѡстакѣ вел вор(ник) <m.p.>. † Andreiu Săpoteanul vornic glotnii <m.p.>².

<Pe verso, de altă mînă din aceeași vreme>: † Zapis de cas(ă) de la sv(i)ntîia sa Sava mitropolitul.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: 7205 <1696> octomv(rie) 25. No. 4.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXVI/87. Orig., hîrtie difolio (31,5 x 21,3 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliul Mitropoliei Țării Moldovei (3,5 cm.), în aceeași cerneală, avînd în centru icoana hramului (Sf. Gheorghe călare ucigînd balaurul), iar în exergă, legenda: † ГІА печать Г(ВА)Т(А)ГО Митрополіи Гучавскои 1691 – М.А. (Aceasta este pecetea Sfintei Mitropolii a Sucevei. 1691 – M.D.); un sigiliu inelar, octogonal, în aceeași cerneală, neclar.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX, p. 76 (118), nr. 4 (secțiunea „Pentru școli”) (copie din 1816 ianuarie 19, de Theodoe Gașpar diac de divan, în Condica Mitropoliei Moldovei).

¹ Cu cifre arabe în orig.

² Sigiliu înelar.

Antioh <Cantemir> voievod scutește de toate dările, cu excepția birului, 12 poslușnici și un prisăcar ai M-rii Socola și de o parte de dări un preot și un ȋrcovnic ai aceleiași mănăstiri.

† Иѡ Антиохъ Квстантинъ Боевѡда, Б(о)жіе(ю) м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)даръ Земле Мѡлдавскѡи. Adeică domniia mea bine am vrut cu a noastră bunăvoie și de la Dumnedzu agiutoriu, dintru adîncul inimii noastre, dorim și răhnm altor lucruri bune carele au făcut și alți domni ce-au fostu mainte de noi de au făcut obicée bune dumnedzăieștilor mănăstiri întru lauda lui Dumnedzău de au rămas pomenire numelui său în urmă după viața lor, că toate se trec și se petrec, numai une lucruri bune ca acéstea rămîn în sfințele mănăstiri pomenire în véci. Așe și noi, socotind că svînta mănăstire Socola, unde iaste hramul Preobrajenia Domnului Dumnedzău și Mîntuitorului nostru I(su)s H(risto)s, mănăstire de călugărițe suptu poalele Codrului Iașilor, ca nu cîndva să margă nescari tîlhari să jăcuiască svînta mănăstire și să ucigă călugărițele; pentr-acesta lucru întărim pre dînsele și le miluim cu 12 oameni poslușnici ca să fie lăcuitori lîngă svînta mănăstire. Iară de la domniia mea vor avea scuteală, vor hi în pace de dajde, și de lei, și de taleri, și de galbeni, și de orți, și de său, și de piei, și de fîn, și de lémne, și de cărbuni, și de nuiéli, și de lucruri la Curtea domnii méle, și de lucruri la iaz, și de podvoade, și de alte dări și angherii, de toate cîte vor hi pre alți mișei la ocolul tîrgului Iașilor.

Așjderea, și de ialoviță, și de sulgiu, și de untu, și de miére, și de cai, și de care de joldu, și de braniște, și de iliș, și de cai împărătești, și de cai de oļac, și de cai de menzil, și de oameni de șeici, numai ca să aibă a da ei odată într-un an la vrémea birului precum va ieși pre toată ț(a)ra, iar de după bir la alte orînduiéli ce sîntu preste an, de toate să fie în pace, și hîrtii încă să nu li se dea.

Așjderea, și un preot și un ȋrcovnic carii sîntu de slujba svintii mănăstiri aceștia Socolei să hie în pace preutul și ȋrcovnicul de dajde împărătească, și de dajde vlădicească, și de colaci, și de desétină de stupi și de gorștină de mascuri, și de alte dări și angherii, de toate cîte sîntu pre alți preuți în ț(a)ra domnii méle.

Așjderea, și cătră toți aceștia și un prisăcaru a mănăstirii să hie în pace cu ceata poslușnicilor de toate cîte mai sus scriem.

Așjderea, și voi, vornicii de tîrgu și alți pristavi, toți cei ce veți hi or cu ce trebi a domnii méle, de toate să-i lăsați în pace, numai să aibă a lucra și a posluși ce vor hi trebile sv(î)ntii mănăstiri și să le fie de oameni răi grije a străjui sv(î)nta mănăstire să nu o jecuiască tîlharii.

Așjderea, și satul Socola și Iezărénii să aibă a lucra sv(î)ntei mănăstiri într-o lună trei dzile la toate trebile sv(î)ntei mănăstiri la cît le va porunci stareța, la mori și la alte lucruri ce vor hi a sv(î)ntei mănăstiri, și să aibă a lua de a dzécea din pîine, și din fîn, și din legumi și din tot vinitul cît va fi pre locul sv(î)ntei mănăstiri, pentru c-au arătat domnii méli rugătoarele noastre, călugărițele ce scriem mai sus, și carte de la

cinstit răpăusatul părintele nostru, de milă și de întăritură, și de la domnia mea încă le dăm și le întărim cu ceste cu toate cîte scriem mai sus.

Așijderea, și de acmu înaintea, după a noastră viață și domnie, pre cine va alége Dumnedzău a hi domnu într-această țară, în Moldova, întăritura și tocmirea domnii noastre să nu strice, ci mai vîrtos să aibă a da, și a înnoi și a întări. Iar cine s-ar ispiti a strica măcar cît de puțin, acela să hie blăstămat și lepădat de Domnul Dumnedzău și de Précista Maica lui I(su)s H(risto)s, și de 12 verhovnici Apostoli, dintru carii sîntu patru Evangheliști, și de 318 Sfinți Părinți ce-au fostu în svînta cetate, în Nicheea, și de toți svinții și să hie trecleat și procleat, anathema, maranafta, afurisit, și după moarte trupul lui netopit și să hie pîrîșele lui călugărițele svintei mănăstiri la înfricat giudețul Domnului I(su)s H(risto)s, amin.

У Ис, в(ъ) л(ѣ)т(о) х^ѣстѣ ное(м)в(ріе) а.

Иѡ Антиохъ Костантинъ воевода <м.р.>.

Гавинъ ѡрикаръ <писалъ>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) Carte gos(po)d de apărat 12 poslușnici; 2) N<т.> 9. Antioh Costantin v(oi)e v(o)d. 7205/1700¹ noiemv(rie) 4.

Arh. St. București, M-reă Socola, VI/8. Orig., hîrtie (43 x 29 cm.), cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu domnesc inelar, octogonal, cu legenda neclară.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice*, II, p. 31, nr. 1625 (rez.); *Catalog A.I.C.*, IV, p. 415, nr. 1873 (rez. dezv.).

¹ Greșit, în loc de: 1696.

122

1696 (7205) noiembrie 11, Iași

Antioh <Cantemir> voievod judecă pricina dintre Ilie cizmar și tatăl său Ionașco cizmar pentru un loc de casă din Țîrgul Făinii, hotărînd ca, după moartea lui Ionașco, să stăpînească Ilie o jumătate de loc.

† Иѡ Антиохъ Костантинъ воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)с(т)ію, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскѣи. Adeacă au vinit înaintea domnii méli și a tot Sfatul nostru Ilie cizmariul de s-au jăluit pre tată-său Ionașco cizmariul dzicînd Ilie cum au avut înmă-sa Guluța un loc de casă în Țîrgul Făinii; și dacă au luat-o tată-său Ionașco pre înmă-sa Guluța au vîndut acel loc de casă din Țîrgul Făinii în 230 lei. Și dintr-acei bani au dat 130 lei unii surori a mîne-sa Guluții, iar cu alți bani ce-au mai rămas la tată-său Ionașco s-au hrănit cu dînșii și au cumpărat altu loc de casă la Cizmărie, unde șade acmu, ș-au făcut casă pre loc și au făcut în față o dugheniță și cu tindă. Și avînd Ionașco ficior din trupul lui numai pe Ilie l-au însurat după ce-au murit înma lui Ilie, Guluța, și i-au dat acea dughieniță cu tindă cu tot. Apoi, după moartea Guluții, îmii lui Ilie, s-au însurat tată-său Ionașco de-au luat altă fameie...¹ ș-au făcut Ionașco feciori...¹ cu făméia aceasta de apoi ș-au căsătorit o fată ce-au avut Ionașco făcută cu făméia ceastă de apoi și după ce-au căsătorit-o i-au dat tinda aceea dzéstre fetii care o dedése mainte lui Ilie ș-au făcut și zapis ginere-său cum să hie tinda a fétii; și zise Ilie cum au rămas multe haine și povijié mîne-sa, Guluții, și le-au prărpădit tată-său toate cu făméia aceasta de apoi și lui nu i-au dat nimică și acmu s-au sculat de i-au luat și acea

tindă ce i-au fostu dat lui cînd l-au însurat, ce-au fostu cumpărat pre banii mîne-sa, Guluții.

Deci domnia me au trimis pre boierii noștri, vornicii de poartă, acolo să le ia sama pentru toate pe amănuntul. Și au mărso acolo vornicii pe poronca domnii méli ș-au luat sama, ș-au întreat și pe Ionașco tatul lui Ilie cum au fostu lucrul și el încă au mărturisit singur cum adevărat au avut înma lui Ilie, Guluța, acel loc de casă la Tîrgul Făinii și l-au vîndut în 230 lei depreună cu fămeia sa, cu Guluța, și au dat 130 lei unii surorii a Guluții, partea ei, iar cu alți bani s-au hrănit ș-au cumpărat acestu loc din Cizmărie și au făcut casa și 2 dugheni și o tindă și după ce-au însurat pe Ilie i-au dat o dugheniță și tinda lui dzestre și acmu tăgăduiește Ionașco de tindă. Deci vornicii au socotit ș-au ales să fie locul în giumătate, pre giudeț ce-au avut el și la svinția sa părinteli mitropolitul; și svinția sa încă i-au fostu giudecat să puie toate unéltile și povijia Guluții la mijloc să le împartă în doaă cu Ilie; și nimică nu i-au dat. Ce acmu au socotit vornicii să le hie locul împărțit, însă au socotit pînă va hi Ionașco viu să ție el 2 părți și Ilie o parte, ce parte ...¹ să ție Ilie acea dugheniță cu tinda și zăpisul ce-au făcut Ionașco ginere-său să-l rupă. Iar după moartea lui Ionașco să aibă a ține Ilie giumătate de loc pe cît ar hi dreptu. Și precum au socotit vornicii ș-au ales ș-au aședzat, au făcut și mărturie la mîna lui Ilie, cu pecétea Porții. Pentru aceea, vâdzind și domniia mea că i-au aședzat vornicii într-acesta chip am dat și domniia mea această carte a domnii méli la mîna lui Ilie ca să aibă a-și ține dughenița cu tindă cu tot; și de acmu această pîrî să nu se mai pîrască piste cartea domnii méli.

У Мѣ, А(ѣ)Т(о), хъсѣ ное(м)в(ріе) аѣ.

<Scris de altă mînă>: Тоѣ(i) frații să aibă parte.

<Pe recto-ul filei a doua, sub sigiliul Porții domnești>: вѣрничі глѣтніи.

Muzeul de Istorie a Moldovei – Iași, Inv. 10491. Orig., hîrtie difolio (30,2×21,1 cm.), lipsă 2/3 din fila a doua, cerneală neagră, sigiliu domnesc (5,5 cm. diam.) aplicat în cerneală roșie, neclar; pe recto-ul filei a doua, sigiliul rotund al Porții domnești (3 cm. diam.), în cerneală neagră, avînd între brațele unei cruci slovele: ПР ППОД (P(oa)r(a)t g(os)pod).

¹ Rupt.

Ionașco Hîncul căpitan și soția sa, Măria, vînd egumenului Nectarie de la M-rea Sf. Ioan <Gură de Aur> un loc de casă de pe Ulița Herbinte din Iași, cu 16 lei bătuți.

† Adeacă eu, Ionașco Hîncul căpitanul, și cu femeia mea, cu Măria, scriem și mărturi<si>¹m cu cestu adevărat zăpis al nostru, de niime sîliț(i), nici asupriț(i), ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, un loc de casă aicea, din tîrgu din Iași, ce iaste pe Ulița Herbinte, între casa Dimii ce-au fost bașbulucbașe și între locul casăi lui Rango. Acesta loc de casă l-am vîndut svinții sale părintelui Nectarie egumenul de la mănăstire de la Sveti Ioan, drept 16 li biti. Pentru acéea, de acmu înaintea ca să-i hie dreaptă ocină și moșii în veci svintei mănăstiri, care svinția sa egumănu au cumpărat acel loc svintei mănăstiri; și plată deplin n<e>-au făcut.

Și la această tocmal(ă) și zăpis al nostru s-au tîmplat oameni buni, anume: Pavăl biv vătav de căr(ă)uș(i), Ion cămănariul, și Ion Motohoiul zălgiul, și Mărgărint

bulibașea, și Nicula Budurul neguțitor, și mehterbașea de surlari și alți oameni buni care mai gios au pus degetul.

Și eu, Costantin diiac, am scris; și noi, vîndzătorii încă pentru credința ne-m pus degetel(e), să s(e) știe.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) х̣ѣѣ АЕК(ЕМБРІЕ) Ѡ.

† Ionașco Hîncul, căpitan²; † Măriia, făméie lui Ionașco².

† Pavăl biv văt(av) <de> căr(ăuși), martur²; † mehterbașe, martor²; Mărgărint bulucbașe, martur²; † Ion căm(ă)nar, martur²; † Ion Motohoi, martur²; Necula Budur, martur².

<Pe verso, scurt rezumat grecesc din sec. XVIII al zăpisului și, din aceeași vreme>: 7205 <1696> dechem(vrie) 9. Ulița Herbinte.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XII/14. Orig., hîrtie (29,7 x 20,7 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri, opt amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 417, nr. 1884 (rez.).

¹ Omis în orig.

² Amprentă digitală.

Dochița vinde o casă de lîngă M-rea Bărboi lui Enachi, cu 100 de lei bătuți.

† Adecă eu, Dochița ce-am fost făméie lui Costantin Fortagiul ce-au fostu ușer, scriu și mărturisăscu cu acest adevărat zăpis al mieu precum să s(e) știe că eu, de nîmi sîlită, nici asuprită, ce de a mea bunăvoie, am vîndut a mea dreaptă ocină și moșie, o casă cu loc cu tot pre cît ține locul în sus pînă în locul Măgureanului și din gios pînă în gardul lui Gheorghieș vornicul de poartă și-n fundu pîn-în locul mănăstirii lui Barboi. Această casă o am vîndut dumisale lui Enachi vătavul dumisale hatmanului Bogdan, drept o sută de lei bătuți. Și ne-au făcut dumnealui plata diplin întru mînule mele; care aceasta casă ne-au fost și noa cumpărătur(ă) de la Iorga ginirile bănariului și di la făméia lui, Rubina; și zăpisăle cele vechi aceștii case, lovind Moisăi cu oaste leșască aici, în Iași, luîndu hainele luat-au și acele zăpis(e). Iar de s-ar ivi cîndva ca să ias(ă) la vreun giudeț să nu s(e) creadză, ci să aibă a s(e) lua și să s(e) de pre mîna dumisale lui Enache ca să-i hie de la mine dreaptă ocină și moșie în vécî, și giupînesăi dumisale, și cuconilor, și nepoților, și strănepoților și a toat(ă) sămînții lor. Și de pe zăpisul mieu să aibă dumnealui a-ș(i) face și dres domnescu, pentru căci, fiindu-mi mare greu și nevoie pentru datorii carele am avut împreun(ă) cu fiica mea, Sanda, am vîndut casăle; pentru acéea, fiică-mea, Sanda, sau giniri-mieu sau alte sămînții a mele să nu hie volnici a mai trage pîr(ă) sau să întoarcă, că eu de a me bunăvoie am vîndut.

Și la cestu zăpis s-au priliit părintele Amvrosie egumenul de Barboi, și Andone preutul de acolo, și Ghiorghiaș vornicul de poartă, și Polihroni ușer, și Dumitrașco ușer, și Pălade făclier, și Gligorașco făclier, și Ursachi făclier, și Ionașco Măgurean și Dumitrașco, și Statie și Pavăl zet Mihul.

Și eu, pentru credința, mai gios mi-am pus degetul și acești boiari au iscălit.

Și eu, Neculai Circhez diiacul de cămar(ă), am scris zăpisul cu voie ei.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) х̣ѣѣ МАРТ(ІЕ) І.

† Dochița Fortagioaie¹.

† Gligorașco făclierita, mart(or)¹; † Ursachi făclier, mart(or)¹; † Dumitrașco, mart(or)¹; † Pavăl, mart(or)¹; † Statie săiman, mart(or)¹; † Vasili căldărar, mart(or)²; Κηρ Αμβροσιε τυ Παρποι...³ <m.p.>; Δημητρηος, μαρτηρος <m.p.>⁴.

<Pe verso-ul filei a doua, însemnare din sec. XVIII>: Zapisul Dochiții, femeie lui Constantin Furtagiului ce-au fostu ușer, pentru casa ce-au vîndut lui Enachi vătavului de la Bogdan, din let 7205 <1697> mart(ie) 10.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, XCVI/75. Orig., hîrtie difolio (32,3 x 22,5 cm.), filigran, cerneală neagră, o pecete inelară octogonală, neclară, și șapte amprente digitale.

EDIȚII: Ghibănescu, *Acad. Română și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 321 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu inelar.

³ Neclar.

⁴ Chir Amvrosie al Bărboiului... <m.p.>; Dimitrios, martor <m.p.>.

125

1697 (7205) martie 20, Iași

Antioh <Cantemir> voievod întărește lui Enachi o casă de lîngă M-reă Bărboi din Iași cumpărată de la Dochița, cu 100 de lei.

† ИѠ АНТИУХ НОСТАДИН ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іею) МИЛ(о)СТ(ію), Г(о)СП(о)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЙ. Adece au venit înaintea domniei mele și înaintea alor noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, Enachi ispravnicul dumisale Lupului Bogdan hatmanul și ne-au arătat un zapis de la Dochița Fortagioaie cu iscălitură și cu pecéți, anume: Amvrosie egumenul de Barboi, și Polihroni ușeriul, și Dumitrașco ce-au fostu ușăr, și Palade făclier și alți oameni buni, scriind și mărturisind precum Dochița, de nime silită, nici asuprită, ce de a ei bunăvoie, au vîndut a sa dreaptă ocină și moșie, casa ei de aici, din Iași, cu cît ține locul în sus pînă în locul Măgureanului și-n gios păn-în locul vornicului Gheorghias și-n fund păn-în locul mănăstirii lui Barboi, drept o sută de lei, care ace cas(ă) au fost și lor cumpăratur(ă) de la Iorga ginerile bănariului și de la fâmeia lui, Rubina.

Pentru acéea, și domniia mea, dacă am vădzut acel adevărat zapis, crezut-am și de la domniia me încă i-am dat și am întărit pe Enachi cu acele case ca să-i hie și de la domniia me dreaptă ocină și moșie și fâmei lui și cuconilor și nepoților, și uric și-ntăritur(ă), neclătit și nerușeit, în veci.

Și altu nime să nu s(ă) mai scoale pe această carte a domnii mele.

Ѡ МѠ, А(Ѡ)Т(о) ХЗСЕ МАРТ(іе) КѠ.

Ilie vel stolnic, netîmplîndu-s(e) vel log(o)f(ă)t(ul).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, XCVI/76. Orig., hîrtie difolio (32,2 x 22,3 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu aplicat în ceară roșie, pierdut.

EDIȚII: Ghibănescu, *Acad. Română și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 321 (rez.).

Dolca și nepotul ei, Dumitrașco, vînd egumenului Nectarie și soborului M-rii Sf. Ioan din Iași o casă de lîngă mănăstire, cu 20 de lei.

† Adecă eu, Dolca, și cu nepotu-meu, Dumitrașco, scriem și mărturisîm cu acestu adevăratu zăpis al nostru, de nime sîliți, nici asupriți, ce de bun(ă)voie, am vîndut o casă ce o-m făcut eu, Dolca, lîngă casa lui Enachi lăc(ă)tuș și lîngă mănăstire lui Sfeti Ion, care cas(ă) o-m făcut pe un loc ce l-am fostu cumpărat și noi de la Cîrstîna Temelias(a). Acea cas(ă) o-m vîndut egumenului Nictarie și a tot săborul, ca s(ă) fie dreptă moșie a mănăstirii.

Și tocmai ne-u fostu dreptu doădzăci de lei și me-u dat banii deplin, în mîna no<a>stră, și i-am dat și zăpisăle cel(e) bătrîne. Însă din cas(ă), mas(ă), lavițe, pat, ce-a fi, tot să fie a casăi.

Și la această tocmală s-au prilejit: Vas(i)lie Gîlcă vornic de po<a>rtă, și Andrei tij vornic, și din vecini s-au prilejit: Enache lăc(ă)tuș, și Iane negușitor brat Mădzărachi, și Ion Mot(o)hoiul, și Andrei trîmbicer, și Costantin diiac de cămar(ă), și Pavăl vătav de cărauși, și Ghiorghei fratele lui Ion și alți cari s-au prilejit. Pentru credința, pusu-ne-m degetele și alți marturi au iscălit, să s(e) știe.

V Иѣ, л(ѣ)т(о) хѣсе ман ѿ.

† Dolca¹.

† Andrei vornic¹; † Ion Mot(o)hoiul¹; † Ghiorghei brat Pavăl¹; † Γλαυκῆς τυ...², μαρτυρῶς το ἀνοθεν <m.p.>³; аз, Вас(и)ліѣ Гѣлкѣ vorn(ик), искал <m.p.>.

<Pe verso, de aceeași mînă>: † Cinci lei dal⁴ înainte.

<Pe recto-ul filei a doua, de aceeași mînă>: Pusu-i-s-au dzî Dolcăi: dacă-i va da egumenul banii în 2 săptămîni să iasă Dolca din cas(ă) din 8 zile ale lui mai în 2 săptămîni.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în prima jumătate a sec. XIX>: 7205 <1697> mai 8, <scrisă și în grecește>; <Nr.> 5; No. 24.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XVI/10. Orig., hîrtie difolio (32,8 x 20,8 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri, patru amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 423–424, nr. 1916 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ Ianachi al lui..., martor la cele de mai sus <m.p.>.

⁴ A dat.

Pavăl vătav de cărauși dăruiește lui Iordache căpitan un loc de casă, iar Mărgărit bulucbașa și soția sa, Catrina, îi vînd un loc de lîngă casa lui, cu 6 lei bătuți.

Sureturile zăpiselor caselor Stroescuului.

† Adică eu, Pavăl vătavu de cărauși, și cu soțul meu, cu Nastasiia, scriem și mărturisescu cu adevăratu zăpisul nostru precum am dat noi dumisali căpitanului

Iordachi un loc de casă ca să-i fie dumisali moșie în veci neclătită și cuconilor dumisali, de bunăvoia noastră, de nimeni siliți, nici nevoiți, ce de a noastră bunăvoie.

Și când am dat s-au tîmplat oameni buni poporeni și egumen(ul) Nictari de la Sfetii Ioan, și Gheuca bulucbașe de laj(i), și Ghiorghii bulucbaș, și Ion ce ține pe Adămoaia, și Mărgăritu bulucbașe, și alți oameni buni și poporeni, și Ion odobași.

Așijderea, și eu, Mărgărit bulucbașe, și cu soțul meu, cu Catrina, scriu și mărturisescu cu adevăratu zapis a nostru de la mîna noastră la mîna dumisali căp(itan) Iordachi de straleți precum i-am vîndut noi dumisali o bucată de loc după casa dumisale pînă unde s-au pus și hotaru. Și locul casăi i-am vîndut drept șesă lei bătuți, ce de a noastră bunăvoie; și dumnalui ne-au făcut plata deplin. Și noi am făcut dumisali zapis ca să-i fie dumisali moșie în veci și cuconilor dumisali.

Și la tocmla noastră s-au tîmplat oameni buni, poporeni, anume: egumenul Nictari, și Pavăl ce au fost vătavu de cărauși, și Gheuca bulucbașe, și Ghiorghii bulucbașe, și Ion odobași, și mehterbașa de acolo și alți oameni buni.

Și pentru mai mari credința, ne-am pus și degitile să știi; și Petrachi călăraș de Țarigrad.

Și eu, Costandin, am scris zapisul, să s(e) știe.

У Мл, лет(о) хзсе ман к.

Mărgărit bulucbaș, vîndut¹; Gheuca bulucbaș¹; Pavăl vătavul; Ghiorghii bulubaș¹; Ion ce ține pe Adămoaia; Ion odobaș¹; mehterbaș¹.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XII/15, Nr. 1. Copie din 1765 august 8, de Ioan Popa logofăt de divan.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 424, nr. 1919 (rez.).

¹ Locul amprenteii digitale.

Antioh <Cantemir> voievod întărește lui Costandin Sevastio gramatic stăpînirea peste jumătate din Rediul lui Tătar și îi dăruiește cealaltă jumătate din același rediu.

† Иѡ Антиохъ Костантинъ воевода, Б(о)жю милостію, р(о)п(о)даръ Земле Молдавскон. Facem șt(i)re domniia mea pentru credincios boiarinul nostru Costantin Săvastio gramaticul, carele ni să jălui pentru o danie și miluire ce l-au fost miluit răpăosatul părintele nostru cu o bucată de locu ce iaste la Rédiul lui Tătar, care loc și noi, miluindu-ne Dumnedzeu cu domniia Ț(ă)rîi Moldovii, am întăritu dumisale cu uric. Dece fiind rédiul hotărât pe giumątate în partea dumisale cum îi scriu uricele, iar céealaltă giumątate de rédiu, despre Bahlui, rămănindu în sama tîrgului, are stricăciune și păs rédiul parte dumisale despre partea rédiului de tîrgu, că cu numele părții rédiului de tîrgu intră oamenii de taie și strică și rédiul dumisale și nu poate apăra. Dece, ca să nu stea tot de gîlcevi, ni s-au rugat ca să-l miluim și să-l întărim și cu acée parte de rédiu ca să-i fie tot a dumisale.

Deci și noi, vădzînd cêrerea dumisale că-i cu cale și cunoscîndu-l că în viața răpăosat(ului) părintele nostru, deplin, pîn-la sfîrșitul mării sale și în urmă pîn(ă) ce ne-au miluit Dumnedzeu și pre noi cu domniia Ț(ă)rîi și astădzi în domniia noastră și noă și Ț(ă)rîi slujêște cu dreptate, ne-am milostivit și noi, din usăbită mila noastră, de

am dat și am miluit acea giură de rédiu dumisale ca să-i fie cu cééalaltă parte vécinică moșie și miluire de la noi dumisale, în véci, cu acéea. În urma noastră, pe cine are milui Dumnedzeu din neamul nostru a fi domnu pămîntului acestuia ca să nu strice, după cum nici noi a altor înainte noastră domni, ce să aibă a milui și a întări această danie și miluire a noastră. Aceasta facem știre.

У Мѣ, л(ѣ)т(ѣ) хъсе юни а.

Иѡ Антиѡхъ Костантинъ боеѡда <m.p>.

<Pe verso, scris de mâini diferite în sec. XVIII>: 1) 7205 <1697> iuni 1. S-au scris. N. 24; 2) <Nr.> 24. Ispisoc de la Antioh Costandin v(oi)e)vod, de danie pe giură de Rédiul lui Tătar, lui Costandin Savasto, <tradus de altcineva în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 128 r. (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. nr. 579, f. 231 v. – 232 r. (rez. din aceeași vreme în altă condică din aceeași vreme a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 424–425, nr. 1921 (rez.).

129

1697 (7205) iunie 7, Iași

Măricuța, soția lui Mereuță căldărarul, și fiii și fiicele ei vînd lui Lupașco, fiul lui Tudori, o pivniță cu dugheană și un beci pe Ulița Hagioaiei din Iași, cu 400 de lei bătuți.

† Adeacă eu, Măricuța ce-am fost femeie lui Merăuți căldărariul, și cu toți ficiorii mei, anume: Vasili, și Năstasie, și Ghiorghe și Toadir, și cu fetile méle, anume: Nastasiia, și Catrina și Safta, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru la mîna dumisale giupînului Lupașco, ficiorul lui Todori, să fie de bună credință pe cum eu singură, împreună cu toți ficiorii mei cari mai sus scriem, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, i-am vîndut dumisale o pivniță cu dugheană și, osăbit de pivniți, iarăș(i) un beci care iast(e) din dosul pivniții, carele acéste moșii sîntu în Tîrgul de Sus, pe Ulița Hagioaie, în capul Măjilor celor Vechi, între dughénele lui Tănasi. Acést(ea) le-am vîndut dumisale dreptu patru sute de lei bătuți; și ne-au făcut dumnelui plata deplin întru mînule noastre. Pentru acéea ca să-i fie dumisale de la noi dreaptă ocină și moșie și giupînésăi dumisale și cuconilor, neclătită și nerușeită în véci; și de pe zapisul nostru să aibă dumnealui a-și faci și dires domnescu, pentru căci acést(e) moșii sîntu făcut(e) de mine împreună cu soțul meu, Merăuți căldăr<ar>¹ul. Iară de să vor scula cineva pe urmă să fac(ă) vro gâlceav(ă) la vrungudețu, să avem noi a da samă de acea gîlceavă și cîta cheltuială s-ari faci să fie toată despre noi, iară dumnelui Lupașco tot să aibă a-și ținea moșia precum au cumpărat-o.

Și la această tocmală s-au prilejit: popa Darie de la S(ven)ti Ioan, și preutul Pavăl de la Vovedenie, și popa Toader de la S(ven)ti Fteodor, și dumnelui Ponici vornicul, și dumnelui Toader Bănariul căpitanul, și dumnelui Iorga neguțitoriul, și dumnelui Ghiorghe Alevra neguțitoriul, și dumnelui Toader Rătundul, și Ștefan Rătundul, și Zamfir vătavul de viieri, și Toader Butcu, și State zet Alevra, și Toader și Toma, ficiorii lui Alevra, și Panaiote I<f>¹rim, ginerile lui Dumitrașco căldărariul, și Paraschiv cupeți, și Iane croitoriul și alți oameni buni.

Și pentru credința, ne-am iscălit și ne-am pus de<ge>¹tile și dumnelor toți marturii au iscălit să fie de credinți.

V Мс, л(ѣ)т(о) х̄зсе юн(іе) з̄.

Măricuța Merăuțoie²; Vasile s(î)nă Merăuță²; Настасіе тиж(е) с(ы)нъ²; Гиѡргици тиж(е) с(ы)нъ²; Тоадер тиж(е) с(ы)нъ²; Настасіа дочка Млереѡцъ²; Катрина тиж(е) дочка ег(о)²; Гафта тиже дочка ег(о)²; † аз, Дѡмитрашко зет Мирѡѡце căldărar, primăscu ce[s] scrise mai sus³.

Із, ...³ искал <m.p.>; Παναγιωτης, μαρτηρας <m.p.>⁴; ...³, μαρτηρας <m.p.>; popa Darie, martor <m.p.>; popa Tudor, martur <m.p.>; Гиѡргицъ Хермезев пис(ал), иск(ал), martur <m.p.>; Toder Rătundul, martur <m.p.>; аз, Параскив, martur <m.p.>; Заѡириѡ <m.p.>; † Toder Botco, marturu <m.p.>; аз, Богдан, искал <m.p.>.

Arh. St. București, A.N., CCXLIX/2. Orig., hîrtie difolio (30,7 x 22,3 cm.), filigran, cerncală neagră, nouă amprente digitale.

¹ Omis în orig.

² Amprentă digitală.

³ Neclar.

⁴ Panaioti, martor <m.p.>; ... martor <m.p.>.

130

1697 (7205) iulie 2

Mihalache, fiul lui Dumitru brăgar, vinde lui Cîrstea căpitan, cu 70 de lei, partea sa din cele două dugheni și două locuri de dugheni de pe Podul Vechi din Iași, pe care sora lui, Sanda, o vînduse cînd el se afla la Moscova.

Adică eu, Mihalache, ficiorul lui Dumitru brăharu, fratele Sandii, nepot de fată Neculii, fac știre cu acest zăpis al mieu la mîna dumis(ale) Cîrstii ce au fost căpitan de dărbăni cum, rămîndu-ne noă de la părinții noștri doă dughene gata cu pivniță de piatră și doă locuri de dughene în tîrgu în Ieș(i), pe Ulița Podului Vechiu, și neîntîmplîndu-mă aice, în Ieș(i), fiind la Moscu, iar soru-me Sanda, sculîndu-se, au vîndut dughenile cu pivnița și cu tot locul și parte ei și parte me.

Și viind eu în țară și găsindu-mi locul, parte me, vîndută de soru-me, am ieșit la Divanul mării sale domnului nostru Io Antiohie Constandin vodă, și ne-am întreat cu dum(nea)lui Cîrste căpitan(ul), și l-au dat măria sa vodă rămas pe dum(nea)lui Cîrstea căpitan(ul) ca să-mi plătească parte me din dugheni și din pivniță și din locurile cele de dughene ce mi să vine pe giurătare. Deci triimeșînd măria sa vodă pe boierii mării sale, pe vornicii de poatră, anume: Buta, și Gheorghieș, și Andrei Săpoteanu și Rojniță, ca să ste între noi să facă așăzare, tocmitu-ne-am cu dum(nea)lui Cîrstea căpitan(ul) și ne-am așăzat denainte dumisale boierilor celor mari și, piste banii ce a dat surorii mele, Sandii, mi-au mai dat mie, parte me, dum(nea)lui Cîrstea căpitan(ul), șaptezăci și cinci lei. Și așa ne-am tocmit și ne-am așăzat; și pe tocma și așăzarea ce am făcut mi-a dat toți banii deplin în mînule mele. Iar de acmu înainte nimine să n-aibă treabă a să amesteca peste tocma și așăzare a noastră, căci numai mie și surorii mele Sandei ni s-au venit aceste dugheni și cu pivnița și cu tot locul, iar alte sămîntîi n-au treabă; nici de acum să nu mai aibă treabă.

Și pentru credința, am iscălit și eu și dum(nea)lor boierii cei mari, și vornicii de poartă, și uliceni de pe Podul Vechi și mulți oameni buni, cari s-au întâmpnat, au iscălit mai gios, și să-i fie ocină dumisale, și giupînesăi dumisale, Marii, și cuconilor, și nepoților, și strănepoților și în toată sămînția dumisali, în veci; și pe acest zăpis al meu să aibă a-ș(i) face d(umnea)lui și dres domnesc.

Și eu, Sava uricariul, am scris.

7205 <1697> iulie 2.

Mihalache.

Neculai vel logofăt; Crupenschi jicnicer; Mihalachi Bantăș vel șatr(ar); Tanase vătav de aprozi; Andrei Săpoteanu; Vasile Rugină vornic; Ion ceprăgaru; Neacșul; Ambrosie bărbier; Buta vornic; Ionaș Anghel diiac m-am prilejit; Gheorghe vornic, martur; Costachi vornic, martur; Toader mart(or).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLIV(125. Copie din 1809.

Idem, Fond Sever Zotta, dosar nr. 44, f. 167 (copie modernă după precedentă).

EDIȚII: Sever Zotta, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 4 (1924), p. 166, nr. LXXXII (aceeași copie); *Catalog D.A.C.*, Supliment I, p. 332, nr. 1048 (rez. dezv.).

131

1697 (7205) iulie 16, Iași

Antioh <Cantemir> voievod dăruiește lui Andronache stolnic o bucată de loc din braniștea domnească, la Covasna, în ținutul Iași.

† Иѡ АНТИУХЪ КѢСТАНТИНЪ ВОЕВОДА, Б(о)жї(ю) м(и)л(о)стїю р(о)сп(о)даръ Земле МѡЛДАВСКѢ. Adecă domniia mea, binevrîndu a urma bunelor lucruri ce-au lucrat alți răpousați domni înaintea noastră de au dat milă la boiari și a slugi credincioasă pentru a lor dreaptă și cu credință slujbă ce le-au slujit domnilor și țărî, m(i)l(o)stivitu-m-am dară și domniia mea dintr-a noastră osăbită milă și am miluit pre al nostru boiarin dumnealui Andronachie stolnicul cu o bucată de loc din locul domnesc în braniște, ce iaste la Covasna, în ținutul Ieșilor, pentru a dumisale dreaptă și cu credință slujbă ce-au slujit altor domni mainte și părintelui domnii méle și a mulți pre urmă și domnii méle slujindu cu dreptate.

Și am trimis pre boiarinul nostru Vasilie Rojniță vornicul de poartă de au mărșu acolo și au strînsu oameni buni, megieși de pen pregiur, anume: Iftodie vătavul de vînători, și Gligorie Bogdaprote ce-au fost vătav de vînători, și Malcoci vînătoriu, și Mihail de acolo, și Ion, și Mihăil(ă) aprodul, și Tănase cel bătrîn, și Gavril Brînză den Comarna, și Andrei den Comarna, și Ghiorghe de la Pruna, și Dumitru Hăliță, și Simion, și Costantin Foia sluga dumisale vistiérnicului, și Mih(a)il Broateche cel bătrîn și mulți oameni buni. Și au socotit și au ales și au hotărît acea bucată de loc den sâmnu, în sâmnu, începîndu hotarul den Movila cea Mare la vale, pist(e) Covasna, alătura cu hotarul Dobrovățului și cu a Homărului și vîlceaua Fătăciunea, la deal, pîn-în zarea dealului și s(e) tîmpină cu hotarul lui Buzne, și zarea dealului în sus pîn-în hotarul călugărițălor de Socola și la vale alătura cu hotarul călugărițălor și cu hotarul Agapiei pîn-în Podul Mocrăi, și au pus stîlpu deasupra podului despre apus; și de acolo în gios, pre suptu stîncă, pîn-în hotarul lui Mihail logofătului, și iarăși pîn-în Movila cea Mare, de unde s-au început hotarul dintăi.

Pentru acée ca să-i hie dumisale de la noi dreaptă ocină și moșie, și giupînesii dumisali, și cuconilor, și nepoților și a toată săminția, cine s-ari alége mai aproape.

Așijderea, și după a noastră viață și domnie, pre cine Dumnedzău a alége domnu a hi țărî aceștiia Moldovei, din fiii noștri sau dintr-altu neam, poftim să n-aibă a strica a noastră danie și miluire, ci mai vîrtos să aibă a da și a întări și a milui precum și domnia mea nu stricăm mila și întăriturile ce-au dat și au miluit alți răpousați domni, ci mai cu bună osîrdie întărim și miluim. Тоѡ пишем.

У Мс, в(ъ) лѣт(о) хѣсе юл(іе) сѣ.

Иѡ Антиѡхъ Костантинъ воєвода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) Trecut la condică; 2) Zapisil(e) braniștii.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: Braniște, 7205/1697 iunie 16.

Arh. St. București, Mitropolia Moldovei, XI/1. Orig., hîrtie difolio (44,5 x 30,5 cm.), filigran, cemeală neagră, puțin rupt, lipit, lipsă 2/3 din fila a doua, sigiliu domnesc inelar octogonal, în cemeală roșie, cu capul de bour timbrat de o coroană deschisă și mărginit de soare și lună (crai nou), cu data de o parte și alta a botului: 16-96 și cu legenda în exergă: † Иѡ Антиѡхъ Кѡнстантинъ во(е)в(о)да М(о)лдавскѡи († Io Antioh Constantin voievodul Moldovei). Cu o copie.

Ibidem, CLIX/44, nr. 3 (rez.).

EDIȚII: C. Erbiceanu, *Ist. Mitrop. Moldovei*, p. 294-295, nr. CCCXXVII (text după orig. cu data de zi citită greșit: 17); R. Rosetti, *Cronica Bohotinului*, în „Analele Acad. Rom.”, Mem. Secț. Ist., Seria a II-a, tom. XXVIII (1905-1906), p. 175, nota 2 (rez.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 428, nr. 136 (rez. dezvoltat).

132

1697 (7206) septembrie 2, Iași

Martin ungurul și soția sa, Ana, se înțeleg să se moștenească unul pe altul după moarte.

† Adeacă noi, Martin ungurul, și cu femeia mea, Ana, mărturisim cu această adevărată diiată a noastră ca să fie de mare credință la mîna oricăruia dintre noi s-ară tîmpla a rămîne după săvîrșitul altui: ori mie, lui Mărtin, de mi s-ar tîmpla săvîrșenie întâi, ori mie, Anei. Precum fiind noi adunați de atîta vrême de ani ș-am trăit depreună amîndoi și bine, și-n greutăți, precum au vrut Dumnedzău, mult-puțin ce-am agonesit în viața noastră, și casel(e) ce-am făcut aicea, în Iași, pe Ulița Mare, și viile de la Copou și den Valea Irimiei le-am făcut tot depreună.

Deci, acmu, socotind noi că ficioni den trupul nostru nu ne rămîne pe urmă, ne-am învoit noi amîndoi ca oricareli dentru noi s-ară săvîrși înnainte, să aibă, cel ce va rămîne pe urmă, a griji pe cel răpăosat precumu-i datoria creștinească cu ce ară fi prelejul ca pre un soțu. Iară alt nime den rudele noastre să n-aibă a să amestica la nemică: nici la bucati ce-ară fi, nici la casă, nici la vii, nici la altă nemică ce-ar fi pojijiia casei ce am avea noi.

Așea lăsăm noi de a noastră bunăvoie ca să fie întărit acest lucru după datul sufletului nostru, cu mare blăstăm pentru tot ce s-au pomenit mai sus.

Iară cine s-ară ispiti a să amestica a cére ceva, deci rudele nostre să dzică că i să vine să ia, să fie neieretat de Domnul H(risto)s și de Maica Précistă, și de toți sfinții, și să fie osîndit de înfricoșatul giudeț întru adîncul întunericului. Nici den giudéță nimerea să nu să amestice a face parte cuiva den rudel(e) nostre, ca și pre unii ca aceia giudecători ce ară vrea să facă pe-ntreg peste diiata noastră îi legăm cum mai sus s-au pomenit.

Pentru aceea, am făcut noi această diiată a noastră în trezviia sănătăței nostre dennaintea a preuț(i) de-ai noștri, și preuți moldovenești, ș-altor oameni buni, poporani și vecini, carii s-au tâmplat și sînt unii iscăliți.

Și pentru mai mare credință, am întărit și cu pecețile nostre, ca să știe.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) $\overline{\chi\acute{\alpha}\varsigma\varsigma}$ сѧп(тѣмврїѣ) вѣ.

Ita affirmo ego, frater Felix Antonius Zanolii Ordinum Missionum Sancti Francisci, Consilium Missionum apostolicarum Prefectus, manu propria¹.

Ita affirmo ego, frater Aloysius Bakilequus (?) Missionum Apostolicus et Sancti Francis, manu propria¹.

Ita est frater Caralus (?) Antoni ...² egrini missionarius ap ...², manu propria¹.

Matyas Zozulinski pisarz polski, manu propria.

Și diata aceasta am scris eu, Andrei pisariul unguresc, manu propria.

ИЗ, протонон Урчул ут Врат, martor <m.p.>.

Iană s(î)nă Catrinii³.

Vasilii s(î)nă Dochiții³.

Dumitrașco ușier³.

ИЗ, ЦЕФАН ВЪТАВ, ИСКАЛ <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Diata de tocmală, după moarte să nu s(e) amestece nime.

<Scris de altă mână, cu caractere latine>: Testamentum Martini Iu ...² Iassensi beliquis vine eklesiae catholice ...².

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/23. Orig., hîrtie difolio (29,5 x 20,5 cm.), filigran, cerncală neagră, trei sigilii înclare aplicate în ceară neagră, neclare, și două amprente digitale.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, I–II, p. 84, nr. X (menț. și scurt extras).

¹ Sigiliu înclat.

² Neclar.

³ Amprentă digitală.

Antioh <Cantemir> voievod poruncește slujitorilor domnești din ținutul Tecuci să strîngă sulgiul deoarece este grabnică nevoie de el la Curtea din Iași.

Io Antioh Costantinu voevoda, B(o)ji m(i)l(o)stiiu, g(o)sp(o)dar Zemli Moldavscoi. Scriemu domniia mia la slugile noastre, la curtianii de țară, și la cei de cămară, și la aprodzii de târgu și cei de divanu, și la stolnicei, și hănsari, și călărași, și rupele și toți mișei noștri, ț(ă)ranii de ținutul Tutuvii. Vă facem știre pentru rîndul Sulgerii, care știți bine că fără cheltuială nu pote hi nici o dzi, viindu oaspeți turci și tătari ș-alții, în toate dzile, și, hiindu și slujitorii a Curții, fără obroace nu pot hi și sulgiu de cătăva vreme nu s-au scos, nici la avgustu, și s-au trimis de s-au luat cîte o samă de ialovițe de pe la oameni de la ținuturi, a cui s-au găsit, de s-au cheltuit la Sulgerie, și să li să dea cîndu a eși sulgiu.

Și hiendu datorii și la sulger, ce-au cheltuitu mai nainte la Sulgerie, într-altu chip n-am avut cum face, ce-am socotitu domniia mia de s-au scos sulgiu, să dea cu toții, nime scutialnic să nu hii, pentru ca s(ă) nu să scofă iarăși curundu sulgiu, și s-au pus

some pe la toate ținuturile; <da> ră ...² <pus> u-s-au ș-acolo la acel ținut, ...² ialoviți să dați pe izvod ce vor socoti boiarii noștri <ce> sintu acolo socotitori, și-ți da bani de ialovițe câte ...² lei, și răsurile de ughi câte 2 ughi; 1 pot(ronic) va fi a strângătorilor și 1 ban în sama Sulgerii. Și a cui ialovițe s-au luat mai dăunădizi, acmu li s-or ținia în samă câte 5 lei, pecum s-or socoti sateli.

Aceasta scriem.

U las, 7206 <1697>² sâp(temvrie) 4.

După Iorga, *St. și doc.*, XVI, p. 199–200, nr. 60. Text după orig., sigiliu domnescu mic, în cemeală roșie, din „Documentele familiei Paladi”.

¹ Toate parantezele din text aparțin lui N. Iorga.

² În textul editat, greșit: „1696”, iar la începutul actului: „Iași, 4 septembrie 7205 <1696–1697>” !

134

1697 (7206) septembrie 18, Iași

Ianole, fiul Vătătoaiei, vinde Axiniei Butculesei un loc de casă pe Ulița Măjilor Vechi, cu patru lei și jumătate.

† Adecă eu, Ianole ficiorul Vătătoaiei, nepotului Ursului Popăscul, scriu și mărturisăscu cu acesta adevărat zapis al meu la mîna dumisale Acsinia Butculeas(a) precum să s(e) știe că am vîndut eu un loc de cas(ă) pre Ulița Măjilor celor Bătrîne, cari acel loc iaste lîngă casa Tomii ficiorul lui Alevre, și lîngă casa Accsinii Suceveniții și lîngă casa lui Ion teslariul; și acestu loc de casă mi-au ramas mie de la părinții mei, de la Vătătoaie. Și tîmplîndu-s(e) de au murit unchiul meu, Dumitrașco pévețul, și rămînînd mătușă-mea Irina, făméia lui Dumitrașco, au vîndut casa lor cea veche și-au făcut casă pe locul meu, nefindu eu de față; apoi, tîmplîndu-s(e) ei de s-au căsătorit după altu bărbat, au vîndut casa Accsinii, însă numai casa, iar de loc i-au spus că iaste al meu, a lui Ianole.

Deci eu, acmu, viind și eu din gios de unde am trăit, am neguțat locul cu Accsinia dreptu patru lei p(o)!; și arătîndu-i eu locul, iar Toma m-au chemat pre mine la casa lui și mi-au dat el banii pe loc dzicînd că nu încape Accsinia, ci încape el. Apoi Accsinia au ieșit la Divan cu Toma de ș-au întreat, și l-au rămas pre Toma și i-au întorsu banii înapoi.

Deci eu, acmu, am făcut acestu adevărat zapis al meu la mîna Accsinii ca să-i fie dreaptă ocină și moșie, și dumisale, și cuconilor și nepoților dumisale, în veci; altu nime să n-aibă treab(ă) a să amesteca peste această vîndzare a mea.

Și acestu zapis s-a făcut denaintea a mulți oameni și ulicéni cari s-au prilejit la tocmala noastră, anume: preutul Darie de la S(ven)ti Ioan, și s-au prilejit și dumn(ea)lui Pilat vornicul și Gheorghii Steredzăscul vornicii de poart(ă), și s-au prilejit și dumn(ea)lui Statie zét Alevra, și Ioan feciorul Popăscului a Ursului, și a lui Ioan téslariul, și Iani ficiorul lui Bancău ot Focșeani, și Accsinia Sucevenița și alți oameni buni cari mai jos și-au pus degitile.

Însă avînd eu o sor(ă) bună, anume Pisana, carea iaste la Vrancea, nici o treabă să n-aibă a întoarce a mea vîndzare, ce să aibă bună pace.

Și pentru mai mare credința, mi-am pus dégitul, să s(e) știe.

V Мс, л(ѣ)т(о) х҃҃҃с҃ъ сѣп(темвріе) ѿ.

Ianole ficiorul Vătătoaie, vîndzătoriu¹.

Із, Шефан Пилат бор(ник), искал <m.p.>; și eu, Gheorghe Stredzăscul vornicul di poartă, m-am priliit și-am iscălit, să s(e) știe <m.p.>; аз, G(he)orghie Strez(escu) vornic <m.p.>; аз, Gheorghe vornic, mar(tur) <m.p.>; Buta vornic m-am prilejit <m.p.>².

Ion teslariul martur¹.

Ion, nepotul Ursului Popăscului, martur¹.

Iane, feciorul lui Bancău ot Focșani, martur¹.

Acsiniia Sucevenița, marturiu¹.

Și eu, Ionașcu Anghel, am scris și sintu și martur.

Arh. St. Iași, Documente, DCLIV/4. Orig., hîrtie difolio (29,7 x 21 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, un sigiliu inelar octogonal neclar și șase amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu inelar.

135

1697 (7206) noiembrie 10

Vasile Buhăiescul medelnicer și Ion gramatic judecă pricina dintre M-reă Aron Vodă și Ioniță Loiz negustor pentru bezmenul unui loc.

Carte de judecată de la Vasile Buhăiescul med(elnicer) și Ion gramaticu, din let 7206 <1697> noiem(brie) 10, ce-au avut egum(enul) de Aron Vodă cu Ioniță Loiz cupeș, pentru bezmănul acestui loc¹, fiindcă casa ce-au fost făcut Dragul au luat-o Loiz pentru datorie.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 6 r. Rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

¹ Vezi doc. din 1697 (7206) noiembrie 15 (nr. următor din acest volum).

136

1697 (7206) noiembrie 15

Mănăstirea Aron Vodă se judecă înaintea marilor boieri cu Loiz pentru casa făcută de Dragul pe locul mănăstirii și luată de cel din urmă pentru o datorie.

Altă carte de giudecată tot de la aceiași boieri, din let 7206 <1697> noiem(brie) 15, că s-au giudecat egum(enul) de Aron Vod(ă) cu Loiz pentru casa ce-au fost făcut Dragul pe locul mănăstirii și au fost luat Loiz pentru datorie; și au dat judecata să stăpînească mă(nă)st(i)re(a) casa.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 6 r. Rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

137

1697 (7206) decembrie 12, Iași

Antioh <Cantemir> voievod confirmă vechile scutiri de dări ale preoților, diaconilor și ȣircovnicilor din Iași.

ІЮ ХС НИНА. † Іѡ Антіѡхъ Константинъ воевод(а), Б(о)жію м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскон. Іată dară binecuvîntat de preabunul Dumn(e)dzău, carii știe bunătățile și mă alésă pre mine din zgăul maicii méle și mi-au

dăruit domnie și voievodzie de steag ȋitoriu Ț(ă)rîi Moldovei. Pentru cea prea covârșită milă a sa, pururea dară a mulțami lui D(u)mn(e)dzău se cuvine, că ne-au deșchis ușa milei sale și lumină de înțelegere și am vădzut și am cunoscut că nice o mărire nu stă pre pămînt neprimenită și cu moarte neînsoțită, ce ca florea să arată și ca umbra trece și să risipește tot omul.

Pentr-acéea, cu blag(o)slovenia și cu voia Părintelui, și cu sirguirea Fiiului și cu săvîrșenia S(f)nt(u)lui D(u)h, vrut-am domnia mea cu toată a noastră bună vrere, și cu curată inimă, din tot sufletul nostru și cu ajutorul lui Dumn(e)dzeu și cu învoința a tot Svatul nostru, a boiarilor noștri moldovenești, mari și mici, domnia mea m-am m(i)l(o)stivit și am dat, și am miluit, și am întărit rugătorilor noștri, tuturor preuților și diiaconilor, și ȋircovnicilor care sînt la toate besericile aicea, în tîrgul nostru Iașilor, și petrec într-acest tîrgu, ca să fie în pace de dajde împărătească și domnească și vl(ă)d(i)cească, și de colaci vl(ă)d(i)cești, și de disetină de stupi și de vin, și de gorștina de mascuri și de dijmă de pîine, nici să lucrédze noao nici un feliu de lucru, nice la curte, nici la mori, nici cu tîrgul, nici mitropolitului, nici podvodzi să nu ducă, nici cai lor de olac să nu le ia, nici boi lor pentru darea altor oameni, nici la podvodzile mitropolitului să nu înble, nici pentru alte cît de mici angherii, și nici văcărît, cînd s-a tîmpla, ei să nu dea.

Așjidirea, în casăle lor, făr-de voia lor, nime să nu aibă a găzdălui, nici boiarin, nici slujitoriu, nici curtean, nici sol, nici alți nime, ori ce fêl de limbă ar fi, pentru căci sint ei la orașul și besericile unde iaste scaunul domniii noastre a Moldovei și slujesc în besericil(e) dumn(e)dzăiești dziua și noaptea și să roagă lui Dumn(e)dzău pentru pravoslavnicii domni cei pristăviț(i) și pentru cei vii ce domnesc ȋ(a)ra aceasta și pentru toți pravoslavnicii creștini, și ei n-au altă agonisită, sau meșterșug, sau neguțătorii, ce numai să hrănescu din sv(î)nta beserică.

Drept acée, domnia mea m-am m(i)lostivit și i-am iertat pre dînșii de toate precum au fost iertați și de alți domni ce-au fost mainte de noi, de ș-au făcut și ei pomană, iară ei să aibă a ruga pre D(u)m(ne)dzău pentru păcatele noastre și a părinților noștri și pentru sănătatea domniii mêli și a doamnei noastre și a fiilor noștri.

Iar după a noastră viață și domnie, ori pre cine Dumn(e)dzău va alége din frații noștri, sau din fiii noștri sau dintru a noastră sămînție, sau dintr-alt neam, poftim să nu le strice lor mila și așădzarea aceasta, ce mai vîrtos să-i miluiască și cărți să le întărească. Iar cine să va ispiti a le strica mila și întăritura aceasta, acela să fie neiertat de Domnul Dumn(e)dzău ce-au făcut ceriul și pămîntul și de Preasv(î)nta și Curata Maica Sv(i)nții Sale și bl(e)stămat de 4 Evang(he)listi și de 12 Sv(i)nți vîrhovnici Apostoli și de 318 Sv(i)nți Ot(e)ți ce-au fost la Nicheea și să aibă parte cu Iuda și cu tricleatul Arie în nesvîrșitii véci și muncă.

Тоє пишем г(о)сп(о)дств(о) мн.

Ѳ Ис, л(ѣ)т(о) хъсѣ дек(емвриѣ) вѣ.

И ѡ Антиѡх Костантин боевода <м.р.>.

Дѣмитрашко писал.

<Pe verso-ul filei a doua, însemnare din sec. XVIII>: 7. Ioan Antiohi voievod.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXI/64. Orig., hîrtie difolio (45 x 30 cm.), filigran, cerneală neagră (invocația simbolică și intitulăția, în cerneală roșie), sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,7 cm.), în cerneală roșie, cu capul de bour umbrat de o coroană deschisă și mărginit de soare și

lună (crai nou), cu data de o parte și alta a botului: 16–96 și cu legenda în exergă: † Иѡ АНТИМѢХ КОНСТАНТИН БО(Е)В(О)ДА М(О)ЛАДАВСК(О)Ї († Io Antioh Constantin voievodul Moldovei).

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XXVIII–XXX (1919), p. 249 (rez.); <Ghibănescu>, *Acad. Română și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 216 (rez. după precedentul).

138

1698 (7206) februarie 20, Iași

Antioh <Cantemir> voievod întărește M-rii Bînova stăpînirea asupra satului Zărnești din ținutul Fălciu restituit mănăstirii de fiicele lui Gavrilaš <Mătiaș> fost <mare logofăt>, căruia îi fusese dat de călugări pentru a termina zidirea acesteia.

Io Antioh Costantin v(oi)e vod, cu mila lui Dumnezeu, domn Țării Moldovei. Adică au venit înainte domniei mele și înainte alor noștri moldovenești boieri, mari și mici, rugătorii noștri, egumenul și cu tot soborul de la sfînta mănăstire Bînova, și ne-au arătat adevărat zapis de la Elena ce-au fostu comisoaie și de la Alexandra ce-au fostu spătăroaie, fetele lui Gavrilaš ce-au fost log(o)f(ă)t, scriindu pentru satul Zărneștii, ce sîntu pe Prut, în ținutul Fălciului, cum acel satu Zărneștii hiindu dat de ctitori acei sfinte măn(ă)stiri Bînovii și măn(ă)stire fiindu neistovită desăvîrșit și Gavrilaš log(o)f(ă)t fiindu la cînste, au datu acel satu Zărneștii călugării de la aceea sfîntă măn(ă)stire Bînova lui Gavrilaš log(o)f(ă)t pentru să s(e) apuce dum(nea)lui să facă aceea sfîntă măn(ă)stire desăvîrșit, dîndu-i și toate dresăle acelui satu la mîna dum(i)sale; și într-aceea vreme războlindu-să Gavrilaš log(o)f(ă)t, și i s-au tînplat de au murit, rămas-au acel satu la mîna ficiorilor dumilorsale cu toate dresăle. Și l-au stăpînit cîțiva ani gîndindu că doar or pute ei să facă aceea sfîntă măn(ă)stire după cum s-au apucat părintele lor Gavrilaš log(o)f(ă)t; și nici ei n-au avut prilej ca să o săvîrșască aceea sfîntă măn(ă)stire. Și neputîndu nici ficiorii a o săvârși sfînta măn(ă)stire, au socotit éle că iaste cu păcat și cu mare blăstăm să ție ocinele sfintei măn(ă)stiri, ce sînt date de ctitori; macar de-ar hi și făcut și sfînta măn(ă)stire, nu se cade a să lua daniile ctitorilor, ce au făcut acel zapis cu mare blăstăm de la mîinile lor cum să le hie acel satu Zărneștii iar sfintei măn(ă)stiri Bînovii dreaptă ocină și moșie, nime dintru feciorii sau nepoții sau strănepoții lui Gavrilaš log(o)f(ă)t să nu mai aibă treabă cu acel satu Zărneștii, în veci.

Numai zapisăle, drésă ce-au fostu pre acel sat, neîmplîndu-să de față, nu le-au dat la mîna călugărilor, ci au zis că le vor da pe urmă; iar de s-ar mai scula cineva din seminție lor, feciori sau nepoți sau altă rudenie cu vreun dres pe acel sat, la ce giudecată ar merge să nu li să ție în samă ce ca să ia să dea în mîinile călugărilor de Bînova și să hie acel satu dreaptă moșie sfintei mănăstiri cum iaste dat dintăi de ctitori cu moșiile și cu tot venitul, măcar de-ar scrie că au istovit mănăstire, măcar bani de ar zice că au dat pe acel satu tot să nu să ție în samă, căci di s-ar hi și dat ceva pentru acel satu, iară de bună voie lor au socotit să hie pentru sufletele și iertare păcatelor și a părinților lor; în care zapis s-au aflat că au fostu de față sfînție sa răposatul părinte Theodosie ce-au fost mitropolit al Țării Moldovei, hiindu pre acea vreme episcop la Roman; și sîngur svinție sa au scris zapisul pe cuvîntul și învîțătura acelor giupînesă, fetele lui Gavrilaš log(o)f(ă)t, scriindu cu mare blăstăm asupra cui

s-ar mai scula cu gîlcevi pentru acel satu ori cu ce mijloc; ș-au și iscălit acel cinst(it) părinte într-acei zapis și dumnilor acele giupînesă ș-au pus pecețile.

Deci și domnie mea, văzîndu acel adevărat zapis scriindu cu mare blăstăm, și domnie mea am întărit sfintei mănăstiri Bîmovii cu acel sat Zărneștii, pe Prut, în ținutul Fălciului, cu mori și cu tot venitul ca să hie și de la domnie mea dreaptă ocină, și moșie, și uricu, și întăritură, și neclintit și nerușăit, în veci.

У Мс, в(ъ) лет(о) хѣсѣ фев(р)варіе) ꙗ.

Некѣлан Донич вел луг(о)ф(е)т искал¹.

Писал Басиле Нягѣл.

Arh. St. București, Ms. nr. 646, f. 48 v., nr. 5. Copie în Condica M-rii Bînova, scrisă în 1796 octombrie 2, de Costantin Polimaz logofăt.

EDIȚII: *Catalog A.I.C.*, IV, p. 437, nr. 1981 (rez.).

¹ În mijlocul unui sigiliu figurat de copist, mențiunea: „pecete g(os)p(o)d“.

Antioh <Cantemir> voievod judecă pricina dintre mănăstirile Balica și Galata pentru niște mori de pe gîrla unde a fost pioa de silitră.

Copie de pe o carte g(os)pod a domnului Antioh Costantin v(oie)voda cuprinzătoare în pricina a doao mori de pe apa Silitra a mănăstirilor Galata și Frumoasa, din velet 7206 <1698> april(ie) 13.

† Иѡ Антиѡхъ Костантиѡ воєвод(а), Бож(іе)у м(н)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)д(и)н(ъ) Зем(ли) Молд(а)скѡи. Facem știre cu această carte a domniei mîle că avînd pîră de față, înnaintea domniei mîle și a tot Svatul nostru, rugătorii noștri egumenul de la Sv(î)nta Vineri de tîrgu de Iași și de Balica, mănăstirea din șes ce s-au chemat Gălata de Jos, cu egumenul de Gălata pentru niște mori ce-au făcut și Sv(î)nta Vineri și Găla<ta>¹ în gîrla ce-au fost pioă de silitră, care gîrlă iasă din iazul morilor mănăstirii Balicăi celor vechi, ce sînt doao roate, zicînd egumenul de Gălata cum ș-au pus egumenul de Sv(î)nta Vineri iazul morilor lui ce sînt în Gîrla Silitrei, făcut acmu prea sus, și nu curge apă deajuns să îmble și moara Gălății, ce-i mai gios.

Pentr-aceea, domniia mea împreună cu tot Svatul domniei mîle am socotit ș-am ales pre al nostru cinstit și credincios boier, dumnn(ea)lui Ilie Enache vel stolnic, și l-am trimis acolo ca să socotească și să-i așaze cum a fi mai [mai] cu dreptul. Și mergînd dum(nea)lui stolnic(ul) acolo așa au aflat: să mai coboare egumenul de Sv(î)nta Vineri puțintel lăptoacele morilor lui din vad(ul) de unde au fost pioa silitrei să margă apa și la moara Gălății cît trebuie. Însă cînd a fi apă deagiuns să ajungă apa morilor mănăstirii Balicăi celor doao roate vechi ce sînt în iazul de sus de iasă gîrla Silitrei cîtă apă va prisosi den tr(e)aba acelor doao roate a morilor celor vechi a Balicăi atîta să sloboadă pe gîrla Silitrei să îmble și celea mori din gîrla Silitrei ș-a Svintei Vineri ș-a Gălății. Iar cînd va fi apă numai de cele doao roate vechi a morilor Balicăi, numai acelea să îmble, iar morile din gîrla Silitrei să stea pînă cînd va fi apă de prisosit morilor Balicăi celor vechi, făcîndu-le dumn(ea)lui stolnicul cel mare și mărturie la mînule amînduror egumenilor, și de Svinta Vineri, și de Gălata, cu iscălitura dumisale, în care mărturie s-au iscălit egumenii amîndoi, văzînd așăzarea dreaptă fără nici o

strîmbătate; și încă au mai iscălit și alți egumeni de pre la alte svinte mănăstiri care s-au tîmplat la această socoteală și așăzare; ce pe cum scrie în mărturia dumisale stolnicului așa să să fie.

Încă am dat domnia mea această carte a domniei méle la mîna egumenului de Svînta Vineri ca de s-a scula cineva din oamenii egumenului de Galata: ori morar, ori slugă, ori hie cine ar hi, ori singur egumenul de Gălata să margă ziua sau noaptea, pre ascuns, să margă iazul morilor sau lăptoacele morilor Balicăi de unde au fost pioa silitrei să sloboază apa pe gîrlă la morile Gălății cînd a fi apa numai pe cele doao roate a morilor Balicăi cele vechi și a sminti morile de apă să nu îmble, pre unul ca acela să-l aducă la Divan și să hie de mare certare și să plătească și paguba morilor Balicăi celor vechi ce-ar păgubi. Iar cînd ar hi apă multă să treacă piste cît trebuie morilor Balicăi celor vechi cu socoteală bună și pe așezare ce s-au așezat să sloboază apa și pe gîrla Silitrei să îmble și acelea mori. Iar cînd n-ar avea apă de agiuns, atuncea să stea și moara Svinte Vineri ce-i în gîrla Silitrei și a Gălății ce-i mai de gios de aceea pe acea gîrlă. Și într-alt chip să nu hie.

În cea adevărată iscălit așa: Antioh Constantin².

Această copie s-au prescriș de mine din cuvînt în cuvînt întocma de pe acea adevărată și am iscălit în Mitropolia Chișinăului, anul 1818 aprili 1 zi. Zinon monah, pisar <m.p.>.

Această copie, cercetîndu-se de exarhiceasca, duhovnicească Dicasterie a Chișinăului și fiind întocma cu cel adivărat hrisov, s-au încredințat cu iscăliturile și punerea peceții numitei Giudecătorii în Chișinău, anul 1818 apr(ilie) 1 zi.

Chiril arhimandrit <m.p.>.

Arh. St. București, M-rea Galata, IV/5. Copie.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 438–439, nr. 1989 (rez. cu data de zi: 17).

¹ Omis.

² Urmează mențiunea: „loc(ul) peceții”.

Anița, soția răposatului Aslan cămăraș, vinde lui Sandul Adam negustor o casă de pe Ulița Frecău, cu 120 de lei bătuți.

Adec(ă) eu, Anița, giupănias(ă) a răpăusatului Aslan cămărașul, scriu și mărturisăscu cu cestu adevărat zapis al mieu, ca s(ă) fie de bun(ă) credință la mîna dumisali Sandului Adam neguștorul, precum eu, de nime nevoit(ă), nici asuprit(ă), ce de a mia bun(ă)voe, i-am vîndut a mea driptă moșie și cumpărătură, o cas(ă) cu loc cu tot, aici, în tîrgu în Ieși, pre Ulița lui Frecău, cari cas(ă) îm(i) este mie diriptă cumpărătură de la Cîrstina, fata Stancăi, iar Cîrstăni i-au fostu diriaptă cumpăratur(ă) de tat(ă)-său Pavăl, ce-au fostu jitniciar. Deci această cas(ă) ce scriu mai sus, cu tot locul, le-m vîndut dumisali Sandului Adam neguștorul, diriptu o sută și doaîdzăci de lei bit(ih). Și mi-au făcut dumnealui plat(a) deplin întru mîna noastră. Deci pintru aceia, ca să-i fie dumisali diriptă ocin(ă) și moșie și cumpărătură, în veci neclătît, întreat-am și pre toț(i) fraț(ii) miei și rude ca s(ă) cumpere, și nim(e) n-au vrut, toț au pozvolit să cumpere cin(e) i-a hi voe. Deci pentru aceia ca să fie dum(i)sali diriptă

moșie, dum(i)sale și giupînes(ei) și cuconilor dumisali, în veci, neclintit. Și s-au dat dumisali și zapisă cel de cumpărătură, cari am cumpărat noi de la Cărstîna fata Stancăi, și altu zapis ce-au fostu de cumpărătură tot pre această cas(ă) mai de nainte vreme; deci ca s(ă) aibă dumnealui Sandul Adam negușitorul a-ș face și dires domnescu pre ceste cas(e). Iar cini s-ar scula, den frații miei, sau ficii, să strîci această adevîrat(ă) vîndzari și tocmal(ă) de bunăvoe noastră, la ce giudeț ar merge să fii de rușine, pentru căci eu pe toți oamenii miei i-am întreat și nim(e) n-au vrut să cumpere.

Și această tocmal(ă) și vîndzare a noastră s-au făcut denainte dumisali starostea de negușitori și denainte altor neguș(i)tori, cari mai gios au iscălit.

Și pentru mai mare credința, am pus și noi pecetea ca s(ă) fie de mare credință.

În Ieș(i), I(ea)t, 7206 <1698> iunie 25.

Anița cămărășoae¹.

Γαββας σραροστας, παρών; Θομάς, μαρτιρας; Νηκολας, μαρτηράς; Γεωργιος, μαρτηράς; Μοῦρζας μαρτιρας; Νηκολα, μαρτήρας; Αθανασης, μαρθηρας; Κυρηακος, μαρτηρας; Sandul Crupenschi vel jit(nicer); Apostol martor.

Și eu, Sandul Sali biv post(elnic), am scris zapisul.

După Ghibănescu, *Actele caselor Institutului Gregorian („Maternitatea“)*, în „Ioan Neculce“, fasc. 9, partea I (1931), p. 130, nr. LXXXI. Orig.

¹ Urmează menț. editorului: „I(ocul) p(eceții): flori“.

² Savvas staroste, de față; Thomas, martor; Nicolas, martor; Ghiorghios, martor; Moirzas, martor; Nicola, martor; Aftanasis, martor; Chiriacos, martor.

141

1698 (7207) octombrie 28, Iași

Antioh <Cantemir> voievod îl împuternicește pe egumenul M-rii Cetățuia să ia viile nelucrate din Valea Cozmoaiei și să le dea celor care vor să le lucreze.

† Иѡ ѲѢТІѦХ НОСТАНТИН ВОЕВОДА, Б(о)жї(е)у мил(о)стї(ю), г(о)сп(о)даръ Земли Мо(л)давскон. Dat-am cartea¹ domniei mele rugătorului nostru egumă<nul sfintei mână>¹stiri de la Cetățuie, să hie volnic cu cartea dom<niei mele ... oameni>¹lor carii au vii la Valea Cozmoaie pre locul s<fintei mânăstiri>¹ și le-au lăsat de nu vor să le lucrédză, unii de un a<n alții de>¹ trei și mai multu, și acélea vii păgubăscu ș<i>¹ ...¹ căci stau negrijite și fără(ă) garduri. Deci ca să aibă ei ...¹ să-ș(i) lucrédză viile acmu, de toamnă. Iar carii n<u și le vor lucra>¹ în ceastă toamnă, am dat voie egumănului <a le lua și a le>¹ da acéste vii altora, cu pomet cu tot, cine s-or afla să le lucrédză și să le facă zapis să le hie moșie în véci. Iar aceia treabă să nu mai aibă nici cu viia, nici cu pomeții. Și într-alt chip să nu hie.

У Иѡ, л(ѣ)тѣ х(ѣ)ст(ом)в(рі)е кн.

Иѡкѡв <писал>.

<Pe verso, din sec. XVIII>: 7207,<1698> oc(tom)v(rie) 28. <Nr.> 3.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: Vie ot Valea Cozmoaie. No. 7.

Arh. St. București, M-rea Cetățuia, IV/7. Orig., hîrtie (29 x 20,2 cm.), filigran, cemeală neagră, lipsă o bună parte din treimea din dreapta a actului, lipit pe altă foaie, sigiliu domnesc mijlociu aplicat în cemeală roșie, parțial imprimat.

¹ Lipsește o bună parte din treimea din dreapta a actului.

142

1698 (7207) noiembrie 20, Iași

Toader Ducniță cu soția sa, Candachia, și nepotul său, Nicolai, vînd lui Lupașco, fiul lui Tudori, și soției sale un loc de casă în Iași, cu 12 lei.

† Adecă eu, Toader Ducniță, scriu și mărturisesc și cu femei me, Candachie, și cu nepotul meu, Niculai ficiorul Grecului de Totoești, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zăpis al nostru cum de nimi siliți, nici asupriți, am vîndutu dir<ea>¹pătă, oci[ci]nă și moșii cari au cumpărat părinteli meu Nicoră Ducniță de la Isac croitorul și de la Păpăluță capitanul, un loc di cas(ă), cari locu este între Făsiitul vornicului și-ntri Tudorii...², vîndutu eu, Toder ficiorul lui Ducniță, și cu to<a>t(ă) seminție me dumisal(e) lui Lopașco ficiorul lui Tudori și giupînesii dumisal(e) și cuconilor dumisal(e) ca să-i fii dir<e>¹aptă ocin(ă) și moșii dumisal(e), în veci. L-am vîndutu drept doisprădzeci lei, bani gata.

Deci la ceastă tocmal(ă) a noastră s-au tîmplatu dumnealui Zamhir vătavul, și Statii zet Alivra, și Panait zet Dumitrașco căldărarul și alți omen(i) buni car(e) s-or iscăli mai gios. Deci noi, vădzindu tocmal(ă) bună, ne-am iscălit și ne-am pus și pecețil(e), să să crează.

У <III>¹с хэсз ное(м)ври къ dzili.

Toderu Ducniță³; Candachie femei lui Toder³.

† Ier(o)monah Calistru, egumen; † eu, Toder Bojco, am scris zăpisul și marturu sintu <m.p.>; Zafirîs, marturu <m.p.>; Costantin zet Pălad(e), marturu[ru]; † pop(a) Dachie, martor <m.p.>; аз, Тоадер флевра, искал <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în prima jumătate a sec. XIX>: 1) † Zăpisul pentru loc de cas(ă) a lui Ducniță, <tradus în grecește>; 2) 7207 <1698> noiembrie 20. No. 3.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLXXXVIII/9. Orig., hîrtie difolio (33,4 x 22,4 cm.), filigran, cerneală neagră, patru amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ Omis în orig.

² Urmează cîteva cuvinte tăiate de aceeași mînă.

³ Amprentă digitală.

143

1698 (7207) decembrie 20, Iași

Toader și soția lui, Safta, se judecă cu Constantin și cu soția acestuia Anița pentru case, dugheni și pivnițe din Iași.

† Adecă eu, Toader, și cu făméia mea, Safta, fata lui Păladie făclieriul, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zăpis al nostru la mînule dumisale cumnatului Costantin, carile ține pre Anița, sora fămiei mele, fata lui Păladie, cum fiindu noi gineri lui Păladie ne-au împărțit dumnealui dzéstrea pînă au fostu viu, cui ce s-au îndurat.

122

Deci, mie și fâmei méle, Saftii, ne-au dat o pivniță cu dughiéne în Tîrgul din Sus pre Podul ți Hagioaie¹, iară cumnatului Costantin și fâmei sale, Aniții, le-au dat o casă cu pivniță în Tîrgul Făninii și le-au mai dat și alte case iară în Tîrgul Făninii, în care cas(e) șede Nisan staroste de jidovi.

Iară după moartea socrului nostru, lui Păladie, socotindu eu că sînt mai de preț pivnița și cu casele din Tîrgul Făninii ce-au dat socrul meu lui Costantin, și pivnița mea și cu dughiénele din Tîrgul din Sus sîntu mai proaste, am cerșut să-m(i) facă și mie parte în pivnița și-n casele din Tîrgul Făninii; ș-am avut multă gîlceavă și pîră cu cumnatul Costantin. Deci cumnatul Costantin scoțîndu diiață făcută de socrul meu Păladi cum i-au dat lui pivnița și cu casele din Tîrgul Făninii încă pînă au fost viu și au adus Costantin și oameni buni de au mărturisit cu sufletele lor tot într-acestași chip, după cum scrie diiața, anumi au adus marturi pre Nicului Meleștan, și Vas(i)lie căldărar, și Gligoraș făcliér, și Neculai Derviș făcliér, carili au fostu la moartea socrului, lui Păladie, și Gligoraș sînă protopopul Costantin, și Costantin Botedzatul, și Drosea, carile au fostu iar de casa socrului; și vădzîndu noi că mărturisescu acești oameni buni cu sufletele lor într-acesta chip cum au dat socrul Păladie pivnița și cu casele din Tîrgul Făninii cumnatului Costantin și fiicii sale, Aniții, femeii lui Costantin, n-am putut ieși din dreptate nice m-au dat giudețul pre mine să întru în casele și-n pivnița din Tîrgul Făninii, ce pentru căce fiindu casele și pivnița cumnatului Costantin mai de preț decît a méle și, gîlcevîndu-l și eu fiindu om mai scăpat, ne-am tocmît și ne-am aședzat să-mi mai dea Costantin o sută de lei bani gata și să-mi ție în sam(ă) și cindzeci de lei dintr-un zăpis din partea dumisale, și iarăș(i) să-mi mai ție în samă unsprezécî lei dintr-un cal, iar din partea dumisali și să-mi mai dea o bute de vin de o sută și doadzeci de védre. Și mi le-au dat toate acestea ce scriu mai sus.

Pentru acéea, de acmu înnainte să ție cumnatul Costantin cu pace casăle și cu pivnița din Tîrgul Făninii, în véci, făr-de nici o gîlceavă dispre mine sau dispre feméia mea sau dispre ficiorii noștri și eu să ȋiiu cu pace dughiénele și pivnița din Tîrgul de Sus făr-de nici o gîlceavă dispre Costantin sau dispre feméia dumisale. Iară altă, mult-puțin ce-au mai rămas de la socrul nostru Păladie, ne-am socotit de a împărți frățéște tot în doaă pîn-la un cap de ață și altă gîlceavă între noi să nu mai fie.

Și aceast(ă) tocmală și aședzămîntu l-am făcut dinnaintea dumisale lui Vasilie Costachie marile dvornic de Țara de Gios, și dinnaintea moliftii sale protopopului Ursu de la besérica domnească de pre Poartă și dinnaintea dumilorsale vornicilor de poartă, anume: Ștefan Pilat, și Buta, și Ghiorghii Steridzăscul, și Vasilie Rojniță și Ghiorghiaș.

Și pentru mai mare credința, am iscălit noi și fāméia mea, Safta, ș-au pus pecétea și au iscălit și dumnelui Vaslie Costachie vel vornic și dumnealor vornicii de poartă au pus pecétea Porții mării sali lui vodă și au iscălit și molifta sa protopopul Ursu și alții carii s-au tîmplat la această tocmală.

Iară carili dintru noi a mai scormi pîră piste această tocmală și aședzămînt ce-am făcut, acela să fie de mare certare dinnainte Divanului mării sale lui vodă și dinnainte ori a ce giudețu s-ar tîmpla. Aceasta facem știre.

Și eu, Gligori, am scris zăpisul ca să s(e) știe.

У Мѣ, а(ѣ)т(о) хѣѣз аек(ембріе) ѣ.

† Toadér Botco iscalu; † Safta, fata lui Păladi.

Из прѣтѣнѣнѣ Ѹрсѣа ѡт Братъ martor, искаа, 1699² (sic) <m.p.>; † vornicu Buta; <m.p.>; Gligorașco staroste și martur³; † Vas(i)lie căldărari³; Neculai Dirviș, martur³; Toder de la aga, martur <m.p.>; † Istratie făclier, martor.

Из, Вас(и)ліе Квстаке вел вор(ник) <m.p.>.

Из, Шефан Пилат вор(ник) глѡт(нѣи), искаа <m.p.>.

Из, Гиѡрге ворник глѡтни <m.p.>.

...⁴ μαρτπο τα ανοθεν <m.p.>.

Из, Ёѡн шет(рар) искаа, вторїи шетр(ар), братъ попъ Ѹрсѣа <m.p.>.

† Из, Некѡлан Мелещан, искаа <m.p.>.

† Глигорашко искаа și martor <m.p.>.

Из, Дросѣ, искаа, martor <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, însemnări din prima jum. sec. XIX>: N. 3 <tăiat cu cerneală cafenie și scris>: 4; 7207 <1698> dech(em)v(rie) 20.

Arh. St. Iași, Documente, DVI/1. Orig., hîrtie difolio (44,5 x 30,3 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliul rotund (3 cm.) al Porții domnești, avînd în cîmp o cruce și inițialele: „P(e)ce(tea) P(o)r(ții)“, două sigilii înclare, unul octogonal neclar și celălalt rotund (1,2 cm.), al lui Vasile căldărarul, cu inscripția chirilică: „Vasilie“.

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

² Cu cifre arabe în orig.

³ Amprentă digitală.

⁴ Semnătură grecească indescifrabilă.

⁵ ... mărturisesc cele de mai sus <m.p.>.

144

1699 (7207) ianuarie 13

Antioh <Cantemir> voievod scutește de dări o pivniță de pe Ulița Nouă din Iași a M-rii Aron Vodă.

Carte de la Antiohie vod(ă), din let 7207 <1699> ghen(arie) 13, iarăș(i) pe ace pivniți¹ să fie scutită.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 6r. Rez. în condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 455, nr. 2078 (menț.).

¹ V. doc. nr. 72 din acest volum.

145

1699 (7207) februarie 25, Iași

Sava arhiepiscop și mitropolit al Sucevei și al întregii Moldove vinde lui Ștefan Bîrcă de la Vistierie și soției sale Safta o casă cu locul ei în Iași, pe Ulița Feredeilor, lîngă Mitropolia Nouă, cu 80 de lei.

† ГАВА, БА(А)Г(О)Д(А)ТІЮ Б(О)Ж(І)Ю, АРХІЕПІСКП И МИТРОПОЛИТ ГУЧАВСКИИ И ВЪСИИ МЛАД(А)В(НИ). Facem șt(i)re cu acestu adevărat zapis al nostru cum, de a noastră bun(ă)voie, avîndu o cas(ă) cu locul ei aicea, în tîrgu în Iași, din vale de Mitropolia Noao, pre Ulița Feredeilor, care casă iaste între Mitropolié, între casa pisariului ungurescu și între casa lui Ion șătrariul al doil(ea), alătore cu stîlpii

Mitropolii Noao, ce să cheamă Beserica Albă, și locul începîndu, a casăi, de la porțița Mitropolii în gios, alătur(i) cu ulița pînă în colțul zăpladzilor de lovește în ulița ce mîerge la deal împotriva pisariului ungurescu, care cas(ă) ne-au fost noao cumpărătură de la dumneaei Anisia și de la fiu-său, Ion. Această casă și cu tot locul ei o am vîndut dumisali lui Ștefan Bîrcă de visterie și giupînesăi dumisale Saftei, drept optudzăci de lei bă(tuși), ca să l(e) fié dreaptă ocină și moșiie, lor ș(i) cuconilor și a toată sămințîii, în veci. Și i-am dat și zapisele celi vechi ce-au fostu de la vînzătorul nostru ca să aibă a-și face și dres domnescu pre zapis ce i-am dat.

Și [la] această tocmală s-au făcut dinnaintea dumisali Niculai Donici vel log(o)făt ș-a mulți boiari carii mai gios au iscălit; și noi încă am pus pecetea sv(i)nteii Mitropolii ș-am iscălit ca să fii de credință. Și altu nime să nu s(e) atingă di această tocmală(ă) de vîndzare a noastră; iar cine s-ar atingé să fii [d] suptu blăstăm.

У Ис, л(ѣ)т(о) хъсз фев(р)аріе) кѣ.

† Из, Гавва митрополит Гучавскій <m.p.>.

Из, Некулаи Донич вел луг(о)ф(е)т, искал <m.p.>.

† Из прѣтѣхънѣнъ Ѹрѣл ѡт Брат, martor. 1699¹ <m.p.>.

† Andrei pisariul ungurescu m.p.

Из, Їѡн втори шетрар, искал <m.p.>.

Из, Їѡн Цѣптелич столник, искал <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: † Zapis de cas(ă) ce-am cumpărat în Iaș(i) de la mitropolitul.

Arh. St. București, Mitropolia Moldovei, X/2. Orig., hîrtie difolio (31,1 x 20,5 cm.), filigran, cemeală neagră, lipit la îndoituri, sigiliu aplicat în cemeală neagră (3,5 cm. diam.), avînd în cîmp pe Sf. Gheorghe călare ucigînd balaurul iar în exergă, legenda: † Сіа печать Г(в)л(ѣ)тѣи Митрополи Гучавскон *1691* М.Д. * († Aceasta este pecetea Sfintei Mitropolii a Sucevei. 1691. M.D.). Cu o trad. rus.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 456, nr. 2084 (rez.).

¹ Cu cifre arabe.

Antioh <Cantemir> voievod confirmă M-rii Trei Ierarhi dreptul de a lua vamă cîte 20 de bani de la fiecare car cu marfă care intră sau iese din Iași ca și de la cele cu pește, de la care va lua și cîte două ocale de pește.

Ispisoc... de la Antioh Costantin voievod, așijderea pentru mila ce scrie mai sus, din let 7207 <1699> mai 28, <precum au făcut mila sfînteii m(ă)năstiri Trei Sfătitorilor ca s(ă) aibă a lua de la toț(i) căraușii carii vin în tîrgu cu marfă și carii ies din tîrgu cu marfa cît(e) douazăci de bani de la tot caru; și carii vin în tîrgu cu pești, așijderea să aibă a lua de la toată caruța di pești cît(e) douazeci de bani și cîte doau oca di pești de la toți oamen(ii): or(i) neguțitor(i), or(i) turci, or(i) slujbaș(i), or(i) di ce breasla ar fi, toț(i) trebuie să de acesti toate ce scrie mai sus>¹.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 81v. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

Ibidem, f. 335 r. (rez.).

¹ Completat după rez. din 1711 (7219) februarie 7, la care rezumatul de față se referă (v. doc. nr. 409 din acest volum).

147

1699 (7207) iunie 17, Iași

Antioh <Cantemir> voievod judecă pricina dintre Costandin Sevasto gramatic, fiul lui Iacomache Sevasto fost mare vameș, și Toader Albotă fost mare armaș pentru un loc de la Rediul lui Tătar, dînd cîștig de cauză celui dintîi.

† Иѡ АНТИУХЪ КОСТАНТИНЪ ВОЕВОДА, Б(о)ЖІЮ М(И)Л(О)СТІЮ, Г(О)СП(О)ДА(Р)Ъ ЗЕМЛИ МОЛАВСКИИ. Adecă s-au pîrît de față înnaintea domniei méle și a totu Sfatul nostru credincios boiariul nostru, dumnealui Costantin Savasto gramaticul, ficiorul lui Iacomachi Sevasto ce-au fostu vameș mare, cu boiariu nostru, cu Toader Albotă ce-au fostu armaș mare, pentru un loc de moșie și de odaie cu iaz, care loc au fostu din hotarul tîrgului Iașilor, la Rédiul lui Tătar, ce l-au fost datu răpoasatul Iliaș Alecsandru vodă danie lui Enachie ce-au fostu postélnic, și după moartea lui Enache postélnicul au fostu cădzut acel loc pre saama unui frate a lui Enache postélnicul, lui Costantin ce-au fost armaș mare; iar după ce au fost voia lui Dumnedzău de-au ieșitu părintele domniei méle cu domniia la scaun, Costantin armașul, ca un om strein, au lipsit din țară, iar Toader armașul, ficiorul lui Albotă, au mersu la părintele domniei <mele>¹ Costantin vod(ă) și au dzis cum că și Costantin armașul au murit și nimic sămînță de a lor n-au rămas, căce n-au avut ficioni nici el, nici frate-său, și-au cerșut Toader armașul acel loc să i-l dea lui danie.

Deci, măriia sa, părintele nostru, Costantin vodă, socotind cum Toader Albotă armașul hiind pemintean, ficior de boiariu de țar(ă), i-au fostu datu lui danie acel loc și încă l-au fostu miluit și cu vornicia la Cîmpul Lungu, gîndind că va sluji cu credință. Iar el, ca un om ce n-au fostu cu credință domnului și priitoriu țărîi, au fugit în Țara Leșască și în urma lui, cu îndemnarea și cu meșterșugurile lui, au și luat léșii Cîmpul Lungu suptu ascultarea lor și au făcut multă scădere țărîi. Mai pre urmă și cuvîntul lui ce-au fostu dzis c-au muritu Costantin armașul, fratele lui Enache postélnicul, încă s-au aflat în deșertu, că n-au fostu muritu, și au vinitu iară în țar(ă) și, după ce-au vinitu în țar(ă), cu dreptaate s-au socotit și iarăș(i) s-au dat acel loc în sama lui să-l stăpînească că i să cădea, hiind frate postélnicului Enache. Și socotind părintele domniei méle l-au fostu trimis capichihaia la măriia sa sarascheriul; și acolo în slujba țărîi s-au tîmplat de-au murit ș-au rămas acel loc iar în sama domnească. Iar pre urmă, socotind părintele domniei méle pentru dumnealui Costantin Sevasto gramaticul slujindu mării sale și țărîi cu dreaptă și încredințată slujbă, cum n-are plată de aiurile slujba dumisale, i-au dat și l-au miluit pre dumnealui cu acel loc mai sus pomenit, ce s-au numit odaia lui Enache postélnicul, ca să-i hie dumisale dreaptă ocină în véci, făcîndu-i dumisale și ispisoc de danie, în care ispisoc scriindu cînd ar ieși acel ispisoc ce-au fostu făcut lui Toader Albotă armașul de danie să nu i se ție în sam(ă), căci el nici o slujbă țărîi n-au făcut, nici au știut a mulțami de mila ce i s-au fostu dat, ce mai multă pagubă și scădere au adus asupra țărîi, ca un om fără de dreptaate și fără(ă) priință ce-au fostu stăpînului și țărîi.

126

Acum, fiind și Toader Albotă armașul în țară), scos-au acel ispisoc ce i-au fostu făcut părintele domniei mele de danie pe acel loc la Divan. Pentru aceea, socotitu-am domnia mea și împreună cu tot Svatul domniei mele, cu drept giudeț, fiind el nemulțămătoriu, după cum scrie ispisocul părintelui domnii mele, că n-au știut a mulțami de milă ce i-au fostu dat, nu i s-au cădzut a i să da acel loc danie, căci nici o slujbă țării n-au făcut ce mai mult scădere și pagubă. Ce am dat rămas pre Toader Albotă ce-au fostu armaș să n-aibă nici o treabă cu acel loc și i s-au luat și ispisocul de la mînă ce i-au fostu făcut părintele domniei mele. Și s-au dat acel loc ca să hie a dumisale lui Costantin Sevasto gramaticul pentru a lui dreaptă slujbă ce slujește țării, dumisale, și coconilor dumisale și nepoților, cu tot venitul, după cum scriu și ispisocele acelor boiari și după cum l-au miluit și părintele nostru și pre urmă și domnia mea.

Și aceasta pîr(ă) să nu s(e) mai pîrască nici dănăoară, în vécî, preste această adevărată carte a domniei mele. ИНАК НЕ БУДЕТ.

† Ис, в(ъ) л(ѣ)т(о) хъсз юни зѣ д(ь)ни.

Иѡ Антиѡхъ Кѡстантинъ в(ое)вода <m.p.>.

Никѡлае Доничи вел лог(о)ф(е)т искал <m.p.>.

† Писалъ Басиле Нѣгѡлъ.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu timbrat.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 129 v. – 130 r. (copie² în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. Nr. 579, f. 232 r. (rez. din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 462, nr. 2106 (rez. dezvoltat).

¹ Omis.

² În interiorul sigiliului domnesc figurat de copist, menționea: „pecete g(os)pod”, iar în exergă, legenda: † Иѡ Антиѡхъ Кѡстантинъ в(ое)в(о)д(а), Бож(ю) милостию, господар(ъ) Земле Молдавски († Io Antioh Costandin voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

Marii boieri dau mărturie pentru judecata din Divanul domnesc dintre Costandin Sevasto gramaticul și Toader, fiul lui Albotă fost mare armaș, pentru locul numit Odaia postelnicului Enache de la Rediul lui Tătar.

† Се оубо мы, Некѡланъ Донич(и) вел лог(о)ф(е)т, и Вас(и)лїе Кѡстакѣ вел ворникъ Доленеи Земли, и Мѣтрѣ Ипѡстолъ вел ворникъ Вишнеи Земли, и Лѡнѡлъ Богданъ хатманъ и пѣркѡлабъ Сѡчевскїи, и Дѡмитрашко Караѣ вел постѡлникъ, и Мѡхїилаке Рѡковицѡ вел спѣтаръ, и Павѡлъ Чѡкѣрланъ вел пѣхарникъ, и Иѡрдѡке Рѡсетъ вел вѡстѣрникъ, и Илїе Бѡнаки вел столникъ, Шефанъ Черкезуѡ вел комисъ, Иѡнъ Балше вел меделничаръ, и Кѡстакѣ Гѡврилъ сѣрдѡдаръ, и Иѡнъ Пѡладїе вел сѡлѣѣр, и Сѡндѡлъ Крѡпенске вел житничаръ, и Павѡлъ Рѡѡнинъ вел шѣтраръ, и Павѡлъ Ърсѡлецъ вел армашъ, и Гиѡрге ага, и Шефанъ Кѡпотичъ втори постѡлникъ, и Василїе Плѣшка ѣ лог(о)ф(е)т, и Шефанъ Пѡлатъ, и Гиѡргїѡлшъ, и Василїе Рѡжниц(ъ), и Гиѡргїѡц(ъ) Стрѣзѣскѡлъ, vornicii de poartă. Facem șt(i)re cu această adevărată mărturie a noastră cum au avut

pîră de față la Divan, înaintea domnului nostru Antioh Costantin voievoda și înaintea noastră, a boiarilor mării sale ș-a țărîi, mari și mici, dumnealui fratele nostru Costantin Sevasto gramaticul, ficiorul lui Iacomache Sevasto ce-au fostu vameș mare, și s-au pîrît de față cu dumnealui Toader ficiorul lui Albotă ce-au fostu armaș mare, pentr-un loc de moșie și de odaie cu iaz, care loc au fostu de hotarul tîrgului Iașilor, ce iaste la Rédiul lui Tătar, și l-au fostu dat acel loc răpoasatul domnu Iliiaș vodă danie lui Enache ce-au fostu postélnic al doile, iar după săvîrșeniia lui Enachie postélnicul au fost cădzut acel locu pre saama unui frate a lui Enache postélnicul, lui Costantin ce-au fostu armaș mare; după acéea, ieșîndu măriia sa răpoasatul Costantin voievoda, părintele mării sale domnului nostru Antioh Costantin voievoda, cu domniia aicea, în țar(ă), la scaun, iar Costantin armașul, ca un om strein, au lipsit din țară, iar Toader armașul, ficiorul lui Albotă, au căutat vréme și au mersu la măriia sa răpoasatul Costantin vod(ă) ș-au dzis precum au murit Costantin armașul, fratele postélnicului Enache, și nimică săminție de a lor n-au rămas, că n-au avut ficiori nici unul, nici altul, nici el nici frate-său, Enachi postélnicul, ș-au cerșut Toader armașul acel loc să i-l dea lui danie.

Deci măriia sa Costantin vod(ă), credzîndu-i cuvintele ce-au dzis cum să hie murit și Costantin armașul, fratele postélnicului Enachi, au socotit, hiind Toader armașul pemintean de acestu pămîntu a Moldovei și ficior de boiariu de țar(ă), i-au fostu dat acel loc danie lui și încă l-au fostu miluit și cu vornicia la Cîmpul Lungu, gîndind că va sluji cu credință țărîi și mării sale. Iar el, ca un om ce n-au fostu cu priință țărîi și credincios domnului, au fugit în Țara Leșască și, în urma lui, cu îndemnarea și cu meștersugurile lui, au și luat léșii Cîmpul Lungu supt ascultarea lor ș-au făcut multă scădere țărîi. Mai pre urmă și cuvîntul lui ce-au fostu dzis că au murit Costantin armașul, fratele postélnicului Enache, încă s-au aflat în deșert, că n-au fostu murit, au vinitu iar în țar(ă); și după ce-au vinitu în țar(ă), cu dreptate s-au socotit și iar(ă) i-au fostu dat măriia sa acel loc în sama lui să-l stăpînească, că i să cădea, hiind frate postélnicului Enachi. Și socotind măriia sa l-au fostu trimis și capichihai la Poartă, la <sa>'rascheriul; și acolo în slujba țărîi i s-au tîmplat de au murit Costantin armașul și au rămas acel loc iarăș(i) în sama domnească. Iar pre urmă, socotind măriia sa și răpoasatul Costantin vod(ă) pentru dumnealui Costantin gramaticul slujind mării sale și țărîi cu dreaptă și încredințată slujbă, cît nu i să făcea plată slujbei dumisale cu ce i să da de la Visterie, i-au dat dumisale și l-au miluit cu acel loc mai sus pomenitu ce s-au numit Odaia lui Enache postélnicul, ca să-i hie dumisale dreaptă ocină, danie și miluire în véci, făcîndu-i dumisale și ispisoc de danie, în care ispisoc scriind cînd are ieși acel ispisoc ce i-au fostu făcut lui Toader Albotă armașul, de danie, să nu i s(e) ție în saamă, că el nici o slujbă țărîi n-au făcut, mai mult pagubă și scădeare, nici au știut a mulțămii de milă ce i-au fostu dat, ca un om făr(ă) dreptaate ce-au fostu și nepriitor țărîi și mării sale.

Acmu, viind Toader Albotă armașu în țară, au ieșit cu acel ispisoc ce i-au fostu făcut răpoasatul Costantin vod(ă), la Divan, înaintea mării sale domnului nostru Antioh Costantin vod(ă), fiul mării sale răpoasatului Costantin vod(ă), cerșind județ pentru acel loc.

Pentru acéea, socotit-au măriia sa domnul nostru, împreună cu noi, cu toți boiarii țărîi, mari și mici, ș-au giudecat cu drept giudeț că hiind Toader Albotă armașul nemulțămitoriu domnu-său de milă ce i-au fostu dat, după cum scrie și ispisocul mării

sale răpoasatului Costantin vod(ă), ce i-au dat danie dumisale lui Costantin gramaticul, că nu i s-au cădzut a i să da lui acel loc danie că nici o slujbă țărî n-au făcut și mai multă scădere și pagubă, au dat rămas pre Toader Albotă armașul ca să n-aibă treabă cu acel loc mai sus pomenit și i s-au luat și ispisocul de la mîn(ă) ce i-au fostu făcut părintele mării sale, rapoasatul Costantin vod(ă), și i-au dat acel loc ca s(ă) hie a dumisali fratelui nostru Costantin Savasto gramaticul dreaptă océnă și danie, în véci, cu tot vinitul, pentru a lui dreaptă și cu credință slujbă ce slujéște țărî și domnilor, după cum scriu ispisoacele acelor boiari și după cum l-au miluit și măriia sa răpoasatul Costantin vod(ă) și pre urmă și măriia sa domnul nostru, Antioh Costantin vod(ă), cu tot locul și cu tot hotarul și cu iaz și cu Rédiul lui Tătar pe de-amîndoaă părțile. Și aceasta pîr(ă) să nu s(e) mai pîrască nici dănaoară, în véci.

Pentru <a>¹céea, și noi am făcut această adevărată mărturie de la noi să hie dumisale de bun(ă) credință.

Și cu toți am iscălit. Și, eu, Vasilie Neagul uricar, am scris.

Ѹ Ис, л(ѣ)т(о) хѣсз юни зѣ д(ь)ни.

Із, Неѡлан Доничи вел лог(о)ф(е)т, искал <m.p.>.

Митрѣ Іпостол ворник искал <m.p.>.

Василе Костаке вел ворник искал <m.p.>.

Миѡилаке Рѡковицѡ вел спѡтар <m.p.>.

Лѡнѡ Богдан хат(ман) <m.p.>.

Із, Іліе Гнаке вел столник, искал <m.p.>.

Із, Іврдаке Рѡсет вел вистѣрник, искал <m.p.>.

Иѡн Пѡладіе вел сѡлѡар <m.p.>.

Гандѡл Крѡпенскии вел житничар <m.p.>.

Павел Рѡѡинѡ вел шетрар <m.p.>.

Із, Василіе Плешка Ѣ лог(о)ф(е)т, искал <m.p.>.

Із, Геѡргіе Гтрес(есѡл) ворник, искал <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7207 <1699> iulie² 17. S-au scris, 29; 2) Mărturie de la boieri cei mari pentru Rédiul lui Tătar, <tradus în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 128 v. – 129 v. (copie, cu data de lună: iulie, în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. nr. 579, f. 232 r. (rez. din aceeași vreme în altă condică a aceleiași minăstiri, cu data de lună: iunie).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 463–464, nr. 2112 (rez. dezvoltat, după Ms. 578, cu data de lună: iulie).

¹ Omis.

² În loc de: „iunie”.

Ilie Enachi mare stolnic și marii vameși stabilesc la Vama <din Iași> valoarea zăloagelor puse de răposatul Dumitrașco Gherghel la evreul Lazor pentru datoria de 349 lei.

Ilie Enachi vel stolnic. Făcut-am această scrisoare a noastră pentru o datorie ce-au fostu dator Dumitrașco Gherghel lui Lazor jidovul; și făcînd jalobă la măriia sa

vod(ă)¹ giupăneasa lui Gherghel pentru camăta banilor, asupra Lazor, ne-au orînduit măriia sa vod(ă)¹ ca să li luăm sama. Și stînd noi la sam(ă)¹, de i-am socotit, s-au aflat Gherghel dator lui Lazor jidovul cu 349 lei, capitele pe ai ce-au fost trecuți pînă la moartea lui Gherghel; și dobînda s-au socotit pre acești bani ce mai sus scriem, 154 lei, cari fac peste tot 548 lei.

Și aducîndu Lazor zăloagile, ce avea pus de mîna lui Gherghel, înaintea noastră, la Vamă, s-au prețuit, cu vamășii și cu neguțitori, cari s-au iscălit mai gios, din odoare și dintr-alte ce au fostu, carele scriem mai gios, anum(e)¹: 165 lei niște mărgăritari, și 150 lei de pe 150 berbeci, și 40 lei 2 cai, unul murg și altul negru, și 20 lei 2 inele, unul cu diiamant, altul cu zamfir, și 36 lei o păreche de brățări cu aur, cu-n inel tij de aur bătut, cari au tras 16 matcaluri, matcalul cîte 2 lei un ort, și 50 de lei o păreache de sârji cu 6 picioare zmaragduri, și 20 lei 2 perine zorba de ceale greale, bune, și 10 lei un covor bun, și 17 lei 2 cupe de argint ce au tras 90 de dramuri, dramul cîte 24 bani, și 32 lei, 10 linguri și o căldărușă de argint ce-au tras 322 dramuri, dramul cîte 13 bani buni, și 7 lei 8 coți de masă de cea leșască, bună, de pînză. Deci acestea toate s-au prețăluit și s-au plinit suma cît au fost datorii, 548 lei, cu capite cu dobîndă. Și zapisul lui Gherghel ce-au fostu la Lazor jidovul s-au luat și s-au dat la mîna giupînesei lui Gherghel, iară pentru alte zăloage ce-au mai rămas, s-au dat pre mîna lui Andrei Abăza vornicul, tatăl giupînesei lui Gherghel; iar pentru acei 150 de berbeci și 2 cai ce fac 190 lei au făcut zapis Abaza vornicul, la mîna lui Lazor jidovul, precum mergînd Lazor pe la Bacău, să dea acelea acolo, iar de nu vor hi berbecii deplini să aibă a da vornicul Abăza și berbecii și banii, să plinescă. Și camăta s-au socotitu din dzeace 12 într-un an.

Deci vădzînd noi din toate ce-au fostu între dînșii, să nu mai aibă a pîrî unul pre altul, nici giupăneasa lui Gherghel pre Lazor, nici Lazor pre dînsa; și luînd Lazor berbecii și caii de la Bacău să aibă a da zapisul lui Abăza pe mîna lui Ilie sinu Abăza.

Aciasta scriem.

U Ias, leat 7207 <1699> iuni 30.

Ilie vel stolnic iscal; Constantin iscaal; Tomas paron (față)²; Coadă staroste (grecește)²; Savvas staroste (grecește)²; Frangule vornic (grecește)²; Ștefan Caratzas (grecește)²; indiscifrabil (grecește)².

<În dos, nota>: Zapis pre aședzare ce s-au plătitu lui Lazor jidovul datorie sa denaintea vamășilor celor mari în zilele mării sale Ioan Antiohie vodă.

După Ghibănescu, *Surete*, XIV, p. 27–28, nr. 30. Text după orig.

ALTE EDIȚII: Lazăr Rosenbaun, *Documente și note privitoare la istoria evreilor din Țările Române*, vol. I, fasc. 1–3, 1476–1750, București, 1947, p. 31–33, nr. 33; Spielman, *Izvoare*, II, p. 233–234, nr. LXXV (text după Ghibănescu)

¹ Parantezele lui Gh. Ghibănescu.

² Așa în textul editat.

Antioh <Cantemir> voievod întărește M-rii Trei Ierarhi stăpînirea asupra satului Piscani din ținutul Iași.

Antioh Costandin v(oie)vod întărește cu carte g(os)p(o)d ca s(ă) stăpînescă mă(năs)ti(re) Trei Sfătite(l)e moșia sa, satul Piscani, în ți(nu)t(ul) Iașului.

V(ă)let 7208.

Arh. St. București. Ms. nr. 579, f. 335 r., nr. 35. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 480, nr. 2189 (rez. cu data: 1700 (7208)).

151

1699 (7208) septembrie 26, Iași

Grigore, fiul lui Dănilă Lapteacru, vinde lui Martin ungur de pe Ulița Mare o falce de vie în Valea lui Ieremia, cu 36 de lei.

† Adeică eu, Grigori s(î)nă Dănilă Lapteacru, scriu și mărturisesc cu cest adevărat al mieu, de nime auprit, nici nevoit, am vîndut a mea direaptă ocină și moșie, o vie, ce-au fost a tatîne-mieu, a lui Dănilă, după moartea lui să-i fac toate grijile și pămîntile, cum să cade unui creștin pravoslavnic. Aceasta vie o am vîndut dumisali, lui Martin ungurul de pre Ulița Mare, drept atîția lei: treidzeci și șease de lei, care vie iaste în Valea Irimiei la Copou, lîngă via lui Martin, ce-i mai sus pomenit, și-nre via lui Vasilie a Dochiții. Aceasta vie o am vîndut dumisali lui Martin și soțului dumisal(e), Annei; și cu totul iaste via o falce. Și i-am dat dumisali și zapisul cel vechi; printr-acéea să aibă dumnealui a-și face și dires domnesc ca să-i fie dumisal(e) moșie în véci.

Și această tocmală s-au făcut denaintea a mulți oameni buni și megieși di pen împregiur, carii mai gios s-au iscălit și ș-au pus peceteile, anume: Vasilie s(î)nă Dochiții și d(u)mnealui Andei pisariul ungurescu, și Condrea, și Ianăș s(î)nă Catrinii, și Chiiriac, slug(ă) la aga, și alți mulți oamini buni. Și eu mi-am pus dégetul ca să fie de credință depreună cu acești oameni ce scrie mai sus.

Și eu, Ursul protopopul ot Vrat ot Ias, am scris cu dzisa lor.

Урсу, хаси сен(тември)е кс. 1699¹.

Grigorie s(î)nă Dănilă².

Vasilă s(î)nă Dochiții²; Ianăș s(î)nă Catrinii².

<Pe verso, scris de mîini diferite, în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) Pe vie ot Lapteacru; 2) Venduta di una vigna in Copou.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/25. Orig., hîrtie (31,5 x 21,5 cm.), filigran, cerneală neagră, trei amprente digitale.

¹ Cu cifre arabe.

² Amprentă digitală.

152

1699 (7208) noiembrie 25, Iași

Antioh <Cantemir> voievod întărește preoților iezuiți leșești din Iași stăpînirea asupra unei pivnițe de lîngă M-rea Trei Ierarhi.

† Иѡ Антиохъ Ностантинъ воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)стію, г(о)с(о)даръ Земли Молдавской. Adeică domniia mea dăm și întărim preuților iazoviților leșești

cu o pivniță ce iaste aicea, în [în] tîrgu în Iași, lî<n>¹ gă Trei Svetiteli, care pivniță au fostu dreaptă moșie a lui Andros...² și la moartea lui Andros o au lăsat acea pivniță să hie a fetei lui, Anițai; și Anița, de bun(ă)voia ei, o au dat danie preuților iazoviților leșești pentru sufletul ei ș-a părinților ei; iar preuții ungurești s-amesteca să ție ei acea pivniță, dzicînd că-i dată lor; iar iazoviții leșești arătără o mărturie de la Giurgea și de la frate-său Andrei pisariul leșesc, ficior Anițai, fetei lui Andros, scriind cum n-au preuții ungurești nici o treab(ă) cu acea pivniță, că-i dată de îma lor Anița, fata lui Andros, danie iazoviților leșești.

Deci ca să li hie de la domniia mea iazoviților leșești acea pivniță dreaptă ocin(ă) și moșie, danie în véci, iar preuții ungurești sau besérecă lor, treab(ă) să n-aibă a s(e) mai amesteca la acea pivniță; și aceasta pîr(ă) să nu s(e) mai pîrască, în véci, peste cartea domniei méle.

У Мс, л(ѣ)т(о) хъси ноевр(іе) кѣ.

Иѡ Антиѡхъ Костантиѡнъ воєвода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în prima jumătate a sec. XIX>: *Decretum Celssissimi Principis confirmans Antiochi donationem p.m. Annae quae nostris P.P. donavit domum et cellarium suum hereditarium hic lassis in platea magna ante portam Monasterij Trium Sanctorum. 7208/1699 9-re 25³.*

Arh. St. Iași, Documente, CLVII. Orig., hîrtie difolio (32,2 x 21,4 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu, domnesc inelar, octogonal (1,7 cm.), în cerneală roșie, avînd în cîmpul heraldic capul de bour, cu coroana voievodală deschisă în coarne, flancată la dextra de lună (crai nou), iar la senestra de soare; botul animalului heraldic este încadrat de cifrele 16 și 96; în exergă, legenda: † Іѡ Антиѡхъ Кѡнстантиѡнъ в(о)в(о)дѡ († Io Antioh Constantin voievod).

EDIȚII: Ghibănescu, *Arhiva Muzeului Municipal*, fasc. II, și *Surete*, XXII, p. 54–55, nr. 61 (orig. după copia din idem, *Ms. Surete*, XLIV, f. 527).

¹ s în loc de n.

² spațiu liber în text.

³ Decretul preînaltului domn Antiohie confirmînd donația, cu propria mînă, prin care preoților noștri le-a dat casa și pivnița moștenită aici, în Iași, pe Ulița Marc, în fața porții mănăstirii Trei Ierarhi. (Trad. de lector univ. Marius Alexianu).

Maria Mironeasa dăruiește preotului Cozma o casă și o vie în Valea lui Irimia.

† Adeică eu, Marie Mironeas(a), scriu și mărtorisescu cu cestu zapis al mieu, de nime sîlită, nici asuprită, ce de a mea bunăvoie, am închinat și ș-am dat danie dreaptă ocin(ă) și moșie a mea, o cas(ă) cu cît loc să va alege, car(e) loc cu cas(ă) este împotriva caselor¹ răpăusatului Iordachi stolnicul, și din gios cas(e)le Negrului, și din sus cas(e)le lui Butco, și o falce de vie car(e) este în Valea Irimii [care vie este]².

Acest(ea) le-am dat danie părintelui Cozmii, car(e)le au fostu eg(u)men la Ocnă, ca să-i fie svinții sale drept(e) ocini și moșii în veci și danie neschimbată, iar părintele Cozma ca s(ă) aibă a scrie la pomelnic și să-m(i) fac(ă) și un sārindar, iar cît s-ar îndura Dumn(e)dzău să-m(i) fac(ă) Dumn(e)dzău viață, să aibu eu a mă odihni în cas(ă), nime să n-aibă treab(ă) a mă scoate pîn(ă) la moartea mea.

Și acesta zapis de danie s-au făcut dinainte dumisale Neculai Bașot(ă) ce-au fostu medelnicear mar(e), pîrcălab Hotinschii, și Dumitrașco Cuza ce-au fostu stolnic mare și Cîrste vameș.

Și eu, Pîrvul clucér, am scris zapisul.

Și pentru mai mar(e) credința ne-am pus degetul în loc de pecete și dumn(ea)lor acești boiar(i), carii mai sus sînt scriși(i), au iscălit ca să hie de mar(e) credințe, s-au iscălit mai gios.

У Мс, л(ѣ)т(о) хъси ген(аріе) аї.

† Măria Mironceas(a)³.

† Аз, Думитрашко Къз(а) бив вел стол(ник) <т.р.>.

Некѹлаи Башѹт(ъ) искал, пъркалаб Хотинскій <т.р.>.

† Костантин бив⁴ клѹчар <т.р.>.

Аз, Кърсте вав(еш) <т.р.>.

Аз, Васил(е) Баинскій <т.р.>.

† Аз, Васил(е) Бѹтко, искал <т.р.>⁵.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în prima jumătate a sec. XIX>:

1) 7208 <1700> ghen(a)ri(e) 11; 2) Pentr-o cas(ă).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXIX/248. Orig., hîrtie difolio (30 x 20,5 cm.), cemeală cafenie, o amprentă digitală.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX/5 (copie de Theodor Gașpar diac de divan, din 1816 sept. 20, în Condica Mitropoliei Moldovei).

¹ De la „o casă ...” pînă aici, tăiat cu o linie.

² Tăiat.

³ Amprentă digitală.

⁴ Neclar.

⁵ Urmează o însemnare grecească neclară.

154

1700 (7208) martie 27, Iași

Safta meșterbășoia vinde lui Nastase Stroescul căpitan de darabani o jumătate de loc de casă pe Ulița Surlarilor, cu 13 lei.

† Adică eu, Safta meșterbășoia, scriu și mărturisescu cu acestu adevăratu zapis al meu, de nimi nevoită, nici asuprită, ce de a me bunăvoie, a me dreaptă ocină și moșie am vîndut dumisale Nastasii Stroescul căp(itan) de dărăbani, care moșie mi-au fost mie cumpărătură de la Naste și de la fata ei, Mărie, deasupra Pogorii, pe Ulița Surlarilor, giurătare de loc din tot locul a casei mele ce să vini, am vîndut drept 13 lei, ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie, giupînesei dumisale și cuconilor dumisale. Iar altul nimi să nu să amestece preste vînzarea me ce-am vîndut eu.

Și la tocmala noastră s-au prilejit mulți oameni buni, anumi: dumisali Tănase vătavul de aprozi, și egum(enul) de la mănăstire de la Sfentii Ioan, și Pavăl vătavul de cărauși așijderea și preutul iarăși de la mănăstiré.

Și pentru credința, am și iscălit și ne-am pus și degetile ca să-i fie de credință.

У Мс, л(ѣ)т(о) хъси март(і)е кз.

Safta¹.

Egumenul Apotonu Aghiu Ioan; Nictarios veveono anothen¹, iscălit grecești; Aftănas(e) biv văt(av); Pavăl vătav de cărăuși².

Și eu, Apostolachi diiac, am scris zapisul, să s(e) știe.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XII/15, nr. 2. Copie din 1765 august 8 de Ioan Popa logofăt de divan.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 472, nr. 2153 (rez.).

¹ Nictarios confirm cele de mai sus.

² Locul amprenteii digitale.

155

1700 (7208) aprilie 15, Iași

Antioh <Cantemir> voievod îl împuternicește pe Costandin gramatic să-și stăpânească moșia Rédiul lui Tătar și să nu îngăduie ca hergheliile, cirezile și turmele să-i calce iarba.

† Иѡ Антиѡхъ Костантинъ воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Dat-am cartea domniei méle credincios boiarului nostru, dumisale lui Costandin cramaticul¹ și ispravnicului dumisale cine va pune dumnealui la moșia dumisale, la Rédiul lui Tătar, să hie volnic cu cartea domniei méle a opri tot hotarul aceluia loc despre herghelii domnești, sau boierești, sau călugărești, sau negustorești și despre ciredzi de vaci și turme de oi, hie a cui ar hi, nime să nu între să calce iarba sau țarina sau să taie rédiul sau să facă stanește la heleșteu.

Așijderile, cînd s-ar faci clăci domnești de plugu, boi din plugurile dumisale la clăci sau la alte trébi domnești să nu-i ia, ce foarte să dea bun(ă) paci plugurilor dumisale și oamenilor, că cine are faci vreun val peste cartea domniei méle va fi de mare certare.

Și nime să nu stea împotriva cărți domniei méle.

✠ Ис, л(ѣ)т(о) хъсн ап(ри)іе еї.

Иѡ Антиѡхъ Костантинъ воевода <m.p.>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7208 <1700> ap(rilie) 15. S-au scris, <Nr.> 28; 2) Carte g(os)pod pentru apărare Rédiului Tătaru, <tradus în grecește>.

Inst. de Ist. A.D. Xenopol" – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal.

Arh. St. București. Ms. nr. 578, f. 131 r., nr. 28 (copie în condica M-rii Trei Ierarhi – Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. nr. 579, f. 232 r. (rez. din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 473, nr. 2157 (rez.).

¹ Așa în orig.

156

1700 (7208) aprilie 20, Iași

Antioh <Cantemir> voievod poruncește slujbașilor săi din Iași și din ocolul tîrgului Iași să nu perceapă dări de la cinci poslușnici ai M-rii Copou, pentru că sînt scutiți.

† Иѡ Антиѡхъ Костантинъ воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)даръ(ъ) Земли Молдавскон. Scriem domnia mea la toate slugile noastre,

căți veți îmbla cu toate slujbele domnii mele aice, la târgu la Iași și la ocolul târgului, dacă veți vedea carte domnii mele iar voi toți ca s(ă) aveți a lăsa în pace pre cinci oameni ce-ș(i) vor afla rugătorii noștri, călugării de la sv(î)nta mănăstire de la Copou, unde este hramul Sv(en)te Aftanasie, ca se fie de poslușanie pre lîngă sv(î)nta măn(ă)stire, însă să fie oameni streini făr(ă) cislă, făr(ă) stăpînire și făr(ă) de nici o breaslă, aceia ca s(ă) fie în pace de dajde, de zloți, de lei, de talere, de galbeni, de orți și de sulgiu, de iliș, de unt, de miere, și de braniște, și de cară de podvodzi și de toate dările și angheriile cîte ar ieși pre alții în ț(a)ra domnii mele, nime întru nemică să nu-i învâluiască, nici bucatele lor pentru alții să nu l(e) trag(ă), numai ei s(ă) aib(ă) a sluji și a posluși ce vor hi trebele sv(i)nteii mănăstiri.

Așijderile, și voi, vornici de târgu de Iaș(i), nici la un fel de lucru să nu-i învâluți; iar cine s-ar ispiti a-i învâlu preste cartea domnii mele, bine să știe că de mare certare va fi de la domniia mea. Тоѣ пишемъ. Инакъ не будѣтъ.

Оу Мс, л(ѣ)т(о) х̃зси ап(риліе) ѿ.

Иѡ Антиѡхъ Кѡнстантинъ боевода <m.p.>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7208 <1700> ap(rilie) 20. <Nr.> 1; 2) Pentru 5 oameni de la Copou să fie scutiți, <tradus în grecește>.

Inst. de Ist. „A. D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 144 r., nr. 1 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi – Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. nr. 579, f. 217 r. (copie din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 474, nr. 2159 (rez.).

157

1700 (7208) iunie 2, Iași

Antioh <Cantemir> voievod îl înputernicește pe egumenul M-rii Bîrnova să nu lase pe nimeni să pescuiască în heleșteul de la Bîrnova fără voia călugărilor.

† Иѡ Антиѡхъ Кѡнстантинъ боевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскѡи. Dat-am cartea domnii mele rugătorului nostru, părintelui egumenul de Bîrnova, să fie volnic cu cartea domnii mele a-și apăra hăleșteul ce iaste acolo, la Bîrnova, să nu las(e) pe nime să vinédze peste făr(ă) voia lui, iar pe cini l-ar lăsa cu voia lui, să aibă a-i lua din pești, precum iaste obicéiul; oricine ar mérge să vinédze făr(ă) voia egumenului și dacă l-a prinde, să fie volnic a-i lua tot peștele și să-l și cérte.

Și nime să nu cutédze a sta înpotriva cărții domnii mele.

Ѹ Мс, л(ѣ)т(о) х̃зси юни ѿ.

Arh. St. București, M-rea Bîrnova, III/9. Orig., hîrtie (32 x 21 cm.), cernelă neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cernelă roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 477, nr. 1171 (rez.).

158

1700 (7208) iunie 8, Iași

Irina preoteasa, soția preotului Agapie, cu fiica sa, Marica, dăruiesc altei fiice, Safta, și soțului ei Ion Hlibii meserciul de sulgerie o casă în Iași.

† Adecă eu, Irina, preuteasa popii lui Agapie, și cu fata mea, Marica, care mi-i fiică mai mică de alți ficioni ce am, scriem și mărturisim cu cestu zapis al nostru, de nime silite, nici asuprite, ce de a noastră bunăvoie, ne-am învoit și am dat și am dăruit a mea dreaptă ocină <ș>¹i moșie și a fiică-mea, a Mării, o cas(ă) cu giumătate de locul casii cei bătrîne, care casă iaste din dosul casilor cămărașului Matei Sturdzii, despre apus; o am dat fétii méle Saftii și generelui meu, lui Ioni Hlibii meserciului de sulgerie, care cas(ă) iaste cu giumătate de loc despre apus din locul casii, ca să li hie dre<a>¹ptă ocină și moșie, lor și cuconilor dumilorsale, în véci neclătită și nerușiată.

Și la această tocmală de bunăvoie ce ne-am învoit și am dat casa cu giumătate de loc s-au prilejit mulți oameni bun(i), vecin(i) de prin pregiur <uli>¹cén(i) și poporéni de la beséric(ă) de la hram de la Preapodobna Paraschevei, an<ume>¹: preutul Ion, și preutul Tănăsîie de la Pr(ea)p(o)d(o)bna, și Chiriiaș s(î)nă Butuc, și Neculaiu cantaragiul de sulgerie, și Diță călăraș de Ț(a)rigrad, și Tănase Ciocani, și preutul Macsim de la Svetii Ioan din Măji, și preutul Ghiorghie ot Curălar(i), și Ursul cumnat preutului Ghiorghie și alți oamen(i) buni, bătrîni și tineri, carei mai gios ș-au pus dégetele. Și această tocmală ca să nu să mai strice; iar cine are strica peste tocmala noastră să hie de gloab(ă) și de mar(e) certar(e).

Și pentru mai mare credința, ne-am pus și dégetele.

Și eu, Dumitrașco diiacul, de am scris zapisul.

У Мс, а(ѣ)т(о) хъси юн(іе) ѿ.

Irina preuteas(ă)²; † Maria, fata Irinii preutésii²; Ghiorghie zeat Irinii preutésii².

Nicolai cant(a)ragiu²; Tănase Ciocani²; † iereu Ghiorghe, martur <m.p.>; † Diță căl(ă)raș²; † pop(a) Gheorghe Butuc iscală <m.p.>; Ursul cumnat preutului Ghiorghie².

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: 7208 <1700> iuni(e) 8. No. 4.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLXXXVIII/10. Orig., hîrtie difolio (31,6 x 22 cm.), filigran, cerneală cafenie, rupt la îndoituri, restaurat, lipsă 2/3 din fila a doua, șapte amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ Rupt în orig.

² Amprentă digitală.

Antioh <Cantemir> voievod întărește mișeilor din Iași stăpînirea asupra locului din capul Țîrgului de Sus dăruit de Petru Rareș și de doamna Elena hotărînd ca nimeni să nu se așeze pe acest loc fără voia starostelui de mișei.

† Иѡ Антиѡхъ Костантинъ воевода, Б(о)жій м(и)лості(й), р(о)сп(о)дѣръ Земли Молдавской. Adecă au vinit înaintea domniei méle și înaintea alor noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, Ion starosté de mișei și cu toți mișéii de aicea, de tîrgu de Iași, și făcură mare jalbă pentru un loc ce au ei danie aicea, în Iași, de la [pă] Pătru vodă și cu doamna sa Ileana, care loc iast(e) în capul Țîrgului din Sus, lîngă Zidiu, dzicîndu starostea de mișei și cu toți mișei cum le împresură locul alți tîrgoveți și ș-au făcut cas(ă) pe locul lor și-încă le-au mutat și un stîlpu de piatră carele au fostu pus din sus, denaintea casii Giurgii, în rîpa ce vine despre tîrgu.

Deci, după jalba lor, trimis-am dom(nia) mea pe boiarii noștri, vornicii de poartă, anume: pe Ștefan Pilat vornicul, și pe Gheorghieș vornicul și pe Bejan vornicul, ca să afle pentru strîmbătate ce să jăluiră mișei și pentru alt stîlpu de piatră carele să pominēște mai sus: iaste cu adevărat mutat au nu iaste?

Deci pe porunca noastră mers-au vornicii acolo și au strîns oameni buni, megieși, anum(e): Maftei cel bătrîn, și Anița Dănilas(a), și Ghiorghii Carpu diiacul și alți oameni buni; și dintr-acești oameni aflatu-s-au Maftei cel bătrîn și Anița Dănilas(ă) și au rădicat cu sufletele lor și cu brazda în cap cum adevărat stîlpul acel de piatră ce să pomenēște mai sus iaste mutat; și s-au aflat mutat de unde au fostu: mai la vale, din vale de cas(a) lui Gervasii apariului, care cas(ă) iaste acmu a Mihalcii de Codrești. Deci, vornicii aflîndu așa, de iznoav(ă) au vinit și au spus domnii mēle și domniia mea iarăș(i) le-am poroncit: dacă au rădicat acei oameni bătrîni cu sufletele lor și cu brazda în cap să margă vornicii să mute stîlpul unde au fostu. Și p<e po>ronca domnii mēle au mersu și iară au ma<i î>ntrebat pe acei oameni și de iznoavă au rădicat <cu suflete>¹le lor cu braz<d>¹a în cap.

Deci vor<nicii de poar>¹tă, încredințîndu-se într-acesta chip, au mutat st<îlpul un>¹de au fostu, în rîpa ce vine de la dea<l> de<n tîrg>¹, denaintea casii Giurgii; și din stîlpul acela au ho<tărit>¹. De acoloa în gios mērgе locul pe dup<ă cas>¹a Mihalcii doi pași și de acoloa în gios pin tinda lui <C>¹îrco apariul pen trei pari a tindzii, și de acoloa în gios pe lîngă păretele casii Pîntii șetrariul și pen poiata de lîngă cas(ă) și, trecîndu de cas(ă), între cas(a) Pîntii și între cas(a) lui Ghețeu vătavul, lîngă ograd(ă), s-au pus stîlpu de piatră nou, și de acoloa drept în gios, pen cas(a) Roșcăi duvalmul și într-un stîlpu de piatră mare, vechiu, carele au fostu pus la hotarul dintăi cîndu le-au dat, carele iaste lîngă cas(a) Gligorășoia opincăriții, și de acoloa drept la vale pe lîngă cas(a) lui Ion odobaș pînă într-un stîlp de piatră vechiu, unde bate apa hăleșteului Bahluiului, și de acoloa în sus, pe șes, pînă în capul rîpii de vale și la deal pe rîpă pînă în stîlpul ce să pomenēște mai sus că s-au mutat denaintea casii Giurgii; și acoloa s-au încheiat tot locul mișeilor pe cum vădzum și mărturia boiarilor noștri, vornicilor de poart(ă).

Într-acesta chip, pentru acēea, dacă am vădzut și domnia mea că cu bun(ă) dovad(ă) s-au hotărit și s-au stîlpit, datu-le-am și dom(nia) mea mișeilor și le-am întărit să-ș(i) ție acea bucat(ă) de loc pe cum li s-au stîlpit. Și pentru oameni streini ce au cas(e) pe locul lor așa le-am dat dom(nia) mea voie, fiindu cu voia starostelui de mișii și a tuturor mișeilor: pe cine or vrea ei să las(e) să șadze pe locul lor acela să șadze, iară fără voia lor să nu șadze; și carii au cas(e) pe locul mișeilor și le-ar scoate la vîndzare, nim(e) alții streini să nu hie volnici a cumpăra, ci iarăș(i) mișei să le cumpere.

Și de acmu înainte să le fie moșie în véci și nim(e) să n-aibă a să mai amesteca peste această carte a domnii mēle. Într-alt chip să nu hie.

Оуѣ Мѣ, л(ѣ)т(о) хъси юлі(е) ѿ.

Из Николаи Донич вел лог(офет) искал <m.p>.

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: 7250² iulie 7³.

Arh. St. Iași, Documente, CCXXXI/3. Orig., hîrtie difolio (43,6 x 29,5 cm.), cerneală neagră, rupt la îndoituri, lipsă 2/3 din fila a doua, sigiliu domnesc mijlociu (6,5 cm.), în ceară roșie, căzut.

EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, V, p. 312–315 (text cu alfabet de tranziție, după orig., cu data citită greșit: 7250 iulie 7); Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 4 (1924), p. 136, nr. XXXV (orig. după idem, *Ms. Surete*, XLIII, f. 803, cu data corectă); idem, *Breastă mișeiilor*, în „Ioan Neculce” fasc. 4 (1924), p. 86 și nota 1 (restabilirea datei); idem, *Uricarul și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7 (1928), p. 258 (rez. după Codrescu).

¹ Rupt în orig.

² Corectat de altă mână: „7208”.

³ Corectat de altă mână: „6”.

160

1700 (7208) iulie 14, Iași

Vornicii de poartă stabilesc hotarul locului de pe Ulița Mare al ieziuților polonezi din Iași pe partea ce se învecinează cu locul lui Vasile Pleșca logofăt al treilea.

† Noi, vornicii de poartă, facem șt(i)re cu această mărturie a noastră pe cum am mărșu cu poronca măriei sale lui vodă de am socotit un loc a iazoviților leșești ce au ei aicea, în Iași, pe Ulița cea Mare, ce iaste despre locul lui Iane Hadîmbul, careli stăpînește acmu dumnului Vasili Pleșca treti logofet, ca să hotărîm despre lo[lo]cul dumisale logofetului ca să s(e) știe pînă unde au fostu locul iazoviților. Deci am pus de au cercat cu sapa și am aflat pari vechi pe unde au fost gardul lui Iane Hadîmbul și au făcut iazoviții altu gardu nou pe urma parilor celor vechi pe cum au venit funia ce am măsurat și pe cum am aflat dreptu. Pentru credința, am pus pecete Porții și am iscălit, să s(e) știe.

Въс, л(ѣ)т(о) хъси юл(іе) дѣ.

Із, Шефан Пилат ворник глот(нѣи), искахъ <т.р.>.

Із, Бежан Хѣдич ворник глотни, искал <т.р.>.

Із, Тоадер ворник глотнѣи ис(кал) [глотнѣи] <т.р.>.

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: De vornicis alias judices de Porta revident fundum residentiae Iassiensis et limites illius veros investigant inveniunt et testantur. An(no) D(omini) 1700¹; <adăugat de altă mână, cu cifre arabe și slove chirilice>: 7208 iuli 14. No. 2.

Arh. St. Iași, Documente, CLVI/8. Orig. (31,5 x 21,6 cm.), hîrtie, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu rotund al Porții domnești (3,1 cm. diam.), în aceeași cerneală, avînd între brațele unei cruci inițialele: ПЧРЦ p(e)cc(tea) (Po)r(ții).

EDIȚII: Ghibănescu, *Arhiva Muzeului Municipal – Iași*, fasc. II, și *Surete*, XXII, p. 55, nr. 62 (orig. din Acta Muzeul Municipal – Iași, necatalogate, după idem, *Ms. Surete*, XLIV, f. 528).

¹ Vornicii alias judecătorii de poartă revăd proprietatea rezidenței din Iași și cercetează adevăratele ei hotare, constată și le confirmă. (Trad. de lector univ. Marius Alexianu).

161

1700 (7208) iulie 21, Iași

Antioh <Cantemir> voievod îl înputernicește pe Iezecheil, egumenul M-rii Copou, să ia zeciuiala de pe două părți din satul Piscani.

† Ію Антиохъ Костантинъ воевода, Б(о)ж(іе)ю мил(о)стію, г(о)сподарю З(е)мли Молдавскон. Dat-am carte domnii mele rugătorului nostru, lui Iezăchiil egumănilui de la Copou, și pe cini va trimite ca s(ă) fie volnic cu carte domnii mēli a

138

mérgi și s(ă) ia de a dzéci pe de hotarul Piscanilor, ce iaste lângă Moimești și lângă Mîrzéști, din tot satul doăă părți, careli sîntu cumpărături de răpăosatul Vas(i)lie vodă de la Ștefan Moimăscul ce-au fostu armaș mar(e) și de la fratile lui, Silion, ficiorul lui Ghiorghe Moimăscul, și au dat sv(i)nteî măn(ă)stiri Copoului; iar a treia parte nu este cumpărat(ă), ce-i a răzeshilor.

Pentru aceea ca s(ă) aibă a lua de a dzéce din pîine, din fînați, din grădini și din tot locul, cu tot vinitul ce-a hi pe locul Piscanilor.

Și nim(e) să nu cutedze a sta înpotiva cărții domnii méli; iar carii or ave a răspunde ceva să vie la Divan să-ș(i) întrebe și drés(e) să-ș(i) aduc(ă) cei ce-ar ave.

Aceasta scriem.

У Мѣ, а(ѣ)т(о) хъзси юли ка.

Veliți boleri, nefiindu vel log(o)făt.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: 7208 <1700> iulie 21. Carte de stăpînire pe satul Piscani, <scris apoi în grecește>¹. N<r.> 6.

<De altă mîină din aceeași vreme>: Pițcanii.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în cerneală, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 169 v. – 170 r. (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi – Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX); Ms. nr. 579, f. 207 (copie din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 478, nr. 2177 (rez. după Arh. St. București).

1 Urmează o semnătură indescifrabilă (repetată pe alt colț al actului).

162

1700 (7208) iulie 30, Iași

Antioh <Cantemir> voievod îl împuternicește pe mitropolitul Sava să cerceteze împreună cu un boier și să ia măsurile cuvenite pentru a readuce viața monahală la starea ei normală.

Noi Antioh Constantin voievod, boj(ieiu) milo(stiui), gosp(odar) Zemli Mold(avscoi). Dat-am cartea domniei mele rugătorului nostru sfinției sale părintelui Savin arhiepiscopul, mitropolitul Suceavei, dimpreună cu credincios boearinul nostru dumnealui (lipsește numele)¹, ca să aibă voe și putere cu cartea domniei mele a merge și a umbla pe la toate sfintele monastiri, pe la munte, și pe subt munte, și pre la cele ce vor hi pre la orașe, și pre la schituri și pre la bisărici domnești și să iea sama foarte pre amăruntul tuturor monăstirilor pre unde vor hi trăind călugări; și pre unde vor hi trăind călugării și pre unde (vor fi)² pe la toate bisericile domnești, tuturor ca să iea seama pentru odoare, și veșminte, și bucate și de alte de cîte vor hi date de luminații repaosăți domni și de alți ctitori, că aicea domnia mea înțălesem precum într-aceste vreme multă scădere și lipsă s-au făcut sfintelor monastiri și sfintelor biserici de odoare și de veșminte și de bucate. Și veniturile ce avea sfintele monastiri de la reposații domni, într-aceste cumplite vremi au sosit de era supt stăpînirea a streini, și ce au voit ei subt puterea lor acea au făcut. Și încă și egumenii și călugării au fost jecuitori împreună cu acei stăpîni streini și au făcut multă stricăciune, cît puțin de nu s-au stîns de tot pomenirea fericților domni și a altor creștini ctitori.

Pentru acea, sfinția sa părintele mitropolitul și cu credincios boearinul nostru dumnealui (lipsește numele)¹ să iea seama tuturor egumenilor pre izvoadele lor cele

vechi, pînă a nu fi răscoalele. Și acum ce s-ar afla față, și luînd izvod de pre izvoadele cele vechi a monastirilor și făcînd izvod nou de ce s-ar afla acum, și aducîndu-le aicea la domnia mea toate izvoadele, ca să vedem ce au fost nainte și la cele ce să află acum.

Să aibă sfinția sa a socoti și de rîndul egumenilor, carele s-ar afla om harnic și om bun să fie tot pre loc egumen, iar care s-ar afla om heclean și făcător de rău, pre unia ca aceia aicea la domnia mea să-i aducă și s-or judeca pre faptele lor cu ocna.

Așijderea, înțeles-am domnia mea, precum o sam(ă)de călugări și de călugărițe de pe la sfințele monastiri și de pe la schituri ș-au părăsit mănăstirile și au înstreinat pre la țări și șăd pre la neamurile lor și pre la curți boerești și la preseci boerești și la odăi, și mănăstirile rămîind făr-de călugări. Pentru acea, să aibă părintele mitropolitul pre unii ca acia, ori unde s-ar afla la țară, fie la a cui casă ar fi, sau la prisacă sau într-alte locuri osebite, pre toți să-i iea de grumazi și cu tot ce ar avea ei și să-i trimită la mănăstiri, carele de unde ar hi fost hi potvigul seu.

Așijderea, am înțales domnia mea precum o sam(ă) de călugări își țin bucate osebit de la monastiri, cu odăile lor, și-și poartă grijă de bucatele lor și după trebele lor umblă, iar ce ar hi de obște a mănăstirei le lasă, de-i lipsesc de tot și au stricat cu tot potvigul călugăresc și obiceiurile cele bune a sfinților părinți (le)² strică și se fac călcători de lege cu totul. Pentr-aceia, sfinția sa părintele mitropolitul să aibă a li lua toate bucatele ce s-ar afla pe la acei călugări și să-i înhereze și pre izvod să le dea pe seama egumenului în bucatele mănăstirei. Și într-aceștia chip să așaze părintele dinpreună cu dumnealui boearinul nostru ce mai sus scriem.

Și nime să nu stea împotriva cărței domniei mele.

U Ias, veleat 7208 <1700> iulie 30³.

După Erbeicanu, *Ist. Mitropoliei Moldovei*, p. 10, nr. XI. Text după orig.

¹ Mențiunea editorului.

² Așa în textul editat.

³ Urmează mențiunea editorului: „L(ocul) s(igiliului) domnesc, roș”.

Toader, fiul lui Drughî din Dăjeni, vinde lui Costantin, ginerele lui Păladie, trei dugheni la Cizmărie, cu 150 de lei.

† Adeacă eu, Toader s(î)nă Drughî de Dăjeani, scriu și mărturisăscu cu acestu adevărat zăpis al meu ca s(ă) hie de bun(ă) credință la mîna dumisale giupîmului Costantin zeat Păladie cum eu, de a mea bun(ă)voie, de nimene silitu, nici asupritu, am vîndutu a mea dreaptă ocină și moșie, trei dugheni ce am avutu eu la Cizmărie, cumpărătur(ă) de la Ghiorgii ficiorul Ursului abăgériul, nepot lui Andrii făcliériul. Acéle dugheni le-am vîndutu dumisale dreptu 150 lei, bani gata; și mi-au făcut dumnealui plată deplin(ă) întru mînule méle. Pentru acéea ca s(ă) hie dumisale de la noi dreaptă ocină și moșie în véci, și giupînésăi dumisali și cuconilor dumilorsale, în véci.

Și acesta zăpis și tocma(ă) s-au făcut denaintea dumisale vătavului Enache de la dumnealui hatmanul, și Gligorașco staroste de făcliéri, și dumnealui Andreiaș, slug(a) hatmanului, și Ionașco Școpul cizmar și Niculai cizmar. Și i-am dat dumisale și zăpisăli céle vechi de cumpărătur(ă) la mîna dumisale.

Și eu, Vasili Neagul uricar, am scris zăpisiul ca să s(e) știe.

У Мѣ, А(ѣ)ТѢ ХЗСН АВ(ГѢСТ) АѢ.

Toader sin Drughî <m.p.>.

Andreiaș¹ <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: † Zăpisiul de la Toader Drughî pe dugheni ot Cizmărie.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: 7208 <1700> avgust 1. No. 1.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLXXXVIII/11. Orig., hîrtie difolio (31,3 x 19,5 cm.), filigran, cerneală neagră, restaurat.

Inst. de Ist. „A. D. Xenopol” – Iași, sub dată (copie din 1789 iulie 22 de Vasilie Racleş diac de divan; altă copie, de Vasili Bucur vornic de poartă, și un rez. rom. vechi).

¹ Neclar.

Statie, ginerele lui Iordache săbierul, cu soacra sa, Anușca Chirculeasa, și cu nepoții lui vînd lui Mihăilache blănar o casă în Iași cu jumătate din locul acesteia, cu 100 de lei.

† Adecă Statie, ginerile lui Iordachi săbiériul, împreună cu soacră-mea Anușca Chirculéas(a) și cu nepoții miei, anume: Ghiorgghi, ficiorul lui Vasili săbiériul, și cu Pălade, ficiorul lui Gavril săbiériul, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zăpisi al nostru precum să se știe că noi, de nime sîliți, nici asupriți, ci de a noastră bunăvoie, am vîndut noi a noastră dreaptă ocină și moșie, o casă, aici, în Iași, cu giurămate de loc, ce-m(i) iaste parte mea, de pe socru-mieu, Iordachi săbiériul, cari iaste lîngă dumnealui Mihăilachi blănarul; deci, fiindu-mi doi copii la robie, am vîndut această casă, cu giurămate de loc, dumisale lui Mihăilachi blănarul, dreptu o sută de lei. Și ne-u făcut dumnealui plat(ă) deplin(ă) întru mînule noastre, ca să-i fie de la noi dumisale dreaptă ocină și moșie și giupînesei dumisale, și cuconilor, și nepoților și strănepoților; și de pe zăpisiul méu, să aibă dumnealui a-și face și dres domnescu.

Și acestu zăpisi l-am făcut dênainte dumisale lui Iane staroste de neguțitori, ș-a dumisale lui Costantin ce-au fost vameș mari, ș-a dumisale lui Gligorașco neguțitoriul, ș-a dumisale lui Madzarachie neguțitoriul, și Nastas(e) vornicul de tîrgu, și Loez niğuițor, și Iane brat Madzarachi. Și noi, pentru credința, mai gios ne-m pus degetele, și acești boieri au iscălit ca s(ă) hie de credință.

У Мѣ, А(ѣ)ТѢ(о) ХЗСН АВ(ГѢСТ) КѢ.

† Statie¹; Anușca¹; Gheorghii(ă)¹; † Pălade¹.

† КѢСТАНТИН ВАН(ЕШ) ИСКАЛ <m.p.>; † Αναστασης βαρνηκος, παρου <m.p.>; † Λογιζως, μαρτηρας <m.p.>; † Γηανης, μαρτηρας <m.p.>; † Μαζαρακης, παρου <m.p.>; † Γλιγοραςκος...², παρου <m.p.>³.

Niculai Cerchez diiac am scris <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: 7208 <1700> av(gust) 25. <No.> 4.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, L/5. Orig., hîrtie difolio (32 x 22,1 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt 2/3 din fila a doua, patru amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

3 † Anastasis vornic, de față <m.p.>; Loiz, martor <m.p.>; † Iane, martor <m.p.>; † Mazarachis, de față <m.p.>; Gligorașco..., de față <m.p.>.

165

1700 (7209) septembrie 4, Iași

Antioh <Cantemir> voievod poruncește unor staroști să împlinescă trei matce de albine de la un protopop ce se cuvin M-rii Barnovschi.

† Иѡ Антиухъ Костантинъ воеводѣ(а), Б(о)ж(іе)ю м(и)лос(т)ію, г(о)сп(о)даръ Зем<ли Мѡлдавскои>¹. Scriem domni(a) m(ea) la boiarii noștri, la starostii de Ce...¹. Facem șt(i)re că aicea, la domni(a) m(ea), jălui egumenul de <Bar>¹noschie pe un preut, ce iaste potropop acolo, dzicîndu că i-au luat un clopot de la mănăstire, și prindzîndu-l astă primăvară părintele, s-au apucat să-i dea unspre(ze)ce stupi; și i-au dat optu stupi, iară cu trei stupi i-au rămas.

Deci, iată că vă scriem, de a hi cum s-au jeluit, să-i pliniți stupi, acele trei matce cu roi cu tot, de la acel preut și să-i aședzați acolo; și pe cum vei aședza să faceți și mărturie la mîna cui s-ari vini, ca de s-ari mai trage aicea să avem șt(i)re.

V Ис, л(ѣ)т(о) х̄зсѣ сеп(тември)ѣ ѿ.

Белици волери ѹчи².

<Pe verso, scurt rez. grecesc din sec. XVIII al actului>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, XXXIV/29. Orig., hîrtie (27,2 x 20 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu în cerneală roșie, imprimat parțial.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.* IV, p. 481, nr. 2193 (rez.).

¹ Rupt.

² Marii boieri au învățat.

166

1700 (7209) octombrie 3

Matei Sturza fost cămăraș dăruiește M-rii Bărboiu, la care este ctitor, niște vii la Vlădiceni.

Adecă eu, Matei Sturza ce-am fost cămăraș, scriu și mărturisăscu cu acestu adevărat zapis al mieu cum eu, de a mea bunăvoie, de nime silit și neasuprit, am dat danie a mea dreaptă ocenă și cumpărătură, niște vii, cîte pogoane s-or afla, ce sintu la Vlădiceni, care vii le-am cumpărat eu de la giupîneasa lui Gheorghie Musteciosul.

Aceste vii cu pomăt și cu loc cu tot le-am dat danie sfintei mănăstiri de la Bărboiu, de aicea din Iași, pentru că ei fiindu părinții noștri și noi, ctitori la această sfîntă mănăstire, și o au închinat părinții noștri la Sfenta Gora; iar și mai multe am dat pentru părintele Nohit egumenul de la această sfîntă rugă; văzîndu pe sfînție sa că iaste vrednic și silitor și are folos sfînta mănăstire despre sfînție sa și noi iarăși avîndu multu folos de la sfînție sa, am miluit și noi sfînta mănăstire cu aceste vii ce scriem mai sus ca să hie dreaptă ocenă și danie în veci și să aibă a-și face părintele Nohit egumenul și dres domnescu.

142

Iar altu nime, ori din ruda mea, ori dintr-alții streini, să nu aibă treabă. Iar care s-ar ispiți să strice danie mea, ori din ruda mea, ori hie cine ar hi, să hie treclet și proklet și afurisit și blăstămat de 318 Oțeți de la Nichie și herul să putredească, iar trupul lui să stea întreg.

Și această danie și acest zapis s-au făcut dinainte a boieri mari și a mici și a mulți oameni buni, care mai gios ș-au pus pecețile și iscăliturile; și eu, împreună cu dumnealor martorii, pentru mai mare credința, am iscălit, să să știe.

V(ă)let <1700> octombrie 3.

Matei Sturza.

Neculai Donici logofăt iscal; Antiohe Jora biv hatman; Ioan aga iscal; Dumitrașco logofăt iscal; Dimitrie <a scris>.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 13, f. 15 r., nr. 3. Copie în Condica M-rii Bârboiu, scrisă de Costantin Polimaz, în 1796 octombrie 14.

Arh. St. București, Ms. nr. 1364, f. 142 r. (copie adevărită de Divanul Apelativ, la 13 martie 1840) și f. 41 (rez.).

EDIȚII: Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 52 (menț.); *Catalog D.A.C.*, IV, p. 482, nr. 2198 (rez.).

167

1700 (7209) octombrie 28, Iași

Antiohie fost hatman și alții scriu unor slujbași domnești din Iași că pivnița de lângă M-rea Trei Ierarhi a preoților iezuiți a fost scutită de Antioh <Cantemir> voievod de unele dări.

† Dumneavoastră, cămănari și cepari și bezmînari, vă facem șt(i)re pentru o crîsmă a preuților iazoviților leșăști care pivniță iaste aici, în tîrgu în Iași, lângă Trei Svetetili, iată că au și carte mării sale lui Antiohie vodă și alte cărți de la alți domni pentru camăn(ă), și pentru cepărie, și pentru bezmeni și pentru buăr să fie în pace. Deci pe cum le scrie carte mării sale lui Antiohie vod(ă) să o lăsați în pace de toate, întru nemic să n-o învăluți, pîmă a veni și măriia sa vod(ă) și atunci pe cum va hi mila mării sale așe va hi.

Aceast(a) scriem.

У Мс, л(ѣ)т(о) хѣтѣ окт(омври)е кѣ.

Антиохіе вив хат(ман) <m.p.>.

Неколи Ностакѣ <m.p.>.

Думитріѣ ѣ вист(арник) <m.p.>.

<Pe verso, însemnare din prima jumătate a sec. XIX>: Libertatio celarii Iassen Soc(ietaty) Iesu per Caymacanus în Anno a Conditā Mundo, 7209, <continuat de altă mînă din aceeași vreme>: 1701 (sic) oc(tom)v(rie) 28. No. 3.

Arh. St. Iași, Documente, CLVI/9. Orig., hîrtie (28,5×19,3 cm.), filigran, cerneală cafenie, rupt la îndoituri.

EDIȚII: Ghibănescu, *Arhiva Muzeului Municipal*, fasc. II, și *Surete*, XXII, p. 56–57, nr. 64 (orig. după idem, *Ms. Surete*, vol. XLIV, f. 528).

168

1700 (7209) decembrie 20, Iași

Costantin Duca voievod scutește de dări o pivniță din Iași a M-rii Aron Vodă.

† Иѡ КОСТАНТИН ДУКА БОЕВОДА, Б(о)ЖІЮ мѡ(с)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДАРЪ
ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Scriem domniia mea la slugile noastre: la cămănari, și la
bezmenari, și la cepari, și la buărari carii veți(i) îmbla aicea, în târgu în Iași. Vă facem
șt(i)re pentru o pivniț(ă) ce are svînta m(ă)n(ă)stire Aron Vodă. Dacă veți vedea cartea
domnii mēl(e) să aveți a-i da pace de camănă și de bezmen, și de cepărie, și de buăr,
pentru căci domniia mea m-am m(i)l(o)stivit ș-am iertat acea pivniț(ă) ca s(ă) fie
pentru tămîie și undelemnu și alte cheltuieli ce sint trebile sv(i)ntii m(ă)n(ă)stiri.

Pentru aceea, dispre nime nici un val să n-aibă, căci cine s-are ispiti a-i face mai
multu val peste carte domnii mele bine să știe că unii ca acii de mare certare or hi de
la domniia mea. Într-alt chip n-a hi.

У Иѡ, Л(ѣ)Т(о) ХЗСО ДЕК(ЕМВРІЕ) КѢ.

Иѡ КѢНСТАНТИН ДУКА БОЕВОДА <m.p.>.

<Pe verso, scurt rezumat grecesc al actului>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLI/153. Orig., hîrtie
(31 x 20,8 cm.), cernelă neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cernelă, neclar.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XX (ianuarie-septembrie 1912), p. 118 (rez.).

169

1700 (7209) decembrie 20, Iași

Costantin Duca voievod scutește de dări pe preotul, doi dascăli, doi ȋrcovnici și doi
argați de la biserica catolică din Iași.

† Иѡ КОСТАНТИН ДУКА БОЕВОДА, Б(о)ЖІЮ м(н)Л(о)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДАРЪ
ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Scriem domnia mea la boiari și la toți slujitorii carei viți îmbla
ori hie cu ci fel de slujbe aici, în târgu în Iași, și la ocolul târgului. Dăm vouă șt(i)re
tuturor pentru preutul ungurescu Filixi Antonie Zauli, prefectul ci iaste <la bi>¹séreca
ungurească aice, în târgu în Iaș(i), și doi dascali, anume: Andriiaș și Martin, și doi
ȋrcovnici, anume: Andor și Iliaș, și doi argați, anume: ...² și ...².

Domniia mea m-am milostivit și i-am iertat de dajde, de zloți, de lei, de taleri, de
galbeni, de iliș, de sulgiu, de unt, de miere, de ialoviți, de bou de săliște, și de cai, și de
boi împărătești, și de cai de mendzil, și de cai de olac, și de car(e) de braniști, de conace, de
podvoade și de alte dări și angherii, de toate cîte vor hi pre alții în țara domniei mele, neme
întru nimic val să nu le fac(ă), nici bucatele lor pentru alții să nu li tragă.

Așijderile, și voi desetnici de stup(i), și gorșinari de oi, și de mascuri, și de desetina di
vin și de dijma de pîni, întru nimic val să nu le faceți peste carte domnii mēli.

Iar cine s-are ispiti a le faci cît de puțin val peste carte domnii mēli va fi de mari
certari. Într-alt chip n-a hi.

У Иѡ, Л(ѣ)Т(о) ХЗСО ДЕК(ЕМВРІЕ) КѢ.

Иѡ КѢНСТАНТИН ДУКА БОЕВОДА <m.p.>.

<Pe verso, scris cu caractere latine, în sec. XVIII> No. ondecime.

<Din aceeași vreme>: † Am trecut la protocol.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/28. Orig., hîrtie (29 x 21 cm.), filigran, cernelă neagră, sigiliu
domnesc inelar, octogonal (1,8 x 1,7 cm.), aplicat în cernelă roșie, neclar.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, I-II, p. 84, nr. XI (rez. și extrase).

¹ Rupt.

² Loc liber în orig.

Constantin Duca voievod poruncește cămănarilor, bezmănarilor, ceparilor și bourarilor să nu perceapă dări de la o cârciumă din Iași a M-rii Aron Vodă, pentru că a scutit-o.

† Иѡ НОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)ЖИ(ЕЮ) МИЛ(о)СТ(ІЮ), Г(о)СП(о)ДА(р)Ѣ ЗЕМАН МОЛДАВСКОН. Scriem domnia mea la slugile noastre, la cămănari și la bezmenari și la cepari și la buțari, carii veți înbla aici, în târgu în Iași. Vă facem șt(i)re pentru pivnița ce are svînta mănăstire Aron Vod(ă), dacă veți vedea cartea domniei méle, să aveți a-i da pace de camăn(ă), și de bezmen, și de cepărie, și de boîr, pentru căci domnia mea m-am mil(o)stivit și am iertat acea pivniță ca să fie pentru tămîie și untdelemn și alte cheltuieli ce sînt trebile sventei mănăstiri.

Pentru acéea, dispri nime nici un val să n-aibă, că cini s-are ispiti a-i faci mai mult val peste carte domnii mele bine să știe că unii c-acia de mari certare vor hi de la domnia mea. Într-alt chip n-a hi.

У Мс, л(ѣ)т(о) х³⁰ декем(врие) кѣ.

Иѡ НОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА <m.p>.

<Pe verso-ul filei a doua, scurt rezumat grecesc al actului>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLIII/153. Orig., hîrtie difolio (31,1×20,7 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc iucelar octogonal (1,8 x 1,7 cm.), aplicat în cerneală roșie, neclar.

Idem, Ms. nr. 644, f. 16 r. (rez. în condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 485, nr. 2214 (menț.).

Constantin Duca voievod împuternicește M-reă Copou să ție zece poslușnici pe care îi scutește de dări.

† Иѡ НОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)ЖИ(ЕЮ) МИЛ(о)СТ(ІЮ), Г(о)СП(о)ДА(р)Ѣ ЗЕМАН МОЛДАВСКОН. Scriem domnia mea la boieri și la toți slujitorii carii veți înbla cu toate slujbele domnii méle aice, în târgu în Iași și la ocolul târgului. Vă facem șt(i)re dacă veți vede carte domnii mele, iar voi toți ca să aveți a lăsa în pace dzéce oameni ce-și vor afla rugătorii noștri călugărași de la sv(î)nta mănăstire de la Copou, unde este Sv(en)tî Aftănasi, ca s(ă) fie de poslușanie pre lîngă sv(î)nta mănăstire; însă să fie oameni streini, făr(ă) cislă și făr(ă) stăpînire și făr-de nici o breaslă, aceia ca să fie în pace de dajde, de zloț(i), de lei, de taleri, de galbeni, de orți, de sulgiu, de iliș, de unt, de miere, de braniște, de cară de podvodzi și de toate dările și angheriile cîte vor hi pre alții în ț(a)ra domnii méle, nice întru nimica val să nu le facă, nici bucatele lor pentru alții să nu le trageți, numai ei ca s(ă) aibă a sluji și a posluși ce vor hi trebile sv(i)ntei măn(ă)stiri.

Așijderile, și voi, vornici de târgu de Iași, nici la un fél de lucru să nu-i învăluți, iar carii s-or ispiti a le face val peste carte domnii méle bine să știe că va fi de mare certare de la domnie mea. Тоѡ пишѡт. Инак не будѡт.

У Мс, л(ѣ)т(о) х³⁰ декем(врие) кѣ.

<Pe verso, scris de mâini diferite în sec. XVIII>: 7209 <1700> dec(hembrie) 28;
2) Pentru zece oameni de la măn(ă)stire Copoului să fie în pace. <Nr.> 2, <tradus de
altcineva în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., sigiliu inelar, octogonal, în
cerneală, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 144 v., nr. 2 (copie în Condica m-rii Trei Ierhi din Iași, scrisă în
prima jumătate a sec. XIX).

Idem., Ms. nr. 579, f. 217 r. (rez. din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, IV, p. 485, nr. 2215 (rez.).

172

1701 (7209) ianuarie 1, Iași

Maria, soția lui Luca armean, și fiicele ei vînd iezuiților din Iași o vie părăginită la
Urșulea, cu 5 lei și un ort.

† Adecă eu, Maria femeia Lucăi armanului, și cu fiicele mele, Ruja, Antonia și
Florica, facem știre cu acest zăpis al nostru la mîna sfinților sale iezoviților de Iași
precum le-am vîndut o paragină de vie, a noastră dereaptă ocină, carea iaste în Urșulea,
între viile sfinților sale, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am
vîndut-o drept 5 lei <și>¹ un ort bătuți ca să le fie dereaptă ocină și moșie în veci. Și
de nime den seminția noastră să n-aibă a să amesteca.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat mulți oameni buni și megieși, carii mai gios
s-au și iscălit; și ne-am pus și degetele ca să fie de credință.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) х³а³с³о ren(arie) а.

† Măria; † Ruja; † Antonia; † Florica; ...².

Andrei pisariul pis(al) <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Instrumentum
vendi ...³ vinea in monte Ursula media inter vineas Residentia Iassensis ...³ Iesu,
datum a Maria consorte Luca Armeni relictă vidua cum suis filiabus et suo nepote.
An(no) 1701 in Ianuario.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/31. Orig., hîrtie difolio (20,2 x 15 cm.), cerneală neagră, un
sigiliu inelar octogonal.

¹ Omis.

² Urmează o semnătură armeană însoțită de un sigiliu inelar.

³ Neclar.

173

1701 (7209) ianuarie 15, Iași

Costantin Duca voievod poruncește boierilor și slujitorilor domnești să lase în pace de
toate dările și angheriile chervăsăria și o cîrcumă din Iași ale M-rii Sf. Sava din acest oraș.

† ИВ КОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)жю м(н)л(о)стю, г(о)п(о)даръ
ЗЕМАН МОЛДАВСКОИ. Scriem domnia mea la boiari și la toți slujitorii carii veți îmbla
ori hie cu ce feliu de slujbe a domniei mele aice, în tîrgu în Iași. Facem șt(i)re tuturor
pentru chirvăsăria sv(i)nteii mănăstiri Sv(en)ti Saava, care iaste aicea, în tîrgu în Iași,

146

și pentr-o cîrsmă ce are sv(i)nta mănăstire iarăș(i) aicea, în Iaș(i). Dacă veți vedea cartea domniei méle, iar voi toți să aveți a lăsa în pace acea chirvășărie de toate dările și angheriile cîte vor hi pre alți mișei în țara domniei méli, nime la nimic să nu le facă val, nici să între într-acea chirvășărie nici boiari, nici slujitori, nici dăjdiéri, nici șoltuji, nici pîrgari, nici crainic, nici olăcari cai de olac să nu le ia, nici la podvoade, nici la unel(e) să n-aibă val.

Așijderili, și voi, cămînari, și bezmînari, și cepari și buîrari, încă să aveți a lăsa în pace acea cîrsmă a sv(i)nteii mănăstiri, ce va avea aicea, în tîrgu în Iaș(i), de camănă, și de bezmăn, și de cep(ă)rie, și de gheață, și de alte cheltuieli, de toate cîte vor hi pre alte cîrșme, nime întru nimic(ă) să n-o învăluiască.

Așijderea, de-ar avea ciniva vreo strîmbătate de cătră oamenii dintr-acea chirvășărie, să aibă a-și întreba cu dînșii de față la Divanul domniei meli, iar altu nime cu dînșii treabă să n-aibă. Pentru căci domnia mea văzînd drés și cărți de milă și de întăritur(ă) și de la alți domni ce-au fost mainte de noi, domnia mea încă m-am milostivit ș-am miluit ș-am întărit cu acéstea cu toate cîte scriem mai sus sv(i)nteii mănăstiri, cu tot vinitul, dintr-acea chirvășărie să-i hie sv(i)nteii mănăstir(i) de lumini și de tămîie, și d(e) untdelemnul la candile. Că cine s-ar ispiti a faci mai mult val peste cartea domniei méli bine să știe că va fi de mare certari de la domnia mea. Într-alt chip nu va fi.

У Мс, л(ѣ)т(о) х҃сѣ ген(аріе) еї д(ь)ни.

Иѡ Кѡнстантин Дѣка воевода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: 7209 <1701> ghen(arie) 15. Consta(n)din Duca v(oi)evod. <Nr.> 10.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, XIX/10. Orig., hîrtie difolio (45 x 30 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 3, nr. 3 (rez. și descriere arheografică).

174

1701 (7209) ianuarie 16, Iași

Constantin Duca voievod scutește de dări 12 oameni străini din ținuturile Iași și Cîrligătura ai iezuiților polonezi din Iași precum și o pivniță a acestora din tîrgul Iași.

† Иѡ Кѡнстантин Дѣка воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)даръ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Scriem domnia mea la boieri și la toți slujitorii carii veți îmbla cu toate slujbili domnii meli la ținutul Cîrligăturii și la ținutul Iașilor. Vă facem șt(i)re tuturor pentru doisprădzăci omini streini făr-dé cislă ce vor ave iezoviții, preuții leșăști: patru omini pesté Prut, la ținutul Iașilor, la loc la o moșie iezoviților¹, șese omini la ținutul Cîrligăturii², un vieriu în Dealul Urșulii.

Dacă veți vedea carte domnii mele, toți să le dați bună pace acestor omini streini, pentru că domnia me m-am milostivit și i-am iertat, să fie în pace de lei, de zloți, de galbini, de sulgiu, de iliș, de mieri, de unt, și de cai împărătești, și de cai de mezil, și de cai de olac, și de conace, și de podvodzi, și de toate dările și angheriile cît(e) sînt pre alți mișei în țara domnii mele, nime întru nimică val să nu le facă, nici bucatile lor ce vor ave pentru alții să nu li s(e) trag(ă), numai ei să fie pentru treaba și slujba acestor iezovi(i), preuți leșăști.

Așijdere, domniia me m-am milostivit și le-am iertat o pivniță cu băuturi ce vinde aice, în târgu în Ieși, să hie în pace de camănă, de bezmă, de poclonul agăi, de cepărie, de buor și de toate cheltuielile cîte vor hi pre alte pivniț(e). Nime întru nimică val să nu-i fac(ă), nici omului [nici omului] său carili va vindi beutura la acea pivniț(ă).

Pentru acēea, voi, căm(ă)nari, și bezmenari, și cepari, și buorari, toți, să aveți a da bună pace aceștii pivniți, să l(e) hie pentru cheltuiala lor și a bis(e)ricii.

Iar cine s-ar ispiți a face val peste carte domnii meli omenilor sau pivniții, bine să știe că unii ca aceia de mare certare vor hi de la domniia me. ИНАК НЕ БУДЕТ.

У Иѣ, А(ѣ)Т(о) ХАСО ГЕН(АРІЕ) СІ.

ИѠ КОНСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА <m.p.>.

Însă să fie oameni străin(i), iar nu de țar(ă).

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine în a doua jumătate a sec. XVIII>: Privilegium libertationis ab omnibus tribute pro hominibus 12 et pro taberna propinatoria datum a celssisime principe Terrarum Moldaviae Ioanne Constantino Duka panibus Societatis Jesu Residentie Iassiensis.

An(n)o 1701 ad 26 ianuarii.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/32. Orig., hîrtie (29,5 x 21 cm.), rupt, restaurat, filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

¹ Ultimele patru cuvinte, scrise deasupra cuvintelor din rînd: „la Dunești și la Solești“, care au fost șterse.

² În text urma: „la Urlești“, cuvinte ce-au fost șterse.

175

1701 (7209) ianuarie 20

Constantin Duca voievod întărește lui Loiz negustor din Iași stăpînirea asupra unor case cu pivnițe și dugheni de pe Podul Vechi, cumpărate cu 400 de lei.

20 ianuar 7209 <1701>.

Costantin Duca vodă, pentru «Loiz neguțitorii de aici, de Iaș», ce arată un zapis și cu iscălitura «Savii starostii de neguțitori de aici, de Iași, și a tuturor neguțătorilor», pentru vînzare de case, «de pe Podul Vechiu, în Arcari, cu pivniț(ă)¹ de piatră și cu dughene pe pivniț(ă)¹..., pîn-în fundul (ogrăzii)¹, ce lovește în gardul ũ Mardagioe², și cu o cășcioar(ă)¹ în orgadă». Prețul e de 400 de lei³.

«Ion Costin hatman, neîntămplându-s(ă)¹ vel log(o)f(ăt).»

După Iorga, *St. și doc.*, VII, p. 105, nr. 11. Rez. după orig., sigiliu domnesc timbrat.

¹ Parantezele lui N. Iorga.

² Formă veche de genitiv-dativ.

³ Urmează mențiunea editorului: „Pecete mare, peste hîrtie“.

176

1701 (7209) februarie 16, Iași

Copiii lui Gheorghe Alevra și ai Zoiței, nepoții lui Grigorașco fiul Măricuții, vînd lui Pană o pivniță și o dugheană în Tîrgul de Jos, cu 250 de lei, pentru a plăti o datorie a unchiului lor Grigorașco.

† Adecă eu, Toader, și Ștefan, și Toma, și Petrea, și Păvăl, și Enachi și Nastasiia, toți ficionii lui Gheorghie Alevra și a Zoiții, nepoții lui Gligorașco ficionul Măricuții.

148

Scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru precum să-s(e) știe pentru o pivnițe stricat(ă) cu dughene cu tot ce iaste în Tîrgul de Gios, în Neguțitori, lîngă pivnița Svintii Vineri și a Gălății, care pivnițe au fost a unchiu-nostru a lui Gligorașco și, după moarte lui, avîndu cîtăva datorie a plăti și de aiurea neavîndu de unde lua să plătim, am vîndut această pivnițe cu dughene cu tot dumisale fratelui nostru, lui Pană, iarăși ficiorii lui Alevra și Zoiții, drept două sute și cindzeci de lei bătuți, bani gata. Și noi încăș(i) luîndu banii de la frate-nostru Pană, i-am dat și noi de a plăti datoriile unchiu-nostru, lui Gligorașco, cît am putut cuprinde cu acești bani; care această pivnițe ce mai sus scriem era și unchiu-nostru de la maică-sa Măricuța și moșea noastră dată lui Gligorașco zestre.

Deci această moșie ca să fie frățene-nostru lui Pană dreaptă ocin(ă) și moșie, neclătit și nerușiat în vécii; și de pe zapisul nostru ca să aibă dumnelui fratele Pană a-și face și deres domnescu. Și i-am dat dumisale și toate zapisele cele vechi cît(e) au fost pe această moșie, și de acmu înnaite, noi, toți frații ce mai sus ne pomenim, că am vîndut dumisale, treabă sau amestec la aceasta moșie să nu mai avem; iară carele dintre noi s-ari scula din frați, ori mare, ori mic, ca să mai scomească vro gîlceav(ă) sau pîră asupra fratelui Pană, să fie de mare gloabă și să petreacă și rușin(e); și de s-ari face vro cheltui(ă), toat(ă) să fie despre acela ce s-ari scula a scorni pîr(ă).

Și acest adevărat zapis al nostru s-au făcut denaintea preutului Pavăl de la Vovedenie, și a preutului Ion tij ot tam, și popa Matei de la S(ven)ti Ioan, și pop Darie tij ot tam, și Toader bănariul, și Lupașco Todori bacal, și Costandin Todori bacal, și Toader Rîndul păhărnice, și Dima bacal, și Toader Botco, și Varlam abăgeriul zet Merăuți căldăariul și altoru oameni buni, carii, pentru mai mare credința, mai gios înpreun(ă) cu noi s-au iscălit.

Și eu, Ghiorghit(ă) Hermezeu, am scris și am și iscălit, martur.

У Мс, в(ъ) лѣт(о) ҃ѣсе фев(р)варіе ҃ѣ.

Із, Твдер Алевра, искал <m.p.>.

Ștefan s(î)nă Alevra¹.

Із, Тома Аливра, искаал <m.p.>.

Із, Павъл Аливра, иск(аа) <m.p.>.

Із, Бнаки Аливра, искал <m.p.>.

Із, Петре Аливра, искал <m.p.>.

Георгицъ Хермезин пис(аа), искаал, martur <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: † Zapisul ficiorilor a lui Alivra pentru cinci dugheni, ce-au vîndut frăține-său, lui Pană, lîngă pivnița Gălății, <continuat de altă mînă>: 7209 <1701> febr(uarie) 16.

Arch. St. Iași, Documente, CDLX/10. Orig., hîrtie difolio (38,5×27 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cernelă neagră, două amprente digitale în aceeași cernelă.

¹ Amprentă digitală.

Costantin Duca voievod scutește de dări un om străin aflat în slujba preoților iezuiți din Iași.

† Иѡ КОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)Ю М(и)Л(о)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДА(а)РЪ
ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Scriem domniia mea la boiari și la toți slujitorii cari viți
îmbila cu toate slujbile domniei mele aici, în Iași. Vă facem știre tuturor pentru
cestu om strein, anume Ion, carel(e) au vinit din Țara Românească și vrîndu să treacă
în Țara Leșască, iar preuții iezoviți leșăști l-au oprit să le slujască.

Pentru aceea, dacă veți vedea cartea domniei mele toți să-i dați bună pace, nime
întru nimic val să nu-i facă, căci domnia mea m-am milostivit și l-am miluit cu
această carte a domniei mele să fie iertat și în pace de toate dărrile și angariile, cîte vor
fi pre alții în țara domniei mele, nimi întru nimic val să nu-i facă, numai el să fie
pentru slujba iezoviților. Iar cine s-ar ispiți piste cartea domniei mele a-i face vreun
val oricît de puțin, bini să știe că unii ca aceia de la domnia mea vor fi de certare.

Aceasta scriem.

У Мс, Л(ѣ)Т(о) ХЗСО МАРТУ КѠ.

Иѡ КОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА <m.p.>.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/33. Orig., hîrtie (31,5 x 20,5 cm.), filigran, cerneală neagră,
sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,8 x 1,7 cm.), în cerneală roșie, neclar.

178

1701 (7209) aprilie 29, Iași

Constantin Duca voievod întărește lui Costandin Sevasto gramatic stăpînirea asupra
locului de la Rediul lui Tătar, din ocolul tîrgului Iași, și dreptul de a lua zeciuiala de pe acel loc.

† Иѡ КОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)Ю М(и)Л(о)СТ(і)Ю
Г(о)СП(о)ДА(а)РЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Dat-am carte domnii mele boiarinului nostru,
dumisale lui Costantin gramaticul și ispravnicului său de la moșia dumisale ce are la
Rédiul lui Tătar din ocol(ul) tîrgului Iașilor să hie volnic cu cartea domnii mele a opri
și a ține acel loc, pe nime să nu las(e) să are, nice să cosască, nice să taie Rédiul
Tătarului, nice să facă stanește la heleșteu, nici să iasă să pască herghelii domnești sau
boierești sau neguțătoarești, nice turme de oi, nice ciredzi de vaci, nice nime locul să
nu-l calce fără voia dumisale. Iar cui ari da dumnealui gramaticul să are sau să cosască
cu voia dumisale sau să puie stupi pe locul dumisale să aibă a lua de a dzece din pîne,
din fînațe, din grădini și din cînep(ă) și din stupi, după obicei, și din toate, venitul ce ar
hi pe locul acela, carele acel loc mai denainte a fost danie lui Enache postelnicul de la
răposatul Iliiaș vod(ă) și pe urmă trecîndu-s(e) Enache postelnicul și neavînd pe nime
pe urma lui, rămas-au acel loc iarăș(i) în sama domnească pîn-la răposatul Cantimir
vod(ă); și atunci împlîndu-s(e) dumnealui Costantin gramaticul [Constantin] de au
slujit domnului cu dreptate și ț(ă)rî i-au dat lui danie acel loc să fie moșie dumisale pe
cum arătă dumnealui și cărți de la acel frate Costantin Cantimir vod(ă) într-acest chip
și pe urmă și întăritură de la fiul său Antioh vod(ă).

Pentru acéea, dacă am vădzut acéle cărți pe acel loc mai sus pomenit de danie de
la acel frate ce au fost mainte de noi, am credzut și am dat și am întărit dumisale lui
Costantin gramaticul să-i fie dreaptă moșie cu uric de întăritură, neclătit și nerășit în
veci. Și nime să n-aibă a să mai amesteca peste această carte a domnii mele.

Într-alt chip să nu hie. Aceasta scriem.

У Мс, Л(ѣ)Т(о) ХЗСО АП(РИЛІЕ) КѠ.

Иѡ КОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА <m.p.>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7209 <1701> ap(rilie) 29. S-au scris, 27; 2) N. 28; 3) Carte g(os)pod pentru apărarea [Copoului]¹ Rédiului lui Tătar, <tradus de altcineva în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar octogonal.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 130 v. – 131 r., nr. 27 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. nr. 579, f. 232 v. – 233 r. (copie din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 9–10, nr. 28 (rez. dezvoltat).

¹ Cuvînt tăiat.

179

1701 (7209) iunie 17, Iași

Constantin Duca voievod îl înputernicește pe părintele Irimia să stăpînească și să ia zeciuiala din tot ce aparține M-rii Păun închinată la Sfîntul Munte.

† Иѡ КОСТАНТИН ДѢКА ВОЕВОДА, Б(О)Ж(І)Ю М(И)ЛОСТ(І)Ю, Г(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЙ. Facem șt(i)re cu această carte a domnii meli pentru o mănăstire care au fost a răposatului Păun ce-au fost vameș mare, care mănăstire iaste închinată la S(ven)ta Gora, cu moșii, cu vii, cu dughéni în tîrgu în Iași. Și tîmplîndu-să acum, în cești ani trecuți, vremile cumplite și cu răscoali, rămas-au și moșiile aceștii mănăstiri mai sus pomenită streinate de stăpîinii lor.

Iară acum, din mila lui Dumnedzău, făcîndu-să pace și viindu de la S(ven)ta Gora pitrop rugătorul nostru, părintele Irimia, și arătîndu înaintea domnii mili urece și zapis(e) pe această moșii a mănăstirii lui Păun, dat-am părintelui Irimii volnicie cu această carte a domnii meli să hie volnic pe dirés(e) ce are a opri și a ținea toate moșiili lui Păun: veri sate, veri vii, veri dughéni, veri ce moșii ar hi acei mănăstiri, toate să aibă a le stăpîni și să aibă a lua de a zéci din pîni, din grădini, din cîmpi, și din stupi, după obicé(i, și din tot locul, cu tot vinitul.

Și nim(e) să nu cutédzi a sta înprotiva cărții domnii meli.

Iară d-ari avea cineva a răspundi ceva să vic de făț(ă) și să aducă și dirésel(e).

Aceasta scriem, într-alt chip să nu hie.

Ѹ Иѡ, Б(Ѣ) ЛѢТ(О) ХЗСѢ ЮНІ ЗІ.

Иѡ КОСТАНТИН ДѢКА ВОЕВОДА <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în prima jumătate a sec. XIX: rez. grecesc al actului și> 7209 <1701> iunie 27 (*sic!*). No. 3.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal, aplicat în ceameală.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 187, nr. 197 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (34,5×22,9 cm.), cerneală cafeaie, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 389).

180

1701 (7209) august 27, Iași

Costantin Duca voievod îl înputernicește pe Ștefan băcanul din Iași să stăpînească ocinile lui Lupașco, fiul lui Botezatul, pînă la achitarea unei datorii de către acesta din urmă.

† Иѡ НОСТАНТИН ДѢКА ВОЕВОДА, Б(о)жїю м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)д(а)ръ
ЗЕМЛИ МЛАДАВСКОН. Dat-am cartea domniei mele lui Ștefan băcalul din târgu din Iași
să hie volnic cu cartea domniei mele a ținē și a opri ocină și vie și pomeți ce are avea
Lupașco ficioru Botezatului de la Bălești, pentru o sută și cindzeci de vedre de vin ce-i
datori lui Ștefan cu zapis, care pe o sută de vedre vin i-au dat Ștefan bani gata, iar pe
cindzăci de vedre i-au dat Ștefan un cal Irinei, mătușii lui Lupașco, și acel cal l-au luat
sataragii și l-au istovit pentru Lupașco.

Pentru aceăa, să-i oprească ocinil(e) pînă va plăti vinul, iară lui de-i va părea cu
strîmbul, să vie de față.

Și nime să nu stea împotriva cărții domniei mele.

У Иѡ, А(Ѣ)Т(о) ХЗСО АВ(Г)УТ) КЗ.

† Велици БОЛѢРН УЧИЛ.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXVI/134. Orig., hîrtie
(28,8×20,5 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu domnesc mijlociu (5,5, cm.), aplicat în
cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: <Ghibănescu>, *Acad. Rom. și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 216. (rez.).

181

1701 (7210) septembrie, Iași

Iordachi zlătar, fiul lui Costantin zlătar, vinde lui Pană negustor un loc de casă pe Ulița
Rusească, cu 24 de lei, bani gata.

† Adecă eu, Iordachi zlătariul, ficiorul lui Costantin zlătariul, scriu și
mărturisăscu cu acestu zapis al mieu, de nimé silit, nici asuprit, ce de a mea bunăvoie,
am vîndut a mea dreaptă ocină și moșie, un loc de casă ce iaste între casa lui Apostol
blănariul și între casa lui Dumitrașco Babăverde, pe Ulița Rusască, cu cît loc ține din
uliță pînă în portiță lui Bărmovschii voievod, și de lat pe unde să va cunoaște temeliile
caselor pe lîngă casa lui Apostol blănariul, care acestu loc și mie îmi este danie de la
părinții miei, de la Costantin zlătariul și maică-mea Mierla, și lor le-au fost
cumpărătură de la Dumitrașco Caba cizmariul, ficiorul lui Stoian sirbul. Acesta loc
l-am vîndut dumisali lui Pană neguțitoriul și fămeii dumisali, Nastasiicăi, dreptu 24 lei,
bani gata. Și mi-au dat dumnealui Pană neguțitoriul banii deplin la mîna mea. Deci de
acmu înnaite ca să-i fie dumisali dreaptă ocină și moșie, și giupînesii dumisali, și
cuconilor, și nepoților dumisali, în veci, neclătit.

Și cînd i-am vîndut am întreat pre toți frații noștri, și cumnații, și vecinii și
nimé n-au vrut să cumperé; și s-au iscălit toți în zapis și alți oameni buni și neguțitori
carii să vor iscăli mai gios. Și eu, Iordachi, pentru mai mare credință, am iscălit ca să
s(e) știe.

Și să s(e) știe că i-am <dat>¹ dumisali giupînului Pană și doo zapis(e) vechi a
locului acestui de la ci<ne>¹ au cumpărat și părinții miei, ca să-i fie de credință.

У Иѡ, А(Ѣ)Т(о) ХЗСТІ СЕН(ТЕМАРІЕ).

† Εγωο, Γεοργακης Χρησηχος, στεργо та αυοθεν <m.p.>².

† Mierla fămeia lui Vasilie blănariul <m.p.>³.

Vasilie zlătariul, cumnat lui Iordachi zlătariul³.

† Παρασκεβα, μαρτηρας <m.p.>⁴.

† Rubina, martură <m.p.>⁵.

† Μανολης, μαρτηρας <m.p.>⁶.

† Și eu, Axintie cumnatul lui Iordachi, am scris zăpisul și am iscălit. **Αξιντιε** <m.p.>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXXXV/1. Orig., hîrtie (33,8×22,3 cm.), cerneală neagră, un sigiliu inelar octogonal și două amprente digitale.

¹ Omis.

² † Eu Gheorgakis Xrisihos, de față la cele de mai sus.

³ Amprentă digitală.

⁴ Parascheva, martor <m.p.>.

⁵ Sigiliu inelar octogonal.

⁶ Manolis, martor <m.p.>.

182

1701 (7210) septembrie 26, Iași

Costantin Duca voievod poruncește lui Ștefan Hăbășescu pîrcălab să meargă la vadul Iucșenilor de pe Jijia și să mute cu meșteri mai la vale morile M-rii Agapia pentru a putea merge și moara M-rii Aron Vodă de pe Jijia.

† Ἰω ΚΩΣΤΑΝΤΙΝ ΔΥΚΑ ΒΟΕΒΟΔΑ, Β(Ο)Χ(ΙΕ)Υ ΜΗΛΟΣΤ(Ι)Υ, Γ(Ο)Π(Ο)Δ(Α)ΡΥ ΖΕΜΛΗ ΜΟΛΔΑΒΣΚΟΝ. Scriem domnia mea la boiarinul nostru Ștefan Hăbășescu pîrcălab. Facem șt(i)re pentru morile agăpiianilor ce-au făcut la Iucșeni, ce au făcut călugării de Agapia. Aicea, la domnia mea, jelui egumenul de Aron Vodă cum are și el mori în Jijia, mai sus de vadul Iucșenilor, și dirăseli scriu și a lui Aron vodă și a Iucșenilor tot cu vad de moară. Și călugării de Agapia n-au căutat să iezască la dreptate ca să poată înbla și a lui Aron Vodă mori, ce l-au iezit mai sus decît trebuie; și mai în trecut(ele) zile, mai jeluindu egumenul de Aron Vodă domniei mele, am scris o carte a domniei meli la călugării de Agapia ca să iezească iazul la dreptate, ca să s(e) hrănească și Aron Vod(ă); ce a iezit mai sus decît au trebuit, de în[n]eacă moar(a) lui Aron Vod(ă), și n-au înțeles pe cum scrie cartea domnii meli.

Deci, iată că-ți scriem, dacă Ț-a veni cartea domnii meli, să te scoli și să mergi acolo la amîndoa morile și să cauți niște meșteri streini, de carii știi rîndul apelor, și de or hi făcut iazul mai sus decît trebuie să cauți să-l pogori ca să poată înbla și moara lui Aron Vod(ă), să s(e) hrănească amîndoa; și pe cum vei socoti să ne faci mărturie încredințat(ă) să avem șt(i)re.

Υ Με, Α(Τ)Τ(Ο) ΧΑCΤΙ CΕΠ(ΤΕΜΒΡΙΕ) ΚS.

ΙΩΝ ΒΟΥΧΙΣ ΒΕΛ ΛΟΓ(Ο)Φ(Ε)Τ ΥΝΗ <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII, de mîini diferite>: 1) Carte g(ospo)d pentru morile ce au făcut agăpiianii la Iucșani; 2) 7210 <1701> săpt(embrie) 26. No. 14; 3) Scrisorile Fetioneștilor de pe Jijîa, s-au scris la izvod.

Arh. St. București, A.N., CCL/2. Orig., hîrtie difolio (29×20,4 cm.), filigran, sigiliu domnesc mijlociu în cerneală roșie, neclar.

Idem, M-rea Agapia, I/44, nr. 46 (menț. veche fără dată).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 21–22, nr. 83 (rez. dezvolt. și descr. arheografică).

Ioniță Colțea și soția sa, Ioana, vînd lui Andronic cămăraș 22 de pămînturi din Glodeni, cu 22 lei.

Iași, 11 octombrie 7210 <1701>.

«Ioniță Colțea și cu femeia mia, Ioana, fata lui Crăciun Curea», vinde «doaozăci și doao de pămînturi den sat din Glodeani» «lui Andronic cămărașul și giupîneasii dumisale, dreptu doaozăci și doi de lei».

Marturi: «părintele Ursu protopopa de pre Poartă, și Matheiaș preutul ce slujaște la besearica domnească pre Poartă» și dumnealui Ghiorghii Stredzăscul vornic de poartă...

Și eu, Pavăl diiacul, am scris.

După Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 96, nr. 117. Rez. din „Documente relative la moșiile Țibănești și Gănești ale D-lui P.P. Carp”.

Constantin Duca voievod scrie slujitorilor domnești de la ocolul tîrgului Iași să nu perceapă dări de la Ion Buhuș mare logofăt pentru plugul ce îl are la Rediul lui Tătar.

† Иѡ НѡСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)ЖІЮ М(и)Л(о)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДАРЪ ЗЕМЛЕ МОЛДАВСКОН. Scriem domnia mea la toți slujitorii ce veți înbla ori cu ce fel de porunci a domnii mele aici, la ocolul leșilor. Vă facem șt(i)re pentru un plug ce va avea credinciosu boierinul nostru, dumnealui Ion Buhuși vel logofetu aicea, la Rediul lui Tătar. Dacă veți vede carte domnii mele iar voi toți s(ă) aveți a da bună pace, nimé întru nimică să nu învăluiască; iar carel(e) ari face mai mult val peste carte domnii mele bine să știe că unii ca acei vor ave certare de la domnie mea.

Într-alt chipu n-a fi. Aceasta scriem.

Ѹ МѢ, Л(Ѣ)Т(о) ХѠСІѸ УК(ТОМВРІЕ) ГІѸ.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogoual.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 131 r. (rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 23, nr. 88 (rez.).

Constantin Duca voievod împreună cu mitropolitul și cu Sfatul domnesc închină M-rea Dancu la M-rea Xiropotamu de la Sfîntul Munte.

† М(и)Л(о)СТІЮ Б(о)ЖІЮ, МИ, Іѡ КОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Г(о)СП(о)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Socotit-am domniia mea, rîvnind lucrurilor celor bune sufletești a răposăților domni bătrîni ce au fost mai înnainte de noi a căror vedem multe pomane făcute cu sv(i)nteli m(ă)n(ă)stiri de așădzare călugărilor și cu alte sv(i)nte besărici de țară, din care m(ă)n(ă)stiri fiind unele din ani mulți făcute și apoi vechite și pin tîmpleri multe de nime căutate, precum și aicea în orașul domnii méli, în Iași, aflîndu-sé o sv(î)ntă beserică zidită cu piatră de un răpăusaat creștin boiarin de demult, anume Dancul și Sofroniie.

Deci am socotit domnia mea pentru această sv(î)ntă beserică Dancul împreună cu sv(i)ntăia sa chir Sava mitropolitul și cu tot Svatul domnii mēli ca să să numască de acum înnaime m(ă)n(ă)stire și o am închinat la Sv(î)nta Gora, la o m(ă)n(ă)stire împărătească, care iaste zidită acolo de doi împărați, anume, Romani și Andronic împărați, unde iaste hramul 40 de Mucenici ce să numește Cseropotamo; și am închinat această beserică Dancul să fie metoh la acea sv(î)ntă m(ă)n(ă)stire ce să pomeniște mai sus la Sv(î)nta Gora, și am pus și egumen pe popa Ierimii și am înnoit și am întărit-o cu moșii și cu de alte ce trebuiesc la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire ca să fie pomană domnii mēli și călugării să aibă a ruga pe m(i)lostivul Dumnedzău pentru s(ă)n(ă)tatea și spăsenia noastră, a cneaghinii domnii mēli și a fiilor noștri și pentru iertare de păcat a părinților domnii mēli, și pentru sufletul celui boiarin Danco și a Sofronii, cari au zidit-o dintâi.

Și după a noastră viață și domnii, pe cine va alége Dumn(e)dzău să fie domnu într-această a noastră țară a Moldovii, poftim să nu strice această a noastră danie și întăritură, ce să miluiască și să înnoiască ca să fie părtaș depreună împărăției.

Тоє пишєт г(о)сп(о)дство мн.

У Млє, л(ѣ)т(о) хзѣ дєк(ємврїє) єѣ.

Иѡ Кѡнстантин Дѡка воевода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: † Ispisoc de la Duca vod(ă) pentru închinarea bisăricii Dancului la Sfînta Gură, <tradus în sec. XVIII în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în ceară, distrus. Cu o copie din sec. XVIII, una din a doua jumătate a sec. XIX, o trad. grecească din 1813 iunie 25 și una franceză modernă.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 427 v. (rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V p. 27, nr. 99 (rez. după Ms. nr. 628, f. 427 v.); Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 188, nr. 199 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (45 x 30,1 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 509, cu menț. celorlalte forme ale actului).

186

1701 (7210) decembrie 16

Constantin Duca voievod îl împuternicește pe vornicul de poartă Pilat să hotărîmască o bucată de loc din hotarul tîrgului Iași dăruită de domn M-rii Copou.

† Иѡ Кѡстандин Дѡка в(о)євѡда, Бѡж(їє)ю мѡлѡстїю, г(о)сп(о)дѡрѣ Земле Мѡлдавскои. Dat-am carte domnii mele boieriului nostru, lui Pilat vornicul de poartă, ca să fie volnic cu carte domnii mele a merge aice, înpregiurul tîrgului, <la mănăstirea>¹ Copoului, măn(ă)s(t)i(ri) care iaste zidită de răposatul Vasilie vodă, și să aibă a hotărî și stîlpi o bucată de locu din locul domnescu, ce iaste a tîrgului Iașilor, cu vii și cu cîmpu de arat și de cosit și să ia de-a zece ce ar fi pe locul sfintei măn(ă)s(t)i(ri) călugărașii care ar fi petrecători în sfînta mănăstire, din tot locul, cu tot venitul, după obicei.

Și hotarul să înceapă din Fîntîna Zmeilor spre soare răsare, la dealu, pără în Drumul cel Mare ce merge pîntre vii și Drumul cel Mare în sus, pînă în hotarul Rufenilor și pînă în hotarul gramaticului, și de acolo în gios, pe Vale lui Tătaru, tot alături cu hotarul gramaticului, pînă în apa Bahluiului, în coada heleșteului celui mare, și cu vadu de moară în Bahlui, unde ar afla pe hotarul său, și de acolo drept iarăș(i) la Fîntîna Zmeilor să să închei hotarul acesta. Și cît ar stîlpi și ar alege să ne facă știre cu mărturie ca să facem și ispisoace domnești și de miluire ca și altor sfinte măn(ă)s(t)i(ri).

Acceasta scriem.

У Ис, лет(о) хзѣі дек(е)мврие сѣ.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 147 v., nr. 6. Copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

Idem, Ms. nr. 579, f. 217 r. (rez. din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C. V*, p. 27, nr. 100 (rez.).

¹ Omis.

² În interiorul unui octogon desenat de copist, mențiunea: „pecete g(os)pod“.

187

1701 (7210) decembrie 17, Iași

Toader Albotă mare pitar împreună cu soția sa, Maria, și cu copiii lor vînd ginerelui lor Sandul Crupenschii mare medelnicer un loc de casă pe Ulița Mare din Iași.

† Adecă eu, Toader Albotă vel pitar, și cu femeia mea, Maria, și cu cuconii miei: Iordache, Costantin, Șerban, mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru la mîna dumisale ginerelui nostru, Sandul Crupenschie vel medelnicér, precum i-am vîndut un loc de casă pe Ulița cea Mare, între casăle Ghicăi și între casăle lui Becher, care loc și noă ne iaste danie de la Nastasiia, giupîneasa răposatului Mihai șetrariul. Acesta loc l-am vîndut dumisale drept doaădzăci lei bătuți, ca să-i fie dumisale direaptă ocină și moșie în véci, dumisali și giupînesăi și cuconilor dumisale. Și i-am dat dumisale și ispisocul cel de danie, ca să aibă dumnealui a-și face și dires domnesc.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat mulți boiari de curte, carii s-au iscălit mai gios.

Și noi, pentru mai mare credință, am iscălit cu toții, ca să fie de credință.

У Ис, л(ѣ)т(о) хзѣі де(кемврие) хзѣі.

Тоадеѣ Алботѣ вел питар) искал<т.р.>.

Иорд(аке) Алботѣ искал <т.р.>.

Квстантин искал <т.р.>.

Гиѡрге бив сѣрдар искал <т.р.>.

Из, Пѣтрашко Гергел в жит(ничар) искал, т-ам тîmplat <т.р.>.

Из, Урсѡл Мурѡлец бив пѣркѡл(аб), martor, искал <т.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în prima jumătate a sec. XIX>:

1) Zapisul lui Toader Albotă pit(ar) cu care vinde Sandului Crupenschi med(elni)cer un loc de casă pe Ulița Mare. 7210 <1701> dec(em)v(rie) 17; 2) Zapis de loc de cas(ă) ot Flondor¹ vel pit(a)r.

Arh. St. București, A.N., CCLIX/3. Orig., hîrtie difolio (20,5 x 17,2 cm.), filigran, cerneală neagră.

EDIȚII: *Catalog D.A.C., V*, p. 27, nr. 101 (rez. și descr. arheografică).

¹ În text, numele vechi: „Albotă“.

188

1701 (7210) decembrie 19, Copou

Ștefan Pilat vornic și Vasilie Rugină diac aleg hotarul locului dăruit de <Constantin Duca voievod> M-rii Copou.

Și s-au început hotarul deasupra Fîntînii Zmăului, în piscu, s-au pus stîlpu de piatră, și de-acolo drept la deal spre răsărit alătura cu șanțul la Drumul cel Mare cari merge pîntre vii s-au pus stîlpu de piatră, și de acolo drept în sus pe Drumul cel Mare pînă la capetele viilor pînă la Tanga, și de la Tanga tot în sus pe Drumul cel Mare pînă în dreptul a doă cruci de piatră, s-au pus stîlpu de piatră despre răsărit, și de acolo drumul în sus pînă la red(iu) tot pînă la drum la vale, alătura cu hotarul Rufenilor, pînă unde să înpreună cu hotarul Mîrzăștilor și cu hotarul lui Costantin gramaticul, s-au pus stîlpu de piatră, lîngă drumul Mîrzăștilor și de acolo drept spre amiazădăzi, piste podiș, de taie niște pămînturi de curmedziș pînă în piscu, și de acolo piscul la vale pînă la o piatră vechă a gramaticului înprota unui rîbnic a Păsărariului, alătura cu pîrîl pînă la niște spini într-o poieniță(ă), la alt stîlpu vechiu a gramaticului, și de acolo în gios peste pîrîl spre apus, în capul rediului din gios s-au pus piatră, de acolo drumul pe zarea dealului în gios pînă unde să înpreună cu alt drum ce vine pînă deasupra Rediului lui Tatar s-au pus piatră; de acolo în gios, tot drumul, pînă în țărmurii Bahluiului, din sus de podețul ce trece peste Valea lui Tatar, și de acolo Bahluiul în gios pînă în gura Văii Copoului s-au pus piatră din deal de Drumul cel Mare, și de acolo drept la deal spre răsărit, pe costișă, pînă la stîlpu ce s-au început hotarul întîi.

Să fii măriia dumitali sănătos!

† Robul mării dumitali, Ștefan Pilat vornic <m.p.>.

† Robul mării tali, Vas(i)lie Rugină diacul, m-am tîmplat la hotărît.

<De la începutul sec. XIX>: 1) 7210 <1701> dec(hemvrie) 19. <Nr.> 10; 2) Anul 7210 <1701> dec(he)mv(rie) 19. Nr. 3.

189

1702 (7210) ianuarie 10

† Adecă eu, Pascal sin Apostul, scriu și mărturisescu cu acestu adevărat zapis al meu la mîna dumisali giupînului Pascal brașovean și la mîna giupînes(ei) dumisal(e) Saftei, precum de nim(en)i silit, nice asuprit, ce de a me bunăvoie, am vîndut

giumătat(e) de loc de cas(ă), parte me, din târgu din Ieși, în Ulița Noă, în răspîntie, din gios împotriva ...¹ moșiii¹ a Dobrovățului peste drum, cari este zapis vechiu de cumpărătur(ă) cari au cumpărat acel loc depreună tatul meu Apostul și cu unchiu-meu Gheorghîță, ficiorii lui Mechi. Acestu loc am vîndut eu, Pascal, și cu soțul meu, Sanda, și cu cuconii mei, această loc l-am vîndut eu, precum mai sus scriem pentru 30 lei.

Și la această tocmal(ă) s-au prilejit mulți omeni buni și bătrîni și tineri, anume: Vasili blănari, și Ștefan blănari și Toderi blănari și dinainte lui Costantin sin Tudorioi, și Lazor băcal, și Gavril zet Bîtcules(ei) și Pavăl sin Pătrașco. Și noi, acești omeni cari ne-am prilejit la această tocmal(ă), vîdzindu făcîndu plat(ă) deplin(ă), pentru credința am pus iscăliturile ca s(ă) fie de credință.

† В(ъ) лѣт(о) х̣зѣі гєн(аріє) иѣ

† Pascal, ficior lui Apostul <m.p.>.

† Costantin Tudor <m.p.>; Stan (?) sin Drăgoiu <m.p.>; † Vasili blănari, martur²; † Toder, martur²; † Și eu, Lazor, martur <m.p.>; Gavril zet Bâtcules(ei), martur <m.p.>; Pătrașco sîn Eordăchele <m.p.>; † Lazor băcal, martur².

† Și eu, Gligoraș sin Sărărații, am scris zapisul și martur <m.p.>.

S-au trecut deplin la condică.

<Pe verso-ul filei a doua, un scurt rezumat grecesc, din prima jumătate a sec. XIX și din aceeași vreme>: No. 19.

Arh. St. Iași, Documente, CCCXXXVII/31. Orig., hirtie difolio (32,5 x 22 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, trei amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ Neclar (pătat).

² Amprentă digitală.

Dosoftei egumenul M-rii Dragomirna dă lui Năstase vornic de târg două dugheni de pe Ulița Rusească în schimbul a 80 de matce.

† Adecă eu, Dosoftei egumenul de la sv(î)nta m(ă)n(ă)stiri Dragomirna, împreun(ă) cu tot soborul, și mic și mare, făcut-am zapisul nostru ca s(ă) hie de mari credință precum să s(e) știe că, fiind acele răscoale și nepăci în țară și prădîndu-s(e) m(ă)n(ă)stirile, prădatu-s-au și această sv(î)ntă m(ă)n(ă)stire; și duple ci au miluit Dumn(e)dzău de s-au păcilit țările, mîrgînd și noi la sv(î)nta mănăstire și neaflînd nemic, făcut-am săbor împreun(ă) cu toți călugării pentru sv(î)nta m(ă)n(ă)stiri din ce s-are cheltui din moșii ca s(ă) cumpărăm m(ă)n(ă)stirii bucate.

Vinit-am la svinția sa părintili chir Misail mitropolitul că s(ă) luăm bl(ago)s(lo)venie de la svinția sa; să vindim din sate nu ne-au lăsat.

Și m(ă)n(ă)stire avînd aici, în Iași, loc de doao dugheni pe Ulița Rusască, în poarta Chirvăsării, den afar(ă), între dughenile hînganilor ș-a bîrnovenilor și-mpotriva dughenilor Svintii Vineri, și socotind noi pentru acestu loc că n-ari m(ă)n(ă)stire(a) nici un folos, ne-am tocmît ș-am făcut schimbătură cu dumnealui Năstas(e) vornicul de târgu, dinainte svinții sale părintilui Misail mitropolitul, și au dat la m(ă)n(ă)stiri optudzăci de matci și noi am dat dumisali acestu loc de doao dughene.

Și locul acestoru dugheni merge pe lîn(gă) peretele dughenilor a hînganilor pîn-în gardul Chervăsării și dugheneli hînganilor pe din dos, neavînd nici uși, nici feresti, închidzînd locul Dra<gomir>¹nii pe dugheneli hînganilor. Și hînganii, văzînd că li stau dughenile închise din dos, s-au fostu învoit cu alți călugări din Dragomirna de-u dat hîn<ga>²nii Dragomirna trii dugheni carili sintu în poarta Chirvăsării dinlontru, despe soare apuni. Și călugării de Dragomirna au dat hînganilor loc din dos ca s(ă) aibă răsufări și dughenili lor. Deci, de ar lăsa hînganii aceste trii dugheni să le ție Năstas(e) vornicul, să-i las(e) și Năstas(e) pe hîngani să ție locul din dos împreun(ă) cu toți. Iar de nu le vor lăsa hînganii să le ție Năstas(e), nici Năstas(e) să nu-i las(e) pe hîngani să ție locul din dos, ci s(ă) ție Năstas(e) vornicul tot locul acestor dughene pe cum scriu zapisăle celi vechi de la ctitori, pentru căci și Năstas(e) pe o parte iasti moșan cu noi, căci părinții dumisale au ținut acest loc și are și cîtăva cheltuial(ă) în pămîntu. Și usăbi de aceasta cheltuial(ă) ce-i în pămînt, țiind locul Năstas(e) au cheltuit pentru acestu loc 25 lei cu poduri și cu alte cheltuiéle ce-au ieșit pe dugheni; și avînd dumnealui Năstas(e) vornicul și întrebare cu noi la sfinția sa Misail mitropolitul cerșind la noi a dumisali ban(i) ce-au cheltuit și noi neavînd bani să-i dăm ne-m învoit și ne-m tocmit de-u dat dumnealui 80 de matci la m(ă)n(ă)stire și au lăsat și acești 25 de lei tot în prețul acestui loc. Și l-am dat dumisale ca să-i hie de la noi dreptă ocin(ă) și moșie și giupănesii dumisale și cuconilor și nepoților, în veci.

Și, pe urma noastră, pe cin(e) Dumn(e)dzău va alege ca s(ă) hie egumen la această sv(î)ntă m(ă)n(ă)stire să n-aibă a strica aceasta tocmal(ă) și schimbătur(ă) ce-am făcut noi. Iar cin(e) s-ar ispiți ca s(ă) strice, acela să fie afurisit și bl(ă)stămat de Domnul Dumn(e)dzău ce-au făcut ceriul <și>² pămîntul și s(ă) aibă și bl(ă)stăm(ul) a 318 Oteț(i) ce-au fost în Nichie și lăcașul lui să fie împreun(ă) cu Iuda și cu tricletul Arie.

Și acesta zapis l-am făcut denainte svinții sale părintelui Misail mitropolitul ș-a svinții sale părintelui Lavrentie episcopul de Roman și a egumenului de Bîrnova și a egumenului de Hangu ș-a egumenului de Sînta Vineri ș-altor boiari cari mai gios s-or iscăli.

Și noi, pentru credința, mai gios am pus pecete m(ă)n(ă)stirii ș-am și iscălit ca s(ă) hie de credință.

Și eu, Neculai Cerchez diiacul de cămar(ă), am scris zapisul cu voie lor. Și de pe zapisul nostru să-și fac(ă) și dres domnescu.

✠ Мис, л(ѣ)т(о) хѣѣ ф(е)в(р)варіе е.

† Мисаил митрополит Гвч(а)вскии <m.p.>.

† Лаврентіе еп(и)ск(о)пъ <m.p.>.

† Іван еп(и)ск(о)пъ <m.p.>.

† Пз, прѡтѡпѡп Ѣрєнл ѡт Брат, martor, 1701³ <m.p.>.

† Бромонах Дософтеи ер(ѡ)мен искал и вѣс собор <m.p.>.

† Пз, Ион Бѡхѡш бив вел лог(о)ф(е)т, искал <m.p.>.

Irodiiacon...¹ onthea <m.p.>.

† Μ(α)καριος ηγουμενος της Αγιας Παρασκευοβής, μαρτηρας <m.p.>.

Γρηγοριος...⁴ Γαλατι, μαρτηρας...⁴ <m.p.>.

† Ιωανης σταροστας, παρου <m.p.>.

† Μαζαρακης, παρου <m.p.>.

† Λογῆζας, παρου <m.p.>³.

Μελετιας...⁴ <m.p.>. Γρηγοριος...⁴ <m.p.>.

Παρασκεβης...⁴ <m.p.>. ...⁴ μαρτης <m.p.>

Μαθεος του Χρηστο(δ)ουλος <m.p.>⁵.

† Costantin biv vel vameș, martur <m.p.>.

† Ie<ro>monah Ioan ot Dragomirna <m.p.>.

Eu, Bejan Hudeci vornic glotnii, am fost față <m.p.>.

Arh. St. Iași, Documente, CD/22. Orig., hîrtie difolio (41,4×28,4 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt și lipit la îndoituri, lipsă 2/3 din fila a doua, sigiliul rotund (3,5 cm.) al mănăstirii Dragomirna, în aceeași cerneală, avînd în cîmp icoana hramului (Coborîrea Sfîntului Duh) iar în exergă, legenda: † ГІА ПЕЧАТЬ МОНАСТЫРА ОТ ДРАГОМИРНА († Aceasta este pecetea Mănăstirii de la Dragomirna).

¹ Rupt.

² Omis.

³ Cu cifre arabe în orig.

⁴ Neclar.

⁵ Makarios egumenul Sfintei Paraschiva, martor <m.p.>; Grigorios...⁴ al Galatei, martor <m.p.>; † Ioanis staroste, de față <m.p.>; † Mazarachis, de față <m.p.>; Loizos, de față <m.p.>; Meletias ... <m.p.>; Grigorios... <m.p.>; Paraschiva...⁴ <m.p.>; ... mărturisesc <m.p.>. Matheos al lui Hristodulos <m.p.>.

191

1702 (7210) februarie 17, Iași

Constantin Duca voievod dăruiește mănăstirii Dancu un heleșteu iezeit, cu loc și moară făcută de domn în hotarul tîrgului Iași, pe Căcaina.

† ИВ КОНСТАНТИН ДУКА ВОЕВУДА, Б(О)ЖІЮ М(И)Л(О)СТІЮ, Р(О)СП(О)ДАРНЪ ЗЕМЛЕ МЛАДАВЕКВИ. Facem șt(i)re cu această carte a domnii méle tuturor cui să cade a ști pentru sv(i)nta m(ă)n(ă)stire ce să numește Danco, din tîrgu din Iași, unde iaste hramul Sv(i)ntului Arhanghel Mihail, fiindu mai înnainte besérecă mirenească, iar acmu am socotit domniia mea și o am făcut m(ă)n(ă)stire mare, carea iaste închinată la Sv(i)nta Gora, la 40 de Măcenici, și o am îngrădit și o am înzăstrat cu ocini și cu odoară și cu veshminte.

După acéste iarăși am mai socotit domniia mea precum au dat alți răpousați domni ce-au fostu mainte de noi de au miluit sv(i)nte m(ă)n(ă)stiri și au dat ocini din ocinile domnești, așea și domniia mea m-am m(i)l(o)stivit și am miluit și am dat aceștii sv(i)nte m(ă)n(ă)stiri care mai sus s-au pomenit, anume Danco, un hăleșteu ce iaste în hotarul tîrgului Iașilor, pre Căcaina, di sus de tîrgu de Iași.

Și am triimis de au hotărît dumnealor cinstit și credincios boiarinul nostru Ion Buhuși biv vel logofăt și dumnealui Gavril aga și Bejan Hudici vornicul de poartă. Și s-au socotit din iaz în gios o împistreal(ă) de arcu, pentru căci de s-are tîmpla să s(e) facă cînduva vrun iaz mai gios să nu înnéce moara acestuia iaz.

Și s-au început hotarul de supt un budăiu ce iaste în costișea despre apus din sus de fîntîna cea mare, și s-au făcut moviliță acolea, și tréce dreptu peste Căcaina pin nești vîlcéle ce sîntu împotrivă, una în costișea despre apus, alta în costișea despre răsărit, pîn-într-un piscu despre răsărit, în costișe, iar s-au făcut moviliți, și pre de-amîndoaă părțile de hăleșteu cît trage om(ul) cu săgeata o-mpistrial(ă) din marginea apei în laturi. Și s-au făcut sémne tot moviliți, trei despre răsărit și trei despre apus tot

pe costişe, şi s-au pus şi pietre pen moviliţi şi în sus tot împotriva semnelor pîn-unde va ajunge apa dacă să va iezi acesta hăleşteu, cu locu cu tot; precum s-au socotit şi s-au hotărât l-am şi iezi domniia mea şi am făcut şi moară, l-am dat să-i fie de la domniia mea dreaptă ocină şi moşie şi miluire sv(i)nte(i) m(ă)n(ă)stiri, în véci.

Pentru aceea, şi după a noastră viaţă şi domnie, pre cine Dumn(e)dzău va alége a fi domnu Țării Moldovei, ori din fiii noştri sau din săminţie noastră sau dintr-altu neam, poftim să nu strice aceasta a noastră danie şi miluire, ce mai vîrtos să aibă a milui şi a întări precum şi noi nu stricăm daniile şi miluirile altor răpăsaşi domni ce-au fostu mainte de noi.

И ин да сѣ не ѡмнѣшает.

У Мс, в(ъ) лѣт(о) х(р)стѣ фев(р)варіе зѣ.

И ѡ Константин Дѣка воевода <m.p.>.

† Глигори Жвѣра ꙗ лѣт(о)ф(е)т <m.p.>.

Савѣн ѡр(и)кар писал.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Iazul ot Căcaina, ce s-au luat cu schimbu ot mă(nă)st(i)re Danco, <tradus în greceşte>; <de alt mînă>: No. 1.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Dancu, I/1, 2. Orig., hîrtie difolio (44,5 x 35 cm.), filigran, cerneală neagră (semnătura voievodului presărată cu aur), sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roşie, peste care a fost timbrat sigiliul domnesc mijlociu ce a fost apoi deslipit şi mutat puţin mai jos.

Cu o copie de la începutul sec. XIX, în al cărei rezumat se menţionează că heleşteul a fost luat în schimb de la M-rea Danco de răposatul logofăt Ioan Cantacuzino.

Idem, Ms. nr. 535, f. 32 v. – 33 (copie din 1844); Ms. nr. 628, f. 437 v. (rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrşitul sec. XVIII); Mitropolia Moldovei, CLV/34, nr. 1, 2 (rez. din sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 30, nr. 118 (rez. dezv.).

192

1702 (7210) februarie 20, Iași

Constantin Duca voievod dăruiește M-rii Copou o bucată de loc din hotarul tîrgului Iași hotărnicită de Ștefan Pilat vornic de poartă.

† Їѡ Константин Дѣка воевода, Божію милостію, ꙗ(с)подаръ Земли Мѡлдавскон. Adecă domnia mea, din mila lui Dumnedzău, ce m-au miluit cu scaunul şi cu domniia țării noastre a Moldovei, bine socotindu şi urmînd altor răposati domni bătrîni, ce au fost mai înainte de noi şi căroră să văd multe miluiri şi pomeni ce-au făcut cu sfintele rugi, mănăstiri şi biserică, unele din temelie făcute, altele din céle vechi, carili din multe tîmplări au fostu pustiite şi uitate răsipite le-au înnoit şi le-au întărit, precum şi noi vădzindu acmu svînta mănăstire Copoului, unde iaste hotarul Sv(î)ntului Ierarhu Athanasie, patriarhul de Alecsandria, care iaste între vii, lîngă tîrgul Iaşii, ce iaste zidită din temelie dintăi de răpăosatul Vasilie vodă şi închinată la toate mănăstirile de Sv(î)nta Gora; şi după ce-au făcut răpăosatul Vasilie vodă şi sv(î)nta mănăstire Trei Sfetitele aicea, în tîrgu în Iaşi, au fostu luat călugării de Trei Sfetitele suptu ascultarea ei, fiindu tot de un stăpîn zidite, şi aşea fiindu suptu ascultarea lor n-au căutat de m(ă)n(ă)stire de Copou, ce încă toate dzéstrele ce-au avut pe începutul le-au istovit şi beséreca nimic necăutîndu au lăsatu-o de s-au pustiit şi s-au răsipit.

Deci domnie mea au socotit împreună cu tot Sfatul nostru cum de acmu înainte călugări de Trei Sfetitele nice dănăoară treabă să n-aibă cu mănăstirea Copoului, nice să s(e) amestece nimic, ce să fie osăbite ca dintăi și să s(e) numască mănăstire mare ca și alte mănăstiri și să fie închinată la toate mănăstirile de Sv(î)nta Gora, unde o au închinat răpăusatul Vasilie vodă; și am socotit domnia mea de am pus și egumen pe popa Izichiil din mănăstirea de la Iveri de Sv(î)nta Gora, însă și egumenul de va asculta de săbor și va face poruncile deplin precum să cade și bucatele, agonisita mănăstirii, are crește și are adaoge și n-are face pagubă și cădere sv(i)nteii mănăstiri ca să placă svintelor m(ă)n(ă)stiri celor mari, unde iaste închinată m(ă)n(ă)stirea aceasta, poate să fie egumen și pînă la săvîrșirea lui; iară de are strica și are face scădere și pagubă sv(i)nteii m(ă)n(ă)stiri atuncea să va scoate iar alți egumeni și pre cine va socoti tot săborul de Sv(î)nta Gora vor triimite egumenu. Și domnia mea am tocmit sv(î)nta beserică și cu bucate de hrană încă o am miluit; și am miluit-o cu o bucată de loc din hotarul tîrgului Ieșilor pregiur sv(î)nta m(ă)n(ă)stire, cu loc de ț(a)rină și fînață și cu vii și cu loc de hăleșteu în Valea lui Tătar, care am triimis domnia mea pre boiariul nostru Ștefan Pilat vornicul de poartă de au hotărît și au stîlpit ace bucată de loc împreună cu mulți oameni buni, carii sîntu scriși anume în mărturie.

Și au început hotarul deasupra Fîntîinii Zmăului în piscu, s-au pus stîlpu de piatră, și de acolo drept la deal spre răsărit alătura cu șanțul la Drumul cel Mare carele merge pentre vii, s-au pus stîlpu de piatră, și de acolo drept în sus pe Drumul cel Mare pin capetel(e) viilor pîn-la Tanga, și de la Tanga tot în sus pe Drumul cel Mare pîn-în dreptul a doaă cruci de peatră, s-au pus stîlpu de piatră despre răsărit, și de acolo drumul în sus prin Rédiu tot pe drum la vale, alătura cu hotarul Rufenilor, pînă unde să împreună cu hotarul Mîrzăștilor și cu hotarul lui Costantin grămăticul, s-au pus stîlpu de piatră lîngă drumul Mîrzăștilor, și de acolo dreptu spre amiadzădzi, peste podiș, și taie nește pămînturi de curmedziș pîn-în piscu, și de acolo piscu la vale pînă la o piatră veche a grămăticului alătura cu pîrîl pe despre răsărit împotriva unui rîbnicel a Păsăriului și de acolo tot alătura cu pîrîl în gios pîn-la niște spini într-o poieniță, la altu stîlpu vechi a gramaticului, și de acolo în gios peste pîrîu spre apus în crucile rédiului, din gios, s-au pus stîlpu de piatră, și de acolo drumul pe zarea dealului pînă unde să împreună cu alt drum ce vine pe deasupra Rédiului lui Tătar, s-au pus stîlpu de piatră între drumuri, de acolo în gios tot drumul pînă în țarmurile Bahluiului din sus de podețul ce trece peste Valea lui Tătar, și de acolo Bahluiul în gios pînă-în gura văii Copoului, s-au pus piatră din deal de Drumul cel Mare, și de acolo drept la deal spre răsărit, pe costișe, pîn-la stîlpul ce s-au început hotarul întîi.

Pentru acéea ca să fie dreaptă ocină și moșie și miluire de la domnia mea sv(i)nteii m(ă)n(ă)stiri ce scriem mai sus, Copoul, în véci. Și călugări ce or fi trăitori la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire să aibă a ruga pe Dumn(e)dzău pentru noi și pentru sufletul răpăusaților părinților noștri și să aibă a ne scrie și a ne pomeni la toate svintele m(ă)n(ă)stiri la Sv(î)nta Gora. Iară după a noastră viață și domnie, pre cine Dumnezeu va alége domnu țării noastre Moldovei, ori din fiii noștri sau din săminția noastră sau dintr-alt neam, să nu strice a noastră danie și miluire, ce să aibă a milui și a întări ca să-i fie și lui pomană vécinică precum și noi nu stricăm și întăriturile altor răpăusați domni ce-au fost mai înainte de noi.

И ин да с(м) не ѱмншает.

У Мс, в(ъ) л(ѣ)т(о) хѣст фес(рваріе) Ѡ.

Iar pentru egumen(u)l acesta, popa Iezechiil, pînă să va chivernisi bine să nu fie volnici părinții de la Sv(î)nta Gora a trimite alt egumen făr(ă) pricină ca aceia care ar hi cu cale a să schimba.

Иѡ КОНСТАНТИН ДУКА БОЕВОДА <m.p.>.

† Григорѣ Жора ѡѡт(о)ф(е)т <m.p.>.

Гавинѣ врикар писахъ.

S-au trecut la condică, 7256 <1748> mai 27.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Transcriere după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu aplicat în ceară roșie.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 145–146 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 31, nr. 119 (rez. dezv. după Ms. nr. 578).

193

1702 (7210) aprilie 29, Iași

Alexandra, fiica lui Costantin, dăruiește lui Necolai negustor partea sa din satul Roșcani, de la Turia, ținutul Iași.

† Adică eu, Alexandra, fata lui Costantin, nepoată de frate Năstasii Vlăsiias(a), și Mării și Irinii, fetele moșului meu lui Pavăl, nepoatel(e) Chirilei și a Lucăi de Roșcan(i), scriu și mărturisescu cu acestu adevărat zapis al meu cum eu, de bunăvoia mea, de nime silită, nici asuprită, ce de a mea bunăvoie, am dat și am dăruit a mea direaptă ocină și moșie din săliște din Roșcani, de la Turia, ce iaste la ținutul Iașilor, cît să va alége partea mea, fără a mătușilor mele, din săliște, din [n]imaș, din cîmpu, din pădure, din iaz, din tot locul, cu tot vinitul, care parte de moșie îm(i) iaste mie de pre moșul meu Chirila, unchiul tătîne-mieu. Aceasta am dat și am dăruit dumisale lui Necolai neguțitoriul și giupînésăi dumisale, Ștefanii, pentru că dumnealor m-au căutat și m-au socotit la lipsa și la nevoia mea.

Pentru acéea ca să fie direaptă danie dumilorsale, și cuconilor și nepoților dumilorsale, de la noi, în véci. Și să aibă dumn(ea)lor a-ș(i) face și deres dumnescu pre zapisul meu. Iară din mătușile mele sau dintr-alte siminții a mele, nime ca să nu aibă a să amesteca la această danie a mea. Iar cine s-ar ispiti să strice această danie a mea ca să fie afurisit de Domnul Dumnezeu atotțiitoriul și de Précurata Maica Sv(i)nții Sale și de 318 Svinții Părinți de la Nicheia și de toți svinții.

Și acest zapis l-am făcut dinnainte dumilor sale a boiari mari și mici și dinnainte altor oameni buni cari mai gios s-au iscălit. Și pentru mai mari credința, mi-am pus eu dégetul și dumn(ea)lor iscăliturile.

Și eu, Gligorie, am scris ca să se știe.

Ѥ Иѡ, ѡ(ѣ)т(о) хѣстѣ ѡн(р)иліе кѡ.

Alexandra, fata lui Costantin¹.

Lupul biv vel vist(iernic) <m.p.>; † Bejan¹ căpitan m-am tîmplat față la danie locului și mărturisăsc.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Zapis de danie; Alexandra fiica lui Costande din Roșcani.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: 7210 <1702> apr(ilie) 29.

Constantin Duca voievod întărește lui Mihălachie blănarul și ginerelui său Toader stăpînirea asupra unei case de pe Ulița Trăbujenească din Iași în urma judecării cu Paraschiva, soția lui Iane Caridi.

† Иѡ НОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)ЖІ(е)Ю М(н)ЛОСТ(і)Ю, Г(о)СП(о)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛАДАВСКОИ. Adecă s-au pîrît de față, înaintea domniei mele și a tot Svatul nostru, Paraschiva, femeia lui Iane Caridi, și ficiorii ei, anume: Măria și Gheorghii și Vasile, cu Mihălachie blănariul, și cu ginere-său Toader blănariul, pentru o casă din tîrgu din Iași, ce iaste pe Ulița Trăbujenească, care această casă o au vîndut ei lui Mihălachie blănariul încă pe cele foameți mari. Și după ce au cumpărat-o au făcut multă cheltuială de au mai înnoit-o și au intemeiat-o; și după ce-au gătat-o au dat-o dzestre ginere-său, lui Toader blănariul. Și după ce-au trecut trei ani după vîndzare lor iară Paraschiva s-au sculat și au îndemnat pe un Gligorașco ginerele croitoriei făcîndu-l că-i rudă îi Drăjeneas(e)¹, care dedés(ă) această casă danie Paraschivei.

Și stîndu de față la pîră înaintea răpăosatului Costantin Cantemir vodă pentru acest(e) cas(e) ca să întoarcă dania lui Mihălachie, iară Mihălache arătîndu zapisul cel de cumpăratură de la Paraschiva din v(ă)leat 7198 și scoțîndu și mărturie pe Gheorghie arbănașul de au mărturisit atuncea înaintea Divanului cum în vreme ce-au neguțat Mihălachie casa și au dat banii Paraschivei, nepoatei Drăjenés(ei), au spus lui Gligorașco, iară el s-au făcut a nu ști și au tăcut. Și socotîndu giudețul cum că au trecut trei ani peste vîndzarea Paraschivei și Gligorașco fiindu tot de față n-au mai dzis nemica, au socotit și au ales giudecata după obiceiul ț(ă)rîi să afle Gligorașco doi oameni buni către dînsul, să giure la svînta beserică cum el n-au știut nemica de acea vîndzare pînă la vrîmea acéea și așa giurîndu să întoarcă banii și să-și ia casăle. Și au trimis pe Dumitrașco Zuza vornicul de poartă să-i giure la beserică; și mîrgîndu la giurămîntu, iară Gligorașco oameni nu ș-au aflat să giure, nice el încă n-au vrut să giure. Și giudețul, vîdzîndu că nu giură, au dat rămas pe Gligorașco, și Mihălachie să-și ție casăle pe cum le-au cumpărat, pe cum ne-au arătat și ispisoc(ul) de rămas de la răposatul Costantin Cantemir vod(ă) din v(ă)leato 7201; și de atuncea pînă acmu au trecut 9 ani de cîndu ține Toader casele.

Acmu, de iznoavă s-au sculat Paraschiva și cu toți ficiorii ei de au ieșit înaintea Divanului domniei mele de au cerșut judecată ca să întoarcă casăle, care lucru arătîndu Mihălachie și Toader zapis, încredințat de la mîna Paraschivei și a ficiorilor ei cu atîtea iscălituri a boiari și a neguțători, și osăbit de zapis au arătat și ispisoc de rămas și de întăritură asupra ei și a lui Gligorașco.

Penru acéea, socotit-am și domnia mea împreună cu tot Svatul nostru și am aflat zapisele lui Mihălache încredințate și bune și nici într-un chip nu s-au putut a să face giudecată ca să întoarcă Paraschiva banii lui Mihălache, ce am dat domniia me rămas pe Paraschiva și pe toți feciorii ei, ca să las(e) în pace pe Mihălachie și pe Toader să-și

ție casele cu bună pace pe cum îi sîntu lui Mihalache cumpărătură și le-au dat ginere-său, lui Toader, dzestre.

Deci și de la domniia mea încă am dat și am întărit cu acéle cas(e) ca să-i fie drepte ocini și moșii, și femei lui și copiilor, cu uric de întăritură neclătit și nerușeit, iară Paraschiva sau feciorii ei să nu aibă treabă în véci și nice aceasta pîră să nu s(e) mai părăscă, nice nime să n-aibă a să mai amestca pest(e) această carte a domniei mele.

Într-alt chip să nu hie.

У Мѣ, в(ъ) лѣт(о) хѣѣ маи ѣ.

Ion Costin hatman, nefiind vel log(o)f(ă)t(ul).

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:

1) 7210 <1702> mai 5. <Nr.> 5; 2) Zapisăle lui Toader blănar ce le-au vîndut lui ...².

M-reă Sf. Sava – Iași, L/6. Orig., hîrtie difolio (43 x 28,5 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu tîmbrat, neclar.

Alt original, emis la 1702 (7210) mai 10, Iași, cu conținut în bună măsură identic și cu semnătura lui Gligore Jora logofăt al treilea, în lipsa marelui logofăt de la Curte, ibidem, L/7³.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 33, nr. 129 (rez. dezv.).

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

² Urmează un rînd șters cu aceeași cerneală.

³ V. doc. nr. 196.

195

1702 (7210) mai 6

Constantin Duca voievod îl înputernicește pe Iezechiil, egumenul M-rii Copou, să nu lase pe nimeni să încalce hotarul acesteia.

Carte g(os)p(o)d de la Costantin Duca v(oie)vod dată egumenului Iezechiil ot Copou ca s(ă) aibă a-ș(i) apăra moșie sa cu tot hotarul sfintei măn(ă)stiri a Copoului ca să nu i să calce moșie și să nu facă odăi și stîni de oi pe moșie sa și să nu lase ca să strice sau să taie cineva reidi cari esti în hotarul lui.

Din let 7210 <1702> mai 6.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 217 r. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 33–34, nr. 130 (rez.).

196

1702 (7210) mai 10, Iași

Constantin Duca voievod întărește lui Mihălachie blănar și ginerelui său Toader stăpînirea asupra unei case de pe Ulița Tărbujenească pentru care s-a judecat cu Paraschiva, soția lui Iane Caridi, care i-o vînduse celui dintîi pe timpul foametei.

† Иѡ НѡСТАНТИН ДѡКА ВОЕВОДА, Б(о)жію м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)д(а)ръ ЗЕМЛИ МѡЛАДАВСКИИ. Adecă s-au pârît de f(a)ță, înainte domnii mele și a tot Svatul nostru, Paraschiva, fâmeia lui Iane Caridi, și ficiori ei, anum(e): Mărie, și Ghiorghîț(ă) și Vasil(i), cu Mihălache blănariul și cu ginere-său Toader blănariul, pîntru o cas(ă) de aicea, din tîrgu din Iaș(i), ce iaste pe Ulița Trăbuj(e)nească, care această cas(ă) o au vîndut Paraschiva și cu ficiorii ei lui Mihălachie blănariul încă pe celi foameți mari. Și

după ce au cumpărat-o Mihălache, au făcut multă cheltuială de au mai înnoit-o și au întemeiat-o și, după ce au gătat-o, au dat-o dzestré giniré-său, lui Toader blănariul. Și după ce au trecut trei an(i) dup(ă) vîndzar(ea) lor, iar Paraschiva s-au sculat și au îndemnat pe Gligorașco ginerele croitorîi făcîndu-l că-i rudă ăi Dărjenes(e), care dedés(e) acea cas(ă) danie Paraschivii.

Și stîndu atuncea de față la pîră înaintea răpăosatului Costantin Cantimir vodă pîntru acest(e) cas(e) ca să întoarcă banii lui Mihălache, iar Mihălachie arătîndu zapisul cel de cumpărătur(ă) de la Paraschiva din v(ă)leat 7198 și scoîndu și mărturie pe Gheorghie arbănașul de au mărturisit atuncea înainte Divanului précum cînd au neguțat Mih(a)lachie casa și au dat banii Paraschivii, nepoatei Dărjenesei, au spus lui Gligorașco, iar el s-au făcut a nu ști și au tăcut; de cari lucru socotindu giudețul cum că au trecut trei ani peste vîndzar(ea) Paraschivii și Gligorașco fiindu fați și n-au mai dzis nimică, au socotit și au <a>les giudecata după obiceiul țărîi ca să afle Gligorașco doi oameni bun(i) cătră dînsul să giuré la svînta bes(e)rică cum el n-au știut nimică de acea vîndzar(e) cîndu au cumpărat Mih(ă)lachie cas(a) și așea giurîndu să întoarcă banii și încă și cheltuiala ce-au chel(tu)itu Mih(a)lache de a tocmi cas(a) și să-ș(i) ia atuncea acele cas(e). Și trimițîndu pe Dumitrașco Zuzea vornicul de poartă ca să-i giuré, iar Gligorașco nu ș-au aflat oameni să giuré, nice el n-au vrut să giuré. Și giudețul, vîdzîndu că nu giură, au dat rămas pre Gligorașco, și Mih(ă)lachie să-și ție casile pe cum le-au cumpărat, précum ne-au arătat și ispisoc de rămas de la răpăosatul Costantin vod(ă), din v(ă)leat 7201; și de atuncea pînă acmu au trecut 9 ani, de cîndu ține Toader cas(ă)le.

Acmu, de iznoav(ă) s-au sculat Paraschiva și cu toț(i) ficiorii ei de au ieșit înaint(ea) Divanului domnii méli de au cerșut giudecată ca să întoarcă casel(e), dzicîndu précum cîndu au vîndut cas(e)le lui Mih(ă)lache le-au fostu tocmla să o ție în cas(ă); la dînsul și el acmu au scos-(o) din cas(ă); de car(e) lucru socotit-am domniia mea ca să dovedească Paraschiva cu vro dovadă sau cu vro mărturie; n-au putut dovedi nice cu un fel de dovadă précum le-au fost tocmla într-acesta chip, nice în zapisul cel de vîndzar(e) ce ne-au arătat Mih(ă)lache și To(a)der de la Paraschiva nu spun précum să o ție în cas(ă), făr(ă) cît mărturisîndu ea cu gura ei; întreat-am și pré Mih(a)lache pentru această tocmal(ă) și Mih(a)lache încă n-au tăgăduit, ce au dat sam(a) précum au dzis să șadză pîn(ă) undé a pute, nici o scoate din cas(ă).

Deci domniia mea, dac-am adevérit așea, giudecat-am depreun(ă) cu tot Svatul nostru ca să șadză Paraschiva pînă îș(i) va mărita fata și măritîndu-o să lipsască fata cu giner(e) din cas(ă) și alți feciori a ei, iar e să șadză pîn(ă) cîndu i-a hi voia, iar cu cas(e)le să n-aibă treabă, căci le-au vîndut. Pentru aceea și domniia mea, dac-am vîdzut zapis încredințat de vîndzar(e) de la Paraschiva și de la ficiorii ei cu iscălitură) a boiar(i) de curte și a neguțitori, și osăbit de zapis au arătat și ispisoc de rămas și de întărituri asupra ei și a lui Gligoraș de la răpăosat(ul) Costantin vodă, domniia mea încă am dat-o rămas(ă) pe Paraschiva și pré toți ficiorii ei ca să las(e) pe Mihălache și pe Toader în pacé să-ș(i) ție Toader cas(e)le precum ăi sînt dzestré și lui Mih(ă)lache cumpărătur(ă) dreaptă.

Așadară, și domniia mea, după această giudecată dreaptă a țărîi, vîdzind zapisul cel de cumpărătur(ă) încredințat, am dat și am întărit ca să fie acele cas(e) lui Toader și de la domniia mea dreaptă ocină și moșie și uric di-ntăritur(ă) lui, și ficiorilor lui, și nepoților și strănepoților lui, în veci neclătît și nerușiit, și această pîr(ă) de acmu

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: 1) Carte gos(pod) de Pițcani; 2) 7210 <1702> iunie 9; 3) Carte g(o)spod să hotărască satul Piscani. N. 7.

<Din aceeași vreme, rez. grecesc al actului, urmat de o semnătură indescifrabilă>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc mijlociu, în cernelă roșie, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 170 r. (copie în *Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași*, scrisă în prima jumătate a sec. XIX); Ms. nr. 579, f. 207 r. (copie din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 34–35, nr. 135 (rez. după Arh. St. București).

199

1702 (7210) iunie 13

Neașul și soția sa, Despa, vînd lui Cîrstea vornic și soției sale Maria un loc de dugheană pe Podul Vechi.

Adecă eu, Neașul, și cu fimeia me, Despa, fata Alexandrei, femeia lui Bejan săhăidăcariul de pe Podul Vechiu, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru, de nimene sîlî(i), nici asuprî(i), ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, un loc de dugheană, den păretilor casăi noastre de patru palme în laturi pîn-în dughenile dum(nealui) nănașului Cîrstii vornicului. Acest loc de dugheană l-am vîndut dum(nealui) Cîrstii vornicului, nănaș(u)lui, și giupînesăi dum(i)s(ale), Marii, drept ...¹ lei; pentru aceea ca să fie dum(i)s(ale) dreaptă ocină și cumpărătură, și giupînesăi dum(i)s(ale), și cuconilor, și a toată săminție dum(i)s(ale), în veci.

Și acest adevărat zapis s-au făcut dennai(n)t(ea) dom(ilo)rsale vecinilor, și a megieșilor de penpregiur, și a preuți și a altor oameni buni, care s-au întîmplat de au escălit și au pus pecețile mai gios.

Și noi, pentru mai mare credința, ne-am pus degetile, să să știe.

7210 <1702> iuni 13.

Neașul am priimit; Despa am priimit.

Eu, protopopul Ursul Avraam, martur.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXIV/126. Copie din 1809 într-o „Condică întru care s-au trecut toate scrisorile dughenilor de pe Podul Vechi”.

Idem, Fond Sever Zotta, dosar 41, f. 168 (copie de Sever Zotta).

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XX (1912 ian. – sept.), p. 118 (rez.); Sever Zotta, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 4 (1924), p. 167, nr. 83 (copie din 1809); *Catalog D.A.C.*, V, p. 35, nr. 137 (rez.).

¹ Loc liber.

200

1702 (7210) iunie 19, Iași

Vornicii de poartă stabilesc, la porunca domnului, hotarul satului Piscani din ținutul Iași din care două părți au fost dăruite de Vasile Lupu voievod M-rii Copou, iar o parte aparține lui Frangle vameș.

† Milostive și luminate doamne, să fii mărie ta sănătos! Facem șt(i)re mării tale că au venit la noi părintele Iezechiel egumenul de Sv(î)nta m(ă)n(ă)stire de la Copou cu cinstită cartea mării tale să mîrgem la sat la Piscani, ce sînt la ținut(ul) Iașilor, să alăgem și să socotim hotarul și sîmnele satului înpregiur despre alte sate.

168

Și am mersu acolo, și am strînsu oamenii buni megieși și alți oameni, cine s-au tîmplat anume: părintele Cozma egumenul de Trei Sv(e)titele, și dumnealui Frangole ce-au fost vamăș, și Dona din Moimești, ce au fostu vornic de poartă, și Sandul ficiorul lui Bîrsan, și Ianăș ungur ot Ruféni, și...¹, ficiorul Neacșului, și Gligorie ot Copou, și Vasilie, și Toader ot Iași și mulți oameni buni.

Și am început din capul hotarului, de cătră apus, din matca Văii Mîrzăștilor, drept la deal, spre răsărit, alături cu hotarul Moimeștilor în zarea dealului, lîngă drumul ce mîERGE pe zarea dealului despre apus s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo drept la vale în matca Văii Moimeștilor unde-i și siliștea Piscanilor, deasupra Fîntîinii lui Cășian; și de acolo iarăș(i) la deal, tot spre răsărit, în zarea dealului, lîngă drumul ce mîERGE pe deal despre răsărit s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo tot spre răsărit, peste Valea ce să cheamă Récea, carea scrie în uric Valea Rédiurilor, în zarea dealului, lîngă drum despre apus, s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo tot spre răsărit, peste 2 vîlcéle, în deal ce s(e) cheamă la Vișoară, care scrie în uric Săliștea, s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo tot spre răsărit peste Valea Izvoarălor în piscu, iar s-au pus stîlpu de piatră, și de acolo tot spre răsărit, peste Valea Căcainii, în Dealul cel Mare, într-o groapă véche, unde să împreună cu hotarul Moimeștilor¹ și cu hotarul Popricanilor, unde să svîrșește și hotarul Moimeștilor, care mîERGE pîn(ă) într-acea groapă, tot alătura cu Piscanii, s-au pus stîlpu; și de acolo spre amiadzădzi pe zarea dealului pe despre apus, alătura cu hotarul Posadnicilor în capul piscului, unde să împreună cu hotarul Rufénilor, s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo drept spre apus, alătura cu hotarul Rufénilor, peste Valea Căcainii în marginea despre apus, s-au pus stîlp de piatră, și tot spre apus în deal, într-o movilă, s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo tot spre apus, peste Récea în deal iar într-o movilă s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo la vale, în Valea Mîrzăștilor, lîngă pîrîu despre răsărit, iar s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo, în sus, pe matca Văii Mîrzăștilor pîn(ă) iară la hotarul de unde s-au început întîi. Și acest sat Piscanii îmblă în trei părți, pe trei bătrîni, precum scrie și ispisocul răpousatului Vasile vodă: doaă părți sîntu mănăstirii Copoului, cumpărate de măriia sa Vasil(e) vodă, iar o parte ce rămîne, a triia parte, iaste răzășască și acea parte să află cumpărată de Frangole vamășul de la răzéși.

Și am măsurat hotarul în capete și de cătră apus și de cătră răsărit și s-au aflat de cătră apus fruntea hotarului 720 stînjeni iar în fruntea hotarului de cătră răsărit 544 stînjeni. Așea am aflat cu acești oameni buni și am hotărît.

Și pentru credința, acești oameni buni ș-au pus iscăliturile și dgetile și noi încă am iscălit.

У Илс, л(ѣ)т(о) хѣстѣ юни ѿи.

Robul măriei tale: аз, Цѣфан Пилат vornик глoтнѣи, искал <m.p.>; robul măriei tale, аз, Гавин ѱрикaр, искал <m.p.>; Dona biv vornic².

† Ιζεκιελ γκουμεν του Κοπον, παρου <m.p.>; Φραγγυλις προην βαμιασης <m.p.>; Sandul Bîrsan²; Ianuș ungur¹; Grigori²; Vasili șătrărel²; Toader².

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 7210 <1702> iunie 19. <Nr.> 8; 2) Mărturie hotarnică pentru Piscani, <tradus de altcineva în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto orig., hîrtie, patru amprente digitale.

Arh. St. București, A.N., CCXIX/4 (copie din prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. nr. 578, f. 170v. – 171 r., și Ms. nr. 579, f. 67r. (două copii în cele două condici ale M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrise în prima jumătate a sec. XIX).

¹ Cuvînt scris peste „Posadnicilor”.

² Amprentă digitală.

³ Izecheil egumen de Copou, de față <m.p.>; Frangulis fost vameș <m.p.>.

Constantin Duca voievod, în urma judecării unei pricini, hotărăște ca viile nelucrate de la Miroslava să fie date celor ce doresc să le lucreze.

† Иѡ КѢНСТАНТИН ДѢКА ВОЕВѢДА, Б(о)Ж(іе)ю м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)д(а)ръ ЗЕМЛИ МѢЛАДѢСКИИ. Adec(ă) au vinitu, în[n]ainte domniei mele și a tot Svatul nostru, rugătorul nostru, Paisie egumenul de la svînta mănăstir(e) Galata din Deal, și ne-au arătat cărți de la alți domni, ce-au fost mainte de noi, screindu pentru ocina svintei mănăstiri, ce să cheamă Miroslava, la ocolul tîrgului Iașilor, ce-i iaste dată de la ctitorul ei, răpăosatul Pătru vod(ă), și și întăritur(ă) de la alți domni. Pe urmă, scriindu pentru vii: cin(e) vor face pre acel loc, în Miroslava, sau vor cumpăra făcute de alții și apoi le vor părăsi, de nu le vor lucra pîn(ă)-n al treile an, și s-or părăgini, să fie volnic egumănu, cin(e) va f(i) la acea svîntă mănăstir(e), a da părăginile acele cui s-ar afla, să s(e) apucé să lé lucrédză și să-ș(i) ia roada din vii și din pomeț(i) ce vor fi la viile acelea. Iar(ă) aceia, a cui ar hi fost acelé vii, să nu mai aibă nici o treab(ă) cu acelé vii, căci afîndu-s(ă) atîtea vii părăginite de mulți ai la domniia răpăosatului Costantin vod(ă), și fiindu egumen la Galata Leontie, au făcut jalob(ă) la Divan pentru acél(e) vii ce stau nelucrate de mulți ai și neîngrădite, de păgubăscu și pré alții carii îș(i) lucrează viile lor, și m(ă)n(ă)st(i)rea încă n-are nici un folos, s-au făcut carté domnească, de s-au strigat în tîrgu ca s(ă) margă cine va fi avîndu vii în Miroslava părăginite și să și le lucredză sau să le dea egumănu altoră, să le îngrădească, și să le lucrédză și să fie a lor în veci, a cui le vor lucra, și s(ă) dea a dzăce(a) mănăstiri(i) după obicei. Și mulți n-au înțales ca să margă să-și lucrédză viile și să le îngrăddească, ce le-au dat egumănu cui s-au apucat, de le-au lucratu <a>'poi o samă de oameni. De aceea, a cui au fost acélea părăgini au ieșit cu Leontie egumănu la Divan, la Costantin vod(ă), jăluindu cum le-au dat egumănu viile altoră. Și arătîndu egumănu cărți de la alți domni, scriindu într-acesta chip, i-au dat rămaș(i) pre acei oameni să nu mai aibă nici o treab(ă) cu viile, ce să aibă a le ține cui le-au dat egumănu, să le fie lor moșii în véci, și să dea a dzăcea m(ă)n(ă)stirii.

Deci și acmu, în dzile(e) domnii mé(e), fiindu o vié în Miroslava a Nacului ce au fost log(o)f(ă)t, fiindu părăginită de optsprădzăci ai, precum ne-au mărturisit și boiarinul nostru Andronic visternicul, car(e) o au dat egumănu credincios boiarinului nostru, lui Gligorie Joara <al> 3-<lea> log(o)f(ă)t. Și stîndu la pîră ficiorii Nacului: Ghiorghe, și Toader, și Ion, pentru acea vie, i-am dat rămaș(i) pe ficiorii Nacului, ca să nu mai aibă treab(ă) cu acea vie în veci, ce s(ă) fie a log(o)fătului, précum o au dat-o egumănu. Așijderea, și pentru alte vii a altoră, caré nu vor fi lucrate de stăpîinii lor, carel(e) le va fi dat egumănu, date să fie, și altel(e) ce ar hi nedate, cui le-ar da tot pre acesta giudeț, și socoteal(ă) și aședzare ce s-au făcut și de la alți domni, așea să fie și de la noi. Pentru aceea, și domniia mea, vădzîndu cărți de la acei răpăosaș(i) domni, am dat și am întărit svintei mănăstiri ca să ste în véci pré această giudecată, précum sriem mai sus. Într-altu chip să nu fie.

Оу Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣѣ юн(іе) ѿ д(н)нѣ.

Pavăl vel vornic, netîmplîndu-să vel log(o)făt(u)l <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, însemnare contemporană>: Carte g(ospod)d pentru vii la Miroslava.

<Scriș în sec. XVIII>: S-au scriș. <Nr.> 5. 7210 <1702> iun(іe) 30.

Arh. St. București, M-rea Galata, XI/34. Orig., hîrtie difolio (42 x 29 cm.), filigran, cerneală neagră (majuscula inițială, invocația și intitulăția, în cerneală roșie), sigiliu domnesc mijlociu timbrat, deteriorat.

Idem, Ms. nr. 628, f. 235 v.–236 r., și Ms. nr. 629, f. 462 v.–463 r. (copii în Condicile Asachi I și II, scrise în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: D.R.A. A, II, p. 98–99, nr. 9 (copia din Ms. nr. 628). *Catalog D.A.C.*, V, p. 37, nr. 143 (rez. dezv. și descr. arh.).

¹ Rupt.

202

1702 (7210) iulie 21, Iași

Constantin Duca voievod întărește M-rii Copou stăpînirea asupra satului Piscani din ocolul tîrgului Iași în urma judecății acesteia cu Frangole fost vameș.

† Иѡ КѡСТАНТИН ДѢКА БѢБѢДА, Б(о)ж(і)ю м(н)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)д(а)ръ Земле МѡЛДАВСКѢИ. Adecă s-au pîrît de față înaintea domnii mele și a tot Svatul nostru rugătorul nostru, Izichiel egumenul de la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire de la Copou, cu boiarinul nostru dumnealui Frangole ce-au fostu vameș pentru a triia parte din sat din Piscani, ce iaste aproape, în ocolul tîrgului Iașilor, între Moimești și între Rufeni, dzicînd Izichiil egumenul cum acea a triia parte de sat din Piscani o au cumpărat Frangole vameșul de la nește răzêș(i) din Piscani, care nu i s-au cădzut a o cumpăra, fiind doaă părți dintr-acei sat Piscani cumpărat(e) de răpousat(ul) Vasilie vodă și date sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri Copoului. Iară Frangole vamășul nu s-au tăgăduit, ce-au arătat nește zapisă cum au cumpărat acea a triia parte de sat de la nește răzêși din Piscani în vremile foameților, în cari zapisă iaste iscălit și cinstit(ul) egumănul de Trei Svetitele, întrebîndu-l Frangole, cunoscîndu că nu încape el a cumpăra înaintea mănăstirii Copoului; și nefiind egumăn la mănăstire la Copou, fiind pustiită pentru nepăcile ce-au fostu în țară, au iscălit egumănul de Trei Sv(e)titele, fiind acêste două m(ă)n(ă)stiri închinat la toată Sv(în)ta Gora. Iară treabă n-au avut Trei Sv(e)titile cu Copoul. Și au dat samă Frangole vamășul cum au dat pe acea a triia parte de sat întreagă 133 lei.

Pentru acêea, domniia mea am socotit împreună cu tot Sfatul nostru și i-am giudecat: de vrême ce-au cumpărat Vasilie vodă acêle doaă părți din Piscani și le-au dat m(ă)n(ă)stirii Copoului, iarăși și la aceasta a triia parte încape a cumpăra egumenul de Copou, iară Frangole vameșul au cumpărat rău. Și am dat rămas pe Frangole ca să nu mai aibă treabă în Piscani și să i să întoarcă banii ce-au dat pe acea a triia parte de sat, acei 133 lei ce au dat el.

Și vâdzîndu domniia mea acea sv(î)ntă m(ă)n(ă)stire Copoul că iaste stricăță și pustiită și descoperită, domnia mea am socotit ca să nu stea ace sv(î)ntă rugă închisă și stricăță, ce o am deșchis și am coperit-o și o am îngădit și de toate ce-au trebuit o am grijit și am și îndzăstrat-o cu cîtu ne-au luminat Dumnedzău. Și încă fără acêstea,

iarăș(i) am răscumpărat domnia mea și această a triia parte din sat din Piscani de la Frangole vamășul și iarăși o am dat sv(i)nteii m(ă)n(ă)stiri Copoului și am pus și egumăn pe Izichiil la această sv(î)ntă m(ă)n(ă)stire ce scriem mai sus, Copou.

Și am triimis domnia mea și hotarnici, pre boiarinul nostru Pilat vornicul de poartă și pe sluga noastră Savin uricariul, și au hotărât și au stîlpit tot satul Piscani împrejur, începîndu din capul hotarului de cătră apus din matca văii Mîrzăștilor dreptu la deal spre răsărit alătura cu hotarul Moimeștilor în zarea Dealului, lîngă drumul ce mîrge pe zarea dealului despre apus, s-au pus un stîlpu de piatră, și de acolo drept la vale în matca văii Moimeștilor, unde iaste și săliștă Piscanilor deasupra fîntîinii lui Căsiian; și de acolo iarăși la deal tot spre răsărit în zarea dealului, lîngă drumul ce mîrge pe deal despre răsărit, s-au pus un stîlpu de piatră; și de acolo tot spre răsărit peste Valea ce să cheamă Recea, care scrie în uricu Vale Rédiurilor, în zarea dealului, lîngă drum, despre apus, s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo tot spre răsărit peste doăă vîlcéle în deal ce să cheamă la Viișoară, care scrie în uric Sălișteea, s-au pus un stîlpu de piatră; și de acolo tot spre răsărit, peste Valea Izvoarălor, în piscu, s-au pus un stîlpu de piatră; și de acolo tot spre răsărit peste vale Căcaini în dealul cel mare, într-o groapă véche, unde să împreună cu hotarul Moimeștilor și cu hotarul Poprincanilor, unde să sfîrșéște și hotarul Moimeștilor, care merge pînă acolo într-acea groapă tot alătura cu Piscani, s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo spre amiazăzi, pe zarea dealului, pe despre apus alătura cu hotarul Poprincanilor, în capul piscului, unde să împreună Piscanii cu Rufenii, s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo drept spre apus alătura cu hotarul Rufenilor peste Valea Căcainii în marginea văii despre apus, s-au pus stîlpu de piatră, și tot spre apus în deal, într-o movilă, s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo tot spre apus peste Récea în deal, iară într-o movilă s-au pus stîlpu de piatră, și de acolo la vale, în Valea Mîrzăștilor, lîngă pîrîu, despre răsărit, iară s-au pus stîlpu de piatră; și de acolo în sus, pe matca Văii Mîrzăștilor, pîn(ă) iar la hotarul de unde s-au început întii. Așea s-au stîlpit pre mărturie ce ne-au arătat de la hotarnici și de la oameni buni.

Pentru acéea, domnia mea dăm și întărim sv(i)nteii măn(ă)st(i)ri Copoului cu tot satul Piscani cu tot venitul ca să fie și de la domnia mea dreaptă ocină și moșie și miluire în véci. И ин да сѣ не ѡмншаєт.

Оу Ис, л(ѣ)т(о) хѣстѣ юл(іе) ка.

Иѡ Кѡнстантин Дѣка воевода <м.р.>.

Гавин ѡрикѣ <писал>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7210 <1702> iul(ie) 21. <Nr.> 9; 2) Ispisoc de la Costandin v(oi)e vod, de giudecată pentru satul Piscani, <tradus în grecește>; 3) Hotarnica Piscanilor; 4) Za mușiiia Piscani, za Copou. No. 7.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în ceară, căzut.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 171 r. – 172 r., nr. 9 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX, cu mențiunea copistului: „pecete domnească” în interiorul cercului în care e figurată exerga cu legenda: † Иѡн Кѡнстантин Дѣка в(о)евода, Божи(е)у мѡнѡсти(ю) господ(ар)ъ Земле Мѡлдавскѡи († Io Constandin Duca voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

Idem, Ms. nr. 579, f. 207 r. – 208 r. (copie din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri); A.N., CCXIX/4, nr. 2 (rez.).

EDIȚII: *Catalog D.A..C.*, V, p. 37, nr. 141 (rez. dezvoltat, cu data de lună citită greșit: iunie).

Mărturia unor ierarhi moldoveni și greci și a unor egumeni și boieri privitoare la pricina dintre mănăstirile Copou și Trei Ierarhi pentru satul Rufeni.

<Milostive și luminate do(a)mne, să fii mărie ta sănătos!

Facem știré măriei tale că, avînd pîră înaintea măriei tale Iezechil egum(en) de Copou cu Cozma egum(en) a Trii Sfetitel(or) pentru sat, pentru Rufeni, care esti aproape, în ocolul tîrgului Iașului, și măriia ta i-ai trimis la noi să le luăm sama, noi, măriia ta, pre poronca mării tale le-am luat sama, zîcînd Iezechiil egum(en) cum satul Rufenii iasti a Copoului, și fiind Copou de cîțva vreme cuprinsu supt ascultarea m(ă)n(ă)st(i)rrii Trii Sfetitel(e) au prăpădit dintru a Copoului din toate ce ar hi avut și drese și au înpresurat și acel sat Ruféni.

Iar Cozma egumen de Trii Sfetitel(e) au dat sama cum [cum] iasti satul Ruféni a măn(ăstirii) Trii Sfetitelor. Zîsu-i-am să arete cu ce ține acel sat. El au dat sama că n-ari nici o scrisoare, făr(ă) numai un ispisoc de la [de la] mărie sa Duca vod(ă), în care ispisoc nici o dovadă nu esti cum să hie Ruféni a măn(ăstirii) Trii Sfetitelor și încă într-acel ispisoc scrie și pentru doaă părți de ocină din Piscanii, ce sînt alătura cu Rufenii, cum sint măn(ăstirii) Trii Sfetitelor, care sînt cumpărate de Vasilie vod(ă) și date Copoului, precum ne-au arătat și ispisoc de la Vasilie vod(ă). Și alt ispisoc de la mărie ta cum sint Piscanii a Copoului, iar părți cumpărate de la Vasilie vod(ă) și o parté cumpărată de mărie ta.

Și văzind noi că nimic nu are să arete egum(enul) de Trii Sfetitel(e) cu ce ține Rufenii i-am zis egumenului de Copou de ari vreo scrisoare pe Rufenii să arete. El au dat sama că nici o scrisoare n-are, iar mărturie oamenilor bătrîn(i) are>¹. Chemat-am pre martur(i); și au venit Dona ce-au fost vornic de poartă, om bătrîn carel(e) au apucat de la Vasilie vodă, și Dumitrașco Pleșcan, și Panaite Grec(ul) iară bătrîn. Și au mărturisit Dona și au rădicat cu sufletul lui cum el știe că satul Rufénii sînt a Copoului și au dat samă că știe și de cîndu au rădicat Vasili vodă pre nește oameni de la Copou de i-au aședzat în Rufeni încă pîn-a nu să face TreiSv(e)titele; și ceialalți oameni iarăși au mărturisit cum tot a Copoului știu că sînt Rufenii. Și Mihai zugravul au mărturisit cum au audzit din gura vistérnicului Toderășco dzicîndu cum Rufénii sînt a Copoului, și tot așea au mărturisit și au rădicat cu sufletele lor cum satul Rufénii sînt a Copoului.

Ce noi vădzindu că egumănul de Trei Sv(e)titele nemic nu are să areate cu ce ține Rufénii, iar egumănul de Copou aducîndu acești marturi,oameni bătrîni, și rădicîndu cu sufletele lor, am socotit că n-are nice o treabă Trei Sv(e)titele cu Rufénii, ce sînt a Copoului, și Copoul să ție Rufénii de acmu înainte, iară Trei Sv(e)titele să nu mai aibă treabă. Și încă și acel ispisoc de la măriia sa Duca vodă să s(e) ia de la Trei Sv(e)titele și să s(e) dea la Copou. Însă de s-are găsi cînduva vrun drés cum să hie a Trei Sv(e)titele Rufénii, atunci va ținea Trei Sv(e)titele; iară neaflîndu-să nemic, tot a Copoului să hie Rufénii, în véci.

Noi, măriia ta, așea am socotit și am ales, iară măriia ta vei giudeca precum va fi mila măriei tale.

Să fii măriia ta s(ă)n(ă)tos!

У Мѣ, а(ѣ)т(о) х(ѣ)т(ѣ) ѿ а(ѣ)т(ѣ) кѣ.

- † Ереѡ Григоріе ...² <m.p.>. † Μαθημος υγομενο το Γγοληα στεργο <m.p.>³.
 † Мисаил митрополит Бѹчавскіи <m.p.>.
 † Лаврентіе епископѣ Рѡманскіи <m.p.>.
 † Дѹмитрашко Нѹза вел спѣтар <m.p.>.
 † Хѹрмѹзаки вел кѣминар <m.p.>.
 † Savin uricar m-am tîmplat și am scris <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
 1) 7210 <1702> iuli 27; 2) 7210 <1702> iulii 26. N. 1; 3) Carte de judecată pentru Rufen(i) cu Treh S(ve)titele, <tradus în limbile rusă și greacă>. No. 7.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., incompletă (lipsește prima jumătate din act, redată aici după copia, cu luna citită greșit: mai, din Conдика M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XVIII, Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 212 r-213 r.).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 34, nr. 132 (rez. dezv. cu luna greșită: mai, după Ms. nr. 579).

¹ V. descrierea arheografică.

² Trei semnături grecești neclare (cf. doc. următor din acest volum).

³ † Iereu Grigorie... <m.p.>; † Maximos, egumenul Golici, de față <m.p.>.

206

1702 (7210) iulie 27, Iași

Costantin Duca voievod întărește M-rii Copou stăpînirea asupra satului Rufeni în urma judecății cu M-reia Trei Ierarhi din Iași și a cercetării făcute din poruncă domnească.

† Иѡ КОНСТАНТИН ДѹКА В(ОЕ)ВУДА, БѹЖІЮ М(Н)Л(О)СТІЮ, Г(О)СП(О)Д(А)РѢ
 ЗЕМЛЕ МѡЛАВСКИИ. Adecă au venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri moldovenești boiari, a mari și mici, rugătoriuл nostru Izichiil egumănuл de la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire de la Copou și s-au pîrît de față cu Cozma egumănuл de la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire de la Trei Sv(e)titele pentru sat pentru Rufēni care iaste aicea aproape, în ocolul tîrguluл Iașilor, dzicîndu Iezecheil egumănuл cum acel sat Rufēni iaste a m(ă)n(ă)s(t)i(rii) Copouлу dat de răpousat(ul) Vasilie vodă, iar Cozma egumănuл de Trei Sv(e)titele au dat samă cum iaste satul Rufēni a măn(ă)s(t)i(rii) Trei Sv(e)titele. Ce domnia mea i-am trimis la svințiile sale părinții și rugătorii noștri, chir Grigorie arhiepiscop de Ohrid, și chir Misail arhiepiscop și mitropolit Sucēvei, și chir Lavrentie episcop de Roman, și Maxim egumănuл de Golіe, și Ierimia egumănuл de Danco și Sărafim proegumen ot Golіe și la dumnealor cinstit și credincios boiarinuл nostru Dumitrașco Cuzea vel spatar și Hrumuzachie vel cămănar, ca să le ia sama și să adeverească acel sat Rufēni a cui au fostu: a m(ă)n(ă)stirii Trei Sv(e)titele au a Copouлу?

Și luîndu-le sama de amănuлul și precum au aflat și au adevērit, au făcut mărturie încredințată, în care mărturie scrie cum i-au chemat pe amîndoi egumenii și le-au dzis să-și scoată dresăle cine ce va fi avîndu pre sat pre Rufēni să areate. Iar Iezicheil, egumănuл de Copou, au dat samă cum n-are nici un dres, căci de cîtăva vrēme fiind Copouл pustiit și luat supt ascultarea m(ă)n(ă)stirii Trei Sv(e)titele și prăpădind din ce-au avut Copouл, au prăpădit și uricele și au făcut cum le-au fostu voie și au împesurat și acel sat Rufēni.

Iară Cozma, egumănul de Trei Sv(e)titele, au dat samă că iaste acel sat Rufénii a măn(ăs)t(i)rii Trei Sv(e)titele; dzisu-i-au să areate cu ce ține acel sat. El au dat samă cum n-are nici o scrisoare pre acel sat de miluire, fără numai un ispisoc de la cinstit răpousatul părintele domniei méle Duca vodă, în care ispisocu nici o dovadă n-au avut cum să hie Rufénii a m(ă)n(ă)stirii Trei Sv(e)titele, și încă într-acel ispisocu scrie și pentru doao părți de ocină din Piscani ce sîntu alaturea cu Rufénii, cum sînt a m(ă)n(ă)stirii Trei Sv(e)titele, carele sîntu cumpărate de răpousatul Vasil(e) vodă și date Copoului, precum ne-au arătat și ispisoc de la Vasil(e) vodă pre acéle 2 părți.

Și alt ispisocu de la domniia mea pe a triia parte din satu ce-a cumpărat domniia mea de la Frangole vamășul de s-au plinit satul Piscanii întreg și iarăș(i) am dat domniia mea la Copou. Și vădzind sv(i)nțiile sale, părinții ce scriem mai sus, și dumnealor boiarii cum nemică nu are egumănul de Trei Sv(e)titele să areate cu ce ține acel sat au dzis egumănul de Copou de aré vro scrisoare sau dres pre acel sat să areate; au dat samă că nice o scrisoare n-are, iară marturi, oameni bătrîni, are; chemat-au și pre marturi, anume: Dona ce-au fostu vornic de poartă, și Dumitrașco Pleșcan și Panaiote Grecul, oameni bătrîni; și au mărturisit Dona și au rădicat cu sufletul lui cum el știe că satul Rufénii iaste a Copoului, știindu și ținindu minte de la Vasilie vodă, și au dat samă că știe și de cîndu au rădicat Vail(e) vodă pre nește oameni de la Copou și i-au aședzat în Ruféni încă pînă a nu să face Trei Sv(e)titele. Și ceialalți oameni iarăși tot așa au mărturisit cum știu că tot Copoul au stăpînit Rufénii; și Mihai zugravul au mărturisit cum au audzit din gura vistérnicului Toderășco dzicîndu că iaste satul Rufénii a Copoului și tot așa au mărturisit și au rădicat cu sufletele lor: cum satul Rufénii iaste a Copoului, iară Trei Sv(e)titele n-are treabă cu acel sat, l-au împresurat făr(ă) ispravă.

Și vădzindu sv(i)nțiile sale și dumealor boiarii că nemic nu arată egumănul de Trei Sv(e)titele să s(e) vadză și să s(e) adeverească cu ce ține satul Rufénii, ce numai cu gura îl ține, iar egumănul de Copou aducîndu acei marturi, oameni bătrîni, și rădicîndu ei cu sufletele lor, au socotit că n-are nici o treabă Trei Sv(e)titele cu Rufénii și sînt a Copoului; și au ales să ție Copoul acel sat, Rufénii, de acmu înainte, iar Trei Sv(e)titele să nu mai aibă treabă. Și încă și acel ispisocu de la cinstit răpousatul părintele domniei méle, Duca vodă, au socotit să s(e) ia de la Trei Sv(e)titele și să s(e) dea la Copou. Și iarăși au socotit de s-are găsi cîndva undeva vrun dres de la Vasil(e) vod(ă) să scrie cum să hie Rufénii a Trei Sv(e)titele, atuncea or ținé Trei Sv(e)titele, iar neaflîndu-se némica, tot a Copoului să hie Rufénii, în véci.

Pentru acée, domnia mea vădzindu acea mărturie încredințată de la acești arhierei, ce scriem mai sus, și de la egumen și de la boiari, am socotit și domniia mea că au ținut fără ispravă Trei Sv(e)titele acel sat Rufénii, ce și domnia mea am socotit împreună cu tot Svatul nostru și am giudecat și am dat rămas pe Cozma, egumenul de Trei Sv(e)titele, ca să nu mai aibă treabă cu Rufénii, ce să hie a m(ă)n(ă)stirii Copoului. Însă de să va găsi vrun dres de la Vasil(e) vodă cum satul Rufénii iaste a m(ă)n(ă)stirii Trei Sv(e)titele va fi iarăș(i) acia m(ă)n(ă)stiri, iară de nu să va afla nimic să hie tot a m(ă)n(ă)stirii Copoului, în véci. Pentru acée și domniia mea, dăm și întărim sv(i)nței m(ă)n(ă)stiri Copoului cu satul Rufénii ca să-i fie și de la domniia mea dreaptă ocină și moșie, cu tot venitul.

Așijderea și după a noastră viață și domnie, pre cine Dumnedzeu va alége a fi domnu ț(ă)rî noastre Moldovei, ori din fiii noștri, ori dintr-alt neam, poftim să nu

strice a noastră tocmală, ce mai vîrtos să întărească, precum și noi nu stricăm întăriturile altor răpousați domni, ce mai vîrtos tocmim și întărim.

И ин да с(а) тѣ не вмишает.

У Ис, в(ъ) лѣт(о) х^ѣст юли кѣ.

Pavel Ciocîrlan vel vornicu, netîmplîndu-s(e) vel log(o)f(ă)t.

Гавин ѱрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 7210 <1702> iuli 27; <Nr.> 9; 2) Ispisoc precum s-au giudecat mănăstire Copoului și cu Trei Sv(e)titele pentru satul Rufeni, <tradus în sec. XIX în limba greacă>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în ceară roșie, căzut.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 146 r. – 147 v., nr. 5 (copie¹ în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. nr. 579, f. 211 r. – 212 r. (copie din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri), f. 73 r. (rez.) și f. 335 r., nr. 33 (rez. avînd numai vîleatul).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 38, nr. 147 (rez. dezvoltat).

1 În interiorul sigiliului domnesc rotund figurat de copist, mențiunea: „pecete gospod”, iar în exergă, legenda: † Иѡ Костандин Дука во(е)во(да), Божь(ю) милостию, г(о)с(ода)рь Земле Молдавскѡи († Io Costandin Duca voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovci).

205

1702 (7210) august 17, Iași

Drăguna, soția lui Vasile fost staroste de ciocli din Iași, vinde lui Ion Buhuș fost logofăt niște case cu pivniță în Țîrgul Făinii, pe Ulița Fînului, cu 20 de lei, bani gata.

Adică eu, Drăguna, fimeia lui Vasilie ce-au fost staroste de ciocli, din Țîrgu din Iași, scriu și mărturisăsc cu acestu adivărat zapis al meu precum rămăind eu săracă de soțul meu Vasilii și am rămas la multă datorie și neavînd cu ce mă plăti, avînd eu niște casă cu pivniță aice, în Țîrgu în Iași, în Țîrgul Făinii, pe Ulița Fînului, lîngă pivnița lui Meliștean și lîngă dughenile lui Pascal ficior(ul) lui Pavăl soponar, carile aceste dughene le-am făcut eu împreună cu soțul meu Vasili, iar locul ne iaste și noă de cumpărătură de la Andrei Nanii staroste de misărcii, și de la Ion blănariul și de la Andrei blănar. Deci, neavînd cu ce mă plăti de datorii, am scos aceste casă la vînzare ca să mă plătescu de datorii; și neaflîndu-să nime să le cumpere am căzut la dumnealui Ion Buhuș ce-au fost logofăt mare și le-am vîndut dumisale aceste dughene ce mai sus scriu și cu loc ci este de ogradă înpregiurul casăi pe unde iaste îngrădită și despre casa lui Andrei blănar pînă în streșina casăi unde pică streșina. Aceste am vîndut dumisale logofătului Ion Buhuș și giupînesii dumisale Marii, drept bani gata 210 lei bătuți. Și dumnealui mi-au făcut plata deplin întru mînule mele ca să le fie dumilorsale dreaptă ocină și moșie neclătută și nerășuită în veci. Și am dat și un zapis vechi de cumpărătură de la Andrei Nanie staroste de mesercii; iar un zapis de la Andrei blănar și alt zapis de la Ion blănar, aceste două zapisă nu s-au aflat; cînd s-or afla să le dau și și să-ș(i) facă dumnealui și ispisoc domnescu.

Iar de ar scomi Gavril ficiorul meu cîndva vro gîlceavă pentru aceste dughene să nu aibă nici o treabă, căci el este făcut cu alt bărbat, nu are nici un amestic la aceli dughene.

Și această tocmală s-au făcut denainte dumilorsale boierilor celor mari și altor boierinași de curte, mai de gios, și neguțitori și oameni de frunte, carii mai gios ș-au pus iscăliturile și peceșile; și eu, ca să să crează, am pus degitul.

Оу Ис, лет(о) 7210, август 17.

Drăguna¹.

Никѡлан Донич лѡг(о)ф(е)т искал.

Павел Шърбан¹ вел ворник искал.

Їѡн Костън хат(ман).

Антиѡх Жора вив хат(ман) și alți mulți iscăliți, a cărora iscălituri nu s-au putut dezlega.

S-au posleduit, Constandin Leondari sulger și log(o)f(ă)t de taină.

Vel log(o)făt.

Arh. St Iași, Documente, CCCLX, p. 137/95, nr. 5. Copie de Theodor Gașpar diac de divan, din 1816 septembrie 20.

¹ Se indică locul amprenteii digitale.

² În loc de: Ciocirlan.

206

1702 (7211) septembrie 2, Iași

Constantin Duca voievod judecă pricina dintre Gligoraș Jora logofăt al treilea și Antiohie Jora fost hatman pentru niște obiecte zălogite la negustori, dînd cîștig de cauză celui dintîi.

† Иѡ КѡСТАНТИН ДѡКА ВОЕВОДА, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)даръ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКѢ. Adecă s-au pîrît de față, înaintea domnii méle și a tot Sfatul nostru, credincios boiarinul nostru dumnealui Gligoraș Jora logofătul al triile cu credincios boiarinul nostru dumnealui Antiohie Jora ce-au fostu hatman, dzicîndu dumnealui logofătul cum luîndu amîndoi cămărășia la Ocnă în domniia noastră dintîi și neavîndu dumnealor bani să plătească cifertul Ocniî dintîi au pus zăloagi dumnealui hatmanul și au dat de au pus și dumnealui logofătul...¹ inéle de aur cu pietre de au pus zăloagi la neguțitori de au luat bani de au plătit cifertul dintîi; apoi, pe urmă, după ce s-au strînsu banii din ocnă de mijloc au dat dumnealui hatmanul și au scos și zăloageli dumisali log(o)fătului, de unde le-au fostu pus. Și dup(ă) ce le-au scos dumnealui hatmanul acéle zăloage nu le-au dat în mîna dumisali log(o)fătului, ce le-au trimis hatmanul acéli zăloage în Ț(a)ra Ungurească pe un ficior a dumisali ca să ia bani de acolo cu dobîndă pentru treaba dumisale ca să fac(ă) neguțitorie. Și ducîndu acéle zăloagi acel ficior a dumisali, s-au tîmplat furtună, cînd au mîrsu tătarăi în Ț(a)ra Ungurească și să-l hie găsit pe cale și le-au luat di la dînsul și să hie perit acéli zăloage.

Pentru aceea, domniia mea am socotit și am giudecat împreună cu tot Sfatul nostru: de vrîme ce le-au scos de unde le-au fostu pus întîi și nu le-au dat în mîna dumisale log(o)fătului, ce le-au trimis dumnealui hatmanul pen Ț(a)ra Ungurească ca să ia bani de acolo să fac(ă) dobîndă, am dat domniia mea rămas pe dumnealui hatmanul să plătească acéli zăloage a dumisali log(o)fătului precum le-a hi fostu prețul acelor zăloagi.

Iar dumnealui hatmanul să-ș(i) întrebe cu ficiorul dumisali cu carili le-au trimis acolo.

Aceasta scriem.

У Ис, л(ѣ)т(о) х³сѣі съп(темвриѣ) ѿ.

Белици болер въ Диван.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto.orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, în cerneală, slab imprimat.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 188–189, nr. 200 (rez. gr. dezvolt. după orig., hîrtie (29,2×20,6 cm.), cerneală cafenie, din M-rea Xeropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 363).

¹ Loc liber.

207

1702 (7211) septembrie 26, Iași

Costantin Duca voievod scrie boierilor și slujitorilor săi că a scutit de toate dările și angheriile zece oameni ai M-rii Sf. Ioan Zlataust din Iași.

† Иѡ КѡСТАНТИН ДѸКА ВОЕВОДА, Б(о)ж(іе)ю м(н)л(о)стію, г(о)сп(о)даръ Земле МѡЛДАВСКѡИ. Scriem domnia mea la boiarii noștri și la slujitorii carii veți îmbla cu toate slujbel(e) a domnii mel(e) la ținutul ...¹. Vă facem șt(i)re tuturor pentru rîndul sv(i)nteii mănăstir(ii) noastre din tîrg din Iași, unde iaste hramul Svîntului Ioan Zlătăust, luat-am aminte ș-am socotit domniia mea pentru alte mănăstiri carele să află aicea, în Iași, și la țar(ă) au sate cu vecini și sălașe cu țigani, și au și scutelnici de să pot și au cu cine a să sluji. Iar această m(ă)n(ă)stire a noastră, care mai sus scriem, S(ven)tii Ioan Zlătăust, iaste lipsită de vecini și de sălaș(e) de țigan(i) și de alți, și, neavînd cu cine a să sluji, încape la maré slăbiciun(e), de care lucru rîvnind și domniia mea cu tot sufletul nostru, și m-am milostovit ca să aibă și această mănăstir(e) dzéc(e) oameni să fie slobodzi de toate dările și angheriile cîte sînt în ț(a)ra domnii meli: trei prisăcar(i), 2 ovceari, și 2 viéri și trei argați; pe aceșt(i) 10 oamîn(i) nici la ruptă să nu-i puie nimé ca să fie pentru slujba svintii mănăstiri.

Pentru aceea, ori boiari, ori slujitori, nimé să nu-i învăluiască de acmu înnainte, că cine s-ar ispiti să le fac(ă) vrun supăr acestor oameni carii mai sus pomenim peste cart(ea) domnii mele de certar(e) vor fi.

Aceasta scriem.

У Ис, л(ѣ)т(о) х³сѣі съп(темвриѣ) кѣ.

Иѡ КѡСТАНТИН ДѸКА ВОЕВОДА <m.p.>.

ПѢИИТІЕ <ПИСАЛ>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: 7211 <1702> sept(embrie) 26. N. 1. <și rez. grecesc din aceeași vreme al actului>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur – Iași, XXV/3. Orig., hîrtie difolio (29,7×20,5 cm.), lipsă jumătate din fila a doua, filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc octogonal în cerneală roșie.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 41, nr. 160 (rez. dezvolt.).

¹ Loc liber.

Costantin Duca voievod confirmă înțelegerea dintre <Gheorghe> Duca voievod și Dosoftei, patriarhul Ierusalimului, ca M-reă Hlincea să fie metoh al acesteia.

Costantin Duca v(oi)e voda. $\text{Б(ѣ) л(ѣ)то } \overline{\text{х}^{\text{з}}\text{цаи}} \text{ ок(томбріе) аї.}$

Facem șt(i)re cu această carte a domniei mele tuturor cui să cade a și pentru sf(î)nta m(ă)n(ă)stire Hlince, unde este hramul Sf(î)ntului slăvit, mare mucenic purtătoriu de biruire Gheorghie, c-au făcut tocmală cinstit răposatul părintele domnii mele Duca vod(ă) cu prefericitul Dosoftei patriarhul de Ierosalim de au dat sfinția sa patriarhul m(ă)n(ă)stire Hlince să fie suptu ascultare m(ă)n(ă)stirei Cetățui în loc de metoh, cu sate, cu vecini, cu bucate, cu mori, cu vii cu toate odăjdiile ce-au avut sf(î)nta m(ă)n(ă)st(i)re, pentru căci, neavînd loc de hrană m(ă)n(ă)st(i)rea Cetățuia, i-au fostu dat acea m(ă)n(ă)st(i)re Hlince să-și facă și m(ă)n(ă)st(i)re Cetățuia pe locul și ocinile m(ă)n(ă)st(i)rii Hlincei hrană.

Pentru aceea, și domniia mea, vădzind deplin(ă) tocmală și învoială de părintele domnii mele Duca vod(ă) cu sfinția sa patriarhul, dat-am și domniia mea această sf(î)ntă m(ă)n(ă)st(i)re Hlince cu toate ocinile și bucatele și cu vecini și cu morile, cu viile și cu tot ce are această m(ă)n(ă)stire să fie supț ascultare sfintei mănăstiri Cetățui și să aibă a ascultare toți călugării ce-or fi petrecători într-aceea sf(î)ntă m(ă)n(ă)stire de igumenul de Cetățuia, iară igumenul să aibă a purta grije acei m(ă)n(ă)st(i)ri la toat(e) trebele m(ă)n(ă)stirei și oamenilor și bucatelor; și pre cine ar socoti igumenul de Cetățuia om de ispravă să-l puie să fie epitrop la acea m(ă)n(ă)st(i)re Hlince.

Și pohtim și pe alți domni ce-or fi în urma noastră să aibă a-i întări pentru a lor vecinică pomenire.

Aceasta scriem.

Arh. St. București, Ms. nr. 629, f. 465v. Copie în Condica Asachi II, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 43, nr. 168 (rez.).

Costantin Duca voievod întărește M-rii Sf. Ioan Gură de Aur o bucată de loc din hotarul tîrgului Iași, îi scutește de dări 16 poslușnici de la metohul de la Buciumi și o împuternicește să ia vinăriciul de la Buciumi.

L(ea)t 7211 <1702> oct(ombrie) 11.

Costantin Duca v(oi)e voda.

Adecă domniia mea dăm și întărim sfintei m(ă)n(ă)st(i)ri unde este hramul Sf(î)ntului Ioan Zlatoust din tîrgu Iașilor, care este făcută din temilie de părintele domnii mele, de Duca vodă, cu vinăriciul de la Buciumi și cu o bucată de loc din hotarul tîrgului Iașii care este pe lîngă locul m(ă)n(ă)stirii Cetățui și pe altă bucată de loc ce-au dat domniia mea iarăș(i) din locul g(o)s(po)d din hotarul tîrgului, care moșii s-au și hotărît din semne în semne.

Așijdere, am miluit această sf(î)ntă m(ă)n(ă)st(i)re ca să aibă a ține șasesprezece liudi poslușneci, oameni streini, la Buciumi la metoh sau și într-alt loc unde vor fi așezați, și i-am iertat de toate dările și angheriile.

Așijdere, să fie în pace și de globneci și de șugubinari, nici să-i giudece, nici să-i globască, și desetina pe 400 stupi, și goștina de oi iarăș(i) pe 400 oi, care fac 80 de bucate g(o)sp(o)d, și gorștina de mascuri pe 100 mascuri, care fac 10 mascuri g(o)sp(o)d, ce-ar ave acei poslușnici să aibă a lua egumenul.

Așijdere, am mai iertat și un preut mirean ce va fi la metoh la Buciumi de dajde g(o)sp(o)d și de dajde vlădicească, și de deseatină și de goștine, pe bucatele lui să nu de nimic.

Și iară am mai iertat și un cojocar de camână mare și mică și de bezmăn și de altele de toate.

Și este ispisocul iscălit de singur domnul Costantin vod(ă) și pecetluit cu pecete mică cu chinovar.

Arh. St. București, Ms. nr. 629, f. 465r. Copie în Condica Asachi II, scrisă la sfârșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 42–43, nr. 167 (rez. dezv.).

210

1702 (7211) octombrie 12, Iași

Costantin Duca voievod poruncește lui Gheorghieș vornic de poartă să hotărâncească locul de la Vacota, pe Cîric, dăruit M-rii Danco..

† Иѡ КОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(О)Ж(І)Ю МИЛ(О)СТІЮ, ГОСПОДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЙ. Dat-am cartea domniei méli boiarului nostru, lui Ghiorghieș vornicul de poartă, să hie volnicu cu cartea domniei méli a mărge la Vacota, ce iaste pe Cîric, în sus, care iaste loc domnesc, și s(ă) strîngă oameni buni, bătrîni și tineri, di pen pregiur și s(ă) socotescă și s(ă) areate și s(ă) dreptédză hotarul acelu loc pe unde agiunge despre toate părțili și viile ce vor hi pre acea bucată de loc, toate ca s(ă) aleag(ă) și să s(e) scrie anume să fac(ă) izvod.

Căci acel loc m-am milostivit domnia mea și l-am dat danie și miluiri Sv(i)ntei măn(ă)stiri lui Danco din tîrgu din Iași, unde iaste hramul Sv(î)ntului și mai marelui voievod îngeresc Arhangheli Mihail.

Pentru aceea ca s(ă) aibă a-l socoti și a-l alége după cum s-ar afla mai cu dreptul.

Aceasta scriem.

Și iată că s-au triimis și pe Vas(i)le uricariul să fie împreun(ă) cu Ghiorghieș vornicul la acea treab(ă).

У Мѣ, Л(Ѣ)Т(О) ХЗСАІ УКТ(ОМВРІЕ) ВІ.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotam*, I, p. 189, nr. 201 (rez. gr. după orig., hîrtie difolio (29,2×20,5 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 164).

211

1702 (7211) octombrie 20, Iași

Costantin Duca voievod dăruiește M-rii Danco un heleșteu și o bucată de loc, numită Vacota, din hotarul tîrgului Iași.

† Иѡ КОСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(О)Ж(І)Ю М(И)Л(О)СТІЮ, Г(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЙ. Facem știre cu această carte a domniei méle tuturor cui să cade a

180

ști pentru sv(î)nta m(ă)n(ă)st(i)re ce să numești Danco, din târgu din Iași, unde iaste hramul Sv(î)ntului și mare voievod îngherescu arhanghel Mihail, fiind mai înainte beserecă mirenească, iar acmu am socotit domniia mea și o am făcut m(ă)n(ă)stire mar(e), care iaste închinată la Sv(î)nta Gora, la 40 de Mucenici, și o am îngrădit și o am îndzăstrat cu ocini, cu odoari, cu veșminte.

După acéstea, iarăș(i) am socotitu domniia mea, precum au dat alți răpoasați domni ce-au fostu maiinte de noi ș-au miluit sv(e)nte m(ă)n(ă)stiri și le-au datu ocini din ocinile domnești, volnici fiind ca niște stăpîni acestui pămîntu a Moldovei, așe dară și domniia mea m-am m(i)l(o)stivitu ș-am miluitu ș-am dat aceștii sv(i)nte m(ă)n(ă)st(i)ri care mai sus s-au pomenit Danco un heleșteu ce iaste în hotarul târgului Iași, pre Căcaina, din sus de târgu.

Și am trimis domniia mea pre al nostru cinstitu și credincios boiar dumnealui Ion Buhuș biv vel log(o)fātu și dumnealui Gavril aga și Bejan Hudici vornicul de poartă ș-au socotit de-au hotărît acel loc: socotit-au din iaz în gios o împistreală de arcu, pentru căci de s-ar tîmpla să s(e) facă cîndva vrun iaz mai gios, să nu înece moara acestui iaz. Și s-au început hotarul de suptu un budoiu ce iaste în costișă despre apus, din sus de fîntîna cea mar(e), și s-au făcut acoloa moviliți și tréce drept peste Căcaina pe niște vîlcéle ce sîntu împotriv(ă): una în costișe despre apus, alta în costiș(e) despre răsărit pîn-într-un piscu despre răs(ă)ritu, în costiș(e), iar s-au făcut movile, și pre de amîndouă părțile de heleșteu cît trage om cu săgeata împistreal(ă) din marginea apei în laturi, și s-au făcut sémne tot moviliți, trei despre răs(ă)rit și trei despre apus tot pe costișe, și s-au pus și pietri pen moviliți, și în sus tot împotriva sémnelor pîn-unde va agiunge apa dacă s-a iezit iazul; acesta heleșteu cu loc cu totu pe cum s-au socotit și s-au hotărît l-am și iezit ș-am făcut și moară l-am dat danie domnia mea și miluire aceștii sv(i)nte măn(ă)stiri.

Mai milostivitu-m-am domniia mea pre acea sv(î)ntă m(ă)n(ă)st(i)re și o am mai miluit și cu o bucată de loc ce iaste iar din loc domnesc a târgului Iașii, ce iaste pe Cîric în sus, mai din sus de Șorogari, care loc să cheamă Vacota; ș-am trimis pre boiariul nostru Gheorghiéș vornicul de poartă și pre sluga noastră Vasilie Neagul uricariul de-au strînsu oameni buni bătrîni ș-au socotitu de-au ales acea bucată de loc despre tot hotarul pen pregiur, începînd hotarul celui loc din obîrșia pîrîului Șorogarilor, din deal, despre apus Drumul cel Mare în sus, pe marginea tufelor, alătura cu tufe cu locul Vacotei, pe despre apus și alătura c-un loc ce-i dat danie de Alexandru beizadea, ficiorul răpoasatului Antonie vod(ă), lui Gurbet ce-au fost armaș, care loc iaste alătura cu locul Vacotei pe despre apus și merge tot Drumul cel Mare în sus, pe marginea tufelor, pîn-în capul dealului Vacotei, din sus, unde se obîrșesc tufe, și s-au aflat și un stîlpu de piatră de laturea drumului, în pisc, despre apus, și unde să tîmpin(ă) cu hotarul locului lui Costantin ce-au fost postelnic mare, care acel loc iar iaste din loc(ul) domnesc a târgului, și de acolo au făcut la vale, pe marginea tufelor, mai pe din sus, pe zarea dealului spre răsărit, spre heleșteul lui Aron vod(ă), pen capul hotarului lui Costantin postelnicul, pe din sus de o are a lui Rîmă, deasupra, în podiș, și iar s-au aflat stîlpu de piatră; de acolo tot drept la vale spre răsărit pîn-în Drumul cel Mare ce mérge alătura cu heleșteul lui Aron vod(ă), pe despre apus, de acolo în gios Drumul cel Mare pîn-în gura pîrîului Șorogarilor, despre răsărit, unde cade pîrîul în heleșteul lui Aron vod(ă); de acolo pîrîul Șorogarilor la deal, spre apus, în dreapta pîn-în Drumul cel Mare ce mérge pe deal, pe deasupra Vacotei, de unde s-au început hotarul dintîi.

Acest hel(e)șteu ce s(e) pominește mai sus de pre Căcaina, cu locul ce i s-au hotărîtu pren pregiur, și această bu<ca>¹tă de pre Ciric, ce s(ă) cheamă Vacota, iarăș(i) precum s-au socotit de s-au ales și cu tot venitul am dat domniia mea danie și miluire aceștii sv(i)nte măn(ă)stiri mai sus numită, Danco, ca să-i fie dreaptă ocin(ă) și moșie, danie și miluire, în véci. Însă vii boierești sau a măn(ă)stiri ce s-or afla pre acel loc, la Vacota, să n-aibă treab(ă) călugării de la Danco.

Pentru acéea, și dup(ă) a noastră viață și domnie, pre cine Domnul Dumnezeu va alegi dintru fii noștri sai dintru frații noștri sau dintr-altă săminție sau dintr-altu neam, poftim să n-aibă a strica daniia și miluirea noastră ce am datu aceștii sv(i)nte m(ă)n(ă)s(t(i)ri precum nici domniia mea nu stricăm daniile altor mai denainte de noi domni, ce mai vîrtos să aibă a întări ș-a milui.

Ии да с(а) не ѡмншает.

У Иис, в(ъ) л(ѣ)то х҃стаі м(ѣ)с(а)ца окт(омврія) к̃.

Ииъ Константинъ Дѣла Боевѣда <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, rez. grecesc din sec. XVIII al actului>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu mijlociu timbrat.

Arh. St. București, Ms. nr. 628.f. 436v.-437r. (copie) și Ms. nr. 629, f. 464r. (rez. în Coudicile Asachi I și II, scrie la sfîrșitul sec. XVIII – ultimul rez. cu data de zi: 11).

Idem, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CCLXXIV/30 (copie din 1796 august 19).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 44, nr. 173 (rez. dezv. după Ms. nr. 628); Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 189, nr. 202 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (44,1×29,7 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. XXXIX).

212

1702 (7211) noiembrie 3, Iași

Bejan Hudici și Gheorghe vornici de gloată cercetează, din poruncă domnească, o pricină pentru o casă de pe Ulița Mare din Iași, de lîngă Biserica ungurească, casă care aparține de drept lui Ion și soției sale Măriuța.

† După porunca mării sali, lui vod(ă), ce ne-au poroncitu noaă, vornicilor de poartă, să mergem să socotim pentru rîndul unii cas(e) ce iaste în Uliță Mari, lîngă Biserică ungurească, cari cas(ă) au fostu a Stancului lăcătușului, și dup(ă) moartea Stancului o au vîndut niști ficiori a lui lui Radomirsche leahul și fămei sali Măriuțai, carea o țini acmu Ioniț(ă).

Sculîndu-s(ă) acmu un călugăr, anume Hilotei, carili au fostu frate a Gahițai, fămei Stancului lăcătușului cei dintîi, pîrînd pentru acea cas(ă), cum au fostu cumpărată de Stancul cu soru-sa Agăhița; și ficiori Stancul cu soru-sa n-au avut și i s(e) vini și lui parte dintr-aceia cas(ă).

Deci noi, mergînd la uliț(ă), am întreat și într-altu chip n-am putut adeveri, căci nime n-au știut acea poveste, făr(ă) cît s-au aflat un zapis vechiu, făcut denainte a boiari și a preuți și altor oameni buni de credință: Iani Hadîmbul postelnicul, Iși Costantin protopopol, și preutul Ursu de pe Poartă, și Murguleț vornicul, și Scărlat postelnicul și alții, scriind pe cum au (a)vut socoteal(ă) Stancul lăcătușul cu Hilotie, cumnatu-său, pentru rămășița surori-sa Gahițai.

Și i-au dat Stancu lui Hilotie, cumnatu-său, nișt(e) arginturi și haine și altă pe cum s-au putut aședza și s-au împăcat și s-au aședzat să nu mai hie gîlceav(ă) sau altă

întrebare între dînșii. Și singur și preutul Ursu văzîndu-și iscălitura într-acel zapis au dzis cum ne¹ n-ar hi avut ei aședzări între dînșii, n-ar hi iscălit.

Deci noi, încă am socotit că împlă Hilotie călugărul pîrînd făr(ă) cali, peste aședzari ce-au făcut cu Stancul, cumnatu-său, ce s-au socotit să-și ție Ion cu soțul său Măriuța casa făr(ă) nici o gîlceav(ă).

Pentru credința, am iscălit și ne-am pus și pecetea Porții.

Și eu, Vasili uricar, tîmplîndu-m(ă) am scris.

У Мс, л(ѣ)т(о) х³саі ноевр(іе) 7.

Із, Гиургѣ вѣрник глѣтнни <т.р.>.

Бежан Хѣдеч вѣрник глѣт(нни), искал <т.р.>.

<Pe verso, de aceeași mînă>: † Vormici glotnii².

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) 7211 <1702> noiemv(rie) 3; 2) <rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, XXIV/6. Orig., hîrtie difolio (31,4×19,5 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliul Porții domnești în aceeași cerneală avînd între brațele unci cruci slovele: ПЧПР (p(c)ece(tea) P(o)r(ți)).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 44–45, nr. 176 (rez. dezv.).

¹ Așa în orig.

² Deasupra sigiliului Porții domnești.

213

1702 (7211) noiembrie 7, Iași

Gheorghită fost comis vinde lui Savin mare ban o casă cu locul ei de pe Ulița Chervăsăriei, cu 70 de lei.

† Adecă eu, Gheorghită biv comis, brat Dédiul medelnicer, scriu și mărturisăscu cu acestu adevărat zapis al mieu la mîna dumisale lui Savin vel ban précum să s(e) știe că, de nime silit, nici asuprit, ce de a mea bunăvoie, am vîndut o cas(ă) cu pivniți și cu loc cu tot, care casă iast(e) pe Uliț(a) Chirvăsării, lîngă casa dumisali lui Ene ce-au fost hatman, socrul dumisale lui vel ban, care această cas(ă) cu pivniță și cu locul ei cu tot îmi iaste cumpăratur(ă) și mie de la Pană Botezatul, cumnatul lui Năstas(ă) vistiernicul. Această cas(ă) cu pivniță de piatră și cu loc cu tot am vîndutu dumisale lui Savin vel ban, car(e) mai sus scriem, drept șeapedzăci de lei bit(ih). Și ne-au dat dumnealui ban(ii) toți deplin la mîna mea și i-am dat dumisali și zapisăli celi véchi de cumpăratur(ă). Pentru aceea, de acmu înainte ca să-i fie dumisale această cas(ă) cu pivniț(ă) și cu loc cu tot dreaptă ocină și moșie și cumpăratur(ă), în véci neclătită și nerușiită, și giupînés(ei) dumisale, și cuconilor dumisali și altor seminții carii să vor alegé pe urmă mai aproape.

Și cîndu am făcut acest zapis s-au tîmplat boiari de curte și alți oameni bun(i), carii s-au iscălit mai gios.

Și eu, pemtru mai mare încredințar(e), singur am iscălit ca să s(c) știe.

У Мс, в(ъ) лѣт(о) х³саі ноевр(іе) 7.

Із, Гиургѣ бив комис <т.р.>.

† Мисанл митрополит Гучавскіи <т.р.>.

† ПЗ, Некѹлан Доничи вел лог(о)ф(е)т, искал <т.р.>.

† ПЗ, Николае Бѹхѹш бив вел лог(о)ф(е)т, искал <т.р.>.

Митрѣ Апостол ворник, искал <т.р.>.

† Глигоріе Жора Г лог(о)ф(е)т, martur <т.р.>.

Gavril ...¹; ...² <т.р.>; ...³ <т.р.>.

Muzeul Național de Istorie – București, Documente, C317. Orig., hârtie difolio, un sigiliu dreptunghiular cu inscripția chirilică: † Gavril.

EDIȚII: Ghibănescu, *Surete*, IV, p. 4, nr. 4 (orig.); Mihail, *Contribuții documentare*, p. 432 (orig.) și p. 433 (foto).

¹ Pe un sigiliu dreptunghiular.

² Semnătură neclară.

³ Trei semnături grecești indecifrabile.

Mărturia preotului Adam Varălcovici privitoare la averea Bisericii catolice din Iași.

Scrisoarea părintelui Adam Varălcovici care s-au aflat aice multă vreme încă înaintea luatului Cameniței, și s-au dus aice în anul 7210¹, iară ot Hris(tos) 1702 dechemvrie în 19, lăsată părintelui Hristofor Zvirhofschi, iezovit, și altor superior(i) iezoviți pentru ca să știe moșiile sale care le au în Moldova unde, pe unde și pîn-unde, fiindcă n-au dovezi, că dovezile ce au avut ii s-au prăpădit în Cameniță.

<7256 <1748> iunie 15>².

† Fac știre cu această adevărată scrisoare a me, eu, mai sus numitul anume Adam Varălcovschi, care știu cu sufletul meu pe unde și ce moșie avem, și cu ce nume se numesc și de unde și pînă unde am stăpînit; fac această scrisoare ca să se știe ca în urmă ai noștri preoți să urmeze.

† Fiind toată țara înfricoșată și turburată la acea vreme împotriva stăpînirii și văzînd că tot spre rău se trage, eu am sfătuit rezidenței noastre de aice, din Moldova, ca toate dresese, la un loc strînsă și legate, de la Eș(i) să se trimită la Cotnari, la egumenul de acolo, care era atuncea părintele Franțiscul Tomanovici; ce și el auzind că vin turcii au dus acele dresuri la Cameniță cu alte scrisori a mănăstirei de acolo, și lăsînd toate acele la Cameniță, el singur au fugit la Valce; și cîndu au luat turcii Cameniț toate hrsoavele moldovenești a rezidenții Eșilor, cît și a mănăstirei, de la Cameniță au pierit.

Înștiințazu pentru ctitori noștri, că noi ctitori n-am avut, ce numai de bine voitori, iară din părțile moșiilor lor n(e)-au ajutat și pe noi.

Pentru care întîi au fost dumnalui Gheorghiu Cotnarschii pisariul leașăscu, care n(e)-au dăruit partea dumisale din moșie peste apa Prutului; întru acelaș chipu și dum(nealui) Roșcițu rotmistru domnescu, parte de moșia dumisale alături cu moșie pisariului mai sus numit, ne-au dăruit.

Și am avut acolo odaie și am stăpînit ca pe moșie noastră, la care de pururi am îmblat; și s-au fost făcut o beserică pe moșia noastră de un boier, la care am mărșu ca s(ă)³ o strice, fiindu că fără-de știrea noastră s-a fost făcut pe moșie noastră, după marturi, și am vrut să stau cu dănsul la Divan, dar apoi m-am lăsat pentru calabălăcul turcescu trecîndu la Cameniță (de care loc rugăm ca să-l arete megieșii unde se află)³;

și această moșie a noastră de piste Prut se răspunde cu 2 nume, (adecă)³ Tocsobenii și Dumeștii, fiindcă din amîndouă avem parte.

De altă parte a Eșilor avem moșie anume Orleștii, care moșie are cîmpu și codru și se află în Cărligătură. Acestu loc l-au cumpărat părintele Stanislau Scetnișchii, superior din E(ș)i, de la moșani drepti cu bani gata 600⁴ lei, bani aduși din Țara Leșască din milostenie. Această moșie are destule fînațe de cățva zăci de stoguri, păzind-o ca să nu o strice vitele omeneshi; are cîmpur(i) de arat de tot feliul de pîne, și locuri multe de grădini, pîn-în șas. Și șasul să întinde pîn-la părău care vine de la morășca Boteștilor, care este pe Hăleștni, și vin din pădure de la coada hăleșteului, merge un drumu spre Codru, care drumu hotărăște locul nostru de cătră cel omenescu. Pomături are 2: unul este despre părăul Boteștilor, altul este la Fântăna Moimascăi, și sânt podobite cu poame de tot feliul. Așjidere, acel locu au avut un havuz, unde să țin(é)³ pește pentru triaba casăi; acolo megieșii adăpa vitele și topié inuri și cănepi³, cu scădere noastră și, cu prepus ca să nu dzică cineva c-ar fi locul lui, să popré; în ograda casăi era fântăna(a), de la care și vecinii lua apă, neavîndu el apă bună; aviam și velniță de făcut bere, cu toate trebuincioas(e); alături cu ograda aveam niște pomi pădurești, mere și pere, den care s-au și holtuit cățiva. De aceștie vă înștiințazu deșchis, megieșii noștri de multe ori au vrut ca să ia în parte lor acé moșie Horlești; cîndu s-au pecum hotărât, s-au hotărât cu mare cheltuială, dupe cum au citit la înșămnările ai noștri, alți superiori den Moldova; și hotarale au mărșu, dupe cum s-au arătat mai sus; și mai gios hotărăște moșie noastră den satul Boteștenilor un părău, care vine de la Morășca, dupe cum am zis mai sus, și pe șasul de la părău n-am lăsat nici vițai Boteștenilor să pască, necum alte vite; iar căt pentru un om, anume Gațe, pe cum să răspundea că are moșie, (adecă)³ nește pomi între pomii noștri den livada despre cîmpu, de acestu om nici știu, cum nici de alți. Și cu bună samă scriu și mărturisăscu că, căt am trăit în Țara Moldovei, în dzilele mele n-am auzit să-s fi răspunsu vreun neștine să fi avut parte cu noi la această moșie; și cum s-ar fi pus hotarale pen prejur de ar fi fost cineva cu moșie în mijlocu?

Care aceste toate mărturisăscu ca un priot la bătrănețele mele, și dator să fiu cu această driaptă mărturie mai sus scrisă a sta înaintea strașnicului dumnăzăiesc giudețu.

† Și părintele Maței, superiorul de acmu, gata sânt să giur precum aciaște scrisă sânt adevărate, dupe cum scrie răposatul priot mai sus numit.

Și eu, Răducan postelnicul, mărturisăscu precum așa scrie în scrisoare răposatului preot mai sus numit; și am scris eu dupe cum au scris și în carte, din cuvânt în cuvântu.

Răducan postelnicul.

Informatio de Toxobenii et aliis.

După Iorga, *St. și doc.*, I-II, p. 85–87, nr. XV. Copie.

ALTE EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, V, p. 415–418 (copie cu alfabet de tranziție); Ghibănescu, *Uricariul și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7 (1928), p. 257–258 (rez.).

¹ În loc de: 7211.

² După Codrescu (v. ALTE EDIȚII).

³ Așa în textul editat.

⁴ La Codrescu: 900.

Preotul Neculai, înainte de moartea sa, lasă soției lui casa și via cu niște stupi.

† Adecă eu, popa Neculaiu, scriem și mărturisescu cu cest zapis al meu, la darea sufletului meu, cum pre urma mea să nu se amestece nime din surorile mele sau din o(a)menii miei, hie cine va hi; să las(e) pe preuteasa în pace să mă grijască cu ce va hi prilejul, că de la părinți nu mi-au rămas nimic, numai ce-au rămas o cas(ă); ce pentru cas(ă) eu am cheltuit de-am comîndat pre urma părinților miei. Ș-am întors surori-meă Irinei 20 de lei de pe cas(ă), ca să-m(i) hie mie moșie și preutesăi, iar altă nu rămîne nemic, că am fost și prădaț(i); rămîne o vie-doa, ce sintu împreună(că) cumpărat(e) cu preuteasa și sintu doi-trei stupi făcuț(i) după prada căzacilor iară împreună cu preuteasa.

Deci s-o lasă în pace pe preuteasa să mă grijască cu ce să va găsi pe urma mea, iar de fraț(i) sau surori să nu o învăluiască, ce s(ă) o lase în pace. Iar cine o va învălu din oamenii miei pe urma mea să fie neierțaț(i) și procleți de la Dumnedzău și de trei sute și optuspedzăci Oteț(i), să n-aibă unde veni după mine.

Și cîndu s-au scris zapisul au fost o(a)men(i) bun(i), anume: Vasilie băieșul, i Vasilie sîn Partea, i Vasilie Bîrcă, i Căzan, i Gavril zet Bîrcă, i Nastasiia a Nicăi, i Tudor zed Sanhira, i Lupul și alți oamen(i) bun(i), vecin(i) din sus și din jos.

Pentru credința, noi vădzîndu cuvîntul moliftei sale, noi ne-am pus peceteile pentru credința.

† Căzan¹; † Gavrilăș¹; Vasilie băieș¹.

Și eu, popa Simion, duhovnicu, am scris.

† Și eu însumi, popa Necolae, am iscălit să se știe.

ИЗ, ПАРТѢ <m.p.>; ...² 1703³.

Arh. St. București, A.N. XXXIII/29. Orig., hîrtie difolio (32,5x20,2 cm.), filigran, pătat, cerneală neagră, patru sigilii inelare octogonale în aceeași cerneală; sub ultimul, o semnătură indescifrabilă și anul: 1703, după care a fost datat actul.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 67–68, nr. 271 (rez.).

¹ Sigiliu inelar octogonal.

² Iscălitură indescifrabilă.

³ Cu cifre arabe.

Costantin Duca voievod dăruiește M-rii Cetățuia un vad de moară din jos de Balica.

1703, f(ără)1(ună), Iași.

Costantin Duca voievod, domnul Moldovii, dăruiește mînăstirei Cetățuia un vad de moară din jos de Balica.

După Mihailovici, *Regeste Constantinopol*, p. 379, nr. 198. Menț. după orig. de 16 rînduri, semnătura domnului și sigiliu domnesc.

Constantin Sevastos, fiul lui Iacov Sevastos, lasă prin testament M-rii Trei Ierarhi din Iași, închinată la Muntele Athos, moșia Rediul lui Tătar, ce i-a fost dăruită acestuia pentru slujbă de Constantin Cantemir voievod.

Εἰς τό ὄνομα τοῦ π<ατέ>ρη καί τοῦ ὑοῦ καί τοῦ ἀγί<ου> πν<ένυμα>τη ἀμήν. Εστω ὅπου νά ζῖναι ὁ κόσμος ἐτοῦτος ἀφδартός καί νά μὴν γνῶσκη τινάς τὸ τέλος τοῦ κατὰ τὴν τοῦ κυ<ρίου> φωνήν γρηγορηντε ὅτι νά οἰδατε τὴν ἡμέραν, οὐ δέ τὴν ὁραν βλέπονταν κ' ἐγὶο τὰς συγχνάς μου ἃ σδενί<α> ἦτοι ὁ Κωνσταντίνος Γεβαστός ὑός τοῦ μακαρίτου Ἰακώβου Γεβαστοῦ, καί φοβουμένος τὸ ἄωρ ὄν, τοῦ δανάτου, ἔχοντας τὰς φωνάς σῶας καί τον νοῦν ἀνελλῶς καί μαυτί νά δώσω διὰ τὴν γηγήνημου, ἔτωντας καί ἀπό τὰς ἀνωμαλίας τῶν καρῶν καί τοῦ τόπου νά ἐπτωχάναμε, ἐδετήσαμεν νά διορδῶσωμεν τὰ ὀφέλημεν, διὰ νά μεγῇ τὸ μνημοσυνον μας, καί τῶν μακαρίτων γονέων μας ἐκαταπηζον ἐπηδῇ καί νά ἐδουλεύσαμεν πιστά καί ἐτάδεους τὸν ἐκλαμπροτατον αὐδέντην κύριον Ἰωάννην Κωνσταντίνον βοεβόδα τὸν Καντεμήρην αἰώνιαν του οἱ μέρες, μας ἔλεψε μέ <ι>ή μοσία τη δνομαζομένην Ρ'ετουλ λούη Τατάρ, διὰ νά ζῖναιε προς ζωοτροφί<α>μας. Τὴν ὁποί<α> μωσί<α> δίδω καί ἀφιε ρῶνω εἰς τοὺς τρεῖς ἔξαρχας τῆς μεγάλης μέσης τοῦ ἀγίου ὅρους τοῦ ἄδωνος ἀφιερομένον καί ὅπ οταν μάς ἔλδη δάνατος τό κανόν χρέως, νά μάς δαύσουν εἰς τό ἴδιον μοναστήριον καί εἰς τυχη κανῶ συμβεβικός καί μετικῆσῶμε ἀλλαχοῦ καε μάς ἔλδη τὸ τέλος, ὅλον νά εἶναι ἀφιεραμενη εἰς αὐτόν μοναστήριοι, ἰὺς ἀνωθεν.

Καί ὅσου καρόν εὐριοκόμεδα εἰς τὴν ὀλήριν ζωὴν ἐνταύτην, νά εἶναι εἰςτὴν ἔξουσί<α> μας με<τ>ὰ δὲ τὸν δάνατον μου νά εἶναι ὡς ζῶνδεν καλὰ δοσμένη, χωρὶς τινός προφάσεως εἰδέ ὅποιος ἦδελε καμνη κάλλω τροπως ἢ ἀπό τιῶν εὐγευῇ μου, ἢ ἡγούμενος ἀπό τοὺς ἐρχομένους, ἢ μικρος ἢ μεγάλος ἦδελε τὴν ἔξαφιερῶσῃ διτό τό ἀνωθεν μορῶσστηριον, νά εἶναι ἀφοροεμένος παρὰ π<ατέ>ρη, ὑοῦ καί ἀγί<ου> πν<ε>νματο<ς> ἐντὰ νὺν αἰῶνι καί ἐν τῷ μέλλοντις καί με<τ>ὰ δάνατον ἀλντος καί νά ἔχ ἡ τὴν ἀρὰν ὅλων τῶν ἀσκομένων π<ατε>ρων τοῦ αὐτῶ ἀγίον ἰσῳ ὅρος τοῦ ἄδωνος μὴν τυχόν δέ παρόν, τὰ χρυσίβουλα ἀπό τὰς ἀνωμαλίας ἐδώσαμεν τὸ παροῖ ἴδιο χεῖρας τοῦ ἀγί<ου> καθηγουμένου κόσμου καί ὑπογραφημεθα ἴδιαν χαίρι καί σας ἔλθονυ καί ἐκνυα νά τοῦ τα ἐγγυρίσωμεν καί με τὸ παρόν νά ἔχη νά κάμη καί χρυσόβουλλον διὰ στερέωσιν ἐγράφη δέ τό παρόν.

Traducere

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, amin. Oriunde ar fi, această lume este pieritoare. Și pentru că nimeni nu-și cunoaște sfârșitul, ci doar prin glasul Domnului mai degrabă veți afla acea zi sau acea oră.

Văzînd și eu dese mele îmbolnăviri, adică eu, Constantinos Sevastos, fiul răposatului Iacovas Sevastos, temîndu-mă de cruzimea morții, avînd glasurile tefere și cugetul înalt și în acest fel să dăruiesc pentru sufletul meu, în pofida vremurilor și a locurilor tulburi, am sărăcit. Am socotit necesar să îndreptăm cele oferite pentru ca pomenirea noastră să se mărească, ca și aceea a părinților noștri răposați. Sîntem obligați pentru că slujindu-l cu credință și cu frica de Dumnezeu pe preacinstitul domn, domnul Ioan Constantin Cantemir voievod, fie-i zilele veșnice, ne-a miluit cu o moșie numită Rediul lui Tătar, ca să fie pentru hrana noastră, pe care moșie o dăruiesc și o închin celor Trei Ierarhi ai Marii Mese a Sfîntului Munte Athos; o închin și cînd ne va veni moartea, noua datorie va fi să ne îngroape la aceeași mănăstire.

Și dacă se va întîmpla ori ne vom muta în altă parte și ne va veni sfârșitul, de asemenea <moșia> să fie închinată acestei mănăstiri, ca mai sus. Și atît timp cît ne

vom afla în această scurtă viață, aceasta să fie în stăpînirea noastră, iar după moarte să fie dăruită așa cum am zis mai sus, fără nici o piedică. Iar cine va proceda altfel, fie că este din neamul meu nobil, fie egumen, din cei veniți, fie că sunt mici sau mari, și vor veni să o înstrăineze de la mănăstirea mai sus pomenită, să fie afurisit de Tatăl, Fiul și Sfîntul Duh, în aceste veacuri și în cele viitoare și să fie nedezlegat după moarte și să aibă blestemul tuturor părinților acestui Munte Sfînt Athos.

Și ca nu cunva prezentele hrisoave <să suferă> din cauza tulburărilor, am luat prezentul sfîntului kategumen Cosma și am semnat cu propria-mi mînă. Și dacă le are și pe celelalte să i-l înmîneze și pe acesta și să aibă a-și face și hrisov.

Și pentru întărire s-a scris prezentul.

<1703 ianuarie 1>¹.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 132r, nr. 31. Copie gr. în *Condica M-rii Trei Ierarhi*, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, nr. 191 (rez. rom.).

¹ Data, după *Catalog D.A.C.*, V, p. 191 (v. EDIȚII).

218

1703 (7211) februarie 1, Iași

Sandul Crupenschi mare medelnicer și soția sa, Anița, dăruiesc M-rii Dancului cu hramul Sf. Arhanghel Mihail, un loc de casă în Iași.

† Adeacă eu, Sandul Crupenschi ce au fost medelnicer mare, și cu soțul meu, Anița, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru pecum noi sînguri, de nim(e) siliți, ce de a noastră bun(ă)voie, am dat danie un loc de cas(ă) svintii mănăstiri Dancului, unde iaste hramul Sveati Arhanghel Mihail, care iaste închinat la S(vîn)ta Gor(a), 40 Măcinici, care loc și mie <mi-a fost>¹ danie de la soacră-mea Anghelușa Isăroaie, care loc iaste din gardul lui Lucaci clucériul, din poartă și în gios pe ulițe pîn-în gardul Mîrzii neguțitorului. Și i-am dat și zapiseli cele vechi ce-am avut de la Isăroaie ca să fie svintii mănăstiri dreaptă ocin(ă) și moșie, în véci. Și de pe zapisul nostru să aibă a-ș(i) face și dires domnescu.

Și aceasta danie s-au făcut denainte a boiari de curte care, pentru mai mari credința, împreună cu mini, mai gios s-au iscălit, să s(e) știe.

У Ис, л(ѣ)т(о) х҃стаі фев(р)аріе а.

Sandul Cupenschi biv med(elnicer) <m.p.>.

† Из, Вшико Разв вел кѣм(ъ)нар <m.p.>.

Павѣл Бѣте вел сѣлцар, искал <m.p.>.

† Iordachi ...² <m.p.>.

Из, Шефан Миклескѣ бив вел клѣчар <m.p.>.

Из, Ионашко вор(ник) искал, martor <m.p.>.

Из, Лѡгин пѣркѣлаб, искал <m.p.>.

Из, ...² Рѣсѣл пост(елник), искал <m.p.>.

Бежан Хѣдечи ворник глотній <m.p.>.

Гиѡргицѣ Кешкѣ пис(ал).

<Pe verso, din sec. XVIII, rez. grecesc al actului>.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 190, nr. 203 (rez. gr. dezv. după orig., hârtie difolio (29,2x20,7 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 159).

¹ Omis.

² Neclar.

219

1703 (7211) februarie 4

Zamfira și copiii săi vînd lui Toader Butco cinci ciosvîrte de vie, cu 70 de lei bătuți.

† Adecă eu, Zamfira, făméia răpăosatului Panaioti, împreună cu cuconii miei, anume: Iordachie și Vasilachie și Costandin, făcut-am acest adevărat zapis al nostru, de nime silită, nice asuprită, ce de a mea bunăvoie și cu voia cuconilor miei, la mîna dumisale Toader Butco precum i-am vîndut dumisale a mea dreaptă ocină și moșie, 5 ciosvîrte de vie, care vie iaste pe lîngă pămîntul lui Axintie Secară și pre lîngă Blătioaie. Această vie i-am vîndut-o dumisale lui Toader Butco, drept șaptezeci de lei bătuți, bani gata; acești bani i-am luat eu, Zamfira, toț(i) la mînule méle. Deci pentru aceasta i-am făcut adevărat zapisul meu ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie, d(u)misale și giupînései dumisale și cuconilor dumisale. Iară eu cînd am vîndut această vie am întrebat pre toate rudele mele și împregiurașii și nime nu s-au aflat să o cumpere, fără dumnealui, făcîndu-mi plată deplin; am făcut acest adevărat zapis în mînule dumisale Toader Butco, precum mai sus scriem.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat mulți oamen(i) bun(i) din sus și din gios, anume: dumnealui Onofrei zet Debul, și Crîstea Secară, și Stelea văr lui Secară, și Răzvan, și Ion ficior Debului, și tîmplat-u-s-au și dumnealui bulubaș Gheuca, cumnat(ul) răpăosatului Panait, și alții mulți oameni bun(i) carii s-or iscăli mai gios. Iar de s-ar scula cineva mai pre urmă, ori din ficiorii miei ori din rudile méle la vrun giudeț, să fie de mare rușine.

Și pentru mai mare credința, mi-am pus și dégetul.

В(ъ) АѢТ(о) х³сѧі фаврао а.

Zamfira vînzetoare¹; Iordachie s(î)nă¹; Costandin s(î)nă¹; Vasilie, tij s(î)nă¹.

Onciolo, martor¹; Gheuca bulubașea <m.p.>²; Onofrei, martor¹; Cîrstea Secară, martor¹.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hârtie, un sigiliu inelar octogonal și șapte amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 190, nr. 204 (rez. gr. dezv. după orig., hârtie difolio (32,4x22,3 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 255).

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu inelar octogonal.

220

1703 (7211) martie 3, Iași

Vasile, Ion și Gligorașco, fiii lui Ștefan, vînd lui Manolache un loc de casă pe Ulița Pîrvuleștilor, cu 15 lei.

† Adec(ă) eu, Vasili, și cu frații mei, cu Ion și cu Gligorașco, fiii lui Ștefan sîn Isac, scriem și mărturisăm cu acestu adevărat zapis al nostru la mîna dumisale lui

189

Mano<la>¹chi hiastru Irimii sopen(a)ri(u)lui, precum i-am vîndut dumisale un loc de cas(ă) ce l-am avut de la părinții noștri, care loc este aici, în târgu în Ieși, pe Ulița Pîrvuleștilor, alături cu casa lui Ivan capitanului [Ivan] și denaintea casăi Irimii sopenariului. Acestu loc l-am vîndut, dreptu 15 lei, dumisale lui Manolachi hiastru Irimii sopenariului să-i fie moșie în veci dumisale lui Manolachi, și soțului dumisale, Merlii, și cuconilor dumilorsale.

Și la această tocmală s-au prilejit de față: preutul Gligorie, și preutul Istratie de la Rojdest[s]fo Bogorodiță, și Esco olar, și Pavăl siiman, și Tudosca bulubășoie, și preut<e>asa popii lui Ilie, și Vârvara și alți o(a)meni buni cari s-au tîmplat. Vădzîndu tocmala, vădzîndu că ne-u făcut plat(a) deplin, ne-m pus pecepile și iscăliturile împreună cu acești marturi cari mai sus s-au scris, ca să s(e) creză, în veci.

V Иѣ, л(ѣ)т(о) х҃стаі м(а)рті(е) ҃.

† Иѣ, Вас(и)ли нскал <m.p.>; Ion²; Gligorașco².

Tudosca bulubășoi²; † аз, поп Григори <m.p.>; Simina ce-au fostu préuteas(ă)²; Varvar(a)²; și eu, Niculai sîn(ă) Ifrim pevéțul, m-am tîmplat la această tocmal(ă).

<Pe verso-ul filei a doua, scris la sfîrșitul sec. XVIII>: 9 stînjini pol est(e) pe locul acesta.

<Scris de altă mînă, în prima jumătate a sec. XIX>: Zapisul fraților Vasili, Ion și Grigoraș, sin Ștefan Isac, pentru un loc de casă din târg(ul) Iași, din Ulița Pîrvuleștilor, vîndut lui Manolachi hiastru la anul 7211 <1703> martie 18 (sic) zile.

Arh. St. București, A.N., MDCXIX/3. Orig., hîrtie difolio (32,3×22 cm.), filigran, cerneală neagră, pătat și rupt la îndoituri.

Idem, A.N., MDCXIX/10, nr. 2 (rez. din sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 50–51, nr. 199 (rez. cu data de zi citită 10).

¹ Rupt.

² Amprentă digitală.

Constantin Duca voievod îl înputernicește pe Iezechiil, egumenul M-rii Copou de lîngă Iași, să dea în stăpînire celor care vor să lucreze viile părăginite ale mănăstirii, scutindu-i de pogonărit timp de trei ani.

† Иѡ Ностандин Дѹка в(оіе)вѡда, Бѡжі(е)ю мнѡвст(ію), г(о)сн(о)дар(ъ) Зѡман Мѡвѡдавскѡи. Dat-am carte domnii mele rugătoriului nostru, lui Izecheil egumenului, și tot soborului de la sînta mănăstire de la Copou, lîngă târgul Iașii, unde iaste hramul Sfete Athanasie, să fie volnicu cu carte domnii mele pentru cîte paragine de vii sînt în hotarul sfîntu măn(ă)stiri, ori de au fostu boierești, sau călugărești, sau negustor(ești), sau slujitor(ești) sau hie a cui ar hi, și lăsîndu-le de stau nelucrate, am dat voie de acmu înainte să le de egum(enul) cui trebuie, oricine s-ar găsi să le lucreze, ca să hie de acum înainte aceľuia cine le va lucra și să le stăpînească de acum, și pomeți ce ar fi pe la acele vii, să hie toate acelora cine le va lucra viile; și de pogonărit trei ani să nu de aceia cine vor destupa de acele părăgini de vii.

Deci cui trebuie vii, să margă să le lucreze că, precum scriem mai sus, așa va fi.

У Мѣ, в(ѣ) л(ѣ)т(о) х³саі март(іе) зї.

Иѡ Кѡнстандин Дѣка в(оє)вѡда¹.

Trecut la Condecă, 7256 <1748> mai 26. Tanas(e) căm(ă)raș.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 405r., nr. 16. Copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDİTII: *Catalog D.A.C.*, V, p.51, nr. 202 (rez.).

¹ În interiorul unui octogon desenat de copist, mențiunea: „pecete g(os)pod”.

222

1703 (7211) martie 22, Iași

Gheorghe Străzescul fost vornic de poartă și fiii săi, Tănase și Toderășco, vînd lui Vasile Selceanul diac de visterie niște case pe Ulița Hagioaiei din Iași, cu 100 de lei bătuți.

† Adecă eu, Gheorghe Stredzăscul ce-am fost vornic de poartă, și cu ficiorii mei, Tănase(e) și Toderășco, scriem și mărturisim cu acest zapis al nostru, să fie de bună credință la mîna dumisale Vasile Selceanul diiacul de visterie, precum noi singuri, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, i-am vîndut dumisale, lui Vasile, niște cas(e) ce am avut, de aici din Iaș(i), drept o sut(ă) de lei bătuți, care cas(e) sîntu pe Ulița Hagioaie, cu locul casilor cît cuprinde și cu locul de la Contănșoiaie și cu pivnițe de piatră care sîntu între locul lui Boghirlan și între casele lui Apostol diiacul. Și locul cît i-am vîndut i-am pus și sémne, care acele cas(e) mi-au fost și mie cumpărătură de la Sava, ginerele popii Deocheatul. Și i-am dat dumisali zapisele cele vechi de la vîndătorii ce mi-au fost vîndut mie c<a să f>ii ale dumisale lui Vasile și giupînés(ei) dumisale drepte ocini și moșie cu loc cu tot, cum scriem mai sus; și dumnealui încă mi-au făcut plat(ă) deplin(ă) întru mînule mele 100 lei bătuți.

Iară această tocmală și deplină plată s-au făcut denaainte a boiari și slugi de curte și mēgieși.

Și pentru mai mare credința, împreun(ă) cu noi mai gios s-au iscălit.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) х³саі мар(т)іе) кѡ.

Із, Геѡрги Гтрес(ѣскѡл) вор(ник), искал <m.p.>; † Кѡнстантин, искал <m.p.>.

Sandul Crupenschii med(elnicer), martur <m.p.>.

Іпост(ол), искал <m.p.>.

† Із, Рѣковницѣ армаш, искал <m.p.>.

Nica s(i)n Făsiita². Mihăilachi <m.p.>.

Gheorghii Hermeziu, пис(ал), искал, martur <m.p.>.

† Γιανης Ζαφίρις, μαρτηρας <m.p.>.

† Λυπαςκο, μαρτηρας <m.p.>³.

<Pe verso-ul filei întii, scris în aceeași vreme>: † Trăidzăci de lei au rămas nedați.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7211 <1703> martie 22. No. 6.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, I (1905), p. 115 (rez. după orig.).

¹ Rupt.

² Amprentă digitală.

³ Iane Zafiris, martor <m.p.>; Lupasko, martor <m.p.>.

223

1703 (7211) martie 26, Iași

Constantin Duca voievod dăruiește M-rii Copou a treia parte din satul Piscani, 10 boi, 10 iepe, 40 de stupi, 50 de oi, un sălaș de țigani, 31 de case de poslușnici ș.a.

† Иѡ КОСТАНТИИ ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)ЖІЕЮ М(И)Л(О)СТІЮ, Р(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Adecă domnie mea, bine vrînd, rîvnindu bunelor și fericitelor lucruri ce-au făcut alți răposai domni ce-au fost mainte de noi, de au făcut svinte m(ă)n(ă)stiri și le-au miluit și le-au înzăstrat din veniturile domnești cu moșii și cu bucate și cu veșminte și cu alte ce s-au îndurat, socotit-a domnia mea și pentru svînta m(ă)n(ă)stire Copoul, care este din sus de tîrgu, de Iași, între vii, unde iaste hramul Sv(î)ntului Athanasie, fiindu de cîțava vreme pustiită și risipită din vremile răscoalelor și nepacea și greul ce-au fost în țară, domnia mea o am grijit și o am acoperit și o am îngădit și am făcut și casă lîngă sv(î)nta m(ă)n(ă)stire din temelie și cu cărți în sv(î)nta biserică și o am înzestrat și cu bucată de loc din hotarul tîrgului Iașilor, împregiurul Copoului, cu vii ce sîntu împregiur, și cu un sat, pe nume Rufenii, aproape, în ocolul tîrgului Iașilor, așijderea și cu altu sat, anume Piscani, alătura cu Rufenii, care sat au fost al Copoului, cu o bucată de loc, a treia parte dintr-același sat, din Piscani, ce-am răscumpărat domnia mea de la Frangole ce-a fost vameș, precum îi scriu drésele.

Iarăși am miluit domnie mea sv(î)nta m(ă)n(ă)stire Copoul cu dzece boi și dzece iepe și cu patrudzeci stupi și cu cindzeci de oi.

Așijderea, am mai dat sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri și un sălaș de țigani, anume țiganul ...¹ și cu țigancă lui, anume ...¹ și cu ficiorii lor, anume ...¹, cari sîntu drepti șerbi țigani din țigani domnești.

Așijdere, m-am m(i)l(o)stivit domnia mea și am miluit și pre doi preuți și un diiacon ce vor hi de slujbă la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire, să li să dea cîte treidzeci de lei, din an în an, de la camăna cea mare, să le fie pentru îmbrăcăminte; și acești bani să nu să deie la mîna egumenului, ci să să dea la mîmile preuților și a diaconului, cine vor fi.

Și iarăși am mai dat și cîte doaă ocă de untu de lemn, de lună, de la vama cea mare, să fie pentru candile de ars în sv(î)nta biserică.

Așijdere, m-am m(i)l(o)stivit domnia mea și am miluit sv(î)nta m(ă)n(ă)stire Copou ca să fie de poslușenie și cu treidzeci și una de case, de oameni ruși, căsari, cari i-am scos domnia mea de sub sabie leșilor, că era să piară toți, pentru că s-au fost sculat asupra leșilor; iară de s-ar afla vreunii din aceștia să hie fost și vecini, i-oi da, de vreme ce i-am cîștigat domnia mea și i-am izbăvit de supt sabia leșilor, care era ca niște oameni pieritori; nime să nu aibă treabă a se amesteca sau a-i lua, macară vrunii dintre dînșii și moșie ar ave în țară, tot să hie vecini dați de dania mea sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri Copoului, în veci, care i-au scris mai gios și anume: Ion și cu femeia lui, Melasca, și cu ficiorii lor, și Precop cu femeia lui, Părasca, și cu ficiorii lor, și Ivan cu femeia lui, Maria, și cu ficiorii lor, și Mihăilă cu femeia lui, Părasca, și cu ficiorii lor,

și Martin cu femeia lui, Ioana, și cu ficiorii lor, și Fedor cu femeia lui, Catrina, și cu ficiorii lor, și Ion cu femeia lui, Năstasa, și cu ficiorii lor, și Simion cu femeia lui, Vasilina, și cu ficiorii lor, și Alexa cu femeia lui, Parasca, și Simion, fără de nevastă, și Gligorie cu femeia lui, Gafița, și ficiorii lor, și Simion cu feciorii lui, și Vasile cu femeia lui, Marica, și cu ficiorii lor, și Simion cu femeia lui, Fedora, și cu ficiorii lor, și Ștefan cu femeia lui, Olina, și cu ficiorii lor, și Simion cu femeia lui, Agafia, și cu ficiorii lor, și Mihăilă cu femeia lui, Tatiana, și cu ficiorii lor, și Vasile cu femeia lui, Olina, și cu ficiorii lor, și Iftimie cu femeia lui, Todosie, și cu ficiorii lor, și Fădor cu femeia lui, Evdochia, și cu feciorii lor, și Ștefanu cu femeia lui, Todosia, și cu ficiorii lor, și Ichim cu femeia lui, Mărie, și cu ficiorii lor, și Andrei cu femeia lui, Ana, și cu feciorii lor, și Pavel cu femeia lui, Olina, și cu ficiorii lor, și Ion cu femeia lui, Ana, și cu feciorii lor, și Dumitru cu femeia lui, Evdochie, și cu ficiorii lor, și Sava cu femeia lui, Tanța, și cu ficiorii lor, și Precop cu femeia lui, Marina, și cu ficiorii lor, și Rîmar holteiu cu soru-sa, Maria, și Hrinei holteiu, și Ion holteiu cu sora-sa, Vasilina, și Dănilă cu maștehă-sa, Maria, și Mălina, ce i-a rămas bărbatul în urmă, și Tudosca.

Pentru aceea, și după a noastră viață și domnie, pre cine Dumnedzău va alege a hi domnu Țării Moldovei, ori din fiii noștri, sau din frații noștri, ori din neamul nostru sau dintr-alt neam, acesta să nu strice a noastră miluire și pomană, precum nici noi nu stricăm miluirile altor răpousați domni ce-au fostu mainte de noi, ce mai vîrtos să aibă a întări și a milui.

И ин да сѣ не ѡмншает.

У Мс, лѣт(о) х҃зсѣи март(и)е кс.

Иѡ Кѡнстантин Дѣка боевода <т.р.>.

Savin uricarul <a scris>.

Trecut la condică. 7256 <1748> mai 27.

<Pe verso, scurt rezumat grecesc al actului și o însemnare chirilică de la sfîrșitul sec. XVIII, ștearsă, și data scrisă de aceeași mîină de patru ori la începutul sec. XIX>: 7211 <1703> mart 26. No. 7.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 150 (copie fără început în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 113, nr. LXII (rez. din 1798 sept. 20); *Catalog D.A.C.*, V, p. 53, nr. 205 (rez. dezvolt. după Ms. nr. 578).

¹ Loc liber.

Grigore Ropotă dăruiește un loc de casă lui Tănase.

7211 <1703> aprilie.

Zapis(ul) lui Grigore Ropotă prin care dă danie un loc de casă lui Tănase.

Arh. St. București, A.N., MDXXXIX/9, nr. 19. Rez. într-un „perilipsis de scrisorile locului din Iaș(i) a răposatului boier aga Constandin Sturza“...

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 55, nr. 211 (rez.).

Constantin Duca voievod întărește M-rii Sf. Ioan Zlataust stăpînirea asupra unei bucăți de loc din hotarul tîrgului Iași dăruită de tatăl său și îi confirmă vinăriciul de la Bucium.

† Иѡ КѢНСТАНТИН ДУКА ВОЕВОДА, Б(о)ЖІЕЮ М(н)Л(о)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДАРЪ ЗЕМЛИ МЛАДАВСКИИ. Adec(ă) domniia mea m-am milostivit și am miluit și am întărit sfînta m(ă)n(ă)st(i)r(ă), anume Sfîntul Ioan Zlataust, din tîrgu din Iași, care iaste făcută din temelie de răpăosat părintele domnii mele, cu vinăriciul de la Buciumi și cu o bucată de loc din hotarul tîrgului a Ieșilor ce iaste pe lîngă locul mănăstirii Cetățui, car(e) cu această milă au dat de au miluit și au întărit această sf(î)ntă mănăstiri cinstit și răpăosat părintele domnii mele, din hotar în hotar, precum scrie ispisocul nostru de-ntăritur(ă), acel(a) din v(ă)leat 7205, din domnii dintîu a domnii m(ă)l(e).

Așijderile, și pentru altă bucată de loc ce am dat domniia mea iarăși din hotarul tîrgului, de am miluit această sfîntă mănăstir(e), din semn(ă) în semn(ă) precum arată tot într-acel ispisoc, ca să fie svintei m(ă)n(ă)stir(i) danie și miluir(e) în v(ă)ci, cu tot vinitul, neclătit.

Așijderile, iarăș(i) am socotit domniia mea și am miluit sfînta m(ă)n(ă)stir(e) aceasta, ca să aibă a ține șaispédzece poslușnici, oameni streini, la Bucium, la mitoh, sau și într-alt loc unde vor fi aședzaț(i), ca să fie în pace de toate dăril(e) și angariile, or(i) mici, or(i) mar(i), nime întru nimic să nu-i învăluiasc(ă), nici bucatele lor pentru alții să nu le trag(ă) nimé, căci domniia mea m-am milostivit și i-am iertat de toate, ca să fie în paci, căci această sfîntă m(ă)n(ă)st(i)r(ă) sate cu vecini n-are, cum au alte m(ă)n(ă)stir(i). Pentru aceea, m-am milostivit ca să aibă 16 poslușnici pentru agiutoriul sf(i)nteii mănăstiri. pentru aceea ca să fié în paci acești poslușnici și de sulgiu, și de iliș, și de cai de olac, și de cai de menzil, și de care de braniște, și de car(e) de podvozdi, și de ceair a nu cosi fîn, nici a căra fîn, nici lemne, nici a face cărbuni la Curte domnii m(ă)le, nici să dea ceară, nici untu, nici său, nici piei, nici să ne lucrédze nici un lucru.

Așijderile, și voi, direg(ă)tor(i) de tîrgu, și șoltuz și pîrgari, toți să le daț(i) foarte bun(ă) pace de toate.

Așijderile, să fié în paci și de globnici și de șugubinar(i), nime să nu s(e) amestece, nici a-i globi, nici a-i giudeca, nici a le lua șugubin(ă), făr(ă) numai egumenul lor să aibă el a-i giudeca și a-i globi, măcar de s-ar tîmpla și vro moarte să n-aibă treab(ă) nici vornicii, nici pîrcălabi, nici alți giudecător(i) a-i globi sau a-i giudeca, făr(ă) egumenul lor.

Așijderil(e), m-am milostivit domniia mea și am iertat acestor 16 poslușnici patru sute de stupi fărănești, cari fac patruzeci de stupi domnești, și o sută de mascuri fărănești, cari fac dzéci mascuri domnești, ca să aibă a-i lăsa gorștinarii de oi și de mascuri, și desétnicii de stupi aceste bucate făr(ă) pecetluit și să aibă a lua acest venit egumenul carele va fi la această sfîntă mănăstir(e). Iar ce s-ar afla mai mult peste această samă, vor da gorștin(ă) și desétin(ă) dreaptă, precum dau și altă țară.

Și iarăși m-am milostivit domniia mea și le-am iertat o cîrșmă, de camăn(ă) și de bezmăn și de buărărie și de alte cheltuiéle ca s(ă) fie în pace, făr(ă) pecetluit.

Așijderile, am iertat domniia mea aceștii svinte m(ă)n(ă)st(i)ri și-un preot mirean ce va f(i) la mitoh, la Buciumi, sau și la m(ă)n(ă)st(i)re, în tîrgu, în Ieși. Și acest preot

mirean să fie în pace de dajdea împărătească, și de dajde vlădicească, și de pocloane vlădicești și să fie în pace de desetin(ă) de stup(i) și de gorștini de mascuri.

Și iarăși le-am iertat domniia mea și un coj(o)car ca să fie în paci de camăn(ă) mar(e) și de mică, și de bezmăn și de alte, căci domniia mea m-am milostivit și am miluit ca să aibă a lua acest venit tot, ce scriem mai sus, egumenul și călugării carii vor fi petrecător(i) la această sfință m(ă)n(ă)stir(e), ca să le fie de lumini și de tămîie și de undelemnu și de alte cheltuieli ce ar trebui la svînta mănăstir(e) și lor de îmbrăcăminte și de chemalavce. Iar altul, nime, să nu s(e) amestece la acéste venituri ce mai sus scriem.

Pentru aceea, și dup(ă) a noastră viață și domnie, pre carii ar milui Dumn(e)dzău cu domnie a Țării noastre a Moldovei, or(i) din fiii noștri sau dintr-altă seminié, poftim să nu strice a noastră milă și danie și întăritur(ă), precum nici noi n-am stricat mila și întăritura altor răpăosați domni ce-au fost mainte de noi, ce mai vîrtos să aibă a-i da și a milui și a-i întări svintei mănăstir(i) și beserici, pentru ca să aibă de la milostivul Dumn(e)dzău iertar(e) de păcate în ceastă viață trecătoare și în veacul viitor împărăția ceriului. Iar cine s-ar ispiti să strice sau să surpe a noastră mil(ă) și întăritură, unul ca acela să fie blestemat de Domnul Dumn(e)dzău ce-au făcut ceriul și pămîntul, și de a lui Preacurată Maică, Maria, și de 12 Ap(o)st(o)li vârhovnici și să fie afurisit de 318 Ot(e)ți de la Nicheia și de tus 7 săboare, parte să aibă cu Iuda și cu trecleatul Arie, și lăcașul lui să fie Iuliano prestîpnic în focul cel nestînsu și în viernii cei neadormiți, în vécinică muncă.

ТѢМ РАДИ, НИ НѢКТУ ДА НЕ УМИШАЕТ ПРѢД СИМ ЛИСТУМ ГОСПОДСТВ(А) МЪ.

Оу Исохъ, въ л(ѣ)тѣ х³ста¹ м(ѣ)с(а)ца април(іа) ѿ.

Иѡ Кѡнстантинъ Дѣка воевода <т.р.>.

Писалъ ѿинтіе.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 427r. (rez. cu data de zi greșită: 6, în condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 54, nr. 208 (rez. cu data de zi: 6, după Ms. nr. 628); Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 190–191, nr. 205 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (43,7×30,3 cm.), cerneală cafenie, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 518).

226

1703 (7211) mai 28, Iași

Constantin Duca voievod scutește de toate dările și angheriile șase argați care aduc butuci la feredeul M-rii Trei Ierarhi din Iași.

† Иѡ Кѡнстантинъ Дѣка воевода, Б(о)ж(іе)ю мил(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскѡи. Scriem domniia mea la boiar(i) și la toț(i) sluj(i)torii carii veți înbla or hie cu ce fel de slujbe a domnii mele. Vă facem șt(i)re tuturor pentru șeas(e) argați, carii sintu de-aduc butuci la feredeul svintei m(ă)n(ă)stiri a Trei Svetitele, încă domniia me m-am m(i)l(o)stivit și i-am iertat ca s(ă) fie în pace și de dajde, și de zloți, de lei, de taleri, de galben(i), de sulgiu, de iliș, de cai de menzil, de cai împărătești, de car(e) de braniște, de bou de săliște, de ialoviț(ă) și de toate dările și angheriile cîte sînt pe alții, în ț(a)ra domnii mele, nime întru nemic să nu-i învăluiască, nici bucatele lor

pentru alții să nu li se trag(ă), numai ei să fie pentru treaba feredelui, să aduc(ă) butuci, să nu lipsască.

Iar carii s-ari ispiti ca să le fac(ă) mai mult val peste cart(ea) domnii méle, bin(e) să știe că unii ca acie de mare certare or hi de la domniia mea; într-alt chip n-a hi.

У Мѣ, лѣто хѣсѣи маи ки.

† Иѡ Кѡнстантин Дѣка боевода <м.р.>.

<Pe verso, scris de mâini diferite, în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) 7211 <1703> mai 28. Nr. 6; 2) Pe(n)tru șase argați care aducu lemne la feredeu, <tradus de altcineva în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 102, nr. 3 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 56, nr. 216 (rez.).

227

1703 (7211) iunie 4, Iași

Mihalache Rusul blănarul dă mărturie ginerelui său Toader blănarul, în fața unor boieri, asupra dreptului lui Toader de a stăpîni după moartea socrului zestrea pe care i-a dat-o la căsătorie.

† Adeacă eu, Mih(ă)lachii Rusul blănariul, scriu și mărturisesc cu acest adevărat zapis al mieu la mîna gineri-mieu, lui Toader blănariul, precum să se știe pentru rîndul nostru, precum avînd eu o nepoată de frate și o am măritat-o dup(ă) Toader și am fost tocmit să-i dau dzestré o cas(ă) cu pivniț(ă) și o sută de lei bani ...¹. Și dintr-acest(ea) i-am fost dat aceli 2 pogoan(e) de vii de le-au ținut doi ani și iar i le-am luat; de car(e) lucru dup(ă) măritatul fetii trecîndu-se atîta vreme, iar Toader, ginere-mieu, au cerșut acest(e) dzestre de la min(e); iar eu i-am răspunsu că mi-i tocmala să-i dau după moarte mea, însă din dooă cas(e) ce am dzis că-i voi da, o cas(ă) i-am fostu dat, o casă cu pivniț(ă) car(e) am fost cumpărat de la Paraschiva, nepoată îi Dărlănăsăi. Și au ședzut într-însa doispredzéci ani și au făcut și cheltuială cîtăva de au mai tocmit pe giur cas(ei) ce-au trebuit.

Osăbit de aceasta s-au fost sculat Paraschiva de au ieșit la pîră pentru acele case cu min(e) și cu Toader ca să-și ia casele înapoi. Deci eu lăsasem toată pîra asupra lui Toader ca să o tragă el; și ieșind la Divan am stătut și eu față și am mărutrisit înaintea Divanului precum acéle cas(e) le-am dat dzestré lui Toader și a nepoată-mea, Nastasii; și după giudecata Divanului am rămas pe Paraschiva și toată cheltuiala au tras Toader și atunci. Și, trecînd un an peste pîra aceea, s-au tîmplat de au arsu și cas(e)le și vrînd Toader să-și facă cas(e)le iarăși pe locul acela, iar eu n-am vrut să-l las, dzicînd că-i voi da după moarte; iar el, neprimind într-acesta chip, m-au tras la pîră de ne-am întrebat la dumnealor boiarii cei mari; și dumnelor luîndu-ne sama de amănuntul și dzicînd eu că mi-i tocmala să-i dau caseli după moarte mea, iar Toader arătînd ispisocul de la măriia s(a) Costantin Duca voievod, cel de pîr(ă) cînd am mărturisit eu la Divan că i-am dat acél(e) cas(e) dzestre car(e) s-au făcut de rămas(e) pe Paraschiva; și dumnelor, vădzînd ispisocul, m-au dat rămas să-i dau casăle lui Toader. Și așea ne-au ales giudecata, ca să-și facă Toader cas(e)le iară la loc pe temelie aceea, iar cu

pivnița să mă hrănescu eu pînă la moarte mea socotindu că sint bătrîn și neputincios, iar după moarte mea iarăși să fii a lui Toader și a nepoată-mea Nastasii, precum le sintu dzestrea.

Așjidirile, și pentru o sută de lei și pentru cěl(e) ...¹ și acél(e) să aibu a i le da după moarte mea, iar să l(e) vîndu cuiva dintr-aceste zestré sau să le dau cuiva să nu fiu volnic, care aceste sintu date dzéstré de demult daniel. Și de aș face eu cuiva niscail zapis(e) că le-am vîndut sau le-am dat pintru niscari datorii, acéli zapis(e) să nu s(e) ție în samă și încă banii să fie pierduț(i) acelora, căci știu toț(i) că sint dzestre de demult date, numai pentru neputința mea au dat giudecata să mă hrănescu cu acéli dzestré pîn-la moarte mea, iar după moarte mea să-și ia el întăi suta cea de lei și pivnița și céli ...¹ ce-i sint dzestre, iar alții să n-aibă treab(ă) la dzestrelui.

Și această aședzare am făcut denainte dumilorsale boiar(i)lor celor mari carii s-au iscălit mai gios; și ne-am făcut zapis unul altuia: cini ar mai scorni dintru noi vro pîr(ă) de acmu înnaint(e) pentru această aședzar(e), la ce giudeț s-ar tîmpla, să fim de mar(e) rușin(e); într-alt chip să nu fie.

Aceasta scriem și, pentru credința, singur cu mîn(a) mea am iscălit ca s(ă) să știe.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣсаі юн(іе) д̄.

Із, Мнѣлаа(и), искал <т.р.> ...².

Із, Ион Бѣхѣш бив вел лог(о)ф(е)т, искал <т.р.>.

Інтиуѣіе Жора бив х(а)т(ман) <т.р.>.

Із, Лѣпашко Нокѣз вел спѣт(ар) <т.р.>.

Із, Гавин Банѣ, искал <т.р.>.

Гиѣрги Апостол вист(арник) <т.р.>.

Бежан Хѣдеч ворник глотн(іи), искал, martor <т.р.>.

Бѣта ворник глотн(іи), искал, martur.

Із, Гиѣрге ворник <т.р.>.

† Și eu, Axintie diiac de cămar(ă), am scris...

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: † Zapisul lui Mihalache pentru case și alte dzestre.

<Din a doua jumătate a sec. XVIII>: 7211 <1703> iun(ie) 4.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, L/8. Orig., hîrtie difolio (32×21,6 cm.), filigran, cernelă ncagră.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 56, nr. 217 (rez. dezv.).

¹ Umnează cîteva cuvinte tăiate cu aceeași cernelă („doă pogoane de vic“).

² O semnătură indescifrabilă.

Zamfira, soția lui Adam fost chervasaragiu la vamă, cu fiul ei, Frangole, vînd lui Meletie, egumenul M-rii Barnovschi, un loc de casă de peste drum de clopotnița mănăstirii, cu 15 lei bătuți.

† Adeacă eu, Zamfira, femeia lui Adam ce-au fost chervăsaragiu la vamă, și cu ficiorul meu, Frangole, scriem și mărturisim cu acest zapis al nostru cum, de nimea

siliț(i), nici asupriți, ce de a noastră bun(ă)voie, am vîndut un loc de cas(ă) ce iaste denainte clopotniții a mănăstiri lui Barnovschii și peste drum; și locul cuprinde șesădzeci și șapte de urmă în lungu și în lat cindzeci și patru, car(i) acest loc de cas(ă) ne-au fost cumpăratur(ă) de la Constantin giniril(e) lui Ghiorghii croitorul și de la femeia lui, Urîta, iar lor le-au fost danie de la Ghiorghii socrul lui Costantin, care mai sus scriem; de care lucru neputînd încăpe alții să cumperé acest loc de cas(ă) făr(ă) părintele Meletie egumenul de la mănăstir(ea) lui Barnovschii vod(ă), fiind locul denainte clopotniții și lîngă alte dugheni a mănăstir(ii) car(i) au fost maint(e) chervăsărie a svintei mănăstiri lui Barnovschii. Deci acest loc de cas(ă) car(e) mai sus scriem l-am vîndut eu, Zamfira, și cu ficiorul meu, Frangole, svinții sal(e) egumănului, lui Meletie, drept cinspredzăci lei bit(ih) ca să fie de acmu dreaptă ocină și moșie svintei mănăstiri în veci. Și i-am dat svinții sale și zapisul cel vechi de cumpăratur(a) locului.

Și la acest zapis s-au tîmplat: Paisii egumenul de Galata, și Costandin biv vam(eș), și Gligoraș neguțitorul și alți oameni buni și neguțitori, carii s-au iscălit mai gios.

Și pentru mai mare credința, ne-au pus și degetul ca s(ă) să știe.

✠ Πτε, λ(κ)τ(ο) χ(σ)αί ιου(ιε) κζ.

† Constantin vam(eș) <m.p.>.

Ζαμφιρα...¹; εγωα, Φρανγλης, στεργω...¹ τα ανοθεν²; ...³ † Λογηζως, μαρτηρας <m.p.>; † Γηανης, παρου <m.p.>; Ίερομωναχος Ίερεμίας, παρου <m.p.>; Ιοανης σταρωστας <m.p.> † Παΐσιας Γαρατι, μαρτηρος <m.p.>; Ιγo, Γρηγοριος...¹ <m.p.>; ιγυμενος μαρτηρο τα ανοθεν <m.p.>.

Și eu, Axintie diiac de cămar(ă), am scris zapisul cu dzisa Zamfirei.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de aceeași mîină>: Un loc de casă denainte clipotniții lui Barnovschii.

<De la mijlocul sec. XVIII>: 7211 <1703> iun(ie) 27. No. 6.

Arh. St. București, M-rea Barnovschi, V/18. Orig., hîrtie difolio (32×22,4 cm.), filigran, cerneală neagră, o amprentă digitală.

Idem, Ms. nr. 645, f. 8v. (copie în Condica M-rii Barnovschi, scrisă de Costandin Polimaz logofăt, fiul protopopului Ioniță din Bacău).

EDIȚII: Ghibănescu, *Arh. St. București și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 294 (rez.); *Catalog D.A.C.*, V, p. 57, nr. 220 (rez.).

¹ Neclar.

² Amprentă digitală.

³ Două semnături grecești indescifrabile.

⁴ Eu, Frangulis, de față ... de mai sus; † Loiz, martor <m.p.>; † Ianis, de față <m.p.>; ieromonah Ieremia, de față <m.p.>; Ioanis staroste <m.p.>; † Paisie al Galatei, mărturisesc <m.p.>; eu, Grigorios... <m.p.>; egumenul mărturisesc cele de mai sus <m.p.>.

Gavril cu soția sa, Axinia, și cu copiii lor vînd lui Costin mare căpitan o groapă de pivniță din mahalaua Cizmărie, cu 75 de lei.

† Adecă eu, Gavril, și cu femeie me, Acăsinie, fata Ursului abăgeriului, și cu feciorii noștri scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru, de nime siliți,

nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndutu o groapă de pivniță ce este în Cizmărie, între dughenile părintele Cozmii de Tri Sfetitele și lîngă Istrati făclierul; și am vîndutu dumisali lui Costin vel căp(itan), deci parte dumisale, și giupînesii dumisale, și cuconilor dumisale, ca să fie dreaptă ocină și moșie în veci neclătit.

Și cîndu am vîndutu me-am trebuu tăți frații miei și răzeșii din pregiur și nu s-au aflat să-m(i) cumpere nimeni; și cîndu am trebuu am onumblatu cu om dumnescu, cu vornicul Bejanu de poartă. Dece dumnealui Costin vel căpit(an) s-au aflatu și mi-au făcut plata deplin [deplinu] 75 lei.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat boieri și neguțatori și alți oameni buni care mai giosu să vor iscăli.

Și pentru credința, ne-am pus degetele ca să s(e) crează.

Vă den(i) Costantin Duca voevoda.

Λ(τ)τ(ο) χ¹στα¹ юл(іе) в.

† Gavril vînzător zet Orsul abăgeri²; Acsi[ne]nie, vînzătore².

Istratei făclier, martor²; † Costantin șetr(a)r, martor <m.p.>; Enachi călăr(aș), martor²; Cost(antin) Pîrvul biv vistier; Todosie staroste, mart(or)²; Tănase papugiu, mart(or)²; БѢЖАН ХУДЕЧИ ВОРННИК ГЛОТН(І) ИСКАЛ și martor <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris la sfîrșitul sec. XVIII>: 7211 <1703> iul(ie) 2. <Nr.>. 4. Răsuflat.

<Din aceeași vreme, rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-reă Precesta-Răducanu, XVI/7. Orig., hîrtie difolio (28,7×20,8 cm.), filigran, cerneală neagră, șase amprente digitale.

Ibidem, XVI/23, nr. 9 (rez., fără lună și zi, din sec. XIX) și XXI/15, nr. 5 (rez. gr. din aceeași vreme cu data de zi greșită: 7).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 57, nr. 221 (rez. dezv.) și nr. 222 (rez. după rez. gr. cu data de zi greșită: 7).

¹ Cifra zecilor inversată cu cea a unităților.

² Amprentă digitală.

Toader și soția sa, Marița, vînd preotului franciscan Felix Sauli jumătate de falce de vie la Deleni, cu 8 lei bătuți.

† Eu, Toder pevêțul, și cu soțul meu, Marița, scriem și mărturisim cu cestu zapis al nostru pe cum, de nime siliți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut direaptă ocină și moșie a noastră, giunăte de falce vie păragină cu pomăt cu tot, din deal pîn-în vale, care vie este în Deleni, pe lîngă vie popii celui ungurescu și-ntre Dona vornicul; am vîndut tot dumisale preutului prefectus Ferici Zavuli frățiscan, dreptu 8 lei biti, să-i fie dumisale ocină și moșie în veci di veci. Și nime din ruda me: feciori, frați sau nepoți, să n-aibă treabă a s(e) scula să întoarcă.

Și la tocmala noastră fost-au oameni buni, anume: Martin ungurul din Ulița cea Mare și Dona vornicul și mulți oameni buni.

Și pentru credința, am iscălit să s(e) știe.

Let 7211 <1703> мес(л)ца iul(ie) 14.

Із, Тодер певец, искал <m.p.>; Marița¹.

Martin¹; Ianașu cîrșmar¹; Dona vornicul¹; Petre Mișcoș¹; Michael Vaniva¹ (?)²; Andreas Lucas ecclesie catholicae cantor affirmo, manu propria².

† Eu încăși, Andrei pisariul ungurescu, am vădzut, cetit zapisul și cel vechiu ot Dochîța ș-am audzit tocmala aceasta, ca un martur și am și iscălit pentru credința. Andrei pisar unguresc <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine în a doua jumătate a sec. XVIII>: Compera fatta con la mia elemosine d'una mezza falce di livada con vigna de me infrascritto; e unica con la possensione della chiesa di 10 iuglio 1703. Io fra Felice Zavoli, Minore Conventuale e prefetto delle Missione cattoliche di Moldavia, Valachia e Transilvania.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/38. Orig., hîrtie difolio (21×14,8 cm.), cernelă neagră, șase amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

² Cu caractere latine.

231

1703 (7211) august 28, Iași

Ion Buhuș fost mare logofăt, caimacam, judecă pricina dintre Ursul abăgerul și Cozma egumenul mănăstirii de la Ocnă pentru o groapă de pivniță din Cizmărie hotărînd să rămînă în stăpînirea mănăstirii.

† Ion Buhuș biv [biv] log(o)f(e)t, caimacan. Facem șt(i)re cu această scrisoare a noastră precum să știe c-au avut pîră de fați înnainte noastră, Ursul abăgeriul cu părinteli Cozma egumenul de Ocnă pentru o groapă din pivniță stricată cari iaste în Cizmărie, alături cu dughenile mănăstirii Ocnii, dzicînd Ursul precum ace groapă de pivniță i-au fost dzestre de la soacră-sa.

Și s-au sculat ginerele său, Gavril, și cu fata lui, Axinie, de i-au vîndut acea groapă de pivniță Cozmei egumenului. Iar Cozma egumenul așe au dat samă precum ace groapă de pivniță au fost vîndută ginere-său, Gavril, și cu fata lui întîi dumisali lui Costin Neniul ce-au fost căpitan mare la Munténi și ducînd zapisul la Cozma egumenul ca să iscălească și egumenul, hiind razeș, n-au lăsat pe Costin Neniul să cumpere, ce-au luat zapisul ș-au dzis pe cum îl va cumpăra Cozma egumenul. Și s-au tocmît cu ginere-său Gavril și cu fata lui și i-au făcut zapis dinaintea starostii de neguțători și altor neguțători; și neguțătorii au trimis la fata Ursului de s-au întrebat: iaste cu voie ei această vîndzari? Iară fata Ursului au răspunsu pe cum iaste cu voie ei și ace groapă di pivniță stricată iaste dreaptă moșie a mîne-sa și ș-au pus și degetul în zapis. Și neguțătorii, vădzînd că-i cu voie lor, au iscălit toți zapisul.

Deci și noi, vădzînd zapis de cumpărătură, am dat rămas pe Ursul, și egumenul să facă dugheni pe acel loc, iar Ursul să-și întrebe cu fata lui și cu ginere-său; și aceasta pîră să nu s(ă) mai pîrască peste scrisoare noastră.

У Ілс, л(ѣ)т(о) хѣаі ав(густ) ки.

† Із, Ион Бухуш бив вел лог(о)ф(е)т, искал <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, rezumatul grecesc de la sfârșitul sec. XVIII al actului>.

Arh. St. București, M-reă Precista-Răducanu, XVI/9. Orig., hîrtie difolio (31,7×21,3 cm.), filigran, cerneală neagră.

Ibidem, XVI/23, nr. 2 (rez. vechi, fără dată) și XXI/15, nr. 7 (rez. gr. din sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 59, nr. 232 (rez. dezv.).

232

<1703 septembrie – 1704 august 31> (7212)...., Iași

Mihai Racoviță voievod scutește de dări satul Urlești, din ținutul Cîrligătura, al uezuiților polonezi din Iași.

† Иѡ Мѣхѡи Рѣковѣцѣ) воевода, Б(о)жѣю м(и)л(о)стѣю, г(о)сп(о)д(а)рѣ
Земли Молдавскон. Scriem domnia mea la boiari și la pîrc<ălăbii>¹ carii veț(i)
îmbla ori hie cu ce féliu de slujbe a domniei méle la ținutul Cîrligăturii. F<ac știre>¹
tuturor pentru trei oameni ce vor avea iazoviții, popii leșești, la Urlești, în<șă să fie>¹
oameni streini, făr(ă) de cislă; dacă veț(i) vedea cartea domniei méle, să le daț(i) bună
pace de dajde, de zloț(i), de lei, de taler(i), de galbeni, de sulgiu, de iliș, de miere, de
unt, de car(e) împărătești și de car(e) [de car(e)] de oaste, și de car(e) de braniște, și de
cai împăr(ă)tești, și <de cai>¹ de mezil, și de cai de olac, și de conace, și de podvozi și
de alte dăr(i) și angherii, toate cîte vor hi pre alții în țara domniei méle, nime întru
nemică val să nu le fa<că>¹, nici bucatel(e) lor pentru alții să nu li s(e) trag(ă), numai
ei să hie pentru treaba acestor iazoviți preuți leșești. Că cine s-ar ispiți a le face vre un
val peste cartea domniei méle, bine să știe că de mare certare vor hi de la domnia mea.
Înt<r-alt chip să nu fie>¹.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣсѣи ...¹.

Иѡ Мѣхѡи Рѣковѣцѣ) воевода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Carte
iazoviților; <cu caractere latine>: ...¹ et tributry data a Celssisimi Principe Michaelae
Rakovica; <de altă mînă>: Orlești.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/45. Orig., hîrtie difolio (32×20 cm.), filigran, cerneală neagră
(semnătura domnului cu cerneală mai închisă), sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,9 x 1,7 cm.), aplicat în
cerneală roșie, neclar.

Data, după văleat și începutul primei domnii a lui Mihai Racoviță.

¹ Rupt.

233

1703 (7212) septembrie 20, Țarigrad

Ștefan, fiul lui Grigore Ghica voievod, dăruiește Nastasicăi, soția lui Manolachi
Hrisoverghi comis, un loc de casă pe Ulița Mare din Iași.

Adecă eu, Ștefan sin Gligori Ghica voievod, făcut-am zapisul meu, de a mea
bunăvoie, la mîna dumisali vearii méle Nastasicăi, giupîneasa dumisale lui Manolachi
Hrisoverghi comisul, și i-am dat danie un loc de casă din tîrgul Iașilor, pre Ulița Mare,
care loc iaste între casa dumisale lui Ursachi vistiernicul și între casa lui Toader
Flondor pitar.

201

Acestu loc l-am dat danie dumisale vearii méle Nastasicăi, care loc de casă iaste legat cu alte moșii cu dresul ce s-au făcut de la Costantin Duca vodă, care acestu loc să-i fie dat danie în veci, dumisale și cuconilor dumisale.

Și pentru credința, am iscălit și am pus și pecetea să fie la credință.

U Țarigrad, leat 7212 <1703> septembrie 20.

După Ghibănescu, „T(heodor) Codrescu“, An. VI (1936), p. 54. Orig., hîrtie, „pecete mică: scut coroană, acvilă, cruce, doi lei“.

234

1703 (7212) octombrie 5

Bilușca, soția preotului Lupul, vinde lui Tănase Picioroga fost vătav de aprozi de tîrgul Iași, un pogon de vie la Curățuri, cu zece lei bătuți.

† Adecă eu, preoteasa popei Lupului, Bilușca, și cu cuconele melé, anume: Safta și Anița, scriu și mărturisescu cu acest adevărat zapis al meu, la mîna dumisal(e) lui Tănas(e) Picioroga ce-a fost vătav de aprozi de tîrgu, precum să s(e) știe că i-am vîndut un pogon de vie la Curățuri ca să fie dumisali vătăfului și giupînesei dumisale și cuconilor dumisale moșie neclătită în veci. Și pre acest pogon mi-a dat bani gata zece lei bătuți.

Și am vîndut-o cu voie me și denainte tătîne-meu și a[I] socru-meu și toț(i) frații mi-am întrebat și nime nu s-au aflat a răscumpăra; deci mie cine mi-a dat bani aceluia o-m dat ca să-i fie moșie în veci.

Și în tocmeala noastră s-au prilejit mulți oameni buni, ogrădaș(i) și de laturi, anume: To<do>¹r fratel(e) lui Vîrlan, și Gorghîță fratele lui Ioniță, și Vîrlan, și Ion, socrul Toder. Și vădzindu noi tocmală bună între dînșii, noi încă ne-am iscălit ca să s(e) crează(ă).

Și eu, Damaschin, încă m-am prilejit.

Мec(▲)ца вкѣ(омбріѣ) ѿ д(▲)н(н), в(ъ) л(ѣ)т(о) ̅х̅зсѣі.

Preoteasa popei Lupului vînzătoarea²; Nechifor², socrul preotesei; Ion blănar², tatul preotesei;

† Ieréi Vasilie am scris zapisul.

Damaschin s(î)n Nemțencii ot Focșeni <m.p.>.

<Pe verso, scris în sec. XVIII>: Zapisul vii de la preoteasa popii Lupului de la Curățuri.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXVIII/48. Orig., hîrtie difolio (28x19,5 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, II (1906), p. 101 (rez.).

¹ Omis.

² Amprentă digitală.

235

1703 (7212) octombrie 16, Iași

Gheuca bulucbaș cu soția și fiul lor vînd lui Derboca și soției sale cinci ciosvîrte de vie.

† Adecă eu, Gheuca bolobaș, și cu fime(ia) me, cu Catrina, și cu hiiu-meu, Alecsa, și cu hiiu meu, Costantin, noi scriem și mărturisim cum noi, de nim(e) șiliț(i),

202

nice asupri(i), ce din a noastră bun(ă)voie, am vîndut a noastră bon(ă) ocin(ă) și moșie, o [o] vie, car(e) vie ne este și noă cumpărător(ă) de la cumnatul nostru, Panaite Rodebobo; și această vie este între viile dumisal(e) Toder Butco; deci această vie este cinci ciovîrte. Deci această vie o am vîndut-o noi, care mai sus scriem, dumisal(e), loi Derboca, și giupînesei dumisal(e), și coconilor dumisal(e), dreptu patrudzeci și cinci de lei bătuț(i), ca să hie dumisal(e) și giupînesei dumisal(e) și coconilor dumisal(e) direaptă ocină și moșie. Iar carele dintre oamenii noștri s-ar scula să întorcă, să hii de mar(e) rușin(e), căci noi n(e)-am întrebatu tot(e) rudile noastre și nime nu s-au apucat să de aceșt(i) ban(i) car(e) mai sus scriem. Și pentru mai mar(e) credința, ne-am iscălit.

Și la tocmal(a) noastră s-au tîmplat: Tănas(e), cumnatul nostru, biv vătav de aprozi, și Bejan căraușul, și cumnată-me, Zanhira, și Cîrstie Săcară, și Stele, văr Cîrstie, și Toder Doldol. Și vădzindu noi plată deplin(ă), am iscălit toți carii mai sus scriem.

У Мѣ, а(ѣ)т(о) хъсвѣ вътовр(іе) сѣ-тѣи.

Cat<g>'ina²; Gheuca²; Costantin²; Alecsa².

ИЗ, ТѢНАС(Е) БИВЪ БЪТ(АВ), ИСКАА <m.p.>; Cîrste Săcară²; † Toder Doldol, ficiorul lui Avram²; † Rătván, martor²; † Bejanco uș(er), martor².

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, zece amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 192, nr. 208 (rez. gr. dezvolt. după orig., hîrtie difolio (30x21,2 cm.), cerneală de cafea, din Arhiva M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 254).

¹ Omis.

² Amprentă digitală.

236

1703 (7212) noiembrie 15, Iași

Păun postelnic dă cuscrului său o casă pe Ulița Mare din Iași în schimbul unei prisăci din satul Iucșani, din ținutul Roman.

† Adeacă eu, Păun postelnicul, scriem și mărturisăsc cu acestu adivărat zapisul nostru la mîna dumisali cuscrului precum am avut tocmală cu dumnealui pintru o casă, ce a avut Sucur Pîrîtul di la Trele, care casă este pe Ulița cea Mare, ce am făcut cu dumnealui schimbu: dumnealui cuscrul mi-au dat un loc de prisacă, ce iaste în ținutul Romanului, pe apa Sîretului, ce să cheamă Iucșanii, și eu am dat această casă cu loc, cît am casa, ca să fie dumisale moșie în veci și giupînesăi dumisali și cuconilor dumisale.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat: Dumitrachii vătavul, și dumnealui vornicul Sava, și dumnealui Toder Dupneț și alți boieri și omeni, carii sîntu iscăliți mai gios. Și noi, pentru mai mare credința, ne-am pus iscălitura.

U Ias, let 7212 <1703> no(iem)v(rie) 15.

Az, Păun post(elnic), iscal.

Sava vornic de tîrgu, martur; Toder Dupniță, martur.

<Pe verso>: De la post(elnic)ul Păun, pre o casă, schimb cu loc de prisacă cătră cuscru-său Ilie. Tij altu zapis pe loc Mîrzăi, preutul Ioan Banulu, 7202 (*sic!*) noiemv(rie) 17.

Arh. St. Iași, Fond M. Costăchescu, nr. 1265, vol. I, p. 511–512, nr. 209. Transcriere de M. Costăchescu după orig., hîrtie, bine conservat.

EDIȚII: Ghibănescu, *Surse*, VIII, p. 17, nr. XVI (orig.); M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 2 (1922), p. 271, nr. CX (orig.).

237

<1703 (7212) noiembrie 25>

Mihai Racoviță voievod scutește de camănă și de alte angării o pivniță din mahalaua Cizmăriei din Iași a M-rii de la Ocnă.

O carte de la Mihai vodă întru care arată ca să fii scutită o pivniță a măn(as)ti(rii) <de la Ocnă>¹, ce este în șesu în Cizmăriei, de camănă și de alte angării.

<7212 (1703) noiembrie 25>².

Arh. St. București, M-rea Precista-Răducanu, XVI/23, nr. 1. Rez. într-un „perilipsis” de acte ale M-rii de la Ocnă.

Ibidem, XXI/15, nr. 8 (rez. gr. cu data: 7212 noiembrie 25).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 62, nr. 250 (rez.).

¹ Completat după titlul perilipsis-ului.

² Completat după rez. gr. (vezi descr. arheografică).

238

<Înainte de 1703 (7212) noiembrie 26>

Nan dăruiește M-rii Aron vodă o vie la Vacota.

Un zapis de la Nan precum au dat danie o vie din Vacota m(ă)n(ă)stirii lui Aron Vod(ă).

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 53v. Menț. în *Condica Asachi I*, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

Datat după doc. nr. 241 din acest volum.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 64, nr. 253 (menț.).

239

1703 (7212) noiembrie 26, Iași

Mihai Racoviță voievod poruncește boierilor și slujitorilor domnești din Iași să nu perceapă dări de la șase poslușnici ai M-rii Copou.

† Иѡ Млѣхан Раковицѣ(ѣ) воевода, Б(о)ж(ію) м(н)л(о)ст(ію), г(о)сп(о)даръ
Земли Молдавскихъ. Scriem domnia mea la boiarii noștri și la toți slujitorii cari
veț(i) îmbla, ori cu ce féliu de slujbe a domnii méle aici, în târgu în Iași și la ocolul
tîrgului. Vă facem șt(i)re dacă veț(i) videa cartea domniei méle iară voi toț(i) să aveț(i)
a lăsa în pace pre șesă oameni ce-ș(i) vor afla rugătorii noștri, călugării de la sv(î)nta
m(ă)n(ă)stire de la Copou, unde iaste hramul Sv(î)ntului Aftanasie, ca să le fie de
poslușenie pre lîngă sv(î)nta m(ă)n(ă)stire, însă să fie oameni streini, făr(ă) cislă și
făr(ă) stăpîni și făr(ă) nici o breaslă, acia ca să fie în pace de dajde, de zloți, de lei, de
taleri, de galbeni, de sulgiu, de iliș, de untu, de miere și de braniște, de care de podvozi
și de toate dările și anghiriile, cîte vor ieși pre alții în țara domniei méle, nime întru

204

nimic să nu-i învăluiască, nice bucateli lor pentru alții să nu să tragă, numai ei să fie pentru slujba și poslușenia la toate ce are hi trebile sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri.

Așijderea, și voi, vornici de târgu de Iași, nice la un feliu de lucru să nu-i învăluți; iară cine s-are ispiti a le face macar cît de puțin val piste cartea domniei mele, bine să știe că va fi de mare certare de la domnia mea.

Într-alt chip nu va fi. Aceasta scriem.

У Мс, в(ъ) лѣт(о) х^ѣсвѣ ноев(ріе) кс.

Иѡ Млѣхан Рѣковиц(ъ) воевода <м.р.>.

Гавин ѡрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7212 <1703> noiembrie 26. <Nr.> 3. Pentru șase oameni de la mănăstire de la Copou să fie în pace de toate dările, <tradus în grecește>.

<De altă mînă, din aceeași vreme>: † Carte gos(pod) de scutelnici. No. 7.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hârtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 144v., și Ms. nr. 579, f. 217r. (rezumate în condicile m-rii Trei Ierarhi, scrise în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 63, nr. 252 (rez. după Arh. St. București).

240

1703 (7212) noiembrie 26, Iași

Mihai Racoviță voievod confirmă M-rii Aron Vodă din țarina târgului Iași stăpînirea peste o bucată de loc din hotarul acestui târg, primprejurul mănăstirii, dăruită de Istatie Dabija voievod.

ІѢ. ХѢ. ННКА. † Иѡ Млѣхан Рѣковицѣ воевода, Б(о)жіеѡ мил(о)стиѡ, г(о)сп(о)дарѣ Земли Молдавской. Am dat și am întărit sfintei mănăstiri ce să numește Aron Vodă în țarina târgului Iașilor, unde este hramul Sfîntului și de minuni fecătoriu a lui H(risto)s Nicolae, pre o bucată de loc din hotar domnescu a târgului Iașilor pin pregiurul sv(i)ntei mănăstiri, pe unde au hotărît și au stîlpit Andoca ce-au fost clucer și cu mulți oameni buni și neguțatori, târgoveți din târgu din Iași, din ispisocu de danie și de miluire ce are sfînta mănăstire de la răposatul Io Istratie Dabija voievod și di-ntăritură de la Iliași vodă și de la Duca vodă și de la Antonie vodă; începîndu-se hotar celui loc, pre sâmné, din matca Cîricului, de la heleșteul lui Aron Vodă, cel de gios, drept la rărăsit, la un piscu pe din sus de o fîntînă unde iaste pus un stîlp de piatră, și de acolo la deal pen rupturile galbeni, iar de acolo drept pe drumul cel pe de gios și între doă drumuri la o piatră, și de acolo drept drumul unde mergé spre Șapte Oameni și să coboară la o fîntînă și peste Vale Nechitii și trece vale a Șapte Oameni pe din gios de odăi și merge la deal, pe drum, la o piatră înfiptă între răspînteile a doă drumuri ce-i deasupra unde se chiamă Prisăcile, și de acolo dealul în sus pe lîngă rîndul Prisăcilor și la o moviliță unde iaste și un stîlp de piatră, și de acolo peste drumul ce se pogoară la Prisăci și merge pin zare dealului Prisăcilor pin tufe de stăjar și printre doă moviliță, de acolo la Drumul cel Mare, carile se pogoară spre Pităroaie, și de acolo la altă piatră pe din sus de drum și pin coastile dealului, și dé acolo drumul la valé spre răsărit pîn-la margine dumbrăviții, iar de acolo întorcîndu-să

spre amiazănoapte pe lângă două rédiuri, anume Găiozov și Grădinile, și mergi pe un drumușor pe multe dealului pîn-în piscu, și di acolo, din piscu, să coboră la grădin(ă), la un rîmnic mic, unde au fost 5 răchiți semnul; și de acolo drumul la deal, la o movilă mare deasupra Rédiului Micăi, și de acolo, de la movilă, la altă movilă ce este în vîrnu săpată și iaste deasupra ei o piatră, și de acolo dealul pin dumbrovă și peste un drum mare pe alt drum în sus drept pe podiș tot drept dealul la o movilă ce iaste hotarul tîrgului Iașilor, și iaste deasupra movilii o piatră pusă unde se împreună cu hotarul satului Ocșanilor, ce iaste a mănăstirii Agapiia, iar de acolo întorcîndu-să la vale drept spre apus, pe lângă hotarul Coțmăneștilor pe deasupra Rédiului Coțmanului la o piatră, unde să împreună trii hotară: a tîrgului Iașilor, a satului Feteoneștilor și satul Coțmăneștilor. Iar de acolo, pentre acele trei hotară în gios spre apus la un piscu, la un stîlp de piatră deasupra hîrtopului, unde se împreună cu hotarul satului Posadnicilor, iar de acolo pe vale Drumul cel Mare ci mergi spre tîrgul Iașilor pe la fîntîna lui Cercel, și iară tot Drumul cel Mare spre Iași, pe vale Posadnicilor pîn-unde cade pre pîrîl Ciricului la heleșteul în prejma mănăstirii, iar de acolo pre lângă a sa matca Ciricului și tot Drumul cel Mare la Iași care-l trecē pe podeț peste Vale Șorogarilor, și tot drumul cel vechiu spre Iași și pe din gios de viile domnești, tot pe costișă Vale Ciricului pă înprotiva heleșteului lui Aron Vodă, cari au fostu a lui Bărboiu. Atîta esti tot hotarul ace bucată de loc pin pregiurul sf(i)ntei mănăstiri.

Pentru aceea, acea bucată de loc cari mai sus scriem, din hotarul tîrgului a Iașilor ca să fie sf(i)nte mănăstiri lui Aron Vodă și de la domnia mea dreaptă danie și miluire și uric și întăritur(ă), cu tot venitul, neclătit nici odinioară, în veci.

Оу Ілѣ, въ лѣтѣхъ хъсѣі, м(ѣ)с(а)ца ноем(бріа), кѣ д(ѣ)нь.

Io Mihai Racoviță voievod.

Axintie < a scris>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XVIII/3. Copie figurată din sec. XIX.

Idem, A.N., CCXLIX/4 (copie din 1801 iulie 18).

EDIȚII: Veronica Vasilescu, Dr. Aneta Boiangiu, *Scrierea chirilică românească*, p. 23 (rez.) și p. 68, pl. 42 (facs.); *Catalog D.A.C.*, V, p. 62–63, nr. 251 (rez. dezv.).

241

1703 (7212) noiembrie 26

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii Aron Vodă stăpînirea asupra unor vii de la Vacota.

Velet 7212 <1703> noiem(brie) 26.

Ispisoc de la Mihai Racoviță(ă) vod(ă) întăritur(ă) pe acest(e) vii¹.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 53v. Menț. în *Condica Asachi I*, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

Ibidem, Ms. nr. 646, f. 8 (menț. în *Condica M-rii Aron Vodă*, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 64, nr. 254 (menț.).

¹ V. actul nr. 238 din acest volum.

242

<Cca. 1703 (7212) nolembrie 29>

Dumitrașco și soția sa, Maria, fiica lui Fădorcă, vînd lui Sava staroste de bărbieri ocina lor din Piscani, ținutul Iași, cu 55 de lei bătuți, bani gata.

206

† Adecă eu, Dumitrașco, și cu făméia mea, anume Măria, fata lui Fădorcă, și cuconii mei, noi singuri pre noi scriem și mărturisim cu cestu zăpis al nostru cum noi, de bunăvoia noastră, de nime nevoiți, nici asupriți, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșlie din sat din Piscani, ce iaste în ținutul Iașilor, partea socru-mieu lui Fădorco, ce i-au fostu și lui cumpărătură; deci noi am vîndut dumisale Savei staroste de bărbieri și femeii lui și cuconilor lui și a toate rodului lui, dreptu cindzăci și cinci de lei bătuți, bani gata. Însă i-am vîndut noi parte socrului pe unde au ținut pînă acmu.

Și ne-au făcut dumnealui plat(ă) deplin(ă) denaintea dumisale Lucăi vătavul de aprodzi, și dinaintea dumisale lui Pan(ă), și denaintea Cornei starostii de ceprăgari, și denaintea lui Dumitrașco, și Vasile Lăbușco, Vasile bărbieriul, și Ion hinul Savei, și Toma și alți oameni buni și bătrîni; și așijdere și răzésie s-au prilejit în tocmala noastră: Pătrașco bătrînul și Alexa grecul.

Și pentru credință, am și iscălit; și <e>u, Dona, și Diiaconul, ginerele Alecsii grecul, am iscălit și ne-am pus și degetel(e), **АА С(А) ЗНАЕТ**.

Și eu, Oprea, am scris și de pre acesta ca s(ă) aibă a-și face și ispisocu domnescu.

† Dumitrașcu¹.

† Luca¹; † Cornea¹; Pătrașco¹; Alexei¹; Vasili²; Ion diiac <m.p.>; † Dona²; † Ion²; † Vasilie²; † Toader²; **АЗ, АЛЕКСѢ, ИСКААА** <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite, în sec. XVIII>: 1) Fără velet: <Nr.> 2, Pițcani; 2) S-au scris, <Nr.> 1; 3) Zăpis pentru moșie Pițcani.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, cinci sigilii inelare și cinci amprente digitale.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 167v., nr. 2 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Datare probabilă după doc. domnesc din 1703 (7212) noiembrie 29 (v. în acest vol. doc. următor).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 64, nr. 255 (rez. după Ms. nr. 578, cu aceeași datare).

¹ Sigiliu inelar, neclar.

² Amprentă digitală.

Mihai Racoviță voievod scrie lui Pilat vornic de poartă și lui Savin uricar să cerceteze pricina dintre M-rea Copou și Dona pentru o bucată de loc din satul Piscani.

† **Иѡ Мѣхан Раковицѣ) воєвода, Б(о)ж(іею) м(и)л(о)ст(ію), г(о)сп(о)дарѣ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ.** Dat-am cartea domnii mele boiarinului nostru, lui Pilat vornicul și slugii noastre lui Savin uricariul să fie volnici cu cartea domnii méli a mérge și să cerce pentru o bucată de la loc din Piscani carea o ține Dona; și acea bucată de loc să află că iaste a m(ă)n(ă)stirii Copoului carea o au tăgăduit Dona cîndu au fost Pilat vornicul cu Savin uricariul hotarnic, dzicîndu că iaste de Moimești acea bucată de loc.

Deci să strîngă pre toț(i) răzésie din Moimești și să-ș(i) scoat(ă) drésăli și zăpisăli, cine ce va avea, și să areate și hotarul Moimăștilor despre Piscani și s(ă) aducă și pe Dona aicea ca să s(ă) adeverească acea bucată de loc cu ce o ține Dona.

Și nime să nu stea împotriva cărții domnii méle.

У Мѣ, А(Ѣ)Т(О) ХЗСѢ НОЕВ(ІЕ) КѠ.

<Pe verso, scris în sec. XVIII>: 7212 <1703> noiem(brie) 29. Carte g(os)pod ca să facă cercetare la Piscani, <tradus de altcineva în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în cerneală roșie, neclar.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 172v. (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX); Ms. 579 (copie din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 64, nr. 256 (rez. după Arh. St. București).

244

1703 (7212) decembrie 1, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește lui Costandin grămăticul stăpînirea asupra moșiei sale de la Rediul lui Tătar, din ocolul tîrgului Iașilor.

† Иѡ МИХАИЛ РАКОВИЦЪ ВОЕВЪДА, Б(О)ЖІЮ М(И)Л(О)СТІЕЮ, Г(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛЕ МЛЪДАВСКИИ. Dat-am cartea domniei mele boiarinului nostru, dumisale lui Costantin gramaticul și ispravnicului său de la moșia dumisale, ce iaste la Rédiul lui Tătar, în ocolul tîrgului Iașilor, să fie volnic cu cartea domniei mele a opri și a apăra acel loc, să nu lasă pre nime să are, nice să cosască, nice să taie lămne din réd, nice să facă staniște la heleșteu, nice să pască herghelii domnești sau boierești sau neguțătoarești, nice turme de oi, nice ciredzi de vaci, ca să nu calce fînațul ce ar fi pe locul dumisale.

Iar pre cine ari lăsa dumnealui gramaticul de bunăvoia dumisale să are sau să cosască sau să puie stupi pe locul dumisale, de la aceia să aibă dumnealui a lua de a dzécea din pîine, din fînaț, din grădini și din cînepă și din stupi, după cum iaste obiceiul din véci și din tot venitul de pre tot hotarul acela, care acel loc mai din trecuta vréme au fostu danie lui Enachie postelnicul de la răpousatul Iliaș vodă, iar după ce s-au trecut Enachie postelnicul, nefiind nime din semînția lui, au rămas locul acela iarăș(i) în sama domnească pîn-la răposat(ul) Cantemir vodă; atuncea, dumn(e)alui gramaticul, slujind domnului și țărîi cu dreptate, i-au dat danie și miluire acel loc, precum ne-au arătat dumnealui și cărți de la răposatul Cantemir vod(ă) și de la fiul său Antioh vod(ă) și de la Costantin Duca vod(ă) de întăritură pre acel loc ce mai sus scrie.

Pentru acéea, și domniia mea i-am dat și i-am întărit cu această carte a domniei mele dumisale lui Costantin gramaticul ca să-i fie acea bucată de loc cu Rédiul lui Tătar dreaptă moșie și uric de întăritură, neclătit(ă) și nerașuit(ă) în véci.

Și nime să nu s(e) améstece peste cartea domniei mele. Aceasta scriem.

Ѹ ИѤ, Л(Ѥ)Т(О) ХЪСВІ ДЕК(ЕМВРІЕ) А.

Иѡ МИХАИ РЪКОВНИЦЪ ВОЕВОДА <m.p.>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7212 <1703> dec(he)mv(rie) 1; s-au scris <Nr.> 29; 2) Carte de apărare și stăpînire Rédiului lui Tătar, <tradus apoi în grecește>; 3) N. 31.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., sigiliu domnesc inelar, octogonal.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 131v., nr. 29 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

Idem, Ms. nr. 579, f. 233r. (rez. din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 66, nr. 261 (rez. dezv. după Ms. nr. 578).

Mihai Racoviță voievod confirmă vechile scutiri de dări ale preoților, diaconilor și ȋtrcovicilor din Iași.

IG. XG. NIKĀ. † Cȃți cu duhul lui Dumn(e)dzău să poartă, acește sȃnt fiii lui Dumn(e)dzău, dzici dumnedzăiescul apostol, căruie urmădzu alergȃnd carii sint iubitori de dreptate și cu bunăvoință nevoindu-să celi dorite cȃștigară, iar cele pămencești, pămȃntului lăsar(ă) și cătră celi cerești, cu fapte bune să lipesc și acel fericit glas de bucurie audzind: „Veniți bl(a)gosloviții Părintelui meu de moșteniți împărăția ceriului, care este gătită vouă de la începutul lumii“ pentru că unii s-au ostenit cu milostenie și cu îndurări, iară alții cu rugăciuni și cu posturi, a să mȃntui de păcate, încă și alții mulți munci au răbdat ca să împărțască cu H(risto)s.

Asemeni și eu, robul stăpȃnului meu Is(us) H(risto)s, bun creștinul și iubitoriul de Dumnedzău, Io Mihai Racoviți voievod, domnu cu mila și cu darul lui Dumn(e)dzău, stăpȃnind toată Țara Moldovei, bini am voit de la Domnul, dȃndu-ni nouă cu bun(ă) voiri, cu curată și luminoasă inimă domniei noastre, ca s(ă) proslăvim pre Dumn(e)dzău cel ce m-au proslăvit, și pre scaunul stăpȃnirii, cu măririi m-au înălțatu și aducȃndu-mi aminte că mulți păcătoși celi cerești au cȃștigat precum și dumn(e)dzăiasca Scriptură mărturisește, dzicȃnd să facă fieștecare negușitorie păr(ă) este tȃrgul.

Drept aceea, și noi am rȃvnit celora ce-au fost mai ȃnnainte de noi, de care și denpreun(ă) cu preosfințitul p(ă)rintele nostru, chir Misail mitropolitul țărȃ și cu precuvioșii episcopii ț(ă)rȃ și cu tot Svatul boierilor domnii noastre, a mari și a mici, domnie mea m-am milostivit ș-am ȃntărit rugătorilor noștri, tuturor preușilor și diiaconilor carii sint la toate bisericili în tȃrgul Iașilor și petrecȃnd ȃntr-acest tȃrgu pȃnă cȃnd Dumn(e)dzău mă va cruța cu viață și cu stăpȃniri ei ca s(ă) aibă de la domnia me slobodzenie ca să nu de nici dajde ȃnpărătească, nici domnească, nici vl(ă)dicească, nici colaci vlădicești, nici desetin(ă) de stupi, nici de vin pogoni, nici dijmă de pȃni, nici gorștin(ă) de oi, nici de mascuri, nici să ni lucredză nouă nici un feliu de lucru, iar nici la curte, nici la mori, nici cu tȃrgul, nici mitropolitului, nici podvodzi să nu-i ducă, nici caii lor de olac să nu-i ia, nici boii lor pentru dare altor oameni, nici la podvodzile mitropolitului să nu ȃnble, nici pentru alte cȃt de mici anghirii.

Așjdere, și în casăli lor, fără de voie lor, nime să n-aibă a găzdălui: nici boieri, nici slujitori, nici curteni, nici soli, nici alt orice feliu de limbă va fi, pentru că sint ei la orașul și la bisăricili unde este scaunul domniei noastre, a Moldovei. Și slujind în bisăricili¹ lui Dumn(e)dzău dzua și noapte(a) și roagă pre m(i)l(o)stivul Du(m)n(e)dzău pentru pravoslavnicii domnii cei pristăviți și pentru cei vii ce domnesc țara aceasta și pentru toți pravoslavnicii creștini; și ei n-au altă agonisit(ă) sau meșterșug sau nigușitorie, ce numai să hrănesc din s(f)ȃnta biserică.

Pentru aceea, și ei să fie datori să pomenească pre domnia noastră și pre răpăosați părinții domniei noastre, și pre toți pravoslavnicii creștini la Svintele Tain(e) și la dumnedzăiasca leturghie, pentru ȃntărirea și paza țărȃi aceștiea, pentru că le-am făcut m(i)lă, nemișcat(ă), neschimbat(ă), ca să le fie stătătoari pȃn-ce voi fi domnia me ȃntru viați.

Iar dupre noi, pre carile va alegi Domnul Dumn(e)dzău a fi domnu și biruitor țărfi aceștie, au din rudenie domniei noastre au macar și den streini, cu glasul nostru cel de rugă cătră dînsul pohtim ca ori fieșticarili bl(a)gocistiv domnu ar agiunge în vreme stăpînii sali, să nu s(e) îndoiască cu fire ca să strice această pomană a noastră ce mai sus am dzis, ce așe urmați pofta noastră, precum și noi a altor răpăosați pravoslavnici domni, ca și Domnul Dumn(e)dzău ce este în Troiți slăvit pre acel bl(a)gocistiv domnu să-l cinstească și să-l miluiască întru a sa stăpîniri cu bună pace și în cele vechi ce va să fie la răpaos(ul) vecinic sufletul lui să fie. Iar care n-ar cinsti, nici va întări sau nu va înnoi mila aceasta, unora ca acestora pîrîși să le fie sv(i)nteli hramuri de pre la sfintele bisărici la carile slujăsc ei înaintea Domnului nostru I(su)s H(risto)s, la a doua vinire, în ziua aceea a înfricoșatei judecăți, și să nu-i lungească Dumn(e)dzău viața întru a lor cinst; procliți, anaftema, afurisiți de Atotțiitorul Dumn(e)dzău să fie și de 318 Sf(i)nți P(ă)rinți ce-au fost la săborul de la Nichea și de alte sfinte săboare, ale lor trupuri netopite să ste și înflati ca dobeli, în veci; iar și întru a lor viați să dobîndească bubeli lui Ghiezi și cutremurul lui Cain și făr-de zăbavă să-i înghiți pămîntul de vii ca pre Dathan și Aviron; ale lor lăcașuri să fie la un loc cu vîndzătoriul Iuda și cu afurisitul Arie și cu cei necredincioși jidovi cari au răstignit pre Domnul H(risto)s.

Întărim carte aceasta dinpreun(ă) cu presfințitul chir Misail mitropolitul Sucevei și a toată Țara Moldaviei, și cu preaiubitorii de Dumn(e)dzău Lavrintie episcopul Romanului, și Ghidion episcopul de Radăuți, și Varlaam episcopul de Huși și cu toți svetnicii și credincioșii boierii cei mari a Divanului domniei mele, să s(e) știe.

Оу Мс, лет(о) хъсвѣ дек(емврѣ) в д(ь)не.

Иѡ Мѡхѡн Рѣковиц(ъ) воевода <m.p.>.

† Кѡнстантин Костаке ꙗ лог(о)ф(е)т писах <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, însemnare de la mijlocul sec. XVIII>: † Ioan Mihai Racoviț(ă) voievod; <apoi, de altă mînă din aceeași vreme>: 4. Văcărit și banii școalelor să s(e) puie.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CCLXXXI/57. Orig., hîrtie, difolio (47,5×32,3 cm.), filigran, cerneală neagră (invocația simbolică, litera majusculă inițială, și unele nume în text, în cerneală roșie, verde și galbenă), sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,9×1,7 cm.), în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XXVIII–XXX (1919), p. 249 (rez.); Ghibănescu, *Academia Rom. și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 216 (rez. după precedentul).

¹ „serici”, repetat.

Mihai Racoviță voievod scutește de dări trei oameni ai iezuiților polonezi din Iași și un vier de la via acestora de la Urșulea.

† Иѡ Мѡхѡн РАКОВИЦ(ъ) ВОЕВОДА, Б(о)ж(іе)у м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)даръ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКѢ. Scriem domniia mea la boiari și la toți slujitorii carii veș(i) îmbla ori cu ce féliu de slujbe a domniei méli la ținutul Iașilor. Facem șt(i)re tuturor pentru trei oameni ce vor avea iazoviții preuți leșești la moșiia lor peste Prut, la acel ținut a Iașilor, și un viériu la Urșulea, oameni striini, făr(ă) de cislă; dacă veți vedea cartea domniei méli să aveți a-i lăsa în pace de dajde, de zloți, de lei, de taleri, de galbeni, de sulgiu, de iliș, de miiére, de unt, și de cai împăr(ă)tești, și de cai de midzil, și de cai de

olac, și de conaci, și de podvozi și de alte dări și angherii, de toate cîte vor hi pre alții în țara domniei méli, nime întru nimic val să nu li fac(ă), nici bucatili lor pintru alții să nu li s(ă) tragă, numai ei să hie pentru treaba și slujba acestor iezoviți, preuți leșeti.

Așijderili, m-am milostivit domniia mea și le-am iertat o pivniț(ă) cu băutur(ă) ce s(e) vinde aicea în Iași, să hie în pace de camăn(ă), de bezmăn, de cepărie și de buăr, și de poclonul agăi, și de alt(e) cheltuiei, de toate cîte vor hi pre alte pivniți, nime întru nimic(ă) val să nu-i fac(ă), nici omului lor care va vinde băutura la acea pivniț(ă). Pentru acéea, camăn<ar>¹, bezmănar, cepari [cepar(i)], buărari, toți să dați bun(ă) paci acei pivniț(e), să hie pentru cheltuiala lor și a beséricii, că cini le-ar face vrun val, bine să știe că va fi de mare certare de la domniia mea.

У Иѣ, л(ѣ)т(о) хъсвѣ дек(емвріе) ѿ.

Иѡ Миѡан Рѣковиц(ѣ) воевода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine în a doua jumătate a sec. XVIII>: Libertationium hominus nostrorum trans Prutum ab omnibus oneribus et tributis data a ...² Principe Michaelae Rahovice.

Arh. St. Iași, MLXXVIII/39. Orig., hîrtie difolio (32 x 21,8 cm.), restaurat, filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,8 x 1,8 cm.), aplicat în cerneală roșie, cu legenda în exergă parțial lizibilă.

¹ Omis în orig.

² Un cuvînt neclar.

247

1703 (7212) decembrie 4, Iași

Mihai Racoviță voievod scutește de toate dările șase argați care aduc butuci la feredeul M-rii Trei Ierarhi din Iași.

† Иѡ Миѡан Рѣковиц(ѣ) воевода, Б(о)ж(іе)у м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Scriem domnie me la boieri și la toți slujitorii cari viț(i) înbla ori cu ce fel di slujbe a domnii meli, vă facem șt(i)re tuturor pentru șes(ă) argați care sînt di adus butuci la feredeul sv(i)ntii mănăstiri a Trii Svetitelor. Iată că domnie me m-am milostivit și i-am iertat ca să fie în paci de dajde, de zloți, de lei, de taleri, de galbeni, de sulgiu, de iliș, de cai de mezil, de cai înpărătești, de car(e) de braniște, de boi de săliști, de ialoviț(ă) și de toate dările și angheriile cîte vor fi pre alții în țara domnii meli, iar pre dînșii nimeni întru nimic să nu-i învăluiască, nici bucateli lor pentru alții să nu li s(ă) tragă, numai el să fii pentru treaba fer(e)deului, să aduc(ă) butuci să nu lipsască de la feredeu. Iar care s-ar ispiti a li faci mai mult val preste carte domnii meli bine să știi că unii ca aceia de mari certare vor fi de la domnie me.

Într-alt chip n-a fi.

У Иѣ, л(ѣ)т(о) хъсвѣ дик(емвріе) ѿ.

Иѡ Миѡан Рѣковиц(ѣ) воевод(а) <m.p.>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) 7212 <1703> dechemv(rie 4. <Nr.> 4; 2) Pentru șase argați care sînt de adus lemne la feredeu; 3) <scris de altă mînă în grecește>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 102 r., nr. 4. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 66, nr. 262 (rez. după Ms. nr. 578).

Mihai Racoviță voievod scutește de dări un vier și o pivniță de băutură ai bisericii catolice din Iași.

.....¹
un viériu și un.....¹
zloți, de lei, de taleri și de <galbe>¹ni, de iliș, de sulgiu, de unt, de miere, de ialovițe, de boi de siliște, de boi de braniște, de cai și de boi împărătești, și de cai de menzil, și de cai de olac, de conace și de podvozi, și de alte, de tot(e) câte sînt pre alții în țara domniei mele.

Așijderile, să fie în pace de desétină dé stupi, de gorștină de oi, de gorștină de mascuri, de dijmă de pîne, și de desétină de vii. Nime întru nimică să nu-i învăluiască, căci domniia mea m-am milostivit și i-am iertat de toate de aceste, numai ca să fie de poslușeanie preutul(ui) la biserică.

Așijderea și o pivniță ce ară avea să vîndză băutură pentru treaba bisericii încă să fie în pace de camănă, de lemîn(e), de cepărie, de buărărie, de fin și de gheață; și bucatel(e) lor încă ș(i) pentru alții să nu sé tragă.

Și voi pîrcălabi, și bulucbași de săiméni, tîrgoveți sau țărani, acel loc unde ar fi acești oameni și bucatele lor așădzați, toți să vă feriți de dînșii, nici o treabă cu dînșii să n-aveți. Că cine s-ar ispiti vreun val a le face peste cartea domniei méli, bine să știe că de mare certare va fi de la domniia mea.

Și-ntralt chip nu va hi.

У Мѣ, хъсвѣ дек(емвріе) ѿ.

Иъ Михаилъ Ръковицъ(ъ) воевода <m.p.>.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/44. Orig., hîrtie difolio (32 x 22 cm.), rupt, restaurat, lipsă primul sfert din fila întîi și ¾ din fila a doua, filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, rupt.

¹ Rupt; lipsă.

Mihail Racoviță voievod confirmă M-rii Sf. Ioan Zlataust vinăriciul de la Buciumi, stăpînirea asupra unei bucăți din hotarul tîrgului Iași și a satului Găureni de peste Prut și scutirea de dări a 16 poslușnici.

† Иѡанъ Михаилъ Раковицъ воевода, Божією м(н)л(о)стію, р(о)сп(о)даръ Земли Мѡлдавскон. Adecă domniia mea m-am milostivit de am înnoit și am miluit și am întărit sf(î)nta m(ă)n(ă)st(i)ré, anume Sf(î)ntul Ioan Zlataust din tîrgul din Iași, cari iaste închinată la Arghirocastro, la Rumele, la o sf(î)ntă m(ă)n(ă)st(i)ré, la Adrian, unde iaste hramul Adormirea Preasf(i)ntei Născătoare de D(u)mn(e)dzău și Pururea Fecioar(ă) M(a)ria, car(e) iaste zidită de Iusteiano împărat.

Deci, această sf(î)ntă m(ă)n(ă)stiré o am întărit domniia mea din dires(e)le ei, ce aré de la alți domni ce-au fost mainte de noi, cu vinăriciul de la Buciumi, și cu o bucată de loc din hotarul tîrgului a Ieșilor, ce iaste pe lîngă locul m(ă)n(ă)st(i)rii Cetățui, cu cari au miluit răpăosatul Duca vod(ă), și cu altă bucată de loc, tot din

hotarul tîrgului, cu caré au mai miluit și Costantin Duca vod(ă), din semnă în semnă, précum arată ispisocul domnii sal(e), ca să fie sf(i)nte(m)ă(n)ăstiri și de la domnia mea danie și miluire în véci, cu tot vinitul, neclăti<t>¹.

Așjderil(e), i-am întărit domnia mea aceștii sf(i)nte(m)ă(n)ăst(i)ri și cu un sat, anume Găurénii, ce suntu peste Prut, în Gura Delii, la ținutul Iașilor, și cuprinde hotarul pré de îmbe părțile a Prutului, și de iasta parte de Prut, și de ceea parte de Prut, cu bălți de pește în vlamnic și cu locuri de fînață. Caré această silișté au fost a Dafinii ai Dabioje², mătușii lui Costantin Ducăi vod(ă). Și cu aceste sate, domnia sa au miluit această sf(i)ntă m(ă)n(ă)stiré, précum ne-au arătat rugătoriul nostru, egumenul, și cu tot săborul de la această sf(i)ntă m(ă)n(ă)stiré și ispisoace pré aceste moșii.

Pentru acéea, ca să fie și de la domnia mea sf(i)nte(m)ă(n)ăst(i)ri danie și miluire în véci, cu tot vinitul, nerușeit.

Așjderil(e), iarăși m-am milostivit domnia mea și am miluit această sf(i)ntă m(ă)n(ă)st(i)ră ca să aibă a ținé șaisprédzeci poslușnici, oameni streini, la Buciumi, la mitoh, sau și într-alt loc, unde vor fi aședzați, ca să fie în pace de toate dăril(e) și angheril(e), ori mici, ori mari, nimé întru nimic să nu-i învăluiască, nici bucatele lor pentru alții să nu li s(e) trag(ă). Căci această sf(i)ntă m(ă)n(ă)st(i)ră, sate cu vecini n-aré, cum au alte m(ă)n(ă)st(i)ri. Pentru acéea, m-am milostivit ca să aibă 16 poslușnici pentru agiutorul sf(i)nte(m)ă(n)ăstirii. Pentru acéea, să fie în pace acești poslușnici și de sulgiu, și de iliș, și de cai de olac, și de cai de menzil, și de cară de braniști, și de cară de podvozi, și de ceairi a nu cosi fîn, nici a căra fîn, nici lemné, nici a face cărbuni la Curte domniei mele, nici să dea ceară, nici unt, nici său, nici piei, nici să ne lucrédze, nici un lucru.

Așjderile, și voi, direg(ă)tori de tîrgu, și voi, pîrgarii, toți, cu șoltuzul, toți, să le dați foarte bună pace de toate.

Așjderile, să fie în pace și de globnici și de șugubinari, nimé să n-aibă treabă a-i globi, nici a-i giudeca, nici a le lua șugubin(ă), făr(ă) numai egumenul lor să aibă el a-i giudeca și a-i globi, măcar de s-ar tîmpla și vro moarte de om, să n-aibă nici vornicii, nici pîrcălabii, nici alți giudecători a-i globi sau a-i giudeca făr(ă) egumenul lor.

Așjderil(e), m-am milostivit domnia mea și am iertat acestor 16 poslușnici patru sute de oi de gorștin(ă) țărănești, caré fac patruzeci de oi domnești, și patru sute de stupi țărănești, caré fac patruzeci de stupi domnești, și o sută de mascuri ț(ă)rănești, car(i) fac dzece mascuri domnești, ca să aibă a-i lăsa gorștinar(ii) de oi, și de mascuri, și desetnicii de stupi aceste bucate făr(ă) pecetluit și să aibă și acest vinit egumănul carel(e) va fi la această sfîntă m(ă)n(ă)st(i)ră. Iar ce s-ar afla mai mult peste această somă, vor da gorștin(ă) și desetin(ă) dreaptă, précum dau și altă țară.

Și iarăși m-am milostivit domnia mea și le-am iertat o cîrșmă de camăni, și de bezmeni, și de cepărie, și de buăr(i), și de alte cheltuieci, ca s(ă) fie în pace, făr(ă) pecetluit.

Așjderil(e), am iertat domnia mea aceștii sf(i)nte(m)ă(n)ăst(i)rii și un preut mirean ce va fi la mitoh, la Buciumi, sau și la m(ă)n(ă)stiré, în tîrgu, în Ieși. Și acest preut mirean să fie în pace de dajde împărătească, și de dajde vlădicească, și de pocloane vlădicești și s(ă) fie în pace de desetini de stupi și de gorștin(i) de mascuri.

Și iarăși le-am iertat domnia mea și un jocariu ca [ca] să fie în pace de camăn(ă) maré și de mic(ă), și de bezmăn și de altele.

Căci domnia mea m-am milostivit și am miluit ca s(ă) aibă a lua acest vinit, tot ce scriem mai sus, egumănul și călug(ă)rii carii vor fi petrecători la aceasta sf(i)ntă

m(ă)n(ă)st(i)r(ă) și la Adriaan, ca să le fie de lumini, și de tămîie, și de untdelemn, și de alte cheltuieli ce ari trebui la sf(i)nt(e)le m(ă)n(ă)st(i)ri, și lor de înbrăcăminte, și de chemalavce. Iar altul, nimé să nu s(e) amestece la aceste vinituri ce mai sus scriem.

Pentru acéea, și dup(ă) a noastră viață și domnie, pré carii ari milui D(u)mn(e)dzău cu domnie a țării noastre, a Moldovii, ori din seminție noastră sau dintr-alt neam, poftim să nu strice a noastră m(i)lă și întăritur(ă), căci aceste sintu cu mar(e) blăstăm legat, ce mai vîrtos să aibă a da și a milui sf(i)nte le m(ă)n(ă)st(i)ri și rug(ă)torii săi, ca să dobîndim de la milostivul D(u)mn(e)dzău iertarea păcatelor în ceastă viață trecăto(a)r(e) iar în céealaltă, înprăție ceriului.

Тѣм радїи, и ин нѣкѣх да не покѣсит сѧ пр(ѣ)д сим листомъ
г(о)сп(о)дства ми. И подписах самъ власною рѣкою.

Тое пишем.

Из, азинтіе писах, оу Исох, в(ъ) л(ѣ)тѣхъ хъсѣі, м(ѣ)с(ѧ)ца декемвриа,
д(ъ)нѣ дї.

Иъ Михѧил Раковицѣ воевода <m.p.>.

Ностантин Ностакѣ ѣ лог(о)ф(е)т <m.p.>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 192–193, nr. 210 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie (56×43 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 21).

¹ Rupt.

² Formă veche de genitiv-dativ.

250

1703 (7212) decembrie 16

Mihai <Racoviță> voievod întărește M-rii Aron Vodă stăpînirea asupra a două locuri de prisacă în pădure, deasupra Hlincei.

Ispisoc de la Mihai vod(ă), din l(e)t 7112 <1703> dech(embrie) 16, pe 2 locuri de prisăci deasupra Hlincii, în pădure, însă un loc de prisacă cu pomeți ce este danie de la Dragoș Musteață post(elnicul) și alt loc de prisacă cu fîntînă și cu pomeți, care să împreună cu celalalt locu de prisacă, ce este cumpărătură de la o Zamfira fîm(ă)ia Petrii Bezîmului.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 5r. Rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

Idem, Ms. nr. 628, f. 54v. (menț. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 66, nr. 264 (rez.).

251

1703 (7212) decembrie 27, Iași

Mihail Racoviță voievod confirmă M-rii Dancu daniile domnilor anteriori și scutirea de dări a 15 poslușnici.

† Иъ Михѧил Раковицѣ воевода, Божїею м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)дарѣ
Земли Молдавской. Din vréme că toată stăpînirea și toată puterea de la Unul
Adevărat, Atotfăitoriu D(u)mn(ed)zău iaste, după cum mărturisești Sfînta și
d(u)mn(e)dzăiasca Scriptura, aceste iarași la D(u)mn(e)dzău, ca la unul început și

sfârșit celor bune a rădzăma să cuvine pentru acéea și noaoă dintr-una și singură m(i)la Svinții Sali dîndu-ni-s(e) stepenul domniei Țării Moldovii, socotit-am că datorie avem întîiu cu ce ne-au arătat putincios a pune înainte ochilor tuturor mulțumită și slavă Preasv(i)nteii Troiță.

Și aședar, cu agiutoriu Svinții Sal(e), cu toată osirdie rîvnindu lucrurilor celor bune a răpăosaților domni ce-au fost mainte de noi, carii au miluit și au întărit sf(i)ntel(e) m(ă)n(ă)st(i)ri și besérici, de care vâdzindu și domnia mea o sf(î)ntă besérică, anume Dancul, ce este în tîrgu în Ieși, unde este hramul Sfinților și fără de trup îngerilor Mihail și Gavriil, dintru care besérec(ă) au făcut domnia sa Costantin Duca vod(ă) ca să s(e) chéme mănăstiré și o au închinat la Sf(î)nta Gora, la o m(ă)n(ă)st(i)ré împărătească, la Xiropotamo, unde este hramul 40 de Măcenici, carea este zidită de doi împărați, anume Romano și Andronic, și au întărit-o cu moșii și cu de altele ce au trebuit.

Pentru acéea, și domnia mea i-am înnoit și am întărit și de la domnia mea aceștii svintei m(ă)n(ă)st(i)rii ce mai sus scriem, anume Dancul, pré a ei drepte moșii, ca să le fie și de la domnia mea dreaptă ocină și miluire și de acmu înainte să fie în rîndu, ca și alte m(ă)n(ă)st(i)ri.

Așijderil(e), și pentru 15 oameni poslușnici ce sintu a svintei m(ă)n(ă)st(i)ri a lui Dancul, domnia mea m-am milostivit și i-am iertat de tote dăril(e) și angheriile de cîte vor hi pre alții în ț(a)ra domniei mél(e), nimé, întru nimic, să nu-i î(n)văluiască, numai ei ca să hie de poslușanie sfintei m(ă)n(ă)st(i)ri, căci această sv(î)ntă m(ă)n(ă)stiré sate cu vecin(i) n-aré, précum au alte m(ă)n(ă)st(i)ri.

Pentru acéea, și dup(ă) a noastră viață și domnie, pré carii ari milui D(u)mn(e)dzău cu domnia Ț(ă)rîi Moldovii, ori din seminție noastră sau dintr-altu neam, poftim să nu strici a noastră m(i)lă și întăritur(ă), ce iarăși să aibă a da, și a milui și a întări sv(î)nt(e)le m(ă)n(ă)st(i)ri și rug(ă)torii săi. Тоє п(и)шем.

Оу Мсох, в(ъ) л(ѣ)то хѣѡѡ, м(ѣ)с(ѡ)ца декем(вріа), кѡ д(ѣ)нѡ.

Иѡ Млхѡи Рѣковицѣ воевода <m.p.>.

Костантин Костакѣ Ꙗ лог(о)ф(е)т <m.p.>.

Ꙗзнтіѣ ѡрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) Dancul. <Nr.> 2; 2) Ispisoc de milă; 3) S-au scris la condică; 4) <rezumat grecesc al actului>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig. hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 427 r. (rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 67, nr. 270 (rez. după Ms. nr. 628); Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 193–194, nr. 211 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (44,8×30 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. VII).

Mihai Racoviță voievod îl împuternicește pe Costantin gramatic să ia zeciuiala de pe moșia Ridiul lui Tătar, dăruită de <Constantin> Cantemir voievod.

† Иѡ Млхѡи Раковицѣ воевода, Б(о)жію м(и)л(о)стію, р(о)сп(о)дарѣ Зѣмли Мѡлдавскѡи. Dat-am cartea domnii méle boiarinului nostru, lui Costantin gramaticul, și pre cine va trimite să fie volnic cu cartea domniei méle a lua de-a dzécea de pre a sa direaptă ocină și moșie ce iaste la Rédiul lui Tătar den ocolul tîrgului

Iașilor, care acea parte de ocină iaste dumisale danie de la răpousatul Cantemir vod(ă), din țarină, și din fînațu, și din grădini, și din cînepă, și din prisăci cu stupi și din tot venitul cît să va afla pre acel hotar care mai sus scrie, precum iaste obicéiul din véci.

Așijderea, să fie volnic a-ș(i) apăra rédiul pentru uni(i) oameni ce ar întra să taie lémne și strică rédiul și să apere cîmpul despre cine ar întra cu herghelii boierești sau negustorești și să nu las(e) cirezile de vaci sau turme de oi să calce fînațul, nice să facă staniște la heleșteu cu vaci sau cu herghelii de iépe.

Și nime să nu cutédză a sta împotriva cărții domniei mele.

Иѡ Мнѡхан Рѣковницѣ воевода <м.р.>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol“ – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 131 v. – 132 r. (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX) și Ms. nr. 579, f. 233 v. (rez. în condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 68, nr. 274 (rez. după Ms. nr. 578).

253

1704 (7212) ianuarie 25

Mihail Racoviță voievod împuternicește M-reă Copou să țină pe moșia ei de la satul Rufeni, din ocolul tîrgului Iași, oameni străini scutiți de bir dar tocmiți cu rupta la Vistierie.

Ispisoc de la Mihail Racoviț(ă) voievod, precum să aibă sfînta m(ă)năstire Copoul a strînge și a ține oamen(i) străini făr-de bir domnesc, numai să fie tocmiți cu rupta la Visterie, și acești oamen(i) să fie șezător(i) la moșia sfîntei m(ă)năstirii la satul anume Rufen(i), în ocolul tîrgului Iașului.

Din leat 7212 <1704> ghenvar 25.

Care ispisoc se află la sfînta m(ă)năstire Trei Sfétitel(e).

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 73 r. Copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

Ibidem, f. 335 v. (rez. avînd numai văleatul).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 70–71, nr. 283 (rez.).

254

1704 (7212) ianuarie 28, Iași

Mihail Racoviță voievod poruncește slujitorilor domnești din tîrgul Iași să nu perceapă dări de la o pivniță a M-rii Sf. Sava.

† Иѡ Мнѡхан Рѣковницѣ воевода, Б(о)ж(іе)у м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)д(а)ръ Зѣмли Мѡлдавскии. Scriem domnia mea la boiari și la toți slujitorii carii veți îmbla ori fie cu ce fel de slujbe a domniei méle aicea, în tîrgu Iași. Facem șt(i)re tuturor pentru Chervăsăria sv(i)ntei mănăstiri Sv(e)nti Sava, carea iaste aicea, în tîrgu în Iași, și pentru o cî<r>'cimă ce ar avea sv(î)nta mănăstire iarăș(i) aicea, în Iași, dacă veți vedea cartea domniei méle, iară voi toți ca să aveți a lăsa în pace acea chervăsărie de toate dările și anghiriile cîte vor hi pe alți mișei în țara domnii méle, nime la nimică să nu le facă val, nici să între într-acea chervăsărie: nice boiari, nici slujitori, nici dăjder(i), nici șoltuji, nici pîrgari, nici crainic, nici olăcari caii de olah să nu le ia, nici la podvoade, nici la unele să n-aibă val.

216

Așijderea și voi, cămănari, și bezmănari, și cepari și buorari, încă să aveți a lăsa în pace acea cârcimă a sv(i)nteii mănăstiri ce va avea aicea, în Iași, de camână, de bezmăni, de cepărie, de buorărie și de gheață și de alte cheltuieli, de toate câte vor fi pe alte cârcime, întru nemică să nu o învâluiască.

Așijderea, de-ar avea cineva vreo strîmbătate de către oamenii dintr-acea chervăsărie să aibă a-și întreba cu dînșii la Divanul domniei mele de față, iară altu nime cu dînșii să n-aibă treabă, pentru căci domnia mea vâdzindu dirés(ă) și cărți de milă și întărituri și de la alți domni ce-au fostu mai dinnainte de noi, domnia mea încă m-am milostivit și am miluit și am întărit cu acéstea, cu toate câte scriem mai sus, sv(i)nteii mănăstiri, cu tot vinitul dintr-acea chervăsărie, să fie sv(i)nti mănăstiri de lumini și de tămîie și de undilimnu la candile. Iară cine s-ar ispiti a-i faci mai multu val peste cartea domniei méli, bine să știe că va fi de mare certare de la domnia mea. Într-altu chip nu va hi.

У Мс, л(ѣ)т(о) хъсвѣ ген(аріе) ки.

Иъ Михаилъ Ръковъици воевод(а) <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) 7212 <1704> ghen(arie) 28. Chirvăsărie. Mihai Racoviță v(oie)v(o)d. <Nr.> 10; 2) <rezumatul grecesc al actului>.

M-rea Sf. Sava – Iași, XXX/18. Orig., hîrtie difolio (43,5×30,3 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri, seinnătura voievodului presărată cu granule aurii, sigiliu inelar octogonal în cerneală roșie, din 1703, cu legenda neclară.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 71, nr. 284 (rez. dezv.).

¹ Omis.

255

1704 (7212) februarie 1

Sandu Crupenschi fost mare medelnicer și soția sa, Anița, vînd lui Ștefan Luca al doilea vistiernic un loc de casă pe Ulița Mare din Iași, cu 35 de lei.

† Adeică eu, Sandul Crupenschi ce-am fostu medelnicér mare, și soțul meu, Anița, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru, de nime siliț(i), nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut un loc de cas(ă) aici, în tîrgu în Iași, dumisale lui Ștefan Luca visternicul al doile, dreptu 35 lei, care loc iaste pre Ulița Mari, între casa lui Ianachi gramaticul și între casa Ghicăi vod(ă). Însă și noao acel loc de cas(ă) ne iaste noao cumpăratur(ă) de la Toader Albotă ce-au fostu pitar mare; socoțindu-l atunci la vîndzare, n-au încăput alții a-l cumpăra de la Toader Albotă pitariul fără de noi, căci noi siminție dumisale sîntem; așea și acmu acel loc de cas(ă), fiind lîngă locul casii lui Ianachii ce-au fostu gramatic, socrul dumisali lui Ștefan Luca visternicul al doile, ce-l scriem mai sus, alții n-au încăput a-l cumpăra, fără dumnealui.

Pentru acéea, dîndu-ne dumnélui plată deplin(ă) pre tocmala noastră, i-am dat și noi zapisul ca să-i fie dumisale moșie, și giupînései dumisale, și coconilor dumisale, și nepoților și strănepoților, în véci; pre cari loc să aibă dumnealui a-ș(i) face și ispisoc domnescu. Și pentru credința, am iscălit.

Л(ѣ)т(о) хъсвѣ фев(руаріе) ѿ.

† Sandul Crupenschi biv med(elnicer) <m.p.>. † Anița med(elnicereasa)¹.

Dumitrașco Urs(u) stolnic <m.p.>; ...² Ștefan Murguleț vt(ori) spatar iscal <m.p.>; Vasile Pleșca² biv log(o)f(ă)t <m.p.>; Constantin Costache 3 log(o)f(ă)t <m.p.>.

Și eu, Pavel diiacul, am scris zăpisul.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Zăpis ot Crupenschi vel medelnicér pe locul de cas(ă) din Iaș(i) ce-am cumpărat.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: No. 3. Zăpisul Sandului Crupenschi med(elni)ce(r) cu care vinde un locu de casă pe Ulița Mare, în Ieș(i), lui Ștefan Luca vt(ori) vist(iernic). 7212 <1704> fev(tuarie) 1.

Arh. St. București, A.N., CCXLIX/5. Orig., hîrtie difolio (35 x 23,2 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri, sigiliu inelar, octogonal, în aceeași cerneală.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 71, nr. 285 (rez. dezv.); Vasilescu și Boiangiu, *Scrierea chirilică*, p. 23, nr. 43 (rez.) și p. 69, pl. 43 (foto.).

¹ Sigiliu inelar oval.

² O semnătură indescifrabilă.

256

170<4> (721<2>) februarie 11

Mihail Racoviță voievod întărește ciocliilor din Iași scutirile de dări și angherii acordate de domnii anteriori.

† ИѢ МИХАИЛА РАКОВИЦѢ ВОЕВОДА, БОЖІЮ МИЛОСТІЮ, ГОСПОДАРѢ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Scriem domnia mea la boiari și la toți carei veți unbla cu toate slujbele domnii mele aici, în tîrg în Iași. Dămu-vă știre tuturor, dacă veți vedea carte domnii mele, iar voi toți să aveți a lăsa în pace pă toți cioclii de aici, din tîrg din Iași, de dajde, de zloți, de lei, de talere, de galbeni, de podvozi, de braniște, de fîn, de gunoi, de secere și de toate dările și angheriile care vor fi pe alții în țara domnii mele și aici în tîrg, în Iași și pe alte bresle, ei să fie în pace de toate cîte mai sus scrie, căci domnia mea m-am milostivit și i-am iertat pre dînșii, precum au fost și la alți domni mainainte de noi, numai ei să fie de grijă oaselor a le astruca, iar de altele de toate să fie în pace.

Așijderea, și după a noastră viață și domnie, pre cine Dumnezeu va alege domn a fi aici, în Țara Moldovei, tocmlirea ce-am tocmit și am așăzat acestor nevoitori ciocli, carei strîng trupurile acelor morți și a celor periți, să aibă a întări și ei cum și noi. Iar care slujitor să va ispiti întru ceva a-i învălui întru ceva pête carte domnii mele, bine să știe că de mare certare va fi de la domnia mea.

7211¹ <1703> februarie 11.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 237, f. 420v. Copie din 1742.

Văleatul 7211 este greșit, deoarece în acest an domnea Constantin Duca. După locul pe care se află în seria documentelor despre ciocli în condică, acest act datează din prima domnie a lui Mihail Racoviță (7212 (1703) sept. – 7213 (1705) februarie 12), ceea ce arată că cifra unităților din văleat nu putea fi decît 2 (̄) sau 3 (̄), pe care copistul condicii a transcris-o 1 (4); actul trebuie plasat deci la începutul intervalului 7212–7213 în funcție de lună, adică în 1704.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 421 (menș., cu data de zi: 1); Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 506 (menș., cu data de zi: 11); Istrati, *Condica Mavrocordat*, III, p. 151, nr. 1367 (aceeași copie).

¹ Văleatul, citit greșit de copist (v. datarea).

Ion Aldea vinde fratelui său Costantin Aldea postelnic partea sa de moșie de la Prisăci.

Velet 7212 <1704> mart(ie) 1.

Zapisul lui Ion Alde făcut la mînule frăține-său, lui Costantin Alde post(elnic), precum i-au vîndut parte lui de moșie de la Prisăci, în care s(î)nt iscăliți marturi popa Misai și popa de Rufeni.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 46 v. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 73, nr. 291 (rez.).

Mihai Racoviță voievod îl împuternicește pe Iezecheil, egumenul M-rii Copou, să stăpînească și să ia zeciala de pe partea din Piscani vîndută de Anița lui Frangole vameș.

† Іѡ Мѣхѣи Раковѣцъ), Б(о)ж(іе)ю, м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земле Молдавскон. Dat-am cartea domniei mele rugătorului nostru lui Izichil egumanul de Copou să fie volnic, cu cartea domniei mele, a ținē și a opri partea Aniții din Piscani carea o au vîndut lui Frangăle vameșul, cu pădure și cu hăleșteu, și să ia de a zécea ce s-are afla pe acea parte de loc, care cu împresurătură o ține Dona și cu ginere-său Ghiurgiul, și locul acela iaste a m(ă)n(ă)stirii Copoului.

Deci să oprească egumenul această bucată de loc, precum scrie zapisul lui Frangoli și dresul lui Costantin Duca vodă de răscumpărătură pe acea bucată de loc. Iar lor, de le va părea cu strîmbul, să-și aducă drésul și s(ă) vină de față. Și s(ă) ia de a dzécea de an și de anțărțu de pe acea bucată de loc și nime să nu stea împotriva cărții domniei mele.

V Мс, л(ѣ)т(о) х҃зѣи мартъ) 6.

Neafîindu-s(e) vel logofăt, vel ban.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7212 <1704> mart(ie) 6. <Nr.> 12, <și în grecește>; 2) Piscanii. N. 10; 3) Carte de stăpînire pe satul Piscanii.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dală. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnescu mijlociu.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 173 r. (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX); Ms. nr. 579, f. 207 r. (rez. din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 73, nr. 292 (rez. după Ms. nr. 578).

Mihai Racoviță voievod îi întărește M-rii Aron Vodă stăpînirea asupra ȝiganilor ei.

Carte de la Mihai vod(ă), din l(ea)t 7212 <1704> mart(ie) 16, întăritură pe ȝiganii măn(ă)st(î)rii lui Aron Vod(ă), anume: Sandul ficiorul lui Andrei și a Tudoscăi, nepot lui Băban ȝigan, cu două surori a lui, Ioana și Dochîța cu ficioni(i) lor, tij ...¹ sin Mihăilă Brînză, nepot lui Gavril Cobocu, cu fimeia lui, cu ficionii lor, tij Coste sin Gavril Cobocu, brat Mihăilă Brînz(ă), nepot lui Gavril Cobocu, cu fimeia lui cu ficionii lor, Măricuța fata lui Gavril Cobocu cu ficionii ei, Vartic, Antonie fata Măricuții cu ficionii săi, Sofronie tij fata Măricuții cu ficionii săi, Negrae, fata Sofronii cu ficionii

săi, Grigori Bolun cu fimeia sa Vasilica, cu fata lor, Măriuța, Anița Ochio(a)sa sora lui Grigori Bolun cu ficiorii săi, Vasili, Antimie, Marina, nepoții lui Toader Bolun, Mărie Fărța, fata lui Grigori Chichiți cu ficiorii săi, Costachi Pîrțac, ficiorul lui Tutor, nepot lui Vartolonie cu ficiorii săi, Măricuța fata lui Costachi Pîrțac cu ficiorii ei, Boghea cu ficiorii ei, cari esti cumpărată de la Probota.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 10 r. Rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, Supliment, I, p. 74, nr. 297 (rez.).

¹ Loc liber.

260

1704 (7212) martie 24

Mihai Racoviță voievod îl înputernicește pe egumenul de la M-rea Aron Vodă să apere apa Jijiei de pe moșia mănăstirii de cei ce ar voi să pescuiască în ea.

Carte de la Mihai vod(ă) Racoviț(ă), 7212 <1704> mart(ie) 24, dată egum(enului) de Aron Vod(ă) ca să apere apa Jijiei ce este pe moșie mă(nă)st(i)r(ii), ca să nu vîneză neme pește.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 15 v., <nr. 9>. Rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 75, nr. 302 (rez.).

261

1704 (7212) martie 25, Iași

Panaite țigan și soția sa, Rusca, se vînd ca robi lui Lupul hatman.

Iași, 25 mart 7212 <1704>.

«Eu, Panaite, țiganul, și cu fămeaia mea, Safta, scriem etc., cum noi...¹ am socotit și ne-am vîndut dumisali hatmanului Lupului drept doăîdzăci lei bătuți ...¹, ca să fim dumisali drepti robi țigani, și cu copii ce s(ă)² vor naște dintre noi ...¹. Căci noi stăpâni n-am avut, că eu, Panaite țiganul am fostu turcu și m-am botedzat, iară fămeaia mia iaste ruscă din Țara Leșască; pentru aceaia ne-am vîndut dumisale hatmanului ...¹.

Și pentru noi am pus chiziaș doi țigani de aicia din Iași, anume: pre Ion Viardeș potcovariul ș(i)² Niculai Hușanul, precum să stăm noi de faț(ă) să fim robi și s(ă)² lucrăm la meștersugul nostru de toate ce va hi poronca stăpăniască ...¹.

Eu, Gligore diac de cămar(ă)², am scris zapisul».

Pun degetul («Safta, țiganca lui Panaite»)².

După Iorga, *St. și doc.*, VII, p. 297–298, nr. 52. Rez. după orig.

¹ Așa în textul editat.

² Parantezele lui N. Iorga.

262

1704 (7212) aprilie 11, Iași

Mihail Racoviță voievod întărește M-rii Dancu din Iași stăpînirea asupra unui heleșteu cu loc și moară, pe Cacaina, în hotarul tîrgului Iași, și asupra locului numit Vacota din același hotar.

† ІС. ХС. НИКА † Їв Мѣхѣил Рѣковѣцъ воевода, Б(о)жїєю м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)даръ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Adecă au venit u înainte domnii mѣl(e) și înainte alor noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, rug(ă)toriul nostru Ieremiia egumenul și cu tot săborul de la sf(î)nta m(ă)n(ă)stirē ce s(e) numēșt(e) Danco, din tîrgu din Iași, unde iaste hramul Sv(î)ntului și mar(e) voievod îngerescu Arhanghel Mihail, și ne-au arătat un uric de la domnia sa Costantin Duca vod(ă) precum s-au milostivit și au miluit pre această sf(î)ntă m(ă)n(ă)stirē cu un hel(e)ștēu din hotarul tîrgului a Ieșilor, ce iaste prē Căcaina, de tîrgul Ieșilor din sus, car(e) loc l-au hotărît dumn(ea)lui boiarinul nostru credincios și cinstit, Ion Buhuș biv vel logof(ă)tu, și Gavril aga și Bejan Hudici vornicul de poartă și au socotit din iaz în gios o împistreal(ă) de arcu, pentru căci de s-ar tîmpla să s(e) fac(ă) cîndva vrun iaz mai gios să nu înnēce moara acestu(i) iaz.

Și începîndu-s(e) hotarul de suptu un budăiu ce iaste în costiș(ă) despre apus, din sus din Fîntîna ceea Mar(e), unde s-au făcut o moviliț(ă), și de acolo trēce dreptu peste Căcaina pin niștē vîlcelē ce sintu înpotriv(ă), una în costiși despre apus, alta în costiși despre răs(ă)rit pîn-într-un piscu despre răsărit, în costiși iar s-au făcut o moviliț(ă), și pre de amîndoă părțil(e) de heleștēu, cît va trage om cu săgeata înpistreal(ă) din marginea apei în laturi, și s-au făcut semnē tot moviliț(e), trei despre răsărit și trei despre apus, tot pe costiși, și s-au pus și pietre pen moviliți, și în sus tot înpotriva sēmnelor pîn(ă) unde va agiunge apa iuzului.

Acesta hel(e)șteu, cu loc cu tot, pe cum s-au socotit și s-au hotărît, s-au iezit și s-au făcut și moară de s-au dat sf(î)ntei m(ă)n(ă)stiri danie și miluirē, cu tot venitul.

Așijdéril(e), au mai miluit această sf(î)ntă m(ă)n(ă)stirē și cu o bucată de loc, din locul domnescu a tîrgului Iașilor, ce iaste pe Ciric în sus, mai din sus de Șorogari, cari loc să cheamă Vacota, car(e) au hotărît boiarinul nostru, Gheorghieș vornicul de poartă, cu sluga noastră Vasil(e) Neagul uricariul, deprēun(ă) cu alți oamēni bătrîni, de au ales acēea bucat(ă) de loc despre toate hotarāl(e) pen pregiur.

Începîndu hotarul acestui loc din obîrșie pîrîului Șor(o)garilor din deal despre apus și Drumul cel Mar(e) în sus pe marginea tufelōr, alătura cu tufēle, cu locul Vacotii, pe despre apus și alătura cu un loc ce-i dat danie de Alecsandru beizade, ficiorul răpăosatului Antonie vod(ă), lui Gurbet ce-au fost armaș, carē loc iaste alătura cu locul Vacotei pe despre apus, și Drumul cel Mar(e), în sus, pe margine tufelor, pîn-în capul Dealului Vacotei, din sus, unde să obîrșescu tufel(e) și s-au aflat și un stîlpu de piatră de laturea drumului, în piscu despre apus, și unde să tîmpină cu hotarul locului lui Costantin ce au fost postēlnic mare. Care acela loc iar iaste dat de domni danie postēlnicului Costantin din loc domnescu a tîrgului, și de acolo au făcut la valē, pe margine tufelor mai pe din sus, pe zarea dealului sprē răsărit, spre hel(e)șteul lui Aron vod(ă), pin capul hotarului lui Costantin postēlnicul, pe din sus de o arē a lui Rîmă, deasupra în podiș, și iar s-au aflat stîlpu de piatră, de acolo dreptu la valē sprē răs(ă)rit pîn-în Drumul cel Marē ce merge alătura cu hăl(e)șteul lui Aron vod(ă), pe despre apus; de acolo în gios Drumul cel Marē, pîn-în gura pîrîului Șorogarilor, despre răs(ă)rit, unde cade pîrîul în hel(e)șteul lui Aron vod(ă); de acolo pîrîul Șorogarilor la deal, spre apus, pîn-în Drumul cel Mar(e) ce mergē pe deal, pe desupra Vacotei, de unde s-au început hotarul dintîi. Atîta-i tot hotarul.

Pentru acēea, și domnia mea, dacă am vădzut, am credzut și iarăși am dat și am înnoit și am întărit sf(î)ntei m(ă)n(ă)stiri lui Danco, cu acēl hăl(e)ștēu, ce mai sus

scriem, cu mori cu tot locul, pecum s-au hotărât. Așijdéril(e) și cu acéa bucată de loc, ce s(e) numéște Vacota, cu tot hotarul di(n) sémne în sémne, precum mai sus s(e) scrie, ca să fie și de la domnia mea dreaptă ocină și moșie, și miluiré, cu tot venitul, neclintit și nerușeit, în véci. Însă vii boiérești sau a măn(ă)stiri, ce s-or afla pe acel loc, la Vacota, să n-a(i)bă trébăbă călugării de la Danco, precum scrie și uricul de miluiré a lui Costantin Duca vod(ă).

Pentru acéa, și după a noastră viaț(ă) și domnie, pre caré ari milui D(um)n(e)dzău cu domnie Ț(ă)rii Moldovei, ori din seminția noastră, sau dintr-altu neam, poftim să n-ai<bă a>¹ strica a noastră m(i)lă și întărituri, ce mai vîrtos să aibă a da și a milui și a întări sf(i)nte m(ă)n(ă)stiri și rug(ă)torii săi ca să aibă poménir(e) vécinic.

И ин да се не ѹмишаат прѣд сим листом г(о)сп(о)д(с)тви ми.

Оу Мс, в(ъ) лѣт(о) х(ъ)сѣи ап(р)лѣи аѣ.

Иѡ Миѡан Рѣковицѣ воевода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, din a doua jumătate a sec. XVIII: scurt rez. grecesc al actului>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, aplicat în ceară, stricat. Cu o copie din sec. XVIII a hotarniciei Vacotei, cu luna greșită: septembrie.

Arh. St. București, M-rea Dancu, I/3, 4 (două copii făcute de Ieremia, egumenul M-rii Dancu, la 1780 aprilie 11); Mitropolia Moldovei, CLV/34, nr. 3, 4 (rez.).

EDII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 77, nr. 309 (rez. dezv. după copiile din 1780); Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 194, nr. 212 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (45,1×30,5 cm.), ceară neagră, sigiliu domnesc inelar, aplicat în ceară roșie, stricat, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. L) și p. 191–192, nr. 207 (rez. gr. după copia din sec. XVIII, cu data de lună greșită (septembrie), din aceeași arhivă, nr. L a).

¹ Omis.

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii Copou, din sus de tîrgul Iași, stăpînirea asupra unei bucăți din hotarul acestui tîrg, a satelor Rufeni și Piscani, a unui salaș de țigani și a unor poslușnici.

† Иѡ Миѡан Рѣковицѣ воевод(а), Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)дарѣ Зѣмли Молдавскѣи. Adeacă am vinit înaintea domniei mele și înaintea tuturor alor noștri moldovenеști boiari, a mari și a mici, rugătoriuл nostru, Izichiil egumenul de la sv(î)nta m(ă)n(ă)stire de la Copou, care iaste din sus de tîrgul de Iași, între vii, unde iaste hramul Svîntului Athanasie, și ne-au arătat un ispisoc de la Costantin Duca voievod, în care scrie pentru sv(î)nta m(ă)n(ă)stire Copoul, care fiind de cîțava vréme pustiită și risipită din vremea răscualelor și nepacea și greul ce au fost asupra țării, domnia sa a socotit de o au grijit și o au acoperit și o au îngrădit și au făcut și casă lîngă sv(î)nta m(ă)n(ă)stire din temelie și cu cărți în sv(î)nta biserică și o au înzestrat și cu o bucată de loc din hotarul tîrgului Iașilor împregiurul m(ă)n(ă)stirii Copoului, cu vii ce sîntu împregiur și cu un sat, anume Rufenii, aproape, în hotarul tîrgului Iașilor, și cu altu sat, Piscani, alături cu Rufeni, care a fost al Copoului, cu o bucată de loc, a treia parte dintr-același sat, din Piscani, ce-au răscumpărat domnia sa, Costantin Duca v(оie)vod, de la Frangoli ce-au fost vameș, precum îi scriu dréseli; și iarăși s-au mai miluit sv(î)nta m(ă)n(ă)stire Copoul cu dzece boi și cu dzece iape și cu patrudzeci de stupi și cu cincidzeci de oi.

Așijdere s-au mai dat sv(i)nte(m)(ă)n(ă)stiri și un sălaș de țigani, anume țiḡanul ...¹ și cu țiḡanca lui ...¹ și cu feciorii lor care sîntu drepti șerbi țiḡani din țiḡanii domnești.

Așijdere s-au m(i)l(o)stivit domnia sa și au miluit și pre doi preuți și un diacon ce vor fi de slujbă la sv(i)nta m(ă)n(ă)stire să li să dea cîte treidzăci de lei, din an în an, de la camăna cea mare, să le fie pentru îmbrăcăminte; și acești bani să nu să dea la mîna egumenului, ci să s(e) dea la mîmile preuților și a diaconului cine vor fi.

Și iarăși au mai dat și cîte două ocă de untu de lemnu de la vama cea mare să fie pentru candelile de ars în svînta biserică.

Așijdere s-au m(i)l(o)stivit domnia sa și au mai miluit sv(i)nta m(ă)n(ă)stire Copoul ca să fie de poslușenie și cu treidzăci și una de case de oameni ruși, cari i-au fost scos domnia sa de suptu sabia leșilor, că era să piară toți, pentru că s-au fost sculat asupra leșilor, care sîntu scriși anume, și ei și femeile lor, în ispisocul lui Costantin Duca v(oi)e(vod).

Pentru aceea, și domnia mea, dacă am vădzut acest ispsoc de miluire și de întăritură sv(i)nte(m)(ă)n(ă)stiri, ce scrie mai sus, Copoului, am crezut și dăm și domnia mea și întărim sv(i)nte(m)(ă)n(ă)stiri, cu toate cîte sîntu scrise mai sus, cu ocină și cu bucat(e) și cu vecini și cu țiḡani și cu alte adétiuri ce-s pomenite mai sus, anume ca să fie și de la domnia mea miluire și întăritură, în veci.

И ин да с(а) не ѱмншаєт
Ѿ ꙗко, лѣт(о) хъсвѣ ман ꙑ.

Иѡ Миѡан Ръковицъ воевода <m.p.>.

Гавин ѱрикар <писал>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 12. Ispisocu de întăritură pentru o bucată de loc din hotar(ul) tîrgului și pentru Rufeni, satul Copoului, <tradus de altcineva în grecește>, 7212/1704 maiu 3. N. 6.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cemeală.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 150 v. – 151 r., nr. 12 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 80, nr. 318 (rez. dezv. după Ms. nr. 578).

¹ Loc liber.

Mihai Racoviță voievod îl împuternicește pe Izechiil, egumenul M-rii Copou, să apere de încălcări hotarul din jurul mănăstirii și cel de la Rufeni și Piscani.

† Иѡ Миѡан Ръковицъ(ъ) воевода, Б(о)ж(і)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)даръ Земли Мѡлдавскии. Dat-am cartea domniei mele rugătorului nostru, lui Izichiil egumenul de la sv(i)nta(m)(ă)n(ă)stire de la Copou să fie volnic cu cartea domniei mele a-și apăra ocina ce este împregiurul Copoului, pre undi iaste loc de ț(a)rină și de fînaț și să apere și la Rufeni și la Piscani și să risipească toate odăile, cîte vor fi pe locul m(ă)n(ă)stirii, să scoată toate vitele, ori boierești, ori negustorești, ori turcești, ori a cui ar hi și orice feliu de vite, toate să le scoată, să nu calce, nici să strice ț(a)rîna și fînațul, și să-și apere și rediurile ce vor fi pre locul m(ă)n(ă)stirii, nime nemică să nu taie.

Și nime să nu stea împotriva cărții domniei mele.

8 Ис, л(ѣ)т(о) хзсві маи і.

<Pe verso, rezumatul grecesc al actului și data, scrise în a doua jumătate sec. XVIII>: 7212 <1704> mai 5 (*sic*). No. 5.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

265

1704 (7212) mai 21, Iași

Neculai Bălăur vinde lui Neculai lemnar o casă „despre Păcurari“, cu 5 lei și jumătate.

† Adecă eu, Neculai Bălăur, scriu și mărturisesc cu acest adevărat zapis al meu, de nime silit, nice asuprit, am vîndut o cas(ă) carea am avut aici, în Ieși, care cas(ă) mi-au fost și mie cumpăratură. Și casa este din sus despre Păcurari, de la vale de Drumul cel Mare, între rîpi. Și o am vîndut lui Neculai lemnariului dumisale lui Ilie spătariului celui mare, cas(a) cu loc cu tot cît este, ca să-i fie lui și femeii și cuconilor, în veci, moșie; și o am dat drept cinci lei și giurătare.

Și la tocmala noastră s-au prilejit preutul Dumitrașco de la S(ven)ti Niculai de Sus, și Arsenie Harhaz, și Toader Gherghina zet Hoiungului, și Gheorghită, și Iftenie, car(i) au vîndut cas(a) nainte mie, și Condrea, și Dumitru, și Simion, și Ștefan, și Dumitrașco brat Neculai și alți oamen(i) bun(i), cari mai gios sîntu iscăliț(i).

Si pentru credinta, ne-am pus degetul ca s(a) fie de credinta.

8 Ис, а(ѣто) зсві маи ка.

Neculai Bălăur¹.

Iftimi joldunar¹; 43. Arcenie Xapx43, uca43 <m.p.>; Toader Gherghina¹; Dumitru¹; Dumitrascu¹; Condrea¹; Stefan¹; Gheorghe Cucu43r43; Simion¹.

† Si eu, Ion diiacon ot S(ven)ti Neculai Vis, am scris zăpăsul.

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: Zapisul lui Nicolai Bă<la>²ur.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: No. 1. Din 7212 <1704> mai 21. Arată că casa cu locul este între rîpi.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXL/167. Orig., hîrtie (29,4x21 cm.), cerneală neagră, nouă amprente digitale.

Ibidem, A.N., MDXXXIX/9, nr. 17 (rez. din sec. XIX, cu văleatul greșit: 7219)

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 83, nr. 328 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Omis; v. mai sus.

266

1704 (7212) mai 30, Iași

Mihai Racoviță voievod judecă pricina dintre Manolachi Hrisoverghi fost mare comis și Ștefan Luca al doilea vistiernic pentru un loc de casă pe Ulița Mare din Iasi.

† Иѡ Мѣхѡи Раковици воевода, Б(о)жї(е)у м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ
Земли Молдавскии. Adec(ă) s-au pîrît de fați, înnainte domnii méle și a tot Sfatul

224

nostru, credincios boiarinul nostru dumn(ea)lui Manolac(he) Hrisoverghi biv vel comis cu boiarinul nostru Ștefan Luca ftori visternic pentru un loc de cas(ă) ce au cumpărat boiarinul nostru Ștefan Luca ftori vistiernic în târgu în Iași, pe Ulița Mare, de la Sandul Crupenschii biv vel medelnicér, car(e) loc de cas(ă) iaste între casa lui Enache gramaticul, socrul lui Ștefan visternicul al doile, și între casa Ghicăi vod(ă).

Și tîmplîndu-s(ă) de i-au dat danie doamna lui Gligori vod(ă) acél loc de cas(ă) care au fost a Ghicăi vod(ă) boiarinului nostru, lui Manolache Hrisoverghii comisul, deci dumn(ea)lui opriia acél loc a lui Crupenschii medelnicériul dzicîndu că nu încape altul făr(ă) de dumn(ea)lui să-l cumpere.

Pentru acesta lucru, domniia mea le-am ales giudécata pe dreptate ca să-și ia visternicul al doile giurm(ă)tate de loc despre casa a socru-său, lui Enache gramaticul, și giurm(ă)tate de loc să-și ia Manolache comisul despre casa Ghicăi vod(ă), ce iaste danie. Și s-au pus și dzi denainte domniei méle ca să-i întoarcă pe giurm(ă)tate bani Manolache comisul lui Ștefan visternicul pîn-în doa săptămîni. Iar nedîndu-i banii la dzi, să fie rămas. Deci cîndu au fost la dzi, într-acéa dat(ă) nu i-au dat banii; și l-au mai așteptat o lun(ă) peste dzi și tot nu i-au dat banii. Și iarăși și-au mai pus dzi și al doile rîndu denainte dumisale lui Ion Buhuși biv vel log(o)f(ă)tu și lui Toadér Sturdzii biv ftori păharnic, cumnaților săi, cum că va da banii pîn(ă) într-o săptămîn(ă). Și au trecut peste dzi încă mai multu de o lun(ă) și banii tot n-au mai dat. Și și-au mai pus dzi și al treile rîndu, mîrgîndu la Țar(i)grad, dzicîndu că la adzi va da banii giupînés(ei) dumisale. Și trecîndu peste dzi cîtăva vremé au trimis boiarinul nostru Ștefan Luca visternicul un om a dumisal(e) și la giupînias(a) dumisal(e) ca să-i dea banii. Și nici atuncea n-a vrut să-i dea banii, dzicîndu că va da dumn(ea)lui comiul Manolache; cîndu va vini de la Țarigradu.

Pentru care lucru, domniia mea am socotit depréun(ă) cu tot al nostru Sfat și l-am dat rămas pre Manolache comisul ca să nu mai aibă treab(ă) cu acél loc de cas(ă), pentru căci în trei rînduri ș-au pus dzi și banii tot nu i-au mai dat. Și de acmu înnainte să fie acél loc de cas(ă) a boiarinului nostru, lui Ștefan Luca ftori visternicul al doile(a), căci dumn(ea)lui s-au îndreptat, iar Manolache comisul au rămas de toată legea a țărî. Și această pîră să nu să mai pîrasc(ă) în véci peste carte domnii méle.

Оу Мѣ, л(ѣ)т(о) хъѡѣ ман ѧ.

Иѡн Бѹхѹш бие лог(о)ф(е)т въ Диван <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Ispisoc pe locul de cas(ă) ce-am cumpărat de la Cruperschi jitnicerul ș-apoi să sculas(e) Manolachi să m(ă) scoaț(ă) și l-am rămas.

<Scris la mijlocul sec. XIX>: No. 4. Carte de la domnul Mihai Racoviță vod(ă) de giudecata ce au fost între Manolache Hrisoverghi comis și Ștefan Luca vt(ori) vist(iernic) pentru un loc de cas(ă) pe Ulița Mari, în târgul Ieșii. 7212 <1704> mai 30.

Arh. St. București, A.N., CCXLIX/6. Orig., hîrtie difolio (35×23,4 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu, timbrat, avînd pe scutul heraldic capul de bour, cu steaua între coarne, cu sabia în dreapta și buzduganul în stînga, casca cu coroană timbrînd scutul, lambrechinii înconjurîndu-l, iar anul 1703 încadrînd coroana deschisă; în exergă, între două cercuri perlate, legenda: † Іѡ Мѡхѡи Рѡковѡицѡ воєвѡдѡ(ѧ), Божіѡ мѡлостіѡ, господарь З(ѣ)мѡѣ Мѡлѡдавѡиє; септєврю († Io Mihai Racoviță(ă) voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei; septembrie).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 84, nr. 330 (rez. dezv. și descrierea sigiliului) și p. 85 (foto.).

Mihai Racoviță voievod judecă pricina dintre Ilie cizmar și mama lui vitregă, Sanda, pentru niște case din mahalaua Cizmărie, dînd cîștig de cauză celui dintîi.

† Иѡ Миѡан Раковницъ(ъ) воевода, б(о)ж(іею) м(и)лост(ію) г(о)сп(о)даръ Земли Мѡлдавскон. Facem șt(i)re cu această carte a domniei meli pentru multă pîră ce au avut de față înaintea Divanului dumnei mele Ilie cizmariul de aicea, din Iași, cu maștehă-sa Sanda, care au ținut-o Ionașco Școpul, tatăl lui Ilie cizmariul, pentru niște case din Cizmărie cu loc cu tot, arătîndu maștiha lui Ilie o diată de la tatăl lui Ilie cum au lăsat tatăl lui Ilie acele case să fie a maștehă-sa și a ficiorilor celor de apoi ce sîntu făcuți cu mașteha lui Ilie. Iară Ilie așa dede samă: cum acel loc n-au fost a tătîne-său ce au fost a maică-sa, a Guluții, cumpărat pe banii mîne-sa, pentru căci că, împreunîndu-se maică-sa Guluța cu tată-său, cu Ionașco, au avut Guluța un loc de casă în Tîrgul Făinii și l-au vîndut Ionașco, tatăl său, în 230 lei, și giumătati de bani au dat unii surori a Guluții, iară giumătate de bani i-au luat Ionașco, tatăl lui Ilie, și au cumpărat acel loc din Cizmărie, în 40 lei, și au făcut acele cas(e); iară cu alți ban(i) s-au hrănit, pe cum au arătat Ilie și zapis cum iaste locul a mîne-sa.

Și încă am trimis domnia me și pre boiarii noștri, vornicii de poartă, și așea au mărturisit și ei înaintea Divanului, cum toți ulicénii au mărturisit, că au fost acel loc din Cizmărie cumpărat pe banii mîne-să, Guluții; de care lucru am socotit domnia me împreună cu tot Sfatul nostru și de vrême că <a>u fostu moșie a maicii lui Ilie, a Guluții, n-are parte mașteha, nici feciorii cei de apoi, într-aceia moșie; și am dat rămas pe Sanda, mașteha, cu feciorii ei cei de apoi să lipsască din casă și din moșie din Cizmărie, să nu mai aibă treabă; și i s-au luat și scrisorile de la mîna ce au avut ea, numai diata de la tatăl lui Ilie nu s-au luat, căci că ea au tăgăduit de au dzis că s-au pierdut ieșindu de la Divan. Deci, de s-ari ivi cîndva să nu s(e) ție în samă, căci că au fost făcut-o Ionașcu rău, că n-au avut treabă cu moșiia, că n-au fost a lui, ce au fost a femeii lui, a Guluții, maicii lui Ilie. Și așea s-au dat rămas Sanda, mașteha, cu feciorii ei; și cîte giudecăți au mai fost pînă acmu să nu mai hie, că s-au încheiat toate cu această carte a domnii meli. Această pîră să nu se mai pîrască nici dănăoară, în veci. Acesta scriem.

У Пс л(ѣ)т(о) хъсвѣ ман л.

<Scris de altă mînă>: Toț(i) frații să aibă parte.

† Иѡн Бѡхѡш Бѡв лог(о)ф(е)т въ Дѡван <m.p.>.

<Pe recto-ul filei a doua, sub sigiliul Porții domnești>: Дѡрничѣ глѡтніи.

<Pe verso-ul filei a doua, scurtă însemnare în limba armeană>.

Muzeul de Istorie a Moldovei – Iași, Inv. nr. 10530. Orig., hîrtie difolio (33,8×22,9 cm.), restaurat, cerneală neagră, sigiliu domnesc (4,8 cm.) aplicat în cerneală roșie, neclar; pe recto-ul filei a doua, sigiliul rotund al Porții domnești (3 cm. diam.), în cerneală neagră, avînd între brațele unei cruci slovele: ППНР (P(e)ce(tea) P(o)r(ții)).

Hrisanth egumenul și soborul M-rii Sf. Ioan Zlataust vînd lui Vasile croitor un loc de casă în Cizmărie, pentru 20 de matce de albine.

† Adeacă eu, ier(o)monah Hrisanth, egumanul, și cu tot săborul de la sf(î)nta m(ă)n(ă)st(i)r(e) a lui S(ven)ții Ioan Zlataust din tîrgu din Iași, scriem și mărturisim cu

acest zăpis al nostru la mîna lui Vas(i)lie croitorul precum să s(e) știe că, avînd sf(î)nta mănăstir(e) un loc pustii, de nișt(e) cas(e), din dosul dughénilor a Cizmării și pe lîngă Baltă, car(e) loc l-au dat danie sf(i)nteii m(ă)n(ă)st(i)rii Iorga Mințea, iar Iorgăi i-au fost cumpăratură de la Fisîtul vornicul.

Deci, fiindu acél loc tot pustii de cînd l-au dat danie și neavîndu sf(î)nta mănăstire nici un folos de acél loc, am socotit cu tot săborul de l-am vîndut lui Vas(i)lie croitorul, drept 20 matce stupi, carii ne-au dat la sfînta m(ă)n(ă)st(i)ră, ca să s(e) mai ajutorească la bucate.

Deci, de acmu înnainte ca să-i aibă Vas(i)lie a-și face cas(e) pe acél loc și să s(e) știe că l-am vîndut cu măsură șapte stînjine de crumédiș, den hudița Cizmării, car(e) iaste între casa lui Ionașco și Lupul despre ameadzănoapte, și între locul acesta cît vor cuprinde acei șapt(e) stînjini spre Baltă, ce iaste pe denaintea acestui loc. Iar în lungu, șapte stînjini p(o)l, începînd măsura dispre apus, din dugheana cizmarilor ce sîntu a mănăstirii Gălății, spre răsărit, iarăși spré locul mănăstirii Gălății. Afta loc i-am dat pre acei 20 stupi ce ne-au dat la sfînta m(ă)n(ă)st(i)ră.

Pentru acéa, de acmu înnainte să-i fie moșie în véci, și lui, și cuconilor dumisali.

Și acest zăpis l-am făcut denainte a[l] dumisali lui Iani Berdii staroste de neguțitori și altor neguțitori și mahalagii, carii s-au iscălit mai gios.

Pentru acéa, și pe urma noastră, cini ar hi egumen la sfînta m(ă)n(ă)stiră să n-aibă a strica aceasta vîndzare a noastră, căci mulți ani au stătut acel loc pustii și n-au adus mănăstirii nici un folos, căci au fost un loc închis, și n-au fost nici de o treabă.

Și pentru mai mar(e) credința, am iscălit cu tot săborul.

Și eu, Axintie diiac de cămară, am scris zăpisul cu zisa egumănului ot S(ven)tii Ioan, ca s(ă) să știe.

Оу Иѣ, а(ѣ)т(о) хъсѣи юн(іе) кѡ.

† Кѡстантин Ѥрсани (?) искал <m.p.>; Γγουμενος Χρισανθ πρωμοναχος, στεργα τα ανοθεν <m.p.>; ... ιρομοναх...¹ <m.p.>; † Ηοανης σταρωστας <m.p.>; † Λογγѣως, μαρτηρας <m.p.>; † Γѣωργѣς, μαρτηρας <m.p.>².

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Pentru loc de la Sfeti Ion, egumănul vechi, a casii de cumpăratur(ă) di la baș Ștircă.

Arch. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, L/50. Orig., hîrtie (34,1×22,5 cm.), cerneală neagră.

¹ Neclar.

² Egumenul Hrisanth, ieromonach, de față la cele de mai sus <m.p.>; ... ieromonah... <m.p.>; Ioanis staroste <m.p.>; Loiz, martor <m.p.>; Ghiorghis, martor <m.p.>.

Andrei lăutar domnesc și soția sa, Titiana, vînd lui Cîrstea comișel domnesc o casă, cu 15 lei băuți.

Un zăpis de la Andrei lăutariul domnescu și cu femeia lui, Titiana, precum au vîndut o casă cu loc cu tot pe cît ține ograda. Această casă cu loc au vîndut-o Cîrstei comișelul domnescu, drept 15 lei băuți.

Și zapisul s-au făcut dinainte a mulți oameni buni, care s-au iscălit.

7212 <1704> iulie 22.

Drențe¹; Titiana¹; Ion simanu¹; Petre simanu¹; Neculai zet Drențe¹; Anița¹; Matei¹; Stoian.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 13, f. 10 r., nr. 28. Rez. în Condica M-rii Bărboiu, scrisă de Costantin Polimaz logofăt în 1796 octombrie 14.

EDIȚII: Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 51 (menț.); Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 177, nr. CIII (același rez.).

¹ Se indică locul amprenteii digitale.

270

1704 (7212) iulie 30

Mihai Racoviță voievod scutește de toate dările și angheriile cinci argați care aduc butuci la feredeul M-rii Trei Ierarhi din Iași.

Altă carte asemenea, tot de la Mihai Racoviță v(oi)e voda¹, iară pentru cinci argați, unde-ș(i) va afla egumenul, să-i aducă să fie pentru treaba feredeului, de adus butuci, și vor fi scutiți de toate angheriile câte s-au pomenit la carte mării sale Costandin Duca v(oi)e voda².

Din let 7212 <1704> iuli 30.

Cu iscălitura și pecete mării sale³.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 102 v., nr. 5. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 89, nr. 344 (rez.).

¹ V. doc. precedent din condică (1703 (7212) decembrie 4, nr. 247 din acest volum).

² V. doc. din 1703 (7211) mai 28, Iași (nr. 226 din acest volum).

³ Mențiunea copistului.

271

1704 (7212) iulie 30, Iași

Mihai Racoviță voievod scutește de toate dările și angheriile zece lemnari de la feredeul M-rii Trei Ierarhi, iar pe un chiulhangiu și un ispravnic de la același feredeu îi scutește de ruptă.

† Иѡ Мѣхѡи Рѣн(о)виц(ъ) воевода, Б(о)жїею м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавским. Scriem domnia mea la boiarii și la toți slujitorii cari veți înbla cu toate slujbile a domnii meli. Vă fac șt(i)re tuturor cum că domnia mea am dat această carte a domniei mele rugătorului nostru Cozmii egumenului de la Trii Svetiteli ca să fie tare și puternic cu carte domnii mele să-ș(i) afle dzece oameni lemnari pentru treaba feredeului ca să aducă de om câte un car de butuci pre săptămînă; și acei dzăci oameni butucari vor hi în paci di toate dările și angheriile de câte sint pre alții în ț(a)ra domnii meli: nici la ruptă nu vor da, nici la sulgiu, nici la iliș, nici la podvodzi, nici la conaci, nici la un lucru domnescu să nu-i învăluiască nime, căci domnia mea m-am m(i)l(o)stivit și i-am iertat de toate dajdile, numai ei să hie de treabă feredeului ca să aducă butuci, precum mai sus scriem.

Iar cine s-ar ispitii să le facă vrun val peste carte domnii meli: ori boiari, ori slujitori, ori cini ari hi, unii ca aceia vor fi de mari certari di la domnia mea. Într-alt chip nu va fi.

228

Așijderi, să fie în paci de ruptă și un chiulhangiu și un ispravnic, care va hi la feredeu, pe cum mai sus scriem.

У Ис, лѣто хъсѣ юл(іе) лѣ.

Иѡ Мнѡди Рѣкѡвнѣ(ѣ) боевода искал <m.p.>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cernelă.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 102 v. (rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 89, nr. 344 (rez.).

272

1704 (7212) august 3, Iași

Măricuța, soția lui Iane Țiganul fost staroste de blănari, și fiii ei vînd lui Iane Cațichi blănar și soției sale Axinia cinci locuri de dugheni pe Podul Hagioaiei din Iași.

† Adecă eu, Măricuța, fămeia lui [lui] Iane Țiganul ce-au fost staroste de blănari, și cu ficiorii miei, anumea: Iorga, și Vas(i)lache, și Costantin și Dochița, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru precum să s(e) știe că, de nimea siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie ce ne-au rămas de la părintele nostru, Iane Țiganul, cinci locuri de dughene ce-am avut pe Podul Hagioaie, între Costanda neguțitorul, dispre răsărit, iar dispre apus, între dughenile Cetățui.

Deci, dintr-aceste cinci locuri de dughene am mai vîndut 2 locuri de dughene despre apus: un loc lui Costantin bărbierul și un loc lui Iane Cațichii blănarul; iar un loc de dugheană ce iaste în mijlocu l-am vîndut dumisal(e) Axiniei și ficiorului ei, lui Ion, drept cincidzeci de lei, bani gata. Și locul dughenii iaste de doi stînjîn(i), în frunte uliști de largu ca și celelalte dughene ce mai sînt alătura, iar în lungu pre cît vor fi din dos și ale noastre ce-au mai rămas nevîndute, pîn-în locul popii lui Pavăl. Și ne-au dat d(u)mnealor banii deplin la mînule noastră acei 50 lei.

Pentru acéea, ca să le fie de-acum înainte acel loc de dugheană, dreaptă ocină și moșie, <lor> și ficiorilor dumilorsale, în veci.

Și la acest zapis s-au tîmplat oameni buni, tîrgoveți și mahalagii de pen pregiur, cari s-au iscălit mai gios; și noi, vînzătorii, ne-am pus degetele, ca s(ă) să știe.

Și eu, Axinte diiacul, am scris zapisul cu voia lor, a[l] tuturor, ca să fie de credință.

Оу Ис, въ лѣт(о) хъсѣ август ѿ.

† Eu, Măricuța¹; † Iorga¹; † Vasilache¹; † Costantin¹; † Dochița¹.

Costantin sin Petre Bou¹; Costache croitor, vecen aprop(e)¹; Ion blănar¹; Bota vornic²; Бежан Худѣч дворник глотн(и), искал și martor <m.p.>; аз, Иандрен, m-am prilejit, дворник <m.p.>. Și eu, Neculai megiiăș, martor¹; Gavril m-am tîmplat, zet Ion ...³.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXXI/122. Orig., hîrtie difolio (34,6x22,6 cm.), filigran, rupt la îndoituri, lipsă o treime din fila a doua, cernelă neagră.

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu inelar octogonal.

³ Rupt.

273

1704 septembrie 1

Epitropii bisericii Sfinții Theodori dau negustorului Iane Vlahul un loc de dugheană, cu bezmen de 20 de lei.

Adecă noi, preoții și epitropii de la biserica Sfinților marilor mucenici Teodor Teron și Stratelat, ce iaste aice în Iași, adevărim cu această scrisoare a noastră la mîna dum(i)sale giupînului Iane Vlahul neguțător, să se știe, că avînd sfînta biserică un loc de dugheană lîngă țînterim în marginea uliței, ce s-au măsurat și s-au aflat în lungu pol (?) stînjeni și în curmeziș 4 stînjeni; și, fiindcă acest neguțător și mai înainte, la tocmitul bisericii, au ajutorat ca un creștin cum i-a fost cu puțință și acum făcînd cerere să-și facă dugheană pe acest locu ce se arată mai sus prin știre și blagoslovenie preosfinții sale părintelui mitropolitului ca să-și facă dugheană băcălie și pe tot anul să dea la sfînta beserică besmenul locului 20 lei bani gata, vin, o ocă undelemnu pentru candelă, 2 ocă ceară, după cum hotărăște prin zapisul său ce-au dat la sfînta biserică, avînd și această tocmală, ca dugheana aceasta să o stăpînească în toată viața sa și pe urmă neam de neamul său să o stăpînească fără supărare despre nime, însă dînd cele hotărîte pe an la beserică.

Așa au fost tocmala și așa să se urmeze; fie în veac.

Eu, égomenu călugheru.

1704 sept(embrie) 1.

Eu, preut Toader ot Sfent(i) Feodor.

Eu, preutul Nicolu ot Sfent(i) Feodor.

Eu, preutul Moisei ot Sfent(i) Feodor.

Eu, Nicula, ot Sfinti Feodor.

Eu, preot Știrbei.

Ierei Gligore iconom ot <Sfeti Feodor> m-am tîmplat.

Sava Marigan, mazil.

Timofti biv vel starosta.

Apostol diacul za divan am scris.

Acta Prof. dr. Ilie Mînea. Copie modernă (la Arh. St. Iași, sub dată).

274

1704 (7213) septembrie 12, Iași

Mihai Racoviță voievod confirmă scutirile acordate de unii domni anteriori mănăstirilor Galata, Barnovschi, Sf. Sava, Cetățuia și Bîrnova din Iași și mănăstirii Sf. Gheorghe din Galați, închinată Sfîntului Mormînt.

† Io Mihai Racoviță voevoda, b(o)¹jiieiu m(i)¹l(o)¹stiiu, g(o)¹sp(o)¹d(a)¹ru Zemli Moldavscoi. Facem știrea cu această carte a noastră tuturor cui să cadia a ști: de

230

vreamia ce Sf(ă)'ntul și de viață dătorul Mormîntul Domnului nostru lui I(su)s H(risto)s iaste maica a tuturor sf(i)'ntelor besearici, n-au vrut dar Dumnedzău cu altu mijloc să facă chivernisala Sfintei Besiareaci fără căt cu milostenia pravoslavnicilor creștini, pentru că și Sfinții Apostoli strîngea milostenie și încă prin multe cetîți și sate au aședzat orînduită milostenie ca să margă la Sf(ăn)'tul Sion, care și Sf(ă)'ntul și fericitul Pavăl o au numit blagoslovenie.

Și dup(ă)' acieaia, moșii și strămoșii noștri și toți pravoslavnicii creștini, și mai ales de aceștea pfereciti și samodrăjiți înpărați și luminați domni și cinstiți boiari cu multe fialiuri de daruri și cu xenodohii, adec(ă)': case de priimirea streinilor, și cu alte mari milostenii au cinstit și au slujit aciaștii blagoslovitei Mitropolii care iaste maică tuturor besearicilor creștinești. Iar în vreamile ceaste de apoi, lipsindu acei pravoslavnici înpărați carii era sprej(i)'nitori și agiutitori aciaștii sfintei cetîți, acmu dară într-aciaste vreami, cu vreară dumnedzăiască coronindu-să luminați și pravoslavnici domni în țara noastră a Moldovei, așjidiarile și mulți din cinstiți boiari cu dani, cu bani și cu multe fealiuri de lucruri au miluit și cu mijlocul aciaștia milostenii pururea să înblănzăscu aciale fără credință neamuri și să biruescu vicleșugurile ereticilor și să păzească casa Dumnedzăului lui Iacov întreagă cu toată plinirea ei, cum și până acmu să află și iaste cunoscută în toată besearică (sic)² lui H(risto)s.

Acmu dară, de la o samă de vreamia, din zavistie diiavolului slăbind aciast pămînt din tîmplarea oștilor și de alte, așia și-ntr-acesta chip și mănăstirile carile sînt închinat la Sf(ă)'ntul Mormînt au slăbit, căt să află la cumpânî, și milostenie carea mergea din țara noastră la Sf(ă)'ntul Mormînt să lipsască. Și așea fiindu, miluit-au Dumnedzău dea au venit aici sufleatiascu părintele nostru, preafericitul chir Dosithei patriarhul al sfintei cetîți a Ierusalimului, și aflîndu mănăstirile a Sf(ă)'ntului Mormînt întru marea neputință, pentru căci și căte bucate și lucruri ce-au avut să aflî în datorie ca aceaia căt nu-i în putință să chivernisască; și iarăși căte mănăstiri să aflî neîndatorite, încă să lipsescu de bucatiale lor, pentru căci au vîndut din bucate ce-au avut și au dat în nevoile ț(ă)'rî.

Vrut-au dar sf(in)țiia sa ca să le aședză și să le îndreaptedză după putință aceastea sfinte mănăstiri a Sf(ă)'ntului Mormînt; iară pentru mănăstirile ce sintu la munte: Bistrița, Probata și Tazlăul, carile să aflî lucrurile ce-au avut și dobitoacele lor mai multe decât cîndu s-au închinat la sf(i)ntiia sa patriarhul, și, plătindu datorile și nevoile carile au avut, după aceaia iar le-au lăsat sfînțiia sa întru stăpînirea noastră, precum au fost și mai nainte, de vreamia că la mănăstirile ce sînt la munte călugării greci s-au socotit ca nu sînt putincioși a chivernisi.

Iară acialea 5 mănăstiri carile sînt aici, în Iaș, și S(vea)tăi Gheorghie la Galați le-au poprit sfînțiia sa patriarhul ca să să afle supt stăpînirea Sf(ă)'ntului Mormînt, precum au fost și mai înnainte vremea, adecă: Galata, Barnovschii, S(ven)tăi Sava, Cetîțuia, Bîrnova și S(ven)tăi Gheorghie la Galați, carele, măcar că datorie nu au, iar încăș în mare lipsă să află, de vreamie ce ș-au vîndut bucatele și au dat la nevoile ț(ă)'rî și a vreamilor carile sînt adeverite întru toț.

Pentru aceaia, rugându-ni-să noaî ca să păzim cinstea care au avut strămoșii noștri cătră Sf(ă)'ntul Mormînt și să aflăm mijloc ca să lea dea întrepțm și să le

aședzăm, socotit-am daar că pofta preafericitului părintelui nostru sfinții sale patriarhului iaste cu calea și cu bună socoteală¹, așa și boiarii carii sînt la țari mazili, aședzat-am și am adevărit într-acesta chip pentru aciaște șasea m(ă)¹n(ă)¹stiri carile s-au ales la Sf(ă)¹ntul Mormînt: domnia nicea odată bani în datorie să nu ceaia de la egumeni, nici mulți, nici puțini, măcar la cea nevoia ari veni pămîntul nostru, și mănăstirile aceaste și egumenii acestor șasea m(ă)¹n(ă)¹stiri să aibă pacea.

A doa: de vreme ce m(ă)¹n(ă)¹stirile acmu sintu în mare slăbiciunia, și înnoindu-le sfinția sa și aducându-le la oarece aședzare, să nu aibă a da mai mult darea la Visterie atuncea fără cât s-au aședzat acmu: 40 ug(hi) Galata într-un an, 40 ug(hi) Barnovschii într-un an, șasea ug(hi) S(ven)tăi Sava într-un an, 16 ug(hi) Cetățuia într-un an, 8 ug(hi) Bîrnovschii într-un an, 12 ug(hi) S(vea)tăi Gheorghe ot Galați, într-un an. Și aceas(ta)¹ să fie pentru ca de s-ar și mai înmulți venitul mănăstirilor și bucatiale lor să nu aibă a lua mai mult la Visterie fără cât precum sint aședzate, că, luîndu-să mai mult, va aducea mare pagubă Sf(ă)¹ntului Mormînt, și spre noi și spre episcopi și spre boiarii noștri greu păcat; numai venitul ce-ar fi să margă la Sf(ă)¹ntul Mormîntu pentru cînste ț(ă)¹rîu noastrea și pentru veacinicî pomianirea a noastră și a părinților și a moșilor și a strămoșilor noștri.

A treia: pentru iarăș pomeanitale mănăstiri și pentru oamianii carii sint vecini a sf(i)ntialor mănăstiri, să aibă pururea, fiindu vecini ori într-un sat ori în multe sate a fiișteacarea mănăstiria de aciaște: 56 de oamiani Galata, 41 oamiani Cetățuia și cu Hlincea, 9 oamiani Bîrnova, 43 oameani Barnovschii la Șipote, 18 oamiani tij Barnovschii la Volcineț, 77 oamiani tij Barnovschii la Toporăuți, 3 oamiani a lui S(ven)tăi Gheorghe la Galaț, 9 oamiani S(ven)tii Sava. Aflat-am și pentru ciate cu calea și cu bună socoteală aceaști oameni acestor pomenite 6 m(ă)¹n(ă)¹stiri să dea Visterii de om câte doi galbeni și giu(mă)¹tate într-un an; însă acești bani să-i dea de patru ori pe ciferturi, și m(ă)¹n(ă)¹stirile iară să dia pe ciferturi.

Așijdeari, aciaște sfinte m(ă)¹n(ă)¹stiri avându vecini fugiț prin multe locuri, deci, cându vor veni vreunii de aceaia, să aibă egumenii a-i aducea la Visterie și să lea ia pecetluituri și, după aceaia, să să aședzea la satiale lor și să aibă a da și aceia ca și ceaialați oamini câte 2 ug(hi) pol de om într-un an.

Și, osebi de aciaște, începându unii a face rău obicei de lua gorștină de oi de la aceaste sfinte m(ă)¹n(ă)¹stiri a Sf(ă)¹ntului Mormînt, de care de acmu înaintea nici într-un chip aceasta să nu mai fiia, ce să fie bucatiale m(ă)¹n(ă)¹stirilor în pace de gorștenă, precum arată cinstite cărți a luminați și a răpăosați domni ce-au fost înainte de noi. Și iarăși încă aceaste sfinte m(ă)¹n(ă)¹stiri carea sintu pomenite mai sus să aibă a lua de la aciaști pomeniți oamini a m(ă)¹n(ă)¹stirilor fără de nici o înprotivirea deseatin(ă)¹ de stupi și gorștin(ă)¹ de mascuri și gorștini de oi.

Așijdearele, iarăș într-aciaște pomenite sate a sfintialor mănăstiri nicea un fial de globnici sau giudecători să nu întrea: nici vornici, nicea părcălabi, nicea solari, nici alți oamiani domnești, nici boiarești, și nici să-i giudicea, nice să-i globască, fără numai egumenii lor să le fie cercători și giudecători, să cearce pre cei vinovați, osebit de să va întîmpla vreo greșală mare, cum de moarte de om sau de furțișag, care să cuvine a să căota cu Divanul domnesc, precum iarăș arată cărțile acialor mai nainte domni.

Așijdiare, iarăși dintr-aceaste pomenite sate, cai de olac sau podvodzi sau solîrie sau alte angherii ce-ar fi pre alții în ț(a)rî, nimea să n-aibă a lua, nici a supăra, ca să fie satile m(ă)¹n(ă)¹stirilor în paci de toate de aciaște.

<https://biblioteca-digitala.ro>

Se ubo mi, Misail arhiepiscopă i mitropolit Suceavschii, i Lavrintie episcop Romansehii, i Ghedeon episcop Radovschii, i Varlaam episcop Hușchii, i Antioh Jora vel logofăt, i Ion Buhuși biv vel logofăt, i Iordachii Ruset vel dvornic Dolnei Zămli, i Lupul Bogdan vel dvornic Vișnei Zămli, i Pavăl Ciocărlan biv vel vornic, i Lupul Costachi hatman i părcălab Suceavschii, i Neculai Costin biv vel hatman, i Manolachi Rușet vel postelnic, i Panaiote biv vel postelnic, i Dumitrașco Cuza biv vel spatar, i Savin vel ban, i Dumitrii Mavrodin vel păharnic, i Ilie Cantacuzino biv vel ceașnic, i Ion Paladie vel vist(iernic), i Gheorghie Apostol biv vel visternic, i Dumitrașco Racoviță vel comis, i Ilie Catargiul biv vel comis, i Ștefan Silion vel medelnicer, i Dediul biv vel medelnicer, i Darie Donici vel cliucer, i Ion Sturza sârdar, i Neculai Iani vel sulger, i Pavăl Rugină vel jignicer, i Ștefan Luca ftorii visternic, i Costantin Costachi treteie logofăt i ini boieri ot dvor ego milosti gospodarschii. Facem știre cu aceasta scrisoare a noastră tuturor cui se cade a ști: de vreme ce sfântul și de viață dătătoriu Mormîntul domnului nostru lui I(su)s Hristos este maica tuturor sfîntelor biserici, n-au vrut dar Dumnezeu cu alt mijloc să facă chivernisala Sfintei Biserici, fără cât cu milostenia pravoslavnicilor creștini, pentru că și Sfinții Apostoli străngea milostenie, și încă de prin multe cetăți și sate au așezat orânduită milostenie¹ ca să meargă la Sf(întul) Sion, carii și Sfîntul și fericitul Pavăl au numit-o blagoslovenie.

Și după aceia, moșii și strămoșii noștri și toți pravoslavnicii creștini, și mai ales de acești prefericiți și samodrăjăți împărați și luminați domni și cinstiți boeri, cu multe feliuri de daruri, și cu csenodohii, adecă: case de primire streinilor, și cu alte mari milostenii au cinstit și au slujit aceștii blagoslovitei Mitropoliei, care este maica tuturor bisericilor creștinești.

Iar în vremile ceste de apoi, lipsindu acei pravoslavnici împărați carii erau sprijinatori și ajutători aceștei sfintei cetăți, acmu dară, într-aceste vremi, cu vrerea dumnezeiască coronindu-să luminați și pravoslavnici domni într-a noastră Țară a Moldovei, așijderile și mulți din cinstiți boieri cu danii, cu bani și cu multe feliuri de lucruri au miluit, și cu mijlocul aceștia milostenii pururea se înblânzescu acele fără credință neamuri, și se biruescu vicleșugurile ereticilor, și să păzește casa Dumnezeului lui Iacob întreagă, cu toată plinirea ei, cum și pînă acmu se află, și este cunoscută biserica lui Hristos.

Acmu dară de la o samă de vreme, văzindu Dumnedeu a o samă de oameni păcate, tămplatu-s-au oști în multe vremi în părțile aceste, cât cu greu au fost a se chivernisi lăcuiorii acestui pămînt din moșiile lor, și așa au venit la mare slăbăciune; așijderile și mănăstirile a Sfântului Mormînt, carile se află într-acest pămînt, într-aceștii chip depreună au slăbit, cât se află la cumpănă, și milostenia care mergea din țara noastră la Sfîntul Mormînt să lipsască.

Și așa fiindu, miluit-au Dumnedeu de au venit aicea sufletescu părintele nostru, prefericitul chir Dosiftei patriarhul a Sfintei Cetăți Ierusalimului, și aflând mănăstirile a Sfânt(ului) Mormînt întru mare neputință, pentru căci câte bucate și lucruri ce au avut se află în datorie ca aceea căt nu-i în putință să se chivernisască; și iarăși câte mănăstiri se află neîndatorite încă se lipsescu de bucate și lucruri ce au avut ale lor, pentru căci au vîndut din bucate ce au avut și au dat în nevoile țării.

Vrut-au dară sfinția sa patriarhul ca să le îndrepteze și să le așeze după puțină aceste sfinte mănăstiri a Sfântului Mormînt, iar pentru mănăstirile ce sunt la munte: Bistrița, Pobrata și Tazlăul, carile s-au aflat lucrurile ce au avut și dobitoacele lor mai multe decît cîndu s-au închinat la sfinția sa patriarhul, și plătindu datoriile și nevoile carele au avut, după aceeași iară le-au lăsat sfinția sa supt stăpînirea luminatului și milostivului nostru domnu Mihai Racoviță voievod, ca să aibă toată chivernisala lor din poronca măriei sale lui vodă, precum au fost și mai înainte vreme, de vreme ce părinții a Sfântului Mormînt carii au fost egumeni pe la acele sfinte mănăstiri de la munte, neputându chivirnisi pentru multe pricini a locului, s-au lăsat.

Iară cele 5 mănăstiri ce sunt aice, în Iași, și o mănăstioară ce este la Galați, le-au oprit sfinția sa părintele patriarhul ca să se afle supt stăpînirea Sfântului Mormînt, precum au fost și mai nainte vreme, adecă: Galata, Barnovschi, Sfeti Sava, Cetățuea, Bărnova, și Sfeti Gheorghie la Galați, carile macar că datorie nu au, iar încăși în mare lipsă se află, de vreme ce ș-au vîndut bucatele și au dat la nevoile țarei și a vremelor carii sunt adevărite întru toți.

Pentru aceia, rugându-să prefericitul părintele nostru, patriarhul, milostivului și luminatului nostru domnu Mihai Racoviță voievod, cum cu sfatul și cu socoteala preosfințitului mitropolitul și cu toți episcopii a țarei noastre Moldovei, împreună și cu toți boerii, cum cei cu boerie așa și mazilii boeri carii sunt la țeară, ca să păzim cinstea care au avut strămoșii noștri cătră Sfântul Mormînt și să aflăm mijloc ca să le îndreptăm și să le așezăm; și de vreme că pofta sfinției sale socotind că este cu cale și cu bună socoteală, măriea sa vodă cu dragoste au priimit, împreună și cu noi cu toți, adecă cu noi, smeritul mitropolitul Țarei Moldovei, și cu toți episcopii, așijderea și cu toți boerii, și cu acei cu boerie și cu acei boeri mazili carii sunt la țară, socotit-am și am așezat și adevărit precum se cade și precum place lui Dumnezeu și cu dreptate, ca să aibă sfintele mănăstiri a Sfântului Mormîntu cevași ușurare la toate tîmplările vremilor, ori despre înpărăție, ori despre domnie, doară miluindu Dumnezeu să poată veni iarăși la statul lor cel dintăi. Socotitu-s-au dară și s-au așezat pentru aceste pomenite șese mănăstiri, care s-au ales a Sfântului Mormînt: domniea niciodată bani împrumut să nu ceie de la egumeni, nici mulți, nici puțini, macar la ce nevoe ar sosi pămîntul nostru, și mănăstirile aceste și egumenii acestor șese mănăstiri să aibă pace.

A doua: de vreme ce mănăstirile sunt acmu la mare slăbăciune, și înnoindu-le sfinția sa și aducându-le la oarece așezare, să nu aibă a da mai multă dare la Visterie atuncea, fără cît s-au așezat acmu: 40 ughi Galata, 40 ughi Barnovschii, 6 ughi Sfetii Sava, 16 ughi Cetățuea, 50 ughi Bărnova, și 12 ughi Sfetii Gheorghie ot Galați, cîte într-un an; și aceasta să fie pentru că de s-ar și mai înmulți venitul mănăstirilor, și bucatele lor să nu aibă a lua mai mult la Visterie, fără cît precum s-au așezat, că luându-se mai mult va aduce mare pagubă Sfântului Mormînt și spre noi greu păcat; ce numai venitul ce ar fi să mergă la Sfântul Mormînt, pentru cinstea țarei noastre și pentru vecinică pomenire a noastră, și a părinților, și a moșilor, și a strămoșilor noștri.

A treia: iarăși pentru pomenitele mănăstiri și pentru oameni carii sunt vecini a sfintelor mănăstiri, să-i aibă pururea fiind vecini, ori într-un sat, ori în multe sate, fieștecare mănăstire de aceste: 56 oameni Galata, 41 oameni Cetățuia și cu Hlincea, 9 oameni Bărnova, 43 de oameni, Barnovschii la Șipote, 18 oameni tij Barnovschii la Volcinețu, 77 oameni tij Barnovschi la Toporouți, 3 oameni Sfeti Gheorghie ot Galați, 9 oameni Sfetii Sava. Aflat-am și pentru aceasta cu cale și cu bună socoteală acești

oameni acestor pomenite 6 mănăstiri să dea Visteriei de om câte 2 ughi pol într-un an, însă acești bani să-i dea de patru ori, pe șferturi, și mănăstirile iară să dea pe șferturi.

Așijderea, aceste sfinte mănăstiri avînd cățva vecini fugiți prin multe locuri, deci cînd vor veni vreunii de aceia, să aibă egumenii a-i aduce la Visterie și să le ia pecetluituri, și după aceea să se așeză la satele lor și să aibă a da și aceia, ca și ceialalți oameni, câte 2 ughi pol pre an.

Și osebi de aceste, începînd unii a face rău obicei de lua goștină de oi de la aceste sfinte mănăstiri a Sfîntului Mormînt, de care lucru de acmu înainte nici într-un chip această să nu mai fie, ce să fie bucatele sfintelor mănăstiri în pace de goștini și de altele, precum arată cinstite cărți a răpăosașilor domni și iarăși, aceste sfinte mănăstiri carile sînt pomenite mai sus să aibă a lua de la acești pomeniți oameni a mănăstirilor, fără de nici o împotrivire, desătină de stupi, și goștină de mascuri, și goștină de oi.

Așijderea într-aceste pomenite sate a sfintelor mănăstiri, nici un fel de globnici sau judecători să nu între: nici vornici, nici pîrcălabi, nici alți oameni domnești, nici boerești, și nici să-i judece, nici să-i globiască, fără numai egumenu lor să le fie cercători și judecători, să certe pre cei vinovați; osăbit, de se va întămpla vro moarte de om sau furțișag care se cuvine a se căuta cu Divanul domnescu, precum iarăși artă cărțile acelor de mai nainte domni luminați.

Așijderea, iarăși, dintr-aceste pomenite sate, cai de olac sau podvozi sau alte angării ce ar fi pre altă țară, nime să n-aibă a lua, nici a supăra, ce se fie satele mănăstirilor în pace de toate de aceste.

Urmînd și noi așezături și adeverînței luminatului domnului nostru fiind cu cale, și mai vîrtos s-au făcut cu socoteala și cu sfatul nostru, aflat-am cu cale pentru ceste mănăstiri care se scriu în cinstit uricul mării sale domnului nostru, aceste numai să dea și mănăstirile și oamenii mănăstirilor, iară nu mai mult decăt oamenii mănăstirei, câte doi ughi pol de om într-un an, și de împrumutare, și de goștină și de desetină să fie pururea de toate în pace și niciodată, în veci, altă dare să nu aibă, nici mai multu, nici mai puțin. Și oamenii mănăstirilor mai mult de 2 ughi pol să nu dea; și toate judecățile oamenilor mănăstirești să fie de la egumeni, iar altu nime să nu se amestece: nici vornici, nici pîrcălabi, nici podvodarii, nici solarii, nici cai de olac; de aceste de toate să fie în pace în toate vremile.

Și încă cu toată voea noastră poftim cum că acest uric cinstit a mării sale lui vodă să fie deplin întărit și iarăși această scrisoare a noastră să aibă adeverînță de acmu și până în veci, nici arhieriei carii ne aflăm acmu, nici alții carii ar fi după altă vreme, așijderea și noi, boerii carii suntem într-aceasta fericită domnie a mării sale lui vodă cu boerie și boerii mazili de țară, nici din neamul nostru, nici din feciorii noștri, nici din feciorii feciorilor noștri, se n-aibă a strica, nici să afle pricină din tîmplările vrnilor ca să clătiască a noastră așezare, ca să nu se strice mănăstirile a Sfîntului Mormînt; și va veni pe urmă rușine, și păcat și blăstăm spre țara noastră și spre noi toți, căci și noi această dată în multă greutate și datorii ne aflăm, iară încăși pentru chivernisala sfintelor mănăstiri așa am legat. Iară cari din boerii ori ar vre să lepede sau să clătiască ori mult ori puțin, și iarăși oarecare arhieriei sau boeri după aceste vremi ar sfătui pe alți domni pentru acest uric a mănăstirilor a Sfîntului Mormînt, și pentru această plecată scrisoare a noastră, oricine s-ar ispiti a clăti sau a strica macar cine a hi: sau arhieriei, sau boeri, sau din neamul nostru sau din feciorii noștri, ca niște vrăjmași Sfîntului Mormînt și întru tot necreștin și fără frica lui Dumnezeu, să fie

neiertăți și afurisiți de Tatăl, și de Fiiul, și de Duhul Sfânt, și blăstămați de 318 purtători de Dumnezeu părinți ce au fost în Nicheia, și îngerul lui Dumnezeu să-i gonească pe unii ca aceia în toate zilele vieții lor și tot prilejul lor să fie ars în foc, și în cea mai desăvârșită să fie anafema, și trupește și sufletește, și partea lor să fie cu aceia ce au răstignit pre Domnul nostru Isus Hristos în vecinică muncă. Amin.

Pisal Accintie, u Iaș, veleato 7213 <1704> septemvrie 12.

După Codrescu, *Uricarul*, vol. II, ed. a II-a, p. 106–114. Text după orig., perg., bine păstrat, iscălit „de arhieriei și de boierii ce se află trecuți la începutul acestei cărți”, cu următoarea mențiune a editorului: „celelalte hrisoave atingătoare de acestu obiect le trecem în scurtare: un hrisov de la Ion Mihai Racoviță voievod din leatul 7213 <1704> luna sept(embrie) 21, scris de Accintie pe hârtie; un testament de la Dimitrie Cantemir voievod, din anul 7219 <1710> decembrie 26 zile, de Accintie uricariul; un altul de la Constantin Neculai Mavrocordat al II-le voievod, din anul 7241 <1733> luna iunie în 11 zile și un altul de la Scarlat Ghica voievod, din anul 7265 <1757> iulie în 6, adăugitoriu că aceste șese monastiri să aibă a scuti: Galata, 800 de stupi, Barnovschi 600 de stupi, Cetățuia 500 stupi, Sf. Sava 300 stupi, Bîrnova 200 stupi, Sf. Gheorghe din Galați 400 stupi; pre aceste bucate să nu dea nici un ban, și această milă s-au făcut pentru ceară, ca să se dea de lumină la Sf. Mormînt”³.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, LIII/23 (copie autenticată de „Arhivele Române” în 1862, cu lista completă a semnăturilor boierilor de la sfîrșitul actului dar cu unele abateri fonetice²).

ALTE EDIȚII: V.A. Urechia, *Inv. documentelor*, 170–171, nr. 209 (extras după doc. de la Arh. St. Iași, nr. 32 (40); Iorga – Hurmuzachi, *Documente*, XIV, p. 360–362, nr. CDVI (text după Codrescu).

¹ Cuvînt scris între rînduri (nota copistului din 1862 – v. descrierea arheografică).

² Lista lor, în copia din 1862 (v. descrierea arheografică): „Misail mitropolitul Sucevei, Lavrentie episcopul Romanului, Ghedon episcopul Radovi (*sic*), Varlaam episcopu Hușului, Antioh Jora vel logofăt, Ion Buhuș fost mare logofăt, Iordachi Ruset mare vornic, Lupul Bogdan mare vornic, Pavel Ciocîrlan fost mare vornic, Lupul Costache hatman, Nicolae Costin hatman, Manolache Roset mare postelnic, Panait mare postelnic, Dumitrașco Cozea mare spătar, † Savin mare ban, Dumitru Mavrodin mare paharnic, Ilie Cantacuzino mare paharnic, † Ion Paladi mare vistiernic, Dumitrașco Racoviță mare comis, Ilie Catargiu mare comis, Ștefan Silion mare medelnicher, Dedul mare medelnicher, Darie Donici mare clucer, Ioan Sturzea serdar, Nicolae Iane mare clucer, Pavel Rugină mare jicnicer, Ștefan Luca al doilea vistier, Costandin Costache”.

³ Din această înșiruire lipsește pergamentul românesc din 7213 <1704> octombrie 16, de la Mihai Racoviță voievod (v. mai departe, nr. 278), ce se afla la Arh. St. Iași (*Îndrumător în Arhivele Statului Iași*, Iași, 1947, p. 34).

276

1704 (7213) septembrie 25, Iași

Misail mitropolitul Sucevei, episcopii de Roman, de Rădăuți și de Huși și marii boieri adevereesc scutirea de dări a mănăstirilor Galata, Barnovschi, Sf. Sava, Cetățuia și Bîrnova din Iași și a mănăstioarei Sf. Gheorghe din Galați, toate închinat Sfîntului Mormînt.

Се ўбо ми Мисаил архієпискупъ <и>¹ митрополит Сучавскій, Лаврентіє епископ Романскій, и Гедєон епископ Радовскій, и Варлаам епископ Хушскій, Антиохіє Жора вел логоф(ет), Бухуш Ион бив вел логоф(ет), Иордакіє Рос(є)т вел вор(ни)к Долній Земли, и Лупул Богдан <вел ворник>¹ Вишній Земли, и Лупул Костаки хат(ман), Манолаки Рос(є)т пост(елник), и Панагіѡти бив вел пост(елник), и Савин вел бан, и Димитрие Мавродин вел пах(а)р(ник), и Иліє Кантакѡзино бив вел чашиник, и Ион Паладе вел вист(арник), и Георгіє Апостол бив вел вист(иерник), и Димитрашко Раковицъ вел комис, и Иліє Катарѡйл бив вел комис, и Шефан Силоан вел медел(ничар), и Даріє Доничи вел ключар, и Иѡн

ГѢУРЗА вел сѣрд(ар), и Николаки Бне вел сѣуѣр, и Павел Рѣѣинъ вел жит(ни)чер, и Дѣмитрашко вел армаш, и Шефан Лука втори вист(арник), и Констандин Костаки Г логѣ(ет). Facem știre cu această scrisoare a noastră tuturor cui să cade a ști: de vreme ce Sf(i)ntul și de viață dătătorul Mormînt a Domnului nostru I(isu)s H(risto)s iaste maica tuturor sf(i)ntelor biserici, n-au vrut dar Dumnezeu cu alt mijloc să facă chivernisală Sfintei Biserici, fără cît cu milostenie pravoslavnicilor creștini, pentru că Sf(i)n(ții) Apostoli strînge milostenie și încă de prin multe cetăți și sate au așăzat orînduită milostenie ca să margă la Sf(i)n(tul) Sion, care și Sf(i)ntul și fericitul Pavel au numit-o blagoslovenie.

Și după aceea, moșii și strămoșii noștrii și toț(i) pravoslavnicii creștini, și mai ales de acești preafericți și samoderjiți împărați și luminați domni și cinstiți boieri, cu multe feliuri de daruri și cu xenodohii, adică: case de primire-a streinilor, și cu alte mari milostenii au cinstit și au slujit aceștii blagoslovitei Mitropolii, care iaste maică tuturor bisericilor creștinești.

Iar în vremile ceste de apoi, lipsind acei pravoslavnici împărați cari era sprijinatori și agiutători aceștii sfintei cetăți, acmu dar într-aceste vremi, cu vrăea dumnezeiască coronîndu-să luminați și pravoslavnici domni într-a noastră Țară a Moldovii, așijderea și mulți din cinstiți boieri cu danii, cu bani și cu multe feliuri de lucruri au miluit, și cu mijlocul aceștii milostenii pururea să îmblînzesc acéle fără credință neamuri și să biruiesc vicleșugurile ereticilor și să păzește casa Dumnezeului <lui>¹ Iacov întreagă cu toată plinirea ei, cum și pînă acmu să află și iaste cunoscută biserica lui H(risto)s.

Acmu dar de la o samă de vreme văzind D(u)mnezeu a o samă de oameni păcate, tîmplat-u-s-a oștiri în multe vremi în părțile aceste, cît cu greu au fost a să chivernisi locuitorii acestui pămînt din moșiile lor, și așa au venit la mare slăbăciune; așijderea și monastirile Sfîntului Mormînt, carele să află într-acest pămînt, într-aceștii chip denpreună au slăbit, cît să află la cumpănă, și milostenia care merge din țara noastră la Sfîntul Mormînt să lipsască.

Și așa fiind, miluit-au D(u)mnezeu de au venit aicea sufletescul părintele nostru, preafericitul chir Dosoftei patriarhul Sfintei Cetăți a Ierusalimului, și aflînd monastirile Sfîntului Mormînt întru mare neputință, pentru căci cîte bucate și lucruri ce-au avut să află în datorie ca aceia cît nu-i în putință să să chivernisască; și iarăși, cîte monastiri să află neîndatorite încă să lipsesc de bucatele lor, pentru căci au vîndut din bucate ce-au avut și au dat în nevoile țării.

Vrut-au dar sfinția sa ca să le îndrepteze și să le așeze după putință aceste sf(i)nte monastiri a Sf(i)ntului Mormînt, iară pentru monastirile ce sînt la munte: Bistrița, Pobrata și Tazlăul, carele s-au aflat lucruri ce-au avut și dobitoacele lor mai mult decît cînd s-au închinat la sfinția sa patriarhul, și plătind datoriile și nevoile carele au avut, după aceea iar le-au lăsat sfinția sa supt stăpînirea luminatului și milostivului nostru domn Mihai Racoviță vod(ă), ca să aibă toată chivernisala lor din porunca mării sale lui vodă, precum au fost și mai înainte vreme, de vreme ce părinții Sf(i)ntului Mormînt care au fost igumeni pe la aceste sfinte monastiri de la munte neputînd chivernisi pentru multe pricini a locului, s-au lăsat.

Iar cele 5 monastiri ce sînt aicea, în Iași, iar o monastirioară ce iaste la Galați, le-au oprit sfinția sa părintele patriarhul ca să să afle supt stăpînirea Sfîntului Mormînt, precum au fost și mai înainte vreme, adică: Galata, Bafnovschi, Sfeti Sava,

Cetățuia, Bîrnova și Sf(î)ntul Gheorghe la Galați, carele măcar că datorie nu au, iar încăși în mare lipsă să află, de vreme ce ș-au vîndut bucatele și au dat la nevoile țării și a vremilor, carele sînt adevărate întru tot.

Pentru aceea, rugîndu-să preafericitul părintele nostru, patriarhul, milostivului și luminatului nostru domn Mihai Racoviță v(oie)v(o)d cum cu sfatul și cu socoteala preasfințitului mitropolit și cu toți episcopii a țării noastre a Moldaviei, împreună și cu toți boierii, cum cei cu boierie așa și mazilii boieri care sînt la țară, ca să păzim cîntea carea au avut strămoșii noștri cătră Sfîntul Mormînt și să aflăm mijloc ca să le îndreptăm și să le așăzăm; și de vreme că pofta sfi(n)ții sale socotind că este cu celé și cu bună socoteală, măriia sa vodă cu dragoste au primit împreună și cu noi cu toți, adică cu noi, smeritul mitropolit a Țării Moldoviei, și cu toți episcopii, așijderea și cu toți boierii și cu acei cu boierie și cu acei boieri mazili care s(î)nt la țară, socotit-am și am așăzat și am adevărit precum să cade și precum place lui Dumnezeu și cu dreptate ca să aibă sf(î)ntele monastiri a Sf(î)ntului Mormînt cevaș ușurare la toate tîmplările vremilor, ori de pre împărăție, ori de pre domnie, doar miluind Dumnezeul să poată veni iarăși la statul lor cel dintîi. Socotitu-s-au dar și s-au așăzat pentru aceste pomenite monastiri șasă, care s-au ales a Sfîntului Mormînt: domnia niciodată bani împrumut să nu ceară de la egumeni, nici mulți, nici puțini, macar la ce nevoie ar sosi pămîntul nostru și monastirile aceste și igumenii acestor șase monastiri să aibă pace.

A doaă: de vreme ce monastirile sînt acmu la multă slăbăciune și înnoindu-le sfînția sa și aducîndu-le la oarece așăzare, să nu aibă a da mai multă dare la Vistierie atuncea, fără cît s-au așăzat acmu: 40 ug(hi) Galata, 40 ug(hi) Barnovschi, 6 ug(hi) Sfeti Savva, 16 ug(hi) Cetățuia, și 8 ug(hi) Bîrnova și 12 Gheorghe ot Galați, cîte într-un an; și aceasta să fie pentru că de s-ar și mai înmulți venitul monastirilor și bucatelor să nu aibă a lua mai mult de la visterie, fără cît precum s-au așăzat, că luîndu-să mai mult va aduce mare pagubă Sfîntului Mormînt și spre noi greu pacat; numai venitul ce ar fi să margă la Sfîntul Mormînt pentru cîntea țării noastre și pentru vecinică pomenire a noastră și a părinților și a moșilor și a strămoșilor noștri.

A treia: pentru iarăși pomenitele monastiri și pentru oamenii care sînt vecini a sfîntelor monastiri, să aibă pururea fiind vecini ori într-un sat, ori în multe sate, fieștecare monastire de aceste: 56 oameni Galata, 41 oameni Cetățuia și cu Hlincea, 9 oameni Bîrnova, 43 oameni Barnovschi, la Șipote, 18 oameni tij Barnovschie, la Volcinețu, 77 oameni tij Barnovschie, la Toporăuți, 3 oameni Sfîntul Gheorghe ot Galați, 9 oameni Sfîntul Savva. Aflat-am și pentru aceasta cu cale și cu bună socoteală acești oameni acestor pomenite șase monastiri să dea Vistieriei de om cîte 2 ug(hi) pol într-un an, însă acești să-i de de patru ori pe șferturi și monastirile iar să dei pe șferturi.

Așijderea, aceste sfinte monastiri avînd cîțva vecini fugiți prin multe locuri, deci cînd vor veni vr-unii de aceia, să aibă igumenul a-i aduce la Vistierie și să le ia pecetluiturile și după acéea să-i așeze la satele lor și să aibă a da și acéia, ca și ceialalți oameni, cîte 2 și ug(hi) pol pre an.

Osăbit de aceste, începînd unii a face rău obicei, de lua goștină de oi de la aceste sfinte monastiri a Sfîntului Mormînt, de care lucru de acmu înaintea nici într-un chip aceasta să nu mai fie, ci să fie bucatele sfîntelor monastiri în pace de goștină și de alte, precum arată cînstitele cărți a răposaiților domni și iarăși, aceste sfinte monastiri carele sînt pomenite mai sus să aibă a lua de la acești oameni a monastirilor, fără de nici o împotrivire, desetină de stupi, și goștină de mascuri, și goștină de oi.

Așijderea, într-aceste pomenite sate a sfintelor monastiri nici un feli de globnici sau judecătoriu să nu între: nici vornicii, nici pîrcălabi, nici alți oameni domnești, nici boierești și nici să giudece, nici să-i globască, fără numai igumenii lor să le fie cercători și judecători, să certe pre cei vinovați; osăbit, de să va întîmpla vro greșală mare, cum moarte de om sau furtușag, care să cuvine a să căuta cu Divanul domnesc, precum iarăși arată cărțile celor mai denainte domni.

Așijderea, iarăși, dintr-aceste pomenite sate, cai de olac sau podvozi sau alte angarii ce ar fi pre altă țară niminea să n-aibă a lua, nici a supăra, ci să fie satele monastirilor în pace de toate de aceste.

Urmînd și noi așezăturii și adeverînții luminatului domnului nostru fiind cu cale și mai vîrtos s-au făcut cu socoteala și cu sfatul nostru, aflat-am cu cale pentru aceste monastiri, care să scriu în cinstit uricul mării sale domnului nostru, acēste numai să dei și monastirile și oamenii monastirilor, iar nu mai mult decît oamenii monastiri, cîte 2 ug(hi) pol de om într-un an, și de împrumutare, și de goștină, și de desetină să fie pururea de toate în pace și niciodată, în veci, altă dare să nu aibă, nici mai mult, nici mai puțin. Și oamenii monastirilor mai mult de 2 ug(hi) pol să nu dea; și toate judecățile oamenilor monastirești să fie de la igumeni, iar altul niminea să nu să amestece: nici vornic, nici parcalab, nici podvodar, nici cai de olac; de aceste de toate să fie în pace în toate vremile.

Și încă cu toată voia noastră poftitu cum că acest uric a mării sale lui vodă să fie deplin întărit și iarăși această scrisoare a noastră să aibă adeverînță de acmu și pînă în veci, nici arhieriei care ne aflăm acmu, nici alții care ar fi de pă altă vreme, așijderea și noi, boierii care sîntem într-această fericită domnie a mării sale lui vodă cu boierie și boieri mazili de țară, nici din neamul nostru, nici din feciorii noștri, nici din fiii feciorilor noștri să n-aibă a strica nici să afle pricini din tîmplările vremilor ca să clătească a noastră așazare, ca să nu să strice monastirile Sfîntului Mormînt; și va veni pe urmă rușine și păcat și blăstăm spre țara noastră și spre noi spre toți, căci și noi, această dată, în multă greutate și datorie aflăm, iar încă și pentru chivernisala sfintelor monastiri așa am legat. Iar carii din boieri ar vrea să lepede sau să plătească, ori mult ori puțin, și iarăși ori care arhieriu ori boieri după aceste vremi ar sfătui pe alți domni pentru acest uric a monastirilor Sfîntului Mormînt și pentru această plecată scrisoare a noastră, oricine s-ar ispiți a clăti sau a strica macar cine ar fi: sau arhieriu, sau boieriu, sau din neamul nostru sau din feciorii noștri, ca niște vrajmași a Sfîntului Mormînt și întru toți necreștini și fără frica lui Dumnezeu, să fie neierțați și afurișiți de Tatăl și de Fiiul și de Duhul Sfînt și blestemați de 318 purtători de Dumnezeu Părinți ce-au fost în Nicheia, și îngerul lui Dumnezeu să-i gonească pe unii ca aceia în toate zilele vieții lor și tot prilejul lor să fie ars în foc și în cea mai desăvîrșit să fie anathema și trupește și sufletește și partea lor să fie cu aceia ce au răstignit pe Domnul nostru I(isu)s H(risto)s în vecinică muncă. Amin.

У Иис, в(ъ) л(ѣ)то х҃с҃тї септ(емвріе) кѣ.

<Писал Лаврентіе>¹.

Мисаил митрополит Сучевскій.

Лаврентіе епископ Романскій.

Гедеон епископ Радовскій.

Варлаам епископ Хушскій.

Ынтохіе Жора вел лѡг(о)ф(е)т.
 Бѡхѡш Иѡн бив лѡг(о)ф(е)т.
 Ыѡрдаки Рѡс(е)т вел ворник Долній Зѡмли.
 Лѡпѡл Богдан вел ворник Вишній Зѡмли.
 Лѡпѡл Ностаки хѡтман.
 Николаки Кѡстаки бив хѡтман.
 Манолаки Рѡс(е)т вел п(о)ст(е)лник).
 Панагѡѡти бив вел пѡст(е)лник).
 Гавин вел бан.
 Димитріе Мавродин вел пах(а)р(ник).
 Иліе Нантакузино бив вел чашиник.
 Ыѡан Паладе вел вист(ѡрник).
 Геѡргіе Апостѡ бив вел вист(ѡрник).
 Дѡмитрашко Раковицѡ вел комис.
 Иліе Катарѡѡл бив вел комис.
 Шефан Гилиѡан вел медел(ни)ч(е)р.
 Даріе Дониц вел клѡчер.
 Иѡн Стѡрза серд(а)р.
 Николаки Ени вел сѡлцер.
 Павел Рѡѡин(ѡ) вел жит(ни)чер.
 Дѡмитрашко вел армаш.
 Шефан Лука втори вист(ѡрник).
 Кѡстандин Кѡстаки Г лѡг(о)ф(е)т.
 Ыѡрдаки Нант(а) Г спат(ар).

Precum au tocmit și au așăzat și au legat într-acest testament acești sfinți arhieri
 și cinstiți dum(nea)lor boieri, de la mic pîn—la mare, am întărit și noi ca să fie neclătit.
 Iar care s-ar amesteca să-l strice ori cît de cît de puțin, acesta blestemat să fie în capul
 aceuia ca unui prestupnic și să rămîie în urgie dumnezeiască, să urmeze și să
 moștenească viermii cei neadormiți cu casa lui cu toată ca un necredincios și fără de
 lege. Aceasta am însămnat.

Dosithei, cu mila lui Dumnezeu, patriarh Ierusalimului.

Arh. St. București, M-reă Soveja, XIII/1. Copie din prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 93–94, nr. 365 (rez. dezv.).

¹ Omis în copie.

² Întregit după *Uricarul*, II, ed. a II-a, p. 114, și Istrati, *Condica Mavrocordat*, III, p. 337.

Neculai, fiul lui Pavel săpunar, vinde lui Adam negustor casele sale cu pivniță de piatră de pe Podul Vechi din Iași, cu 300 de lei.

Adecă eu, Neculai ficiorul lui Pavăl soponariu, scriu și mărturisăscu cu acestu adevărat zăpis al meu la mîna dumisali lui Vasili Adam negușitoriu precum eu singur, de nime silit, nice asuprit, ce de a mia bunăvoie, am vândut dumisali a miale drepte ocini și moșii, casel(e)¹ ce am avut de la tată-meu Pavăl soponariul, cu pivniță de piatră

și cu tot cât iaste, care cas(e)¹ sîntu pe Ulița Podului Vechiu, între Vasili căldărarul și între Măcuța armanca, care au fost după Ilie armanul. Aciast(e)¹ cas(ă)¹ cu loc cu tot, cu pivniță de piatră, precum scrie mai sus, li-am vîndut dumisali lui Vasili Adam neguțitorul, drept trei sute de lei bătuți. Și mi-au făcut dumnialui plata deplin întru mînuile miale, ca să-i fie dumnialui drepte ocini și moșii, neclătite și nerușeite, în viaci.

Și această tocmal(ă) și deplin plată s-au făcut denaintea lui Vasili caldărarul, și a Măcuții armanca, și a ficiorului ei, anume Ivan s(î)nă Ilie, și a părintelui Serafim egumenul de la mănăstire de la Bărboiu, și Neofit egumenul de Golăe, și dumnialui Sandul neguțitorul, și Ion ginerili Măndanii, și Iorga siiman, și dumnialui Berda starosté de neguțitori, și dumnialui Necula neguțitorul, și giupînul Toma neguțitorul, și dumnialui Proca neguțitorul și alți neguțitori și oameni buni, cari, pentru mai mari credința, eu mi-am pus degetul și dumnialor sau iscălit.

Și eu, Ghiorghiță Hermeziul, am scris să s(e) știe.

U Ias, v(ă)leat 7213 <1704> oct(ombrie) 15.

Neculai s(î)nă Pavăl am vîndut.

Vasile căldărar, martur; Măcuța armanca, martură; Ioan armanul sin Ilii armanul, martur; Iorga siiman; Sandul Ioan, martur; Αθανάσιος, μαρτυράς; Νηκόλας, μαρτηρας; Παρτενιος αδελφος, παρόν; προεγουμενος Σεραφίμ, μαρτηρας; Νεοφитος Γολιη, μαρτης; Προγο, παρόν; Γηανουτζος Λαμπροτυ, παρόν; Τοαδερ σπαροστα, παρόν²; Ilie biv vornic iscal, m-am tîmplat.

<Pe verso>: Zapisul lui Neculai ficiorul lui Pavăl soponariu, cu care vinde lui Vasile Adam neguțitorul casa cu loc cu tot, ce sînt pe Ulița Podului Vechiu. 7213 <1704> oct(ombrie) 15.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, An. I, fasc. 2 (1922), p. 286–287, nr. CXXXII. Orig.

¹ Parantezele lui Ghibănescu.

² Aftanasios, martor; Nicolas, martor; Parthenios, frate, de față; proegumen Serafim, martor; Neofit de la Golia, mărturisesc; Progo, de față; Ianusos Lambru, de față; Toader staroste, de față.

278

1704 (7213) octombrie 16, Iași

Mihai Racoviță voievod hotărăște împreună cu ierarhii și boierii țării ca mănăstirile Galata, Barnovschi, Sf. Sava, Cetățuia și Bîrnova, din Iași, și M-rea Sf. Gheorghe din Galați să rămînă închinat la Sfîntul Mormînt.

ΙΣ. ΧΣ. ΝΙΚΑ. † Ἰω Μιχαηλ Ρακοβιτζъ боевода, Б(о)жїею милостію, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскои. Facem și(i)ré cu această carte a noastră tuturor cui se cade a ști: de vrémé ce Sfîntul și de viață dătătorul Mormîntul Domnului nostru, lui I(isus) H(ri)st(os), iaste maica a tuturor sfintelor besérici, n-au vrut dară Dumnedzău cu altu mijloc să facă chivernisala Svintei Besérici fără cît cu m(i)lostenie pravoslavnicilor creștin(i), pentru că Sfînții Apostoli strînge m(i)lostenie și încă prin multe cetăți și sate au aședzat orînduită m(i)lostenie ca să margă la Sfîntul Sion, care și sf(î)ntul și fericitul Pavel o au numit blagoslovenie.

Și după aceea, moșii și strămoșii n(o)ștri și toți pravoslavnicii creștini și mai ales de acéște prefericiți și samoderjiți împărați și luminați domni și cinstiți boiari cu multe feliuri de daruri și cu xenodohii, adec(ă): case de primirea streinilor, și cu alte mari m(i)l(o)stenii au cinstit și au slujit aceștii bl(a)goslovite Mitropolii, care iaste maică

tuturor beséricilor creștinești, iar în vrémile ceste de apoi, lipsindu acei pravoslavnici împărați carii era sprejenitori și agiutători aceștii sv(i)nteii cetăți, acmu dară, într-aceste vrémi, cu vréré dumnedzăiască coro-nindu-se luminați și pravoslavnici domni în ț(a)ra noastră a Moldovei așijderé și mulți din cinstiți boiari cu danii, cu bani și cu multe feliuri de lucruri au miluit și cu mijlocul aceștia m(i)l(o)stenii pururé să înmblîndescu acélé fără credință neamuri și se biruiescu viclesuguril(e) ereticilor și se păzește casa Dumnezeului lui Iacov întreagă, cu toată plinirea ei, cum și pînă acmu se află și iaste cunoscută în toată beserecă lui Hristos.

Acmu daar, de la o samă de vrémé, din zavistie diavolului slăbind acest pămînt din tîmplarea oștilor și de alte, așe și-ntr-acesta chip și m(ă)n(ă)stirile carili sint închinat la Sfîntul Mormînt au slăbit, cît se află la cumpănă, și m(i)lostenie carea mergé din ț(a)ra noastră la Svîntul Mormînt să lipsască.

Și așea fiind, miluit-au D(u)mnedzău de a venit aici sufletescu părintele nostru, prefericitul chir Dositheiu patriarhul a sf(i)nteii cetăți a Ierusalimului, și aflîndu m(ă)n(ă)stiril(e) a Sfîntului Mormînt întru mare neputință, pentru căci și cîte bucate și lucruri ce-au avut se află în datorie ca acéea cît nu-i puțină să chivernisască. Și iarăși cîte m(ă)n(ă)stiri se află neîndatorite încă să lipsescu de bucatéle lor, pentru căci au vîndut din bucate ce-au avut și au dat în nevoile ț(ă)rii.

Vrut-au dară sfinția sa ca să le îndreptéde și să le așadză după puțină acéste svințe m(ă)n(ă)stiri a Sfîntului Mormînt; iară pentru m(ă)n(ă)st(i)ril(e) ce sîntu la munte: Bistrița, Pobrata și Tazlăul, carili să află lucruril(e) ce-au avut și dobitoacele lor mai multe decît cînd s-au închinat la sfinția sa patriarhul, și, plătind datoriile și nevoil(e) caril(e) au avut, după acéea iar le-au lăsat svinția sa întru stăpînire noastră, precum au fost și mai nainte, de vréme că la m(ă)n(ă)stiril(e) ce sînt la munte, călugării greci s-au socotit că nu sînt putincioși a chivernisi.

Iară céle 5 mănăstiri caril(e) sînt aici, în Iaș(i), și S(fin)tii Gheorghie la Galați le-au poprit sfinția sa patriarhul ca să s(e) afle suptu stăpînire Sfîntului Mormînt, precum au fost și mai înainte vréme, adecă: Galata, Barnovchii, Svintii Sava, Cetățuia, Bîrnova și Svintii Gheorghie ot Galați, carile măcar că datorie nu au, iar încă în mare lipsă se află, de vreme ce ș-au vîndut bucatéle și au dat la nevoil(e) țării și a vrémilor caril(e) sînt adeverite întru toți.

Pentru acéea, rugîndu-se noa ca să păzim cinstea caré au avut strămoșii noștri către Sfîntul Mormînt și să aflăm mijloc ca să le îndreptăm și să le îndrepte și să le aședze, socotit-am daar că pofta prefericitelui părintelui nostru, svinții sal(e) patriarhului, iaste cu cale și cu bun(ă) socoteală, așa cu toată voia noastră am priimit împreună cu preaosfințitul părintele nostru mitropolitul și cu toți episcopii ț(ă)rii noastre, așijderé(e) și cu toți boiarii, în ce chip boiarii carii sînt cu boiérii așa și boiarii cari sîntu la ț(a)ră mazil(i), așezat-am și am adeverit într-acesta chip pentru acéste șasé m(ă)n(ă)stiri caril(e) s-au ales a Sv(î)ntul Mormînt: domnia nicéodată bani în datorié să nu ceaié de la egumeni, nici mulți, nici puțin, măcar la ce nevoie ar veni pămîntul nostru, și m(ă)n(ă)stiril(e) acéste și cu egumenii acestor 6 m(ă)n(ă)stiri să aibă pace.

A doa: de vréme ce m(ă)n(ă)stirile acmu sînt în mare slăbiciune, și înnoindu-le sfinția sa și aducîndu-le la oarece aședzare, să n-aibă a da mai multă daré la Visterie atuncé făr(ă) cît s-au aședzat acmu: 40 ughi Galata într-un an, 40 ughi Barnovschi într-un an, șasé ughi S(fin)tii Sava într-un an, 16 ughi Cetățuia într-un an, 8 ughi Bîrnova într-un an, 12 ughi S(fin)tii Gheorghie ot Galați, într-un an. Și aceasta să fie pentru ca de

s-ari mai și înmulți venitul m(ă)n(ă)stirilor și bucatele lor să nu mai aibă a lua mai mult la Visterie fără cît precum sînt aședzate, că, luîndu-se mai mult, va aduce maré pagubă Svîntul(ui) Mormînt, și spre noi, și spre episcopi și spre boiartii noștri greu păcat; numai venitul ce-ar fi să margă la Svîntul Mormînt pentru cîntea ț(ă)rii noastre și pentru vécinică poméniré a noastră și a părinților și a moșilor și a strămoșilor n(o)ștri.

A treea: pentru iarăș(i) pomenitele m(ă)n(ă)stiri și pentru oamenii cari sintu vecini a sv(i)ntelor m(ă)n(ă)stiri, să aibă purure, fiind vecin ori într-un sat, ori în multe sate, fieștecaré m(ă)n(ă)stiré de acéste: 56 de oameni Galata, 41 de oameni Cetățuia și cu Hlincea, 9 oaméni Bîrnova, 45 de oameni Barnovschii la Șipote, 18 oameni tij Barnovschii la Volcineț, 77 de oameni tij Barnovski la Toporăuți, 3 oameni a lui S(fin)tii Gheorghie la Galați, 9 oameni S(fin)tii Sava. Aflat-am și pentru aceasta cu cale și cu bună socoteal(ă) acéști oameni acestor pomenite 6 m(ă)n(ă)stiri să dea Visteriei de om cît(e) doi galbeni și giumătate într-un an; însă acéști bani să-i dea de patru ori pe ceverturi, și m(ă)n(ă)stirile iară să dea pe ceverturi.

Așijderea, acéste sînte m(ă)n(ă)stiri avînd cîțiva vecin(i) fugiți prin multe lucruri, deci cîndu vor vini vréunii de aceia, să aibă egumenii a-i aducé la Visterie și să le ia pecetluituri și, după acéea, să s(e) așédză la satel(e) lor și să aibă a da și acia, ca și céelalți oameni, cîte doi ughi p(o)l de om într-un an.

Și, osebi de acéste, începînd unii a face rău obicéi de lua gorștini de oi de la acéste sv(i)nte m(ă)n(ă)stiri a Sf(i)ntului Mormînt, de car(e) de acmu înainte nici într-un chip aceasta să nu mai fie, ce să fie bucatele mănăstirilor în pac(e) de gorștin(ă), precum arată cînstit(e) cărți a luminați și a răpăosați domni ce-au fost mainte de noi. Și iarășî încă acéste sv(i)nte m(ă)n(ă)stiri care sînt poménite mai sus să aibă a lua de la acéști pomeniți oaméni a m(ă)n(ă)stirilor fără de nicé o împotrivre desétini de stupi și gorștini de mascuri și gorștini de oi.

Așijdéri, iarășî, într-acéste poménite sate a svintelor m(ă)n(ă)stiri nici un fél de globnici sau giudecători să nu între: nici vornici, nici pîrcălabi, nici alté oameni domnești, nici boiérești și nici să giudecé, nici să-i globască, făr(ă) numai egumenii lor să le fié cercători și giudecători să certe pre cei vinovați; osebit, de se va întîmpla vro greșal(ă) mare, cum de moarte de om sau de furtișag, care se cuvine a se căuta cu Divanul domnescu, precum iarășî arată cărțile acelor mai nainte de noi domni.

Așijdéri, iarășî dintr-aceste poménite sate, cai de olac sau podvodzi sau solărie sau alté angherii ce ar fi pre altă ț(a)ră, nimé să n-aibă a lua, nici a supăra, ce să fié satele m(ă)n(ă)stirilor în paci de to<a>te de acéstea.

Pentru acéste, pentru toate, adevérim daar(ă) și făgăduim cu toată socoteal(a) și sfatul Mitropoliei ț(ă)rii și a episcopilor și a tuturor boiarilor, precum s-au pomenit mai sus, precum m(ă)n(ă)stirile a Sfîntului Mormînt, acéste cîte s-au scris într-al nostru uric, numai atîta să aibă a da, și m(ă)n(ă)stirile și oaménii a m(ă)n(ă)stirilor, iară nu mai multu decît oaménii m(ă)n(ă)stirești, cîte doi ughi p(o)l de om într-un an, și de împrumutare și de gorștini și desétin(ă) să fie purure de toate în pace și nicéodată în véci altă daré să nu aibă, nici mai multu, nici mai puțin. Și toate giudecățile oamenilor mănăstirești să fie de la egumeni, iar altul nimé să nu s(e) amestécé: nici vornici, nici pîrcălabi, nicé podvodari, nici cai de olac, nici solari; de acéste de toate să fié în toate vrémile în pacé.

Soeotit-am dar domnia mea și adevérim cu acest uric al nostru să fie cu maré întăritură și neclătite de acmu și pînă în veac.

Așijdéré și alți domni carii ar fi în urma noastră să n-aibă a strica, nici să afle pricină pentru nescari tîmplări a vrémilor să clătească a noastră socoteal(ă) sau să o lépedé, ca să nu s(e) strice iarăși m(ă)n(ă)stirile a Svîntului Mormînt; și va veni pre urmă rușine și păcat și blăstăm în pămîntul nostru, căci și noi această dată în multă greutate și datorii ne aflăm, iară încă și(i) pentru chivernisala svintelor m(ă)n(ă)stiri așa am legat. Iară caré domnu ari vrea să lépedé sau să clătească ori multu ori puțin și iară carii ari sfătui ca să s(e) lépedé sau să clătească, ca niște vrăjmași a Sfîntului Mormînt și întru tot necreștini și fără frica lui Dumnezeu, să fié neiértați și afurisiți de Tatăl, și de Fiul și de D(u)hul Sfîntu, și blăstămat de 318 Oteți și purtători de Dumnezeu părinți ce-au fost în Nichea, și îngerul lui Dumnedzău să-i gonească pe unii ca acéia în toate dzilele vieții lor și tot prilejul lor să fie arsu în foc și în cea mai desăvîrșit să fie anathema, și trupește și suflétește, și partea lor să fie cu acéia ce-au răstignit pe Domnul nostru Iis(us) H(risto)s în vécinică muncă. Amin.

Писани въ настоаѣм градѣ, ѿ Иѣсѡхъ, в(ъ) л(ѣ)тѣ х^ѣстѣ, м(ѣ)с(ѣ)ца вкѣ(омвріа), сї д(ѣ)на, ѿзвнтїе, въ фторое лѣто г(о)сп(о)дства си.

Иѡ Михаилъ Рѣковицѣ) воевода <м.р.>.

<Pe verso, scris de altă mînă>: Testament mănăstirilor Ierusalimului pentru împrumutare de bani și despre dări ca să nu fie supărate. No.3.

Arh. St. București, Sului, II/11. Orig., perg. (58,8–64,5×49 cm.), ros la îndoituri; invocația simbolică și majuscula inițială ormate cu flori, iar intitulăția și unele litere și cuvinte scrise cu aur, sigiliu domnesc inelar, octogonal, timbrat, deteriorat.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 95–96, nr. 369 (rez. dezv.). *Îndrumător în Arh. St. Iași*, I, p. 34, nr. XXV (rez.);

279 **1704 (7213) octombrie 16, Iași**

Mărturia marilor boieri privitoare la scutirile acordate de domnie M-rilor Galata, Barnovschi, Sf. Sava, Cetățuia și Bîrnova din Iași și Sf. Gheorghe din Galați, toate închinat la Sfîntul Mormînt.

Pentru mănăstirile Sfîntului Mormînt.

Съ ѡбо ми, Мисаил архїепископ <и> митрополит Сѣчавскїи, и Лаврентїе епископ Романскїи, и Гедеон епископ Радѡвскїи, и Варлаам епископ Хѣшскїи, ѿнтохи Жора вел логоф(е)т, Иѡн Бѣхѡш бив вел логоф(е)т, и Иѡрдаке Рѣсет вел ворник Долниен Земли, и Лѣпѣл Богдан вел ворник Вишнїи Земли, и Лѣпѣл Костакѣ хатман и пѣркѣлав Сѣчавскїи, и Неколаи Костин бив хатман, и Манолаки Рѣсет вел постелник, и Панаиѡте бив вел постелник, и Савин вел бан, и Димитрїе Мавродин вел пѣхарник, и Илїе Кантакѡзино бив вел пѣхарник, и Иѡн Пѣлади вел вист(арник), и Георгїе ѿпостол бив вел вист(арник), и Дѣмитрашко Раковицѣ вел комис, и Илїе Катарѣѡл бив вел комис, и Шефан Силиѡан вел меделничар, и Дарїе Доничи вел клѣчар, и Иѡн Стѣрза сѣрдар, и Николаи Иѡне вел сѣлѣер, и Павел Рѣѣинѣ вел житничер, и Дѣмитраке вел армаш, и Шефан Лѣка втори вист(арник), и Костандин Костаки трети логоф(е)т, и ини болѣри ѡт двор его милѡсти господарскїи. Facem știre cu această scrisoare a noastră tuturor cui să cade a ști: de vreme ce Sfîntul și de viață dătător Mormîntul Domnului nostru Isus Hristos este maica tuturor sfintelor bisărici,

n-au vrut Dumnezeu cu alt mijloc să facă chivernisală Sfintei Bisărici, fără cât cu milostenie pravoslavnicilor creștini, pentru că și Sfinții Apostoli strînge milostenie și încă din prea multe cetăți și sate au așezat orînduită milostenie ca să margă la Sfîntul Sion, care și Sfîntul și fericitul Pavel au numit-o blagoslovenie.

Și după acée, moșii și strămoșii noștri și toți pravoslavnicii creștini, și mai ales de aceștie prefericiții și samoderjăți împărați și luminați domni și cinstiți boiari, cu multe feliuri de daruri și cu xenodohii, adică: casă de primire streinilor, și cu alte multe milostenii au cinstit și au slujit aceștii blagoslovite Mitropolie, care este maica tuturor bisăricilor creștinești.

Iar în vremile aceste de apoi, lipsind acii pravoslavnici împărați carii era sprijinatori și agiutători aceștii sfinte cetăți, acmu dară, într-aceste vremi, cu vrede dumnezăiască, corunindu-să luminați și pravoslavnici domni într-a noastră țară a Moldovii, așjidire și mulți din cinstiți boiari cu danii, cu bani și cu multe feliuri de lucruri au miluit și cu mijlocul aceștie milostenie purure să înblînzăsc acele făr – de credință neamuri și să biruiesc vicleșugurile eriticilor și să păzești casa Dumnedzăului lui Iacov întreagă, cu toată plinirea ei, cum și pînă acum să află și este cunoscută biserica lui H(ristos).

Acmu dară, de la o samă de vreme, văzînd Dumnezeu a o samă de oameni păcate, tîmplatu-s-au oști de multe ori în părțile aceste, cât cu greu au fost a să chivernisi lăcuitorii acestui pămînt din moșiele lor, și așa au venit la mare slăbăciune; așjidire și mănăstirile a Sfîntului Mormînt, carile să află într-acest pămînt, într-acesta chip dinpreună au slăbit, cât să află la cumpînă, și milostenie care merge la Sfîntul Mormînt din țara noastră să lipsască.

Și așa fiind, miluit-au Dumnezeu de au venit aicea sufletesc părintele nostru, prefericitul chir Dosoftei patriarhul a sfintii cetăți Ierusalimului, și aflînd mănăstirile a Sfîntului Mormînt întru mare neputință, pentru căci bucate și lucruri ce-au avut să află în datorii ca acele cât nu-i cu putință ca să chivernisască; și iarăși, cîte mănăstiri să află neîndatorite încă să lipsăsc de bucatile lor, pentru căci au vîndut din bucate ce-au avut și au dat în nevoile țării.

Vrut-au dară sfinție sa ca să le îndreptează și să le așeză după putință aceste sf(i)nte mănăstiri a Sfîntului Mormînt, iar pentru mănăstirile ce sînt la munte: Bistrița, Pobrata și Tazlăul, carile s-au aflat lucrurile ce-au avut și dobitoacile lor mai multe decît cînd s-au închinat la sfinție sa patriarhul, și plătindu datoriile și nevoile carile au avut, după acée iarăși le-au lăsat sfinție sa supt stăpînirea luminatului și milostivului nostru domn Mihai Racoviță voievod, ca să aibă toată chivernisala lor din poronca mării sale lui vodă, precum au fost și mai înainte vreme, de vreme ce părinții a Sfîntului Mormînt carii au fost egumen pe la aceste sfinte mănăstiri de la munte, neputînd chivernisi pentru multe pricini a locului, s-au lăsat.

Iar de acele 5 mănăstiri ce sînt aici, în Iași, și o mănăstioară ce este la Gălați, le-au oprit sfinție sa părintele patriarhul ca să știe supt stăpînire Sfîntului Mormînt, precum au fost și mai înainte vreme, adică: Galata, Barnovschie, Sfetii Sava, Cetățuie, Bîrnova și Sfetii Gheorghie la Gălați, carile măcar că datorii n-au, iară încăși în mare lipsă să află, din vreme ce ș-au vîndut bucatile și au dat la nevoile țării și a vremilor carile sînt adiverite întru toți.

Pentru acée, rugîndu-să preafericitul părintele nostru, patriarhul, milostivului și luminatului nostru domn Mihai Racoviță voievod, cum cu sfatul și cu socoteala preosfințitului mitropolitului și a toți episcopii a țării noastre Moldovii, împreună și cu

toți boiarii, cum cii cu boirie așa și mazilii boiari carii sînt la țară, ca să păzim cinste carii au avut strămoșii noștri cătră Sfîntul Mormînt și să aflăm mijloc ca să le îndreptăm și să le așază; și din vreme că pohta sfinții sale socotind că este cu cale și cu bună socoteală, mărie sa vodă cu dragoste au priimit, împreună cu noi cu toți, adică cu noi, smeritul mitropolitul Țării Moldovii și cu toți episcopii, așjidire și cu toți boiarii, și cu acii cu boierie și cu acii boieri mazili carii sînt la țară, socotit-am și am așăzat și am adiverit care cum să cade și precum place lui Dumnezeu și cu dreptate, ca să aibă sf(i)ntile mănăstiri a Sf(i)ntului Mormînt cevași ușurare la toate întîmplările vremilor, ori dispre Împărăție, ori dispre domnie, doară miluind Dumnezău să poată vini iară la statul lor cel dintăi. Socotitu-s-au dară și s-au așăzat pentru aceste pomenite șasă mănăstiri care s-au ales a Sfîntului Mormînt, domnie niciodată bani împrumut să nu ceaie de la egumeni, nici mulți, nici puțini, măcar la ce nevoie ar sosi pămîntul nostru; și mănăstirile aceste și egumenii acestor 6 mănăstiri să aibă pace.

A doao: de vreme ce mănăstirile sînt acum la multă slăbăciuni, și înnoindu-le sfinție sa și aducîndu-le la oarice așăzare, să nu aibă a da mai mult dare la Visterie atunce, fără cît s-au așăzat acum: 40 de ughi Galata, 40 ughi Barnovschie, 6 ughi Sfetii Sava, 16 ughi Cetățuie, 8 ughi Bîrnova și 12 ughi Sfetii Gheorghie la Gălați, cîte într-un an. Și acesta să fie pentru ca și de s-ar mai înmulți vinitul mănăstirilor și bucatile lor, să nu mai aibă a lua mai mult la Visterie, fără decît precum s-au așăzat, că luîndu-să mai mult, va aduce mare pagubă Sfîntului Mormînt și va fi greu păcat; ce numai ce ar fi să margă la Sfîntul Mormînt, pentru cinste țării noastre și pentru cea vecinica pomenire noastră și a părinților noștri.

A trie: iarăși pentru pomenitele mănăstiri și pentru oamini carii sînt vecini a sfîntelor mănăstiri să aibă pururea, fiind vecini ori într-un sat, ori în multe sate, fieștecare mănăstire de acestea: 56 de oameni Gălata, 41 de oameni Cetățuie și cu Hlince, 9 oameni Bîrnova, 43 oameni Barnovschie, la Șipote, 18 oameni tij Barnovschie, la Volcineți, 77 liudi tij Barnovschie, la Toporăuți, 3 oameni Sfetii Gheorghie ot Gălați, 9 oameni Sfeti Sava. Aflat-am și pentru aceasta cu cale și cu bună socoteală, acești oameni acestor 6 mănăstiri pomenite să de Visteriei de om cîte 2 ughi pol într-un an, însă acești bani să-i de de patru ori, pe cifeturi, și mănăstirile iar să de pe cifeturi.

Așjidire, aceste sfînte mănăstiri, avînd cîțiva vecini fugiți prin multe locuri, deci cînd vor vini vrunii de acie, să aibă egumenii a-i aduce la Visterie și să le ia pecetluituri și după aceie să-i așeză la satile lor și să aibă a da și acie, ca și cielaltii oameni, cîte doi ughi pol de om pi an.

Și osăbit de aceste, începînd unii a face rău obicei, de lua goștina de oi de la aceste sfînte mănăstiri a Sfîntului Mormînt, de care lucru de acmu înainte nici într-un chip aceasta să nu mai fie, ca să fie bucatile sfîntelor mănăstiri în pace de gorștină și de altile, precum arată cinstiile cărți a răpoosașilor domni. Și iarăși, aceste sfînte mănăstiri carile sînt pomenite mai sus să aibă a lua de la acești pomeniți oameni a mănăstirilor, fără de nici o împotrivire, disetina de stupi și gorștină de mascuri și gorștină de oi.

Așjidire, într-aceste pomenite sate a sfîntelor mănăstiri, nici un fel de globnici sau giudecători să nu între: nici vornici, nici pîrcălabi, nici alți oameni domnești, nici boierești, nici să-i giudece, nici să-i globască, fără numai egumenii lor să le fie cercători și giudecători, să certe pre cii vinovați; osăbit, de să va întîmpla vro greșală mare, cum moarte de om sau furtușag, care să cuvine a să căuta cu Divanul domnesc, precum iarăși arată cărțile acelor mai denainte domni.

Așijdire, iarăși, dintr-aceste pomenite sate, cai de olac sau podvozi sau alte angării ce ar fi pre altă țară nimi să n-aibă a lua sau a supăra, ce să fie satile mănăstirilor în pace de toate aceste.

Urmînd și noi așăzămînturii și adiverinții luminatului domnului nostru, fiind cu cale, și mai virtos s-au făcut cu socoteala și cu sfatul nostru, aflat-am cu cale pentru aceste sfinte mănăstiri, care să scriu în cinstit uricul mării sale domnului nostru, aceste numai să de mănăstirile și omenii mănăstirilor, iar nu mai mult decît oamenii mănăstirilor, cîte doi ughi pol de om într-un an, și de împrumutare, și de gorștină și de disetină să fie purure de toate în pace și niciodată, în veci, altă dare să nu aibă, nici mai mult, nici mai puțin. Și oamenii mănăstirilor mai mult de 2 ughi pol să nu de; și toate giudecățile oamenilor mănăstirești să fie de la egumeni, iar altul nime să nu să amestice: nici vornicii, nici părcălabi, nici podvodari, nici cai de olac, nici solarii, de toate aceste să fie în pace în toate vremile.

Și încă, cu toată voie noastră pohtim cum că acest cinstit uric a mării sale lui vodă să fie diplin întărit și iarăși această scrisoare a noastră să aibă adiverință de acum și pînă în veci, nici arhieriei carei ne aflăm acum, nici alții carii vor fi după altă vreme, așijdire și noi, boiarii carei sîntem într-această fericită domnie a mării sale lui vodă cu boirie și boiarii mazili de țară, nici din neamul nostru, nici din ficionii noștri, nici ficionii ficionilor noștri să n-aibă a strica, nici să afli pricini din tîmplările vremilor ca să clătească a noastră așazare, ca să nu să strice mănăstirile a Sfîntului Mormînt, și va vini pe urmă rușine și păcat și blăstăm spre țara noastră și spre noi spre toți, căci și noi, în această dată, în multe datorii și greutăți ne aflăm, iar încă și pentru chivirmisala sfintelor mănăstiri așa am legat. Iar carii din boiari or vre să lepidi sau să clătească, ori mult, ori puțin, și iarăși oaricarii din arhieriei sau boiari, după aceste vremi, ar sfătui pre alți domni, pentru acest uric a mănăstirilor a sfîntului Mormînt și pentru această plăcută scrisoare a noastră, oricine s-ar ispiți a clăti sau ar strica, măcar cine ar fi: sau aehierei, sau boiari, sau din neamul nostru, sau din fiii noștri, ca niște vrăjmași Sfîntului Mormînt și întru tot necreștini și făr-de frica lui Dumnezeu, să fie neierțați și afurisiți de Tată și de Fiul și de Duhul Sfînt și blăstămat de 318 purtători de Dumnezău Părinți ce-au fost la Nicheie, și îngerul lui Dumnezău să-i gonească pe unii ca acie în toate zilele vieții lor și tot prilejul lor să fie ars în foc, și în cea mai săvîrșit să fie anaftima, și trupești și sufletește, și parte lor să fie cu acie ce-au răstignit pre domnul nostru Isus Hristos, în vecinica muncă. Amin.

8 Ис, лет(о) хзсгї октомвриє сї.

Писал Агентіє Үрикар.

Misail mitropolit; Lavrentie episcop Romanului; Ghedeon episcop Radaoțchie; Varlaam episcop Hușii; Antohi Jora vel logofăt, i Ion Buhuș biv vel logofăt, i Iordache Ruset biv vel vistiernic și cu toți boiarii sînt iscăliți, cîți sînt scrisi mai sus.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 237, f. 506 r. – 511 r. Copie din 1742.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 416–417, nr. 1605 (extrase); Dumitru Stănescu, *Viața religioasă la români*, p. 185–193 (aceeași copie); Istrati, *Condica Mavrocordat*, III, p. 331–337, nr. 1554 (aceeași copie).

Hrisant patriarhul Ierusalimului pune sub ascultarea M-rii Sf. Sava din Iași M-rea lui Iane Hadîmbul pe care ctitorul a închinat-o Sfîntului Mormînt.

Γραμμα οπου ἐδώσαμεν νὰ εἶναι τὸ μοναστηρι τοῦ Χαντούμη μετόχι τοῦ Ἀγίου Σάββα.

1704 Νοεμβρίῳ.

Διαλαμβάνει τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν Μετριότητος γράμμα οτι τὸ μοναστήρι ὁπου ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον ὁ μακαρίτης Ἰωάννης Χαντούμης, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς Νταλμάρε, ἐλθὼν ἐνταῦθα ὁ Δημητράσκος Βοεβόδας Κωνσταντινουπολίτης, τὸ ἐδιαγούμισε μετὰ ταῦτα ἐσυνέβησαν πόλεμοι, καὶ ἦλθον εἰς τὸν τόπον τοῦτον Λέχοι, Τοῦρκοι, Τατάροι, καὶ ἀρπαξαν τὰ ζῶά του, τὰ μελίσσια του, καὶ εἴ τι ἄλλο εἶχε, τόσου εἰς τὸ μοναστήρι, ὅσον καὶ εἰς τὸ μετόχι καὶ ἀκόμη οἱ ἄνθρωποι ὁπου ἦσαν εἰς τὰ χωρία του ἄλλοι ἐσκαλῶθηκαν, καὶ οἱ ἄλλοι ἀφανίσθησαν καὶ διεσκορπίσθησαν καὶ πολλάκις ἐδώσαμεν εἰς αὐτό, ἀπὸ τὰ νταῦθα ἐν Γιάσιω εὐρισκόμενα μοναστήρια τοῦ Ἀγίου Τάφου, ζῖδα μερικὰ καὶ τὰ ἄλλα ἀναγκαῖα διὰ νὰ τὸ ἀναστήσωμεν ἀμὴ ἀπὸ τοὺς κακοὺς καιροὺς ἔπαθε πάλιν τὰ αὐτά. Τέλος πάντων, μὴ δυνάμενοι νὰ κάμωμεν ἄλλον τρόπον τρόπον διὰ νὰ στέκετοι ἐκεῖνη ἡ ἐκκλησία εἰς τὸν τόπον τῆς, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, πῦρομεν εὐλογον καὶ τὸ ἐκάμωμεν νὰ εἶναι μετόχιον τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Σάββα, ὁπου εὐρίσκεται ἐδῶ εἰς τὸ Γιάκον, ὥστε καὶ τὸ μοναστήριον αὐτὸ τὸ εἰς τὸ Νταλμάρε καὶ τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τὸ μετόχι τοῦ ὁπου ἔχει ἐκεῖ εἰς τὸ Μποτέσι, καὶ τὰ ἱερά του ὅσα ἔμειναν, καὶ ἡ μωσίαῖς του, καὶ οἱ τόποι τῶν ἀμτελιῶν, καὶ οἱ μύλοι καὶ οἱ τοποὶ τῶν μύλων, καὶ ἡ ποίμνιζαῖς καὶ τὰ ἐργαστήρια, καὶ οἱ τόποι ὁπου ἔχει ἐδῶ εἰς τὸ Γιάσι, νὰ εἶναι εἰς τὴν χρῆσιν καὶ δεσποτείαν τούτου τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Σάββα, ὡσὰν νὰ ἦσαν ἀφιερῶμένα εἰς τὸν Ἅγιον Σάββα ὅθεν καὶ ὅλα τὰ χρυσόβουλλα καὶ σὺρῖκια καὶ ζαπίσια καὶ ἄλλα χαρτία τοῦ μοναστηρίου Νταλμάρε, τὰ ἐδώσαμεν εἰς τὸν Ἅγιον Σάββα. Ὁφείλει δὲ ὁ κατὰ καιροὺς ἡγουόμενος τοῦ Ἀγίου Σάββα νὰ τὸ μερεμετίζη καὶ νὰ τὸ σκεπάζη, καὶ νὰ ἔχη καὶ πάντοτε τινα ἡ ιερέα, ἡ ἱερομόναχον νὰ διαβάζη τὴν ἀκολουθίαν, καὶ νὰ ἱεουργῇ τὴν ἐβδομάδα ἅπαξ καὶ δῖς, καὶ ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου ὅλους τοὺς τόπους, τόσον ἐκείνους ὁπου εἶναι ἔξω εἰς τὴν τζάραν, ὅσιν καὶ ἐκείνους ὁπου εἶναι ἐδῶ εἰς τὸ Γιάδι, νὰ μὴν ἡμπορῇ ὁ κατὰ καιροὺς ἡγουόμενος τοῦ Ἀγίου Σάββα νὰ πωλήσῃ, ἢ νὰ ἀλλάξῃ, μήτε πολὺ, μήτε ὀλίγον, ἐν βάρει αὐτοῦ ἀφορισμοῦ καὶ ἀναθέματος αἰονίου. Καί, ἂν ποτε τοιοῦτόν τι ἀκολουθήσῃ, χρεῖα νὰ εἶναι με τὴν εἰδήσιν καὶ γνώμην τοῦ κατὰ καιροὺς Πατριάρχου τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅχι με μόνην τὴν γνώμην τοῦ ἡγουμένου.

Ἐδόθη ἐν Γιάσιῳ αψδ, μηνὶ Νοεμβρίῳ.

Traducere

Scrisoarea ce am dat ca să fie mănăstirea Hadîmbului metoh la Sfîntul Sava.

1704 noiemvrie.

Scrisoarea de faţă a smereniei noastre vădeşte că mănăstirea ce a închinat-o Sfîntului Mormînt răposatul Ioan Hadîmbul, care este de la Dealu Mare, viind acolo Dumitraşcu voievod, constantinopolitanul, a prădat-o; după aceea s-au tîmplat războaie şi au venit în ţara aceasta leşi, turci, tătari şi au furat vitele ei, albinele ei şi ce alta mai putea să aibă, atît în mănăstire, cît şi în metoh; şi încă oamenii ce erau pe moşiile ei,

unii au fost robiți, și alții s-au nimicit și s-au împrăștiat. Și adesea i-am dat, de la mănăstirile ce se află aici, în Iași, ale Sfântului Mormînt, unele vite și altele de nevoie ca s-o ridicăm; dar de relele vremuri a pățit iarăși tot așa. La urma urmei, neputînd să facem alt chip ca să se păstreze acea biserică în locul ei, cu voia lui Dumnezeu, am găsit că e bine și am făcut să fie metoh al mănăstirii Sf. Sava, care se află aici la Iași, așa încît și mănăstirea aceea de la Dealu Mare, închinată întru numele Nașterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, și metohul ei ce îl are aici, la Botești, și lucrurile sfinte cîte i-au rămas, și moșiile ei, și locurile de vii, și morile și locurile de moară, și pivnițele, și dughenile, și locurile ce are aici la Iași, să fie spre folosul și sub stăpînirea acelei mănăstiri a Sfântului Sava, ca să fie afierosite Sfântului Sava; pentru care și hrisoavele, și uricele, și zapisele și alte hîrtii ale mănăstirii Dealu Mare le-am dat la Sfîntul Sava; trebuie deci ca egumenul de pe vremi al Sfîntului Sava s-o meremetisească și s-o păzească, și să aibă totdeauna și vreun preot sau ieromonah să facă slujba, să săvîrșească liturgia pe săptămîină odată și de două ori, și toate locurile mănăstirii, atît acelea ce sînt afară, prin țară, cît și acele ce sînt aici, în Iași, să nu poată cel de pe vremi egumen al Sfîntului Sava să le vîndă, ori să le schimbe, nici mult nici puțin, supt povară de afurisenie nedeslegată și de veșnică anatemă. Și, de va urma așa ceva, să fie neapărat cu știrea și părerea patriarhului ce va fi atunci al sfîntei cetăți Ierusalimul, și nu numai cu părerea egumenului.

S-a dat în Iași, 1704, luna noiembrie.

După Iorga – Hurmuzachi, *Documente*, XIV, p. 365–366, nr. CDIX. Text gr. după Legrand, *Epistolair*, p. 45–46, nr. 17, și trad.

281

1705 (7213) ianuarie 16, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii Galata stăpînirea asupra a trei dugheni aflate mai jos de capul Podului Hagioaiei.

† Иѡ Михаилъ Рак(о)вици воевода, Б(о)жи(е)у мил(о)ст(і)ю, р(о)сп(о)даръ Земли Молдавскѡи. Dat-am carte domnii mele rugătorului nostru, egumenului de la sfînta m(ă)n(ă)stire de la Gălata, ca să fie volnic cu carte domnii mele a ține și a opri trei dugheni carile au fost a lui Mierăuș(ă) Bedreag, care dugheni sînt la capul Podului Ți Hagioaie¹, din gios, pentru 500 de lei ce-au lăsat Enachi gramaticul carile au fostu și la Ursachi ce-au fostu viesternic mare la mîna lui Ilie Pleșcăi ce-au fostu jicniceri, cari acești bani i-au dat Enachi gramaticul la mîna lui Ilie Pleșcăi jicnicierul ca să-i dea acești bani la Sfîntul Mormînt a Domnului nostru I(su)s H(risto)s, la Ierusalim, pentru sufletul lui. Deci, dintr-acești bani au dat 160 lei și au rămas la Ilie Pleșca 340 lei nedați; și pentru acești bani au dat trei dugheni carile le-u luat și Pleșca de la Mierăuș(ă) Bedreg pentru datorie lui. Iar pe urmă s-au sculat și ficiorii Pleșcăi și le-u vîndut lui Tilpiz Nicula.

Deci, egumenul de Galata să fie volnic cu carte domnii mele a ține și a opri aceste dugheni care mai sus scriu pe cum Ți scrie zapisul; iar cari din cumpărători are mai ave ceva să mai răspundă pentru aceste dugheni să vie să ste di fați la Divan, cu egumenul.

Și nime să nu ste împotriva cărții domnii mele.

V Мс, л(ѣ)т(о) х̣зсг̣і гел(а)іе с̣і.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Podu Hagioae. 7213 <1705> ghen(arie) 16. <Nr.> 1.

Arh. St. București, M-reă Galata, XIV/55. Orig., hîrtie (31,8 x 24,5 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc înelar în cerneală roșie, lizibil parțial.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 106, nr. 407 (rez. dezv.).

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

282

1705 (7213) mai 1, Iași

Preutul Ștefan Ipcă face o vînzare în fața unor martori de la biserica Sf. Nicolae de Sus.

Iași, 1-iu maiu 7213 <1705>.

Vînzare: «Eu, popa Ștefan Ipcă, hiind eu mirian», făcuse o vînzare.

Martur: «preutul Dumitrașco din tîrgu din Iaș, ot S(ven)ti Nicolai Viș¹.

Scrie «Ion(i)²ța diiacon ot S(ven)ti Neculai Viș¹».

După Iorga, *Și st. doc.*, XI, p. 54–55, nr. 40. Menț. (cu cifra sutelor din vălet imprimată: 1 în loc de 2).

¹ de Sus, adică „Sf. Nicolae cel Sărac” (nota lui N. Iorga).

² Parantezele lui Iorga.

283

1705 (7213) mai 29, Iași

Manolache Hristoverghi fost mare comis vinde cumnatului său Sandul Sturdzea fost sulger al doilea o jumătate de loc de casă cu jumătate de pivniță pe Ulița Mare din Iași pentru 80 de matce de albine.

† Adecă eu, Manolache Hristoverghie ce-am fost comis mare, scriu și mărtu-risăscu cu cestu adevărat zăpis al mieu la mîna dumisal(e) cumnatu-mieu Sandului Sturdzii ce au fost vtori sulger pentru o giunăte de loc de cas(ă) și cu giună(ă)tate de pivniță, care loc iast(e) pe Ulița cea Mare, care acea giună(ă)tate de loc de cas(ă) mi-au fost dat dumnealui cumnatu-mieu Ion Sturdzea sărdariul; și învoindu-mă cu dumnealui cumnatu-mieu Sandul, i-am dat acea giunăte de loc de cas(ă) și cu pivniță să hie acel loc de cas(ă) și cu pivniță tot a dumisali. Și dumnealui încă mi-au făcut plată deplin(ă): mi-au dat optdzăci de matce pe acea giună(ă)tate de loc de cas(ă) și cu pivniță, căci acel loc de cas(ă) au fostu cumpărat de părintel(e) dimilorsale Chiriac Sturdzea spătariul de la un văr premare a dumilorsale, de la Dumitrașco Prăjescul.

Deci eu i-am dat și zăpisul cel de danii de la fratele dumisal(e), de la Ion Sturdzea, ca să fie dumisal(e) dreaptă moșie în véci.

Și pentru mai mare credință am și iscălit.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣсѣи маи кѣ.

Из, Манола(ки) Хрисоверги бив вел комис <т.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Pe casă la [d] Ieș(i).

<Scris apoi de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) 1705 mai 29/7213. No. 6; 2) Casă, Uliță Mare, 7213/1705 mai 29.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXIX/79. Orig., hîrtie difolio (31,2 x 21,5 cm.), filigran, cerneală cafenie, rupt la îndoituri.

Antioh <Cantemir> voievod acordă, la solicitarea lui Dositheï, patriarhul Ierusalimului, scutiri de dări Mănăstirilor Galata, Barnovschi, Sf. Sava, Cetățuia și Birmova din Iași și Sf. Gheorghe din Galați, toate închinat Sfântului Mormînt.

ИГО ХО НИКА. † Іѡ АНТѢХ КѢСТАНТИН ВОЕВОДА, Б(О)ЖІЕЮ М(И)Л(О)СТІЮ, госп(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Facem șt(i)r(e) cu această scrisoare a domniei m(e)l(e) tuturor cui să cade a ști: de vrém(e) ce Sf(î)ntul și de viață dătătorul, Mormîntul Domnului nostru I(su)s H(risto)s este maica a tuturor sf(i)ntelor bis(er)ici, n-au vrut dară D(u)mn(e)dzău cu altu mijloc să facă chivernisala sf(i)nteï bes(er)ici fără cît cu m(i)l(o)stenie pravoslavnicelor creștini, pentru că și Sf(i)ntii Apostoli strîngea milostenie, și încă prin mult(e) cetăț(i) și sat(e) au așezat orînduită m(i)l(o)stenie ca să meargă la Sf(î)ntul Sion, carea și sfîntu și fericitul Pavăl o au numit bl(a)goslovenie.

Și după ac(e)a, moșii și strămoșii n(o)ștri [și strămoșii noștri] și toți pravoslavnicii creștini și mai ales de-ac(e)știa prefericiți și samodrăjiți împărați și luminați domni și cinstiți boieri, cu multe feliuri de daruri și cu xenodohii, adec(ă): case de priimire streinilor, și cu alte mari m(i)l(o)stenii au cinstit și au sluj(i)tu ac(e)știi bl(a)goslovitei Mitropolii, carea este maica tuturor bes(er)ecilor creștinești, iară în vrémil(e) cesteia de apoi, lipsindu acei pravoslavnici împărați carii erau sprej(i)nituri și ajutători ac(e)știi sf(i)nteï cetăț(i), acmu dară, într-ac(e)ste vrém(i), cu vrere d(u)mn(e)dzăiască coronindu-să luminați și pravoslavnici domni în ț(a)ra noastră a Moldovei, așijderea și mulți din cinstiți boieri cu danii, cu bani și cu multe feliuri de lucruri au miluit și cu mijlocul ac(e)știi m(i)l(o)stenii purure să înblînzăscu ac(e)lea făr(ă) credință neamuri și se biruiescu vicleșuguril(e) ereticilor și se păz(e)ște casa D(u)mn(e)dzăului lui Iacov întreagă, cu toată plinirea ei, cum și pînă acmu se află și iaste cunoscută în toată bes(er)eca lui H(risto)s.

Acmu dară, de la o samă de vrém(e), din zavistie diavolului, slăbind acest pămîntu din tîmplarea oștilor și de alte, așea și-ntr-acesta chip și m(ă)n(ă)st(i)rile caril(e) sintu închinat la Sfîntul Mormînt au slăbit, cît să află la cumpăna, și m(i)l(o)stenia care mergea din ț(a)ra noastră la Sf(î)ntul Mormîntu să lipsască.

Și așea fiindu, miluit-au D(u)mn(e)dzău de-au venit aicea suflét(escu) părintele nostru, preafericitul chir Dositheï, patriarhul a sf(i)nteï cetăț(i) Ierusalimului, la domnia lui Mihai vod(ă), și aflîndu mănăstirile a Sfîntului Mormîntu întru mare neputință pentru căci și cîte bucate și lucruri ce-au avut se află în datorie ca ac(e)a, cît n-au fost în putință să s(ă) chivernisească. Și iarăși cîte m(ă)n(ă)stiri se află neîndatorite încă să lipsăscu de bucatél(e) lor, pentru căci au vîndut din bucate ce-au avut și au dat în nevoil(e) ț(ă)răi.

Vrut-au dară sfinția sa ca să le îndreptedză și să lé așadză dup(ă) putință ac(e)ste sfinte m(ă)n(ă)st(i)ri a Sf(î)ntului Mormînt, iar(ă) pentru m(ă)n(ă)st(i)r(i)le ce sintu la munte: Bistrița, Pobrata și Tazlăul, carele s-au aflat lucruril(e) ce-au avut și dobitoac(e)le lor mai mult(e) decît cîndu s-au închinat la sf(i)ntii sa patriarhul, și plătindu datoriile și nevoile cari le au avut după ac(e)a iar le-au lăsat sf(i)ntii sa întru stăpînirea

noastră, precum au fost și mainte, de vreme că la mănăstirile ce sîntu la munte, călugării greci s-au socotit că nu sînt putincioși a chivernisi.

Iară célé cinci m(ă)n(ă)st(i)ri caril(e) sîntu aicea, în Iași, și S(ven)tî Gheorghie la Galați le-au poprit sfinția sa patriarhul ca să s(e) afle suptu stăpînirea Sf(î)ntului Mormîntu, precum au fost și mai nainte vreme, adecă: Galata, Barnovschii, Sfantî Sava, Cetățuia, Bîrnova și S(ven)tî Gheorghie la Galați, caril(e) macar că datorie nu au, iar încăș în mare lipsă s-au aflat, de vreme ce ș-au vîndut bucatél(e) și au dat la nevoile ț(ă)răi și a vrémilor caril(e) sint adevărite întru toți.

Pentru acéa, rugăndu-s(e) și noaă ca să păzim cinstea carea au avut strămoșii n(o)ștri cătră Sf(î)ntul Mormîntu și să aflăm mijloc ca să l(e) îndreptăm și să l(e) aședzăm, socotit-am dar și domnia mea că pofta preafericitului părintelui nostru, sfinții sal(e) patriarhul, au fost cu calé și cu bun(ă) socoteal(ă), deci așa am primit și domnia mea precum au legat domnia sa Mihai vod(ă) împreună cu preosfințitului părintele nostru Misail mitropolitul și cu toți ep(i)scopii ț(ă)răi noastre și cu toți boiarii carii au fost cu boiarii și cu toți boiarii marili de la ț(a)ră, aședzat-am și am întărit într-acesta chip pentru aceste șase m(ă)n(ă)st(i)ri caril(e) s-au ales a Sfîntului Mormîntu: domnia niciodată bani în datorie să nu ceai de la egumeni, nici mulți, nicé puțini, macari la ce nevoie are vini pămîntul nostru; și m(ă)n(ă)st(i)r(i)l(e) acéste și cu egumenii acéstor 6 mănăstir(i) să aibă pacé.

A doa: de vrémé ce m(ă)n(ă)st(i)r(i)l(e) acmu sîntu în maré slăbăciune și înnoindu-le sf(i)nția sa și aducîndu-le la oarăce aședzare, să nu aibă a da mai multă daré la visterie atunci făr(ă) cît s-au aședzat acmu: 40 de ug(hi) Galata într-un an, 40 ug(hi) Barnovschii într-un an, 6 ug(hi) S(ven)tii Sava într-un an, 16 ug(hi) Cetățuia într-un an, 8 ug(hi) Bîrnova într-un an, 12 ug(hi) S(ven)tii Gheorghie de la Galați într-un an. Și aceasta să fie pentru ca de s-are și mai înmulți venitul m(ă)n(ă)stirilor și bucatélor să nu aibă a lua mai multu la Visterie făr(ă) cît precum sîntu aședzate, că, luîndu-s(e) mai multu, va aducé maré pagubi Sf(î)ntului Mormînt, și spré noi, și spre episcopi și spre boiarii n(o)ștri greu păcat, numai venitul ce-ar fi să margă la Sf(î)ntul Mormîntu pentru cinstea ț(ă)răii noastre și a moșilor și a strămoșilor n(o)ștri.

A triia: pentru poménitel(e) m(ă)n(ă)st(i)ri și pentru oameni carii sîntu vecini a sf(i)ntelor m(ă)n(ă)st(i)ri să aibă pururea, fiind vecini ori într-un sat, ori în multe saté, fiéștecare m(ă)n(ă)st(i)r(e) de acéste: 56 oameni Galata, și dintr-acéști sîntu mutați la Tămășeni, 41 oameni Cetățuia și cu Hlincea, 9 oameni Bîrnova, 45 de oameni Barnovschii, la Șipote, 19 oameni tij Barnovschii, la Volcineți, 77 oameni tij a lui Barnovschii, la Toporovți, 3 oameni a lui Sfeatii Gheorghie la Galați, 9 oameni Sfeatii Sava. Aflat-am și pentru aceasta cu calé și cu bun(ă) socoteal(ă) acéști oameni acestor pomenite 6 m(ă)n(ă)st(i)ri să dea Visterii de om cîte doi galbeni și giум(ă)tat(e) de om într-un an; însă acéști bani să-i dea de patru ori pe ciferturi, și m(ă)n(ă)st(i)r(i)l(e) iară să dea pe ciferturi.

Așijderea, acéste sf(i)nte m(ă)n(ă)st(i)ri avîndu cîțiva vecini fugiți prin multe locuri, deci cîndu vor vini vréunii de acia, să aibă egumeni a-i aduce la Visterie și să le ia pecetluiri și, după acéa, să s(e) aședză la satél(e) lor și să aibă a da și acia, ca și céilalți oameni, cîte 2 ug(hi) pol de om într-un an.

Și, osebi de acéste, începîndu unii a facé rău obicéi de lua gorștini de oi de la aceste sf(i)nte m(ă)n(ă)st(i)ri a Sf(î)ntului Mormîntu, de caré lucru de acmu înainte nici într-un chip aceasta să nu mai fie, ce să fie bucatele m(ă)n(ă)stirilor în pace de gorștini,

precum arată cinstite cărți a luminați și a răposăți domni ce-au fost mai nainte de noi. Și iarăș(i) încă acéste sf(i)nte m(ă)n(ă)st(i)ri care sintu poménite mai sus să aibă a lua de la acéști pomeniți oameni a m(ă)n(ă)st(i)rilor fără de nicé o împotriviré deseatinî de stupi și gorștini de mascuri și gorștină de oi.

Așijderi, într-aceste poménite sate a sfintelor m(ă)n(ă)st(i)ri nici un fél de globnici sau giudecători să nu între: nici vornicii, nicé pîrcălabii, nici alți oameni domnești, nici boiérești și nici să-i giudece, nici să-i globască, făr-numai egumenii lor să le fie cercători și giudecători să cérte pre-acei vinovați; osăbit, de să va întîmpla vro gréșală mare, cum de moarte de om sau furtișag, carea se cuvine a să căuta cu Divanul domnescu, precum iarăș arată cărțil(e) acélor mai înainte de noi domni.

Așijderea, iarăși dintr-acéste pomenite saté, cai de olac sau podvozi sau alte angherii ce-ar fi pre altă ț(a)ră, nime să n-aibă a lua, nici a supăra, ce să fie satél(e) m(ă)n(ă)st(i)r(i)lor în pacé de toate de acéstea.

Pentru acéstea, pentru toate, adevérim daar și făgăduim și întărim cu toată socoteala și sfatul Mitropoliei ț(ă)rî și a episcopilor și a tuturor boiarilor, precum s-au pomenit mai sus, precum m(ă)n(ă)st(i)r(i)l(e) a Sf(î)ntului Mormîntu, acéste cîte s-au scris într-al nostru uric, numai atîta să aibă a da, și m(ă)n(ă)stiril(e) și oaménii m(ă)n(ă)stirilor, iar nu mai multu decît oameni mănăstiréști, cîte 2 ughi pol de om într-un an, și de împrumutar(e) și de gorștini și de deseatinî să fie pururea de toate în pacé și nicéodată în véci altă daré să nu aibă, nici mai multu, nici mai puțin. Și toate giudecățil(e) oamenilor m(ă)n(ă)stiréști să fie de la egumeni, iară altul nimé să nu s(e) amestece: nici vornici, nici pîrcălabi, nicé podvodari, nicé cai de olac, de acéste de toate să fie în toate vrémil(e) în pacé.

Socotit-am dară domniia mea și am și am întărit cu acest uric al nostru să fie cu mari întărituri și neclătît de acmu și pînă în véci.

Așijderi, și alți domni carii ar fi în urma noastră să n-aibă a strica, nici să afle pricină pentru nescai tîmplări a vrémilor să clătească această socoteală sau să o lépedé, ca să nu s(e) stricé iarăși m(ă)n(ă)st(i)r(i)l(e) a Sf(î)ntului Mormîntu; și va veni pe urmă rușiné și păcat și blăstăm în pămîntul nostru, căci și noi la acéste vrémi în multă greutate și datorii ne aflăm, iară încă ș(i) pentru chivernisal(a) sf(î)ntelor m(ă)n(ă)st(i)ri așa am legat. Iară caré domnu are vrea să lepedé sau să clătească ori multu ori puțin și iar carii are sfătui ca să s(e) lépede sau să clătească, ca niște vrăjmași a Sfîntului Mormîntu și întru tot necreștini și făr(ă) frica lui D(u)mn(e)dzău, să fie neiertăți și afurisiți de Tatăl, și de Fiul și de D(u)hul Sf(î)ntu, și blăstămat de 318 purtători de D(u)mn(e)dzău Părinți ce-au fost în Nichea, și îngerul lui D(u)mnedzău să-i gonească pré unii ca acéia în toate zilel(e) vieții lor și tot prilejul lor să fie arsu în foc și în cea mai desăvîrșit să fie anathema, și trupéște și sufletește, și parte lor să fie cu acéia ce-au răstăgnit pre Domnul nostru I(su)s H(risto)s în vécinică muncă. Amin.

У Иис, въ(ъ) л(ѣ)то х҃с҃ѣи м(ѣ)с(ѣ)ца юн(іе), второго г(о)сп(о)дства.

И ѡ Антиохъ Костантинъ воевода <m.p.>.

Пѣинтиѣ <писалъ>.

<Pe verso, rezumatul grecesc din aceeași vreme al actului>.

Arh. St. Iași, Documente, XLVI/2. Orig., hîrtie difolio (44,5×30,4 cm.), cerneală neagră și roșie, rupt și lipt la îndoituri, sigiliu domnesc înelar, octogonal (1,7 cm.), cu bourul avînd coroana deschisă în coarne, flancată de luna crai-nou la dextra și soarele la senestra, iar botul animalului heraldic fiind încadrat de cîte două

cifre ale anului 1696; în exergă, legenda: † Иѡ АНТІОХЪ КѢСТАНТИН В(ОЕ)ВѢДА († Io Antioh Costantin voievod).

EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, II, ed. a II-a, Iași, 1889, p. 100–106 (orig.); Iorga–Hurmuzachi, *Documente*, XIV₁, p. 355–360, nr. CDV (text gr. după Ms. nr. 605 al Sfântului Mormînt, din Legrand, *Epistolaire*, ed. a II-a, p. 46–50, nr. 18, și trad. rom. a edit.).

285

1705 (7213) iunie

Antioh Cantemir voievod scutește de dări M-rile Cetățuia și Hlincea, închinat Patriarhiei de Ierusalim, și satele lor, Hlincea și Andrieșeni.

Pentru poslușnici cu rupta. Cetățuia să¹ Hlincea.

Velet 7213 <1705> iunie.

Un testament de la Antiohie Costantin vod(ă), scriind c-au socotit dinpreună cu tot Sfatul domnii sale de au întărit aședzare m(ă)n(ă)stirilor Sf(î)ntului Mormînt, care sint închinat supt ascultare sfinții sale, patriarhului de Ierusalim.

Așijdere și satelor cîte sîntu a sîntelor m(ă)n(ă)st(i)ri a Ierusalimului; și s-au făcut și testamint ca să nu fie de acmu înainte amestecați cu țara nici m(ă)n(ă)st(i)rile, nici satele m(ă)n(ă)stirilor, nici la o dare, ce ei îș(i) vor da cu ruptoare lor deosăbită la Visterie.

Pentru aceea, să fie în știre boiarilor și a slujitorilor carei vor înbla cu slujbe ca să le de pace oamenilor de Hlince și de la Andreiiașeni; așijdere și pîrcălabii de ținut și dregătorii de tîrgu încă să nu s-amestece la acei oameni, nici c(u) un fel de cheltuiele sau la alte socotele ce ar ieși pe ținut.

Așijdere și gorștinarii de oi și deseatnici de stupi și gorștinari de mascuri încă să le de pace de gorștină de oi și desetină de stupi și de mascuri, cum satelor acestora așe și ciobanilor m(ă)n(ă)st(i)rei, căci s-au lăsat să-l ia acel vinit egumănul de Cetățuie; și să fie în pace acei oameni de gloabe de șugubini și de altele de toate, precum scriu și ispisoacele altor domni.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 20v. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 119, nr. 449 (rez. dezv.).

¹ cu.

286

1705 (7213) iunie 7, Iași

Toader Butco împreună cu soția lui, Safta, și cu copiii lor vînd lui Pavăl Rugină jitnicer casele lor din mahalaua Muntenimii.

† Adecă eu, Toader Butco, și cu femeia mea, Safta, și cuconii mei, scriem și mărturisim cu acest adevărat zăpis al nostru la mîna dumisali lui Pavăl Rugină biv vel jitnicar pe cum noi singuri, de nime siliți, nice asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, casele din Iași, cu loc cu tot ce-i pe lîngă cas(ă), dumisali lui Pavăl Rugin(ă) jitniciariul, dreptu 180 lei; care cas(e) sîntu în Muntenime, lîngă țințirumul besericii lui S(ven)ti Fteodor(i), care casă sintu și noă cumpărătur(ă) de la Tofana giupîneasa lui Tănase pîrcălabul de Soroca, maica lui Moisei serdariul. Și i-am dat dumisali și zăpisul cel vechiu de la Tofana ca să fie

dumisali lui Pavăl jitniciariului și giupînésii dumisali drépte ocini și moșii, neclătît și neru<și>¹it, în véci; și de pe zăpisul nostru să aibă a-și face și dires domnescu.

Și aceasta tocmal(ă) și deplin(ă) plată s-au făcut denaintea a mulți boiari și neguțitori, carii, pentru mai mare credința, împreun(ă) cu noi, s-au iscălit.

Și eu, Ghiorghii Hermeziu, am scris zăpisul, să s(e) știe; înse cu locul cît iaste a casii, cît ține ograda.

У Ис, в(ъ) лѣт(о) х̣зсгї юн(іе) з̣.

† лз, Твдєр <m.p.>². † лз, Гафта².

Ion blănar martur <m.p.>; Костантин Нѣим (?), искал <m.p.>; лз, Цѣфан Рѣтнѣдѣл, искал, martur <m.p.>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în prima jumătate a sec. XIX>: 1) Pentru niște casă cu locul lor din Muntenime, din țințirîmul bisericii Sfeti Theodor; 2) Tîrgul de Sus, 7213/1705 iuni 7; 3) 1705 iuni 7 = 7213. No. 37.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXIX/83. Orig., hîrtie (31,4 x 21,4 cm.), filigran, cernelă neagră, trei sigilii inelare octogonale aplicate în aceeași cernelă (ultimul neînsoțit de semnătură).

¹ Omis.

² Sigiliu inelar cu inscripția numelui.

Antioh <Cantemir> voievod scrie slujitorilor domnești din Iași că a scutit de dări doi preoți și doi diaconi de la două biserici armenesti din tîrg.

† Иѡ Антиѡхъ Костантинъ воевода, Б(о)жи(е)у мил(о)ст(и)ю, р(о)сп(о)даръ Земли Молдавской. Scriem domnia me la boiari și la toți slujitorii carii veț(i) înbla ori hie cu ce fel de slujbe a domnii mele aici, în tîrgu în Iaș(i). Facim șt(i)ri tuturor pentru doi preuți și doi diiaconi ce sînt la doă beserici armenesti aici, în tîrgu în Iaș(i), carii au obicei ca toți [ca toți] preuții de aici, de Iaș(i), ce sintu pe la besericile creștinești, să nu dea nemic: nici zloț(i), nici lei, nici taleri, nici la fîn, nici la geaț(ă), nici la gunoi, nici la alte dări și angherii, la nimic cîte are hi pre alții aici, în tîrgu în Iaș(i), și s(ă) [și s(ă)] fie în paci de desétina de stupi, și de gorștina de mascuri [și camănă cojocărească]¹, nime nici un val să nu le facă, ce de toat(e) să aibă scuteală, precum au și alți preuț(i) de pe la besericile moldovinești, nici să aibă a le ducе turci sau tătari sau alți oameni streini la casăle lor, nici așternuturile lor să nu le ia la turci sau la tătari, nici șoltuz sau pîrgari la casăle lor să nu le fac(ă) nici un zulum, ce de toate să le de paci, precum le scriu cărțile și de la alți domni ce-au fostu mainte de noi; că cine le-ar face cît de puțin val peste carte domnii méle vor hi de mare certare de la domnia me. Într-alt chip n-a hi.

У Ис, л(ѣ)т(о) х̣зсгї юн(іе) ѡ.

Camăna să plătească după obicei².

Иѡ Антиѡхъ Костантинъ воевода <m.p.>.

Никѡлаи Черкез <писал>.

Muzeul de Istoric – Iași, sub dată. Orig., hîrtic, cernelă neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cernelă roșie, neclar.

¹ Tăiat de scriitorul actului.

² Scris de altă mână.

288

1705 (7213) iunie 12, Iași

Antioh <Cantemir> voievod face cunoscut slujitorilor de ținut că a scutit de toate dările, în afară de bir și de ruptă, zece oameni scutelnici ai mănăstirii Sfântul Ioan Gură de Aur.

† Іѡ Ѧнтиѡхъ Кѡстантинъ боеѡда, Б(о)жію м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Scriem domnia mea la boiari și la toți slujitorii cari veți înbla ori cu ce feli de slujbe a domniei mele la ținutul...¹. Vă facem șt(i)re tuturor pentru rîndul sfintei mănăstiri a lui Svetii Ioan Zlataust, ce iaste în tîrgu în Iași; luat-am aminte și am socotit domnia mea pentru alte mănăstiri caril(e) se află aicea, în Iași, și la țară, carili au sate și vecini și sălașe cu țigani și au și scutelnici de se pot chivernis(i) și au cu cine a se sluji. Iară această mănăstire carea mai sus scriem, S(ven)tîi Ioan Zlataust, iaste lipsită și de vecini și de sălașe de țigani și de sate și, neavînd cu cin(e) a se sluji, încape la mare slăbiciună; de caré lucru rîvnindu dară și domnia mea cu tot sufletul nostru și m-am milostivit și am iertat ca s(ă) aibă această sf(î)ntă m(ă)n(ă)st(i)ră dzécé oameni scutelnici să fie slobodzi de toate dăril(e) și angheriile de cîte ari ieși pré alții în ț(a)ra domniei mēl(e): trei prisăcari, doi ovcéri, și doi viéri și trei argați; pré acești 10 oameni nimé nici la ruptă să nu-i puie ca să fie pentru slujba sf(i)ntei mănăstiri[i].

Pentru acéea, ori boiari, ori slujitorii, nimé să nu-i învăluiască de acmu înaintă nicé la o daré. Iară cin(e) s-ari ispiti să li facă vreun supăr acestori oameni carii mai sus pomenim peste carte domniei mele vor fi de mare certare de la domnia mea.

Într-alt chip n-a fi.

Ъ Іѡ, Б(ъ) Л(ѣ)то хъсгї, м(ѣ)с(ѧ)ца юни, вї д(ѣ)нь.

Иѡ Ѧнтиѡхъ Кѡстантинъ боеѡда <m.p.>.

† Ѧзнтїѣ <писаа>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7213 <1705> iunie 12. <Nr.>. 2.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XXV/4. Orig., hîrtie difolio (31 x 22,4 cm.), filigran, cerneală neagră (invocația simbolică, intitulăția și semnătura domnului în cerneală roșie), rupt puțin la îndoituri, sigiliu domnesc înelar, octogonal, în cerneală roșie, cu anul în cifre arabe de o parte și de alta a botului bourului: 16-96.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 116, nr. 437 (rez. dezv.).

¹ Loc liber.

289

1705 (7213) iunie 16, Iași

Antioh <Cantemir> voievod întărește M-rii Socola stăpînirea asupra a 12 poslușnici scutindu-i de toate dările cu excepția birului; domnul acordă scutiri de dări și unui preot, unui ȋrcovnic și unui prisăcar de la această mănăstire.

† Иѡ Ѧнтиѡхъ Кѡстантинъ боеѡда, Б(о)жію м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)даръ Земле Молдавскон. Adeacă domnia mea bine am vrut cu a noastră bună vrére și de

257

la D(u)m(n)e dzău agiutoriu dintru adîncul inimii noastre dorim și răhnim altor lucruri
bune careli au făcut și alți domni de au fostu mainte de noi de-u făcut obicîie bune
d(u)m(ne)dzăieștilor măn(ă)stiri întru lauda lui D(u)m(ne)dzău de-u rămas pomeniri
numelui său în urmă după viața lor, că toate să trecu și s(e) petrecu numai une lucruri
bune ca aceste rămîn în sv(i)ntele m(ă)n(ă)stiri pomenire în veci.

Așe și noi, socotindu că svînta m(ă)n(ă)stire Socola, unde este hramul Preobrajania Domnului D(u)mn(e)dzău și Mîntuitorului nostru I(su)s H(risto)s, m(ă)n(ă)stire de călug(ă)rițe suptu poaléle Codrului Iașilor, ca nu cîndva să margă nescare tîlhari să jecuiască sv(î)nta mănăstire și s(ă) ucigă călugărițile, pentru acesta lucru le-am întărit pre dînsăle și le-m miluit cu doisprădzéce oameni poslușnici ca s(ă) fie lăcuitori lîngă sv(î)nta rugă, iar de la domniia me vor ave scuteal(ă), vor hi în paci de dajde, și de zloți, și de lei, și de taleri, și de galbeni, și de orți, și de său, și de piei, și de făin(ă), și de lemne, și de cărbuni, și de nuiéli, și de lucruri la curtea domnii méle, și de lucruri la iaz, și de podvoadé și de alte dări și angherii, de toate cîte vor hi pre alți mișei la ocolul tîrgului Iașilor, așjidirile și de ialoviț(ă), și de sulgiu, și de untu, și de miére, și de cai de joldu, și de branește, și de iliș, și de chile, și de cai împărătești, și de cai de olac, și de cai de menzil, și de oamenii de șăici, numai ca s(ă) aibă ei a da odată într-un an, la vréme birului, precum va ieși pe toat(ă) ț(a)ra, iar de dup(ă) bir de alte orînduiale ce sîntu preste an, de toate să fie în pace și hîrtii încă să nu li s(e) dea.

Așijdire, și un preutu și un ȋrcovnicu, de dajde ȋmpăratească și de dajde vlăd(ȋ)ce(a)ască, și de colaci, și de desetin(ă) de stupi, și de gorștin(ă) de mascuri, și de toate cȋte sȋntu pre alȋi preoȋi ȋn țara domnii mȋli de toate să fie ȋn pace.

**Așijdirele, cătră toți aceștia și un prisăcar al m(ă)n(ă)stirii să fie în paci cu ceata
poslunnicilor de toate cîte scriem mai sus.**

Așijdirile, și voi, vornici de târgu și alți pristavi, toți ce veți hi ori cu ce trebi a domnii méle, de toate să-i lăsați în pace, numai să aibă a lucra și a posluși ce vor hi trebile svintii m(ă)n(n)stiri și să le fie de oameni răi griji a păzi și a străjui sv(î)nta m(ă)n(n)stire să nu o jecuiască tâlharii.

Așijdirile, și satul Socola și Iezărenii să aibă a lucra sv(i)nteii m(ă)n(ă)stirii într-o lun(ă) trei zile la toate trebile sv(i)nteii m(ă)n(ă)stirii la cîte le va porunci starița, la mori și la alte lucruri ce vor hi a svintei m(ă)n(ă)stirii și s(ă) aibă a lua de-a dzéce din pîne, și din fînă, și din legumi, și din toate viniturile cîte vor hi pre locul svintei mănăstirii.

Așijdirile, și de acmu înaintea, după a noastră viață și domnie, pre cine va alege Dumnedzău a hi domnu într-această ț(a)ră, în Moldova, întăritura și tocmire domnii noastre să nu strice, ce mai virtos să aibă a da și a întări și înnoi. Iar cine s-ar ispiti a strica măcar cît de puțin acela să fie blăstămat și lepădat de Domnul D(u)mn(e)dzău, și de Pr(e)cista Maica lui I(isu)s H(risto)s, și de 12 vrăhovnici Ap(o)st(o)li dintru carii sîntu patru Ivangheliști, și de 318 Sv(i)nți Părinți ce-au fostu în sv(i)nta cetate, în Nechiia, și de toți svinții și s(ă) fie treclet și proklet și anaftima, maranafta, afurisit, și după moarte lui trupul netopit și s(ă) fie pîrșilă lui călug(ă)rișile sv(i)nteii mănăstiri la înfricatul giudeț al Domnului I(isu)s H(risto)s. Amin.

8 Ис, л(ѣ)т(о) хъсгї юни сі.

<Adăugat de altă mînă>: Sau numai rupte făcîndu-să pe toată țara, atunci în loc ce-ar fi să de odată la bir să vor tocmi cu ruptă pre putința lor.

domniei m(ă)l(e), Ion Costantin voievoda, scriindu cum s-au milostivit Io Duca voievoda și au fost dat vinericiul de la Buciumi și cu o bucată de loc din locul târgului Iașilor, ce iaste pe lîngă locul m(ă)n(ă)stirii Cetățuie, mănăstirii lui Păun. Apoi, stricîndu-se m(ă)n(ă)stirea lui Păun și făcîndu domnia sa sv(î)nta m(ă)n(ă)stiré a lui S(ven)tîi Ioan Zlataust, au dat acél loc și vinăriciul aceștii sf(i)nte mănăstiri, la S(ven)tîi Ioan Zlataust.

Deci și domnia mea, vădzindu acéle drésă, acelor domni, de miluiré și di-ntărituri, iar domnia mea încă am dat și am înnoit și am întărit ca să aibă a ținé acea danie și miluiré pe semn(ă)l(e) c(ă)l(e) véchi, de unde să încépe hotarul, din gura unii vîlcéle, de la Fîntîna lui Ciuc, pîn-în coada vîlcéliei din sus, undé iaste pusă o piatră la drumul ce vine de la Țuțora, alătura cu hotarul Cetățui, la altă piatră, și de acol(o) în sus la area lui Gligori bărariul iaste piatră, de acolo m(ă)rgé la o piatră ce iaste în drumul Rusănilor, carel(e) m(ă)rgé la Hulboca, pre cărare în sus iaste altă piatră; de acolo, în sus, la capet(ă)l(e) pămînturilor, la sfîrșitul hotarului, în movil(ă), iaste altă piatră, drept seliștea satului Prisăcilor; dé acolo la valé pre mijlocul hălăștéului Aldei, dreptu în piscu iaste altă piatră deasupra Prisăcilor, despre târgu, în deal la crucea de pămîntu, unde să împreun(ă) cu hotarul mănăstirii lui Aron vod(ă); de acolo, în gios, drumul Prisăcilor, în movil(ă) iaste altă piatră; de acolo tot în gios la altă piatră mare, în drumul a Șepté Oam(ă)ni și lov(ă)ște în doă pietri despre târgu, unde să istovăscu cu hotar(ă)l(e) acelu loc.

Așjderil(e) am întărit domnia mea această sf(î)ntă m(ă)n(ă)stiré și pre altă bucată de loc, pe lîngă acéla loc, iarăși din loc domnescu, din hotarul târgului Iașilor, cu caré loc i-au miluit Io Costantin Duca voievod mai pe urmă și s-au însămnat, din sémne în sémne, cu pietri despre târgu dinprotiva Văii Vlădicénilor, din Fîntîna Babei matca văiugii la deal pîn-în piatra crucé în capul văiugii; de acolo la deal, drumul Slobodzii, în dreptu pesté capet(ă)l(e) pămînturilor, pîn-în piatra din drumul Țuțorei; de acol(o) în dreptu pe deasupra Fîntînii lui Andronic, în vale ce s(e) cheamă Chiléa, pîn-în deal la Clin pesté Chilea, în Piatra Murgului; de acolo la deal pîn-în Piatra Bobului, în cărăril(e) Chilelor, de acolo la deal dreptu pîn-în piatra din drumul Zăgărancei, ce vine peste Chilea, pe la Fîntîna lui Bogdan hatmanul; de acolo m(ă)rgé pîn-în drumul a Șapte Oameni la doă pietri, în capul hotarului, unde să tîlnescu cu hotarul m(ă)n(ă)stirii lui Aron vod(ă) și pe mijloc cu apă în Valea lui Aron vod(ă), carea s-au chemat Valea Chiriții și un hăl(e)șteu véchiu ce iaste suptu acést hotar, lîngă drumul Țuțoréi, ce s-au numit mai înainte a Chiriții.

Așé s-au hotărît și s-au stîlpit în semn(ă) de hotarnici cari au fost trimiș(i) cu porunca domnească, anume: Pătrașco ce-au fost jicnicér mar(e), și Ștefan Pilat v(ă)rnicul de poartă și luîndu și pre alți oameni buni, neguțitori, și Toader șoltuzul cu doisprădzéce pîrgari, dé au fost la acél hotărît, tîmplîndu-s(e) și Cîrstea sulgériul al doil(e), și Bera staroste de neguțitori și alți oam(ă)ni buni târgoveți.

Pentru acéa, ca să fie și de la domnia mea acea bucată de loc și vinăriciul de la Buciumi dreaptă ocină și miluire sf(î)nte mănăstiri, S(ven)ti Ioan Zlataust, cu tot hotarul, și cu tot venitul, și uric, și întăritur(ă), neclătit, în véci.

Și pentru încredințare domnia mea né-am iscălit și am pus și pecéte domnii m(ă)l(e) și credința a cinstiți și credincioși boierilor noștri: d(u)mn(ea)lui Antiohie Jora vel logofăt(u), i Neculai Costén vel dvornic Nijnii Zemli, i Lupul Costache vel dvornic Vișnéi Zemli, i Lupul Bogdan hatman i pîrcălab Suceavschii, i ...¹ vel postélnic, i Ilie

Cantacuzino vel spătar, i Dabij(a) vel ceașnic, i Lupul vel vistiarnic ...¹ vel stolnic, i Gheorghie vel comis, și credința a tuturor boiarilor n(o)ștri, a mare și a mici.

Așijdir(e) și după a noastră viață și domnie, pre cin(e) va m(i)lui D(u)mnedzău cu domnie ȝ(ă)rîi noastre a Moldovei, ori din ficiorii sau din frații noștri sau dintr-altu neam, poftim să nu strice a noastră m(i)lă și întăritură, ce mai vîrtos să aibă a da și a întări Sf(i)ntel(e) beserici și m(ă)n(ă)stiri.

Și altul nimé să nu s(e) amesteci peste această carte a domniei méle. Aceasta scriem.

У Мѣ, в(ъ) л(ѣ)тѣ хзсгѣ, м(ѣ)с(ѣ)ца юніи, ѿ д(ѣ)н(и), фторого г(о)сп(о)дства.

Иѡ Антиохъ Костантинъ воевода <м.р.>.

† Писалъ Антиѣе оурикаръ.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de Axintie uricar>: † Uric ot Antioh vod(ă) pe locul den hotarul tîrgului Iașilor, ce au întărit măriia s(a) sfintei mănăstiri lui Sfetii Ioan Zlataust.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: 7213. Num(ă)rul 4.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cernelă.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 196–197, nr. 216 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (43,2×29,5 cm.), cernelă neagră, sigiliu domnesc inelar, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. XLVIII).

¹ Loc liber.

292

<Înainte de 1705 (7214) septembrie 1>

Constantin postelnic, fiul lui Aldea postelnic, vinde M-rii Aron vodă o bucată de loc de la Prisăci numită Valea și Rediul Aldei și un iaz, dăruite tatălui său de Istatie Dabija voievod.

Zapis a lui Costantin post(elnic), ficiorul Aldii post(elnicul), ce-au vîndut lui Aron Vod(ă) o bucată de loc de la Prisăci, care să cheamă Vale și Rădiul Aldii cu toată moșie ce-au fost dată tătîni-său, Aldii post(elnic), de la Dabija vodă, din care moșie osăbind ace bucată de locu au vîndut-o lui Aron Vod(ă), începîndu-se din hotarul din gios ce să hotărăști cu Sfeti Ioan pe de iastă parte, despre apus, pîn(ă) în matca, iar nu cu matca, și de acolo în sus pe lîngă matcă pîn(ă) la Drumul cel Mare, și de acolo tot pe drumul în sus despre apusul văii, la un iaz ce este din sus, care iaz încă esti vîndut cu ace bucată de loc și cu cît loc a ține apa iazului, apoi iarăș(i) în sus la o fîntînă ce să chiiamă Boioaie, de acolo pe un drum părăsit la deal, spre apus, pe din sus de o vale adîncă cu rădiuiac pîn(ă) în multe dealului și treci piste Drumul cel Mare, și tot în sus pîn(ă) unde să împreună cu hotarul lui Aron Vod(ă). Atîta-i hotarul acei bucată de loc.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 5v. Rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în prima jumătate a sec. XVIII.

Datat după doc. domnesc din 1705 (7214) septembrie 1 privitor la același loc (v. doc. nr. 293 din acest volum).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 123, nr. 470 (rez. cu aceeași dată).

Antioh <Cantemir> voievod întărește lui Constantin fost postelnic, fiul lui Aldea fost mare postelnic, stăpînirea asupra unui loc din hotarul tîrgului Iași și a unui heleșteu din Valea Prisăcilor.

† Иѡ Антиѡхъ Костантиѡнъ воевода, Б(о)жїею м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли М(о)лдавскѡи. Adeceă domniia mea am dat și am înnoit și am întărit boiarinului nostru lui Costantin biv postelnic, feciorul Aldei biv vel postelnic, pre a lui dreaptă ocină și moșie, pre o bucată de loc din hotarul tîrgului nostru a Iașilor și cu rédiu ce este acum de s(e) numește Rédiul Aldei, hotărît de giur înpregiur precum arată mai gios. Care acesta loc au fost de danie și de miluire părintelui său, Aldei postelnicul, cu uric de la răpăosatul Eustratie Dabij(a) voievoda, din semnē în semne, începîndu-s(e) locul din sus de Rédiul lui Ilie, pre budza piscului alătura cu vîlceaua, pre din sus de odăi și preste valea lui Pătrașco și pre vîlcea spre răsărit, pre la capul Rédiului celui Mare, pre din gios și pre drum alătura cu rédiul, pîn(ă) în drumul Procélnicilor, și pe drumul Procélnicilor spre răsărit pîn(ă) în hotarul ț(ă)ranilor, într-o movilișă, lîngă drum, unde să împreună cu hotarul Lăzorénilor, în margine din gios; și alătura cu hotarul ț(ă)ranilor în sus, pîn(ă) unde să tîmpină cu hotarul mănăstirii lui Aron Vod(ă) și cu hotarul lui Pascal; atîta-i tot hotarul, precum arată ispisocol Dabijii voievoda.

Pentru acéea ca să-i fie și de la domniia mea acea bucată de loc cu tot hotarul, dreaptă ocină și danie și miluire cu tot venitul.

Așijderili dăm și întărim boiarinului nostru de mai sus numitului lui Costantin Aldea postelnic și pre un hăl(e)șteu ce iaste în valea la Prisăci, pentru care hăl(e)ștêu au avut pîră tatăl lui Constantin pos(telnic), Aldea ușériul, cu semenția lui Micul Mladin anume ...¹, care dzicînd el că iaste din Micul Mladin și acel hăl(ă)ștêu le-au fost de cumpărătură de la un Manta din tîrgu din Iași și din Tătărași. Iară răpăosatul Duca vodă dacă au aflat cum iaste acel hăl(e)ștêu făcut pe locul domnescu, carele l-au dat danie Dabij(a) vod(ă) Aldei ușériul, au dat rămas și pe Mante și pe Micul Mladin și pe ficiorul lui, Ștefan, și pre toată semenția lor, cine vor fi dintru dînșii, ca să nu mai aibă treabă la acel hăl(e)ștêu, căci s-au aflat făcut pe loc domnescu, și domnul iaste volnic cui va vrea să dea.

Deci, precum au întărit acei răposați domni și au miluit, domniia mea încă m-am milostivit pe urma lor și iarăși am întărit și am înnoit și pre locul care-l scriem mai sus și pre hăl(ă)ștêu cu loc cu tot, ca să-i fie și de la domniia mea dreaptă ocină și moșie și precum au ținut părinții lui și el pîn(ă) acmu, tot așea să aibă a ținea și de acmu înaintea și să-i fie de la domniia mea uric cu tot venitul, neclătit nicé odănaoară, în véci.

Și altul să n-aibă a să amesteca прѣд сим листом г(о)сп(о)дства ми.

Оу Иис, л(ѣ)т(о) х̃зѣі сеп(темврие) ѿ, фторого господства.

Иѡ Антиѡхъ Костантиѡнъ воевода <м.р.>.

† Лизинтїе ѡрикар <писал>.

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: S-au scris la condică.

<Din a doua jumătate a sec. XVIII>: 7214 <1705> sep(tembrie) 4².

† Ispisoc de-ntăritură de la măria sa Antioh vod(ă) pre Rădiul Aldioaie, din semne în semne, și pre hăl(e)șteu ce iaste tot acolo la Prisăci și giudecata dîndu-i rămas pe Alde post(elnic), mi-au dat dumnelui Sandul cupeț doi lei și i le-am dat dumisal(e), să s(e) știe.

L(ea)t 7217 <1708> oct(ombrie) 29. <De altă mîină>. N. 10.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MDCXII/ 21. Orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, slab imprinat.

Idem, Ms. nr. 644, f. 5 r. – v. (rez. în Condica m-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII), și Ms. nr. 628, f. 56 v. (rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 123, nr. 471 (rez. după cele două condici).

¹ Loc liber.

² În loc de *I* (v. mai sus).

294

1705 (7214) septembrie 14

Ștefan și soția sa, Ștefania, dăruiesc nepotului lor Lupul o casă cu loc în Iași.

† Adecă eu, Ștefan, și cu soțu-mieu, Ștefănia, scriu și mărturisesc cu acestu adevăratu zăpis al nostru, de nime siliț(i), niasupriț(i), ce de a mea bunăvoie, am datu o casă cu loc cu tot Lupului, nepotu-mieu, la darea sufletului mieu.

Și au fost preuții de popor, anume: duhovnicu mieu, preutul Gligorie, și preutul Ivstratie ot tam, și eu, preutul Ivstratie de la S(ven)tii Ilie, l-am priceștuit și am fostu la această tocmală, și Irimie soponariul, nepot lui Ștefan, și Ștefan Hirițanul, și Gligoraș olariul, și Gavril tălpăriul, și Mărie Gligorașoia, și acești oameni ne-am prilejit cu toții la darea sufletului lui precumu s-au datu cu totu ce au avutu el ca să-l grijască după moartea lui; și eu, Vasilie, încă m-am prilejit.

Și pintru mai mare credința, am iscălit și ne-am pusu și pecețile ca să fie de credință.

Și o căldare ce au avut el am cumpărat-o drept 2 lei bătuți.

Л(ѣ)т(о) $\widetilde{\text{хзсд}}$ септ(емвріе) дѣ д(ь)ни.

Ștefan¹.

† аз, прѣтѣл Глигорини, искал; † аз, прѣтѣл Ивстратіе, искал <м.р.>; аз, прѣтѣл Истратіе <т> Гвѣт(и) Иліе <м.р.>.

Irimie¹; † Ștefan¹; Gligorie¹; Gavril¹; Vasilie¹; Mărie.

<Pe verso, scris la mijlocul sec. XIX>: 7214 <1705> sept(em)vri 14.

Arh. St. Iași, Documente, CV/2. Orig., hîrtie difolio (20,2×14,5 cm.), cerneală neagră, șase amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ Amprentă digitală.

295

1705 (7214) octombrie 13, Iași

Antioh <Cantemir> voievod întărește lui Ilie Catargiul comis stăpînirea asupra satului Răcăciuni, din ținutul Putna, în urma judecății cu epitropul lui Constantin Duca vodă.

† Нѡ Ѳнтиухъ Костантинъ воевода, Б(о)ж(іею) м(и)лостію, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Facem șt(i)re cu această adevărată carte a domnii mele precum

la domniia dintăi a domniei sali fratelui nostru Costantin Duca vod(ă), sculatu-s-au maica domnii sali, Doamna Anastasia a răpoasatului domnu Duca vod(ă), ca s(ă) cerce pentru moșii, sate, vii, țigani, ce ar hi fost rămase în urmă dup(ă) săvârșenia maicii sale, doamnei Dafinei, a răpoasatului domnu Dabija vod(ă), trăgînd și dumneaei parte să ia de pre maica dumisale, ce s-ar vini.

Au tras la giudecată pre dumnealui Ilie Catargiul ce-au fost comis mare, ginerili dumisali lui Iordachi Ruset ce-au fost vornic mare ș-a doamnei Marii, fiica Dabijeii vod(ă), car(e) au ținut pre Safta, fiica doamnei Marii, nepoată de fiică Dabijăi vod(ă). Și stînd la giudecată, dumnealui comisul Ilie Catargiul nimic la mîna lui n-au avut ca s(ă) poată răspunde, căci dumnealui comisul fiind căsătorit de curînd, în mîna dumisali nimic nu dedés(ă) socrul dumisali, Iordachi vornicul, din drés(e) ce-au avut pre ocini; și dumisali vornicul Iordachi încă tîmplîndu-i-s(e) prebiegie în Țara Leșască de grija domniilor sali. Deci, nefiind nici dumnealui faț(ă), n-avea cini răspunde nici într-un chip. Deci dumneaei doamna Anastasia, fiindu-i în puțință, căci era fiu-său domnu, singur(ă) au tras pîr(ă) și ș-au luat parte din moșii și din vii, dup(ă) voia dumisali. Dintru car(e) moșii luînd și satul Răcăcinul cu viile de acolo și alt sat și părți de ocin(ă) de pre aiuriuli făcîndu-ș(i) și drés de la sv(i)ntiia sa răpoasatul părente Iacov ce-au fost patriarhu Țarigradului și de la sv(i)ntiia sa Saava ce-au fost mitropolit și de la alți episcopi și boiarii țării, scriind cum că cu dreptaate i s-ar hi vinit acéli moșii ce scriu mai sus și satul Răcăcinul în partea dumisali și poate să-ș(i) hie făcut întărituri și de la fiul dumisali Costantin Duca vod(ă).

Acmu, după săvârșenia doamnei Anastasiei, tîmplîndu-s(e) și mazilie domniei sali fratelui Costantin Duca vod(ă) și hiind la Țarigrad, au trimis pre sluga domniei sali Gavril ce-au fost ag(ă) pitrop ca s(ă) vîndză acéli moșii și satul Răcăcinul, care dzic că s-au vinit în partea maicei domniei sali; și înțelegînd Gavril aga că acel sat Răcăcinul și alte moșii le stăpînești dumnealui Ilie Catargiul comisul, ginerili lui Iordachi Ruset vornicul, l-au sorocitu ca s(ă) vie la Divanul domniei méli să-și întrebi; și dup(ă) soroc viind și dumnealui comisul au stătut la Divanul domniei méli cu aga Gavril, sluga domniei sali lui Costantin Duca vod(ă). Deci, Gavril aga au scos acéli întărituri ce făcus(e) doamna Anastasiia pre acel sat Răcăcinul și pre alti ocini, scriind cu dreptate să s(e) hie vinit în partea dumisali de pre maică-sa, doamna Dafina.

Iar dumnealui Iordachi Ruset vornicul și Ilie Catargiul comisul arătatu-ne-au o diiată de la răpoasatul domnu Dabija vod(ă) făcută în viața și domniia domniei sali cu iscălitura domniei sali și părintelui Savei ce-au fost mitropolit ș-a tuturor boiariilor țării ce-au fost atuncea la domniia domniei sali, scriind cum au socotit și ș-au aședzat casa ca s(ă) nu rămîie în gîlceav(ă) pre urmă, în cari diiată scrie și satul Răcăcinul cu vii și cu vecini și alte cîteva sati și părți de ocini ce-au avut de moșii și de cumpărături, cum dup(ă) săvârșenia domniei sali să fie doamnei Dafinei și a fiicei sali doamnei Marii ș-a săminții cini ari alégi Dumnădzău din doamna Maria nepoți <și>¹ strănepoți, cari diiată scrie cu mare blăstăm cum aședzarea domniei sale nime să nu cutédze a o strica. Deci și domniia mea vădzindu acea adevărată diiată a domniei sali răpoasatului domnu Dabijeii vod(ă) și scriind cu mari blăstăm și iscălită de acel sv(î)ntu părinte Saava ce-au fost mitropolit și de toți boiarii țării ce-au fost atuncea, domniia mea n-am putut strica diiata și aședzarea acelui răpoasat domnu, socotind că și dumneaei doamna Anastasiia

de-ar hi vădzuț acea diiată ce-au fost făcut răpoasatul Dabijea vod(ă) de aședzari nici dumneaei nu s-ar hi încutedzat să s(e) mai amesteci a mai tragi ceva peste acea diiată; ce nefiind diiata faț(ă) să s(e) areate, fiind la dumnalui vornicul Iordachi, dumneaei doamna Anastasiia au tras să ia parte și ș-au fost făcut acéli întărituri dzicînd că cu direptate i s-ar hi vinit să-și ia parte.

Deci și domniia mea, împreun(ă) cu tot Svatul domniei méli, boiarii țării mari și mici, am socotit ș-am giudecat ș-am dat rămas pe Gavril aga pitropul domniei sali lui Costantin Duca vod(ă) să n-aibă a s(e) amesteca la acel sat Răcăcinul sau la alt(e) moșii cari le-au fost luat atuncea doamna Anastasiia, căci s-au aflat că l-au fost luat făr-de dreptaate, căci de-ar hi socotit și răpoasatul Duca vod(ă), părinteli domniei sali fratelui Costantin Duca vod(ă), cum ar avea dreptaate să ia din moșii sau Răcăcinul sau alteli dup(ă) ce-au stătut domnu fiindu-i și la puțină ar fi luat, iar răpoasatul Duca vod(ă) socotind că n-ari dreptaati a lua n-au luat nici un sat, ce toate le-au stăpînit doamna Dabijoaie; și pre urmă căsătorind pre fiică-sa după Iordachi Ruset ce-au fostu vornic le-au stăpînit dumnealui, și răpoasatul Duca vod(ă) tot nemic de la dumnealui n-au luat; deci acéli scrisori ce-au făcut doamna Anastasiia ca s(ă) nu s(e) mai ție saamă, iar dumnealui boiariul nostru Ilie Catargiul comisul s-au dreptatu denaintea Divanului domniei méli, deci ca s(ă) aibă a-și ținea satul Răcăcinul cu vecini, cu vii și alti ocini ce-au fost luat atuncea Anastasiia, cu bun(ă) pace să-i hie drépte ocini și moșii și cuconilor dumisali și nepoților, în véci. Și aceasta pîr(ă) să nu s(e) mai pîrască.

У Иѣ, А(ѣ)Т(о) ХЗДАІ УКТ(ОМВРІЕ) ГІ Д(Ь)НИ.

ИѠ АНТИУХ КОНСТАНТИН ВОЕВОДА <т.р.>.

Пис(ал) Васи́ли Нѣг(ѣ)л ѱрикар.

<Pe verso-ul filei a doua, însemnare contemporană>: Ispisoc de la mărie sa Antiohi vodă, de rămas de la Divan pe Gavril aga pitropul lui Costantin Duca vodă car(e) l-au trimis să s(e) pîrasc(ă) cu min(e) pentru sat, pentru Răcăcini ot Putna.

<Altă însemnare, din sec. XVIII>: Răcăciuni. 7214 <1705> oct(ombrie) 13.

<O însemnare din prima jumătate a sec. XIX>: No. 25; 7214 <1705> octomv(rie) 13. N. 4.

Arh. St. Iași, Documente. CDLX/16. Orig. hîrtie difolio (44,5×30,5 cm.), filigran, cemeală neagră, rupt și lipit la îndoituri, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,7 cm.), în cemeală roșie, din care se observă numai capul de bour.

¹ Omis.

Anița și Măria, mătușele lui Gheorghies, vînd lui Dumitru o vie din Dealul Horoncei, cu 20 de lei bătuți.

† Adecă eu, Anița, și Măriia, mătușile lui Gheorghieș, scriem și mărturisim noi cu acestu adevărat zapis al nostru precum să s(e) știe că noi, de nime sîlite, nici asuprite, ci de a noastră bun(ă)voie, am vîndut a noastră dreptă ocină și moșie, o vie, care vie este din del de altă vie a noastră, cu pomăt cu tot pe cît ține parte vii și iaste pe lîngă vie ă Andreias(e) făclierii în Dealul Horoncii pe locul lui Sveti Ioan. Această vie am vîndut-o noi, cu-nvoiala tuturor delenilor, dumisale lui Dumitru dreptu

doadzăci de lei bătuți; și ne-u făcut plat(ă) deplin(ă) întru mînule noastre ca să-i hie de la noi dreptă ocină și moșie, și giupînesăi lui, și cuconilor lor și nepoților; care această vie ne-u fostu de la nepotu nostru Gheorghiēs. Și i-am dat și zăpisul cel vechi a ceștii vii.

Și acesta zăpis l-am făcut dinainte delenilor, anume: Sandul bacal, și Pînte, și Irimias(a) văt(ăvoaia) și ficionii ei, Vasile și Andrei, și Enachi lăc(ă)tuș, și Mihai sîn Simoaie, și Gligori Ciurchii, și Sofronie, și Vasili Chitic, și Niculai Gherghel, și Odzana, și Ștefan Zbîrcios(u)l și alții, cari mai gios s-or iscăli.

Și noi, pentru credința, ne-m pus degite.

✠ Мѣ, А(ѣ)Т(ѣ) Х(ѣ)С(ѣ)Т(ѣ) И(ѣ)С(ѣ)УС(ѣ)С(ѣ)Т(ѣ)С(ѣ) (τ(ο)μ(α)ρ(ι)ε) κ(α).

✠ Anița¹; Mărie¹.

✠ Η(α)ΝΑΚΗΣ ΤΟΥ...², ΣΤΕΡΓΟ ΤΑ ΑΝΘΕΝ³.

✠ Gligorie¹; ✠ Sofronie¹; Sandul băcal, martur¹; ✠ Vasili Chitic¹; ✠ Neculai Gherghel¹; Ozana¹; ✠ Ștefan Zbîrcios(u)l¹.

Inst. de Ist. „A. D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după orig., hîrtie, zece amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 107, nr. 217 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (31,8x21,6 cm.), cerneală neagră din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 601).

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ Ianakis..., de față la cele de mai sus.

Frangole fost vameș dăruiește M-rii Barnovschi niște locuri de casă și de dugheni pe Ulița Strîmbă din Iași, lîngă zidul M-rii Golia.

✠ Adecă eu, Frangole biv vameș, scriu și mărturisăscu cu acest adevărat zăpis al meu precum să s(e) știe că agiungîndu-mă neputința mare și slăbiciune la bătrînetéle méle și socotindu sfîrșenie vieții și dzilelor méle, aducîndu-mi aminte pentru ceasul morții caré iaste datorie a tot omul ce s(ă) naște în lumé. Deci cunoscîndu și eu ca să fac ceva tocmiré de ușurință sufletului meu și pe urmă și pentru astrucarea oaselor méle, socotit-am dară cu toat(ă) voia a mea pentru niște locuri de cas(ă) și de dughéne ce am lîngă zidul lui Golîe, pe Ulița Strîmbă a Chervăsăriei, cari le-am cumpărat pe banii mei drepti și din agonisita mea de la Sărafim egumenul ce-au fost la mănăstirea la Golîe dreptu doăă suté și doăădzăci și cinci de lei bătuți.

Așjdere și alt loc tot lîngă acesta, de-a rîndu, despre casa lui Iane hatmanului, carele le-am cumpărat de la Dumitrașco și de la soru-sa, Safta, feciorii lui Damiian ginerile lui Istratie Măciucă, dreptu o sută și cincidzăci de lei bătuți.

Deci acéste locuri de cas(ă) și cu tot locul lor precum scriu zăpisăl(e) cél(e) vechi le-am dat la sfînta m(ă)n(ă)st(i)r(ă) lui Barnovschi danie ca să aibă a mă poméni din an în an și nepărăsit la sf(i)nte le liturghi(i)le și să-mi astrucé și oasele la sfînta mănăstiré, undé este îngropat și frate-meu ...¹. Și de să vor vinde acél(e) locuri, să aibă duhovnicul meu, părinte[te]le egumenul Meletie, a face pre acei bani niște chilli la sfînta mănăstiré pentru poménirea sufletului meu. Iar altul nimé să n-aibă a să amesteca peste această scrisoare a mea și peste danie aceasta, nici din feciorii mei, nici dintr-altă seminție ce mai am.

Și această aședzare am făcut denainte dumisale lui Iane Berda staroste de neguțitori, și Iane neguțitoriul brat Mădzărache, și Mădzărache, și Gligoraș niguțitoriul și alți niguțitori, cari s-au iscălit mai gios.

Și eu, Frangule vameșul, am iscălit cum am putut fiindu la slăbiciuné. Și eu, Axintie uricar, am scris cu poronca dumisal(e) lui Frangoale vameșul ca să s(e) știe.

Ὁ Πτε, λ(ῆ)τ(ο) χ(ρ)ῆς ἀ' νοεβ(ρίε) κἀ.

† Φραγγυλῆς ...¹ βαμασῆς, στεργο τα ανοθεν γεγραμενα <m.p.>.

† ...¹ στεργο τα ανοθεν <m.p.>; † ...¹ μαρτης <m.p.>; † Ηοανῆς σταροστας <m.p.>; Γῆοργῆ, μαρτηρας <m.p.>; † Μαζαρακῆς μαρτηρο τα ανοθεν <m.p.>; † Γλῆγορασκῶς, μαρτηρας <m.p.>².

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mai multe mîini în sec. XVIII>: 1) † Zapis pe niște locuri, danie de Frangoli vameș; 2) <tradus, apoi, în grecește>; 3) Pe Ulița Strîmbă, lîngă zidul Golii. 7214 <1705> noiem(brie) 24. No. 4.

Arh. St. București, M-reă Barnovschi, V/19. Orig., hîrtie difolio (32,1×19,5 cm.), filigran, cemeală neagră.

Idem, Ms. nr. 645, f. 15r. (copie în Condica M-rii Barnovschi, scrisă de Constandin Polimaz logofăt, fiul protopopului Ioniță din Bacău, în 1796 dec. 12).

EDIȚII: Ghibănescu, *Arh. St. București și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 294 (rez.); *Catalog D.A.C.*, V, p. 128, nr. 496 (rez. dezv.).

¹ Neclar.

² † Frangulis... vameș consimt cele scrise mai sus <m.p.>; † ... de față la cele de mai sus <m.p.>; † ... mărturisesc <m.p.>; Ioanis staroste <m.p.>; Ghiorgi mărturisesc cele de mari sus <m.p.>; Gligoraskos, martor <m.p.>.

Antioh <Cantemir> voievod întărește M-rii Agapia stăpînirea asupra unui loc din braniștea domnească numit La Osoiu, din locul tîrgului Iași.

† Їв Антиухъ Квстандинъ в(о)вѣда. Adeceă au venit înainte noastră și-nainte boiarilor noștri părintel(e) Ghedeon episcopul de Rădăuți împreună cu Atanas(ie) arhimandritul și egumen(ul) și tot săborul de la sfînta mănăstire Agapia și ne-au arătat un ispisoc de danie de la Mihai vod(ă) pentru o bucat(ă) de loc din locul tîrgului Iașilor, de la braniște(a) domnească, ce să cheam(ă) La Osoiu, din locul Chipereștilor ce-l stăpînesc golăianii pîn-în locul lui Andrănachii stol(nic), și alătura cu un loc aceștii sfînte măn(ă)stiri, a Agapiei, care cu acestu loc domnescu au miluit Mihai vod(ă) pe Costantin Costache biv tret(i) log(o)f(ăt). Și așa acești călugăr(i) s-au învoit cu dumnalui și au făcut schimbu cu acea moșie, au dat rugătorii noștri, călugării de Agapia, dum(i)sal(e) Costantin Costache logof(ăt) un sat întreg Vicoleni la Fălciu cu bălți de pește i cu tot venitul și cu tot hotarul, cum scriu deresăl(e) cele vechi, iar dumnalui le-au dat călugărilor schimbu pentru schimbu acest loc ce scriem mai sus, din locul tîrgului domnesc a Iașilor, de la braniște, ce să cheam(ă) Osoiul. Și le-au mai dat cătră acest loc adaos 100 oi și 10 boi, și 10 vaci, și 2 iape, pentru căci satul Vicolenii era mai bun decît acel loc din braniște.

Iar pântru hotarul acestui loc, ca să îmble pe hotarul dup(ă) cum s-au hotărât de Bejan vor(nic) de poart(ă), după cum arată ispisocul lui Mihai vod(ă) din sémne în semne.

Întru aceea, domnia mea, dacă am vădzut a lor de bunăvoie schimbare și așăzare deplină, iar domnia me încă am dat și am întărit călugărilor de la Agapia pre acel loc ce scriem mai sus ca să li fie de la domnia-mi dreaptă ocină și moșie cu tot venitul, și cu tot hotarul, și uric de-ntăritură nêrușiit nici odănaoar(ă), în veci.

Și altu să nu s(e) amestece pest(e) carte(a) noastră.

Let 7214 <1706> ghen(arie) 7.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 385v. – 386r. Copie în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 132, nr. 507 (rez. dezv.).

299

1706 (7214) martie 1, Iași

Așezămîntul lui Antioh <Cantemir> voievod prin care stabilește ca o parte din banii dați cu rupta de mănăstirile din Moldova să fie destinați întreținerii școlilor.

Întru numel(e) Tatălui, și a Fiiului și a Sfîntului D(u)hu, Troiță Sfîntă și nedespărțită. Dzice d(u)mn(e)dzeiescul apostol „ca fiii luminii să înblați, că roada d(u)hului iaste întru toată bunătatea și dreptate și adevărul, adevărindu ce iaste bine plăcut Domnului“. Și iarăș(i) dzice să caute pre D(o)mnul, că doar l-ar simți pre dînsul și l-ar afla că nu iaste departe de fieștecarele de noi. Și toți carii sintu iubitori de dreptate și cu bun(ă) nevoință, nevoindu-se cele dorite cîștigari, iară cele pemintești pămîntului le lăsar(ă), și către cele cerești cu fapte bune să lipir(ă) precum adevereadză Sf(î)nta Scriptură, dzicîndu: „Deșteaptă-te cela ce dormi și te scoal(ă) din morți, și te va lumina H(ri)s(tos), deci umblați ca cei înțălepti răscumpărîndu vremea că dzilele¹ rele sintu“. Și așa fieștecine purtîndu-ș(i) de grij(ă) sp(ă)seniei sal(e) nu va fi lipsit de tot binil(e).

Pentru acéea, și singur Domnul nostru I(su)s H(ri)s(tos) grăiește la sf(î)nta Ev(an)ghelie: „Venit(i) toți(i) bl(ago)s(lo)viții Părintelui meu, de moșteniți înpărăția ceriului carea iaste gătită de la începutul lumii, pentru că unii s-au ostănit cu milostenii și cu îndurări, iar alții cu rugăciuni și cu posturi, încă și alții mulți goane și munci au răbdat ca să înpărățască cu H(ri)s(tos)“.

Aseméne și eu, robul Stăpînului meu, lui I(su)s H(ri)s(tos), pravoslavnic creștinul și iubitor de D(u)mn(e)dzău, Io Antioh Costantin voievoda, cu m(i)la și cu darul lui D(u)mn(e)dzău, domnu și stăpînitor a toată T(a)ra Moldovei, bine am voit de la Domnul, dîndu-ni-s(e) noao stepenul domniei ț(ă)răi aceștie, socotit-am dară că datorie avem întîiu ca să proslăvim pre D(u)mn(e)dzău cel ce ne-au proslăvit și pre noi, cu mărirea m-au înălțat.

Deci aducîndu-ne aminte că mulți pemînteni céle cerești au cîștigat, precum și d(u)mn(e)dzăiasca Scriptură mărturisește, dzicîndu „să facă fiiștecarele neguțătorie pîn(ă) iaste tîrgul“, pentru acéea și noi am rîvnit celor ce-au fost mai înainte de noi, răpăosați și milostivi domni, carii dintru dînșii unii au zidit sf(î)ntel(e) m(ă)n(ă)stiri, alții au miluit de le-au întărit cu venituri și cu altu fel de podoabe precum se văd strălucindu și pîn(ă) astădzi, din lucruril(e) lor céle vrednice la toate sf(î)ntel(e) m(ă)n(ă)st(i)ri, așijderea și din boiarii cei cinstiți, și au cu toții vecinică pomenire.

268

De car(e) luat-am aminte și domniia mea pentru sf(i)nte m(ă)n(ă)st(i)ri, pentru toate cîte se află în ț(a)ra noastră, cum céle moldovenești ce sîntu suptu ascultare ț(ă)rii, așea și m(ă)n(ă)st(i)ril(e) caril(e) sîntu închinat la Sveta Gora și la Sinai și pe aiuril(e), la alte sf(i)nte locuri, de le stăpînescu călugării greci. Și aflîndu-se la mare neputință și slăbiciune și la mare pustietate: una, din nevoil(e) țării și a vremilor caril(e) sîntu adevărite întru toț(i), a doa, de nepace și de prădzi și de tîlhari ce s-au întîmplat pre această săracă de ț(a)ră din zavistia diavolului și pentru păcatel(e) noastre; și așea au sosit la o cumpănă mare cît să le părăsască părinții călugări, să le lase pustii și să s(e) ducă de unde au venit.

Deci, vădzîndu domniia mea această răsipă a sf(i)ntelor m(ă)n(ă)st(i)ri, m-am umilit, cu toată inima și cu toată osîrdie, și am socotit ca să le aședzăm la o cale după putință și să l(e) tocmim cu rupta m(ă)n(ă)st(i)ril(e) toate ca să nu s(e) stîngă de tot pomana părinților și a moșilor și a strămoșilor n(o)ștri. Și așea luîndu agiutor de la D(u)mn(e)dzău și cu bl(ago)s(lo)venie a patru, a țării noastre, sfinți arhieriei: chir Misail arhiepiscop și mitropolitul Sucevei, și chir Lavrentie ep(i)scopul de Roman, și chir Ghedeon ep(i)scopul de Radauț(i) și chir Varlaam ep(i)scopul de Huș(i)², și cu voința Sfatului nostru, toț(i) boiarii ț(ă)rii, a mar(i) și a mici, și cu toț(i) boiarii mazili, aședzat-am dară m(ă)n(ă)st(i)ril(e) toate cu rupta: o mie și trei sute și doodzăci ughi întru an, însă pentru acești ban(i), după ce s-au <învoit>³ la ruptă s-au învoit egumenii ei în de sine cu tot săborul, de s-au împărțit cu banii.

Și au luat m(ă)n(ă)st(i)riile moldovenești asupra lor șapte sute și doodzăci de galbeni într-un an, carii fac 180 ughi la un cifert, iară m(ă)n(ă)st(i)ril(e) celé grecești, carele sînt închinat, ș-au luat asupra lor șasé sute de galbeni într-un an, cari fac tij la cifert cîte 150 ughi. Și așea ș-au ales să-și poarte cineș(i) banii săi. Și s-au cisluit egumenii ei în de ei cineș(i) pe prilejul său, cum au știut ei mai drept, precum arată izvoadel(e) lor de îmbe părțil(e), ce s-au dat în Visterie cu pecéte domniei méle, și de bani, și de m(ă)n(ă)st(i)ri tot anume.

Iară de s-ar fi asuprit vreo m(ă)n(ă)stiré cu bani, sau din tîmplăril(e) vrémilor ar cădea la sărăcie și altéle, poate să s(e) mai împrilejădză, ori din part(ea) m(ă)n(ă)st(i)rilor moldovenești, ori din part(ea) m(ă)n(ă)st(i)rilor grecești, să aibă cineși cu săborul său a le tocmi la cislă cu dreptat(e) ori fiéștecînd.

Iară nicé moldovenii, călugări, să nu s(e) amestéce de acmu înainte la rupta în banii cu m(ă)n(ă)stiril(e) grecești, nici călugării, grecii, în banii m(ă)n(ă)stiril(or) moldovenești, ce să-și tragă cineși banii săi cum s-au învoit.

Însă și aceasta să s(e) știe că dintr-acești bani ai tuturor m(ă)n(ă)st(i)rilor ce s-au legat la ruptă, am socotit domniia mea cu tot sfatul nostru ca să margă la Visterie ț(ă)rii 1200 ughi, iară 120 ughi să aibă a mérgé la școal(ă) pré tot anul, din an în an; carii s-au socotit pentru învățătura și folosul peminte<ni>³lor Țării Moldovei, a feciori de boiari, și mai vîrtos și a célor săraci, cine ar vrea să margă la învățătură, pentru pomeniréa noastră vécinică.

Așijderé, și acesta să s(e) știe: acești bani ce s-au așădzat m(ă)n(ă)stiril(e) la ruptă, altu nimé să n-aibă voié a strînge, nici din boieri, nici din alți, fără cît sfinția sa părint(e)le mitropolitul; cînd a sosi vrémea cifertului, să aibă a da sfinția sa poroncă episcopilor cineș(i) de la eparhie să să strîngă banii, cum strîngu și de la preuți; și să trimați la părintél(e), și părintél(e) să dea la Visterie.

Iară m(ă)n(ă)stiril(e) céle grecești ce sînt închinare, pe cine ș-or alegé ei și-l vor arăta, acéla să aibă a le strînge banii lor, și să-i trimați la părintele ca să-i dea la Visterie.

Și dîndu-și banii rupei sal(e) toat(e) mănăstiril(e), altă nimică peste an să nu dea, nici împrumutare, nici altă dare, nici mică, nici mare. Și aceasta să fie ca de s-ar și mai înmulți venitul mănăstirilor, și bucatél(e) lor să n-aibă a să lua mai mult la Visterie, fără cît précum scriem mai sus, măcar la ce nevoie ar sosi pămîntul nostru, pentru ca să margă ceva m(i)l(o)st(e)nie, de agiutorință, și acolo unde sint închinare, iară care sint de țar(ă) să s(e) dreag(ă); că sint unél(e) răsipit(e) și cădzuté, și chiliile arse, și de nicăiuri n-au nicé un agiutor.

Deci, précum ș-au vărsat singur Domnul nostru Is(us) H(ri)s(tos) precinstit sîngele său pentru noi de ne-au răscumpărat din blăstăm^{ul} légii, așea ni să cadé și nouă tuturor pemintenilor ț(ă)r(ăi) noastre la cît ar sosi nevoia să nevoim să vărsăm și noi toată vîrteua noastră pentru sfintél(e) m(ă)n(ă)stiri întru caril(e) să slăvește Sfînta Troiță. Și să rădicăm greul ț(ă)r(ăi) noastre la cît s-ar întîmpla, iară tocmala aceasta să nu s(e) strice, pentru cînstea ț(ă)r(ăi) noastre și pentru véc(i)nică poménirea acelor de maint(e) răpăosați și luminați domni, și cinstiți boieri cari au zidit sf(i)ntele m(ă)n(ă)st(i)ri, și mai vîrtos și pentru a noastră vécinică poménire, și pentru sufletul a răpăosați părinții și moșii și strămoșii noștri, al tuturor; că luîndu-să mai mult pesté ruptoaré va aduce mare pagubă sfintelor m(ă)n(ă)st(i)ri, și spre noi și spre arhieriei și boierii noștri greu păcat.

Și osăbit de aceasta, începînd unii a face obicei rău de luau gorștin(a) de oi de la sf(i)ntél(e) m(ă)n(ă)st(i)ri, și banii steagului, și altél(e) asemăne acestora, dînd pricină pentru domnia noao. De care de acmu înainté nicé într-un chip aceasta să nu mai fie, măcar și în urma noastră cin(e) n-ar hi domn să lipsască acéste obiceiă rălă. Și să fie bucatél(e) mănăstirilor pururea în pacé și de gorștină și de desétină, precum arată cărțile acélor luminați de mainte domni.

Și osebit de aceasta, poftit-au părinții ca să le înoim testamenturil(e) cél(e) vechi, ce au de la domnii cei bătrîni, ca să-și gorștinească pe poslușnicii lor și să-i desétinească.

Deci, fiindu ț(a)ra la mare slăbiciune în ceastă dată nu le-am putut întări, iară nicé testamenturile nu le călcăm, ce numai fiind la acést(e) vrémi cumplite, iarăși m-am milostivit domnia mea și le-am făcut m(i)lă de obște tuturor m(ă)n(ă)st(i)rilor pentru to<î>³ banii lor ce vor avea de la oi să aibă a da gorștina de oi din dzăci bucate de oi cîte un leu la gorștinar(ii) domnești pîn(ă) cînd ar da D(u)mn(e)dzău să viie și țara cevași mai la vîrtur(e) și la statul său, ori în dzilel(e) domniei méle ori în dzilel(e) altor luminați domni. Și atunceă să aibă a să întări oricine ar hi domnu și în urma noastră ca să aibă a-și gorștini și a desétini pre poslușnicii m(ă)n(ă)stir(ă)ști précum le vor scrie testamenturil(e).

Pentru acéste dară, pentru toate cîte s-au scris într-acest uric al nostru, adeverim dar și făgăduim cu arhieriei și cu toți boierii Sfatului țării, și cu tot singlitul a sf(i)ntei beséricii, precum s-au pomenit mai sus, ca să n-aibă a da mai mult sfintél(e) mănăstiri, fără cît rupta lor ce s-au legat 1320 ughi într-un an, iară alté nimic(ă) nicé mai mult nice mai puțin, în véci.

Așijdér(ea), și în urma noastră pe carii ari milui D(u)mn(e)dzău cu domnia țării noastre a Moldovei poftim cu glas de rugă ca să n-aibă a strica această legătur(ă), nicé

să aibă pricină pentru niscăi tîmplări a vremilor ca să clătească a noastră socoteal(ă) sau să o lépedé ca să nu s(e) stricé iarăși sf(i)ntél(e) m(ă)n(ă)st(i)ri, și va veni pe urmă rușini și păcat cu osîndă în pămîntul nostru. Iară rugătorii noștri, călugări carii vor fi petrecători la toat(e) sf(i)ntél(e) m(ă)n(ă)st(i)ri, să aibă a ne face pamente din an în an ce va trecé, cîte trei legături de mănăstiri a doaa dzi după Duminica Thomei: luni, marți și miercuri, și în viața domniei mél(e) și în urmă pîn(ă) cînd vor sta sf(i)ntele m(ă)n(ă)st(i)ri. Iară carii dintru părinți le-ar da uitării și n-ar face acél(e) 3 legături să rămîie supt blăstăm(ul) caril(e) scriem mai gios. Iară care domnu ar vrea să lépedé sau să clătească ori multu, ori puțin, și iară carii ari sfătui ca niște vrăjmași a sf(i)ntélor m(ă)n(ă)st(i)ri, și făr(ă) frica lui D(u)mn(e)dzău, să fie neiertăți și afurisiți de Tatăl, și Fiul și de D(u)hul Sfîntu, și de Maica Précista și să fie legat de 318 Ot(e)ți de la Nicéia, și îngerul lui D(u)mn(e)dzău să-i gonească în toate dzilele vieții lor, parte să aibă cu Iuliano prestîpnic, și cu trecleatul Ariia, și în viața lui să dobîndească cutremurul lui Cain, și sugrumarea Iudei, vîndzătoriul de H(ri)s(tos), și în vecinică muncă.

Писал Ѳвѣнтѣе ѱрикар, в(ъ) л(ѣ)тѣхъ хъсдѣи март(іе) а, 8 Іис, фторог(о) г(ос)п(о)дство, в фторое лѣтѣхъ текжцѣа.

Иѡ Ѳнтиѡхъ Костантинъ воевода <м.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de aceeași mînă>: † Ispisoc de ruptă tuturor m(ă)n(ă)stirilor din ț(a)ră, pe cum s-au legat cu testamentu, ot Antioh vod(ă).
ДА ЗНАЕТ СА.

Arh. St. Iași, Documente, XXXI/3. Orig., hîrtie difolio (48 x 32,5 cm.), cerneală neagră (primul rînd, foarte multe litere majuscule și cuvinte scrise cu roșu, iar majuscula inițială, înflorată cu verde și cafeniu), sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

¹ Cuvînt scris deasupra rîndului.

² În orig. urma: „și chir Cozma mitropolitul Laodichia”, cuvinte care au fost șterse.

³ Omis.

Înalții ierarhi ai Țării Moldovei și marii boieri confirmă așezămîntul domnului prin care se stabilește ca o parte din banii dați cu rupta de mănăstiri să fie destinați întreținerii școlilor.

† Се оубѡ мы, Мисаил архіе(и)ск(о)пъ и митрополитъ Сѣчавскіи, и Лаврентіе еп(и)ск(о)пъ Романскіи, и Гедевн еп(и)скопъ Радовскіи, и Варлаам еп(и)скопъ Хушскіи, и Квзмоз митрополитъ Лавдикіас¹, и Іѡн Бѣхѡш бив лѡг(о)ф(е)тѣ, и Некѡлан Кѡстин вел ворник Долнен Земли, и Іѡрдаки Рѣсѣт бив вел ворник, и Лѣпѣл Кѡстакѣ вел ворник Вишнен Земли, и Павѣл Чокърлан бив вел ворник, и Ѳнтиѡхъ Жора хатман и пъркѣлаб Сѣчавскіи, и Мѣзѣт вел пѡстелник, и Панаютакѣ бив вел пѡстелник, и Іѡн Некѡлач вел спѣтар, и Дѣмитрашко Кѣза бив вел спѣтар, и Савин вел бан, и Давиж(а) вел пѣхарник, и [и] Гаврил Миклескѣл бив вел пѣхарник, и Дѣмитри Маврод(и)н¹ бив вел чашник, и Іліе Катакѣз(и)но вел вистерник, и Гіѡргіе Іпостѡл бив вел вистерник, и

Deci dar luat-am și noi aminte pentru sf(i)ntele m(ă)n(ă)st(i)ri, pentru toate câte să află în ț(a)ra noastră, cum celé moldovenești ce sintu suptu ascultarea ț(a)rîi, așa și măn(ă)stiril(e) caril(e) sintu închinat la Sveta Gora, și la Sinai, și la alté sf(i)nte locuri ce le stăpînescu călu<gă>³ri <greci. Și>³ aflîndu-s(ă) la maré neputință, și slăbiciună și la maré pustietate: una, de nevoile țărîi și a vremilor caril(e) sintu adeverite întru toți; doa, de oști și de prădzi și de tîlhari ce s-au întîmplat pré această săracă de țară, den zavistia diiavolului și pentru păcatele noastră, și așa au [au] sosit la o cumpănă maré, cît să le părăsască părinții călugări, să le las(e) pustii și să s(ă) ducă de unde au venit, căci m(i)l(o)stenie de tutindérea au lipsit, că domniile au slăbit și noi, boiarii, cu toată ț(a)ra am sărăcit.

272

dup(ă) ce s-au aședzat la ruptă, s-au învoit eguménii, ei în de ei, cu tot săborul, de s-au împărțit cu bani și au luat m(ă)n(ă)st(i)ril(e) moldovenești asupra lor șapte suté și doodzăci de galbeni într-un an, care fac cîte 180 ugh(i) la un cifretu. Iar m(ă)n(ă)st(i)ril(e) cél(e) grecești, caril(e) sintru închinare, ș(i)-au luat asupra lor șasé sute de galbeni într-un an, cari fac la cifertu cîte 150 ungh(i). Și așea ș-au ales să-ș(i) poarte banii săi. Și s-au cisluit egumeni ei în de sine, cineș(i) pe prilejul său, cum au știut mai dreptu, precum arată izvo(a)dél(e) lor, de înbe părțil(e), ce s-au dat în Visterie cu pecéte domnească, și de bani și de măn(ă)stir(i), tot anumé. Iar de s-ar fi asuprit vréo măn(ă)stire cu bani, sau din tâmplările vrémilor ari cădea la sărăcie și altél(e) poate să s(ă) mai înprilejădză, ori din parte moldovenilor, ori din parte grécilor, să aibă cineș(i) cu săborul său a le tocmi la cislă cu dreptate ori fiéștecîndu.

Iară nicé moldovéni călugări să nu s(e) amestéce de acmu înnaite la rupta în banii cu măn(ă)stiril(e) grecéști, nici călugări grécii în banii măn(ă)stirilor moldovenești, ce să-și trag(ă) cineș(i) banii săi, cum s-au învoit.

Însă și aceasta să s(ă) știe: că dintr-acești bani, al tuturor măn(ă)stirilor ce s-au legat la ruptă, au socotit măriia s(a) vod(ă) cu toți, cu noi, ca să margă la visterie țărți 1200 ug(hi), iară 120 ug(hi) să aibă a mérgé la școal(ă) pre tot anul, din an în an, cari s-au socotit pentru învățatura și folosul peminténilor Țărți Moldovei, a ficiori de boiari și mai vîrtos și a célor săraci, cin(e) ari vrea să margă la învățătur(ă), pentru poménirea a noastră vécinică.

Așijdérea, și aceasta să s(ă) știe: acéști bani ce s-au aședzat măn(ă)stirile la ruptă, altul nimé să n-aibă voie a-i strîngé, nici din boiari, nici dintr-alții, făr(ă) cît sfinția s(a) părintéle mitropolitul cîndu a sosi vrémea cifertului, să aibă sfinția sa a da poroncă episcopilor, cineș(i) de la eparhie a sa, să strîngă banii, cum strîngu și de la preoți; și să-i trimată la părintél(e), și părintél(e) să-i dea la Visterie.

Iară mănăstiril(e) céle grecești ce sintu închinare, pe cin(e) ș-or alégé ei și-l vor arăta, acela să aibă a li strîngé banii lor, și să-i trimați iarăș(i) la părintéle, ca să-i dea la Visterie.

Și dîndu-ș(i) bani ruptei toate m(ă)n(ă)st(i)ril(e), alta nimic peste an să nu dea, nici împrumutarea, nici altă daré, nici maré, nici mică. Și aceasta să fie, ca de s-ar și mai înmulți vinitul m(ă)n(ă)stirilor și bucatéle lor, să n-aibă a să lua mai multu la Visterie, făr(ă) cît précum scriem mai sus, măcari la ce nevoie ar sosi pămîntul nostru, pentru ca să margă ceva m(i)l(o)stenie de agiutorință și acol(o) unde sintu închinare. Iar caril(e) sintu de țar(ă) să s(e) dreag(ă); că sintu unél(e) răsipite și cădzute, și chiliile arsă și de nicăiuri n-au nici un agiutor.

Deci, precum ș-au vărsat singur Domnul nostru I(su)s H(risto)s preacinstit sîngele său pentru noi, de ne-au răscumpărat din blăstămul légii, așea ni s(ă) cade și noao, tuturor peminte<ni>⁴lor, să vărsăm și noi toată vîrtute(a) noastră pentru sfintél(e) m(ă)n(ă)st(i)ri, întru caril(e) să slăvește Sfînta Troiță și să rădicăm greul ț(ă)rî noastre la cît ari sosi, iar tocmal(ă) aceasta să nu s(ă) strice, pentru cinstea țărți noastre și pentru vecinică poménirea acelor de mainte răpăosați și luminați domni și cinstiți boiari carii au zidit sfîntel(e) măn(ă)stiri și mai vîrtos pentru și a mării sale domnului nostru, milostivul Io Antioh vodă, vecinică poméniré, și pentru sufletél(e) a răpăosați părintii, și moșii și strămoșii n(o)ștri, al tuturor. Că, luîndu-să mai multu peste ruptoaré, va aducé mare pagubă sf(i)ntelor măn(ă)stiri și spre noi și spre arhieriei noștri greu păcat.

Și osebit de aceasta, începîndu unii a face obicei rău, de lua gorștini de oi de la sf(i)ntele m(ă)n(a)st(i)ri, și banii steagului și altél(e) asémene, acestora dînd pricini pentru domnie noaoă, de car(e), de acmu înnainte, nicé într-un chip aceasta să nu mai fie, măcar și-n urma mării sal(e) domnului nostru, cini ari hi domnu, să lipsască acéste obicei rălé și să fie bucatele măn(ă)stir(i)lor pururea în pacé și de gorștini și de desétini, precum arată cărțil(e) acélor luminați de mainte domni.

Și, osăbit de aceasta, au poftit părinții ca să li înnoiască măriia s(a) vod(ă) testamenturil(e) cel(e) véchi, ce au de la domnii cei bătrîni, ca să-ș(i) goștinească pe poslușnicii lor și să-i desetinească.

Deci, fiindu ț(a)ra la maré slăbiciune în ceastă dată, nu s-au putut să s(e) întărească. Iară nice testamenturil(e) nu le-au călcat măriia s(a), ce numai fiindu la acéste vrémi cumplite iarăș(i) s-au milostovit mă<tr>³iia sa, domnul nostru, și au făcut m(i)lă de obște tuturor mănăstirilor pentru ciobani lor, ce vor avea la oi, să aibă a da gorștin(i) de oi din dzăci un leu la gorștinari domnești, păn(ă) cîndu ar da Dumn(e)dzău să vié și țara ceva la vîrtute și la statul său, ori în dzilel(e) mării sal(e), ori în dzilel(e) altor luminați domn<i>. Și at³unca să aibă a să întări oricin(e) ar hi domnu, ș<i>³ în urma mării sal(e), lui vod(ă), ca să aibă a gorștini și a desétini, précum le vor scrie testamenturi<le>³.</sup></sup>

Pentru acésté dară, pentru toate cîte s-au scris în cinstit uricul mării sal(e) domnului nostru, urmîndu și noi aședzături și adeverinții mării sal(e), fiindu cu cale și cu bun(ă) socoteal(ă), car(e) s-au făcut și cu sfatul nostru, întărim și noi și făg(ă)duim ca să fie precum s-au legat. Și încă cu toat(ă) voia noastră poftim cum că acest uric cinstit a mării sal(e), lui vod(ă), să fie deplin întărit. Și iarăș(i), această scrisoar(e) a noastră să aibă adeverință de acmu și pîn(ă) în ve(a)c, nici arhieriei carii ne aflăm acmu, nici alții cari ar fi dup(ă) altă vrémé, așijdéri, și noi, boiari cari sintem într-această fericită domnie a mării sal(e) lui vod(ă), cu boierie, și boiari mazil(i) de țar(ă), nici din neamul nostru, nici din feciori(i) noștri, nici feciori ficiorilor noștri să n-aibă a strica, nici să afle pricin(ă) din tîmplăril(e) vrémilor ca să clătească a noastră aședzaré ca să nu s(e) strici iarăș(i) sf(i)ntél(e) mănăstiri și va veni pe urmă rușine și păcat cu osîndă spré ț(a)ra noastră și spre noi, spré toți, căci și noi în ceastă dată în multe datorii și greutăți ne aflăm. Iară încă și pentru chivernisal(a) sf(i)ntélor măn(ă)stiri așea amlegat. Iar părinții călugării pentru această m(i)lă ce le-au arătat măriia s(a) domnul nostru, car(e) mai sus scriem, să aibă a-i face mării sal(e) pamente din an în ani, ce va trécé cîte 3 liturghii de măn(ă)stiri, a doa dzi dup(ă) Duminic(a) Thomei: luni, marți și miercuri, și în viața mării sal(e) și în urmă pîn(ă) cîndu vor sta sf(i)ntél(e) măn(ă)stiri. Iară carii dintru călugări ce vor fi petrécători la sf(i)ntél(e) măn(ă)stir(i) ar da uitării să rămîie suptu blăstămul caril(e) scrie mai gios.

Iar carii din boiari ari vrea să lepede sau să clătească, ori multu, ori puțin, și iarăș(i) orécari din arhieriei sau boiari dup(ă) acéste vrémi ari sfătui pe alți domni pentru acest uric a sf(i)ntelor măn(ă)stiri și pentru această plecat(ă) scrisoar(e) a noastră ori cin(e) s-ar ispiti sau a strica, măcar cin(e) ar hi, sau arhieriei, sau boiari, sau din neamul nostru, sau din feciori(i) noștri, ca niște vrăjmaș(i) sf(i)ntelor măn(ă)stir(i) și făr(ă) frica lui Dumn(e)dzău, să fie neiertăți și afurisiți de Tatăl, și de Fiiul și de Duhul Sfîntu și blăstămat de 318 Părinți den cetate Nichéia și îngerul lui Dumn(e)dzău să-i gonească în toate dzilel(e) vieții lor, parte să aibă cu Iulianu prestîpnic și cu

treceletul Arié și în viața lor să dobîndească cutremurul lui Cain și sugrumarea Iudii
vînzătoriuл de H(risto)s și în vecinic(a) muncă. Amin.

Писал Ъзинтїе ѱрикар, в(ъ) л(ѣ)тѡ ^{хзсдї} март(їе) а̃.

† Мисаил митр(о)полит Гѡч(а)вскїи <т.р.>.

† Лаврентїе еп(и)ск(о)пъ Рѡмански <т.р.>.

† Гедешн еписк(о)пъ Рад(о)вски <т.р.>.

† Варлаам еписк(о)пъ Хѡшскии <т.р.>.

† Ъз, Иѡн Бѡхѡш логѡф(е)т, искал <т.р.>.

† Никѡлан Кѡстин в(е)л вѡрник <т.р.>.

† Ъз, Иѡрдаки Кант(а) <т.р.>.

Лѡпѡл Костаки вел ворник искал <т.р.>.

Ъз, Павѡл Чокърлан вел ворник, искал <т.р.>.

Ъз, Антиѡхїе Жора хатман <т.р.>.

Иѡн Некѡлче вел спътар искал <т.р.>.

Ъз, Дѡмитрашко Нѡз(а) бив вел спътар <т.р.>.

Савин вел ван искал <т.р.>.

Давиж(а) вел пъх(арник) искал <т.р.>.

Гаврил бив вел пъх(арник) искал <т.р.>.

Дѡмитрїи бив вел пъх(арник) <т.р.>.

Ъз, Ыне Кантакѡзин(о) вел вист(арник) <т.р.>.

Ъз, Ъѡн Стѡрсѣ вел столник <т.р.>.

Лѡпѡл бив вист(арник) <т.р.>.

† Ъз, Ъліе Кантакѡзино бив вел комис <т.р.>.

Гешѡргїе вел комис искал <т.р.>.

Ъз Пътрашко Башот(ъ) бив столник, искал <т.р.>.

† Ъѡн Балш бив столник <т.р.>.

† Ъѡн Пѡгор вел мед(елничар) <т.р.>.

Павѡл вел клѡчар <т.р.>.

Ъз, Шефан мед(елничар) бив вел клѡчар <т.р.>.

Ъз, Шефан Силиѡн бив мед(елничар) <т.р.>.

Дарїе Дониц бив вел мед(елничар) <т.р.>.

Ъз, Некѡлан ѿ лѡг(о)ф(е)т, искал <т.р.>.

Гаврил Кѡстаки вел сѡлѡер <т.р.>.

Гаврил Рѡѡин(ъ) вел жик(ничар) <т.р.>.

† Викол вел шетрар <т.р.>⁵.

Шефан Лѡка втори вист(арник) <т.р.>.

Костантин Чаѡр ѿ пост(елник) искал <т.р.>.

Кѡстантин Костаки бив ѿ лѡг(о)ф(е)т <т.р.>.

Ъз Кѡстантин ...⁶ <т.р.>.

† Мисаил митр(о)полит Гѡч(а)вскїи⁷ <т.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de aceeași mînă>: † Testamentu de la тої боиари
cei mari din țar(ă); <urmat de încercări de pană>.

Arh. St. Iași, Documente, XXXI/4. Orig., hîrtie difolio (47,5×32,5 cm.), cerneală neagră (unele cuvinte, cu cerneală roșie, iar majuscula inițială – un desen – și cu cerneală verde), un sigiliu inelar (1,1×1,3 cm.) în cerneală neagră cu legenda chirilică orizontală: † Vicol; o iscălitură anulată.

¹ De la и Къзъмъз pînă aici, tăiat cu mai multe linii.

² Șters în orig.

³ Rupt.

⁴ Omis.

⁵ Sigiliu inelar.

⁶ Neclar.

⁷ Imitația primei semnături (v. mai sus).

301

1706 (7216) martie 26, Iași

Apostol Mihul fost mare căpitan vinde lui Ioan Sturza mare paharnic niște case din Iași ce au fost ale lui Matei Sturza cu care a fost tovarăș la văcăriul din ținutul Cernăuți, dar care a fugit cu banii în Țara Leșească, rămînînd să-i plătească Apostol, care a primit de la domnie casele lui Sturza.

Adecă eu, Apostol Mihului biv vel căpitan, scriu și mărturisescu cu cest adevărat zapis al meu precum am vîndut eu niște case a mele ci am avut aicea, în Ieș(i), cari case au fost a lui Mateiu Sturza; și hiind el cu mine soți la văcărit în ținut(ul) Cernăuților, în zilili lui Constantin Duca vodă, și fugînd el cu bani domnești în Țara Leșească m-au făcut pe mine măriia sa Constantin Duca vodă de am plătit banii acii și mi-au dat casăli lui Mateiu Sturzăi și alt ci aș hi mai gășt să ieu de a lui pentru acei bani; ci pe carte mării sali lui Constandin Duca vodă și pe carte mării sali lui Antioh Constantin vodă am vîndut acesti casă dum(nealui) Ioan Sturza marelui pah(a)r(nic), drept ...¹ lei.

Deci să-i hie dum(isale) moșii, și jupînesei dum(isale), și cuconilor și nepoților dum(isale) în veci.

Și cînd am vîndut dum(isale) aceste) casă s-au tîmplat acești boieri mari care au iscălit mai gios. Și făcîndu-mi plată deplin în mîinile meli am iscălit și eu ca să fie di mari credință.

Apostol Mihul biv vel căpitan.

У Мѣ, в(ъ) л(ѣ)т(о) хѣсѣи марта кѣ.

Divanul Apelativ al Țării de Sus din Prințipatul Moldovii.

Copie aceasta, posleduindu-să cu originalul ci să găsești la dum(nea)lui boieriul log(o)f(ă)t Dimitrie Sturza, din cuvînt în cuvînt, și întocmai fiind să adiverești cu iscăliturile majoritolui și pecete Divanului după cerire dumi(sa)li boieriului vor(ni)c Costachi Sturza dată prin înscris înregistraț supt No. ...².

Aga Cantacuzen <m.p.>; G. Crupenschii <m.p.>³; Directorul Stamati <m.p.>. Posleduit: șet(ra)r Scorpan <m.p.>. Secțiia 3. No. 4665;

1840 sept(em)vr(ie) 11 zile, Ieșii.

Arh. St. București, Ms. nr. 1364, f. 150r. Copie.

Ibidem, f. 41r. (rez.).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 198, nr. 750 (rez., cu data de lună: mai).

¹ Loc liber.

² Urmează o iscălitură indescifrabilă.

³ Urmează sigiliul oval cu legenda: „Prințipatul Moldovii. Divanul Țării de Sus“.

Ivan Căzacul și soția sa, Ivanița, vînd lui Nicolai o jumătate de loc de casă din mahalaua Muntenimii, cu 7 lei bătuți.

Adecă Ivan Căzacul și cu fămeia Ivanița, fata Mariei și nepoată ușerului Panaite de la mările sa doamna, scriem și mărturisim cu acestu zapis al nostru pe cum noi, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut giurătoare de loc de casă pe Ulița Muntenimei, care loc de casă ne-au fostu-ne nouă cumpărătură de la unchiu nostru Panaitie ușer. Această jumătate de loc l-am vîndut lui Nicolai ficior lui Gîngău țigan, pentru șapte lui bătuți, ca să-i fie dreaptă ocină și moșie, în veci, lui, și femeii lui, și copiilor lui, iar altul nime să nu să amestece.

Însă cîndu i-am vîndut locul s-au prilejit oameni vecini, și boieri de curte și slujitori carii s-au tîmplat și au iscălit mai jos.

Și pentru mai mari credință, ne-am pus degetele.

Și eu, Vasilie diiacul, am scris zapisul, să se știe.

Бас, лет *хѣцаі* анр(наіе) кѣ.

Ivan Căzacul am vîndut¹.

Anița, fata Marii, nepoată lui Panaite ușer, împreună cu soțul meu am vîndut¹.

Și eu, Mărie împreună cu fiică-mea, Anița, și cu Ivan, ginere-mieu, am vîndut¹.

Eu, Panaitie ușer, sînt martur că i-au vîndut nepotei mele Anițai, m-am tîmplat și eu la tocmală; iereu Gligorașcu; Constantin aga¹; Avram comis; Barbul lăcătuș, martur; Vasilie; Vasilie, cumnat Cazacului¹; Sava¹.

Arh. St. Iași, Documente, DCCCLXXII/1, p. 1-2 (f. 14r.-v.). Copie în Condica de „documentele caselor din Iași și altor acareturi a dumisale logofătului Anastasie Bașotă”, din prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 6 (1926-1927), p. 112, nr. 1 (aceeași copie).

¹ Se indică locul amprentei digitale.

Antioh <Cantemir> voievod întărește lui Dimitrie fost mare paharnic stăpînirea asupra unei case din capul Uliței Mari, din jos de M-rea Trei Ierarhi.

Ispisoc din anii 7214 <1706> mai 6, de la domnul Antiohie Costandin v(oi)e vod, întăritură lui Dimitrie biv vel pah(arnic), adecă lui Mavrodin, asupra zapisului de la Axana, giupîneasa lui Andronic Cerchez ce-au fost vor(ni)c mare, și de la fiul lor Miron ce-au fost spat(a)r al treile, pe casa ce-au cumpărat de la dînșii în capul Uliții Mari, din gios de Tri Sfetiteli, lîngă casa comisului Ștefan Cerchez, însă și cu alt loc de casă și de ogradă, cari casă au fost și lui Andronic Cerchez vor(ni)c cumpărătură de la Sculi aga.

Iar celălalt loc de casă și de ogradă, din gardul casii, ci i-au fost lui cumpărătură de la Sculi aga, și pînă în Varniți, și în lungu pînă în heleșteul Bahluului, ales și stîlpit despre alte locuri de vornicii de poartă, i-au fost miluire de la Duca.

Așjdere, întărește și pre altă bucată de loc tot acolo, din locul domnesc, unde au fost temnița într-o vreme, ci iaste între locurile mănăstirii Tre Sfetitelor și între casile comisului Ștefan Cerchezul, 17 pași în curmezișul, pasul de 6 palmi, și în lungu de 18

pași dinaintea casilor sale, ci iaste cumpărătură de la Axana vorniceasă și de la fiul său, Miron spat(ar), cari și cu acest loc l-au miluit cu ispisoc de danii Costandin Duca v(oi)e vod.

Așijdere, au mai arătat un zapis, precum au fost cumpărat de la călugări de la Trii Sfetitele, 8 pași, drept 50 de stupi, de ș-au lărgit ograda casălor care s-au pomenit, ce s-au cumpărat de la Axana vor(ni)ce(asa) și de la fiul lor.

Iar mai pre urmă, cercîndu-să la ispisocile casilor de la Duca vodă s-au aflat vîndute rău, acei 8 pași de loc, de călugări de Tri Sfetiteli, căci acel loc l-au cuprinsu ispisocul acel de danie de la Duca vodă lui Andronic Cerchez vor(ni)c, fiind locul domnesc.

Îi întărește iarăși și asupra acestuia.

Arh. St. Iași, Litere K/374, f. 46r.-47r., nr. 8. Rez. în copia unei cărți de judecată a Divanului domnesc din 1807 martie.

EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, VI, p. 275-276, nr. 7/5 (menț.).

304

1706 (7214) mai 13

Sanda, soția răposatului Mihăilă logofăt și, apoi, a răposatului Lucaci clucer, cu fiii ei dăruiesc nepoatei sale Anița și soțului ei Sandu un loc de casă cu pivniță pe Ulița Trapezenească din Iași.

† 7214 <1706> mai 13.

Zapis de la Sanda, jupîneasa răposatului Mihăilă log(o)f(ă)t ce au ținut-o pe urmă răposat(ul) clucer Lucaci, și de la fi(ii) săi Gheorghe și Ion și Lucaci. Scrie că au dat danie moșia lor, un loc de casă cu pivniță ce este în Iași, pe Ulița Trepezănească, care loc l-au cumpărat de la Despa jupîneasa Dimii ce au fost cămănar, l-au dăruit Sandului ce ține pe nepoata sa Anița, fata surorii sale, Cîrstinii.

Arh. St. București, A.N., MMCMV/10, nr. 4 (text repetat). Rez. într-un „perilipsis” din 1782 august 11 „de pe scrisorile dughenilor ... <de> la poarta Sfintei Vineri, despre răsărit”.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 141, nr. 541 (rez.).

305

1706 (7214) mai 16, Iași

Ion seimean din steagul lui Alexandru bulucbașă și soția sa, Maria, vînd lui Ion Ghiurgiul și soției sale Axîniia roaba o casă în dosul Chervăsăriei, pe locul Mănăstirii Bîrnova, cu 8 lei bătuți..

† Adeacă eu, Ion siimanul di la steagul lui Alixandru bulucbașea, și cu făméia mea, Măriia, scriem și mărturisîm cu acestu adiv(ă)ratu zapis al nostru precum să s(e) știi că am vîndut o cas(ă) a no(a)stră carea o am făcut cu a no(a)stră cheltuial(ă) linul¹ ce-au trebuit la o cas(ă), pi locul mănăstirii Bîrnovii, car(e) cas(ă) iaste lîngă Dumitru di la iazagiul, în dosul Chirvăs(ă)rii. Aceasta cas(ă) o am vîndut lui Ion Ghiurgiul și fămiei lui, Axănii roabii, dr(e)pt optu lei bătuți. Și ne-au făcut plată deplin(ă) în mînuli no(a)stri.

Pentru acéea ca să le hii dreaptă ocin(ă) și moșii di acmu înnainte, și ficionilor și nepoților, în veci.

278

<https://biblioteca-digitala.ro>

moldovenești boiari, a mari și a mici, Toadér blănariul g(o)s(po)d zét Mihălachi Rusul blănariul de aici, de târgu de Iași, jăluindu pe socru-său, pe Mih(ă)lachi blănariul, și arătîndu un zăpis de la dînsul iscălit de boiari cei mari și o carte de pîră și de rămas de la Costantin Duca vodă, scriindu și mărturisind Mih(ă)lachi cu acél adevărat zăpis al lui precum avîndu el o nepoată de frate și cîndu o au măritat-o după Toder blănariul au fostu tocmit să-i dea dzestre o cas(ă) și 100 lei bani și doao pogoane de vii din gios. Și dintr-aceste i-au fost dat acél(e) 2 pog(oane) de vii de le-au ținut doi ani și iar i le-au luat înapoi.

Deci, după măritatul nepoată-sa trecîndu-se cîtăva vrémé, ș-au cerșut Toadér, gineri-său, acéste dzestre ce mai sus s-au scris de la socru-său, de la Mihălache. Iar Mih(ă)lachi i-au răspunsu că-i iaste tocmala să-i dea dup(ă) moarte lui, însă din doao casé ce-au dzis că-i va da, o cas(ă) i-au fostu dat, o cas(ă) cu pivniți cari o au fost cumpărat de la Paraschiva, nepoata Dărjănésăi. Și au ședzut Toadér într-însa 12 ani și au făcut și cheltuială cîtăva de au mai tocmit pe giur cas(ei) ce-au trebuit. Osebit de acéstea s-au fost sculat Paraschiva nepoata îi Dărjănésăi¹ și au ieșit la pîră pentru acél(e) cas(e) cu Mih(ă)lachi și cu Toader ca să-și ia casel(e) înapoi. Deci Mih(ă)lachi au lăsat toată pîra asupra lui Toader ca să o trag(ă) el și au mărturisit înnainte Divanului précum acéle cas(e) le-au dat dzestré lui Toader și nepoatei sal(e), Nastasii, și, dup(ă) giudecata Divanului, au rămas pe Paraschiva și iar au tras Toadér toată cheltuiala și atunci, știindu că-i sînt casel(e) lui.

Și apoi trecîndu un anu peste pîra acéa s-au tîmplat de au arsu Tîrgu de Gios și au arsu și acélé cas(e). Și vrîndu Toader să-și fac(ă) casele pe locul acela, iar Mih(ă)lachi n-au vrut să-l las(ă), dzicîndu că-i va da dup(ă) moarte lui pe cum s-au pomenit mai sus. Și nepriimind Toader așea, l-au tras pe Mih(ă)lachi la giudecată de s-au întrebat denainte dumilorsal(e) boiarilor celor mari, și luîndu-l sama de amănuntul și dzicîndu Mih(ă)lachi că-i iaste tocmala să-i dea casel(e) după moarte lui. Deci Toader arătîndu ispisoc de la Costantin Duca vodă, cél de pîră cîndu s-au întrebat cu Paraschiva, și scriindu cum au mărturisit atuncé Mihălachi la Divan că i-au dat casel(e) de dzestré și adéverindu-se din ispisoc într-acesta chip cum i-au dat casel(e) de dzestré l-au dat giudecata pe Mih(ă)lache rămas lui Toadér ca să-ș(i) facă Toadér casăl(e) iară la loc pré temelie cea véche, iară cu pivnița să aibă a s(e) hrăni Mihălache pîn-la moarte lui, socotindu că iaste bătrîn și neputincios, iar(ă) dup(ă) moarte lui iarăși să fie și pivnița a lui Toader, ginere-său, precum îi sintu date de dzestre.

Așjidirile, și pentru o 100 lei și pentru acéle doao pogoane de vii de mai sus pomenite iarăși după moarte lui Mihălachi să fie a lui Toadér, iară să le vîndză cuiva dintr-acéste dzestré sau să le dea cuiva să nu fie volnic, căci sînt daté de demult danie nepoatei sal(e), Nastasii. Și de ar face Mihălachi cuiva niscăi zăpise cum că le-au vîndut sau le-au dat cuiva pentru nescăi datorii, acéle zăpise să nu se ție în samă și bani încă să fie pierduți acélora, căci știu toți că sînt dzestré de demultu date, numai pentru neputința lui Mihălachi au dat giudecata ca să s(e) hrănească el cu acéle dzestré pînă la moarte lui.

Iar după moarte lui Mihălachi să-și ia întîi Toader acea sut(ă) de lei și acél(e) două pog(oa)ne de vii ce-i sîntu dzestré, iar alții să n-aibă treab(ă) la acéste dzestré a lui Toader.

309

1706 (7214) iulie 25, Iași

Paraschiv cu soția lui, Nazaria, și cu fiii lor vînd o casă cu pivniță lui Ionașco porușnic, cu 15 lei.

În tîrgu în Iași, în Tălpălar.

Adec(ă) eu, Paraschiv, și cu fămeaia mia, Nazariia, și cu feciorii noștri, anume: Neculaiu și Ioniț(ă) și Miron, făcut-am acest adevărat zăpis al nostru, de nime nevoiț sau asupriț, ce de a noastră bunăvoe, am vîndut o cas(ă)¹ cu pivniț(ă), care ne-au fost și noao cumpărături de la Dumitrașco Saicul. Ș-am vîndut-o dumisali lui Ioniț(ă) porucinic și giupînesăi dumisale și cuconilor dumisali drept 15 lei, bani gata. Și cîndu am vîndut această ocină mi-am întrebat pe toții oamenii miei, și nime nu s-au aflat să sprijinească această ocină(ă)¹, iar dumnalui Ioniț(ă) porucinic mi-au făcut plată deplin, cum scriem mai sus.

Și cînd am făcut acestu zăpis s-au tîmplat mulți oameni buni, tineri și bătrîni, anume: Ghețev vataș, și Ion cămăraș, și Gligoraș olar, și Pavăl tălpălar, și Ion cumnatu-mieu și alții mulți carii vor iscăli mai gios. Deci noi acești oameni carii ne-am tîmplat la această tocmal(ă), dac-am văzut tocmal(a)¹ bun(ă) și plat(a)¹ deplin, iar noi, pentru mai mare credința, ne-am pus pecețile, să s(ă)¹ știe.

L(ea)t 7214 <1706> iuli 25.

Nazarie; Gligoraș olar; Neculai s(î)nă cămărașului; Pavel² Ghețev vataș iscal; az, Enachi anepsiu (nepot)³; Zahariia clucear pis⁴ zăpis.

După N.A. Bogdan, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 2 (1922), p. 261, nr. XCIV. Text după orig., din Acta Muzeul Municipal, necatalogate.

ALTE EDIȚII: Ghibănescu, *Arhiva Muzeului Municipal – Iași*, fasc. II, și *Surete*, XXII, p. 65, nr. 71 (orig.).

¹ Parantezele lui N. A. Bogdan.

² La Ghibănescu: „Gavril“.

³ Așa în textul editat.

⁴ La Ghibănescu: „răspis“.

310

1706 (7214) iulie 27, Iași

Antioh <Cantemir> voievod întărește lui Adam stăpînirea asupra unui loc de dugheană pe Ulița Tîrgului de Jos, în urma judecății cu Ion zlătar.

† Іѡ Антиухъ Квстантинъ воевода, Б(о)ж(і)ю м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)дѣръ Земли Млѣдавскїи. Adecă s-au pîrit de față înnainte domniei mēli și a tot Sfatul nostru Adam ficiorul lui Costanda, nepotul lui Mihălache, cu Ion zlătariul zeat Mării Săvoia zlătăriții pentru un loc de o dugheană între dughēnili lui Barnovschii și a Sîntii Vineri, ce iaste pe Ulița Tîrgului de Gios, împotriva Nigușitorilor, care acest loc de o dugheană au fost al Păscăloaie. Deci Ion zlătariul arată un zăpis de dănie de la Păscăloaia lui Pătrașco, fratele Mării Săvoia, soacrăi lui Ion zlătariul, scriindu într-acel

zapis cum i-au dat danie acea dugheană lui Pătrașco, iar Adam(a)chi au dat samă că iaste acél zapis minciunos și cu meștersug făcut; și au adus înaint(ea) domniei méli o faméie bătrînă, anume Tofana, cari au fost fată de suflet la Păscăloaie, și așea au mărturisit cu sufletul ei: precum avîndu ea un copil a ei la Pătrașco l-au trimis la dînsă de i-au grăit de atîtea ori ca să grăiască la Păscăloaie să vîndză acea dugheană și să-i facă zapis de danie ca să încapă la moșie; și de-i va face această ispravă să-i dea și Tofanii postav de un habaciu. Și i-au dat, căci Tofana i-au isprăvit această treabă de la Păscăloaie de i-au vîndut dugheana și i-au făcut zapis de danie. După aceasta s-au bolnăvit Pătrașco și, temîndu-se că va muri el mai înainte decît Păscăloaie și să nu i să prăpădească banii și negoț(ul) ce-au fost dat îi Păscăloaie¹ pe acea dugheană, căci legase un zapis pîn-a trăi Păscăloaie să aibă a lua e chirie de pe acea dugheană și după moartea ei să rămîie a lui Pătrașco.

Deci Pătrașco au stricat această tocmală și au făcut strînsoare îi Păscăloaie¹ de i-au întorsu tot înapoi ce i-au fost dat și au poprit și zapisul în mîna lui, dîndu samă că-i mai iaste rămășiți Păscăloaie cu șapte lei; și au strînsu și pe Tofana de i-au plătit cu bani acel postav ce i-au fost dăruit de hebaciu; și, osebit de aceasta, au mărturisit Loiz neguțitorii și Mădzărachi și alții cum după moarte Păscăloaie, pîn(ă) ce s-au răsipit dugheana aceea, au tot ținut-o Vasilii ficiorul lui Mihalachi, unchiul lui Adam(a)che, și au luat și chirie, iar de Pătrașco nu știu cum să-i fie dat danie sau o să fie ținut el sau după moartea lui să fie scos acél zapis Măria zlătărița și să dzică că-i iaste acea dugheană de danie frățîne-său, lui Pătrașco; care mai apoi nici Maria n-au tăgăduit ce-au mărturisit înaintea neguțitorilor, cîndu au stătut la dovadă, precum pentru 7 lei au rămas acel zapis la mîna frățîne-său, lui Pătrașco.

Deci, dedevindu într-acesta chip, am giudecat domniia mea cu tot al nostru Sfat și am dat rămas pe Ion zlatariul și pe Măria, pe soacră-sa, din toată lége a țării, iar Adam(a)chi să-și ție locul dughenii și să-i fie moșie în veci. Însă de va rădica Măria zlătărița cu sufletul ei precum a hi mărturisit frate-său, Pătrașco, la moartea lui cum că-i iaste Păscăloaie rămășiță dreaptă cu acei 7 lei, să aibă atuncea Adam a-i da acei 7 lei iară nerădicîndu cu sufletul ei, să răbde și de bani și să ia și zapisul cel de danie făcut cu meștersug de la mîna ei ca să să rumpă. Și această pîră să nu să mai pîrască în véci peste carte domniei méle. Aceasta scriem, căci și lemnul dughénii după ce s-au pustiit au dat sama neguțitorii cum l-au luat Costanda, tatăl lui Adam, și nime nu l-au gîlcevit.

Deci dovedindu-să într-acesta chip, s-au aflat că Pătrașco n-au avut nici o treabă la acea dugheană.

Ѓ ѿѿ, ѿ(ѿ)ѿ(ѿ) ѿѿѿѿ ѿѿѿѿ ѿѿѿѿ.

Veliți boieri de divan.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de aceeași mînă>: Loc de dugheană în Tîrgu de Gios, 7214/1706 iulie 27.

<Din a doua jumătate a sec. XVIII>: Zapisul lui Ion zlatariul, <completat în prima jumătate a sec. XIX>: No. 2; 7214 <1706> iunie 17.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MCCLXXXIX/7. Orig., hîrtie difolio (31,6x21,5 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în cerneală roșie, slab imprimat.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX, p. 124-125/82-83, nr. 2 (copie de Theodor Gașpar diac de divan, din 1816 sept. 20, în Condica Mitropoliei Moldovei).

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, V, p. 99, nr. 96 (rez.).

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

Irimiasa vătăvoia și fiii ei, Andrei și Vasilie, vînd lui Vasilie vătav de butnari o casă din Tîrgul Făinei, cu 30 de lei bătuți.

† Adeacă noi, Irimias(a) văt(ă)voie, și cu ficiorii mei, Andrei și Vasîlie, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zăpis al nostru la mîna lui Vasilie vătavu de butnari precum i-am vîndut o casă, care casă ne-au fostu și noă cumpărătură de la fata ușeriului Dimii, ce iaste casa în Tîrgul Făinii, între casa dumisale lui Grigorașco făclieriului și între casa lui Păladie făclieriului. Și e-m vîndut dreptu treidzăci de lei bătuți și i-em vîndutu dreptu treidzăci de lei bătuți și i-em datu și zăpisîle no(a)stre, cele de cumpărătură a no(a)stre de la cine spune mai sus, ca să-i fie dreaptă ocină și moșie în veci.

Și la făcutul zăpisului s-au tîmplat dumnealui Ene vornicul de lemne, și dumnealui Gligorașco făclieriul, și Ursan făclieriul, și dumnealui Laidăslii¹ neg(u)țătorii și alți oameni buni, carii mai gios s-or iscăli.

Și pentru mai mare credința, ne-am și iscălit ca să s(e) creadză.

У Мс, лету хасѣі вкт(омвріе) к.

† Eu, Irimias(a), am vîndut²; † аз, Андрейаш сын Ириміас(а) вѣт(ъ)боє, искал <m.p.>.

† Măguranul Ionașco, martor²; † Andriiu blănarul, martur²; † Gligorașco făclierul, martur²; † Dumitrașco brîndzarul, martur²; † Chiriatic cizmarul, martur²; † Cășaian ce-au fost staroste de ciocli, martur; † Vas(i)lié călăraș de Țarig(r)adu².

<De altă mînă>: S-au trecut deplin la condică.

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: Zăpisul Irimii prin care vinde o casă lui Vasilie vătavu. No. 21.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXL/185. Orig., hîrtie (29,2×20 cm.), cerneală neagră, opt amprente digitale.

¹ Cuvînt transformat și neclar.

² Amprentă digitală.

Costantin fost bulucbașă vinde lui Iorga cămăraș o casă cu loc din Iași.

† Adeacă eu, Costantin ce-au fostu bulucbașe, scriu și mărturisesc cu acestu adevărat zăpis al meu precum să s(e) știe că am vîndut a mea dreaptă ocină și moșie, o casă cu loc cu tot cît să va ale<ge>¹ locul casăi pen pregiur, care cas(ă) mi-au fost și mie de cumpărătură de la Caragea bulucbașe, care cas(ă) este între casa bulucbașii lui Toader și între casa Stroescuului și între casa lui Gligoraș Neamțul; o am vîndutu eu dumisale Iorgăi armașul [a] fratele lui Pascal băcalul și a fratelui dumisale, lui Tănăsîie, drept patrusprădzéce lei bătuți, bani gata. Și mi-au făcut plata deplin întru mînule mele.

Și acesta zăpis și tocmal(ă) și plat(ă) deplin(ă) s-au făcut denainte a mulți oameni buni de pen pregiur vecini, anume: Toader bulubașe, și denainte dumisale lui Vasie odobașe, și denainte lui Ghiorghie, și denainte lui Morazan bașea Ahmet, și denainte dumisale lui Pascal băcalul și denaintea lui Tănasie fratele lui Pascal.

Și eu, Vas(i)lie Bănuțul diiacul de cămar(ă), am scris zăpisul ca să s(e) știe și să fie de mare credință denainte acestor oameni care s-au scris într-acesta zăpis.

V ІМс, л(ѣ)т(о) х̣зсѣі ноеври кѧ.

† Costantin ce-au fostu bulubași, vîndzătorul².

† Stroescul căp(itan) <m.p.>; † Toader bulubași²; † Vas(i)li odobașea, martur²; și denaintea lui Ghiorghie, martur²; † Borozan turcul, surlar, martur²; † Pascal băcalul, martur²; † Tănas(e) brat Pascal, martur²;

† Și acesta zăpis s-au făcut în cas(ă) la Toader bulubașea și s-au băut și aldămaș, ca s(ă) <se>¹ creadză.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXXXIII/189. Orig., hîrtie difolio (30 x 21 cm.), filigran, cerneală neagră, lipsă 2/3 din fila a doua, șapte amprente digitale.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XVII (ian.-martie 1911), p. 31 (rez.).

¹ Omis în orig.

² Amprentă digitală.

Boba dăruiește lui Neculai și soției sale Irina un loc de casă din Iași.

† Adecă eu, Boba, scriu acest zăpis al meu la mîna lui Neculai și a soțu-său, Irinii, precum am dat un loc de casă, care loc este lîngă Ion Nagaragiul și-ntre casa lui Ion Mărăginanul și î[n]i[n]ătre casa lui Antohie. Acel loc l-am dat danie lui Neculaiu și soțu-său, Irinii, care m-au fostu și mie danie de la Păscălina, femeie lui Ioan cizmarul. Deci, neputîndu eu, Boba, să fac casă pe acel locu și impresurîndu-mă bătrînețili, l-am dat lui Neculaiu și soțu-său Irinii ca să-și facă casă; și i-am dat și zăpisul cel vechiu de danii de la Păscălina, însă dintr-acel loc care scrie mai sus am dat doi pași de loc lui Ion Nagaragiul.

Și la această danii s-au prilejit: Toader meserciul, megieș, și Ion Nagaragiul, și Iona, și Tudosca, și Antohie, și Gligorașco staroste și Tudosie.

Acel loc l-am dat să hii pomană pentru sufletul Păscălinii. Iar nime să nu cuteze a face vreo învăluială lui Neculai și soțu-său Irinii și ficiorilor săi. Iar cini s-ari face vreo asupral(ă) să hii neiertat de Dumnedzău și blăstămat de trei sute și optsprece Oțeți. Deci și noi, oamenii buni și megieși, vădzindu danii și învoință ne-am pus și degetili.

Let 7215 <1707> mai 9.

Boba am dat danie¹.

Ion Nagaragiul, martor¹; Toader meserciul¹; Gligorașcu martor¹; și eu, Droșe, am scris, martur <m.p.>; Iona, martur¹; Tudosiea, martur¹; Antohie, martur¹; Tudosie, martor¹.

Arh. St. Iași, Documente DCCCXCI/I. Orig., hîrtie difolio (32,8x20 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră, opt amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

314

1707 (7215) mai 25, Iași

Pavel fost căpitan dăruiește M-rii Socola o vie din Dealul Călugărițelor, pentru pomenire.

† Adeacă eu, Pavăl biv căpitan, mărturisăsc cu acestu adevărat zapis al meu precum eu, de a mea bun(ă)voie, de nime silit, nici asuprit, am dat danie sv(i)nteii mănăstiri Socolii a mea dreaptă ocin(ă) și moșie, danie ce am avut noi, o vie ce iaste în Dealul Călugărițelor, pe lângă viaa postelnicului Manolache și pe lângă viaa ți Dimoie¹ blănăriță și a lui Loiz, care vii ni-i noauă danie de la nănașii noștri, de la Palaghia Crăciuneas(a), pre zapis ce am avut de la nănașa noastră Palaghia, de danie. Acăea vie am dat-o și eu danie sv(i)nteii mănăstiri Socolii pentru sufletele părinților noștri, și nănașilor noștri, și ale noastre, ca să hie svinteii mănăstiri de la noi dreaptă danie și moșie, în véci, cu tot venitul, și s(ă) aibă a ne pomeni pre noi, și pre părinții noștri, și pre nănașii noștri la svintul jirtv(e)lnic în sv(i)nta mănăstire.

Iar altu nime să n-aibă treabă a s(e) amesteca peste acestu adevărat zapis al nostru. Iar cin(e) s-ar ispiti să strice daniia mea să hie neiertat de Domnul Dumn(e)dzău și afurisit de 318 Oțeți. Și aceasta danie s-au făcut denaintea a oameni buni ce s-au tîmplat, carii mai gios s-au iscălit; și eu încă mi-am pus dégetul să hie de credință.

Și eu, Vasile Neag(u)l uricar, am scris zapisul.

У Мѣ, А(ѣ)Т(о) ХАЦЕИ МАИ КЕ.

† Eu, Pavăl biv căpitan².

† Popa Grigori(e) iscal <m.p.>; † Irina Păvăloai².

Arh. St. București, M-rea Socola, VI/9. Orig., hîrtie difolio (31,3×21 cm.), cerneală neagră, două amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 169, nr. 653 (rez. dezv.).

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

² Amprentă digitală.

315

1707 (7215) iunie 4, Iași

Iacob, nepotul lui Hilotei călugăr de la Zagavei, dă preotului Ștefan de la biserica Sf. Nicolae de Sus o mărturie pentru satul Munteni.

Iași, 4 iunie 7215 <1707>.

«Iacobu, nepotul lui Hilotei călugărului de la Zagavei», face mărturie pentru satul Munteni, «preutului Ștefan din Eș, de la S(ven)ti Nicolai Viș¹».

Marturi: «preutul Macsin ot S(ven)ti Ioan ot Măj, și preutul Nicolai ot tam, și preutul Ioan ot Văvedenii și Dumitrașco preutul ot S(ven)ti Neculai Viș¹».

După Iorga, *St. și doc.*, XI, p. 55, nr. 42. Menț.

¹ de Sus.

286

Pătrașco, fiul lui Simion, vinde lui Toma, fiul lui Alevra, un loc de casă în Iași, cu 35 de lei.

† Adică eu, Pătrașco s(î)nă lui Simion ce au fost vezeteu dumnescu, scriu și mărtiriescu cu acest adevărat zăpis al meu, de nimea silit, nici asuprit, ce de a mea bunăvoie, am vîndut dreaptă ocină și moșiié, un locu de cas(ă) aici în Iaș(i), caré loc este pe lîngă locul Sîmii și pe lîngă locul vornicului Verigă Négru. Și acest locu l-am vîn<dut>¹ dumisale Tomii s(î)nă lui Alevra, drept triidzăci și cinci de lei, ca s(ă) fie dumisale dreapt(ă) ocină și mo<și>¹é în veci, și giupînesăi dumisale și cuconilor dumisale.

Și cînd am vîndut acest loc ne-am întreat toț(i) omenii miei și rudeniia și megieșii și neme nu s-au aflat că [s] să-l cumpere. Dece miié, trebuindu-m(i) bani, i-am vîndut dumisale cum mai sus scrie.

Și la ceastă tocmal(ă) s-au tîmplat mulți oameni(buni), anume: preutul Pavăl de la Vovideniia, și Ursul făclier s(î)nă Sîmii, și Iacobă ginere lui Avram, și Gavril s(î)nă Merelă vezitiu domnescu, și Vasilie s(î)nă Murait, și Postolachi s(î)nă Murait, și Vasiliie s(î)nă Avram, și Tănas(e) abăger, zet Mihalcii, și Ursul abăger, și Gligorașco s(î)nă popa Moschici, și Ioana a lui Alecsandru ce-u fost făclier și alți oameni(buni) cari mai gios s-au iscălit.

Și pintru zăpisele cele vechi, de s-ar afla undeva, ca să aibă a le lua dumnelui la mîna dumisale, or de s-ar afla la Nedele or la fata ei, Ciornușca, ca s(ă) aibă a le lua dumnelui giupînul Toma la mîna dumisale, pentru căci că le-au întreat la vîndzare și i-au dzis că n-au nici un zăpis, nice au nici o tr<e>abă, ce să-ș(i) vîndză locul cui a vrea. Șo² noi, acești omeni cari mai sus sîntem scriși, vîdzînd tocmală și plat(ă) deplin(ă) în mîna lui Pătrașco, am iscălit ca să hiie de credință.

У Мс, л(ѣ)т(о) хѣсѣі юл(іе) ѿ.

Pătrașco, vîndzător³.

Iacob zet Avram³; Ursul făclier sîn Sîmii⁴; Ioana Alecsandroi⁴; Gligoraș s(î)nă pop Moșchici⁴; † Tănas(e) abăger⁴; † Gavril s(î)nă Merălă.

† Аз, п(о)п Павѣл иск(ал) ѿт Въведеніе <т.р.>.

† Яз, Ѣрѣл авѣѣер, martur <т.р.>.

† Яз, Вас(и)ліе с(и)нъ Мѣрант, искал <т.р.>.

† Și eu, preutul Ion ot Bl(a)govestenié, am scris zăpisul.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme de altă mînă>: † Zăpisul lui Pătrașco pentru locul ce iaste vîndut den dosul casii mele, să s(e) știe, <continuat în prima jumătate a sec. XIX>: 7215 <1707> iulie 8. No. 5.

Arh. St. Iași, Documente, XLXI/15. Orig., hîrtie difolio (31,9 x 21,4 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, un sigiliu inelar octogonal (1,5 cm.), al lui Tănase abăger, avînd în interior o cruce și inițialele numelui, și cinci amprente digitale în aceeași cerneală.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 1 (1921), p. 97, nr. XXIII (orig.).

¹ Omis în orig.

² Așa în orig.

³ Amprentă digitală.

⁴ Sigiliu inelar.

Tofana preoteasă vinde preotului Ilie niște case <pe Ulița Sirbească>, pentru 11 lei.

7216.

Zapisul Tofanii preotesei prin cari vinde acesti casă¹ preotului Ilie drept 11 lei.

Arh. St. București, A.N., MMCV/26, nr. 2. Rez. în „Opisul documenturilor casălor de pe Ulița Sirbească (acum Ulița Mare) din orașul Ieșii a dum(nea)lui spatarului Mihail Cantacuzino. 1839 mart(ie) 7”.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 212, nr. 794 (menț.).

¹ V. descrierea arheografică.

Panaiotache fost mare postelnic și soția lui, Safta, vînd lui Ioanichie, egumenul M-rii Aron Vodă un vad de moară din șesul Ceairului, mai jos de Mănăstirea lui Balica.

† Adecă eu, Panaiotache biv vel postelnic, înpréun(ă) cu soțul meu Safta, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru précum să s(e) știe că, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșiié, un vad de moară, care iaste în șesul Ceairului, din gios de mănăstiré de Balica, și pietrile și hierăl(e) morilor, caré acest vad de moar(ă) ne-au fostu și nouă giunătare de vad de dzestre de la socru-mieu Enache Cîrstea medelnicériul, iar giunătare de vad ne-au fostu cumpărătură de la cumnatu-mieu Toadér stolnicul, ficiorul lui Enache Cîrstii medelnicériul, iar socru-mieu i-au fostu de danie și de miluiré de la domni bătrîni, precum spun ispisoacele lor. Deci, acesta vad de moară cu pietre și cu hieră l-am vîndut noi lui Ioanichie egumenul de la sfînta mănăstir(e) lui Aron Vod(ă), drept doo sute de lei bătuți, denainte a mulți boiari de curte, a mari și a mici. Și ne-au dat molitva sa bani deplin întru mînule noastre.

Deci de acmu înainte ca să fie sfîntei mănăstiri lui Aron Vod(ă) dreaptă ocină și moșiié, cu tot venitul. Și i-am dat și zapisul și drésăle céle vechi la mîna sfînții sale lui Ioanichie egumănu. Pentru acéea, cîndu a veni și fiul nostru Enachii aga din Ț(a)ra Leșască să aibă a iscăli într-acestu zapis ca să ste neclătit, précum am vîndut. Și nime să n-aibă din semînția noastră nici o treab(ă) la acestu vad, căci cu toată voie a noastră l-am vîndut, trebuindu-ne bani. Iar cini s-ar ispiti să s(e) amestéci cu vro gîlceav(ă) să fie blăstămați de Domnul D(u)mn(e)dzău, și de Maica Précista, și de 12 Apostoli vărhovnici și să fie legați și afurisiți de 318 Ot(e)și din cetate Nichei, parte să aibă cu liuda și cu trécletul Arié. Și pentru mai maré credința ne-am iscălit ca să s(e) știe.

Оу Мс, л(ѣ)т(о) х³сї.

ПАНАИОТАКЕ БИВ БЕЛ ПОСТЕЛНИК <m.p.>; Safta post(elniceasă)¹.

† Catrina agoie²; Eanchi ag(a) sin Panaite post(elnic) <m.p.>; Toader stol(nic), искал, sin Enachi medel(nicer) <m.p.>.

Axinte uricarul am scris.

<Pe verso-ul filei a doua, scurt rez. grecesc din sec. XVIII al actului>.

Arh. St. București, M-rea Aron Vodă V/4. Orig., hîrtie difolio (30,3×22,3 cm.), filigran, cemeală neagră.

¹ Amprentă digitală.

² Adică soția agăi.

319

1707 (7215) septembrie 3, Iași

Până negustor și soția sa, Nastasia, vînd lui Ion, fecior de dugheană, un loc de casă pe Ulița Rusească din Iași, cu 24 de lei bătuți.

† Adeacă eu, Pană neguțătorul, și cu soțul meu Nastasiia, scriem și mărturisim cu acest adevărat zăpis al nostru precum noi, de a noastră bunăvoie, de nime siliți, nici asupriți, am vîndut a noastră dreaptă ocină și cumpărătură, un loc de cas(ă), aicea, în tîrgu în Iași, ce-i pe Ulița Rusască, între casa lui Apostol blănariul și între casa lui Dumitrașco Babăverde, cu cît loc ține din uliță pîn-în porțița mănăstirii lui Barnovschie voievoda, și de lat pe unde se va cunoaște temeliile caselor pe lîngă casa lui Apostol blănariul; care acestu loc de cas(ă) ne-au fost noaă amînduror cumpărătură de la Iordachi ficiorul lui Costantin zlătariul, iar lui Iordachi i-au fost danie de la părinții săi Costantin zlătariul și îma lui, Mierla, iar lor le-au fost cumpăratur(ă) de la Dumitrașco Caba cizmariul, ficiorul lui Stoian Sirbul.

Acesta loc de cas(ă) l-am vîndut noi dumisale lui Ion carile au fost la dughean(ă) la noi, drept 24 de lei bătuți, bani gata; și ne-au făcut plată deplin(ă) întru mînule noastre.

Și cînd am vîndut noi acest loc de cas(ă) s-au tîmplat negustori și alți oameni buni, carii mai gios s-au iscălit.

Și am dat și zăpisăle cele vechi ce-au fost pe acel loc de cas(ă) la mîna dumisale ca să-i hie de la noi dreaptă ocină și moșie în vécî.

У Мѣ, а(ѣ)тѣ хзѣѣ сѣп(темпіе) ѿ.

† Pană negustor¹; Nastasiia¹.

† Sandul Tănaas(e), martor <m.p.>; † Λογνζος, μαρτηρας <m.p.>; † Μαζαρακης <m.p.>; † Γρηγοραςκος, παρου <m.p.>; † ...², παρου <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: No. 4; 7215 <1707> săpt(em)v(rie) 3.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad., Documente istorice, CLXXIV/39. Orig., hîrtie difolio (29,1×20,4 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră, două sigilii inelare, octogonale, în aceeași cerneală.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, VII (1908), p. 167 (rez. după orig.).

¹ Sigiliu inelar.

² Semnătură grecească neclară.

³ Loiz, martor <m.p.>; † Mazarachis <m.p.>; † Grigoraskos, de față <m.p.>; † ..., de față <m.p.>

320

1707 (7216) septembrie 8, Iași

Toader Bănarul și soția lui, Safta, vînd lui Iane două dugheni, din care una cu pivniță de piatră, în Iași, cu 300 de lei.

† Adeacă eu, Toader Bănarul, și împreună cu soțul meu, Safta, scriem și mărturisescu cu cest adevărat zăpis al meu cum eu, de bunăvoie mea, di nime silit,

nici asupriți, ci de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, o pivniță de piatră cu dugheana pivniței și cu altă dugheană care iaste alături cu a llenii bărbieriței, care șidea o jidovcă, și cu loc din dos, cum arată; aceasta pivniță am vîndut-o dumisale giupînului Iane, drept trei sute de lei. Și ne-au dat dumnealui banii deplin întru mînule mele.

Și cînd am vîndut mi-am întrebat toate rudele mele și nim(e) nu s-au aflat să dea și ca să o cumpere de la noi.

Și la această tocmală s-au tîmplat mulți negustori, carii se vor iscăli mai gios.

Și eu, Lupaș sîn Tudor, sînt chizéș cum de s-ar scula cineva din oamenii dumisale cu pîră asupra dumisale lui Iane să aibu eu a da samă. Și eu, pentru credința, am iscălit, să s(e) știe; care această pivniță îmi iaste și mie moșie de la tătăl-meu, Iani Bănarul ce-au fost visternic.

ΟΥ ΔΕ, Α(Ε)Τ(Ο) ΧΑΨΙ ΕΝ(ΤΕΜΠΙΕ) Η.

Toader Bănariul *искал* <m.p.>; † Safta¹.

† Ene Leon biv vor(nic) martur <m.p.>; Ștefan Bănar *искал* <m.p.>; Costantin Bănar *искал* <m.p.>; † Toader cămanar (?), martoru; † Axintie uricar, mart(ur) <m.p.>; † Μαζαρακης, μαρτηρας <m.p.>; † Λονπας ...² <m.p.>; † ...², μαρτηρας <m.p.>; † Σιμεων ιγουμενος, το παρου <m.p.>; † Γριγορασκος, μαρτηρας <m.p.>.

<Scris mai tîrziu pe marginea din stînga a actului>: S-au trecut deplin la condică.

<Pe verso-ul filei a doua, scris la mijlocul sec. XVIII>: 7216 <1707> sept(embrie) 8; zăpisul pivniței de la Bănariul.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava-Iași, XXXIV/31. Orig., hîrtie difolio (32×22,5 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu inelar, octogonal, în fum.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 274, nr. 674 (rez. dezv.).

¹ Sigiliu inelar octogonal.

² Neclar.

³ Mazarakis, martor <m.p.>; † Lupas ... <m.p.>; † ... martor <m.p.>; Simeon egumen, de față <m.p.>; † Grigoraskos, martor <m.p.>.

Ion Iașco staroste de olari și fiica lui, Sinica, vînd o casă cu lucruri în ea, pe Ulița Mare, lui Ursul diac de visterie, pentru 20 de lei.

† Adecă eu, Ion Eșco staroste de olari, și cu fiică-mea, Sinica, scriu și mărturisescu cu acestu adivărat zăpis al meu precum, de nimeni silit, nici asuprit, ce de a mea bunăvoie, am vîndut a me dreaptă moșie, o casă cu locul casii cu tot cu mas(ă), cu laviță, cu pat, scaune, dumisali Ursului diiac ot Vist(ie)rie, dréptu 20 de lei bătuți, cari casă mi-i și mie cumpărătur(ă) de la Iacob și Marghita, socrul Siminii preutesii popii lui Ilii, precum răspunde zăpisul celu vechi, cari cas(ă) este în capul Uliții celei Mari, între Ulița Ferideilor, care agiunge locul pînă între casa giniri-mieu lui Ștefan, și pînă între piatra dintri bis(e)rica Tălpăl(ă)riei și din piatră dreptu la drum, între casa lui Ghiorghii diiacul; așjidirile și toți oamenii miei l-au primit să hii megieș.

Și la această tocmal(ă) a noastră s-au tîmplat dumnealui Bejan vornicu de poartă, și Pîrvul vătavul de călărași de Țarigrad, și pevețoale lui Ifrim, și zet Vasilii ot

Vist(ierie), și preutul Gligorii ot Rojdestvo B(ogoro)dițe și alți oameni buni, mahalagii bătrâni, carii noi, vadzîndu tocmal(ă) și plat(ă) deplin(ă), ne-am pus iscăliturile și degetele ca să hii dumisale moșie dreaptă în veci, neclintită, dumisale Ursului. Și ne-am pus degitele mai gios ca să hii de mari credință.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̣зсїѣ ѡкт(омвриѣ) кѡ.

Из, Ион Мцко старосте de olari, искал <m.p.> și fiica me, Sănica¹.

† Bejan Hudeci vornic glotn(ii), martur <m.p.>; Pîrvul biv văt(av), martur¹; Vas(i)lie ot Vist(ierie), martur <m.p.>.

† Și eu, Neculai s(i)nă Ifrim pevéțul, писам zapisul cu dzisa dumilorsali.

Arla. St. Iași, Documente, CCCLXVII/43. Orig., hîrtie (31,2×19,6 cm.), filigran, cerneală neagră, două amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ Amprentă digitală.

322

1707 (7216) noiembrie 18, Iași

Mihai Racoviță voievod scutește de dări trei preoți și trei diaconi de la cele două biserici armenesti din Iași.

† Иѡ Мѣхан Рѣковици боевода, Б(о)ж(е)ю м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земле Молдавскѡи. Scriem domnia mea la boiari și la toți slujitorii carii viți împla ori cu ce fél de slujbe a domnii méle aice, în târgul în Iași. Facem știut tuturor pentru trii preuți și trii diiaconi ce sintu la doaa besărici armenesti aicea, în târgu în Iași, carii au obicéiu, ca toț(i) preuții de aicea de Iaș(i) ce sintu pe la bisăricile creștinești, să nu dea nemic: nici zloț(i), nici lei, nici taleri, nici la fîn, nici la gheaț(ă), nici la gunoiu, nici la alte dări și angherii, la nemică, cîte ș-ari hi pre alții aicia, în târgu în Iași, și să hie în paci de desétină de stupi și de gorștină de mascuri și de camănă cojocărească, nime nici un val să nu le facă, ce toate să aibă scuteală, cum au și alți preuți de pre la besărici moldovenești, nici să aibă a le duce turci sau tătari sau alți oameni streini la casele lor făr(ă) voia lor, nici așternuturile lor să nu le ia la turci sau la tătari, nici șoltuzul sau pîrgari la casele lor să nu le facă nici un zulum, ce toate să le dea pace, precum le scriu cărțile și de la alți domni, ce-au fostu mainte de noi, că cine le-ar face oricît de puțin val mai mult peste cartea domnii méle bine să știe că unii ca ceia de mare certare vor hi de la domniia méa. Și-ntraltu chip nu va hi.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̣зсїѣ ное(м)в(ріѣ) нї.

Иѡ мѣхан Раковици боевод(а) <m.p.>.

Ангел <писал>.

Muzeul de istorie a Moldovei – Iași, Inv. nr. 10211/1980. Orig., hîrtie difolio (42 × 27,5 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: Ghibănescu *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 3 (1923), p. 118, nr. XVII (orig.).

323

1707 (7216) noiembrie 24

Mihai Racoviță voievod scutește de dări M-rile Cetățuia și Hlincea, închinat Patriarhiei de Ierusalim, și satele lor Hlincea și Andrieșeni.

Velet 7216 <1707> noiem(brie) 24.

Un ispisoc de la Mihai vod(ă), întocma scriind cum și acest ispisoc ce s-au scris mai sus¹.

¹ V. doc. din 1705 (7213) iunie, care îl precede în condică pe acesta (succedat de următoarea menț.: „O carte de la Costantin vod(ă) ūj, asemenea“ (nr. 285 din acest vol.).

324

1707 (7216) noiembrie 28, Iași

Toader Bîtcă și soția lui, Safta, fiica lui Paladi făclier din Iași, vînd lui Ieremia, egumenul M-rii Danco din Iași, opt pogoane de vie la Vinișești cu 405 lei bătuți.

† Adeică eu, Toader Bîtcă, și cu făméia mea Safta, fata lui Păladi făclierul de Iași, și cuconii noștri, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru precum să s(e) știe că, de nim(e) siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, optu pogoane de viie cu cramă gata, și cu cas(ă), și cu sură gata, cu totul îngrădit, și cu vasele viilor, precum arat(ă) izvodul nostru, cari acéste vii sintu în gios, la Vin(i)șăști, lîngă viile lui Cîrstea Săcar(ă) și lîngă viile Stélui, cari vii ne sintu de dzéstré și de cumpărătură. Deci, acéste vii, cu toate cîte scriem mai sus, le-am vîndut sfinții sal(e) părintelui Ieremiei egumânului de la sfînta mănăstire Danco, dreptu patru sute 5 lei¹ bătuți, <pogonul cîte 45 lei bătuți; și unde iaste crama cu case cu tot îngrădit să fac peste 9 pogoane>². Și ne-au dat banii deplin la mînule noastre; și i-am dat și zapisă(e) cele véchi a viilor.

Și această tocmal(ă) am făcut-o denainte a mulți oameni buni și neguțitori, cari s-au iscălit mai gios.

Pentru acéa, de acmu înainte ca să-i fie sfinții sal(e) dreaptă ocină și moșie și să aibă sfinția s(a) a-ș(i) face și ispisoc domnescu di-ntăritur(ă) de pre acestu adevărat zapis al nostru; căci am întreat de toți răzășii ai noștri și niméni n-au vrut să cumpere. Iar sfinția sa egumânul ne-au dat bani deplin, pe cum scriem mai sus.

Și pentru credință, ne-am pus pecéțil(e) noi, vîndzători.

Și eu, Axintie uricariul, am scris zapisul cu dzisa lui Toderu ca să s(e) știe.

У Мѣ, А(ѣ)Т(о) Хѣсѣи ноев(іе) кн.

Из, Тодеу нскал <m.p.>; Safta³.

† Σεκτουλ Αδαμ, μαρτηρας <m.p.>; † Μαζαρακης, μαρτηρας <m.p.>; Νηκολας Πραματηροτης (?) μαρτηρο τα ανθεν <m.p.>; † Γρηγορασκος, μαρτηρας <m.p.>; Αθανασης, μαρτηρας <m.p.>⁴; Dumitrașco abager, martor⁵; Enachi Gândul <m.p.>; Toader Durne⁵; Cîrste Săcară⁵; Bejan căraușul⁵; Ion Debul⁵; Coste⁵; baba olărița.

<Pe verso, scris de Axintie uricar>: † Zapis de la Todér Bîtco pe 8 pog(oa)ne de vie ot Vinășăști; <tradus de altcineva în limba greacă>. N. 5.

Inst. de Ist. „A. D. Xenopol“ – Iași, sub dată. Copie după orig., hîrtie difolio, un sigiliu inelar octogonal cu inscripția în bandă („Safta“) și șapte amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 199, nr. 222 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (32,7x22,6 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 242).

¹ Prețul transformat de uricar.

² Scris de același pe margine.

³ Sigiliu inelar.

⁴ † Sectul Adam, martor <m.p.>; Mazarakis, martor <m.p.>; Nicolas... mărturisesc cele de mai sus <m.p.>; Grigoraskos, martor; Athanasias, martor <m.p.>.

⁵ Amprentă digitală.

Mihai Racoviță voievod confirmă preoților, diaconilor și ȋrcovnichilor de la bisericile din Iași scutirile de dări ale domnilor anteriori.

„† Cîți cu D(u)hul lui Dumn(e)dzău să poartă, aceștea sintu fii lui Dumn(e)dzău“, dzice dumn(e)dzăiescul apostol, căruia urmăduz alergînd. Cari sint iubitori de dreptate și cu bun(ă) voință nevoindu-s(ă), cele dorite cîșliguri, iar cele pămencești pămîntului lăsare și cătră cele fericite și cătră cele cerești cu fapte bune să le portu. Și acéle fericite, glas de bucurie audzind, veniți bl(a)gosloviți Părintelui meu de moșteniți împărăția ceriului, caré est(e) gătată voaă de la începutul lumii, pentru că unii s-au ostenitu cu milostenii și cu îndurări alții cu rugăciuni și cu posturi a s(e) mîntui de păcate; încăș(i) și alții mulți munci au răbdat ca s(ă) împărășască cu H(r)e(sto)s.

Aseminea și eu, robul stăpînului meu I(su)s H(risto)s, bun creștinul și iubitoriul de Dumn(e)dzău, Io Mihai Racoviți voievoda, cu mila și cu darul lui Dumn(e)dzău, domnu și stăpînitoriu a toată Ț(a)ra Moldovei, bine am voit de la Domnul, dîndu-ne noaă cu bun(ă) voire, cu curată și luminoasă inimă domniei noastre, ca s(ă) proslăvim pre Dumn(e)dzău Cel ce m-au proslăvit și pre scaunul stăpînirii cu mărire m-au înălțatu-mă. Și aducîndu-m(i) aminte că mulți păcătoși cele cerești au cîșligat, precum și dumn(e)dzăiasca Scriptur(ă) mărturisăște, dzicînd să facă feștecareli neguțatorie pără iaste tîrgul. Drept acéea, și noi am rîhnit celora ce au fostu mai înainte de noi, de care și dinpreun(ă) cu preosv(i)nițitul părinteli nostru chir Misail mitropolitul ț(ă)rî, și cu précvioș(i) episcopii ț(ă)rî și cu tot Svatul boiarilor domniei noastre, a mari ș(i) a mici, domnia mea m-am milostivit ș(i) am întărit rugătorilor noștri, tuturor preuților, și diiaconilor și ȋrcovnichilor carii sint pre la toate beséricil(e) în tîrgul Iașilor și petrecînd într-acest tîrgu, pînă cînd Dumn(e)dzău mă va cruța cu viață și cu stăp(î)nire ei, ca să aibă de la domnia mea slobodzanie ca să nu dea nici dajde împăr(ă)teasc(ă), nici domnească, nici vlădicească, nici colaci vlădicești, nici desétin(ă) de stupi, nici pogoane de vii, nici dejmă de pîne, nici gorștin(ă) de oi, nici de mascuri, nici să ne lucrédză noaă nici un fél de lucru: nici la curte, nici la mori, nici cu tîrgul, nici mitropolitului, nici podvodzi să nu-i duc(ă), nici cai lor de olac nime să nu-i ia, nici boi sau alte bucate a lor pentru darea altor oameni, nici pentru alte, cît de mari sau mici, angherii, val să n-aibă.

Așijderile, în casăle lor, făr(ă) de voia lor, nime să n-aibă a găzdlui, nici boiar(i), nici sluj(i)tor(i), nici curten(i), nici sol(i), nici altu nime, ori ce fél de limbă are fi, pentru căci sint ei la orașul și la beséricile unde iaste scaunul domniei noastre, a Moldovei, și slujescu în beséricile lui Dumn(e)dzău dzua și noaptea, și roag(ă) pre milostivul Dumn(e)dzău pentru pravoslavnicii domni cei pristăviți, și pentru cei vii ce domnesc țara aceasta și pentru toți pravoslavnicii creștini. Și ei n-au altă agonisită, sau meșterșug, sau neguțatorie, ce numai să hrănesc din sv(i)nta besérec(ă). Pentru acéea, și ei să fie dători să pomenească pre domnia noastră, și pre răpoasați părinții domniei noastre și pre toți pravoslavnicii creștini la sv(i)ntele taine și la dumn(e)zăiasca leturghie, pentru întărirea și paza ț(ă)rî aceștia, pentru că le-am făcut nemișcată,

neschimbată, ca să le fie stătătoare pîn-ce voi fi domnia mea în viața(ă), macar de s-ar împla să ias(ă) și văcărit sau fumărit, ei să nu dea.

Iar după a noastră viață și domnie, pre care va alege Domnul Dumn(e)dzău a fi domnu biruitor țărî aceștia, au din rudenia domniei noastre au macar și din streini, cu glasul nostru cel de rugă către dînsul, poftim ca, ori fieștecarele bl(a)gocis[s]tiv domnu are aduige în vreme stăpînirii sale, să nu s(e) îndoiască cu firea ca s(ă) strice această tocmal(ă) a noastră și poman(ă), ce mai sus am dzis, ce așea urmați pofta noastră, precum și noi a altor răpoasați pravoslavnici domni, ca și Domnul Dumn(e)dzău, ce iaste în Troiți slăvit, pre acel bl(a)gocistiv domnu să-l cinstească și să-l miluiască într-a sa stăpîneri cu lin(ă) pace și în cela vec ce va să fie, la răpaos vîșnic sufletul lui să fie. Iar carii n-are cinsti, nici va întări sau nu va înnoi m(i)la aceasta, unora ca acestora pîrîș să le fie sv(i)nte hramuri, de pre la sv(i)nte besereci, la carile slujesc ei înaintea Domnului nostru I(sus) H(risto)s, la a doa venire, în dzua acăea a înfricoșatei giudecăți, și să nu-i lungească Dumn(e)dzău viața întru a lor cinste, procléți, anaftima, afurisiți să fie de totțiitorul Dumn(e)dzău, să fie și de 318 Sv(i)nti Părinți ce au fost la soborul de la Nechiia și de alt(e) sv(i)nte săboar(e), ale lor trupuri netopite să stea și înflăte ca dobele, în véci de véci. Iar și într-a lor viață să dobîndească bubele lui Ghieze, și cutremurul lui Caen și făr(ă) de zăbav(ă) să-i înghiță pămîntul de vii, ca pre Dathan și Aviron, ale lor sălaşuri să fie la un loc cu vîndătoria de Dumn(e)dzău, Iuda, și cu afurisitul Arié, și cu cei necredincioși(i) jidovi, carii au răstignit pre Domnul H(risto)s.

Întărim cartea aceasta împreună cu préosv(i)ntitul părinte chiriu Misail mitropolitul Sucevei și a toată Țara Moldovei, și preaiubitorii de Dumn(e)dzău Lavrentie episcopul Romanului, și Ghidioan episcopul de Radauți, și Varlaam episcopul de Huși și cu toți sv(e)tnicii și credincioșii boiari cei mari a Divanului domniei mele. Să s(e) știe.

Уѣ Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣсѣі дек(емвріе) ѿ д(ь)ин.

Иѡ Мѡхан Рѣковиц(ѣ) воевод(а) <т.р.>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXI/63. Orig., hîrtie (51,2 × 35,6 cm.), filigran, cernelă cafenie (primul rînd și unele cuvinte din text în cernelă roșie, iar majuscula inițială cu ornamente vegetale și zoomorfe în verde și roșu), sigiliu domnesc înelar, octogonal, în cernelă roșie.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XXVIII–XXX (1919), p. 250 (rez.); Ghibănescu, *Acad. Română și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 216 (rez. după precedentul).

326

1707 (7216) decembrie 1

Mihai Racoviță voievod scutește de dări și angării M-re Dealul Mare cu hramul Nașterea Maicii Domnului.

† Иѡ Мѡхан Раковиц(ѣ) в(о)в(о)д(а), Б(о)ж(іе)у м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)д(а)рѣ Земл(е) Молдавскон. Facem știre cu această carte a domnii mele tuturor cui să cade a ști ver(i) boiari, ver(i) fieșt(e)ce sluj(i)tori, carii veș(i) împla a umbla cu toate slujbele domnii mele la ținutul ...¹ pentru sfînta mănăstire ce să chiiamă Dealul Mare, unde iaste hramul Cinstită Nașterea a Preasfîntei de Dumnezeu Născătoarei și Pururea Fecioarei Mariei, Maica Domnului nostru I(su)s H(risto)s, fiind

294

această mănăstire zidită din temelie de răposatul Ioan Hadîmbul post(elnic), și o au închinat-o la Sfîntul Ierusalim, și s-au tîmplat de s-au pustiit de atît(a) samă de vreme, de multe prăzi ce au fost pe țară.

Deci, văzînd domnia [deci văzînd domnia] mea o rugă c-aceasta pustiită, cu atîta cheltuială făcută, m-am umilit cu inima și m-am milostivit de i-am făcut acest destament² ca s(ă) aibă pace de toate dările și angăriile cîte sînt pre alte mănăstiri în țara domnii mele pînă va da Dumnezeu să-și vie la statul său cel de mainte, și atuncea s-a socoti după putința ei ca și alte mănăstiri ale Sfîntului Ierusalim.

Așijderea, m-am milostivit domnia mea de i-am făcut așăzare și pentru poslușnici ca să aibă 8 oameni și acești oameni să fie cu rupta cîte doi ughi p(o)l de om, într-un an, precum sînt și celelalte mănăstiri ale Sfîntului Ierusalim, care i să vor pune anume la izvodul cu pecet(ea) domniei mele, și vor da acești bani pe ciferturi la Visterie.

Pentru aceea, dumneavoastră boiari i toț(i) slujitorii să vă fie în știre tuturor, dacă veți vedea cartea domnii mele, iar voi toți să vă feriți de acești oameni, ori de veți umbla cu scrisori, ori pe catastiful de la Vist(ierie) și de s-ar scoate cu greșală asupra lor ceva tot să le dați(i) pace pentru ca i-am osăbit, la nici uneli să fie cu țara, ce ei își vor da cu ruptoarea lor deosebit la Vistierie, precum s-au legat mai sus.

Așijderea, și voi, pîrcălabi de la aceli ținut(uri), încă nu vă amestecați la acești oameni nici cu un feliu de cheltuială pre ținut ci foart(e) să le dați bună pace întru toate cîte s-ar întîmpla pre alt(e) sat(e) la aceli ținut(uri).

Așijderea, și voi, goștinari de oi și deseatnici de stupi și gorștinari de mascuri, încă să le dați pace acestor poslușnici cîți vor fi scris la izvodul cu pecet(ea) domnii mele tocmiți la rupt(ă), precum scrie mai sus, căci domnia mea m-am milostivit și am iertat acel venit ca să aibă a lua egumănul de la sfă(n)ta mănăstire care s-au numit mai sus Dealul Mare, ca să fie la acea sfîntă rugă de lumin(i) și de tămîie, precum le scriu cărțile și de la alți răposat(i) domni bătrîn(i).

Așijderea, și voi, globnici și deșugubinări, încă să n-aveți treabă la acești poslușnici nici a-i giudeca, nici a-i globi, căci egumenul are treabă să-i giudece și să-i cêrte pre cei vinovați și să-i globească.

Așijderea, și voi cămănari și bezmănari și cepari, nimeni de acestea să nu cêreți la acești poslușnici.

Așijderea, și voi, olăcari și podvodari și conăcari și alte slugi domnești sau bo(i)erești, toți să vă feriți de acești oameni, măcar de veți fi și cu cărțile domnii mele și ori fie cu ce poruncă veți fi umblînd, toți(i) să le dați pace.

Iar cine s-ar ispiti să le facă vreun val oricît de puțin, va fi de mare certare de la domnia mea. Pentru aceea și-n urma noastră, cine ar fi domnul țării nostre Moldovei poftim ca să nu strice această milă; iar carele s-ar ispiti să o [să o] strîce să fie blestemat de Domnul Dumnezeu și de Maica Preacesta a căriia iaste hramul și să fie afurisit de 318 Părinți de cetatea Nichei și de toți sfinții, amin.

ХЗСѢ ДЕК(ЕМВРІЕ) А Д(Ъ)НИ.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 176 r.-v. Copie în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 177–178, nr. 689 (rez.).

¹ Loc liber în text.

² testament.

Pascal și Costantin, fiii lui Costantin negustor, vînd lui Gheorghîță negustor, ginerele lui Nica Șarhorodeanul, un loc de casă cu pivniță stricată, drept 30 de lei băuți.

† Adeceă noi, Pascal, și frate-mieu, Costantin, ficiori lui Costantin neguțitorul ce-au fost și vamăș mare, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru la mîna dumisale giupînului Gheorghîță neguțitorul, zet Nicăi Șarhorodeanul, precum să se știe că, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, i-am vîndut un loc de casă și cu loc de pivniță stricată, drept treizeci de lei băuți; care loc iaste pe Uliță Rusască, în tîrgu în Iași, lîngă casa dumisale lui Gheorghîță neguțitorul, ce-i iaste dată de la socru-său Nica neguțitorul, și lîngă a lui Răzmăriță ce-au fost vătav de stolnicei (cine s-ar hi fiindu de acél loc acmu); care acest loc au fost cumpărătură și părintelui nostru, lui Constantin vameșul, de la Nastasiia făméia lui Manoli băcalul.

Deci dumnealui giupînului Gheorghîță ne-au dat banii deplin la mînule noastre și i-am dat și zapisul cel vechi <al> acestui loc. Pentru aceea, de acmu înainte ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie, căci fiindu dumnealui răzeș, n-au încăput alții să-l cumpere.

Și acest zapis și tocmala s-au făcut denainte dumilorsale neguțitorilor și altor mahalagii și buni megieși, cari s-au iscălit mai gios: Trandafir vatav de viéri, și Mădzărache neguțitor și Loiz neguțitor, și Gligoraș neguțitor.

Și pentru credință, și noi, vîndzătorii, am iscălit.

Și eu, Axinte uricar, am scris zapisul ca s(ă) să știe.

✠ Иѣ, л(ѣ)т(о) хѣсѣ дек(емвріе) аѣ.

† Πασκαλη Κοσταντηνο, στέργο τα ανοθεν <m.p.>; Κωσταντην <m.p.>.

Trandafir văt(av)¹; † Μαζαρακης, μαρτηρας <m.p.>; † Λογηςος, μαρτηρας <m.p.>; Μαλω...² μαρτης <m.p.>³; † Γριγορασκος, μαρτιρας <m.p.>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MCDLXIV/93. Orig., hîrtie (30 × 21 cm.), sigiliu inelar octogonal al lui Trandafir cu legenda orizontală: Трѣнтафир.

¹ Sigiliu inelar.

² Neclar.

³ Kostantin <m.p.>; † Paskali Kostantin, de față la cele de mai sus <m.p.>; † Mazarakis, martor <m.p.>; † Loiz, martor <m.p.>; Mala... mărturisesc <m.p.>; † Grigoraskos, martor <m.p.>.

Mihai Racoviță voievod scutește de dări pe oamenii iezuiților polonezi din satul Urlești, ținutul Cîrligătura.

† Иѡ Мѣхѣи Рѣк(о)виц(ъ) воевода, Б(о)ж(іе)у мѣл(о)ст(іе), г(о)сп(о)дарѣ Земле Молдавскон. Scriem domnia me la boieri și la toți slujitorii cari veți înbla ori hie cu ce fel de slujbe a domnii meli la ținutul Cîrligături. Facem șt(i)re tuturor pintru oameni ci vor ave iezoviții, popii leșești, la Urlești, însă să fie oameni streini fără de cislă. Dacă veți vede carte domnii meli, să le dați bun(ă) pace de dajde, și de zloți, di lei, di taleri, di gal(beni), de sulgiu, de iliș, de miere, de unt, și de cară de oaste, și de cară di braniști, și de cai înpărătești, și de cai de menzîl, și de cai di olac, și de conaci, și de podvozî, și de alte dări și angherii cîte vor fi pre alții în ț(a)ra domnii meli, nimi

întru nimic val să nu li facă, nici bucatili lor pintru alții să nu li s(ă) trag(ă), numai ei să fie pintru treaba și slujba acestor iazoviți, preuți leșești; că cini s-ar ispiti a l(e) faci mai mult val pisti carte domnii meli, bin(e) să știe că unii ca cie de mari certar(e) vor fi de la domniia me. Într-alte chip n-a fi.

У Ис, л(ѣ)т(о) х̣зсѣі дѣк(емвриѣ) кѣ.

Иѡ Миѡан Рѣкѡвицѣ) воевѡда <т.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine în a doua jumătate a sec. XVII>: Libertatio hominum in Herleste a tribu ...¹ omnibus datu a Celsissimo Principe Michaelae Racowica in anno 1708².

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/52. Orig., hîrtie difolio (30,5 × 19 cm.), filigran, cerneală cafenie, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,6 × 1,5 cm.), aplicat în cerneală roșie, neclar.

¹ Neclar.

² În loc de: 1707.

329

1708 (7216) februarie 16, Iași

Mihai Racoviță voievod poruncește unor slujbași din Iași să nu perceapă nici o dare, în afară de camănă, de la pivnița preoților iezuiți din Iași.

† Иѡ Миѡан Раковицѣ) воеводи, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)стю, г(о)сп(о)дарѣ Земл(и) Молдавскон. Scriem domnia me și facem șt(i)re tuturor: ori bezmănari, ori buărări, ori cin(e) cu ce fêl de angherii ar îmbla pe pivnițe aicea, în târgu în Iași, pentru pivnița iezoviților ce au ei aicea, în târgu în Iași. Dacă veți vedea cartea domniei méle să-i dați pace de toate, numai camăna să plătească, de vadră cîte doi bani, iar altă dare mai multu despre nime să n-aibă.

Așijderile și omului ce va fi la pivniță să vîndză băatur(ă) încă să-i dea toți pace de toate angheriile cîte ș-ar hi pre alții ce-s pre la alt(e) pivnițe, căci domniia mea m-am milostivit și am iertat de toate; că cine ar face vreun val peste cartea domniei méle va fi de certare.

У Ис, л(ѣ)тѣ х̣зсѣі фев(рваріе) ші.

<Pe verso-ul filei întîi și pe recto-ul filei a doua, numeroase socoteli cu cifre arabe din prima jumătate a sec. XIX>.

<Pe verso-ul filei a doua, însemnare din aceeași vreme>: Liberatio celary residentiae lassensis Societatis Iesu a celsissimo Michaelae Principe. A(nn)o a Conditi Mundo 7216, <continuat de altă mână>: 1709. No. 4.

Arh. St. Iași, Documente, CLIV/10. Orig., hîrtie difolio (15,9 × 21,8 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu inelar, octogonal (1,7 cm.), în cerneală roșie, slab imprimat.

EDIȚII: Ghibănescu, *Surete*, XXII, p. 67–68, nr. 74 (orig., din Acta Muzeul Municipal Iași, după idem, *Ms. Surete*, XLIV, f. 529); idem *Arhiva Muzeului Municipal*, fasc. 2, p. 67–68, nr. 74 (aceiași text).

330

1708 (7216) februarie 18, Iași

Năstasie cu soția sa, Irina, și cu copiii lor vînd lui Vasiliță o casă lîngă biserica Curelari, cu 35 de lei, bani buni.

Adecă eu, Năstasie, și cu soțul meu, cu Irina, și cuconii mei făcut-am zapisul nostru la mîna dumisale lui Vasiliță, precum am vîndut o casă cu loc cu tot lîngă

biserica Curărarului ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie și soții dumisale; și când s-au făcut acestu zapis ce mai sus scriem s-au dat și zapisul cel vechi de cumpărătură la mîna dum(i)sale.

Și la cestu zapis și tocmală când s-au făcut, s-au făcut dinaintea Mariei ierbăriței, și a lui Andronache a mesărciului, și s-au tîmplat și dumnealui văr lui Murguleț, Nastasie, și denaintea lui Pascal cîrșumarului; și tocmala ce am cumpărat drept triizeci și cinci de lei, bani buni. Și noi văzînd tocmala între dînși bună, ne-am pus și noi degitile și alți oameni buni care s-au mai prilejit ne-am pus degitile.

Năstasie, vînzătoru¹, și soțul meu, Irina, iar vînzătoare¹.

Mariea ierbărița, martur¹; Andronachi misarciul, martur¹; Pascal cîrcimarul, martur¹.

У Мс, лет(о) хѣсѣи фивр(варіе) нѣ.

Arh. St. Iași, Documente, DCCCLXXII/2, p. 2–3 (f. 14v.–15r.). Copie în Condica de „documentele caselor din Iași și altor acareturi a dumisale logofătului Anastasie Bașotă” din prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 6 (1926–1927), p. 112, nr. II (aceeași copie).

¹ Nume precedat de amprentă digitală.

331

1708 (7216) martie 2, Iași

Panaiotache fost mare postelnic împrumută de la Ioanichie, egumenul M-rii Aron Vodă, 60 de lei pînă la Înălțare punînd zălog patru fălci de vie de la Șorogari.

† Adec(ă) eu, Panaiotache biv postelnic, și cu soțul mieu, Safta, și cu ficiori noștri, Enachi aga, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru la mîna sfinții sal(e) egumenului Ioanichie ot Aron Vodă pe cum să s(e) știe că ne-au făcut bin(e) sfinția sa cu șes(ă)dzăci de lei bătuți, făr(ă) dobîndă¹, pîn-la Ispas ca să-i dăm dumisal(e) banii făr(ă) cuvinte multe. Și i-am pus zălog pentru acești bani patru fălci de vie de la Șor(o)gari.

Și așea am făcut tocmal(ă): ca de nu i-am da banii la dzi să fie viile istovite și să rămîie sfinței mănăstiri dreaptă ocină(ă) și moșie; și atunci să aibă a iscăli și fiul nostru Enachi aga.

Și pentru credința, am iscălit; și alți boiari încă s-au iscălit.

Și eu, Axintie uricar, am scris cu învătătur(a) dumisal(e) postelnicului, ca s(ă) să știe.

У Мс, л(ѣ)т(о) хѣсѣи мартіе вѣ.

Παυαητ бив вел пост(елник) <m.p.>. Safta post(elniceasă)².

<Pe verso, scris în sec. XVIII>: 1) S-au scris la condică; 2) <rez. grecesc al actului>. No. 9; 7216 <1708> martie 2.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, LXXVII/123. Orig. hîrtie (29,6×20,7 cm.), cerneală neagră, o amprentă digitală.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 52. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

Idem, M-reă Aron Vodă, II/21, nr. 42 (rez. într-un izvod din 1760 (7268) iulie 4); Ms. nr. 644, f. 15 v. (rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 185, nr. 715 (rez.).

¹ Urma un cuvînt ce a fost șters.

² Amprentă digitală.

Poporeni de la biserica Sf. Paraschiva dăruiesc preotului Alexe de la biserica Banul un loc de casă de pe Ulița Sîrbească ce a rămas „pustiu“.

Adecă noi, poporeni de la svînta beserică de Preapodobna Paraschiva, făcut-am zapis al nostru la mîna părintelui Alecsii de la s(fîn)ta Biserică Banului, unde iaste Uspenie Maicii Précistii <pentru un>¹ luc di casă, carile este în Ulița Sîrbească; și acel <loc>¹ neafîindu-să nime di neamul acelu loc și stîndu un <loc>¹ pustii și acei omeni nepomeniți, am socotit cu poporeni carii mai sus scriem și am dat acel luc părintelui Alecsii de la Besărica Banului; și l-am dat acel luc préutului Alecsii ca să s(e) pomenească acei oameni la s(fîn)tul jărtvānic. Și nime dintr-acei omeni ...¹ n-au făr(ă) numai ta ...¹ ce află mai aproape ...¹ manțogea (?) ș-am socotit [socotit] cu toți poporeni ș-am dat acel loc de casă préutului Alecsii să-i fié în veci pomană și coconilur (sic) molitvii sale ca să s(e) pomenească acele sufleté acestui loc la svîntul jărtvānic. Iar dé s-ar afla cineva a dzicé céva să vié la poporeni să-ș între<be> ...¹ dînșii.

Și pentru credința am și iscălit <ca să fi>¹ de crédință.

U las, l(ea)t 7216 <1708> mart 11.

Mihălachi Tréle să[s] Dochîța²; și eu, preutul Tanasă ot Prepodobna; ...¹ vornic; Lupașcu odobaș tij²; Costantin ceauș¹; Enache bulocbaș; Teodor decheu.

<Pe dos>: 7216 <1708> mart 11. Scrisoare de la poporānii bis(ericii) Prapadoamnii pre loc de casă, că-l dau pr(eotului) Alecsie de la Bis(erica) Banului.

<Altă scriere, mai veche>: Loc de casă între Prepodobna și Uspenie.

<Și alta>: Pe locul caselor peri ...¹ este această scrisoare. 1768 aug(ust). Luca (?).

Arh. St. Iași, Fond M. Costăchescu, 1265, vol. I, p. 512–514. Transcriere de M. Costăchescu (23 aprilie 1921, Iași) după orig., hîrtie, rupt și putred.

EDIȚII: Ghibănescu, *Surete*, VIII, p. 18–19, nr. XIX (orig.); M. Costăchescu, *Documente*, în „Joan Neculce“, fasc. 2 (1922), p. 271–272, nr. CXI (orig.); Mihail, *Contribuții documentare*, p. 427, nr. 8 (meaț. din Condica M-rii Banu).

¹ Rupt.

² Amprentă digitală.

Mihai Racoviță voievod întărește lui Melegghi clucer stăpînirea asupra unor case din Tîrgul Făinei și asupra unei vii de la Vlădiceni, în urma judecării cu Necula Budurul băcal.

† Иѡ Млѣхѡи Рѣкѡвѣицѣ воевода, Б(о)жїеѡ м(н)л(о)стю, г(о)сп(о)дарѣ Зѣмлѣ Мѡлѡдавскѡи. Adecă au venit denaintea noastră și dinaintea alor n(o)ștri moldovenești boiari, a mari și a mici, sluga noastră Melegghi cluceriul și au pîrît de faț(ă) pe Necula Budurul ce-au fost băcal, pentru niște cas(e) cu pivniți ce sintu lîngă Tîrgul Făinii, între casa lui Chighéci și între casa lui Căsiian bārariul, și pentru o viie de la Vlădiceni care iaste pe lîngă viia Pîrvului; care aceast(ă) casă cu pivniță

scotîndu-s(e) la vîndzare de Necula Budurul, iar Meleghii cluceriul au jăluit la Divanul domniei mele, pe cum acéle case cu pivniți și acea vié de la Vlădicéni le-au ținut Necula Budurul cu înpresurătur(ă), iar nu pe bani cumpărat(e), pentru căci, avîndu el un unchiu al său, anum(e) Neculai Răghineț de la Ocenii, și au fost cumpărat acéle cas(e) cu bani tatîne-său de la un Ghiorghii ușérél, ginerel(e) Armancăi.

Și rămîndu Meleghii copil mic de părinții săi, le-au fost zălogit unchiu-său, Neculai Răghineț, acéle cas(e) cu pivniță la Necula Budurul mai drept n(i)mică, cu meșter<șu>¹guri. Și tîmplîndu de au murit și unchiu-său, Neculai, și așea au rămas casele pré m(i)na Budurul(ui) Neculii cu năpaste înpresurate.

Iar Necula Budurul așa au dat sam(ă): pe cum le-au cumpărat pe bani, și zapis de cumpărătur(ă) n-avea, nici oameni bătrîni de dovadă ca să mărturisască cineva, pe cum le-au cumpărat, fără cît au arătat niște zapise vechi, cîteva, de la cin(e) au fost cumpărat acéle cas(e) Neculai Răghineț, unchiul lui Meleghii cluceriul.

Deci domniia mea, necredzîndu-i nici pré unii, am trimis pre boiari noștri, vornicii de poartă, ca să întrebe de ulicéni bătrîni și de mahalagii, carii sintu pregiurași: cumpăratu-le-au Necula Budurul acéle case pe bani au cum iaste povéste și pe cum vor mărturisi ulicéni să avem șt(i)re.

Deci boiari noștri, vornicii de poartă, au mărșu în doaă rînduri ș-au întrebant de ulicéni bătrîni, carii să hotărăscu cu acéle cas(e) despre toate părțile, și nim(e) nu s-au aflat să știe pe cum să fie cumpărat Necula Budurul pe bani acéle case, ce tot au dat sam(ă) pe cum nu știu cu ce socoteal(ă) le-au ținut Necula Budurul casele și pivnița și cu ce mijloc au încăput la mîna lui.

Deci după întrebarea măhalagiilor, iar Necula Budurul n-au mai ieșit la Divan, ce de bun(ă)voia lui s-au împăcat cu Meleghii clucériul de i-au dat casele cu pivniță cu tot și cu acea vie de la Vlădicéni, și i-au dat și zapisele toate cîte au fostu a unchi-său, a lui Neculai Răghineț. Iară Meleghii clucériul socotîndu ca să nu rămîie ceva blestem asupra ...² lor lui s-au sculat și i-au dat treidzăci de lei bătut(i) în mîna lui Neculii Budurul denainte a mulți oameni buni mahalagii, tîrgoveți de frunte, anume: Neculai Meleștean, și Iane Rusul vornicul de tîrgu, și Căsiian bārariul, ulicean bătrîn, și Mirăuț(ă) dascalul, și Ionașco zet Măgureanul, și Toader căpitanul de mezîlgii, și Gligorașco ce-au fost staroste de făclieri, și Statie și altor oameni, pe cum vădzum și zapis de aședzarea lor într-acesta chip cu multe mărturii de la Nicula Budurul pe cum și el cu toată voia lui așea s-au împăcat.

Deci și domniia mea am adeverit într-acesta chip: am socotit pe cum Nicula Budurul au fost înpresuratu aceste moșii cu meșterșuguri și l-am dat rămas pre zapisul lui, ca să fie rămas în véci, iar de s-ari tîmpla să mai scoț(ă) niscăi zapise cînduva să nu ție în samă, ce să aibă a să lua de la mîna lui dînd la mîna slugii noastre, lu Meleghi clucériul, căci s-au aflat pe cum au fost acéste case cu pivniț(ă) a lui dreaptă moșie, pe cum mai sus s-au dzis.

Întu aceea și domniia mea am dat și am întărit slugii noastre, lui Meleghii clucériul, pré acéle moșii carii scriem mai sus, case cu pivniță ce sintu în Tîrgu Făinii, între Chighéci și între Căsiian bārariul, și via de la Vlădicéni, cari iaste pe lîngă viaa Pîrvului, ca să-i fie și de la domniia mea dreaptă ocină și moșie și ficiorilor lui și

nepoților lui și uric cu tot venitul, stătător în véci. Și de această pîră să nu s(e) mai pîrască în véci peste carte domniei méle. Aceasta scriem.

У Ис, л(ѣ)то хѣсѣ марту ѿ, фторар(о) г(о)сп(о)дства.

И ѡ Миѡан Рѣкѡвниц(ѣ) бѡеѡѡда <м.р.>.

† Ѧзинтѣе ѡрикѡр <писал>.

După Berechet, *Album*, I, pl. VIII. Facs. după orig., sigiliu domnesc inelar, octogonal, neclar.

¹ Omis în orig.

² Neclar.

334

1708 (7216) martie 18, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii Socola stăpînirea peste o vie din Dealul Călugărițelor dăruită de Pavel fost căpitan.

† И ѡ Миѡан Рѣкѡвницѡ бѡеѡѡда, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)дѡрѣ Землѣ Молдавскѡи. Adecă s-au pîrît de faț(ă) înnainte domniei méle și a tot sfatul nostru Irina, feméia lui Pavel ce-au fost căpitan, și Mihălachi, nepotul lui Pavel, cu rugătorile noastre călugăriță de la sfînta m(ă)n(ă)st(i)re Socola pentru o vie ce iaste în Dealul Călugărițelor, cari iaste pe lîngă viia postélnicului Manolachi și pe lîngă viia ai Dimoae¹ blănăriții și a lui Loiz, dzicînd Irina făméia lui Pavel, și Mih(ă)lachi, nepotul său, précum acéea vie i-au lăsat Pavel, bărbatul ei, să-i fie de comîndu ei, făr(ă) una ce-au dat nepotu-său lui Mih(ă)lachi. Și acmu se scoală călugărițăli de o au luat aceea vie cu împresurare.

Deci călugărițăli scoaseră înnainte domniei méle un zăpis de la mîna lui Pavăl și de la Irina și cu iscălitura a duhovnicului său, anume popa Grigorie, scriind și mărturisind cu acel adevărat zăpis a lor pe cum, de nim(e) siliți, nici asuprați, au dat aceea vie danie sfîntei mănăstiri Socolii pentru sufletul lui și a părinților ca să-i pomenească la sfîntul jărtăvnic și cu mari blăstăm legat cin(e) s-ari ispiți să strici aceea danie. Deci Irina au pus pricin(ă) cum nu știe nimic de aceea danie, nicé ș-au pus degétul în zăpis.

Deci împlîndu-sé de faț și preotul Grigorie, duhovnicul lui Pavăl, au mărturisit drept pe cum iaste danie dreaptă; și le-au dat călugărițelor și dréséle céle vechi a vii toate la mîna lor. Și osebit de aceasta, Irina n-au avut nice o treabă cu aceea vie, că i-au fost feméié a doa lui Pavăl și nici ficiori n-au avut.

Pentru acéea, s-au dat rămași din toat(ă) légea a țărî și Irina și Mih(ă)lachi, căci s-au aflat că înlă făr(ă) isprav(ă), iar rugătorile noastre călugărițăle s-au îndreptat. Deci ca să aibă a ținé vie précum le scrie zăpisul céл de danie de la Pavăl și să l(e) fie și de la domnia mea dreaptă ocină și moșié și danie, cu tot venitul, în véci stă<ă>²toaré; și de această pîră să nu s(e) mai pîrască прѣд сим листом г(о)сп(о)дства ми.

Оу Ис, л(ѣ)т(о) хѣсѣ марту ѿ.

Бѣл ѡѡг(о)ф(е)т ѡ дѡбан.

Arh. St. București, M-reă Socola, VI/10. Orig., hîrtie (31,6 × 19,6 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 186–187, nr. 720 (rez. dezv.).

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

² Omis.

Costantin și Scărlet, fiii lui Scărlet Șerbu, dăruiesc M-rii Dancul un copil de țiġan.

† Adeică eu, Costantin, împreună cu frate-meu mai mic, Scărlet, ficioni răpoosatului Scărlet Șerbu ce-u fost comis mari, făcut-am cest adevărat zăpis al nostru la mîna s(f)nții sali, părintelui Ierimii, igumănului de la s(f)nta mănăstiri Dancului, ce este hramul S(f)ntului argistratig Mihail, precum noi, de a noastră bunăvoie, am dat danie s(f)nteii mănăstiri un copil de țiġan, anume Ștefan, pentru sufletul răpoosaților părinților noștri, ca s(ă) fie s(f)nteii măn(ă)stiri rob în veci, neclătit. Iar cini s-ari ispiți ori den frații noștri ori dintr-alte rudenii a noastre cum să s(e) ispitească a întoarce, unul ca acela să aibă pîră cu S(f)ntul arhanghel Mihail înaintea Domnului.

Și cîndu am făcut acest zăpis, făcutu-l-am denainte dumisali, lui badilui Antiohie Jor(a) v(e)l logofăt, unchiului nostru, și dinainte altor boieri mari și mici, carii mai gios ș-or puni iscăliturile. Și pentru credința, ne-am pus și noi iscăliturile, ca să fie de mari credință.

Λ(τ)τ(ο) Χ(ρ)στ(ο)ς ἀν(ρ)ηλ(ι)ε ἀν(ρ)ηλ(ι)ε.

Ростантин Кирс(е)лет искал <m.p.>; аз, Скърлет Шербу, искал <m.p.>.

Antiohie Jor(a) v(e)l log(o)f(ă)t, martur și înteresc <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, din a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) S-au scris la condică; <rez. grecesc al actului>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 137 r., și f. 427 v. (două rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 190, nr. 730 (rez. după Ms. nr. 628); Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 201, nr. 226 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (32,1×22,3 cm.), cerneală ncăgră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 795).

Mihai Racoviță voievod întărește lui Ieremia, egumenul M-rii Danco din Iași, stăpînirea asupra a opt pogoane de vie de la Vinișești cumpărate de acesta de la Toader Bîtco și de la soția acestuia, Safta, fiica lui Pălade făclier din Iași, cu 405 lei bătuți.

† Їѡ Мѡхѡн Рѡковѡцѡ воевода, Б(о)жѡю м(и)л(о)стѡю, р(о)сп(о)дарѡ земѡи Мѡлдавскѡи. Adeică au venit denainte noastră și denainte alor noștri moldovenești boieri, a mari și a mici, rugătorul nostru, Ieremia egumanul de la s(f)nta m(ă)n(ă)st(i)r(ă) de la Danco, și ne-au arătat un zăpis, cu iscălituri a mulți negușitori de tîrgu de Iași, de la Toader Bîtco și de la făm(ă)ia lui, Safta, fata lui Pălad(e) făclierul de Iași, și de la feciori lor, scriindu și mărturisindu cu ac(ă)l adevărat zăpis a lor, de nim(ă) siliți, nic(ă) asupriți, ce de a lor bunăvoie au vîndut a lor dreaptă ocină și moșie, optu pogoane de vie, cu cramă gata, și cu cas(ă) gata și cu șură, cu totul îngrădite, și cu vasele viilor, precum arată izvodul lor, car(ă) ac(ă)ste vie sintu în gios, la Vinișăști, lîngă viile lui Cîrstea Săcar(ă) și lîngă viili St(ă)lii, care vie le sintu și lor de dzestr(ă) de la părint(ă)li lor Pălad(e) făclierul și de cumpărătură. Ac(ă)ste vie, toate c(ă)te mai sus scriem, le-au vîndut ei rugătorului nostru, Ierimiei egumanul, caril(e) s-au numit mai sus, de la

sfînta m(ă)n(ă)stiré Danco, dreptu patru suté 5¹ [de] lei bătuți, bani gata, cîte 45 lei pogonul s-au socotit. Și le-au dat banii deplin la mînule lor, denainte a mulți oameni buni și neguțitori, carii s-au iscălit în zapis; și i-au dat și zapisăli céle véchi a viilor, ce le-au fost de cumpărătur(ă).

Deci și domnia mea, deac-am vădzut acél zapis adevărat și de a lor bun(ă)voie tocmal(ă) și vîndzare și deplin(ă) plată, iar domniia mea încă am dat și am întărit rugătoriului nostru, Ieremii egumănul de la sf(î)nta m(ă)n(ă)stiré Danco, pré acéli 8 pogoani de vii și cu toate cí<te>² scriem mai sus ca să-i fie și de la domniia mea dreaptă ocină, și moșié, și cumpărătur(ă) și uric sfîntei m(ă)n(ă)st(i)ri, cu tot, stătător în véci. Acesta scriem.

Însă și locul acél sterpu unde sintu caseli și crama și șura, cu îngrăditul cu tot, s-au socotit dreptu un pogon, făr(ă) acéli 8 pogoan(e) de vie ce scriem mai sus, să s(e) știe.

У Мс, в(ъ) л(ѣ)т хѣсѣі ап(риліе) ші, фторару г(ос)п(о)дства.

Иѡ Млѣхѡ Рѣкѡвнѣ(ѣ) боевода <м.р.>.

† Мѣнтіе ѡрикар <писал>.

Inst. de Ist. „A. D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, imprimat inegal.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 200, nr. 227 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (14,2×28,7 cm.), cerceală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 519).

¹ Cifră scrisă deasupra rîndului.

² Omis.

Ștefan Dințul și alții din Mînzești vînd lui Toma negustor din Iași părți din acest sat, cu 40 de lei bătuți.

† Adec(ă) noi, Ștefan Dințul, și eu, Vartic, cumnat lui Ștefan Dințul, ce-am fost căpitan, și eu, Alexandra, fata lui Ghiorghie, din sat din Mîndzăști, așijdirili și eu, Toader Cuciuc ce-am fost căpitan, și cu făméia mea, Nazariia, fata lui Ion de Mîndzăști, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru, să hie di bun(ă) credință la mîna dumisali, giupînului Tomii neguțitoriul de tîrgu de Iași, precum noi, de a noastră bun(ă)voie, de nimene siliț(i), nici asupriți, am vîndut dumisale a noastre drépte părți de ocini și cumpărături ce-am avut la satu la Mîndzăști. Vîndut-am eu, Ștefan Dințul, și eu, Vartic, și Alexandra o cumpăr(ă)tur(ă) ce-am avut noi depreun(ă), de la Ion, nepot lui Horceag, ce s(e) răspunde partea lui Văscan, cari îmblă acea parte în trei părți, noi am vîndut dumisali doaă părți.

Așijdirili, am vîndut eu, Ștefan Dințul, și Vartic și eu, Alexandra, partea noastră dintr-o cumpăr(ă)tur(ă) ceau fost cumpărătur(ă) ce am fost cumpăratu depreună cu Alexandru și cu Gavril Topală, tatăl lui Ion, nepot lui Horceag, ce-am fost cumpărat de la Arvasiia, tot din satu din Mîndzăști, dintr-un bătrîn a patra parti din partea Arvasii, cari această parte iasti dinaintea Cernăteștilor, pol, iar eu, Toader Cuciuc, și cu făméia mea, Nazariia, am vîndut a noastră dreaptă ocină ce-am avut de la părinții noștrii, de la Ion de Mîndzăști, dintr-un bătrîn giup(ă)tate, precum s-au aruncat cu funia din hotarul

Bereștilor cel bătrîn, ce-au fost hotărît Cehan Răcoviș(ă) ce-au fost logofăt, pîn-în hotarul ce-au hotărât răpoasatul domnu Duca vod(ă), care s-au fost și măsurat cu fune de 20 de stînjini și s-au aflat șapte funi. Și aceste părți ce am vîndut noi dumisali să faci giurămate de acel loc de Mîndzăști pe de-amîndoaă părțile de Prut cîtu cuprinde în lungu hotarul pîn-în Drumul Măjilor dincoace de Prut; însă acéle șapte funi s-au măsurat locul dréptu Movila Hulpîi din hotar în hotar, iar mai gios la drumul Canțirîlor s-au măsurat noaă funii, funia 20 stînjini, și la Răticica s-au măsurat iarăș(i) și s-au aflat iarăș(i) noao funi, funea 20 stînjini, din hotar în hotar¹, că pre aco<lo>² să mai lățești locul, și în capul hotarului, dincoaci de Prut, s-au socotit iarăș(i) pe cît s-au măsurat locul pe la Răticica atîta și dincoaci de Prut.

Acéste părți de ocin(i) ce scriu mai sus am vîndut noi dumisali, giupînului Tomii neguțitoriul, drept patrudzăci de lei bătuți, bani gata. Și ne-au făcut dumnealui plată deplîn(ă) toți acești bani cîț(i) scriem mai sus întru mînuli noastre.

Și într-aceasta tocmal(ă) și vîndzari s-au tîmplat svințîia sa părintili chir Neofit, egumenul de la sv(î)nta mănăstiri Golîia, și părinteli Chipriian, dichîul, ce-au fost vornic, și dinaintea dumisali lui Iani starosté de neguțitori și-a altor neguțitori și alții carii ne-am tîmplat și mai gios toț(i) ne-am iscălit.

Și zapis(ul) ce-am avut di cumpăr(ă)tur(ă) l-am dat la mîna dumisale, iar ce-au fost de moșie brătrîn(ă) s-au răs(ă)rit, au perit. Ci de s-ar tîmpla să ias(ă) undeva la vreo mînă a cuiva, să nu s(e) fie în samă, ci s(ă) să ia iar la mîna dumisali și să-i hie dumisali de la noi draptă ocină și moșie și giupînésăi dumisali, și coconilor și nepoților și strenepoților în véci. Și s(ă) aibă dumnealui a-și faci și drés(e) domnești pe zapisul nostru.

Și eu, Vasili Neagul uricar, am scris.

У Пис, л(ѣ)т(о) 3031 маи а.

† Пз, Цѣфан Динуца, искал <m.p.>; † Vartec biv căpitan³; † Toader Cuciuc³; † Nazariia, femeia lui Cuciuc³, fata lui Ion di Mîndzăști³.

† Andrei, ficiorul Ghilusiică, surorii Nazarii, fetei lui Ion ot Mîndzești, am vîndut și eu tot la cest zapis, să s(e) știe, parte me.

† Пз, Гандѣа Хрѣначѣа...⁴ искал <m.p.>; † ...⁵, μαρτηρας <m.p.>; † Νηροφητης Γωλιας, μαρτηρας <m.p.>; † Ιων...⁴ σταροστα, παρου <m.p.>; † Προκας (?), παρου <m.p.>⁶; † ...⁷, martur.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Zapisul lui Horceagu; <din sec. XIX>: No. 19.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, XXXVII/44. Orig., hîrtie difolio (32×22,3 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cemeală neagră, un sigiliu inelar octogonal în aceeași cemeală (1,5 cm. diam.) și patru amprente digitale.

EDIȚII: Ghibănescu, *Acad. Română și doc. Iași*, în „Ioan Neculce” fasc. 3 (1923), p. 297 (rez.).

¹ „din hotar în hotar”, scris deasupra rîndului, de aceeași mînă.

² Omis.

³ Amprentă digitală.

⁴ Neclar.

⁵ Semnătură grecească indescifrabilă.

⁶ † ..., martor <m.p.>; Neofitis de la Golîia, martor <m.p.>; † Ion... staroste, de față <m.p.>; Prokas (?), de față <m.p.>.

⁷ Un nume neclar într-un sigiliu inelar, octogonal.

Preda băcanul și soția sa, Haida, vînd cumnatului lor Toader blănarul patru stînji și trei urne de pămînt în Iași, cu 50 de lei bătuți.

† Adecă eu, Preda bacalul, denpreună cu soțul meu Haida, fata Irimii blănar, fratele lui Mihăilachi blănar, scriem și mărturisim cu acest adevărat zăpis al nostru precum să s(e) știe că noi, de nime siliți, nici asupriți, ci de a noastră bun(ă)voie, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, patru stînji și trei urne de pămînt, dumisale cumnatului Toader blănariul și giupînesii dumisale, Nastasii, drept cîncidzăci de lei băt(uți). Și ne-u făcut dumnealui plat(ă) deplin(ă) într-un mînule noastre ca să-i fie de la noi dumisale dreaptă ocină și moșie, în veci, și giupînesei dumisale, și cuconilor, și nepoților și strănepoților; care această moșie ne-a(u) fost și noao dat(ă) de dzestre de la socru-mieu, Mihăilachi blănariul, care acest loc iaste între casa dumisale cumnatului Toader și-ntre locul dumisale lui Năstas(e) vornicul; și i-am dat dumisale și zăpisul cel vechiu a cestui loc ce-am avut.

Și acesta zăpis l-am făcut denainte a neguțitori ș-a oameni buni carii mai gios s-or iscăli. Și noi, pentru credința, ne-m pus pecețile.

Și eu, Neculai Cerchez diiacul de cămar(ă), am scris cu voie lor.

Ї Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣсѣ маи а.

† Preda bacal¹; † Haida¹.

Constantin Panaiot *иcкал* <m.p.>; † Ursul sîn Andruni *иcкал* <m.p.>; † Sandul băcal, martur¹; Axintie uricar, martur <m.p.>; † Neculai sîn Tudor m-am tîmplat <m.p.>; † Σιμεων ιγουμєνος της Αγής Παρασκεβής τις παρον <m.p.>; † Μαζαρακης, μαρτιρας <m.p.>; † Μαν<ος> Διμου, μαρτιρ<ας> <m.p.>; † Αναστασιης βωρνηκος, παρον <m.p.>².

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: † Zăpisul Prediei cel de loc de cas(ă) de la Iași, să s(e) știe. 7216 <1708> mai 1. <Nr.> 7.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava-Iași, L/10. Orig., hîrtie difolio (31,7×22,1 cm.), filigran, cerneală neagră, trei amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 195, nr. 743 (rez. dezv.).

¹ Amprentă digitală.

² Simeon egumenul Sfintei Parascheva, de față <m.p.>; † Mazarakis, martor <m.p.>; † Manos Dimu, martor <m.p.>; † Anastasis vornic, de față <m.p.>.

Ion vinde lui Macri pitar o casă cu loc pe Ulița Sîrbească, drept 50 de lei.

Zăpisul lui Ion prin care vinde pitarului Macrii o casă cu locul ei de pe Ulița Sîrbească, drept 50 de lei, în dosul căruia să vede alt zăpis.

Arh. St. București, A.N., MMCMV/26, nr. 11. Rez. într-un opis de doc. din 1839 martie 7.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 195, nr. 744 (rez.).

Chiriac fiul lui Butuc și soția sa, Maria, vînd Măricuței Pevețoia un loc de casă dintre Ulița Mare și Ulița Ciubotărească pînă în drumul de pe Rîpa cea Mare.

† Adecă eu, Chiriac sîna Butuc, împreună cu soțul meu, Măria, și cu fii miei, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru cum, de nime silit, nici asuprit, ci de a noastră bunăvoié, am vîndut locul de casă de la părinții miei dumisale giupînesei Măricuții Pevétoaie a lui Ifrim, dréptu ...¹ lei bit², carili loc este pe Ulița Mare, și este locu pînă la Ulița Ciubotărească și pînă în drum(ul) de pre Rîpa cea Mare și pînă-n Ulița Mare și pînă-n part(ea) păretelui casăi lui Isăilă iuzbașii.

Deci făcîndu dumne(a)ei Pevétoaie plat(ă) deplină, l-am vîndut dumisale, fiindu și răzeși dumneei, ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie neclătită în véci, dumisale și cuconilor dumisale, nepoților, strenepoților.

Așijderile, cîndu am vîndut dumisale am întrebat pe ceilalți răzeși și n-au vrut să cumpere, făr(ă) dumneii giupîneasa Măricuța Pevétoaie; și am dat și zapisali celi véchi toate.

Și la această tocmală a noastră s-au tîmplat preuți și oameni di pinpregiur cari și-au pus anumi iscăliturili și degetili; și eu, Chiriac vîndzutoriu, mi-am pus degetul ca s(ă) hii de credință.

У Мѣ, а(ѣ)т(о) хѣсѣи мартѣ ѿ.

Chiriac Butuc² i Măria².

Василіе ут Вист(не)іе <m.p.>; Toader Cumpăn(ă)².

Arh. St. Iași, Documente, CCCLVII/42. Orig., hîrtie difolio (32,2×22,3 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, trei amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ Loc liber.

² Amprentă digitală.

Axinia Căzăneasa vinde Vasilicăi trei pogoane de vie, cu 40 de lei.

† Adec(ă) eu, Acăsenie Cădzăneas(a), fata Ursului abăgerului, făcut-am zapisul meu la mîna dum(i)sale Vasil(i)căi, precum să s(e) știe că i-am vîndut dum(i)sale trei pogoan(e) de vie, cu cram(e) și cu vas(e), cu șas(e) căzi, cu doo ciubere, și cu doo deji, și cu jgheabu, și cu tascu, și cu toate cîte sînt în cram(ă), să fii toate ale dum(i)sale. Și am vîndut aceste trii pogoan(e) de vie, de nemen(i) silit(ă), nece de vreo nevoie, ce de bun(ă)voie a me. Și pomătul care este să fii toot a dum(i)sale.

Și cîndu am făcut acestu zapis, au fost mulți oamen(i) bun(i), care mai gios să vor iscăli. Și prețul este o sut(ă) patruzeci de lei, ban(i) gat(a), care me-u dat dumnei în mîna me.

Și eu, Neculai, am scris cu zisa dum(i)sale Vasil(i)căi, iun(ie) 8, 7216¹ <1708>.

Eu, Acsinia Cadzănas(a), vînzătore².

Eu, Marie, fat(a) Cădzănes(ei), cu mă-sa².

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, două amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 203, nr. 230 (rez. gr. după orig., hîrtie (20,2×15,5 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 766).

¹ Cifra zecilor inversată cu cea a unităților.

² Amprentă digitală.

Ce noi, vădzind luminat(a) carte a mării tale, am mersu la mă(nă)stire la Socola și am strîns oameni buni și pe călugări de la Cetățuie, și s-au adus și <de către> călugări(i) de la Cetățuie zapisele ce-au avut de cumpăratur(ă) de la călugărițele de la Socola>¹ den locul mă(nă)stirii.

Și întîi am mersu la hotar în șes, despre Iași, unde spune ispisocul Ducăi vod(ă) că au început a pune semne pen pregiurul hotariului, la movila Săranda, și am aflat stîlpu de piatră vechi; și din movilă am mersu drept pe șes, pe unde au fostu tras(ă) o brazdă pe la capetele pămînturilor, pîn(ă) iar la un stîlpu de piatră vechi; și de acolo la altu stîlpu vechi ce se cotește brazda spre podul ce este peste pîrîul Socoli, supt Dealul cel Mare, și pe podul ce trece peste apa Socoli și pe dru(mu)l Buciumilor la deal iar la un stîlpu de piatră ce este pus în muche dealului, deasupra; și de acolo pe drumul Buciumilor în vale către Buciumi, la co(a)da unei vîlcele ce se cheamă Pistelnița, împotriva pomilor lui Stan, au fostu stîlpu de piatră vechi și nu s-au aflat, ce am pus stîlpu altu de piatră; și apoi pe Pistelnița la vale pînă împotriva unei case ce-au fost a vătămanului de Buciumi, mai de la vale de cas(ă), spre apus, este stîlpu de piatră vechi; și apoi pe muchea dealului, pe la capetele viilor pe de la vale, pe deasupra unor varniș(e), iar am pus un stîlpu de piatră lîngă un pom mare, și de <a>colo la un punct ce au fost de piatră, în țărmurile unui pîrîu ce au fost doi stîlpi și nu s-au aflat nici unul, ce acmu am pus eu stîlpu de piatră, și de la punct spre podul mare la un stîlpu de piatră vechi, în margine pădurii, în gura drumului lui Panco, și pe drumul lui Panco pînă la poiana Glicina Măraha, la obîrșie Vasluietului, la fîntîna Ipăi², iar de acolo drept la Fîntîna Fagului, pe deasupra izvorului Socoli; iar de acolo pe Drumul cel Mare a Iașilor, unde dă în Grădinari, și pe supt pădure pînă la un lac și peste capul piscului la deal, și peste piscu la vale tot pe supt pădure la Movila Săranda, de unde au început întîi.

Iar pe niște poieni ce le-au vîndut călugărițele lui Dumitru Budacului, și Dumitru Budacul le-au vîndut mă(nă)stirii Cetățui, anume poienile: Poiana Vămășoi și Mițel(e), care poieni sînt în Codru, în mijlocul hotarului Socoli, am mersu de le-am pus buăre pen pregiurul poienilor, deci cetățuienii să ție poienile numai pe cît s-au pus semne, iar mai multu la alte poieni și la codru să n-aibă treabă, că [că] atîta le spune zapisul lui Dumitru Budacul, cel de cumpăratură de la călugări.

Și le-am făcut și mărturie de la mine la mîna călugăriților pe cît ține poienile și pe unde s-au <pus>¹ semnele pe margine poienilor.

Aceasta facem știre mărie tale. Să fie mărie ta săn(ă)tos!

V(ă)l(ea)t 7216 <1708> iul(ie) 12.

† Robul mării tale, Costantin Zbiere cluce(r).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, VII/78. Copie din a doua jumătate a sec. XVIII.

EDIȚII: Ghibănescu, *Academia și doc. Iași*, în „Ioan Neculce“, fasc. 3 (1923), p. 205 (rez.).

¹ Omis.

² Nesigur; cuvîntul a fost transformat ștergîndu-se silaba finală: „mei“.

Cîrstina și fiul ei, Pavăl, vînd lui Toma negustor o pivniță cu dugheană și loc pe Ulița Hagioaiei, cu 200 de lei bătuți.

<https://biblioteca-digitala.ro>

Și acesta zapis l-am făcut denainte a boieri de curte ș-altor oameni buni cari mai gios s-or iscăli. Și eu, pentru credința, mi-am pus pecetea.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̣зсї авр(вст) з̣.

Safta pustelniceasa¹.

Из, Нон Бѹхѹш лог(о)ф(е)т, искал <т.р.>; Гиѡргіе столник искал, брат Саѡа пос(е)лничасъ <т.р.>; Лѹпѹл Костаке вел ворник искал <т.р.>; Дѹмитрашко вел хат(ман) <т.р.>; аз...² вист(арник) <т.р.>; Гиѡрги Ап(о)ст(о)л бив вист(арник) <т.р.>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CV/124. Orig., hîrtie (30,8×21,2 cm.), filigran, cerneală neagră, amprentă digitală.

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

346

1708 (7216) august 10

Hristodol, ginerele lui Nica Șarhorodeanul, îi vinde cumnatului său Gheorghiță o casă din Iași, cu 30 de lei bătuți.

† Adecă eu, Hristodol, zet Nicăi Șarhorodanului, scriu și mărturisesc cu acestu adevărat zapis al meu la mîna dumisale cumnatu-meu, lui Gheorghiț(ă), precum, de a mea bunăvoie, am vîndut o casă cu loc cu cît am avut, care mi-eu fostu mie dată dzestré di la socru-mieu, cumpărîndu-i eu altă casă al<ă>¹t<u>¹rea; i-am vîndut-o dumisale să-i hie dreaptă ocină și moșie, și giupînesii dumisale, și cuconilor dumisale; înșine am vîndut-o drept treidzăci de lei bit; și mi-au făcut dumnealui plat(ă) deplin(ă) la mîna mea.

Și la acestu zapis s-au tîmplat dumnealui staroste di négustori, și giupîn Toma, și giupîn Proca și alți oameni buni, și giupîn Sandul cupeț.

Și pentru mai mare credința, am iscălit și eu ca s(ă) fie de crédință.

L(ea)t 7216 <1708> av(gus)t 10.

Χρηστοδολο, στεργο τα ανοθε<v> <т.р.>; Маρο...¹ στρεγο та <α>νοθεν <т.р.>; † ...¹ Αδαμ <т.р.>².

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MCDLXIV/94. Orig., hîrtie (28 × 20 cm.), filigran, cerneală neagră.

¹ Neclar.

² Hristodolo, de față la cele de mai sus <т.р.>; Маρο..., de față la cele de mai sus <т.р.>; † ... Adam <т.р.>.

347

<1708 septembrie 1–1709 august 31> (7217), Iași

Mihai Racoviță voievod dă dreptul M-rii Danco, ce este închinată la M-reă Xiropotam de la Sfîntul Munte, de a avea un număr de poslușnici.

† Їѡ Мнѡан Раковицѡ воевода, Б(о)жїею м(н)л(о)стїю, г(о)сп(о)д(а)рѡ Земли Молдавскон. Facem șt(i)re cu această carte a domniei mele tuturor cui să cadé a ști, pentru sfînta m(ă)n(ă)stiré Danco din tîrgu din Iași, carea iaste închinată la Sfînta Gora, la o m(ă)n(ă)stiré împărătească ce se numește Xiropotam, unde iaste hramul a Sfînților și Maré Lăudați 40 de Mîcenici din Sevastiia. Luat-am domnia mea aminte

dintru jaloba rugătorului nostru Ieremii egumănul pe cum această sfință mănăstire Danco, mai denainre vrémé au fostu beserică de mir și, prэфăcîndu-s(e) m(ă)n(ă)stirea ca di pajîsté, neavîndu nimică: nici saté cu vecini, nici țigani, nici de altéle și neputîndu ține nici poslușnici, nici argați, de nevoile țărî, să află la mare slăbiciune și lipsă, căci n-aré agiutor despre nim(e).

Deci domniia mea vădzîndu jaloba lui și vădzîndu că nu poate ține nici argați la bucatéle sfintei mănăstiri, de nevoile țărî la cé neputîntă au agiunsu în dzilele noastre și vă cădea sfința m(ă)n(ă)stiré la maré scăpăciune, pentru aceéa, m-am milostivit și, cu bl(ago)s(l)ovenie a patru sfinți arhierei a țărî noastre a Moldovei: sfinția sa părintele chir Ghedeon mitropolitul Sucévei, și chir Pahomie episcopul ot Roman, și chir Calistru episcopul ot Radauți și chir Sava episcopul ot Huși, și cu tot Sfatul nostru am făcut testamentu sfintei mănăstiri pentru poslușnici ca să aibă a ținé cu număr fiéște cîndu cîte ...¹ oameni așădzați cu ruptă la loc la ...¹ otă, la ținutul Iașilor, după testamentul, pe cum țin și sfințele mănăstiri Ierusalimului, cîte ...² ughi de om, într-un an să dea Visterii; și acéști bani să-i dea pe patru ciferturi cari s-or pune anume la izvod cu pecéte domnească și la tabla de ruptă a Visterii. Iar altă nimică nici mai multu, nici mai puțin să n-aibă a da la bir, nici la rînduiele ce s-ar scoate pre altă ț(a)ră, nici la hîrtii, nici la pecetluituri, nici la fumărit, nici sulgiu, nici iliș, nici la braniști, nici la conace, nici la podvozi, nici cai de olac și nicé la unele, oricîte s-ar întîmpla să ias(ă) pre altă ț(a)ră, la nimenea să nu dea, ce de toate dările și angheriile pururea să fie în pacé, făr(ă) cît ei ș-or plăti rupta lor pe ciferturi, pe cum s-au legat mai sus.

Întru aceéa și dup(ă) a noastră viață și domnié, pre carile va milui Dumnedzău cu domniia țărî noastre a Moldovei, poftim să nu surpe această puțină m(i)lă ce-am făcut sfintei mănăstiri, nici să afle pricin(ă) din tîmplările vrémilor, ca să clătească a noastră așădzaré, căci și noi în această dată în multe greutăți și datorii ne aflăm, iară încă și pentru chivernisala sintei mănăstiri. Așea am legat.

Iar carile s-ar ispiti să strice, ori domnu, ori boieri, ori dintru arhierei, sau și acéla ce ari sfătui spré stricarea, ori multu, ori puțin, unii ca aceiia să fie trecléți și blăstămați de Domnul Dumn(e)dzău și de Maica Précista și de patru Evangheliști, și să fie legați și afurisiți de 318 Ot(e)ți din cétate Nichei, și de tus 7 săboare a toat(ă) lumea și de smérenie noastră arhiereiilor care ne-am numit mai sus, parte să aibă cu liuda și cu trecételul Arié și în viața lui să dobîndească cutremurul lui Cain și sugrumarea Iudii, iar dup(ă) moarte lui viermii cei neadormiți și în vecinica muncă. Amin.

У Мс, в(ъ) л(ѣ)то х҃҃сѣї, фторого г(о)сп(о)дства.

Иѡ Млїхан Рѣковицѣ воевода <м.р.>.

† Гедеон митрополит Гучавский искал <м.р.>.

† Азинтіе ѱрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) <rez. grecesc al aactului>; 2) Hrisov de milă.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 202–203, nr. 228 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (44×29,8 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 517).

¹ Pătat de cerneală.

² Loc liber.

Costantin fost postelnic, fiul lui Aldea fost mare postelnic, vinde egumenului de la M-rea Aron Vodă locul numit Rediul Aldei.

Velet 7217 <1708> sept(embrie) 15-

Un zapis de la Costantin biv post(elnic), feciorul Aldei biv vel post(elnic), făcut la mîinile lui Ionichie egumenul de Aron vod(ă) precum au vîndut m(ă)n(ă)st(i)rei o bucată de loc din locul de la Prisăci, care să cheamă acum, Valea și Rediul Aldeoaiei, cu toată moșia, care această moșie i-au rămas lui de la tată-său Alde post(elnic), din ispisoc de danié și de miluire de la Evstatie Dabija vod(ă).

Deci din cîtă moșie au avut au osăbit aceasă bucată de loc în semne dispre hotarul său care au rămas nevîndută, începîndu-se <hotarul>¹ aceștii bucată de loc din hotarul din gios ce să hotăraște cu S(ven)tîi Ioan m(ă)n(ă)st(i)re, pe de ceastă parte dispre apus pînă în matcă, iară nu matca, și de acolo în sus pe lîngă matcă pînă la Drumul cel Mare, și de acolo tot drumul în sus dispre apusul văii, și sosind la un iaz ce este din sus, și acel iaz încăș(i) iaste vîndut cu această bucată de loc și cu cît loc ar ține apa iazului, și apoi iarăși în sus pînă la o fîntînă ce să cheamă Boaie, și de acolo pe un drum părăsit la deal spre apus, pe din sus de o vale adîncă pînă în multe dealului și trece peste Drumul cel Mare; și tot în sus pînă unde să împreună cu hotarul m(ă)n(ă)st(i)rei lui Aron Vod(ă).

Deci, această bucată de loc au vîndut-o el m(ă)n(ă)st(i)rei lui Aron vod(ă) drept...² lei. Și i-au făcut plată deplin(ă).

Pentru aceea ca să fie m(ă)n(ă)st(i)rei moșie în veci.

Și iaste iscălit martur Antiohie Jora vel logof(ă)t și Toader Loghin post(elnic).

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 45 v. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 213, nr. 799 (rez.).

¹ Omis.

² Loc liber.

Costantin fost postelnic vinde egumenului Ionichie de la M-rea Aron Vodă locul numit Rediul Aldei.

Velet 7217 <1708> sept(embrie) 25.

Un zapis iar de la Costantin biv post(elnic) tij de vînzare aceștii bucate de loc¹, numai semnele locului le arată în alt chip: că se începe acea bucată de loc din gura drumului care să coboară la vale pin tufele celi de stejar pe din gios de rediul lui Găodzu și tot la vale, pe drum, pînă în vale; și de acolo, din vale, tot drumul văi în sus dispre apusul văii pînă după fîntîna ce să cheamă Boaie; de acolo pe un drum părăsit la deal, spre apus, pe din sus de o vale adîncă cu răduiac pînă în multe dealului și trece piste Drumul cel Mare, carele merge spre stîncă la Iușeni și tot în sus pînă unde să împreună cu hotarul m(ă)n(ă)st(i)rei lui Aron Vod(ă).

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 45 v. – 46 r. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

¹ V. doc. din 1708 (7217) septembrie 15 referitor la același loc (nr. 348).

Mihai Racoviță voievod judecă pricina dintre Matei Sturza fost mare cămăraș și Mihuleț fost căpitan pentru o rămășiță din banii văcăritului din vremea lui Constantin Duca voievod, dînd cîștig de cauză celui dintîi, care își redobîndește casele din Iași pe care i le vînduse Mihuleț.

Иѡ Миѡан Раковицѣ) в(о)в(о)д(а), Божі(ю) милост(ію), г(о)сп(о)д(а)рѣ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Adeacă s-au pîrît de fați înainte domnii mele boierinul nostru d(u)m(nea)lui Matei Sturza ce au fost camaraș mare cu Mihuleț ce au fost căpit(an) pentru un văcărit de la domnie lui Costandin Duca v(oie)v(o)d de la ținut(ul) Cernăușilor din velet 7210, care au fost soți amîndoi la acel văcărit și, la istovul slujbei, au stătut la socoteală și, neputîndu-să socoti sînguri și fiind într-ace vreme mărșu acolo la Cernăuși dum(nea)lui Neculai Costin biv vel vor(ni)c, au orînduit patru boieri, anume pe Gheorghe Goian, și Paraschiv vameșul, și Filip negușitorul și Andrei ginerile lui Ene hatm(an), ca să le ie sama. Și stînd la socoteala cîteva zile le-au ales toată socoteală și i-au făcut tablă iscălită lui Matei Sturza cam(a)raș, în care sînt iscăliți și ei amîndoi și socotitorei. Și s-au aflat din toată socoteala asupra Sturzii cam(ara)ș rămășiți 78 lei și 10 potr(onici); și acei bani i-au dat Sturza la Cerbul jîd(o)v, în niște bani ce au fost luat ei de la Cerbul de au dat în văcărit, care fiind de fați și Cerbul jîd(o)v au mărturisit și au luat acei bani de la Sturza. Și tîmplîndu-să de s-au dus Sturza în Țara Leșască, au lăsat izvodul acel de socoteală iscălit la Mihuleți, iară Mihuleți aflînd vreme, nefiind Sturza de fați, s-au apucat și au stricat izvodul acel iscălit de socoteala Sturzii și au încărcat pe Sturza cu cîțiva bani ca să să mîntuiască de datorie Cerbului ce era asupra lui să de. Și pîrînd Cerbul jîd(o)v la domnie lui Antiohie vodă pe Mihuleți pentru ace datorie și Mihuleți aruncînd datorie asupra Sturzii, arătînd izvodul acel adaos de dînsul i s-au fost făcut carte ca să vînzi casile Sturzii din Ieș(i) și altă ce ar mai găsi; și i-au vîndut casile și i-au luat și triizăci de matce și niște pîne.

Acum viind Sturza din Țara Leșască și apucîndu-să Mihuleț iar cu pîră asupra Sturzii, ca să să mîntuiască de datorie Cerbului jîd(o)v, socotim domnie me și i-am dat în sama a cinstiți și credincioș(i) boierilor noastre, dum(nea)lor Ion Buhuș biv vel log(o)f(ă)t, și Neculai Bașotă vel vist(iernic), Costandin Costache vel com(i)s, ca să le ie sama. Și stînd la socoteală au aflat toate izvoadele strîcate de Mihuleți, umblînd cu vicleșug, iar asupra Sturzii nimică nu s-au aflat; și Mihuleți nici cu atîta nu s-au lăsat ce s-au cerșut să-i dăm în socoteala dum(i)sale Lupului vist(iernic), căci dum(nea)lui au fost vist(iernic) mare atunce. Datu-l-am domnie me și în socoteala dumisale și stînd la socoteală iarăș(i) și dum(nea)lui au aflat și au adeverit cum au stricat Mihuleț izvoadele și au umblat cu vicleșug. Iar asupra Sturzii nimică nu s-au aflat ce i-au făcut năpaste Sturzii; și s-au îndreptat Sturza din toată socoteala.

Pentru acee, adeverind acești boieri ce scriem mai sus cum Mihuleț au strîcat izvoadele și au umblat cu vicleșug și i-au vîndut casile și i-au luat stupii și pîne făr-de ispravă și Sturza s-au îndreptat, nimică asupra lui nu s-au aflat, l-am dat rămas pe

Miculeți, ca să de pace Sturzii și să-ș(i) ie Sturza casile și acela ce le-au cumpărat să-ș(i) ie banii de la Mihuleți și stupii săi de la Mihuleți cu roi de șasi ani și toată pîine ce i-au luat să-i de.

Și s-au mai făcut și altă carte Sturzii tot pe această poveste, iscălită de domnie me.

Și această pîră să nu să mai părăscă piste carte domnii mele. Aceasta scriem.

Մ ԹԵ, ԱԵՐ(Օ) խՅԵՅԻ ԵՆ(ԴԵՄԵՐԻԵ ԿԵ.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice (fost Ms. rom. nr. 3316), f. 187. Copie din sec. XIX în „Scrisorile casilor din Iași”.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 67–68, nr. XII (aceeași copie).

351

1708 (7217) octombrie 19, Iași

Bejan Hudici vornic de gloată hotărâncește părțile unui loc de casă pe Podul Vechi al lui Ivan armeanul și al preotului armenesc Andriaș.

† Milostive și luminate doamne, să fii măria ta sănătos! Facem șt(i)re măriei tale, că jăluindu la cinstit Divanul măriei tale Ivan armanul pe Andriaș popa armenescu, pentru un loc de cas(ă) ce au avut Ivan de la părinții lui, pe Podul Vechiu, cum au fost cumpărat dintr-acel loc părinții popii lui Andriaș două părți, și o parte să fie rămas lui Ivan, acéea a treia parte de loc.

Deci noi, pe porunca măriei tale, am mărșu acolo la uliț(ă) unde iaste acel loc și am strînsu oameni bătrîni armeni: pe Latiș cel bătrîn arcar, și pe Sava papugiu și pe alții, și i-am socotit cu dreptaat(e) împreună cu acești oameni buni; ci i s-au vinit lui Ivan a treia parte să ție el, și popa Andriaș să ție două părți ce-au cumpărat; și pe cum s-au socotit li s-au pus și sémne. Ci noi pe cum am socotit pe porunca măriei tale am făcut această mărturie să s(e) știe.

Մ ԹԵ, Ա(Է)Ր(Օ) խՅԵՅԻ ՎԿՐ(ՕՄԵՐԻԵ) ՕՒ.

† Vornici glotnii: Bejan Hudeci vor(nic) <m.p.>.

† Sava papugiu, martur¹.

<Pe verso-ul filei întîi și al filei a doua, un scurt rez. grecesc al actului, scris de mîini diferite în sec. XIX>.

Arh. St. Iași, Documente, CCCXXXVII/32. Orig., hîrtie difolio (32,3×22 cm.), cernelă neagră, rupt la îndoituri, lipsă 2/3 din fila a doua, sigiliul Porții domnești, în aceeași cernelă, neclar.

¹ Urmează un scurt text și două semnături în limba armeană.

352

1708 noiembrie 3, Iași

Stanislaus de Bieg Bieganski, episcopul catolic de Bacău, judecă la Iași pricina dintre biserica catolică din Iași și Comunitatea ieziuită pentru o casă cu pivniță de pe Ulița Mare, dînd pentru a doua oară cîștig de cauză celei dintîi.

Iuridica Praetensio Ecclesiae Catholicae Iassensis ad domum, a R(everendissimis) P(atribus) Soc(ietatis) Iesu occupatam e regione dicta Ecclesiae.

314

Cum anno D(omi)ni 1700, mense aprili, post initam pacem inter Romanum Imperium et Ottomanicam Portam, R(everendissimus) S(anctissimus) P(ater) Christophorus Wierkinski Soc(ietatis) Iesu venisset lassios ad propria repossidenda iam a Religiosis eiusdem Soc(ietatis) Iesu a viginti et pluribus annis derelicta; praedictus R(everendissimus) P(ater) instit coram me, fratre Felice Antonio Ord(inis) Min(orum) S(ancti) Fran(cis)ci. Con(ventua)lium Missionum Apostolicarum Praefecto ut pro dilucidatione praedictae praetensionis populum catholicum congregarem die domenico itaque proximo post divina absoluta, praefatus populus sistit se in ressidentia missionum coram me et praedicto R(everendissimo) Patre ac Gratosissimo Domino Iosepho Virgalascki Ill(ustrissi)mi D(omi)ni Georgius Rosset Terrarum Moldaviae Thesaurarii Secretario, in hac causa teste ordinato ab eodem Ill(ustrissimo) D(omi)no sub onere igitur conscientiae; ego praedictus Praefectus Misssionum Apostolicarum praedictis populis imposui ut nullo habito respectu, sed veritatem tantum prae oculis habentibus, dicerent, et faterentur ad quas vere pertineat dicta domus, et a quo, et cui legata fuerit. Seniores ex populo, nempe Michail...¹, Martinus ...¹, Sandor Senior Michael Sartor Franciscus, Claudus Andreas Sanio, Petrus...¹ Valentinus Andreras Lukas, Cantor Ecclesiae, Ioannes Kulesa et reliqui, omnes catholici, uno ore dixerunt: Nos sine gravamine nostrarum conscientiarum, dicimus et fatemur, domum hanc ad Ecclesiam nostram catholicam spectare et non ad R(everendissimos) P(atres) Iesuitas, nec ad alios religiosos, et iam alias fuimus propter hoc in iudicio Cels(issi)mi Principis Cantimiri Senioris qui R(everendissimi) P(atribus) Iesuitis dicentibus se habere chirographum in Polonia iussit ut adfferatur quod numquam fuit factum et post hac decrevit ut in Ecclesia in pacifica possessione esset, et imposterum haec his amplius non maneretur: at nos pro certo scimus Anam dedisse hunc locum Ecclesiae antea et post eius mortem, Anzoia requisita ut cederet R(everendissimis) P(atribus) Iesuitis; respondit pridem, datus est Ecclesiae R(everendissimo) P(atre) W. nolo dare vineam et alvearia. Ad haec respondit R(everendissimus) S(anctissimus) P(ater) Wierkinski et si ostendatur chirographum in contrarium quid erit. Respondit populus, ostendatur; sed non fuit ostensum coram populo sed privatim.

Ill(ustrissimo) D(omi)no Georgio Thaesaurario qui mihi infrascripto non multum post relatione facta eidem D(omi)no Ill(ustrissi)mo a praefato D(omin)o Secretario, dixit, vidit r(everen)tia v(estr)a chirographum quod est apud R(everendissim)um P(atrem) Iesuitam. Respondi: non (subiunxit) videtur mihi susceptitium nam a quattor annis tantum est scriptum. R(everendissimus) P(ater) Wierkinski itaque requisition Cels(issim)o Principe Antiocho, non vocato populo contradicente, obtinuit pro se litteras protectionales suae Celssitudinis ut eundem locum possideret.

Pro hac igitur illata iniuria populus catholicus obnixè supplicat Ill(ustrissi)mo et R(everendissimo) D(omino), D(omi)no Stanislao Bieganski, episcopo Baccoviensi tamquam suo iudici ordinario ac competenti. Pro qua gratia data Deum ter opt(imu)m max(imu)m exoraturus.

Tenor veri chirographi Andreas Wolfi in favorem R(everendissimorum) Patrum Soc(ietatis) Iesu est. Ego Andreas Wolfius Secretarius Cels(issimi) Principis Valachiae, testor quod domus cum cellario a regione Ecclesiae Catholicae lassensus ac Monasterium Trium Sanctorum non spectat ad ecclesiam nec ad Patres Franciscanos, nec ad alios religiosos, sed ad R(everendissimos) Patres Iesuitas ita propria manu subscribo, et hoc chirographum fuit factum sollicitantibus R(everendissimis) Patribus,

sexaginta annis elapsis post mortem dictae feminae primae legatricis; et hoc etiam additur, quod ista secunda femina Anzoia Susanna quae post mortem dictae legatricis, in hanc domum subintravit ex scitu populi dum illa, vero domum noluit R(everendissimis) P(atribus) Societatis cedere tamquam propriam Ecclesiae multis minis et terroribus etiam in ecclesia est affecta et prosecuta populo cath(olic)o coram Patre Wierkinski ac d(ic)to D(omi)no Iosepho obiciente. Ita attestor ego frater Felix Antonio, qui supranominatur.

Visa hac informatione et auditis partibus anno D(omi)ni 1706 ob 20 septembris. In nostra visitatione episcopali huius diocesis P(atres) Societatis I(esu) iniuximus quatenus domum hanc vel Ecclesiae restituant, vel meliora documenta suae possessionis producant; quae, quia huiusque non prodixerunt, ideo anno D(omi)ni 1708 die 3 november in repetita nostra visitatione tale decretum fecimus:

Nos, Stanislaus Dei Gratia et S(anctae) Sedis Apostolicae, Episcopus Baccoviensis per utramque Moldaviam¹ solum Deum prae oculis habentes de cuius vultu iudicium nostrum prodeat, praedictam domum e regione Ecclesiae nostrae catholicae existentem, in quam nunc P(atres) Societ(atis) I(esu) habent propinatorium vini cellarium cum omnibus attinentibus nullo iure pertinere ad Patres Soc(ietatis) I(esu) et male esse ab eisdem possessam cum evidenti praeiudicio, et damno huius miserae pauperis Ecclesiae, ideo ab eis esse restituendam sub poenis nostro arbitrio subiectis. Immo, et sub excommunicatione ipso facto incurrenda; ita decrevimus, promulgavimus, declaravimus, sicut de facto decretamus, promulgamus et declaramus, in quorum fidem sigillo nostro maiori apposito, manu propria lege subscripsimus et iterum subscribimus.

Iassii, 3 november 1708.

Stanislaus de Bieganski Bieganski,

Episcopus Baccoviensis Praepositus Ostrog.

Locus sigilli.

Franciscanus Albertus Suehnewski Vicarius Generalis Baccoviensis et ad hoc notarius, manu propria.

Traducere

Legitima solicitare a bisericii catolice din Iași cu privire la casa din districtul bisericii ocupată de preasfinții părinți ai Societății iezuite.

Fiindcă în anul Domnului 1700, luna aprilie, după încheierea păcii între Puterea Romană și Poarta Otomană, preacinstitul părinte Christophorus vicar, din Societatea iezuită, a venit la Iași pentru a reintra în posesia bunurilor proprii pierdute de douăzeci și ceva de ani de către credincioșii misionari ai acelei Societăți iezuite, susnumitul preacinstit părinte a intervenit față de mine, fratele Felix Antonius din Ordinul Călugărilor Minorii ai Sfântului Francisc, șef al misiunilor apostolice, ca să convoc comunitatea catolică pentru clarificarea susnumitei solicitări.

De aceea, în duminica următoare, după slujbă, comunitatea s-a adunat în reședința misiunilor în prezența mea și a susnumitului părinte și a preaînaltului domn Iosephus Virgalaski, secretar al strălucitului domn, vistiernicul Georgius Roset al ținuturilor Moldovei, martor stabilit de același preaînalt domn în această pricină. Așadar, cu deplina angajare a conștiinței mele, eu, susmenționatul șef al Misiunii Apostolice, am cerut membrilor comunității ca, neavînd nici o reținere, ci avînd în fața

ochilor doar adevărul, să spună și să mărturisească cui ar reveni pe drept susamintita casă și de către cine și cui a fost lăsată. Cei mai vîrstnici din comunitate, anume Michael ...¹, Martinus ...¹, Sandor senior, Michael Sartor Franciscus, Claudus Andreas Sanio, Petrus ...¹, Valentinus Andreas Lukas, cîntăreț la biserică, Joannes Kulesa și toți ceilalți catolici au spus într-un glas: „Noi, cu cugetul împăcat, afirmăm și mărturisim că această casă revine bisericii noastre catolice și nu preacinstiților părinți iezuți, nici altor ordine religioase. Deja am fost și altădată din această pricină în judecată în fața preaînaltului principe Cantemir cel Bătrîn, care a poruncit preacinstiților preoți iezuți ce pretindeau că ei au un act scris de mîină, în Polonia, să-l aducă, ceea ce nu a fost făcut niciodată; și după aceea a hotărît ca biserica să rămînă în pașnica posesie și în viitor ea (casa) să nu mai fie lăsată lor (iezuților). Însă noi știm cu siguranță că Ana a dat anterior acest loc bisericii și, după moartea ei, Anzoia, fiind somată să o cedeze preacinstiților părinți iezuți, a răspuns: „A fost deja dată bisericii; nu vreau să dau precuvioșilor părinți via și stupii“. La acestea preacinstitul părinte W. a răspuns: „Dacă, în schimb, s-ar arăta actul, ce-ar fi?“ Comunitatea a răspuns: „Să fie arătat!“ Dar nu a fost arătat în fața comunității, ci în particular.

Preastrălucitul domn vistiernic Georgius care, mie, subsemnatului, nu mult după aceea, fiind făcută o relatare către același preaînalt domn de către susmenționatul secretar, mi-a spus: „A văzut reverența voastră actul ce se află la precuviosul părinte ieziut?“ Am răspuns că nu. Și a adăugat: „Mi se pare clandestin actul, căci a fost scris doar de 4 ani“. Precacinstitul părinte Wierkinski solicitînd audiență la preastrălucitul principe Antiochus, fără a mai fi chemată comunitatea care să i se împotrivescă, a obținut pentru sine un înscris protector al Înălțimii Sale pentru a poseda același loc.

Așadar, față de această nedreptate adusă, comunitatea catolică îl solicită stăruitor pe înaltul precacinstit domn, Stanislaus Bieganski, episcop de Bacău, ca pe judecătorul său legitim și potrivit. Pentru care favoare oferită urmează a-i mulțuni de trei ori bunului și marelui Dumnezeu.

Conținutul adevăratului act al lui Andrea Wolfius în favoarea părinților Societății ieziuite este: „Eu, Andreas Wolfius, secretar al preaînaltului principe al Valahiei, mărturisesc că locuința cu pivnița din districtul bisericii catolice din Iași și al Mănăstirii Trei Ierarhi nu aparține bisericii, nici părinților franciscani, nici altor ordine, ci preacinstiților preoți iezuți. Astfel cu propria mîină subscriu“.

Și acest act a fost făcut la solicitarea precuvioșilor părinți, scurgîndu-se 60 de ani de la moartea susnumitei femei, prima donatoare. Și se mai adaugă și faptul că această a doua femeie, Anzoia Susanna, care, după moartea menționatei donatoare, a intrat în acea casă cu știrea comunității, ca fiind proprie bisericii, de multe amenințări și intimidări chiar în biserică a fost atacată și urmărită de comunitatea catolică, în prezența domnului Josephus, aducîndu-i-se învinuiri. Astfel mărturisesc eu, fratele Felix Antonio“.

Fiind văzută această informație și după ce au fost audiate părțile în anul Domnului 1706, în 20 septembrie, în vizita noastră episcopală din această Dioceză a preacinstiților părinți ai societății ieziuite, am impus lor fie să restituie această casă bisericii, fie să aducă documente mai bune în sprijinul afirmației lor. Pe acestea, fiindcă pînă în prezent nu le aduseseră, în anul Domnului 1708, 3 noiembrie, fiind repetată vizita noastră, am luat următoarea hotărîre:

Noi, Stanislaus, prin voia lui Dumnezeu, Episcop al Bacăului pentru cele două Moldove avându-l înaintea ochilor doar pe Dumnezeu, pentru ca sub a lui oblăduire să se nască judecata noastră, astfel am stabilit, am făcut cunoscut, am declarat că locuința care se află sub autoritatea bisericii noastre catolice, în care acum părinții Comunității iezuite își au pivnița împreună cu toate dependențele ce țin de ea, nu revine pe drept preoților Comunității iezuite și că a fost ilegal ocupată de aceștia spre prejudiciul și păgubirea acestei sărmâne biserică sărace. De aceea, trebuie înapoia de aceștia sub amenințarea cu pedepsele stabilite conform hotărârii noastre, ba chiar cu excomunicarea, care decurge din însuși acest fapt. Astfel am stabilit, am făcut cunoscut, am declarat după cum stabilim, facem cunoscut și declarăm, lucruri pentru a căror încredințare, sigiliul nostru mare fiind imprimat, am scris cu propria-mi mână și de asemenea vom subscrie.

Iași, 3 Noiembrie 1708.

Stanislaus de Bieg Bieganski,

Episcop numit al Bacăului Ostrog, cu mîna proprie.

Locul sigiliului,

Franciscanul Albert Suchonewski vicar general al Bacăului și pentru aceasta notar, cu mîna proprie.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/49. Copie veche.

(Transcriere și traducere de Prof. Dorina-Claudia Tămăuceanu).

353

1708 noiembrie 20, Iași

Mihai Racoviță voievod scutește de dări și gloabe M-reă Cetățuia și metohul acesteia, M-reă Hlincea.

1708 noiemvrie 20, Iași.

Mihai Racoviță voievod, domnul Moldovei, scutește de dări și gloabe mînăstirea Cetățuia și metohul său, Hlincea.

După Mihailovici, *Regeste Constantinopol*, p. 380, nr. 206. Rez. după orig. de 23 de rînduri, iscălitura domnului și sigiliu domnesc.

354

1708 (7217) decembrie 1, Iași

Egumenii mănăstirilor Galata, Barnovschi și Bîrnova, închinat la Sfîntul Mormînt, dau lui Gligoraș cizmarul, fiul lui Ilie cizmarul, un loc în Cizmărie să-și construiască dugheană cu banii lui, urmînd să plătească chirie cîte 2 lei pe an, care fac pe lună cîte 2 potronici.

† Adecă noi, egumenii de la sfîntile m(ă)n(ă)stiri a Ierusalimului: Paisiie egumenul de Gălata, Melintie egumenul de Barnovschi, Lontie egumenul de Bîrnova, făcut-am acesta zăpis al nostru la mîna lui Gligorașco cizmariul, ficiorul lui Ilie cizmariul, precum să s(e) știe că i-am dat un loc de dughean(ă) lîngă dugheana lui cari i-am dat mai înainte de-u făcut în Cizmărie, cari loc iaste a svintii mănăstiri a Gălății, ca să-ș(i) facă dugheni cu cheltuiala lui; cari fiind acestu loc pustii de atîta samă de vreme și neavîndu m(ă)n(ă)stire nici un folos, l-am dat, cu tocmal(ă), lui Gligorașco cizmariul într-acesta chip: ca să-și facă el dughean(ă) cu cheltuiala lui și să-i fie lemnul dughenii moșie în veci și lui și ficiorilor lui, iar el să aibă a da chirie de an cîte doi lei

318

de loc, care fac pe lună cîte doi potronici, și el, și ficiorii lui, pe urmă tot pre această tocmală, pentru căci iaste loc puțin.

Așijderile, de s-ar întîmpla cîndva să scoată Gligorașco acea dugheană vînzătoare sau măcar și ficiorii lui și neavînd noi să le întoarcem cheltuiala, volnici să fie, fieștecui cine s-ar găs(i) să cumpere, să o vîndză în cît are pute; și acel cumpărător încă să aibă a da chirie de loc iară pre această tocmal(ă), cîte doi potronici buni de lun(ă), precum mai sus scriem. Și nemé dintru atîta mai multu să nu-i scoașă din tocmala aceasta precum am legat și-am așezat noi egumenii cu Gligorașco cizmariul, nici noi, nici alți egumeni cine are fi pe urma noastră.

Și pentru credința, ne-am iscălit ca să s(e) creadză.

Și eu, Neculai Cerchez deiacul de cămar(ă), am scris zapisul, să s(e) știe.

У Мѣ, А(ѣ)Т(о) ХЗЗІ ДЕК(ЕМВРІЕ) А Д(Л)Н(Н).

† Και καθυγομενος τον Γαλατα, Παισος αρχιμανδριτης <m.p.>;
† Μελετια...¹ <m.p.>².

<Pe verso-ul filei a doua, rezumatul grecesc din a doua jumătate a sec. XVIII al actului>.

Arh. St. București, M-reă Galata, XIV/56. Orig., hîrtie difolio (31 x 31,5 cm.), filigran, cerneală neagră.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 177, nr. 687 (rez. dezv. cu văleatul: 7216).

¹ Neclar.

² † Și catigumenul de la Galata, Paisos arhimandrit <m.p.>; † Meletic... <m.p.>.

355

1708 (7117) decembrie 9

Costandin fost mare postelnic și soția sa, Anghelușa, vînd lui Sandul panțîrul un loc de pe Podul Vechi din Iași, cu 50 de lei băuți.

Copie.

† Adică eu, Costandin sîn Alde, ce am fost postelnic mare, și cu giupîneasa Anghelușa scriu și mărturisesc cu acest adevărat zapis al meu, de nime silit, nici asuprit, ci de a mea bunăvoie, am vîndut a mea dreaptă ocină și moșie, locul lui Andrii făclierului ci au fost tătîni-meu, Aldei, cumpărătură, pe Podul Vechi, alături cu alte dugheni. Iar acești dugheni au fost tătîne-meu cumpărătură de la un egumen de la Golîe. Deci acel loc a lui Andrii l-am vîndut Sandului panțîrului, drept cincizeci de lei băuți. Și Sandul mi-au făcut plată deplin(ă) în mînele mele și eu i-am dat aceasta bucată de loc ca să-i fie moșie în veci, lui, și copiilor lui și a toații seminții lui.

Și la făcutul acestui zapis s-au tîmplat mulți oameni buni și mahalagii cari mai gios s-or pune și pecețile, anume: Tanasîie sîn Iordachi ce-au fost vătav de vieri, și Iorga stegar, și Istrati odobași, și Marin, și Cîrste pînzarul, și Dumitrașcu Gătoi, și Ignat Rusul, și Pavăl Rusul.

Și eu, Costandin Alde, pentru credința am și iscălit să fie de mare credință.

Let 7217 <1708> dec(he)mvr(ie) 9,

Tanasă¹ și Iorga stegariu¹; Dumitrașcu Gătoi¹; Istrate odobaș¹; Cîrste pînzariu¹; Ignat Rusul¹; Pavăl Rusul¹.

1818 iunii 20 dni. Poseduit: Vasile Danu <m.p.>.

¹ Se indică de către copist locul amprentei digitale.

356

1709 (7217) ianuarie 2

Costina mărturisește că și-a făcut o casă în timpul lui Costantin Duca voievod „cînd au venit Moisei cu leșii de au prădat Carvasaraua” și s-a înțeles cu egumenul M-rii Barnovschi pentru plata a 2 lei pe un an pentru locul casei.

† Adeacă eu, Costina, scriu cu acest zăpis al miu și limbă de moarte precum am făcut eu, Costina, această cas(ă) cu banii mei, pe cum mă știu toți negușitorii și alți oameni buni, pe cum eu, Costina, am dat banii în mîn(a) lui Trandahir, treidzăci de lei din mu<n>ca soțu-miu, Măteiu, și Trandahir i-au dat în mîna lucrătorilor carei sîntu meșterii de față. Și sîntu și alți oame(ni) buni care au fost de față, anume: Nica brat Mihalco, și Cătană Ștefan, și Ionașco aprodul, și Ionașco meșterul, carel(e) au făcut cas(a). Iar cu părintel(e), egumenul, m-am tocmit cu doi lei numai de an de loc. Iar cas(a) s-au făcut cînd au venit Moiseiu cu leșii de-au prădat Chervăsărie în dzilele lui Costandin sîn Duca vod(ă).

Iar înțelegîndu eu, Costina, precum c-au făcut Todor niște zăpise făr(ă) știre mea, dece acel(e) zăpis(e) să nu s(ă) bage în sam(ă) nici un zăpis, că aceasta s-au făcut cu tuată cheltuial(a) mea din munca soțu-meu Mateiu. Iar de vor ieși acel(e) zăpise la vreun giudeț, să nu s(e) bage în sam(ă), să s(e) strice acele zăpis(e), că sîntu rel(e), făr(ă) știre mea făcute. Așa mărturisescu eu, Costina, cu limbă de moarte și cu sufletul miu, să s(e) știe, denainte a oamen(i) buni și duhutnicului¹ miu, popa Toma. Și eu, vurnicul Mihăil, dvornicul de poartă Măcrescul, s-au tîmplat și, pentru credința, mi-am pus și degetul.

ГЕН(аріе) в Д(а)НЪ, АѢТ(о) хѣтѣі.

Eu, Costina².

Trandafir²; eu, popa Toma ot g(os)p(o)jda <m.p.>; Mihail vornicul m-am tîmplat³; Ștefan Cătan(ă)²; Mihalco²; Ionașco aprod²; Ionașco meșterul².

<Pe verso, scurt rezumat grecesc din sec. XVIII al actului și data>: 7217 <1709> ghenar(ie) 2. No. 4.

Arh. St. București, M-rea Barnovschi, V/20. Orig., hîrtie (32×21,5 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri, un sigiliu inelar octogonal în furn cu legenda chirilică orizontală: „M(i)h(a)il v(ornic) <de> P(oartă)” și șase amprente digitale.

EDIȚII: Ghibănescu, *Arh. Statului București și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 294 (rez.); *Catalog D.A.C.*, V, p. 222, nr. 836 (rez.).

¹ Așa în orig.

² Amprentă digitală.

³ Sigiliu inelar.

357

1709 (7217) ianuarie 10, Iași

Mărturia preotului Ștefan de la biserica Sf. Nicolae de Sus din Iași.

Iași, 10 ianuar 7217 <1709>.

Mărturie de la «preutul Ștefan din târgu din Iaș, de la S(ven)ti Niculai de Sus».

320

Numе: «Mărica Zupceas(a)¹ de Dîjeni», «ficiorul ei, Mitrian».

Scrie «preutul Ion de Iaș de la Blagoveștenii».

După Iorga, *St. și doc.*, XI, p. 55, nr. 43. Menț.

¹ Parantezele lui N. Iorga.

358

1709 (7217) februarie 11, Iași

Mihai Racoviță voievod împuternicește pe Darie Donici serdar să țină satul Goești, ținutul Cîrligătura, și casele din Iași ale socrului său Mavrodi vistiernic.

† Иѡ Миѡан Рѣковицѣ(ѣ) воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)дарѣ
Земле Мѡлдавскѡи. Dat-am cartea domnii mele credincios boiarinului nostru
dumisale lui Darie Donici sărdariul să fie volnic cu cartea domnii mele a ținea și a opri
satul Goeștii de la Cîrligătura și casăli din Iaș(i), a vistiernicului Mavrodin, socrul
dumisale, pentru nește odoară a dumisale, careli au fostu la mîna dumisale
vistiernicului Mavrodin și le-au pus zălog și s-au prăpădit odoarăle.

Deci să aibă a ținé dumnealui sărdariul acel sat Goeștii și casăli din Iaș(i) și a le
stăpîni, iară nime din datornicii vistiernicului să nu aibă a să amesteca nici la sat la
Goești, nice la casăle din Iaș(i), căce și odoarăle i s-au prăpădit.

Și fiindu și ginere nu încap alții înaintea dumisale și nime să nu stea împotriva
cărții domnii mele.

У Ис, л(ѣ)т(о) хѣсѣі фев(р)аріе аѣ.

Иѡ Миѡан Рѣковицѣ(ѣ) воевод(а) <т.р.>.

Arh. St. București, A.N., CCV/12. Orig., hîrtie difolio (31,3×21,6 cm.), filigran, cerneală cafenie,
sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, slab imprimat.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 226, nr. 847 (rez. dezv.).

359

1709 (7217) februarie 28, Iași

Mihai Racoviță voievod judecă pricina dintre Gheorghe fost cămăraș de lumini și soacra
sa, Paraschiva, soția lui Nacu fost logofăt de vistierie, pentru casele de pe Ulița Mare din Iași.

† Иѡ Миѡан Раковицѣ воевода, Б(о)жин м(и)лості(ю), г(о)сп(о)д(а)рѣ
Земле Мѡлдавскѡи. Adeacă s-au pîrît de față înaintea domniei mele și înaintea a
tot Svatul domniei mele Ghiorghie biv căm(ă)raș de lumini cu soacră-sa Paraschiva
log(o)feteasa Nacului biv log(o)fet de vistierie, pentru niște cas(e) de aicea, de în Iași,
care cas(e) sintu pe Ulița Mare, și peste uliță, împotriva Bisăricii Ungurești și mai gios
de casele boiarinului nostru Lupul vistiernic, dzicîndu Ghiorghie căm(ă)rașul cum că
i-au fostu giuruit soacră-sa Năculeasă log(o)feteasa acele cas(e) cîndu au logoditu fata
ei, pe Tudosca, cu Gheorghie căm(ă)rașul, ca să ia Ghiorghie fata.

De care scoas(e) căm(ă)rașul și un zapis făcut de log(o)feteas(a) Nacului cum că
i-ar fi dat acele cas(e), de d(i)nainte a mulți boiari și oameni buni, anume: Lupul
vistiernic, și Andronic biv vtori vis(tiernic) și a lui Ștefan biv log(o)făt de vistierie, și
altor oameni.

Iar nu-i scrie zapisul log(o)fetêsii Năculeas(a) cum să fie dat(e) casăle, la
logodnă, ca să-i ia Gheorghie fata, de care nic(i) log(o)feteasa Năculeas(a), de acel

zapis n-au tăgăduit, ce așa au datu sam(ă): cum acele cas(e), cu loc cu tot, le-au fostu dat adevărat, iară nu la logodna fetei sale, ce după logodnă; și după ce ș-au măritat fata, pentru căci avîndu nedejde ca aceea pe genere-său, Ghiorghie căm(ă)rașul, cum că o a ținea-o în viața ei și o a griji și după moartea ei iarăș(i), iar pe urmă vădzindu că n-are nici o griji<re> de ginere-său Gheorghie, s-au socotit că nu va avea acea parte carea au nedejduit, cum nici au grijit-o, nici au sprijinit-o, ce încă și cu alte supărări au supărat-o.

Deci domnia mea, luîndu-le sama, vădzum că Ghiorghie căm(ă)rașul n-are așădzătură cu vreo scrisoare ca acēea de tocmală și de așădzare care să fac la tocmala logodnii, ce numai cu acel zapis va să ia casăle. Și în zapis încă nu fură iscălt(i) nici unii de carii s-au scris marturi. Iară ficionii Năculés(ei) scosără diata ce le-au făcut-o maica lor Năculeas(a) mai pre urmă, carea scrie să nu s(e) ție în sam(ă) acel zapis, ce să fie casăle a ei și a fiilor ei, a căruia o a griji în viața ei și după moarte. Însă de s(e) vor învoi ei să o grijască cu toții, a tuturoră să le fie casăli. Iar de nu s-or putea învoi, să fie numai a cui a griji-o. Deci pentru aceea, apucîndu-s(e) Ghiorghie căm(ă)rașul să ia casăli și scoțîndu și din oamenii lui marturi: pe Nanie ușăriul, și pe giupîneasa lui și pre alți greci de ai lui pe carii nici pe unii nu-i putum crede piste diata log(o)fetésii Năculeas(ei), pentru căci fiindu-i Nanie văr primari și mărturisēste în partea lui Ghiorghie căm(ă)rașul, dzicîndu cum că la logodnă i-au dat casăle; de care dîndu-i domniia mea în sama preaosvințitului părintelui nostru, svinții sali Ghedeon mitropolitul, și a cinstitu și credincios boiarinului nostru dum(nea)lui Antiohie Jorea marile log(o)fātu și neputîndu-s(e) crede de acei marturi ce au scos Ghiorghie căm(ă)rașul, aflatu-le-au giudecata să priimas[s]că Năculeas(a) logofeteas(a) carte de blăstăm asupra ei cum n-au datu casăle acēlea la logodnă cu tocmală ca aceea pentru să-i ia Ghiorghie fata, ce după ce s-au tocmît și s-au însurat. Și așa au priimit carte de blăstăm asupra ei.

Deci, de iznoav(ă) mai viîndu ei cu toții la Divanul domnii mēle, luatu-le-am sama de iznoav(ă) și n(u) le-am aflatu tocmēlele logodnii după obicēiul și legătura sv(i)ntii pravile, ce nu cu acel zapis carile arătă Ghiorghie în carēle nici marturii nu s-au iscălitu, deci și pe boiarinul nostru Andronicu vist(iernic) încă l-am întreat, care și el ne-au mărturisitu că după logodnă i-au dat, iar nu cu tocmala logodnii.

Deci domniia mea, vădzindu acēle mărturii cum că nu-s de credință, nici acel zapis carele arată Gheorghie căm(ă)raș, socotit-am dar domniia mea împreună cu sfinția sa părintele mitropolitul și cu tot Sfatul nostru cum că părintele iaste volnic cu al său a da fiilor săi și a lua și am dat rămas pe Gheorghie căm(ă)rașul să nu mai aibă treab(ă) cu acele cas(e), ce să-i fie casăle a log(o)fetésii Năculeas(ei) și cărui ficior va vrea să le dea aceluia să fie. Iar pentru alte moșii ce are avea sau țigani, să-și înpartă cu toți frații pe dreptate, cum va lua parte unul așea să ia și altul. Și această pîră să nu s(e) mai pîrască nici odîînoar(ă) peste cartea domnii mēle. Într-altu chip să nu fie.

Aceasta scriem.

У Ис, в(ъ) лет(о) хѣцѣі фев(р)варіе кн д(н)нж.

Антѣиухіе Жора вел луг(о)ф(е)т.

Arh. St. București, Colecția Doc. moldovenești, I/32. Orig., hîrtie difolio (37×25,8 cm.), filigran, cerneală neagră, puțin rupt la îndoituri, sigiliu domnesc mijlociu din anul 1703, timbrat, deteriorat.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 226–227, nr. 849 (rez. dezvolt.).

Dumitrașco Drăgulescul fost comis vinde lui Ioan Sturza mare paharnic două locuri de casă în Iași.

Adecă eu, Dimitrașco Dregușescul ci am fost comis, scriu cu acest adevărat zapis al meu, de nimeni silit, nici asuprit, ci de a mea voie bună, am vîndut dumi(sale) Ioan Sturza paharnicului celui mari două locuri de casă în tîrg în Ieș(i), care locuri sînt cumpărați de părintii meu, de Prodan Drăgușăscul ce-au fost șătr(ar) mari.

Și aceli locuri de casă ci le-au cumpărat tată-meu de la Alecsandra fata Udrei a lui Tudosîie și cu fiica sa, cu Măriia, și alt loc de casă iar au cumpărat tată-meu de la Urîta ci au ținut-o Grigorie Butuc. Aceli două locuri de casă le-am vîndut dum(i)s(ale) c(a)rile mai sus scrise să hie moșie dum(i)s(ale) și giupînesăi și cuconilor dum(i)s(ale), în veci.

Și mi-au plătit dum(nea)lui deplin precum ne-au fost negoțul. Și pentru mai mare credință, ne-am și iscălit, ca să știe.

У Мѣ, в(ъ) л(ѣ)т(о) х³с³ѣі мѣс(ѣ)ца март(іе) сѣ.

Dimitrașco Drăgușăscul.

Și al triile loc de casă mai gios de a Urîtii, încă i-am dat. Dimitrașco.

Divanul Apelații a Țării de Sus.

Copia aceasta, posleduindu-să cu or(i)ghenalul ci să găsești la dumnealui boieriul log(o)f(ă)t Dimitrii Sturza, s-au găsit întocmai. De aceea, să adeverești cu iscăliturile majorității și pecete Divanului, după cerire dum(i)s(ale) boieriul vor(ni)c Costachi Sturza prin înscris sub No.

Scarlat post(elnic) <m.p.>; Aga Cantacuzino <m.p.>; ...¹;

Dirictorul Stamati <m.p.>.

Secția 3, No. 4652; 1840 săpt(em)vr(ie) 11.

Posleduit: Șer(ban) Scorpan.

Arh. St. București, Ms. nr. 1364, f. 221 (53). Copie.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 238, nr. 854 (rez.).

¹ Indescifrabil.

Ghedeon mitropolitul Sucevei îl împuternicește pe Grigore egumenul M-rii Dealu Mare din Codrul Iașilor să ceară ajutor de la boieri, negustori și cler pentru refacerea averii acestei mănăstiri.

Ghedeon, cu mila lui Dumnez(e)u, mitropolit(ul) Sucevei și a toată Țara Moldovei și exarh Planini.

† Cari pretutinderea și în toate părțil(e) vă aflați lăcuior(i) blagocestivi și pravoslavnici creștini, sfințiiile voastre presfințit(e) și de Dumn(e)dzău iubitori arhieriei, precuvioși egumeni, întru tot cucernici preuți, precinstiți(i) bl(a)gorodnici boieri mari și mici, cinstiți și aleși negușitori și alalți toți(i) depreună blagosloviți(i) pravoslavnici creștini, iubiți fii sufletești umirenii noastre, dar m(i)lă, pace și întărire să aveți de la

m(i)l(os)tivul Dumn(e)dzăul nostru I(su)s Hr(isto)s, iar de la smerenia no(a)stră
arhierească rug(ă) și bl(a)goslove și iertăciun(e).

În știință facem dumilorvoastre tuturor plavoslavnicilor creștini pentru o sf(î)ntă m(ă)n(ă)st(i)re ce s(e) află aproape de târgul Iașilor, anume Dealul Mare, a cărie hramul este Naștere Presfintii de Dumn(e)dzău Născăto(a)rii a Maicii Precistei, care este zidit(ă) din temelie de răpăosatul Ioani vel postelnic Hadînbul și cît i-a fost putere o au îndzăstrat cu de tot felul cu ce au trebuit, cumu-i pe dinlăntu, cu odoară și cu veșminte, așe și din afară, cu venituri(i), moșii și bucate, și o au închinat la Sfîntul Ierusalim să-i fie de agiutor și de milă la Sf(î)ntul Mormînt a Domnului nostru I(su)s H(risto)s pe cum sînt și alte sfînte m(ă)n(ă)stiri închinat acolo, iar acmu să află acea sf(î)ntă m(ă)n(ă)stire de tot și lipsit(ă) și mai de tot pustie și mai vîrtos pentru nevoile și greutățile ce s-au tîmplat pre această sărac(ă) de țară din zavistie diavolului.

Deci, vădzind că s-au pustiit, ales-am pré sfinție sa, pre Grigorié egumenul, ca s(ă) po(a)rte de grij(ă), fiind drept frate și slugă Sfîntului Mormînt; deci pentru aceasta poftim libovul dumilorvo(a)stre tuturor, și a mari și a mici, a bătrîni și a tîner(i), bărbat și femeie și a toat(ă) vîrsta pravoslavnicilor creștini și ai noștri iubiți fii suflețești, la cine va năzui pentru m(i)l(o)stenie, ori Grigorie egumenul au pe cine din frați ar trimite, iar dumneavo(a)stră cu dragoste să-l primiț(i), ca cum ar hi trimis de la Domnul H(risto)s, și cine cu ce să va îndura să-l miluiți: ori cu bani de sărîndari, ori cu vie, ori cu stupi or(i) cu alt [alt]ce va avea din prilejul lui, să întăriți acea sf(î)ntă m(ă)n(ă)st(i)re, că doar din mila și agiutorii dumilorvo(a)stre s-ar ține și s-ar chivernisi să nu s(ă) pustiască, ce să fie pomana dumilorvo(a)stre să fie de agiutor și la Sfîntul Ier(u)s(a)lim; și cinstite numerele [nu] dumilorvo(a)stre să s(e) scrie la sfîntul pomelnic și la Sfîntul Ier(u)s(a)lim ca să chemați ctitori noi sfintii m(ă)n(ă)stiri; și pentru mila ce veți întări sf(î)nta m(ă)n(ă)st(i)re veți lua de la Domnul H(r)st(os) însutit, precum adeverează însuși singur la Sf(î)nta Ev(an)g(he)lie, zicînd: „fericiți cei m(i)l(o)st(i)vi, că veți fi mil(u)ți“, a căruia dar și m(i)lă cea nespus(ă) să fie cu toț(i) cu voi. Amin.

8 Ис, в(ъ) л(ѣ)т(о) ѳ3с3ї, м(ѣ)с(ѣ)ца маи, ѿ д(ь)ни.

† Гедеон митрополит Сучавскій <м.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de aceeași mână>: Carte de milosten(ie) de <la>¹ Ghidion mitropolit(ul) pentru măn(ă)stir(ea) Delul Mar(e), ce-i în Codrul Ieșilor.

<De altă mînă>: Răsuflăte.

Arh. St. București, M-rea Galata, V/5. Orig., hîrtie difolio (31×21,3 cm.), filigran, cerneală neagră.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 229, nr. 859 (rez. și descr. arheografică).

¹ Omis.

Costantin Zbiera mare logofăt și Savin uricar fac cunoscut domnului că au hotărnicit moșia Gaureni a M-rii Socola.

† M(i)l(o)stive și luminate doamne, să fii măriia ta săn(ă)tos!

† Fac știre mării tale că viniră călugărițal(e) de la mănăstire de la Socola cu luminată cartea mării tal(e) ca să mergem la sat la Găurēni ce sīntu la ocolul tīrgului

lașilor, să alégem și să stîlpim de cătră alte hotară. Ce noi, pe porunca mării tale, am mârșu și am strînsu oameni buni megieși.

Și am mârșu întîi în capul hotarului din gios despre răsărit, unde să împreună cu hotarul Iezărenilor, de la un stîlpu ce să hotărăște cu Făureștii, și de acolo dreptu în sus spre miadzănoapte peste podiș și peste Drumul cel Mare ce merge pe la Scăuiéle și dreptu peste pădurea Făureștilor pe piscul cel înaltu pe deasupra Făureștilor, despre apus, la un stîlpu în capul viilor de la deal, unde au fostu un loc de prisacă a lui Enachi postélnicului; și de acolo la vale peste șesul Bahluiului și peste Bahluiu pînă deasupra fîntîinii lui Berbéce, iară într-un stîlpu ce iaste între Găurénii și între Făurești, și la deal peste podiș și în muchea dealului deasupra budăiului lui Toilă, iară într-un stîlpu; și de acolo pe muchea dealului tot spre miadzănoapte și la deal într-o moviliț(ă), la un stîlpu deasupra rîpilor Gonții; și de acolo spre apus la capul hotarului, la o movilă într-un stîlpu, unde lovêște în coastele hotarului Grămăticului, și tot spre apus alătura cu hotarul Grămăticului și la vale pînă în Valea Tăuteștilor, în matcă, la un stîlpu vechiu, și s-au făcut și o moviliță lîngă stîlpu, și matca Văii Tăuteștilor în gios spre Bahlui și pe din sus de fîntîna Lupului vistiérnicului să abate hotarul pe costișea de către apus prin vîrtoape și la vale peste Drumul cel Mare la un stîlpu deasupra fîntîinii Tomei și dreptu peste șesul și peste apa Bahluiului și la deal în capul piscului înaltu ce éste între Găureni și între Uricani și pe muchea dealului și peste curmătură și în gios peste pădure, pe un drum, și la Groapa lui Calotă s-au pus stîlpu, și tot în gios peste Drumul cel Mare, tot alătura cu hotarul Uricanilor pe un drum vechiu, la o moviliță din vale de Drumul cel Mare, și tot în gios pe drum pînă-n muchea dealului la un stîlpu deasupra ulmilor Petrii, în capul hotarului din gios, unde se împreună cu hotarul Iezărenilor, și pe la capul hotarului Găurénilor și pe la capul hotarului Iezărenilor pîn(ă) iar la stîlpu ce s-au început întîi ce éste între Găurénii și între Făurești. Și așé s-au încheiat tot hotarul împregiur.

Și la aceasta hotărîtură au fostu mulți oameni buni, cari mai gios și-au pus degetele.

Și eu, pentru credința, am iscălit, să s(e) știe.

У Мѣ, а(ѣ)т(о) хъцѣи маи А.

Robul mării tal(i), Costantin Zbier(a) vt(orîi) log(ofăt).

† Robul mării tal(e), Savin uricar(a) iscal <m.p.>.

Ion s(î)nă pop(a) ot Socola <m.p.>; Ilie ot Iez(ă)reni <m.p.>; Bogonos¹; Gavril¹; Tănas(e) ot Socola¹; Ion Belibou¹;

<Pe verso-ul filei a doua, scrisă de altă mînă, din aceeași vreme>: Hotarnica lui Severin (*sic*) uricariul pe moșia Iezerenii Ț Găurenii. 7216 (*sic*) mai 4; <adăugat în sec. XIX>; și Zbere Costantin.

Arh. St. București, M-rea Socola, IV/11. Orig., hîrtie difolio (30,7×21,1 cm.), filigran, cerneală neagră, patru amprente digitale.

Ibidem, IV/24, nr. 4 (menț.).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.* V, p. 229, nr. 860 (rez. după orig.).

Matei ungur, soția sa, Catrina, și fiii lor vînd lui Martin ungur o vie cu pomét în Dealul Buciumilor, cu 24 de lei.

Gios, la Ulița Rusască, și unde este mesărnița, zicînd Vînav stol(nic) și Dabiji cu rudéle lor pe cum acea pivniță și acéli dughéne sintu făcute pe moșia lor, pe locul cêl de cas(ă) a strămoșului lor Alexii postelnicul, cu maré împrésurare despre călugări, arătîndu-ne și un ispisoc de la Moisei Movila vod(ă) din vâléat 7142, scriind într-acél ispisoc pecum s-au pîrît Silion de Totoești și giupînéasa lui, Anița, fata Alexii postelnicul cu călugării de la Barnovschi și i-au rămas pe călugări pentru acél loc de casă, caré apoi dzisăr(ă) că s-au tîmplat după acéa pîră de atuncea de le-au perit acél ispisoc cu alte dresé din mîna părinților lor la dzilele lui Ghiorghei Ștefan vod(ă). Și neavînd cu cé răspundé, să fie împrésurat călugării de iznoav(ă) acél loc de cas(ă) carili s-au pomenit mai sus la ispisoc.

Iar rugătorii noștri călugări de la Barnovschi așea au dat samă înainte(a) noastră: cum că ei nu știu de acea povésté de atuncea, nici știu de acea pîră, nici pentru caré loc de cas(ă) s-ar hi pîrît sau caré loc a hi fostu Alexii post(elnicul); făr(ă) cît, undé iaste această pivnița și dughénile cu loc cu tot de carile să leag(ă) ei iaste moșié dreaptă a sfintei mănăstiri, ca și altă pivniță și dughéne ce mai sintu pin pregiurul mănăstirii. Și sintu vreo 50–60 de ani de cînd stăpînéște tot m(ă)n(ă)st(i)rea acéli moșii. Și nici nu s-au legat de dînsăle, iar drésele lor ce-au avut să le fie perit cînd prada tătarilor.

Deci domnia mea, vădzindu o pîrî véche ca aceasta, de 75 de ani, de cîndu s-au pîrît la Moise vod(ă), și măcar c-au fostu perit și ispisocul, n-am putut créde pe Toadér Vînav stol(nicul) cu rudéle lui, pecum pîrăscu ei, căci de-au și perit drésăle din mîna moșilor și a părinților lor, Iașii n-au fostu pustii niciodată, și după Moiseiu vod(ă) a domnit Vasilie vod(ă) 20 de ani. Și cum de n-au stăpînit acél loc moșii sau părinții lor, niciodat(ă) de atuncea și pîn(ă) acmu, pe cum nici ei n-au tăgăduit, ce-au mărturisit dreptu că n-au stăpînit, nici au gâlcevit pe călugări.

Deci domnie mea, nici cu atîta n-am lăsat, ce am trimis pre credincios boiarinul nostru, pe dumnealui Dumitrașco Cuza biv vel spătar, la mahala, ca să întrebe de oameni bătrîni, cini pe cum vor ști cu sufletile lor să mărturisască. Și s-au aflat oameni bătrîni cîte de 80 de ani și toți au dat sam(ă) că unii au apucat din dzilele lui Vasilie vod(ă), alții de la Ghiorghe Ștefan vod(ă), alții de la Ghica vod(ă) și de la Dabiji vod(ă), și de la Iliaș vod(ă) și pîn(ă) acmu la zilele noastre, și tot călugării de la Barnovschi vod(ă) au stăpînit acél(e) moșii, pivnițe și dughenile cu loc cu tot. Și au arsu și tîrgul de cîteva ori într-acéle vrémi. Și s-au făcut acéle dughéni și pivniți și tot au stăpînit călugării cu loc cu tot, iar alții nici n-au stăpînit, nici au gîlcévit pe călugări niciodat(ă).

Deci, dovedindu-s(e) într-acesta chip, am dat domnia mea rămas pe Vînav stol(nicul) și pe Dabiji și pe toată seminție lor din toat(ă) légea a țărîi, căci și la sfînta pravila scrie: cin(e) va ținea o moșie 30 de ani și de nu-l va gîlcévi nimé într-acei ani decia să ție neapărat. Pentru acéa li s-au luat și ispisocul din mîna lor, iar călugării de Barnovschii să aibă a-și stăpîni pivnița și dughénili cu loc cu tot pe cum au stăpînit și pîn(ă) acmu, și să le fie și de la domnia méa dreaptă ocină și moșié și uric di-ntăritură, cu tot venitul, stătător în véci. Și de aceasta pîră să nu s(e) mai pîrască în véci.

У Ис, лѣт(о) хѣсѣи маи кѣ, фтораг(о) г(о)сп(о)дства.

Иъ Михан Рѣквинц(ъ) воевода <м.р.>.

† Пѣинте ѱрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII: rezumatul grecesc al actului și>:
7217 <1709> mai 25. Tîrgul de Gios, la Ulița Rusască. No. 9.

Arh. St. București, M-rea Barnovschi, V/21. Orig., hîrtie difolio (43,7×30,3 cm.), filigran, cerneală neagră (invocația simbolică și intitulăția, în cerneală roșie, iar semnătura voievodului, aurită), sigiliu domnesc inelar în cerneală roșie, neclar.

Idem, Ms. nr. 645, f. 12 r. (copie în Condica M-rii Barnovschi, scrisă de Costandin Polimaz, fiul protopopului Ioniță din Bacău, în 1796 dec. 12).

EDIȚII: Ghibănescu, *Arh. St. București și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 294 (rez.); *Catalog D.A.C.*, V, p. 230, nr. 862 (rez. dezvoltat).

365

1709 (7217) mai 30

Pavăl și soția sa, Irina, vînd preotului Alexandru de la biserica Banului și soției sale Ana o casă cu loc pe Ulița Sîrbească.

7217 <1709> mai 30.

Un zapis di la Pavăl, ginirili Robului, și femeii lui, Irina, cumu au vîndutu preutului Alecsandru de la biserica Banului și preutesfii sale, Anii, o casă cu totu locul casăi, ce esti pi Ulița Sîrbească, alături cu zaplajii bisericii Banului și între casa lui Savin și a lui Gherman, cari locu îi esti di la socru-său, Robul.

După M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, An I, fasc. II (1922), p. 284, nr. CXXXII. Rez. într-un perilipsis de acte pe locurile de case de lîngă biserica Banu.

366

1709 (7217) mai 30, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește lui Chiriac Butuc un loc de casă pe Ulița Mare în urma unei judecăți.

† Їѡ МИХАН РЪК(О)ВНИЦЪ) ВОЕВОДА, Б(О)ЖІ(Е)У МИА(О)СТ(І)Ю, Г(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Facem și(i)re cu această carte a domnii mele precum să s(e) știe c-au vinit înaintea domnii mele Chiriac Butuc de-u jeluît dzicînd precum avînd Chiriac un loc de cas(ă) pre Ulița Mare, la Puhărni, care acel loc de cas(ă) au fostu a Petrii vamășul, și Chiriac scoțînd acestu loc la vîndzare s-au aflat Ifrimoaie cumpărătoare; și s-au tocmît dreptu 8 lei și i-au făcut și zapis la mîna îi Ifrimoaie¹. Și au ținut zapisul 2 săptămîni și banii tot nu i-au mai dat. Iară pe urmă s-au lepădat Ifrimoaie de acest loc dzicînd pe cum nu-i trebuie nici-l va cumpăra. Și i-au lepădat Ifrimoaie și zapisul acel de cumpărătur(ă) ce au fost cumpărat de la Chiriac.

Deci Chiriac, vădzînd că s-au lăsat de loc Ifrimoaie și i-au lepădat și zapisul, l-au vîndut lui Dumitrașco tălpălariul și fămei lui.

Iar cînd au fostu la anul, s-au sculat Ifrimoaie și au mărșu de i-au lepădat șapte lei lui Dumitrașco în cas(ă) și au vîndut locul casii altor(a), în 12 lei, popei lui Ion...² de la Rojdestvo de-u făcut negustorie.

Deci domnia me dimpreună cu tot Svatul nostru așe am socotit și am giudecat: din vreme c-au fostu cumpărat Ifrimoaie acel loc de cas(ă) întfi și pe urmă s-au lepădat, dupe cum ne-au arătat Chiriac și zapisul cel de vîndzare, și Chiriac, vădzîndu că s-au lepădat Ifrimoaie, l-au vîndut lui Dumitrașco tălpălariul, am dat domnia me rămas pe Ifrimoaie ca să n-aibă trebă cu acel loc, nici cu Chiriac, și Dumitrașco tălpălariul să-și

ție locul cu bună pace dispre Ifrimoaie, și popa să-și ia banii de la Ifrimoaie, căci au cumpărat. Și aceasta pîr(ă) să nu s(e) mai pîrască peste carte(a) domnii mele.

V Иѣ, л(ѣ)т(о) х҃зѣи маи ѿ.

ѿнтѣу х҃іе Жор(а) в(е)л лѡт(о)ф(е)т въ диванѣа г(о)сп(о)д(и)нѣ³.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLXVII/45. Orig., hîrtie difolio (31×21,5 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu domnesc mijlociu (4,5 cm.), avînd în mijloc un scut heraldic, care are în cîmp capul de bour și steaua între coarne, deasupra scutului o coroană închisă cu lambrechini, cu anul dispus de o parte și de alta a coroanei: <17>03, iar în exergă, între două cercuri perlate, legenda: Иѡ Мнѣан Раковнѣу в(е)вѡд(а), Бѡж(іею) мн(о)стѣю, г(о)сп(о)д(и)нѣ Зе(мн)и Молдавскон († Io Mihail Racoviță voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

² Loc liber în orig.

³ Actul este scris de Neculai Cerchez diac de cămară.

367

1709 (7217) iunie 14, Iași

Sandul Sturdzea vătav de aprozi mărturisește pentru niște dugheni puse zălog la Hagi Alî turcul de Agafița, soția lui Gavril.

† Sandul Stordze vătavul de aprodzi. Facem șt(i)re cu scrisoare noastră și dată la mîna lui Hagi Alî turcul pentru niște dughene ce-au pus zălog la dumnelui Agafița fimeia lui Gavril ce-au fostu vătav de vier(i) pentru treidzăci de lei ce i-au fostu dator, care dughene sintu la Măji; acele dughene le-u pus zălog cu dzi într-u lună de dzile. De nu-i vor da banii la dzi, să fie volnic a vinde dughenele. Și trecîndu dzua au dat Hagi Alî zapisul la mîna noastră și s-au răsedit zapisul.

Pentru aceea, i-am făcut această scrisoare de la mîna noastră, să s(e) știe.

Ѹ Иѣ, л(ѣ)т(о) х҃зѣи юн(іе) дѿ.

ѿз, Стѣрѣѣ вѣт(ав) за апрози <m.p.>.

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: † Carte pentru dughénile de Păscării di la Iași(i) ot Hagioaia.

Arh. St. Iași, Documente, CII/21. Orig., hîrtie (31,2×20,9 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri.

368

1709 (7217) iunie 28, Iași

Mihai Racoviță voievod judecă pricina dintre Vărvara, soția lui Apostol, și cumnatul ei, Ilie cizmar, pentru o casă din Iași.

† Иѡ Мнѣан Раковнѣи воевода, Б(о)ж(іею) м(и)л(о)стѣю, г(о)сп(о)д(и)нѣ Зе(мн)и Молдавскон. Adece s-au pîrît de față înaintea domniei mele Vărvara, fêmeia Apostolului, fecior lui Ionașco Schiopului cizmar, cu cumnată-său Ilie cizmarul pentru o dughean(ă) de cizmărie de aicea, din Iași, dzicînd Vărvara cum acea dughean(ă) o are făcută cu bărbatul ei, cu Apostul, lîngă peretéli socru-său, lui Ionașco; și locul le-au fost dat de socru-său, care loc au fost socru-său cumpărătură.

Iar Ilii, cumnată-său, așea au dat sam(ă): pe cum Apostul, fratele lui, i-au fost frate numai de pé tată, făcut cu altă femeie ce-au avut mai pe urmă. Și acél loc de

cas(ă) n-au fost cumpărat pe banii tătîne-său lui Ionașco, că avînd îmă-sa, fémîia lui Ionașco cea dintîi, alt loc de casă, l-au vîndut altora; și pe banii locului acestuia au cumpărat acesta loc unde-s făcute acéste cas(ă).

Și așa dedită sam(ă) vornicii de poartă pe cum au mai avut ei pîr(ă) și altădată, mai înainte, Ilii și cu maștehă-sa, îma Apostolului; și i-au trimăs pe dînșii să întrebe la uliță și așa să hié dat sam(ă) uliceni: pe cum să hie cumpărat Ionașco acestu loc acéstor cas(e) pe banii ce-au [ce-au] luat de pre cealaltu loc de cas(ă) ce-au fost a îmei lui Ilii.

Deci domniia mea așea am giudecat: de vreme că acei trii păreți de dughean(ă) sînt făcuți de Apostol ș-a femiiei lui, Vărvarii, să de Vărvara loc aiurilea să-și facă Ilie casă, însă trei părți să cheltuiască Ilie, iar o parte să cheltuiască Vărvara, și s(ă) lipască Ilii acéi trii păreți și să-i acopere și s(ă) facă horn și cuptor, precum au făcut ei în dughean(a) sa sau să-i întoarcă cheltuiala ce-ar socoti omeni buni c-au cheltuit la făcutul aceii dugheni și să-și ție Ilii dugheana; și aceasta pîr(ă) să nu să mai pîrască. Aceasta scriem.

8 Ис, лето 7331 юні кн.

ВЕЛИЦИ БОЛЕРИ ВЪ ДИВАН.

<Mai jos, însemnarea>: Și frații să aibă parte.

<Pe verso-ul filei a doua, cîteva cuvinte armenesti>.

Muzeul de Istorie – Iași, Inv. nr. 10531. Orig., hîrtie difolio (31×21 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc aplicat în cerneală roșie, cu legenda: † Иѡ Мѣхѡи Ракѡвѣцѣ вѡ(е)вѡд(а), Бож(іе)ю мил(о)стію, го(с)пода рѣ Зе(мли) Мѡлдавскѡи († Io Mihai Racoviță voievod, din Mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

369

1709 (7217) iulie 9, Iași

Mihai Racoviță voievod judecă pricina dintre Vărvara, soția lui Apostol cizmar, și Gligorașco, fiul lui Ilie cizmar, pentru o bucată de loc de casă, dînd cîștig de cauză celui de al doilea.

† Иѡ Млѣхѡ Рѣковѣцъ(ъ) воевода, Б(о)жїе(ю) м(и)л(о)стїю, господарѣ
Земли Молдавскон. Adecă s-au pîrît de față înnaintea domnii meli Vărvara, făméia
lui Apostol cizmariul, ficiorul lui Ionașco Șchiopul cizmariul, cu Gligorașco, ficiorul
lui Ilie cizmariul, nepotul lui Ionașco Șchiopul, dzicînd Vărvara cum bărbatul ei,
Apostol, au fostu ficior lui Ionașco Șchiopul și i-au dat tatu-său Ionașco o bucătea de
loc lîngă casa lui de ș-au făcut trii păreți de casă alătura cu casa tătîne-său, lui
Ionașco; ș-au trăit 6 ai pîn(ă) ci i-au murit bărbatul. Acum s-au sculat Ilii, tatul lui
Gligorașco, și cu Gligorașco și au scos-o din casă. Iar Gligorașco așea au dat sam(ă):
cum moașea lui, făméia lui Ionașco Șchiopul, cea dintîiu, înma tătîne-său, lui Ilie, au
avut o casă în Tîrgul Făninii și au vîndut casa aceea ș-au cumpărat un loc în Cizmărie
pe banii moașă-sa; ș-au făcut cas(ă) pe acel loc și dughean(ă) în frunte în fața tîrgului
ș-au mai fostu puțin loc alătura cu casa cea mare din gios; și după ce-au murit
moașă-sa, înma tătîne-său, a lui Ilie, făméia lui Ionașco Șchiopul cea dintîiu, s-au
însurat moșu-său Ionașco ș-au luat altă [fă]făméie, pe Sanda, ș-au făcut pe Apostol,
bărbatul Vărvarii, și i-au dat acea bucătea de loc și au făcut acei trii păreți de casă; iar
locul au fostu a moașă-sa, cumpărat pe banii ei, iar tatî-său n-au avut treaba cu locul, și
la moartea ei au lăsat locul tot ficiorului său, lui Ilie.

330

Și acestu zăpis s-au făcut denainte a mulți boiar(i) și oameni buni.

Și pentru credința, ne-am pus pecete, să s(e) știe.

Ъ Ас, л(ѣ)т(о) хꙗсꙗі ав(гꙋст) кѣ.

Гаврил бив вел пꙗх(арник) искал <т.р.>; Глигоріе Жора бив жит(ничар) искал <т.р.>; Антиохіе Жора вел лог(о)ф(е)т, martur <т.р.>; аз, Бꙗхꙗш лог(о)ф(е)т искал <т.р.>; Гавин бан искал <т.р.>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXV/189. Orig., hîrtie (3,8×21,7 cm.), cerneală neagră.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XXVIII–XXX (1919), p. 250 (rez.).

¹ Loc liber în orig.

373

1709 (7217) august 25, Iași

Savin banul, fiul lui Dumitrașcu paharnic, dăruiește M-rii Barnovschi trei fâlci de vie cu pomet la Vlădiceni.

† Adecă eu, Savin banul, feciorul lui Dumitrașcu păharnicului, scriu și mărturisesc cu acest adevărat zăpis al meu cum eu, de nim(e) silit, nice asuprit, ci dé a mea bunăvoie, am dat danie trii fâlci de vie la Vlădiceni, care vii sintu cumpărate pe ai mei drepti bani. Aceste vii cu pomăt cu tot le-am dat sv(i)ntei m(ă)n(ă)stiri Barnovschii, unde iaste hramul Adormirea Sv(i)ntei Maicii Préciste pentru sufletul părintelui mieu și al mieu ca să aibă a ne pomeni la sv(î)nta biserică în vécinica pomenire și să aibă a-ș(i) face dres domnescu pe această danie a mea.

Și eu, pentru mai mar(e) credința, am iscălit, să s(e) știe; și am pus și pecete.

Ъ Ис, л(ѣ)т(о) хꙗсꙗі ав(гꙋст) кѣ.

Гавин бан искал <т.р.>¹.

Антиохіе Жора вел лог(о)ф(ае)т, martur <т.р.>; Дꙗмитрашко вел хатман, martur <т.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7217 <1709> av(gust) 25. Viile la Vlădiceni. No. 1.

<Scris în prima jumătate a sec. XIX>: 7271/1763 (*sic?*) avg(ust) 25. Zăpisul banului Savin, ficiorul lui Dumitrașcu pah(arnic), prin cari dăruiești măn(ăstirii) Barnovschi trei fâlci vie la Vlădiceni, ce le are cumpără<tură>² cu drepti banii săi.

Arh. St. București, M-reя Bînova, XV/5. Orig., hîrtie difolio (32×21 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu inelar octogonal în aceeași cerneală (prima filă, restaurată).

Idem, Ms. nr. 645, f. 18 r. (copie în *Condica M-rii Barnovschi*, scrisă de Costandin Polimaz logofăt, fiul protopopului Ioniță din Bacău, în 1796 dec. 12.).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 237–238, nr. 888 (rez.).

¹ Sigiliu inelar.

² Omis.

374

1709 (7218) septembrie 1

Mihail Racoviță voievod dăruiește bisericilor de la Sfîntul Mormînt cîte 500 ocă ceară pe an din vama domnească de la Iași.

† Божію м(и)л(о)стію, мы, Ілѣ Млѣхан Раквицѣ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Землѣ Молдавскѣи. Facem ȝt(i)r  cu această carte a domniei mele cui se cad  a ȝti: de vr me ce Sf ntul ȝi de viață dătător Morm ntul Domnului nostru I(su)s H(risto)s iaste maica tuturor sf nt lor bes rici, n-au vrut Dumn(e)dzău cu altu mijloc să facă chivernisală sfîntei bes rici, fără c t cu milostenie pravoslavnicilor creștini, pentru căci ȝi Sfînții Apostoli str ng nd m(i)l(o)steni , ȝi încă de prin multă cet  i ȝi sat , au a  dzat or nduit  milosteni , ca să margă la Sf ntul Sion, carea ȝi Sf ntul Apostol Pavel au numit-o bl(ago)s(lo)veni .

ȝi după ac ea, moșii ȝi strămoșii noștri ȝi toți pravoslavnicii creștini, ȝi mai ales preafericiți ȝi samodr je i  mp ra i, ȝi luminați domni, ȝi cinstiți boi ri cu multă féliuri de daruri ȝi cu xenodohii, adecă: case de primirea streinilor, ȝi cu altă mari milostenii, au cinstit ȝi au slujit ac  stii blagos(lo)vitei mitropolii, carea iaste maica tuturor bes ricilor creștinești, ȝi cu mijlocul ac  stiei milostenii pururea să  mbl ndz scu ac  l  fără credin  neamuri, ȝi să biruiescu vicl sugurile ereticilor ȝi să p z  t  casa Dumn dz ului lui Iacov întreagă, cu toată plinirea ei, cum ȝi p n( ) acmu să află ȝi iaste cunoscută beséreca lui H(risto)s.

Pentru ac ea, dar, ȝi domnia mea bine am voit de la Domnul cu toată os rdie noastră rîvnindu acelor de mai  naint  preafericiți  mp ra i ȝi luminați domni de demult, lu nd agiutor de la Dumn(e)dzău, ȝi cu bl(ago)s(lo)venia a patru a  ( )rii noastre sfînți arhieriei: chir Ghedeon arhiep(i)scop ȝi mitropolitul Suc vei, ȝi chir Pahomie ep(i)scopul ot Roman, ȝi chir Calistru ep(i)scopul ot Radauți ȝi chir Sava ep(i)scopul ot Huși, ȝi cu tot al nostru Sfat, m-am m(i)l(o)stivit ȝi dintru a noastră osebită m(i)l , din cât ne-au fostu putin a, am făcut Sf ntului Mormîntu obic iu ca să dăm pr  an câte cinci sută oca de ceară, ca să fie de treaba sf nt lor bisărici, carile sintu zidite pr  temeliia Svîntului Mormîntu. ȝi aceasta somă de ceară să o dăm din vama noastră domnească din la i.

Iară de nu s-ar tîmpla ceara gata, s  se dea 250 lei bani la m na rugătorului nostru, lui Paisi  arhimandritului, de la sf nta m( )n( )stir  Galata, sau la altul, cin(e) va fi egumen la acea sfîntă m( )n( )stir , ca să cump re pr  acei bani ac  l  500 oca de ceară ȝi să o trimată la Sf ntul Ier(u)s(a)lim, pentru a noastră sp(a)seni  ȝi u urin a de p cat  ȝi pentru sufletul ac  lor de maint  răposați ȝi luminați domni.

Deci, așea am legat ȝi am a  dzat: ca să aibă a să da această milă la Sf ntul Mormînt din an în an, pe cum scriem mai sus, cum în zilele noastră, a eadar ȝi în dzilele altor domni luminați, să nu lipsască această milă Sf ntului Mormîntu.

Dreptu ac ea dar ȝi în urma noastră, pr  carile va m(i)lui Domnul D(u)mn(e)dzău cu domnia  ( )r i noastră a Moldovei, poftim cu glas de rugă, ca să nu surpe aceasta a noastră m(i)l  ȝi întăritură ce-am făcut Sf ntului Ier(u)s(a)lim, ce mai vîrtos ca să aibă a da, ȝi a milui, ȝi a întări, ca s( ) dea această ceară din an în anu la Usp nie Preacistei, augustu 15 dzile, pentru a sa v cunica poménire.

Iară carile s-ari ispiti să stric  ȝi ari lăcomi p n( )  ntr- t a ca să lipască această m(i)l(o)steni  de ceară de la Sf ntul Mormîntu, pus-am bl  tam cu grea afurisanie împreună cu sfînții arhieriei, cari s-au pomenit mai sus, unul ca ac  la să fie procleat ȝi bl  t mat de Domnul D(u)mn(e)dzău, ȝi de Maica Précista, ȝi de 12 Apostoli vr hovnici ȝi să fie legat ȝi afurisit de 318 Ot(e) i din cetatea Nichei, parte să aibă cu Iuda ȝi cu trecleatul Ari  ȝi cu iudovii acia cari au strigat spr  H(risto)s: s ng le lui p  noi ȝi pr  feciorii noștri, ȝi în v cunica muncă. Amin.

Писал Лѣинтїе ѱрикар, в(ъ) лѣтѣ х[҃]зснїѣ, м(ѣ)с(а)ца сеп(темвриѣ) а, фторагѣ
г(о)сп(о)дства.

Иѡ Миѡан Рѣкѡвниц(ъ) воевод(а) <м.р.>.

Гед(е)ѡн митрополит Ѣѡвски искал <м.р.>.

Паѡмїе ѡт Роман <м.р.>.

Калистр(ѣ) епископ Радѡвски <м.р.>.

Arh. St. Chişinău, Fond 220, nr. 344/1. Orig., perg. (51×57 cm.), sigiliu domnesc mijlociu din ceară roşie, atârnat cu şnur de mătase împletit.

Arh. St. Bucureşti, Ms. nr. 628, f. 175–176 (copie, cu luna transcrisă greşit: ianuarie, în Condica Asachi I, scrisă la sfârşitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Moldova*, VI, p. 245–248, nr. 101 (orig. cu slove chirilice, trad. rus., cu luna: ianuarie), și p. 292 (foto); *Catalog D.A.C.*, V, p. 240, nr. 894 (rez., după Ms. nr. 628, cu luna corectată în *septembrie*).

375

1709 (7218) septembrie 3, Iași

Mihai Racoviță voievod dăruiește un loc al său din Tîrgul de Jos din Iași lui Gheorghită negustor.

† Иѡ Миѡан Ракѡвниц(ъ) воевѡда, Б(о)ж(їе)ѡ м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)дарѣ
Земан Мѡлдавскѡи. † Facem șt(i)ră cu această carte a domniei mele pentru un loc
de casă ce este al nostru în Tîrgul di Gios, ce-au fostu a mătușii noastre, a Panhilioaie,
l-am dat danie și moșie lui Ghiorghită neguțitorului de Iași ca să-i fie de la noi danie
în veci. Și altul să nu se amestece piste danie noastră.

Оѣ Мѣ, лет(о) х[҃]зснїѣ сѣп(темвриѣ) ѣ.

Иѡ Миѡан Рѣкѡвниц(ъ) воевод(а) <м.р.>.

Care loc este lî<n>gă zăplazii lui Bărnovschii și lî<n>gă Hoștină.

Arh. St. Bucureşti, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXI/8. Orig., hîrtie difolio (32,2×21,5 cm.), rupt la îndoituri, filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,8 cm.), în cerneală roşie, avînd deasupra capului de bour o coroană deschisă, de o parte și de alta a botului cifrele arabe: 17–<03>, iar în exergă, legenda: † Иѡ Миѡаѣ Ракѡвниц(ъ) воевод(а) Зе(ман) Мѡл(давскѡи) († Io Mihai Racoviță voievod al Țării Moldovei).

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, IX (1908, oct. – dec.), p. 269 (rez.).

376

1709 (7218) septembrie 15

Mihai Racoviță voievod dăruiește M-rii Aron Vodă seliștea Prisăcile și Costești din țarina tîrgului Iași, între locul lui Aldea și cel al M-rii Sf. Ioan <Gură de Aur>.

Velet 7218 <1709> sept(embrie) 15.

Un ispisoc de la Mihai Racoviță vod(ă) scriind c-au dat și au miluit pre
mănăstire lui Aron Vod(ă) cu o seliște ce să cheamă Prisăcile <și> Costiște dispre apus,
în țarina tîrgului, care seliște este rămase între locul Aldei și a lui S(ven)tîi Ioan den
gios, care se înpreună și cu locul m(ă)n(ă)st(i)rei lui Aron Vod(ă), ca să fie moșie în
veci m(ă)n(ă)st(i)rei.

Și este ispisocul iscălit de însuși domnul.

Arh. St. Bucureşti, Ms. nr. 628, f. 46 r. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfârşitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 240, nr. 895 (rez.).

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește Anghelușei, soția lui Constantin Aldea postelnic, stăpînirea asupra părților de moșie din Prisăci și Costești și asupra unor case și dugheni din Iasi, în urma judecîtii cu cumnatul ei Ion Aldea.

† Ив Николае Пляндару воевода, Б(о)ж(іе)у м(и)л(о)ст(іе), г(о)сп(о)даръ
Земли Молдавской. Adec(ă) s-au pîrît înnainte noastră, de faț(ă), Ion ficiorul Aldei
postelnicul cu cumnată-sa, cu Angheluș(a), făméia lui Costantin Aldii postelnicul,
pentru moșie de la Prisăci și de la Costești și pentru case din Iaș(i) și niște dughene și
din povijia casei, dzicîndu Ion că aré si el parte din toate acéste.

Deci domnia mea i-am orînduit ca să le ia sama și să-i giudece cu dreptate cinstit și credincios boierul nostru dumnealui Ion Buhuș vel log(o)f(ă)tu. Și luîndu-le sama, arătat-au Angheluș(a), făméia lui Costantin Aldei, un zapis iscălit de niște preuți pe cum denainte lor ș-au vîndut Ion Aldea toate părțile lui și din Rêd cu moșia de la Priseci, și din Costești și parte din dughenê și din locuri de cas(ă); au vîndut toate aceste frățini-său, lui Costantin Aldei postelnicul. Deci Ion pusă tăgadă cum n-au vîndut el, nici iaste zăpisul lui. Întru acéea, vădzindu dumnealui log(o)ftul că s(e) tăgăduiește, au dat poroncă de au vinit și marturii de faț(ă), căci Ion Aldea au avut pîr(ă) și cu egumenul de Aron Vod(ă), anum(e) popa Misai, și popa Andrii ot Ruféni și Mirăuți dascalul din Tărgul Făinii. Și, întrebîndu-i, așea au mărturisit cu sufletéle lor: pecum Ion Alde ș-au vîndut părțile lui frățini-său, lui Costantin Aldei, și iaste iscălit în zăpis singur cu mîna lui și iaste cu adevărat zăpisul lui.

Deci dovedindu-s(e) într-acesta chip, au rămas Ion Aldea din giudecata țării ca să ție cumnata sa, Angheluș(a), acéle părți de moșiie den locu din cas(ă) și dughénele din Iaș(i) și din aiurile carile sintu vîndute de Ion Aldea, căci Angheluș(a) cumnata sa plătește și datoriile turcilor, care unéle s-au dovedit că au luat bărbatul ei de la turci de au plătit nevoile și birul țării; și de această pîră să nu s(e) mai pîrască în véci. Aceasta scriem.

8' Ис, л(ѣ)т(о) узнѣ.

† Велиц болери въ Диван.

<Jos, în colțul din stînga al actului, scris de altă mîină din aceeași vreme>:
Tiganul dumitale.

Arh. St. Iași, Documente, CDVII/48. Orig., hârtie difolio (32x21,3 cm.), cerneală neagră, rupt și lipit la
îndoituri, sigiliu domnesc mijlociu (5.1 cm.), în cerneală roșie, neclar.

Datat după văleat și după începutul primei domnii a lui Nicolae Mavrocordat.

7218 <1709> noiemv(rie) 29.

Zapisul lui Andronachi calarașul prin care vinde aceste casă¹ cu locul lor lui Ioan, ficiorul lui Ioniță Cută drept 25 lei.

Arh. St. București, A.N., MMCMV/26, nr. 12. Rez. în „Opisul documenturilor casălor de pe Ulița Sîrbască (acum Ulița Mare) din orașul Ieșii a durn(nea)lui spatarului Mihail Cantacuzino. 1839 mart(ie) 7”.

EDITII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 243, nr. 908 (rez.).

¹ V. descrierea arheografică.

Anița Mîndzăroaia vinde lui Mitrofan și soției sale Tudosca un loc de casă pe Ulița Muntenimii, cu 16 lei bătuți.

† Adece eu, Anița chihăița Mîndzăroaiei, scriu eu și mărturisăscu cu acest adevărat și-ncredințat zapis al meu la mîna dumisale lui Mitrofan și a făméii dumisale Tudoscăi pe cum să s(e) știe[i] că le-am vîndut dumilorsale un locu de cas(ă) ce iaste în poporul Cur(e)larilor, în Uliți Muntenimii, între locul Țonții și a Giugăniții, cari acestu locu de cas(ă) nici unui ginere dzestre nu l-am dat, ce l-am fostu lăsat pentru comîndul meu; iar acmu, de nime silită, nici asuprită, ce de a mea bunăvoie, l-am vîndut dumilorsale dreptu șeasăsprădzéce lei bătuți. Și mi-au făcut dumnealor plată de deplin(ă) întru mînule méle, pentru aceea ca s(ă) le fie[i] dumilorsale dereaptă ocină și moșie în véci, dumilorsale și cuconilor dumilorsale.

Și la acestu adevărat zapis al meu s-au tîmplat preutul Roman de Cur(e)lar(i), și preutul Vas(i)lie s(î)nă popa [v] Pavăl ot Vovedeniei, și Mihai simanul cu făméia sa Ioana, și Acsinia din casa Turcii bulbaș(ă) și alți oameni buni carii mai gios ș-au pus dégetili.

Și pentru credința, mai gios mi-am pus și dégetul.

✠ Ис, л(ѣ)т(о) х҃стї гин(аріе) кв.

† Anița chihăiții Mîndzăroaiei¹.

† Поп Павѣл искал <m.p.>; † аз, ієрен Васили, искал <m.p.>; Antohiei zét Mîndzăroaiei¹; preu<tu>² l Roman <m.p.>.

Și eu, Toader diiacul, am scris zapisul să s(ă) știe <m.p.>.

† Mihai simanul cu făméia sa, Ioana¹; Manol(e) martur <m.p.>.

Ghiorghii murar, martur, m-am prilejit¹ <scris pe verso-ul actului>.

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: 7218 <1710> ghenar(ie) 22. No. 1.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLIX/19. Orig., hîrtie (29,1×20,8 cm.), cerneală neagră, patru amprente digitale, în aceeași cerneală.

¹ Amprentă digitală.

² Omis.

Nicolae Alexandra <Mavrocordat> voievod confirmă scutirea de dări a preoților, diaconilor și ȋrcovnicilor de la bisericile din ȋrgul Iași.

† Їѡ Николае Плезандру воевода, Б(о)жіею м(и)л(о)стіею, р(о)сн(о)даръ Земѡи Молдавскон. Іатă dară binecuvîntat, preabunul D(u)mn(e)dzău, carili știe bunătățili și mă aleasă pré mine din zgăul maicii méli și m<i-a>¹u dăruit voievodzia de steag ȋitor Ț(ă)rii Moldovei. Pentru acea preacovîrșită mi(i)lă a sa pururea dară a mulțami lui D(u)m(ne)dzău să cuvine că ne-au deschis ușa milei sale și lumină de înțălegeré și am vădzut și am cunoscut că nici o mărîre nu stă pré pămîntu nepreminită și cu moarte neînsoțită, ce ca floarea ce să arată și ca umbra ce tréce și să răsipește tot omul carile vine în lume.

Pentru aceea, cu bună vreaa Părintelui, și cu îndemnare Fiului și cu săvârșenie Sfântului D(u)h, bine am vrut cu a noastră bună vrere și cu <c>¹urată inimă de la tot sufletul nostru și cu agiutorul lui D(u)m(ne)dzău și cu voința a tot Sfatul nostru a boierilor noștri moldovenesti, a mari și a mici, domnia mea m-am milostivit și am dat, și am înnoit, și am miluit și am întărit rugătorilor noștri tuturor preoților și diaconilor și ȋircovnicilor carii sintu la toate besericile aicea, în tîrgul nostru Iașilor, și petrec aici într-acestu tîrg, ca să fie în pace de dajde împărătească și domnească și vlădicească, și de colaci vlădicești și de toate dările și angheriili.

Așjidérili, și de desetină de stupi, și de gorștină de oi, și de mascuri, și de vin, și de dijmă de pîne, nici să lucredză noo nicé un fél de lucru: nici la curte g(ospo)d, nici la mori, nici cu tîrgul, nici mitropolitului, nici podvodzi să nu ducă, nici caii lor de olac să nu le ia, nici bucatéli lor pentru darea altora oameni să nu li se tragă, nici la podvodzili mitropolitului să nu înble și nici la un fél de daré, oricît de mică, să nu de nici la văcărit, nici la fumărit, cîndu s-ari tîmpla, ei să nu dea.

Așjidéri, în casáli lor, fără de voia lor, nimé să n-aibă a găzdlui: nici boiarii, nicé slujitorii, nici curtenii, nici solii, nici alții, ori fie ce fél de limbă ar hi, pentru căci ei sintu la orașul și bisericili unde este scaunul domniei noastre a Moldovei <și slu>¹jăscu în besericili d(u)mn(e)dzăiești pururea dzua și noaptea și să roagă lui D(u)mn(e)dzău pentru pravoslavnici răpăosați domni și pentru cei vii ce domnescu ț(a)ra aceasta și pentru toți pravoslavnicii creștini, și ei n-au altă agonisită, sau meștersug sau negușitorie, ce numai să hrăne cu din sfînta beserică.

Dreptu aceea, domnia mea m-am milostivit și i-am iertat pré dînșii de toate précum au avut milă și de la alți domni ce-au fost mainte de noi de ș-au făcut și ei pomană, iară ei să aibă a ruga pré m(i)l(o)stivul D(u)mn(e)dzău pentru păcatéli noastre și a părinților noștri și pentru s(ă)n(ă)tate domnii méli și a fiilor noștri. Iară dup(ă) a noastră viață și domnié, pré cine D(u)mn(e)dzău va alégé a fi domnu țării noastre a Moldovei, ori din fiii noștri sau dintr-altu neam, poftim ca să nu le strice m(i)la și asédzarea aceasta, ce mai vîrtos să aibă a-i milui și cărțile să le întărească pentru a sa vécinica poméniré. Iar cine s-ari ispiti să surpe această m(i)llă și întăritură, acela să fie neiertat de Domnul D(u)mn(e)dzău ce-au făcut ceriul și pămîntul și de Preasfînta Maica Sfinții Sali și blăstămat de 4 Evangheliști și de 318 Ot(e)ți din cetate Nichei și de toți sfinții, précum scriu cărțili cu blăstăm și de la alți răpăosați și luminați domni de demultu. Într-altu chip să nu fie. Aceasta scriem.

Оу Илс, в(ъ) л(ѣ)тѣ хъснѣ фес(р)варіе ѿ.

Иѡ Николае воєвода <m.p.>.

Іѡинтїе ѡрикар <писал>.

<Pe verso, scris de aceeași mînă>: Ioan Necolai Alecsandru voievod.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXI/65. Orig., hîrtie (42,4x29,1 cm.), rupt puțin la îndoituri, cerneală neagră, sigiliu inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XXVIII-XXX (1919), p. 250 (rez.).

¹ Rupt.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scrie slujitorilor din ținutul Iași să lase în pace de toate dările și angheriile doi preoți și un diacon de la mănăstirea Socola.

383

1710 (7218) martie 9, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scutește de dări un preot, doi dascăli, doi ȋrcovnici și doi argați de la biserica catolică din Iași.

† Иѡ Николае АЛЕКСАНДРЪ ВОЕВОДА, Б(о)жїю м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавской. Scriem domnia mea la boieri și la toți slujitorii carii veți îmbla ori cu ce fel de slujbe aici, în târgu în Iași, și la ocolul târgului Iașilor. Facem știre tuturor pentru preutul ungurescu Felicsi Antoni Zauli prefectus, carele iaste pitrop peste toate besericile ungurești ce sînt toate în țară, și doi dascăli de la biserică și doi ȋrcovnici și doi argați. Milostivitu-m-am domnia me și i-am iertat de dajde, de zloți, de lei, de taleri, de galbeni, de sulgiu, de iliș, de untu, de miere, de ialoviți, de boi de seliști, de cai, de boi împărătești, și de cai de menzil, de cai de olac, de cară de oaste, de care de braniști, de conace, de podvozi și de toate dăril(e) și angariil(e) cîte vor hi pe alții în ț(a)ra domnii mele, nime întru nemică să nu-i învăluiască, nici bucatele lor pentru alții să nu s(e) trag(ă).

Așijdirile și voi, desetnicii de stupi și gorșinari de oi și de mascuri și de desetină de vin și de dijmă de pîne, întru nemică să nu-i învăluți, că cini le-ar face vreun val peste carte domnii mele vor hi de certare. Într-alt chip n-a hi. Aceasta scriem.

Ѓ Ис, л(ѣ)т(о) х҃стїи марта ѿ.

† Иѡ Николае ВОЕВОДА <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: † S-au trecut la protocol.

<Din aceeași vreme>: ...¹ Principis Nicolae, citta Jassensi, Romano-Cat(ol)ice. A(nno) D(omini) 1710.

<De altă mîna>: ...¹ degli domeni ...¹ Principe Nicolo. No. settimo; No. decimo settimo.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/53. Orig., hîrtie difolio (31 x 21 cm.), rupt, restaurat, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,6×1,5 cm.), în cerneală roșie, neclar.

¹ Neclar.

384

1710 (7218) martie 12, Iași

Andrieș și Vasilie, fiii lui Irimia fost vătav de vistierie, vînd lui Ion și soției sale Urîta o vie în dealul Hroncii, cu 50 de lei bătuți.

† Adec(ă) noi, Andrieș și Vasilie, ficiorii Irimii ce-au fost vătav de vi(s)t(i)eri(e), scriem și mărturisim cu acest adevărat zăpis al nostru, de nime siliți, nice nevoiți, ce de a noastră bunăvoie am vîndut a noastră diraptă ocină și moșie, o vie a noastră ce-am avut și noi cumpărătură di la Toader negușitorul și di la fâme<ia>¹ lui, Agahie, așijdire și di la Gorghie Purcel, care vie este în Dealul Hroncii, înspre vie lui Enachi lăcătușul și înspre vie Nastasie Mihălăcoie. Această dirapt(ă) ocină și moșie, vie ce mai sus scrie

340

[scriem], o am vîndut noi dumisale, lui Ion, și giupînesii dumisal(e), Urîtii, și cuconilor dumilorsal(e), dreptu cincidzeci de lei bătuți. Și mi-au făcut dumnealor plată deplin(ă) la mînule nostre.

Pentr-aceea ca să hie dumilorsale și cuconilor dumilorsale direaptă ocină și moșie în veci. Iar altul, nime, cineva din nepoții sau din nepote, se n-aibă a mestca preste vînzare noastră ce-am vîndut lui Ion și Urîtii.

Și la ceastă tocmală ce-am făcut, am făcut dinainte a mulți omeni buni și megieș(i) di pren pregiur, carii mai gios s-or și iscăli. Și pentru mai mare credința, am pus și degetil(e) în loc de iscălituri, ca să fie de mare credință.

У Ис, л(ѣ)т(о) хъснѣ марѣ вѣ.

Andr(i)eș искал <m.p.>; аз, Васили син Ирмини, искал <m.p.>.

Vasile sin Mihai²; Vasili Vintache²; аз, Тоадер <m.p.>; † Iamandi bulubașe²; † Anița Buduroie²; † Măricuța lăcătușia²; † Mărie, nepoata Necșoie².

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: † Adică, Ion i Urîta, am avut trii ficiori: unul au murit, dar <2>³ au trăit și l-am dat moșie în Dalul Hroncii, și fetii și ficiorului cum să nu se mai sfădască amîndoi; iar ce-au rămas, o bucate de vie între fata me și între ficior, comîndar(ea)-me și a soțului meu lui Ion, care m-a griji acela a lua.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, șase amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xeropotamu*, I, p. 203, nr. 231 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (31,7 x 21,3 cm.), din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 610).

¹ Omis.

² Amprentă digitală.

³ Șters.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scutește de dări trei preoți și trei diaconi de la cele două biserici armenești din tîrgul Iași.

† Їw Николае Плѣзандръ воевода, Б(о)жією м(и)л(о)стію, р(о)сп(о)даръ Земли Младавской. Scriem domniia mea la boiari și la toți slujitorii carii veți înbla ori cu cé fêl de slujbe a domniei méli aicea, în tîrgu în Iași. Facem șt(i)re tuturor pentru trei préoți și trei diiaconi ce sintu la 2 besérici armenești, aici, în tîrgu în Iași, și carii au obicéiu ca toți préoții ce sintu în Iași pré la bisericile moldovenești să nu deai nimică: nici zloți, nice lei, nici taleri, nici la fin, nici la gheață, nici la gunoi, nici la alte dări și angherii, la nimicî, cîte ș-ar hi prea alții aicea, în tîrgu în Iași.

Și să fie în pace de desétin(ă) de stupi, și de gorștină de mascuri, și de camîna cojocărească, nimea nici un val să nu li facă, ce de toate să aibî scuteal(ă) pe cum au și alții préoți de pré la besericile moldovenești; nici să aibă a le duce turci, sau tătari, sau alți oameni streini la caseli lor, făr(ă) voia lor, nici așternuturile lor să nu li ia la turci sau la tătari, nicé șoltuzul sau pîrgarii la casăli lor să nu li facă nice un zulum, ce de toate să le dea pace, précum le scriu cărțile și de la alți domni ce-au fostu mainte de noi; că cine le-ar face val oricît de puțin peste carte domniei méli, unii ca acea de mari certare vor fi de la domniia mia. Într-altu chip n-a hi. Aceasta scriem.

Џинте Үрикар <писал>.

EDITII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“ fasc. 8 (1929), p. 71, nr. XIX. (orig.).

1710 (7218) martie 25, Iași

Eu, Ionasco Anghel dieacul, fratele Ursului Pletosul, iscal.

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 6 (1926-1927), p. 124, nr. XXVIII (aceeași copie).

1710 (7218) martie 30, Iași

† Иш Николае Плешандру воевода, Б(о)жію м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)даръ
Земли Молдавской. Dat-am carte domnii mele rugătoriului nostru lui Iezechiil
egumen de Copou să fie volnic cu carte domnii mele a-si apăra ocina ce iaste

împregiurul Copoului, pre unde iaste loc de ț(a)rină și de fînață, și să apere și la Rufeni și la Piscani și să răspacă toate odăile cîte vor hi pre locul mănăstirii, să scoată toate vitele boierești, ori negustorești, ori turcești ori a cui ar fi și ori ce fêl de vite ar fi, toate să li scoată să nu calce, nici să strice ț(a)r(i)na, nici fînaț(e)le, și să-și apere și rédiurile ce vor fi pe locul măn(ă)stirii, nime nemică să nu taie. Iar cari n-ar înțălêge, nici ar feri ocina și rédiurile, pre unii ca aceia să hie volnici a-i certa și a-i dezbrăca și a le lua ce are gâsi la dînșii.

Iar cari s-ar pune împotriva cărții domnii mele bine să știe că-i vor aduce armași și vor hi de mare certare. Și nime să nu ste împotriva cărții. Тоє пишем.

V Иѣ, л(ѣ)т(о) х҃снї марту ѿ.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 217 v. (rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX); idem, Ep. Huși, XXXV/10, nr. 2 (rez. din aceeași vreme, cu data de lună: mai).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 249, nr. 927 (rez. după Ms. nr. 579).

388

1710 (7218) aprilie 16, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește M-rii Sfîntul Ioan Gură de Aur vinăriciul de la Buciumi și o bucată de loc din hotarul tîrgului Iași.

† Іѡ Николає Плєздандѣ воєвода, Б(о)жїю м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавской. Adecă domniia mea m-am milostivit de am înnoit, și am dat, și am miluit și am întărit sfînta m(ă)n(ă)stire, anumi Sfîntul Ioan Zlataust din tîrgu din Iași, carea iaste închinată de Arghirocastro, la Ruméle, la o sfîntă m(ă)n(ă)stiré la Adriian, unde iaste hramul Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnedzău și Pururea Fecioar(ă) Mariia, carea iaste zidită de Iustiiانو împărat. Deci, această sfîntă mănăstire o am întărit domniia mea din diréséle ei ce aré de la alți luminați domni ce-au fostu mai înaintea de noi cu vinăriciul de la Buciumi și cu o bucat(ă) de loc din hotarul tîrgului Iașilor, ce iaste pe lîngă locul mănăstiri Cetățui, cu caré loc au miluit răpăosatul Duca vod(ă), précum scriu semnêle hotarului la ispisocol lui Costantin Ducăi vod(ă) din domnie dintîiu, din vălét 7202.

Începîndu-se hotarul din gura unui vîlcele de la fîntîna lui Ciuc pîn(ă) în coada vîlcéliei din sus, unde iaste pusă o piatră la drumul ce vine de la Țuțora, alătura cu hotarul Cetățui, la altă piatră, și de acolo în sus la area lui Gligorie băariul iaste piatră, de acol(o) mérge la o piatră ce iaste în drumul Rusénilor carile mérge la Hulboca, pré căraré în sus, iaste altă piatră, de acolo în sus la capetêléle pămînturilor, la sfîrșitul hotarului, în movil(ă) iaste altă piatră, dreptu seliștea satului Prisécilor, de acolo la valé pré mijlocul heleșteului Aldéi dreptu în piscu iaste altă piatră deasupra Prisăcilor, despre tîrgu, în deal, la crucea de pămîntu, undé se împréun(ă) cu hotarul m(ă)n(ă)stiri lui Aron vod(ă), de acolo în gios drumul Prisăcilor, în movil(ă) iaste altă piatră, de acolo tot în gios la altă piatră mare în drumul a Șapte Oameni și lovêste în doao pietri despré tîrgu, undé se istovescu hotarele acelu loc.

Pentru acéa ca să-i fie sfintei manăstiri și de la domniia mea acestu loc dreaptă ocină și miluiré, cu tot vinitul.

Așijdér(e), am mai întărit domniia mea și pré altă bucată de loc pe lîngă acéla loc iarăși din loc domnescu din hotarul tîrgului Iașilor, din ispisoc de danie și de miluire tot de la Costantin Duca vodă, din sémne în sémne, pe cum s-au stîlpit cu pietré despré tîrgu dinprotiva Văii Vlădicenilor, din Fîntîna Babei matca vă. agii la deal pîn-în piatra crucé în capul văiugii, de acolo la deal drumul Slobodzii în dreptu peste capetélé pămînturilor pîn-în piatra din drumul Țuțorei, de acolo în dreptu pe deasupra Fîntîinii lui Andronic, în valea ce să cheamă Chilea pîn-în deal la Clin peste Chilea, în piatra Murgului, de acol(o) la deal pîn-în piatra Bobului, în cărările Chilélor, de acolo la deal dreptu pîn-în piatra din drumul Zăgărancei, ce vine peste Chilea pe la Fîntîna lui Bogdan hatmanul, dé acol(o) mérgé pîn-în drumul a Șapte Oameni la doaă pietri, în capul hotarului undé se tîlnescu cu hotarul m(ă)n(ă)stirii lui Aron Vodă și pe mijlocul apei, în valea lui Aron vod(ă), care s-au chemat Valea Chiriții, și un heleșteu véchiu ce iaste suptu acestu hotar lîngă drumul Țuțorii ce s-au numit mai înnainte a Chiriții. Așea s-au hotărît și s-au stîlpit.

Pentru acéea ca să-i fie sfintei mănăstiri și de la domniia mea dreaptă ocin(ă) și moșie și miluire, cu tot vinitul, acéste toate cîte scriem mai sus, pe cum ne-au arătat rugătorul nostru egumenul de la m(ă)n(ă)stiré ce s-au numit mai sus, Sfîntul Ioan Zlataust, și drésele de miluire și di-ntăritură de la Duca vod(ă) cél bătrîn, și de la Dumitrașco vodă, și de la Costantin Cantemir vodă, și de la Constantin Duca vodă, și de la Antioh vodă, și de la Mihai Racoviță vodă.

Așijdéride, m-am milostivit domniia mea de am întărit sfintei manăstiri ca să aibă a tîné cinci oameni streini poslușnici pentru agiutorul sfintei m(ă)n(ă)stiri[i], și acei poslușnici să fie în pace de toate dările și angheriile [și angheriile]: și de sulgiu, și de iliș, și de cai de olac, și de cai de menzili, și de cară de braniște, și de podvodzi, și de coas(ă) domnească, nici a căra fîn, nici lemné, nici a face cărbuni la curte g(ospo)d, nici să dea ceară, nici untu, nici său, nici piei, nici să ne lucrédzé nici un lucru.

Așijdéri și voi, dirégători de tîrgu și șoltuz(i) cu pîrgarii, toți să li dați bună pace de toate, pentru căci această sfîntă manăstir(e) saté cu vecini n-aré, nici țigani, pe cum au alte mănăstiri. Dreptu acéea, m-am milostivit domniia mea și i-am iertat de toate.

Așijdére, m-am milostivit domniia mea și pentru desétina de stupi și gorștina de mascuri și de oi ce vor avea acești poslușnici să aibă ei a da desétina și gorștina la sfînta mănăstirea Sfîntului Ioan Zlataust; cine va fi egumen să aibă a lua el acel vinit ca să fie pentru ceară și pentru tămîie și pentru untu de lemnu la sfîntă besérica, iară desétnicii și gorștinarii de țară să n-aibă treabă la bucatele poslușnicilor.

Așijderili, la acéști poslușnici să n-aibă treabă nici globnicii, nici d(u)șegubinari, nici a-i giudeca, nici a-i globi, fără numai egumenul lor să aibă el a-i giudeca și a-i ierta și a-i globi măcar de s-ari tîmpla și vro mo(a)rte de om să n-aibă treabă nice pîrcălabii, nici alți giudecători să-i globească sau a-i giudeca, fără egumănul lor précum le scriu cărțile și de la alți luminați domni ce-au fostu mai înnainte de noi.

Așijdére, m-am mai milostivitu domniia mea și am iertat aceștii sfintei mănăstiri[i] și un préot miréan ce va fi la metoh la Buciumi sau și la m(ă)n(ă)stiré în tîrgu în Iași; și acestu préot mirean să fie în pace de dajdea împărătească, și de dajdea

vlădicească, și de pocloane vlădicеști, și să fie în pace de desetin(ă) de stupi și de gorștin(ă) de mascuri. Și iarăș(i) le-am iertat domniia mea și un coj(o)car ca să fie în pace de camăn(ă) maré și de mică, și de bezmăn și de altéle, précum le scriu cărțile domnilor ce ne-au arătat.

Iar altul nimé să nu le fac(ă) nice un val; iar cin(e) s-ari ispiti a le face vréun val oricît de puțin peste carte domniei méle, unii ca aciaa vor fi de mare certari de la domnié. Într-altu chip n-a hi. Aceasta scriem.

Оу Мс, в(ъ) л(ѣ)тѡ хꙗснѣ ап(р)ііе сѣ.

Иѡ Николае вѡевѡда <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a se. XVIII>:

1) 7218 <1710> ap(rilie) 16. <Nr.> 4; 2) <rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XIII/1. Orig., hîrtie difolio (43×29,5 cm.), filigran, cerneală neagră (invocația simbolică și intitulația, în cerneală roșie), rupt puțin la îndoituri, semnătura voievodului cu granule de aur, sigiliu domnesc inelar, octogonal, incomplet imprimat.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 249–250, nr. 928 (rez. dez.)

389

1710 (7218) mai 9, Iași

Toader cu soția sa, Maria, și cu copiii lor vînd lui Grigoraș și soției sale o casă pe Ulița Hagioaiei din Iași, cu 14 lei.

† Adec(ă) eu, Toader, și femeie me, Marie, cu copii noștri, anume Gavrilaşcu și Anița și Safta, făcut-am zăpisiul nostru la mîna lui Gligoraș și a femeii lui și a copiilor precum i-am vîndutu a noastră casă și moșie car(e) este înpregiurul casii pe Ulița Hagioaie, dreptu 14 lei bătuț(i), ca s(ă) fie dreaptă moșie; car(e) i-am datu zăpisiu de cumpărătur(ă) ce-au cumpărat socru-méu și mi l-au dat danie noaă. Și de a noastră [bună] bunăvoie ne-am învoitu cu soțu-méu și l-am vîndutu dumilorsale, <cu>¹m scrie zăpisiul mai sus.

Și p<entru>¹ credința, ne-am și pus pecețile, ca să fie de credințe.

У Мс, л(ѣ)т(о) хꙗснѣ маи ѿ д(ъ)ни.

Toader²; Marie, soțul lui Toderu².

Și eu, Miron Codriscul, m-am tîmplat; și eu, Manolie, <m>¹-am tîmplat; și eu, Zota, m-am tîmplat.

Și eu, Toader Cioruci, am scris zăpisiul <m.p.>.

<Pe foaia pe care este lipit actul, o parte dintr-un zăpisiu neterminat din prima jumătate a sec. XIX>.

Arh. St. Iași, Documente, CDVI/19. Orig. hîrtie (31,5×21 cm.), cerneală neagră, rupt la îndoituri, avînd lipit pe verso o parte dintr-un act din prima jumătate a sec. XIX, două amprente digitale în aceeași cerneală.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 4 (1924), p. 154–155, nr. LXIV (orig.).

¹ Rupt.

² Amprentă digitală.

Silion și surorile sale, Safta și Ileana, vînd preotului Ion și fiilor săi un loc de casă din Ulița Strîmbă, cu 18 lei.

Eu, Silion, ficiorul lui Neculai, nepotul Petrii ce-au fost căp(i)tan, și cu surorile méle, cu Safta și Ileana, făcut-am acestu adevărat zăpis al nostru la mîna preutului lui Ion de la besereca dumisale răpăosatului Iordachi ce-au fost vistiernic mare și hiilor molitfii sale Ursului diiaconului și lui David ș-a lui Vas(i)lie ca să le hie de mare credință și ca să s(e) știe precum noi, de nime sili(i), nici asupri(i), ce de a noastră bunăvoie, am vîndut dumilorsale a noastră dreapt(ă) ocin(ă) și moșie, un loc de cas(ă) din tîrgu din Iaș, ce iaste pe Ulița Strîmbă, între locul lui Voico și între locul casii lu Vas(i)lie ce-au fost armaș și pîn-în locul lui Mihălachie Trélea ce-au fost hotnog. Acesta l-am vîndut noi preutului Ion și hiilor molitfii sale ce mai sus sintu scriș(i), drept optsprezece lei...¹, ban(i) gata deplin ne-au dat întru mînule noastre. Și cîndu am vîndut noi acestu loc ne-am întrebat pe toț(i) oamini noștri și toț(i) megieșii di pen pregiur și nime n-au vrut să cumpere; pentru acéea, nime ca s(ă) n-aibă a să amesteca la această(ă) vînzari a noastră, ce să le hie lor dreap(tă) ocin(ă) și moșie, în véci.

Și la vînzarea aceasta s-au prilejit mulți ulicéni și di pen pregiur megieș(i), cari toț(i) mai gios sintu iscăliți. Și noi încă pentru mai mare credința ne-am pus mai gios degetele în loc de iscălitur(i), ca să s(ă) știe.

Și eu, Ghiorghii Carpu diiacul, am scris.

Și nescare zăpis(e) vechi a casălor ș-a locului, de s-are afla, să nu s(e) ție în sam(ă), căce s-au furat acél(e) zăpis(e).

U Ias, l(ea)t 7218 <1710> mai 20.

Silion sînă Neculai, vîndzăzor; Safta, vîndzătoare; Ileana vîndzătur(e).

Ioan Ghiorghie, mar(tor); Mihalache biv hotnog; Ghiorghii(ă) Ghenghe iscal; az, ierei Ilii; Toader Anghelache, unchiul acestor copii ce au vîndut. Pătrașcu...¹ vornic ot Botoșani; az, iereu Enachie, m-am prilejit la datul banilor, ot Botoșani; ierei Toader ot Botășeni, martur, m-am prilejit la datul banilor; ierei diacon Ghiorghie; Ion ficiorul lui Belici, martur; Vasilie Poprișcanul, mart(or).

Arh. St. Iași, Fond M. Costăchescu, 1265, vol. 1, f. 631–633, nr. 258 (52/3). Transcriere de M. Costăchescu după orig., cu reproducerea lerurilor și iusurilor.

EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, XXIII, p. 379–380 (orig.); Ghibănescu, *Uricarul și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7 (1928), p. 258 (rez.); M. Costăchescu *Din actele caselor de pe locul Liceului Național*, p. 41–42, nr. V (orig.).

¹ Așa în copia lui Costăchescu.

Nicolae Mavrocordat voievod scutește de dări opt oameni ai M-rii Dealul Mare, zidită de Iane Hadîmbul fost postelnic.

1710 mai 26, Iași.

Nicolai Mavrocordat, domnul Moldovii, dăruiește opt oameni m-rii Dealul Mare, zidită de Ioan Hadîmbul biv post(elnic), scutind-o și de dări.

392

1710 (7218) mai 28

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește M-rii Aron Vodă stăpînirea asupra unei părți de moșie de la Prisăci, în urma judecății cu Ion Aldea.

Velet 7218 <1710> mai 28.

Un ispisoc de la Nicolae Alexandru vod(ă) scriind că s-au pîrît față Ioanichie egumenul de Aron Vod(ă) cu Ion Alde, zicînd Ion Alde precum frate-său, Costantin Alde post(elnic), cu parte lui de moșie ce-au avut la Prisăci au vîndut și parte lui Ion m(ă)n(ă)st(i)rei lui Aron vod(ă).

Deci, Ioanichie egumenul, aducînd de faț(ă) pe popa Misai, și pe popa ot Rufeni și pe Mereuță dascălul, care s-au tîmplat faț(ă) la făcutul zapisului, au dovedit pre Ion că grăiește făr(ă) isprav(ă), căci că Ion Alde denainte lor au vîndut parte ce-au fost a lui de moșie frăține-său lui Costantin Aldei post(elnic).

Și dovedindu-s(e) într-acesta chip, l-au dat giudecata Divanului rămas, iar mănăstirei i-au întărit să stăpînească moșie.

Și este ispisocul iscălit de vel logofăt și pecetluit cu ceară moale.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 46 r. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

Idem, Ms. nr. 644, f. 5 v. (rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 252, nr. 939 (rez.).

393

1710 (7218) iunie 10

Sanhira Adămoaia vinde lui Ene Grecul casa ei din mahalaua Sf. Ioan, cu 70 de lei.

† Adecă eu, Sanhira Adămoaia, și împreună cu soțul meu, cu Ion vătăf[l]ul de viiari, și toate neamenane¹ me, dat-am al nostru zapis la mîna lui Eni Grecul pe cum să știe că i-am vîndutu casa me care iaste în poporul lui Sfet Ion, cu loc pe cum arată semnele înprejur; și i-am dat dreptu 70 de lei, bani gata, ca să-i fie dumisale moșie stătătoare, și cuconilor dumisale, cîți Dumnedzeu-i va dărui, și nepoților și strănepoților dumisale. Și s-au dat și zapisele cele vechi la mîna dumisale. Și această casă am vîndutu de a noastră bunăvoie, de nime siliți, nici asupriți, și cu știre tuturor înprejurașilor de pe înprejurul nostru, care și mai jos se vor iscăli.

Și pentru credință, ne-am pus și noi degetel(e) mai jos ca să s(e) creaze.

Юн(іе) І А(ь)ни лет(о) хѣстїѣ.

Eu, [za] Sahira Ademoie²; eu, Ion vetaful de viiari².

Ιγουμενος Ιοανην. Ion <m.p.>; Χρηστωφορος, παρου <m.p.>³; Aivaz bulbaș, marto(r)²; eu, Mergăritul, ginerele Adămoaia²; eu, Catrina²; eu, Stoian săimanul²; eu, Mihalache, care am fostu bulubaș²; eu, Gligore, vecinul de-aici²; eu, Coste, săiman martur²; eu, Acsiniia, nepoată Adamoiei²; eu, Radul zet Vasile ceașul și a Smarandii; eu, Toader Corbul, martu(r).

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:

1) Zapisăl(e) vechi a casălor mele din Tîrgul de Gios; 2) Zanhira Adămoaie a lui Adam cantaragiu; 3) N<r.> 24; 7218 <1710> iuni 10.

¹ Așa în orig.

² Amprentă digitală.

³ Igumen Ioaniu. Ion <m.p.>; Hristoforos, de față <m.p.>.

394

1710 (7218) iunie 20, Iași

Ghedeon arhiepiscop și mitropolit al Sucevei și a toată Țara Moldovei vinde lui Vasile Adam fost vistiernic casele sale din Iași, cu 80 de lei.

† ГЕДЕОН, М(И)Л(О)СТІЮ Б(О)Ж(ІЕ)Ю, arhiepiscop și mitropolit Sucevii și a toată Ț(a)ra Moldovii. Făcut-am această scrisore a noastră la mîna dumisal(e) lui Vasili Adam biv vistiernic precum, di nimé silit, nici asuprit, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut casă(e) méle dumisale lui Vasili Adam vist(iernic), drept optdzeci lei bani gata. Care casă le-am făcut noi pi locul ce ne era noă danie iar de la dumnalor, de la dumnalui Sandul neguțitoriul, fratele(e) dumisal(e), de care loc ne dedes(e) și zapisel(e) locului cele vechi dumnalui Sandul. Acmu, noi, de a noastră bunăvoie, am vîndut casele și am dat și zapisele locului cum de acmu să hié a dumisal(e) casele și locul dreapt(ă) moșié, în veci neclătit, dumisale și cuconilor, pîn(ă) în veci.

Și după a noastră viaț(ă), nimé să n-aibă a scormi nici o pricină, nici călugării de la mănăstire noastră Agapiia, nici altcineva. Iar cin(e) s-ar ispiți să facă oricît de puțin val pintru aceste cas(e) sau pentru loc, unul ca acela și hié neiertat de Domnul Dumnezeu atotțiitoriu și de precu<ra>¹ta sa maică, și di toți sfinții, și di noi blăstămat; și la ce giudecat(ă) ar merge pîrîșul, să nu i s(e) ție în sam(ă), ce s(ă) hié de rușin(e).

Și la această tocmală a noastră s-au prilejit boieri și egumeni și neguțitori, carii mai gios toți, pe rînd s-au iscălit ca să s(e) crează.

У Мѣ, Л(Ѣ)Т(О) ХЗСНІ ЮН(ІЕ) К.

† ГЕДЕОН МИТРОПОЛИТ СУЧАВСКИЙ <m.p.>.

ІЗ, ШЕФАН ЛУГ(О)Ф(Е)Т <m.p.>.

ШЕФАН КАТАРМІЙЛ БИВ ВЕЛ СЪЛЦЕР <m.p.>.

КОСТ(АНТИН) ПЪРВЕЛ БИВ ШЪТ(РАР) <m.p.>.

ДЪМИТРЪ...² ВЕЛ АРМАШ <m.p.>.

† Μη(τρο)φαν της Γκολιας μαρτης <m.p.>; † ...μαρτης <m.p.>³.

...² БУХЪШ (?) БИВ ВЕЛ ВИСТ(АРНИК) <m.p.>.

ШЕФАН...¹ БИВ СПЪТАР ИСКАЛ <m.p.>.

ИОН БЪНАР(У)Л БИВ ВЪТ(АВ) <m.p.>.

ПЪТРАШКЪ ГЕРГЕЛ ЖИТ(НИЧАР) ИСКАЛ <m.p.>.

ІЗ, КОСТАНТИН ЗВІЕР(Ѣ) ЛОГ(О)Ф(Е)Т <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: † Zapis(e)le cas(e)lor den Iaș(i) de lîngă Danco, <continuat în prima jumătate a sec. XIX>: ce le cumpără Vasile Adam vist(ier) de la Ghedeon mitropolitul. 7208⁴ iuni(e) 20. No. 1.

¹ Omis.

² Neclar.

³ † Mitrofan al Goliei mărturisesc <m.p.>; † ... mărturisesc <m.p.>.

⁴ Greșit pentru: 7218 <1710> (v. mai sus).

395

1710 (7218) iunie 28, Iași

Gheorghie fost camăraș de lumini și soția sa, Tudosca, vînd lui Ion un loc de casă cu pivniță pe Ulița Mare, în fața bisericii catolice, cu 100 de lei băuți.

† Adeacă eu, Gheorghie ce-amu fost cămăraș de lumini, și împreună cu soțul meu, Tudosca, făcut-am zăpisul nostru la mîna dumisali fratelui nostru, lui Ionașcu, precum să s(e) știe că am vîndut dumisali un loc de casă cu pivniță(ă) în Ulița Mare, înproțiva besericii ungurești, peste drum, lîngă casăli dumisali Lupului vist(iernic), cari acest loc ne iaste noaă dat de dzestre de la îma noastră, Paraschiva. Deci noi, de a noastră bunăvoie, am vîndut fratelui nostru, lui Ion, acest loc cu pivniță(ă) cu tot, drept o sută lei bit. Și ne-au făcut dumnealui plată deplin(ă) întru mînuli noastre; deci să aibă a-și face dumneal(ui) cas(e) cîte i-ar trebui pe acest loc ca să-i fie dreaptă ocină și moșie, în vécî.

Și la această tocmală a noastră s-au tîmplat boiari de curte și alți oameni buni, carii mai gios sînt iscăliți. Și noi, pentru credință, am iscălit și ne-am pus pecețile.

У Иѣ, л(ѣ)т(о) хзснѣ юни ѿи д(ѣ)н(и).

† Γηοργγος προην καμαρασ...¹ <m.p.>; Θεοδοσας² <m.p.>.

† Lupul biv vel vist(iernic), martur <m.p.>; † Costantin Roșca clucer, martur <m.p.>; † Neculai Țiica, martur <m.p.>; Ștefan Luca biv log(o)f(ă)t <m.p.>³; † Marie ușeroaie lui Nan, martur³; † Mîrzac Cîrbăi martur⁴; аз, Гиѡргѣцѣ Нарпѣ, искал, martur <m.p.>.

Și eu, Vas(i)lie ot vist(ierie), am scris zăpisul și martur.

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: 100 lei s-au dat tocma capitele, fără(ă) 20 lei dobînda ce am dat ban(i) și nu i-am pus în zăpis.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MDCXIX/1. Orig., hîrtie (31×21,1 cm.), filigran, cerneală neagră, două sigilii inelare, octogonale, și o amprentă digitală.

¹ Neclar.

² Ghiorghios fost cămăraș... <m.p.>; Theodosias <m.p.>;

³ Sigiliu inelar.

⁴ Amprentă digitală.

396

1710 (7218) iulie 15, Iași

Ștefan cobuzar dă lui Sandul Crupenschi mare jitnicer o casă după ce acesta i-a dat banii cheltuiți pentru facerea ei.

† Adeacă eu, Ștefan cobuzariul, făcut-am zăpisul meu la mîna dumisali Sandul Crupenschi vel jitnicer pe cum dîndu-mi mie Tricoliciul de am făcut o cas(ă) pe locul lui, lîngă dumnealui jitnicerul, și cîndu aș vrea să ies din cas(ă), să-mi întoarcă cheltuial(a) casii; și acmu, tîmplîndu-s(e) de au cumpărat dumnealui jitnicerul locul de la Tricoliciul, mi-au întorsu și mie cheltuial(a) casii și am dat să fie cas(a) a dumisale, în vécî.

Și aceasta tocmală(ă) am făcut dinainte a oameni buni, carii, mai gios, eu mi-am pus degitul și dumnealor au iscălit. Prețul casii, mi-au dat 12 lei.

Ѓ Мс, л(ѣ)т(о) х^вснѣ юли еѣ.

Ștefan cobuzariul¹.

Гавин ѡрикар искал, martur <m.p.>; Gheorghiță Hermeziu, martur <m.p.>;
Ghiorgi Carpu diacul, martur <m.p.>;

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: Zapis de cas(ă) ot Ștefan cobuzar.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, LXXXI/44. Orig., hîrtie
(20,6×15,6 cm.), cerneală neagră, o amprentă digitală.

¹ Amprentă digitală.

397

1710 (7218) august 9

Nicolae <Alexandru Mavrocordat> voievod îl împuternicește pe egumenul M-rii Aron
Vodă să ia zeciuiala de pe locul numit Prisăcile.

Carte de la Neculai vod(ă), 7218 <1710> avg(u)st 9, dată egum(enului) de Aron
Vod(ă) ca să ia de a zece de pe o bucată de locu ce să cheamă Prisăcile, osăbit de locul
ce l-au cumpărat de la Aldea post(elnic), ce este între locul lui Sfeti Sava și între locul
Aldei post(elnic).

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 15 v., <nr. 3>. Rez. în Cobdica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua
jumătate a sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 256–257, nr. 953 (rez.).

398

1710 (7219) septembrie 6, Iași

Mihail egumenul mănăstirii Pantocrator de la Todireni vinde lui Bejan Hudici vornic de
gloată doi țigani cobuzari din Iași, cu 100 de lei bătuți.

† Adecă ei, Mihail egumanul de la sfînta mănăstir(ă) de la Todéren(i), de la
Suceava, fac șt(i)re cu această scrisoare a méa, pé cum să s(e) știe că agiungîndu sfînta
mănăstir(e) la maré lipsă și neavîndu într-alt chip cum face, avîndu sfînta mănăstir(ă) doi
țigani, în Iaș(i), cobuzari, anume: Șărban și frat(e)-său, Dragomir, ficiorii lui Gligorie
alăutar, nepoții și strănepoții lui Drăgan, am luat bl(ago)s(lo)venie de la sfinția sa
părintele Ghedeon mitropolitul și de la ctitoriul nostru, dumnealui Neculai Costin vel
vornic, ca să-i vîndzu, pentru căci nici un folos n-ave sfînta mănăstire de dînșii, nice la
un lucru, nice la altul agiutor nu da, ce înbla tot meștersuguri făcîndu și dosindu. Pentru
acéea, de multă lipsă, i-am vîndut dumisali lui Bejan Hudeci vornic glotnii, dreptu o
sut(ă) lei bătuți; și ne-au făcut plat(ă) deplin(ă).

Pentru acéea, de acmu înainte ca să-i fie dumisale drepti șerbi și țigani fiilor și
nepoțiilor dumisale, în veci. Și să-ș(i) facă și ispisoc de-ntăritur(ă) de la măriia s(a) vod(ă)
de pre acestu adevărat zapis al nostru, ca să-i fie robi, în veci, și ficiilor dumisale.

Și pentru mare credința, am iscălit și am întărit cu pecete sfintei mănăstiri.

Ѓ Мс, л(ѣ)т(о) х^вснѣ цент(емвріе) ѿ.

† Ghedeon mitropolit <m.p.>.

† Мз, Ион Бѣхѡш вел лог(о)ф(е)т, искал <m.p.>; Mihail egumen <m.p.>;
Neculai Costin vel vornic, cu voie noastră <m.p.>; Antiohie Jor(a) hatman <m.p.>; Ion
Baș vel post(elnic) <m.p.>; Gheorghie Ap(o)st(o)l vist(iernic) <m.p.>.

† Axintie uricar am scris acestu zapis.

<Pe verso>: Costantin Pîrvul biv șet(rar) <m.p.>; Гаврилеску искал <m.p.>; аз, Пѣѣн поцт(елник), искал <m.p.>.

Arh. St. București, M-rea Doljești, XX bis/18. Orig., hîrtie difolio (30,6×19,5 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliul în fum al M-rii Todireni avînd în centru icoana hramului iar în exergă, între două cercuri, legenda: † Сѣа печат мѡнастѣр Пѡтѡкрѡтор († Aceasta este pecetea mănăstirii Pantocrator).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 259, nr. 963 (rez. dezv.).

399

1710 (7219) octombrie 14, Iași

Costantin seimen și soția sa, Arghira, vînd lui Apostol bulucbaș și soției sale Anița o casă pe Ulița Căcaina, din deal de Podul Meserciilor.

† Adecă eu, Costantin siimanul de la steagul lui Paraschiv bulucbaș, și cu soțul meu, Arghira, făcut-am acest adevărat zăpis al nostru la mîna dumisale Apostului bulubașei, ș-a soțului dumisale, Aniței, pe cum noi, de nimene siliți, nici nevoiți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut o casă ce iaste în tîrgu în Iași, ce-i pe Ulița Căcăinii, din deal de Căcaina, de Podul Mesărciilor, despre apus, între casa lui Mihai siimanul și-ntre casa lui Neculai Șipaga, care și noaă ne-au fost cumpăr(ă)tur(ă) de la Anița, fata lui Ciochin(ă); și din deal de această cas(ă) iaste locul a lui Ghiorgghi tiutunariul, și după casă pîn-în drumul cel săpat, care s-au și însămnat locul acestei cas(e) cum am știut eu cu sufletul meu, și pe unde mi-au arătat și mie Anița.

Și s-au pus și pietre sémne și s-au măsurat din sémnu în sémnu cu stînjenu, pe din vale de cas(ă) treispréci stînji, și pe din deal doispréci stînji și giu(m)ă)tate.

Și ne-au făcut dumnealui plată deplin pe tocmala ce-am avut, douădzéci de lei; deci ca să le hie dumilorsale dreaptă ocină și moșie, și cuconilor dumilorsale, în véci. Și i-am dat și zăpis(ul) cel de la cumpărătoare noastră, de la Anița.

Și acesta zăpis și vîndzare s-au făcut denaintea lui Dumitrașco baș-bul(u)baș, i Toader bulubaș, și Vasilie bulubaș, și Ion bulubaș, și Mihai siiman, vecin, și Ghiorgghi Ciomaga siiman, și Costantin, cumnatul nostru, și alții carii s-au tîmplat și mai gios ș-au pus dégetele.

Și eu, Vasile uricar, am scris; și Neculai Șipaga.

V Иѣ, л(ѣ)т(о) хѣсѡи ѡкт(омвріѣ) аѣ.

† Costantin siiman, am vîndut¹; Arghira tij¹.

† Dumitrașco bulubaș¹; † Toader bulubaș¹; † Vasile bulubaș¹; † Ion bulubaș¹; Mihai seiman¹; † Ghiorgghiță Ciomaga¹; † Costantin¹; † Niculai Șipaga¹.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Zăpisăle locurilor ce-am cumpărat.

<Din a doua jumătate a sec. XVIII>: No. 5.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLIII/56. Orig., hîrtie difolio (31,3×21,4 cm.), filigran, restaurat, cerneală neagră, zece amprente digitale.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, V (1907 sept. – dec.), p. 219 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

Nepoții lui Bucium stolnic dăruiesc lui Ilie diac de vistierie un loc de casă pe Ulița Feredeelor.

Adecă noi, Lozoschi Durac și Gavril Leca post(elnic), și cu frate-meu, Păun post(elnic), i Vasile vt(ori) med(elnic)er) și cu cumnată-meu, Cos(tan)d(in) Bucium, ficior lui Gligoraș Bucium biv vel med(elni)ce(r), Miron sârd(a)r și frații mei, ficiorii Tudoscăi, fetii lui Bucium stol(ni)c, carei sîntem toți nepoți lui Bucium stol(ni)c de ficiori și de fete, scriem și mărturisim cu acest zăpis al nostru, precum noi toți ne-am învoit pentru un loc de casă din tîrg din Ieș(i), din Ulița Feredeilor, între casa lui Toader Jora biv vel sulger și între casa lui Grigorie Ghenghe biv vel vor(ni)c, și l-am dăruit cu toții ginerului nostru, lui Ilie diiacul de visterie, ca să fie dum(i)sale dreaptă danie și pe zăpisul nostru să aibă dum(nea)lui a-ș(i) face și dres(e) domnești. Și pentru mai mare credință, ne-am iscălit cu toții.

Și eu, Grigori diiacul de camară, am scris zăpisul, ca să știe.

U Ias, let 7219 <1710> noiemv(rie) 13.

Lăzonschi Durac; Gavril Leca; Costandin Bucium post(elnic); Păun post(elnic).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MCCVII (fost Ms. rom. 3316), p. 189. Copie din sec. XIX.

EDIȚII: Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), 68–69, nr XIII (aceeași copie).

Lozana, soția lui Simionăș Pișcăbabă, vinde lui Costantin, fiul lui Panaite negustor, o vie la Buciumi, cu 17 lei, bani gata.

† Adică eu, Lozana, fămeia lui Simionăș¹ Chișcăbabă, scriu și mărturisesc cu acestu adivărat zăpis al meu la mîna dumisale, lui Costantin ficiorul lui Panaite neg(u)țitor, ca să fie de mare credință, cum eu, de bun(ă)voie mea, de nime silită, nici asuprită, i-am vîndut o vie la Buciumi în deal, parte de sus, pre lîngă viia lui Ianăș și-ntre viia dumilorsale, care vie ne-u fost noaă cumpărătur(ă) de la popa Neculai ot Socola și de la preuteasa lui, și de la soacră-sa Tudosca vătămănița. Această vie i-am vîndut-o dumisale lui Costantin și giupînésăi dumisale dreptu șeaptesprădzéce lei, bit², bani gata, ce mi-au dat la mînule méle. În<să>² vie i-am vîndut(-o) cu pomet, cu pădure, cu loc cu tot, și cît țîné din gardu în gardu, ca alte vii.

Pentru aceea ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie și giupînés(ei) dumisale, Marii, și cuconilor, în veci. Și zăpis vechi i-am dat la mîna dumilorsale. Ș-am întreat și pe nepotul meu Neculai Gherghel ca să o cumpere, și n-au cumpărat, dzicîndu că nu-i trebuî.

Și au pus dégetul cu mine, alături, într-acestu adevărat zăpis și alți boieri de curte și neg(u)țitori și slujitori, carii s-au tîmplat de-u iscălit mai gios.

Și eu, Vas(i)lie diiacul de la mările sa doamna, am scris, să s(e) știe.

8 Мс, л(ѣ)т(о) хѣѡѣ дек(емвріе) 31.

† Lozana fimeia lui Pișcăbabă, am primit cum scrie mai sus⁴.

† Neculai Gherghel⁴; Sandul Tănase, martur <m.p.>; Γρηγοράκος, μαρτυράς <m.p.>.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 204, nr. 233 (rez. gr. dezvolt. după orig., hîrtie difolio, (31,2×21,5 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr.755).

¹ Scris deasupra unui cuvînt tăiat („Dumitrașco”).

² Bătuți.

³ Omis.

⁴ Amprentă digitală.

⁵ Grigoraskos, martor <m.p.>.

402

1710 (7219) decembrie 18, Iași

Dimitrie Cantemir voievod confirmă vechile scutiri de dări ale preoților, diaconilor și ȋrcovnicilor din Iași.

† ДИМИТРИЕ КАНТЕМИР ВОЕВОДА, Б(о)жією м(и)л(о)стію, р(о)сп(о)даръ
ЗЕМЛІ МОЛДАВСКОН. Binecuvîntat și în veac lăudat fie numele a marelui și a
preabunului D(u)mn(e)dzău, carile dintru a sa nehotărîtă și nesăvîrșită preabogata
milostivire spre ticăloșia nevrédnicului său rob căutîndu a urmarea părintelui și fratelui
nostru spre stăpînirea și ocîrmuirea moșneanului nostru pămîntu, cu voievoziiia ȋ(ă)rîi
noastră a Moldovei ne-au milostivit, de caré lucru cu înfrîntă inimă spré deschiderea ușei
millei vécinice alergîndu aceluia adevărat D(u)mn(e)dzău macar că nevrédnică însă după
putînță bl(a)godarenie aducem și céle ce din darul dumn(e)dzăieștii lumi spré a
întelégirii pricépere ni s-au dăruit, din tot sufletul mărturisim și dzicem că unul și singur
D(u)mn(e)dzău fără moarte și fără mutaré, iară alalte toate zididuri (ales céle
pemintești)¹ muritoare, trecătoare și în nemică întorcătoare sintu, din carile după
cereștile trupuri unul oamenescul suflet (spre carile precum icoana d(u)mn(e)dzăiască să
poarte Sfintéle Scripturi adeveresc și pravoslavnica besérecă mărturiséște)¹ în véci
trăitoriu și rămîitoriu să fie, spré a căruia odihniré și adevărată fericiré singur Domnul
nostru I(su)s H(risto)s chemîndu-ne cu bună vrérea Părintelui și cu săvrășénia Sfîntului
D(u)h, bine am vrut cu a noastră bună vréré și cu curată inimă de la tot sufletul nostru și
cu agiutoriu lui D(u)mn(e)dzău și cu voința a tot Sfatul nostru, a boiarilor noștri
moldovenești, a mari și a mici, iată că ne-am milostivit și am dat și am înnoit și am
întărit rugătorilor noștri, tuturor preoților și diiaconilor și ȋrcovnicilor carii sintu la toate
beséricile aicea, în tîrgul nostru al Iașilor, și petrec aicea în tîrg ca să fie în pace de
dajdea împărătească și domnească și vl(ă)dicească și de colaci vlădicești și de toate
dăril(e) și angheriile, așîșdéril(e) și de desétina de stupi, și de gorștina de oi și de
mascuri, și de vin, și de dejmă de pîine, nici să lucrédzé noo, nici un fél de lucru: nici la
curtea g(o)s(po)d, nici la mori, nici cu tîrgul, nici mitropolitului, nice podvodzi să nu
ducă, nici caii lor de olac să nu le ia slujitori, nici bucatele lor pentru darea altora oameni
să nu li s(e) tragă, nici la podvodzile mitropolitului să nu îmble și nici la un fél de daré,
oricît de mică, să nu dea.

Așîșdéril(e), în casele lor fără de voie lor nimé să n-aibă a găzdălui: nici boierii,
nici slujitorii, nici curténii, nici solii, nici alȋii, ori fie ce fél de limbă ar hi, pentru căci ei
sintu la orașul și beséricile undé este scaunul domniei noastre a Moldovei.

Deci, nice la vácărit, nice la fumărit, cîndu s-ari ȋmpla, ei să nu dea, căci slujescu
în beséricile d(u)mn(e)dzăiești pururea dzua și noaptea, și să roag(ă) lui D(u)mn(e)dzău
pentru pravoslavnici răpăosați domni, și pentru cei vii ce domnescu țara aceasta și pentru

toți pravoslavnicii creștini, și ei n-au altă agonisită sau meșterșug sau negușitorie, ce numai să hrănescu din sfintele beserici.

Dreptu acéea, m-am milostivit și i-am iertat pre dînșii de toate précum au avut milă și de la alți luminați și răpăosați domni ce au fostu mainte de noi de ș-au făcut și ei pomană. Iară préoții să aibă a ruga pré milostivul Dumn(e)dzău pentru ușurința păcatelor noastre și a părinților noștri și pentru s(ă)n(ă)tea noastră și a fiilor noștri.

Iar după a noastră viață(ă) și domnie, pré caril(e) va milui Dumnedzău cu domnie țării noastre a Moldovei, ori den seminția noastră sau dintr-altu neam, poftim ca să nu le strici m(i)la și aședzarea aceasta, ce mai vîrtos să aibă a-i milui și cărțile să le întărească pentru a sa vécinică poméniré. Iară cin(e) s-ari ispiți să surpe această milă și întăritura, acéla să fie neiertat și blăstămat de Dumn(e)dzău și de Maica Pr(e)cistă și să fie legat și afurisit de 378 Ot(e)ți den cetatea Nichei și de toți sfinții, précum le scriu cărțile cu blăstăm și de la alți răpăosați și luminați domni de demultu.

Într-altu chip să nu fie. Aceasta scriem.

Оу Ис, в(ъ) лѣт(о) х҃сѣѣ дее(мврие) иѣ д(ъ)н(и).

Димитріе К(антемир) воєвода <т.р.>.

† Дзинтіе ҃рикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, de altă mînă din aceeași vreme>: <Nr.> 7. Dumitrașco vod(ă).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLI/28. Orig., hîrtie difolio (44,4×30,6 cm.), filigran, cerneală neagră (invocația simbolică și întitulația în cerneală roșie, iar litera inițială, în cerneală neagră, galbenă și roșie), sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,6 cm.) în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor, XX* (ian. – sept. 1912), p. 101 (rez.).

¹ Paranteze rotunde în orig.

403

1710 (7219) decembrie 18, Iași

Dimitrie Cantemir voievod confirmă scutirea de dări a trei preoți și trei diaconi de la cele două biserici armenești din Iași.

† Dimitrie Cantemir voievod, B(o)jieiu mil(o)stiiu, g(o)sp(o)dară Zemli Moldavscoi. Scriem la boiari și la toți slujitorii carii veți îmbla ori cu cia fial de slujbe domnești aicia, în tîrg în Iași. Facem șt(i)rea tuturor pentru trei preaoți, și trei diaconi ce sintu la 2 besiarici armianești aici, în tîrgu în Iași, și carii au obiceiul ca toți preaoții ce sintu în Iași prea la besearicile moldovenești să nu dea nemicî: nici zloți, nici lei, nici taleri, nice la fîn, nice la ghiață, nicea la gunoiu, nici la alte dări și angherii, la nemicî, cite ș-ar hi pre alții aicia, în Iași, și să fie în pace de deseatin(ă) de stupi, și de gorștină de mascuri, și de camîna cojocăriască, nimea nici un val să nu le facă, ce de toate să aibă scutială pe cum au și alți preaoți de prea la besiaricile moldovenești, nici să aibă a le duce turci, sau tatari, sau alți oameni streini la casele lor făr-de voe lor, nici așternuturili lor să nu li ia la turci, sau la tatari, nici șoltuzul sau pîrgari la caseli lor să nu li facă nice un zulum, ce de toate să l(e)¹ dia pace, precum le scriu cărțile și de la alți luminați și răpăosați domni ce-au fostu mainte de noi. Că cini li-ar face val oricît de puțin, peste carte noastră, unii ca aicia vor fi de mare certare de la noi.

Într-altu chip n-a hi. Toe pișem.

354

U Ias, l(ea)t 7219 <1710> dec(hembrie) 18.

Dimitrie C(antemir) voievoda².

† Axintie uricar <a scris>.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 3 (1923), p. 119, nr. XCIV. Text după orig.

¹ Parantezele lui Ghibănescu.

² Urmează mențiunea editorului: „l(ocul) p(eceții) mici”.

404

1710 (7219) decembrie 26, Iași

Dimitrie Cantemir voievod confirmă mănăstirilor din Iași și Galați închinare Sfântului Mormînt scutirile avute de la alți domni.

† ДИМИТРИЕ КАНТЕМИР ВЪВЕДОА, Б(о)ЖІЕЮ М(и)Л(о)СТИЮ, Г(о)СП(о)ДАРЪ
ЗЕМЛИ МЛАДАВСКОН. Facem șt(i)ră cu aceasta carte a noastră tuturor cui să cadă a ști,
de vrémé ce Sfîntul și de viață dătătorul Mormîntul Domnului nostru lui I(su)s H(risto)s
iaste maica a tuturor sfintelor besérici, n-au vrut dară D(u)mn(e)dzău cu altu mijloc să
facă chivernisala sfintei beséreci fără cît cu m(i)l(o)stenie pravoslavnicilor creștini,
pentru că și Sfinții Apostoli strînge milosteniia și încă prin multe cetăți și sate au așădzat
orînduită m(i)l(osteniie, ca să margă la Sfîntul Sion, carea și sfîntul fericitul Pavel o au
numit bl(ago)s(lo)venie; și, după acéea, moșii și strămoșii noștri și toți pravoslavnicii
creștini și mai ales de acéști preafericiți și samodrăjiți împărați și luminați domni și
cinstiți boiari, cu multe féliuri de daruri și cu xenodohii, adecă: case de primirea
streinilor și cu alte mari milost(e)nii au cinstit și au slujit aceștii bl(ago)s(lo)vitei
Mitropolii, carea iaste maică tuturor besérecilor creștinești. Iară în vrémile ceste dé apoi,
lipsindu acei pravoslavnici împărați, carii era sprijinatori și agiutători aceștii sfintei
cetăți, acmu dară, într-aceste vrémi, cu vrérea d(u)mn(e)dzăiască, coronindu-s(e)
luminați și pravoslavnici domni în țara noastră a Moldovei, așijdér(e) și mulți din cinstiți
boieri cu dani, cu bani și cu multe féliuri de lucruri au miluit, și cu mijlocul acéștiia
m(i)l(o)stenii pururea să îmblîndzăscu acéle fără credință neamuri și să biruiesc
vicleșugurii ereticilor și să păzește casa D(u)mn(e)dzăului lui Iacov întreagă cu toată
plinirea ei, cum și pîn-acmu să află și iaste cunoscută în toată beséreca lui H(risto)s.

Acmu dară, de la o samă de vrémé, din zavistie diiavolului, slăbindu acestu
pămîntu de-ntîmplare oștilor și de alte, așea și-ntr-acesta chip m(ă)n(ă)st(i)rile caril(e)
sintu închinare la Sfîntul Mormîntu au slăbit cît să află la cumpănă și m(i)l(o)steniia
carea merge din ț(a)ra noastră la Sfîntul Mormîntu să lipsască. Și așea fiindu, miluit-au
Dumn(e)dzău dé au fostu vinit aice răpăsatul părintele nostru, fericitul chir Dosiftei
patriarhul al sfintei cetăți Ier(u)s(a)limului, și aflîndu m(ă)n(ă)st(i)rile a Sfîntului
Mormîntu întru mare neputință, pentru căci și cîte bucate și lucruri au avut s-au aflat în
datorie ca acéea, cît nu era puțință să s(e) chivernisască; și iarăș(i), cîte mănăst(i)ri
s-au aflat neîndatorite încă să lipsiia de bucatéle lor, pentru căci au fostu vîndut din
bucate ce-au avut și au dat în nevoile țării. Vrut-au dară sfinția sa le îndreptédzé și să le
aședză cu rupta, dup(ă) puțință, acéste sfinte mănăstiri a Sfîntului Mormîntu.

Iară pentru mănăstirile ce sintu la munte: Bistrița, Probata și Tazlăul, carile s-au
aflat lucrurile ce-au avut și dobitoacéle lor mai multe decît cîndu s-au închinat la sfinția
sa patriarhul și plătindu datorii și nevoile carile au avut, după acéaș(i) iară le-au lăsat
sfinția sa întru stăpînirea țării noastre, pe cum au fostu și mai înaintea vrémé, că la
mănăstirile ce sintu la munte călugări grécii au socotit că nu sintu putincioși a chivenisi.

Iară céle 5 mănăstiri carile sintu aicea, în Iași, și Sfetii Gheorghie la Galați le-au poprit sfinția sa patriiarhul ca să s(e) afle suptu stăpânirea Sfîntului Mormîntu, précum au fostu și mai înainte vrémé, adec(ă): Galați, Barnovschii, Sfetii Sava, Cetățuia, Bînova și Sfeatii Gheorghie la Galați, carile macar că datorie n-au avut, iară însăș(i) la mari lipsă să afla, de vrémé ce și-au fostu vîndut bucatéle și au dat la nevoil(e) țării, carile sintu adeverite întru toți.

<P>¹entru acéea, cîdzindu-s(e) și noă ca să păzim cinste carea au avut strămoșii noștri către Sfîntul Mormîntu, socotit-am dară că pofta preafericit răpăosat părintelui nostru, sfinții sale patriiarhului, au fost cu calé și cu bun(ă) socoteal(ă). Deci așea și noi, cu toată voie noastră, am priimit de am întărit împreun(ă) cu preaosfințitul părintele nostru Ghedeon mitropolitul și cu toți ep(i)scopii țării noastre, așijdérite și cu tot Sfatul nostru, boieri cei mari și mici, și cu toți mazili, aședzat-am dar și am întărit pentru acéste șeasă m(ă)n(ă)st(i)ri carile s-au ales Sfîntului Mormîntu, domniia niciodată bani în datorie să nu céié de la egumeni, nici mulți, nici puțini, macar la ce nevoie ari sosi pămîntul nostru; și mănăstirile acéste și egumenii acestor 6 mănăstiri să aibă pace.

A doa, de vrémé ce mănăstirile au fostu în mare slăbiciune și înnoindu-s(e) și aducându-să la oarece aședzare, să nu aibă a da mai multă dare la Visterie acmu fără(ă) cît s-au aședzat atuncia: 40 ug(hi) Galata într-un an, 40 ug(hi) Barnovschi într-un an, 6 ug(hi) Svetii Sava într-un an, 16 ug(hi) Cetățuia într-un an, 8 ug(hi) Bînova într-un an, 12 ug(hi) Sv(en)ții Gheorghie la Galați într-un an.

Și aceasta să fie pentru ca de s-ari și mai înmulți vinitul mănăstirilor și bucateléle lor, să nu le ia mai multu la Visterie, fără(ă) cît precum sintu aședzate, că, luîndu-să mai multu, va aduce mari pagubi Sfîntului Mormîntu și spre noi și spre ep(i)scopi și spre boiari noștri greu păcat. Numai venitul ce-ar hi fostu să margă la Sfîntul Mormîntu, pentru cinste țării noastre și pentru vécinica poménirea a noastră, și a părinților, și a moșilor și a strămoșilor noștri.

A triia, pentru iarăși poménitéle m(ă)n(ă)st(i)r(i) și pentru oamenii cari sintu vecini a sfintelor mănăstiri să aibă pururea fiindu vecini ori într-un sat ori în multe sate fieștecăre m(ă)n(ă)st(i)r(e) de acéste: 56 oameni Galata, 41 de oameni Cetățuia și cu Hlince, 9 oameni Bînova, 43 de oameni Barnovschii la Șipote, ...² oameni tij Barnovschii la Volcinețu, 77 de oameni tij a lui Barnovschii la Toporăuți, 3 oameni a lui Sfetii Gheorghie la Gălați, 9 oameni Sfetii Sava la ...².

Aflat-am și pentru aceasta cu calé și cu bun(ă) socoteal(ă), acéști oameni acestor poménite 6 mănăstiri, să dea visterii de om cîte doi galbeni și gium(ă)tate într-un an, însă acéști bani să-i dea de patru ori pe ciferturi. Și mănăstirile iară să dea pe ciferturi.

Așijdér(e) acéste sfinte m(ă)n(ă)st(i)ri avîndu cîțva vecini fugiți prin multe locuri, deci cîndu vor veni vréunii dé acia, să aibă egumenii a-i aduce la Visterie și să le ia pecetluituri și după acéea să s(e) așédză la satele lor și să aibă a da și acia ca și ceialalți oameni 2 ug(hi) pol de om într-un an. Și osebi de acéste, începîndu unii a face rău obicei de lua gorștină de oi de la acéste sfinte mănăstir(i) a Sfîntului Mormîntu, de car(e) lucru de acmu înainte nici într-un chip aceasta să nu mai fie, ce să fie bucatéle mănăstirilor în pace de gorștină, pe cum arată cinstite cărți a luminați și răpăosați domni, ce-au fostu mainte de noi.

Și iarăși, încă acéste sfinte mănăstiri care sintu poménite mai sus să aibă a lua de la acéști poméniiți oameni a mănăstirilor fără de nici o înpotriviré desétin(i) de stupi și gorștini de oi și de mascuri.

Așijdere, într-aceste poménite sate a sfintelor m(ă)n(ă)st(i)ri, nici un fel de globnici sau giudecători să nu între, nici vornici, nici pîrcălabi, nici alți oameni domnești, nici boierești și nici să-i giudece, nici să-i globască, făr(ă) numai egumenii lor să l(e) fie cercători și giudecători, să cerce pre cei vinovați.

Osebit, de să va întîmpla vro grēșal(ă) mare, cum de moarte de om sau de furțișag, carea să cuvine a să căuta cu Divanul domnescu, precum iarăși arată cărțile acelor mai înainte de noi domni.

Așijder(e), iarăși dintr-acēste poménite sate, cai de podvodzi sau de olac sau alte angherii ce-ar fi pre altă țară, nimé să n-aibă a lua, nici a supăra, ce să fie satél(e) mănăstirilor în pace de toate de acēste.

Pentru acēstea pentru toate, adevărim dară și întărim cu toată socoteala și Sfatul Mitropoliei țării și a ep(i)scopilor ș-a tuturor boierilor, précum s-au pomenit mai sus, précum m(ă)n(ă)st(i)rile a Sfîntului Mormîntu, aceste cîte s-au scris și într-al nostru uric, numai atîta să aibă a da, și m(ă)n(ă)st(i)rile și oamenii mănăstirilor cîte doi ughi pol de om într-un an. Și de împrumutare, și de gorștin(ă) și de deseatin(ă) să fie pururea de toate în pace și niciodat(ă) în véci altă daré să nu aibă, nice mai mult, nici mai puțin, și toati giudecățile oaminilor mănăstirești să fie de la egumeni, iar altul nici să nu s-amestéce: nici vornici, nici pîrcălabi, nici podvodari, nici conăcari, nici cai de olac, de acēste de toate, în toate vrémile, să fie în pace.

Socotit-am dară de întărim cu acestu uric al nostru să fie neclătît de acmu și pîn(ă) în véci. Așijder(e) și alți domni cari vor fi în urma noastră să nu aibă a strica a noastră întăritură. Iară cin(e) s-ari ispiti să strice sau să clătească, ori multu ori puțin, ori domnu sau dintr-alți sfătuitori și îndemnători sprea stricar(e) ca niște vrăjmași a Sfîntului Mormîntu și întru tot necreștini și fără frica lui Dumn(e)dzău, să fie neiertat și afurisit, de Tatăl, și de Fiul și de Sf(î)ntul D(u)hă, și bl(ă)stămat de 318 Ot(e)ți ce-au fostu în Nicheea, și îngerul lui Dumn(e)dzău să-i gonească în toate zilele vieții lor și tot prilejul lor să fie arsu în foc și în cea mai de sfîrșit să fie anafema și trupéște și suflétéște și parte lor să fie cu acia ce-au răstignit pré Domnul nostru I(su)s H(risto)s în vécinica muncă. Amin.

Уѣ Пис, в(ъ)л(ѣ)тѣ хъсѣѣ дек(емвріа) кѣ.

Димитрие К(антемир) воевода <м.р.>.

† Дѣинтіе ѱрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de același uricar>: Testamentu de la sfîntéle mănăstiri Iér(u)s(a)limului de la măriia s(a) Dimitrie vod(ă), <scris, apoi, de altă mînă în grecește>.

<Scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7219 <1710> dechemv(rie) 25³. No. 5.

Arh. St. Iași, Documente, XXXI/5, Orig., hîrtie difolio (45×30,5 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,6 cm.), în cerneală roșie, slab imprimat.

EDIȚII: Codrescu, *Uricarul*, vol. II, ed. a II-a, p. 114 (menț.).

¹ Omis în orig.

² Lăsat spațiu liber în orig.

³ În loc de: „26“ (v. mai sus).

Dimitrie Cantemir voievod întărește ciocililor din Iași scutirile de dări și angării acordate de domnii anteriori.

Ив Димитріе Кантемир воевода, Б(о)жію м(и)л(о)стію, господарь Земли Молдавской. Scriem la boiari și la toți slujitorii carei veți unbla cu toate slujbele domnești aici, în târg în Iași. Dăm știre tuturor, dacă veți vedea carte noastră, iar toți să aveți a lăsa în pace pe toți cioclii de aici, din Iași: de dajde, de zloți, de lei, de talere, de galbeni, de podvozi, de braniște, de fin, de gunoi, de gheață și de toate dările și angheriile câte vor fi pe alții în țara noastră și aici în târg, în Iași, pre alte bresle, ei să fie de toate în pace. Căci noi ne-am milostivit și i-am iertat pre dînșii, precum au fost și la alți domni ce-au fost mai-nainte de noi, numai ei să poarte de grije să astruce oasele oamenilor prestăviți și a celor periți și mai vîrtos a celor săraci și nemernici, iar de alte de toate să fie în pace.

Așijderea și în urma noastră, pre cine va milui Domnul Dumnezeu cu domnia țării noastre a Moldovei, poftim să nu strice tocmirea noastră ce am tocmit și am așăzat acestor nevoitori ciocli carei strîng trupurile a celor morți și a celor periți, ci ca să aibă a le întări și a-i milui, cum și noi, pentru a sa vecinică pomenire. Iar carei s-ar ispiti a strica tocmirea aceasta, să fie blestemul asupra acelora., precum au afurisit și răposat sfinția sa părintele chir Dosoftei patriarhul de Ierusalim și alți arhieriei. Deci, toți să aibă a da și a întări; iar cine s-ar ispiti a le face vreun val oricît de puțin păste carte noastră, bine să știe că unii ca acie vor fi de la noi de mare certare.

7219 <1710> dichemvrie 28.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 237, f. 421 r. – v. Copie din 1742.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 421 (menț. cu anul: 1711); Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 507 (menț.); Istrati, *Condica Mavrocordat*, III, p. 153, nr. 1370 (aceeași copie).

406

1710 (7219) decembrie 28, Iași

Dimitrie Cantemir voievod poruncește tuturor slugilor domnești să nu perceapă nici o dare de la poslușnicii M-rii Bîrnova, pentru că ei dau cu ruptoare la Vistierie.

Dimitrie Cantemir v(oie)vod, cu mila lui Dumnedzău, domnu Țării Moldovii.

Scriem la boieri și la toți slugitorii care veți umbla ori fie cu ce fel de slujbe domnești la ținutul...¹. Vă dăm știre tuturor pentru poslușnicii a sfintei măn(ă)stiri Bîrnovii.

Iată că noi ne-am milostivit și am socotit de am dat și am înoit și am întărit așezare sfintelor măn(ă)stiri a Sfîntului Mormîntu care sintu supt ascultare svinții sale patriiahlui de Ierusalim, așijdere și satele lor câte sînt a sfintelor mănăstiri a Ierusalimului pre legătura testamentului ca să nu fie amestecate cu țara nici mănăst(i)rile, nici satele măn(ă)stirilor, nici la o dare, căci ei îș(i) dau cu ruptoare lor, deosăbi la Visterie. Pentru aceea, deacă veți vede carte noastră, iar voi toți, ori boieri, ori alți slujitori, să le dați foarte bună pace acestui satu cu poslușnici Bîrnovii întru nimică să nu vă mestecați la dînșii macar de veți umbla cu scrisoare sau pe catastiv din visterie și de s-ar scoate și cu greșală tot să aveți a le da pace.

Așijdere și voi, pîrcălabii de acel ținut, încă să nu vă amestecați la poslușnicii Bîrnovei nici cu un feliu de cheltuiale ce ar ieși pre acel ținut, ce de toate să le dați pace.

Așijdere și voi, goștinari de oi, și deset(i)nici de stupi și goștinari de mascuri, încă să le dați bună pace de goștină de oi și de mascuri, și de desetenă de stupi acestor poslușnici cîți vor fi scriș(i) la izvodul de ruptă cu pecete g(os)pod.

Așijdere, și ciobanii măn(ă)stirești încă să aibă a-și da goștina de oi a lor la egumenu lor, căci noi ne-am milostivit și am iertat acel venit tot, ca să aibă a-l lua egumenul de la sfînta măn(ă)stire Bîrnova după obicei, precum le scrie testamentul și de la alți răposai domni ce-au fostu maiinte de noi.

Așijdere și voi, g(lob)nici și d(u)șegubinari, încă să n-aveți treabă în poslușnicii Bîrnovii, nici să-i globiți, nici să-i giudecați, căci egum(e)n(ul) de Bîrnova are treabă să-i giudece și să-i certé pre cei vinovați și să-i globască.

Așijdre și voi, cămănari și bezmenari și cepari, încă să nu vă amestecați nici să cereți ceva de la poslușnicii Bîrnovei.

Așijdere și voi, olăcari și potvodari și conăcari și alte slugi domnești sau boierești, macar de veți fi și cu cărțile domnești ori cu ce porunci umblîndu, tot să le dați să fie în pace.

Iar cine s-ar ispiți a le face vre un val oricît de puțin preste carte noastră, unii ca aceia vor fi de mare certare. Într-altu chip n-a hi. Aceasta scriem.

Ѓ Ис, в(ъ) лет(о) $\widetilde{\chi\text{зсѣ}}$ декемв(ріє) ки.

Димитріє Кантимир в(оє)вод(а)².

Arh. St. București, Ms. nr. 646, f. 57v. Copie în condica M-rii Bîrnova, scrisă de Costantin Polimaz logofăt, fiul protopopului Ioniță din Bacău, în 1796 octombrie 2.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 267, nr. 997 (rez.).

¹ Loc liber.

² Urmează, într-un octogon, mențiunea copistului: „pecete g(os)pod“.

Catastiful satelor și viilor lui Duca voievod.

Moșiile răposatului Duca vod(ă)

Suceava

- Hușii, sat întreg pe Șomuz, cumpărătur(a) Ducăi vod(ă)
- Ruginoasa, sat întreg
- părțile den Epotești

Neamțul

- Romîneștii pe Valea Neagră, sat întreg
- Trifeștii, tij sat întreg
- Ciortăneștii, sat întreg
- părțile den Doljești și den Băloșești pe apa Almașului
- părțile dn Bîrjoveni
- Prăjeștii, sat întreg
- părțile den Piroșceni și den Onceni lîngă Prăjești
- părțile den Păstrăveni
- Bălăneștii, sat întreg
- Podolénii, sat întreg
- Oneștii pre Orbic
- părțile den Belicești de pe Valea Albă

- Buhăceștii, pe Valea Albă
- Movilenii, pe Valea Neagră
- părțile din Popșești

Romanul

- Săoanii, sat întreg
- Pietrișul, sat întreg
- Pădurenii

Iașii

- Dușmanii Mari și Dușmanii Mici
- Gligenii
- părțile den Pătrușeni a lui Balica hat(man)
- Piscanii pe Prut, lângă Tămășeni
- părțile den Vasileuș(i)
- Berehoveștii, sat întreg la Ciomohal
- Zapodenii lângă Berehovești
- Săbienii tij lângă Berehovești
- Morenii, sat întreg dat Cetățuiei, mănăstirii
- părțile den Mîndzăștii pe Prut
- părțile den Gîngurești
- părțile den Coșeni
- Pîrliții și Ciulucanii pe Délea

Cîrligătura

- giuμάtate de sat de Hoisăști

Hîrlăul

- doi stîlpi den Hălceni pe Milétin
- sat întreg Belițeni

Dorohoiul

- Rîpicienii

Cernăuții

- Hlinița, sat întreg
- Dobrinăuții, sat întreg
- Grămeștii, sat întreg, lângă Dobrinăuți

Hotinul

- Hlineștii ce să cheam(ă) Năslavce
- giuμάtate sat de Parcova pe Ciuhru

Soroca

- Rîpicénii, sat întreg, pe Prut
- Liubenițul, lângă Rîpiceni
- Perepecénii, sat întreg

- Bulbocii, într-un hotar cu Trifăneștii
- Văscăuții, sat întreg
- Cuhăreștii, a șeas(ea) parte din giumătate de sat întreg
- părțile din Părcani
- Zgura de la Căinari
- Socolul, sat întreg

Orheiu

- Șercanii, pe Nistru
- părțile din Sodalna
- părțile din Brîndzeni

Tutova

- părțile din Budeștii de la Spiridon, ficiorul lui Păcurar ot Budești
- Crăveștii cu mori în apa Bîrladului

Putna

- Șicanii pe Sirét
- 6 fălci de vii la Vlădiceni, cumpărătura Ducăi vodă
- un loc de prisacă din sus de Vlădiceni, în Poiana Vlădicăi
- 2 vii la Șorogari
- 4 falci de vii la Cotnari, în Țombric, ce-au fost a lui Gheorghii hat(man)
- 2 falci de vie la Cotnari, în Mîndrul, ce-au fost a lui Vasilii Ureche
- 7 falci de vii tij la Cotnari, în Mîndrul, de la Antimiaa păh(ărniceasa)
- 3 falci vie, iar la Cotnari, în Mîndrul
- 2 falci vie tij la Cotnari, în Copce, ce le-au cumpărat, Macarie egumenul
- 3 falci de vie în Piscop, cumpărătură de la Roșca vist(iernic)
- o vie la Orbéni, la Putna, danie doamnii Catrinii.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXXX/82. Orig., hîrtie, patru file (31,2×10,8 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituiri.

Data (probabilă), după cea de la arhivarea actului de pe f. l. r.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XII (1909 aprilie – sept.), p. 127 (menț.).

408

1711 (7219) ianuarie 1, Iași

Dimitrie Cantemir voievod scutește de dări M-re Dealul Mare a lui Iane Hadîmbul fost postelnic.

† ДИМИТРИЕ КАНТЕМИР, Б(о)Ж(іе)у м(и)л(о)ст(і)ю, р(о)сп(о)даръ Земли Молдавскои. Facem șt(i)re cu această carte a noastră tuturor cui să cade a ști, veri boiari, veri slujitori, carii veți împlini înblîndu cu toate slujbel(e) domnești la ținutul Cîrligături pentru sfînta m(ă)n(ă)stiré ce să cheamă Dealul Mare, unde iaste hramul Cinstită Naștere a Preasfîntei și de Dumn(e)dzău Născătoare și pururea Fecioar(ă) Mariia, Maica Domnului nostru lui I(su)s H(risto)s, fiind această m(ă)n(ă)st(i)re zidită din temelie de răpăosatul Ioan Hadîmbul ce-au fostu postelnic, și o au închinat la sfîntul Ier(u)s(al)im; și s-au împliat de s-au pustiit de atîta samă de vréme de multe prăzi ce-au fostu pe țară. Deci fiind o rugă ca aceăa pustiită și cu atîta cheltuial(ă) făcută și vădzindu

noi și testamentu de la domniia sa Nicolae vod(ă), ne-am milostivit și noi de am întărit sfintei mănăstiri ca să aibă pace de toate dările și angheriile de câte vor fi pre alte mănăstiri în țară, pînă cîndu va da Dumn(e)dzău să-ș(i) vie la statul său cel de mainte și atuncea s-a socoti după puțința ei, ca și alté mănăstiri a sfîntului Ier(u)s(a)l(i)m.

Așijderile, și pentru 8 oameni poslușnici să aibă a ținea cu rupta cîte doi ug(hi) p(o)l de om într-un an pe cum sintu și la célelalt(e) mănăstiri a sfîntului Ier(u)s(a)l(i)m carii s-or pune anumea la izvod de ruptă cu pecét(e) g(o)s(po)d și acei bani vor da pe ciferturi la visterie.

Pentru acéea, dumneavo(a)stră boiari și toți slujitorii, vădzindu cart(e) noastră, iar voi toți să vă feriți de acești oameni, întru nimică să nu-i amestecați la nevoiele țării, macar de veți înbla cu scrisoarea sau pe catastiv din Visterie; și de s-ar scoat(e) cu gréșal(ă) asupra lor ceva, tot să aveți a le da bună pace, pentru căci ei sintu osebiți de altă ț(a)ră și vor da cu ruptoare lor deosebi la Visterie, pe cum s-au așădzat mai sus.

Așijder(e), și voi, pîrcălabi de acél ținut, încă să nu vă amestecați la acéști oameni nici cu un fêl de cheltuiéli ce-ari ieși pré ținut, ce foart(e) să le dați pace.

Așijderile, și voi, gorștinari de oi, și deseatnici de stupi și gorștinari de mascuri, încă să li dați pace acestor poslușnici cîț(i) vor fi scriș(i) anum(e) la izvodul de ruptă cu pecét(e) g(o)sp(o)d, căci și noi ne-am milostivit și am iertat acestu venit ca să aibă a-l lua egumănul de la sfînta mănăstiré ot Dealul Mare ca să fie la acea sfîntă rug(ă) de lumini și de tămîie, précum le scriu cărțile și de alți luminați domni bătrîni.

Așijdère, și voi, globnici și d(u)șegubinari, încă să n-aveți treabă nice a-i giudeca, nice a-i globi, căci egumănul are treabă să-i giudece și să-i certe pre cei vinovați și să-i globască.

Așijdér(e), și voi, olăcari, și podvodari, și conăcari și alte slugi domnești sau boierești, toți să vă feriți de acéști oameni, macar de veți înbla și cu cărțile domniei méle, toți să li dați pace, pentru căci vădzindu și noi cărți de la domniia sa Mihai vod(ă), scrise cu blăstăm și legat(e) cu afurisanie de sfinția sa fericitul părintél(e) chir Hrisanthă, patriiarhul de Ier(u)s(a)lim, am întărit și noi sfintei mănăstiri ca să ste neclătit, pe cum s-au legat mai sus.

Și altul nimé să n-aibă a să amesteca прѣд сим листом г(о)сп(о)дства мы.

Оу Ис, л(ѣ)т(о) хꙋсѣѣ ген(аріе) а.

Димитріе К(антемир) воевода <т.р.>.

Дѣинтіе ѱрикѣр <писал>.

Arh. St. București, M-reă Galata, V/6. Orig., hîrtie (42,8×30 cm.), cerneală neagră (invocația simbolică, majuscula inițială și prescurtarea cuvintelor Is. Hr. cu cerneală roșie), sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, slab imprimat.

Idem, Ms. nr. 628, f. 236 v. – 237 r. (rez. în condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 268–269, nr. 1002 (rez. dezv.).

409

1711 (7219) februarie 7, Iași

Dimitrie Cantemir voievod împuternicește M-reă Trei Ierarhi să încaseze cîte doi potronici de car de la toți cărăușii care aduc sau trec cu marfă prin Iași.

† Димитріи Кантемир воевода, Б(о)ж(іею) м(и)л(о)ст(ію), г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Dat-am carte rug(ă)toriului nostru, egumenului de la sv(î)nta măn(ă)stire Trei Sv(e)titele, ce iaste aice, în tîrgu în Iaș(i), care iaste zidită de răpăosatul

Vasilie vod(ă), și pre cine a socoti egumenul a pune vameșu aice, în târgu în Iaș(i), ca s(ă) fie volnic a lua vama sv(i)nteî măn(ă)stire de la toț(i) căraușii carii vor purta chiria, or(i) oameni de ț(a)ră, or(i) oameni streini, să aibă a da toț(i) cîte 2 pot(ronici) de car și de căruț(ă) cu cai, cine va încărcă chirie.

Așijderile, cari ar veni cărauși cu chirie din gios să margă în sus, sau carii or veni din sus să meargă în gios, și-aceia să aibă a da cîte 2 pot(ronici).

Așijderile, și de maje de pște sărat să aibă a lua cîte 2 pot(ronici) de car, și 2 orți de maje, și de carul de pște proaspăt și de căruț(ă) să aibă a lua iar cîte 2 pot(ronici) și cîte un pște.

Și orice fel de oameni ar fi slujitorii lefecii, ori săiman, orcine ar fi, de la toți să ia vamă dup(ă) cum scriem mai sus.

Așijderile, și carii or încărcă pște de aice din Iaș(i) să margă în sus, să aibă a lua vam(a), precum scriem mai sus, dup(ă) obicei. Și carii are veni cu pște sărat sau proaspăt din gios să margă în sus, să aibă a lua vamă și de la aceia, precum [precum] le scriu cărțile și de la alți domni ce-au fostu mainte de noi.

Și nim(e) să nu ste înprotiva cărții. Тоѣ пишемъ.

ЌѢ ИѢ, лѢт(о) хѣсѣи фев(р)варіѣ ѿ.

Димитріѣ К(антемир) воевода <т.р.>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hirtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 81 v. (rez. în Condică M-rii Trei Ierarhi, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 271, nr. 1012 (rez.).

410

1711 (7219) februarie 14, Iași

Măriuța, soția lui Ion blănar, și fiica ei, Maria, vînd lui Ion Buhuș logofăt o dugheană cu casă și locul dimpregiur în Tîrgul Fînelui.

† Adică eu, Măriuța, fimeia lui Ion blanariul ficior lui Andrei blănariul, și cu fiica me, Marie, făcut-am zapisul meu la mîna dumisale logofătului Ion Buhuș, de nime silită, nici asuprită, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut o dugheană cu casă și cu loc cît este împregiurul casăi, care iaste și stîlpit alături cu pivnița dumisale logofătului în Tîrgul Fînelui, care au cumpărat-o dumnealui de la Vasilie Drăgunoiul staroste, i-am vîndut-o dumisale drept ...¹, lei bătuți; și ne-au dat dum(nealui) bani toți deplin întru mînule noastre, ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie în veci, și giupînesei dumisale, și cuconilor dumisale.

Și la această tocmală și vînzare s-au tîmplat mulți boieri; care această dugheană mi-au fost și mie danie de la socrul meu Andrei blănariul; și acestu zapis s-au făcut denainte vornicilor de poartă și altor oameni bătrîni și tineri, care mai gios s-au iscălit și ș-au pus și degitile să șă știe.

ЌѢ ИѢ, лет(о) хѣсѣи фев(р)вари ѿ.

Măriuța²; Mariia.

Vasile căldărar staroste²; Toader păleamar; Drăguna Tănasiie odobașa, martur; Ion bulubașa, martur; Ionașcu Măgurean; Tănasiie abager, martur; Istratie făclier, martur; Bejan Hudici vornic glotnii, martur.

Eu, Iane Dediu, am scris.

S-au posleduit, Costandin Leondare sulger și log(o)făt de taină <m.p.>.
Vel log(o)făt.

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX, p. 138/96, nr. 6. Copie în Condica Mitropoliei Moldovei, scrisă de Theodor Gașpar diac de divan în 1816 septembrie 20.

¹ Loc liber.

² Sigiliu inelar.

411

1711 (7219) februarie 20, Iași

Vasile și soția sa, Dumitra, vînd lui Vasile ciubotar o casă, cu 38 de lei.

† Adecă eu, Vasile, și cu soțul meu, Dumitra, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru la mîna dumisale lui Vasile ciobotar precum noi, de bunăvoia noastră, de nime siliți, nici asupriți, am vîndut dumisali o casă cu loc cu tot cît ține ograda împrejurul casăi, numai făr(ă) cît despre cumătrul Vasile ciubotarul este ograda pi locul dumisali pe doao palme; și după ce am cumpărat eu casa, mi-au dăruit cumătrul și acel puțintel loc cu toată voie dumisale. Și noi încă am vîndut dumisali lui Vasili ciubotar cu cît ține îngrăditura împrejurul casei. Și această casă este lîngă dumnealui Eni Cacule neguțitor, și lîngă dumnealui Andronachi mesărciul și lîngă dumnealui cumătrul Vasile ciubotarul; și am vîndut noi dumisali lui Vasile ciubotar drept treizăci de lei opt, bani gata.

Și la acest zapis s-au prilejit mulți oameni buni: dumnealui Toader neguțător, și dumnealui Andronachi mesărciul, și dumnealui Eni Cacule, și dumnealui Pascal bulebaș hătmanescu, și dumnealui Vasile ciubotar, și dumnealui Stanciul bulebaș și alți oameni buni care s-au iscălit mai gios. Și cînd am făcut zapisul acesta am dat și zapisele casei cele vechi în mîna dumisali lui Vasile ciubotar; și pentru credința, am iscălit.

У Мѣ, лѣт(о) х҃сѣи фев(варіе) к.

Eu, Vasile, vînzător.

Pascal bulbaș, martur; eu, Toader, care m-am tîmplat la această tocmală și sîntu martur; Costantin spatar¹; Vasilie ciobotar, martur¹; Andronachi mesărciul, martur¹; Stanciul bulbaș, martur¹.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CCLXI/10. Orig., hîrtie (31,7×21,6 cm.), filigran, cerneală neagră, șase amprente digitale.

Arh. St. Iași, Documente, DCCCLXXII(3, p. 3–4 (f. 15 r. – v.)) (copie în condica de „documentele caselor din Iași și altor acareturi a dumisale logofătului Anastasie Bașotă”, din prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce” fasc. 6 (1926–1927), p. 113, nr. III (copia din prima jumătatea sec. XIX).

¹ Amprentă digitală.

412

1711 (7219) martie 13, Iași

Dimitrie Cantemir voievod scutește de dări pe preotul catolic din Iași, pe doi dascăli de biserici, doi tîrcovnici și doi argați.

† ДИМИТРИЕ КАНТЕМИР ВОЕВОДА, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)д(а)ръ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Scriem la boiarii noștri și la toți slujitorii <care veți>¹ îmbla or

hie cu ce fel de slujbe aicea, în târgu în Iași și la ocolul Iașilor. Facem știre tuturor pentru preutul unguresc Felicși Antonie Zaulu prefectul, carile este pitrop peste toate bisericile ungurești ce sînt aici în țar(ă), și doi dascali de biserică din Iași și doi țircovnici și doi argați: iată că ne-am milostivit și i-am iertat ca să hie în pace de toate dările și angheriile cîte ș-ar hi pre alții în țara noastră, nime întru nimica să nu-i învâluiască, nici bucatele lor pentru alții să nu li s(e) tragă.

Așijderile și voi, gorștinari de oi și de mascuri și desétnici de stupi, încă să dați bună pace și s(ă) hie în pace și de dejmă de pîne și de desétină de vin, pe cum îi scriu cărțile și de la alți domni ce-au fostu mai înainte de noi, că cine s-ar ispiti a le face oricît de puțin val peste cartea noastră va fi de mare certare. Într-altu chip nu va fi.

Ї Мс, л(ѣ)т(о) хѣсѣи мартѣ гѣ.

ДИМИТРИЕ К(АНТЕМИР) ВОЕВОДА <т.р.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: S-au trecut la protocol.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/55. Orig., hîrtie difolio (31×21,5 cm.), filigran, cerneală cafenie, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,5 cm.), în cerneală roșie, neclar.

¹ Rupt.

413

1711 (7219) martie 21, Iași

Anisia călugărița, soția răposatului Gurbet fost armaș, dăruiește Mitropoliei Moldovei moșia de la Penișoară, pe Căcaina, pe locul târgului Iași.

† Adecă eu, Anisie călugăriț(a), carea am fostu făméia lui Gurbet ce-au fostu armaș, scriu și mărturisăscu, cu acestu adevărat zapis al mieu la cinstită mînă sfinții sal(e) părintelui chir Ghedeon mitropolitul, précum să s(e) știe pentru o moșie ce iaste la Penișoar(ă) de pre Căcaina în locul târgului, aicea, la Iași, carea ne-au fostu și noaă de danie și de miluire cu ispisoc de la Alexandru beizade, sînă răpăosatului Antonie Rusăt vod(ă). Deci, după moarte soțului mieu, lui Gurbet, neavîndu noi ficii din păcatele noastre, am socotit din bunăvoie a mea de am închinat și am dat această moșie la sfînta Mitropolie de Iași, mai vîrtos pentru sufletul mării sale lui Alexandru beizade și a părinților mării sali, și pentru sufletul soțului mieu lui Gurbet, și pentru sufletul mieu; și drésăl(e) de miluire ce am avut pré această moșie de la Alexandru beizade și cărți de-ntăritur(ă) de la răpăosatul Cantimir vodă Bătrînul și de la Costantin Duca vod(ă) încă le-am dat la sfînta Mitropolie.

Pentru acéea, de acmu înainte acestu loc tot, cu tot vinitul, ce scriem mai sus, la Penișoar(ă), de pré Căcaina, să fie sfintei mitropolii dreaptă ocin(ă) și moșie în véci stătătoare și să aibă sfinție sa mitropolitul a-ș(i) face și ispisoc domnescu di-ntăritur(ă) de pré acestu adevăratu zapis al mieu; așijdér(ea) și niște drésă ce am avut pré această moșie și s-au răsărit, deci ori fiește cîndu s-ari afla vro într-o vrémé la cineva să aibă a să lua și să s(e) dea la sfînta mitropolie.

Iar cin(e) s-ar ispiti a să amesteca, ori din seminție noastră sau macar și dintr-alții ca să surpe această danie a mea, să fie treclet și blăstămat de Dumnedzău, și de Maica Précistă, și de 12 Apostoli vărhovnici și să fie legat și afurisit de 318 Ot(e)ți din cetate Nichei, parte să aibă cu Iuda și cu trecletul Arié și în vécinica muncă.

Și la ceaastă danie s-au ținplat sfinție sa părinte Pahomie episcopul de Roman, și părinte Calistru episcopul de Rădău(i), și denainte a boiari mari și mici, cari s-au iscălit mai gios.

Și eu, pentru credința, mi-am pus degetul, ca să s(e) știe.

Și eu, Axintie uricariul, am sacris zapisul, ca să s(e) știe.

Оу Ис, л(ѣ)т(о) х̃зсѣи мартѣ ка.

Из, Инисиѣ, искал <m.p.>.

† Пахоміе епископ искал <m.p.>.

† Калистрѣ епископ Радовскіи <m.p.>.

† Сава епископ Хушскіи <m.p.>.

Никлаи Костин вел лог(о)ф(е)т <m.p.>.

Лѣпѣл Костаки вел ворник искал <m.p.>.

Антиохіе Жора хатман <m.p.>.

Ион Некѣлче вел спатар искал <m.p.>.

† Кѣнстантин Костаки вел комис <m.p.>.

† Ілие Катарциѣл вист(арник) <m.p.>.

Белдиман ꙗ лог(о)ф(е)т <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mâini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) Penișoara. 7219/1711 mart(ie) 21; 2) Zapisul Curbetoaie.

Arh. St. București, Mitropolia Moldovei I/7. Orig., hîrtie difolio (31,5×21,5 cm.), filigran, cerneală neagră.

Idem, Ms. nr. 535, f. 7 v. – 8 r. (copie din 1844).

EDIȚII: Melchisedec, *Chronica Romanului*, I, p. 333 (menț.); *Catalog D.A.C.*, V, p. 273, nr. 1021 (rez. dezv. și descriere arheografică).

414

1711 (7219) martie 25, Iași

Nastasia, soția lui Ștefan fost sotnic, vinde lui Statie, fiul Dochîței, o casă cu locul ei de lîngă M-reă Bărboi, cu 20 de lei.

Adec(ă) eu, Nastasiia sotniceasa, fămeaia lui Ștefan ce-au fostu sotnic, mărturisăscu cu acestu adevărat zapis al meu la mîna dum(i)sale lui Statii ficiorul Dochîței cum eu, de a mea bunăvove, de nimeni silită, nici asuprită, am vîndut a mia driaptă ocină și moșie, o casă cu loc cu tot ce iaste lîngă mănăstire la Bărboiu peste uliț(ă), despre răsărit, după casa Dochîței, și din gios locul ce-au fost a lui Năstasăi vornicul, ce mi-au fostu mie cumpărătură locul aceștii cas(e) de la Zinica, iar casa o am făcut eu cu cheltuiala mia. Această cas(ă) am vîndut dumisale lui Statii ficiorul Dochîței, drept 20 lei, bani buni gata; și mi-au făcut dumnalui plata deplin întru mînule meale denaintea a oameni buni, vecini de aproape, și altor cari s-au ținplat, întrebându-mi eu pe toți oamenii miei și pe mine pe Anița, sora Năstasăi, ce noi am dat voe să vînză cui s-a afla să cumpere, nime alt triabă să n-aibă, ce să-i fie dum(i)sale de la noi driaptă ocină și moșie, și cuconilor dumisale și nepoților, în viaci.

Și pentru mai mare credința, mi-am pus degetele și eu și soru-mea și alții cari s-au ținplat și mai gios s-au iscălit și și-au pus și degetele: Gligorașco ce-au fostu staroste de făclieri, și Costantin siiman, și Ion nagaragiul, și Luța priscornița, și Marița; și ne-am ținplat și noi, Mahmut aga ot Belgrad, la ceasta vînzare.

Și eu, Vasile Niagul uricar, am scris.

U Ias, let 7219 <1711> mart 25.

Nastasiia¹.

Anița sor Nastasii¹; Ion nagaragiul¹; Mehmet aga¹; Gligorașco staroste¹; Costantin; Luța¹.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 4 (1924), p. 137, nr. XXXVI. Orig.

¹ Nume precedat de amprentă digitală.

415

1711 (7219) aprilie 2

7219 <1711> aprilie 2.

Zapisul lui Ion sin popa Nicolae dat Marii Gătoaie prin care-i vinde un loc de casă din Surlărie, în mahalaua Sf. Ioan din Iași.

După Bianu și Nicolaiasa, *Catalogul ms. românești*, III, p. 311. Rez. după Bibl. Acad. Rom., București, Ms. rom. nr. 783, f. 4 (rez.).

416

1711 (7219) aprilie 6, Iași

Dimitrie Cantemir voievod întărește Mitropoliei Moldovei stăpînirea asupra moșiei de la Penișoară, pe Cacaina, dăruită de Anisia călugăriță, soția răposatului Gurbet fost armaș.

† ДИМИТРИЕ КАНТЕМИР ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)ю, м(н)л(о)стію г(о)п(о)д(а)ръ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Adecă au venit denainte noastră și denainte alor noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, cinstit rugătorul nostru, sfinția sa părintele chir Ghedeon arhiepiscop i mitropolit Suceavski, și ne-au arătat un zapis încredințat, de la Anisie călugărița, care au fost fămeia lui Gurbet ce-au fost armaș, iscălit de sfinția sa părintele chir Pahomie episcopul ot Roman, și chir Calistru episcopul ot Rădăuți, și chir Sava episcopul ot Huși, și dumnealui Neculai Costin vel log(o)făt, și Lupul Costache vel vornic Dolnei Zemli, și Antiohie Jora hatman i pîrcălab Suceavski, și Ion Neculcea vel spatar, și Ilie Catargiu vel visternic și Costantin Costache vel comis, scriindu Anisie călugărița într-acel zapis a ei pentru o moșie ce iaste la Penișoară, de pré Căcaina, în locul tîrgului, aicea, la Iași, carea și lor au fostu de danie și de miluire cu ispisoc de la Alexandru beizade, feciorul răpăusatului Antonie Ruset voievoda.

Și după moarte soțului său, lui Gurbet armașul, neavîndu ei feciori din trupul lor, au socotit, de a ei bunăvoie, de au închinat și au dat danie această moșie la sfînta Mitropolie din Iași, mai vîrtos pentru sufletul lui Alexandru beizadea, și a părinților lui, și pentru sufletul soțului ei, lui Gurbet armașul, și a ei. Și au dat și dirésăle aceștii moșii ce-au avut de danie și de miluire de la Alexandru beizade, și cărțile di-nțăritură de la răpăosat și luminat părintele nostru, Io Costantin Cantemir voievoda, și de la domnia sa Costantin Duca vodă, la sfînta Mitropolie, ca să-i fie moșie în véci. Așjdere și pentru niște drésă ce au mai avut pre această moșie și s-au răsărit, deci cîndu s-ari afla vo-ntr-o vréme la cineva, să nu se ție în samă, ce să aibă a să lua și să s(e) dea la sfînta Mitropolie.

Pentru acéea, și noi, deacă am vădzut acel zapis cu blăstăm legat, și de a ei bunăvoie danie, iar noi întru acéea, așjderile și de la noi am dat și am întărit sfîntei Mitropolii pré această moșie ce scriem mai sus, ce iaste la Penișoară, de pré Căcaina, în

locul târgului Iașilor, ca să fie sfintei Mitropolii și de la noi dreaptă ocină și moșie, și miluire și danie, și uric din-ntăritură, cu tot venitul, de pe tot locul și cu tot hotarul stăitător, în véci.

Și altul nimé să n-aibă a să amesteca прѣд сим листом г(о)сп(о)дства мы.

Въ настоѣнѣм градѣ Мсохъ, в(ъ) л(ѣ)то х^{зсѣи} ап(риліе) ѿ.

Димитріе К(антемир) воевода <т.р.>.

Белдиман ѿ лшг(о)ф(е)т <т.р.>.

Изнитіе оурикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mâini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:

1) Pentru Penișoar(ă), de pe Căcaina; 2) 7219 <1711> april(ie) 6. No. 6; 3) 7219/1711 april(ie) 6. No. 8.

Arh. St. București, Mitropolia Moldovei I/8. Orig., hîrtie difolio (44×30,3 cm.), filigran, cerneală neagră (inițiala numelui domnului și cea de după intitulăția actului (A) și invocația simbolică, în cerneală roșie, iar semnătura domnului presărată cu granule auriu), sigiliu inelar octogonal în cerneală roșie avînd capul de bour cu o sabie și un buzdugan pe părți, deasupra o coroană cu soarele și luna nouă de o parte și de alta, iar în exergă, legenda cu majuscule latine, parțial lizibilă: † IOAN ... MOL.

Idem, Ms. 535 (copie din 1844).

EDIȚII: Aricescu, *Indice*, II, p. 30, nr. 1612 (rez.); *Catalog D.A.C.*, V, p. 274, nr. 1023 (rez. dezvolt. și descr. arheografică) și p. 275 (foto).

417

1711 (7219) aprilie 30, Iași

Dimitrie Cantemir voievod confirmă M-rii Danco dreptul de a avea cinci oameni de scuteală.

† Димитріе Кантемир воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавской. Scriem la boiari și la toți slujitori cari veți îmbla cu toate slujbel(e) domnești la ...¹. Facem șt(i)re tuturor pentru sfînta mănăstir(e) Danco, din târgu, carea au fostu întîi beserica de mir și pre urma s-au întărit de alți domni, ce-au fostu mainte de noi, ca să fie mănăstire; deci fiindu scăpată și neavîndu nice sate cu vecini, nici țigani, ca să aibă cu cine a să sluji, iată că și noi ne-am milostivit și i-am iertat ca să aibă cinci oameni de scuteal(ă).

Însă ce s-ar afla oameni fără(ă) ruptă în Visterie și fără(ă) gîlceață, pentru unii ca acia ce s-ar strînge pentru poslușanie să fie la sfînta mănăstir(e) după obicei păstor(i), argați, ce vor fi, la locul unde i-ari aședza rugătoriul nostru, Ieremie egumănu de la Danco, nimé întru nimică să nu-i învăluiască nice la o daré, nice la rupte, nice la alte nevoi ce ar hi pré altă țară, de toate să fie în pace.

Pentru acéea, macar de veți îmbla cu scrisoar(e) sau pe tablă din Visterie, întru nimică să nu-i învăluiei pre acești oameni, căci s-au iertat de toate dările a țării, ca să fie de slujba pe giur trebile ce-ar hi și bucatele a sfintei mănăstiri.

Pentru acéea, poftim și pré alții cine ar hi, în urma noastră, stăpînitori Țării Moldovei, ca să aibă a întări această puțin(ă) m(i)lă sfintei mănăstiri, pentru a sa vecinica pomeniré. Iar cine s-ari ispiti a le face vreun val, oricît de puțin, acestor oamini, unii ca acie de mar(e) certare vor fi.

Інтр-алу chip н-а hi. Тоѣ писах г(о)сп(о)дства мы.

Оу Мс, л(ѣ)т(о) х^{зсѣи} ап(риліа) ѿ.

Димитріе К(антемир) воевода <т.р.>.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 204–205, nr. 234 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (31,1×20,2 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotam de la Muntele Athos, Grecia, nr. 91); Cîndea, *Mărturii*, II, p. 113, nr. 125 (rez. rom. după precedentul).

¹ Loc liber.

418

1711 (7219) august 15

Iurașco, fiul Nastasiei Cotețoiaia, vinde Mariei Moimasca un loc de casă de pe Ulița Cacainei cu 3 lei, pentru că a căzut într-o năpaste de furtișag.

† Adeică eu, Iurașco, ficiorul Nastasiei Cotețoie, făcut-am această scrisoare a mea la mîna d(u)m(i)sale Marii Moimascăi, precum să s(ă) știe că, tîmplîndu-s(e) și cădzînd eu într-o năpast(e), prepus de furtișag pentru doi cai a lui Costantin bănar, ci s-au fost furat de la casa Moimascăi de la țar(ă) și, prepuîndu ș(i) pre mini, m-au pus la închisoare, de am ședzut mult(ă) vrem(e) la pedeapsă; și neavînd eu altă ce mai cheltui, avînd eu un loc de cas(ă) de la părinții mei, acole pe Ulița Căcăinii, l(î)ngă drum, din vale de casa d(u)m(i)sale Marii Moimascăi, l-am vîndut d(u)m(i)sal(e), dreptu trii lei; care loc esti de șeptispreci stînjăni pol lungul locului din sus în gios și de dzeci și gium(ă)tate stînjăni curmeziș.

Acesta loc l-am vîndut d(u)m(i)sale Marii Moimascăi și fiilor d(u)m(i)sale, să le fie dreapt(ă) moșie în veci.

Și pentru credința, am pus degitul.

Leat 7219 <1711> avgust 15.

Eu, Iurașco sîn(ă) Nastasiei Cotețoie, am vîndut¹.

<Pe verso, de altă mînă>:

Pe acestu zapis, au dat doi zloți părintile arhimandritul Paisăi egum(en) de Sfeti Ioan și doi zloți Apostol brăhar în mîna lui Vasile Moimăscul, dar ace bucățică de loc să rămîie totu de drumu, că așe li s-au hotărît giudecata...² vel log(o)f(ă)t <m.p.>.

1765 maiu 30.

Așe ne-am primit cu toții. Vas(i)le Moimăscul <m.p.>; Apostol brăhar în cas(ă)¹; Ioniță tălpălar¹; Car(a)re (?); Neculaiu, nepot(ul) lui Apostol brăhar¹.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) 7219 <1711> av(gust) 15. <Nr.> 17; 2) Zapisul lui Iurașco sin Cotețo(a)ie; 3) <tradus în grecește>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, VIII/1. Orig., hîrtie difolio (22,2 x 16,2 cm.), filigran, cerneală neagră, patru amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 280, nr. 1040 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Indescrifabil.

419

<1711 septembrie 26 – 1715 decembrie 25>

Neculai Alexandru <Mavrocordat> voievod poruncește boierilor și slujitorilor să nu ia nici un fel de dare de la cinci preoți și un diacon ai celor două biserici armenesci din Iași, deoarece i-a scutit încă din prima sa domnie.

Івъ Некѣланъ Плезандруъ воевода, Б(о)жію м(и)л(о)стію, господаръ Земли Молдавскон. Scriem domnie mea la boiari și la toți slujitorii carii viți înbla ori cu ci fel de slujbi a domnii mele aici, în tîrg în Iași. Facim știre tuturor pentru 5 preoți și un diacon ce sînt la 2 bisărici armenești aici, în tîrg în Iași, și carii au obicei, ca toți preuții ce sînt în tîrg în Iași pe la bisericile moldovenești, să nu dei nimic: nici zloți, nici lei, nici taleri, nici la fîn, nici la gheață, nici la gunoi, nici la alte dări și angării, nici la unile cîte ș-ar hi pre alții aici, în tîrg în Iași.

Și să fie în pace de desetină de stupi și de goștină de mascuri și de camănă jocărească, nime nici un val să nu le facă, ce de toate să aibă scuteală, precum au și alți preuți de pre la bisericile moldovenești. Nici să aibă a le duci turci, sau tătari, sau alți oameni streini la casăle lor făr-de voia lor, nici așternuturile să nu le ia ușăreii la turci sau la tătari, nici șoltuzul sau pîrgarii la casăle lor să nu le facă nici un zulum, ce de toate să le dei pace, precum le scriu cărțile și de la alți luminați domni ce-au fost mai înainte de noi, așjidire și de la domnia mea, din domnie întâi, ca oricare s-ar ispiți a le face mai mult val peste carte gospod, vor fi de mare certare.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 237, f. 470 r. Copie din 1742.

Data, după anii celei de a doua domnii a lui Nicolae Mavrocordat.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 421–422 (extrase, fără dată); Bianu, și Nicolaiaș, *Catalogul ms. rom.*, III, p. 512 (menț); Istrati, *Condica Mavrocordat*, III, p. 268–269, nr. 1507 (aceeași copie cu aceeași datare).

420

1711 (7220) noiembrie 30

<Nicolae Alexandru Mavrocordat> voievod poruncește boierilor și slujitorilor să nu ia nici un fel de dare de la cioclii din Iași, deoarece ei sînt scutiți ca și mai înainte.

Altă carte, iar a mării sale¹, scrie de toate asemenea precum scrie mai sus².

7220 <1711> noiembrie 30.

Bibl. Acad. Române – București, Ms. rom. nr. 237, f. 421 r. Menț. din 1742.

¹ Nicolae Mavrocordat voievod.

² V. textul doc. din 1710 (7218) martie 2 (nr. 382 din acest vol.).

421

1711 (7220) noiembrie 30, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod confirmă M-rii Copou, din sus de tîrgul Iași, stăpînirea asupra locului din jurul ei, a satelor Piscani și Rufeni, asupra unor țigani ș.a.

† Івъ Никѣланъ Плезандруъ воевода, Б(о)жію м(и)л(о)стію, р(о)с(о)даръъ Земле Молдавскон. Adecă au venit înaintea domniei mele și dinaintea alor noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, rugătoriu nostru Iezechiil egumenul de la sfînta m(ă)n(ă)st(i)ră de la Copou, carea iaste din sus de tîrgu de Iași, între vii[i], unde iaste hramul Sfîntului Athanasie, și ne-au arătat un ispisoc de la Mihai vod(ă) cu carili au întărit sfîntei mănăstiri pré danie și miluiră a domniei sale lui Costantin Duca vod(ă), în care scrie pentru sfînta mănăstire Copoul cum fiind de cîtăva vrémă pustiită și răsipită din vrémile răscoalelor și nepăci, domniia o au grijit și o au acoperit și o au îngrădit și au făcut și case lîngă sfînta m(ă)n(ă)st(i)ră din temelii și cărți în sfînta beserecă și o au îndzestrat și cu o bucată de loc din hotarul tîrgului Iașilor împregiurul mănăstirii

370

Copoului, cu vii ce sintu împregiur și un satu anume Rufénii, aproape, în ocolul tîrgului Iașilor, și cu altu sat, anume Piscanii, alătura cu Rufénii, care sat au fostu a Copoului, cu o bucată de loc a treia parte dintr-acestaș sat din Piscani ce au răscumpărat domniia sa Costantin Duca vod(ă) de la Frangoale ce au fostu vameș, precum îi scriu drésăle. Și au mai miluit sfînta mănăstire cu dzece boi și cu dzece iape și cu patruzdzece de stupi și cu cincidzece de oi și au mai dat sfîntei mănăstiri și un sălaș de țigan(i), anume ...¹ țiganul și cu țiganca lui ...¹ și cu feciori lor ...¹ din țigani drepti domnești.

Osebit de acéste au mai miluit domniia sa și pre doi preoți și un diiacon ce vor sluji la sfînta mănăstiré Copoul să le dea cîte treidzéci de lei, din an în an, din camăna cea mare să le fie pentru îmbrăcăminte; și acești bani să nu s(e) dea la mîna egumenului, ce să s(e) dea la mînule preoților și diiaconului, cine vor fi.

Și iarăș(i) au mai datu și cîte doă oca de untu de lemnu de lună din vama cea mare să fie pentru candile de arsu în sfînta beserică.

Întru acéea și domnia mea dacă am.vădzut acel ispisoc de întăritură am credzut; pentru acéea, m-am milostivit și pentru a noastră vecinică pomenire tij asémene am dat și am înnoit pré toate acéste cîte scriu mai sus cu ocini și cu bucaté și cu țigani și cu alte adétiuri ce să pomenescu mai sus ca să-i fie sfîntei mănăstiri Copoului și de la domniia mea miluire și uric de întăritură stătător în véci.

Тое пишем г(о)п(о)д(с)тва ми.

Ѹ Ис, лет(о) хѸск ноем(в)ріе Ѹ, второго г(о)п(о)д(с)тва.

Иѡ Николае кшевѡда <м.р.>.

Ѳантїе Ѹрикѡ <писал>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7220 <1711> noiemv(rie) 30. <Nr.> 13; <de altă mînă, din aceeași perioadă>: Uric de întăritură de la măriia sa Nicolai Alexandru vodă pe o bucată de locu din hotarul tîrgului și pe Rufeni, <tradus în grecește>. No. 7 <tăiat>; N. 8;

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Transcriere după orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 151 v. – 152 r., și Ms. nr. 579, f. 61 (copii în Condicile M-rii Trei Ierarhi, scrise în prima jumătate a sec. XIX), și f. 337 r., nr. 59 (rez.).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 283–284, nr. 1058 (rez. dezv. după Ms. nr. 578) și p. 298, nr. 1118 (rez. cu data: 1712 (7220)).

¹ Loc liber.

Anghelușa, fiica Aniței, vinde mamei sale o vie în Dealul Horoncii cu 20 de lei.

† Adică eu, Anghelușea, fata Aniței, scriu și mărturisăcu cu acest zapis al mieu la mîna mamii, Aniței, precum să se știe că, de a me bunăvoie, am vîndut o vie a mea drept douădzeci de lei bit, care vie iaste în Dealul Horoncii, ce iaste pe lîngă viia ai Andriias(ă)¹ făclieriei și iaste pe locul mănăstirii lui Sveti <Ioa>²n.

Pentru acéea, de acmu înainte să-i fie dreaptă ocină și moșie în veci mamii Aniței.

Și la tocmla noastră s-au tîmplat oameni buni, anume: Vasilie văt(av) de viéri, și Mitre (?), și dumnealui Sandul bacal, și Pîntea, și Iacomî și Enachi.

Și pentru credință, mi-am pus degetul, și marturii carii mai sus să pomenescu.

Și eu, Costandin diiac, am scris zăpisul.

V Мс, л(ѣ)т(о) х̣зск̣ дѣк(ѣмвріѣ) ѿ.

† Vas(i)lie văt(av) <de>³ viari, martur⁴; † Mi(tre ?) Școpul, martur⁴; † Enachi, martur⁴.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, trei amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 205–206, nr. 236 (rez. gr. dezv. cu luna: aprilie, după orig., hîrtie difolio (31×12,2 cm.), din Arh. M-rii Xiropotam de la Muntele Athos, Grecia, nr. 366).

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

² Rupt.

³ Omis.

⁴ Amprentă digitală.

Gheorghîță, ginerele lui Murait, și soția sa, Măriuța, vînd lui Toma Alevra o bucată de loc în Ulița Măjilor cu 30 de lei, bani gata.

† Adeacă eu, Gheorghîță zeat Murait, împreună cu feméia mea, Măriuța, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zăpis al nostru, de nime siliș(i), nice asupriș(i), ce de a noastră bunăvoie, am vîndut dumisale nănașului nostru, Tomii Alevra, a noastră dreaptă moșie, o bucată de loc la Ulița Măjilor, care loc iaste noao de la părinții noștri, iar părinților noștri au fost cumpărătur(ă) de la Mandana.

Și măsurîndu-să locul acesta ce am vîndut s-au aflat în frunte despre uliță stînjini noaoă, și în lungu de la uliță pîn(ă) înaintea casii noastre stînjini doisprădzéce și palme șeasă, iar în fundu, pe denainte casii méle, stînjini șeapte.

Pre această bucată de loc făcîndu-ne dumnealui plată deplin(ă) întru mînule noastre triidzăci de lei, bani gata, noi încă am dat dumisale nănașului nostru, Tomii Alivra, acestu zăpis împreună cu giupînesii dumisale Sanda ca s(ă) fie dumisale dreaptă moșie, și giupînesii dumisale, și coconilor dumisale, și nepoților și strănepoților, neclătîtă în véci.

Iar cine dintru rudele noastre ar vrea să să améstice la această a noastră vîndzare, unii ca aceia să nu aibă nice o treabă sau améstic, căci noi cîndu am scos la vînzare acestu loc ce scriem mai sus atunci întîi am întrebat pre toate rudele noastre și nimi nu s-au aflat să cumpere de la noi.

Și cînd am făcut acest zăpis cu această tocmală s-au tîmplat mulți oameni buni, anumi: popa Vasilie, s(î)nă popa Pavăl de la Văvedenie, și popa Nicolai s(î)nă popa Maxim de la Sfeati Ioan, și Postolachi Murait, și Sava zeat Anisiea, și Chirieac zeat Ursul Murait, și Vlad s(î)nă Ion croitorul, și Ștefan Rătundul, și Lupașco s(î)nă Todori, și Costantin s(î)nă Todori și alți oameni buni, carii mai gios să vor iscăli.

Așjidirea și zăpisul locului, cel de cumpărătur(ă), de la Mandana, fiind în această dată zălojit la Sandul negustoriul, și acela să avem a-l scoate și să-l dăm la mînule dumisale nănașului Tomii Alevra. Și pentru credința, am iscălit cu mînule noastre.

Din Iaș(i), în anul 7220 <1712> mart(ie) 9.

Ghiorghîțe zet Murait <m.p.>; † Măriuța fata lui Muraet <m.p.>.

† Ierei Vasile sin popa Pavăl ot Vovedenie, martur <m.p.>; ...¹ Μηχο μαρτηρας <m.p.>; † eu, preutul Badiul, am iscălit și martor <m.p.>; † аз, Постолакіе с(ы)нъ Морант <m.p.>; † аз, поп Никѡлан ѡт С(ва)тін Иѡан <m.p.>; Chiriac zeat Murait²; Sava zeat Ursul²; Vlad croitor s(î)nă Ion².

† Și eu, Pavăl gramatic, am scris zapisul.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Zapisul de la Gheorghe zeat Murait pentru locul ce am cumpărat, care loc au fostu de la Mandana. No. 6.

7220 <1712> mart(ie) 9.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MDLXXV/28. Orig., hîrtie (38,1×27,3 cm.), cerneală neagră, trei amprente digitale (cu marcarea accentelor de către grămătic).

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XXVII–XXVIII (ian. – iunie 1939), p. 280 (rez.); M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 1 (1921), p. 98, nr. XXIV (orig.).

¹ Indescifrabil.

² Amprentă digitală.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod confirmă M-rii Sf. Ioan Zlataust vinăriciul de la Buciumi, stăpînirea asupra a două bucăți de loc din hotarul tîrgului Iași și scutirea de dări a cinci poslușnici.

† Иѡ Николае Аѡлександруѡ воѡевода, Б(о)жїею м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)даръ Зѡмли Молдавскон. Adecă domnie mea m-am m(i)l(o)st(i)vit de am înnoit și am dat și am miluit și am întărit sf(î)nta m(ă)n(ă)stiré, anume Sfîntul Ioan Zlataust, din tîrgu din Iași, carea iaste închinată la Arghiro Castro, la Ruméle, la o sfîntă m(ă)n(ă)stire, la Adriian(o), unde iaste hramul Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnedzău și Pururea Ficioară Mariia, carea iaste zidită de Iustiiano înpărat. Deci această sfîntă m(ă)n(ă)stiré o am întărit domnie mea din dirésăle ei, ce are de la alți luminați domni ce au fostu mainte de noi, cu vinăriciul de la Buciumi și cu o bucată de loc din hotarul tîrgului Iașilor, ce iaste pe lîngă locul m(ă)n(ă)stirii Cetățui, cu caré loc au miluit răpăosatul Duca vod(ă), prēcum scriu semnέle hotarului la ispisocul lui Costantin Duca vod(ă), din domnie dintăi, din văletul 7202.

Începîndu-să hotarul din gura unii vîlcéle, de la Fîntîna lui Ciuchi, pîn-în coada vîlcéliei din sus, unde iaste pusă o piatră la drumul ce vine de la Țuțora, alătore cu hotarul Cetățui, la altă piatră, și de acoloa în sus la area lui Gligorie bărariul iaste piatră, de acolo mérgi la o piatră cé iaste în drumul Rusénilor carii mérgi la Holboca, pré căraré în sus iaste altă piatră, de acolo în sus la capetele pămînturilor, la sfîrșitul hotarului, în movilă, iaste altă piatră dreptu suptu siliște satului Prisăcilor; de acoloa la vale pré mijlocul hăleșteului Aldei, dréptu în piscu iaste altă piatră, deasupra Prisăcilor, dispré tîrgu, în deal, la crucea de pămîntu, unde să împreună cu hotarul m(ă)n(ă)stirei lui Aron vod(ă), de acolo în gios(ul) drumului Prisăcilor în movilă iaste altă piatră, de acole tot în gios la altă piatră mare în drumul a Șapte Oameni și lovește în doă pietre dispré tîrgu, unde să istovăscu hotarέle acelu loc.

Pentru acéea, ca să-i fie sfîntei m(ă)n(ă)stire și de la domnie mea acestu locu dreaptă ocină și miluire cu tot vinitul.

Așjidirilé, am mai întărit domnie mea și pre altă bucată de loc pre lîngă acela loc iarăș(i) din loc domnescu, din hotarul tîrgului Iașilor, din ispisoc de danie și de miluire tot de la Costantin Duca vod(ă), din sémne în sémne, pe cum s-au stîlpit cu pietre dispré tîrgu di-nprotiva Văii Vlădicénilor, din Fîntîna Babei matca văiugii la deal pîn-în piatra crucé în capul văiugii; de acolo la deal drumul Slobozii, în dreptu peste capetele pămînturilor pîn-în piatra din Drumul Țuțorăi, de acolo în dreptu de deasupra Fîntînii lui Andronic, în valea ce să cheamă Chile, pe la Fîntîna lui Bogdan hatmanul; de acolo mérge pîn-în drumul a Șapte Oameni, la doă pietri în capul hotarului unde să tîlnescu cu hotarul m(ă)n(ă)stirei lui Aron vod(ă) și pe mijlocul apei în Valea lui Aron Vod(ă), carea s-au chémat Valea Chiriții. Așea s-au hotărît și s-au stîlpit.

Pentru acéea ca să fie sfintei mănăstire și de la domnie mea dreaptă ocină și moșie și miluire, cu tot vinitul, aceste toate cîte scriem mai sus, pe cum ne-au arătat rugătorul nostru, egumănul de la m(ă)n(ă)stirea ce s-au nimit mai sus, Sfîntul Ioan Zlataustu, și drésăli de miluire și di-nțăritură de la Duca vodă cel Bătrîn și de la Dumitrașco vod(ă), și de la Costantin Cantimir vod(ă), și de la Cóstantin Duca vod(ă), și de la Antioh vod(ă) și de la Mihai Răcoviț(ă) vod(ă).

Așjiderile, m-am milostivit domnie mea de am întărit sfintei mănăstiri ca să aibă a ținé cinci oameni streini poslușnici pentru agiutorul sfintei mănăstiri și acei poslușnici să fie în pace de toate dările și angheriile: și de sulgiu, și de iliș, și de cai de olac, și de cai de ménzil, și de cară de braniște, și de podvodzi, și de coas(ă) domnescă, nici a căra fîn, nici lémne, nici a face cărbuni la curtea g(o)sp(o)d, nici să dea ceară, nici untu, nici său, nici piei, nici să ne lucrézi nici un lucru.

Așjideria și voi, dregători din tîrgu și șoltuzu cu pîrgarii, toți să le dați bun(ă) pace de toate, pentru căci această sfîntă m(ă)n(ă)stire sate cu vecini n-are, nici țigani, pe cum au alte mănăstiri; dreptu acéea, m-am milostivit domnie mea și i-am iertat de toate.

Așjiderile, m-am milostivit domnie mea și pentru désétina de stupi și gorștina de mascuri și de oi ce vor avea acești poslușnici, să aibe ei a da désétina și gorștina la sfînta mănăstire Sfîntul Ioan Zlataustu; cine va fi egumăn să aibă a lua el acél vinit, ca să fie pentru ceară, și pentru tămii și pentru untu de lemnu la sfînta besérică, iară desétnicii și gorștinarii de țară să n-aibă treab(ă) la bucatele poslușnicilor. Așjiderile, la acești poslușnii să n-aibă treabă nici globnicii, nici deșugubinari, nici a-i giudeca, nici a-i globi, făr(ă) numai egumănul lor să aibă el a-i giudeca și a-i certa și a-i globi, macară de s-ar tîmpla și vro moarte de om, să n-aibă treabă nici pîrcălabii, nici alți giudecători să-i globască, sau a-i giudeca fără egumănul lor, précum le scriu cărțile și de la alți luminați domni ce-au fostu mai înainte de noi.

Așjideria, m-am m(i)(o)stivit domnie mea și am iertat aceștii sfinte m(ă)n(ă)stire și un préut mirean ce va fi la mitoh, la Buciumi, sau și la m(ă)n(ă)stire, în tîrgu în Iași, și acestu mirean să fie în pace de dajdea înpăratească și de dajdea vlădicească și de pocloane vlădicești și să fie în pace de désétină de stupi și gorștină de mascuri.

Și iarăși, le-am iertat domnie mea și un cococar, ca să fie în pace de camănă mare și de mică și de băzmîn și de alte, precum le scriu cărțile domnilor ce ne-au arătat.

Iară altul nime să nu le fac(ă) nici un val; iară cine s-ar ispitii a le face vrun val, oricît de puțin, peste cartea domnii mele, unii ca acia vor fi de mare certare de la domnie mea. Într-altu chip n-a hi. Aceasta scriem.

Оу Мс, в(ъ) лѣто х҃скѣ марѣ вѣ, въ д(ь)ни втораго г(о)сп(о)дства.

† Иѡ Николае вѣвѣда <m.p.>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 428 r. (copie în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 289–290, nr. 1080 (rez. dezvolt. după Ms. nr. 628); Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 205, nr. 235 (rez. gr. dezvolt. după orig., hîrtie difolio (44×29,7 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. XXXV).

425

1712 (7220) martie 28, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scrie boierilor și tuturor slujitorilor din ținutul Iași că a scutit de dări 12 poslușnici și un prisăcar ai M-rii Socola, cu excepția birului care va trebui plătit odată pe an.

† Иѡ Николае Плесандръ воевода, Б(о)ж(іе)у м(н)л(ос)т(ію), г(ос)п(о)д(а)ръ Земли Мѡлдавскѡи. Scriem domnia mea la boieri și la slujitorii carii veți îmbla ori cu ce fél de slujbe a domniei méle la ținutul Iașilor. Facem șt(i)re tuturor pentru rugătoarele noastre, călugărițele de la sv(î)nta mănăstire de la Socola. Iată, domnia mea m-am milostivit și le-am iertat doispredzéci poslușnici, să fie în pace de toate dările și angheriile cîte sintu pe alții în țara domniei méle: și de cai de olac, și de podvodzi, și de cărbuni și de alte lucruri ale curții domnești; nime să nu-i tragă, nici să dea la hîrtii, nici la pecetluituri, nici la un fél de dare, făr(ă) numai să dea, o dată întru an, la vrémea birului.

Așijderea, și un pris(ă)car, osăbi de poslușnici, încă să fie în pace de toate, pe cum scriem mai sus.

Și voi, vornici de tîrgu și alți ispravnici a curții domnești, să vă feriți de acei poslușnici a s(vi)nteii mănăstiri Socolii.

Așijderi, și satul Socola și satul Iezerénii să aibă a lucra mănăstirii, trei dzile într-o lună, la toate trebile mănăstirii ce le-ar poronci starița: la mori și la alte lucruri ce ar hi a mănăstirii. Și s(ă) aibă a lua de a dzécea din pîine, și din fînați, și din legume și din tot locul, cu tot venitul. Și de toate să le fie dup(ă) obiceiiu vechiu, după cum le scriu și cărțile ce ne-au arătat și de <la>¹ alți domni ce au fostu mai înaintea de noi. Iar mai multu val despre nime să n-aibă, că cine s-ar ispiți a le face cît de puțin val peste cartea domnii méle, unii ca aceia vor hi de mare certare de la domnia mea. Într-altu chip nu va hi. Acesta scriem.

Ѹ Иѡ, л(ѣ)т(о) хѣск марѣ кѡ.

Иѡ Николае воевода <m.p.>.

Să li s(e) ție cartea în samă și acmu la ruptă și să se dea oamenilor pecetluite g(os)p(od). L(ea)t 7222 <1714> mai 1².

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) Carte gospod pentru s<c>¹utelnici; 2) Trecut la condică. 7256 <1748> mai 8.

Arh. St. București, M-reă Socola, VI/12. Orig., hîrtie (81,5 x 21,8 cm.), cerneală neagră, rupt puțin la înđoituri, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 290, nr. 1081 (rez. dezvolt. și descr. arheografică).

¹ Omis.

² Frază adăugată de altă mînă.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> dăruiește M-rii Socola de lângă Iași cîte 5 lei pe lună din vama mare domnească din Iași.

† Иѡ Николае Плева́ндрѣ воевода, Б(о)жїю м(и)л(о)стїю, р(о)сп(о)даръ Земли Мѡлдавскои. Adeacă domnia mea, bine vrînd și cu a noastră bună vrere și cu ajutoriul lui Dumn(e)dzău, căutat-am și am socotit pentru sfînta m(ă)năstire Socola, care iaste aproape de oraș, de Iași, și sintu într-însa lăcuitoare călugăriță. Și noi vădzîndu-le precum să țin foarte cu greu, că hrană sau venituri nici de o parte n-au, și m(ă)năstire(a) să afla la mare lipsă, din osăbită mila noastră, am dat și am miluiit această sfîntă m(ă)năstire cu puțină milă și am orînduit să ia din vama cea mare domnească, din Iași, cîte cinci lei de lună. Și acești bani să-i ia în toată viața și vrémea dumnii noastre, precum scrie mai sus, cîte cinci lei de lună. Și luînd banii, să aibă stareța a-i împărți pe a mîn(ă) la cîte călugăriță vor fi în m(ă)năstire. Iar după a noastră viață și domnie, pre cine Dumn(e)dzău va alége cu domniia aceștii țăr(i), poftim ca să nu strice această a noastră puțină milă, precum și noi milele altor domni n-am stricat, ce mai vîrtos ca s(ă) aibă a milui și a întări pentru a lor vécinică de obște pomenire. Aceasta scriem.

У Иѡ, л(ѣ)т(о) хѣск апріліе ѿ.

Иѡ Николае воевода <m.p.>.

<Pe verso, scris de altă mînă>: Trecută la condică. 7256 <1748> mai 8.

Arh. St. București, M-rea Socola, VI/13. Orig., hîrtie (30,7 x 21,2 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 290, nr. 1082 (rez.).

¹ Rupt.

Gheorghie Roșca, fratele lui Iane Roșca fost agă, vinde lui Gheorghită negustor, ginerele lui Nica, un loc de casă de pe Ulița Rusească din Iași, cu 30 de lei bătuți.

† Adeacă eu, Gheorghie Roșca, fratele lui Iane Roșca ce-au fost agă, scriu și mărturisăscu cu acestu adevărat zapis al meu <că>, de nim(e) silit, nici asuprit, ce de a mea bun(ă)voie, am vîndut un loc de casă cu tot loc(ul) a casălor, care au fostu a frăținé-mieu, lui Ene Roșcăi, și neavîndu fîciori din trupul său au rămas în sama noastră; care loc iaste pe Ulița Rusască, între casa lui Trandafir ce-au fost vătav de viér(i) și între locul dumisale lui Gheorghită neguștorul, ce-i iaste de cumpărătură de la Pascal ficiorul lui Costantin Hoștină. Deci acesta loc l-am vîndut eu dumisal(e) lui Ghiorghită neguștorul zeat Nicăi; fiindu lîngă dumnealui n-au încăput alții să-l cumpere.

Și l-am vîndut dreptu treidzăci de lei bătuți, denainte a mulți neguștori din Tîrgul de Gios: dumnealui Gligoraș neguștorul, și Mădzărachi negu<șit>¹orul, și fiuu-său Toma, și Antiohie ficiorul lui Gligoraș negu<șit>¹oriul, și Trandafir ce-au fost vătav de viér(i), și alți neguștori și o(a)meni buni, carii s-au iscălit mai gios.

Pentru acéea, ca să-i fie dumisale lui Ghiorghită neguștorul și giupînesăi dumisale, Despii, și cuconilor dumisal(e) dreaptă ocin(ă) și moșie în véci, căci mi-au dat banii deplin. Și pentru credința, am iscălit.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește M-rii Sfintul Ioan stăpînirea și dreptul de a lua zeciuiala de pe locurile de la Prisăci, din hotarul tîrgului Iași.

† Іѡ Николае Плезандру воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскѣи. Dat-am cartea domnii mele rugătorului nostru, lui Hristodor egumănu de la sv(î)nta m(ă)n(ă)st(i)re de la S(ven)ŭi Ioani, să fie volnic cu carte domnii mele a lua de a dzăcea de pe locul m(ă)n(ă)st(i)rei, ce să cheamă Prisăcile, aproape în ocolul tîrgului Iașilor, pe dres(e) de întăritură ce ne-au arătat de la alți domni și de la domnie mea, să ia din pîine, și din fînaș, și din grădin(i), și din prisăci cu stupi, i din inuri, și din cînepi, și din tot venitul aceluia loc, precum au luat și altă dată. Iară de ar avea cineva a răspundé să vie de faț(ă) la Divan și nim(e) să nu stea împotriva aceștii cărți g(o)s(po)d. Aceasta scriem.

У Ас, л(ѣ)т(о) х̃зск ав(густ) ѿ.

Вел луг(о)ф(е)т уч(и).

<Pe verso, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) 7220 <1712> av(gust) 8. <Nr.> 5; 2) <scurt rezumat grecesc>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XVIII/4. Orig., hîrtie (31×21,7 cm.), cearlă neagră, rupt puțin la îndoituri, sigiliu domnesc mijlociu în cearlă roșie, avînd în scut capul de bour cu stema între coarne și soarele și luna în părți; deasupra scutului, coiful tîmbrat de o coroană și ramuri înflorite în jurul scutului, iar în exergă, între două cercuri (cel din interior, perlat), legenda: † Іѡ Николае Плезандру воевод(а), Божію милостію, господаръ Земли Молдавскон. х̃зсѣи († Io Nicolae Alexandru voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei. 7218).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, III, p. 297, nr. 1113 (rez.).

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scutește de dări 35 de poslușnici de la Răchiteni, ținutul Suceava, ai M-rii Trei Ierarhi din Iași.

† Іѡ Николае Плезандру воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)лостію, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскѣи. Adecă domnie mea bine vrîndu, cu a noastră bună vrere și cu inimă curată, de în tot sufletul nostru, și den vrémé că toată stăpînire și toată puterea de la unul adevărat stăpînitor și ȕiitor Dumn(e)dzău iaste, după cum mărturiséște Sfînta Scriptură, aceste iarăș(i) la Dumn(e)dzău ca la un început și sfîrșit lucrurilor celor bune a rădzăma să cuvine. Pentru acéea și noaă dintr-una și singură mila Sfinȕii Sale dîndu-ni-să stepenul domnii Ț(ă)rii Moldovei, socotit-am dară că datorie avem întîi pentru toate să purtăm de griă carea ne-ar învrédnici Dumn(e)dzău să tocmim céle cé ar fi spré folosul sfîntelor m(ă)n(ă)stiri. Deci, cu îndemnarea lui Dumn(e)dzău și bl(a)goslovenie a patru a Ț(ă)rii Moldovei sfinȕi arhieriei: chir Ghedeon arhiepiscop și mitropolit Moldavscoi, și chir Pahomie episcopul de Roman, și chir Calistru episcopul de Rădăuți și chir Sava episcopul de Huși, și cu vrere a tot Sfatul nostru luat-am aminte și am socotit pentru sfînta m(ă)n(ă)st(i)re din tîrgu din Iași ce să numéște Trii Sfetitéle, unde iaste hramul Preacuvioasa maica noastră Parascheva, unde sîntu aședzate și moștiile Sfinȕii Sale,

făcutu-i-am dară și noi acestu testamentu, dintru cît ne-au fostu puțină noastră la ceste vtēmi cumplete, ca să aibă a ținē 35 de oameni cu tocmală la sat la Răchitēni, carele iaste la ținutul Sucēvii, pe apa Sirētului, precum au și sfintele m(ă)n(ă)stiri a Ierusalimului. Însă macară că acei oameni sintu aședzați pe an cîte 2 ug(hi) p(o)l de om s-au făcut pentru agiutorul Sfîntului Mormîntu; iară acești oameni a sfintei m(ă)n(ă)st(i)ri Trii Sfetitele și a sfîntului trup Precuvioasei maicii noastre Paraschevei pentru greul țării s-au aședzat mai multu, cîte trii ug(hi) de om într-un an, fiind sfînta m(ă)n(ă)st(i)re la slăbiciune și neavînd nici sate cu alți vecini pe cum au fostu de altē date. Și acești bani să aibă a-i da pe 4 ciferturi, cîte 15 pot(ronici) la un cifertu, carii sintu scriși la izvod cu pecēte domnii mēle; iară altă nemic mai multu să nu dea macară cé greu ar fi asupra țării, nici mai multu, nici mai puțin, făr(ă) cît rupta lor carea scrie mai sus, nici bucatele lor pentru alții să nu li să trag(ă), nici cu țara să nu-i amestice nime, nici boiarii carii vor ieși la ținut cu scrisoarea, nici alți sluj(i)tori ce vor îmbla pe catastiv din Visterie, nime să nu-i scrie nici să-i puie la izvodul lor: nici la ruptă, nici iliș, nici sulgiu, nici pecetluituri, nici hîrtii, nici fumărit, nici braniște, nici cai de olac, nici la podvodzi, nici la conace și nici la o angherie să nu dea, cé précum sintu aședzați oamenii pré la satele a sfîntului Ierusalim așea să fie și acei 35 de oameni a sfintei mănăstiri Trii Sfētitelē.

Așijderile, pre cini Dumn(e)dzău va alege a fi domn în urma noastră aicea în țară, ori de s-ar tîmpla din ficiorii noștri; ori dintr-altu neam strein, poftim pentru această puțină milă ce-am făcut sfintei m(ă)n(ă)stiri carea să numēște mai sus, Trii Sfētitelē, să nu-i strîce, cé mai vîrtos să o întărească ca să-i rămîie vécinica pomenire și sfîntul trup a Sfintei maicei noastre Paraschevei de agiutor.

Aceasta scriem.

Оу Мѣс л(ѣ)т(о) х̄зск мес(ѣ)ца ав(густ) еї д(ѣ)ни, второго г(о)сп(о)дства.

Иѡ Николае вшевода <т.р.>.

Василіе Попа ҃рикар <писал>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) Fărcășenii <și cu litere grecești>; 2) N<r> 9; 7220 <1712> av(gust) 15; 3) No. 5. Pentru poslușnicii de la Răchitēni.

Inst. de Ist. „A. D. Xenopol” – Iași, sub dată: Copie după orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal aplicat în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 155 v. (rez. din prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 297, nr. 1114 (rez. după Ms. nr. 579).

431 <1712 septembrie 1–1713 august 31> (7221)

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> dăruiește M-rii Copou un loc din hotarul țîrgului Iași cu pomet, pădure ș.a.

Un ispisoc gospod din anii 7221 fără de lună, de la măriia sa Niculai Alexandru voievod, în care scrie că, socotind măriia sa și pentru sfînta mănăstire Copou, fiind căzută și lipsită, o au miluitu cu o bucată de loc din hotarul domnescu a țîrgului Eșului, care loc iaste alături cu locul sfintei mănăstiri Copoului.

Și hotarul acestui loc să începe din piatra ce iaste deasupra vii lui Măzărachi negușitoriul, despre țîrgu drept spre răsărit, pînă unde să împreună cu locul ce iaste un

hăleşteu la Căcaina a mănăstirii lui Danco, iar în sus merge spre amiazănoapte, tot alături cu locul lui Curbet, despre răsărit, iar pe despre apus cu locul mănăstirii Copoului pînă la hotarul Rufenilor, cari moșie iaste tij a mănăstirii Copoului.

Această bucată de loc de giur împregiur, precum scrie mai sus, cu pomeți și cu păragină de vii, și cu loc de grădină, și cu pădure și cu tot venitul, ce au dat danie la sfînta mănăstire ce s-au numit mai sus, Copoul, ca să fie de la domnia sa dreaptă ocină, și moșie, și danie și uric stătătoriu, în veci.

Arh. St. Iași, Fond M. Costăchescu, nr. 1265, vol. 2, p. 1258. Rez. în hotarnica din 1798 septembrie 20 transcrisă de M. Costăchescu după Condica Mitropoliei, p. 193–204, de la Arh. St. București.

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 106, nr. LXI/1 (aceleși rez.).

432

1712 (7221) septembrie 1, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scrie lui Rojniță vornic de poartă și lui Axintie uricar să aleagă împreună cu șoltuzul și pîrgarii de Iași hotarul siliștii Prisăcilor, din țarina tîrgului Iași, a M-rii Sf. Ioan.

† Іѡ Николае Плѣдандру воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)даръ Земли Младавскви. Scriem domnie mea la boierinul nostru Rojniță vornicul de poartă și la sluga noastră Axintie uricarul. Vă facem șt(i)re, dacă veți vedea cartea domnii méle, să vă sculați și să luați și pe starostel(e) de neguțitori, și cu o sam(ă) de niguțitor(i), și pe șoltuzul de Iași cu pîrgarii, și să mērgiți la siliște Prisăcilor, care iaste în țarina tîrgului Iașilor, pentru care siliște jălui aicea rugătorul nostru, egumănul de Aron Vod(ă), că-i împreaură moșie ce au danie cu ispisoc de la domnie sa Costantin Duca vod(ă), din domnie dintîi.

Deci să luați sama pe ispisocul lui Costantin Duca vod(ă), cum scrie; și de va cuprindé acea siliște în ispisocul lui Costantin Duca vod(ă) să ne dați știre cu mărturie încredințată de la acei oameni buni; și, de veți afla și niscai sămne stricaté, să le îndreptați.

Aceasta scriem.

Ъ Іѡс, л(ѣ)т(о) х҃҃ска сьп(темвріе) ѿ.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7221 <1712> sept(embrie) 1. <No.> 9 <și rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-reă Sf. Ioan Gură de Aur, XVIII/5. Orig., hîrtie (33,4×23,5 cm.), sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cemeală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 298, nr. 1119 (rez. dezvolt. și descr. arheografică).

¹ Șters.

433

1712 (7221) septembrie 2

Dumitrașco șoltuzul de Iași împreună cu pîrgarii, cu Rojniță vornic de gloată și cu Loiz negustor îl înștiințează pe domn că au cercetat semnele de hotar ale siliștii Prisăcilor aflate în stăpînirea mănăstirii Sfîntul Ioan.

† М(и)л(о)стиве și luminate doamne, să fii măria ta s(ă)n(ă)tos! Facem șt(i)re mării tali pentru siliște Prisăcilor ce aré gîlceav(ă) egumănul de la Svetii Ioan Zlataust cu

380

egumănul de Aron Vod(ă), aşijderea şi cu nişte slujitori ce-au grădini şi odăi acol(o). Care noi, după luminată poronca mării tal(e), am mârso împreună cu Loiz neguţitoriul ce l-au trimis staroste de neguţitor(i) în locul lui, şi şoltuzul cu pîrgarii, de am cercat semnêle hotarului precum scrie la ispisocul mării sale, lui Costantin Duca vod(ă), din domniia dintîi. Şi tot am mârso pre stîlpitura, pe cum arată ispisocul, începîndu-s(e) hotarul dintîi despre Bahlui din gios de Slobodzia, de la fîntîna lui Ciurche, din gura unii vîlcêle pînă în coada vîlcêlii, din sus, la un stîlpu de piatră, la Drumul Țușorăi, cel vechi, căci acmu s-au făcut drumul pe altu loc, mai sus, şi tot alătura cu hotarul Cetățuii, peste cîmpu, spre amiadzi noapte, din piatră în piatră, pînă în capul hotarului, despre Rédiul Aldéi, într-o movil(ă), iaste stîlpu de piatră, aseméni cu pămîntul, de acolo drept la valé spre apus, pren mijlocul hălăştéului Aldéi, şi într-un piscu iaste stîlpu de piatră; de acolo deasupra Prisăcilor, despre tîrgu, în deal, la crucea de pămîntu, unde să împreună cu hotarul mănăstirii lui Aron Vod(ă); de acol(o) în gios drumul Prisăcilor, pe desupra rédiului, la o movil(ă), iar stîlpu de piatră; de acolo în gios la altă piatră mare în drumul a Șapte Oameni; şi de acolo lovește peste valea a 7 Oameni şi în deal despre tîrgu la doi stîlpi de piatră tot alătura cu hotarul lui Aron Vod(ă). Şi acése semne vei şti măriia ta că încungiură toată silişte Prisăcilor de rămîné la mijloc. Şi au mărturisit şi alți oameni de acol(o) pe cum şi un egumăn bătrîn, anum(e) Nectarie, ce-au fostu la Sfetii Ioan şi iaste dus la Ruméli; de la toți au luat de a dzéce din selişte Prisăcilor. Ce noi, precum am aflat semnéli hotarului pe ispisocul de danie sfintei mănăstiri Sfetii Ioan așea facem şt(i)re mării tali; iar măriia ta, ca un domnu milostiv, vei face cum a hi m(i)la mării tal(e). Să fii măriia ta s(ă)n(ă)tos!

Λ(κ)(ο) ΧΑΚΚΑ ΣΕΝΤ(ΕΜΒΡΙΕ) Β.

† Robii mării tale, Vas(i)lii Rojniț(ă) vornic glotnii <m.p.> şi Axintie uricariul <a scris>.

† Robii mării tale, Dumitrașco șoltuz de Ieși <m.p.>.

† Robii mării tale, pîrgarii.

† Λογνζως, παρων <m.p.>.¹

<Pe verso, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) 7221 <1712> sept(embrie) 2. <Nr.> 10; 2) <rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XVIII/6. Orig., hîrtie difolio (32,5×22,7 cm.), filigran, cemeală neagră, sigiliul șoltuzului şi pîrgarilor de Iași (32,5×22,7 cm.), în aceeaşi cemeală, avînd în centru un patrupe (cal?), soarele şi luna nouă deasupra, iar în exergă, între două cercuri, legenda: † Печат шолтвз <и > (?) пѣргарѣ ут Аѡѡ († Pecetea șoltuzului <şi a 12> (?) pîrgari de Iași).

Idem, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, XXVI/57 (copie).

EDIȚII: Iorga, *St. şi doc.*, VII, p. 93, nr. 15, (rez. după foto. orig.); *Creșterea colecțiunilor*, XLVIII (1937), p. 71 (rez. după copie); *Catalog D.A.C.*, V, p. 298 şi 300 (rez. dezv.) şi p. 299 (foto. după orig.).

¹ † Loiz, de față <m.p.>.

Toderașco cu soția sa, Calița, şi cu copiii acesteia vînd lui Enache Gîndul o casă pe Ulița Măjilor pentru 50 de lei bătuți.

† Adec(ă) eu, Toderașco, şi cu soțul meu, Calița, şi cuconii soțului meu, Caliții, anume: Dumitrașco şi Ion, scriem şi mărturisim cu acesta adevărat al nostru zapis ca s(ă)

fie de bună credință la mîna dumisale Enache Gîndul neguțătorul pe cum i-am vîndut o cas(ă) cu locul ei cît iaste ales și stilpit de vornicii de poartă precum scrie mărturiia vornicilor, carii loc iaste pe Ulița Măj(i)lor, carii uliță s-au chemat maiinte Ulița Brăh(ă)rii. Această casă și cu locul ei, de nim(e) siliți, nici asupriț(i), o-m vîndut dumisal(e), dreptu ban(i) gata 50 lei bit; și ne-au făcut plata deplin în mînule noastre și i-am dat și zapisele ce am avut de cumpărătură de la Bejan abăgiériul și mărturiia de la vornicii de poartă și de la megieșii de-npregiur ca să-i fie dumisal(e) dreaptă ocină și moșie, dumisal(e) și giupînésii și cuconilor dumisal(e).

Și acesta zăpis s-au făcut denainte a mulți oameni buni, anum(e): popa Vas(i)lie s(i)nă popa lui Pavăl ot Vovedenie, și Paraschiv biv vamăș, și Toma Alivra, și Iacob zet Avram Murait, și Mațoiane, și Ursul făcliériul și Pătrașco abăgér.

Și noi, pentru credința, ne-am iscălit.

Ъ Мс, л(ѣ)т(о) х^ѣска, м(ѣ)с(ѣ)ца септ(емврие), ҃ д(ѣ)ни.

Тодер син Анакин искал <m.p.>; † Calița¹; † Dumitrașco¹; † Ионце с(ѣ)нѣ ег(о)¹; † с(ѣ)нѣ ег(о).

† Попа Василе от Воведена <m.p.>; † Mațoiane zet Meleștean, mart(or); † Ursul făclier, mart(or)¹; † Iacob zet Avram Murait, mart(or)¹; † Mihai făclier, mart(or)¹; Irina s(i)nă Alixandru făcl(ier) g(ospo)d¹.

Із, Статіе дітакъ от хатман Ілтіух Жора, am scris zăpis(ul).

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Zăpis de cumpărătur(ă) a locului de lîngă Mațoieni ce l-am cumpărat de la Toderașcu și Calița. 7221 <1712> septemvrie 3.

Arh. St. Iași, Documente, CX/5. Orig., hîrtie difolio (32,1×20,1 cm.), filigram, cerneală neagră, rupt la îndoituri, șapte amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ Amprentă digitală.

Ghedeon arhiepiscop și mitropolit al Sucevei dăruiește lui Dumitrașco cămăraș de izvoade un loc de casă pe Ulița Feredeelor, lîngă Rîpa Mare.

† Гедеш архієп(и)скоп и митрополит Сучавскій. Facem șt(i)re cu această carte a noastră pentru un loc de cas(ă) ce iaste aicea, în tîrgu în Iaș(i), pre Ulița Feredéilor, caré iaste a sfintei Mitropolii, ce iaste alătura cu gardul ai Pevețoie¹, și pe lîngă Rîpa cea Mare, pîn(ă) în gardul ogrădzii lui Abăza vornicul, în lungu, caré acest loc fiind mai înaintea și mai maré, și mîncîndu-l rîpa și nefăcîndu nice un folos sfintei Mitropolii am socotit cu a noastră bună vréré și l-am dat, acel loc, danie dumisal(e) lui Dumitrașco cămărașul de izvo<a>de ca să aibă a-l stăpîni și a-ș(i) face cas(ă) pre dînsul; și să-i fie moșie în véci, și lui și feciorilor săi.

Așijderile și în urma noastră pre caril(e) l-ar milui Dumn(e)dzău cu cinul arhierii și mitropolit, poftim frățește ca să nu strice această danie a noastră care scriem mai sus căci și dumnealui cămărașul ne-au arătat cîte cevași slujbă. Iar cine s-ar ispiți să strice să fie blăstămat și neiertat de Domnul Dumnedzău, și de Maica Precista și de sméreniia noastră.

Și pentru credința, am iscălit și s-au pus și peéte(a) sfintei Mitropolii ca să s(e) știe.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) х^{ЗСКА} септ(емвриѣ) ѿ.

Ghedeon mitropolit al Moldovlahiei <m.p.>.

Пис(а) ѿинтїѣ урнкар <m.p.>.

Arh. St. Iași, Documente, DCCXIV/2. Orig. hîrtie difolio (31,2×21,4 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră, sigiliul rotund, în aceeași cerneală, al Mitropoliei Moldovei, avîndu-l în centru pe Sfîntul Gheorghe călare ucigînd balaurul, cu slovele: Г(ВЛ)ТЕ Г(И)В(Р)ГН, iar în exergă, legenda: † Гіа печать с(ВЛ)Т(О)ГО Мітрополіі Молдавскіи. х^{ЗСВІ} † (Aceasta este pecetea sfintei Mitropolii a Moldovei. 7212).

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 160, nr. LIV (orig.).

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

436

1712 (7221) decembrie 18, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scrie gorștinarilor de oi din ținutul Iași să nu ia gorștina de la oile mănăstirii Socola.

† Їѡ Нѣѡдѡрѡ воевода, Б(о)жїею м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. † Scriem domnia mea la gorștinari de oi di ținutul Iașilor. Vă dăm șt(i)re că domnii mēl(e) jăluiră călugăriț(ă)l(e) di la m(ă)năstiri di la Socola, dzicînd că are m(ă)n(ă)stirea 162 oi și voi le céreț(i) gorștina, și mănăstirile la Cochi Vechi s-au strigat să nu dea goștin(a). Și acea m(ă)n(ă)stire a Socolii măcar că n-ar(e) dajde la Visterie, fiind acel(e) sărace di călugăriț(e) petrecătoare la acel loc, iar tot au înblat în rîndu cu alte mănăstiri.

Deci, viindu-v(ă) carte domnii mēl(e), să le dați bună pace, întru nimică să nu le faceț(i) învăluială, că așa s-au strigat la Cochi Vechi: mănăstirile să nu dea gorștină.

Deci, precum scriem mai sus, să le dați bună pace, mai mult val să nu le faceț(i) și carte aceasta să nu li s(e) ia di la mîna lor. Aceasta scriem.

V Мѣ, л(ѣ)т(о) х^{ЗСКА} дек(емвриѣ) ѿ.

Arh. St. București, M-rea Socola, VI/14. Orig., hîrtie difolio (32,3×18,8 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 302, nr. 1131 (rez. dezv.).

437

1713 (7221) ianuarie 15, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod dăruiește M-rii Sfîntul Ioan Gură de Aur o bucată de loc din țarina țîrgului Iași, peste Cîric, arătîndu-i-se hotarele.

† Їѡ Николае Нѣѡдѡрѡ воевода, Б(о)жїею м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Bine vrînd domnia mea a urma lucrurilor celor bune ce-au făcut și au lucrat alți fericți și răpăosași domni ce-au fost mainte de noi, de-au miluit sfîntele mănăstiri, unii cu venituri din venituril(e) domnești, alții cu moșii din hotarăl(e) domnești, volnici fiind ca niști stăpînitori acestui pămînt al Moldovei, ca să le rămîie vecinica pomenire. Dreptu acēea și domnia mea, rîvnind acelor luminați domni, m-am milostivit și din osebită a noastră milă [i]-am miluit sfînta m(ă)n(ă)stirea lui Sfetii Ioan Zlataust din Iași cu o bucată de loc domnescu din locul țîrgului nostru al Iașilor, din

șarina târgului de peste Ciricu, care loc se hotărăște despre răsărit tij cu locul lui Sfetii Ioan Zlataust ce iaste de danie și de miluire de la ctitoriul ei Constantin Duca vod(ă) din stîlpu în stîlpu pîn-în Bahlui, care acela loc l-au dat sfintei mănăstirii în domnie domniei sale dintîi.

Iară despre amiază noapte să hotărăște cu hotarul lui Aron Vod(ă), drumul ce vine despre valea a Șapte Oameni spre Iași, pentre țarină, și să coboară în Ciricu, la un stîlpu de piatră ce iaste lîngă iazul lui Aron Vod(ă) cel den gios, într-un piscu den deal de iaz, și de acolo pi din gios de iaz, în Ciric, și de ciia matca Ciricului în gios pe din vale de șipotul lui Bogdan hatmanul și tot vale Ciricului alaturea cu heleșteul mănăstirii lui Sfetii Sava și undé cade pîrîl Ciricului în Bahlui spre amiazidzu; de acolo dreptu pre șes pînă în matca Bahluiului celui vechiu, și de ciia matca Bahluiului în gios pînă iară la hotarul său ce s-au zis mai sus. Atîta-i tot hotarul aceștii bucăți de loc ce scriem mai sus de giur înpregiur ca să fie sfintei mănăstirii lui Sfetii Ioan Zlataust de la domniia mea dreaptă oc(i)nă și moșie și uric stătătoriu, cu tot venitul, în veci.

Așjidere și în urma noastră, pre cine va milui D(u)mn(e)dzău cu domniia țării noastre a Moldovei, ori din fiii noștri sau din frații noștri sau și dintr-alt neam, poftim ca să nu surpe a noastră m(i)lă și danie, precum nice noi n-am surpat daniile altor luminați domni ce-au fost mainte de noi. Iară carii s-ar ispiti să surpe, să fie neiertat de Domnul D(u)mn(e)dzău și de Maica Pr(e)cista și de toți sfinții și să-i fie pîrîș, la strașnica giudecată a lui H(risto)s, Sfîntul Ioan Hrisostomu, a căruia iaste hramul.

Aceasta scriem.

Оу Мс, в(ъ) л(ѣ)тѣ хѣска ген(аріе) еѣ, фторагѣ г(о)сп(о)дства, în al treile an.

Иѣ Николае ввевѣда <т.р.>.

Ізидите ѱрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, rezumatul grecesc din a doua jumătate a sec. XVIII al actului și, de altă mînă, din aceeași vreme>: Nr.> 6.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XIII/2. Orig., hîrtie difolio (44,3×30,5 cm.), filigran, cerneală neagră (invocația simbolică și majuscula inițială, cu ornamente în cerneală roșie și galbenă), sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 303–304, nr. 1140 (rez. dezv.), și p. 305, fig. nr. 29 (foto. orig.).

¹ Cifra unităților corectată de aceeași mînă: ♂ (1) din ♂ (2).

Iacob armean vinde lui Iane staroste de negustori un loc de casă, cu 60 de lei, bani gata.

† Adeacă eu, Iacob feciorul lui Lateaf armanul arcariul, scriu și mărturisăscu cu acest adevărat zapis al meu la mîna dumisal(e) giupînului Iane staroste de negușitori precum să să știe că, de nimé silit, nice asuprit, ce de a noastră bunăvoié, am vîndut un loc de casă, caré loc iaste între casa dumisali lui Ene starostele și între Sandul băibărăcariul, ce-au fostu cumpărătură tătîne-mieu, lui Lateaf, de la Melic armanul, dîn gîrliciul pivniții lui Costanda, socrul dumisal(e) lui Enea starostele pîn-în locul popei lui Avram ce-l ține Sandul băibărăcariul; caré acestu loc, după moarte tătîne-mieu lui

Lateaf, mi s-au venit în parte mea. Deci, acesta loc l-am vîndut eu dumisale lui Ene starostelui, fiindu lîngă dumnealui, dreptu șeasedzéci de lei, bani gata. Și mi-au făcut dumnealui plată deplin(ă) întru mîna mea denainte a mulți oameni buni, mahalagii și neguțitori, carii s-au iscălit mai gios. Și cîndu l-am scos vîndzător, acestu loc, am întreat și pe frații miei și nice unii n-au vrut să-l cumpere.

Dreptu acéea, de acmu înnaite ca să-i fie dumisali lui Iane starostelui, și giupînesăi sali, și cuconilor dumisali dreaptă ocină și moșie, în veci. Și i-am dat și doaă zapise vechi acestui loc la mîna dumisal(e) scrise armenești. Și pentru mai mare credință, am iscălit cu mîna mea armenește.

Și eu, Axintie uricariul, am scris acestu zapis cu învățătura lui Iacob, ca să s(e) știe.

У Іис, а(ѣ)т(о) хзска ген(аріе) к¹.

Axintie uricar <a scris>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Zapis de vînzare pentru loc de casi a lui Iacob arman ce au vîndut lui Ene staroste de negustori...² sulger <m.p.>.

<De altă mînă, rez. gresesc al actului>.

Muzeul de Istorie – Iași, Inv. nr. 10294. Orig., hîrtie difolio (31×21,5 cm.), cemeală neagră, o amprentă digitală și șase semnături în limba armeană.

¹ Urmează șase semnături în limba armeană.

² Nume indescifrabil.

439

1713 (7221) ianuarie 28, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod confirmă M-nii Danco uricele vechi și scutirea de dări a poslușnicilor mănăstirii.

† Їw Николaе Плe андрѣ воeвoдa, Б(о)жiею м(н)л(о)стiю, г(о)сп(о)дaрѣ Зeмлн Молдaвскoн. Adecă au venitu denainte noastră și denainte alor noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, rugătoriuл nostru, Iezechiil, egumănuл de Copou și epitropul sfintei mănăstiri lui Danco, și ne au arătat drésé di-ntăritură de la Costantin Duca vodă și de la Mihai vod(ă), scriindu pentru acea sfîntă m(ă)n(ă)stiré, Dancul, pe cum mai înnaite vrémé au fostu besérică de mir și apoi domniia sa, Costantin Duca vod(ă), o au întărit cu moșii și cu altele ce-au trebuit și o au numit m(ă)n(ă)stiré și o au închinat la Sfînta Gora, la o m(ă)n(ă)stiré împărătească, la Xiropotamu, undé iaste hramul Sfinților 40 de Măcenici, carea iaste zidită de doi pravoslavnici împărați, Romano și Andronic.

Și întru acéea și domniia mea i-am înnoit și i-am întărit aceștii sfintei mănăstiri, ce scrie mai sus, anume Dancul, pré a ei drepte moșii ca să-i fie și de la domniia mea dreaptă ocină și miluire și să fie în rîndu ca și alte sfinte m(ă)n(ă)stiri.

Așijderil(e) și pentru...¹ oameni poslușnici ce vor fi a sfintei mănăstiri lui Dancul, domniia mea m-am milostivit și i-am iertat de toate dăril(e) și angheriile, de cîte vor fi pre alții în țara domnii méle, nimé întru nimică să nu-i învăluiască nice la o daré, căci această sfîntă mănăstiré sate cu vecini sau țigani n-aré precum au alte mănăstiri. Dreptu acéea, macar de veți îmbla cu scrisoar(e) sau pe tablă de visterie, toți să l(e) dați bună

pace acelor poslușnici, ca să fie ei numai pe poslușanie sfintei mănăstiri, și pe giur mănăstiré și pe giur bucatelé ei. Iară cine s-are ispitit a le face vre un val, peste carte domniei méle, de mare certare va fi de la domniia mea.

Pentru acéea, m-am milostivit domniia mea și i-am întărit aceștii sfinte mănăstiri, pre aceste toate, cîte scriem mai sus, precum i-au întărit și alți luminați domni ce-au fostu mainte de noi, ca să-i fie și de la domniia mea uric, cu tot venitul stătător, în véci. Aceasta scriem.

Ъ Ис, л(ѣ)т(о) х̃ска ген(аріе) ки, фторар(о) г(о)сп(о)дства.

Иѡ Николае воевода <м.р.>.

† Ѳвнтіе ѱрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, din a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) Ispisoc de milă; 2) <rezumatul grecesc al actului, repetat>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Cu două copii rom., una din a doua jumătate a sec. XVIII și alta din a doua jumătate a sec. XIX, și două trad. gr. și una franceză din sec. XIX.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 206, nr. 237 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (44×30,5 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. XLVII; cu menț. cop. rom., sub nr. 941, și a trad. gr., sub nr. 928).

¹ Loc liber în orig.

440

1713 (7221) martie 1, Iași

Toderașco și soția sa, Calița, vînd lui Ivan staroste de armeni casele de pe Podul Vechi ale lui Vasile căldărar, cu 70 de lei.

Adecî eu, Toderașco, împreună cu fămeae mea, Calița, pe care o au ținut-o înainte Tănas cărciumarul, și cu feciori săi, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru la mîna dumisali lui Ivan armanul ce-au fostu staroste, precum să s(ă)¹ știe, pentru o casă gata cu tot locul ei ce-au fostu a lui Vasile căldărariul, care case sintu pe Ulița Podului Vechiu, și la moarte lui Vasilie căldărariul, neavîndu el ficior din trupul său, au făcut diiată, și au lăsat cu limbă de moarte, de s-au dat cu acea diiată pe mîna lui Tănas cărciumariul ca, dup(ă) moarte lui, să aibă a vinde aciaște case a lui și altéli ce ar hi dintr-ale lui și să-l grijască dup(ă) moarte lui pîn-la anul, iară nepoții a fămei lui să n-aibă nici o treabă întru nimică. Deci Tănas, neavîndu bani ca să-l comînde, au luat 70 lei de la Ivan armanul de l-au comădat și au plătit și datoriile mortului pre zapisăli lui cui au fostu dator; deci fiind aciaște case între alte locuri a lui Ivan și din sus și din dos, iar din gios despre cărșma lui Vasilie Adam biv vist(iernic), și scoșînd-o la vînzare dup(ă) moarte lui Tănas, alții n-au încăput ca să o cumpere.

Deci noi o am vîndut dumisali lui Ivan starostelui drept acii bani ce scriem mai sus, denainte préotului Costantin duhovnicul lui Vasilie căldărariul, și a lui Tănas cărciumarul, și denainte lui Enachi Căsiian vătavul de viéri, și denainte lui Istrate făcliériul, și denainte lui Ivan sin Ilie armanul, și a lui Marin sin Lucăi armanul, și a egumănului de Bărboiu și altor oameni buni și uliceni. Și i-am dat și zapisăle ciali vechi

386

acestii casă ca să-i fie moșie în veci, lui, și ficiilor lui și nepoților lui, în veci, să aibă a-ș face și carte domniască di-ntăritur(ă)¹ de pre acestu adevărat zapisul nostru.

Și eu, Axinte uricariul, am scris acestu zapis ca să s(e) știe.

U Ias, v(ă)l(ea)to 7221 <1713> mart 1.

Bejan Hudici vornic glotnii; Vasile Rojniț vornic; az, preutul Costantin, iscal, duhovnic; Toder iscal; Calița²; Manulachi vornic; Dumitrașco sin égo; Ioniță sin égo; Νεόφυτος Γωλιη, μαρτης³; Istratie făclier; Γριγόριος ιερομοναχος παρπόη μαρτύρ⁴. Enachie sin Căsiian vatav za vieri; <o iscălitură în armeneste>⁵.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, An I, fasc. II (1922), p. 287, nr. CXXXIII. Orig., sigiliul Porții domnești avînd pe „laturile unei cruci“ inițialele: П Ч П П (pece(tea) P(or)Ț(ii)).

¹ Parantezele lui Ghibănescu.

² Amprentă digitală.

³ Neofitos de la Golia, martor.

⁴ Grigorios ieromonah, martor.

⁵ Mențiunea lui Ghibănescu.

441

1713 (7221) martie 2, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod dăruiește M-rii Copou o bucată de loc din hotarul tîrgului Iași cu pomeți, vii părăginite, grădini și pădure.

† Іѡ Николае Плѣхандру воєвода, Б(о)жією м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскон. Bine vrînd domnia mea a urma bunelor și fericitelor lucruri ce-au făcut și au lucratu alți fericîți, luminați și răpăosați domni ce-au fost mainte de noi, de au miluit și au întărit sfințele m(ă)n(ă)stiri și beserici cu venituri den veniturile domnești, volnici fiindu ca niște stăpînitori acestui pămîntu a Moldovei ca să le rămîie în urmă vecinică poménire, socotindu dară și domnia me pentru sfînta m(ă)n(ă)stire Copoul, fiindu scăpată și lipsită, iată că domnia mea m-am milostivit și o am miluit cu o bucată de locu din hotarul domnescu a tîrgului nostru Iașilor, caré locu iaste alătura cu locul sfîntei mănăstirei Copoului, caré să începe din piatra ce iaste deasupra viei lui Mădzărachie neguțitoriul, despre tîrgu, dreptu spre răsărit pînă undé să împreună cu locul ce iaste un hăleșteu a mănăstirii lui Danco la Căcaina, iară în sus merge spre amiadzănoapte tot alătura cu locul lui Gurbet despre răsărit, iară despre apus cu locul mănăstirei Copoului, pînă la hotarul Rufénilor, carea moșie iaste tij a mănăstirii Copoului.

Această bucată de loc de giur împregiur precum scriem mai sus, cu pomeți, și cu păragini de vii, și cu loc de grădini, și cu pădure și cu tot venitul am dat danie la sfînta mănăstire ce s-au numit mai sus, Copoul, ca să-i fie de la domnia mea dreaptă ocină, și moșie, și danie și uric stătător, în veci, cu tot venitul.

Așjidere și după a noastră viață și domnie, pre carele va milui Dumnedzău cu domnie țării noastre, a Moldovei, poftim să nu surpe a noastră danie și miluire, pe cum nici noi n-am surpat daniia altor luminați domni ce-au fostu mainte de noi, ce mai vîrtos ca să aibă a da și a întări și a milui pentru a sa vécinică pomeniré.

Și altul nime să n-aibă a să amesteca прѣд сим листом г(о)сп(о)дства мн.

Ѹ Іѡс, в(ъ) л(ѣ)т(о) х̃зска мартѹ ѿ, фторагѹ г(о)сп(о)дства.

Іѡ Николае воєвода <m.p.>.

† ЛѢДИТІЕ УРИКАЮЛ <писал>.

Trecut la condică, 7256 <1748> mai 26. Tanase comis <m.p.>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: † ...¹ Nicolae Alexandru voievod pentru o bucată de loc ce-au dat danie la sfînta m(ă)n(ă)stiré Copoul, <tradus în grecește> <Nr.> 3.

<De altă mînă>: За Коповъ, 7221 <1713> mart 2.

<De la începutul sec. XIX>: 7221 <1713> mart(ie) 2. <Nr.> 14, <urmat de un scurt rezumat grecesc>.

<De altă mînă din aceeași perioadă>: N. 9; <apoi, tăiat>: No. 18; 13. Hrisovul de danii a lui Nicolai Alexandru v(oie)v(o)d cătră m(ă)n(ă)s(tirea) Sf. Aftanasie de la Copou parte din moșia Copou, din 7221 <1713> mart(ie) 2. N<r.> 1.

Inst. de Ist. „A. D. Xenopol” – Iași, sub dată. Transcriere după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 65r. (copie în condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX, cu data de zi: 5), și Ms. nr. 578, f. 152r. (copie în altă condică a M-rii Trei Ierarhi din aceeași vreme, cu aceeași dată de zi și fără lună).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 307, nr. 1148 (rez. după Ms. nr. 579).

¹ Șters.

442

1713 (7221) aprilie 12, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod îl împuternicește pe Hrisanth egumenul M-rii Sf. Ioan Zlataust să-i cheme la Divanul domnesc pe unii oameni din Prisăci pentru judecată.

† Їѡ Николае Плѣхандруъ воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскон. Dat-am carte domniei mele rugătorului nostru, lui Hrisanthu egumânului și a tot săborul de la Sfetii Ioan Zlataust, din Iași, ca să aibă a chema și a soroci pre: Costantin Iftinescu și pe frate-său, pe Ștefan, căl(ă)rași, și pe Lazar Grădinariul săiman, și pre Toder Surdul, și pre alții carii au gîlceav(ă) cu egumânul pentru moșie de la Prisăci, ca să vie cu toții la Divanul domniei mēl(e) să-și întrebe cu dresăl(e) sfintei mănăstiri și să-ș(i) aducă și scrisori ce vor avea, ca să vedem cu ce să leagă ei la moșie peste uricel(e) călugărilor.

Și iat(ă) că li s-au pus și dzi, de astăzi, ap(rilie) 12, pîn(ă) în ...¹ dzile; iar carii nu s-or afla la dzi să vor da rămași din tot giudețul țării. Aceasta scriem.

Ї Мс, л(ѣ)т(о) хѣска ап(р)иліе вѣ.

Вел лог(о)ф(е)т ѡч(и) г(о)сп(о)д(и)нѣ.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc mijlociu, în cerneală, neclar.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 206–207, nr. 238 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (31,1×21,4 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu (5,1 cm. diam.), din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 366).

¹ Loc liber.

Nicolai protopopul, Iane staroste de negustori ș.a. măsoară și stabilesc prețul unui loc de casă al lui Mihalache blănarul.

† Carii sîntem mai gios iscăliț(i) facem șt(i)re cu această scrisoare a noastră pentru casa lui Mihălachi blănariul și cu locul ei, carea, dup(ă) poronca mării sal(e) lui vod(ă), trimițîndu dumnealui vel log(o)făt la noi pe cum să prețăluim acea casă împreun(ă) cu Bejan vornicul de poartă și cu ispravnicul a dumisal(e) lui vel log(o)făt, anum(e) Gligori, măsurat-am acel loc și s-au aflat în frunte de lat 7 stînjeni și p(o)l, iar de lungu 35 stînjeni și pol, cu stînjenu lui Gligorie vătavul. Deci cu toții așa am socotit cu chipurii noastre, fiindu casa de nuiéli, cu locul ei cu tot drept noădzéci de lei și încă cu asupreală.

Și pentru credință, am iscălit. Iară măriia sa vod(ă), ca un domnu milostiv, a socoti cum a hi m(i)la mării sali. Aceasta facem șt(i)re.

✠ Иѣ, л(ѣ)т(о) хѣска ап(ри)лѣ кѣ.

Іѣ, Николай протѣпоп ѡт Брат, искал <m.p.> † Епѣ ...¹ старостаъ <m.p.>; † Γρηγορασκος, παρου <m.p.>; Αναστασης βωρνηκος <m.p.>²; Glegori văt(av) <m.p.>; † Bejan Hudeci vor(nic) <m.p.>; Iosip luz biv armaș <m.p.>.

† Robii mării tali, Neculai protopopul, Iane staroste de neguțitori, Gligoraș neguțitorul, și Anastasie vornicul, și Gligori ispravnicul dumisali logofătului, și Bejan vornicul de poartă, și Iuz biv armaș, carii sîntem mai sus iscăliți.

Axintie uricar am scris <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) 7221 <1713> ap(rilie) 25. <Nr.> 8; 2) † Mărturie de la vornici de poartă pentru casă.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, L/II. Orig., hîrtie difolio (35,5×22,5 cm.), filigran, cereneală neagră.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 311, nr. 1158 (rez. dezv.), și p. 312, fig. nr. 30 (foto. orig.).

¹ Neclar.

² Eni... staroste <m.p.>; Grigorasko, de față <m.p.>; Anastasis vornic <m.p.>.

Nicolae Alexandru <Mavrocorda> voievod judecă pricina dinte Constantin Iftimescul și alții cu Hrisanth egumenul mănăstirii Sfîntul Ioan Gură de Aur pentru seliște de la Prisăci.

† Їѡ Николае Плезандру воєвода, Б(о)жією м(и)л(о)стію, р(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Facem șt(i)ră pentru multă pîră ce s-au pîrît de faț(ă) înainte noastră și a tot Sfatul nostru, Costantin Iftinescul, și frate-său, Ștefan, călărași, și Lazor Grădinariul, și Toader Jalobă și alții cu rugătoriu nostru Hrisanthu, egumenul ot Sfetii Ioan Zlataust din Iași, pentru seliște de la Prisăci, dzicîndu călărași cu soțiile lor precum acea seliște de la Prisăci, coasta despre apus, nu iaste dată de răpăosatul Duca vodă sfintei mănăstirii lui Sfetii Ioan Zlataust nici de alți domni, ce iaste dată părinților lor, fiind călăraș(i), ca să șadză acolo și să s(e) hrănească pre acel loc, și călugări o au împresurat-o cu mare nedireptate, arătîndu-ne și cărți de pîră și de rămas de la Mihai

vodă, și cum le-au fost dat și hotarnic pe Rojniță vornicul de poartă de le-au stîlpit seliște despre călugări și tot o țin călugării în tărie lor; ce fiind Rojniță vornicul de față așa au dat sam(ă) înainte domniei mele: cîndu au stîlpit acea seliște n-au fostu călugări de față atuncea cu drésăle lor și au stîlpit pe gura călărașilor.

Osăbit de aceasta, scos-au și egumănu ot Aron Vodă o carte iscălită de la Mihai vodă dintr-a doua domnie, scriindu cum au dat acea seliște miluire sfintei mănăstiri lui Aron Vodă.

Deci dzicîndu ei, călărași, așa și egumenul ot Aron Vodă, iară rug(ă)torii noștri călugări de Sfetii Ioan arătară înaintea noastră un ispisoc de la Costantin Duca vod(ă) din domnie dintîiu, din văleat 7202, scriindu pe cum au miluit sfînta mănăstiré cu o bucată de loc din locul tîrgului Iașilor, ce iaste pe lîngă locul mănăstirei Cetățui, caré loc l-au fostu dat părintele său, Duca vodă, mănăstirii lui Păun, iar după ce s-au stricat acea m(ă)n(ă)st(i)r é a lui Păun, și făcîndu pré m(ă)n(ă)stirea Sfetii Ioan Zlataust, au dat acel loc la Sfetii Ioan. Deci și Costantin Duca vodă au întărit acea miluire pe semnέle céle vechi.

Deci căl(ă)rași au pus pricină cum acel ispisoc este făcut cu meștersug, și acele semnέ nu cuprîndu seliști Prisăcilor; și mai puneă aceste pricini cum la ispisoc nu scrie cu seliștea Prisăcilor și semnέli acέle sintu altor răzăși.

Deci domnia mea, vădzîndu așa, trimis-am într-un rîndu pe Rojniță vornicul de poartă și pre Axintie uricarîul împreună cu Loiz neguțitorîul și șoltzul cu pîrgarii ca să cercé sέmnele pre ispisoc precum răspunde și precum vor afla adevărul să ne facă șt(i)r é.

Și mergîndu acol(o) s-au aflat și seliște Prisăcilor la m(i)jloc încungiurată cu semnέle de giur înpregiur, ce căl(ă)raș(i) tot au pus pricin(ă) că nu iast(e) așa. Ce de iznoavă au mai mārșu și credincios și cinstit boiarîul nostru dumnealui Antiohii Joar(a) vel log(o)f(ă)tu împreună cu călărași, părșii, și cu alți oameni buni și tot așa s-au aflat seliști la mijloc încungiurată de semnέle acέle de giur înpregiur.

Deci călărașii au pus și alte pricin(ă), arătînd o carte de pîră de la Mihai vod(ă) cum le-au pus dzi călugărilor pîn(ă) în 50 de dzile ca să-și aducă ispisocul a răpăosatului Ducăi vodă și, de va scrie semnέle pe acolo să fie așa. Și ei nu ș-au mai adus ispisocul și-l tăgăduiesc. Deci și pentru acestu lucru s-au dovedit dintr-un ispisoc a lui Dumitrașco vod(ă) Cantacuzino și a lui Cantemir vod(ă) bătrînul, carîi au întărit sfintei mănăstiri pre moșiile de la Prisăci, scriindu căci Duca vod(ă) bătrînul n-au apucat să facă drésé călugărilor pre moșie de la Prisăci.

Deci, dovedîndu-să pentru toate pricinile într-acesta chip și au dzăciuit tot călugării și din seliște, cum și din cîmpu, am socotit cu tot Sfatul nostru cum iaste și seliște de la Prisăci ocină și danie sfiintei mănăstiri lui Sfetii Ioan Zlataust, iar căl(ă)raș(i) înblă fără ispravă, căci ei n-au nici o treabă cu locul domnesc, nici au niscăi scrisori de la vreun domnu cum iaste dată lor danie acea seliște de la Prisăci. Deci s-au dat rămași din toată légea țării și călărași cu soșiile lor și egumănu ot Aron Vod(ă); căci s-au aflat mai veche danie Sfetii Ioan Zlataust decît a lui Aron Vod(ă); și Miahi vod(ă) încă au fostu pe neștiință dat. Deci să fie rămași în véci, iară rugătorii noștri călugări s-au îndreptat.

Pentru acéa ca să aibă a ținea acea moșiie din semnέ în semnέ, précum le scrie uricul de la Constantin Duca vod(ă), începîndu-să hotarul dspre Bahlui, din gura unii vîlcέle de la fîntîna lui Ciurche pîn-în coada vîlcέli, din sus, la un stîlpu de piatră ce iaste în drumul ce vine de la Țuțora alătura de hotarul Cetățui; de acol(o) în sus, din piatră în piatră și la un stîlpu ce iaste în drumul Rusénilor caril(e) trécé la Hulboca; de

acolo pe deal tot în sus la sfîrșitul hotarului despré Rediul Aldii, în movilișă, unde s-au aflat un stîlpu de piatră aseménea cu pămîntu dreptu seliște satului Prisăcilor; de acolo la valé dreptu spre apus prin mijlocul hăl(e)stéului Aldii și la deal, la piscu, stîlpu de piatră alătura cu hotarul Aldii; de acolo, déasupra rédiului Prisăcilor în deal la crucea de pămîntu între doo moviliți, unde să împréună cu hotarul mănăstiri lui Aron Vod(ă); de acolo în gios drumul Prisăcilor pe deal la un stîlpu de piatră ce iaste într-o movilă din gios de drum(ul) ce vine despre Iaș(i); de acolo tot în gios la altu stîlpu de piatră mare în drumul a Șapte Oameni; de acolo peste valé și lovește la dooă pietre despre tîrgu, unde să istovăscu hotarăl(e) acelu loc, dar să începe altu loc, tij a sfintei mănăstirii.

Dreptu acéea, și domniia mea am dat și am întărit sfintei mănăstiri lui Sfetii Ioan Zlataust pre acéste moșii ce scriem mai sus, ca să fie și de la domniia mea dreaptă ocină, și moșie, și danie, și miluire și uric cu tot venitul stătător în véci.

Iară călărași carii au case în seliște la Prisăci și vii să șadză neapărat și vor da de a dzécea călugărilor după obiceiul țării din ce ari face hrană pré moșiia acéea, și din vii și dintr-altele, din toate. Și să s(e) lépedé și stîlpul carile s-au pus pe gura lor. Iară carii dintru călăraș(i) s-ari mai scula cu vro pîră asupra călugărilor să fie de certare și de gloab(ă) Visterii, căci au înblat cu vicleșuguri; și s-au dat rămaș(i) și li s-au luat și cărțile ce-au avut. Iară de ar hi și mai rămas la dînșii niscareva cărți tăgăduite și le-ar arăta cînduva să nu s(e) ție în sam(ă), ce să s(e) rumpă și de aceasta pîră să nu s(e) pîrască în véci.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̣зска ап(риліе) кѣ, фторар(о) г(о)сп(о)дства.

Иѡ Николае вшевѡда <m.p.>.

Антиѡхіе Жѡра вел лѡг(о)ф(е)т <m.p.>.

Аѡинте оурикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII: 1) Nr.> 7; 2) <rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-reă Sf. Ioan Gură de Aur, XVIII/7. Orig., hîrtie difolio (48×22 cm.), cerneală neagră (majuscula inițială omată în culorile galben și roșu), rupt la îndoituri și lipit, sigiliu domnesc inelar, octogonal, timbrat în ceară roșie.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 310–311, nr. 1157 (rez. dezv.).

445

1713 (7221) aprilie 27, Iași

Marii boieri dau mărturie că seliștea Prisăcile nu aparține unor călugări și nici mănăstirii Aron Vodă ci este a mănăstirii Sf. Ioan Zlataust care a dobîndit-o în cele din urmă prin judecată domnească.

† Се оубо мы, Антиѡхіе Жѡра вел лѡг(о)ф(е)тѡ, и Лѡпѡл Кѡстаки вел ворник Нижней Земли и Гаврил бив вел ворник, Илие Катарѡиѡл вел дворник Вишней Земли, Ёѡн Стѡрѡѣ бив вел ворник, Ёѡн Бѡхѡш хатман и паркалаб Сѡчавский, Дѡмитраки Рамадан вел пост(елник), Ёѡн Пѡлади вел спѡт(ар), Гиѡргие Апостол вел пѡхарник, Глигѡри Жѡра вел вистерник, Кѡнѡстин Кѡстакѡ вел столник и ...¹ вел комис, Дѡѡамандаке вел вѡмеш, Белдимѡн фѡрин вистерник, и Бежан Хѡдѡч și Рожницѡ și Иѡницѡ(ѡ) ворничѡ глѡтничѡ и алѡи боieri din curte mării sal(e) lui vod(ă). Facem șt(i)re cu această mărturie a noastră pentru multă pîră ce s-au pîrît de față înaintea luminat domnului

nostru măriia sa Ion Nicolae Alexandru voievod și înainte noastră a tuturor boiarilor cari sintem mai gios iscăliți, Costantin Iftinescul, și frate-său Ștefan, căl(ă)rași, și Lazor Grădinariul, și Toader Jalob(ă) și alții cu Hrisanthă egumănul ot Sfetii Zlataust din Iași, care mănăstiré iaste zidită din temelie de răpăosatul Duca voievod, pentru seliște de la Prisăci, dzicîndu căl(ă)rași de mai sus scriș(i) cu soțiile lor, precum acea seliște de la Priseci, coasta despre apus nu iaste dată de răpăosatul Duca vod(ă) sfintei mănăstiri lui Sfeti Ioan Zlataust nici de alți domni, ce iaste dată părinților lor, fiindu călărași, ca să șadză acolo și să s(e) hrănească pre acel loc, și călugări o au înpresurt-o cu mare nidireptate arătîndu și cărți de pîră și de rămas de la Mihai vod(ă) și cum le-au fostu dat și hotarnic pe Rojniță vornicul de poartă de le-au stîlpit seliște despre călugări și tot o țin călugării în țarie lor și-i dzécuiuescu; ce fiindu și Rojniță vornicul de față, așe au dat samă înainte noastră: cînd au stîlpit acea seliște, n-au fost călugări de față cu drésele lor, și au stîlpit pe gura căl(ă)rașilor pe cum au dat samă ei.

Osebit de aceasta, scos-au și egumănul ot Aron Vod(ă) o carte iscălită tot de la Mihai Vod(ă) dintr-a doa domnii, scriîndu cum au dat acea seliște miluiré sfintei mănăstiri lui Aron Vod(ă).

Deci dzicîndu ei, căl(ă)rași, așea, și egumănul ot Aron Vod(ă), iară călugării de Sfetii Ioan arătară înainte noastră un ispisoc de la măriia sa Costantin Duca vod(ă), din domnia dintîi din văleat 7202, scriîndu pecum au miluit măriia sa sfinta m(ă)n(ă)stiré cu o bucată de loc din locul tîrgului Iașilor, ce iaste pe lîngă locul mănăstirii Cetățui, care loc l-au fostu dat părintele mării sale, Duca vod(ă), mănăstirii lui Păun. Iară după ce s-au stricat acea mănăstire a lui Păun și făcîndu mănăstirea lui Sfetii Ioan Zlataust, au dat acel loc la Sfetii Ioan. Deci și măriia sa Costantin Duca vod(ă) au întărit acea miluiré pre semnêle céle vechi.

Deci căl(ă)rașii de mai sus au pus pricină cum acel ispisoc iaste făcut cu meșterșug și acéle semnê nu cuprind seliște Prisăcilor și semnêle acéle sintu altor răzăși. Deci fiindu așea, trimis-au măriia sa vod(ă) într-un rînd pe Rojniță vornicul de poartă și pre Axintie uricariul și înpreună cu Loiz neguștorul și șoltuzul de Iași cu pîrgarii, ca să cêrce sémnele pre ispisoc, precum răspunde și precum vor afla adevărul să ne facă șt(i)re.

Și mergîndu acolo s-au aflat și seliște Prisăcilor la mijloc încungiurată cu sémnêle de giur înpregiur, ce călărașii tot au pus pricină că nu iaste așea. Ce de iznoavă au mai mersu cu porunca domnească și cinstit fratele nostru dumnealui Antiohie Jora vel log(o)f(ă)t, înpreună cu căl(ă)rași pîrșii și cu alți oameni buni de au cercat și tot așa s-au aflat seliște Prisăcilor la mijloc încungiurată de semnêle acélea de giur înpregiur.

Deci căl(ă)rași au mai pus și altă pricină, arătîndu o carte de pîră de la Mihai vod(ă) cum le-au pus dzi călugărilor pînă în 50 de dzile ca să-și aducă ispisocul a răpăosatului Ducăi vodă, și de vor scrie semnele pe acolo să fie așea. Și ei nu și-au mai adus ispisocul și-l tăgăduiescu. Deci și pentru acestu lucru s-au dovedit dintr-un ispisoc a lui Dumitrașco vod(ă) Cantacuzino și a lui Cantemir vod(ă) bătrînul, carii au întărit sfintei mănăstiri pre moșiile de la Prisăci, scriîndu cum Duca vod(ă) bătrînul n-au apucat să facă dirésé călugărilor pre moșiia de la Prisăci.

Deci, dovedindu-să pentru toat(e) pricinile într-acesta chip și au tot dzécuiut călugării și din seliște, cum și din cîmpu, am socotit cu toții cu giudeț drept cum iaste și seliștea de la Prisăci dreaptă ocină și danie sfintei mănăstiri lui Sfetii Ioan Zlataust, iar căl(ă)rași înblă fără ispravă, căci ei n-au nici o treabă cu locul domnesc, nici au niscai scrisori de la vreun domn cum iaste dată lor danie acea seliște de la Prisăci. Deci s-au dat

rămași din toată legea a țării, și căl(ă)rașii cu soțiile lor și egumănul ot Aron Vod(ă), căci s-au aflat mai veché danie Sfetii Ioan Zlataust decât a lui Aron Vodă; și Mihai vodă încă au fostu dat pe neștiință. Deci să fie rămași în véci, iară călugării de la Sf(e)ntii Ioan s-au îndreptat.

Pentru acéea ca să aibă a ținea acea moșii din semnē în semnē, précum le scrie uricul cel de danie de la mărie sa Costantin Duca vodă, începîndu-s(e) hotarul despre Bahlui din gura unii vîlcéle de la fîntîna lui Ciurche pîn-în coada vîlceleii din sus la un stîlpu de piatră ce iast(e) în drumul ce vine de la Țușora, alătura de hotarul Cetățui; de acolo în sus din piatră în piatră și la un stîlpu ce iaste în drumul Rusénilor carel(e) tréce la Hulboca; de acolo pe deal tot în sus la sfîrșitul hotarului despré Rediul Aldii, în moviliță, unde s-au aflat un stîlpu de piatră asémene cu pămîntu drept seliște satului Prisăcilor; de acolo la vale drept spre apus prin mijlocul heleșteului Aldii și la deal spre apus, la un piscu, iast(e) alt stîlpu de piatră și tot alătura cu hotarul Aldii deasupra rédiului Prisăcilor în deal, la crucea de pămîntu, între 2 moviliță, unde să împreună cu hotarul mănăstiri lui Aron Vod(ă); de acolo în gios drumul Prisăcilor pe deal la un stîlpu de piatră ce iaste într-o movil(ă) din gios de drumul ce vine la Iași; de acolo tot în gios la alt stîlpu de piatră mare în drumul a Șapte Oameni; de acolo peste valé și lovește la două pietre despre tîrgu, unde să istovăscu hotarāl(e) acelu loc și să începe altu loc, tij a sfintei mănăstir(i) a lui Sfetii Ioan Zlataust.

Întru acéea, și măriia sa vod(ă) împreună cu noi, cu tot Sfatul mării sali, am dat și am întărit sfintei mănăstiri lui Sfetii Ioan Zlataust pre acéste moșii ce scriem mai sus cu seliște cu tot ca să fie dreaptă ocină și moșie și danie și miluiré, precum scrie și la uricul mării sali lui vod(ă) și altor luminați domni.

Iară călărașii carii vor ave case în seliște la Prisăci și vii să șadză neapărat și vor da de a dzéce călugărilor după obiceiul țării din toate din ce ari face hrana pré moșie acéea, și din vii și dintr-altéii, din toate; și să s(e) lépede și stîlpu caril(e) s-au pus pe gura lor. Iară carii dintru căl(ă)raș(i) s-ari mai scula cu vro pîră asupra călugărilor să fie de certare și de gloabă Visterii, căci au înblat cu vicleșuguri; și s-au dat rămaș(i) și li s-au luat și cărțile. Iar de-ar hi și mai rămas la dînșii nescareva cărți tăgăduite și le-ar scoate cînduva la ivală să nu s(ă) ție în sam(ă) ori la ce giudeț s-ar tîmpla, ce să s(e) rupă. Și de aceasta pîră să nu s(e) mai pîrască în véci; pentru credința am iscălit.

У Ис, л(ѣ)т(о) хѣска ап(риліе) кз.

Лнтиухіе Жор(а) в(е)л луг(о)ф(е)т <m.p.>.

† Лзинтіе ѱрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) 7221 <1713> ap(rilie) 27. <Nr.> 8; 2) <rez. grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-reă Sf. Ioan Gură de Aur, XVIII/8. Orig., hîrtie difolio (43,7 x 31 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, lipsă 2/3 din fila a doua.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 313-314, nr. 1161 (rez. dezv.).

¹ Loc gol.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod o împuternicește pe Tofana, soția răposatului Ilic fost spătar, să țină o dugheană de pe Podul Hagioaiei din Iași cumpărată de la Bedreag.

† Иѡ Николае Пледандру в(о)свѣд(а), Божіею милостію, г(о)сп(о)даръ(ъ) Земли Молдавскѣи. Dat-am carte domnii mele dumisale Tofanei, jupînesăi răposatului Ilie ce au fost spat(ar) mare, să fie volnică cu carte domnii mele a opri și a ține o dugheană de pe Podul Hagioae, care dugheană este dreaptă a dumisale din dughele ce au cumpăratu de la Bedreagu. Și după ce au arsu de focu coperișurile, iară Toma negustor s-au sculat în sila lui și au tocmit ace dugheană și o ține el.

Deci, să aibă a opri dugheana despre Tomuleasă și nime să nu cuteze a sta împotriva cărții domnii mele. Iar de va avea cineva a răspunde să vie de față să-ș(i) aducă și zapisăle.

Let 7221 <1713> mai 3¹.

Вел лѡг(о)ф(ет) искал.

Arh. St. București, Ms. nr. 575, f. 162v., nr. 3. Copie în Condica M-rii Răchitoasa, scrisă la începutul sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 315, nr. 1163 (rez.).

¹ Urmează desenul sigiliului domnesc rotund cu mențiunea copistului în centru: „pecete g(os)pod”.

447

1713 (7221) mai 20, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește M-rii Socola satul Iezereni, ținutul Iași.

† Иѡ Николае Пледандру воевода, Б(о)жіею м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)даръ(ъ) Земли Молдавскѣи. Adecă au venitu denainte noastră și denainte alor noștri moldovenesți boiari, a mari și a mici, rugătoarele noastre, călugărițele de la sfînta m(ă)n(ă)st(i)ră Socola, și ne-au arătat o mărturié de la boierinul nostru, Costantin Zbéra biv ftori log(o)f(ă)tu, și de la sluga noastră, Savin uricariul, și de la mulți oameni buni, anume Bogonos, și Ion, feciorul popei ot Socola, și Tănase ot tam, și Ilie ot Iezeréni, și Ion Belibou și Gavril, carii le-au hotărît satul Iezerénii, ce sint la ținutul Iașilor, și le-au ales de către alte hotară la a doua domnie a lui Mihai vodă și n-au apucat ca să-ș(i) facă ispisoc domnescu di-ntăritură atuncea. Deci s-au rugat domniei méle ca să întărim sfintei mănăstirii.

Dreptu acéea, domniia mea, déac-am vădzut acea mărturie adevărată, am credzut; întru acéea m-am milostivit și dintru a noastră osebită milă am dat și am întăritu sfintei mănăstiri Socolii pre toată moșie aceasta pré semnē: începîndu-să hotarul dintîiu din capul hotarului din gios, despre răsărit, unde s-au aflat un stîlpu de piatră, lîngă apa Miculinii, ce să cheamă acmu Valea Bîrnovei, într-un piscu din sus de fîntîna lui Răzmiriță ca la giurătare de împistreal(ă), de acolo în sus pe un drum véchiu la deal peste Drumul cel Mare spre miadzănoapte, iar la un stîlpu vechiu în mijlocul drumului, de acolo tot în sus, la deal pe drum, pînă la altu stîlpu vechiu în țarină deasupra pomilor Țații, lîngă drum despre apus. Și fiindu acel stîlpu mic au pus hotarnicii și altu stîlpu mai mare lîngă acéla pentru să să cunoască, și de acolo drept în vîrvul dealului Balciului, în capul piscului, s-au pus un stîlpu și s-au scos un stîlpu ce era mai la vale înprotiva acestuia ce-au pus hotarnicii, carili s-au adeverit cu bună dovadă c-au fost pus rău, caril(e) l-au scos singuri oamenii Cetățuii, cum fiind și ...¹ egumănu de Cetățuia de față, și de acolo la vale în sus pe muchea Balciului despre răsărit iară la un stîlpu vechiu deasupra Izvoarălor, în capul hotarului unde să împreună cu hotarul Făurêștilor, iarăși

394

s-au pus și altu stîlpu de piatră lîngă acela, dé acolo spre apus pe la capetele hotarălor în curmédziș pentre Iezăréni și între Găuréni pîn(ă) la un stîlpu lîngă o moviliț(ă), în multe dealului, deasupra ulmilor Petrii, unde lovéște în hotarul Uricanilor și în gios la valé lătura cu hotarul Uricanilor pînă în Valea Ursului, în capul unui iaz véchiu; de acolo la deal, alătura cu hotarul Procélnicilor, pin dumbravă, la altu stîlpu véchiu, și la deal peste Dumbrava Ursului pînă în drumul ce mérge pe deasupra dumbrăvii, s-au pus un stîlpu în marginea dumbrăvii, lîngă drum, și de acolo drept peste un podiș în gios la valé pe mijlocul unii zăpodioaré pîn-în pîrîl Boaghii, și s-au pus un stîlpu lîngă pîrîu; și drept peste coada Băhnii și peste pîrîl ce vine de la Procélnici alătura cu hotarul Comeștilor, și s-au pus un stîlpu în gura unui drum ce mérge pin păduré și la deal pe drum pînă în coasta dealului desupra pădurii, s-au pus stîlpu în gura unui drum, și drept pe deasupra pădurii la deal spre răsărit pînă în vîrvul dealului, la Movila Arméncii, și la vale, alătura cu Rédiul Iezărénilor, pînă într-un stîlpu ce iaste împotriva pomilor lui Istratie, într-un piscu, și la vale în gios, pe lîngă heleșteu, pînă în capul iazului, la un stîlpu véchiu, și de acolo iarăși pe la capul hotarului peste pîrîl Iezărénilor pi din gios de iazul Iezărénilor pînă iarăși la stîlplu de unde s-au început hotarul dintîi.

Pentru acéea ca să-i fie sfintei mănăstiri Socolii și de la domnia mea uric cu tot venitul, stătător în véci de véci. Și altul să nu s(e) amestéce.

У Ис, л(ѣ)т(о) хѣска ман кѣ, фторар(о) г(о)сп(о)дства.

Антихѣіе Жора вел лар(о)ф(ѣ)т уч(и) г(о)сп(о)д(и)нѣ.

Аѣнтіе ѡрикѣ <писал>.

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: No. 8. Ispisoc de la Nicolae Alecsandru v(oi)e vod di(n) leat 7221 <1713> mai 20, <completat de altă mînă>: pentru moșia Iezerenii.

Arh. St. București, M-reă Socola, IV/12. Orig., hîrtie (43,3×30,2 cm.), cerneală neagră (invocația simbolică ornată în roșu, iar litera inițială, în galben și roșu; majusculele din intitulație, în cerneală roșie), rupt pușin la îndoituri, sigiliu domnesc mijlociu în ceară roșie, pierdut.

Ibidem, IV/24, nr. 3 (rez. din sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 317, nr. 1167 (rez. dezv.), și p. 316, fig. nr. 31 (foto. orig.).

¹ Loc liber în orig.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește bisericii catolice din Iași stăpînirea asupra unei case de pe Ulița Mare, în urma unei judecăți.

† Иѡ Николае Аѣксандрѣ воевода, Б(о)жіею м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)дарѣ Земли Мѡлдавскѡи. Adecă au venit înaintea noastră și denaintea alor noștri moldovenéști boiari, a mari și a mici, preotul Anton Felixi epitrop și Alexandru prefectul de la besérecă ungurească din Iași și ne-au arătat dintr-un testamentu al beséricii lor pentru o giudecată care au avut ei întrebare cu Hristofor iezovitul leșescu pentru case cu pivniță ce iaste pe Ulița cea Mare în frunte, dreptu mănăstirea Trei Sfetiteli, denainte episcopului lor ot Bacău, anumé Stanislav Bieganschii din văleat de la Hr(isto)s 1700, caré acéle case cu pivniță mai denainte vrémé au fostu a unei fămei, anume Evva ieșancă, și au fostu dat acea case beséricii ungurești cu tot locul ei; și după moarte ei, rămîindu într-aceia casă o fămeié, anume Hînțoaie, cu învoiala poporénilor, și să fie cercat iezoviții leșești pe acea vrémé la

Hîmnoaie ca să o dea lor acea casă cu pivniță, netîmplîndu-să franțiscanii; ea au dat samă că n-are putere să o dea lor acea casă, că iaste dată beséricii de Evva, care iaste îngropată acolo, pentru care lucru avut-au gîlceavă iezoviții leșești și la domnie lui Constantin Cantemir vodă bătrînul și neavîndu nemică întărituri a mîna au dat samă cum sintu scrisorile lor în Țara Leșască. Și le-au dat dzi și de atunci pîn(ă) astăzi nu le-au mai adus și n-au avut besereca ungurească nice un supăr pentru acéle case despre iezoviții leșești pîn-la vrême aceștii giudecăți ce scriem mai sus și cu pace ș-au stăpînit casăle.

Iară după ce au stătut la giudecată și dovedindu-să cu toți poporénii cei bătrîni a beséricii carii scriu tot anume la testamentul beséricii pe cum o carte ce-au arătat atuncea de mai sus numitul Hristofor iezovitul leșescu de volnicie de la Antioh vod(ă) ca să stăpînească acea casă ei, cu pivniță cu tot, pe o scrisoare ce-au fostu arătînd în taină la domnie, care scrisoare au fostu făcută cu meșterșuguri de Andros Vulfu pisariul leșescu de Țara Rumânească, nepotul Hîmnoaie, cu 4 ani înainte de aceasta gîlceavă cu Hristofor, care, dacă au luat samă episcopul lor, Stanislav, s-au aflat acea scrisoare făcută cu vicleșug, căci acea fămeie Hîmnoaie n-au avut nice o treab(ă) cu acéli case, căci ea au fostu intrat cu șt(i)re(a) poporénilor, cum s-au pomenit mai sus.

Și iezoviții alte scrisori fără de acéa de dovadă n-au arătat, ce, mărturisindu poporénii cei bătrîni cu sufletul lor cum acéa casă iaste dată danie beséricii lor cu 60 de ani mai înainte, au legat la testamentu cu maré blăstăm ca să fie tot a beséricii, prēcum am fostu.

Dreptu acéa și domnia mea, deaca am vădzut acél testamentu, am credzut; întru acéa și de la domniia mea am dat și am întărit sfintei beserici ungurești pre acéle case cu pivniță cu tot ca să-i fie și de la domniia mea dreaptă ocină, și moșie, și danie și uric, cu tot venitul, stătător în vécii.

Și altul nime să n-aibă a să amesteca прѣд сим листом г(о)сп(о)дства мы.

Ѹ Ас, в(ъ) л(ѣ)тѣ хѣска маи кѣ, фтораг(о) г(о)сп(о)дства.

Иѡ Николае воевода <т.р.>.

Лѣинтѣе Ѹрикѣ <писал>.

<Pe verso, scris cu caractere latine și cifre arabe>: Ispisok a lui Nicolai Alexander vode pe pivnize szhi un kasse. Ano 1718; 7221/1713 mai 20. No. 5.

Carti di Nicolai Voda et la ...¹ in faccia al monastero di Tre Santi con altre scritture appartenenti al medesimo affare. <No.> 5.

1759. Mostra una giudeca ...¹ piu de 60 ani che la una chiessa propieta la cantina cassa ...¹.

<Tot pe verso, copia cu caractere latine a doc. din 1626 <7134> mai 13 (v. vol. I, nr. 194).

Arh. St. Iași, Documente, CLVI/11. Orig., hîrtie difolio (44,7×30,4 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu domnesc inelar în cerneală roșie (1,7 cm.), pe care se observă capul de bour în scut, coroana voievodală închisă timbrînd scutul, iar la senestra slovele: N și M.

EDIȚII: Ghibănescu, *Surete*, XXII, p. 75–76, nr. 81 (orig.).

¹ Neclar.

Ștefan, fiul Stamei, vinde lui Ștefan și soției sale Safta o casă cu loc în tîrgul Iași, cu 100 de lei băuți.

† Adeică eu, Ștefan ficiorul Stamei, hiastrul lui Mihalachi blănariul, scriu și mărturisăscu cu acestu adevărat zapis al mieu la mîna dumisal(e) lui Ștefan zeat Toader blănariul precum să s(e) știe pentru o casă cu loc cu tot ce iaste denainte casei dumisale lui Toader blănariul, care case au fost a soțru-său, lui Mihălachi blănariul, vitreg mie, care mai sus scriem; și la moarte lui au dat-o cu diiată maicii méle Stamei. Și dup(ă) acéea am avut eu multă pîră la patriiarhul de Ierusalim cu dumnealui Toader, fiindu de fați la giudețu și maică-mea, Stama, și tot au rămas casăle acéste în sama maică-mea, precum scrie la diiata lui Mihălachi.

Deci, dup(ă) moarte maică-mea, a Stamei, scos-am acésté casé la vîndzaré și ieșind dumnealui Toader la Divan n-au încăput alții să o cumpere. Și încă, după poronca domnească, au mărșu vornicii de poartă de au prețlăuit casa cu loc cu tot împreun(ă) cu mahalagii și i-au scos prețul 90 lei, iar dumnealui Ștefan zeat Mihălachi, cu învoiala dumisale, au mai dat dzécé lei, caré s-a plinit deplin o sută de lei bătuți.

Deci și eu, de nimé silit, nice asuprit, i-am vîndut drept 100 lei bătuți casa cu loc cu tot ca să-i fie moșie dumisal(e) în véci, și giupînesăi dumisale, Saftii, și cuconilor dumisale ce le-ar dărui Dumnedzău, căci mi-au dat banii deplin la mîna mea.

Și la această tocmal(ă) și vîndzaré s-au tîmplat de față ...¹ egumănul ot Sînta Vineri, și a lui Anastasie vornicul, mahalagiu, și a fiuu-său lui Costantin, și a lui Mădzărachi neguștorul mahalagiu, și a fiuu-său Tomei, și a lui Neculai sin Tudorii, și a lui Gligoraș neguștorul, și a fiuu-său, lui Antiohie, și Sandului sin Tănas(e), tij mahalagiu, și a lui Loiz neguștorul și altor oameni buni, carii s-au iscălit mai gios; și i-am dat și zapisăli céle véchi a casăi. Și pentru credința, am iscălit ca să s(e) știe.

Și eu, Axintie uricariul, am scris ca să s(e) știe.

✠ Иѣ, л(ѣ)т(о) х̣зска юни.

Στεφανής εἰως της Σταμάς στεργο τανοθέν <m.p.>.

Νεόφντος ἡγονμεν(ο)ς τον ...² παρον <m.p.>; † Λογηζως, μαρτηράς <m.p.>; † Αναστανης Βωρ<νικος>, παρον <m.p.>; † Μαζάρακης σταροστας, παρον <m.p.>; † Γρηγόρασκος, μάρτιράς <m.p.>; <Ααντουλλ<ος> Θαναση, μάρτιρας> <m.p.>; Ἀνάστας, μαρτηρας <m.p.>; † Θομάς Μαζαράκη, μάρτιρις <m.p.>³; Αντηωχης Γρηγορασκος, μαρτηρας <m.p.>; † Neculai Tudorii m-am tîmplat <m.p.>; Costantin Panaite, martor <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) 7221 <1713> iun(ie); 2) † Zapisul casălor Stamii; 3) Zapisul casilur⁴. <Nr.> 9.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, L/12. Orig., hîrtie difolio (30,5×22 cm.), filigran, cemeală neagră.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 319, nr. 1172 (rez. dezv.).

¹ Loc liber.

² Neclar.

³ Neofitos egumen..., de față <m.p.>; Stefanis, fiul Stamei consimt cele de mai sus <m.p.>; † Loghizos, martor; <m.p.>; Anastasis vornic, de față <m.p.>; Mazarachis staroste <m.p.>; Grigorasko, martor; Zangulos Thanasi, martor <m.p.>; Thomas Mazarachi, martor <m.p.>; Antiohis Grigorasko, martor <m.p.>.

⁴ Corectat de aceeași mînă din: „casii lui”.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod îl împuteernicește pe Iezechiil, egumenul M-rii Copou, să ia zeciuiala de la Vacota.

† Иѡ Николае Плѣзандръ воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, господарь Земли Молдавской. Dat-am cartea domnii mele rugătorului nostru, lui Iézéchiil eguménului de la Copou și episcopul lui Danco, și, pe cin(e) va lăsa ispravnic, să fie volnic, cu cartea domnii mēl(e), a lua de-a dzéce de pré ocina sfintei mănăstiri lui Danco, ce are la Vacota: din țarină, și din finaț, și din prisăci, și din păpușoi, și din grădin(i), și din ogoare cu cînipi și din toate ce s-ar afla pre ocina sfintei mănăstiri.

Și nim(e) să nu stea împotriva cărții domnii mēl(e).

У Иис, л(ѣ)т(о) х̃зскѣ юни 3̃.

Бел лог(о)ф(ет) ѡч(и).

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu în cerneală, imprimat parțial.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 207, nr. 239 (rez. gr. după orig., hîrtie (32,7×21,6 cm.), cerneală cafenie, sigiliu domnesc mijlociu (5,6 cm. diam.), imprimat parțial, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 163).

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește lui Ivan fost staroste de armeni stăpînirea asupra unei case de pe Podul Vechi cumpărate de la Toderășco și soția sa, Calița, cu 70 de lei.

† Io Nicolae Alexandru vovoda, Bojiu milostiu, gospodară Zemli Moldavscoi. Adecă au venit înainte noastră și denaintea alor noștri moldovenesți boiari, a mari și mici, Ivan armanul di Iași, ce-au fostu staroste de armeni, și ne-au arătat un zapis de mărturie de la boiarii noștri, vornicii de gloată, și de la rugătorii noștri, Neofit egumenul de Golăe, și Gligorie de Bărboiu și preotul Costantin duhovnicul lui Vasilie căldărariul, a cărue a fost casăli, și Enachi s(î)nă Căsiian vătavul de viiari, și Istratie făcliar, și Gheorghită Hermeziu diacul de cămară și de alți oameni buni, tîrgoveți, scriindu într-acei zapis a lor de mărturie precum au venit denainte lor Toderășco împreună cu fămeaia lui, Calița, pe carea o au ținut-o mai înainte Tănase cărciumarul, și cu feciorii săi și au făcut zapis, care mai sus s-au dzis, la mîna lui Ivan armanul, de i-au vîndut o casă cu tot locul ei ce-au fost a lui Vasile căldărariul; neavînd el ficior din trupul său a făcut diiată pre m(î)na lui Tanas cărciumarul ca dup(ă)¹ moarte lui să aibă a vinde aceale case și altiali ce-ar hi de a lui și să-l grijască dup(ă) moarte lui pîn-la anul, iar nepoții a fămeai lui să n-aibă nici o triab(ă) întru nemică. Deci Tanas, neavînd bani ca să-l comînde, au luat 70 lei de la Ivan armanul de l-au comîndat și au plătit și datoriile mortului pré zapisăli lui, cui au fostu dator.

Deci fiind acestia case prea Ulița Podului Vechiu între alte locuri a lui Ivan armanul, și din sus și din dos, iar din gios despre cîrșma lui Vasilie Adam biv vist(iernic) și scoțindu-s(ă)¹ la vînzarea după moarte lui Tănase cărciumariul, alții n-au încăput să le cumperi, și li-au vîndut lui Ivan starostelui, care s-au numit mai sus, dreptu acei bani, 70 lei, bani bătuți, denaine acestor martori ce s-au numit mai sus.

Deci și domnia mea, dacă am văzut acel zapis adevărat și plată deplin, am crezut, întru aceia și de la domnia mea am dat și am întărit lui Ivan armanul ce-au fost staroste de armean, ca să-i fie și de la domnia mea driaptă ocină și moșie, și feciorilor și nepoților lui, și uric di-ntăritură, cu tot vinitul, stătător în viaci. Întru-altu chip să nu fii. Această scriem.

U Ias, l(ea)t 7221 <1713> iuli 1.

Antohie Jora vel logofăt vă divan ucil.

Axintie uricar <a scris>.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, An. I, fasc. II (1922), p. 288, nr. CXXXIV. Orig., sigiliu domnesc aplicat în ceară, desprins.

¹ Parantezele lui Ghibănescu.

452

1713 (7221) iulie 4, Iași

Antohie Jora mare logofăt mărturisește că, din poruncă domnească, a cercetat pricina dintre Neofit, egumenul M-rii Sf. Vineri, și Ioanichie, egumenul M-rii Cetățuia, pentru hotarul primei mănăstiri împresurat de cea de a doua.

Antohie Jora vel log(o)f(ă)t. Facem știre cu această mărturie a noastră pentru locul ce este prin pregiurul sfintei mănăstiri Balicăi cari au jăluit Neofit, egumenul de Sfînta Vineri și de Balica, la măriia sa Nicolae Alexandru vodă precum i-au împresurat locul Ioanichie, egumenul de Cetățuie.

Deci, din poronca mării sale lui vodă, am mers noi singuri acolo la Balica, fiind aproape, împreună cu alți oameni buni, neguțitori și slugi domnești. Și am dat știre de au venit și egumenul de Cetățuie cu dresale lui și călugărițele de acolo cu uricele lor de le-am luat sama. Și i-am înfățișat cu dresale sfintei mănăstiri a Balicăi și cu mare nedreptate s-au aflat cu adevărat locul sfintei mănăstiri Balicăi împresurat despre Cetățuie, căci dresale Cetățuii răspund hotarul lor ce și-au cumpărat de la călugărițele de Socola din velet 7179: din Movila Săranda la deal, prin păduri, pre după Cetățuie, și vine pînă la iazul cel mare a Cetățuii ce-i făcut de răposatul Duca vodă bătrînul, unde au fost morile călugărițelor de Socola, și acolo să obîrșește; și încă și iazul au intrat în locul Balicăi, că este hotarul pîn(ă) în pîrîul Gălatei și drept protiva morilor ce-au fost a Socolei, iară la pădure pîn(ă) la Cetățuie.

Deci cercîndu-se semnele hotarelor pre unde spun uricele Balicăi, adus-au călugării de Cetățuie și de Balica și un bătrîn, anume Pavăl, feciorul lui ...¹, carele au dat sama că știe din părinții lui precum au înblat locul Balicăi, și arătîndu-i și cărțile de blestem și ne-au arătat semnele pe unde au stăpînit locul mănăstirii Balica. Și după poronca domnească le-am înnoit cu stîlpi și mai bine pe cum arată semnele mai gios de la mănăstire în gios la punți, unde au dat samă Pavel c-au fost punțile, s-au pus stîlp în țărmurile pîrîului Balicăi despre răsărit; de acolo, pe șes, unde au fost o răchită, drept în Movila Săranda, de acolo iar înapoi pre aceste semne pînă la răchităle cele mari pîn(ă) la Drumul cel Mare a Scînteii, la un stîlp vechiu carele este hotărît de Ionașco vomicul de gloată din dzilele lui Vasilie vodă; de la stîlp Drumul cel Mare pînă în Valea Galatei. Acesta este hotarul Balicăi despre ceirul cel domnesc.

Iar din Valea Gălatei drept peste hăleșteu, supt dealul Cetățuii, unde au dat samă Pavăl c-au fost locul morilor a călugărițelor de Socola, iarăși s-au pus un stîlp de piatră din sus de ieziură, din deal de drum(ul) ce vine despre Hlincea, căci pînă aicea au

agiuns și hotarul Cetățuiei precum scriu dresese ei, precum s-au zis și mai sus; de acolo, de la stîlp, pe cum spun dresese Balicăi, pe zarea dealului Cetățuiei, în gura Văii Comisului, din gios de Drumul Ieșilor ci iasă den pădure de unde cură apele și dau în Grădinari, precum mărturisescu uricele Socolei, tij s-au pus un stîlp; de acolo tot în gios pe supt pădure la alt stîlp ce s-au pus supt pădure și pîn(ă) la Saranda, de unde să începe hotarul mănăstirii Socolei și a Cetățuiei. Acesta este hotarul Balicăi despre Cetățuie.

Că toți grădinarii și cei domnești și alții de pe aceea vreme ce ave grădini pre șes, pre toți îi zăciuia călugării de Balica, că așa le mărturisescu și dresese.

Iar niște vii ce-au cumpărat Păun vameșul de la Pavăl săponariul și le-au dat Balicăi de la Grădinari la deal în costișa despre răsărit, măcar că scrie zăpisul acela că sînt pre locul Balicăi, s-au aflat acel loc din zarea dealului pîn-în valé, supt păduré, cum este a Cetățuiei, ci ș-au cumpărat de la Socola.

Iar niște pietre ce s-au aflat pre șes, între Balica și între Cetățuia, s-au aflat cu vicleșug pusă fără poronca domenască. Căci am întrebat pe egumenul de Cetățuie ca să arate vreo scrisoare de dovadă; ce el au dat samă că n-are nici o dovadă și s-au scos de s-au lepădat. Și precum am aflat cu mare dreptate am făcut și mărturie de la noi ca să știe.

У Ис, лет(о) 7221 юли 4.

Pentru acele pietre ce am aflat de sînt și niscăi hotară pusă, pe nimeni n-am aflat să de samă cu ci cale s-au pus, nici oameni să știe de rîndul lor, nici dresă n-au scos. Iar în dresese ce-au avut Cetățuia scrie anume hotarul Cetățuiei pînă unde este și cumpărăturile ce-au avut de la răposatul Duca vodă ot Socola. Și nimic de acele pietre nu să pomenește. Pentru aceea, le-am și lepădat să nu să înpresoare cîndva locul sfintei mănăstiri Balicăi.

Antiohie Jora vel logofăt.

Arh. St. București, M-rea Cetățuia, I/16. Copie de la începutul sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 319, nr. 1173 (rez. dezv.).

¹ Loc liber în text.

453

1713 (7221) iulie 12

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește M-rii Galata stăpînirea asupra hotarului ei în urma cercetării făcute de Antiohie Jora mare logofăt, care înnoiește semnele de hotar.

† Іѡ Николае Пледандру в(о)вода, Б(о)жію м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)даръ Земли Млѣдавскон. Facem știre precum au venit înainte noastră și denainte alor noștri moldovenești boiari, a mare și a mici, rugătorul nostru Neofit egumenul de la sf(î)nta m(ă)n(ă)st(i)re Sfînta Vineri și de Balica ce să numește Gălata de Gios ș-au făcut jalobă la domnia mea pentru locul sfintei m(ă)n(ă)st(i)ri Balicăi ce este pin pregiuru ei și carele este lor danie de la Radu vod(ă), precum ne-au arătat și drese de la cățva domni scriind în semne, zicînd Neofit igumenu precum le-au înpresurat locul Ionichie de Cetățuie, carele este egumen acolo, c-au intrat în locul m(ă)n(ă)st(i)rei Balicai pre șas de au luat în țările lui de a zece.

400

Deci domniia me am trimis acolo pe credincios și cinstit boiarinul nostru dum(nealui) Antiohe Jora vel logofet de au mersu împreună cu alți oameni buni neguțatori și slugi a domniei mele ca să cerce acestu lucru de-amănuntul și să-m(i) facă știre domniei mele.

Deci, după poronca domnii meli, au dat dumnealui știre de au venit și igumenul de Cetățui cu dresale lui, așijdere și călugărițele de Socola cu uricele lor de le-au luat sama și le-au înfățișat cu a mănăstirii Balicăi și cu mari nedreptate s-au aflat cu adevărat locul m(ă)n(ă)st(i)rei Balicăi înpresurat dinspre Cetățuie, căci dresale Cetățui răspund hotarul său ce s-au cumpărat de la călugărițele de Socola din velet 7179: din movila Seranda la deal, pin păduri, pre după Cetățuie și vine pînă la iazul cel mare a Cetățui, ce-i făcut de Duca vod(ă) bătrînul, unde au fostu morile călugăriților de Socola și acolo să obîrșește; și încă și iazul au intrat în locul Balicăi, ce este hotarul pînă în pîrîl Galatii și drept protiva morilor ce-au fostu a Socolii, iară la pădure pîn-la Cetățuie.

Deci, cercîndu-se semnele hotarelor pe unde spun uricele Balicăi, adus-au călugării de Cetățuie și de Balica și un om bătrîn, anume Pavăl feciorul lui ...¹, carele au dat samă că știe din părinți lui pe cum au înblat locul Balicăi și arătîndu-i călugării și carte de blăstăm, deci el au arătat semnele pe unde au stăpînit locul său m(ă)n(ă)stire Balica. Deci, domniia mea adeverind dintru dumnalui logofătul cel mare într-acesta chip, am socotit cu tot Sfatul nostru că nu este cu cale să să înpresoare locul unei m(ă)n(ă)st(i)ri dinspre alta și, vîzînd că scriu uricile m(ă)n(ă)st(i)rei Balicăi cu blăstăm, am poruncit de li s-au înnoit cu stîlpii și mai bine, precum arată semnele pe rînd de la m(ă)n(ă)st(i)re în gios, la punți, s-au pus stîlpu în țarmurile pîrîului Balicăi dinspre răsărit de pîrîu, unde au dat samă Pavăl c-ău fostu punțele celi mari, pînă la Drumul cel Mare a Scînteii la un stîlpu vechiu care este hotărît de Ioanașco vornic de poartă din zilele lui Vasile vod(ă), precum văzum și mărturie lui, de la stîlpu Drumul cel Mare pînă în Vale Galatei. Acesta est(e) hotarul Balicăi dinspre ceairiul cel domnescu.

Iară din vale Gălatei drept piste hăleșteu, supt dealul Cetățui, unde au dat sama Pavăl c-au fostu locul morilor a călugărițelor de Socola, iarăș(i) s-au pus un stîlpu din sus de iezeitură, din deal de drum(ul) ce vine dinspre Hlince, căci pînă aice au agiunsu și hotarul Cetățui precum scriu dresale ei, precum s-au zis și mai sus; de acolo de la stîlpu, pecum spun dresale Balicăi, pe zare dealului Cetățuii, în gura Văii Cetățui ce-i dzice Vale Comisului cum iase Drumul Ieșilor din pădure; de acolo tot pe supt pădure în gios, la alt stîlpu, ce s-au pus tij supt pădure și de acolo pînă la Săranda, de unde să începe hotarul m(ă)n(ă)st(i)rei Socolei și a Cetățui. Acesta-i hotarul m(ă)n(ă)stirei Balicăi dispre Cetățuie.

Căci toți grădinarei și cei g(o)s(po)d și alții di pe acea vreme ce făce grădin(i) pe șes, pre toți îi zăciuia călugării de Balica, că așe le mărturisescu și dresale lor.

Iară niște vii ce-au cumpărat Păun vameșul de la Pavăl săponariul și le-au dat Balicăi de la Grădinari la deal, în costișe despre răsărit, măcar că scrie zapisul acela că sînt pre locul Balicăi s-au aflat acela loc din zare dealului pînă în vale supt pădură cum este a Cetățui, ce s-au cumpărat de la Socola.

Iară niște petre ce s-au aflat pre șes, între Balica și între Cetățuie, s-au aflat cu vicleșug puse fără poronca g(o)s(po)d. Căci s-au întrebat și de egumenul de Cetățuie ca să arate vro scrisoare de dovadă în ce chip s-au pus aceli piatre precum au arătat și pre alte hotară dē pre la alte semne; ce el au dat samă că n-are nici o dovadă și cu poronca domniei mele s-au scos de s-au lepădat ca să nu se înpresoare cîndva locul

m(ă)n(ă)st(i)rei Balicăi; și mai vîrtos am socotit ca să nu stîngă pomana acelor răposai și luminaț(i) domni ce-au dat ș-au întărit la sfînta m(ă)n(ă)st(i)re.

Iară carei vor surpa această miluire oricît de puțin, blăstămul ce scrie la uricele m(ă)n(ă)st(i)re de la Barnovschie vod(ă) și de la alț(i) domni să rămîie asupra lor și să le fie pîrîș la strașnica giudecată Sfinții îngerî Arhangheli Mihail și Gavriil.

Pentru aceea dară, precum s-au ales și s-au stîlpit locul de giur împregiur de dumnealui Anteohie Jora vel logofăt, ca să ste neclătit și ca să fie sfintei m(ă)n(ă)stiri Balicăi și de la domnia me dreaptă ocină, și danie, și miluire, și uric de întăritură, cu tot venitul stătător în veci. Și altul neme să nu să amestece пред сим листом г(о)сп(о)с(с)тв(а) ми. Тое пишем.

В(ъ) лето хЗска юли вѣ.

Arh. St. București, Ms. nr. 629, f. 485r.-486v. Copie în Condica Asachi II, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 320, nr. 1175 (rez. dezv.).

¹ Loc gol în text.

454

1713 (7221) iulie 12, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește lui Dionisie egumenul M-rii Aron Vodă, fost mitropolit la Ciorlu, stăpînirea asupra unei dugheni de pe Podul Hagioaiei din Iași, dăruite de Anastasia, fiica lui Simion.

† Иѡ Николае Плѣхандру в(о)вода, Б(о)жію м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)даръ Земли Мѡлдавскои. Adecă au venit înainte noastră și denainte alor noștri moldoveneshi boiari, a mare și a mici, rugătoriul nostru, sfinția sa părintele Dionisie proin vlădica de Ciorlu, și ne-au arătat un zapis de la Anastasie, fata lui Simion, nepoata lui Zamfir, femeia lui Gheorghiișă, scriind și mărturisind într-acel zapis precum au dat danie o dugheană a ei ce-i pe Podul Hagioae, care au cumpărat-o bărbatul ei Gheorghiișă de la Necula Budurul și de la femeia lui, Irina, drept 100 lei, cu locul dughenii cît ține din dos, precum mărturisește zapisul cel vechi a Neculii Budurul; care dugheană este între dugheana lui Toader Bîtco, care și lui i-au fost cumpărtur(ă) de la Gheorghiișă cizmariul, ginerele lui Gheorghiișă făclieriul. Deci această dugheană au dat-o danie de mai sus-numitului sfinției sale părintelui Dionisie de la Aron vod(ă) pentru sufletul soțului lui Gheorghiișă, pentru căci ea n-au avut prilej ca să-l grijască; și i-au făcut și 2 sărindare la m(ă)n(ă)st(i)re.

Drept aceea și domnia mea, dacă am văzut zapisul cel vechi, am crezut; întru aceea și de la domnia me am dat și am întărit sfinții sale părintelui Dionisie proin vlădica de Ciorlu ca să-i fie și de la domnia mea dreaptă ocină și moșie acea dugheană cu loc cu tot, care scriem mai sus, și danie și uric de întăritur(ă), cu tot venitul, stătător în veci. Acea scriem.

У Иѡ, л(ѣ)т(о) хЗска окт(омврие) вѣ.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 48v. Copie în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII. Idem, Ms. nr. 644, f. 12r. (rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 323, nr. 1188 (rez. dezv.).

Nicolae <Alexandru Mavrocordat> voievod scutește de dări o pivniță cu băutură din Iași a preoților franciscani de la biserica catolică din Iași.

† М(и)л(о)стїю Б(о)жію, іу Іуан Николае в(о)в(о)да, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскон. Facem știre cui să cade a ști pentru o pivniță cu băutură ce vor avea aici, în tîrgu Iași, preoții franciscani de la biserica ungurească, că avînd și cartea domniei sale preaiubit fratelui nostru Costandin vodă pentru scuteala acelei pivnițe, domnia mea încă le-am înnoit și le-am întărit pe acea pivniță ca să fie în pace de camănă, de bezmăn, de braniște, de buor, de cepărit și de toate angăriile oricîte ar fi pe alte pivnițe, ei nimăruî nimic să nu dea, pentru ca să fie acel venit de chiverniseala lor.

Pentru acéea dară, poruncim voao cămănari, bezmănari, buoari, și brănișteri și alți ce veți fi ori cu ce féli de angării pe pivnițe, aici în Iași, toți să aveți a urma porunca domniei mele să dați pace acelei pivnițe, nimeni nici o supărare să nu-i facă, că cine le-ar face mai multă supărare, va fi de rea certare.

Л(ѣ)т(о) х̃скв̃ ноемв(ріе) в̃ д(ь)ни.

Прочит ꙗког(о)ф(е)т.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) Pivniță; 2) Cartea popilor papistașăști; 3) Immunita per la cantina fatta dal Principe Giovanni¹.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/56. Orig., hîrtie difolio (34×22,5 cm.), filigran, cemeală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (2 x 1,9 cm.), în cemeală roșie, neclar.

¹ Ultima însemnare, cu caractere latine.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod confirmă M-rii Aron Vodă scutirea de toate dările.

† Иу Николае Александрѣ воевода, Б(о)жією м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Binevrîndu domnia mea a urma bunelor și fericitelor lucruri ce au lucrat și au făcut alți fericți și luminați domni ce-au fostu mainte de noi, care unii dintru dînșii au zidit sfîntele m(ă)n(ă)st(i)ri, alții le-au întărit și le-au miluit cu venitul(e) din venituri domnești, alții cu oicéiuri bune le-au miluit, fiindu volnici ca niște stăpînitori acestui pămîntu a Moldovei. Rîvnindu dară și domnia mea acelor de mainte luminați domni și am socotit înpreună cu tot Sfatul nostru și, din osăbită a noastră m(i)lă, m-am milostivit și am miluit și am întărit sfînta m(ă)n(ă)st(i)ră a lui Aron Vod(ă) ca să fie în pace de dărl(e) și angheriile: și de ruptă, și de ciferturi, și de toate nevoile de cîte ar ieși pre alte m(ă)n(ă)st(i)ri, așjidere și de desétină de stupi, și de gorștină de oi, și de gorștină de mascuri, și de pogonărit de vii și de vedrerit, și de chile înpărătești, și de cai înpărătești, și de cară de oaste, și de cară de braniște, și de salahori, și de cai de menzil, și de cai de olac, și de podvozi, și de conace, și de ialoviță, și de iliș, și de sulgiu, și de untu, de miere și de altél(e) de toate, pe cum scriem mai sus, ca să fie sfînteii mănăstiri[i] de la domnia mea pre acestu obicéiu și milă, uric neclătut, în veci.

Dreptu acéea, și în urma noastră, pre carii va milui D(u)mn(e)zău cu domniia țării noastre a Moldovei, ori din fiii noștri sau din frații noștri sau și dintr-alt neam strein, poftim ca să nu strice această a noastră puțină milă ce-am făcut sfintei mănăstir[i], precum nici noi n-am stricat mila și întăritura altor luminați domni ce-au fostu mainte de noi, ce mai vîrtos ca să aibă a da pentru a sa vécinică pomeniré. Aceasta scriem.

У Иѣс, в(ъ) л(ѣ)то х̃зскв ноємв(ріе) ї, фторагв г(ос)п(о)дства.

Иѡ Николае вѡевѡда <т.р.>.

† Іѡинтіе оурикар <писал>.

Arh. St. București, M-reă Aron Vodă, I/7. Orig., hîrtie difolio (37,8×26 cm.), filigran, cernelă neagră (invocația simbolică și majusculele din intitulaj, în cernelă roșie), rupt puțin la îndoituri, sigiliu inelar octogonal, în cernelă roșie.

Ibidem, Ms. nr. 644, f. 8v. (rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 323, nr. 1189 (rez. după orig. și descr. arheografică).

457

1713 (7222) decembrie <în. de 15>, Iași

Mărturia lui Ghedeon mitropolitul Moldovei, a lui Ion Sturdzea fost mare vornic și a lui Gheorghe Apostol mare ceașnic privitoare la judecata dintre egumenul M-rii Copou și cel al M-rii Sf. Ion Zlataust pentru averea M-rii Clatea pe care M-reă Sf. Ioan Zlataust a stăpînit-o pînă acum fără acte și care se cuvine de drept M-rii Copou.

† Гедеон архієпископ и митрополит Бѡчавскїи, Иѡн Стѹрзе бив вел vornик и Георгїе Апостѡл вел чашиник. Facem șt(i)re cu această scrisoare a noastră precum au venit înainte domnului nostru, luminatul măriia sa Io Nicolae Alecsandru voievoda, Iezechiil egumenul de Copou, epitropul de la m(ă)n(ă)stire ce se numește Xiropotamo, care iaste zidită de doi înpărați pravoslavnici, Romano și Andronic, unde iaste hramul Sfinților 40 de Măcenici, și au pîrit de față pre ...¹ egumănul și pre călugării de la Sfetii Ioan Zlataust, din Iași, pentru moșiile de la Prisăci, și pentru vinăriciul din Dealul Brîndzii, de la Bucium, și pentru Poiana lui Țigan și cu alte poiene din Codrii Ieșilor, jeluindu precum aceste moșii au fostu toate a mănăstiri lui Păun, ce s-au chemat Clatie, la Piatra cea Mică; și după ce s-au răsipit acea mănăstiré, iară călugării de la Xiropotamo n-au mai venit în țară ca să-ș(i) cerce moșiile, fiindu răscoale, și le-au înpresurat acéli moșii toate călugării de la Sfetii Ioan. Deci, și călugării de la Sfetii Ioan, fiindu de faș(ă), au dat samă precum acéle moșii le sînt și lor danie de la Duca vod(ă) bătrînul și de la fiu-său, Costantin Duca vod(ă).

Deci, măriia sa vod(ă) i-au dat pre sama noastră, ca să le luăm sama de amănuntul pre drésé și pre zapise ce ne vor arăta despre înbe părțil(e) și, precum vom afla adevărul, să facem șt(i)re mării sale.

Deci, luîndu-li-să sama, arătatu-ne-au călugării de Sfetii Ioan un ispisoc de la Dumitrașco vod(ă) Cantacuzino, și de la Cantemir vod(ă) și de la Costantin Duca vod(ă), scriindu pentru moșii de la Prisăci și pentru vii din Dealul Brîndzii, și cu tot venitul, din tot locul, precum sintu hotărîte. care acéste moșii și vii mai denainte vréme au fostu dat răpăosatul Duca vod(ă) mănăstiri lui Păun; iară după ce s-au răsipit m(ă)n(ă)stirea, să îi fie luat aceste moșii înapoi, vâdzindu că n-a hi pomană, și să le fie dat m(ă)n(ă)stirii lui Sfetii Ioan Zlataust. Și au mai arătat și alte ispisoaice di-ntăritură și de la alți domni mai pe urmă, cum și de la măriia sa vod(ă), asémene pre întăritura lui Costantin Duca vod(ă). Deci, dzicîndu ei, călugări de Sfetii Ioan așa, iară Iezechiil egumenul scos-au o diiață

404

Osebit de aceste, ne-au mai arătat și un hrisovul de la răpăosat Methodie patriarhul Țarigradului și de la alți arhieri, carii s-au ținut la Țarigradu, și de la părintel(e) Ghedeon mitropolitul Țării Moldovei, care au fostu pe acea vreme, scriindu precum acea mănăstire a lui Păun, stavropighion, închinată la Xiropotamo și cu mare blăstăm legat, ca să nu fie nime volnic a-i lua din moșii(e) ei ce-i sintu date de ctitoriul ei și de la alții cine ce i-ar hi dat danie, ce să ste neclătite, precum sintu date.

Deci, adevărindu-să așa, am socotit cum simtu moșii drepte a mănăstirii lui Păun, pe cum vederat mărturisăscu și drésăle, nu numai a mănăstirii lui Păun, ce și a mănăstirii lui Sfetii Ioan. Și așa am aflat că nu este cu cale ca să s(e) calce stavropighion patriiarșescu și am dat rămaș(i) pe călugării de Sfetii Ioan, ca să lipsască dintr-aceste moșii, din toate, căci ei nice un ispisoc de dovadă ca acela de la Duca vod(ă) nu ne-au arătat cum să le fie dat lor acélé moșii, de carea și măriia sa vod(ă) încăș(i) de iznoav(ă) au mai socotit, pe drésé despre înbe părțile, și au cetit și stavropighion și tot așa au aflat, precum i-am adevărit și noi, pe cum scriem mai sus.

Iară călugării de la Sfetii Ioan Zlataust s-au dat rămaș(i) din toată lege a țării, fără cît ei să-ș(i) tie o bucată de loc ce le este danie osebit(ă) de la mările sa Costantin Duca vod(ă); și li s-au luat și drésél(e), căci au fostu intrat cu meșterșuguri în moșie mănăstirii lui Păun.

8 Ис, в(ъ) лѣт(о) х³скв дек(емвріе).

Axintie uricar <a scris>.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 209–210, nr. 242 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (43,5×29,8 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 365).

405

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește M-rii Xiropotamo de la Muntele Athos stăpînirea asupra moșiei de la Prisăci, a unor poieni din Codru Iașilor și a vinăriciului din dealul Brîndzei de la Bucium, în urma judecății cu M-reă Sf. Ioan Zlataust.

† Иѡ Николѣе Аѣзандру воєвода, Б(о)жією м(и)л(о)стію, р(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Adecă au venit înaintea noastră și a tot Sfatul nostru rugătoriul nostru, Iezechiil egumănul de Copou, epitropul de la m(ă)n(ă)stirea ce să numește Xiropotamo, de la Sveta Gora, care iaste zidită de doi împărați pravoslavnici: Romano și Andronic, unde iaste hramul Sfinților 40 de Măcenici, și au pîrît de faț(ă) pre egumănul Hrisanthu și pre călugări de la Sfetii Ioan Zlataust, din Iași, pentru moșiil(e) de la Prisăci, și pentru vinăriciul din Dealul Brîndzii de la Bucium și pentru Poiana lui Țigan și cu alte poieni din Codrii Ieșilor, jeluindu precum acéste moșii au fostu toate a mănăstirii lui Păun vameșul, ce s-au chemat Clatiia, la Piatra ceea Mică; și după ce s-au răsipit m(ă)n(ă)stirea, iar călugării de la Xiropotamo n-au mai venit în țară ca să-ș(i) cerce moșiile, fiindu răscoal(e), și le-au împresurat acéli moșii toate călugării de Sfeti Ioan Zlataust. Deci și călugării de la Sfeti Ioan, fiindu de faț, au dat samă pe cum le sintu acéle moșii danie de la Duca vod(ă) bătrînul și de la fiu-său, Costantin Duca vod(ă).

Deci, domniia mea i-am dat pre sama sfinții sale cinstit părintél(e) chir Ghedeon mitropolitul, ca să le ia sama de amănuntul cu cinstiți și credincioși boiarii noștri, dumnealor Ioan Sturza biv vel vor(nic) și Gheorghie Apostol vel păharnic, pe drésă și pre zapise ce vor arăta despre îmbe părțile și, precum vor afla adevărul, să ne facă șt(i)ré.

Deci, luîndu-le sama, arătat-au călugării de Sfetii Ioan un ispisoc de la Dumitrașco vod(ă) Cantacuzino, și de la Cantemir vod(ă) și de la Costantin Duca vod(ă), scriindu pentru moșii de la Priseci și pentru viil(e) din Dealul Brîndzii, și cu tot venitul, din tot locul, precum sintu hotărîte, care acéste moșii și vii mai denainté vrémé au fostu dat răpăosatul Duca vod(ă) mănăstirii lui Păun, iar după ce s-au răsipit m(ă)n(ă)stirea, să le fie luat înapoi, vădzîndu că n-a hi pomană, și să le fie dat la m(ă)n(ă)st(i)re lui Sfeti Ioan Zlataust. Și au mai arătat și alte ispisoace di-ntăritură și de la alți domni mai pe urmă, cum și de la domniia mea, aseméne pre întăritura lui Costantin Duca vod(ă). Deci, dzicîndu ei, călugării de Sfetii Ioan, așea, iară Iezechiil egumănul scos-au o diiată de la Păun vameșul și cu alte zapise, scriindu pentru moșiil(e) cîte au dat la mănăstirea sa și niște case de la Prisăci, din Valea lui Pătrașco. Așijderea, ne-au mai arătat și o mărturie de hotărît pre locul de la Prisăci, de la Ionașco vătavul, și de la alții înpregiuraș(i), precum au ales după poronca Ducăi vod(ă) și au stîlpit acea bucată de loc din hotarul tîrgului mănăstirii lui Păun. Și au mai arătat și alte drésé și zapise pre poiéni din Codrii Ieșilor ce s-au dzis mai sus, cumpărate pe banii lui Păun vameșul și date mănăstirii sale.

Osebit de acéstea, au mai arătat și un hrisovul de la răpăosat(ul) Methodie patriarhul Țarigradului și de la alți arhierei, carii s-au tîmplatu la Țarigrad, și de la părintele Ghedeon mitropolitul Țărfei Moldovei, care au fostu pe acéea vrémé, precum iaste acea mănăstire, a lui Păun, stavropighion, închinată la Xiropotamo și cu mare blăstăm legat, ca să nu fie nimé volnic a-i lua din moșiile ei, ce-i sintu date de ctitoriul ei și de la alții cine ce i-ar hi dat danie, ce să ste neclătite, precum sintu date.

Osebit de aceasta, încă s-au mai aflat și o carte iscălită de la Costantin Duca vod(ă), dată de volnicie Ieremii egumănul, caril(e) venise epitrop de la Xiropotamo, unde ari afla moșiile a mănăstir(ii) lui Păun să le oprească și să l(e) stăpînească.

Deci, adevărându-să așa, cum simtu moșii drepte a mănăstirii lui Păun, au socotit giudecătorii carii s-au pomenit mai sus că nu iaste cu calé ca să s(e) calcé stavropighion patriérșescu și s-au dat rămaș(i) călugării de Sfetii Ioan, ca să lipsască dintr-acésté moșii, din toate, căci nici un ispisoc de dovadă ca acela de la Duca vod(ă) n-au atătat, ca să l(e) fie dat lor acéle moșii, de car(e) și domniia mea încăș(i) de iznoav(ă) am mai socotit, pe drésă despre îmbe părțile, și am cetit și stavropighion, și tot așa am aflatu, cum este moșie dreaptă a mănăstirii lui Păun.

Pentru acéea, și de la domniia mea am întărit sfintei mănăstiri de la Xiropotamo pre toată moșie de la Prisăci și cu vinăriciul de la Bucium, din Dealul Brîndzii, și pre poiieni din Codrul Ieșilor, ca să aibă a le ține și a le stăpîni cu tot hotarul și cu tot venitul, precum le scriu dréséli ce au de la ctitoriul lor și precum scrie și stavropighion, în véci.

Iară călugării de la Sfetii Ioan Zlataust s-au dat rămași din toată légé a țării, fără cît ei să-ș(i) ție o bucată de loc ce le iaste danie osebită de la Costantin Duca vod(ă). Și li s-au luat și dresăli, căci au fostu întrat cu meștersuguri în moșiile mănăstirii lui Păun. Și de această pîră să nu s(e) mai pîrască în véci прѣд сим листом г(о)сп(о)дства мы.

Оу Ис, в(ъ) л(ѣ)тѣ х̃зскѣ дек(емвриѣ) еѣ фторагѣ г(о)сп(о)дства.

Иѡ Николае воевода <m.p.>.

† Ghedeon mitropolit Moldovlahii <m.p.>.

† Калистрѣ епископ Радовскѣи <m.p.>.

Пантѣе ѡрикар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Pentru Bucium <și rez. grecesc al actului>.

Inst. de ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc mijlociu, timbrat.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 208–209, nr. 241 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (44x30,1 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc timbrat, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 506).

459

1714 (7222) ianuarie 20, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scrie slugilor domnești din ținuturile Iași și Cîrligătura că a scutit de toate dările un văcar și cinci poslușnici ai M-rii Sf. Ioan Zlataust din Iași, pentru că această mănăstire nu are sate cu vecini și nici țigani.

† Їѡ Николае Плезандрѣ воевода, Б(о)жїю м(и)л(о)ст(ї)ю, г(о)сп(о)дарѣ Зѣмли Молдавскѣи. Scriem domniia mea la boiari și la toți sluj(i)torii care veți înbla cu toate slujbele a domniei méle la ținutul Iaș(i) și Cîrligături(a). Facem șt(i)re tuturor pentru sfînta m(ă)n(ă)st(i)ré lui Sfetii Ioan Zlataust din Iași, care neavîndu nici ea sate cu vecini, nici țigani, dreptu acéea iată că m-am milostivit domniia mea și i-am iertat un văcar și cinci oameni poslușnici ca să fie în scuteală și în pace de toate dările și angheriile de cît(e) vor fi pre altă țară, numai să fie oameni streini fără(ă) gîlceavă, căci sfînta mănăstire nu poate să fie fără(ă) poslușnici.

Pentru acéea, macar de veți înbla cu scrisoar(e) sau pe tabla din visterie, toți să le dați pace, întru nemică să nu-i amestecați cu țara nice la unele, nice trăsură pentru alții să nu le faceți, fără(ă) cît ei să fie de poslușanie la trébile sfintei mănăstir(i), precum ne-au arătat cărți și de la alți domni ce au fost mai înnainte de noi.

Iar cine s-ari ispiti a le face vreun val, or(i)cît de puțin pest(e) cart(ea) domniei méle, unii ca acie vor fi de mar(e) certare de la domniia mea. Aceasta scriem și să fie în pace de cai de olac, de podvodzi, și de rupte și de conace. Într-alt chip să nu fie.

Ѓ Мс, в(ъ) л(ѣ)т(о) х^ѣскв ген(аріе) к̃.

Иѡ Николае воевода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mâini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) 7222 <1714> ghen(arie). <Nr.> 3; 2) <scurt rez. grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XXV/5. Orig., hîrtie difolio (32,5×22,3 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 327, nr. 1202 (rez. dezv.).

460

1714 (7222) ianuarie 26, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod îl împuternicește pe Iezechiil egumenul M-rii Copou și epitrop al M-rii Danco să stăpînească două locuri de casă în Iași.

† Иѡ Николае Александрѣ воевода, Б(о)ж(іе)у м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молд(а)вскон. Dat-am cartea domnii mél(e) rugătorului nostru, Iezechiil egumenul de la mănăstire de la Copou, epitropul mănăstirii Dancului, să hie volnic cu cartea domnii mél(e) a căuta aici în târgu, în Iaș(i), doă locuri de cas(ă) ce sîntu cumpărătură lui Păun vameșul, care, un loc iaste din dosul casii Dimii ce-au fostu bulibași și altu loc iaste pe Ulița Vizetiească, și să aibă a căuta altă cas(ă), cu pivniți și cu doă dughéni pe Ulița Trăbujenească, între dughénile(e) mănăstirii Gălății din Sus și între dughénile lui Ursa(chi) vistiérnicul, iarăși ce sîntu cumpărătură lui Păun vameșul și sîntu date danie mănăstirii lui.

Deci găsindu acést(e) locuri să aibă a le opri și le ține cu tot venitul, pe cum arată zapisul. Și nime să nu cutéze înprotiva cărții domnii mél(e), iară de ari avea cineva a răspunde ceva să vie de faț(ă), să-și aducă și dirésel(e).

Ѓ Мс, в(ъ) л(ѣ)т(о) х^ѣскв ген(аріе) к̃с̃.

Iar de ar părea cuiva cu strîmbul să vie la Divan cu diresă ori cu ce ar avea¹.

Вел лог(о)ф(е)т ѡчи въ Диван.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în cerneală, cu legenda în exergă: † ѡѡ. Николае Александрѣ воевод(а), Божію милостію, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскон († Io Nicolae Alexandru voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 210, nr. 243 (rez. gr. dezv. după orig. rom., hîrtie difolio (311,2×20,3 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu (5 cm. diam.), din Arh. M-rii Xiropotam de la Muntele Athos, Grecia, nr. 308).

¹ Frază adăugată de altă mînă.

461

1714 (7222) februarie 18

Cartea de blestem a lui Hrisant, patriarhul Ierusalimului și al Palestinei, dată breslei ciocilor din Iași pentru scutiri de dări și angherii.

408

Hrisant, cu mila lui Dumnezeu, patriarh a sfintei cetăți a Ierusalimului și a toată Palestina. Facem știre cu această carte a patriarșii noastre tuturor cui să cade a ști, pentru Antonie starostele de ciocli și pentru toți cioclii carei sînt la ceata lui de slujăsc praznicul a Sfinților a Trei Sfetutele. Iată că au venit înaintea noastră, arătînd catastih(ul) breslii lor, întărit de mulți domni pravoslavnici a Țării Moldovei și de sfinții arhieriei mitropoliți și episcopi, așijderea și de sfinția sa părintele nostru, fericit răposatul chir Dosoftei patriarhul de Ierusalim, și cu mare blestem legat, cine le-ar strica obiceiul cioclilor de cum este legat la catastihul lor, arătînd și cărțile domnești de milă și de scuteală, ca să fie în pace de toate cîte ar ieși pre alții în tîrg.

Deci, ei jăluiură cu mare jalbă, zicînd, cînd ies boiari și alți slujitori cu slujbe, nu le țin în seamă nici cărțile domnești, nici obiceiul ce-i legat de catastif și de multe ori îi scot și la bani făr(ă) de știre domnilor și le fac strînsură și asupraea și-i amestecă și la alte mărunțișuri și la lucru domnesc. Așijderea, fiind ei holtei, neînsurați, au obicei de toate rufeturile să-și facă ciocli și care de ce meșteșug ar fi și ar lucra, să n-aibă acea breaslă a-i trage la nevoile lor și ei tot nu-i lasă în pace, ci-i trag ca să le dea ajutor la bani. Rugatu-s-au dar și patriarșiii noastre, ca să le întărim catastiful și obiceiul lor, ca să nu să răsipască, că au fost patru cete de ciocli, iar acmu au rămas numai 2 cete.

Drept dar și patriarșia noastră, văzînd așa, iată că le întărim obiceiul lor cu putere sfintei bisereci și adevărim tuturor, de la mare pîn-la mic, veri boiari, veri slujitor(i), care-i vor ține în seamă cărțile domnești ce au ciocli de scuteală și obiceiul lor pă cum este legat în catastif și vor da pace cioclilor, să fie iertați și blagosloviți cu toate casele lor și să le dăruiască Dumnezeu iertare de păcate și în odihna cea de veci, la înpărăția cerului. Iar care nu vor ține în seamă și ar amesteca pă ciocli la niscăi dări, ori carei ar fi, zlotași ori alte rufeturi carei i-ar trage la cîsla lor, fiind de acel meșteșug, sau vătavul de cărauși, sau vornicii de tîrg, sau fie cine ar fi îndemnător și stricător obiceiului lor și i-ar amesteca la nevoi și la lucru domnesc, la gunoi, la gheață, la coasă, la secere, sau la podvozi, sau la căraușii, nefiind cărauși, sau la fîn de braniște, sau la salahori, sau la fie ce socoteală i-ar amesteca cu altă țară, unii ca acia să fie trecleți și procleți și blestemați de Dumnezeu și de Maica Precista și de 12 Apostoli vărhovnici și să fie legați și afurisiți de 318 Oțeți din cetate Nichiei, și de cătră 7 soboară a toată lumea și de patriarșia noastră și parte să aibă cu Iuda și cu trecletul Arie. Piatra, herul, lemnul, toate să se răsipască, iar trupurile lor să stea în veci legate și afurisite și în viața lor să dobîndească cutremurul lui Cain și sugrumare Iudii, ca niște călcători de poruncile lui Dumnezeu și ca niște lacomi și nesățioși și ne iubitori de binele creștinesc și cea de apoi să o încineze în focul cel nestins și viermii cei neadormiți, în munca iadului, amin.

7222 <1714> februarie 18.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 237, f. 419r. – 420r. Copie din 1742.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 421 (rez.); Bianu, *Catalogul ms. com.*, I, p. 506 (rez.); Istrati, *Condica Mavrocordat*, III, p. 147–149, nr. 1364 (aceeași copie).

462

1714 (7222) februarie 20, Iași

Vasile, cazac din Curtea domnească, și soția sa, Zamfira, vînd lui Ioniță Pană o casă cu loc pe Ulița Hagioaiei, cu 70 de lei.

Adică eu, Vasile cazac în Curté, împreună cu femeia mea, Zamfira, făcut-am acest adevărat zapisul nostru la mîna dumisali giupînului Ioniță Pană precum să se știe că, de

nime siliți, nici asupriți, ci de bunăvoia noastră, i-am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, o casă cu tot locul cît iaste a casei lui ce iaste pe Ulița Hageoiei, lîngă casa lui Fote neguțătorul, din sus, și lîngă casa Ducăi. Această casă și cu tot locul o am vîndut dumisali, drept bani gata 70 lei; și ne-au dat banii deplin întru mînule noastre ca să-i hie dumisali dreaptă ocină și moșie, căci și noao ne iaste această casă și cu tot locul de la părinții noștri.

Și la această tocmală s-au tîmplat mulți oameni buni și mahalagii, care mai gios s-or iscăli, și noi, de credință, am pus degetele.

Și eu, Dumitrașco Muste diiac de camară, am scris zapisul cu voe lor, ca să să știe.

U Ias, leat 7232 <1714> feb(ruarie) 20.

Vasile cazac¹; Zamfira fata lui Andronache meserciu¹.

Maria Frățiceasa, sor Zamfirei¹; Dumitrașcu ficior lui Vasile cazac¹; Ion sucmanar, martur¹.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 6 (1926–1927), p. 115–116, nr. X. Orig.

¹ Amprentă digitală.

463

1714 (7222) februarie 20, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scrie vornicilor de poartă să lase în pace oamenii de pe locul mănăstirii Socola pentru o deșugubină.

† Іѡ Николѣ Александрѣ воевода, Б(о)жію м(н)л(о)ст(і)ю, р(о)сп(о)даръ Земли Мѡлдавскѡи. Scriem domnie mea la boiarii noștri vornicii de poartă. Vă facem șt(i)re pentru o cătană care s-au aflat ucis(ă) între hotarăli a Gălății, și a Proselnicilor și a Socolii, și voi acmu pentru moartea de om ce s-au făcut luați după obicei; di care lucru vini și rugătoare noastră, starița de Socola, de s-au jăluit că aț(i) luat doi boi a doi săraci de oameni ce-au avut. Deci să căutaat(i) pentru ace m(ă)n(ă)st(i)re și pentru oamenii cîți ar șide pe locul m(ă)n(ă)st(i)rii să le daț(i) pace, nimic să nu le luaț(i).

Într-alt chip să nu fie. Aceasta scriem.

Ѹ Ѧс, л(ѣ)т(о) хѣскв фев(р)аріе кѣ.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în prima jumătate a sec. XIX>: Pentru apărare.

Arh. St. București, M-rea Socola, VI/15. Orig., hîrtie difolio (16,7×22,3 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 327, nr. 1203 (rez.).

464

1714 (7222) martie 18, Iași

Hrisanth <Notara>, patriarhul Ierusalimului și a toată Palestina, confirmă schimbul făcut de M-rea Cetățuia cu Toader și Ștefan, fiii lui Ion, cea dintîi dîndu-le acestora un loc de dugheană pe Ulița Hagioaiei în schimbul unei părți din satul Drăgoiești, ținutul Cîrligătura.

† Hrisanth, sluga lui Dumn(e)zău, patriiarh sfintei cetăți Ier(u)s(a)limului și a toată Palestina. † Facem șt(i)re cu această carte a patriiarșii noastre precum au venit înnaite noastră Toader și Ștefan, feciorii lui Ion, nepoții popei lui Iacob de Drăgoiești, și au făcut jalbă precum au o parte de moșie împreună cu sfînta mănăstiré Cetățuia, la sat

la Drăgoiești, de la ținutul Cîrligăturii, carea le-au rămas de la tatăl lor Ion, fecior popei lui Iacob, care s-au hotărît la dzilil(e) răpăosatului Cantemir vod(ă) de Silion clucériul, precum ne-au arătat și mărturia de la hotarnici; și li s-au ales a cincea parte din parte moșului lor popei lui Iacob, trei funi și gium(ă)tat(e), fune de 45 stînjini, și cu 40 de stînjini ce i-au fost dat atuncea și egumănu de Cetățuie, car(e) s-au făcut 197 de stînjini, precum s-au măsurat satul.

Deci Toader și Ștefan s-au rugat patrierșii noastre că au în toți ani gîlceavă cu egumănu de Cetățuia pentru venitul ce să face, ca să li dăm loc pentru loc. Deci, cercîndu-s(ă) din locuri ce are sfînta mănăstir(e) Cetățuia în tîrgu în Iaș(i), și le-am dat schimbu pentru schimbu, doi stînjini de loc sterpu de o dugheană pre Podul Hagioaie, unde să vinde pēstele cel proaspăt, însă acești doi stînjini în frunte despre pod, iar de lungu pîn-în pivnița Alivréștilor, pe cum mērgē locul și celoralalte dugheane ce sint alătura în rînd. Și [a] așa am priimit de înbe părțile. De-i mult, de-i puțin, aceea n-am socotit.

Deci de acmu înaint(e), ei să n-aibă nice on amestec la sat la Drăgoiești, precum scrie și zăpisul lor. Și să-ș(i) ție acești doi stînjini de loc, ce scriem mai sus, ca să le fie moșie în véci. Și altul nim(e) să nu s(e) amestece preste această aședzare a noastră. Aceasta scriem. Însă și pentru Ulița Domnească s-au lăsat alătura doi stînjini.

† Χρῆσανθος ...¹ πατριάρχης...¹ <m.p.>².

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CC/124. Orig., hîrtie (32,5×21,8 cm.), restaurat, cerneală neagră, sigiliul iconografic inelar, octogonal, al lui Hrisanth (1,8×1,7 cm.), în fum, din 1707, avînd la bază legenda: † Χ(ρῑσανθ) π(ατριάρχης) Ι(ε)ρ(υσ)αλεμ († Hrisanth, patriarhul Ierusalimului).

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XXXI–XLIÎ (1920–1932), p. 64 (rez. după orig.).

¹ Neclar.

² † Hrisanthos... patriarh... <m.p.>

Hrisanth <Notara>, patriarhul Ierusalimului și a toată Palestina, hotărăște ca Anton Arapul bulucbaș să plătească chirie un bezmăn de ceară pentru o casă ce și-a făcut-o pe locul mănăstirii Cetățuia.

† Hrisant, cu mila lui Dumnezeu, patriarh a Sfintei Cetăți Ierusalimului și a toată Palestina. † Facem șt(i)rē cu această carte a patriarșiii noastre pentru o casă ce-au făcut Anton Arapul buliucbașa cu cheltuiala sa pe locul sfintei mănăstiri Cetățui, unde să cheam(ă) c-au fostu chervăsărie lui Macarie egumenul.

Deci fiindu Anton buliucbașa om strein și acel loc unde au făcut el case fiindu pustiu de cîtăva vrēme, nefăcîndu nice un folos sfintei mănăstiri, așa am socotit: ca să aibă Anton Arapul a da chirie de loc cîte un bezmēn de ceară pre tot anul la sfînta mănăstire pîn-ce va trăi și el și fāmēia lui, și după moarte lui așa să aibă a da și ficiorii lui pre această tocmală pînă la moarte lor, iar după moarte ficiorilor lui să rămîie iară la m(ă)n(ă)stirē și locul și casăle. Însă pîn-atuncea de i-ari agiungē vro nevoie ca să scoată casăle la vîndzare și, nevrîndu părănșii, călugării, ca să li întoarcă cheltuiala la cît ari ieși prețul, să fie volnici a vinde și altora.

Pentru aceea, nimē din egumenii de la Cetățuia sau și dintr-alții să n-aibă putéré a strica lui Anton această tocmală, căci iaste om strein. Iară cin(e) s-ari ispiti a strica peste

carte noastră să fie anathema și blăstămat de Dumnezău și de toți sfinții, și de patrierșia noastră. Și într-alt chip să nu fie. Aceasta scriem.

✠ Мс, л(ѣ)т(о) х̣ѣсѣ ап(ри)іе еї.

† Χρησανθος ...¹ πατριарχις ...¹ <m.p.>².

<Pe verso-ul filei a doua, scris la începutul sec. XIX>: Un loc, a măn(ă)st(i)rii Cetățuia, din Iași, din Cărvăsărie.

Arh. St. București, M-reă Cetățuia, XV/4. orig., hîrtie difolio (38,4×26,8 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu iconografic inelar, octogonal (1,8×1,7 cm.), în fum, din 1707, avînd la bază legenda: † Χ(ρισανθ) π(ατριарχις) Ι(ε)ρ(υσ)αλεμ († Xrisanth patriarhul Ierusalimului).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 330, nr. 1216 (rez. dezv.), și p. 331, fig. nr. 33 (foto. orig.).

¹ Neclar.

² † Hrisanthos... patriarch... <m.p.>

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod reînnoiește schitului Halchi de lîngă Țarigrad obrocul de 1000 de aspri dat de Vasile <Lupu> voievod și de alți domni.

† Б(о)жиею¹ м(и)л(о)стію, ѿw Николае плеѣандрѣ воєвода Земли Молдавскон. Dzice d(u)mnezăiescul apostol: „Ca fii luminii să umblați, că roada d(u)hului iaste întru toată bunătatea și dreptatea și adevărul. Adevărind ce iaste bine plăcut Domnului“ i proceaa. Iată dară binevrînd domniia mea a urma bunelor și fericitelor lucruri ce au făcut și au lucrat alți fericțiți și răposați domni ce au fost mainte de noi, dé au miluit și au întărit sfințele mănăstiri cu milostenii, volnici ca niște stăpînitori acestui pămîntu a Moldovei, ca să le rămîie în urmă vecinica pomenire, venit-au dară înaintea domniei méle părinții călugării de la sfînta mănăstire ce să numește Halchi, carea iaste aproape de Țarigrad, unde iaste hramul Adormirea Preasfîntei de D(u)mnezău Născătoare și pururea Fecioară Maria, și ne-au arătat un uric de la răpăosatul Vasilie vod(ă) precum au miluit sfînta m(ă)n(ă)stiré cîte cu 6000 de aspri din an în an și 400 de aspri cheltuială părinților trimișilor de acolo. Și din tîmplările vrémilor au lipsitu acea m(i)lă pîn(ă) acmu. Și spuindu-și jaloba cu rugămintea precum acea sfîntă m(ă)n(ă)stire să află la mare slăbiciună și nevoie, și agiutor de nicăiuri n-are, și niște dughene ce-au avut la Galata, acolo, de lua cîte ceva chirie încă s-au tîmplat de au arsu de foc, și la mare lipsi au rămas.

Dreptu acéea, vădzind domniia mea plîngére lor, n-am trecut rugămintea lor, ce după cuvîntul Domnului nostru lui I(su)s H(risto)s, care grăiește la Sfînta Evanghelie: „Fericțiți cei m(i)l(o)stivi că acie vor fi miluiți“, și așea, luînd agiutor de la D(u)mn(e)dzău, și cu bl(ago)s(lo)venie a patru sfinți arhieriei a țării noastre a Moldovei: chir Ghedeon arhiep(i)scop și mitropolitul Sucevei, și chir Sava ep(i)scopul de Roman, și chir Calistru ep(i)scopul ot Rădăuși și chir Iorest ep(i)scopul de Huși, și cu vrérea a tot al nostru Sfat, i boiarii n(o)ștri moldovenești, a mari și a mici, socotit-am domniia mea de am înnoit și am întărit acea m(i)l(o)stenie acei sfîntei măn(ă)stirii ce scriem mai sus, ce să numește Halchi, și macar că ne aflăm cu ȝa<ra>² noastră într-acéste vrémi cumplete la mare slăbiciună. Iară încăș(i) după cît ne iaste puțința am făcut ca să aibă sfînta m(ă)n(ă)stiré aceasta și de la domniia mea obiciuit obroc <din>² an în anu, precum scrie și la uricul răpăosatului Vasilie vod(ă), cîte șeasă mii de aspri, și părinților călugărilor

carii vor veni pentru această milă pînă aicea șeasă sut<e>² de aspri car(e) să le fie de cheltuială, ca să fie sfintei mănăstirii de întăritură și părinților călugărilor de ajutor la ce le-ar trebui, iară părinții călugării carii vor fi petrecători întru acea sfință m(ă)n(ă)stiré care s-au zis mai sus ca să aibă a ruga pre Domnul D(u)mn(e)dzău la sfintele liturghii pentru iertarea păcatelor noastre și a părinților noștri, așijderea și pentru s(ă)n(ă)tatea domniei méle, și a doamnei și a cuconilor domniei méle, și să ne scrie și pre noi și pre răpăosații părinții noștri la sfîntul marele poménic, și la sfîntul d(u)mn(e)dzăiescul jrătvnic, și poméniré să ne facă din an în an cu sfintele liturghii, și după liturghie trapeza fraților părinților, după obicéiu, de mîncat și de băut pînă cînd va trăi hramul acesta. Și să ne facă din an în anu și cite un sārindar. Și banii acește carii i-am orînduit ca să aibă a-i lua la 9 dzile a lui mai, la dzuoa Aducérea moștiilor a Sfîntului ierarharha Nicolaie.

Deci, această milă, précum am aședzatu, ca să fie sfintei mănăstirii obroc din an în anu cu uric neclătit nice odată, în véci. Pentru acéea, și în urma noastră pre carile va milui Domnul D(u)mn(e)dzău cu domniia țării noastre, a Moldovei, ori din frații noștri, sau din fiii noștri, și măcar dintr-altul neam strein, poftim ca să nu strice această puțină milă ce-am făcut și am legat sfintei mănăstiri, și părinților călugărilor de la Halchi pentru a sa vecinică pomenire, și pentru alți luminați pravoslavnici, răpăosați domni a Moldovii. Iară carii s-ari ispitii să strice această milă ca să nu o dea, să fie neiertatu, și blăstămat de Domnul Dumn(e)dzău ce-au făcut ceriul și pămîntul, și de Maica Précista, și de 12 Apostoli vrăhovnici, și să fie legat, și afurisit de 318 Părinți din cetatea Nichei, și de tussapte săboară a toată lumea, și parte să aibă cu vîndzătorii de H(risto)s, și cu trécleatul Arié în vecinica muncă, și la strașnica giudécată să-i fie pîrîș Maica Précista, care este hramul Sfîntiei Sale.

Și pentru mai mare adeverință am întărit cu iscălitură și cu pecéte noastră.

Aceasta scriem.

Иѡ Николае вѣвѣда <m.p.>.

Писал Auxentie uricar, în tîrgu în Iași, în anul de la Adam 7222 <1714>, în luna lui mai, 21 dzile, în al tréile an de a dooa domnié.

<Pe plicatura pergamentului, scris în august 1714 în limba greacă că s-a hotărît să se mai dea din vamă 50 de groși călugărilor care vor veni să ia obrocul anual pentru mănăstirea Halchi, unde era egumen Theoclit>³.

Arh. St. București, M-rea Aron Vodă, 1/10. Orig., perg. (73×49,5 cm.), rupt puțin la una din îndoituri, cerneală neagră (invocația simbolică decorată cu motive florale și zoomorfe în roșu, verde și auriu, iar unele majuscule și cuvinte din text, semnătura domnului și a patriarhului în cerneală roșie), sigiliu domnesc inelar octogonal, din 1710, aplicat în ceară roșie.

Idem, Ms. nr. 629, f. 489v. (rez. în Condica Asachi II, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII), și Ms. nr. 644 (rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 333–334, nr. 1225 (rez. dezv. și descr. arheografică), și p. 335 (foto. parțială).

¹ Cuvînt scris pe verticilă cu majuscule orlate, precedate de un ornament floral și zoomorf vertical ieșind dintre coamele unui cap de bour cu steaua între ele.

² Rupt.

³ Urmează semnătura patriarhului Hrisanth.

Nazarie și fiul său, Miron, vînd diaconului Ion o casă pe Ulița Feredeelor din Iași, cu 40 de lei.

† Adecă eu, Nazariie, cu fiul meu Miron, precum am am vîndut, de nime sîliț(i) nici asupriț(i), ce de a noastră bun(ă)voie, o cas(ă) diiaconului Ion ot Vrat¹, drept 40 de lei, ca să-i fiie dreaptă ocină diiaconului și ficiorilor lui, care cas(ă) iasté între casa Ursului dé Vistirié, și-ntre casa vornicului Ioniș(ă), și între casa lui Dumitrache ce-au fostu vâtav, și-ntre casa vâtavului Ștefan, și-ntre casa lui Gavril tâlpăariul, și-ntre casa odobașii lui Ion și-ntre casa lui Ion cumnatu Nazarii.

Și cîndu s-au făcut acéstu zapis s-au tîmplat: preutul Toader ot Rojedestfo Bogorodiț(e), și preutul Gheorghiț(ă) ot tam, și Pavăl dascalul ș-alți oameni buni, carei mai gios sîntu iscăliți.

Și eu, Alexandru sîn Pîrvului vatavului, am scris zapisul.

Ѓ Мѣ, л(ѣ)т(о) х̣зскѣ маи к̣с̣.

Nazarie¹.

Pavăl țirco<vn>ecă¹; ерен Гіупріе искал <m.p.>.

Arh. St. Iași, Documente, CV/4. Orig., hîrtie difolio (33,2×23,2 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la indoituri, lipsă 2/3 din fila a doua, două amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ de la Poartă.

Dionisie, epitropul M-rii Aron Vodă, dă lui Lupul <Costache> vornic un vad de moară pe pîrîl Bîrnovei, din jos de <M-rea lui> Balica, în schimbul a șase pogoane de vie la Odobești.

† Adec(ă) eu, Dionisie ce am fost episcop la Ciorla, epitropul de la Aron Vodă, făcut-am zapisul meu la mînuli dumisale vornicului Lupului, cum eu, de bunăvoia mea, de nim(e) silit, nici asuprit, cé de a mea bunăvoie, am făcut cu dumnealui schimbătură; și mi-au dat șesă pogoane de vii de la Odobéșt(i), îngrădite, și eu i-am dat dum(i)sale un vad de moară, care vad iaste din gios de Balica, pe pîrîl Bîrnovii, care îm(i) iaste și mie cumpărătură, acel vad, de la Panaitach(e) ce au fostu postelnic mare, ca să-i fie dum(i)sale dreaptă ocină și moșie în véci.

Și cînd am făcut această tocmală s-au tîmplat mulți boiari și oameni buni, carii să vor iscăli mai gios. Și pentru credința, am iscălit, să s(e) știe.

Ѓ Мѣ, л(ѣ)т(о) х̣зскѣ юн(іе) к̣в̣.

...¹; † καθηγόμεν της...² Χαλκης...² <m.p.>³.

Antiohie J(ora) vel log(o)făt <m.p.>.

Гаврил бив вор(ник) искал <m.p.>.

Ilie Catargiul vel vornic <m.p.>.

† Мз, Ион Бѣхѣш хатман, искал 1714⁴ <m.p.>.

† Мз, Пѣтрашко, искал <m.p.>.

† Аз, Дѣмитрашко Кокѣз бив вел спѣтар <m.p.>.

Gheorghiță Apostol păh(arnic) <m.p.>.

Iordachi aga <m.p.>.

Costantin Păladi biv logofăt, martur <m.p.>.

Beldiman vtori vist(iernic), martur <m.p.>.

Darie biv sulger <m.p.>.

† Бежан Хѹдеч ворник глотнїи <m.p.>.

Ион ворник глотнїи <m.p.>.

Vasilie Pop(a) uricar <a scris>.

<Pe verso, rezumatul grecesc din sec. XVIII al actului>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XX/1. Orig., hîrtie (32,5×22,2 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu inelar aplicat în fum deasupra textului, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 337, nr. 1232 (rez. și descr. arheografică).

¹ Semnătură grecească a lui Dionisie epitrop (neclar).

² Neclar.

³ † ..., catigumenul ... Halkis <m.p.>.

⁴ Cu cifre arabe în orig.

469

1714 (7222) iunie 22, Iași

Lupul Costache mare vornic dă lui Dionisie epitropul M-rii Aron Vodă șase pogoane de vie la Odobești în schimbul unui vad de moară pe pîrîul Bîrnovei.

† Adecă eu, Lupul Costache vel vornic, făcut-am zapisul meu la mînule sfinții sale părintelui Dionisie, ce-au fost vlădică la Ciorla, epitropul de la Aron Vod(ă), cum eu, de bunăvoia mea, de nim(e) silit, nici asuprit, ci de a mea bunăvoie, ne-am învoit cu sfinție sa și am făcut tocmală și i-am dat eu sfinții sale șese pogoane de vie, care vii îm(i) sintu și mie cumpărătură de la dumnealui Pătrașco Bașotă vel stolnic, la Odobești, și sfinție sa mi-au dat mie un vad de moară din gios de Balica, pe pîrîul Bîrnovii ca să-i fie sfinții sale dreaptă ocină și moșie în véci. Și i-am dat sfinții sale și zapisul cel véchiu ce-am avut.

Și la tocmala noastră au fost mulți boiari și oameni buni, carii se vor iscăli mai gios. Și pentru credința, am iscălit, să s(e) știe.

У Ас, л(ѣ)т(о) хѣскв юн(іе) кѣ.

Лупул Костакѣ вел ворник, искал <m.p.>.

Пнтѡхїе Жѡра, искал <m.p.>.

Гаврил вив в(о)р(ник), martur <m.p.>.

† Іліе Катарѣнѡ вел вор(ник), martur <m.p.>.

Із, Ион Бѣхѣш хатман, искал, martur. 1714¹ <m.p.>.

Із, Дѣмитрашко ком(ис) вив вел спѣтар <m.p.>.

Ghiorghe Ap(o)st(o)l păh(arnic) <m.p.>.

Вас(и)ліе Хѣв(ѣ)ш(е)скѡ вив меделничер, искал <m.p.>.

Із, Пѣтрашко вив столник, искал <m.p.>.

Sandul Crupenschi med(elnicer) <m.p.>.

Iordachi ag(a) <m.p.>.

Costantin Pălade biv log(o)fet, martur <m.p.>.

Beldiman vtori vist(iernic), martur <m.p.>.

Дарїе Доници вив сѡл(ѡ)р, martur <m.p.>.

Ион ворник глотнїи <m.p.>.

† Бежан Хѹдечи ворник глотнїи <m.p.>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: S-au scris la condică; <de altă mînă: rez. grecesc al actului>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, LXXXIX/213. Orig., hîrtie difolio (32,6×22,2 cm.), filigran, cerneală neagră.

Idem, Ms. nr. 628, f. 52r. (rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: Ghibănescu, *Acad. Rom. și doc. Iași*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 322 (rez.); *Catalog D.A.C.*, V, p. 337, nr. 1233 (rez.).

¹ Cu cifre arabe în orig.

470

1714 (7222) iunie 25, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod dă un obroc de 200 lei anual din vama de la Iași tuturor mănăstirilor de la Sfîntul Munte pe care îl vor încasa și îl vor trimite călugărilor de acolo egumenii mănăstirilor Trei Ierarhi, Golia și Dobrovăț.

† Иѡ Николае АЛЕКСАНДРУ ВОЕВОДА, Б(о)жією м(и)л(о)стію, р(о)сп(о)даръ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Decît toate faptéle céle bune și m(i)l(o)stenii ce s-au făcut în lumea această mai mare, mai de folos și lui D(u)mn(e)dzău mai plăcută iaste zidirea și întemeiere a sfîntelor m(ă)n(ă)stiri, pentru acéa din toate célelalte pînă în acea de astăzi, după atîtea tulburări ferită și păzită de d(u)mnedzăiasca pronie unele dintr-acélea sfinte m(ă)n(ă)st(i)ri întru cari să săvîrșește neîncetat cea fără de sînge jrătvă și să înalțe necurmăte rugăciuni la m(i)l(o)stivul D(u)m(ne)dzău pentru odihna sufletului tuturor răpăosașilor creștini și pentru ca să-ș(i) trimiți D(u)mn(e)dzău m(i)la cea bogată spré toată lumea, îndestulatu-le-au acésté sfinte lavre acei fericîți cîitori ce le-au făcut cu multe podoabe și venituri ca să nu fie lipsiți părinți ce lăcuiescu într-înséle și să n-aibă grijă de altăceva fără de numai de sfînta rugă și de slujirea lui D(u)mn(e)dzău, dară slăbirea și înpușinarea creștinilor din cumplete întîmplări a vrémilor au făcut de au agiunsu și sfîntéle acéle case la stat ca acéla cît nu să pot ține într-înséle sfînții părinți cu altu mijloc fără cît numai cu m(i)l(o)stenie creștinilor. Socotit-am dară și noi dintru a noastră bunăvoință pentru toate sfîntele mănăstiri cîte se află la sfîntele locuri la Sfînta Gora și pentru sfînții părinți călugări cari să află petrecători și rugători acolo ca să aibă cevaș(i) agiutoriu de m(i)l(o)stenie și den Țara Moldovei din venitul domnesc, orînduit-am dară la toate sfîntele mănăstiri de la Sfînta Gora ca să aibă a lua de la domnia mea obroc de milostenie din an în an cîte 200 lei din vama noastră domnească cea mare din Iași și acești bani ca să aibă a le da: 100 lei, iunie 29 dzile, la dzuia Sfinților Apostoli vrăhovnici Petră și Pavel, iară 100 lei să aibă a-i lua dechemvrie 25 dzile, la Nașterea Domnului nostru lui I(su)s H(risto)s. Deci acești bani de milostenie ce am socotit pré an să dea să aibă a lua la dzile însemnate trei epitropi, anume: egumenul de la Trei Sfetiteli și egumenul de Golia și egumenul de Dobrovăț, și să trimaș la Sfînta Gora la toate m(ă)n(ă)stirile pentru a noastră vecinică pomenire și pentru altor luminați și răpăosași domni a Țării Moldovei. Iară părinții călugări de acolo să aibă a ruga pre milostivul Dumn(e)dzău pentru domnia noastră să ne pomenescă la sfîntul dumn(e)dzăiescul jărtăvnic și pre noi și pre luminați și răpăosași părinți noștri, Alexandru Exaporitos și Sultana, și să ne facă din an în an și cîte un sārindariu de m(ă)n(ă)stire cu bdeniile la acésté doaă dzile ce s-au dzis mai sus și cu paraclisul a

416

Precistei pentru ușurința păcatelor noastre și a răpăsoașilor părinților noștri și pentru toată Țara Moldovei. Deci aceste toate cîte scriem mai sus ca să fie de la domnia mea tuturor sfintelor mănăstiri de la Sf(î)nta Gora uric în véci neclătit.

Dreptu acéea, și în urma noastră pre carii va milui Domnul D(u)mn(e)dzău cu domnia Țării Moldovei, poftim cu glas de rugă ca să nu sur[u]pe această tocmire să nu lipsască nedată această puțină milă ce-am făcut sfintelor mănăstiri, ce mai vîrtos ca să aibă a înnoi și a întări și a da din an în anu, precum s-au legat mai sus pentru a sa vécinică pomeniré, că nu iaste atîta scăderé mare. Iară carii ari lăcomi să strice ca să nu dea această milostenie, unii ca aceia să fie blestemați și neiertati de Tatăl, și de Fiiul și de Sfîntul <de>¹ viață făcătoriu D(u)h, unul D(u)mn(e)dzău ce să slăvește în Sfînta Troiță, și de Maica Precistă și de 12 Apostoli vrăhovnici și să fie legați și afurisiți de 318 Părinți din cetatea Nicheii și de toți sfinții și părtășinia să aibă cu Iuda vîndzătoriu de H(risto)s și cu toți ereticii, și la strașnica a lui H(risto)s giudécata să-i fie pîrși toate hramurile a tuturor sfintelor mănăstiri. Aceasta scriem.

Писалъ ѿвѣстїе ѱрикаръ, ѱ Іисъ, в(ъ) л(ѣ)т(о) х(ѣ)стѣ, м(ѣ)с(ѣ)ца іюніе, кѣ д(ъ)нь, фтораго г(о)с(о)дства.

Иъ Николае ввевѣда <m.p.>².

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc aplicat în ceară, distrus.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 44r. (rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 337, nr. 1234 (rez.).

¹ Omis.

² Urmează șase rînduri grecești foarte greu lizibile subscrise de Hrisanth <Notara>, patriarhul Ierusalimului și al Palestinei.

Hrisanth <Notara> patriarhul Ierusalimului și al Palestinei dă Tofanei, soția lui Ilie Enache fost spătar, o mărturie pentru stăpînirea a trei dugheni de pe Podul Hagioaiei din Iași.

† Hrisantu, cu mila lui Dumnezeu, patriarhu a sfintei cetăți Ierusalimului și a toată Palestina. Pentru trei locuri de dughene, ce s-au aflat un zăpis de la Pleșca ce au fost jitnicer, date acele trei locuri de pe Podul Hagioaiei, a Sfîntului Mormînt, pentru niște bani ce au fostu însemnat Enache gramaticul la Sfîntul Ierusalim, și i-au fostu mîncat Pleșca jitnicer și apoi, neavîndu cu ce plăti, au datu acele 3 dughene Sfîntului Mormînt, carele s-au aflat împresurate și cumpărate de alții, pînă au căzut și la mîna Tomii neguțătorului. Și cercîndu-se cu porunca mării sale lui vodă, cu vornici de poartă, la ulicéni, ca să să dezbată acele 3 locuri, hotărîndu-să cu dughenele dumisale, răposatului Ilie Enache spătar, mărturisit-au cu sufletul lui Scrapu pietraru și Pătrașco abăgeriul precum au fostu de față atunce cîndu s-au măsurat locu acela, avîndu spătariul Ilie să-ș(i) facă dughene. Și unde au bătut sîngur Toma neguțătoriu lărușul, pînă acolo au urzitu și Scrapu pietrar cu temelie de piatră și dughenele spătariului, care și pînă astăzi se află ace temelie. Și au priimit martorii și carte de blăstăm asupra lor, precum văzum și mărturie cu pecete Porții. Deci, și patriarșie noastră vîzîndu așa, am credzutu. Drept aceea și de la măsura¹ noastră am făcut această mărturie de întăritură, ca să aibă dumnaei jupîneasa Tofana spătăroaie și cu fiii dumisale a-ș(i) stăpîni acele dughene cu locu cu tot, pînă

unde iaste zidită cu temelie de piatră, și să-i fie moșie în veci, după cum iaste obiceiul Țării Moldovei.

Și mai multă gîlceavă cu nime să nu mai aibă despre parte a Sfîntului Mormînt. Iar cine s-ar mai ispiți pentru această socoteală a-i face gîlceavă să rămîie supt acel greu blăstăm a sfînteii biserici și al cărții cei de blăstămu ce s-au făcut de la patrierșie noastră. Aceasta scriem.

L(ea)t 7222 <1714> iul(ie) 9.

Al Ierusalimului patriiarhu adeverez.

Arh. St. București, Ms. nr. 575, f. 163r., nr. 5. Copie în Conдика M-rii Răchitoasa, scrisă la începutul sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, p. 338, nr. 1238 (rez. dezv.).

¹ Așa în copie.

472

1714 (7222) iulie 20, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește Tofanei, soția răposatului Ilie Enache fost mare spătar, stăpînirea asupra unor dugheni de pe Podul Hagioaiei din Iași, în urma cercetării vornicilor de poartă.

† Иѡ Николаи Плезандарѣ в(о)ѣвѡд(а), Бурж(іе)ю мил(ос)т(и)ю, г(ос)п(о)д(а)рѣ Земли Мѡлдав(ско)и. Facem știre cu această carte a domnii mele precum au venit dumnaei Tofana, giupîneasa răposatului Ilie Enache ce au fost spat(ar) mare, și cu giupîneasa Tomii neguțătorul de s-au pîrît înainte domnii mele și a tot Sfatul nostru pentru trei dughene de pe Podul Hagioaiei, carele au fost a lui Mirăuțe Bedreagu brașovanului, carele sînt în capul podului din gios, o pivniță cu dugheană de cîrșmă și cu trei dughene și cu locu de vracnițe pre lîngă cîrșmă, alături de pivnița, carele acele trei dughene i-au fost de brașovenie. Și fiindu Mirăuță Bedreagu dator lui Ilie spat(ar) cu 1960 de lei, l-au fost închis dumnealui răposatul Ilie spatarul pe Bedreag. Apoi, căzîndu el cu rugămintе de la închisoare, neavîndu cu altă cu ce plăti, au mersu cu vornici de poartă și cu staroste de negustori și cu mulți negustori și au prețuit ace pivniță cu casă cu tot și cu acele trei dughene de brașovenie și, neajungîndu-să banii ce i-au fost datoru, au fost iertatu Ilie spat(ar) și au priimit ace pivniță cu acele dughene și cu tot locul ce scrie mai sus, precum văzum domniia mea și zapisul lui Bedreagu ce scrie c-au priimit; și de alți bani ce nu s-au ajunsu l-au iertat.

Și avîndu și Toma neguțătorul iarăș(i) zapis de la Bedreagu de trei dughene ce au fost a lui Bedreagu și apoi au fost căzut la mîna Pleșcăi jitnicerul și mîncîndu Pleșca niște bani a lui Enache gramaticul, au fost dat acele trei dughene pentru acei bani. Și s-au fost hotărîndu acele dughene a Tomei cu aceste a lui Ilie spat(ar). Și apoi tîmplîndu-să o primejdie de focu au fost arsu și dughenele lui Ilie spat(ar) și a Tomii neguțătorul, și fiindure vii ei amîndoi au fost măsurat Toma locul cu fune sîngur, el, și cu omul dumisale, spătarul Ilie. Și pînă unde au fost pus Toma țarușul pînă acolo au pus și Scrap pietraru temelie de piatră. Și ș-au făcut răposatul Ilie spathar dughene, dugheană de cîrșmă pe pivniță, și ș-au lăsat și locu de vracniță pe lîngă pivniță și ș-au făcut și trei dughene în rîndu, precum au fostu a lui Bedreagu și precum i-au scris și zapisul ce au avut de la Mirăuțe Bedreag brașovanu.

418

Apoi, după ce s-au săvârșit Ilie spat(ar), au fostu pus Toma negustoriul mîna pe o dugheană și o au fost luat-o fără nici o judecată; acum, scofîndu dumnaei Tofana spatăroaie zăpisăle lui Bedreag și jăluindu, cu mare jalobă, cum că-i ia ace dugheană cu înpresurare și, vrîndu să ia dugheana înapoi de la Tomuleasă, dumnaei spătăroaia Tofana, au scos svinție sa părintele chir Hrisantu, patriarhul sfintei cetăți a Ierusalimului, un zăpis zicîndu că are danie date trei dughene, de Pleșca jitnicerul, Sfîntului Ierusalim, pentru niște bani ce au fostu mîncat Pleșca a lui Enache [a lui Enache] gramaticul.

Și trimițîndu domnie mea acolo, la uliță, să cerce cum or mărturisi oamenii buni, și oameni mărturisindu care cum le era voie, mai mulți de parte Tomulesăi, fiindu oamenii ei. Ce domnie mea și împreună cu tot Sfatul nostru am căzut cu poftă la svinția sa patriarhul, de au făcut o carte de blăstăm asupra cui n-ar mărturisi drept, precum or ști, și asupra cui a făări și n-ar alege drept, să fie supt blăstăm.

Și am trimis pe boieri noștri domnie mea, pre vornici de poartă, cu carte ce de blăstăm și cu porunca domnii mele ca să întrebe și să adeverească precum a fi mai cu dreptul. Deci, mergîndu Rojniță vornicul și Bejan Hudeci vornicul, și Ion Corbul, vornicul și Grigoraș Cucuronu, vornicii de gloată, și dacă au văzut carte ce de blăstăm, iar negustorii toți acei marturi ce mărturisîs(ă) mai mult în parte Tomulesăi, toți s-au lepădat și zisă că nici nu știu, nici au nici o treabă, nici știu cum au ținut, anume: Scrapu pietraru au mărturisit că pînă unde i-au arătat Toma negustoru și unde au bătut el sîngur țarușul cu mîna lui, pînă acolo au urzit temelie de pîiatră. Și au mărturisit și Pătrașcu abăgeriul cum au fost și el de față cîndu au măsurat Toma cu fune și au pus țarușul pînă unde au pus și Scrap temelie. Și precum au mărturisit acești doi oameni au priimit și carte ce de blăstăm, precum văzum domnie mea și mărturie vornicilor de poartă, care, dacă au văzut și svinție sa chir Hrisantu patriarhul, au crezut că-i cu adevărat că pînă unde ș-au împărțit Toma negustor cu Ilie spat(ar) ș-au fostu pus Ilie și temelie de pîiatră și Toma de unde ș-au fost a lui ș-au pus de lemn. Și au făcut și svinția sa mărturie iscălită ca să-ș(i) ție Tofana spătăroaie locul și dughenele pînă unde s-au împărțit ei cîndu au fostu vii, pînă acolo să ție Tofana spat(aroaie) și Tomuleasă negustorița, de unde au pus Toma temelie de lemn.

Deci, domnie mea și împreună cu tot Sfatul nostru, văzîndu aceste adevărate și încredințate mărturii, a svinții sale patriarhului și a vornicilor de poartă, și de la domnie mea am dat rămas pe Tomuleasă ca să fie rămas(ă) din toată lege țării. Și Tofana spătăroaie să ție locul și dughenele pînă unde ș-au pus temelie ce de pîiatră dumnaei și cuconii dumisale. Și am dat și de la domnie mea această carte și ispisoc că să fie în veci nerășiit și această pîră să nu să mai pîrască piste carte domnii mele niciodinioară în veci.

Aceasta scriem.

У Мс, л(ѣ)т(о) х҃скв юл(іе) к.

пнтохи Жора вел лог(о)ф(ет)¹.

Arh. St. București, Ms. nr. 575, f. 163v.–164r. Copie în Condica M-rii Răchitoasa, scrisă la începutul sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 338–339, nr. 1239 (rez. dezv.).

¹ Mențiunea copistului: „pecete g(os)pod“.

Hrisanth <Notara> patriarhul Ierusalimului confirmă Ilincăi, soția lui Toma negustor, dreptul de a stăpîni două dugheni pe Podul Hagioaiei din Iași cumpărate de soțul ei.

Altă carte, tot a patriarhului Hrisantu, întru care iarăș(i) mai întărește stăpînire Ilincăi, giupînesei Tomei negustoriului, după cum au întărit și Tofanei spătăroaie, deci pentru 2 dughene care sînt pe Podul Hagioae, lîngă dughenele lui Ilie Enache spat(arul) ce au fost, ce au fostu de cumpărătură Tomei negustoriului, să aibă Ilinca Tomii a le stăpîni și să-i fie moșie în veci.

Și zice că cine s-ar ispiți să-i strice tocmire să fie anathema și blăstămat.

L(ea)t 7222 <1714> av(gust) 1.

Al Ierusalimului patriarhu adeverezu¹.

Arh. St. București, Ms. nr. 575, f. 163r., nr. 6. Rez. în Condicta M-rii Răchitoasa, scrisă la începutul sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 340, nr. 1242 (rez.).

¹ Într-un octogon desenat de copist, mențiunea acestuia: „pecete“.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod dă dreptul lui Dumitru Prilușchi polcovnic să vîndă casele lui Ghiorghie fost mare paharnic pentru datoria de 226 de lei.

† Іѡ Николае Плѣзандру воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскѣи. Dat-am cartea domnii mele dumisali lui Dimitrii Priluschii polcovnicului să fie volnic cu cartea domnii mele a vindé sau a pune zălog casăle lui Ghiorghie biv vel pah(arnic), pentru 226 lei, ce iaste dator păharnicul dumisale. Deci, oricînd ar afla să le vînză sau să le pui zălog, să fie volnic și nimi să nu ste împotriva cărții g(o)s(po)d.

У нас, а(ѣ)т(о) х(ѣ)стѣ ав(густ) еі.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: **На продане двора¹**.

Arh. St. Iași, Fond Spiridonie, LXXXII/1. Orig., hîrtie difolio (29×20,2 cm.), filigran, cemeală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cemeală roșie, neclar.

EDIȚII: Ghibănescu, *Din actele Epitropiei Casei Sf. Spiridon*, în „Ioan Neculce“ fasc. 9, (1931), p. 83, nr. 1 (orig.).

¹ Pentru vînzarea curților.

Dumitru Horlenco polcovnic dă mitropolitului Ghedeon pentru o datorie curțile din Iași ce le avusese zălog de la Gheorghii fost paharnic mare, care a plecat cu Dimitrie <Cantemir> voievod la Moscova.

† Facem știre tuturor cui să cadé a ști cu această scrisoare a noastră fie la caré giudeș și îndreptăciune s-ari tîmpla pentru o curte ce-am în Iași, în care am șezut vro 5 ani și mai bine, carea am avut de la dumnealui Ghiorghiți ce-au fostu păharnic mare,

acéle curți drept 500 lei zălojite, precum mărturisește zapisul dumisale, din care datorie am luat, din bunurile dumisali, 274 lei după dusul dum(i)sale cu Dumitrașco vodă la Moscu, din miere, din pîine, din vin și dintr-altele; și de vrémé că mai rămăindu rămășiță cu 226 lei bătuți, avîndu eu pagubă de acești bani, fiindu în țară streină și avîndu eu cinstită carte de la măriia sa domnul Moldovei, Nicolae vod(ă), de volnicié: ori să li vîndzu acéle curți cui s-ari găsi ori să li zălojescu unde voi putea; deci neavîndu cu ce mă cheltui m-am fost îndatorit la sfinția sa, preaosfințitul chir Ghedeon mitropolitul din Iași, cu o samă de bani și, neputîndu-i da banii toți, i-am lăsat sfinții sale acéle curți pentru acea rămășiță, drept 226 lei.

Deci, pentru acéea, am pus într-această scrisoare <a> mea această socoteală: cine s-ar afla din rudele dumisale lui Gheorghită păharnicul și ari gîlcevi pentru curți să aibă a da sfinției sale acéle 226 lei și să-ș(i) ia curțile făr(ă) gîlceavă, însă pîn-la un an să fie aceasta, de astăzi august 20 de zile; iar trecîndu peste an să fie curțile istovite, să n-aibă nimea din rudele dumisale să mai amestece nice a mai ceré casele de la sfinție sa mitropolitul, sau să o mai răscumpere, ce să aibă sfinția sa a le stăpîni precum scrie zapisul dumisali păharnicului ș-a giupînesei dumisale și ce i-a hi voia să facă și să li vîndză ori să li dăruiască cui ari avea sau de treaba mănăstirii să le ție cum i-ar hi voie sfinții sale, așa să facă, și despre nime nice o gîlceavă să n-aibă; însă pîn(ă) cîndu voi fi eu șezătoriu în Iași să nu m(ă) scoată sfinția sa din curți, așa am aședzat.

Și am dat la mîna sfinții sali și zapisul lui Ghiorghită păharnicul împreun(ă) cu această scrisoare a mea.

Și pentru mai mare credință, am iscălit și am pus și pecete, ca să s(e) știe.

Anul de la H(risto)s 1714 avg(ust) 20.

Dimitri Horlenco polcovnic voiscago porotcogo <m.p.>.

Axinte uricar a <scris>.

Arh. St. Iași, Fond Spiridonie, LXXXII/2. Orig., hîrtie difolio (32,7 x 22,5 cm.), filigran, cerneală neagră.

EDIȚII: Ghibănescu, *Din actele Epitropiei Casei Sf. Spiridon*, în „Ioan Neculce“, fasc. 9, (1931), p. 83, nr. II (orig.).

476

1714 (7222) august 20, Iași

Maria Todereasa și fiii ei vînd lui Nastasie vornic două dugheni în Tîrgul de Jos, cu 150 de lei, bani vechi.

Adică eu, Marie Toderias, și cu fii mei, Lascăr și Ilie și Ștefan, făcut-am zapisul nostru la mîna dumisali vornicului Nastase pe cum noi, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut dumisali a noastră dreaptă ocină și moșie, doă dugheni cari sînt în Tîrgul de Gios, cu loc den dos pîn-în locul giupînului Măzărachi, lîngă alte dugheni a dumisali, cari au cumpărat de la părintele patriarhul de Ierusalim. Și tocmai ni-au fost cu dumnealui drept 150 lei, banii vechi; și ne-au făcut dumn(ialui) plata deplin în mîna noastră. Și noi luîndu-i banii deplin, i le-am dat dumisale să-i fie dreaptă ocină și moșie neclătită, în veci, dumisale, și giupîneasăi dumisale și cuconilor dumisali. Și nimeni dintru rudeniile noastre să nu fie volnic a să rădica cu vreun fel de socoteală asupra acestei moșii.

Și acestu zapis s-au făcut dinaintea a mulți oameni buni și bătrîni cari mai gios s-au iscălit; și pentru credința ne-am iscălit și noi, să fie de mari credință.

U Ias, let 7222 <1714> avgust 20 dni.

† Marie Toderias; Az, Ilie sîn Toader abager; Ștefana iscal.

<Pe verso>: 7222 <1714> avgust 20. Zapis pe 2 dugheni ce s-au cumpărat de la Măriuța abăgerița într-o dugheniț(ă) a ...¹ și a Gălății.

Zapis de la abăgerița pe 2 dugheni.

Zapisul Mării Toderesii și a fiilor săi pentru vânzare a două dugheni, din celi din Țirgul de Gios, ce au făcut cătră vor(ni)c Năstasă¹.

După Ghibănescu, *Surete*, X, p. 124–125, nr. LXX. Orig., din Acata Bis. Talpalari, după idem, *Ms. Surete*, XVIII, f. 529.

ALTE EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 168, nr. LXXIII (orig.).

¹ Așa în textul editat.

² Însemnarea de pe verso, după M. Costăchescu (v. ALTE EDIȚII).

477

1714 (7222) august 21

Nicolae Alexandru <Mavrocorda> voievod îl scutește de dări pe Toader stolerul, pentru că slujește la tipografie.

Іѡ Некѹлче Млѣѡандрѹ в(о)ев(о)да, Б(о)жію м(и)л(о)сть(ю), г(о)сп(о)д(а)рѹ Земл(и) Молдавскон. Scriem domnia mea la boierii și la toți slujbașii cari veți umbla ori cu ce felu de slujbe a domnii mele aicea, în ȋrgu în Iași. Vă facem știre tuturor pentru Toader stoleriul, iată că domnia mea m-am milostivit și l-am iertat, să fie în pace și în scuteală de ruptă, de bir și de alte de toate orînduialele și angării cîte vor fi pe alții în țara domnii mele; nimea întru nimica să nu-i învăluiască, ci despre toț(i) să aibă pace, numai el va sluj(i) ce va fi treaba lucrului la tipografie, măcari de ar și da la vreun greu al țării alți stoléri, iar acesta tot nu va da. Că cine i-ar face val preste cartea domnii mele va fi de mare certare.

Într-alt chip nu va fi. Aceasta scriem.

7222 <1714> av(gust) 21 dni.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 179 r. Copie în *Condica Asachi*, I scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 340, nr. 1245 (rez.).

478

<1714 septembrie 1 – 1715 august 31> (7223)

Neofit egumenul M-rii Sf. Vineri și soborul acesteia vînd lui Andronachi bărbier domnesc o casă de pe Ulița Rusească, cu 40 de lei, bani buni.

Copie di pe cel adivărat zapis.

Adică eu, Neofit egumenul de la sfînta mănăstire Sfînta Viner(i) din ȋrgu din Ieși, și cu tot soborul: părinți, călugări, frați din cîți ne aflăm la sfînta mănăstire, anume: Simioan ieromonah, și Leonte egumenul de la mănăstire lui Adam și Gherasim péveț, făcut-am zapisul nostru la mîna lui Andronachi bărbier domnesc feciorul lui Vasiliie cum noi am socotit pentru o casă din Ulița Rosască, drept potrive Chervăsăriei, ce-i zic a lui Macarié, ce-ș(i) ari Andronachi într-însa, cari acea casă fiind a sfîntei mănăstiri și strîcîndu-se și nefăcînd agiutor mănăstirii ne-am socotit cu tot soborul și am vîndut-o lui

422

Andronachi cari s-au numit mai sus, drept 40 lei, bani buni, ca să-i fie lui dreaptă ocină și moșie lui și feciorilor lui, în veci. Însă să știe că i-am vîndut acea casă cu loc cu tot în frunte ulișii despre pod patru stînjini fața și 15 stînjini din pod în lungu pînă în fundul ogrăzii, cinci stînjini de la strașina casei în gios pentru lărgime cu stînjinel domnesc.

Iar pentru o hrubă ce iaste făcută de Farcatagiul pe desupt(ul) locului aceștii case de va găsi Andronachi un loc mănăstiresc să poată deschide di argeaoa pivniții aciaia altă hrubă să ia Andronachi hruaba aceea; iar de n-a găsi să fie păgubaș de acea hrubă, iară hruaba să nu aibă stricăciuni cu niscăi înblători sau cu gropi, să o ferească Andronachi; iar de s-ar tîmpla mai pe urmă să se strice acea hrubă atunce să o tocmască Andronachi și să fie a lui de-~~a~~cie înaintea; și hruaba fiind pe supt locul ogrăzii lui ce i-am vîndut. Și de pre acest zăpis al nostru să aibă a-și face și ispisoc domnesc de întăritură ca să-i fie moșie în veci.

Drept aceea, și în urma noastră, cine va fi egumen la sfînta mănăstiri să nu strice pe această vînzari că cu socoteală s-au făcut. Iar care n-ar vre și ar ieși la giudecată și l-ar da giudecata pe Andronachi să-și ia banii înapoi să aibă a da acel egumen din zăci 12, neguțătorești, și să-i întoarcă și cheltuiala toată ce ar faci pe acel loc, ori casă, ori alta ce ar faci, să vînză egumenul din dughenile ce le-am făcut noi în ograda mănăstirii și să-i întoarcă banii.

Și pentru credință am pus pecete sfintei mănăstiri și ne-am și iscălit cu toții împreună cu alții neguțitori și oameni buni carii s-au iscălit cu toții împreună cu alți neguțitori și oameni buni cari s-au iscălit mai gios de s-au prilejit la această tocmală și vînzare.

Și eu, Axinte uricariul, am scris acest zăpis cu învățătura părintelui Neofit egumenului, să știe.

7223.

Neofit egumen adiverz; Gherasim ieromonah; Simion ieromonah; Leonti egumen de la mănăstirea lui Adam; Sandul, martur; Măzărachi, martor; Costantin, martor; Enachi 2 jicnicher m-am întîmplat; Geanet stolnic, martur; Anton Arapu, martor; Anastasă, martur.

De vreme că chir Andronachi bărbierul au cumpărat de la răposatul proegumen popa Neofit, după cum arată zăpisul lui în locul unde șade el, chir Andronachi, și fiindcă au rămas sterp au rămass un stîngen de loc și nefiind de nici o trebuință la mănăstiri, pentru înpuținare locului au dat și acest loc însă patru stînjini în lungu și unul în lat l-am dat lui Chiriță. Andronachi, în schimbări să-l aibă și să facă ce-i va fi voia atît el cît și neamul său. Și, pentru credință, m-am iscălit.

† 1725 dechemvrie 30.

Constandion egumen a Sfintei Vineri adiverez.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom, Documente istorice, V/58. Copie de la începutul sec. XIX.

EDIȚII: Ghibănescu, *Acad. Rom. și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 3 (1923), p. 205 (rez.).

479

<1714 septembrie 1 – 1715 august 31> (7223)

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod dăruiește M-rii Copou cîte 50 de lei pe an din vama domnească.

Necolae Alexandru v(oie)vod au miluit mă(năs)ti(re) Copou pre tot anul să aibă a lua cîte cincizeci lei, bani din vama domnească.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 337r., nr. 61. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 366, nr. 1343 (rez. cu data: 1715 (7223)).

480

1714 (7223) septembrie 18, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește obștii evreiești din Iași stăpânirea asupra locului Școlii evreiești cu ulița de pînă la Podul Vechi în urma judecății cu M-reă Aron Vodă.

† Иѡ Николае Плезандру воевода, Б(о)жю м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)даръ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЙ. Adecă au venit înaintea noastră și denaintea alort noștri moldoveneștri boiari, a mari și a mici, Solomon și frate-său, Ursul, și Iusip, starostii de jidovi, și cu toți jidovii de tîrgu de Iași, și au făcut jalobă la domnia mea pre rugătoriul nostru sfinția sa părintele Dionisie, proin vl(ă)dica de Ciorlu, egumenul ot Aron vod(ă), dzicînd jidovii cum i-au îngrădit sfinția sa hudița despre porțița școalei lor; așijderea și alți mahalagii îi oprescu despre părți și vor să-i îngrădească, ca să n-aibă pre unde ieși din școală nici la o uliță. Și bătrîni lor, carii au cumpărat acel loc, de și-au făcut școala, avut-au și uliță, cît trecea un car, de la școală pîn(ă) la Podul Chervăsării, care acmu se numește Ulița Podului Vechi. Iară rugătoriul nostru, de mai sus pomenitul, egumenul ot Aron vod(ă), dat-au samă precum gardul pe unde s-au pus iar locul sfintei mănăstiri lui Aron vod(ă), arătîndu-ne și zapisul acelor locuri. Deci, cercîndu-să la zapise, nu s-au putut adevveri lucrul cam pre unde ar fi fost hotarul locurilor sfintei mănăstiri, căci au rămas numai jerăștile caselor; și jidovii încă au dat samă cum zapisul de cumpărătura locului școalei nu iaste, că l-au arsu un foc.

Într-acăea, cu poronca domniei mele s-au trimis la mahalagii vornici de poartă ca să ia urma și să-i întrebe, și cum vor mărturisi cu sufletele lor, așa să aibă a-și ținea cineși locul. Deci și mahalagii fiind prefăcuți, nu s-au putut îndrepta lucrul nice cum; deci s-au fost socotit ca să giure trei jidovi bătrîni într-acesta chip cum că le-au arsu zapisul de la cine au cumpărat locul școalei, și nu iaste, și cum că au avut locul școalei hudiță pîn-la Pod. Și așea jurîndu pe Sefer Tura au primit și egumenul ot Aron Vodă și Sirco armașul ca să le lase loc dspre părțile lor, cîte patru palme, cari fac opt palme, ca să aibă și jidovii hudiță de la porțița școalei pîn-la Pod.

După această socoteală, s-au sculat jidovii de s-au cercat și la catastiful tîrgului ce este pre mîna șoltuzului, și s-au aflat scriși cu adevărat cumpărătura locului într-acesta chip cum scrie mai gios, pe rîndu: din veleat 7178 <1670> iunie 15, în dzilele Io Duca voievod, domnul Țării Moldovei; și atunce au fostu șoltuzul Necoară cu 12 pîrgari. Venit-au Marco, feciorul lui Lazăr sārariul, și au vîndut o casă gata cu loc cu tot, cîtu-i ține ograda și înainte Vracniții iaste loc cît să întoarce un car, și locul giumătate de uliță, pîn-unde se face pod în Ulița Chervăsării; și acesta loc l-au vîndut Marco unui jidov, anumi Manoli, cumnatul lui Moiseiu doftorului, și lui Izrail, și lui Marco, și lui Avram și a toți jidovii cari au fost atunce lăcuitori în tîrgu în Iași.

Deci dovedindu-să într-acesta chip scris cu bună adevărînță, supt pecetea tîrgului, domnia mea încă am socotit că iaste cu dreptate; deci m-am milostivit și le-am întărit jidovilor de Iași, ca să aibă a-și ține locul școalei și cu ulița, pînă în Podul Chervăsării, precum s-au aflat scris la catastiful tîrgului, cum au ținut și părinții lor; și

gardul ce iaste îngrădit să se strice, căci ei s-au îndreptat, ca să le fie uric neclătit; și de această pîră să nu s(e) mai pîrască *прѣд с(и)м листом г(о)сп(о)дства ми*.

✠ *Ис, л(ѣ)т(о) х̣зскг сеп(темвриѣ) ѿѿ.*

Интѣоуѣ Жора вел лог(о)ф(ет) въ Диван.

După „Buletinul Bibliotecii Muzeului și Arhivei Istorice. Templul Coral din București”, An. II, nr. 1 (mai–iunie) 1936, p. 12. Foto după orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în ceară. (Colecția Dr. O. Kaufman-Cosla).

Ibidem, p. 14 (text) și p. 13 (comentariu după M.A. Halevy).

ALTE EDIȚII: „Curierul israelit” din 18 iulie 1934, p. 7 (text cu unele abateri și omisiuni, editat de M.A. Halevy cu scurt comentariu); Spielman, *Izvoare*, II, p. 23–25, nr. 334 (text după precedentul și foto. în anexă (*Reproducere*, sub dată); Rosenbaum, *Documente și note*, I, fasc. II, p. 47–49, nr. 6 (text după Buletinul Bibliotecii „Muzeului și Arhivei Istorice”); Ghibănescu, „T(heodor) Codrescu”, An. I (1916), nr. 9 (iunie), p. 136, nr. 56 (rez. în hotarnica din 1809 octombrie 1, după idem, *Ms. Surte*, XXXVIII, f. 439).

481

1714 (7223) octombrie 5, Iași

Diața Zamferei, soția lui Enache, prin care lasă fiicei sale Zamfira casa cea mare de lîngă M-reă Bărboiu.

† Adeacă eu, Zafira, fimei lui Enache, făcut-am ace(a)stă adevărată deiată la mîna fiicăi mele Zafirei precum să se știe că, de nime sălită, nice asuprită și de a me bună voi(e), am dat danie casa ce mare cu loc cu tot, care casă este lî(n)gă mănăstire lui Bărboiu, iară fiică-me să aibă a mă g(r)iji ori la mo(a)rte ori la vi(a)ță; și mi-au dat și un sărindari, 10 lei.

Și această deiată s-au făcut denainte egumănuului de Bărboiu, și denainte lui Ionașco Mogoranului și denai(n)te lui G(l)egorașco starostelui de făclieri.

Și pentru mai mare credința, me-(a)m pus și degetul ca să știe.

✠ *Ис, х̣зскг ук(томвриѣ) ѿ.*

† Zafira, femeii lui Enache¹.

Διονησος γυμενος τυ μ...²πογιν, μαρτηρο τα ανοθε <m.p.>³.

† Ionașco, martor¹; † G(l)egorașco staroste, martor¹.

† Și eu, Mătei Cerchez armaș, am scres, *искал <m.p.>*.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Let 7223 <1714> oct(ombrie) 5. Zapisul Zamferei, femeieii lui Enache, pentru danie casii.

Arh. St. București, Fond Bibl Acad. Rom., Documente istorice, XCVI/91. Orig., hîrtie difolio (31,1×22,5 cm.), rupt la îndoituri, filigran, cerneală neagră, trei amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ Dionisos egumen..., martor la cele de mai sus <m.p.>.

482

1714 (7223) octombrie 23

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scutește de bir M-reă Trei Ierarhi din Iași.

Ispisoc de la Nicolae Alexandru voievod precum au făcut mila sfînteii m(ă)năstirii Trei Sfetitelor de au rădicat birul ce era pe vreme aceea, de au fost dat m(ă)năstirii pe sverturi cît(e) ...¹ ug(hi).

Din leat 7223 <1714> oc(tombrie) 23.

483

1714 (7223) noiembrie 1

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod poruncește lui Axintie uricar să hotărâncească un loc la Ciurbești al M-rii Bîrnova.

O carte de la domnul Nicolae Alexandru v(oi)evod întru care scrie la sluga mării sale Axintie uricar ca să margă cu egumenii de la mănăstirile ce sînt suptu ascultare Sfîntului Ierusalim și să hotărască locul Ciurbeștilor, moșie mănăstirii Bîrnovii de cătră satul Cârneștii ce-au cumpărat Beldiman vt(orii) vist(ernic) de la fericit chir Hrisantu patriarhul de Ierusalim ca să nu să mai amestece Beldiman la balta cu apă a Bîrnovii, nici de cesta parte piste baltă, la locul despre Codru; și precum l-a stîlpi să facă și mărturie.

7223 <1714> noemvrie 1.

Arh. St. București, Ms. nr. 646, f. 18r., nr. 14. Rez. în Condica M-rii Bîrnova, scrisă în 1796 octombrie 2, de Constantin polimaz logofăt.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 347, nr. 1268 (rez.).

484

1714 (7223) noiembrie 1, Iași

Hotarnica locului din Cornești, ținutul Cîrligătura, cumpărat de Beldiman vistiernic al doilea de la patriarhul Ierusalimului.

Beldiman vt(ori) vist(iernic). Fac știre cu această scrisoare a mea precum să să știe pentru giumătate de sat de Cornești de la ținutul Cîrligăturii, parte despre răsărit, care să hotărâște cu Ciurbeștii, cu moșie sfintei mănăstiri a Bîrnovii, care această giumătate de sat de Cornești mi-au vîndut svinție sa fericitul părintele patriarhul. Și hotarul s-au fostu socotit întîi să fie pe Vale Réce; pe urmă, vrîndu eu ca să ȕiu și în baltă și-n locul de ceea parte de baltă, despre Codru, care apoi sfinție sa părintele patriarhul și cu egumenii n-au vrut să priimască așa; vrînd să-mi întoarcă banii apoi, am făcut altă așezare și tocmală cu svinție sa într-acesta chipu: de mi-au dat mai multu loc despre Ciurbeștii preste hotarul cel dintîi ce s-au zis mai sus și eu să nu mă amestecu nici în balta cu apă, nici de ceea parte de baltă, la locul despre Codru, măcar de mi-ar scrie și dresăle; iar eu așa m-am tocmît în veci ca să n-aibu treabă nici în baltă, nici la locul de ceea parte de baltă, despre Codru.

Care după această tocmală a noastră, din porunca svinții sale părintelui patriarhului, au mersu părinții, egumenul de Galata, și egumenul de Barnovschii, și egumenul de Bîrnova și sluga mării sale lui vodă, Axintie uricariul, de s-au stîlpit locul Corneștilor în semne despre Ciurbești, începîndu-să hotarul dintr-un păr mare din gios de Vale Rece, și din vale de păru despre baltă s-au pus stîlpu de piatră împotriva părului; de acolo de la stîlpu, pin păr, dreptu la deal pre multe dealului spre amiază-noapte iarăș s-au pus un stîlpu de piatră în margine unui pîlcu de spini, lîngă Drumul cel Mare ce

vine de la Iași, de la stîlpu piste țarină tot spre amiază noapte, tij s-au pus stîlpu de piatră la capetele pămînturilor despre vale Corneștilor; de acolo drept la vale cum caută piatra pînă în hotarul Iezărenilor carele să hotărăște înainte cu Corneștii. Aceasta este hotarul despre Ciurbesti precum s-au stîlpit, ce scriem mai sus.

Asijdere și despre baltă, de la stîlpu ce iaste pus din gios de păru ce s-au zis mai sus tot drumul ce merge în sus pe vale, alături cu balta pînă unde s-au pus un stîlpu de piatră în buza piscului, lîngă drum, și de la stîlpu dreptu în ceea parte piste șăs, în deal, despre Codru, unde au fostu vie lui Blehan. Acesta iaste hotarul Corneștilor despre baltă și pre aceste semne să aibu a ține locul Corneștilor.

Și pentru mai mare credință ne-am iscălit ca să nu fie între mine și între părinții egumeni mai multu nici o pricină, ce precum s-au stîlpit așa să avem a ține. Aceasta facem stare.

8 Ис, в(ъ) лет(о) 1938 нояб(ріе) 1.

Paisie egum(en) Galata; Beldiman vel vist(iernic); Athanasie egumen Bîrnăva; Iustin egumen Barnovschi; Axintie hotarnicu.

Arh. St. București, Ms. nr. 646, f. 18r., nr. 123. Copie în Condica M-rii Bîmova, scrisă în 1769 octombrie 2, de Costantin Polimaz logofăt.

EDITII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 347, nr. 1269 (rez. dezvolt.).

485

1714 (7223) noiembrie 1

Toader stolnic dăruiește preotului Vasile o bucată de loc pe Ulița Mare, din vale de cimitirul bisericii Sf. Gheorghe.

7223 <1714> noiembrie 23.

Zapisul lui Toader stolnic adeverit cu multe iscălituri că au dăruit preotului Vasile sin dascălul Sfiiانو o bucată de loc din drept locul său cari este pe Ulița Mare, divale spre țințirumul bisăricii Sfintului Gheorghe, dispre casa preotului Toader, în măsurι: 4 stînjeni larg, dinainte casii despre țințirum, 3 stînjeni despre poarta preotului Toader și 3 stînjieni casa cumnatului său, Panaitache postelnnic.

După „Miron Costin“, An. 7 (1919), p. 16. Rez. din Condica de averi Racovitești–Rusetesti, f. 91.

Arh. St. Mehedinți, Drobeta - Turnu Severin. Colecția Dr. Constantin I. Istrati, Ms. nr. 12 (1264), f. 7v., nr. 8 (rez. avînd numai vîleatul>: 7223, într-o condică din 1834 ianuarie 1).

486

1714 (7223) noiembrie 30, Iași

Ion Marulă vinde lui Anastasie Stroescu fost armaș al doilea două fălci de vie în dealul Vlădicenilor, cu 80 de lei bătuti.

† Adecă eu, Ion Marulă, scriu și mărturisăscu cu acest adevărat zăpis al meu precum să s(e) știe că, de nimé silit, nice asuprit, ce de a mea bunăvoiné, am vîndut a mea direaptă ocină și moșie, doaă falci de vié lucrată în dealul Vlădicenilor, care vie iaste lîngă vie Ursului blănariul, care vie mi-au fostu și mie cumpărătură de la Isaiia călugărul, ficiorul lui Petco. Această vie o am vîndut-o dumisale lui Anastasie Stroescul ce-au fostu armaș al doile, drept optuzăci de lei bătuți, cu pomeț(i) cu tot; și

i-am dat și o cadă și o călcătoare. Și după' tocmala noastră mi-au făcut dumnealui plată deplină la mîna mea; deci de acmu înainte ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie și giupînesăi d(umi)sale, Doroftii, și cuconilor dumisale, în vécî, moșiié. Și i-am dat și zăpășăle céle vechi ce-am avut de cumpărătură pre această vie.

Și această tocmal(ă) și vînzare s-au făcut denainte egumenului de Sfetii Ioan Zlataust, și popa Sămion de acol(o), și Gavril Cazimir, și Ursul blănariul și Vas(i)lie blănariul zet Costantin zlătariul și alți oameni buni, carii s-au iscălit mai gios.

Și pentru credința mi-am pus și degetul.

Și eu, Axinie uricariul, am scris acest zăpis cu zisa lui Ion vînzătorului, ca să știe.

8 Ис, л(ѣ)т(о) х³скг ноемв(ріе) ѿ.

† Eu, Ion Marulă, vânzătorul¹.

† Ιγομενος ...², μαρτηρας <m.p.>; † Δονυτος ιερομοναχ, μαρτυρω τα ανοθεν <m.p.>; Κυμειων μοναχ, μαρτηρο τα ανοθεν <m.p.>³; Sandul Tănăs(e), martor <m.p.>; Gavril Cazimir, martur, некал <m.p.>; Vas(i)lie blănar zet Costantin zlătariul, martur¹.

Axintie uricariul <a scris>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: † Zapisul lui Ion Marulă pre vie
ot Vlădiceni. No. 12.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLIII/59. Orig., hîrtie (34,1×22,7 cm.), rupt la îndoituri, filigran, cerneală neagră, două amprente digitale.

EDITII: *Creșterea colecțiilor*, V (1907 sept. – dec.), p. 219 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ † Egumenul ..., martor <m.p.>; † Donutos (?) ieromonah, martor la cele de mai sus <m.p.>; Simeon monah, mărturisesc cele de mai sus <m.p.>.

Stanislaus, episcopul romano-catolic din Bacău, hotărăște, sub amenințarea excomunicării, ca locuința bisericii catolice din Iași ocupată pe nedrept de preoții Comunității iezuite să fie restituită acestei biserici.

Ego Fr(ater) Alexander Fischer Ord(inis) Min(orum) Sancti Francisci Conventualium et s(anctis)s(imae) Theologiae Bacc(oviensis) miss(ionis) apost(olicae) per Moldaviam Praefectus et Ecclesiae Iassensis Romano-catholicae destinatus Parochus. Notum facio omnibus et singulis, quod cum Adm(irabilis) Rev(erendus) Pater Casimirus Twardochleboniz ex Pro(vinci)a Poloniae contravenerit Decreto Episcopali rapiens sibi et usurpans, contra iurisdictionem Ecclesiae nostrae Iassensis cellaria e Regione eiusdem exsistentia et spectantia ego ne mea laedatur conscientia et oneri meo Pastoralis imponetur laevitatis aut incuriae nota, Robore ac Virtute praesentis subducti et de Verbo ad Verbum redditi et relati Decreti praeominatum Patrem Casimirum Twardochleboniz societatis Iesu promulgeo, manifesto, intimo universis et singulis Excommunicationis sententia fulminatum et declaratum esse Iassii, in Ecclesia nostra Parochiali, Anno 1715.

A me qui supra(nominatur) F(ranciscanus) Alexander Fischer m(anu) propria.

Copia Decreti

Nos Stanislaus Dei gratia, et S(anctae) Sedis Apost(olicae) Episcopus Baccovien(sis) per utramque Moldaviam solum Deum prae oculis habentes de cuius vultu iudicium nostrum prodeat Domum e regione Ecclesiae nostrae catholicae existentem, in qua nunc P(atres) Societatis Iesu habent propinatorium vini cellarium cum omnibus attinentibus nullo iure pertinere ad Patres Societatis Iesu et male esse ab eisdem possessam cum evidenti praeiudicio et damno huius miserae pauperis Ecclesiae, ideo ab eis esse restituendam sub poenis nostro arbitrio subiectis; immo et sub excommunicatione ipso facto incurrendai ita decrevimus, promulgavimus, declaravimus sicut de facto decretamus, promulgamus et declaramus et in quorum fidem sigillo nostro majori apposito, manu propria haec scripsimus et iferum subscribimus, Iassii 3 Novem(ber) 1708.

Stanislaus de Biegansis Bieganski

Episcopus Baccoviensis praepositus Ostrog, manu propria.

Apud nos est originalis

Locus Sigilli

Franciscanus Albertus Suchonewski, Vicarius generalis Baccoviensis et ad hoc Notarius, m(anu) p(ro)p(ria).

Traducere

Eu, fratele Alexander Fisher din Ordinul Călugărilor Sfântului Francisc, șeful misiunii apostolice religioase din Bacău și preot numit al bisericii romano-catolice din Iași, fac cunoscut tuturor și fiecăruia în parte că, deoarece venerabilul preot Casimir Twardochleboniz din Provincia Polonia a contravenit decretului episcopal luînd pentru sine și folosind, contrar hotărîrii bisericii noastre din Iași, pivnițele care se află sus și țin de autoritatea acesteia, eu, ca să nu-mi fie pătată conștiința și stigmatul ușurinței sau nepăsării să nu fie atribuit îndatiririi mele, prin autoritatea și în temeiul ordinului prezent mai jos menționat, redat și transpus cuvînt cu cuvînt, fac cunoscut, înștiințez, împărtășesc tuturor și fiecăruia în parte că susnumitul părinte Casimir Twardochleboniz din Comunitatea Iezuită a fost sancționat cu hotărîrea excomunicării și declarat excomunicat.

Iași, în biserica noastră parohială, anul 1715.

Scrișă de mine, susnumitul franciscan Alexander Fischer, cu propria-mi mînă.

Copia Decretului

Noi, Stanislaus, prin voia lui Dumnezeu, episcop al Bacăului pentru cele două Moldove¹ avîndu-l înaintea ochilor doar pe Dumnezeu, pentru ca sub a lui oblăduire să se nască judecata noastră, astfel am stabilit, am făcut cunoscut, am declarat că locuința care se află sub autoritatea bisericii noastre catolice, în care acum părinții comunității iezuite își au pivnița împreună cu toate dependențele ce țin de ea, nu revine pe drept preoților comunității iezuite și că a fost ilegal ocupată de aceștia spre prejudiciul și păgubirea acestei sărmane biserici sărace. De aceea, trebuie înapoiată de aceștia sub amenințarea cu pedepsele stabilite conform hotărîrii noastre, ba chiar cu excomunicarea, care decurge din însuși acest fapt. Astfel am stabilit, am făcut cunoscut, am declarat după cum stabilim, facem cunoscut și declarăm, lucruri pentru a căror încredințare,

sigiliul nostru mare fiind imprimat, am scris cu propria-mimîină și de asemenea vom subscrie.

Iași, 3 noiembrie 1708.

Stanislaus de Bieg Bieganski, Episcop numit al Bacăului Ostrog, cu mîna proprie.

Locul Sigiliului

Franciscanul Albert Suchonewski, vicar general al Bacăului și pentru aceasta notar, cu mîna proprie

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII /sub dată. Copie veche.

(Traducerea textului lat.: Prof. Dorina-Claudia Tămăuțeanu).

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, I-II, p. 93, nr. XXII (text lat. datat: „după 28 august st. v. 1715“).

¹ Rupt.

488

1715 (7223) februarie 19

Ion cu soția lui, Sanda, și cu fiii lor dăruiesc M-rii <Bărboiu> casa făcută de ei pe locul mănăstirii spre a fi pomeniți la jertfelnic.

Altu zapis, a lui Ion cu fămieia lui, Sanda Stînguleasa, și cu feciorii Enache și Gheorghe precum că avîndu ei o case făcută pe locul mănăstirii și cît au șazut în casă nimică chirie nu le-au luat egumenul, iar apoi, vrîndu ei să să mute la altu loc, au mersu la Macarie egumen, știindu că iaste locul mănăstirii, și au dat danie mănăstirii păreții casii, ca să-i pomenească la beserică la sfîntul jărtăvnic.

7223 <1715> februarie 19.

Ion¹; Sanda¹; Enache¹; Gheorghe¹.

Statie diiac au scris ot Antioh Jora biv vel logofăt.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 13, f. 10 r., nr. 29. Rez. în *Condica M-rii Bărboiu*, scrisă de Costantin Polimaz logofăt în 1796 octombrie 14.

EDIȚII: Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 51 (menț.), Ghibănescu, *Doc.*, în „Joan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 178, nr. CIV (același rez.).

¹ Se indică locul amprenteii digitale.

489

1715 (7223) martie 10

Sandul Adam dă lui Ianachi ceaș un loc de casă în Sărăria Veche, pe Ulița Hagioaiei ce merge la Tîrgul Făinii.

În dzilele mării sale lui Neculai Alexandru voievoda, domnu Ț(ă)rîi Moldovéi.

† Adecă eu, Sandul Adam, scriu și mărturisăscu cu acest adevărat zapis al meu la mîna lui Ianachi ceașului, de nim(e) silit, nici asuprit, ce de a mea bun(ă)voie, i-am dat danie un loc de cas(ă), care loc iaste la Sărărie ceea Vêche, pe Ulița Hagioai ce merge la Tîrgul Făinii, lîngă Mihai Picioraga și lîngă Tănas(ă) Picioroga, care loc îmi iaste și mie de la pări(n)tele meu, de la Adam, ce l-au fostu luat pentru 150 lei de la Sultana Mare Boiereas(ă).

Deci avînd eu cu Ianachi ceașul un alișveriș cu niște stupi, lăsînd la mine 40 de stupi de cîțva vrem(e) și cerșindu-mi-i cu roi cu tot am stătut la socoteal(ă) și ne-am

430

așédzat și i-am dăruit acestu loc de casă ca să-i hie moșie în veci dumisale și a toată săminții dumisale care i-a rîndui Dumnedzău, să fie volnic să-și facă casă ori ce-ar vrea. Și nim(e) din seminția mea, ori din fraț(i), ori din ficiorii miei, ori din rudele méle să n-aibă treabă, căci eu cu voia mea i-am dăruit; iar de s-ar ispiti cineva din siminție mea a face vrun supăr lui Ianachi ceaușul să fie neiértat de Domnul H(risto)s și de Maica Precesta, și afurisit de 318 Oțeți care au făcut săbor în Nichea și să fie treclet și proclert să aibă parte cu proclertul Arie; herul, piétrile să putredească, iar trupul aceluia să stea întreg în veci.

Și această tocmal(ă) și așédzare s-au făcut denainte dumisale lui Iani starostelui de neguțători și a altor neguțători ș-a mulți oameni buni, cari mai gios s-or iscăli.

Și éu, pentru credința, am iscălit ca s(ă) să creadză.

L(ea)t 7223 <1715> mart(ie) 10.

Și i-am dat și uricul care l-am avut de la Antiohie vod(ă), ce-au fostu în loc de zăpis, fiind răsirite zăpisăle cele vechi și mărturie ceea de la vornicii de poartă.

† Γανδου Αδαμ, στεργω τα <α>νοθεν <m.p.>.

Нон Πολετης (?), στεργω...¹ <m.p.>; † Κωνσταντηνος <m.p.>; † Μαζαρακης, μαρτηρας <m.p.>; † Γρηγοραςκως, μαρτηρας <m.p.>; † Γεωργιος παρον <m.p.>²;
† Вачиле Адам искал <m.p.>; Enachi Gîndul ...¹ <m.p.>;

† Eu, Sandul Tănas(e), am scris zăpisul și-s martur cu rugămintе de îmbe părțile.

† Giupînul Neculaiu abăgeri ...³ am pus și pecete⁴.

<Pe verso, o semnătură armenească și, din sec. XIX>: No. 3; 7223 <1715> mart(ie) 1.

Arh. St. Galați, Colecția de documente Biblioteca „V.A. Urechia”, V/1. Orig., hîrtie, rupt, lipit, cerneală neagră, o amprentă digitală.

EDIȚII: Iorga, *Șt. și doc.*, VII, p. 93, nr. 16 (rez. după orig.).

¹ Neclar.

² † Sandu Adam, de față la cele de mai sus <m.p.>; † Ion Poletis (?), de față... <m.p.>; Konstantinos <m.p.>; Mazarakis, martor <m.p.>; † Grigoraskos, martor <m.p.>; † Gheorghios, de față <m.p.>.

³ Un cuvînt neclar.

⁴ Amprentă digitală.

Toader, fiul lui Enachie, cu soția sa, Calița, și fiastrii lui vînd lui Costantin două fălci de vie în Dealul Horoncii pentru a plăti datoriile lui Tănase, tatăl fiastriilor săi.

† Adecă eu, Toader ficiorul lui Enachie, dinpreună cu soțul meu, Calița, și dinpreună cu fiastrii miei: Dumitrașco și Ioniță și Costantin, ficiorii lui Tănasă, scriem și mărturisim cu acest adevărat al nostru zăpis, ca să fie de mare credință la mîna dumisale chir Costantin, ficiorul a răpăosatului Panaite Grebencea, pecum să se știe cum noi, de nime siliți, nici asupriți, ci de a noastră bunăvoie, i-am vîndut dumisale două fălci de vie cu pomăt și cu loc sterp, și din deal și din vale, cît să va alege; cari vie iaste aicea, la ținutul Iașilor, în Dealul Horoncii, pe lîngă viaa lui Martin ungurul și pe lîngă viaa dumisale giupînului Costantin, carii vie au cumpărat-o Tănase, tatul copiilor, de la

Vasilie căldărariul; și murind Tănase și luînd eu pe Calița și rămînînd multă datorie a lui Tănase și apucîndu-mă datornicii lui Tănase ca să plătesc datoriia, eu, neavînd cu ce plăti, m-am sfătuit cu soțul meu Calița și cu hiastrii miei, carii scriu mai sus, și i-am vîndut dumisale aceste două fălci de vie, însă și cu două cădзи, carii vii să pomenesc mai sus, drept 60 lei, bani vechi; și am luat acești bani toți deplin la mîna noastră, de am plătit datoriile lui Tănase.

Pentru acéea, i-am făcut acest zăpis, și i-am dat dumisale și zăpisul cel vechiu de cumpărătură, ca să-l ție dumnealui și să stăpînească, să-i fie moșie neclătită și nerășuită, în véci, dumisale și giupînésii dumisale, Marii, și cuconilor dumisale, cîți Dumnedzău îi va hărădzi.

Și la această a noastră tocmală s-au tîmplat mulți oameni buni, neguțitori, anume: Madzarachie biv staroste za cupeți, și Loiz cupețul și alții carii mai gios să vor iscăli.

Și noi, pentru mai mare credință, ne-am iscălit și ne-am pus și degetele mai gios ca să fie de credință.

Și am scris eu, Stătie diacul ot vel log(o)f(ă)t, cu dzisa lor.

Den Iași, в(ъ) л(ѣ)то хѣскѣ март(іе) ѿ д(ь)ни.

† Toader Ianachi; † Ioniță¹; † Calița¹; † Dumitrașco¹; † Costantin¹.

† Μοζαρακης, μαρτηρας <m.p.>; † ...² λη Φραγγουλη μαρτης <m.p.> ...³.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XIX>: Acsinie Căzănes(ă) au cumpărat de la Costandin Grebincea. No. 9; <Nr.> 4; 7223 <1715> μάρτ 30.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, patru amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 213, nr. 246 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (32,3×22,3 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 753).

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ Mazarakis, martor <m.p.>; † ... li Franguli mărturisesc <m.p.>.

Măriuța Drențoie vinde o casă în Țigănime lui Ioniță, cu șapte lei și un tult.

† Adic(ă) eu, Măriuța Drențoie, făcut-am zăpisul meu la mîna lui Ioniți precumu am vîndut o cas(ă) cu loc cu tot din Țigănimé, dreptu 7 lei și un tultu, nis(i)lită de nimé, nici asuprite, și de mea bunăvoie am vîndut draptă cas(ă) a mea și denainti a omăni(bun), anume: Témélii, anume Lazor, anume Istratii, anume Grévéfu, anume Ion, anume și préutul Toma, anume Zanhira a lui Ivan Mărșehiciului, anume și Marie; și s-au tîmplat la această vînzare acésti omăni(bun), car(e) s-au iscălit mai sus.

Și pântru credință, n(e)-am iscălit.

Ѹ лет хѣскѣ ап(р)мліа кѣ.

Măriuța, platnică¹.

Eu, Costantin ficiorul Măriuței, am iscălit¹; Témelie, martur; eu, Lazăr, martur; eu, Anița fata Măriuței, am iscă²tu¹; eu, Istratii, martur¹; eu, Grévéfi, martur; eu,

Ion, martur¹; eu, préutul Toma, (i)sc(a)l, martur¹; eu, Zafiira, martur¹; eu, Măhalco, martur¹; eu, Năstasăi, martur; eu, Anița Amărșol, marturu¹.

Eu, Lupul, am <s>²cris acestu zăpis <m.p.>.

Arh. St. Iași, Documente, DCLIV/5. Orig., hîrtie, difolio (21 x 29,8 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, nouă amprente digitale în aceeași cerneală.

¹ Amprentă digitală.

² Omis.

492

1715 (7223) aprilie 25, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod confirmă M-rii Copou dania de 50 de lei din vama mare domnească și adaugă 20 de lei pentru preoții ce slujesc la această mănăstire.

† Іѡ Николае Плезандру воевода, Б(о)жією м(н)л(о)стію, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. De vreme ce domnia sa Costantin Duca voievod au socotit de au tocmīt sînta m(ă)n(ă)st(i)rē anume Copoul și au întărit și cu altele cēle trebuitorē pentru a sa vēcīnica pomenirē, așīderea au mai miluit și cu un obicēiu că să aibă a lua acea sîntă m(ă)n(ă)st(i)re și cîte 30 lei din an în an, pentru préoții ce vor sluji acolo, din camăna cea mare domnească, pentru care, luīnd aminte și domnia mea cum acea sînta m(ă)n(ă)st(i)rē neavīnd alte venituri, am socotit de am mai adaos acēstē mile și de la domnia mea cu douădzēci de lei, pentru untu de lemnu și tāmīe și pentru ceară, ca să aibă a lua pre an cîte cīndzēci de lei tot din camăna cea mare cu cei 30 lei ce avea dintăiu, ca să fie sîntei m(ă)n(ă)st(i)ri de agiutoriu pentru a noastră vecīnica pomēnirē, și uric pre acest obicei de mile stătătoriu în vēcī.

Dreptu acēea, și în urma noastră, pre carī va milui Domnul Dumnedzău cu domnia țării noastre a Moldovei, poftim să nu surpe nici să scadză această puțină milă ce s-au tocmīt acēștii sîntei mănăstiri, ce mai vīrtos ca să aibă a da și a întări și a milui sînta m(ă)n(ă)st(i)rē pentru a sa vecīnica pomenirē. Aceasta scriem.

Оу Іс, в(ъ) л(ѣ)тѡ х(ѣ)ст(ѣ) ап(р)иліе кѣ, фтораго г(о)сп(о)дства.

Іѡ Николае воевода <m.p.>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: <Nr.> 15. Hrisov de milă ca să ia mănăstirea Copoului cîte 30 lei din vama ce mare pe tot anul <tradus de altcineva în grecește>.

<De alte mîini din aceeași vreme>: 1) 7223 <1715> ap(rilie) 25. <Nr.> 15; 2) No. 10. Carte gosp(od) de milă; 3) Копов да взима мила 50 гроши. No. 7.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh., St. București, Ms. nr. 578, f. 152 v. – 153 r. (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX) și Ms. nr. 579, f. 61 v. (rez. din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 357, nr. 1307 (rez. după Ms. nr. 578).

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod dăruiește M-rii Sf. Athanasie de la Copou trei sălașe de ȕigani.

Їѡ Некѡлаи Плевѡандрѹ в(ое)вода, Бѡж(іею) милост(ію), г(ос)п(о)дар[р]ъ Земле Мѡлдавскѡи. Facem știre tuturor pentru sfinta măn(ăs)t(i)re de la Copou, care este zidită de răposat(ul) domn Vasilie v(oe) voda, unde iaste hramul Sfîntul părintele nostru Athanasie marele arhiepiscop de Alexandria, care fiind cîtăva vreme pustiită și neavînd nici sate, nici vecini, nici ȕigani, iată că domnie me m-am milostivit și din osebită a noastră milă am dat, ș-am întărit ș-am miluit această sfîntă măn(ăs)t(i)re cu trei sălașe de ȕigani, din ȕigani drepti domnești, anume: Lefter fratele lui Vasile, cu fămeia lui, Doca, și cu toți feciorii lor din ceata Bratului giudele; așijdere și Ion Colța ȕiganul, cu fămeia lui, Costanda, și cu feciorii lor de la ceata Cîr(s)tei giudele; așijdere ș(i) Gavril ȕiganul brat Colța, cu fămeia lui, Stefana, și cu toți feciorii lor, tij de la ceata Cîrstei giudele, ca să fie de la domnie mea acești ȕigani drepti vecini sfîntei măn(ăs)t(i)rii ce s-au numit mai sus, de la Copou, și danie, și miluire, și uricu cu tot venitul, stătător în veci de veci. Aceasta scriem.

У Мѣ, лет(о) хѣскѣ маи ѧ, фторого г(ос)п(о)д(с)тва.

Иѡ Некѡлаи в(ое)вода¹.

Писънтен ѹрикарюл <писал>.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 380 v., nr. '8. Copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

¹ Într-un octogon desenat de copist, mențiunea acestuia: „pecete g(os)pod”.

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> întărește lui Cîrstea Latef armean stăpînirea asupra unor case cu pivnițe în Arcărie, pe Podul Vechi, cumpărate de la Sandul, fiul lui Tănase negustor.

Ion Neculai Alexandru voevod, Bojio milostio, gospodar Zemli Moldavscoi. Adecă domnia mea m-am milostivit și am dat și am întărit Cîrstii Latef arcariul, pre a lui diriaptă ocină și cumpărătură, din zapis de mărturie ce ni-au arătat de la Sandu sîn Tanasie neguștorul, iscălit de mulți neguștori și armeni de Iași, pre niște case cu pivniță, ce sunt pe Podul Vechi, în Arcărie, care case sunt între Luca arcariul de peste uliță și între locul lui Iamandi și lîngă biserica arminească, care acele case cu pivniță și cu loc cu tot, ș-au cumparat Cîrstea arcariul de la Sandul ce s-au numit mai sus, ficiorul lui Tănase neguștorul, drept două sute și șăsesprezece lei bătuți; iară Sandului i-au fost de zălog la mîna tatîni-său, lui Tănase, cu zapis de la Mihalachi blanariul pentru o pungă de bani, și cu dobîndă legați din zăce 12 pre an, neguștorește. Și după moartea lui Mihalache blanariul, au ramas banii nedați; nici ficiorii lui nu s-au apucat ca să dea acești bani. Și trecînd căpiva ani, au jăluit Sandul la Divanul domniei mele și i s-au dat volnicie, pre zapisul lui Mihalachi blanariul, de au vîndut acele case cui au găsit, lui Cîrstea Lateș arcariul, carele s-au numit mai sus.

Pre urmă s-au sculat Adam sîn Costandin, nepotul lui Mihalachi blaniariul, și s-au pîrît de față la Divanul domniei mele, cu Cîrstea Lateș¹ arcariul, pentru acele case, zicînd că întru netîmplarea lui s-au vîndut acele case, și nu încap nime altul înaintea lui ca să le ție sau să le cumpere. Deci s-au dovedit cu oameni buni că l-au întreat Cîrstea arcariul pre Adam, pre urmă, după ce au venit din caale de unde au fost, ca să-i întoarcă banii ce-au dat și să-și ia casele, și el s-au lepadat zicînd că nu-i trebuesc.

Și trecînd cîtăva vreme, s-au sculat Adam de s-au mai pîrît și cu Sandu pentru aceste case, căci le-au vîndut, avînd ei și alte socotele între dînșii, și li s-au curmat giudecata de la Divan într-acesta chip: ca să dea Sandul lui Adam 86 lei și giumătate, și apoi Adam, de a vrea să răscumpere acele case, să aibă a da Cărstii acei bani toți ce-au dat el, 216 lei, și cu dobînda lor din zăce 12 pe an, neguțitorește, și altă cheltuială ci ar hi mai făcut Cîrstea la case, fiind stricate; și i s-au pus după legea țării și zi lui Adam, în 2 rînduri, ca să întoarcă banii și el tot nu i-au mai întors banii; și au ramas Adam și din zi și din toată legea a țarei, iară Cărstea Latef s-au îndreptat.

Pentru aceea, de acmu înainte ca să aibă a-și ține acele case cu bună pace despre Adam, pe cum îi scrie și cartea cea de pîră și de zi dată, și ca să-i fie și de la domnia me dreaptă ocină, și moșie, și cumpărătură, lui, și ficiilor, și nepoților lui, și uric de întăritură, cu tot locul și cu tot venitul, stătător în veci.

Și altul nime să nu se amestece, pred sim listom gospodava mi.

U Ias, veletu 7223 <1715> iunie 2, ftozago gospodva².

Gavril Miclescu vel logofăt.

Axinte uricariul <a scris>.

După Codrescu, *Uricariul*, XXII, p. 361–363. Text după orig., hîrtie, aflat în posesia editorului.

¹ Așa în textul editat; mai sus și mai jos: „Latef“

² Urmează mențiunea editorului: „L(ocul) p(eceții) mari“.

495

1715 (7223) iunie 20

Anița Agioaia dă ca zestre ginerelui său Gheorghîță și fiicei ei Maria casele cu pivnița și locul lor din Iași.

Adecă eu, Anița Agioae, dat-am zapisul meu la mîna ginerelui meu, lui Gheorghîți, cum să știe că am dat casile, pivnița, locul cu totul, zăstre, neavînd altă să-i dau gineriului meu și fiicei mele, Mariei, ca să le fie moșie în veci, cuconelor și nepoților; și nici fiul meu, Gheorghî, treabă să n-aibă, fără ginerile meu, Gheorghîți. Iar încă și pe mine din casă să nu mă scoată, ca să șad cu dînșii, pînă la dare sufletului.

Și această tocmală s-au făcut înainte a mulți oameni buni, care mai gios s-or iscăli, anume: Toader popă domnesc, Ion ceprăgariul biv staroste, Gligore Căpăfînă aprod.

Let 7223 <1715> iuni 20.

Anița, soacră.

Popa Toader; eu Grigori Căpăfînă; eu, Gheorghie, am pus degetul; Nastasia giupîneas(a) lui Dumitru, martor.

Eu, Andronachi bărbieri g(os)pod, am scris și am iscălit.

Arh. St. București, Fond. Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MCCVII (fost Ms. rom. nr. 3316), p. 189. Copie din sec. XIX în condica „Scrisorile casilor din Iași“.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 8 (1929), p. 69, nr. XIV (aceeași copie).

Cartea lui Samoil patriarhul Alexandriei privitoare la scutirea de dări și angării a breslei ciocilor din Iași.

Catastihu breslii pogrebacilor.

Ceata ciocilor a sfintei mănăstiri Treisfetitele, Vasilie Velichii, Grigorie Bogoslov, Ioan Zlatoust, care este făcută de bunul, creștinul Io Vasilie voievod domn Țării Moldovei, cu a sa cinstită doamnă Tudosca, la carele sfintă mănăstire sînt moaștele Sfintei Preacuvioasei maicii noastre Paraschevii, aduse de aceștia pravoslavnic domn răposat, Dumnezeu să-l ierte. Ziditu-s-au această sfintă mănăstire la cursul anilor de la Adam 7147, iar de la Hristos 1635 (*sic!*), meseța mai 6, în Iași, înainte Curții domnești, întru slava Tatălui și a Fiului și a Duhului Sfînt, Sfînta Troiță, în Dumnezeu, amin.

Samoil, cu mila lui Dumnezeu, papa și patriarh a marei cetăți Lexandreei și judecător lumii. Facem știre cu această carte a patriarșiei noastre tuturor cui să cade a ști, pentru Mihalache starostele de ciocli și pentru toți cioclii carei sînt la ceata lui de slujesc praznicul sfinților părinți a Tri Sfetitelor. Iată ca au arătat înainte noastră catastiful breslii lor, întărit de mulți domni pravoslavnici a Țării Moldovei și de sfinți părinți arhieriei, mitropoliți și episcopi, așijderea și de fericii patrierși Ierusalimului și cu mare blestem legat ca să nu l(e) strice nime obiceiul lor de cum este lăsat la catastiful lor, arătînd și cărți domnești de milă și de scuteală, ca să fie în pace de toate nevoile de cîte ar ieși pre alții în tîrg.

Deci, ei jăluiră cu mare jalbă, zicînd, cînd ies boiarii și slujitorii cu slujbă nu le țin în seamă nici cărțile domnești, nici obiceiul ce au legat la testament și de multe ori îi scot și la bani fără știrea domnului și le fac trăsură și asupra și îi amestecă și la alte socoteli și mărunțșuri, ca să dea și la lucru domnesc.

Așijderile, fiind ei holtei, neînsurați, au obicei ca să-și facă din toate rufeturile cîte 4 ciocli; și care de ce meșteșug ar fi și ar lucra, să n-aibă aceia breaslă a-i trage la nevoile lor, și ei tot nu-i lasă în pace și-i trag ca să le dea ajutor la banii lor.

Așijderea, cioclul care să va însura, să n-aibă voie a lipsi din breaslă pînă la anul, pînă la praznic, și tot în scuteală să fie, ca și cum ar fi neînsurat pîn-la praznic, iar la praznic să lipsească și să scrie altul neînsurat în locul lui.

Așijderea și din județile mirenești, din boiari, să n-aibă voie, nici treabă, a globi sau a certa pre starostile, nici pre ciocli, altul nime, făr(ă) decît numai singur preosfințitul mitropolit, ori pentru ce vină ar fi și tot nu-i lasă în pace județile mirenești și le calcă și acest obicei în tăria lor.

Rugatu-s-au dar cioclii și patriarșiii noastre ca să le întărim catastiful și obiceiul lor, ca să nu-i rîsîpească, că au fost mai nainte patru cete de ciocli, iar acmu au rămas numai 2 cete.

Drept aceea dar, și patriarșia noastră, văzînd așa, iată că le întărim și de la noi obiceiul lor, cu putere sfintei biserici, și adevărim tuturor, de la mare pîn-la mic, veri boiari, veri slujitori, carei vor ține în seamă cărțile domnești ce au starostii și cioclii de scuteală și obiceiul lor precum este legat la catastif și le vor da pace, și să fie iertați și blagosloviți cu toată casa lor și să le dăruiască Dumnezeu iertare de păcate și odihna la înpărrăția cerului. Iar care nu vor ține în seamă și ar amesteca pre ciocli la nescai dări, sau pă starostile lor, oricare ar fi, din zloțași, sau și din rufeturi care i-ar trage la cislă lor, fiind de acel meșteșug, sau vornicii de tîrg sau șoltuz cu pîrgarii le-ar trage ceva, sau ceașul negușitorilor i-ar amesteca la schimb, sau vâtaf de călărași, sau alții fie cine ar fi

Vornicii de poartă cercetază o pricină pentru pivnița iezuiților din fața bisericii Trei Ierarhi.

† Adecă noi, vornicii de poartă, facem șt(i)re cu această scrisoare a noastră că am mărs cu porunca mării sale lui vod(ă) la o pivniță ce iaste pe Ulița Mare, denaintea Trii Sfetitel(or), care pivniță au fost luată de preotul franciușcanul fără) dreptate. Deci noi, pe porunca mării sale lui vod(ă), mărs-am la ulița care mai sus să pomenéște și am strînsă oameni buni și așa au mărturisit: pe cum acea pivniță iaste dată cu zapis iazoviților leșești de Anița, fata lui Andros; și noi așa am aflat că n-are treabă franciușcanul, pe cum scrie cartea lui Antiohie vodă și cartea mării sale Nicolae Alexandru voievoda, ca să-și ție iazoviții pivnița, iar franciușcanul să lipsască, și tot a iazoviților să fie. Și noi am făcut această mărturie cu pecetea Porții, за Врат.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̃скѣ ав(гѣст) ки.

† Vasile Rojniță vornicu, martor <m.p.>; † Gligoraș Cocoran vornic, martor <m.p.>; † Ion vornic Corbul, martur <m.p.>; Toader Cujbă vor(nic), mart(or) <m.p.>.

<Pe verso, scris mai târziu cu caractere latine>: Instrumentum vornicum a Porta.

Arh. St. Iași, Documente, CLXVI/12. Orig., hîrtie difolio (32×22 cm.), cerneală neagră, filigran, sigiliul Porții domnești (3,6 cm. diam.), aplicat în fum, avînd de o parte și alta a unei cruci slovele chirilice ПЧПР (P(é)ce(tea) P(o)r(ții)).

Ibidem, MLXXVIII/sub dată (trad. lat. din aceeași vreme de Georgius Franciscus Xaverius Strachocki).

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, I-II, p. 92-93, nr. XXI (trad. lat.).

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scutește de dări niște oameni străini ai preoților iezuiți de la biserica catolică și o pivniță cu băutură din Iași a aceiași biserici.

† Иѡ Николае Плѣзандръ воєвода, Б(о)жю м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскои. Scriem domnia mea la boieri și la toți sluijitorii carii viți îmbla ori cu ce fel de slujbe a domniei mele la ținutul...¹. Facem știre tuturor pentru ...¹ oameni streini fără-de cislă ce vor avea iezoviți preuți leșăști. Dacă viți vedea carte domniei mele, toți să aveți a le da bună pace acestor oameni, căci domniia mea m-am milostivit și i-am iertat ca să fie în pace de toate dările și angheriile cîte vor hi pre alți în țara domniei mele, ei nemăruî nimică să nu dea, numai să fie pentru slujba preuților ce scriem mai sus.

Așijderea, și pentru o pivniță cu băutură ce au ei aici, în Iași, încăși o am iertat ca să fie în pace de camănă, de bezmăn, de cepărie, de buor și de poclonul agăi și de toate cheltuielile cîte vor hi pre alte pivniți, nici întru nemica val să nu-i facă nici omului căruie va vinde băutura la acea pivniță.

Pentru aceea, voi, cămănari, și bezmănari, și cepari și buorari, toți să aveți a da bună pace aceștii pivniți să le fie pentru cheltuiala lor.

Așijderea, m-am milostivit domnia mea și le-am iertat și desétina de stupi și gorștina de oi și de mascuri. Pentru aceea, și voi, desétnici și gorștinari, dacă veți vedea

cartea domniei mele să aveți toți a le da bună pace, întru nemica val să nu le faceți, că cini s-ar ispiți a le face oricât de puțin val peste cartea domniei mele bine să știe că unii ca acie vor hi de mare certare de la domnia mea. Într-at chip nu va fi. Aceasta scriem.

У Мс. л(ѣ)т(о) х̣зскѣ дв(г)ѣст) кѣ.

Иѡ Николае вѣвѣда <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Libertati hominum et celary residentia Iassensis loci de ...² Ila celsissimo Nicolao Principe. Anno a Conditā Mundi 7223.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/59. Orig., hîrtie difolio (31,8×21,5 cm.), filigran, cemeală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,6×1,5 cm.), în cemeală roșie, neclar.

¹ Loc liber.

² Neclar.

500

<1715 septembrie 1 – decembrie 25> (7224)

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod întărește M-rii Copou stăpînirea asupra viilor de pe moșia sa și îi dăruiește patru sălașe de țigani.

Necolae Alexandru v(oie)vod întărește mă(năs)ti(ri) Copoului viile ce l(e) ari pe moșie sa; și au mai miluit și cu un sălaș de țigan(i) și iarăș(i) au mai miluit cu trei sălașe de țigan(i).

V(ă)let 7224.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 337 r., nr. 62. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

Data, după văleat și după sfîrșitul celei de a doua domnii a lui Nicolae Mavrocordat.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 368, nr. 1352 (rez. cu data: 1715 (7224) <sept. – dec.>).

501

<1715 septembrie 1–1716 august 31> (7224)

Ileana, soția răposatului Ion Buhuș hatman dăruiește Mitropoliei <Moldovei> cinci fălci de vie la Copou.

7224/1716.

Un zapis de la Ileana, giupîneasa răposatului Ion Buhuș hatman, din leat 7224, în care scrii c-au dat daniie Sfintii Mitropolii 5 fălci de vii lucrate la Copou, care le-au fost cumpărat de la Cozma egumen de Ocnă.

Arh. St. București, Fond Sever de Zotta, dosar 25, f. 48 v. Rez. după Ms. nr. 1657, f. 18.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 391, nr. 1440 (rez. după Zotta).

502

1715 (7224) septembrie 9, Iași

Anghinia Trohineasa și fiul ei, Miron, vînd lui Năstase bulucbașa o casă cu locul ei pe Ulița Căcainii din Iași, cu 30 de lei bătuți.

† Adecă, eu, Anghiniia Trohineas(a), și împreună cu fiiu-meu, Miron, făcut-am acestu adevărat zapis al nostru la mîna dumisale, lui Năstas(e) buliucbași ș-a soțului dumisale Marii, precum să s(e) știe că noi, de nime sîliți(i), nici asupriți(i), numai de a

noastră bunăvoie, am vîndut noi dumisale a noastră dreaptă ocin(ă) și moșie, o cas(ă) cu loc cu tot, aicea în Ieși, pe Ulița Căcăini, cari iaste în sus de casa Mircii căpitanul pîn-la drum și din sus iar iaste pîn(ă) unde-i iast(e) gardul M(i)rcii și pîn(ă) în Căcaina.

Această cas(ă) am vîndut-o dumisali drept treidzăci de lei bătuți(i). Și cînd am vîndut casa s-au întreat pe ficii mei și nepoții mei și înpregiurași cari sîntu și cu toți(i) a(m) posvolit să-m(i) vîndu eu casa. Pentru acēea, dumnealui Năstas(e) buliucbaș mi-au dat bani deplin, precum mai sus scriem, să-ș(i) ție d(u)mnealui casa, să-i fie moșie în vécii, și dumisăle și cuconilor dumisale.

Și cîndu s-au făcut această tocmală s-au prilejit mulți oameni bun(i) și megieși, car(i) mai gios s-au iscălit.

Оу Мс. л(ѣ)т(о) хѣска сънт(емврие) ѿ .

† Anghiniea Trohineas(a)¹; Miron sînă Trohineas(ei)¹.

† Miron Mircea c(ă)p(itan), martur¹; † Paraschiva Mircioaie căp(i)tăneas(ă), martor¹; † аз, искал, ереу лндриѣ <m.p.>; † аз, прои<н> потрѣпоп Г(а)врил <m.p.>; † Iamandi bulubaș(e), martur¹; † Stoian bulubaș(e), martur¹; † Vasile bulubașe, martur <m.p.>¹; † Necola căpitan, mar(tor)¹; † Ștefan Pleșca od(o)baș, martur¹.

† Și eu, Vasili diac, am scris pocinog(ul).

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7224 <1715> săpt(embrie) 9. Petrii.

Arh. St. București, M-reă Sf. Ioan Gură de Aur, VIII/2. Orig., hîrtie difolio (32,5×22 cm.), cemeală neagră, pătat și rupt la îndoituri, nouă amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 366, nr. 1348 (rez. dezv.).

¹ Amprentă digitală.

503

1715 (7224) octombrie 1, Iași

Drăghici armeanul și soția lui, Soltana, vînd preotului Ion un loc în Iași, drept 8 lei bătuți.

† Adeceă eu, Drăghici armanul zeat popei lui Sămion, ș(i) cu făméie mea Soltana, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru la mîna fratelui nostru, preutului Ion, precum să s(e) știe că de nime silit, nici asuprit, ce de a noastră bunăvoie, i-am vî(n)dut dumisali cinci paș(i) de loc, și păsul șeas(e) palme în lat, iară în lungu 25 de paș(i), pîn-în gardul popei lui Andrii, care loc iaste alătura din dosul casăi socru-mieu, popei lui Simion, cari i-au fost și lui cumpărătur(ă) de la preoteasa popei lui Iacob Geaș, cari loc iaste între popa Andrei; și acesta loc mi l-au dat socru-mieu, popa Simion de dzestre pîn-au fost viu. Deci acesta loc l-am vîndut cumnatului Ion, preotului, car(e) s-au numit și mai sus, drept opt lei bătuți; și ne-au făcut plată deplin(ă) la mînuli noastre.

Drept acēea ca să-i fie dreaptă ocină și moșie dumisal(e) și cuconilor dumisal(e). Și pentru credința, am iscălit eu, Drăghici, cu mîna mea, armenște. Și acest zapis s-au făcut denainte bătrînilor noștri, a preoți(lor) și altor omeni buni carii s-au iscălit mai gios și au pus și pecete de obște.

Și eu, Axinte uricariul, am scris acest zapis cu zisa lui Drăghici, ca să s(e) știe.

Și i-am dat și zapisăli locului.

Ѹ Мс. л(ѣ)т(о) хѣска вкѣт(омврие) ѿ¹

Axintie uricar martor <m.p.>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLIII/61. Orig., hîrtie difolio (32,3×22 cm.), filigran, cerneală neagră.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, V (1907 sept. – dec.), p. 219 (rez.).

¹ Urmează patru semnături armenști.

504

1715 (7224) octombrie 22, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod îl împuternicește pe Iezecheil, egumenul M-rii Copou de lângă Iași, să dea în stăpînire celor care vor să lucreze viile părăginite ale mănăstirii.

† Иѡ Николай Плѣдандръ в(оіе)вѡда, Божіею милостію), г(о)с(о)дѡръъ Земли Мѡлдавскѡи. Dat-am carte domniei mele de întăritură rugătorului nostru, lui Iezecheil egumenul, și a tot săborul de la sfînta m(ă)n(ă)stire de la Copou, lîngă tîrgul Iașii, unde iaste hramul Sfîntul părintelui nostru Athanasie, patriarhul de Alexandria, ca să fie volnici cu carte domnii mele pentru cîte paragini de vii sîntu în hotarul sfîntei măn(ă)stiri, ori de au fost boierești, sau călugărești, sau a negușitorilor, sau a slujitorilor sau fie a cui ar hi fost, și, lăsîndu-le nelucrate, s-au pustiit, de au rămas sfînta m(ă)n(ă)stire făr(ă) venit.

Drept acéea, am dat voie de acmu înainte să le dea egumenul, cu zapisă, cui s-ar afla să le lucrédză și să fie aceľuia în véci. Cine le va lucra să le stăpînească, cu pomeți cu tot, acéle vii să-i fie moșie, făr(ă) cît vor da de a dzéce din roadă la sfînta m(ă)n(ă)stire, după obicei, ca să nu s(e) pustiiască locul sfîntei măn(ă)stiri. Deci cui ar trebui vii, să margă să le lucrédză, că precum scriem mai sus așea va fi.

Aceasta dăm șt(i)re tuturor, ca să s(e) știe.

У Ис, в(ъ) л(ъ)т(о) хъскѡ вкѡ(омвріе) кѡ, фтораго г(о)с(о)д(с)тва.

Иѡ Николай вѡевѡда <m.p.>.

Плѣнтіе Урикар <писал>.

Inst. de Ist. „A.D.Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 405 v., și Ms. nr. 579, f. 61 v. (copii în condicile M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrise în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 369, nr. 1357 (rez. după Ms. nr. 578).

505

1715 (7224) noiembrie 17, Iași

Ilinca, fiica lui Gligorașco vătavul, mărturisește că stareța Măgdălina și soborul mănăstirii Socola au răscumpărat de la ea un loc de prisacă de deasupra Iezerenilor.

† Adecă eu, Ilinca fata lui Gligorașco vătavul, scriu și mărturisescu cu acestu adevărat zapis al mieu la mîna molitvei sale stăriții Măgdălinei și a tot săborul de la sfînta mănăstire de la Socola, precum să s(e) știe, pentru un loc de prisacă ce iaste desupra Iezerenilor, în réd(iu), și loc prin pregiurul prisăcii în toate părțile pre unde merge Séciul cel Bătrîn, care acest loc de prisacă l-au fostu cumpărat răpăosatul tată-mieu, Gligorașco vătavul, de la călugărițele de Socola, și de la Elisafra, stărița cari au fost pe acéa vrémé, din hotarul sfîntei mănăstiri Socolii de la Iezéréni, cu ispisoc di-ntăritură de la răpăosatul Duca vodă, așjdere și de la răpăosatul Iliiaș Alexandru vodă.

Deci acmu, împlîndu-se de n-am avut ficii vițetitori din trupul meu, am scos acel loc la vîndzare, care scriem mai sus, și fiindu la mijlocul moșii dintru moșie a sfîntei mănăstiri Socolii n-au încăput alți streini să cumpere, ce s-au sculat dumneei Măgdălina starița și cu tot soborul de la sfînta mănăstire Socola și ne-au întorsu banii ce-au fost dat părinteli meu pe acel loc denainte sfînții sali părintelui Ghedeon mitropolitul. Și i-am dat și zapisul cel vechi și doaă ispisoace domnești ca să le fie moșie în véci la sfînta mănăstire, precum au fost și mai înainte vrême.

Pentru credința, mi-am pus și degetul.

Și eu, Axintie uricariul, am scris cu dzisa Ilincăi, ca să s(e) știe.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̣зскѣ ноявріѣ зѣ.

Ilınca¹.

† Vas(i)lié Bumbacverde, bărbatul Ilincăi¹; † Aspra, mătușă de sor Ilincăi¹.

† Ghedeon mitropolit <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Pentru un loc de casă de la Izăren(i) ce s-au răscumpărat de la Ilınca fiica vătavului Grigoraș a mitr(o)p(oli)t(ului) Ghedeoan de mănăstirea Socola; 7224 <1715> noemv(rie) 17.

Arh. St. București, M-reă Socola, IV/13. Orig., hîrtie difolio (29,5×20,3 cm.), cerneală neagră, trei amprente digitale.

EDIȚII *Catalog D.A.C.*, V, p. 371, nr. 1364 (rez. dezv.).

¹ Amprentă digitală.

506

1715 (7222) decembrie 2, Iași

Nicolae Alexandru <Mavrocordat> voievod scrie boierilor și slujitorilor cu atribuții fiscale în Iași că l-a scutit de dări pe Vasilie, om străin al M-rii Danco.

† Іѡ Николѣе Александрѣ Боевоѡ, Б(о)ж(іе)у м(и)л(о)ст(і)ю, г(о)сп(о)д(а)рѣ Земле Молдавскои. Scriem domnie mea la boierii noștri și la toți slujitorii care veți înbla ori fieșt(e) cu ce fel de slujbe aice, în Ieș(i). Vă facem șt(i)re tuturor pentru cest om strein, anume Vasilie, care iaste la sfînta mănăstire la Danco, la rugătoriul nostru egumenul de Danco.

Deci domnie mea l-am milostivit și l-am iertat de toate dările și angherielé cîte vor hi pre alții în țara domniei mēl(e), nime întru nemic să nu-l învăluiască, ce despre toț(i) să aibă bună pace, numai el ca să fie de poslușenie sfîntei mănăstiri. Că cine i-ar face, ori din boieri, sau din slujitori, mai multu val peste carte domniei mēl(e), bine să știe că unii ca acéia vor fi de certar(e) de la domnie mea. Într-alt chip n-a hi.

Aceasta scriem.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̣зскѣ дек(емвріѣ) вѣ.

Иѡ Николѣе Боевоѡ <m.p.>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală, neclar.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 213, nr. 247 (rez. gr. după orig., hîrtie difolio (33×22,5 cm.), cerneală cafenie, sigiliu domnesc inelar, din Arh. M-ni Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 419).

Mihai Racoviță voievod scutește de bir 20 de poslușnici din incinta M-rii Trei Ierarhi din Iași.

Mihai Racoviță(v)od au făcut milă sfintei mă(nă)s(ti)(ri) Trei Sfătiteli ca să aibă a ține douazeci oamen(i) poslușnici înlăuntru mă(nă)s(ti)(rii) nesupărați de bir domnesc.

V(ă)let 7224.

Arh. St. București, Ms. nr. 479, f. 336 r., nr. 44. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

Luna și ziua din anul 1715, după începutul celei de a treia domnii a lui Mihai Racoviță.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 391, nr. 1439 (rez. cu data: 1716 (7224)).

Mihai Racoviță voievod scutește de toate dările și angheriile șase argați care aduc butuci la feredeul M-rii Trei Ierarhi și trei teleaci de la același feredeul.

† Іѡ Мѣхѣи Рѣковѣцѣ воєвода, Б(о)жю м(и)л(о)стю, г(о)сп(о)дарѣ Земли Мѡлдавскѡи. Scriem domnia mea la boiari și la toți sluj(i)torii carii veț(i) umbla ori cu ce fel de slujbe a domnii mele aicea, în țîrgă în Iași și la ținutul Iașilor. Vă facem șt(i)re tuturor pentru șeas(e) argați carii sînt de duc butuci la feredeul sfintii m(ă)n(ă)stiri a Trii Svătitelor, iar că domnia mea m-am milostivit și i-am iertatu ca s(ă) fie în pace de dajde de zloți, de lei, de taleri, de galbeni, de sulgiu, de iliș, de cai de mezil, de cai împărătești, de cară de braniște, de boi de seliște, de ialovițe, și de toate dările și angheriile cîte sîntă pe alți mișei în ț(a)ra domnii mele de toate să fie în pace, nime pre dînșii întru nemic(ă) să nu-i învăluiască, nice bucatele lor pentru alții să nu s(e) trag(ă), numai ei să fie pentru treaba feredeului să aducă butuci să nu lipsască de la feredeul.

Așijderea, m-am milostivit domnia mea și pentru trei teleaci carii sîntă pentru treaba spălatului la feredeul încă să fie în pace de toate dările și angheriile cîte scriu mai sus.

Așijderea, și voi ulicéni și mahalagii cari sînteți pen pregiur, toți să aveți a le da bună pace, nime întru nemică să nu-i învăluiască, că oricarii din boiari sau din slujitori sau din ulicéni sau mahalagii s-ar ispiti ca să le facă măcar cît de puțin mai mult val peste cartea domnii mele, unii ca aceia de mare certare vor fi de cătră domnia mea. Într-alt chip n-a fi. Aceasta scriem.

Ї Іѡс, л(ѣ)т(о) хѣска фев(р)у(аріе) ѿ.

Іѡ Мѣхѣи Рѣковѣцѣ вѡевѡда <m.p.>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7224 <1716> feb(ruarie) 20. Pentru șase argați care sînt de treaba feredeului să fie scutiți. Nr. 2.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 102 v. (rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi sin Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 374, nr. 1376 (rez. după Ms. nr. 578).

Mihai Racoviță voievod dă călugărițelor de la M-reă Socola cîte cinci lei pe lună din vama cea mare domnească.

† Иѡ Миѡхи Раковици боевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)лост(ію), г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Adecă domniia mea bine vrîndu, și cu a noastră bunăvoie, și cu ajutorul lui Dumnedzău, căutat-am și am socotit pentru s(fîn)ta mănăstire care iaste aproape de oraș, de Iaș(i), și sîntu într-însa lăcuitoare călugărițe și vădzindu-l(e) pe cum să țin foarte cu greu, că hrană sau vinituri nici de o parte n-au și mănăstirea se află la mare lipse, din osebit(ă) mila noastră am dat și am miluit această svîntă mănăstire cu puțină milă și am orînduit să ia de la vama cea mare domnească din Iaș(i) cîte cinci lei de lună. Și acești bani să-i ia în toată viața și vrém(ea) domnii noastre, pe cum scriem mai sus, cîte 5 lei de lună. Și luîndu bani, să aibă stărița a-i împărți pe a mîna la cîte călugărițe vor hi în mănăstire.

Iară după a noastră viață și domnie, pe cine Dumnedzău va alége cu domniia aceștii ț(ă)ri poftim ca să nu s(e) strîce această a noastră puțină milă pe cum și noi milele altor domni n-am stricat, ci mai vîrtos ca să aibă a milui și a întări pentru a lor veșnică pomenire. Aceasta scriem.

V Ис, л(ѣ)т(о) хъскѡ фев(руаріе) кг.

Иѡ Миѡхи Ръквици(ъ) ввевѡда <m.p.>.

<Pe verso, scris de altă mîna>: Trecută la condică. 7256 <1748> mai 8.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în prima jumătate a sec. XIX>: No. 18; 7224 <1716> februarie 23. Mila din Vamă.

Arh. St. București, M-reă Socola, V/16. Orig., hîrtie difolio (30×21,2 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (2 cm. diam.), în cerneală roșie, avînd în cîmp capul de bour tîmbrat de o coroană și, în partea de jos, de o parte și de alta a botului bourului, anul 17–07, iar în exergă, pe trei părți, între linii, legenda: † Иѡ М(и)Х(и) Рак(ови)цѡ в(о)в(о)д(а), Б(о)ж(іе)ю м(и)лост(ію), г(о)сп(о)даръ З(ем)ли М(о)лдавскон († Io Mihail voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 374, nr. 1377 (rez. dezv.).

Mihai Racoviță voievod scrie slujitorilor domnești din ținutul Iași că a scutit de toate dările 12 poslușnici și un prisăcar ai M-rii Socola.

† Иѡ Миѡхи Раковици боевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)лост(ію), г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Scriem domniia mea la boiari și la toți slujitorii cari veți înbla ori cu ce fel de slujbe a domnii méle la ținutul Iașilor. Facem șt(i)re tuturor pentru rugătoarele noastre călugărițele de la s(vî)nta mănăstire de la Socola. Iată că domniia mea m-am milostivit și le-am iertat doisprădzece poslușnici să fie în pace de toate dările și angheriile cîte sîntu pe alții în ț(a)ra domnii méle: și de cai de olac, și de podvodzi, și de cărbuni, și de alte lucruri ale curții domnești; nime să nu trag(ă) nice să dea la hîrtii, nici la pecetluituri, nici la un fel de dare, fără numai să dea odată într-un an la vrém(ea) birului.

Așijdererele și un prisăcar, osăbit de poslușnici, încă să fie în pace de toate, pe cum scriem mai sus.

Și voi, vornici de tîrgu, și alți ispravnici ale¹ curții domnești, să vă feriți de acei poslușnici a mănăstirii Socolii.

Așijderile, și satul Socola și satul Izeréni să aibă a lucra mănăstirii trei dzile într-o lună la toate trebile mănăstirii ce le-ar poronci stareța: la mori și la alte lucruri ce ar hi ale mănăstirii. Și să aibă a lua de a dzéce din pîine și din fînațe, și din legume și din tot locul, cu tot venitul, și de toate să le fie lor după obicei vechiu, după cum le scriu și cărțile de la alți domni, ce au fost mainte de noi. Iară mai mult val despre nime să n-aibă, că cine s-ar ispitii a le face cît de puțin val peste cartea domnii méle, unii ca aceia vor hi de mare certare de la domnia mea. Într-alt chip n-a hi. Aceasta scriem.

У Ис, л(ѣ)т(о) хѣска февр(уаріе) кг.

Иѡ Миѡан Рѣкѡвниц(ѣ) воевода <m.p.>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Carte gospod pentru poslușnici.

Arh. St. București, M-reă Socola, VI/17. Orig., hîrtie (30×21 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 374, nr. 1378 (rez. dezv.).

¹ Așa în orig.

511

1716 (7224) februarie 25

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii Aron Vodă stăpînirea asupra seliștii Prisăcile Costișei.

Velet 7224 <1716> fev(ruarie) 25.

Un ispisoc de la Mihai vod(ă) întăritură mănăstirei lui Aron Vod(ă) pe seliște ce să cheamă Prisăcile <și> Costișe dispre apus, pe cum s-au arătat mai sus mai pe larg¹.

Și este ispisocul iscălit de însuși domnul și cu pecete mică; și este iscălit și mitropolitul Ghedeon și Sava episcopul de Roman.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 46 v. Rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 374, nr. 1379 (rez.).

¹ Se referă la documentele anterioare din condică (v. doc. nr. 376 din acest volum).

512

1716 (7224) martie 4, Iași

Mihai Racoviță voievod scutește de dări 12 poslușnici, un preot, un ȋrcovnic și un prisăcar ai M-rii Socola; de asemenea, poruncește satelor Socola și Iezăreni să lucreze cîte trei zile pe lună pentru mănăstire.

† Иѡ Миѡан Раковниц(ѣ) воевода, Б(о)жини м(и)лост(ію), г(о)сп(о)дарѣ Зѣмли Молдавск(о)и. Adeică domnia mea bine am vrut cu a noastră bună vreau și cu a lui Dumnedzău agiutor, dintru adîncul inimii noastre dorindu și rîvnindu altor lucruri ce-au făcut alți domni ce-au fost mainte de noi de au făcut obicei bune, dumnedzăiești mănăstiri întru lauda lui Dumnedzău, de au rămas pomenire numelui său în urmă, după viața lor, că toate se trec, numai unele lucruri bune ca acéste rămîn în svînta mănăstire pomeniri în véci.

Așea și noi, socotindu pintru svînta mănăstire Socola, unde iaste hramul Preobrajenia Domnului Dumnedzău și Mîntuitorul nostru Is(u)s H(ri)s(tos), mănăstire de călugărițe supt poalele Codrului tîrgului Iașilor, ca nu cîndva să margă niscari tîlhari să jefuiască svînta mănăstire și să ucigă călugărițele, fostu-le-am întărit lor și m-am miluit în domnia noastră dintîi și a doa domnie; și acmu, aducîndu-ne Dumnedzău și cu a treia domnie în ț(a)ra noastră, a Moldovii, de iznoavă m-am milostivit domnia mea și încă le-am întărit și le-am miluit cu doispréce oameni poslușnici ca să lăcuiască lîngă svînta mănăstire, care de la domnia mea vor avea scuteală, vor fi în pace de dajde, de zloți, de lei, de taleri, de galbeni, de său și de pei, și de fîn, și de lémne, și de cărbuni, și de nuiéli și de lucruri la curte, și la iaz, și de podvodzi, și de alte dări și angherii cît vor hi pe alți oameni la ocolul Iașilor.

Așjderilé, și de ialoviță, și de sulgiu, și de iliș, și de unt, și de miére, și de car(e) de joldu, și de braniște, și de cai împărătești, și de olac, și de menzil, și oameni de șeici. Și de s-ar tîmpla să hie vrod(ă) pecetluituri s-au hîrtii să nu li s(e) dea, numai ca să aibă a da odat(ă) într-un an, la vréme birului, pe cum va ieși pe toată ț(a)ra, iară după bir să fie în pace de toate.

Așjdere, și un preut și un ȋrcovnic carii sîntu de slujba beséricii svintii manăstirii a Socolii să fie în pace, preutul și ȋrcovnicul, de dajde împărătească și vlădicească, și de colaci, și de desétin(ă) de stupi, și de gorștină de mascuri și de alte de toate cîte sîntu pe alți preuți în ț(a)ra domnii méle.

Așjderile, și un prisăcar a mănăstirii să fie în pace de toate cît mai sus scriem.

Așjderile și voi, vormici de tîrgu și alți pristavi, ori cu ce trebi domnești, de toate să le dați pace, numai să aibă a lucra ce or fi trebile mănăstirii și să poarte grij(ă) de oameni răi cît să nu jecuiască mănăstirea.

Așjderile, și satul Socola și Iezeréni să aibă a lucra mănăstirii într-o lună trei dzile la toate trebile mănăstirii cît le-ar poronci starița, la mori și la alte lucruri a mănăstirii, și să aibă a lua de a dzécé din pîine, din finațe, și din legum(e) și din tot vinitul cît ar hi pe locurile mănăstirii, pe cum le scriu cărțile și de la alți domni trecuți ce-au fost mainte de noi, să fie și de la domnia mea miluire și întăritură cu uric neclătit și nerușeit în véci.

Și după a noastră viaiață și domnie, pe cine va alége Dumnedzău a fi domnu Moldovii, poftim întăritura și tocmala noastră să nu strice, ce mai vîrtos să aibă a milui și a întări. Iară cine a strica să fie blestemat de Domnul Dumnedzău și de Maica Précista, și de Svinții Apostoli, și de 318 Oteți ce-au fost la seborul Necheie și să aibă parte cu Iuda și cu treclétul Ariée, în veci.

Aceasta scriem, într-alt chip să nu hi(e).

Ъ Ис, в(ъ) лѣт(о) х҃скѣ март(іе) ѿ, третаго г(о)сп(о)д(с)тв(а) ми.

Иѡ Миѡан Р(ъ)ковицѣ ввѣвѡда <m.p.>.

Гиѡргіе Хермезев <писал>.

<Pe verso, scris de altă mînă>: Trecutu la condică.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în prima jumătate a sec. XIX>: N<r.> 19. Mihail Racoviță v(oe)v(od). 7224 <1716> mai 4, pentru 12 scutelnici.

Arh. St. București, M-rea Socola, VI/18. Orig., hîrtie difolio (37,5×26,5 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoitori, sigiliu domnesc inelar, octogonal (2 cm. diam.), în cerneală roșie, avînd în cîmp capul de bour umberat de o coroană și în partea de jos, de o parte și de alta a botului bourului, anul 17-07, iar în exergă, pe trei părți, între linii, legenda: † Іѡ М(и)Х(ан) Рак(овицѣ) в(о)в(о)да, Б(о)ж(і)ю м(илостію), Г(осподарѣ) З(емли) М(олдавскон) († Io Mihail boievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 374-375, nr. 1380, (rez. dezv.).

514

1716 (7224) mai 15, Iași

Mihai Racoviță voievod confirmă M-rii Sf. Athanasie din Copou scutirea a 20 de poslușnici, zece dintr-un sat și zece de la mănăstire.

† Їѡ МИХАИ РАКОВИЦЪ ВОЕВОДА, Б(о)ЖІЕЮ М(и)Л(о)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Facem șt(i)re cu aceasta carté a domnii meli tuturor cui să cadé a ști pentru sfînta m(ă)n(ă)st(i)ré Copou, carea iaste zidită de răpăosatul domnu Vasilie vod(ă), unde iaste hramul Sfîntul părintéle nostru marel(e) Athanasie, patriarhul de Alexandria, carea iaste închinată la Sfînta Gora la toate mănăstirili. Rugînu-să dară, sfînții părinții de acol(o) ca să arăte aceștii sfîntei mănăstiri cevaș m(i)lă pentru poslușnici ca să aibă ce va fi fost și ei din veniturile lor, pentru căci această sfîntă m(ă)n(ă)st(i)re au stătutu pe vremile de nepăci tot pustie și iaste la mare scăpăciună, neavînd nice moșii, nice sate cu vecini, nice țigani, pe cum au alalte m(ă)n(ă)st(i)ri. Întru acéea, de vrême că ne-au miluit puternicul D(u)mn(e)dzău și cu a treia domnie în țara noastră a Moldovei, n-am putut tréce rugăminte acelor sfînți părinți călugări, ce din cît ne-au fostu puțința am socotit cu agiutoriu lui D(u)mn(e)dzău și cu bl(ago)s(l)ovenie a patru sfînți arhieriei a țării noastre a Moldovei: chir Ghedeon arhiep(i)scop și mitropolitul Sucévei, și chir Sava ep(i)scopul de Roman, și chir Calistru ep(i)scopul de Rădăuți și chir Orest ep(i)scopul de Huși, și cu voința a tot Sfatul nostru, boiarii țării, mari și a mici, bine am voit de la Domnul cu a noastră bună voie de la tot sufletul nostru și am făcut m(i)lă aceștii sfîntei m(ă)n(ă)st(i)ri cu aședzarea pentru poslușnici, ca să aibă a ținea fieștecîndu pururea cu număr cîte 20 de oameni cu ruptă, dzéce o(a)meni la sat(ul) Bîrlești, la ținutul ...¹, sau aiurea, la alt loc, carii sînt în Visterie puș(i) anumé, și dzéce oameni ce ș-or afla streini să aibă a ține lîngă m(ă)n(ă)st(i)rea Copoul.

Și acești 20 de oameni să nu fie amestecați la dări cu țara nice la unéle, făr(ă) cît pentru greul țării i-am așezat cu ruptă pe testament ce ne-au arătat de la domnia sa Nicolae vod(ă) ca să aibă a da pre an cîte trei ug(hi) de om, și acești bani să-i plătească pe cinci ciferturi, care să vine la cifert 12 pot(ronici), iarăș altă mai mult peste această tocmală nice un ban să nu dea, nice bucatele lor pentru alții să nu li s(ă) tragă. Însă nice ei, alți oameni cu cislă sau fără cislă să nu primască între dînșii, fără cît din feciorii lor carii s-ari însura, să aibă a-i aduce egumenul numerile lor și să-i tocmască la Visterie cu ruptă ca și céelalt și vor da și ei pe cinci ciferturi, iară cu țara să nu fie amestecați.

Și să fie în pace de toate: și de chile, și de cară de Hotin, și de cară de oaste, și de salahori, și de podvodzi, și de conaci, și de cai de menzil, și de cai înpărătești, și de cai de olac, și de sulgiu, și de iliș, și de unt, și de miere, și ialoviți, și de fîn domnescu, și de cară de braniște, și de sécire domnească, și de alte dări și angherii de cîte s-ar tîmpla să ias(ă) pre altă țară, ei de toate să fie în pace. Și nimé din tocmala lor să nu-i scoată făr(ă) cît ei să-ș(i) plătească rupta lor pe 5 ciferturi, pe cît s-au legat mai sus.

Așijdere, acești oameni de mai sus pomeniți, cîți vor fi scriș(i) cu ruptă, anume la tabla Vistierii și cu izvod supt pecéte domniei méle, pre cîte bucate vor avea: stupi, oi,

mascuri, să n-aibă la bucateli lor nici o treabă desetnicii și gorștinarii de țară, ce să aibă ei a-ș da gorștina și desetina lor după obicei la egumenul lor.

Așijdere, într-acești oameni de mai sus pomeniți să nu între nice un fél de globnici, nici vornicii cei mari, nice d(u)șegubinari și nice părcălabii de acele ținuturi, nice alți giudecători și nici să-i giudece, nice să-i globască, făr(ă) cît egumenul lor să li fie cercătoriu și giudecătoriu.

Osebit, de să va întîmpla între dînșii vro greșală mare, cumu-i moarte de om sau furtișag, atuncea acéa giudecată să va căuta cu Divanul domnescu. Iar alții nime, nice cu un fél de socotele într-acești poslușnici să nu s(e) amestéce, ci precum s-au aședzat și s-au legat, așea să stea neclătiți în véci, precum iaste neclătită și aședzarea satelor a sfintelor mănăstiri Ierusalimului.

Și această puțină m(i)lă, drept acéa, am făcut ca să aibă a méрге din veniturile lor cîte ceva agiutor și la Sfînta Gora, unde iaste închinată mănăstirea Copoului, pentru a noastră vecinica pomeniré și pentru răpăosași părinții noștri și mai vîrtos întru bunăstare și otcîrmuirea țării noastre a Moldovei și pentru ușurința și iertarea păcatelor a răpăosașilor pravoslavnici domni a Moldovei.

Pentru acéa, și în urma noastră, cine va fi domnu, poftim asémenea să întărească pentru a sa vecinica pomenire. Iară carile s-ari lăcomi ca să strice această puțină m(i)lă ce s-au făcut acelor poslușnici ai sfintei mănăstirii Copoului, unii ca aceia să fie osîndiți și blăstămați de Tatăl și Fiul și Sfîntul Duh, unul D(u)mn(e)dzău ce să slăvește întru Sfînta Troiță și de Maica Pr(e)cista și de 12 Apostoli vrăhovnici și de 4 Evangheliști și să fie legați și afurisiți de 318 Părinți din cetatea Nichei și de toate săboarale a toată lumea, așîderea și de arhieriei țării noastre, carii s-au numit mai sus, și iertare de dezlegare să nu afle și în viața lor să dobîndească cutremurul lui Cain și sugrumare Iudei, vîndzătoriul de H(risto)s și îngerul lui D(u)mn(e)dzău să-i gonească cu mare urgié în toate dzille lor și tot prilejul lor să ardă în foc și, în cea de pe urmă, să fie anathema și în vécinica muncă să petreacă. Amin.

У Иѣ, в(ъ) л(ѣ)т(о) х҃зска маи еѣ.

Иѡ Миѡан Рѣковиц(ъ) вѡевѡда <м.р.>.

Иѡинтїе ѡрикар <писал>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea>: 7224 <1716> mai 15. <Nr.> 9. Hrisov pentru 20 de oameni ca să fie scutiți pentru poslușanie mănăstiri Copoului, <scris de altă mînă în grecește>; No. 7; N. 11.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 149 (copie în Condica M-rii Trei Ierarhi, Nr. 11. scrisă în prima jumătate a sec. XIX), și Ms. nr. 579, f. 63v. (rez. în altă condică, din aceeași vreme, a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 380, nr. 1403 (rez. dezv. după Ms. nr. 578).

¹ Loc liber.

Mihai Racoviță voievod dăruiește bisericii sale Sf. Lazăr de lîngă vama domnească ceară, tămîie și untdelemn din această vamă, iar preoților și diaconului cîte 60 de lei pe an pentru îmbrăcăminte și chiverniseală; tot cu bani de la vamă va fi reparat și acoperișul bisericii cînd acesta se va strica.

ІѠ МИХАИЛА РАКОВИЦ(Ъ) ВОЕВОДА, Б(О)ЖІЮ М(И)Л(О)СТІЮ, ГОСПОДАРЪ
ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. † Facim știrea cu această carti a domniei méli tuturor cui să cadî a
ști, de vremi dară că sfințeli bisărici și monastiri sînt lăcașuri dumnezăiești, întru carile
d-a pururea săvîrșăște jertva cea fără de sînge a Domnului nostru Iisus Hristos cari, cu
preasfîntul și preacinstitul sîngili său au rădicat păcatul a toată lumea, n-au vrut dară
Dumnezeu să s(e) chivernisască sfințili rugî cu alt mijlocu fără cît cu milostenia a
pravoslavnicilor creștini, precum iaste viderat lucru întru toți dintru sfințele bisărici și
mănăstiri ci sînt ziditi în țară di luminași și răposaii domni ci au fost mai înainte de noi,
carii unii dintru dînșii, după ci le-au zidit, le-au miluit cu moșii, cu bucatele, cu veșminte
cu odoară și cu alte feluri de daruri, iar alții le-au întărit cu obicei céle buni cu veniturile
din veniturile domnești, volnici fiind ca niște stăpînitori acestui pămînt a Moldaviei ca să
le rămîie în urmă vecinica pomenire.

Socotit-am dară și domnia mea pentru sfînta biserica noastră di lîngă Vama cea
Mare, undi iasti hramul Învierii Sfîntului și dreptului Lazăr, cari neavînd nici un venit
de nicăiuria, dreptu aceea m-am milostivit și i-am făcut obicei de milă ca să aibă a lua
pre tot anul din vama noastră cea domnească cîte patru făclii mari și cîte o ocă de tămîie,
la hram, și făcliile să fie cîte de trei ocă de ceară una, și vameșul cel mare să poarte de
grijă să să dea gata făcute din venitul domnescu; și osăbit de aceasta să mai dea priste an,
în toati duminicile, o jumătate de ocă făclii de ceară mici să fie de ars în biserică pristi
săptămînă și cîte două ocă de untdelemn pe lună pentru candile.

Așîșderea, și preuții cu diaconul carii vor sluji în sfînta bisărică să aibă a lua din
vamă pri tot anul cîte cinci lei pre lună, cari fac 60 lei într-un an, pentru slujba lor, ca să
le fie de îmbrăcăminte și chivernisală; această milă să nu să poprească, că nu iaste vreo
scădere ca acee a vămii.

Așîșderea, cînd s-ar întîmpla vreodată să se strice acopermîntul sfîntei bisărici să
aibă a să acoperi cu bani din vamă, însă di va fi dată vama în credința cuiva, atuncea din
venitul aceli vămii să să acopere. Iară di a hi vama în cumpărătură, să aibă a coperi [la]
boierii cei mari din venitul lor și altă pricină să nu puie. Iară di n-ar purta di grijă să o
acoperi să n-aibă procopsală ei mulți ani di vamă și să rămîie păgubași di tot prilejul lor
și să le fii pîrîșu, la strașnica giudicată lui Hristos, Sfîntul Lazăr, a căruia iaste hramul.

Drept aceea, și în urma noastră, pe carii va milui Dumnezeu cu domnia țării
noastre a Moldovii, poftim ca să nu surpi această puțină milă ci am făcut sfîntei bisărici
și preuților, din vamă, ci mai vîrtos ca să aibă a da și a întări și a milui pentru a sa
vêșnică pomenire. Iară carii din domni sau din vameși ar strica milă și ar propri și
n-ar da pri tot anul cîte am legat mai sus, să fie blăstămați și tricleați di Tatăl și Fiul și
Sfîntul Duh, unul Dumnezău ci să slăvește în Sfînta Troiță, și di Maica Pricista și di 12
Apostoli verhovnici și să fii legați di 318 Părinți din cetatea Nicheii, parte să aibă cu
Iuda Iscarioteanul și cu tricleatul Ariei și în ziua cea di apoi să fii anatima și în vêșnica
muncă. Aceasta scriem.

Velet 7224 <1716> iunii 1.

Io Mihail Racoviț(ă) voievod¹.

Axinte uricar <a scris>.

Arh. St. Iași, Tr. 1345, dosar 793, f. 56. Copie din prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: Traian Ichim, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 202–203, nr. CXXXIV
(aceeași copie).

¹ Urmează mențiunea copistului: „I(ocul) p(ece)ții gospod”.

Mihai Racoviță voievod întărește lui Pandele, fiul lui Frangole vameș, stăpînirea asupra unor sate rămase de la Miron Costin mare logofăt, în urma judecății lui Pandele cu urmașii logofătului pentru 727 de lei și 7 potronici cu care acesta din urmă îi rămăsese dator vameșului.

Suret de pe un ispisocu a mării sale Mihai Racoviță (v) (oie)voda, din leat 7224 <1716> iunie 20, cu iscălitura și cu pecetea mării sale.

Adică au venit înaint(ea) noastră și denaintea a tuturor boierilor noștri, mari și mici, Pandele feciorul lui Frangole ce au fost vameș mare și au făcut mare jalob(ă) pre feciorii și pre nepoții a răposatului Miron Costin ce au fost log(o)făt mare, arătîndu-ne și trii zapis(e) și două pecetluituri de la Miron log(o)f(ă)t scriindu precum est(e) dator lui Frangole săoariul cu opt sute și patru lei și 3 pot(ronici), care cu acești bani au făcut bine Frangoli la nevoia lui, de 35 ani, fără-de dobînd(ă), fără-de nimică. Și dup(ă) mo(a)rte lui Miron log(o)f(ă)t au rămas acești bani nedaț(i) fără-cît dede sam(ă) Pandele că au dat Neculai Costin log(o)f(ă)t, numai 25 lei și un zlot pîn(ă) au fost viu, că să apucas(ă) el că-i va plăti datorie părintelui său.

Și după moarte lui Neculai log(o)f(ă)t au mai dat și giupîneasa lui, dumnaei Elana¹ log(o)feteasa 50 lei, iar șapte sute și douăzeci și șapte lei 7 pot(ronici) tot stau nedați; și cum că feciorii și nepoții lui Miron log(o)f(ă)t au apucat de țin moșiile lui, și datoriile lui de atît(a) vreme stă neplătît(e).

Deci domnie me, vîzînd jaloba lui și strîmbătate, am socotit împreună cu svinție sa părint(ele) chir Ghidioan mitropolitul și cu tot al nostru Sfat că nici la sfînta pravilă nu dă să încapă ficiorii sau nepoții la rămășițele mortului înainte(a) datornicilor, nevrînd ei să plătească datoriile mortului.

Drept aceea, întîi le-am dat știre domnie me feciorilor și nepoților lui Miron log(o)f(ă)t de să vor apuca ei ca s(ă) plătească datoriile mortului și atunce neapărat să ție dăn moșiile părinților săi. Deci, ei așa au dat răspunsu înaint(ea) domnii mele că nu să vor apuca ca să plătească; întru acia cercîndu-s(e) cu amăruntul pentru moșiile lui Miron log(o)f(ă)t din cîte au rămas nevîndute, căci cîte sate ș-au fost lăsat Miron log(o)f(ă)t pentru plata datornicilor săi și pentru comîndul său, anume satul Davida la Orh(ei), pe Nistru, dispre Tighine, l-au luat turcii, iar satul Coriceni, pe Prut, la ținut(ul) Iași, l-au dat Neculai Costin log(o)f(ă)t Tomii neguțătorului, drept 300 lei, pentru datoria sa, și-au fost mai rămas numai un sat, la ținutul Sorociei, anumi Mateuții; care neputîndu-s(e) cuprinde să s(e) plătească datoriile cu alt mijlocu și viînd datornicii cu jalobi și mai aflîndu-s(e) satul Căcăceni, Săffircenii și cu parte Bălicăi ce est(e) la ținut(ul) Hîrlăului, pre apa Jijii, și satul Bărboși, la ținut(ul) Nemțului, care acest(e) sate s-au fost vînit în parte lui Pătrașcu Costin ce-au fost log(o)f(ă)t al triile; și dup(ă) moart(ea) lui, neavîndu el ficiori, au căzut pre sama frațini-său, lui Neculai Costin log(o)f(ă)t, căci să apucas(ă) el că va plăti datorie lui Frangole vameșul; și apoi satul Bărboșii l-au fost dat el de zestri nepoatii sale, fetii lui Ion Costin ce-au fost hatman, măriîndu-o dup(ă) Miron ficiorul Cuzăi spătarul, care am socotit că l-au fost dat rău fără-de nici o dreptat(e), căci așa am aflat cu tot Sfat(ul) nostru: că mai cu cale est(e) să s(e) plătească datorie mortului cu moșiile lui decît să plîngă datornicii cu lacrimi.

Deci Miron ficiorul Cuzăi am socotit să fie lipsit dintr-acei sat(e) ce s-au zîs mai sus, iar el dup(ă) tocmala lui ce-au avut să margă să-și ia un sat Bărboșii de la Neamțu; și satul Măteuții de la ținut(ul) Sorociei s-au giudecat să fie în sama dum(neae)i Ilenii log(o)fetesăi lui Neculai log(o)f(ă)t să-l vînză ca să-și scoati odoarele dumisale ce sînt

Eu, Bogdan, martur la această treabă; eu, Ucenicu, martur la aceasta; eu, Andrieș Cautangiu, martur; eu, fiu dascalului Sava, Aavac, martur; eu, dascalul Manug, martur.

După Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 299–300. Text după orig. aflat în posesia editorului.

¹ Se indică apoi locul sigiliului inelar.

² Mențiunea editorului.

519

1716 (7224) august 10, Iași

Pălade Radomeschi dăruiește fratelui său Ștefan casa de pe Ulița Mare din Iași pe care urmează să o scoată de sub zălog plătind lui Costantin, creditorul, 73 de lei și dobînda pe 10 luni.

† Adecă eu, Pălade Radomeschi, fac știre cu acestu adevărat zapis al meu pentru niște casă ce suntu pe Ulița Mare, carele mi le-au fost dat mie maică-mea Măricuța. Deci luîndu eu a maicăi mele niște bani, 280 lei, și stricî(n)du acei bani, fără alte lucruri ce i-am prăpădit, împlatu-s-au de au cădzut și maică-mea într-o năpaste turcească și, neputîndu-se mîntui de acea nevoie într-alt chip, mama împreună cu mine am zălogit casele lui Costantin, drept bani șeptedzeci și trei de lei, și am ieșit din nevoie și de la închisoare.

Deci eu, pe urmă, neavîndu de unde da banii să-m(i) răscumpăr casele, de a mea bunăvoie le-am dat fratelui meu, lui Ștefan, ca să le răscumpere, să dea acei bani și să dea tot el și dobînda banilor cît s-ari face pe 10 luni și să fie casăle a lui dreaptă ocină și moșie în vécî, lui și ficiorilor lui, eu treabă să nu mai aibu, nici volnic să nu fiu a le mai răscumpăra nici odăănăoară. Iară peste aceasta de-ș mai ieși la vrun giudeț sau de s-ari mai ivi n<es>¹cariva scrisori, nici de unele să nu mi să ție în sam(ă).

Și acest zapis s-au făcut denainte sfinții sale părintelui mitropolitului și a altor părinți arhieriei și denaintea a boiari mari și a altor oameni buni carii mai gios sint iscăliți. Și pentru mai mare credința, și eu am și iscălit.

Оу Ис, л(ѣ)т(о) хъскд ав(гъст) ї д(ь)н(и).

ПАЛАДЕ РАДОМЕСКИ ИСКАЛ <m.p.>.

† Gheoden mitropolit <m.p.>.

† САВА ЕПІСКОП РЪМАНС(КИ) ИСКАЛ <m.p.>.

КАЛИСТРЪ ЕПІСКОП РАД(ОВ)СКИ <m.p.>.

Ilie Catargiu vel log(o)f(ă)t, martur <m.p.>.

† ІУН НАКЪЛ ЛОГ(О)Ф(Е)Т УТ В(И)СТ(ИЕРІЕ) ИСКАЛ <m.p.>.

Arh. St. București, M-reă Sf. Sava – Iași, XIV/7. Orig., hirtie difolio (32,5×22,5 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt puțin la îndoituri.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 388, nr. 1432 (rez. dezv.), și p. 389, fig. nr. 37 (foto. orig.).

¹ Rupt.

520

1716 (7224) august 27

Maria Todereasa cu fiii ei, Ilie și Ștefan, vînd protosinghelului Daniel, egumenul de la M-reă Sfîntul Sava, o dugheană pe Podul Vechi.

† Adecă eu, Marie Todereas(a), depreună cu fiii mei, anume Iliei și Ștefan, făcut-am scrisoare noastră la mîna svinții sali părintelui Daniil protosînghel, egumenul ot Sveti Sava, pe cum, de nime silit, nici asuprit, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut svinții sale a noastră dreaptă ocină și moșie, o dughean(ă) pe Podul Vechi, den trii dugheni cari avem acolo, denainte mănăstirii Sveti Savii. Și această dugheană i-am vîndut-o drept ...¹ lei ca să-i fii svinții sali dreaptă ocină și moșie în veci.

Și această tocmal(ă) s-au făcut denainte a mulți oameni buni, neguțitori, cari mai gios s-au iscălit.

Și pentru credința, am iscălit. Iar de o ar scoate svinție sa să o vîndză și ni s-ar împla noă bani, ori la ce vreme să him noi volnici a o scoate de la svinție sa.

7224 <1716> avgust 27.

† Marie Todereas(ă)²; † Илии Твадер искал <m.p.>; Γεφηνος, στρεγο τα ανοθεν <m.p.>; † Λαζκαρης³, παρου.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:

1) 7224 <1716> av(gust) 27. Pe dugheni. <Nr.> 20; 2) Pentru dughiiana abăgeriții ce o au cumpărat părintele Daniil Arapul.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, LII/4. Orig., hîrtie difolio (30×20,5 cm.), cerneală neagră, două amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 390, nr. 1436 (rez.).

¹ Loc liber.

² Amprentă digitală.

³ Stefinos, de față la cele de mai sus <m.p.>; † Laskaris, de față.

521 <1716 septembrie 1–1717 august 31> (7225), Iași

Aftanasie, egumenul M-rii Barnovschi, dă lui Ștefan seimen un loc de lîngă poarta Vămii pentru care Ștefan va da mănăstirii cîte trei bezmene de ceară pe an.

† Aftanasie egumanul de la sfînta m(ă)n(ă)stire-a lui Barnovschi. Făcut-am scrisoarea noastră la m(i)na lui Ștefan săimanul precum să s(e) știe pentru un loc a sfîntei mănăstiri care iaste lîngă poarta Vămii, fiindu loc pustiiu ședzîndu făr(ă) folos, am socotit de l-am dat lui Ștefan săimanul cu tocmal(ă) ca să-ș(i) facă el casă cum i-ar plăcea pentru odihna lui. Și am aședzat ca să dea chirie de loc cîte trei bezmene de ceară pre an la sfînta m(ă)n(ă)stiré pîn(ă) unde a trăi casa aceea; și nimé din tocmala aceasta să n-aibă a-l scoate: nice noi, nice altu eguman ce-ar cădea în urma noastră, căci acel loc au fostu pustiiu și stă făr(ă) agonesită.

Deci, precum am făcut tocmală cu Ștefan așea să ste neclătit, căci alții nu s-au aflat să dea chirie pre atîta, iar Ștefan au primit așea să dea, și alții înnainte lui n-au încăput, fiindu și pivnița sfîntei mănăstir(i) cu chirie tot acoloa de cîțiva ani.

Și pentru credința, am iscălit.

Și eu, Axintie uricariul, am scris acest zăpis cu învățătura sfinției sale părintelui Aftanasie egumenul ot Barnovschii, ca să știe.

ΟΥ ΜΕ, Ε(Ψ) Λ(Ψ)ΤΟ Χ(Ψ)ΚΕ.

Αθανασίς ευγμενίς искал <m.p.>.

Axintie uricar <m.p.>.

Arh. St. București, M-rea Barnovschi, V/23. Orig., hîrtie (21,9×16,3 cm.), cerneală neagră.

EDIȚII: Ghibănescu, *Arh. St. București și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 244 (rez.).

522

<1716 septembrie 1–1717 august 31> (7225)

Mihai Racoviță voievod scutește de bir zece argați de la feredeuul M-rii Trei Ierarhi din Iași.

Mihai Racoviță v(oie)vod au făcut milă sfintei mă(năs)ti(ri) Trei Sfătitelor ca să aibă a ține zece oamen(i) argați la feredeu, nesupăraț(i) de bir domnescu.

V(ă)let 7225.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 336 r., nr. 43. Rez. în *Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași*, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, p. 407, nr. 1497 (rez. cu data: 1717 (7225)).

523

1716 (7225) septembrie 5, Iași

Ruxanda, soția răposatului Lupu Costache fost mare vornic, și fiii ei, Iordache și Scărlătache, vînd lui Hrisanth, egumenul M-rii Sf. Ioan din Iași, o moară cu două pietre pe pîrîul Bîrnovei, cu 250 de lei.

† Adecă eu, Roxanda vorniceasa răposatului Lupului Costache ce-au fostu vornic mare, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zăpis la m(î)na sv(i)ntîi sali părintelui Hresantu egumenului de S(ven)tii Ioan, eu, de niimi silită, nici asuprită, ci de a me b(u)năvoie, împreună cu fiii miei, Iordachi și Scărlătachi, am vîndut un vad de moară din șesul Bahluiului, pe pîrîul Bîrnovei, cu mora gata cu 2 roate, cu petri cu tot și cu herăli morilor, cari vad de moară au fost făcut schinbu răposatul soțul meu cu Eonisie epitropul de Aron Vod(ă) dînd dumnealui Lupul vornicul 5 pogoani de vii cari le-au fostu cumpărat de la Zosin Bașotă stolnicul și dumnealui au fostu luat acestu vad de moară; ci noi l-am vîndut sv(i)ntîi sali dreptu doă sute 50 lei cu moară g(a)ta, cum mai sus scrie, ca s(ă) fie sv(i)ntîi sali și la av(î)nta m(ă)n(ă)stir(e) S(ven)tii Ioan pomană în veci.

Și cînd s-au făcut acestu zăpis s-au tîmplat mulți boiari mari și omini buni, cari mai gios au iscălit, să s(e) știe.

Și noi, pentru mai mult(ă) credința, am iscălit și-am pus și pecețile, să s(e) știe.

✠ Ис, л(ѣ)т(о) хзске септ(емврие) ѿ.

Rocsanda vorniceasa <m.p.>¹.

† Їурдаки Квстаки вел вист(арник) <m.p.>; Дмитрашко Костаки (?) искал <m.p.>; Scarlătache Costachi <m.p.>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7225 <1716> sept(embrie) 5.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XX/2. Orig., hîrtie (32,3×20,2 cm.), filigran, cerneală neagră, două sigilii inelare octogonale în aceeași cerneală, slab imprimate.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 391, nr. 1442 (rez. dezv. și descr. arheografică).

¹ Sigiliu inelar octogonal.

² Neclar.

Mihai Racoviță voievod scutește M-reă Golia de gorștina de oi.

† Іѡ Мнѡхъ Ракѡвнѡцѣ воевѡда, Б(о)ж(іе)ю м(н)ашт(ію), г(о)сп(о)дарѣ Земли Мѡлдавскѡи. Facem știré cu această carte a domniei mele tuturor cui să cade a ști pentru sfânta mănăstire Golia, care iaste în oraș în Iași, ce iaste zidită de răpăosatul domnu Vasilie vodă, pre care după mila și darurile ce o au dăruit ziditorul și ctitorul său, o au miluit și o au dăruit și alți(i) pravoslavnici domni cu întărituri și vinituri, ca să aibă rugătorii pentru Creștinătate, călugării, carii vor fi la sfânta mănăstire Golia, după răpăosatul ctitorul său.

Așjiđire, și domnie mea, aducându-ne milostivul și puternicul Dumnedzău și cu a trie domnie a țării nostre Moldovii, și domnie mea încă urmînd altor pravoslavnici domni, ne-am milostivit, dintru a noastră osăbită milă, și am miluit pre sfînta mănăstire ce s-au numit mai sus și o am miluit pentru gorștina de oi, ce va fi avînd sfînta mănăstire, ca s(ă) aibă a le scuti de gorștină, să nu dea pentru cîte oi va fi avînd, macar la domnie noaă sau de ar și fi poruncă ca s(ă) dea tot și toate cărțile de scuteală, iar aceasta și atunce tot să aibă a scuti.

Pentru acéea, poftim și pre alți domni, carii fi va milui Dumnezău cu domnie țării nostre a Moldovii ca s(ă) nu strice această puțină milă ce am făcut sfintii mănăstiri, ce mai sus s-au pomenit, pentru a sa vecinică pomenire, precum nici noi n-am stricat milele și întăriturile altor pravoslavnici și răpăosați domni, ce mai vîrtos să aibă a da și a întări pre rugătorii pentru Creștinătate. Și altul nime să nu s(e) amestece peste carte domniei mele.

У Іис, лѣт(о) хзске съп(тември)е ѿ.

† Іѡ Мнѡхъ Ракѡвнѡцѣ воевѡда <m.p.>.

Arh. St. Chișinău, Fond 220, nr. 2, dosar 3, f. 1 r. – v. Orig., hîrtie (30×20 cm.), sigiliu domnesc inelar, aplicat în cerneală roșie.

EDIȚII: *Moldova*, VIII, p. 33–34, nr. 16 (orig.).

Măricuța și soțul ei, Ursul, vînd lui Apostol baș-bulucbaș agesc o casă stricată, pentru locul ei, cu 4 lei.

† Adecă eu, Măricuța, sora Dochiții, împreună cu soțul mieu, Ursul sin Mării Robii, făcut-am zăpisul acesta la mîna dumisale lui Apostol bași-bulbaș agesc, precum am vîndut dumisale o casă stricată, denainte porții dumisale, mai mult pintru loc, de nime siliți, nice asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut dumisale noi, împreună și cu fiica noastră Safta, ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie, cuconilor și nepoților și strănepoților dumisale; i-am vîndut-o pe bani gata, drept patru lei; și plata ne-au făcut dumn(ea)lui deplin.

Și cîn(d) am făcut această tocmală au mai fost și alți o(a)meni buni, cari mai gios ș-au pus degetele ș-au iscălit. Iar și noi, cari mai sus scriem, pentru mai mare credință, ne-am pus degetele mai gios ca s(ă) <se> crează.

У Іис, лѣт(о) хзске съп(тември)е ѿ д(ь)ни.

Eu, Măricuța, am vîndut¹; eu, Ursul, am vîndut, soțul Maricutei¹; eu Safta, fiica lor, tîj am vîndut¹.

Eu, Neculai biv vătav, m-am tîmplat, martur².

Eu, Lupul, sluga agăi, martor.

Eu, Manole, sluga agăi, martor.

Eu, Ghiorgie Pelin odobaș, martor¹.

Eu, Toader Gologan steg(ar), martor¹.

Eu, Neguriță odobașe, martor¹.

Eu, Ghiorghe Roiul, martur¹.

Eu, Misai, martur¹.

Eu, Ursul odobașe la vel stol(nic), martur¹.

Și eu, Ion Cerchéz, am scris cu dzisa vîndătorilor.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLIII/64. Orig., hîrtie difolio (20,5×15,5 cm.), rupt la îndoituri, cerneală neagră, un sigiliu inelar octogonal, neclar, și nouă amprente digitale.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, 1907 (sept. – dec.), p. 219 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu inelar.

526

1716 (7225) septembrie 24

Andronachi Diță vinde lui Gheorghe Ursuleț postelnic o casă pe Ulița Hagioaiei, cu 10 lei.

Suret di pi zapis.

Adică eu, Andronachi Diță, făcut-am zapisul meu la mîna d(u)m(i)sale postelnicului Gheorghe Ursuleț precum avîndu noi pricină pentru un loc de casă de aici, din tîrgul Eșul, pe Ulița Hagioaiei, s-au aflat acel locu de casă că este a dumisali și tată-mieu au făcut casă pe acel loc. Deci dovedindu-să că-i locul a dumisale, avîndu noi întrebare la d(u)m(nea)lui vornicul Manolache Ruset și la măriia sa vodă și au triimes pe Rojniță, și pe Cocoranul și Gheorghe Ungureanul, vornicii de poartă, de au socotit și au prețlăuit acel loc de casă și au prețlăuit și casăli; locul l-au prețlăuit drept cinci lei și casăli le-au prețlăuit de 16 lei.

Apoi noi ne-am tocmît amîndoi și am mai lăsat eu din prețul casălor șasă lei și mi-au dat d(umnea)lui postelnicul Gheorghe Ursuleț zăci lei pentru casă și ni-am așăzat să-i hie și casăli a dumisali.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat preotul Hortolomei ce-i di popor și alții cari mai gios s-au iscălit, ca să-i hie d(u)m(i)sale moșia în veci.

Și pentru credința, singur am iscălit.

7225 <1716> săpt(embrie) 24.

Bejan Hudici vornic de gloată; Vasile Rojniță vornic tot de gloată; Grigori Cocoran vornic tot de gloată; popa Vartolomei; Andromachi Diță; Costantin Perjul vornic de poartă.

<Pe verso>: Zapis de învoială între Andronachi Diță și postelnicul Gheorghe Ursuleț.

După Traian Ichim, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 6 (1926–1927), p. 183, nr. CXXV. Text după copie.

Mihai Racoviță voievod dăruiește bisericii Sf. Lazăr, ctitoria sa, o bucată din locul domnesc de la Vamă, hotărnicit de Vasile Cucoran vornic de gloată și de Axintie uricar.

† Іѡ Миѡан Рѡковицѡ воєвода, Б(о)жію м(и)л(о)стию, г(о)сп(о)дарѡ Земли Мѡлдавскии. Facem știre cu această carte a domniei méli tuturor cui să cade a ști, pentru sfînta besérică ce iaste lîngă Vama cea Mare, cari iaste zidită de noi din temelie, unde iaste hramul Învierea Sfîntului și dreptul Lazar. Socotindu dară domniia mea că toate sfîntéli besérici, cîte să află într-acestu oraș a Ieșilor, au locuri osebite ale sale, țințirimuri de îngroparea morților, iară aceasta sfîntă besérică, ce scriem mai sus, n-are loc știut al său, dreptu aceea, am socotit domniia mea și i-am făcut parte și acéștii sfîntei besérici, din locul nostru cel domnescu, de la vamă, ca să s(e) știe pe unde va ținé sfînta beserica hotarul său. Pentru carea am trimis de l-au și hotărît credincios boiarinul nostru, dumnealui Dimitrii Macrii vel stolnic, împreună cu Gligorie Cucoran vornic glotnii și cu sluga noastră Axintie uricariul, de au măsurat locul vămii și în lungu și de curmeziș.

Deci, din toată măsura locului s-au tras cu funia pe din valé de beserēcă, din zăplazăle dumisali iubit fratelui nostru Dumitrașco Răcoviț(ă) hatmanul, spre Vamă. Și cu poronca domniei méli s-au dat loc, în parte sfîntei beséricii, 29 de stînjini și giumătate, și stîjinul de opt palme, unde s-au pus denainte beséricii, despre zăplazăle Vămii, și un stîlpu de piatră hotar.

De acolo iară s-au tras cu funea de crumeziș, pe denainte beséricii, spré poarta cea mare a Vămii, și s-au aflat 32 de stînjini giumătate, și iar s-au pus stîlpu de piatră la poartă; de acolo, de la poartă, pen zăplazăle Vămii, spré răsărit, pîn-în locul dumisale hatmanului, ce merge pe la fundul grădinii dumisali.

Deci, acesta loc a sfîntei beséricii despre Vamă, s-au hotărît cu stîlpi, iar despré răsărit să hotărăște cu locul dumisali hatmanului Dumitrașco Răcoviț(ă), ca să fie sfîntei biséricii acesta loc, precum s-au stîlpit moșia, în véci, și danie, și miluiré, și uric de la domniia, mea cu tot venitul, stătător în véci.

Pentru acéea, și în urma noastră, pe cari va milui Dumnezău cu domniia țărăi noastre a Moldovei, poftim cu glas de rugă ca să nu surpe a noastră danie și miluiré, pe cum nici noi n-am surpat daniile și miluirile altor luminați domni ce-au fostu mainte de noi, ce mai vîrtos ca să aibă a da și a milui și a întări sfînta besérică, pentru a sa vécinica pomeniré.

Iar cari s-ari ispiti și ari lăcomi ca să strice această danie sfîntei beséricii, să fie neiertat și trecliat, și blăstămat de Dumnezău, și de Maica Precista, și de 12 Apostoli vârhovnici, și să fie legat și aurisit de 318 Părinți din cetate Nicheii, parte să aibă cu Iuda, vînzătorul de Hristos, și cu trecleatul Arie, și în cea de apoi să-i fie pîrîș la strașnica giudecată Sfîntul și Direptul Lazar, a căruia iaste hramul, și iertare să nu afle.

Aceasta scriem.

У Іис, в(ъ) лѣт(о) х̃ске ноєв(ріє) а, трѣтаго г(о)сп(о)дства.

Іѡ Миѡан Раковиц(ъ) ввєєвѡда <т.р.>.

Аѡинтіє ѡрикар <писал>.

Inst. de Ist. din Sankt Petersburg al Acad. de Științe a Rusiei, Documente moldovenești, Nr. 116. Orig., hîrtie (48× 32 cm.), sigiliu domnesc aplicat în ceară roșie, distrus.

EDIȚII: *Moldova*, VIII, p. 34–35, nr. 17 (orig.).

Ioniță Mîndzul vinde fiului său Pavăl Mîndzul o casă, cu 20 de lei.

Adecă eu, Ioniță Măndzul, făcut-am scrisoarea mea la mîna fiului meu, la Pavăl, precum eu i-am vîndut casa mea drept 20 de lei; și fiul meu mi-au dat casa lui cea din dos, care au fost cumpărat de la Mihai, drept 13 lei; și i-am mai dat 6 lei tătăni-mieu și s-au făcut tocmala între noi. Iară cară ară strica aceasta tocmala noastră să fie de mare gloabă.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat mulți oameni buni și mahalagii.

Și pentru credința, mi-am pus și degetul.

Eu, Ioniță Mîndzul, vîndzător¹, și eu, Pavăl sîn Mîndzul, am cumpărat.

<Pe recto-ul filei a doua>²:

Așijdere eu, Ioniță Măndzul, am mărturisit, înainte a multă oamen(i) buni, pentru că la vreme nemților, fiind noi fujiți (*sic*) în mînăstire în Trii Svetiteli, pentru frica nemților, am dus borfile în mănăstire; și întrînd pe porțiță, cu copilul în brață, fimee și cu un sac de borfi, au venit un om și au zis: „de borfile la mine și apucă copilul“; dici, dînd eu borfile, s-au dus omul prin glot(ă) și nu l-au mai găsît; și acolo au fost zapisăle cele vechi a locului, iar de s-ar găsi zapisele cele vechi, să aibă fiiul meu, Pavăl, a trage pe acei oameni la giudecată, că atunce multe mi-au perit: 1 părechi de sârji de aur, 2 inele de arjintu, și alti multi mănîntusurile; și acele, zapisăle, să nu să ție în samă.

Eu, Ioniță¹.

După N.A. Bogdan, *Documente*, în „Ioan Neculce“, An I, fasc. 2 (1922), p. 261, nr. XCII-XCIII. Orig. cu datarea: sec. XVIII.

Datat după lupta de la Iași dintre Mihai Racoviță voievod și căpitanul austriac Ferenț (cf. și doc. următor).

ALTE EDIȚII: Ghibănescu, *Arhiva Muzeului Municipal – Iași*, fasc. III, și *Surete*, XXIV, p. 6–7, nr. 7 (orig., cu datarea: „după 7225“, după Acta Muzeul Municipal – Iași).

¹ Amprentă digitală (menț. în ediția Ghibănescu).

² Menț. lui Ghibănescu.

Mihai Racoviță voievod scutește de dări M-reă Cetățuia și 40 de poslușnici ai acesteia, pentru că datorită adăpostirii sale aici a reușit să-i învingă pe nemți.

Іѡ Михаил Раковицъ воевод, Божію милостію, господар Зѣмли Молдавскон. Facem știre cu această carte a domniei mele tuturor cui se cade a ști, pentru sfînta mănăstire Cetățuia, unde este hramul a Sfinților și întru tot lăudaților verhovnici Apostoli Petru și Pavel. Făcut-am domnia mea acest testament sfintei mănăstiri, întru vecinică pomenire, ca să fie iertată de toate dăjdele ei ce au fost dînd pînă acmu cu rupta. De vreme că au miluit Dumnezeu de s-au tîmplat întru acest an, la velea 7225 <1717> ghenar 10, de au trimis nemții pe Frînță căpitanul, și au venit cu nemții și cu catane, ca să ni ia pre noi, precum au luat și pre domnul muntenesc de la scaunul său din București, pre domnia sa Nicolai Mavrocordat, și ne-au lovit joi, la 8

ceasuri din zi; și lovindu-ne fără veste, în Curte, cu războiu, apărându-ne, am mers pînă la mănăstire la Cetățuea, și în mănăstire încungiurîndu-ne ne-am bătut. Și tîmplîndu-să și o samă de tătari la sfînta mănăstire la Aron Vodă, au venit și ei întru agiutor și am ieșit și noi din mănăstire, și dînd războiu nemților, cu puterea lui Dumnezeu și cu agiutorii Sfinților Apostoli Petru și Pavel, i-am înfrînt, și o samă dintr-înșii au căzut la robie, iar o samă au perit la războiu, care trupurile acelor periți s-au făcut movilă, întru pomenire vecinică, deasupra trupurilor acelor periți, în care movilă este și Frînjă căpitanul, împreună cu alte trupuri.

Drept aceea, și domnia me, de vreme că ne-am scutit cu viață, cu sfînta mănăstire Cetățuea, și cu agiutorii Sfinților Apostoli Petru și Pavel, am făcut această milă de la noi sfînteii mănăstiri, să fie iertată în veci de dajde mănăstirea, și de desătină de stupi, și de goștină de mascuri, și de oi, și de împrumute, și de altele de toate, ori cîte s-ar întîmpla să iasă pre alte mănăstiri a Ierusalimului, și ori la ce greu ar sosi pămîntul nostru, iar această mănăstire să fie în pace, la nemică să nu se amestice cu alte mănăstiri.

Așijderea, și pentru patruzeci de oameni poslușnici a mănăstirei, mai mult să nu aibă a da la Visterie darea lor, fără cît patru șferturi într-un an, precum sînt tocmiți, de om, după legătura testamentului ce au de la domnia mea mai de demult; așijderea și desătina de stupi, și goștina de mascuri și de oi a lor să aibă a-și da la egumenul lor, iară desătnicii și goștinarii cei de țară să nu aibă treabă.

Așijdere, să fie în pace și de sulgi, și de chile, și de ialovițe, și de berbeci, și de conace, și de podvozi, și de cară de braniște, și de cai împărătești, și de cară de oaste, și de cai de olac, de toate să fie în pace și nime întru nemică să nu se amestice, nici la o socoteală cu altă țară, ce, precum scriim mai sus, așa să stea neclătit, căci această așăzătură, cu mare blăstăm s-au legat, ca să fie în veci neclătit, pentru a noastră vecinica mîntuire.

Pentru acea, și în urma noastră, pe care va milui Dumnezeu cu domnia țării noastre a Moldovei, poftim să întărească sfînteii mănăstiri pre această așezare asemenea, pentru a sa vecinică pomenire și pentru bună stare și ocîrmuirea sintei mănăstiri. Iar care s-ar lăcomi și ar strica această pușină milă ce am făcut sfînteii mănăstiri și poslușnicilor ei, unii ca aceia să fie neiertăți, și blăstămați de Dumnezeu, și de Maica Precista, și de 12 Apostoli vîrhovnici, a căroră este hramul, să le fie ei pîrîș(i) la strașnica giudecată, și în cea de apoi să fie anaftima, și iertare să nu afle, ca să li fie parte cu Iuda și cu treculețul Arie și cu toți necredincioșii în vecinica muncă. Amin.

8 Mc, лѣт(о) 7225 <1717>.

Și această întîmplare s-au tîmplat la a treia domnie a domniei mele.

Treatogo gospodva.

<Iscălit>: Mihail Racoviță voievod¹.

Axinte uricariu <a scris>.

După Codrescu, *Uricarul*, III, p. 49–51. Text cu litere de tranzație, după originalul cu sigiliu domnesc depus de editor la Arh. St. Iași.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 6 r. (rez. în condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

Luna și ziua, după data menționată în document.

ALTE EDIȚII: Codrescu, *Uricarul*, III, ed. a II-a, p. 51–53 (orig.), IV, p. 310–315 (orig. cu litere de tranziție), și V, p. 283 (rez.); Ghibănescu, *Uricarul și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7 (1928), p. 258 (rez. după Codrescu); *Catalog D.A.C.*, V, p. 408, nr. 1496 (rez. după Ms. nr. 628).

¹ Se indică apoi „l(ocul) p(eceții)“.

Mitropolitul Ghedeon hotărăște, în urma judecății dintre călugării de la M-rea Aron Vodă cu cei de la Sf. Ioan Gură de Aur, ca primii să stăpînească seliștea Prisăcilor.

Carte de la Ghedeoan mitropolitul, mart(ie) 9, de giudecată ce au avut călugării de Aron Vod(ă) cu călugării de Sfeti Ioan pentru moșiia ce să cheamă Săliștea Prisăcilor; și de la giudecată au rămas ca să ție Aron Vodă ace moșie.

Arh. St. București, Ms. nr. 644, f. 4r. Rez. în Condica M-rii Aron Vodă, scrisă în a doua jumătate a sec. XVIII.

Data de an, după doc. domnesc de întărire a acestei stăpîniri din 1717 (7225) <mai 1> (v. doc. nr. 539 din acest volum).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 186, nr. 718 (rez. datat: <1708–1723>), și p. 394, nr. 1456 (rez. cu data de an: <1717 (7225)>, considerat ca fiind alt doc.).

Ghedeon arhiepiscop și mitropolit al Moldovlahiei dăruiește lui Macarie, egumenul M-rii Bărboiu, o vie păraginită la Vlădicieni ca să o lucreze și să dea zeciuiala din ea.

Cu mila lui Dumnezeu, Ghedeon, arhiepiscop i mitropolit Sucevii și a toată Moldovlahie. Facem știre cu această scrisoare a noastră, tuturor cui să cade a ști, pentru o păragină de vie ce iaste pe lîngă viile lui Macarie egumenul de Bărboiu, care mai la trecuții ani au fostu luat dumnealui Sandul negustoriul ca să o lucreze și, <ne>¹dîndu-i mîna ca să o lucreze, au rămas iară păragină.

Deci noi, văzîndu că șade o moșie pustie și închisă, am socotit ș-am dat-o molitvii sale lui Macarie egumenul de Bărboiu să fie dreaptă ocenă și moșie sfintei mănăstiri și egumenul să aibă a o lucra ca pe o vie și ce-ar fi de-a zece obiceiul să-și dea.

Deci și pre urma noastră, pre carele ar milui Dumnezeu la locul nostru stăpîn, să n-aibă a strica această danie ce-am dat sfintei mănăstiri. Iar care ar strica această danie a noastră să fie supt tot blestemul Sfintei Biserici a Răsăritului și de noi neiertaji și afurisiți. Aceasta facem știre.

7225 <1717> martie 18.

† Ghedeon, mitropolitul Moldovlahiei.

† Gheorghie, mitropolitul Sucevscoi: ce-au dat fratele Ghedeon și noi legăm și dăm.

† Antonie, mitropolit Sucevschii: ce-au întărit alți părinți și noi întărim.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 13, f. 15 r. – v., nr. 4. Copie în Condica M-rii Bărboiu, scrisă de Costantin Polimaz, în 1796 octombrie 14.

EDIȚII: Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 52 (menț.).

¹ Omis.

Mihai Racoviță voievod îl împuternicește pe egumenul M-rii Sf. Ioan Gură de Aur să stăpînească timp de un an morile de la Slobozia, potrivit tocmelii făcute de egumen cu Andrei.

† Adecă s-au pîrît de faț(ă) înaintea domniei mieli și a tot Sfatului nostru Manole și cumnatul său, Neculai, ficiorii lui Andrii Ziot Iani Drăghinici ce-au fost hatman, pentru morile Slobodzia, ce-au avut tocmal(ă) Andrii pîn-au fost viu cu Hrisantu egumenul ot Sf(întul) Ioan Zlataust cu zăpis pînă în trei ani, întru cari zăpis ...¹ niguțitori ca să facă egumenul mori ...¹ cheltuiala sa și să iazască și iazul, și din ce dzi ar purcede... mori pînă îș(i) va scoate cheltuiala. Iar de cia înainte să ție moara amîndoi ca să împartă venitul [venitul] în giumătate pînă s-ar mai tocmi la moară ceva într-acei trei ani; atunci să aibă a da egumenul morile cu totul, gata tocmite, pre mîna lui Andrii și ce s-ar mai tocmi la moară ceva într-acei trei ani. Și acea cheltuial(ă) să fie depreun(ă) tot din mori; cari și Andrii scrie că i-au dat egumenului doao părechi de pietre ce au fost în vad și herăli cîti sînt pe mîna Procăi neguțătorul.

Deci Manole și cumnatul său, Neculai, ficior lui Andrei, așa au jăluit: precum egumenul ș-au scos toată cheltuiala și încă și mai mult și le ține și morile făr(ă) cale.

Deci domnia me, vădzînd așa, i-am dat în sama a cinstiți și credincioși boiarilor noștri, dumnealui Ilie Catargiul vel logofăt și dumnealui Constantin Rusul vel păh(arnic) ca să li ia sama pre zăpisul cel de tocmal(ă) și să li tragă socoteala de-amănuntul despre îmbe părțile și precum vor afla mai drept să li curme giudecata și să facă știre domniei meli. Deci trăgîndu-le socoteala de cîndu s-au gătit morili pîn-acmu în cest...¹ la văleat 7225 <1717> marti 27 și din toată cheltuiala ce-au cheltuit egumenul cu morile...¹ bani...¹ <p>¹recum s-au vîndut în tîrgu numai 21 lei, cari să vini ...¹ să-i ...¹ acul zăpisului ce-i iasti dator Andrii cu alt zăpis de 80 lei, iar de doa ...¹ lor să rade, căci de la om mort nici sfînta pravilă nu dă să ia.

Iar pentru mori așa s-au socotit: să li mai ție egumenul încă un an deplin, de acmu dintr-acest valeat ce scrie mai sus apr(îlie) dintîi și să ia tot venitul pentru sîmbria morilor, iar Manole și cumnatul său să nu s(e) amestéce la venitul morilor; iar după ce să va plini anul, atunci să aibă a da egumenul morili gata pre mîna lor precum să cadi, cu pietrili, cu herăli și cu iazul iazit și altele ce trebuiaști în centrul morii. Și alte pricini sau gîlcéve să nu mai aibă între dînșii; și li s-au luat și zăpisăli din mîna lor... ca să aibă a să ținea de acmu de această giudecată a Divanului făr(ă) ...¹ cas(ă) acel zăpis de datorile lui Andrei care s-au curmat într-această ...¹ să plătească ...¹ ani egumenului <feciorii>¹ lui Andrei cu păsuială <ca să dea>² giumătate de bani în trii luni, cari fac 34 lei 3 orți, și iar în trii luni să dea și ceialalți bani, 34 lei și 3 orți, să-și ia zăpisul. Iar nedînd bani nici atunci, să aibă a îmbla de ciia înainte cu dobîndă din dzéce 12 pre an, neguțitorește. Iar de s-ar tîmpla pîn-la anul să s(e) schimbe egumenul sau moarti, cini va hi altu egumen, acela să aibă a tocmi morili din venitul mănăstirii și să li dea gata cu totul la mîna lui Manole și cumnatu-său lui Neculai, cari scriem mai sus.

Deci și domnia mea, dacă am vădzut giudecată dreaptă și așezări pentru toate gîlcévili lor, li s-au făcut cărți din Divan la îmbe părțile ca să ste neclătit precum s-au giudecat. Iar carili dintru dînșii or mai scorni pîră peste această giudecată să fie de certari și de gloabă Porții. Așa scriem.

У Илс, л(ѣ)т(о) хЗСКЕ ап(ри)л(іе) д.

Вел лог(о)ф(е)т.

† ЛѢИИТІЕ УРИКАРЪ <ПИСАЛ>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, VI/5. Orig. hîrtie (32,3×22,5 cm.), rupt la îndoituri și lipit, lipsă 2/3 din fila a doua, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu din 1703, aplicat în cerneală roșie, neclar.

¹ Loc rupt; lipsă în orig.

² Omis.

Mihai Racoviță voievod scutește de toate dările și angheriile șase butucari și trei teleaci bărbieri de la feredeu M-rii Trei Ierarhi interzicând boierilor să mai perceapă dări de la ei.

† Іѡ Мѣхѣи Рѣковицѣ Воєвода, Б(о)жію м(и)л(о)стію, р(о)сп(о)дарѣ Земли Молдавскои. Facem ști(i)ră cu această carte a domniei mele tuturor cui se cade a ști pentru rîndul feredelui carel(e) iaste a sfintei mănăstiri a Trei Sfetitelor. Venit-au înainte domniei mele rugătorii noștri, călugării de la acea sfîntă m(ă)n(ă)st(i)re, și făcură jalobă precum n-au nice un venit dintr-acei feredeu și mai mult ședea pustiu, neavînd butucari și teleaci bărbieri, arătîndu-ne și cărți de la domni bătrîni și de la alții mai încoace de scuteală pentru șeas(e) argați carii ar hi de treaba feredelui de adus butuci și pentru trei teleaci carii sintu bărbieri de treaba feredelui.

Și așa dederă samă că de multe ori nu li s(e) țin în sam(ă) cărțile domnilor, că dacă iēs boiarii la ținut pun și pe argații aceia ce aduc butuci de feredeu la bani și pe bărbieri. Și dintru asupreală banilor părăsăscu toți feredeu de să pustiește.

Pentru care lucru am socotit domnia mea că cu acei bani acelor butucari și bărbierilor nice un greu a țării nu se rădică, ci mai multă scădere se face sfintei mănăstiri rămîindu feredul făr(ă) agonisită.

Și așa am ales, cu bl(ago)s(lo)venie a patru sfinți arhieriei a țării noastre a Moldove: chir Ghedeon arhiep(i)scop și mitropolitul Sucevei, și chir Sava ep(i)scopul ot Roman, și chir Calistru ep(i)scopul ot Rădăuți, și chir Iorest ep(i)scopul ot Huș(i), și cu tot al nostru Sfat, boiarii cei mari și mici, de am făcut acestu testamentu de la noi, și cu blăstăm legat, cum de acmu înaintea acei șeas(e) argați butucari și acei trei teleaci bărbieri să nu s(e) mai puie la bani nice odinioară și nice la o angherie, ce să fie în pace și în scuteală, și boiari carii vor ieși la ținutur(i) fie cu cé socotele sau și alți sluijitori nice să-i scrie, nice bani să nu-i puie făr(ă) cît ei să aibă <a> asculta de feredeușul cine le-ar hi cap întru toate lucrurile ce le-ar poronci pentru lucru feredelui, la toate trébile.

Iară de alte dări și angherii de toate să fie în pace, la nemică să nu fie amestecați cu altă ț(a)ră, nice trăsura să nu le facă pentru alții. Și această așădzare mai vîrtos am făcut ca să aibă ceva folos și sfînta m(ă)n(ă)st(i)re din venitul feredelui, ca să s(e) trimiță ceva agiutor și părinților călugări de la Sfînta Gora, unde iaste închinată, pentru a noastră vecinica pomenire și pentru pomenirea altor luminați și răpăsați domni pravoslavnici a Moldovei; deci precum am aședzat să ste neclătit în vécî.

Pentru acéea, și în urma noastră, carii vor hi miluiți de Dumn(e)dzău cu domnia țării noastre a Moldovei, poftim pe prealuminați domni ca să întărească asămîne această puțină m(i)lă, pentru a sa vecinica pomenire, că nu iaste vro scădere ca acéea Visterii, ce spre mai mare folos și lauda țării noastre. Iară carii ar lăcomi la ațita și ar pune la dări pe acești oameni cîți scriem mai sus, veri din domni, sau din boiari, cărora li s-ar putea și n-ari ține în sam(ă) acest testament, unii ca aceia să fie blestemați de D(u)mn(e)dzău, și de Maica Precista, și de 12 Apostoli vîrhovnici și să fie legați și afurisiți de 318 Părinți din cetate Nichei, așîșderea și de smerenie noastră arhierieilor carii ne-am numit mai sus și ne-am iscălit mai gios, și la strașnica giudecată a lui H(ri)s(tos) să le fie pîrîș(i) sfinții părinții Trei Sfetitele, a cărora iaste hramul și Preacuvioasa Maica noastră Paraschevii.

Aceasta am întărit ca să s(e) știe.

У Мс, л(ѣто) хзске апр(иліе) а.

Иѡ Миѡан Рѣкѡвицѣ) вѡевѡда <m.p.>.

† Гедеѡн митрополит Молдаѡлахіи искал <m.p.>.

Саѡа епископ Рѡманс(кіи) искал <m.p.>.

Калистрѣ епископ Раѡѡвскіи искал <m.p.>.

Їѡрест епископ Хѡшскіи искал <m.p.>.

Іѡинтїе Ѥрикар <писал>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7225 <1717> ap(rilie) 1.
Pe(n)tru feredeu, <și scurt rezumat grecesc al actului>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată, Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu inelar, octogonal.

Arh. St. București, Ms. nr. 378, f. 103 r., și Ms. nr. 579, f. 13 v. –14 r. (copii în Condicile M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrise în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 395, nr. 1460 (rez. dezv.).

534

1717 (7225) aprilie 6

Carte de blestem a mitropolitului Ghedeon asupra celui care ar ști unde se află uricele lui Păun vameș pentru M-reă Clatia și nu le-ar da M-rii Xiropotam, la care cea dintîi a fost închinată.

М(и)л(о)стію Б(о)жію, Гедеѡн архиепископ и митрополит Сѡѡеѡи și a toată Moldovlahiia. † Facem știre cu această rugă a noastră cui să cade a ști, pentru niște urice de moșii ce a dat Păun vameșul mănăstirii sale Clatii, care m(ănă)stire iaste închinată la Xiropotam, la Sfînta Gura, dă-i dea acele urice. Neștiindu-se la a cui mîină sînt, făcut-am această carte de blăstăm asupra cui ar mistui aceste urice sau cine ar ști unde sîntu sau ar fi audzitu, din vlădici, din egumeni, din boieri, din preoți sau orice fel de om ar fi și n-ar mărturisi dreptu, cu frica lui Dumnedzău, sau nu le-ar da, la cine ar fi, toți să fie blăstămați de Domnul Dumnedzău, și de Maica Precista, și de 12 Apostoli și de 318 Oțeți de la cetatea Nechiei; hierul, pietrele, lemnele să putredzească și să se risipească, iar trupurile acelora să stea întregi, netopite, și să le fie locașul cu Iuda și cu trecletul Ariia, și procopsală să n-aibă în toată viața lor. Lovească-i bubele lui Gheezi și cutremurul lui Cain și să-i înghită pămîntul de vii ca pe Daatan și Aviron. Și din bl(a)g(o)sl(o)v(e)nia noastră ce ne-au dat Domnul Dumnedzău încă să fie afurisiți și-n veci neiettați.

Iar la cine ar fi sau cine ar ști și ar mărturisi dreptu să fie iertați și blagosloviți de I(isu)s H(risto)s. Amin.

L(ea)t 7225 <1717> apr(ilie) 6.

† Ghedeon mitropolit Moldovlahii <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în prima jumătate a sec. XIX>: Let 7225 <1717> aprili 7. No. 2.

Inst. de Ist. și arh. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 215, nr. 252 (rez. gr. cu data de zi: 7, după orig., hîrtie (20,2×32,2 cm.), cerneală cafenie, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 89).

Mihai Racoviță voievod scrie lui Costantin șetrar să cerceteze și să-l înștiințeze cine a dijmuit viile de la Buciumi și din Dealul Brînzei: călugării de la M-reă Clatia sau cei de la Sf. Ioan?

† Иѡ Миѡхѡи Рѣковицѣ воевода, Б(о)ж(ію) м(н)л(о)ст(ію) г(о)сп(о)д(а)рѣ
ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Scriem domnia mea la boiarinul nostru, dumnealu(i) Costantin
șetrariul. Îți facem știre, văzîndu carte domniei mēl(e), să te scoli și să mergi în Dealul
Brînzii, la Bucium(i), și să strîngi oameni buni și bătrîn(i), împregiuraș(i) de acol(o), și
să-i întreb(i) cu frica lui Dumn(e)dzău. Iată că s-au făcut și carte de blăstăm de la sfinția
sa părintele mitropolitul: cari nu vor mărturisi drept, carii din călugăr(i) au dijmuit
viil(e) de la Buciumi și în Dealul Brînzii mai înainte: călugării de m(ă)n(ă)stirea lui
Paun vameșul, ce s-au chemat Clatie, au călugăr(ii) de la Sfetii Ioan.

Și precum vor mărturisi cu sufletel(e) lor să faci o mărturie și anum(e) oameni ca
să putem ști adevărul, cari din călugăr(i) au ținut acél loc de au luat din vii de-a dzăce.

Aceasta scriem.

Ѹ Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣске апрѣліе 6.

Вел логоф(е)т ѡчи.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu, în cerneală, neclar.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 214–215, nr. 250 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie (30,4×18,6 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu (5 cm. diam.), din Arh. M-rii Xiropotamu, de la Muntele Athos, Grecia, nr. 250).

Costantin Zbierea șetrar cercetează la fața locului, din porunca domnului, cui a aparținut și cine stăpînește satul Buciumi din ținutul Iașilor.

† Milostive și luminate doamne, să fii mărie ta sănătos! Facem știre mării tale că ne-au venit luminata carte mării tale să mergem la sat la Buciumi, ce sînt la ținutul Iașilor, și să strîngem oameni buni bătrîni și megieși și să-i întrebăm: acest sat, Buciumi, a cui au fost și cum se povestește? Ce noi, vădzîndu luminata carte mării tale, am mărșu și am strînsu oameni bătrîni den sat den Buciumi, anume pe: Neculai Gherghel, și Vasili Vontica, și Vasili sînă Mihai, și Sofroni și Pîntelei vier g(ospo)d, și i-am întreat: a cui au fost acest loc Buciumi și cum i-au fost povestea? Ce au dat sam(ă) și au mărturisit cu sufletele lor precum acestu loc Buciumi au fostu sat domnesc, și la domnie mării sale Ducăi vodă, a doua domnie, cîndu au venit după Ilieș vodă, fiindu Păun vamăș și făcîndu o mă(nă)stire în Dealul Brîndzii la Clate și Duca vodă au dăruit acest loc Buciumi lui Păun vamășul, și Păun au datu acestu loc acei mă(nă)stiri ce au fost făcut, anume Clatii. Și după ce au dat Duca vodă această moșie Buciumi lui Păun, într-ace var(ă) ce i-au datu, atunce s-au dus și Păun din țară și de a dzece n-au fostu apucat a lua Păun, nici călugării ce au fostu la mă(nă)stire n-au fostu apucat a lua, căci ducîndu-să Păun den țară s-au pustiit și mă(nă)stire; iar după ce s-au dus Păun și s-au pustiit mă(nă)stire Clate, așe mi-au mărturisit, că au luat de a dzece tot de la mă(nă)stire lui S(ven)tii Ion.

Așe au mărturisit acești oameni cu sufeletele lor, ce mărie ta vei socoti cum a fi mila mărie ta<le>¹.

Să fie mărie ta sănătos!

L(ea)t 7225 <1717> ap(rilie) 6.

Neculai¹; Vasilie¹; Vasilie¹; Sofroni¹; Păntelei¹;

† Robul măriei tale, Costantin Zbiere șet(rar).

<Pe verso, de la începutul sec. XIX, rez. grecesc al actului și> Nr. 5.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, cinci amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 215, nr. 251 (rez. gr. dezvolt. după orig., hîrtie (34,2×21,2 cm.), cerneală cafenie, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 388; o copie din a doua jumătate a sec. XVIII, la nr. 81).

¹ Amprentă digitală.

537

1717 (7225) aprilie 8, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos stăpînirea asupra moșiei de la Prisăci, a unor poieni din Codrul Iașilor și îi confirmă dreptul de a lua vinăriciul din Dealul Brânzei de la Bucium, în urma judecății cu M-rea Sf. Ioan Zlataust.

† ІѠ МИХАИ РЖКОВИЦЪ ВОЕВОДА, БОЖІЕЮ М(И)Л(О)СТІЮ, Г(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МЛАДАВСКОН. Facem știre cu această carte a domniei mele tuturor cui să cade a ști pentru multă pîră ce s-au pîrît de faț(ă) înainte noastră și înainte a tuturor alor noștri moldovenești boieri, a mari și a mici, rugătoriiu nostru, Hrisanthu, egumănu de la Sfetii Ioan Zlataust, cu rugătoriiu nostru, Nicodim, egumănu de Danco, care este închinată metoh la Xiropotamo, de la Sfînta Gora, unde este hramul Sfînșilor 40 de M(u)cenici, pentru moșii de la Prisăci, din olatul tîrgului Iașilor, care loc este între Vale lui Pătrașco, și între hotarul Tomeștilor și între hotarul locului Cetățui, și pentru vinăriciul de la Bucium și din Dealul Brîndzii, și pentru Poiana lui Țigan și pentru alte poieni din Codrii Ieșilor, dzicîndu egumănu de la Sfetii Ioan Zlataust cum aceli moșii au fostu a sfîntei m(ă)n(ă)st(i)rî a lui Sfetii Ioan Zlataust, date de ctitorul lor, de bătrînu Duca vodă, apoi și de fiuu-său, de Costantin Duca vod(ă), și le-au ținut cîț(i)va ani. Iară cîndu au fostu la a doa domnie a lui Nicolae vod(ă) să s(e) fie sculat Iezechiil, egumănu de Copou, fiindu pus atunce epitrop de la Xiropotamo și sfîntei mănăstirii lui Danco. Și avîndu trecere, le-au luat moșii cu nedireptate. Și le-au luat și drăsăli toate cîte au avut de la domni, di-năritură.

Iară Nicodim, egumănu de la Danco, și cu Iezechiil, egumănu de Copou, fiindu de faț(ă), așe au dat samă: cum aceli moșii, ce scriu mai sus, au fostu a lor mai înainte date de la răpăosatul Duca vod(ă) mănăstirii ce să chema Clatiia, care era zidită de Paun vameșul, și închinată metoh la Xiropotamo. Și părăsindu-să mănăstirea Clatie și fiindu și răscoale în Ț(a)ră mulți ani, n-au putut veni călugări de la Xiropotamo ca să-ș(i) cerce moșii, și le-au împresurat călugării de la Sfetii Ioan Zlataust, cu mare strîmbătate. Iară la domniia lui Nicolae vod(ă) le-au luat cu giudecata Divanului și cu pravila, precum ne-au arătat și ispisoc de rămas pe călugări de Sfetii Ioan Zlataust, și dzicîndu că au avut între alalte drăsă a lor și ispisoc pre acele moșii de danie de la răpăosatul Duca vod(ă), și numai acel ispisoc au perit, și au prepus cum să fie la m(î)na lui Hrisanthu, egumănu de Sfetii Ioan, apucaț cu meșterșuguri.

Deci, Hrisanthu, egumănul, întâi la acestu cuvîntu au tăgăduit, cum n-are la mîna lui acel ispisoc, nice știe nemică. Dzis-am domniia mea ca să arate și egumănul Hrisanthu vrun ispisoc de danie de la bătrînul Duca vod(ă) de danie pre acéli moșii și vor avea credință; ce el au dat sam(ă) cînd au și fost s-au răsărit și nu este.

Deci după multă cercătură, care am luat domniia mea sama, împreună cu sfinția sa, părintele chir Ghédeon mitropolitul și cu tot Sfatul nostru, despre înbe părțile, pe dirésă, ca să nu s(e) facă vro gréshal(ă), și căutîndu-să și la sfînta pravila, am aflat cum daniile ce să dau la sfintele besérici nu să pot lua nici odănioară înapoi de unde s-au închinat, nici de acéia ce le-au dat, nice de alții. Și, socotindu că nu arată nice unii din călugări ispisoc de la răpăosatul Duca vod(ă) ca să nu putem ști adevărul, să nu facem strîmbătate vréunei mănăstiri, făr(ă) cît scos-au egumănul de la Danco o mărturie de hotărît celui loc domnescu, din olatul Ieșilor, ce s-au dat la mănăstirea lui Păun, întru care nu pomenea de vinăriciul de la Bucium și din Dealul Brîndzăi, și pentru locul din Codrii Ieșilor, și necredzîndu-s(e), și dzicîndu egumănul de Danco cum că ispisocul lor de la bătrînul Duca vod(ă) este la m(f)na egumănului ot Sfetii Ioan Zlataust și nu va să-l scoață de faț(ă).

Deci, domniia mea, vădzîndu această pricin(ă), am poroncît sfinții sale, părintelui chir Ghedeon mitropolitul, de au făcut carte de blăstăm asupra tuturor, la cine ar hi supus acel ispisoc, și cine l-au vădzut sau cine ar hi și audzît și nemărturisîndu drept să rămîie legat supt greu blăstăm.

Și așa s-au sfetit întâi de la părintele Dionisie aroneanul, cari au mărturisit de faț(ă) și înainte domniei mele precum l-au vădzut cu ochii lui, și l-au ținut în mînule lui, și l-au cetit cu gura lui, și este la văleat de 45 de ani. Și au mai mărturisit și dumn(ea)lui Alexandru vel ușar.

Deci, dîndu-să strînsoari cu carte de blăstăm și egumănului de Sfetii Ioan l-au scos de faț(ă) acel ispisoc de la Duca vod(ă) bătrînul din văleat 7180, în care s-au aflat scriindu toate moșiile cîte au dat mănăstirii Clatii, din sémné în sémné și cu mare blăstăm legat. Deci dovedîndu-să într-acesta chip cum au fostu luat călugării de Sfetii Ioan Zlataust acéli moșii a Clatii, cu meștersuguri, și cu vicleșug, și s-au dat rămaș(i) din toată lége a țării, ca să n-aibă a mai pîrî pe călugări de la Xiropotamo, în véci, nice a-i rămîne. Și li s-au luat și drésăli toate de la mîna lor, ce-au avut di-ntăritură de la alți domni pe urma răpăosatului Ducăi vod(ă), așijdér(e) și de la domniia mea. Căci și domnii pe neștiință au fostu întărindu, neștiindu adevărul cum iaste. Iar de ar hi și tăgăduit vréunéli, cîndu le-ar scoate la ival(ă) să nu li s(e) ție în samă, căci au fostu făcute cu meștersuguri, macar de vor hi avîndu [avîndu] și vreun ispisoc și de la răpăosatul Duca vod(ă), făcut mai pe urmă, cum le-au dat aceste moșii la Sfetii Ioan, și l-ar scoate cîndva, tot să nu li s(e) ție în samă, căci nu sloboade sfînta pravila nice pre acela ce-au dat danie la o besérică, ca să ia de unde le-au închinat și să dea la alta.

Pentru acéea dară, călugări de Sfetii Ioan Zlataust să fie rămași în véci. Iară călugări de la Xiropotamo s-au îndreptat, cum sintu a lor drepte moșii; deci ca să aibă a le ține și a le stăpîni toate pre hotarăle, din sémné în sémné, precum le scrie ispisocul de miluire de la răpăosatul Duca vod(ă), însă afar(ă) din seliște Prisăcilor, coasta despre apus, care au rămas loc domnescu între hotară, și ca să le fie și de la domniia mea drepte ocine, și moșii, și danie, și uric di-ntăritură, cu tot venitul stătător, în véci. Și de aceasta pîră să nu s(e) mai pîrască în véci.

У Мс, (А)ѢТ(О) ХЗСКЕ АП(Р)ЛІЕ Н.

Михаи Ръковницъ) ввевѡда <т.р.>.

† Ghedeon, mitropolit Moldovlahiei <m.p.>

† Калистрѣ еп(и)скоп Радовскій <m.p.>.

Іаѣнтіе урикар <писал>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc mijlociu, timbrat.

Arh. St. București, Ms. nr. 1220, f. 9–10 (copie din 1814 martie 18 după orig. de la M-reă Dancu), f. 51 v. – 52 r. (rez.), f. 63 r. (rez.), f. 39 r. (rez. fără lună și zi); Ms. nr. 1226, f. 8–9, nr. 18 (rez.).

EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, XX, p. 279, nr. 22 (rez. într-o anafora din 1825); Ghibănescu *Uricarul și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7 (1928), p. 258 (rez. după Codrescu); Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 59–61, nr. 21 (extrase după copia din 1814 cu data de zi greșită: 30); *Catalog D.A.C.*, V, p. 395, nr. 1461 (rez. dezv. după Ms. nr. 1220); Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 216, nr. 253 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (48,6 x 32,7 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu timbrat, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. XLII).

538

1717 (7225) aprilie 19

Mihai Racoviță voievod scrie lui Costandin Silion logofăt al doilea, Gligorașco Cucoranul vornic de gloată și lui Axintie uricar să aleagă o bucată de loc din hotarul țîrgului Iași dăruită de domn lui Constantin aga.

Іѡ Мѣхан Раковицѣ воевѡда(а), Бож(іею) милост(ію), господар(ъ) Земли Молдавскон. Scriem domnia mea la boierii noștri Costandin Simon¹ vtor(i) log(ofăt) și Gligorașco Cucoranul vornicul de gloată și la sluga noastră Axintie uricarul, vă facem știre dacă viți vedea cartea domnii mele, iară voi să vă sculați și să mergeți în Braniște, careia este la ținutul și ocolul Iașilor, și să strîngeți oameni buni megiași din sus și din gios cîți vor fi lăcuitori pă acolea prin pregiur și să hotărîți o bucată de loc care iaste din hotarul țîrgului Iașilor, domnească, nedată de domni nimărui și este dreaptă d(om)nească, care bucată de loc am dat-o d(om)nia mea credingios² boiarinului domnii mele, lui Costantin agăi, începîndu-să din hotarul sfintei măn(ă)stiri Golîii în curmeziș pîn-în apa Jijîi și în gios pe Jijîia pîn-în hotarul lui Mihail log(o)fătului, după cum scrie în ispisocul dumisale ce are de la domnia mea de miluire, din semn în semn; și așa să mergeți(i) tot puind pietre și înnoind semnale din giur înpregiur de cătră alte hotară și, pe cum veți hotărî, să faceți o mărturie de la dumneavoastră și de la toți megiașii, scriind din semn în semn ca să se știe pe unde est(e) aleasă de către alte hotare; și pe mărturia dumnélorvoastre ce veți face ca să i să mai înnoiască și de la domnia mea, de iznoavă, sâmnile și pietrele ce veți pune.

Aceasta scriem³.

У Мѣ, лѣт(о) х̃зскѣ ап(риліе) ѿѣ.

Arh. St. Iași, Documente, CXI/3. Copie de la începutul sec. XIX.

EDIȚII: Băleanu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 6 (1926–1927), p. 218, nr. CLXXXII (aceeași copie).

¹ Greșit pentru: „Silion”

² Așa în text.

³ Urmează mențiunea copistului: „pecetea g(o)sp(o)d”.

539

1717 (7225) <mai 1>, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii lui Aron Vodă seliște Prisăci în urma judecății cu M-reă Danco.

† Иѡ МИХАН РАКОВИЦЪ) ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)у МИЛ(о)СТ(і)у, Г(о)П(о)ДАРЪ
ЗЕМЛІ МОЛДАВСКОН. Facem ştire pentru multé pîrê ce s-au pîrît de faţă denainte
noastră şi a tot Sfatul nostru Nicodim, egumenul de la m(ă)n(ă)st(i)rea lui Danco, care
iaste metoh la Xiropotamo, cu rugătorul nostru, părintel(e) Dionisie proin vl(ă)dica de
Ciorlu, egumenul ot Aron vod(ă), pentru selişte de la Prisăci, coasta despre apus, zicînd
egumenul de Danco précum acea selişte de la Prisăci iaste direaptă moşie a sfintei
mănăstirilor de la Xiropotamo dată de răpăosatul Duca vod(ă) mănăstirii Clatea, carea au
fost zidită de Paun ce-au fost vameş, arătîndu-né şi o mărturié de la un Ionaşco vătav
caré au fost atuncea hotarnic, la vălet 7180, scriind în semnê, care acéle moşii ce le-au
fost dat Duca vod(ă) bătrînul după ce s-au resipit mănăstirea Clatii şi fiind răscoale în
ţ(a)ră n-au mai putut veni călugări de la Xiropotamo ca să-ş(i) cêrce moşiiile şi le-au fost
împresurate călugării de la Svetii Ioan Zlataust cu meşterşuguri. Şi pentru această selişte
au mai tras pîră şi călugăr(ii) de Sfetii Ioan Zlataust cu călăraşi(i) de la Prisăci la domnia
lui Nicolae vod(ă), anum(e) cu Costantin Ifţinescul, şi cu frate-său Ştefan, şi cu Lazor
grădinariul ot tam, şi cu Toader Jalobă şi cu alţii de acolo puindu pricin(ă) călăraş(ii)
cum acea selişte de la Prisăci nu iaste dată de răpăosatul Duca vod(ă) nici mănăstirii
Clatii, nici lui Sfetii Ion Zlataust, nici altora nemeni, făr(ă) cît au fost dată părinţilor lor,
fiind căl(ă)raşi, ca să şază şi să se hrănească pre acel loc.

Şi trimiţînd Nicolae vod(ă) în două rînduri hotarnici dé au cercat acel loc şi s-au
aflat cum iaste moşie direaptă a lui Sfetii Ioan Zlataust cu săleşte cu tot, precum au fost
dat samă călugări şi au rămas căl(ă)raşii din giudecată ca să stăpînească călugării de
Sfetii Ioan şi sălişte Prisăcilor precum ne-au arătat şi ispisoc de rămas de la Nicolae
vod(ă), caré ispisoc după ce s-au pîrît Iezechiil egumenul de Copou, fiind epitrop de la
Xiropotamo, cu călugări de la Sfetii Ioan Zlataust pentru acéli moşii de la Prisăci, au luat
din m(î)na lor şi ispisocul cel de rămas pe căl(ă)raşi. Şi zicé egumenul de Danco cum şi
sălişte Prisăcilor iaste a lor şi o ţine egumenul ot Aron Vod(ă) făr(ă) direptate.

Deci egumenul de Aron vodă aşé au dat samă: cum acea sălişte de la Prisăci iaste
dată sfintei mănăstiri danie de la domnia mea dintra a doua domnia noastră fiind loc
domnescu, pecum a zis căl(ă)raşi de la Prisăci, precum ne-au arătat şi ispisocul de
miluire de la însumi domnia mea.

Deci domnia mea, văzînd aceste pricini între călugări, am socotit împreună cu tot
Sfatul nostru ca să nu fi făcut vro grêşală cu ace danie la m(ă)n(ă)stirea a lui Aron
Vod(ă), şi de iznoav(ă) am cercat dires(e)le lui Xiropotamo foarte de amănuntul, carili
ne-au arătat egumenul de Danco. Şi aşa am aflat cu bună dovadă: cum acéa mărturié de
la Ionaşco vătavul hotarnicul nu iaste bună şi este făcută cu vicleşug, căci pre cît loc
scrie acolo într-acéa mărturié în sémnê n-au priimit răpăosatul Duca vodă să dea
mănăstiri(i) lui Păun, ce-au dat mai pre puţin, pre cît i-au fost voia domniei sali, precum
s-au dovedit din ispisocul domniei sali cu carile au miluit m(ă)n(ă)stiréa Clatii din
olatul tîrgului Iaşilor, caré ispisoc fiind sup[p]lus la mănăstirea lui Sfetii Ioan Zlataust cu
vicleşug. Şi nearătîndu-se la iveală toate giudecăţili cîte s-au pomenit mai sus s-au urmat
cu grêşală, că şi într-a doa domnie a domniei méli, cîndu s-au pîrît călăraşii cu călugării
de la Sfetii Ioan Zlataust, precum s-au scris mai sus, pentru săliştea Prisăcilor, li s-au fost
pus zi călugărilor pîn(ă) în 50 de zile ca să-şi aducă diresul Ducăi vod(ă) bătrînul de
faţ(ă). Şi de va scrie într-însul şi seliştea Prisăcilor să fie rămaşi călăraşi din giudectă şi
să o ţie călugării şi seliştea de la Prisăci; ci ei şiind vicleşugul, l-au tot ţinut ascunsu şi nu
l-au mai arătat la iveală. Iar acmu, scornindu pîră de iznoavă şi înaintea domniei méli în
a triia domniea noastră şi făcîndu-se şi carte de blestem, l-au dat de faţ(ă) călugării de

Sfetii Ioan Zlataust și ispisocul cel de miluirea Clatiei de la răpăosatul Duca vodă și s-au arătat toată dreptate cum n-au fost dată săliști Prisăcilor nici unui m(ă)n(ă)stiri, ci au fost rămas domnească, pecum au fost jeluît călărași cari s-au numit mai sus.

Deci, dovedindu-se într-acesta chip, au rămas egumenul de Danco și călugării de la Xiropotamo denainte noastră și din toată lege a țării ca să-și ție ei danie pîn(ă) în Vale lui Pătrașco dreptu potriua Prisăcilor să le fie hotar pre cît le scrie ispisocul răpăosatului Duca vod(ă), iar mai mult să nu s(e) tinzi; și s-au rupt și mărturie acé vicleane de la Ionașco vătavul și ispisocul cel de pîră și de rămas pe călărași de la Nicolai vodă. Iar m(ă)n(ă)stire lui Aron Vodă să aibă a-ș(i) ține cu bun(ă) pace seliște de la Prisăci, precum îi scriu dirésele de la domniéa mea ca să-i fie moșie în veci. Și de această pîră să nu s(e) mai pîrască în veci. Aceasta scriem.

V Мс, л(ѣ)т(о) хѣскѣ <ман а>².

Iscălit: Ilie Catargiu vel logofet.

Copiia aceasta scriindu-să întocma de pe originalul înfățoșat Comisfiei de cătră deribanul Chirica Stamati, formalnicul vechil al mănăstirei Aaron Voievod, la cercetare recomandită gios iscălitului prin adresul Divanului de Apelare al Țării de Sus, supt N. 3018 din 8 iunie 1840, s-au dat preacuvioșiei sale arhimandritului Chiril, egumenul mănăstirii Sfeti Ioan Zlataust din Ieși, potrivit legiuitei după formi cereri ce au făcut ca să slujască pentru mănăstirea Sf(întul) Ioan de doveditor neschimbat document pentru viitorime.

1840 oct(ombrie) 15.

Enachi Dragomir cam(inar), hotarnic arbitru.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XVIII/9. Copie.

Idem, Ms. nr. 628, f. 46 v. (rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII), Ms. nr. 644, f. 5 r. (rez.), M-rea Aron Vodă, II/101, nr. 12 (menț.) – toate cu data completă: 7225 <1717> mai 1.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 397 și 400, nr. 1470 (rez. dezvolt. cu data restabilită).

¹ Urmează, într-un cerc, menținea copistului: „pecetea gospod”.

² V. descrierea arheografică.

540

1717 (7225) iunie 13, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește lui Gherasim, egumenul M-rii Bîrnova, stăpînirea asupra unui loc din Iași dăruit mănăstirii de Dafina, doamna lui <Istratie>Dabija voievod.

† Иѡ Мѣхѡи Рѣковицѣ) воевода, Б(о)ж(іе)у мил(о)ст(ію), г(о)сп(о)дарѣ Земли Молдавскон. Dat-am carte domniei méle rugătorului nostru, lui Gherasim egumanul de la sfînta m(ă)n(ă)st(i)ré Bîrnova, ca să fie volnici cu carte domniei méle a ținea ș-a stăpîni locul sfintei mănăstiri Bîrnovei de aicea, din tîrgu de Iași, care loc l-au cumpărat ctitora lor, doamna Dafina a răpăosatului Dabijii vod(ă). Deci precum scrie zăpisul a lui Vas(i)lie Uréche spătariul, vînzătoriul, așea să aibă a stăpîni călugării tot locul acela și să aibă a lua chirie de loc, dup(ă) obicei, de la toți; oricine ar fi făcut dughéne sau case pre acel loc să aibă a să tocmi cu egumenul și să dea bezmen la sfînta mănăstiré; iar cari n-ar vrea să s(e) aședză, să aibă a le răsipi casili de pe locul mănăstirii. Iar cine ar avea a răspunde ceva să vie de faț(ă) și cu drésăle, cine ce vor avea, să-și întrebe.

Și nimé să nu cutedză a sta înapotriua cărții domniei méle.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̣зске юн(іе) гї.

<Pe verso, scurt rezumat grecesc din sec. XVIII al actului și> No. 15.

Arh. St. București, M-reă Bîrnova, XI/3. Orig., hîrtie (29,3×20,8 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie.

Idem, Ms. nr. 646, f. 10 (copie în Condicta M-rii Bîrnova scrisă de Costantin Polimaz logofăt, fiul protopopului Ioniță din Bacău, în 1796 oct. 2).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 402, nr. 1477 (rez.).

541

1717 (7125) iunie 19, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește Paraschivei Tăbîrțoia jinicereasa stăpînirea asupra unei vii păraginite, cu pomet, pe Cacaina, în urma judecării cu Curbetoaia călugărița.

† Ыѡ Мнѡхан Рѣковоуцѣ) воевода, Б(о)жію м(н)л(о)стію, г(о)сп(о)дарѣ
Земли Мѡлдавскѡи. Adecă au avut pîr(ă) la Divan și a tot Sfatul nostru Paraschiva
Tăbîrțoia jiniceroaia cu Curbetoaia călugărița, zicîndu jiniceroaia că avînd o vie
păragină și cu pomeți de la părinții ei rămas(e), carii livade cu pomi iaste pe Căcaina în
sus, lîngă Urșulea ce s(e) cheamă locul acela Timirul, aicea la ținutul Iașilor, și ne mai
căutîndu Tăbărțoia de moșie de atîta vrém(e) și avînd și Curbetoia iar o vie păragină,
iar livade cu pomi tot acolea, ce să cheam(ă) acea moșie a ei Penișoara, și vădzînd
Curbetoaia acea moșie că nu mai cată Tăbîrțoia de dînsa, a stăpînit-o și acea moșie cu
pomeți, ce au fost venitul ei din toate den an în an tot Curbetoaia au mîncat pîn-au fostu
mireancă, iar apoi, puind la gîndu de au luat ciñul călugăresc, au fostu mârсу la sfinția sa
chir Ghedeon mitropolitul și ș-au închinat acea parte a ei de moșie ce s(e) cheamă
Penișoara mănăstirii Mitropolii, fiind călugăriță, iar jiniceroaia mărğînd acmu de ș-au
căutat de moșie temîndu-s(e) să nu fie închinat Curbetoaia și moșia ei Mitropolii. Și
mărğîndu jiniceroaia Tăbîrțoia cu Curbetoaia înaint(ea) sfinții sal(e) mitropolitului,
s-au înfățăsat și au scos mitropolitul și zapisul ce i-au făcut Curbetoaia de danie și nu
s-au aflat să-i fie închinat moșia ei.

Pentru acéea, am dat cartea domnii méli Paraschivei Tăbărțoi jiniceroi să fie
volnică a-ș(i) stăpîni moșia acea păragin(ă) cu pomeți cu tot, căci s-au dovedit
Curbetoia din toat(e) și s-au dat ramas(ă) pe cum ea n-au avut nice o treabă cu acea
moșie a Tăbărțoi și de acmu să-și stăpînească Tăbîrțoia livadea, căci s-au aflat dreaptă
moșie a ei. Și această pîr(ă) să nu s(e) mai pîrască nice odănaoar(ă) peste cartea domnii
méli. Într-altu chip să nu fie. Aceasta scriem.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̣зске юни ѿ.

Вел лѡг(о)ф(е)т ѡчи.

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: No. 1; 7225 <1717> iunie 19; <de
altă mînă>: No. 9.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXXIX/7. Orig., hîrtie
(31,8×19,3 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, lipsă 2/3 din fila a doua, sigiliu domnesc
mijlociu, în cerneală roșie, parțial imprimat, cu data de o parte și de alta a coroanei: „17-03”.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XXXI-XLIII (1920-1932), p. 65 (rez.).

Dumitrașco cămăraș dăruiește preotului Gavril un loc de casă de lângă Rîpa Pevețoaii.

† Adică eu, Dumitrașco cămărașul, scriu și mărturisesc cu acest zapis al meu precum eu, de nime silit, nici asuprit, ce de a mea bunăvoie, am dăruit a mea dreaptă ocină și moșie un loc di cas(ă) cu tot locul împregiur cîtu-i partea ce este alături cu gardul Pevețoie dispre rîp(ă) pînă în gardul lui Abăza vornicul, în lungu, care acest loc îmi este și mie danie de la sfinția sa chir Ghedeon arhiepiscop și mitropolitul Sucevei și a toat(ă) Moldavie. Eu, acest loc, l-am dat preutului Gavril pentru sufletul răpăsoașilor părinți și frați, pentru că și preutul au slujit slujbă dumnezeiască pentru acele suflete răpăsoate și pentru a noastră iertare de păcate. Deci să-i fie preutului dreaptă ocină și moșie, în veci milostivirii sale, și cuconilor, și nepoților și altui neam. Iar nime dintr-a me sămînție să n-aibă a întoarce a me danie. Și acest loc i l-am dat cu o cas(ă), iar o cășcioară mai mic(ă) ce este în ogradă, aceea cas(ă) este a unii femei sărace. Deci cît a pute să trăiască, bine, cînd a vre preutul să scoată pe femeia di pi locul lui să aibă a plăti casa, căci casa au fost a ii, numai locul este a preutului.

Și la această tocmală a noastră au fost mulți oameni buni din mahala, cari toți mai gios s-au iscălit. Și i-am dat și zapisul cel di danie de la părintele mitropolitul, ca să s(é) știe.

Ъ Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣске юни кѣ.

ДѢМИТРАШКО БИВ КЪМЪРАШ ИСКАЛ <m.p.>.

† Iereu Ghiorghei(ă) <m.p.>; Toader¹; Anisie Chirieaceas(a)¹.

Ion Vracniță post(elnic) am scris.

<Pe verso, sris în sec. XVIII>: 7225 <1717> iunie 22. Zapisul casălor de pe lângă Rîpa Pevețoaii. N<r> 3.

Arh. St. Iași, Documente, DCCVIV/3. Orig., hîrtie difolio (30 x 19,4 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră, două amprente digitale.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5(1925), p. 161, nr. LVI (orig.).

¹ Amprentă digitală.

Ghedeon, mitropolitul Sucevei, dăruiește lui Lupul Gheuca logofăt al treilea niște curți ce au aparținut lui Gheorghe mare păharnic.

Ghedeon arhiepiscop și mitropolit Suceavschii.

† Facem știre cu această scrisoare și zapis a smérenii noastre tuturor cui s-ari cădea a ști pentru curțile ce-au fost a lui Ghiorghe vel păharnic, cari curți sîntu despre Muntenimi, și cu locul lor cu tot precum sîntu îngrădite, carea acéle curți au fostu zălojite de dumnealui Ghiorghe păharnicul și de jupîneasa dumisale Catrina, fata lui Alexandru Buhuș hatmanul, la dumnealui Dimitrie Horlenco polcovnicul preluțchii pribagul, drept 500 de lei, precum arată zapisul lor. Deci după lipsitul lui Ghiorghe păharnicul, avîndu și noi datorie la Dumitrie polcovnicul și neputîndu-ne da banii toți, ne-au dat și curțile acéle dreptu 226 lei, pentru căci fiindu om strein, nu l-am putut supăra cu zapcii să-mi dea bani gata, ce am primit și acéle curți drept acei bani.

Deci acuma, cu toată voința noastră, le-am dăruit și noi acele curți cu totul dumisali Lupului Gheuca treti logofăt pentru multă slujbă ce ne-au slujit dintru logofeții dumisali ca să-i fie de la noi dreaptă ocină și moșie, și danie cu toată îndreptăciunea ca să aibă a le moșteni precum scriu dirésăle ce i le-am dat la mîni, carile am avut de la preluțchii pentru ai noștri drepti bani ce-mi răspunde acolo.

Această danie am făcut denaintea dumilorsali boiarilor celor mari și a mici, carii s-au iscălit mai gios, ca să aibă a-ș face și drés domnescu di-ntăritur(ă).

Și pentru mai mare tărie și încredințare, ne-am iscălit și am pus și pecéta sfintei Mitropolii, ca să s(e) știe.

✠ Мс, л(ѣ)т(о) хѣске юни кг.

† Ghedeon mitropolit Moldovlahii <m.p.>.

Ilie Catargiul vel log(o)f(ă)t, martur <m.p.>.

Darie Donici vel vornic <m.p.>.

Gavril Miclescu vel vornic <m.p.>.

Dumitrașco Răcoviț hatman <m.p.>.

Ion Răcoviț vel jicnicher <m.p.>.

Az, Gheorghe vornic de poartă <m.p.>.

Vasile Rojniță vornic glotnii <m.p.>.

Dumitrașco vel ban <m.p.>.

Costandin Costachi vel visternic <m.p.>.

Iordachi Canta vel comis <m.p.>.

Sandul Crupenschi medelnicher <m.p.>.

Gligorii Cucoranu vornic glotnii <m.p.>².

<Axintie uricarul a scris>.

Arh. St. Iași, Fond Spiridonie, LXXXII/16. Orig. hîrtie difolio (32,5×21,5 cm.), cerneală neagră, sigiliul Mitropoliei, în cerneală neagră (4,5 cm.), cu legenda sl. în exergă.

EDIȚII: Ghibănescu, *Din actele Epitropiei Casei Sf. Spiridon*, în „Ioan Neculce“, fasc. 9₁ (1931), p. 84, nr. III. (orig.).

544

<1717 septembrie 1–1718 august> (7226), Iași

Irina, fiica Măriei, vinde lui Sandul, fiul lui Toma negustor, un loc de casă pe Podul Hagioaiei, cu 20 de lei bătuți.

† Adecă eu, Irina fata Măriei, scriu și mărturisăscu cu acestu zapis al mieu la m(î)na dumisale giupînului Sandul s(î)nă Toma neguțătoriu precum să s(e) știe că, de nim(e) silită, nice asuprită, ce de a mea bunăvoie, am vîndut un loc de cas(ă), cari loc iaste în fundul cîrșmei dumisale ce iaste pe podul Hagioaie, pre unde sînt răsuflătoarele(e) pivniții și a hrubelor dumilorsale, care acel loc de casă îm(i) iaste și mie rămas de la maică-mea Măriia, iară maicii mele i-au fostu cumpărătură de la văru-mieu, de la Pavăl bulubaș, drept 27 lei, cu zapis. Deci acel loc acmu l-am vîndut eu dumisale Sandului cupeț, care s-au numit mai sus, dreptu doaodzeci¹ lei bătuți, denainte soțului mieu, lui Andonii cantaragiul, și denainte văru-mieu, lui Pavăl buliucbaș, și denainte dumisale lui Panaite cupeț, nepot lui Pascal brașovanul, și denainte altor neguțitori și oameni buni, carii s-au iscălit mai gios.

Deci, făcîndu-mi dumnealui Sandul plată deplin(ă), precum scriu mai sus, i-am dat și zapisul cel vechi acelui loc ce-am avut de la văru-mieu Pavăl ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie în veci.

Și pentru credința, mi-am pus degetul în loc de pecete.

Și eu, Axintie uricar, am scris acestu zăpis, cu dzisa Irimii ca să s(e) știe.

Ъ Иѣ, л(ѣ)т(ѡ) х̣зскс.

† Eu, Irimia².

Αντωνις...³ ρος, στερϋο τα ανοθεν <m.p.>; † Cανδου...³ <m.p.>; †...³ ορος Πανου, παρου <m.p.>⁴; аз, Шефан син ѿунашко вор(ник), mart(o)r <m.p.>; ...³ martur <m.p.>; † e<u>, Pavăl bulubaș <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de Axintie uricar>: † Zăpisul de la Irina fata Mării pre locul ce-i din dosul pivniții noastre.

<Din sec. XIX>: No. 28.

Arh. St. Iași, Documente, CCXII/4. Orig. hîrtie difolio (32 x 22 cm), filigram, cerneală neagră, o amprentă digitală.

EDIȚII: Stoide și Caproșu, *Relațiile Moldovei cu Brașovul*, p. 72 (menț.).

¹ Cuvînt scris pe loc lăsat liber..

² Amprentă digitală.

³ Neclar.

⁴ Antonis..., de față la cele de mai sus <m.p.>; † Sandu... <m.p.>; † ...Panu, de față <m.p.>.

545

1717 (7226) septembrie 11, Iași

Despa și soțul ei, Gheorghe, vînd lui Tănase și soției sale Safta o casă gata lîngă ograda mănăstirii Sfîntul Ioan Gură de Aur, cu 20 de lei bătuți.

† Adecă eu, Despa, fata lui Enachi lăcătușul, și cu soțul meu, Ghiorghie, scriem și mărturisim cu acest adevărat zăpis al nostru la mîna dumisale lui Tănase, ficiorul lui Polihronie ușeriul, precum să s(e) știe că de nim(e) siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie i-am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie o cas(ă) gata și cu locul ei cu tot precum au fost îngrăditu de părinteli meu, de Enachi lăcătușul, car(e) case sint de lîngă ograda mănăstirii lui Sfetii Ioan Zlataust.

Și fiindu-m(i) tată-mieu dator cu 20 lei bani și neavînd puțină să mi-i dea mi-au dat acéste case. Deci și eu, acmu, agiungînd la neputință, le-am vîndut dumisali giupînului Tănase, caril(e) s-au numit mai sus, și giupînesei dumisale, Saftui, drept 20 lei bătuți, bani gata, denainte părintelui Semeon, și denainte lui Mădzărachi starostéli de neguțitori, și Gligoraș cupeț, și Costantinachi sîn Panainte cupeț și denainte altor neguțitori și oameni buni cari s-au iscălit mai gios. Și pentru credința, ne-am pus degeteli.

Și eu, Axintie uricariul, am scris acest zăpis Despui ca să li fie moșie în véci.

Ъ Иѣ, л(ѣ)т(ѡ) х̣зскс сѣпт(емвріе) аѿ.

† Eu, Despa¹; † eu, Ghiorghie¹.

† Μαζαρακης σταροχτας <m.p.>; † Λωγηζας, μαρτηρας <m.p.>; † ...² Γημεων μοναχος τα ανοθεν <m.p.>; † ...², μαρτηρας <m.p.>; ...² εγνμευος, μαρτης τα <α>νοθεν <m.p.>; † ...², μαρτίρας <m.p.>.

Axintie uricar <a scris>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris la începutul sec. XIX>: 7226 <1717> săpt(embrie) 11. No. 1.

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ † Mazaraki staroste <m.p.>; † Loiz, martur <m.p.>; † ... Simeon monah, la cele de mai sus <m.p.>; † ... martor <m.p.>; ... egumen, martor la cele de mai sus <m.p.>; ... martor <m.p.>.

546

1717 (7226) septembrie 16, Iași

Ghedeon, mitropolitul Moldovlahiei, dăruiește lui Costantin mare armaș niște case pe Podul Vechi pe care Ciocîrlan vornic, la moartea sa, le-a lăsat mitropolitului.

Ghedeon arhiepiscop i mitropolit Suceavschii. Făcut-am zapisul mieu la mînuli dumisale lui Costantin vel armaș, ca să-i fie de bună credință, cum noi, de bunăvoia noastră, am dat danii dumisali niști casă pe Podul Vechiu, care cas(ă) au fostu a Bêrdii starosteli și acêl Bêrde starosteli au rămas dator cu o sută de lei lui Ciocîrlan ce-au fostu vornic mare, și Ciocîrlan vornicul, la moarte lui, s-au dat noao cu tot ce-au avut și mi-au dat și acêl zapis de 100 de lei ce-au fostu dat.

Deci noi, neavînd altă cê lua pentru aceea sută de lei, am luat acêli casă și le-am dăruit dumisali ca să-i fie di la noi dreaptă moșie și noao poman(ă), în vécî; și să aibă dumnealui a-ș(i) faci și drése domnești pe această danié a noastră.

Și pentru crêdință, am iscălit, să s(e) știe.

Ѓ Ѧс, л(ѣ)т(о) хѡскз съпт(емвриѣ) сѣ.

Și i-am dat dumisali și zapisul cel de datorii, să s(e) știe.

† ГЕДЕОН МИТРОПОЛИТ МОЛДОВЛАХІИ <m.p.>.

Arh. St. Iași, Fond M. Costăchescu, 1265 vol. II, p. 1704, nr. 777. Text după orig. din Acta Muz. Municipal – Iași, XII/8.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 4 (1924), p. 155, nr. LXV (același text).

547

1717 (7226) decembrie, Iași

Mihai Racoviță voievod dăruiește unor boieri satele confiscate pentru hainire de la Vasile Ceaurul fost mare stolnic care s-a „închinat” nemților și l-a atăcat pe domn în Curtea domnească din Iași.

† Иѡ МИХАН РЖКОВИЦЪ ВОЕВОДА, Б(о)жією м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)даръ Земли МОЛДАВСКОН. Facem șt(i)ré cu această carté a domniei méle tuturor cui să cadé a ști. Iată dară în a triia domnie-a noastră, miluindu-ne D(u)mn(e)dzău a veni în țara noastră, în Moldova, întru acelaș(i) an, l(ea)t 7224, început-au războiu nêmtîi cu putérnicii stăpînii noștri, cu turcii, și dînd D(u)mn(e)dzău biruință nêmtîilor asupra stăpînilor noștri, iar o samă de boiari și mazili de țară vâdzînd izbînda nêmtîilor asupra stăpînilor noștri, îndată s-au înlut de gînduri r[r]éle asupra domniei noastre și asupra țării, între carii cel mai întîi începătoriu și povață fost-au Vas(i)lie Ceaurul biv vel stol(nic).

Plăcîndu-i a-ș(i) face numé tîlhăresc, mers-au sîngur în Țara Ungurească de s-au închinat la ghegeneriul de Brașău și ș-au luat nume de grof, cît și pămîntul țării noastre

476

I-au închinat nemişilor pînă într-apa Sirétului. Și cuibul său ș-au pus în m(ă)n(ă)st(i)rea Cașinului, care adunînd către sine și pre alți boiari, și mazili și ficiori de boiari de țară, s-au tras de acoloa și la Cetate Neamțului de au apucat, prădînd și jăcuind pre toți, și mănăstiri, și boiari, și pre cineș afla, fără de nice o milă și socoteală; și fiindu și turci neguțitori prin tîrguri, trimitea podgheazuri acestu începătoriu de fapte r[r]éle, Vasilie Ceaurul, de-i robiiia pre turci și-i ducea poclon gheenerariului de Brașău, ca să-ș(i) mărească cinste sa. Caré fapte înțelegîndu stăpîinii noștri, n-au putut suferi, ce cu r[r]ea urgié s-au scîrbit asupra țării noastre, că era să s(e) dea toată țara în robie și în sabiié, încăpînd și domniia mea la prepus cum că și noi am fost agiunși cu dînșii; numai D(u)mn(e)dzău vrînd să s(e) descoperé dreptate noastră și nu pînă în sfîrșit să s(e) prăpădească acestu pămînt.

Sfătuit-au dară Vas(i)lie Ceaurul și cu soțiile lui de-au trimis dooă podgheazuri: cu unul sîngur Ceaurul au mers de au robît pe soara noastră Mariia răpăosatului Costandache vel stol(nic) și au dus-o de au închinat-o gheenerariului de Brașău, iară cu alt podgheaz s-au pornit Franțoz căpitanul din Cetate Neamțului de-au venit asupra noastră, aicea în Iași, să ne ia și pre noi în robie, și pre boiari cari să afla pre lîngă noi să-i omoare, și casăl(e) lor să le jăcuiască și să-i robască, cît și sfîntele mănăstiri, și pre neguțitori să-i prade și să-i jăcuiască de tot ce-ari avea.

Și în vrême ce ne-au încungiurat podgheazul în Curtea domnească, ghenar, în dzéce, gioi, undé eram cu puținei boiarinași de curte și cu copiii din casă, și din boiarii cei mari s-au tîmplat cu noi în curte dumnealui Dumitrașco Răcoviță hatmanul, fratele domniei mele, și dumnealui Darie Donici vel vornic Dolnei Zemli. Și așea bătîndu-ne noi cu dînșii, am ieșit pîn(ă) la m(ă)n(ă)stire la Cetățuia. Într-acea ună vrême ne-au sosit și o samă de tătar(i) într-agiutoriu și cu agiutoriu lui D(u)mn(e)dzău biruindu-i, precum s-au și vădzut, că și Franțoz căpitanul au cădzut la mîna noastră, atuncea și noi am ieșit dintr-acel prepus de către stăpîni, numai după izbîndă ce-am făcut, pornindu-ne cu tătarii ca să le spargem și cuibul din Cetatea Neamțului, macar că l-am și spart cu agiutoriu lui D(u)mn(e)dzău.

Însă tătarii cum au trecut Sirétiul au și început a prăda și a robi țara pîn(ă) în munté, caré robie și pradă nu se va putea uita în véci. Și nici cu atîta nu s-au părăsit acel făcătoriu de rău, Vas(i)lie Ceaurul, ce iarăș(i) au început a face podgheazuri și a prăda pîr-și spre Prut, la ținutul Cuvurluiului și a Fălciului de agiungea podgheazurile lui petutinderile, de au jăcuit și au prădat pre bieții peminténi, făr(ă) de nice o milă. Și cuibul lor le era la m(ă)n(ă)st(i)ré, la Cașin, și la m(ă)n(ă)st(i)rea Mira, undé și acol(o), din porunca puternicii înpărășii, în două rînduri am mers cu mulțime de tătar(i) asupră-le, de i-am scos din Cașin și din Mira și am răsipit și zidiurile mănăstirilor acestora, cu porunca stăpînilor.

Și iarăș(i) nespusă pradă și robie s-au făcut nevinovaților lăcuitori pentru spurcata a lui faptă.

Deci vom să arătăm pentru acei boiari și mazili ce-au făcut acea zarvă, caré cu faptele lor au adus țării¹ mare peiré și robie nespusă, cum nice unul dintru dînșii, nice o nevoie s-au strîmbătate despre noi n-au avut, numai ei ca niște oameni din firé răi, nesocotindu la ce-ar veni lucrul cu faptele lor, au adus țării sfîngerea cu robiiia ce-au făcut.

Carile întâi, Vas(i)lie Ceaurul, cumpărîndu de la noi desetina de stupi la ținutul Bacăului, pentru 1750² ug(hi), din carea somă ne-au dat 450 ug(hi), iar 1400 ug(hi), cu banii miérîi n-au vrut să ni-i dea, fiindu venitul nostru, ce cu acéia bani au adunat către sine tîlhari, cum s-au pomenit mai sus, de caré nice noi păgubaș(i) n-am vrut să fim, ce cu giudecata arhierilor și a toată boiéreimea, i-am luat trei sate a lui, anum(e) Buciuleștii, la Neamțu, și Hălăuceștii, la Suceavă, și Spinoasa, la ținutul Hîrlăului, pre Bahluiu, pentru banii ce ne-au luat, dintru care moșii iat(ă) că domniia mea m-am milostivit de le-am dat și am miluit pe cinstit(ul) și credincios(ul) boiarinul nostru dumnealui Dumitrașco Răcoviță hatmanul, cu satul Buciuleștii, cu vecini, cu vad de moară, și cu tot venitul de pre tot hotariul. Iară satul Hălăuceștii l-am dat dumisale lui Darie Donici vel vornic, iară satul Spinoasa ot Hîrlău l-am dat dumisale lui Costantin Costache vel vist(iernic), pentru a lor direaptă slujbă, ce ne-au slujit cu credință, cu mare osîrdie și cu multă osteneală la aceste vrémi cumplite, ca să-i fie de la domniia mea dumisale lui Dumitrașco Răcoviță hatmanul acel sat ce s-au numit mai sus, anume Buciuleștii, de la ținutul Neamțului, dreaptă ocină și moșie, și uric de miluire, cu tot venitul stătătoriu în véci, lui, și feciorilor lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, cu tot hotarul, precum scriem mai sus.

Drept acéea și în urma noastră, pre carii va milui Domnul D(u)mn(e)dzău cu domniia țării noastre, a Moldovei, poftim ca să nu surpe danie i miluirea noastră, căci pentru a lui direaptă slujbă l-am miluit, ce mai vîrtos ca să aibă a-i da și a-l milui și a-i întări pentru a sa vécinica pomeniré. Iară de s-ari și afla vréunii vreodată a îndirepta pe vréunii ca acești viclénii adevérindu că și de alte date s-au mai prilejit într-acest chip, dară încă ș(i) stîngeré și istov, précum s-au tîmplat din spurcata fapta acestuia, nice odinioară țării noastre așa nu s-au întîmplatú précum létopisétéle sint față, săvai că nu aş socoti să s(e) afle nime îndreptătoriu unuia ca acestuia. Iară cine s-ar afla îndreptătoriu iată că și acela iaste dovedit că i-au fost tovarăș la viclénia acestuia și pustiitoriu pămîntului și sfintelor mănăstiri, deci să n-aibă în véci a să răspunde cătră această moșie, căci și în dzilele altor luminați și răpăosați domni, carii s-au rădicat cu sabiia asupra domnului, pururea ș-au pierdut unii ca aceia moșiile sale în viclénie, precum iaste adevérít întru toți.

Pentru acéea dară, poftim pe prealuminați domni în urma noastră ca să-i întărească, asemenea și milostivul D(u)mn(e)dzău să-i întărească domniia lui cu mare liniște despre toți vrăjmași(i) lui. Iară carii ar lăcomi să strice această danie <a>³ noastră să fie treclét și blăstămat de Domnul D(u)mn(e)dzău, și de Maica Precista, și de 4 Evangheliști, parte să aibă cu Iuda Iscariotul, și cu rodul cel necredincios a jidovilor carii au strigat asupra Domnului H(r)i(s)(tos): sîngele lui pre dînșii și pre feciorii lor, și să fie anathema. Și altul nime să n-aibă a să mesteca прѣд сим листом г(о)сп(о)дства мы.

Оу Мс, в(ъ) л(ѣ)тѣ хѣскѣ дек(емвриѣ).

Иъ Млхм Рѣкѣвицѣ ввевѣда <m.p.>.

Лѣнтне ѡрицар <писал>.

Arh. St. București, A.N., MMDXLVIII/4. Orig., hîrtie difolio (44,7×29,8 cm.), filigran, rupt puțin la îndoitori, cerneală neagră (invocația simbolică și majuscula inițială ornate în roșu și verde iar majusculele și numele domnului din text, în cerneală roșie), sigiliu domnesc inelar, în ceară roșie, pierdut.

Arh. St. Iași, Divanul de întărituri, dosar 47, f. 53 (copie din prima jumătate a sec. XIX, cu data de zi: 30).

¹ Cuvînt scris deasupra rîndului.

² Între această sumă și totalul celor două ce urmează este diferență de 100 de ughi.

³ Omis.

548

1717 (7226) decembrie 12, Iași

Mihai Racoviță dăruiește lui Andrei pisar unguresc o parte din locul domnesc din Codrul Iașilor pentru slujbă credincioasă.

† Иѡ МИХАИ РАКОВИЦѢ ВЪЕБОДА, Б(о)жї(е)у м(и)л(о)стїѣ, г(о)сп(о)даръ Земли МѡЛДАВСКИИ. Facem șt(i)re cu această carte a domnii mele tuturor cui să cade a ști pentru sluga noastră Andreiu pisarul ungurescu, carele slujindu noă cu bună credință, după cum să cade întru toate poruncile domnii mele, socotit-am domnie mea, și m-am milostivit, și l-am miluit dintr-a noastră osăbită milă și i-am dat de la domnie mea întru a noastră a Moldovii țară o bucată de loc din locul domnescu în Codrul Iașilor, care loc am trimis domnie mea pe boiariul nostru, pe Gligoraș Cucoranul vornicul de gloată, și pe sluga noastră, Vasile Popa uricarul, împreună cu Ion vătavul de cocieri, și frate-său Pavăl, oameni bătrîni și de folos, de au hotărît de către toate hotarele.

Și să începe hotarul acestui loc din vîrvul dealului peste apa Vasluiului, unde au aflat trii buări în trii fagi mari făcuți, unde s-au fostu împreună alte hotară cu hotarul domnescu și s-au înnoit alte buăre suptu dînsăle, și de acoloa dréptu la vale pe Drumul Bejéniilor, pîntré Ursoaie cea Mare și pîntré Ursoaie cea Mică, și la mijlocul văilor s-au făcut buăru într-un fag, lîngă un teiu ce iaste cruci într-însul, pe la moara lui Păun, în apa Vasluiului, și peste vad pe de la vale de moară între gîrla Pesterétii, la un buăr într-un carpăn și într-un tei, și dreptu la deal pînă la drum, unde au fostu crucea lui Păun la un buăru, într-un stejar de la deal de drum, și drept la deal între răspîntiile Drumurilor célor Mari, unde să împreună cu hotarul Golăiénilor, la un buăr într-un carpăn; și s-au vinit pînă acoloa locul în curmedziș o mie de stînjeni; și de acoloa dreptu în lungul hotarului alătore cu hotarul Golăiénilor tot drumul la deal și din deal tot zarea dealului pe sémne făcute pîn(ă) în drumul și hotarul găpiénilor și tot zarea dealului pînă unde s-au sfîrșit hotarul găpiénilor, la un buăru într-un fag mare, și de acoloa tot alătore cu hotarul Socolii în lungul, pînă în hotarul stolnicului; și i s-au vinit acoloa, în lungu, 1 400 de stînjéni; și de acoloa dreptu pe deasupra hotarului stolnicului în curmedzișul locului tot zarea dealului în gios pînă în capul vîlcéliei, la un locu de prisacă ce-au fostu cumpărat de Pavăl fratele lui Ion vătavului, și de acoloa dreptu în gios spre <apa> Vasluiului pe de la vale de unde au f<ost>¹ un zămnice al m(ă)năstirei Rîșcii, și de acoloa toată zarea dealului în gios, pe de la valé de o poieniț(ă) ce-au fostu a lui Ion vătavului de cociéri și tot în gios pe zarea dealului pînă la prăvală la loznița rotarilor, și de acoloa în gios pînă la capul unui șanțu de cîndu poiade, la un buăru ce iaste într-un stejar mare, și de acoloa tot în gios pînă în gura Rupturii pe la niște buări în niște copaci ce să împreună hotar(ul) cu moșia Cîrmului, și de acoloa dreptu la vale pe drumul Rupturii pînă la capul Pîrîului Popii, la niște buări carile s-au făcut în niște copaci, și de acoloa tot la vale pe pîrîu pînă în gemănarea Pîrîului Popii, și de acoloa tot la vale pînă în Drumul cel Mare, unde varsă Pîrîul Popii în șés(ul) carile vini pen luncă la buaru într-un vénés, și de la vale într-un stejar, și de acoloa dreptu șesu luncii spre apa Vasluiului, pe gura Pîrîului Popii, și de

acolo dreptu peste Vasluiu pin luncă pînă în budza piscului și dreptu piscu la deal, pe din gios de un izvor pe la Fîntîna Poiadzii pîn-în muchea dealului ce să cheamă Piciorul Cîrmului; și pîn(ă) acoloa i s-au dat iarăși în curmedziș 1 520 stînjeni, și de acoloa dréptu în lungul hotarului din muchea dealului, de la lacu tot zarea dealului pînă la prisaca lui Sirghie, și de acoloa tot zarea dealului în sus pe Piciorul Cîrmului pînă la capul hotarului de unde s-au început întîi, la celi trii buări, și s-au aflat în lungu pîn(ă) acoloa 1 600 stînjeni, și stînjenu cîte de opt palme. Și așe i s-au încheiat tot hotaru care i-am dat domnie mea ca să-i fie de la domnie mea dreaptă ocină și miluire neclătută nici odinioară, în vécî.

Așjidirile, și în urma noastră, pe cini va milui m(i)lostivul Dumnedzău cu domniia țării noastre a Moldovii, ori din feciorii noștri, ori dintr-altu neam strein, poftim să nu aibă a strica această danie și miluire care am miluit pe sluga noastră Andreiu pisarul, ce iaste numit mai sus, pe cum nici noi n-am stricat daniile și miluirile altor domni, ce mai vîrtos să aibă a întări pentru a sa vécinica pomenire. Aceasta scriem г(о)с(по)д.

Оу Ас, в(ъ) лет(о) хзскс дикс(мврие) вѣ, в(ъ) д(ъ)ни трѣтаг(о) г(о)сп(о)дства.

Ию Мухан Ръкваницъ(ъ) воевод(а) <т.р.>.

Василие Попа ұр(и)кар <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Tipograf. 7226/1718² dec(he)mvr(ie) 12.

Arh. St. București, M-reă Socola, I/14. Orig., hîrtie difolio (41×30,3 cm.), filigran, cerneală neagră (invocația simbolică omată), pătat și rupt la îndoituri (lipsă 2/3 din fila a doua), sigiliu domnesc inelar, octogonal, timbrat (2 cm. diam.), avînd în cîmp capul de bour timbrat de o coroană, soarele și luna în părți, anul 1703 jos, iar în exergă, legenda: † Ію М(и)х(ан) Раковницъ в(ое)в(о)д(а), Б(ожію) м(илостію), г(осподарь) З(емли) М(олдавскон) († Io Mihai Racoviță voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

Idem, M-reă Galata, VIII/7 (copie „posleduită” de Grigore Stamate de la vistierie); idem, M-reă Socola, II/5 (copie din 1845 august 21, adevărită de Judecătoria țin. Iași la cererea egumenului M-rii Socola); idem, Ms. nr. 1266, f. 9, nr. 19 (rez. din 1851 noiembrie 14), și Ms. nr. 1 220, f. 18 (rez. într-o carte a Divanului Moldovei din prima jumătate a sec. XIX).

Arh. St. Iași, Documente, CCCLX, p. 64/105–106, nr. 1, secțiunea „Scrisori pentru tipografie” (copie din 1816 ianuarie 19, de Theodor Gașpar diac de divan).

Bibl. Acad. Rom., București, Ms. rom. nr. 827 (rez. fără data de zi).

EDIȚII: Codrescu, *Uricarul*, XX, p. 279–280, nr. 23 și 24 (rezumate din 1825); Bianu și Nicolaiasa, *Catalogul ms. rom.*, III, p. 311 (rez. după Ms. rom. 827); Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 59, nr. 19 (rez. după copie din „Documentele moșilor M.S. Regelui ” (Carol I); „Ioan Neculce”, fasc. 9₂ (1931), p. 315 (rez. după precedentul); *Catalog D.A.C.*, V, p. 411, nr. 1511 (rez. dezv. și descrierea sigiliului).

¹ Rupt și șters.

² În loc de: 1717 (v. mai sus).

Mihai Racoviță voievod dăruiește lui Costandin agă pentru slujba sa la Țarigrad și în Moldova o bucată de loc domnesc din Braniște indicîndu-se hotarele acesteia.

Ию Мухан Раковницъ воевод(а), Бож(і)ю милост(і)ю, господарь Земли Молдавскон. Facem știre cu această carte a domniei mele tuturor cui să cade a ști pentru credincios boierul nostru dumnealui Costandin aga sin Angheluța, slujindu-ne dintru domnia dîntîiu a domniei mele și la a doua domnie și la Țarigrad cu slujbă încredințat(ă) și ne slujăști și astăzi la a treia domnie a domniei mele cu slujbă dreaptă și

încredințată slujbă către noi, ne-am milostivit și din osăbită a noastră milă l-am miluit cu o buată de loc din locul nostru drept domnesc ce au rămas în Braniște și l-am dat domnia mea în semne precum scrie mai gios.

Începîndu-se hotarul acelui loc din Moacra, din hotarul sfintei mănăstiri Golfi în curmeziș pînă într-apa Jijii și pre apa Jijii în gios pîn-la Moara Mitropolitului tot despre apus, de acolo tot în gios pe Jijia pîn-la hotarul lui Mihăilă logofătului și în sus, pe supt Codru, pîn-la hotarul lui Andronache stolnicului, dumul în sus, deasupra Băltii Ulmului, și drum(u)șorul pintre Stîncă și pintre Moacră pînă în Gura Comărnii și la deal pîn-la hotarul iar a mănăstirii Golfi, de unde s-au început dintîiu.

Atîta e tot hotarul aceștii bucăți de loc de giur înpregiur, precum scrie mai sus, ca să-i fie de la domnia mea boerinului nostru ce mai sus scriem, lui Costandin agăi, dreaptă ocină și moșie și danie și miluire și uric de întăritură, lui, și feciorilor lui și strănepoților lui, cu tot venitul și cu tot hotarul stătător în veci.

Drept acee, și în urma noastră, care vor fi miluiți de Domnul Dumnezeu cu domnia țarei noastre a Moldovei, poftim să nu surpe a noastră danie și miluire, căci pentru a lui dreaptă slujbă l-am miluit, ci mai vîrtos ca să aibă a-i da și a milui și a întări pentru a sa vecinică pomenire.

Și altul niminea să n-aibă a să amesteca.

У Мѡ(и), в(ъ) л(ѣ)т(о) хѣске дек(емвріе) еѣ.

Axintie uricar.

Arh. St. Iași, Documente, CXI/9. Copie de la începutul sec. XIX.

¹ Urmează mențiunile copistului: „iscălitură g(o)sp(o)d” și, într-un cerc, „pecetea g(o)sp(o)d”.

550

1717 (7226) decembrie 22

Măriuța șoltuzoaia lasă, prin diată, nepotului său Gavrilaşcu casa ei de pe Ulița Sîrbească.

7226 <1717> dec(em)v(rie) 22.

O diată di la Măriuța șoltuzoai cum au lăsat nepotului său, lui Gavrilaşcu, ficior frățini-său lui Vasili, cu casa ei, în Ulița Sîrbească și cu toate cele din casă.

După M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, An. I, fasc. II (1922), p. 283–284, nr. CXXXII. Rez. într-un perilipsis de acte pe locurile de case de lângă biserica Banu.

551

1717 (7226) decembrie 23

Dumitrache fost mare armaș vinde nepotului său Iordache Cantacuzino mare comis locul numit Odăile Partii, cu 500 de lei.

† Adecă eu, Dumitrache biv vel armaș, ficiorul răposatului Costantin ce-au fostu postelnic mare, scriu cu acestu adevărat zapis al meu cum eu, de nime silit, ce de a me bunăvoi, am vîndut a me draptă ocină și moșii, un loc unde să cheamă Odăile Partii, în cinci sut(e) lei, din hotarul tîrgului Ieșilor, ci este danii părintelui meu, lui Costandin postelnicului, de răposatul Duca vodă cel bătrîn. Am vîndutu dumisali nepotului meu, lui Iordache Cantacuzino vel comis, drept 500 de lei bătuți, ca să-i fii dumisali dreaptă ocină și moșie dumisale, și giupînesii dumisale, și cuconilor dumisale. Și i-am dat dumisale și ispisioacele cele vechi ca să aibă dumnealui a-și face și dres domnescu. Deci

ca să n-aibă a se mai amesteca alții din n(e)amul meu la această moșie, ce ca să fii a dumisali nepotului Iordache Cantacuzino vel comis, precum mai sus scrii.

Și pentru credință, am iscălit.

Let 7226 <1717> dec(hemvrie) 23.

Dumitrachi biv vel armaș <m.p.>.

† Ghedeon mitropolit <m.p.>.

Iordache Cantacuzin(o) <m.p.>.

Toader Cantacuzin(o) <m.p.>.

<Pe verso, scris în aceeași vreme de mâini diferite>: 1) Zapis de vîndzare ot Dumitrachi armaș pre Odăile Grozii; 2) S-au trecut la condic(ă). 7226 <1717> dec(hemvrie) 23. No. 3.

Arh. St. București, Mitropolia Moldovei, I/9. Orig., hîrtie difolio (31×19,6 cm.), filigran, cernelă neagră.

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 8 (1930), p. 113, nr. LVII (copie) și nr. LXII/3 (rez. din 1798 sept. 20); *Catalog D.A.C.*, V, p. 413–414, nr. 1516 (rez. după orig.).

552

1718 (7226) februarie 20, Iași

Preutul Gavril și soția lui, Safta, vînd lui Alexandru și soției sale Despa o casă, cu 9 lei.

† Adeacă eu, preutul Gavril, și cu soțul meu, Safta, scriu și mărturisăscu cu acestu adevărat zapis al meu cum, de nimi silit, nici asuprit, ci de a noastră bunăvoie, am vîndut o casă cu loc cu tot, cari loc este alături cu gardul pivniții dispri Rîpă pînă în gardul lui Abăza vornicului, în lungu, cari acel loc și cu cas(ă) îm(i) iaste mie daniie de Dumitrașco cămărașul. Și am vîndut-o dumisali lui Alexandru și soțului dumisali, Despii, și cuconilor dumisali, dreptu 9 lei. Și făcîndu-ne dumnilor plata deplin cu banii gata i-am făcut acestu zapis ca s(ă) îi fie dumisali moșie în veci neclătită. Și i-am dat și zapisele cele vechi.

Și la tocmala noastră s-au tîmplat mulți oameni buni și mahalagii cari sîntu iscăliți mai gios.

Și eu, încă pentru credința, m-am iscălit.

Din Ieș(i), 7226 <1718> februarie 20.

Preutul Gavril iscal <m.p.>.

† Ghedeon mitropolit <m.p.>; Șoldan biv pos(telnic) m-am tîmplat <m.p.>; Toader protopop m-am tîmplat <m.p.>; Mihălache sîn Ifrim iscal <m.p.>¹; Toader sluga lui Pahomie¹; Anisie Chiriceas(a)¹; Dumitrașco biv cămăraș <m.p.>.

Eu, Vas(i)lie Drace diiac de divan, mar(tor), am scris zapisul <m.p.>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Zapis de cas(ă) de pe locul de la Rîpa Pevîțoiaie.

Arh. St. Iași, *Documente*, DCCXIV/4. Orig. hîrtie difolio (31,3×19,8 cm.), filigran, restaurat, cernelă neagră, trei amprente digitale.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 160, nr. LV (copie, cu văleatul greșit: 7225, din Condica bisericii Talpalari din Iași).

¹ Amprentă digitală.

Gheorghiiță călăraș împreună cu soția sa, Măriuța, și cu soacra lui, Anița, vînd lui Diamandi mare medelnicer o casă cu pivniță și loc, pe Ulița Rusească.

† Adeacă eu, Gheorghiiță, împreună cu soțul meu, Măriuța, și cu soacra mea, Anița Cantar(a)gița, scriem și mărturisem cu acestu adevărat zapis al nostru precum să s(e) știe că, de nim(e) siliți, nice asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră directă ocină și moșie, o casă gata cu pivniță de piatră și cu locul casălor cît iaste din dos îngrădit, care case cu pivniță sîntu pre Ulița Rusască, între locul sfintei mănăstirii Cetățuii și între locul dumisali Nastasiicai vămășoaie, înă lui Costantinache cupeț(ul), care case ne sîntu și nooă de dzestre de la maica noastră, Anița Hagioaie, care s-au numit mai sus.

Deci, aceste casé cu pivniță de piatră și cu tot locul ei cîtu-i îngrădit din dosul casălor, cu poartă cu tot, le-am vîndut noi dumisal(e) giupînului Diiamandi vel med(elnicer), dreptu...¹ lei bătuți, bani gata, denainte dumisali lui Mădzărachie starostelui de neguțitori, și denainte părintelui Iustin egumânului ot Cetățuia, răzăși, și denainte giupînésăi Năstăsiicai vămășoaie răzeasă, și denainte părintelui Neofit egumânului de la Sfînta Vineri, și denainte altor ulicéni, mahalagii și neguțitori de Iași, și alți oameni buni, carii s-au iscălit mai gios.

Și i-am dat dumisali și zapisăli cele vechi cît(e) am avut, ca să-i fie moșie în véci și cuconilor dumisali și ca să aibă dumnealui a-și face și ispisoc g(ospo)d di-ntăritur(ă) de pre acestu adevărat zapis al nostru.

Și pentru credința, ne-am iscălit și ne-am pus și degételi în loc de pecéți.

Și eu, Axintie uricariul, am scris acestu zapis cu dzisa vîndzătorilor, ca să s(e) știe.

✠ Иѣ, в(ъ) л(ѣ)то хѣскѣ марту ѿ.

† Ghiorghiiță călăraș de Țarigradu iscal <m.p.>; † eu, Anița Hagioaie, soacră lui Ghiorghiiță²; † Mariia, fata Aniții².

Αναστασε, παρον <m.p.>; † Μαζαρακης σταροστας, μαρτηρας <m.p.>; Νεοφτης ηγομενις <m.p.>; ...³ γγο παρον <m.p.>; † Γεωργητσα, παρον <m.p.>⁴.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXXXVII/149. Orig., hîrtie (33,5×21,9 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră, două amprente digitale.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XVIII (1911) apr. – sept., p. 123 (rez.).

¹ Loc liber.

² Amprentă digitală.

³ Neclar.

⁴ Anastase, de față <m.p.>; † Mazarakis staroste, martor <m.p.>; Neofitis egumen <m.p.>; ... de față <m.p.>; † Gheorghiiță, de față <m.p.>.

Vasile, nepotul lui Panaioti ușer, și soția sa, Irina, vînd lui Nicolai Birgheu zlătar o casă pe Ulița Ocnei, cu 26 de lei bătuți.

† Adăcă eu, Vasiliu, feciorul Mariei, năpotul lui Panaiuti ușărlui, și soțul meu, Irina, și cu ficior(ul) meu Ilii¹, făcut-am adăvărat zapis al nostru la men(a) lui Nicolai Birghiu zletarului și la men(a) femeiei lui, Băjeni, pe cum să ști(e) că i-am vîndut o cas(ă)

cu loc cu tot, car(e) cas(ă) estă pe Ulița Ocni, lîngă cas(a) lui Vasilie Spin și lîngă cas(a) lui Vasili Achietri și lîngă cas(a) lui Andoni bucătarului, de nime silit, nice asuprit, ce dă a noastră bunavoie, am vîndut dreptu doodzăci și șesă dă lei bit(ih), ca să hi(e) moșie dreapta lui Nicolai și femeii dumisale Bejeni și ficiorilor dumilorsal(e) și nepoților. Însă au mai vîndut i mame Marie, mai naintă, giunărate de loc și eu am vîndut locul tot.

Și cîndu am vîndut aceasta cas(ă) s-au prilejit mulți omen(i) bun(i) și megieș(i), anume: popa Gavril ot Culalar(i) și alți omen(i) bun(i) și megieș(i), cari s-au iscălit mai gios. Și noi, vădzindu plata deplin(ă), n(e)-am ischelit mai gios ca să hi de credința la men(i)le lui Nicolai Birghiu și femeii dumisale(e).

Let 7226 <1718> mart(ie) 1.

† Vasili, am vîndut cas(a) și am pus degit²; † Irina²; † Ilie, sin lui Vasil(e), am pus degit(ul)².

† Eni Cacule, m-am tîmplat, martur²; † Andoni bucătar, mart(ur)²; аз, проиш попрос(он) Гаврила, martor <m.p.>; † Vasili Spin, mart(or)²; † Vasile bulugbaș, mart(or)²; † Pascal căp(i)tan, mart(or)²; † Stati aprodul, mart(or)²; † Vasiliu sin Chietri megieș, mar(or)²; † Ianachi tirsinar, megieș, mart(or)²; † V(a)sili cismar, martor²; Vasiliu².

Și eu, Dzărnei, am scris zăpisul și mar(or).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CCLXI/11. Orig., hîrtie (29,4×18,8 cm.), filigran, cerneală neagră, 13 amprente digitale.

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 6 (1926–1927), p. 113, nr. IV (orig.).

¹ De la „și cu ...“ pînă aici, completat deasupra rîndului.

² Amprentă digitală.

555

1718 (7226) martie 1, Iași

Nicolae, fiul lui Matei ungurul din Mirosłava, cu soția sa, Magda, și fiii lor vînd lui Costantin aga un pogon de vie cu pomete la Mirosłava, în Valea lui Ștefan Vodă, cu 18 lei bătuți.

† Adecă eu, Neculai ficiorul lui Martin ungurul ot Mirosłava, și cu soțul meu, Magda, și cu ficiorii noștri, scriem și mărturisim cu acest adevărat zăpis al nostru, de nime siliți, nice asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut o vié, un pogon, și cu pomeți, carea iaste la Mirosłava, în Vale lui Ștefan Vod(ă), carea vié iaste între viia lui Măteiu fuștașul și între viia lui Neculai Mititel mesărciul, carea mi-au rămas de la tată-mieu Martin ungurul, iar lui i-au fostu rămas de la fratele său Agoștină, din carte domnească de pîră, de la Istratie Dabij(a) vod(ă). Deci această vie cu pomeți am vîndut noi dumisale giupînului lui Costantin agăi, dreptu optusprădzăci lei bătuți, denainte a boiari și altor oameni buni cari s-au iscălit mai gios. Și i-am dat dumisale și carte Dabij(ei) vod(ă) ca să-i fie moșie vécinică, și giupînesăi dumisale, și cuconilor și nepoților dumisali, căci alții nimé din răzăși de acolo n-au vrut să cumperé, ce noi am vîndut dumisale agăi. Și ne-au făcut dumnealui plată deplin(ă) la mîna noastră, précum scriem mai sus.

Pentru credința, ne-am pus degetele în loc de pecéți.

Și eu, Axintie uricariul, am scris acestu zăpis cu dzisa lui Neculai, ca să s(e) știe.

Оу Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣкс мартѣ а.

† Eu, Neculai sînă Martin¹; † Magda¹.

Însă să s(e) știe că acestu pogon de vie iaste cu pomăt și în capul viii din deal și în capul viii din vale, precum cuprinde și locul viii; ca să s(ă) știe.

Eu, Magda sora lui Neculai, priimăscu¹.

Eu, Matei fuștaș, cumnat lui Neculai priimăscu¹.

Eu, Ioana, femeie lui Neculai, răzeș, priimăscu¹.

Beldiman biv vis(tiernic), martor <m.p.>.

Sandul Toma, martor <m.p.>.

Apostol baș bulbaș, martor.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, XLIV/3. Orig., hîrtie difolio (31,5×22 cm.), filigran, cerneală neagră, cinci amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 419, nr. 1526 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

556

1718 (7226) martie 23, Iași

Mihail Racoviță voievod întărește lui Iordachi Ruset fost mare jtnicer stăpînirea asupra satului Dulcești, din ținutul Neamț, confiscat de la Nicolae Șoldan fost mare postelnic, pentru că i-a adus pe nemți la Iași ca să-l răpească pe domn.

Нон Мнѣхана Ракѡвнцѣ воєвод(а), Божію мнлостію, господарѣ Зѣмле Молдавскон. Facem știre cu această carte a domniei mele tuturor cui se cade a ști; iată au venit înaintea domniei mele și dinaintea a tot Sfatul nostru, boieri moldovinești, a mari și a mici, boierinul nostru Iordachi Ruset biv vel jigniceriu și au făcut mare jalobă de față asupra lui Nicolai Șoldan biv vel post(elnic) pentru mult jac și pradă ce i-au făcut Șoldan, la vremea cînd au venit în țară cătanele, arătînd Iordachi Ruset jignicer și izvod de toate anume scrisă, de cînd l-au jăcuit Neculai Șoldan, mergînd cu steagul de strînsură, mai mulți din cei de țară, rocoșălnici, decît de cătane, de i-au prădat casele lui Iordachi jigniceriu la sat la Mărgineni, care, dintr-acea pradă, la multă scăpăciune au rămas d(umnea)lui Iordachi Ruset jigniceriu.

Deci domnia mea, împreună cu tot al nostru Sfat, așa am judecat cu județ drept și l-am dat rămas și platnic din toată legea țarei pe Neculai Șoldan, ca pre un rocoșălnic și rădicătoriu de răscoală, căci dintr-acelea a lui fappte răle au căzut mai toată țara la robie. Și el fiind ficior de boieriu și pămîntean ca și alți lăcuiitori, nu i s-au căzut să se facă cap, de au îndemnat și pre alții făcîndu-se cătane, asemenea ca dînsul, de au jăcuit și au prădat casele boierești, și mănăstirile, și pre alți pămînteni; și acei de pămînt rocoșălnici, mai cumpliți jacăși și prădători au fost decît nemții și cătanele, că-i jăcuiua pre toți fără de nici o milă, de n-au putut scăpa nimărui nimica, nici din cele supuse și mistuite în pămînt, și prin codri; și robia și pre turci, negușitori de prin tîrguri. Care fappte înțelegînd stăpînii noștrii, n-au putut suferi, ce, cu ră urgie, s-au fost scîrbit asupra țerei noastre, cît era să se dea toată țara în robie și în sabie, încăpînd și domnia mea la prepus, cum că și noi am fost agiuși cu dînșii, numai Dumnezeu vrînd să descopere dreptatea noastră, și nu pînă în sfîrșit să se prăpădească acest pămînt. Căci cu sfatul acelor vicleni boieri și mazili, ca și Neculai Șoldan, s-au ridicat cu podgheazuri de au lovit prin țară; și un podgheaz au venit și asupra noastră cu Franțoz capit(anul) din Cetatea Neamțului, cu alți mazili boierenași aicea, în Iași, să ne ia și pre noi în robie, și pre boierii care se afla pe lîngă noi să-i omoare, și casele lor să le jăcuiască și să-i robească, cît și sfintele mănăstiri și pre negușitori să-i jăcuiască pînă în sfîrșit.

Și în vreme ce ne-au încunjurat acel podgheaz, într-acea una vreme, ne-au sosit și o samă de tătari într-ajutoriu, și cu ajutoriul lui Dumnezeu biruindu-i, precum s-au și văzut, că și Franțoz căpitan au căzut la mîna noastră; atunce am ieșit și noi dintr-acel prepus de cătră stăpîni, numai după izbînda ce am făcut, pornindu-ne cu tătarii ca să le spargem și cuibul din Cetatea Neamțului. Și macar că l-am și spart, cu ajutoriul lui Dumnezeu, iar tătarii cum au trecut Siretiul, au și început a prăda și a robi țara pînă în munte, care pradă și robie nu se va pute uita în veci. Deci acest îndemn au făcut acii rocoșelnici mazili, boierii țarei, cu zarva lor cea nesocotită.

De care lucru dovedindu-se și asupra lui Neculaiu Șoldan post(elnic) cum au fost și el cap la jacul casei lui Iordachi Ruset jignicer, l-am dat cu Divanul platnic. Deci neavînd el altă cu ce plăti, judecat-am domnia mea să plătească cu moșiile sale. Întru aceea, avînd el un sat de moșie anume Dulceștii, la ținutul Neamțului, l-am dat acel sat, cu tot Sfatul nostru, ca să-l stăpînească d(umnea)lui Iordachi Ruset jigniceriu, pentru aceea pagubă a domniei sale, cu curți și cu biserică de piatră, cu heleșteu, cu moară, și cu vecini, și cu toate hotarile acelu sat.

Drept aceea ca să-i fie și de la domnia mea dreaptă ocină și moșie, și uric stătătoriu, cu tot venitul, în veci de veci. Iar Neculai Șoldan, ca un jacăș ce au fost, și rocoșălnic pămîntului său, să fie lipsit de acest sat, și să-și întrebe cu aceea pe cine va ști el, că au fost însoțit cu dînsul, la jacul casei lui Iordachi Ruset jigniceriul.

Drept aceea, și în urmarea noastră, pre care îl va milui Domnul Dumnezeueu cu domnia țarei noastre a Moldovei, poftim ca să nu strice această așăzare a noastră, ce mai vîrtos ca să aibă a da și a întări asemenea, pentru a sa vecinică pomenire, și Dumnezeu să-i întărească domnia în mulți ani, cu liniște cruțată, pentru căci și într-altele vremi mai de demult, la zilele altor luminați și răposați domni, cine s-au rădăcat din boieri, sau din mazili sau și dintre alți lăcuiitori, asupra domnului și a țarei, cu sabia, fiește cînd unii ca aceștia vicleni ș-au pierdut moșiile în viclenie sau au plătit pentru vina sa cu capul. Dară unul ca acesta, neavînd nici o nevoie de cătră domnia mea, ce numai împlîndu-se de gînduri rele asupra domniei mele și asupra țarei și cu faptele lor cele nesocotite au făcut mare stîngere pămîntului nostru, cum s-au pomenit mai sus. Drept aceea, s-au dat rămas și platnic. Iar cine s-ar ispiti să surpe această așăzare și întăritură, să fie treclit și blăstămat de Dumnezeu și de Maica Precista, și de 12 Apostoli verhovnici, și anaftima, și pururea să fie gonit de rocoșălnici și iertare să nu aibă. Aceasta am întărit și altul să nu aibă a se amesteca.

У Мс, 117(о) 7226 март(іе) 23.

<Iscălit>¹: Noi Mihail Racoviță voievod.

Axinte uricariu <a scris>.

După Codrescu, *Uricariul*, III, p. 51–54. Text cu litere de tranziție după orig. ce se afla în posesia logofătului G. Sturza – Dulcescu. *Ibidem*, ed. a II-a, p. 53–57 (text cu caractere latine).

¹ Mențiunea editorului.

Diața Anei Lapas prin care își împarte averea cu biserica catolică din Iași, fratele ei, Iliăș Lapas, și nepoatele sale, Catrina și Ana.

† Facem șt(i)re cu această(mă) mărturié și diiață a mea, eu, Ana Lapas, adunînd la gre boal(ă) și timîndu-mă de datoriia omenească că voi lua, după a me foarte gre

slăbiciune, dintru ale meli, ce am [am] făcut părți să s(e) știi ci unde s-a da: doa viei mari ci este la Copou să s(e) vîndză și să s(e) grijasc(ă) suflitili, al miu și soțului meu, și la moarte grijință; și o scoarță să s(e) de la bisăric(ă) și bani casăi iarăși să s(e) de la slujbi și al alte grijință suflitilor noastre, și un tînbar cu sângipi blănit de postav, iarăși să s(e) vîndză să ni grijască.

Iar nipotii meli, Anii, i-am dat un habaciu de mamusa blănit cu oie și nepoatii mili, Catrinii, i-am făcut parte o năframă cu sîrmă și trii linguri de argint, și doa blidi de cosîtor și o tingir(e) cu căpac, și o cîndar(e), și doa tegăi: una mică, alta mare. Iar o vie cari-i mai mică decît celi doă am dat frăîni-meu, Ilieș Lapas; și trisprecî lei, bani ce am di pi vin datorii la d(u)mnealui Costantin Rusăt vel păh(amic), să s(e) scoață și iar să né grijască. Și o scoarță iarăș să s(e) de nepoatei Catrinii și dzăci lei, bani ce-am luat pi vin de s-au dat la lucrul viii mari să s(e) plăteasc(ă) din vii. Și o părechi peteli cu hir, și 12 sponci de argint poliiti, și trei ieneli de aur, iarăși, să hie a nipoatii Catrinii. Iar o prostiri și o căldare, iarăși, să s(e) vîndză și să s(e) grijasc(ă) la moarte. Și o oglindă mar(e) iar să s(e) de Catrinii.

Și nime împărțala ce-am făcut să nu [s(e)] strîci. Iar cari ar strîca să hie neierța(i), și di mini și de D(u)mn(e)dzău.

Și pentru mai mar(e) credința, mi-am pus degitul și-nnainti dohovnicului și altor oamini buni, cari s-au tîmplat, cu linbă di moarte m-am mărturisit.

Și patru zapis(e) s-au dat la mîna fratelui meu Ilieș, să sé știe.

✠ Мс, л(ѣ)т(о) хѣскс ап(р)иліе ѿ.

† Ana Martineasa¹.

Ita est frater Sylvester de Amelia a Foya Ordinis Minorum Conventualim Sancti Francisci, Missionum Apostolicarum, G(eorgius) X(averius) Strachocki, notarium polonicarum expeditionum. Similiter et ego Mattheus Palocsay S.V. testor hoc chirografum factum fuisse praesentibus nobis, manu propria².

† Ilieș, frate și mart(or)¹; † Dzofa, mart(or).

ѿз, ѿ ѿмѣшкѣ...³ ѿскал, мѣртѣ, ѿскал.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: Testamentum Anne Lapas in favorem sacerdoti, pro tempore eklessie Iassensis, respectum unius viney in Copo².

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/64. Orig., hîrtie (31,8×19,9 cm.), filigran, cerneală cafenie, două amprente digitale.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, I, p. 95, nr. XXV (menț. și scurt extras).

¹ Amprentă digitală.

² Cu caractere latine.

³ Neclar.

Ghedeon, mitropolitul Moldovlahiei, confirmă dreptul lui Ilie, fratele Mărtinesei, de a stăpîni ceea ce aceasta a hotărît prin diata sa.

Ghedeon, cu mila lui D(u)mn(e)dzău, arhiep(i)scop i mitropolit Sucevii ș-a toată Moldovlahiia.

† Facem știre cu această carte a noastră la mîna lui Iliia, fratele Anii Mărtineas(a), precum trăindu Martin cu soțul lui, Ana, cîtăva vreme și, neavîndu ficiori din trupul(e) lor, ș-au făcut dieți, unul la mîna altuia, ca oricarii dintre dînșii li s-ar tîmpla a să săvîrși mai întîiu, să aibă a grij(i) unul pe altul. Și tîmplîndu-s(e) moarte lui Martin mai întîiu, au rămas Ana Marineas(a) cu viaț(ă) vro 5–6 ani, și nime din nepoți nu i-au mai cerșutu să l(e) dea părți.

Acmu, tîmplîndu-s(e) morte și Mărtinés(ei), au dat niște diiate la mîna fraține-său, lui Ilei, ca s(ă) vîndză din vii și dintr-alte ce-ar mai fi rămas, și să-i grijască și să dea pe la bisărici, iar alții, din nepoți să nu s(e) amestece, că nepoților, cui au fost mai dă aproape, le-au datu Martineas(a) cu mîna ei ce-au fostu de dat. Și ce-au rămas de comîndu au datu la mîna lui Iliie, frîține-său, ca s(ă) vîndză și să-i comîndé.

Acmu să scoal(ă) niști nepoți mai departe și cer parte din cămîndul lor, pentru car(e) lucru viindu Iliie la noi, înghiindu și pe dînșii și nevrîndu să viie, noi am căutat la sfînta pravil(ă) ș-am socotit: de vreme ce ei ș-au dat ce-au fostu di dat pîr-au fostu cu viață și aceste ce-au rămas să s(e) vîndză și să s(e) grijască, nu-ncapi acești nepoți la nimic(ă), precum și diețile morților scriu.

Ci noi, pe sfînta pravil(ă), așe am socotit să dea bun(ă) pace acei nepoți, lui Iliie, să vîndză ce-au rămas și să-i comîndi, și să dea pe la bisărici, iar nepoții să n-aibă treabă.

Și dé s-ar tîmpla a ieși și la luminatul Divanul mării sal(e), lui vod(ă), să a<i>¹bă pi credință, că pravila nu slobodé pe nepoți de comîndu, să ia părți.

Aceasta facem șt(i)ré.

L(ea)t 7226 <1718> ap(rilie) 21.

† Ghedeon mitropolit Moldovlahii <m.p.>.

Judicie metropolitie Moldavie ere favoris ungari ...¹ factum.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/62. Orig., hîrtie difolio (30,5×20 cm.), rupt, restaurat, cerneală neagră.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, I–II, p. 94, nr. XXIII (menț., cu data: „Iași, 21 april st. v. 1717”)

¹ Neclar.

559

<Înainte de 1718 (7226) aprilie 24>

Vînzarea a două buți de vin cu cîte 26 de bani vadra.

2 zapisă de 2 buți de vin: una la Toader Bot(e)dzatul nepotul Savii armanul papucariul în Cizmărie; una la Sandul ficiorul Savii.

Și tocma la mi-au fost cîte 26 de bani vadra.

Arh. St. București, M-rea Doljești, XXI/4, nr. 13–14. Menț. într-un perilipsis din 1718 (7226) aprilie 24, după care a fost datat textul de mai sus.

Ibidem, XIII/3, nr. 13–14 (copia aceluiași perilipsis).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 421, nr. 1537 (menț. cu aceeași datare).

560

1718 (7226) aprilie 29, Iași

Vornicii de gloată hotărăsc, în urma unei judecăți, ca Iliăș, fratele defunctei Ana Mărtineasa, să-i dea 50 de vedre de vin lui Pavăl, nepotul lui Martin, stingîndu-se astfel litigiul de moștenire.

† Noi, vornicii glotnii, facem știre cu această mărturie a noastră precum am mîrsu cu poronca mării sale, lui vodă, de am luat sama pentru multă gîlceavă ce

au avut Pavăl, nepotul lui Martin ungurul, cu Iliiaș, fratele Anii Mărtineasii. Cari mai-nainte murind Martin și mai trăindă Ana Mărtineas(a) vriu 5–6 ai după moartea lui Martin, și tîmplîndu-s(e) și Anii Martineasii, surorii lui Iliiaș, moarte, și s-au sculat nepotul lor, Pavăl, și au dzis că au avut la unchiu-său Martin o cupă de argint și un brîu de mătas(ă), și o teac(ă) de argint, și o prostire și 2 lei p(o)l bani.

Deci, noi am mersu pe poronca mării sale, lui vodă, la țințirumul bisericii ungurești, și fiind și preutul unguresc față, și am mai strînsu și alți megieși de pe-mpregiur, unguri, și alte fămei bătrîne, unguronce și moldovénce, și am întrebat: cît au trăit Martin și Mărtineas(a) mai măs-au Pavăl să le facă gîlceav(ă) pentru acele odoar(ă) ce au dzis că au avut la dînșii? Ei așa au mărturisit: că nu știu, nice au audzit nemică.

Deci, noi așa am giudecat: de vreme ce au mărturisit așa, nu s-au credzut aceasta. Numai sculîndu-s(e) Pavăl dzicîndă că el iaste nepot să-i facă și lui parte din povijia casii și din vii.

Deci, pentru aceasta, vădzîndă diiata mortului, pe cum nepotu-său, lui Pavăl, nu i-au dat nemică, ce-au dat altor nepoate, și ce-au mai rămas iaste tot în sama lui Iliiaș, fratele Mărtinésii, și așa am giudecat: să dea Iliiaș 50 vedre vin lui Pavăl în toamnă din viile ce au rămas ot Copou și din Valea Ierimii, și să fie pace între dînșii.

Și am făcut această mărturie lui Pavăl, și s-au pus și pecétea Porții, cum gîlceavă să nu mai fie între dînșii.

✠ Мс, л(ѣ)т(о) х̣зскс ап(р)мліе) кѠ.

Vornicii glotnii.

<Pe verso, scris în caractere latine în a doua jumătate a sec. XVIII>: Carta vornicorum de porta.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/65. Orig., hîrtie (39,5×15,3 cm.), cerneală neagră, sigiliul Porții domnești (3,2 cm. în diam.), în aceeași cerneală, cu legenda de o parte și de alta a unei cruci: (Pece)(tea) P(o)rt(ii), sub care se află anul cu cifre arabe: 1715.

561

1718 (7226) mai 30, Braniște

Hotarnica locului din șesul Braniștii dăruit de domn lui Costandin aga.

Milostive și luminate doamne, să fii măria ta sănătos! După luminata poronca mării tale am mersu la Braniște și am strînsu oameni bătrîni cari sînt lăcuitori acolo, cari scriu anume mai gios, și înpreună cu toți am ales bucata cea de loc din șăsul Braniștii, loc domnesc, cu care loc ai miluit măria ta pe credincios boierul mării tale pe dumnealui Costandin aga.

Pe unde ne-au arătat acei oameni buni de acolo am și stîlpit, începîndu-se hotarul dîntii din Gura Comărnii, unde să înpreună Drumul Hușilor cu a Bîrladului, unde au fost Podul Mocrei de demult, și am pus un stîlp de piatră din vale de drum, lîngă pîrîul Comărnii, unde au fost Podul Sîrbului; de acolo în gios, Drumul Hușilor, pintre Mocra și pintre Stîncă Netei, pe desupra Bălții Ulmului, peste pîrîul Covasnii, tot alătura dîndu-și coaste cu hotarul lui Andronache stolnicul, ce-i este miluiré de la măria sa Antioh voievod, tot pe supt marginea pădurii și lovește pe la Fîntîna Buzovii, de unde să începe hotarul lui Mihăilă agăi, ce-i de miluire de la răposatul Costandin Cantemir vodă; de

<https://biblioteca-digitala.ro>

stolnicul, tot pe supt marginea pădurii, pe la Fîntîna Buzovii, de unde să începe hotarul lui Mihail agăi, ce-i de miluire de la răposatu Costandin Cantemir vodă; de acolo tot în gios, pe supt Voloaca, dîndu-și coaste cu hotarul lui Mihail agăi pîn-la hotarul lui Buhuș, și acolo unde să înpreună cu hotarul lui Buhuș am pus un stîlp de piatră, în marginea Volocii, supt un stejar unde să cheamă Pintre Șiraguri, drept coada bălții din gios, și am făcut și buor într-acel stejar unde ne-au arătat slugili domniei sale lui Ștefan Ruset stolnic, nepotul lui Buhuș, anume Andrian, și Beșleaga ot Bohotin și Ambrohie ot Trăisteni, oameni bătrîni; de acolo în spre răsărit peste șăs iar s-au făcut un bour într-un stejar pe șăs, de acolo în dreptul locului spre apa Jijii la Moviliță, unde au dat sama acei oameni ce s-au numit mai sus că pînă acolo este hotarul lui Buhuș, și am pus și noi un stîlp de piatră într-acea moviliță; de acolo într-apa Jijii, că este aproape, și de acolo în sus apa Jijii și pe după Cotul lui Rîșco și tot pre apa Jijii în sus pe la Vadul Pobratei și pe la Vadul Morilor Sfintei Mitropolii, de hotarul Costulenilor, și tot pe apa Jijii în sus pînă în Gîrla lui Pătrașco, unde să înpreună cu hotarul mănăstirii Golii; așa au dat sama Ion vătavul de cocieri domnești; de acolo spre apus preste șăs la Cornul Luncii Mocrii din sus, unde am făcut semne brîie în doi stejari în marginea luncii, de acolo peste Pîrful Luncii Mocrii la Drumul cel Mare, supt deal, unde să înpreună cu hotarul agapianilor, pe la capul Luncii Mocrii preste pîrful Comărnii, la Drumul Hușilor, la hotarul de unde s-au început dîntîiu; și așa s-au încheiet de giur înpregiur.

Și la acest hotar s-au tîmplat mulți înpregiurași lăcuitori de acolo, osebit de cei ce s-au numit mai sus, anume: Malcoci călăraș ot Covasna, Sandul, și Ștefan, și Ignat, și Simeon sin Cornii, și Toader sin Ostah, și Sandul Dobrovocian, vînători domnești. Și s-au tîmplat de față și Ioniță sin lui Lucaci clucerul, și Costandin biv armaș, sluga mării tale, și Ioniță sin Andromache stolnic, și Iliadi stolnic zăt Andronache stolnic, și Toader vînătoru, Oghină ot Trăisteni, Toader Gîrle ot tam, Postolache Nistoroae ot tam, Pavel Starii ot tam, Costandin Țulcan ot tam, Ștefan ot tam, Neculai vătămă ot tam și Tănase și Gavril sluga, slugile agăi, și Trohin sin Chiril ot Solești și alți oameni buni, care ș-au pus pecetea mai gios; însă așa dederă sama vînătorii cei domnești și Malcoci călărașul și Ion cocierul cum să amestecă la mijlocul acestui hotar și Mitropolia ot Iași și trece și în hotarul lui Andronache stolnicul. Deci precum am aflat și am hotărît facem știre mării tale. Să fii măria ta sănătos!

† Ion văt(av) za cociéri¹; † Andriian beșleaga¹; † Ambrohie¹; † Malcoci¹; † Sandul sin Malcoci¹; † Ștefan tîj¹; † Ignat vînător¹; † Sămion sin Cornii¹; † Ostah¹; † Sandul¹; Toader vînător g(o)sp(o)d¹; † Oghinii¹; † Toader Gîrlă¹; † Postorniche¹; Pavăl star¹; Costandin¹; Ștefan¹; Neculae vătămă¹; Tănase¹; Gavriil¹; Trohin sin Chiril(ă).

Robii mării tale, hotarnicii: Gligor(e) Cucoran vornic glotnii²; Axintie uricar.

Arh. St. Iași, Documente, CXI/5. Copie de la începutul sec. XIX.

¹ Amprentă digitală.

² Urmează mențiunea copistului: „pecetea“.

Neculai Bîrgău și soția sa, Bejana, vînd lui Lupul și soției sale Gafița o casă, cu 15 lei, bani vechi.

Adică eu, Neculai Bărgău, dinpreună cu soția mea, Bejana, dat-am acestu încredințat zăpisul nostru la mîna Lupului și fămeaiei sale, a Gafiței, precum să știe că

am vîndut o casă a noastră drept 11 lei, care s-au făcut piste tot 15 lei, bani vechi, cu toată cheltuiala. Deci să aibă Lupul a stăpîni în veci cu tot niamul lui din început pîn-în sfîrșit.

Și la acest zapis s-au tîmplat și alți oameni care s-au și iscălit mai gios; și pentru credință, ni-am pus degetele mai gios, ca să se știe.

U Ias, v(ă)let 7226 <1718> iunie 15.

Eu, Neculai Bărgău, vînzătoriu¹; eu Bejana, soțul lui Neculai Bărgău¹.

Eu, Toma Vasile, martur; eu, popa Tărlîță, martur; eu, Zară chimengiu, martor; eu, Coca, martur; eu, Vasile diacu, martur.

Doi lei am dat întăiu, tij am mai dat doi lei, un leu tij am dat; tij am dat un leu chirie ce m-am dus la iarmaroc, 5 lei am dat în mână Bejanei și am istovit banii deplin; de astăzi înainte să nu mai aibă nici o treabă fără-numai Lupul cu feciorii lui și nepoți, strănepoți lui, căci noi i-am vîndut de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, i-am vîndut casa cu loc cu tot, dinaintea casei noastre, alături cu locul Ducăi.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 6 (126–1927), p. 124, nr. XXIX. Text după orig.

¹ Amprentă digitală.

564

1718 (7226) iunie 18, Iași

Mihai Racoviță voievod dăruiește lui Costandin agă pentru slujba sa la Țarigrad și în Moldova o bucată de loc domnesc din Braniște indicîndu-se hotarele acesteia.

† Їѡ Мѣхан Раковицѣ воевода, Божію милостію, господар Земли Молдавскон. Facem știre cu această carte a domniei mele tuturor cui să cade a ști pentru credincios boierul nostru, dumnealui Costandin aga sin Angheluță, slujindu-ne dintru domnia dintîiu a domnii meli și la a doo domnie și la Țarigrad, la mazilie, cu slujbă încredințat(ă) și ne slujește și astăzi la a treia domnie a domniei mele cu dreptate și cu credință și domnii meli și țării. Drept aceea și domnia mea, văzînd a lui dreaptă și încredințată slujbă către noi, m-am milostivit și, din osebită a noastră milă, l-am miluit cu o bucată de loc din locul nostru drept domnesc ce au rămas în Braniște și i l-am dat domnia mea în semne precum îi hotărît acel loc cu porunca domnii mele <de> boiarinul nostru Gligorie Cucuran vornicul di poartă cu sluga noastră Axintie uricariul împreună cu alți oameni buni, megiași și lăcuitoari de acolo, care scriu anume mai gios.

Începîndu-se hotarul dintăiu din Gura Comărnii, unde să împreună Drumul Hușilor și a Bîrladului, unde au fost Podul Mocrii de demult și s-au pus un stîlp de piatră din vale de drum, lîngă pîrîul Comărnii, unde au fost Podul Sîrbului și este și un păr singur în malul pîrîlului; de acolo în gios, pe Drumul Hușilor pintre Mocra și pintre Stînca Netii, pe desupra Bălții Ulmului, și mai înainte peste pîrîul Covasnii dîndu-și coaste cu hotarul lui Andronache stolnicu tot pe supt marginea pădurii, pe la Fîntîna Buzovii, de unde să începe hotarul lui Mihăilă agăi ce-i de miluire de la răposatul Costandin Cantemir vodă; de acolo tot în gios pe supt Voloca, dîndu-și coste cu hotarul lui Mihăilă agăi pîn-la hotarul lui Buhuș, și acolo unde să împreună cu hotarul lui Buhuș tij s-au pus un stîlp de piatră în marginea Volocii, supt un stejar unde să cheamă Pintre Șiraguri drept coada bălții Băloșăștii din gios, și s-au făcut și buor într-acel stejar unde au arătat slugile

dumisale lui Ștefan Ruset stolnic, nepotul lui Buhuș, anume Andrian și Beșleaga ot Bohotin și Ambrohie ot Trăisteni, oameni bătrâni; de acolo înspre răsărit, peste șăs, și iară s-au făcut un buor într-un stejar pe șăs; de acolo în dreptul locului spre apa Jîji la o moviliță, unde au dat sama iarăși acei oameni ce s-au numit mai sus că pînă acolo este hotarul lui Buhuș, și au pus și hotarnicii un stîlp de piatră într-acea moviliță; de acolo într-apa Jîjii, că este aproape, și de acolo în sus apa Jîjii și pe după Cotu lui Rîjco și tot pre apa Jîjii în sus pe la Vadul Pobratei și pe la Vadul Morilor sfintei Mitropolii, de hotarul Costulenilor, și tot apa Jîjii pînă în Gîrlea lui Pătrașco, unde să lăvește cu hotarul Mănăstirii Golii, precum au dat sama Ion vătav de cocieri gospod; de acolo preste șăs spre apus la Cornul Luncii Mocrai din sus, unde s-au făcut semne brîie în doi stejari în marginea luncii; de acolo peste Cornul Luncii Mocrai la Drumul cel Mare supt deal, unde să înpreună cu hotarul agapienilor, pe la capul Luncii Mocrii în gios și peste pîrlul Comărnii la Drumul Hușilor, la hotarul de unde sau început dintîiu; și așa s-au încheiat acel loc de giur înpregiur, precum văzum și mărturie de la hotarnici care s-au numit mai sus cu multe peceți a oameni buni înpregiurași care s-au tîmplat la acest hotărît, osebit de care s-au numit mai sus, anume: Malcoci călăraș ot Covașna să sinove ego, Sandul și Ștefan și Ignat, și Simion sin Cornii, și Toader sin Ostah, și Sandul Dobrovician, vînători gospod, și Ioniță sin Lucaș cluceriul, și Costandin biv armaș, și Ioniță sin Andronache stolnicul, și Linardi stolnic zăt Andronache stolnicul, și Toader vînător, Oghinie ot Trăisteni, Toader Gîrlea ot tam, Postolache Nistoroaie ot tam Pavel Strat ot tam, Costandin Țurcan ot tam, Ștefan ot tam, Neculai vătămă ot tam Tănase și Gavril, slugi, și Trohin sin Chiril ot Solești și alți oameni buni; însă așa au dat sama vînătorii gospod și Malcoci călărașul și Ion cocieriul cum să amestecă la mijlocul acestui hotar și Mitropolia ot Iași și trece și în hotarul lui Andronache stolnicul.

Deci această bucată de loc, din semn în semn, pe cum s-au hotărît și s-au stîlpit, ca să-i fie boerinelui nostru de mai sus numitului lui Costandin agăi de la domnia mea dreaptă ocină și moșie și danie și miluire lui, și feciorilor, și nepoților, și strănepoților lui și uric cu tot venitul, stătător în veci.

Drept aceia și în urma noastră, carili va fi miluit de Dumnezeu cu domnia țării noastre Moldovei poftim să-i întărească asămînea pentru a sa vecinică pomenire. Iar cine ar lăcomi să surpe această a noastră danie și miluire să fie trăclet și blestemat de Dumnezeu, și de Maica Precista și de toți sfinții și în cea de apoi să fie anatima și iertare să nu afle.

Aceasta am dat și am întărit, ca să știe.

Оу Мѡ(и), в(ъ) л(ѣ)т(о) хѣскс юни нѣ¹.

Axintie uricar <a scris>.

Arh. St. Iași, Documente, CXI/8. Copie de la începutul sec. XIX.

¹ Urmează mențiunile copistului: „iscălitură g(o)sp(o)d” și, într-un cerc, „pecetea g(o)s(po)d”.

Mărturia unor oameni din Braniște privitoare la hotarul dinspre apus al moșiei Costuleni a Mitropoliei Moldovei.

Milostive și luminate doamne, să fii măriia ta sănătos! Facem știre mării tale că viind dumnealui Costandin aga aice cu porunca mării tale pentru slujba desătinii și

zicînd dumnealui precum au făcut o carte de blestem de la patriarhul asupra înpregiurașilor acestor de aice, din Braniște, precum să mărturisăm cum om ști cu sufletele noastre pentru moșia Mitropoliei, a Costulenilor: trece preste Jijîia spre apus au nu trece. Deci noi, care sîntem crescuți pre acest loc și am înbătrînit, anume: eu, Vasile Curluce, și eu, Malcoci, și eu, Simion, vînători, și eu, Toader vînător, și eu, Alexandru Hiliță, și eu, Sandul Dobrovicianul, și eu, Ignat vînătoru, și eu, Andohie, aceștea, noi toți care mai sus ne-(a)m scris, așa știm și așa mărturisim cu sufletele noastre înaintea lui Dumnezeu și înaintea mării tale, precum noi, în viața noastră nu știm să fie fost această bucată de loc de preste Jijîia despre apus a Mitropoliei, nici am auzit nici dintr-alti care au fost înainte noastră, pînă cînd în domnia mării tale cînd au venit hotarnicii de au ales moșia Costulenilor de la Prut, de atuncea încoace zic să fie și această bucată de loc de preste Jijîie despre apus a Mitropoliei, dar noi știm că au fost braniște domnească. Așa știm și așa și mărturisim cu sufletele noastre înaintea lui Dumnezeu și înaintea mării tale; și noi, acește care-i mai sus ne-am scris, pentru credință ne-am pus degetele ca să fie de credință.

Și la această mărturie a noastră s-au tîmplat și alți oameni buni, care gios ș-au pus degitile. Să fii măria ta sănătos!

Leat 7226 <1718> avgust 7.

Robii mării tale: eu, Vasile Curluce¹; eu, Malcoci¹; eu, Sămion vînători¹; eu, Toader vînător¹; eu, Alexandru Hiliț(ă)¹; eu, Sandul Dobrovicianul¹; eu, Ignat vînător¹; eu, Antohie curtean¹; și eu, preotul Istrati, precum m-am întîmplat și am auzit den gura acestor oameni, sînt martor; și eu, Chirica, martor; și eu, Toader sîn Chiricii, martur; și eu, Apostol sîn Chirilii, marturi; și eu, Sandul, martur; și eu, Chirilă, martur.

Arh. St. Iași, Documente, CXI/6. Copie de la începutul sec. XIX; copie identică, ibidem, nr. 7.

¹ Amprentă digitală.

566

1718 (7227) octombrie 11, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește lui Costantin mare armaș stăpînirea asupra unei case pe Podul Vechi dăruită de mitropolitul Ghedeon.

† Їѡ Мѣхѡи Рѡковѣцѣ воевода, Б(о)жѣю м(и)л(о)стѣю, р(о)сп(о)дарѣ Земли Молдавскѡи. Adec(ă) au vinit înaintea domniei méle crédincios boiarinul nostru dumnealui Costantin vel armaș și ne-au arătat un zăpis de la cistit părintele și rugătorul nostru, sfinție sa chir Ghedeon mitropolitul, scriind într-însul précum, de bunăvoia sfinții sali, i-au dat o cas(ă) pe Podul Vechiu ca să-i fie dreaptă ocină și moșie în veci; care cas(ă) au fostu a Bérđii starostele de nequșitori, și acel Berde starostele au fost rămas dator 100 de lei lui Ciocîrlan vornicul; și Ciocîrlan vornicul, la moartea lui, neavînd copii, s-au dat cu tot ce-au avut sfinții sale părintelui Ghedeon mitropolitul, și i-au dat și acel zăpis de la Bérdea pentru acea sută de lei. Deci și părintele, neavînd altă cé lua pentru acea sută de lei, au luat acéli cas(e) și le-au dat danje boiarinului nostru, d(u)misale lui Costantin vel armaș.

Pentru acéea, vădzind domnie mea încredințat zăpis și danie deplin(ă) m-am m(i)l(o)stivit domnie mea și i-am întărit și de la domnie mea acea danie ce aré de la sfinție sa ca să-i fie și de la domnie mea dreaptă ocină și moșie în veci. Și altul nime să nu aibă a să amesteca peste carte domnii méle. Aceasta scriem.

8 Иѣ, л(ѣ)т(о) хъскз окт(омвриѣ) аѣ.

Іѡ Млхѡи Рѣковиц(ѣ) вѣвѣда¹.

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: † Ispisoc pentru o cas(ă) din Iaș(i).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLXXX/210. Orig., hîrtie, (31,9×22,2 cm.), cemeală neagră, sigiliu domnesc inelar în cemeală roșie, neclar.

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente slavo-române*, în „T. Codrescu”, An VI (1936), nr. 3 (mai), p. 57–58, nr. 43 (cu vâleatul greșit în rez.: 7223).

¹ Actul este scris de Vasilie Popa uricar.

567

1718 (7227) noiembrie 6, Iași

Carte de blestem a mitropolitului Moldovlahiei Ghedon privitoare la împresurarea de către megieși a locului de casă cumpărat de Ilie Catargiul mare logofăt de la Pleșceasa, nepoata lui Iane Hadîmbul.

Blagodatii Bojio, Gedeoan arhiepiscop i mitropolit Seceavschii și a toată Moldavlahia. Precum au venit înaintea smereniei noastre fiul nostru sufletesc, dumnealui Ilie Catargiul vel logofet, și ne spusă că au cumpărat un loc de case aicea, în tîrgu în Iași, pe Ulița Mare, de la Pleșciasă, nepoata Hadîmbului, ce au fost grec, care loc se hotărește din sus cu locul Mitropoliei cei Vechi și din jos cu Radomischioaia, și despre apus cu iezoviții ungurești și despre resărit pîn-în Ulița Mare. Și cînd l-au vîndut Pleșciasa dumisale numitului mai sus vel logofăt, au fost părăsit de Hadîmbul, și mai nainte pîn-a nu-l cumpăra d(umnea)lui Catargiul vel logofăt au fost dat danie Costin Nianiul o bucățică de loc iezoviților ce se chiama Bărații, și acmu d(umne)lui Catargiul zicînd că i-au împresurat locul despre iezoviți și i-au strîmțat locul dumisale despre trei părți.

Deci dumnealui vel logofăt într-alt chip n-au putut socoti ca să-și desbată locul, făr-cît au venit de au cerșut de la smerenia noastră această carte de blestăm asupra celor ce sînt megieși pen pregiur: întăiu ușăroaia cea bătrîină, ce este peste Ulița Mare, și alții penprejurași megiași din sus și din jos, de or mărturisi drept pe unde au fost locul Hadîmbului, despre acele trei părți, să fie iertați și blagosloveți, iar carii ar tăgădui și n-ar spune drept, să fie neierțați de Domnul Dumnezeu, și de Maica Precista, și doisprezece Sfinți Apostoli vărhovnici, și de 318 Sfinți Părinți care au fost la sfînta cetate Nichea; hieru, pietrile, lemnele să ruginească și să putrezească și să se topască, iar trupurile lor să stea întregi în veci de véci, și locașul lor să le hie cu Iuda, și cu trecletul și spurcatul Aria și cu preastîlpnicul Iulian; lovască-i cutremurul lui Cain și să dobîndească bubele lui Gheize; ajiderea, și de blagoslovenia noastră ce ne-au dat Domnul Dumnezeu încă să fie legat și afurisit și anatema. Așijderea și dintre zișii care sunt și de i-ar fi împresurat măcar cît de puțin loc și n-a spune drept încă să fie sub blestămul cari mai sus să scrie și din cari megiași și de pre aiurea care or ști și nu or mărturisi drept, cine va ști, să fie iertați de Domnul Dumnezeu și de cătră noi, bis vis¹, amin.

U las, veleat 7227 <1718> noiemvr(ie) 6.

<Isc(ălit)>² Gedeon mitropolit Moldovlahiei.

După Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 300–301. Text după orig., hîrtie, aflat în posesia editorului.

¹ Așa în textul editat.

² Mențiunea editorului.

Divanul domnesc judecă pricina dintre Ilie abăger din Iași și Maranda, fiica lui Ștefan Milescul fost serdar, pentru o datorie bănească, dînd cîștig de cauză celui dintîi.

† Ге оубо ми, Гедееи архієпископ и митрополит Сучавскіи, и Іліє Катаруїла вел логофет, и Даріє Доничи вел ворник де Țara de Gios, и Гаврил Миклескула вел ворник де Țara de Sus, и Думитру Макри вел бан, и Костантин Русет вел пахарник, и Костантин Костаки вел стоаник, и Самуїл Стурза вел ключар, и Апостол Лека сардаар. Facem știre precum au venit înaintea noastră de au jăluit Ilie abagerul den Iași pe Maranda fata lui Ștefan Milescu ce au fost sârdar, zicîndu că viind Marica giupîneasa lui Ștefan Milescul din Țara Căzăcească, înma Mărandei, și cu ginerele ei, anume Toader Șlahta, și cu fiu al său, Fragole, și făcînd multă zăbav(ă) aice, la tîrgu la Iași, au luat negoțu și bani gata Mileasca de la Ilie abăgerul: și o dată, și dă doari, și de multe ori pîră s-au plinit soma ca de 250 de lei. Și mărgîndu la socoteală Ilie abageriul ș-au cerut banii să-i dea cu cît i-au rămas datoare, iar ea, neavînd bani să o plătească, ș-au dat toate zapisăle de moșie ce-au fost a satului Frenciucii, de la ținutul Vasluiului, pentru acea datorie, să ție satul sau să-l vîndză să-ș ia banii. Dară abăgerul, fiind om strein și cu dughean(ă), cu meștersugul lui, n-au putut să ție el satul Frenciucii, ce l-au scos la vînzare și l-au dat, pentru acei bani, dumisale lui Ion Palade vel spătar. Și socotind și dumnealui că i să mai cade dumisale, fiind pemintean, să ia satul decît abageriul, fiind om strein, și au scos dumnealui bani gata de i-au dat lui Ilie prețul ce iaste scris mai sus.

Acum, viind Maranda fata lui Ștefan Milescul, și ieșînd la luminat Divanul mării sale lui vod(ă) în cîteva rînduri și cu buni marturi ce ș-au adus denainte mării sale lui vodă și denaintea noastră, cu giudecata ț(ă)rîi s-au luat satul Frenciucii, că au fost a ei, dat de tată-său, Ștefan Milescul, din drepte moșiile lui ce-au avut de la părintile lui, Postolachi spătarul. Și cîndu s-au logodit cu Bucium postelnicul, atunci i l-au dat tată-său; și după ce s-au măritat, l-au stăpînit Bucium postelnicul acel sat Frenciucii, și au avut mori gata, și de a dzéce tot el au luat, și nu i s-au căzut mîne-sa, Milească, să-i ia satul care i l-au fost dat tată-său, măcară că i-au fost maică.

Ce noi, după légea țării așea am socotit cu toții: să fie volnic Ilie abageriul să ia satul Mileștii să-l scoată la vînzare, să-și ia banii și să plătească el banii spatarului Paladi. Dece, fiind răzăș mai aproape de sat de Milești d(u)mnealui Dumitrașco Răcoviț(ă) hatmanul și fiind acel sat despre neamul dumisale hatmanului, despre partea Cehăneștilor, n-au putut încăpea să-l ia alții acel sat, ce-au scos dumnealui bani gata și au dat odată, denaintea noastră, 250 de lei. Și au primit d(u)m(nea)lui să ție acel sat can chip de zălog, de astăzi, noiembrie 28 de zile, pîn-la Paști. Și de-i [da-ni]va trimete Mileasca banii pără la dzi, să-ș(i) ia moșia, și d(u)m(nea)lui să-ș(i) ia banii fără nici o dobîndă. Iară de nu i s-or da banii dum(i)sale hatmanului pînă la dzi, să fie volnic d(u)m(nea)lui a-ș(i) face drése domnești și a stăpîni tot satul, cu tot vinitul. Și nime să nu fie volnic a-l scoate, căci d(u)m(nea)lui cu giudecata ț(ă)rîi l-au luat și cu bani gata ce-au dat.

Și pentru credință, noi toți ne-am iscălit. Aceasta scriem.

† 8 Ис, в(ъ) л(ѣ)т(о) х̣зскс ноем(врие) ки д(ъ)ни.

Гедеон митрополит Молдовлах̣іен <т.р.>.

Иліе Катарѣйла вел лог(о)ф(е)т <т.р.>.

Даріе Доници вел ворник <т.р.>.

Гаврил Миклескул вел ворник <т.р.>.

Дѣмитрашко Макри вел бан <т.р.>.

Гандѣл Стѣрза вел клѣчар <т.р.>.

Костандин Русет вел пах(арник) <т.р.>.

Костандин Костаки вел питар <т.р.>.

Гаврил Костаки вел столник искал <т.р.>.

Іурдаки Кантакѣзино вел комис <т.р.>.

Vasile Popa uricar am scris.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, LXXXIX/85. Orig., hirtie (21,5×15,1 cm.), filigran, cerneală neagră.

EDIȚII: Ghibănescu, *Surete*, X, p. 83–85, nr. 51 (orig., după idem, *Ms. Surete*, XXVI, f. 85).

569

1718 (7227) decembrie 15, Iași

Iorga, fratele Tudorițoaiei, dă Aniței Vlăiculeasa o casă din Iași pentru o datorie bănească.

† Adecă eu, Iorga, fratele Tudirițoaiei, scriu și mărturisesc cu acestu zapis al meu la mîna Aniței Vlăicules(e) și la mîna tuturor ficiorilor ei precum să s(e) știe pentru o cas(ă), ce este alătura cu céealaltă ce-au fost a surorii meli, într-un părete, din gios di ceasta mari; și luîndu Neculai, ficiorul surori-mea, ai Tudirițoaie¹, niște bani di la Vlaicu și neplătindu Neculai banii, au fost datu dintr-înșii oaricé, și alții au rămas. Ci acmu, pi urmă, au ieșit și la giudecata dumisali agăi lui Costantin, în zillili mării sale lui Mihai vodă, și dumnalui aga ne-au socotit și ne-au încheiat cum că au rămas bani a lui Vlaicu nedați, noaă lei și giumătate; și ne-au giudecat dumnealui aga ca să dau eu, Iorga, fratele Tudirițoi, banii, acei 9 lei p(o)l, și să-m(i) țiiu casa, iar de n-oi da banii să-și ia ei casa.

Deci Vlăiculeasa cu ficiorii m-au așteptat de la luna lui mai pînă acmu la luna lui dechevri în 15 zile. Deci acmu, avîndu și ei datorii și strîmptorindu-m(ă) și pri miné di bani, eu neavînd nici o putere de bani, i-am dat această cas(ă) din gios di ceastă mari, cu loc cu tot cît i s-a viini, ca să fac(ă) ei ce or ști cu casa, ori să vî<n>¹dză cui or vre, ori să fac(ă) ci or ști cu casa.

Și la această aș[t]edzare ce ne-am tocmît s-au prilijit mulți oameni buni, carii mai gios să vor iscăli.

Și tîmplîndu-m(ă) și eu, Andrieș Cudrescul, am scris zapisul și sînt martur.

Și pentru credință, am și iscălit ca să se creadă, precum Iorga di bunăvoie lui s-au aședzat și au dat această casă pentru acești bani, ce scrie mai sus, să se știe.

8 Ис, л(ѣ)т(о) х̣зскз дек(емврие) еі.

† Iorga, di bun(ă)voie mea².

† Neculai, nepotul Iorgăi² și ai Tudirițoi¹, martur, mi-am pus degetul.

† Irina, soțul meu, a Iorgăi, martur².

† Și eu, Mihail din casa lui Andrieș Cudrescului, m-am tîmplat și sînt martur.

† Andrieș Cudrescul искал, martur.

<Pe margine, de altă mână>: S-au trecut deplin la condică.

<Pe verso-ul folei a doua, scris în prima jumătate a sec. XIX>: Zapisu lui Iorga Tudorîşoi pre care dă veste Vlăiculesii şi ficiorilor ei ca să-şi ia casa ce o are dreptu bani cu cari să găseşti datoriu, dîndu-i voi de a o vinde şi de veci ori cînd ar vre. Nr. 25.

Arh. St. Bucureşti, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLII/13. Orig., hîrtie difolio (22,5×11 6,9 cm.), filigran, cerneală neagră, patru amprente digitale.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor, XX* (ian.–sept. 1912), p. 119 (rez.).

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

² Amprentă digitală.

570

1718 (7227) decembrie 29

Petrea butnar şi cumnatul său, Vasilie, împrumută 20 de lei de la Panaite, punîndu-şi zălog casele.

† Adeacă eu, Petrea butnar, dimpreună cu Vas(i)lie, cumnatul mieu, dat-am acestu încredinţat zapis al nostru la mîna giupînului Panaite precum să s(e) ştie că am luat de la d(u)mn(e)alui bani vechi, doădzăci de lei, şi i-am pus casele zălog.

Şi dzua să s(e) ştie, de astăzi, luni, deche(m)vrie 24 de dzile, pînă într-o lună de dzile, să-i dau banii, cu mulţumită şi dobînda acelor bani, şi casele iar să fie ale noastre.

Iar nedîndu-i banii la dzi, să fie casele a dumisale; şi făcîndu-se şi vro cheltuială la vrun judeţu, să fié toată dispre noi.

Pentru credinţa, ne-am pus degetele.

L(e)t 7227 <1718> dec(hemvrie) 29 dzile.

Eu, Petrea platnic¹; Eu, Vasilie, platnic¹.

<De altă mână>: S-au trecut deplin la condică.

<Pe verso, scris la începutul sec. XIX>: Zapisul lui Petre butnar prin care a zălogit lui Panaite casa ce o are, cu hotărîta vade, la care nerăspunzîndu-i banii să fie casa a creditorului Panaite. No. 19.

Arh. St. Bucureşti, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLII/2. Orig., hîrtie (15,5×14,7 cm.), cerneală cafenie, două amprente digitale.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor, XX* (1912, ian.–sept.), p. 119 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

571

1719 (7227) ianuarie 21, Iaşi

Ghedeon, mitropolitul Țării Moldovei, împuternicește M-reă Trei Ierarhi să stăpînească niște țigani care au fost ai M-rii Tazlău.

Ghedeon, cu mila lui Dumnezeu, arhiepiscop şi mitropolit Suceavschi şi a toată Moldavlahie. Facem ştire cu această carte a noastră pentru această țigancă ce au fostu a măn(ă)stirii Tazlăului, anume Dochița, pre care au ținut-o un țigan a măn(ă)stirii Tri Sfetitele, anume Neculai; şi murind, au rămas Dochița cu aceşti feciori ai lor, anume: Vasile, Grigore, Marie, Sanda, Tudosca şi Ileana. Deci, la aceste vremi rămîind mănăstire Tazlă(u)lui la multă neputinţă şi, neputîndu-i ține, am socotit de vreme ce

498

Necolai au fostu dreptu țigan a Tri Sfetitelor am dat și pe Dochîța cu cei mai sus pomeniți să fie drepti robi a măn(ă)stirii Trii Sfetitelor și macar la vreme cînd ar milui Dumnezeu să-și vie măn(ă)stire Tazlăului la statul său cum au fost, și nice atunce nime să nu fie volnicu a-i trage pe acești țigani de unde sînt dați, căci la vreme de nevoie din foamete i-au scos egum(enul) de Trii Sfetitele, chir Mitrofan; pentru aceea, să fie drepti șerbii man(ă)st(i)rii, în vécî.

Iar care din călugării de Tazlău sau alții, cene ar înbla să strice danie aceasta, unii ca aceia să fie legați supt tot blăstămul sfintei biserici a Răsăritului. Și pe această scrisoare a noastră să aibă a-și face și dres domnescu să-i stăpînească măn(ă)stire Trii Sfetitele. De aceasta scriem.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣскз ген(аріе) ка.

Căci țiganka de multe ori au mersu la egum(enul) de Tazlău, ce ei n-au vrut să-i hrănească la vreme de nevoie. Ce, precum scriem, așa să fie.

Ghedeon mitropolit Moldovlahiei.

Arh. St. București, Ms. nr. 578, f. 381 r., nr. 9. Copie în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

Idem, Ms. nr. 579, f. 260 (copie din aceeași vreme în altă condică a aceleiași mănăstiri).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 443, nr. 1615 (rez.).

572

1719 (7227) februarie 20

Mărturia lui Vîrlan și a lui Stavăr privitoare la vînzarea de către cumnatul lor Luca a caselor sale din Iași lui Mihuleț porușnic.

† Adec(ă) <eu>¹, Vîrlan, car(e)le am ținut o vară a Lucăi ficiorul Alexandrii, și eu Stăvir, carile iar(ă)și am ținut o vară primară a Lucăi, hiind noi cumnați Lucăi și o<a>menii lui ne-u chemat de am fost faț(ă) cînd au neguțat Luca cas(e)le lui cele din Ieși cu Mihuleț porușnicul, drept triidzăci de lei, și atunce, între noi știm cu suf(le)tili no<a>stre că i-au dat Mihuleț o iapă cu hamuri și cu căruță, și cinci lei bani gata; și mai pe urmă, mîrgînd femeie Lucăi la Mihuleț, i-au mai dat un leu dzîcînd că n-ar(e) de cheltuial(ă). Atîta știm cu sufletii noastre, și mărturisîm pe cît știm, că i-au dat Mihuleț Lucăi între noi; și cînd i-au vîndut acele cas(e) era numai casăli și o gro<a>pă de pivniță săpat(ă), iar ograda era cădzut(ă), numai de la vale era o bucată de ogradă și acie éra putredă, și mai era o cășcio<a>r(ă) de believacî, niști jidov(i), iar dup(ă) ce au luat Mihuleț casăle pi sama lui.

Așe știm cu sufletil(e) noastre c-au pus lefecii de i-au făcut grajdu de cai.

Așa știm și așa mărturisîm.

Let 7227 <1719> fev(ruarie) 20.

Stăvir¹; *Вѣ, Вѣрлан, искал* <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Casă la Iași, 7227 <1719> fev(ruarie) 20.

<Din sec. XIX>: No. 7; 7227 <1719> fevr(uarie) 20.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXXXIX/252. Orig., hîrtie (19,6×15,7 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XXXI–XLIII (1920–1932), p. 67 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

Mărturia lui Ioan vătav de cocieri domnești privitoare la înrudirea și averea lui Costandin vînător domnesc.

24 februar 7227 <1719>.

<<Ioan vataul di cocieri gospod>> dă zapis <<lui Costandin vînătoru gospod, carile țane pi Tofana, fata Lupului, și Lupu esti frati Mării, îma Costului clucerul>>, pentru înrudirea și averea lui.

<<Dumitrașcu Muște (sic)¹, diiac de cămară, am scris>>.

După Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 61, nr. 23. Rez. după copie din „documentele M.S. Regelui” (Carol I).

¹ Așa în text.

Mitrofan, egumenul M-rii Trei Ierarhi din Iași, adevărește că a împărțit cu Ioan egumenul M-rii Tazlău cei șase copii ai lui Neculai, țișan al primei mănăstiri, decedat, și ai Dochiței, țișancă a celei de a doua, fiecare dintre mănăstiri luînd cîte 3 copii.

† Adecă eu, Mitrofan egumenul a sfintei m(ă)năstiri a Tréi S(ve)titeli, făcut-am această scrisoare a noastră la m(î)na, iubit(orului) întru Hr(isto)s, fratele nostru, Ioan egumenul de la m(ă)năstirea Tazlăul pentru niște țișani, anume: Nicolai, țișan a Tréi Sf(e)titelor, și țișanca, anume Dochița a Tazlăului. Și dintr-acești s-au făcut ficiori șeas(e). Și tîmplîndu-s(e) moarte lui Neculai cel bătrîn, noi încă ne-am așădzat cu fratele, egumenul de Tazlău, și s-au împărțit acei șeas(e) copii: în parte(a) m(ă)năstirii Tréi S(ve)titele, anume: Măriuța, Sanda și Tudosca. Așijderea, și pentru m(ă)năstirea Tazlăul iaste anume: Vasile, Gligori, Ileana. Și fiindu vrême de foamete și pentru cheltuial(a) ce <am>¹ făcut cu toții acei mai sus scriși, ne-am învoit cu egumenul de T<azl>¹ău și ni s-au dat din parte(a) lor Vasile țișan, să fie mănăstirii a T<re>¹i S(ve)titeli.

Deci, după așădzarea aceasta, nime de acmu înainte să <nu>¹ mai aibă a face alte socotele, or(i)cine ar fi egumeni în urma noastră.

Și această tocmal(ă) și așădzare s-au făcut denainte a sfinții sale, cînstit(ul) părinte și rogătoru pentru toți, chir Ghedeon arhiep(i)sc(o)pu i mitropolitul a toată Moldovlahia, cari și pentru credință am iscălit cu a noastre peceți ca să s(e) creadză.

Ї ІѲс, в(ъ) л(ѣ)тѡ хѣскѡ мартѣ ка д(ъ)ни.

Ghedeon mitropolit <m.p.>.

† Μητροφαν ἡγουμενος Τρι Εραρχιη² <m.p.>³.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în sec. XVIII>: No. 15. Za țișani. Împărțala cu Trii Sv(e)titeli.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava-Iași, XXIX/14. Orig., hîrtie difolio (33×22 cm.), filigran, cerneală neagră, rupt la îndoituri, sigiliu inelar rotund, în fum, cu legenda chirilică în exergă: † Ieromonahu Mitrofanu.

Idem, Ms. nr. 578, f. 381 r., și Ms. nr. 579, f. 98 r. (copii în condicile M-rii Trei Ierarhi scrise în prima jumătate a sec. XIX).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 447, nr. 1629 (rez. dezv. și descr. arheografică).

¹ Rupt.

² Sigiliu inelar rotund.

³ Mitrofan egumenul Trei Ierarhilor <m.p.>.

Diata Axiniei Surdoia prin care lasă moștenire nepoatei sale Frăsina o dugheană în Tîrgul de Sus din Iași și cîteva lucruri, cu condiția să o îngrijească pînă la moartea ei și la înmormîntare.

† Adecă eu, Axiniia Surdoia, scriu și mărturisăsc cu această adevărată diiată a mea, la mîna nepoată-mea Frăsini¹, precum fiindu eu la multă neputință, nime altul nu m-au căutat, fără numai Frăsina m-a luat denaintea sfinții sale părintele mitropolitului și m-au strînsu la casa ei și m-au grijit pînă la moartea mea. Deci eu m-am dat ei și la moarte și după moarte să mă grijască, și eu altă n-am, fără o dughean(ă) ce am în Tîrgul de Sus, am dat danie copilii Frăsini, nepoată-mé, și o prostiri, și o cămêșe și o tigăii și un căpăcel de tingire. Și aceștea să fie a ei, numai să mă grijască și să facă cum a putea să-m(i) de un saridar la sfînta Mitropolie și să mă și cêrce și să mă grijască. Deci, din rudele méle or(i) nepoți, or(i) ficiorul Gheucăi, or(i)cine ar fi după moarte mea să nu să acolisască, ce să-i dea bună pace, că ea m-au grijit la greul meu; că cini ar supăra-o, dzic cu limbă de moarte, unul ca acela să fie blăstămat de D(u)mn(e)dzău și de mine neiertat în véci și să nu aibă unde vini după mine.

Și de ar merge la vreo giudecată, aceia să fie rămași și de rușine.

Și această diiată am făcut-o denainte a oameni buni, carii mai gios ș-au pus dégetil(e). Și eu, pentru credința, am pus dégetul ca să să creadză.

✠ Мс, л(ѣ)т(о) хъскъ март(іе) кн.

† Eu, Axiniia Surdoia¹.

Eu, Neculai tălpălar¹; eu, Paraschiva opincărița¹; eu, Ifîmii¹; eu, Apostol.

Acești oameni ne-am tîmplat.

† Ieromonah Sava am scris <m.p.>.

<Pe verso, scris în sec. XVIII>: No. 2; 7227 <1719> martie 27.

Arh. St. București, (Fond Bibl. Acad. Rom.) Documente istorice CXXI/121. Orig., hîrtie (32,5×22 cm.), rupt la îndoituri, cerneală neagră, cinci amprente digitale în aceeași cerneală.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XIII (oct.–dec. 1909), p. 192 (rez.); Ghibănescu, *Academia Română și doc. Iași*, fasc. 6 (1926), p. 313 (rez.).

¹ Nume scris deasupra rîndului.

² Amprentă digitală.

Maria, fiica lui Vasile bărbier, dăruiește un loc de dugheană din Tîrgul Făinei.

10 maiu 7227 <1719>.

«Maria, fata lui Vas(i)¹le bărbierilui», dăruiește «un loc de o digană², ce este în Tîrgul Făinii, lîngă locul Gheucăi».

Marturi: «dumnalui clucerul Meleghe, și dumnalui Enachi băcal și dumnalui Enachi Căsiian vătavul de foroșeri (sic)²».

Iscălesc: «Vas(i)¹le Ciora călăraș hătămănescu, Enachi vătav de vi<eri>¹».

Scrie «Vas(i)¹le Bicul».

După Iorga, *St. și doc.*, VII, p. 339, nr. 14. Rez.

¹ Parantezele lui N. Iorga.

² Așa în textul editat.

Ghedeon arhiepiscop și mitropolit al Moldovlahiei scutește M-reă Bărboiul de zeciuală ce trebuia să o dea Mitropoliei de pe cele cinci pogoane de vie de la Vlădiceni, urmînd ca egumenul să facă un sărindar pe an.

Ghedeon, cu mila lui Dumnezeu, arhiepiscop, mitropolit Sucevii și a toată Moldovlahie. Facem știre cu această carte a noastră tuturor cui se cade a ști pentru 5 pogoane de vie a mănăstirii ce să cheamă Bărboiul, care vii sînt la Vlădiceni pe locul Mitropolii. Deci noi, dintru a noastră bună vrere, am dat danie sfintei mănăstiri Bărboiul pentru de a zece dintr-acele vii nimică să nu dea precum au fostu dîndu mai înainte și să fie acel venit dintru acele vii sfintei biserici unde iaste hramul a Sfinților Apostoli Petru și Pavel, pentru care zicem.

Și pre cine ar alege Domnu Dumnezeu a fi stăpînu scaunului după viața noastră a fi mitropolit să nu aibă a strica dania aceasta. Însă și egumenu, cine ar fi la acea mănăstire Bărboiul, să aibă a face cîte un sărindar din an în an. Și aceasta s-au [făcut] dat cîndu au fost egumenu cuviosul între ieromonhi Macarie.

Și pentru mai adevărată socoteală și dreaptă danie făcut-am și de la noi această carte în credință cu a noastră iscălitură și cu pecete Sfintei Mitropolii pecetluită.

✠ Мѣ, вѣ) лет(о) х҃скз юн(іе) сѣ.

Ghedeon mitropolit Moldovlahii¹.

Antonie mitropolit Suceavschii.

Iancu² mitropolit Moldovii.

Pentru viile sfintei mănăstiri Bărboiul ce sînt pe moșie Sfintei Mitropolii, Vlădiceni, în ținutul Iașului, după cum alți frați arhieriei ce-au fostu mai nainte de noi au întărit aceștii sfintei mănăstiri ca să nu fie supărată mănăstire pentru dijma de vin ce-ar ieși dintr-acele vii și noi asemenea întărim păzindu și părinții mănăstirii hotărîre ce scrie în carte aceasta.

1760 iunie 5.

Gavril mitropolit Moldovii.

Leon mitropolit Moldovii.

Ambrosie arhiepiscop Ecaterinoslavschii și exarhul Moldovlahii.

Pentru viile sfintei mănăstiri Bărboiul ce sînt pe moșie sfintei Mitropolii, Vlădiceni, în ținutul Iași, după cum alți frați arhieriei ce-au fostu mai nainte de noi au întărit aceștii sfinte mănăstiri ca să nu fie supărată mănăstirea pentru dijma de vin ce-ar ieși dintr-acele vii, și noi asemenea întărim păzindu și părinții mănăstirii hotărîre ce scrie în carte aceasta.

Iancu mitropolit Moldavii.

1792 săpt(em)v(rie) 26.

Bibl. Acad. Rom.-București, Ms. rom. nr. 13, f. 15 r., nr. 2. Copie în Condica M-rii Bărboiu, scrisă de Costantin Polimaz, în 1796 octombrie 14.

EDIȚII: Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 52 (rez.).

¹ Într-un desen circular, mențiunea copistului: „pecete Mitropolii“.

² În loc de: Iacov.

Mihai Racoviță voievod hotărăște ca Neculai țiganul, fiul lui Bîrgău țiganul zlătar dăruit din greșeală de domn lui Manolache Ruset vornic, să fie readus la Curte pentru că este țigan domnesc care lucrează la rădvane domnești și cocii și este meșter bun.

† **Їѡ Миѡаи Рѣковицѣ), Б(о)ж(іе)ю м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)дарѣ Зѣмли Молдавскѣи.** Facem ști(re cu această carte a domniei mele tuturor cui să cade a ști pentru acestu țigan, anum(e) Neculai, ficiorul lui Bîrgău țiganul zlătar, carili fiindu țigan domnescu trebuitoriu Curții domnești carile lucrează la bolduri de rădvaturi domnești și la cocii ce se fac pentru treaba mărilor sale hanilor și altor agi și spoiește hierăli și cu gréșal(ă) l-am fost dat domniia mea danie răpăosatului lui Manolachi Ruset vornicul. Deci acmu, socotind domniia mea că neștiindu-se cum au fost pururi lucrători la grajdul domnescu și meșter bun, cari fără(ă) de unul ca cesta nu poate să lipsească de la lucrul Curții domnești, și avînd cărți și de la alți domni, l-am luat domniia mea înapoi ca să fie tot țigan domnesc de treaba grajdului. Iar danie acéea ce-am fostu făcut lui Manolachi pre numéli acestui țigan să nu se ție nici într-o sam(ă), că s-au fost dat cu greșal(ă). Deci și feciorii lui Manolachi Ruset vornicul să n-aibă în véci treabă cu dînsul.

Drept acéea, domniia mea am dat și am întărit acestui țigan ce s-au numit mai sus, Neculai s(î)nă Bîrgău, ca să fie în véci domnescu și ca să-i fie uric de la domniia mea stătător în véci. Și altul nim(e) să n-aibă a se amesteca **прѣд сим листом г(о)сп(о)дства мы.**

У **Ис, л(ѣ)т(о) хзскз юни ѡ.**

Иѡ Миѡаи Рѣковицѣ) вѣвѣд(а) <m.p.>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava-Iași, XXXIII/38. Orig., hîrtie (23,5×21 cm.), cerneală neagră, rupt la îndoituri și cusut, sigiliu domnesc inelar, octogonal, în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 451–452, nr. 1645 (rez.).

Radul medelnicer se angajează, în urma judecății din fața lui Donici mare vornic, să dea M-rii Dancu pînă luna septembrie un copil de țigan pe care l-a cumpărat fără drept.

† Adecă eu, Radul med(elnicer) sînă Vasilie jitnicerul, făcut-am acestu zapis al meu la mîna sfinții sale părintelui Nigodim¹ egumănu de Danco, precum cumpărînd eu un copil de țigan de la un[cuiu]chiul meu, Costantin Scărlet, anume Ștefan, și acel copil de țigan s-au fost dat danie sfintei mănăstiri Dancului s-au sculat părintele egumănu Nigodim¹, dacă au înțales cum că am cumpărat acel copil de țigan, s-au sculat de au tras giudecată cu mine la mărie sa vodă. Mărie sa m-au orînduit la dumnealui vornicul Doniciu; dumnealui m-au dat platnic ca să-i dau țiganul sfintei mănăstiri înapoi, iar eu să aibu a-mi lua altu copil de țigan de la unchiu-meu. Iar de n-aș da copilul cel de țigan ca să hie părintele egumănu volnic a luat alt copil den țigătime de la mine.

Și acestu zapis l-am făcut denaintea dumisale vornicului Doniciu, și așe m-am apucat ca să-i dau copilul de astăzi, iul(ie) 12 dzile, pîn-în toamnă, la septemvri.

Și pentru credința, am și iscălit.

У **Ис, л(ѣ)т(о) хзскз юл(іе) вѣ.**

Из, Радѡл меделничер, искал <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: S-au scris la condică; <de altă mînă>: N. 2 <și rez. grecesc al actului>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio.

Arh. St. București, Ms. nr. 628, f. 429 r. (rez. în Condica Asachi I, scrisă la sfîrșitul sec. XVIII).

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 452, nr. 1648 (rez. după Ms. nr. 628); Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 219, nr. 258 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (33,2×22,2 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 800).

¹ Așa în orig.

580

1719 (7227) iulie 12, Iași

Mihai Racoviță voievod confirmă hotărîrea lui Darie Donici mare vornic al Țării de Jos dată în procesul dintre M-rea Dancu și Radul medelnicer pentru un copil de țigan pe care boierul se obligă să-l restituie mănăstirii.

† ІѠ МѠХАН РѠКОВИЦѠ ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)Ю МИ(о)СТІЮ, Г(о)СП(о)ДАРѠ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКИИ. Facem și(i)re pe cum s-au pîrît de fa(ă) înaintea noastră și a tot Sfatul nostru rugătoriu nostru, Nicodim, egumănu de la sfînta mănăstire Dancul, cu boiarinul nostru Gavril med(elnicerul) s(i)nă Vas(i)lie jicnicériul pentru un copil de țigan, anume Ștefan.

Deci domniia mea am dat acestu giudeț în sama a cinstit și credincios boiarului nostru, dumnealui Darie Donici vel vornic de Țara de Gios. Și sîndu înaintea dumisale, dat-au samă Gavril med(elnicerul) precum au cumpărat el pre acel copil de țigan, pe Ștefan, de la unchiu-său, de la Costantin Scărlet.

Iar rugătoriu nostru, Nicodim, egumănu de Danco, au arătat zapis de danie pre acel țigan. Și aflîndu-s(e) direaptă danie, l-am dat pe Gavril med(elnicerul) rămas ca să dea țiganul sfîntei mănăstiri înapoi, că l-au cumpărat rău, iar el să aibă a-ș(i) lua alt copil de țigan de la unchiu-său Costantin Scărlet.

Deci, Gavril med(elnicerul) așea s-au apucat, cu zapisul său, cum de astădzi, iul(ie) 12 dzile, pîn-la septe(m)vrie că va da pe Ștefan țiganul la mîna egumenului.

Drept acéea, și domniia mea vădzindu giudecată direaptă așijdere și zapis(ul) de la mîna lui Gavril med(elnicerul), dat-am și domniia mea rămas pe Gavril med(elnicerul) din toat(ă) lége a țărîi; nedîndu țiganul la dzi la mîna egumănu să aibă a merge om g(o)sp(od) plinitoriu să plinească mănăstirii un copil de țigan din țiganii lui Gavril med(elnicer) caré să fie de potruva lui Ștefan țiganul, însă neaflîndu-s(e) Ștefan țiganul. Și de această pîră mai mult să nu s(e) mai pîrască peste carte domniei méle. Aceasta scriem.

У ИѠ, Л(Ѡ)Т(о) ХЗСКЗ ЮЛИ ВІ.

Să s(e) știe cîndu s-au plinit dzua au dat pe Ștefan țiganul la mîna egumănu.

ВЕЛИЦИ ВОЛАРИ ВЪ ДИВАН.

<Pe verso, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) Dancu; 2) 7227 <1719> iul(ie) 12; 3) N. 7 <și rez. grecesc al actului>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc mijlociu în cerneală, slab imprimat.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 218, nr. 257 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (33×23 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Ahos, Grecia, nr. 791).

504

Ghedeon călugărul dăruiește M-rii Trei Ierarhi o vie de la Găureni, pe locul M-rii Copou.

Ghedeon călugărul au făcut danie mă(năs)ti(rii) Trei Sfătitorilor o vie de la Gaurean(i) pe locul mă(năs)ti(rii) Copo(u)lui.

V(ă)let 7228.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 340 r., nr. 93. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 472, nr. 1728 (rez. cu data: 1720 (7228)).

Mihai Racoviță voievod întărește bisericii catolice din Iași stăpînirea asupra unor vii de la Copou în urma judecății cu Iliăș ungurul.

† Іѡ МИХАИЛ РАКОВИЦЪ(Ъ) ВОЕВОДА, Б(о)жїю МИЛ(о)СТїЮ, Г(о)СП(о)ДА(а)РЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Facem știre că s-au pîrît de față înaintea domniei mele Ioan părintele franțușcanul cu Iliăș ungurul cumnatul lui Martin ungurul pentru niște vii a lui Martin ungurul de la Copou, ce-au rămas după moarte lor, care vii dede sam(ă) părintele franțușcanul că le-au lăsat după moarte lor să s(e) grijască sufletul lor, și cu casăle lor și să rămîie viile a bisericii. Iar Iliăș dede sam(ă) că au cheltuit mult cu acéli vii, de cînd au murit Martin, cu lucrul viilor și cu ved<ră>¹rit, și cu pogonărit.

Deci, domnia mea am giudecat și am dat rămas pe Iliăș să n-aibă treabă cu viile și să fie viile a bisăricii. Însă, părintele franțușcanul să aibă a întoarce cheltuiala lui Iliăș din roada viilor ce-au cheltuit, de cînd au murit ei, cu lucrul viilor, și cu ved<ră>¹ritul și și cu pogonăritul. Și, întorcînd, să ție părintele viile. Și această pîrî să nu s(e) mai pîrască peste cartea domnii mēli, nici ođînăoară.

Aceasta scriem.

Însă, o vie ce-au dat-o Martineasa frăține-său, lui Iliăș, să n-aibă părintele treabă cu dînsa, că i-au dat-o cu diiată osăbit de cēlelalte vii.

У Іѡс, Л(ѣ)Т(о) ХЪСКИ ОКТ(ОМВРїЕ) ЗІ.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine, de mîini diferite, în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) Per la vigna della Copo; 2) Scriptura Martini Iutuka et Anna Sapoytu veory qui teliquerunt eklessia nostra Jassensi vinea cum popnano in Cupou dictam.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/74. Orig., hîrtie difolio (33 × 23 cm.), cernelă neagră, sigiliu domnesc mijlociu (4,7 cm.), aplicat în cernelă roșie, slab imprimat, cu legenda în exergă: † Іѡ МИХАИЛ РАКОВИЦЪ ВОЕВОДА, Б(о)жїю М(И)Л(о)СТїЮ, Г(о)СП(о)ДА(а)РЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН († Io Mihail Racoviț(ă) voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei).

Nastase, fiul lui Irimia făclierul, vinde Irinei o dugheană în Tîrgul de Jos din Iași, cu 18 lei.

† Adecă eu, Năstase, ficiorul Irimii făclieriul, scriu cu acest adevărat zăpis al meu la mîna cumnată-mea Irinii precum să s(e) știe că, de nime silită, nici asuprită, ce de a

mea bunăvoie, i-am vîndut dumisale o dugheană de făcliérie, care iaste în Tîrgul de Gios, făcută de tată-mieu, de Eremia făcliériul, pe locul sfintei mănăstiri lui Barnovschii; deci această dugheană am vîndut eu cumnatei Irinii, făméi frăîne-mieu lui Toderaşco, drept optuspredzăce lei bătuţi, de m-am plătit de datornici.

Şi mi-au făcut dumneaei plată deplin(ă) dinaintea sfinţii sale lui Paisie egumenul de Barnovschii, şi dinaintea dumisale lui Mădzărache starostele de neguţitori, şi dinaintea dumisale lui Pascal ruptaşul de cămari, şi denaintea dumisale lui Paraschiv cupeţ şi altor oameni buni cari s-au iscălit mai gios, căci alţii n-au încăput să cumpere înaintea cumnatei mele.

Şi pentru credinţă, mi-au pus degétul.

Şi eu, Axintie uricariul, a scris acest zăpis cu voia lui Năstase, ca să s(e) ştie.

У Мс, л(ѣ)т(о) х̃зски дек(емвріе) иї.

† Eu, Năstase s(î)nă Irimii, vîndzătoriul¹.

† Pascal, martur¹; ...²; † Μαζαρακις σταροostas <m.p.>³; † eu, Paraschiv, martur¹; † Gligore mesărciu, martur¹.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7228 <1719> dec(hembrie) 18. Tîrgul de Gios. No. 1.

Arh. St. Bucureşti, M-reă Barnovschii, V/24. Orig., hîrtie difolio (31,5×21,7 cm.), filigran, cerneală neagră, patru amprente digitale.

EDIȚII: Ghibănescu, *Arh. St. Bucureşti şi doc Iaşi*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 204 (rez.); *Catalog D.A.C.*, V, p. 455, nr. 1662 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² O iscălitură grecească neclară.

³ ...; Mazarakis staroste <m.p.>.

Concept de document domnesc privitor la procesul dintre Ion Neculce fost hatman, întors în țară din pribegie, şi Iordache mare căpitan de Codru, fiul răposatului Lupul Costachi fost mare vornic.

Facem ştire cu această carte a domniei meli tuturor cui să cade a şti. Iată c-au venit înnaintea doornii mele şi a tot Svatul nostru dumnealui Ion Neculce biv hatman de s-au pîrit de faţă cu dumnealui Iordachi vel căpi(tan) de Codru, ficiorul răpoosatului Lupul Costachi biv vel vornic, pentru un sat anume Boianul de la ţinutul Cernăuţilor, jeluind Ion hatmanul pe cum acel sat este a dumisale dreptă ocină de moşie. Şi, tîmplîndu-să de au lipsitu dumnealui din țară, de au fostu înstreinat 9 ani, de pe vreme ce au venit țariul moschicescu cu oştile aici în țară, din v(ă)l(eatul) 7219 <1711> pînă acmu la veletul¹ 7228 <1720>, care dede samă c-au fost să să întorcă dummelui din Chiiov înnapoi, ca să vie în țară, înţelegînd c-au iertat puternica Înpărăjie Turcească pre tooţi cei ce au fostu greşit la cele vremi, numai moscalii l-au poprit 2 ani peste Nipru, la tîrgu la Harcov, pentru căci au avut moscalii zelog la Po(a)rtă pe ficiorul lui Şeremet, ca să nu să facă nescai amestecături să nu potă ieşi oamenii lor şi nu numai pe dumnealui, <ci>² şi pe Iordache Ruset vornicul şi şapte alţi boeri şi neguţitori de Moldova au fostu poprit acolo pentru această precină.

Iar, după ce <i>²-au slobodzit de acolo, au venit pen Țara Leşască la hraniţi şi-ndată au aginsu la doornie sa Neculai vodă ca să vie la pămîntul seu, precum ne-au

arătat și carte de la Neculai vodă precum iaste iertat ca și alții mulți greși(i) de la puternica Împărăție, și s-au fost trimis și giupînișii de au ședzut un an în țară, tănuț, pentru căci dumnealui Lupu vornicul s-au fost făcut dresă de la Neculai vodă pe sat pe Boian și sta de dzi de nopți de-i făcea împedecături și tulburări despre turci și despre alți ca să nu vie la pământul seu.

Apoi, tîmplându-să de s-au mutat Neculai vodă în Țara Muntenească și viind domnie mea în scaunul Moldovi, iarăși s-au făcut multe amestecături și tulburări în țara noastră, de cătane și de prădți de tătari și de fomete și de omor, nu s-au putut afla vreme ca să potă vini dumnealui în țară pînă la ceastă vreme. Și acmu, răsufînd Dumnedzău, cu mila sa, pământul nostru, mai cu li(ni)ște, am stătut și noi de am isprăvit ferman de la mările sa Apti pașa, sarascheriul de Hotin, cu porunca puternicii Împărății, ca să fie iertat și să-și vie la pământ să-ș(i) stăpînească tote moșiile sale și despre nime nici o supărari să n-aibă.

Deci, viind dumnealui acmu în țară, au jeluț la doomnia mea, cu lacrimi, cum că i-au luat Lupul vor(nicul) acel sat Boianul de l-au ținut pînă acmu fără nici o dreptate, și-ncă i-au mai luat multe ce au mai aflat la casa dumisale la Prigoreni și di pe la alte sate, stupi și alte bucate și toată pojijie casei, ce au aflat de a dumisale hatmanului Ion; și viile de la Bezenghești încă nu le-au lăsat să le lucredze alte rude și le-au pustiit.

Iar dumnealui Iordachi sin Lupul vor(nicul) arătat-au un ispisoc de la domnie sa Neculai vodă și o mărturie de la arhirei și de la toți boierii țării nostre, scriind multe pricinii asupra lui Ion hatmanul și asupra lui Ștefan Luca vist(iernicul) cum că ei, cu meșteșugurile și cu svaturile lor au înblat de au adus pe țarul Moscului cu oștile în țară asupra puternicii Împărății Turcești și din faptele lui au cădzut țara la mare pradă și robie, și au luat și bani de la moscali să facă oști.

Și, tîmplîndu-să la cie vreme dintru toți boierii țării numai dumnealui Lupul vornicul și vădzînd peire tuturor, s-au dus cu capul a mînă la oste turcească la mările sa vizirul Mehmei pașa Ba(l)tagiul și la mările sa Dovlet Chiri hanul de au cădzut la picio(a)rile lor și, după multe muștrări, s-au milostivit acei stăpîni și s-au potolit prada țării. Și după acei, după a lor fapte și hainlîc, ce au fost făcut asupra Împărății, au cădzut Lupul vor(nicul) la închiso(a)re, la Varna, cu alți 2 boieri, de au ședzut multă vreme, perzîndu-și toot prilejul din faptele acestor boieri, ce s'-au numit mai sus și cu alții ce s-au dus cu moscalii și, rămîind moșiile, s-au luat în samă g(ospo)d.

Iar satul Boianul cu vecini și cu toot vinitul ot Cernăuți a lui Ion hatmanul și pol sat de Bărboși de la ținutul Fălciului a Lucăi vist(iernicul) l-au dat miluire Lupului vor(nicul), pentru acea multă slujbă ce-au făcut țării și pentru pradă și închisori ce au pătimit, cum scrie mai sus, ca să fie moșie în veci, cu blăstăm. Deci vistiernicul Luca, tîmplîndu-să de au vinit mai înnainte în țară decît hatmanul Ion, dede samă înnainte Divanului nostru pe cum, aflînd Neculai vodă dreptate, au poruncit Lupului vor(nicului) să caute să de moșiile înnapoi, să n-aștepte Divan, să mai facă mai mari tulburări; și i-au dat moșiile.

Deci și dumnealui Ion hatmanul, cu mare giurămînt, giură înnainte Divanului nostru că i-i mare năpaste dispre toate pricinile ce mai sus scriu, că el n-au fost niciun <în>demnător, făr-cît slugă au fost unui stăpîn, au căutat să-i slujască cu dreptate ce i-au poruncit, nici i s-au cădzut să facă hicleșug, nici au fostu v-un putincios ca cela ca să aducă oști moshicești înpotriva Porții înpărătești, că alți fel de putincioși mai cu stăpănire de pentr-alte țări au silit multă vreme ca să rădice pe moscali asupra turcilor și n-au putut, fără cît atunce, l-ace vreme, fugind craiul Șvedului la Tighina, s-au stricat

paci și, prădîndu hanul și soltanul în Țara Căzăcească iarna, rădicatu-s-au și moscalii primăvara de s-au pornit după dînșii, precum știi toată lume.

Și, vîdzîndu-să că să rădică țariul Moscului, nu numai Dumitrașco vodă să să hie bucurat să să agiungă, ci și alte stăpînii creștinești să bucura și să agiungea cu moscalii și poate mulți și din pementeni și din arhirei noștri să să hie agiuns l-acea vreme și fără știre lui Dumitrașco vodă. Căci atunce, intrînd oștile în pămîntul nostru, era o tulburare mari de nu să asculta unul cu alalt; și bani de la moscali, să facă oste, Dumitrașco vodă au luat de au dat a toată țara, dar nu noi, precum scrii în uric, și nu numai moldovenilor au dat bani moscalii, ce au dat și leșilor și muntenilor și sirbilor și a tot creștinul pe unde-șu era.

Iar pentru pedeapsa ce au tras la Varna și cheltuiala și nește sate ce li țini hanul, dedi samă dumnealui Ion hatmanul că, după ce au vinit dumnealui Lupul caimacam în Iași, au făcut multă supărare ominilor în Iași, și făcea mari bătai și grozi de strînge pe omini de bani ce-i înpărțisă moscalii pi negușitori, și pi slujitori și pi bejenari, de tot carul cîte 2 lei lua. Și-nțețegînd vizirul de acea supărare și bătai ce face oaminilor, l-au dat în pedeapsă la Varna. Ce nu sînt vinovați dumnealor să plătească ped(e)apsă sau cheltuiala sau sateli, că pentru nesocoteala sa au cădzut în vina acei.

Iarăși mai dzise Iordachi sin Lupul vornicul c-au mai trimis Lupul vor(nicul) 11 pungi de bani luați cu datorie; acei bani s-au fost luat de la țară, pe cum mai sus să pomenește și, viind la Neculai vodă de iznov(ă), iarăși i-au mai dat și Neculai vodă, și să hie rămas cîteva pungi de bani carii i-au fostu dat Dumitrașco vodă să cumpere pîne. Și așea s-au socotit că nu-i nici un păgubaș.

Așijderile, ce mai zise Iordachi sin Lupul vor(nicul) că un domnu i-au dat și-i volnic domnul a da, am socotit: ce iaste cu dreptate și cu pricini dovedit pot da domnii, iar pi strîmbătate nici domnii nu pot da moșii omeneshi, că și noi în trei rînduri am fost, și alți răposai domni, și acel obicei nu l-au făcut, nici noi nu-l primim.

Deci, dumnealui Ion hatmanul mai mult nu răspunsă, fără cît s-au lăsat asupra sufletului svinții sale chir Ghedeon mitropolitul și asupra dumilorsale boierilor celor mari ce s-au tîmplat la Divanul nostru, anume: dumnealui Ilie Catargiul marele log(ofăt), și dumnealui Dariie Donici vel vornic de Țara de Gios, și Ion Sturdze vel vor(nic) de Țara de Sus, și Dumitrașco Răcoviță hătman, și Constantin Costachi vel spătar, Sandul Sturdze vel ban, Iordachi Ca(n)tacuzino vel vist(ier), Toderășco Pălade vel comis și Neofit egumănul de Golfe, zicînd dumnealui Ion hatmanul: de-lu vor lua cu sufletul dumnealor boierii sau svinție sa părintele mitropolitul, carii mai sus sînt scriși, cum că sînt numai dumnealor acești 2 boieri vinovați, Ion hatmanul și Ștefan Luca, cu acea pricină ce scrii în uric, și alții din arhirei sau din boieri n-au fost nime vinovați, nici amestecați la cele fapte ce scriu mai sus, niciunul din toată țara, atunce nu numai de moșii să hie păgubași, ce șe de viaiașă să fie lipsiți.

Deci, svinția sa mitropolitul și dumnealor boierii carii mai sus sînt pomeniți n-au cutedzat a-i da vinovați numai pe dumnealor, ce au mărturisit cu dreptate înaintea noastră că toate pricinele ce le-au mărturisit hatmanul Ion sînt adevărate, numai, atunci, l-acea vreme cînd au făcut uricul și mărturiie Lupul vor(nicul), nefiind dumnealui în țară și fiind dumnealui putincios Lupul vor(nicul) la Neculai vodă, au năpăstuit și au făcut cum i-au fost voie lui, și părinții arhirei și boierii fiind atunce în pripă înpămîntați de greșeli ce făcuse, în grija morții, și au căutat numai să facă voie dumisali vornicului Lupului, pe cum au poftit și, ce le-au poroncit Neculai vodă, așea au făcut.

Deci, doomnie mea, înțelegînd de la dumnealor, nu odată sau dă do(uă) ori i-am întrebat și tot așea au mărturisit; și, vîzînd că răspund dumnealor tot așea, că nu-s

vinovați nici cu atîta, n-am lăsat și am luat dresele din mîna lui Iordachi sin Lupul vor(nicul) și le-am dat în mîna svinții sale părintelui chir Ghedeon mitropolitul să socotească cu frica lui Dumnedzău și cum știi lucrurile di pe acea vreme svinție sa și boierii cari mai sus scrie, și cui să dea acele drese, acelui să le dea, cu frica lui Dumnedzău: ori hatmanului Ion, ori ficiorului Lupului. Deci, părintele Ghedion așa au socotit cu toți boierii ce s-au numit mai sus că să cade să hie moșiile iar la mîna dumisale hatmanului Ion și a Lucăi vist(iernicului), că s-au fost luat cu mare strîmbătate, și le-au dat de bunăvoie iarăși în mîna lui Ion hatmanul, ca să-și stăpînească moșiile.

Deci domnie mea, dacă, am adevărit într-acesta chip, pe cum să mărturisește mai sus, domnie mea, împreună cu tot Svatul nostru, încă au socotit că, de i s-ari hi și cădzut v-o milă pe cum arată c-au slujit țării dumnealui Lupul vornicul, s-ari hi cădzut să-l miluiască din milă domnească, cum și alți răposăți doomni, pe cari au făcut drepte slujbe i-au miluit din moșiile domnești, cari sînt drepte a țării, iar nu din moșiile boierești, căci prea sâinată Portă, după înto<ar>²ceri moscalilor, îndată spre tooți au arătat milă și i-au iertat pe toți de to(a)te greșelile lor ca să să înto(a)rcă la pămîntul lor să hii birnici precum au fost și înainte vreme. Deci, domnie mea le-am dat și le-am întărit cu acest uric și de la domnie mea cu toată îndreptăciune să-și ție moșiile cu bună pace în veci, cu toot vinitul. Iar, de ari mai avea Iordachi sin Lupul și alte dresă sau întărituri sau cărți turcești sau mărturii viclene peste aceste moșii, și și pe alte moșii a dumilorsale, făcute de pe acele vreme și acmu la Divan nu le-(a)r hi arătat, ori cî(n)du s-ari ivi, să n-aibă a le ținea în samă nimi.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, LI/27. Concept, hîrtie (33,5×21cm.), cemeală cafenie.

Data, după cea menționată în text.

EDIȚII: Iulian Marinescu, *Doc. relative la familia Neculce*, p. 47–51, nr. 20 (aceiași text); Gabriel Ștrempel, *Introducere la Ion Neculce, Opere*, p. 36 și urm. (fragmente comentate).

¹ În text: „venetul”.

² Omis.

Conceptul documentului prin care Mihai Racoviță voievod împreună cu Sfatul domnesc restituie unele sate lui Ion Neculce fost hatman și lui Ștefan Luca fost mare vistiernic, în urma judecății cu Iordache mare căpitan de Codru, fiul răposatului Lupul Costachi fost mare vornic.

Іѡ Михаил Раковицѣ воеводѣ, Божію милостію, господарѣ Земли Молдавскон. Împreună cu preasfinția sa părintele mitropolitul chir Ghedeon a Țării Moldovii și cu tot a nostru Sfat, boiari mari și mici, facem știre cu această carte a domnii mele precum au venit Ion Neculce biv hatman și cu Ștefan Luca biv vel vist(ernic), de-u jăluit pe dumnealui Iordache Lupul Costache căpi(tanul) de Codru, precum dumnealui ținplîndu-să de-u fugit cu muscalii, iar dum(nealui) vornicul Lupul au aflat vreme atunci, fiind putincios, de ș-au făcut uric pe moșiile dumilorsale hat(manului) Ion și a Lucăi vist(iernicului), anume pe sat pe Boian și pe Bărboși, fără nici o dreptate, nefiind dumnealor față.

Deci dumnealui Iordache sin Lupul scoase un uric de la mările sa Neculai vodă, care scrie precum au fost dumnealor acești 2 boiari sfetnici lui Dumitrașco vodă Cantimir și cu alți boiari, soție lor, care anume n-au vrut să-i pomenească în uric, de-u adus pe țariul moschicesc cu oști asupra preaseninatăi Porți turcești și au luat și bani de

la muscali de-u făcut oaste, pe urmă s-au dus în Țara Moschicească, iar țara au căzut la mare peire și robie; și, vădzind dumnealui di atûta robie, singur, ș-au plecat capul de bunăvoie lui, de-u mârș la vizirul, dzicînd cătră vizirul că el este dreptu, au întors mila viziriului și l-au pus pe dumnealui caimacan; iar pe urmă, după ce au stătut caimacan, fără zăbavă l-au făcut acel vizir surgun la Varna împreună cu alți 2 boieri, de-u ședzut la închisoare cîtăva vreme, din pricinile dumilorsale hat(manului) Ion și a Lucăi vist(iernicului), precum mai sus pomenește. Deci, moșiile aelor 2 boiari s-au luat în sama gospod.

Deci, satul Boian, cu vecini, a hatmanului Ion și giurăte de sat de Bărboși cu toate cumpărăturile a Lucăi vist(iernicului) au socotit măriia sa Neculai vodă împreună cu tot Sfatul mării sale l-au dat dumisale vor(nicului) Lupului pentru acel bine ce au arătat c-au făcut bine țării și pedeapsă și cheltuială ce au tras la Varna, ca să-i fie dumisale moșie în veci.

Deci, dum(nealui) hat(manul) Ion și Luca vist(iernicul) dederă samă, după ce au înțales că s-au milostivit Poarta de au iertat pe toți greșii, vrut-au îndată din Chiov să să întoarcă la mila Porții, să vie la pămîntul său; iar Dumitrașco vodă i-au pîrît cătră muscali să nu-i lasă să să întoarcă înapoi, că este ficiorul lui Șeremet la Poartă și ei, întorcîndu-să înapoi, or face mestecături și n-a mai ieși ficiorul lui Șeremet de la turci. Deci muscalii îndată au credzut și au pus pe Luca vist(iernicul) supt pază în Chiov, iar pe hat(manul) Ion l-au dus cu vartă piste Nipru, 40 mile, la un tîrgu, anume Harcov, și l-au ținut acolo 2 ani supt pază; iar Luca vist(iernicul), fiind la margine dincoace de Nipru, în Chiov, fostu-i-au și mai pe lesne din paza muscalilor ș-au fugit numai cu trupul, iar alt ce-au avut tot au rămas acolo, în Chiov. Și, făcînd știre mării sale lui Neculai vodă c-au vinit la margine leșască, l-au iertat de-u vinit în pămîntul său. Și, viindu în pămîntul său, multe mestecături și năpăști i-au aruncat dumnealui vornicul Lupul asupra lui, de nu putea să-ș(i) margă la casăle sale să să odihnească de mestecăturile dumi(sale) vornicului Lupului, căci dumnealui vornicul Lupul nu ținea numai satul Bărboșii, ce ședea în casă în Cucuteni și stăpînea toate moșiile. Deci, din păduri cu mare cheltuială și cu multe lacrimi și osteneală au înștiințat tot adevărul pe măriia sa Neculai vodă. Și-nțelegînd măriia sa cum că-i este mare năpaste asupra lui, au socotit că, de va face Divan cu Lupul, îi va vini mare urgie asupra lui, pentru năpaste ce au făcut, și multe fețe de boieri să vor rușina și poate și la primejdie vor vini; ș-au dzis Neculai vodă vor(nicului) Lupului să caute să-i dea moșiile lui înapoi, că nu le-u luat cu dreptate, să n-aștepte Divan că, fiind Divan, apoi a vini greu de dînsul. Deci Lupul, vădzind așea, îndată au chemat pe Luca vist(iernicul) la gazda lui și s-au făcut că-i dă de bunăvoie lui moșiile; și i-au dat moșiile.

Iar hatmanul Ion, tîmplîndu-să de era mai depărtat peste Nipru, în Țara Căzăcească, nu putea să fugă nici cum, ce au stătut cu mare gilceavă și cu multă cheltuială și jalobă asupra lui Dumitrașco vodă cătră Țarul Moscului, pentru năcazul și robie ce trăgea acolo pînă s-au plinit 2 ani. Și viindu cărți de la ficiorul lui Șeremet în Chiov, la tată-său Șeremet, cum că el au ieșit de supt vartă, să slobo(a)dă drumul, cum că au jăluit la Poartă boieri și neguțitori care sînt popriți; și așea au slobozit Șeremet pe hat(manul) Ion și pe Iordache vor(nicul) și pe alți moldoveni mai de gios și neguțitori, cari au fost acolo, la Chiov, popriți. Deci, viind dum(nealui) hat(manul) Ion aice din Țară Leșască, îndată și au agiuns la măriia sa Neculai vodă și măriia sa Neculai vodă au stătut de i-au isprăvit de la doi pași fermanul ca să-și vie la pămîntul său, care ne-au arătat și carte mării sale lui Neculai vodă că toate greșile di spre Poartă sînt iertate, care și giupînesa dumisale, care cu poronca mării sale lui Neculai vodă o triimisesse în țară

de-u ședzut un an în păduri, iar dumnealui vor(nicul) Lupul de dzi de noapte sta piedică și făcea multe mestecături nedrepte în neguțătorii balgii și prin boieri de să puna și-npotriva mili preasăninatei Porți, pentru ca să tot facă zăbavă să mănînce moșiile fără de nici o treabă, gîndindu-să că a peri în pămînt strein și-i va rămînea moșiile lui. Și, așa îndelungîndu-să vreme, s-au dus Neculai vodă cu domnie în Țara Muntenească și fermanurile ce le isprăvisă măriia sa Neculai vodă, și cu cheltuiala și a hat(manului) Ion, s-au ascuns acele fermanuri, după ce s-au dus Neculai vodă în Țara Muntenească.

Și, viind noi cu stăpînire, din mila preaseninatei Porți, început-am și noi ca să isprăvim alte fermanuri ca să-ș(i) vie dumnealui la pămînt; numai îndată n-au zăbovit multă vreme, s-au și făcut mare tulburare în pămîntul nostru, c-au venit de la Poartă de-u luat pe vor(nicul) Lupul de-u perit, și nu zăbavă au și ieșit catane, pe urmă foamete și ciumă și n-am mai avut vreme ca să stăm pentru treaba dumisale, să-i isprăvim. Iar acum, mai răsufliându-ne Dumnedzău de minie Sfinții Sale, dat-am știre preaseninatei Porți, ne-u poroncit noao Poarta și mării sale Abdi pașa, care este acmu sarascher în Hotin, de i-au făcut buiuriultiu ca să fie iertat de toate greșelile sale, să vie în pămîntul său să-și stăpînească moși(i)le sale, precum le-au stăpînit și mai înnainte, să fie plecat preaseninatei Porți și noao. Care, acmu la v(ă)leat 7228 <1720>, au venit la pămîntul său, trăgând 9 ani greutate în streinătate. Jăluitu-s-au de mare strîmbătate și năpaste ce-au avut de la vor(nicul) Lupul și după vor(nicul) Lupul de la giupîneasa dumisale și a fiu-său, lui Iordache vel căpi(tan) de Codru. Deci, dumnealui Iordache căp(itanul) au scos acest uric care mai sus să pomenește și mărturie a dumilorsale boierilor pe acest uric făcută.

Deci dumnealui Ion hat(manul) și cu Luca vist(iernicul) așa dederă samă că nu sînt ei harnici, sau stăpînul lor Dumitrașco vodă, să ridice puterea Împărății Moscului să vie asupra Porții Turcești; că puterile Împărătești nu cu mică sumă și cînd să rădică unul asupra altuie sau cu mici pricini, ce, tîmplîndu-să de-au fugit craiul șfedzesc la Tighina și cu voivoda Chiovschii, din voie lui Dumnedzău s-au făcut amestecături între monarhi și s-au stricat pace ce au avut turcii cu muscalii mai înnainte cu vro 2-3 săptămîni ce au venit Dumitrașco vodă în scaun.

Ce aceasta vor(nicul) Lupul cu mare năpaste au grăit că nu numai Țara Moldovii, ce și alte țări de prin pregiur știu, așijdere, c-ar hi fost sfetnici ai <lui> Dumitrașco vodă de s-au închinat la Mosc.

Dumnealor dederă samă, cu frica lui Dumnedzău, cum că ei nu l-au sfătuit, nici l-au îndemnat să să închine, numai slugi au fost, n-au putut taina lui, după ce au vădzut-o, să o vadească, nici Dumitrașco vodă nu arăta așa că va face grabă, nici au știut numai iei, ce au știut toată boiarime și au fost bucuroși muscalilor și greșiți Porții. Și, mergînd Luca vist(iernicul) cu cărți la Împăratul Moscului, au găsit acolo pe alții mai înnainte trimiși soli de boieri, fără știrea lui Dumitrașco vodă, anume...² Ș-au adus un vrav de cărți a boierilor ce au fost triimis la Împăratul Moscului: a sfinții sale părintelui mitropolitului chir Ghedeoan, și a lui Antohi hatman, și a lui Savin banul ș-altor mulți, scriind cu feliuri de feliuri de înbunături deșerte, dzicînd că sînt 10 000 oaste gata fără nici un ban să slujească și 500 ficiori de boieri cu cai cerchezești și turcești, cu rafturi, cu săidace ferecate, îndzăoași și-nbrăcați cu haine de cinste. Și acmu înnainte dintr-aceli 500 au venit 50 la banul în Țara Leșască și poștește țara cum mai în grabă să triimită Împărății Moscului vro 10 000-15 000 de muscali, să lovească Ieșii, să prindă pe domn, să treacă să strice podul la Obluciță, să ferme Bugeacul. Și cu acești 50 ficiori de boieri și cu aceste cărți ce scrie au fost dumnealui Lazul sulger, ficiorul Enoie, Pahule, Moțoc, Calmășul, și alții mai de gios. Care mărturisind dumnealui Ion hat(manul) și Luca vist(iernicul) înnainte Divanului, n-au putut tăgădai părintele mitropolitului înnainte

Divanului nostru. Și încă mai înainte, în postul Crăciunului, pînă nu să începu a să porni pochiaturile și oștile și niciunul de aceste ce scriu mai sus încă nu începuse a să face, au trimis împăratul Moscului de-u luat pe Ilie Abăza și pe Ion Merescul din Chiov de i-au dus la Stălii cu poștai și i-au întrebatu-i cum esti de la Nistru de departe pînă la Iași și de la Iași pînă în Țara Muntenească și pînă în Dunăre și de la Dunăre la Țarigrad, și afla-s-a pîine și oaste multă în Țara Moldovii au ba, și cum știu pe domnul și pe boieri: ține-or cu dînsul au ba? Care di pe atunce era socoteala lui să vie în Moldova. Așijdere, ce dzice că au luat bani de la muscali să facă oaste, ce, după ce au vinit muscali în Iași, au dat muscalii³ domnului, iar nu lor, și domnul au dat tuturor: unii au luat să slujască, unii au luat să cumpere pîine, alții au luat să cumpere vite. Și nu numai moldovenilor au dat muscalii bani la aceea vreme, ce și leșilor, și muntenilor și sirbilor. Și dumnealui Lupul vor(nicul) încă să făcea bun, nu era așa, că și dumnelui au luat bani de la Dumitrașco vodă să cumpere zaharea⁴ și slugile lui au prădat Bugeacul și herghelii și turmele musaipului mai înainte pîn(ă) nu au mărș, căci ei la casa lor le-au luat și le-au ascuns pe Racova și au trimis limbă tătar<ii> la împăratul Moscului și au scris că are cîteva mii de oaste gata și va ieși la Fălci înainte. Cînd au început a trece viziriul Dunărea în ceastă parte, îndată au răpedzit la împăratul Moscului de i-au dat știre cum că viziriul trece Dunărea în ceastă parte. Dacă au fost dumnealui drept Porți, pentru că ci au dat știre muscalilor că trec turcii Dunărea? Poate ar hi fost și mai rău de muscali de cum s-au tîmplat, de n-ar hi dat dumnealui știre. Așijderea și dumnealui spătarul Costantin încă au luat bani de la muscali 3 000 ruble, să cumpere vite; și încă dumnealui mai cu dreptate au slujit muscalilor decît alții, că alții cîți bani au luat tot i-au mîncat, iar dumnealui dintr-acești 3 000 ruble, 2 000 le-au trimis înapoi, tocma la Nistru au agiuns banii pe muscali, iar o mie au scris c-au fost cumpărat vite și la bătaie l(e)-au luat tătari. Și dumnealui vor(nicul) Lupul acole era față: pentru ce au lăsat de-u trimis banii înapoi, dacă au fost drept? Că ci nu i-au dat viziriului?

Așijdere scrie ispisocul că dumnealui, văzînd ațta robie, ș-au plecat capul de s-au dus la viziriul și s-au aședzat toate lucrurile și au scos mulți robi ș-au potolit toată mînie stăpânească. Pentru acesta lucru dumnealui Ion hat(manul) și Luca vist(iernicul) așa dederă samă: că nu iaste cum au dat samă c-au mărș de bunăvoie sa, ce au vinit capigibașe viziriului de l-au luat și l-au dus la viziriul, fără voie dumisale, și l-au muștrat, după obiceiul stăpînesc, și el, hiînd singur, s-au mîntuit și s-au apărât de-u grăit cum este fără voie lui și cum au fost învățat că, nu numai la aceea vreme, vădzînd greu, au năpăstuit pe dînșii, ce și mai denainte vreme la cîte schimbări de domn i s-au tîmplat de-u fost pînă trăie dumnealui, la toate cu gîlcevi și cu năpăști asupra domnilor și cu apucături, cu stîngeri de case boierești, la o vreme pe unii, la altă vreme pe alții, și el tot făcîndu-să bun; și, acmu, la această furtună, iarăș(i) acela obicei au ținut ca să înghită moșiile lor. Deci prealuminatul vizir Mehmet Baltagiul, în grabă, văzînd mare pustiire și spaimă țării, că fug toți în toate țările, pe de o parte s-au milostivit după obiceiul stăpînesc, pe altă parte au socotit să să înblîndzască ca să nu să facă și mai mare turburare și toate, cu mila sa, greșilele țării le-au iertat și l-au pus pe dumnealui caimacan și i-au dat poroncă pe toți să-i înblîndzască și să le de știre să vie cineși la pămîntul lor. Iar dumnealui, după ce au mărș în Iași, și au trecut 4-5 dzile, nici au socotit că esti focul aproape, mărșa sa viziriul neieșit încă din pămîntul nostru, ce au și uitat toate învățăturile mării sale viziriului, fiind(u-i) deprindere mai denainte vreme cu lăcomie, ș-au și trimis în toate părțile, pe la casăle boierilor fugiți, armași a jăcui, a bate prisăcile și a-ngrozi oamenii ce rămăsesă pe la casăle lor, și alte bucate ce găsea, lua tot, și pe la bejenii, a spăimă și a lua de tot carul cîte 2 lei, cîte 3 lei, și în Iași mare groază,

pe neguțatori și pe slujitori și pe căpitani, de le lua pungi de bani. Și dintr-acea somă multă ce strîngea au triimis 11 pungi de bani și viziriului ca să-și facă el obraz. Iar huitile și țipetile și lacrămile săracilor au agiuns pîn-în ceriu și n-au putut să rebdi Dumnedzău îndelungu. Tîmplîndu-să și Bichir aga, omul viziriului, în Ieși și vîdzînd atîta țipăt în oameni și 20 cai cu șeli gata legați și-nțălăgînd că au scris cărți după împăratul Moscului cu înbunături, au dat știre viziriului, și viziriul îndată au triimis de l-au luat și l-au făcut surgun la Varna, care acea surgunie a lui o pot pricepe toți și o cunosc c-au vinit din nesocoteala și lăcomie lui. Și, ședzind cîtăva vreme acolo la închisoare, dzici Iordachi sin Lupul c-au dat tată-său niște moșii hanului de-u ieșit de la acea închisoare și au și cheltuit cîțva tată-său la acea închisoare.

Deci, dum(nealui) hat(manul) Ion și cu Luca vist(iernicul) așea răspunseră: că mai mult au stătut Brîncovanul de l-au scos. Și, ieșind di-nchisoare alți doi boieri, Antohi și Macsut, n-au mai înblat cu alte meșterșuguri și au mîrs drept la mîria sa Neculai vodă, iar dumnealui vor(nicul) Lupul s-au dus în Țara Muntenească la Brîncovanul ș-au început cu alte meșterșuguri să facă la Poartă împotriva lui Neculai vodă și pe altă parte dînd ponturi lui Neculai vodă și cerînd moșiile lui Ion hat(manul) și a Lucăi vist(iernicul) și 11 pungi de bani, ce le-au luat di pi la unii-alții, cari mai sus s-au pomenit, dzicînd că le-au luat cu datorie și îi le-u dat. Deci Neculai vodă, hiind turburat la o vreme ca aceea, i-au adevărit și, viind din Țara Muntenească aice în țară la mîrie sa Neculai vodă, în grabă au apucat ș-au făcut ispisoc pe moșiile acelor 2 boieri ce scriu mai sus. Deci, sfinție sa mitropolitul și episcopii și toți boierii, fiind atunce toți greșiți, în grabă în grija morții, fiind Poarta tulburată, toți s-au apărat și s-au lepădat că nu-s vinovați, fără cît unul, dumnealui Neculai Costîn vel logofăt, 3 dzile s-au apărat și n-au vrut să iscălească în mărturie; și pe urmă Neculai vodă au triimis o slugă a mării sale cu scîrbă de-u iscălit mărturie. Și așea cu aceasta au stpănit acești moșii. Și cele 11 pungi de bani, ce le-au adevărit, Neculai vodă i le-au dat, care acele 11 pungi de bani nu le dedese dumnealui de la casa dumisale, ce le-au luat de pe la alții, care mai sus să pomenește, și al doile rînd cu năpaste le-au luat de la țară. Și nu țin tătarii numai acele moșii a lui, ce țin a mulți din Prut pînă în Nistru.

Și, răspunzînd aceste răspunsuri, dumnealui Ion hat(manul) au strigat cu glas mare înainte noastră și a tot Sfatul nostru, cu blăstăm au grăit, de-l va lua sfinție sa părintele mitropolitul și cu toți boierii Sfatului nostru asupra sufletelor lor, precum este numai el singur vinovat și iaste adevărat făcut ispisocul vor(nicului) Lupului numai pe dînsul, și alții nici au fost bucuroși, nici au fost amestecați, nici sînt vinovați, atunce nu numai de Boian să fie el păgubaș, ce și de viață să fie pierdut, de viu în foc să să dea.

Deci, sfinție sa părintele mitropolitului și cu toți boierii Sfatului îndată cu glas mare au strigat ș-au mărturisit înnaie noastră cum toți au fost vinovați și amestecați și bucuroși muscalilor și greșiți prealuminatei Porți, niciunul nu s-au cutedzat să-l ia cu sufletile sale că el au sfătuit sau au îndemnat să să închine. Numai, atunce cînd au făcut Lupul vor(nicul) acel ispisoc, fiind în grabă și în mare turburare Poarta, și mîrie sa Neculai vodă domnu strein, nu pemintean, au cătat să facă voia după poftă dumisale vornicului Lupului, dar nici Lupul vor(nicul) n-au fost mai credincios Porții, ce, tot într-un chip greșiți cu toții Porții, n-au avut la acea închisoare nici o pagubă, că i s-au plătit îndoit.

Deci eu, vîdzînd că nu numai odată sau de doo <0>ri au luat asupra sufletelor lor boierii că-i mare năpaste hat(manului) Ion, nici cu atîta n-am lăsat, vîdzînd că scrie ispisocul și cu blăstăm ca să nu să mai strice, și, fiindu Iordachi Lupul Costachi și

ginere, fiind o nepoată de frate, am socotit și la nimic nu m-am uitat, fără cît la mare dreptate, am luat acele dresă ce mi le-au arătat făcute de Neculai vodă și le-am dat în mîna mitropolitului, chir Ghedeoan. Am dzis sfinții sale și dumilorsale boierilor și le-am dat voie cu giurămînt despre parte mea, fără de leac de bănat, cum știu iei cu sufletile lor, așa să facă: ori să dea uricile în mîna hat(manului) Ion, să-și ție Boianul ori, de să cade, să le dea în mîna lui Iordachi sin Lupul, și hat(manul) Ion să-și ia plata vieții, după cum s-au apucat înaintea Divanului. Și niciunul n-au putut să dzică ceva împotriva hat(manului) Ion, să-l scoată numai pe dînsul vinovat, ce s-au arătat toți că sînt vinovați, precum mai sus să pomenesci. Ce singur părintele mitropolitului, de bunăvoie lui, au dat uricile în mînule hat(manului) Ion ca să-și ție moșiile: precum au ținut-o moșii și strămoșii lui, așa și el și ficiorii ficiilor lui. Deci noi, vădzind așa, i-am dat uric să-i fie de moșie și de credință precum mai sus să pomenesci.

Așijdirea, mai răspunsă Iordachi cum că un domnu au dat și volnic au fost să dea și să ia; pentru aceasta eu am fost de trii ori domnu din vrere lui Dumnedzău, și pemintean, și n-am apucat nici eu mai dinaintea de răpoosați domni ca să ia domnul moșiile altor boieri sau proști, să le de altora fără de vină, fără cît din hotarale tîrgurilor sau dintr-a lor moșii ce-s de pe neam, acele au fost volnici domnii să le dăruiască cum <|>e-au fost voie, iar acest obicei pîră acmu n-au mai fost, nici eu nu priimăsc să hie.

Mai dzise dumnealui Iordachi: și moarte tătfine-său dintr-aceste pricinii i-au venit de-au perit la Poartă. Care la acest lucru s-au tîmplat nu numai dumisale perire, ce și domnului muntenesc și a cîțiva boieri muntenesci și sirbești. Și, sfinție sa părintele mitropolitului, chir Ghedeon, mărturisi înaintea Divanului nostru că, cînd au vrut să porceagă mărie sa Neculai vodă în Țara Muntenescă cu domnie, ș-au făcut molitvă de drum, după obicei, și s-au ispovedit, și cu mare ciudă s-au jăluit Neculai vodă către mitropolitul pe Lupul vor(nicul), dzicînd: „Părinte, mare cinste și mult bine i-am făcut Lupului, iar el în loc de mulțămîtă, după cum îi învățat, multă supărare, ocară îmi face, pentru care să știi, sfinție ta, că mă voi nevoi scurte să-i fie dzilile lui și de la mine să-i fie piire“! Și au mărturisit înaintea a toț Sfatul nostru, și s-au tîmplat și frate-meu Dumitrașco hat(manul), socrul lui Iordachi, și văru-său, Costantin vel spăt(ar), di au audzit la toate aceste ce mai sus scriem, cari nici ei, fiind mai aproape rude, n-au putut să răspundă nici cu-m⁵ fel de răspuns înaintea hat(manului) Ion.

Pentru ceasta, de s-ar tîmpla după urma vieții noastre pe cine ar milui Dumnedzău cu stăpînire în locul nostru și ar scote niscareva întărituri domnești, sau boierești, sau turcești, făcute cu meșterșuguri, și ar scorni niscareva gîlcevi pe moșiile hat(manului) Ion sau a Lucăi vist(iernicului), să nu fie de credință.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXX/88. Concept, hîrtie (33,4×21 cm.), cemeală neagră.

Data, după cea menționată în text.

EDIȚII: „Arhiva“ – Iași, IV (1892–1893), nr. 7–8, p. 339–350 (text); Iulian Marinescu, *Documente relative la familia Neculce*, p. 51–58, nr. 21 (același text); Gabriel Ștrempel, *Introducere la Ion Neculce, Opere*, p. 36 și urm. (fragmente comentate).

¹ Omis.

² Rupt.

³ În text urmau cuvintele (tăiate de aceeași mînă): „nu numai lor ce a toată țara“.

⁴ În text urma fraza (tăiată de aceeași mînă): „ș-au triimis limbi tătarii la înpăratul Moscului ș-au scris că are cîteva mii de oaste“.

⁵ cu un.

Mihalache, fiul călugărului Neofit, dăruiește M-rii Cetățuia două vii de câte două pogoane, cu cramă, șopron și cinci căzi.

† Adecă eu, Mihalache, ficiorul lui Neofit călugărul, carele s-au chemat la mirenle Necula grecul ot Cetățuie, scriu și mărturisăscu cu acest adevărat zapis al meu la mîna sfinții sale, părintelui chir Iustin egumănu de la sfînta mănăstire Cetățuia, precum să s(e) știe că, de a mea bunăvoie, am socotit că fiindure părinteli meu Neofit călugărit la sfînta m(ă)n(ă)st(i)ră Cetățuia și acoale s-au astrucat și oasăle lui, și a maicii mele, și a fraților miei, și avîndur eu pe Vale Cetățui dooă bucăți de vii, bucata cîte dooă pog(oane), tot într-o ogradă, care aceste vii mi să trag mie de la răposatul Statie neguțitoriul care m-au fost luat ficior de suflet de mic și mi le-au dat acele vii danie, precum știu și înpregiuraș(ii) de acol(o). Și cît au trăit tată-mieu, le-au stăpînit el și s-au hrănit cu acele vii pîn(ă) m-am rădicat și eu. Și la moarte lui au legat la diiat(ă) să fac(ă) și fetelor parte, fiindu-mi surori. Deci acmu, așa am socotit, neputîndu-le eu ține, am dat gium(ă)tat(e), dooă pogoane de vie lucrată, cu cram(ă) cu tot, care iaste despre răsărit, surorii mele Mariuși; și i-am dat și o livadă cu pomeți de peste pîrîu. Iar gium(ă)tat(e) de vie, tij dooă pog(oane) lucrate și cu un șopron ce iaste în mijlocul vii și cu cinci cădzi gata, care această vie iaste despre Găgioaie, am dat-o danie, cu pomeți cu tot, la capul vii din vale, pîn(ă) în drum, la sfînta m(ă)n(ă)st(i)ră Cetățuia, pentru sufletul părinților miei și mai vîrtos pentru sufletul răpăosatului Statie neguțitoriul de la cine mi-s danie viile. Și i-am scris și la pomenicul cel mare să s(e) pomenească în vécî acol(o), și să le fac(ă) acmu după Paște și un sārindar; și să aibă părintele Iustin egumănu a-și face și un ispisoc de-ntăritură de pre zapisul meu ca să fie mănăstirii moșie în veci.

Iar cine s-ari ispitii ca să clinească danie mea, oricît de puțin, să fie treclet și blăstămat de Dumn(e)dăzu, și de Maica Precista și de 12 Ap(o)st(o)li vîrhnici, să-i fie pîrîș(i) la strașnica giudecata Sfinții Apostoli Petră și Pavel.

Și la această danie s-au tîmplat cari s-au iscălit mai gios. Și eu, pentru credința, mi-am pus pecet(ea) și am iscălit cu mîna mea.

Și eu, Axintie uricariu, am scris cu dzisa lui Mihălache, ca să s(e) știe.

✠ Ис, л(ѣ)т(о) хъски фев(р)варіе кѣ.

† Μιχαλακη τυ Νεοφίτου¹ <m.p.>.

† Μαζαρακης σταροστας <m.p.>²; † Гигурги Дима и искал, marturi <m.p.>; Ioani martur³; Fodor, martur³; Simion odobaș, ficiorul Dimii, martur³; аз, ЛѢНѦ ГѢ ЛѦР(О)Ф(Е)Т <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>: 1) 7228 <1720> fev(ruarie) 26. <Nr.> 31; 2) Viile deosăb(i) la Cetățui; 3) <tradus în grecește>.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava-Iași, XVII/33. Orig., hîrtie difolio (33×22,5 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu inelar octogonal în aceeași cerneală și două amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 457–458, nr. 1667 (rez. dezv.).

¹ Sigiliu inelar.

² Mihalachi al lui Neofit <m.p.>; † Mazarakis staroste <m.p.>.

³ Amprentă digitală.

Gligorașco Bozagiul vinde lui Iordachi Cantacuzino mare visternic casele din Iași ale răposatului Ursachi fost stolnic pentru datoria acestuia către vânzător.

Adecă eu, Gligorașco Bozagiul, scriu cu acest adevărat zăpis al meu la mîna dumisale Iordachi Cantacuzino vel vist(iernic) precum să s(e) știe că, de a me bunăvoe, i-am vîndut dumisali a me dreaptă moșie și cumpărătură, curțile din Iași de pe Ulița cea Mare, care acele curți au fost mai înainte a lui Ursachi ce au fost stolnic mare; și fiind dumnealui cu mine soție la cumpărătura vămii cei mari, în zilele mării sale lui Antiohie vodă, într-a doao domnie a mării sale, și, tîmplîndu-să mazilire, n-am fost apucat să ne luăm sama, ce tîmplîndu-să la a doao domnie a mării sale lui Mihai vodă, atunci în curîndă vreme de au murit și Dumitrașco Ursache stolnicul și nu s-au putut să s(e) închee sămile vămii; iar după moartea stolnicului Ursache, făcînd eu jalobă la măriia sa Mihai vodă de strîmbătate me ce am avut despre Ursachi stolnicul pentru banii vămii, cum și partea mea ce mi s-ar veni din vamă tot dumnealui au mîncatu-o și datoriile turcilor stau neplătite.

Deci măriia sa vodă ne-au orînduit ca să ne ia samă patru boeri, anume: răposatul Manolache Ruset vornicul, și d(u)m(nea)lui Deadiul spătarul, și Savin banul și Toma negușitorul, pre izvoade și pre catașe ce s-au aflat în săcriul stolnicului Ursachi, după moartea lui. Și stînd eu la socoteală cu d(u)mneaei Maria stolniceasca și din toată socoteala vamei sau aflat c-au fost luat Ursachi stolnic mai mult peste cît i s-au venit din partea mea cu 2295 lei 8 potronici, făr(ă) 700 lei ce i-am fost mai ertat. Și neavînd dumneaei stolniceasa de unde să-mi dea acei bani, mi-au ales giudecata ca să-mi dea din moșii pentru acei bani, din moșia giupînului său Ursache stolnic; și d(u)mneaei tot m-au purtat cu cuvinte cîțiva ani; care mai apoi am mai avut giudecată și la măriia sa Mihai vodă, și iar mi-au dat dreptate ca să-mi plătească d(u)mneaei Ursăchioae stolniceasa cu moșiile giupînului său, a lui Ursachi stolnic, care și preț au pus d(u)m(nea)lor acelor moșii, făcîndu-mi și izvod anume de sate, în care izvod au pus și curțile din Iași drept 500 lei; și le-am primit, neavînd alta ce lua.

De aceia, și eu le-am vîndut acele curți cu locul lor d(u)misali lui Iordachi Cantacuzino vel visternic într-aceiaș preț, 500 lei; însă pre giumătate de casă cu loc cu tot i-am dat dumisale vamă pentru un bine ce mi-au făcut d(u)m(nea)lui de au stăruit pentru mine de mi-am scos niște bani cu mijlocul d(u)m(i)sale de la măriia sa Mihai vodă care i-au fost cheltuit de la mine cu datorie în trebile domnești, care jumătate de bani, 250 lei bit, mi-au dat d(u)m(nea)lui visternicul.

U las, leat 7228 <1720> febr(uarie) 29.

Gr(igorașco) Bozagiul vameș.

Ghedeon mitropolit Moldovei.

Gheorghe episcop de Roman.

Calistru episcop de Rădăuți.

Axinte uricarul scrie zăpisul.

După Ghibănescu, *Documente slavo-române*, în „T. Codrescu”, An. VI (1936), nr. 3 (mai), p. 37–38, nr. 25. Orig., sigiliul Porții domnești, cu legenda: „P(e)ce(te)a P(o)r(ții). 1718”, după idem, *Ms. Surete*, VI, f. 356.

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii Cetățuia stăpînirea asupra a două pogoane de vie dăruite de Mihalache, fiul lui Neofit călugăr.

<https://biblioteca-digitala.ro>

rămas și datorii cîteva de a bărbatului său și nime nu va să s(e) apuce să le plătească, precum ne-au arătat și izvod de datorii cui ce au rămas datori soțul ei, Vas(i)lie; și ei depreun(ă), amîndoi, au făcut acea vie din pajiște. Și osăbit de aceasta, mai jălui Axiniia precum i-au dat dzăstre părinții ei, cîndu au luat-o Vas(i)lie, 4 boi și 4 vaci și acmu i-au rămas numai 2 vaci, care nice rudéle bărbatului ei n-au tăgăduit de aceasta.

Deci, domniia mea împreună cu tot Sfatul nostru i-am giudecat după lége țărăi pe direptate: de vréme că Măriuța, fata lui Mihai, ș-au luat dzăstrele deplin și mai cu asupră, cîndu au ieșit din casa frăține-său, lui Vas(i)lie, précum vădzum izvod de cît au luat; așjđer(e), și viile cu cramă de la Buciumi și o cas(ă) cu o livadă de pomi, din deal de cas(ă), am socotit că au luat parte ei deplin și acéle să aibă a le ținea. Iar pentru viile de la Vămășoie și casa cu livedzi cu pomi de la Buciumi cît au rămas Axinii de la bărbatul ei, de la Vas(i)lie, cu toat(ă) povijia ale casăi, și niște hieră de plug, și o părech(e) de rîșniș(e) și alte mănunțisuri, toate să aibă a le ținea și a le moșteni Axinia și să plătească ea și datorii bărbatului său. Și alta, pentru căci nice dzăstrele ei n-au avut de undé i să plini și la greul bărbatului său și a fiilor săi, cîndu dzăcea de cium(ă), nim(e) din rudéle bărbatului său nu s-au aflat, făr(ă) cît Axiniia, după datorii trupască, pentru acéa cîte scriu în parte Axinii să aibă ea a le moșteni în véci. Nim(e) din frații sau rudéle de a bărbatului ei să n-aibă treab(ă), căci cummată-sa, Măriuța, cu mătuș(a) sa, Măriia, și cu alte rude a lor au rămas denainte domniei méle și din toat(ă) légea țărăi. Iar de ari mai pîrî pe Axiniia să fie de rușine. Aceasta scriem.

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хъски юни ѿ.

Бел луг(о)ф(е)т въ Диванъ ччи.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7228 <1720> iuni 9; 2) 7228 <1720> iunii 9. No. 2.

Arh. St. București, M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, XIV/2. Orig., hîrtie difolio (33,2×20,4 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu, în cerneală roșie, din 1703.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 646, nr. 1693 (rez. dezv. și descr. arheografică).

¹ Cuvînt adăugat deasupra rîndului.

590

1720 (7228) iulie 30

Anița vinde lui Gligorașco și soției sale Maria casa defunctului Vasile fost staroste de ciocli, ce îi fusese zălogită pentru o datorie.

Adică eu, Anița, dat-am acestu încredințat zăpis al meu la mîna dumisali lui Gligorașco și fâmeiei sale, Marii, precum să știe cum că, de nime siliți, nici asupriți fără de cît, i-am vîndut o casă, care casă este lîngă Iacob armanul și lîngă casa lui Pascal și lîngă casa lui Spin; și această casă fiind a lui Vasile ce-au fost staroste de ciocli, ginerile lui Costantin Toigan cizmarul. Deci fiindu-mi acestu Vasile cu mulți bani datoriu și neavînd Vasile cu ce să plăti de mine, de Anița, și avînd această casă mi-au dat-o zălog să o vînz pentru banii mei și mi-au făcut și zăpis de volnicie, ca cui aş vinde-o să o stăpînească în veci. Și lui Vasile i s-au întîmplat moarte de ciumă; deci eu am vîndut-o lui Gligorașco și femeie lui, Marie, drept douăzeci și trei de lei, bani vechi. Deci să aibă dumnealor a o stăpîni, dumnealor cu cuconii dumisali, cu tot neamul dumilorsale, în veci.

518

Și când am vîndut-o, mulți oameni s-au tîmplat de față precum ș-au pus și numele mai gios, ca să se știe.

Let 7228 <1720> iulie 30.

Eu, Anița sînt vînzătoare¹.

Costantin Togan, soțul lui Vasile, de față am fost¹; eu, Iacob armanul, vecinul, martur¹; eu, Catrina, femeia lui Vasile, fata lui Toadar, de față am fost¹; eu, Noroș armanul, martur¹; eu, Ioniță cojocar martur¹; eu, Ion zugravul, martur¹; eu, Ioniță Copil ușăr, martur¹; eu, Vasile fecior lui Iacob, martur¹; eu, Petre fecior lui Iacob, martur¹; eu, Nastasie Spinoaie, martur¹.

Eu, Vasile dascal, am scris zapisul, martur.

Arh. St. Iași, Documente, DCCCLXXII, nr. 31. Copie în Condica Bașotă, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 6 (1926–1927), p. 125, nr. XXX (aceeași copie).

¹ Se indică în copie locul amprentei digitale.

Mihai Racoviță voievod întărește lui Sandul Sturza mare ban trei sate și curțile din Iași confiscate de la Vasile Ceaurul fost mare stolnic care s-a „închinat” generalului austriac din Brașov și a adus cătanele acestuia împotriva domnului la Iași.

Іѡ Мнѡхѡ Раковницѡ воєвода, Б(о)жїю м(н)л(о)стїю, господар(ъ) Земли Молдавской. Facem știre cu această carte a domniei mele tuturor cui să cade a ști. Iată dar, în a trie domnie a noastră, miluind Dumnezău în țara noastră a Moldovii, într-aceia an, la veletul 7224, început-au război nemții cu puternicii stăpînii noștri, turcii, și dînd Dumnezău biruință nemților asupra stăpînilor noștri, iar o samă de boiari și mazili de țară, văzînd izbîndă nemților asupra stăpînilor noștri, îndată au înlut de gînduri rele asupra domniei mele și asupra țării, între care cel mai întîi începător și povață fost-au Vasile Ceaurul biv vel stolnic.

Plăcîndu-i a-și face nume tîlhăresc, mers-au sîngur în Țara Ungurească de s-au închinat la ginăriul de Brașov și ș-au luat nume de grof, cît și pămîntul nostru, a țării noastre, l-au închinat nemților pînă într-apa Șiretiului și cuibul său ș-au pus în mînăstirea Cașinului. Care aducînd cătră sine și pe alți boiari și mazili și ficiori de boiari de țară, s-au trimis de acoloa și la Cetatea Neamțului de au apucat, prădînd și jefuind pe toți, și mănăstiri și boiari și pre cine își află, făr-de nici o milă și socotință. Și fiind și turci neguțitori pin tîrguri, trimitea poghiazuri acest începător de rele, Vasile Ceaurul, de robia pe turci și-i duce plocon ghinăriului de Brașeu, ca să-și mărească cinstea sa. Care fapte înțelegînd stăpînii noștri, n-au putut suferi și cu rea urgie s-au scîrbit asupra țării noastre, cum era să să dei toată țara în robie și în sabie, încăpînd și domnie mea în prepus, cum că și noi am fi fost agiuși cu dînșii, numai Dumnezău vrînd să discopere dreptate noastră și nu pără în sfîrșit să să prăpădească acest pămînt.

Sfătuit-au dar Vasile Ceaurul și cu soțiile lui de au trimis 2 poghiazuri: cu unul sîngur Ceaurul au mers de au robit pre sora noastră, Marie, a răposatului Costandin vel stolnic, și au dus-o de au închinat-o ghinăriului de Brașov, iar cu un poghiaz s-au pornit Franțuj căpitanul de cetatea Neamțului de au vinit asupra noastră, aici în Iași, să ne ia și pre noi în robie și pre alți boiari carii s-ar afla pre lîngă noi să-i omoară și casăle

lor să le jefuiască de tot ce ar ave. Și în vreme ce ne-au încungiurat poghiazul în Curte gospod, iar Dumnezeu nevrînd ca să fie pre voia lor, dînd izbîndă noastră, care și Franțuj căpitanul au căzut la mîna noastră; atunce am ieșit și noi dintr-acei prepusul de cătră stăpîni. Numai după izbîndă ce-am făcut, pornind tătarii ca să le spargim și cuibul în Cetate Neamțului, măcar că l-am și spart cu agiutorul lui Dumnezeu; însă tătarii, cum au trecut Siretiul, au și început a prăda și a robi țara pînă în munte, care robie și pradă nu să va putea uita în veci.

Și nici cu atîta nu s-au părăsît acei făcător de rele, Vasilie Ceaurul, ce iar au început a face poghiazuri și a prăda și spre Prut, la ținutul Covurluiului și a Fălciului adunînd poghiazurile lor, au jefuit și au prădat pre bieții peminteni fără de de nici o milă. Și cuibul lor le era la mănăstire la Cașin și la Miera; și acolo, din poronca puternicii înpărății, în 2 rînduri am mers cu mulțime de tătari asupra-le, de i-am scos din Cașin și din Miera și iarăși nespulă pradă și robie s-au făcut nevinovaților lăcutori, pentru spurcările lui fapte.

Deci, vom să arătăm pentru acii boiari și mazili ce-au făcut acea zarvă, carii cu faptele lor au adus țării mare perire și robie nespulă, cum nici unii dintre dînșii nici o nevoie sau strîmbătate dispre noi n-au avut, numai ei, ca niște oameni din fire răi, nesocotind la ce a vini lucrul, cu faptele lor au adus țării sîngire cu robie ce-au făcut. Carile întăi Vasilie Ceaurul, cumpărînd de la noi disetina de stupi la ținutul Bacău pentru 1750 ughi, din care somă ne-au dat 450 ughi, iar 1400 ughi, cu banii mieri, n-au vrut să ni-i dei, fiind vinitul nostru, ci cu acie bani au adunat cătră sine tîlhari, cum s-au pominit mai sus. De care nici noi păgubași n-am voit a fi, ci cu giudecata arhierelor și a toată boierimea i-am luat 3 sate a lui, anume: Bociuleștii, la Neamț, și Hălăuștii, la Suceavă, și Spinoasa, la ținutul Hîrlăului, și curțile din Iași, pentru banii disetini ce ne-au luat.

Dintre care moșii, iată domnie mea m-am milostivit de am dat și am miluit cu acele curți din tîrg, din Iași, și cu tot locul lor, precum au fost îngrădite mai înainte, pre cinstit și credincios boierul nostru Sandul Sturza vel ban, pentru a lui dreaptă și încredințată slujbă ce-au slujit domniei mele și țării. Pentru căci și cînd au vinit Frențu căpitanul și cu Velicico sulgeriul cu cătănilor cu oaste asupra noastră, iar de la dumnealui am avut știre de vinirea acelor tîlhari asupra noastră la Iași, făcîndu-ne știre din Cîrligătură, fiind fugit de catani și tîmplîndu-să de au trecut la vinire acii tîlhari pe la satul dumisale, pe la Ruginoasa înștiințîndu-să și dumnealui dintr-o slugă a dumisale, îndată au trimis de ne-au dat știre de vinirea acelor cătane, ca să ne păzim; ca să-i fie de la domnie mea dreaptă ocină și moșie și uric de miluire dumisale, și ficiilor dumisale, și nepoților și strănepoților dumisale, stătător în veci.

Osăbit de <aceasta>, pornindu-să oaste tătărăscă după acii tîlhari pără la Cetatea Neamțului, prada ce s-au făcut s-au pominit mai sus, iar la întors, lovind pe la satul dumisale, pe la Ruginoasa, multă pradă i-au făcut, de i-au mîncat ce-au găsit la casa dumisale tot: pîine, stupi, vaci, boi i-au luat. Iar cînd au fost la a doua vinire a oștii tătărăști, cînd au mers în sus și domnie mea, la Cașin, cu Aslanii Mîrza cu oaste, iar s-au tîmplat de s-au făcut mare pagubă, ca i-au mîncat multe prisăci de stupi de la ținutul Neamțului și de la Bacău. Deci, pentru acea mare slujbă ce ne-au făcut și pentru multă pradă ce-au avut de la tătari, pentru acie și domnie mea l-am miluit și i-am dăruit aceste curți.

Drept acie, și în urma noastră pre carii va milui Dumnezeu cu domnie țării noastre a Moldovii, pohtim ca să nu surpe a noastră danie și miluire, căci pentru a lui dreaptă

slujbă l-am miluit, ce mai vîrtos ca să aibă a-i da și a-l milui și a-i întări, pentru a sa vecinică pomenire. Iar de s-ar și afla vrunii vrodată a îndrepta vrunii ca acii vicleni, adiverind ca și de alte date s-au mai prilejuit într-această chip, dar încăși strîngeri și istov precum s-au tîmplat din spurcatele fapte acestuie niciodănăoară țării nu s-au tîmplat, precum letopiseșile sînt față săvai că nu așa socoti să să afle nime îndreptător unui ca acestui; iar cine s-ar afla îndreptător, iată că și acela este dovidit că i-au fost tovarăș la viclenie acestuie și pustiitor pămîntului și sfintilor monastiri. Deci, să n-aibă în veci a să răspunde cătră aceste curți, căci că și în zilile altor luminați și răpousați domni, carii s-au rădicat asupra domnului cu sabie pururea ș-au pierdut moșiele sale în viclenie, precum este vederat întru toți. Pentru acée, pohtim spre luminați domni în urma noastră, ca să-i întărească, asemine și milostivul Dumnezeu să întărească domnie lui cu mare liniște despre toți vrăjmașii lui. Iar carii ar lăcomi să strice această danie noastră, să fie treclet și blăstămat de Domnul Dumnezeu, și de Maica Precistă și de 4 Evangheliști și parte să aibă cu Iuda și cu robul cel necredincios a jidovilor care au strigat asupra lui Hristos, sîngile lui pre dînșii și pre ficiorii lor și să fie anafîma. Și altul nime să nu se amestice piste cartea domniei mele. Aceasta scriem.

Let 7228 <1720> avgust 25, vă dne tretago gospodstva.

Pis(a) Zaharie, let 7250 <1742> martie 19.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 237, f. 540 r. – 542 v. Copie din 1742.

Arh. St. București, A.N., MMCMV/6, nr. 68 (rez. din sec. XVIII.)

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 423–425, nr. 1620, cu data de zi: 25 Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 516 (rez.); Istrati, *Condica Mavrocordat*, III, p. 377–381, nr. 1604 (copie din 1742); *Catalog D.A.C.*, V, p. 471, nr. 1722 (rez. după Arh. St. București).

592

1720 (7229) septembrie 21, Iași

Chiriac odobaș, soția sa, Maria, și fiica lor, Zamfira, pun zălog egumenului Macarie de la M-reă Bărboi un loc de casă de lîngă mănăstire pentru un împrumut bănesc de 16 lei.

† Adec(ă) eu, Chiriac odobaș, și cu făméia mea, Măriia, și cu fiica noastră, Zamfira, scriem și mărturisim cu acest adevărat zăpis al nostru la mîna părintelui Macarie, egumănul de Bărboi, precum să s(e) știe că, trebuindu-ne puținei bani pentru făcutul vinului din gios și ne-avîndu noi altă putere, am cădzut cu rugăminte la părintele Macarie egumănul de ne-au făcut bini cu șeas(ăs)prădzéce lei, pîn(ă) în șeas(ă) luni. Și noi i-am pus locul casăi zălog, ce iaste din dosul zăplazîlor mănăstirii lui Bărboi, despre Tîrgul Făinii, care loc iaste danie fiicii méle, Zamfirii, de la nănașă-sa, de la Zamfira Enăchioaie vătăvoaie, precum arată zăpisul ei. Iar Zamfirii Enăchioaie(i) le-au fost cumpărătură de la Dochîța Fortagioaie. Iar plinindu-să dzua și nedîndu noi banii la dzi, pecum scriem mai sus, să fie locul istovit și vîndut într-acei bani ce scriu mai sus. Și i-am dat și dooă zăpisă și un ispisoc de la Antioh vod(ă), trecîndu peste dzi, să aibă sfinția sa a-ș(i) face ispisoc g(o)s(po)d de-ntăritur(ă) de pre zăpisul nostru, să aibă a stăpîni acel loc, precum scriu zăpisăle lui Enache vătavul și cu Zamfira Enăchioaie.

Și această legătur(ă) și zăpis am făcut denainte dumisale, lui Gligoraș neguțitoriul, și denainte lui Ștefan zét Căpățin(ă), și denainte lui Vas(i)lie uricariul și altor neguțitori și oameni buni, care s-au iscălit mai gios. Și noi, pentru mai mare credință ne-am pus degetele.

Și eu, Axintie uricariul, am scris cu dzisa vîndzătorilor, ca să s(e) știe.

8 Μς, λ(κ)τ(ο) χᾱσκὸ σῆπτ(εμβρίε) κᾱ.

† Chiriac odobaș¹; † Măriia¹; † Zamfira, fiica lui Chiriac¹.

Μαζαρακῆς στοροστας, μαρτηρας <m.p.>; † Γρηγορασκῶς, μαρτηρας <m.p.>; ...², μαρτηρας <m.p.>; Costantin, martur <m.p.>; Vasile Neagul uricar, martur <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mâini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:

1) 7229 <1720> săpt(embrie); 2) <rezumatul grecesc al actului>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, XCVI/96. Orig., hîrtie difolio (31,6 × 20,1 cm.), cerneală cafenie, trei amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

² Neclar.

³ Mazarakis staroste, martor <m.p.>; Grigoraskos, martor <m.p.>; ..., martor <m.p.>.

593

1720 (7229) noiembrie 2

Gligorie cu fiica lui, Safta, vînd lui Alexandru mare căminar o vie în Valea Comisului, la Cetățuie, cu 60 de lei, bani vechi.

† Adeică eu, Gligorie zet Ciornușcăi, și Safta, fiică-sa, făcut-am zăpisul nostru la mîna dumisale giupînului vel căm(ă)nar Alexandru ca să fie de credință precum să s(e) știe că scriem și mărturisim, de nime nesiliț(i), nici asupriți, numai de a no(a)stră bunăvoie, i-am vîndut o vie în Valea Comisului, la Cetățuie, care vie iaste pintre vie Neculii neguțătorul, zet lui Statie, însă patru pogo(a)ne cu viia cea tînără; și merge în lungul viilor din drumul din sus pîn(ă) în drumul din gios, ce-i din vale la Cruce lui Statie. Și o am vîndut cu zăpisele cel(e) vechi, o vie drept șesédzăci de lei, bani vechi, însă cu pomăt și cu loc cu tot cît s-a vini parte acei vii. Și o am vîndut dumisale ca să-i fie dreaptă ocină și moșie dumisale, în veci neclătită și nerușeită.

Și acest zăpis s-au făcut înaintea părintelui egumănelui Iustin de Cetățuie, și înaintea Gavriloi cu ficiorii ei, și Măriuța, fata Niculii, nepoata lui Statie. Și s-au întîmplat la acest zăpis Gavril Munteanul și cu cumnata lui Gavril, Măriuța Penoaie, și Ioana cu Ștefăniță, și Gheorghie Belibou cu Marie, soțu său; și eu, Pătrachi, m-am întîmplat la acel zăpis. Și noi care mai sus sîntem puși ne vom iscăli mai gios; pentru credința, ne-am pus numele și degetele mai gios, ca să s(e) creaz(ă).

Noi(em)v(rie) 2 d(i)ni, let 7229 <1720>.

Eu, Gligori zet Ciornușcăi, vînzătoriu¹; eu, Safta, soțul lui Gligorii¹.

Eu, Pătrachi, martur¹; † eu, Gavriilo, cu ficiorii mei¹; † eu, Gavril Munteanul¹; † eu, Măriuța, fata Niculii¹ și Măriuța Peneoaie¹; † Ioana¹; † Ștefăniță¹; † Gheorghie Belibou cu soțul meu, Marie.

† Și am scris eu, Ilie Munteanul zet lui Panait biv terzibașe, zăpisul lor și sînt și martor <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7229 <1720> noiemv(rie) 2.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, XVII/32. Orig., hîrtie difolio (33×21,4 cm.), filigran, cerneală neagră, pătat, 11 amprente digitale.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 474, nr. 1739 (rez. dezv.).

¹ Amprentă digitală.

Chelsia dăruiește lui Andrei, ginerele ei, și Sandei, fiica ei, două dugheni pe Podul Hagioaiei pentru pomenire.

† Adecă eu, Chelsiia, făcut-am scriso(a)re mea la mîna ginere-mieu, lui Andrei, precum eu, de nim(e) silită, nici asuprită, ce de a mea bunăvoie, i-am dat doo dughene cu loc cu tot: dugheana de lîngă Toma abăgeriul și alta iar ce iaste întru părăte cu aceea, cu locul din dos, ce est(e) pe Podul Hagioie, ca să-i fie dum(i)sale și fiică-me Sandii dreaptă ocină și moșie în veci.

Iar cine s-ar mai scula din săminția mea, să fie neiertat de D(u)mn(e)dzău și dat anafema, căci eu, de bunăvoia mea, m-am dat dum(i)sale să mă grijasc(ă) la morte mea după obiceiul creștinesc și să-mi de și un sârîndar. Și aiest zăpis s-au făcut dinainte <a> mulți oameni buni, cari mai gios s-au iscălit; și pentru credința am pus și degetul.

Let 7229 <1720> noiembrie 12.

Chelsiia¹.

Ѧз, Tofan proto<po>²pă <m.p.>; Iordachie <m.p.>; Mih(a)lache staroste <de>² ciocli, martur, iscal <m.p.>.

Și eu, Costantin Vrabie, am scris zăpisul.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mîini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) 7229 <1720> noiembrie 12; 2) Zăpisul dughenii a lui Andrei abăgeriului.

Arh. St. București, M-rea Sf. Sava – Iași, LVIII/2. Orig., hîrtie difolio (32 × 20,5 cm.), o amprentă digitală.

EDIȚII: *Catalog D.A.C.*, V, p. 474, nr. 1740 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Omis.

Ana Andreiasa și fiul ei vînd lui Anton o falce de vie de la Miroslava, cu 30 de lei bătuți.

† Adecă eu, Ana Andreias(a), și cu ficiorul meu, cu Anton Precopu, noi, de a noastră bunăvoie, de nimene siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut o falce de vie în Miroslava dumisale văru-meu, lui Anton, feciorul lui Neculai Vorovă, ca să hié dreaptă ocină și moșie, hiilor dumisale și nepoților dumisale, în veci. Și pentru cumpărătura să s(e) știe c-am vîndut-o drept treizăci de lei bătuți; i iar de s-ari tîmpla cineva din rodenie me ori din seminție me, nime să n-aibă putere să o mai răscumpe<re>¹.

Și cîndu s-au făcut acest zăpis au fost mulți oameni buni, cari mai gios ș-au pus degete<le>¹, ca s(ă) crează.

Ѧ Ѧс, лет(о) хѡскѡ нов(емвріе) кѡ.

Ana Andreias(a) a lui Vorov(ă)²; Anton sin egu².

Gavril Rusul²; Cîrstov topciu²; Simon, cumnatul lui Anton².

Și eu, Dumitrașcu slugă ce-au fost lui vel vornic Manolache, am scris zăpis(ul).

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/79. Orig., hîrtie difolio (33,2 × 22 cm.), filigran, cerneală neagră, șase amprente digitale.

¹ Omis.

² Amprentă digitală.

Mihai Racoviță voievod întărește lui Dumitrașco Racoviță hatman satul Milești, din ținutul Vaslui, în urma judecății pentru o datorie bănească, pentru care acest sat fusese pus zălog la Ilie abager din Iași.

† Іѡ Мѣхан Раковицѣ) в(о)ев(о)да, Б(о)жією м(и)л(о)стію, р(о)сп(о)дартъ
ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Adecă au venit denainte noastră și denainte alor noștri moldovenеști boieri, a mari și a mici, cinstit și credincios boierinul nostru d(u)mnealui Dumitrașco Răcoviță(ă) hatman și ne-au arătat o mărturie de giudecată de la sfinția sa părintele chir Ghedeon arhiepiscop și mitropolitul Sucevei și de la d(u)mnelor boiarii cei mari, scriindu și adeverindu într-acea mărturie precum au vinit înaintea dum(i)lorsale Ilie abăgérul dé-au jăluit pe Maranda fata lui Ștefan Milescul ce-au fost sărdar, zicîndu că, venind Maria giupîneasa lui Ștefan Milescul din Ț(a)ra Căzăcească, îma Mărandei, și cu ginerele ei, anume Toader Șleahța, și cu fiu-său Frangoali și, făcînd multă zăbavă în Iași, au luat negoți și bani gata Mileasca de la Ilie abăgérul, în cîteva rînduri, pîn(ă) s-au plinit soma de 250 lei. Și mărghînd la socoteală Ilie abăgérul ș-au cerșut banii de la Mileasca, cu cît i s-au fost datoare. Iară ea, neavîndu bani să s(e) plătească, i-au dat toate zapisăli de moșiie carili au fostu a satului Frenciucii, de la ținutul Vasluiului, ca să ție Ilie abagérul acel sat pentru acea datorii sau să-l vîndză să-ș(i) ia banii.

Deci Ilie abăgérul, fiindu om strein și cu dugheană cu meștersugul lui, n-au putut să ție el satul Frenciucii, ce l-au scos la vîndzare și l-au dat pentru acei bani, de l-au fostu vîndut d(u)m(i)sale lui Ion Paladie biv vel spătar, socotindu-să că i să mai cade dumisale spatarului, lui Ion Paladi, să ia acel sat, fiind pemintean, decît Ilie abagérul, fiind om strein; și au scos dumealui spatar(ul) și bani gata de au dat lui Ilie abagérul prețul ce iaste scris mai sus.

După această vîndzare a satului au vinit și Maranda fata Milescului și au ieșit la Divanul domniei méle cu jalobă în cîteva rînduri și ș-au adus și marturi de credință; și cu gudęcata țării noastre i s-au dat satul Frenciucii ce au fost drept a ei, dat de tată-său, Ștefan Milescul, din direpte moșiile lui ce-au avut el de la părintele său, de la Postolachi spatarul, căci așea s-au adeverit cîndu s-au logodit Maranda cu Bucium post(elnic), atunci i l-au dat tată-său de dzăstré și, după ce s-au căsătorit, l-au stăpînit tot Bucium post(elnic) acel sat Frénciucii și au avut și mori gata, și de a dzéce tot el au dat. Și nu i s-au căzut mîni-sa, Milească, să-i ia satul, măcar că i-au fostu maică, căci i l-au fostu dat tată-său din ocinile lui iar nu dintre a mîne-sa.

Și după lége țării am socotit cu tot Sfatul nostru și am giudecat să fie volnic Ilie abăgérul să ia satul Miléști pentru Frenciuci, să-l scoată la vîndzare să-ș ia banii și să plătească el banii dum(i)sale spatarului Paladie, pentru căci satul Frénciucii au lipsit din mîna lui.

Deci, scoîndu-să la vînzare și fiind răzész mai aproape de sat de Miléști dumealui cinstit și credincios boiarinul nostru, Dumitrașco Răcoviță(ă) hatmanul, despre parte Cehăneștilor, n-au putut încăpea alții să-l cumpere acel sat și au scos d(u)mnealui hatmanul Racoviță bani gata 250 lei și au dat acei bani la mîna lui Ilie abăgérului denainte a tot Sfatul nostru. Și au priimit acel sat să-l ție d(u)m(nea)lui ca-n chip de zălog; însă i s-au pus și zi, pe cum iaste legat la mărturia de giudecată a domilorsale boiarilor celor mari: de-i va trimete Mileasca acei bani pîn-la dzi, fără de nici o dobîndă; iară de nu i s-or da bani păn-la dzi, ea să țină moșia și dumealui hatmanul a ține să-ș(i)

primească banii fără de nici o dobîndă; iară de nu i s-or da banii la dzi, să fie volnic dumealui a ține satul în véci. Și nim(e) să nu fie volnic a-l mai scoate și să-ș(i) facă și drésă pre acel sat.

Deci, acmu, trecînd peste dzi și peste giudécata dumilorsale boiarilor celor mari doi ani, și dumneaei Mileasca n-au mai trimis banii dum(i)sale hatmanului și înaintea domniei méle și a tot Sfatul nostru și arătînd acea mărturie de giudecată de la sfinția sa părintele mitropolitul și de la toți boiarii cei mari și jeluindu pe cum au trecut doi ani peste dzi și Mileasca nu i-au mai trimis bani, am socotit și domnia mea de iznoavă împreună cu tot Sfatul nostru și cu toată îndireptăciune am dat și am întărit dum(i)sale de mai sus numitului boiarinului nostru, lui Dumitrașco Răcoviț(ă) hatmanul, pre acel sat, pre Milești, de la ținutul Vasluiului, ca să-i fie și de la domnia mea direaptă ocină, și moșie, și cumpărătură și uric di-ntăritură, cu tot hotarul și cu tot venitul stătător, în véci, lui, și feciorilor, și nepoților lui. Și altul să nu s(e) amestéce.

Ѓ Мс, в(ъ) л(ѣ)то хѣскѣ дек(емвріе) кн.

Іѡ Михаи Раковиц(ъ) вѣсѣвѣда, трѣтаго г(о)сп(о)дства.

Ізидитіе ѡрикар <писал>.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, LXXXIX/86. Orig., hîrtie difolio (43,7×29,9 cm.), filigran, cerneală neagră, sigiliu domnesc.

EDIȚII: Ghibănescu, *Surete*, X, p. 85–89, nr. LII (orig. după idem, *Ms. Surete*, XXVI, f. 81, cu un scurt comentariu).

597

1721 (7229) ianuarie 20, Iași

Vornicii de poartă cercetează pricina dintre Irina și Năstase, fiul lui Irimia făclier, pentru niște dugheni din Tîrgul de Jos, pe locul M-rii Barnovschi.

† Noi, vornicii de poartă, pe poronca dumisale hatmanului Dumitrașco Racoviț(ă), am luat sama împreună cu negușitor(i) pentru niște dughene ce-au fost a Irimiei făclier, în Tîrgul de Gios, și avînd gîlceavă Năstas(e) s(î)nă Irimiei. Deci socotind împreună cu Mădzărachi starost(e) de negușitor(i), fiind acele dugheni pe locul mănăstirii lui Barnovschi și tocmindu-le Irimie făclier au fost tocmite cu chirie, de au dat la mănăstire pîn-au trăit Irimie, iar după moar(tea) Irimiei o dugheană au rămas asupra Irinii, nurori-sa, ș-au acoperit-o cu șindile ș-au lipit-o.

Așe am socotit împreună cu negușitori să-și ție Irina dugheana care au grijit-o, iar Năstasă să-și tocmească ceealaltă dugheană ce iaste alături într-un părete.

Și de credință, s-au pus pecet(ea) Porții.

† Ѓ Мс, л(ѣ)т(о) хѣскѣ ген(аріе) кн.

Моѡсараки, мартираѡ <m.p.>.

Gligorii Cucoranul <m.p.>, Gheorghîță, vornici glotnii <m.p.>.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: 7229 <1721> ghen(arie) 20. No. 2.

Arh. St. București, M-reă Barnovschi, V/25. Orig., hîrtie (32,7×22,2 cm.), cerneală neagră, sigiliul rotund al Porții domnești, cu legenda: „P(e)cetea P(o)rt(îi). 1718”.

EDIȚII: Ghibănescu, *Arh. St. București și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 5 (1925), p. 294 (rez.)

Mihai Racoviță voievod poruncește unui armaș să recupereze de la foștii gorșinari ai ținutului Neamț gorștina luată pe nedrept boierului Tănase comis al doilea, deoarece acesta nu plătește gorștina acolo ci la Iași.

† Иѡ Мѣхан Рѣковницѣ в(о)в(о)да, Б(о)жѣ(ю), м(и)л(о)стѣ(ю), г(о)сп(о)д(а)ръ Зѣмли Молдавскѣи. Dat-am carte domniei meli slugii noastre cestui armaș¹ să fie volnic cu carte domniei meli a merge la Golaș și la Zota, carii au fost gorșinari la ținutul Neamțului, și să aibă a plini de la dînșii 6 oi ce-au luat ei pentru gorștină de la boieriul nostru Tănase vtori comisul trăgînd ei să de gorștină la Neamțu, de cari poronca domniei meli n-au fost să de el gorștina acolo la Neamțu, ce să de aice, la Ieși. Deci numai să plinească oile la dînșii și nici să nu cuteze a sta împotriva cărții g(o)s(po)d. Așijdere să aibă a plini gorștina de pe 40 oi ce-au luat ei de la căpitănița, soacra lui Iane logofăt, cari i-au dus gorștina tot la Bacău ...².

У Иѣс, л(ѣ)т(о) хѣскѣ ген(а)р(іе) кѣ.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, VIII/226. Orig., hîrtie (15,8×20,2 cm.), cerneală neagră, sigiliu inelar, octogonal, neclar.

¹ Cuvînt adăugat cu altă cerneală pe loc liber.

² Urmează cîteva cuvinte neclare.

Mihai Racoviță voievod întărește Irinei o dugheană în Tîrgul de Jos, în urma judecății cu cumnatul ei Năstase, fiul lui Ieremia făclier.

† Їѡ Миѣхан Рѣковницѣ(ѣ) воевода, Б(о)жѣ(іе)ю м(и)л(о)стѣ(і)ю, г(о)сп(о)д(а)ръ Зѣмли Молдавскѣи. Adecă s-au pîrît de faț(ă), înaintea domniei mēli și a tot Sfatul nostru, Irina, femeia lui Toader făclierul, cu cumnatu-său, cu Năstase, ficiorul Ieremii făclierul, pentru o dughean(ă) ce iaste în Tîrgul de Gios, pe locul mănăstirii lui Barnovschii, care acea dughean(ă) au ținut-o mai înainte cu chirie Ieremii făclierul. Și au fost făcut, Ieremii făclierul, din dosul aceii dughene, și altă dugheană, cu cheltuiala lui și cu voia egumănilui de Barnovschii, pentru lucrul făclierii. Și au fost mai făcut și altă dugheană în fața uliții, în coast(e)le dughenii cei ce ținea cu chirie; iar după moartea Ieremii făclierul au fost rămase aceli dughene în sama ficiorilor lui, lui Toderășco, bărbatul Irinii, și a lui Năstase, cumnatul Irinii, lucrînd și el meșterșugul făclierii.

Însă dugheana cea dintîi, cei cu chirie, și cu cealaltă, din dosul ei, pentru meșterșugul făclieriei, au fost rămase în sama a lui Năstase, fiind el mai mic. Și după cîtăva vrēme, încăpîndu și Năstase la datorii și neputîndu ține meșterșugul cumnatei, s-au sculat de au vîndut acea dugheană din dos, pentru meșterșugul făclierii, cumnatei sale, Irinei, car(e) s-au numit mai sus, drept 18 lei bătuți, de s-au plătit de datorii, precum ne-au arătat Irina și zăpis de la mîna lui Năstase, iscălit de Paisie egumănil de Barnovschii, și de alți negustor(i). Și l-au fost priimit Irina pe Năstase și la meșterșugul făclierii, fiindu-i cumnat.

Iar după aceea, trecîndu cîtăva vrēme înblînd Năstase cu fapte rēle și neascultînd de Irina, pe cum s-au fost aședzat înainte negușitorilor, și făcîndu pe Irina de ocară, l-au lipsit Irina din meșterșugul făclierii.

Deci, Năstase s-au sculat cu pîră asupra Irinii și-au vrut să o scoată din dugheana cea din față, ce iaste cu chirie, a lui Barnovschi, puind pricin(ă) ca să ias(ă) Irina afară într-altă dugheană, lîngă aceea ce-i rîsipită, dzicînd că el i-au vîndut dugheana cea de meșterșugul făclieriei, iar acea dughean(ă) din față nu i-au vîndut-o.

Pentru cari lucru, trimițîndu-se la uliț(ă) boiari noștri, vornicii de poartă, de au socotit împreună cu nigușitori, și așa s-au adevărit: cum acea dugheană au rămas asupra Irinii. Și rămîind descoperită au mai cheltuit Irina vreo 15 lei, bani luați cu camăt(ă), de au dires-o și au șindilit-o. Și Năstase atunce nu i-au dzis nemică; ce dac(ă) au tocmit-o, au vrut să o scoată din dughean(ă). Și așa au aflat cum Năstas(e) să-și tocmească cealaltă dugheană ce iaste alătura, într-un părete.

Așijdere, mai spusă Năstase multe pricini asupra Irinii, că-i iaste datore frate-său, Toderășo, cu ună și cu altă, și făr-de nici o dovadă, de cari nu l-am putut crede pe gura lui. Și s-au dat rămas din toată légea țării, căci Irina s-au îndreptat.

Drept acéea ca să aibă pace despre Năstase și să-și ție dugheana cu bună pace pecum au și acoperit-o. Și de această pîră să nu s(e) mai pîrască preste aceasta carte a domniei méli. Aceasta scriem.

У Мс. л(ѣ)т(о) хѣскѣ фев(руаріе) ѿ.

Велици ввлери въ Диван.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) 7229 <1721> fev(ruarie) 1; 2) † Carte de rămas pe Nastas(e). No. 3.

Arh. St. București, M-reă Barnovschi, V/26. Orig., hîrtie (32,8×22,2 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în cerneală roșie, neclar.

600

1721 (7229) <martie 27>

Sandul Ropceanul pune zălog jumătate din satul Șcheia de pe rîul Suceava lui Calistru episcop de Rădăuți pentru o datorie de 147 de lei.

† Adeacă eu, Sandul Ropceanul, scriu și mărturisesc cu acest adevărat zapis al meu la cinstită mîna svinții sale părintelui chir Calistru episcopul de Rădăuți, ca să știe că, după moartea frățîne-mieu, lui Vasile Ropceanul, rămîind cîtăva datorie la negușitori turci, carea o făcuse din viața lui, m-au apucat pe mine datornicii ca să mă puie la închisoare într-acea vreme, cînd era omor de ciumă în Iași, și nime din neamul meu n-au vrut să să puie ca să mă scoată cu vrun feliu de mijloc din mîna datornicilor; ce vîzîndu-mă eu în nevoie ca aceea și știind pe svinția sa c-au făcut multă milă cu fratele meu Vasilie cînd l-au scos din robie Hotinului, iarăși am căzut după svinția sa de au luat acele datorii asupra svinții sale, apucîndu-să să dea miére la turci, de leu-vadră.

Deci, sosind și vremea mierii, nu i-au dat mîna svinții sale să plătească cu miére datornicii, pentru că omorul tot nu să potolisă, ce l-au făcut turcii de le-au plătit bănește, cîte doi zloți pe vadră, luînd bani cu dobîndă.

Acum sîînd cu svinția sa la socoteală denainte dumisale Dimitrie Macrii biv vel ban, starostele de Cernăuți, fiind față și cumnatul meu, Gligorie Săvăscul, din toată socoteala am rămas dator svinții sale cu 147 lei, pentru carii i-am pus zălog svinții sale giumătate de sat de Șchia, ce-i pe apa Sucevii, și m-am apucat de astăzi, martie în 27, pîna la Dumineca Mare să-i dau banii și să-m(i) scoțu moșia, iar de nu-i voiu da banii la zi, să aibă a stăpîni svinția sa moșia în veci, iar eu să lipsăscu.

Și pentru credința, împreună cu dumnealui starostele și cu alții ce s-au mai tîmplat la această socoteală, ne-am iscălit mai gios.

Let 7229.

Sandul Ropceanul.

Macri ban, martor; † Sandul Volcinschi căpitan m-am tîmplat la acest zapis.

Mănăstirea Putna, jud. Suceava, Documente, Nr. 176. Orig., hîrtie.

Luna și ziua din dată, după mențiunea din text.

EDIȚII: Dan, *M-re a Putna*, p. 93, nr. 62 (rez.); idem, *Cronica Episc. Rădăuți*, p. 185, nr. 18 (orig.); Balan, *Doc. bucovinene*, IV, p. 10–11, nr. 6 (orig.).

601

1721 (7229) mai 7, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește bisericii catolice din Iași stăpînirea asupra unei case cu pivniță de pe Ulița Mare în urma judecării cu Gheorghie Strahoschi pisar leșesc.

† Иѡ Мѡхѡн Рѣковицѡ воєвода, Б(о)жїею м(н)л(о)стїею, р(о)сп(о)дѣръ Землѣ Мѡлдавскѡи. Facem știre cu această carte a domniei mele precum s-au pîrît de față înaintea domnii mele și a tot Sfatul domnii mele sluga noastră Gheorghie Strahoschi pisariul leșescu și cu părintele Silevăstru preasfîntul de la biserica ungurească din Iași pentru o casă cu pivniță pe Ulița cea Mare în frunte, zicînd sluga noastră Gheorghie Strahoschi precum aceea casă iaste a iazoviților leșești și au dat-o iazoviții în sama lui să-i fie venitul chirie acei pivniță și casă pînă vor veni ei din Țara Lșeșască. Iară părintele Silăvăstru, prefectul, au zis precum aceea casă cu pivniță iaste a sfînteii biserici; care întîiaș(i) dată ne arată părintele o carte de la răposatul Barnoschi Moghila vodă din văleatul 7137 <1629> mai 13, scriind precum s-au milostivit și au miluit pre sfînta biserică ungurească cu aceea casă cu pivniță, care casă au fostu a lui Mihai diiaconului, pentru căci l-au aflat viclean domnii și țării; pentru aceea să n-aibă nime nici o treabă cu aceea casă, ce să fie a sfînteii biserici cu tot venitul.

Osăbit de aceasta ne mai arată părintele Sălevăstru, prefectul, și altă carte de la domnie domnii sale lui Neculae vod(ă) din văleatul 7221, scriind precum au mărșu înaintea domnii sale preotul Anton Felix epitrop și Alexandru, prefectul de la biserica ungurească din Iași, și au arătat dintr-un testament a bisericii lor pentru o judecată care au avut ei întrebare cu Hristofor iazovitul leșescu pentru aceea casă cu pivniță de pe Ulița cea Mare, denainte episcopului lor de Bacău, anume Stenislav Biegheschii, din văleatul de la H(risto)s 1700, scriindu că acele case cu pivniță au fostu mai denainte vreme a unei fămei anume Eva ieșancă și au fostu dat aceea casă bisericii ungurești cu tot locul ei, iară după moartea ei, rămîndu într-aceea casă o fămei, anume Hînțoaie, cu învoiala poporenilor și să fie cercat iazoviții leșești pe aceea vreme la aceea fămei, Hînțoaie, să o dea lor aceea casă cu pivniță, netîmplîndu-se franțușcanii. Iară ea au dat samă că n-are putere să o dea lor aceea casă că iaste dată de Eva, care iaste îngropată la biserică pentru care au mai avut gîlceavă iazoviții leșești și la domnia lui Constantin Cantemir vodă bătrînul și neavînu nemica la mînă au fost dat samă că le sîntu scrisorile în Țara Leșască și le-au dat dzi; de atunce pînă astăzi nu le-au mai adus și n-au avut biserica ungurească nici un supăr pentru această casă despre iazoviții leșești pînă la vremea acestei judecări și cu pace ș-au stăpînit casăle.

Iară după ce au stătut la judecată și dovedindu-să cu toți poporarii cei bătrîni cari scriu tot anume la testamentul bisericii precum o carte ce-au arătat atuncia Hristofor

iazovitul leșescu de volnicie de la Antiohie vod(ă) ca să stăpînească acea casă ei cu pivniță cu tot, pe o scrisoare ce-au fost arătîndu în taină la domnie, care scrisoare au fostu făcută cu meșterșuguri de Andros Volful pisariu leșescu de Țara Românească, nepotul Hîntoiaie, cu 4 ani mai denainte de acea gîlceavă cu Hristofor; care dacă au luat sama episcopul lor Steanislav, s-au luat acea scrisoare făcută cu vicleșug, căci acea fâmeie Hîntoiaie n-au avut nici o treabă cu acel(e) cas(e), căci că au fost intrat cu vrerea popoarenilor. Și iazoviții alte scrisori fără de cea de dovadă n-au arătat.

Și așea mărturisindu poporarii cu sufletele lor precum acea casă iaste dată danie besericii lor cu 60 de ani mai înainte, au legat la testamentu cu mare blăstăm să fie tot a bisericii; și așea și domniia sa Neculai vod(ă) au întărit casele ca să fie a sfintei biserici pecum au fostu, iară iazoviții să lipsască.

De care lucru văzînd și domniia me carte de milă de la răposatul Barnovschii vod(ă), așjderile și altă carte de-ntăritură de la domniia sa Neculai vod(ă), am judecat și domniia mea împreună cu tot Sfatul domniei mele și am dat rămas pe Gheorghe Strohoschi pisarul leșescu din toată légea, că n-are nici o treabă nici el, nici iazoviții cu moșie besericii.

Așjderile și cită chirie ar fi luat iazoviții leșești de la acea pivniță, cînd ar veni aceia ce-au luat venitul besericii, să aibă a-i apuca preoții bisericii să dea tot înapoi.

Și aceasta pîră să nu să mai pîrască niciodată peste carte domnii mele. Aceasta scriem.

Оу Мс, в(ъ) л(ѣ)то хѣскѡ ман ѣ, вж д(ь)ни трѣтаго г(о)сп(о)дства.

Иѡ Мухан Рѣковиц(ъ) воевод(а) <м.р.>.

Gligoraș, fiul lui Vasile Popii uricar.

Arh. St. Iași, Documente, CLVI/13. Orig., hîrtie difolio (46,5×31 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu, aplicat în ceară, pierdut.

Ibidem, MLXXVIII/77 (trad. lat. veche).

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, I-II, p. 96–97 (rez. și extrase după trad. lat.).

602

1721 (7229) iunie 20

Crîstea paharnic al doilea se învoiește cu Lupul și Costantin, fiii lui Năstasă vornic, ca locul de deasupra unei pivnițe din Țîrgul de Jos să rămînă liber.

Adică eu, Crăstea vtori pah(arnic) săn Iamandi biv vel med(elnicer), făcut-am această adevărată mărturie a me la mîna dumilorsale Costantin și Lupul săn Năstasă vornic precum să să știe pentru o bivniț (*sic*)¹ ce-au cumpărat părintele meu de la Măzărachi staroste de negustori, care pivniț iaste în Țîrgul de Gios, pe Ulița Rusască, alătura cu niște dughene a dumilorsale, ce li-au cumpărat iei de la staroste Măzărache mai nainte vreme; și fiind dumnelor acolo cumpărători mai vechi, ni-am învoitu-ne noi în de noi pentru locul din dosul dughenilor precum au fost slobod păr-acum, să fie slobod și de acmu înainte, să s(e) slujască unul cu altul. Însă cine ar șăde în dughenele dumilorsale să nu fie volnic pe locul pivniței, cît ține șușănița din chiotoarea casăi pivniței păn-în gardul lui Mazarachi, a face grajd sau alte ce i-ar trebui. Așjdere cine ar șăde în pivniț(ă) să nu fie volnic a face pe locul dumilorsale nimic, fără de cît să fie loc slobod precum au socotit să umble carul. Iar de s-ar tîmpla să îngrădiască părintele meu locul pivniței despre dumnialor, fiind de margine, să se lasă poarta cît ar merge carul la dughene. Într-acesta chip învoindu-ne, au iscălit și dumnealor în zapisul pivniței cel de

cumpărătur(ă), iar de n-ar primi părintele meu mărturie aceasta, nici iscăliturile dumilorsale din zăpis, să nu să ție în samă.

Și această mărturie s-au făcut dinaintea dumilorsale boerilor celor mari și a neguțitorii carii mai gios s-au iscălit; și eu, pentru mai mare credință, am iscălit.

L(ea)t 7229 <1721> iuni 20.

Cărste Iamandi vt(ori) pah(arnic).

Γρηγοριος, μαρτυρας; Νηκολας απελανος, μαρτυρας²; Axinte uricar, martur.

După Ghibănescu, *Surete*, X, p. 129, nr. LXXIII. Text după orig., din Acta Șt. Negruți, după idem, *Ms. Surete*, XVII, f. 74.

¹ Așa în textul editat.

² Grigorios, martor; Nicolas, martor.

Ivan fost mare căpitan vinde lui Irimia tipograf o casă din mahalaua Tălpălărie și două locuri de lângă aceasta, cu 40 de lei, bani gata.

† Adece eu, Ivan biv vel căpitan, împreună cu fii noștri, Pătrașco¹, făcut-am zăpisul nostru la mîna dumisale Irimiei tipografu cu noi de a noastră bunăvoie, de nime siliți, nici nevoiți, am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, o casă ce-am avut noi în tîrgu în Iași, în Tălpălărie, lângă popa Toader și între casa dumisali vornicului Cujbă, casa cu tot locul ei, ce ne-au fost și noao cumpărătură de la Bîrzăscu.

Așijderile i-am mai vîndut și doa locuri de casă ce s(e) alătură cu acăea cas(ă), ce am cumpărat noi un loc de la Neculai Orbul ungurul de Mirosłava și alt loc ce l-am fost cumpărat de la săpon(ă)rița, ce-i din dosul casăi, iar cel de la Neculai ungurul iaste denaintea casăi, am vîndut noi dumisali Irimiei tipografu, drept patrudzăci de lei, bani gata; și ne-au făcut dumnealui plată deplin întru mînuli noastre.

Și în această vîndzari și zăpis s-au tîmplat dumnealor vornicii de poarta mării sali lui vodă pré numi, carii mai gios s-au iscălit, și alți oameni buni, ulicéni, ce s-au tîmplat.

Și pentru mai mare credință și noi ne-am iscălit ca să-i hie dumisali și giupînesăi dumisali și cuconilor dreaptă ocină și moșie, în véci.

Și eu, Vasiliu Neagul uricar, am scris zăpisul, ѱ Двор г(о)с(по)д.

V Мс, л(к)тв хѣскѣ юли кн.

Iuan Pezro...² <m.p.>.

Grigori Coc(o)ran vornic glot(nii), martur³ <m.p.>; Pătrașco stolnic m-am tîmplat <m.p.>; ...⁴; David diiacon <m.p.>; Nic(olai) (?) Costin мскал <m.p.>; Gheorghie vornic glotni, martur <m.p.>; Pătrașco medel(nicer) <m.p.>; eu, Ilian(a) armășoia, vecina dumisali căpitanului Ivan, mar(tur)⁵; eu, Anuța piterița, m(artur)⁵;

<Pe verso, scris de mîini diferite în aceeași vreme>: 1) Pentru locul de cas(ă) ot Ivan biv căp(i)t(an); 2) Zăpisul casei de la Ivan căpitan.

Arh. St. București, A.N., MDCXIX/4. Orig., hîrtie (32,3×21,8 cm.), cerneală neagră, un sigiliu inelar, octogonal, cu o cruce în mijloc și numele lui Cocoran (neclar) „v(ornic) g(lotnii)”.

¹ Cuvînt adăugat deasupra rîndului.

² Cu caractere latine; neclar.

³ Sigiliu inelar.

⁴ Semnătură neclară.

⁵ Amprentă digitală.

Lupul Gheuca logofăt al treilea dă Mariei stolniceasa, soția răposatului Ursachi fost stolnic, casele din Iași ale paharnicului Ghiorgghiță dăruite ei de mitropolitul Ghedeon.

† Adec(ă) eu, Lupul Gheuca logofătul al triile, scriu și mărturisesc cu această adevărat zapis al meu la mînule dumisale Marii stolniceasfi răposatului Ursachi ce-au fostu stolnic mari precum eu, de bunăvoie miia, am făcut tocmală cu dumneaei și i-am dat dumisali casăli din Iaș, cari casă a fost întâi a paharnicului Ghiorgghiță și mie mi s-au fostu danii de la sfinție sa părintele Ghedeon mitropolitul, iară mitropolitului i-au fost cumpărătură pentru 226 lei de Priluțchii polcovnicul; și la Priluțchii au fost zălojite casăli cu altă moșie, anume de la ținutul ...¹, pentru 500 de lei. Și luînd Priluțchi alți bani din venitul satului i-au rămas cu acești 226 lei și le-au vîndut sfinții sali părintelui și părintele mi li-au dat mie; iară eu am făcut cu dumneaei tocmala: eu i-am dat casăli, iar dumneaei mi-au dat mie satul Horodiște, la ținutul Orheiului, cu tot hotarul, și ni-am făcut unul altuia zapis.

Pentru aceia ca să-i fie dumisali driaptă ocină și moșie în veci; și pe zapisul meu să aibă dumneaei a-ș face și ispisoc domnescu. Și i-am dat dumisali toată zapisăli cîti mi-au dat și mie părintele și paharnicului ce-au fostu la mînule lui Priluțchi și a lui Priluțchi ce-au dat părintelui.

Și acest zapis s-au făcut denainte a mulți boiari și oameni buni, cari să vor iscăli mai gios.

Și pentru credința, am iscălit ca să-i fie dumisali de bun(ă) credință, să s(e) știe.

U Ias l(ea)t 7229 <1721> aug(ust) 23¹.

Lupul Gheuca logofăt.

Dumitrașco Racoviță hatman; Darie Donici vel vornic, martur;

Iordachi Cantacuzin 2 vist(iernic), martur; Gavril ...¹ vel stolnic.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 9, (1931), p. 84, nr. IV. Text după orig., din Arhiva Sf. Spiridon din Iași.

¹ În regestul lui Ghibănescu: 25.

² Așa în textul editat.

Testamentul mitropolitului Ghedeon referitor la bunurile pe care le lasă Mitropoliei Moldovei.

În numele Tatălui, și al Fiului și al Sfîntului Duh, amin. Iată eu, smeritul Ghedeon arhiepiscopul i mitropolitul Sucevei și a toată Moldavia, făcut-am această adevărată scrisoare a noastră, ca să fie de bună credință tuturor cui se cade a ști. Pentru că, apropiindu-se junchiul vieței noastre și temîndu-mă de nefățarnica moarte, cum și pe noi să nu ne răpească în grabă, că știind că nici o ispravlenie de fapte bune într-această lume n-am avut, ci temîndu-mă de înfricoșatul județ a lui Dumnezeu, care toți de obște își vor lua plata cineși după fapta sa, după cumpăna dreptăței. Deci și eu, un smerit și păcătos, lasat-am această carte, toți să știe ce am lăsat dintru agonisele Mitropoliei și din nevoița mea, precum va arăta și izvodul făcut cu iscălitura mea.

Și cu toți de obște să știe cîte răutăți au dat peste mine, și mi s-au prăpădit toate bucatele, am remas cu trupul și cu ce am avut în casă. Cine a fi creștin adevărat m-a

crede. Că stupii din prisăci i-au ars tătarii, alte dobitoace ce am avut le-au luat deoparte cătanele și de istov tatarii. Deci iată, iară am pus nevoie și iarăși am făcut stupi și din dobitoace din toate au ramas sfintei Mitropolii, osebit de ce m-am luat să-mi fie de treaba me, pînă cînd milostivul Dumnezeu m-a ține în rînd cu cei vii, și pentru datorii, ca să le pociu plăti.

Alta, mă rog mai întăi luminatului domn și întru Christos iubiți frați arhieriei și dumneavoastră cinstiți boieri mari, și al doilea pentru un sat, anume Ungureni, și niște părți de Dragșinești, ce am cumpărat de la călugării de la mănăstirea Rîșca. Deci de s-ar lua alte sate de la cine au cumpărat alți arhieriei, cumpărate de pre la mănăstiri, să iea și pre ale mele. Iar neluîndu-se altora și de mi-ar face strîmbătate să iea după moartea me, ori domn sau arhieriu sau boieri sau călugăr de la mănăstiri, aceia să fie blestemați de Dumnezeu, și de Maica Precista, și de 12 Apostoli, și de 318 Părinți de la Nichea și de toți sfinți. Herul, piatra, lemnul să putrezască și să se răsească, iar trupurile lor să ste întregi, și în viață lovească-i bubele lui Ghiezi și cutremurul lui Cain, și să-i înghiță pămîntul de vii ca pe Datan și Aviron și procopsală să nu aibă în toată viața lor; aibă parte cu Iuda și cu treceletul Arie, și de blagoslovenia noastră, ce ni-au dat-o Domnul Dumnezeu, încă să fie afurisit, dați anatemei și de nime neierțați în veci. .

După aceste după toate, mă rog întăi Domnului și Stăpînului meu și întru Christos iubiți frați arhieriei, și cinstiți întru blagorodie boeri mari și mici, și egumeni sfintelor mănăstiri, și molivtele voastre preoți și toți de obște pravoslavnici creștini să ne iertați, că și eu ca un om oi fi greșit, cu cuvîntul, cu gîndul, cu lucrul, neputînd cu greșalele a face dreptate celor ce au venit la judecata noastră, sau de am asuprit pre cineva, sau de am făcut de voie a domni sau boieri, de toate știute și neștiute lucruri, de către toți să aibă iertare, și eu cu tot sufletul meu pe toți vă iert și ca să aveți iertare și de la Christos Dumnezeu și Mîntuitorul nostru, a căruia dar și nespusă milă să fie cu toți, cu voi, în veci. Amin.

7230.

<Iscălit>: Ghedeon Mitropolit Moldoviei.

După Erbiceanu, *Istoria Mitropoliei Moldovei*, p. 11–12, nr. XIII. Copie.

606

<1721 septembrie 1– 1722 august 31> (7230)

Mihai Racoviță voievod îl împuternicește pe Ahmet Tunus'oglu să stăpînească o casă cu loc a lui Panaiotache pînă ce le vor cumpăra alții pentru a i se achita datoria de 110 lei.

7230.

Carti domnului Ioan Mihai Racoviți v(oi)e vodă prin cari împuternicești ca pentru 110 lei datorii lui Panaiotache să stăpînească Ahmet Tunusloolu casa cu locul pîn ci vor lua-o alții spre plată datorii.

Arh. St. Mehedinți, Drobeta Turnu-Severin, Colecția Dr. Constantin I. Istrati, Ms. nr. 12 (1264), f. 7v., nr. 6. Rez. într-o condică din 1834 ianuarie 1.

607

<1721 septembrie 1– 1722 august 31> (7230)

Ahmet Tunus'oglu negustor vinde, potrivit hotărîrii domnești, o casă cu loc, drept 140 lei.

7230.

532

Zapisul lui Ahmet Tonusloolu neguțitori prin cari arat(ă) că și-au vîndut loc(ul) cu casă ci l-au loat di la soții lui Panaitachi în 140 lei după hotărîre domnului Ioan Mihai Racoviț(ă) v(oie)voda.

Arh. St. Mehedinți, Drobeta Turnu-Severin, Colecția Dr. Constantin I. Istrati, Ms. nr. 12 (1264), f. 7v., nr. 7. Rez. într-o condică din 1834 ianuarie 1.

608

1721 (7230) septembrie 2, Iași

Mihai Racoviță voievod scutește de toate dările și angheriile patru oameni din Horlești, ținutul Cîrligătura, ai preotului iezuit Martin Chirnogische.

† Іѡ Мнѡхн Рѣковнцѣ) воевода, Б(о)ж(іе)у м(н)л(ості)ю, г(о)сп(о)дарѣ Землн Молдавскон. Scriem domnia mea la boiarii noștri și la toți slujitorii cari veți împla ori hie cu ce fél de slujbe a domnii méle la ținutul Cîrlig(ă)turii. Facem șt(i)re pentru patru oameni de la Horlești a preutului Martin Chirnogische, iezovitul leșesc, m-am milostovit domnia mea și i-am iertat acei oameni să hie în pace de toate dările și angheriile orice ar hi pre alții în țara domnii méle, nime întru nimică să nu-i învăluiască, macar de ar hi poronca domnii méli la vrun greu a țării, să nu s(e) ție în saam(ă) alte cărți de scuteal(ă); iar acești oameni toț(i) să aibă pace, numai să hie pentru poslușania acestui preut.

Că cine s-ar ispiți a le face vreun <val>¹ va fi de certare.

Într-alt chip să nu hie.

Însă să fie oameni făr(ă) de cislă².

Să fie oameni făr(ă) ci(s)lă³.

У Мн, в(ѣ) л(ѣ)т(о) хѣст сеп(тембріе) ѿ.

Іѡ Мнѡхн Рѣковнцѣ) воевода <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine, în a doua jumătate a sec. XVIII>: Carta hospodara Iasiensis ...⁴ Orelesztii, efenzione degli omni.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/82. Orig., hîrtie difolio (33×21 cm.), rupt, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, aplicat în cerneală roșie, neclar.

¹ Rupt.

² Propoziție adăugată de altă mînă.

³ Cuvinte scrise de domn.

⁴ Șters.

609

1721 (7230) septembrie 8, Iași

Vasilache, fiul lui Hușanul, cu soția sa, Safta, fiica lui Lucaci clucer, vînd lui Lupul Gheuca logofăt al treilea niște case, cu 150 de lei.

† Adică eu, Vasîlache, ficior Hușanului, dinpreună cu soțul meu, Safta, fata lui Luca clucerul, făcut-am acest adivărat zapis al nostru la mîna dumisale Lupului Gheucăi tretii logofet precum noi, din bunăvoie noastră, de nimini sîliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoi, am vîndut a noastră dreaptă ocină, niște casă cari sînt aice în Ieș(i), între casăle d(u)m(i)s(ale) log(ofă)tlui Antiohii Jora și între casăle vistiernicului Beldiman, cari casă și noă ne-au fost de zestri de la răpăusatul sucru meu Lucaci¹ clucerul cari mai sus s-au pomenit.

Deci acești case cu tot locul lor cît este îngrădit le-am vîndut d(u)m(i)s(ale) Lupului Gheucăi trettii logofet, drept 150 lei bătuți, bani gata. Și ne-au dat dum(nealui) plata deplin în mînule noastre. Pentru acee, de acmu înaintea ca să-i fii d(u)m(i)s(ale) Lupului Gheucăi treti logofet aceli casă cu tot locul lor dreaptă ocină și moșii și giupînesăi d(u)m(i)s(ale), în veci.

Și această tocmală s-au făcut denainte dumilorsale boierilor celor mari: d(u)m(i)s(ale) Ilii Catargiu logofet și dinainte d(u)m(i)s(ale) lui Darii Donici vornic, și dinainte d(u)m(i)s(ale) lui Ion Sturza vornic, și dinainte d(u)m(i)s(ale) lui Dumitrașcu Răcoviță hatm(an) și alți boieri cari mai gios s-au iscălit.

Și pentru mai mari credință, și noi ne-am iscălit, ca să se știi.

Ъ Иѣ, в(ъ) л(ѣ)то хѣѣл септем(вріе) ѡ.

Iscăliți²:

Vasălii Hușanu; Safta, fata lui Lucaci¹ clucer.

Ilii Catargiu log(o)f(ă)t; Darii Donici vel vor(ni)c; Dumitrașco Racoviță hatm(an); Sturza vor(nic);

Arh. St. Iași, Documente, XXXVI/2. Copie.

¹ Mai sus: „Luca“.

² Mențiunea copistului.

610

1721 (7230) septembrie 19

Mihai Racoviță voievod scrie slujitorilor din ținutul Iași să lase în pace oamenii străini și fără cislă în Vistierie pe care îi vor găsi călugărițele de la mănăstirea Socola.

† Иѡ Мѡхан Рѣковѡц(ъ) воевода, Б(о)ж(іею) мил(о)ст(ію), р(о)с(о)подарѣ Зѣмли Молдавскѡи. Scriem domniia mea la boieri și la toț(i) sluj(i)torii carii veți înbla ori cu ce fel de slujbe a domnii méle la ținutul Iașului. Vă facem șt(i)re tuturor pentru 4 oameni streini și fără(ă) cislă în vistirii ce ș-ar afla rugătoarele noastre călugărițele de la Socola, toț(i) să aveț(i) a le da bună pace, nim(e) întru nimic să nu-i învăluiască, fără(ă) cît să fie pentru puslușanie.

Pentru aceea, dumneavoastră boieri și voi slujitori, dacă veți vede cartea domnii méle, toți să aveți a le da bună pace, nici bucatele lor pentru alții să nu li s(e) trag(ă), căci cine le-ar face cît de puținu val peste carte domnii méle, unii ca aceia vor fi de mare certare de la domnie mea.

Într-alt chip n-a fi. Aceasta scriem.

L(ea)t 7230 <1721> săpt(embrie) 19.

Иѡ Мѡхан Рѣковѡц(ъ) воевода <m.p.>.

<Pe verso, scris mai târziu>: † Unu galbăn la rota morii; 5 pot(ronici) și cinci bani am cheltuit la [tr] cheltuiala mănăstirii pe ole, pe păhar(e), pe opinci, pe sare, pe cheag.

† Unu cîrlan am dat împrumut fetei Sturdzii; † O iapă a murit tînără; † au murit o oie mîndzare de stîină; 2 oi s-au dat simbrie păcurariului; † 1 bou mare au murit; 2 oi au murit lato; † unu cîrlan am tăiat la clacă, în dzilele stariții Theodosiia; † 2 oi am vîndut de am făcut sucman păcurariului.

Arh. St. București, M-rea Socola, VI/5. Orig., hîrtie (31,7×20 cm.), filigran, cernelă neagră, sigiliu inelar octogonal, în cernelă roșie, neclar.

Mihai Racoviță voievod întărește lui Ilie Catargiul mare logofăt stăpînirea asupra unui loc de case cu pivniță de piatră de lîngă Mitropolia Veche, pe Ulița Mare, în urma judecății cu ieziuții polonezi.

Io Mihai Răcoviță voievod, B(o)jiiu m(i)l(o)stiiu, g(o)sp(o)dară Zemli Moldavscoi. Facem știre cu această carte a domniei mele că mai în trecuții ani, la veleatul 7226, au avut pîră de față cinstit și crédincios boiarinul nostru dumnealui Ilie Catargiul vel log(ofăt) cu ...¹ iazovitul leșăscu, pentru un loc de cas(ă) cu pivniță de piatră, care loc iaste pe Ulița Mare, lîngă Mitropolia cea Vechie, ce-au fost mai demult a lui Iane Hadîmbul, și l-au cumpărat dumnealui de la giuîneasa lui Ilie Pliașcăi ce-au fost jitnicar, și împresurîndu-l iazoviții cu grădinele lor puind pricină că iaste a lor.

Deci domniea mea am rînduit atunci pe boiarii noștri Vasilie Hăbășescu bîv vel med(elnicer), și pe Cîrste vel pitar și pe Ion bîv vel ștrar ca să socotiască cu împregiurașii cu dreptate.

Și mergînd el atuncea au aflat că au intrat iazoviții cu gardul lor în locul d(u)m(i)sale lui vel logofăt, cu o mărturie ce au fost arătat iazoviții de la Pilat vornicul și de la Bejan Hudici, vornicii de poartă, ce-au fost mărșu și ei cu poruncă domniască. Și atuncea n-au vrut să chiami împregiurașii, ce li-au socotit pe urma parilor celor viachi de ș-au fostu pus gardul și au fostu intrat în locul Hadîmbului.

Iară apoi, mergînd boiarii carii să număscu mai sus, împreună cu mahalagii ș-au pus de au săpat ș-au aflat rădăcinele stîlpilor pe unde au fost zăplazii lui Iane Hadîmbul. Și s-au dat atuncia rămași iazoviții din toată legia; și pe mărturia hotarnicilor i s-au făcut d(u)m(i)sale și întăritură de la domnia mea.

Iar acmu, de iznoavă au ieșit alt iazovit de au jăluit de iznoav(ă) la domnia mea, Martin Kirnozeschie², pe d(u)mn(ea)lui, precum le împresoară locul. Deci domniea mea, iarăși am orînduit pe cinstit și credincios boiarinul nostru, pe dumnealui Ion Sturzea vel vornic pecum a fi mai dreptul. Și mergînd dumnelor acolo, iarăși au căutat și au aflat rădăcinele stîlpilor a zăplazilor lui Iane Hadîmbul, pe unde au fost aflat și ceia boiari.

Cé văzînd domnie mea că îmblă iazoviții tot cu năpaste, care cum vine, unul după celalt, să ia locul d(u)m(i)sale, i-am dat domnie mea și pe acesta Martin și pe alții, care ar mai veni, rămași din toată legea țării.

Și aceasta pîră să nu se mai pîrască de acmu, nici odănoară peste cartea domniei mele.

U Ias, l(ea)t 7230 <1721> oct(ombrie) 26.

Sturzea vel vornic.

După Ghibănescu, *Surete*, IX, p. 235–236, nr. CII. Text după orig., hîrtie difolio, pecete domnească în cerneală roșie, la Biblioteca „V. A. Urechia”, Galați, nr. 114, după *Ms. Surete*, XXVIII, f. 611.

ALTE EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 302–303 (text după orig., aflat în posesia editorului, cu data de zi: 27); Ghibănescu, *Uricarul și doc. Iași*, în „Ioan Neculce”, fasc. 7 (1928), p. 258 (rez. după Codrescu); Iorga, *St. și doc.*, VII, p. 93, nr. 17 (rez. după orig.).

¹ Loc gol (nota lui Ghibănescu).

² Scris deasupra (nota lui Ghibănescu).

Constantin cămărăș vinde o dugheană cu loc <în Iași> lui Manoil.

7230 <1721> dec(he)mv(rie) 10.

Copia zăpisului lui Const(antin) cămărașul prin care vinde o dugheană cu locul ei lui Manoil, întărită di Radu Racoviță vel logof(ăt).

După Mihail, *Contribuții documentare*, p. 428. Rez. după Condica Bisericii Banu din Iași, f. 41.

613

1722 (7230) ianuarie 21

Dămian dăruiește nepoatelor sale Irina și Maria o vie la Miroslava.

7230 <1722> ghen(ar) 21.

Daniia pentru viea de la Miroslava a lui Dămian către nepoatele sale Irina și Maria.

După Mihail, *Contribuții documentare*, p. 428. Menț. după Condica Bisericii Banu din Iași, f. 41.

614

1722 (7230) februarie 7, Iași

Iliaș ungur dă bisericii catolice din Iași o vie la Copou pentru o datorie de 104 lei.

† Adecă eu, Iliaș ungurul, fratele Anei ce-au ținut-o Martin ungurul, făcut-am acestu adevărat zăpis al meu la mîna preotului prefectuș franțușcanul precum eu, de nime silit, nici asuprit, ce de a mea bunăvoie, am dat și am dăruit a me dreaptă ocină și moșie, o vișoară care este la Copou, pintre vie lui Beldiman visternicul și pintre a mănăstirii a S(fin)tei Savii, care ocină îm(i) iaste și mie danie de la soru-me Ana, cu diiată și cu limbă de moarte.

Deci, fiind eu datoriu preutului prefectuș franțușcanul cu 104 lei, care bani am luat eu vin din roade vii cei mari și i-am mîncat, precum socotîndu-ne dumnealui Toader Păladi vel comis, fiind atunce aici, s-au aflat acei 104 lei de mini mîncăți și acea roadă au fost a besăricii, fiind vie dată de soru-me bisericii și neavînd nici o putere de plată.

Deci, părintele încă s-au milostivit și m-au iertat de toți banii. Deci, văzînd că m-au iertat, eu încă am dat și am dăruit acea vie sfintei biserici ca să fie dreaptă ocină și moșie sfintei biserici pentru pomenire mea și a morților. Și pentru mai mare credința, am dat și scrisorile ce-am avut de la soru-me la mîna preotului.

Și această danie și zăpis cînd s-au făcut s-au tîmplat mulți oameni buni, carii au iscălit și s-au pus degetele.

Și eu încă, pentru mai mare credința, am pus degetul.

Și eu, Gligorașco diiac, am scris zăpisul cu zisa și cu voia lui Iliaș.

У Мѣ, а(ѣ)т(о) хѣлѣ фєр(варіє) ѿ.

† Iliaș ungur(ul), frate Anei Martines(ei), am dat și am dăruit¹.

Eu, Mătei pisar ungurescu, martur <m.p.>.

† Antonius sermu confirmo ut supra, manu propria².

Jidiu, martor <m.p.>².

† Nequlai Paloczki, martur <m.p.>².

† Matei fustaș ot g(os)p(o)jdi, martur¹.

† Vasile Soce ungur ot Miroslava, martur¹.

† Andrei sîn Mihai ungur, martur¹.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine în a doua jumătate a sec. XVIII>: Zăpis vinea Elia ad favore (?) eclessia nostra catholica Iassiensis. Anno Domini 1722.

¹ Amprentă digitală.

² Cu caractere latine.

615

1722 (7230) februarie 16, Iași

Ghedeon mitropolitul Moldovei dăruiește lui Păntelei, fiul lui Sandul Manea negustor, un loc de casă din Iași ce a fost al lui Berda fost staoste de negustori.

Ghedeon, cu mila lui Dumnedzău, arhiepiscopul i Mitropolit(ul) Sucevei și a toată Moldovlahiia.

† Facem știre cu această adeverată a noastră scrisoare tuturor cui să cade a ști, pentru un loc de casă ce este între Mănăstire Danco și între casele lui Chiriac negușitor, care acel loc a fost a răposatului Berda ce-au fost staroste de negușatori și pentru multă datorie ce mi-au fost <dator>¹ i-am luat casele și acel loc de la dînsul pentru pricina datoriei mele ce am avut la răposatul Ciocîrlan ce-u fost vornic mare, fiind Berda dator lui Ciocîrlan, dînd răposatul Ciocîrlan și zapisăle Berdei la mîna mea. Deci, acel loc ce scriem mai sus, cu a mea bună vrere, am dat danie fiului meu sufletesc de botez, anume Păntelei, fecior răposatului Sandul Mane negușitor, ca să-i fie dreaptă ocină și moșie, în veci neclătită, pentru pomenirea mea.

Deci, cine s-ar scula să ia acel loc sau ar arăta niscareva scrisori, altele, acelea să nu să ție în samă peste daniia mea, unii ca aceia să fie blăstămați de Dumnedzău, și de la noi afurisiți și neiertați, și dați anatemii, căci mulți bani am dat de am luat acel loc, pre carele și eu danie l-am dat mai sus pomenit fiului meu sufletesc Păntelei.

Deci pre cine Domnul Dumnezău ar alege după viața noastră a fi în scaunul Mitropoliei, nime nici într-un chip să nu aibă a strica dania aceasta, ci să stea cui i-am dat, cu bună voia mea, neclătită. Și pe această dreaptă și adevărată scrisoare să aibă a-și face și ispisoc domnescu. Și pentru mai mare credința, am și iscălit.

8 Мѣ, л(ѣ)т(о) х҃ста фек(р)вѣіе сѣ.

† Ghedeon, mitropolit <m.p.>.

Arh. St. Iași, Documente, DCLXXIV/10. Orig., hîrtie (32,3×22 cm.), filigran, cerneală neagră.

¹ Omis.

616

1722 (7230) martie 1, Iași

Negrușea cămărășoia și fiii ei îi fac lui Vasile armaș al doilea un zapis nou de vînzare a unor case, deoarece cel vechi a fost pierdut.

Adecă noi, Negrușea cămărășoia, cu fiii miei, Nicolai, Pavăl și Sanda, facem știre pentru casăle ce le-am fostu cumpărat noi de la Alexandru stolnicul în Ulița ...¹, iar pre urmă noi le-am vîndut dumisale lui Vasilie armașul al doile și sofului său, Ilénii, și i-am făcut zapis de la noi încă în viața soțu-mieu cămărășului Ion, și s-au prilejit de s-au pierdut acel zapis. Pentru acéa, armășoia Ileana ni s-au rugat de i-am făcut noi acest zapis pentru acéle casă ce s-au dzis mai sus că noi i le-am vîndut să aibă a și le ținé fără nice o gîlceavă despre noi, să fie dumisale moșie și ficiorilor dumisale. Iară de s-ar afla vreodată zapisul cel vechiu ce l-am făcut la vîndzaréa casălor, la a cui mîna ar fi, să nu să ție în sam(ă).

Și pentru credința, ne-m pus pecete și iscăliturile.

U Ias l(ea)t 7230 <1722> mart(ie) 1.

Neculai Poștal (?)¹; Pavăl Troscot, martur.

După M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 3 (1923), p. 81, nr. XL. Text după orig. de la Bibl. Centrală Universitară din Iași (cu reproducerea ierurilor și iusurilor).

EDIȚII: Idem, *Din actele caselor de pe locul Liceului Național*, p. 42, nr. VI (orig.).

¹ Așa în textul editat.

617

1722 (7230) martie 13, Iași

Ștefan cu soția lui, Sanda, și fiul lor, Andreiaș, vînd lui Dumitru și soției sale Safta o vie în Dealul Hroncii, cu 25 de lei.

† Adică eu, Ștefan, ficior(ul) Urîtei ș-a lui Ion Budurul, și cu fâmeia mea Sanda, și cu fiul mieu, Andreiaș, făcut-am zapisul nostru la mîna cumnatu-mieu Dumitru și a surorii mele Saftai, pe cum noi, de nimene siliți, nici nevoiți, ce de a noastră bunăvoie, avînd noi o vie în Dealul Hroncei, dată de îmă-noastră Urîta, pe din sus de vila îmă-mea Urîtei, alătura și-ntre viia Sandului arman papugiu, o am vîndut noi cumnatu-nostru, lui Dumitru, și fâmeii sale, Saftai, dreptu 25 lei. Însă patru lei ne-au dat bani și să plătească și o sută de vedre de vin în toamnă din vie datoriia noastră și să ne cumpere și doi gonitori tot în toamnă, frumoși de plăcuți, însă tot în prețul acelor douădzăci și cinci lei să fie.

Și să-i hie de la noi cumnatu-nostru, lui Dumitru, și surorii mele Saftai, dreaptă ocină și moșie în veci, nime altul să n-aibă a să amesteca peste vîndzarea noastră, lui și ficiorilor lor, și nepoților, în veci. Altu nime din neamul nostru să n-aibă a să amesteca la vîndzarea noastră.

Și am dat și zapisul cel de danie de la îmă-mea Urîta la mîna cumnatu-meu, lui Dumitru.

Și acesta zapis și vîndzare s-au făcut denaintea a oameni buni carii mai gios să vor iscăli ș-or pune degetele. Și noi încă ne-am pus degetele, să hie de credință.

Și eu, Vasile Neagul uricar am scris, cu dzisa lui Ștefan ș-a Sandei ș-a mîne-sa, Urîtei, să se știe.

V Mc, л(к)тв хѡсѡ мартв ѿ.

† Ștefan sin Urîtei¹; † Sanda Ștefăneas(a)¹.

Urîta Buduroaie, îma lui Ștefan¹; † Sandul arman papugiul¹; † Neculai cizmar¹; † Dumitrașco Buliga¹; Neculai Gherghel¹; † Sofron(ie)¹; † Iordache cizmar, martur¹; Pante rădzeș, brân(îșter)¹; Ion Rafail¹; și eu, preutul ot Buciumi, m-am prilejit.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio, 11 amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 219, nr. 258 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (32,5×22,6 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 602).

¹ Amprentă digitală.

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii Cetățuia stăpînirea asupra unor vii din Valea Cozmoaiei părăsite de familia Alevera.

† **Іѡ Мѣхѡи Рѣковѣицѣ) воевода, Б(о)жїю м(и)л(о)стію, г(о)сп(о)дарѣ Земли Молдавскѣи.** Adecă au venit înaintea domniei mele și denainte a tuturor alor noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, rugătoriu nostru, Iustin egumănu de la sfînta mănăst(i)re Cetățuia, și ne-au arătat o mărturie de credință iscalită de chir Neofit egumenul de la sfînta m(ă)n(ă)stirie Golii, și Mădzărache staroste de neguțitori, și Gligoraș neguțitoriu și Ion blănariu, scriind și mărturisîndu pentru niște vii părăginite ce-au fostu <a> Alivreștilor, pe Vale Cozmoaie, carili sînt pe moșia sfîntei mănăstiri Cetățui, precum acele vii de cînd le-au părăsit Alivreștii, sînt vro 16 ani și mai mult de cînd au stătut nelucrate, de s-au părăginit și s-au pustiit de atîta vreme. Apoi s-au apucat Iustin egumănu de Cetățuia de acelea vii de le-au destupat și le-au lucrat cu multă cheltuială, precum se lucrează viile.

Deci și domnia mea, dacă am vădzut acea mărturie încredințată și de atîția ani au stătut pustii nelucrate de Alivrești, și ei n-au fost niscăi oameni scăpați ca să nu-și poată lucra viile, ce au fost oamin(i) cu prilej, și multă scădéri au făcut mănăs(tirii) pentru venitul locului. Drept acéea, am socotit, fiind acéli vii pe locul sfîntei m(ă)năstirii și cu cheltuiala a sfîntei mănăstiri s-au destupat, pentru acéea am dat și am întărit pre acéli vii sfîntei mănăstiri ca să-i fie uric cu tot venitul, stătător în véci, iar Alivreștii să n-aibă nici o treabă de acmu înainte la aceli vii.

Așijdéri, să s(e) știe și pentru alte vii ce vor fi părăginite de cinci, șease ani sau și de dzăce ani, carili ari hi pe moșia sfîntei mănăstiri, să fie volnic egumănu, cu carte domniei méli a le lua ori a cui s-ar răspunde și să l(e) dea cui s-ar afla ca să se apuce să li lucredză să nu ste locul sfîntei mănăstiri pustii și făr(ă) de venit; și cui le-ar da cu scrisoari să-l dea și acelora să fie moșia, iar aceia carii le-au ținut mai înainte, fie cini ar fi, și le-au lăsat de atîte ani pustiite și părăginite să nu se mai amestece întru nimică, ca să fie lipsiți în véci de acéli părăgini; și într-alt chip să nu fie. Aceasta am dat și am întărit ca să se știe.

У Іис, лѣт(о) хѣса мартѣ еі.

Ізвѣстїе ѱрикара <писал>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Carte domnească pentru vii ce-au fostu paragini; <de altă mînă>: tot pentru vii. No. 10; 7230 <1722> mart(ie) 15.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXLIII/115. Orig., hîrtie (32,3×22,9 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,5×1,3 cm.), în cerneală roșie, neclar.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XX (1912, ian.–sept.), p. 119 (rez.); *D.R.A.*, II, p. 139–140, nr. 63 (orig., cu data imprimată greșit (1720) la rezumat).

Anghelușă și nepoata ei, Nastasia, vînd lui Mihăilă o casă din Tîrgul de Jos, cu 20 de lei.

† Adecă noi, Anghelușe, împreună cu nepoata me, Nastasiie, scriem și mărturisim cu acest adevăratu zapis al nostru, de nimé siliți, nici asupriți, ce de a noastră bun(ă)voie, am vîndut o casă ce iaste făcută de soru-me, Costina, și cu soțu său, Mătei,

în Tîrgul de Gios, pré locul mănăstirii lui Barnovschii, lîngă Mesărnîță, care casă au dat-o danie nepoatei noastre, Ioanii, maica Nastasăi.

Și tîmplîndu-s(e) moarte nepoatii mel(e), Ioanii, au rămas copila mică și am luat-o eu de am crescut-o pîn(ă) s-au rădîcat și cu multă datorie am ieșit din foamete. Deci pentru ca să plătim datoriile și să rămîie și copiii ce-ar prisosi de pe acele casă să aibă a pomeni pe moașă-sa, Costina, am vîndut acea casă dumisale lui Mihăil(ă) s(i)nă Panaite tîrdzibașii, drept bani gata 20 lei, și ne-au făcut plată deplin întru mînule noastre. Iar pentru chirie locului a mănăstirii să aibă Mihăil(ă) a da pré an la mănăstire cîte 2 lei précum au fost tocmala dințiu cu tot săborul sfintii mănăstiri.

Și la această tocmală s-au tîmplat mulți negustori și oameni buni, carii mai gios s-au iscălit.

Și eu, Dumitrașco Muste diiac de cămară, am scris cu dzisa lor, să s(e) știe.

Din Iași, 7230 <1722> martu 30.

Anghelușe¹; Nastasiia¹.

Arh. St. București, M-rea Barnovschi, V/27. Orig., hîrtie (31,7×21,7 cm.), cerneală neagră, două amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

620

1722 (7230) mai 18, Iași

Mihai Racoviță voievod îl împuternicește pe Chiriac zlătar să lucreze o vie părăginită de la Buciumi dînd M-rii Danco zeciuiala.

† Иѡ Мѣхѡи Рѣковѣцѣ) воевода, Б(о)ж(іе)у м(н)л(ос)т(і)ю, г(о)сп(о)дарѣ Земаи Молдавскон. Dat-am cartea domnii méle lui Chiriac zlătariul să hie volnic să lucréză o vie ce iaste păragin(ă), la Buciumi, care vie o au fost ținut un om, anume Obadă, pe locul mănăstiri(i) lui Danco, și lăsîndu acel om, Obadă, de treidzăci de ai de s-au păraginitu, și egumănul avînd cărți de la domni, de volnicie, cin(e) nu ș-ar lucra viil(e) ce-s pe locul mănăstiri(i) să hie volnic să le dea oricui s-ar afla să lucréză, să nu hie locul pustiu, sterpu, fără-agonisitu, să n-aibă nici un folos mănăstirea.

Și avînd și cartea domniei mél(e) egumănul, s-au dat acea păragin(ă) lui Chiriac zlătariul să lucrédză și cu cît ar putea el cuprinde să lucréză împregiurul acei vii, el sau neamul lui, nime să nu hie volnic a-l scote, numai el să aibă a da dijma din vie măn(ă)stiri(i), după obicei. Și nime să nu stea împotriva cărții domnii méle.

У Пѣс, л(ѣ)т(о) хѣстѣ маи иѣ.

Бел логоф(ет) оуч(н).

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, sigiliu domnesc mijlociu în cerneală.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 220, nr. 261 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (31,5×19,9 cm.), cerneală neagră, sigiliu domnesc mijlociu în cerneală (diam.: 4 cm.), din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 754).

621

1722 (7230) iulie 25

Matei, Neculai și Anița, fiii lui Andrei pisar unguresc, vînd lui Dumitrașco Pojar o vie la Copou, cu 60 lei.

25 iulie 7230 <1722>.

„Adecă eu, Matei ficiorul lui Andrei pisariul ungurescu, și eu, Neculai, iară feciorul pisarului ungurescu, și cu Anița, iară fata pisarului ungurescu, tustrei frații

540

împreună“, vînd lui Dumitrașco Pojar vie la Copou, „doî falci i ot pomăt sostos¹, viia curată 2 fălci și pomeții osăbiți“, pentru 60 de lei. Numai Matei poate iscăli.

După „Revista istorică“, An. II (1916), nr. 3-6, p. 90. Rez. după Bibl. Acad. Rom., acte necatalogate.

¹ Așa în textul editat.

622

1722 (7230) august 7, Iași

Nastasia, fiica Ioanei, vinde M-rii Barnovschi o casă pe locul acesteia din Tîrgul de Jos, cu 15 lei.

† Adecă eu, Năstasiia, fata Ioanii, nepoata Anghelușii dat-am zăpisul mieu la m(î)na sfinții sale, lui Daniil Arapul, egumenul de la sfînta m(ă)n(ă)stire-a lui Barnovschii, precum să s(e) știe pentru o cas(ă) din Tîrgul de Gios, care iaste făcută pre locul sfintei mănăstiri lui Barnovschii, lîngă Mesărnîți, care cas(ă) au fostu danie înmei méle, Ioanii, de mătuș(ă) – mea Costina bărbierița.

Deci, dup(ă) moarte lor, rămîindu eu săracă și neputîndu ține casa, am fostu scos-o la vîndzare de am fostu neguțat-o cu Mihăil(ă) croitoriul, ficiorul terdzibașii, dreptu cincisprădzăci lei bătuți. Deci părintele egumănu n-au lăsat pe Mihăil(ă) croitoriul să cumpere, căci iaste casa pe moșia mănăstirii, și mi-au dat acei 15 lei părintele egumenul denainte dumilorsale vornicilor de poartă care s-au iscălit mai gios, și i-am dat și scrisorile Costinii ce am avut. La care vîndzare s-au tîmplat și părintele egumănu Iustin de Cetățuia.

Și pentru credința mi-am pus și degétul.

Și eu, Axintie uricariul, am scris acestu zăpis cu dzisa Nastasiei, ca să s(e) știe.

✠ Мѣ, А(ѣ)Т(о) Х҃ІСѦ АВР(ѣТ) З.

† Eu, Nastasiia¹.

† Ιουστιν ιερουμεν² <m.p.>.

† Gligori Cucoran vornic glotnii, martur³.

† Gheorghie vornic glotnii <m.p.>.

<Pe verso, scris de aceeași mînă>: † Bani ce s-au dat înnaite Nastasiei dintr-acestu zăpis, ca să s(ă) știe.

† 3 lei noi dal egumenul în mîna Nastasăi, av(gust)7.

† 3 lei bani 16 parale ce au luat Nastasiia de la Ștefan croitoriul, carili au intrat în cas(ă) să șadză.

† 1 zlot au rămas Nastasiia copila din chirie a dughenii de anul pîn(ă) acmu la vălet 7230 <1722> av(gust) 15 și au rămas părintele egumănu să mai dea 8 lei bit(ih) și un tult să aibă a-l da pîn(ă) în două săptămîni.

† 7 lei pol proști dal egumănu Nastasăi.

Axinte uricar, av(gust) 27.

Arh. St. București, M-rea Barnovschi, V/27. Orig., hîrtie (31,7×21,7 cm.), cerneală neagră, un sigiliu inelar octogonal și o amprentă digitală.

EDIȚII: Ghibănescu, *Arh. Statului și doc. Iași*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 294 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² † Iustin egumen <m.p.>.

³ Sigiliu inelar.

Stoian seiman, soția sa, Măriuța, și fiul lor, Vasile, vînd lui Pavăl și soției sale Axinia o casă pe Ulița Trăpezească, cu 40 de lei de argint.

† Adecă eu, Stoian săimanul, și cu soțul meu, Măriuța, și cu fiul nostru, Vas(i)le, făcut-am încredințat și adivărat zapisul nostru la mîna dumisali lui Pavăl și a soțului dumisali Axiniei, precum di nimi silit, nici asuprit, ci de a noastră bunăvoie, vîndutu-am a noastră ocină și moșie, casa noastră, cari cas(ă) este pi Ulița Trepezănească, între casa lui Ene grecul băcal și-ntră casa lui Toader baș-bulucbaș, cu locul cît s-au înșămnat împregiurul casii; și o am vîndut pi bani gata, drept patrudzăci lei, bani de argint.

Deci și noi, vădzînd cum că ne-au făcut dumn(ea)lor deplin(ă) plată în mînule noastre, pentru aceea și noi am dat acest zapis de credință dumilorsali denainte acestor oameni buni, boieri și neușitori și alți mahalagii, anume: dumn(ea)lui Ene băcal(ul), și Toader baș-bulucbaș, și Ștefan Corbul bulucbaș, și Andrei diiacul orheianu și alții cari mai gios s-or iscăli și or pune numeli.

Iar noi am vîndut să le fie moșie în veci statornică, lor și cuconilor cîți Dumnedzău le va dăru, și nepoților, și strănepoților.

Și noi, pentru mai mari credință, ne-am pus degetile, ca să fie de credință la mîna dumilorsale.

У Ис, л(ѣ)т(о) х̣зла съпт(емвриѣ) ѿ д(ъ)ни.

† Eu, Stoian biv săiman în Curte, cu soțul¹; și eu, Măriuța¹; † eu, Vas(i)le biv paic s(î)nă Stoian¹; † eu, Safta, fiica lor¹.

† Toader baș-bulibaș hătmănescu, martur <m.p.>;

† Și eu, Ion Cerchéz, am scris <m.p.>.

Încă și zapisul casăi celi vechi încă amu dat di la mîna noastră lui Pavăl și soțu-său Axinii.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXXXIII/192. Orig., hîrtie (31,5×19,5 cm.), rupt la îndoituri, cerneală neagră, patru amprente digitale.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, XVII (1911 ian.-martie), p. 31 (rez.).

Iacob Pavlocky și soția sa, Catrina, vînd lui Vasile toboșar la strajă o vie din Valea lui Irimia de la Copou, cu 25 de lei.

† Adecă eu, Iacob Plavolschii, ficior(ul) lui Mihai, cu soțul meu, Catrina, fata Anii, nepot lui Martin Tiutiuchii ungur, făcut-am acestă adevărată scrisoare a noastră la mîna dumisali, lui Vasili doboș(ar) de straji, precum noi, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, i-am vîndut a noastră dreaptă ocină și moșie, cari iaste la Copou, în Valea Ierimii, pe lîng(ă) m(ă)n(ă)stiri Sf(i)ntii Savii din gios, și pe lîngă iar o parte de vie ce iaste danie biséricii ungurești, iar de Martin Tiutiuca, căruia și lui i-au fost cumpărătură de la Bejan săhăidăcar a lui Ștefan Ciuciului, și Mih(ă)lachi fratele lui Bejan, și de la Grigorie ficiorul lui Dănil(ă) Laptiacru.

Și tocma la ne-a fost drept bani 25 lei, cari plata ne-au făcut deplin întru mînuli noastre; pentru aceea ca să-i fie dreaptă ocină și moșie dumisali și soțului, și fiilor dumilorsali.

Iar cari dintre noi s-ar mai scula cu gîlceav(ă): ori noi, ori din seminția noastră, aceia să fie blstămați de Dumnedzău și de Maica Pr(e)cista, și de 12 Apostoli, și de 318 Oteț(i) de la Nicheia, și de toți sfinții herul(ui). Piatra, lemnul să putrediască și să s(e)răs(i)pască, iar trupurile noastre și a lor să stea întregi, și în viață lovască-i bubeli lui Ghiezi și cutremurul lui Cain, și să-i înghiță pămîntul de vii, ca pi Dathan și Aviron, aibă parte cu Iuda, și cu tricletul Arie întru munca ce nesfîrșită de vécî.

Și aceasta tocmal(ă) s-au făcut la primineal(a) preuților noștri, anume: Selevestru de Fucici, prefetușul, și Ioanea Franciscus de Bosii de Medeolană prefetuș, de la biserica ungurească din tîrgul din Iași, de la Sf(î)nta Maria Anghelica.

Și pentru mai mari credința noastră, noi am iscălit. Și s-au pus și pecete sf(i)nteî bisericî ca să fie de bună credință. Și alții cari s-au tîmplat ș-au pus iscăliturile și pecețile, și degetile, ca să fie de bună credință.

✠ Мѣ, А(ѣ)Т(о) Х(ѣ)СТА НОЕМБ(ріе) А.

† Iacoby Pavlocky¹; † Catrina².

Ita est ego frater de Amelia a ...³ Minorum Com ... S. Francisk ...³ ad supradicta Emp ...³ onem, manu propria¹.

<De altă mîină>: Ita ego ...³ francus Bosi de Mediolano prefectus et ...³ ad supradictus emp ...³ onem manu propria¹.

† Antonius Servio, testor¹ <m.p.>.

Jan Neseman (?) topczui¹ <m.p.>.

† Anton s(î)nă Voroavi, martor².

† Pavăl Giulgiul, martor².

Иеромонах Савва Искан <m.p.>.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/84. Orig., hîrtie difolio (33,5×23 cm.), rupt, restaurat, lipsă 2/3 din fila a doua, filigran, cerneală neagră.

¹ Cu caractere latine.

² Amprentă digitală.

³ Rupt.

Maria, fiica lui Marco, vinde lui Dumitrașco stegar o casă pe Ulița Fînului, cu 30 de lei bătuți.

† Adecă eu, Măriia, fata lui Marco, ce-au fostu fămei lui Gligoraș staroste de făcliéri de tîrgu de Iași, făcut-am zapisul nostru la mîna dumisali, lui Dumitrachi stegar de la steagul mării sali domnii, ș-a soțului dumisali, Zinicăi, pecum de a mea bunăvoie, de nimene silită, nici nevoită, am vîndut a mea dreaptă ocină și moșie, o casă ce-am avut eu pe Ulița Fînului, cu loc cu tot cît țini locul ei, cari l-am și însămnat: din părételi casăi în sus pîn-în prispa casăi Alexandrei fetei Rucsandei, doi pași și giumătate, și pe din dosul casăi din părételi casăi spre Ulița Fînului, spre apus, optu pași și giumătate pîn-în uliță, și din cornul casăi, din păréte, pe din gios, pîn-în locul fi Botezătoaie¹, cinci pași și giumătate, și denaintea casăi din ușe pîn-în locul starostelui Anton, optu pași și o palmă. Acestă casă o am vîndut eu dumisali lui Dumitrachi, dreptu treidzăci lei bătuți, bani gata; și ne-au făcut dumnealui plată deplin(ă) întru mînuli méle ca să-i fie de la noi dreaptă ocină și moșie, în vécî, și soțului dumisali și cuconilor ce le va trimite Dumn(ă)dză; nime altu să n-aibă a s(e) ameste(ca).

Și când am vîndut eu această casă s-au tîmplat oameni buni, mahalagii și alții cini s-au tîmplat, carii mai gios s-au iscălitu și s-au pus degeteli, vîdzînd între noi bună tocmală. Și eu încă mi-am pus degetul; și i-am dat și un zăpis vechiu ce-am avut pe această casă la mîna dumisali.

Și eu, Vasili Neagul uricari, am scris,

У Мѣ, л(ѣ)т(о) хѣлаа ноев(іе) кѣ.

† Maria stăraștoaia².

† Ene Leon²; † dascal Rusul, marturi¹; † Ion nagaragiul²; † Ion Ilie²; † Gavril călăraș de Țarigrad²; † Anton cizmar, staroste²; † eu, Vasili sin Irimii martor, iscal <m.p.>.

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: † Zăpis din Țîrgul Făinii, <completat în prima jumătate a sec. XIX>: a fetii Marcului, prin care vinde lui Dumitrachi stegarul cu tot locul cît ține casa.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXL/182. Orig., hîrtie (32 x 21,2 cm.), filigran, cerneală neagră, cinci amprente digitale.

¹ Formă veche de genitiv-dativ.

² Amprentă digitală.

626

1723 (7231) martie 3, Iași

Vornicii de poartă hotărînesc locul de casă al lui Păun vameș, care a murit la Țarigrad lăsînd în urma sa datorii bănești la Alexandru Ramandi vornic, căruia îi revine acest loc.

† Noi, vornicii de poarta mării sali lui vodă. Facem știre pe cum pe poronca dumisale logofătului celui mari, ce ne-au poruncit să mîrgem să luăm sama pentru-un loc de cas(ă), cari au fost a lui Păun clucéruil; și fiind Păun dator vornicului Alexandru Ramandi cu niște bani și niște pîne, ce i-au fost date în datorie lui Păun și n-au plătit, și tîmplîndu-s(e) moart(ea) lui Păun la Țarigrad, Ramandi vornicul altă n-au găsit pe urma lui să ia pentru-acea datorie, ce-au luat acel loc de cas(ă) ce-au fost a lui Păun; pe urmă, Ramandi, vornicul l-au dat danie acel loc unui hin a lui, lui Ion Botedzatul zlătariul, ca să-și fac(ă) cas(ă), ograd(ă) pe acel loc, pe tot locul cît au fost a lui Păun, cari loc este pe Ulița Trepezănească, din locul casăi Tunsăi spre răsărit, cît va fi locul lui Păun, ce iaste între casa lui Iani băcalul, care au fost a Dimei bulubașea.

Și cădzînd cu gîlceavă cu niște zăpis(e) și egumănul de Svinti Ioan și egumănul de Dancu și luîndu-s(e) sama acelor zăpis(e) s-au aflat acél(e) zăpis(e) scriind pentru niști locuri alteli ce scriu că sintu din dosul casei lui Iani băcalul, ce-au fost a Dimei bulubașei. Și așa s-au ales să-și caute locul acolo unde-i scriu zăpisăli, iar la acel loc a lui Păun n-au treab(ă).

Mai ieșînd și o țigancă, anume Sofroniia, și cu îmă-sa Iftinca, ce-au fost țigani vornicului Ramandi, dzicîndu c-ar hi avut și ele cas(ă) și loc alături cu acel loc a lui Păun; dzis-am să areate zăpis pe acel loc. Ei au dat saama că zăpis n-au, că au perit; dzisu-le-am s-aducă doi oameni bătrîni, să ia cu sufleteli lor cum știu c-au avut loc și cas(ă) alătura cu casăli lui Păun și-nre casa Tunsăi, și pe nime n-au adus să-i ia cu sufletul lor într-acela chip cum știu să hie avut loc s-au să hie ținut cas(ă) alătura cu acel loc a lui Păun. Ce neavînd nici zăpis, nici marturi, s-au socotitu pe cum îmblă și acéli țigance făr(ă) ispravă.

<https://biblioteca-digitala.ro>

Însă acel loc de casă ce l-am schimbat noi cu Lupașco teslariul este hotărât de vornicii de poartă; și Lupașco teslariul încă va țin(i) din hotar în hotar.

Și pentru mai mari credința, ne-am pus degeteli și iscăliturile.

✠ ⲙⲗⲥ, ⲁⲗⲧ(ⲟ) ⲭⲁⲗⲁ ⲙⲁⲣⲧⲩ ⲧ̅.

† Arghira, fâmei lui Ion Botezatu¹; † Lupașco, s(î)nă Botezatu¹; † Andrieș, brat Lupașco¹.

† Ghiorghié căldărari g(o)sp(o)d; † Manol(e) blănar; † Mihălachi s(î)nă Trandafir¹; † Păladie pînzar(iul) g(op)sp(o)d¹; † Stroiescul biv cămăraș <m.p.>; † Eni băcalul <m.p.>²; † ⲙⲁⲛⲟⲗⲓ ⲙⲁⲣⲧⲩⲥ <m.p.>; † ⲉγⲟ, ⲃⲁⲥ(η)ⲗⲁⲕⲭⲉ, ⲙⲁⲣⲧⲭⲣⲁⲥ <m.p.>³; † Ion sîn Manul¹; † eu, Pascu cupeț, martur <m.p.>; † Și eu, Toader diiac, am scris cu zisa lor.

<Pe verso, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: N. 27; 7231 <1723> mart(ie) 10.

Arh. St. București, Fond Bibl.Acad. Rom., Documente istorice, CXXXIII/191. Orig., hîrtie (32,2×21,5 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală cafenie, un sigiliu inelar, octogonal, în aceeași cerneală, și opt amprente digitale.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, XVII (1911, ian.–martie), p. 31–32 (rez.).

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu inelar.

³ † Manoli mărturisesc <m.p.>; † Vasilaki, martor <m.p.>.

Cartea de blestem dată breslei mișeilor din Iași de mitropolitul Gheorghie al Moldovlahiei.

Gheorghie, cu mila lui Dumnezău, arhiepiscop și mitropolit Sucevei și a toată Moldovlahiei. Facem știre cu această carte a noastră tuturor cui se cade a ști pentru breasla de mișăi de aici, din târgu din Iași, care breaslă iaste așazătă încă de răposatul Ștefan vodă cel Bun, care avînd ei cărți de blăstăm și de la alți arhieriei mai dinainte vreme asupra cui le-ar face supărări măcar cît de puțin acestor obidnici și neputincioși, cari, cu mila creștinilor își petrec ticăloasa viața lor. Iată dar am făcut și noi această carte de blăstăm asupra cui le-ar face învăluială: zloțași sau pîrgari sau alte angherii, care sîntu pe alalți săraci, și de i-ar învăluî pre dînșii, această breslă neputincioasă, unii ca aceia să fie afurisiți și legați de Domnul Dumnezeu, și de Maica Preacurată, și de 12 Apostoli și de 318 Oțeți, care au fost [ⲙⲗⲥ] ⲉⲗ Nicheia; și de blagoslovenia noastră ce ne-a dat-o Domnul Dumnezău încă să fie afurisiți și dați anafemei; herul, pietrile să putredzească și să se risipească, iară trupurile acelora să stea întregi în vécî, parte să aibă cu Iuda vînzătorul Domnului Hristos și cu tricleatul Arie hulitor și să cază pre dînșii cutremurul lui Cain și să le fie pîrîșă însăși Maica Precista. Iar cine i-ar feri și le-ar încunjura casăle lor și întru nimica să nu-i învăluiască și mai vîrtos i-ar milui, unii ca aceia să fie iertați și blagosloviți de Domnul Dumnezău, și de Maica Precista, și de toți sfinții și de smerenia noastră încă să fie iertați și blagosloviți în veacul acesta și în cel viitor. Amin.

1723 mart 23.

Bibl. Acad. Rom. – București, Ms. rom. nr. 128, f. 14. Copie.

EDIȚII: Bianu, *Catalogul ms. rom.*, I, p. 289 (rez.); Ghibănescu, *Breasla mișeilor și locul calicilor din Iași*, p. 106–107 (text după Ms. 128).

Vasile din Iași vinde lui Mihai bucătar o casă în Iași, din deal de Sf. Spiridon, cu 13 lei.

Adică eu, Vasilie de aice din Iaș, dat-am adivărat zapisul meu la mîna lui Mihai bucătar precum să s(e) știe că i-am vîndut o casă lîngă colțul lui Spiridon, din deal, dreptu treisprezece lei, casă cari este de la Ilie bucătar. Și împlîndu-să de au muritu și el și e și nu avem cu ce-i scoate din casă și, aflîndu-să acestu Mihai bucătar, au dat acești bani pe cas(ă) de i-am grijitu. Și i-am vîndut casa de istov să-i fii ocină și moșii dum(nealui) și fiilor dum(nealui); iar sau oricui din niamul lui sau din noi să nu fie volnici a întoarce și ori la ce judecată am mergi să nu să ție în samă. Și pentru mai adivărată credința, am pus numile și degitele mai jos ca să s(e) crieză.

1723 apr(ilie) 20.

Eu, Vasilea, soția lui Vasile, am vîndut¹.

Eu, Vasile bucatar la Sf(e)tii Spiridon¹.

Eu, Iordachi sin Ilie, am vîndut¹.

<Pe verso>: Și această casă o au lăsat-o mortul cu limbă de moarte ca să o vîndă să grijască și alții doi copii morți a lui.

Și am scris zapisu, cu zisa amîndor părțile, eu, Alexandru vătav.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 9, (1931), p. 86, nr. VII. Text după orig.

¹ Se indică locul amprenteii digitale.

Mihai Racoviță voievod îi împuternicește pe iezuiții polonezi din Iași să-și apere moșia lor din satul Horlești, ținutul Cîrligătura.

† Іѡ Мнхѡі Рѣковѣци в(о)вѡда, Б(о)ж(ію) мѡл(о)ст(ію), г(о)сп(о)дарѣ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Dat-am carte domnii meli părintelui iezuitului să fie volnic cu cart(ea) domnii meli, a se apăra și a stăpîni moșie lor car(e) este dreapt(ă) moșie iezuiților, anume Orăleștii, nici bucatele unoro și altora să nu fie volnici a paști făr(ă) știr(ea) iezuiților.

Iar car(e) n-ar înțalegi și nu ș-ar strîngi bucatil(e), să aibă a le lua și să l(e) aduc(ă) la Ieși.

Așijderea, să fie volnic a-și apăra și pomeții, car(e) sînt la Drălești, despre unii și alții car(e) ar vre să strici ori să culeagă poame, pe unii ca aceie să-i prind(ă) și să-i aduc(ă) la Ieși.

Și nim(e) să nu stea împotriva cărții domnii mele.

Л(ѣ)т(о) хЗСЛА МАН КѢ.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine, în a doua jumătate a sec. XVIII>: Karta hospodara Iassiensii, zeby o Orlesztii na lokach jeznickich nie pascono zeby osadach ozkod, nie robili etc. Zeby gruntocu je znickech, nie zazyvati. Semper pro semper valet. 6.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/83. Orig., hîrtie difolio (16 x 21,2 cm.), rupt, filigran, cemeală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal (1,6 x 1,4 cm.), cu legenda în exergă: † Іѡ М(н)хѡі Р(аковѣцѣ) в(о)вѡда, Б(о)ж(ію) м(лостію), г(осподарѣ) З(емли) М(олдавскон) († Io Mihai Racoviță voievod, domn al Țării Moldovei).

Paraschiva vinde fiastrului ei o casă, cu 4 lei și o jumătate de cîntar de scumpie.

† Adecă eu, Paraschiva, făcut-am zăpisiu mieu la mîna fiastru-meu pe cum i-am vîndut o casă, de bunăvoia me, nesilit de nime, în 4 lei bani și giuătat(e) de cîntar de scumpei; și eu i-am vîndut casa de bunăvoi. Iar de-r ave a s(e) rădica n(e)am de n(e)amul meu să hie de mare rușine și de s-ar tîmpla la nescareva giudecăți și s-ar face vro cheltuială să hie tot despre cel ce s-ar giudeca să pîrască. Și pentru credință me-m pus și degetul.

Ис, хѣста нюа(іе) ѿ.

Eu, Paraschiva, cari au fostu față¹.

Maței soronar¹; Bogdan soronarul¹; Iona, moșe lui Vasil(e)¹; Tudosca¹; Moiseiu, care am fostu și eu față și am scris.

Muzeul de Istorie a Moldovei – Iași, Inv. 10313. Orig., hîrtie difolio (23 x 16,5 cm.), cerneală neagră, cinci amprente digitale.

¹ Amprentă digitală.

Nicolai cîntăreț bisericesc și ginerele său, Iani sotnic de cazaci, se învoiesc cu M-rea Cetățuia să facă un grajd pe locul acesteia.

† Adecă eu, Nicolai peveț, împreună cu ginerele meu, Iani sotnicul de căzaci, făcut-am acestu adevărat zăpisiu al nostru la mîna sfinții sal(e) părintelui chir Iustin egumenul și la tot soborul de la sfînta mănăstir(e) Cetățuie, unde iaste hramul Sfinților virhovnici Apostoli Petru și Pavel pentru un grajd iu ce-am făcut noi pre locul sfintii mănăstiri în dosul casăi noastre, cu bl(a)goslovenie egumănuului și a tot săborul am făcut acest grajd iu; iar de s-ar afla cineva să facă casă pre acel loc unde am făcut noi grajd iul, să fie volnic egumenul să ne de poroncă să ne rădicăm lemnul, căci iaste locul sfintii mănăstiri. Însă pentru chirie au lăsat să ne dăm chirie pre acel loc de grajd iu.

Și de credință, am iscălit, și ginerili Eni sotnicul au pus pecete.

Și eu, Dumitrașco Muste diiac de cămară, am scris, să să știe.

La Iaș(i), am scris l(e)tu 7231 <1723> iul(ie) 15.

Eni sotnic¹; Neculae peveț¹.

Παισις ηγουμενος της ιερας μονης τυ Γαλατα, μαρτηρας <m.p.>².

<Pe verso, scris în prima jumătate a sec. XIX>: <Nr.> 8; 7231 <1723> iulie 15; <rez. grecesc al actului>.

Arh. St. București, M-rea Cetățuia, XIII/10. Orig., hîrtie (32x22,5 cm.), cerneală neagră, două sigilii inelare octogonale.

¹ Sigilu inelar.

² Paisie egumen și soborul mănăstirii Galata, martor <m.p.>.

Catrina, soția lui Sandul băibărăcar, și fiii ei vînd lui Hariton Harepul și fratelui său Azbei o casă și un loc pe Podul Vechi, cu 160 de lei.

† Adecă eu, Catrina, femeie Sandului armanul băibărăcariul, dinpreună cu ficiorii miei, anume: Neculaiu băibărăcariul, și Sanda, și Măriuța, făcut-am adevărat zapisul nostru la mîna dumisale lui Hariton Harepul și la a frăține-său Azbei precum noi, de nime siliți, nici asupriți, ce de a[l] noastră bunăvoie, am vîndut a[l] noastră dreaptă ocină și moșie, o casă cu loc cu tot și cu alt loc stăru, care este dinainte casăi noastre și după casa lui Cațiche, care ocină și loc iaste pe Podul Vechiu, la uliță, și-nre locul lui Cațiche și-nre a lui Petre a lui Latif arcariul. Însă locul cel stăru care este denainte casăi ne iaste și noă cumpăratură de la ...¹, iar casa cu locul iaste a[l] noastră dreaptă ocină și moșie. Însă locul s-au măsurat și au venit...¹ în lungu, în sus și-n gios din pod pînă la amiazădzi, iar în latu, în frunte, dispre pod s-au aflat ...¹, iar în latu și dispre amiazăzi s-au aflat ...¹. Deci le-am vîndut dumilorsale dreptu 160 lei, bani gata, ca să le fie dreaptă ocină și moșie, în veci.

Și la tocmala noastră și la măsuratul locului [și la tocman car(e)] s-au iscălit și ș-au pus degeteli; și noi vîndzătorii încă luînd banii deplin la mîna noastră, pentru mai mare credința, am pus degetel(e).

Și eu, Gligorașco diiac de cămară, am scris cu dzisa și cu voie vîndzătorilor și marturilor, să s(e) cread(ă).

У Ис, л(ѣ)т(о) хѣсла юли ки.

† Catrina armancă, femeie Sandului, vîndzătoare²;

† Neculai arman, băibărăcar, vîndzătoriu²;

† Sandu, fata Sandului și a Catrinei, vîndzătoare;

† Măriuța, fata Sandului ș-a Catrinei, soră lui Neculai, vîndzătoare¹.

Gligorașco diiac, am scris și martur <m.p.>.

<Pe verso, cu scris de tranziție>: Locul lui Sandul băibărăcarul vîndut lui Ariton Harepul <și cîteva cuvinte armeneste>.

Muzeul de Istorie a Moldovei – Iași, Inv. nr. 10282. Orig., hîrtie difolio (32×22 cm.), cemeală neagră, patru amprente digitale.

¹ Loc liber în orig.

² Amprentă digitală.

Dumitrașco și soția sa, Maria, vînd lui Pascal negustor și soției sale Tudosca un loc de casă lîngă cimitirul bisericii Culelari.

Adică eu, Dumitrașco, împreună cu soțul meu, Maria, fata lui Istratie și a Irinei, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru la mîna dumisali giupînului Pascal negușitorul și giupînesii dumisali Tudoscăi precum să știe că noi, de nime siliți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut un loc de casă lîngă ținîrimul bisericei Curălarilor, lîngă Grigorașco săimanul hătmănescu și între locul lui Curt, care acest loc de sus ne-au fost și noao de moșie, precum arată zapise cele vechi care le-am dat la mîna dumisali giupînului Pascal; și locul iaste de largu în lung și în curmeziș cît ține ograda înpregiur. Acest loc de casă l-am vîndut noi dumisali giupînului Pascal și giupănesei dumisali Tudoscăi, drept 85 lei bătuși; și ne-au făcut dumnealui plată deplin întru mînule noastre. Pentru acea, și noi am dat de la noi acest zapis ca să le fie dumilorsale și cuconilor dumilorsali dreptă ocină și cumpăratură.

Și la această tocmală a noastră s-au tîmplat mulți oameni buni și mahalagii, cari mai gios s-au iscălit și ș-au pus degitele; și noi încăși, pentru mai mare credința, ni-am pus degetile ca să fie de credință.

Let 7231 <1723> august 4.

Dumitru¹; Maria¹.

Eu, State aprodul, martur¹; eu, Enachi, nepot lui Stati aprod, martur; eu, Grigoraș sîn Maricuții Sărăriții, martur; eu, preutul Grigorie, m-am tîmplat la această tocmală din iast biserică Curălarilor; Μανος πασις, μαρτυρας¹.

Și eu, Vasile dieacu, am scris cu zisa acestor vînzători.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 6 (1926–1927), p. 129, nr. XXXIX. Text după orig.

¹ Se indică locul amprenteii digitale.

² Manos, martor.

635

1723 (7232) octombrie 4

Gheorghe Malbastin lasă vărului său Lupul un loc de casă pe Podul Vechi pentru o datorie.

† Eu, Gheorghii Malbastrin, făcut-am zăpisul meu la mîna dumisale vărului Lupului precum să se știé prentu¹ zăpis di un loc al meu, ce am avut în tîrgu în Ieși, pe Ulița Podului Veche, care loc me-u fostu și mié danie de la unchi-meu Saul; și acel zăpis, avîndu a me socotelă cu văru-meu Lupul, l-au lăsat la dumnalui; și eu cu ce i-em fost plătit, și acel zăpis de loc au rămas la dumnalui ca să mi-l de precum scrié și mărtu<rie>² cari-i la mîna mea, a dumisale, carii avem prentu² aședzătura cari avem între noi.

Dece viindu eu la Ieșe, m-am aședzat cu dumnealui prentu-acel loc și zăpisul locului și ce-u fostu prețul locului mi-au dat dumnalui tot deplin la mîna me.

Deci să fii volnic dumnalui a țîne și a stăp(î)ni acel loc ce scrie mai sus, căci eu de acmu n-am traba², că l-am vîndut dumisali.

Și am dat dumisale ca să fié volnic a stăpîni, și ce-ar fi-ve a face cu dunsul².

Și la această tocmală s-au aflat și neguțitori carii mai gios s-au iscălit.

Și eu, pentru credința, sîngur m-am iscălit.

Let 7232 <1723> oct(ombrie) 4.

Eu, Ghiorghii Malbas[s]tin, cu totă voia me amu dat acel loc vărului Lupul și, pentru credință, m-am iscălit cu mîna me, Ghiorghii primesc <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: N<r> 34. Gheorghe Malbasti pentru un locu de casă ce mi-a datu acestu locu de casă vîndutu de mine lui ...² chel arcaru (?).

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CLIII/71. Orig., hîrtie difolio (20,7×14,2 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră.

EDIȚII: *Creșterea colecțiunilor*, V (1907 sept.–dec.), p. 219 (rez.).

¹ Așa în orig.

² Omis în orig.

³ Neclar.

Urîta dă ginerelui ei Dumitru o vie cu teasc, cadă și călcătoare, ca zestre pentru fiica ei.

† Adecă eu, Urîta, făcut-am zăpăsul meu la mîna ginere-meu, lui Dumitru, precum să s(e) știe că, luîndu-mi el pe o fiică a mea, și neavînd sucnă și tîndal (?) și oghial și alte ce sînt trebuitoare, ca să-i dau fiicei mele, i-am dat vie cea mai maire, cu cramă cu tot, și cu pomît cu tot, cît cuprinde vie, și am dat cu cadă, cu teascu, cu călcătoare și cu presadoc. Și aceste am dat toate ca să fie fetele mele dzăstre, și ginere-meu, lui Dumitru. Deci eu, de a me bunăvoie, am dat danie ca să le fie dreaptă ocină și moștenire în veci de veci. Însă această vie este despre Pînte foroșeriul domnescu. Despre nime să n-aibă nici o nevoie în veci, că așa am dat eu, de a me bunăvoie.

Și la acest zăpăsi al meu s-au tîmplat mulți oameni buni, carii mai gios ș-au pus degetele și iscăliturile ca să le fie de bună credința, să se știe.

Însă această vie este de la Necșul și acesta l-am dat fiicii mele și ginerelui meu, lui Dumitru. Însă măcar de-ar vini vrodată tatul fetei mele, Ion, și ar vre să le facă vreo gîlceavă, să întoarcă să ie vie, să fie afurisit de bunul Dumnedzău, și de Maica Sfinției Sale și de mine.

У Мс, а(ѣ)т(о) хѣлаб ноєм(вріе) ка.

† Eu, Urîta, sora lui Dumitru, le-am dat această vie¹.

† Eu, Ștefan, ficiorul Urîtei și a lui Ion, m-am tîmplat față și sînt martur¹.

† Neculai stegar hatmănescu m-am tîmplat față¹.

Eu, Simion Chirce, m-am tîmplat față la făcutul acestui zăpăsi.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie, trei amprente digitale.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 221, nr. 263 (rez. gr. dezvolt. după orig., hîrtie difolio (29,1×20,8 cm.), cerneală cafenie, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 614).

¹ Amprentă digitală.

Mărturia călugăriței Mitrofana Costăchioaia privitoare la o dugheană de pe Podul Hagioaiei pe care soțul ei, Costache, i-a dat-o ginerelui ei Ioniță.

† Adecă eu, Mitrofana, călugărița Costăchiuai, scriu și mărturisăscu cu această scrisoare a mea la mîna lui Ioniță, ginere-meu, precum să știe că eu, de bunăvoie a mea, mărturisăscu în viața mea, ce sîntu sănătoasă, cu mila lui Dumnedzău, nu cu limbă de moarte, ce-s sănătos(ă), precum știu că bărbatul meu Costache au dat ce au dat ginerelui său, lui Ioniță, zestri, haini și alte, ce i s-au tîmplat și i-au giuruit, ca să fie a ginerelui Ioniță, și o dugheană de aicia, din Iași, care are din dughenele di pi Podul fi Hagioaiei¹, ce este alături cu Solomon jidovul.

Deci, eu, precum știu așa mărturisăscu cu sufletul meu, și acmu, mărturisindu eu așa, și fiul meu Neculai, au priimit așa să fie.

Deci, de acmu să aibă a-și ținea Ioniță o dugheană, oricare i-ar plăcea, precum fi dat și de părintele dumisali, de Costachi, ce mi-au fostu soție mié.

Și pentru mai mari credința, mi-am pus și pecete și iscăliturile, carii am știut carte.

Arh. St. București, M-rea Cetățuia, XII/11. Orig., hîrtie (44,4×29,5 cm.), foarte șters și foarte pătat, cerneală neagră, sigiliu domnesc inelar, octogonal, neclar.

<https://biblioteca-digitala.ro>

p(e)¹ ntru ace casă, în mulți an(i)¹, iară acmu am stătut la socotială amîndoi și n(e)¹-am socotit, din toate pricinile casii, ce-am avut, și ne-am așezdat să-mi întoarcă mie frate-mieu David doisprădzece lei, bani noi, pentru că mai avîndu și altă pricină, pentru o catepetiazmă de la mănăstire de la Neamțu, care am fost luat și eu bani, să lucredzu, și neputîndu sta eu să lucredzu, au ertat și frate-mieu și acei bani, ce-au fostu mai luat. Însă casa și cu locul ii și-ncă altă bucată de loc car(e) au fostu a me și mi-au fostu întorsu banii și pe acea, mai înnainte vreme.

Deci, pentru aceasta, i-amu dat acestu zapis, la mîină, ca s(ă)¹ nu mai aibu eu treabă la nemică, nici eu, nici ficiorii miei, nici la casă, nici la locu, căci ni-am ertat, ca s(ă)¹ nu mai fie pricină între noi, în veci, pentru aceasta. Iară care dintre noi s-ar mai scula și ar mai scorni gîlceavă, pentru aceasta lucru, ori la ce giudecată ar merge, să fie de mare certare și rușine.

Și la această tocmală a noastră, s-au tîmplat mulți oamen(i) bun(i)¹ și boier(i)¹, carii mai gios s-au iscălit.

Și pentru mai mare credința, am și iscălit, ca s(ă)¹ fie de mare credință.

L(ea)t 7232 ghen(arie) 31.

Gheorghe mitropolit Suceavscui; Vasile zugraf iscal; Ștefan Luca, martur.

După M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 3 (1923), p. 81, nr. LI. Text după orig. (răcit), de la Bibl. Centrală Universitară din Iași (cu reproducerea ierurilor și iusurilor).

EDIȚII: Idem, *Din actele caselor de pe locul Liceului Național*, p. 42, nr. 42–43 (orig.).

¹ Parantezele lui M. Costăchescu.

Vasile Cioară, soția sa, Ilinca, și fiii lor dăruiesc preotului Ion Cogălniceanu și preotesei sale Safta un loc de casă în mahalaua Muntenimii, lîngă biserica Sf. Neculai de Sus.

Adică eu, Vasili Cioară, și împreună cu soțul mieu, Ilinca, fata lui Ghiorghe Giurgiu, și cu fii noștri făcut-am zapisul nostru la mîina moliftei sale preotului Ioan Cogălniceanu și a preotesei moliftei sale, Saftăi, și a cuconilor moliftelor sale, precum că să s(e) știe că, de nime nesăliți, nici asupriți, ci de a noastră bunăvoie, i-am dat și i-am dăruit moliftei sale un loc de casă, care loc este în mahalaoa a Muntenimeii, între Sfeti Neculaiu de Sus și între Prapadoamna Parascheva cea noă, cari loc ne-a fost și noă danie de la părinții noștri Ghiorghe Giurgiu, care loc esti și măsurat în lungul locului din țintirimul Prapadoamnei Paraschevei în gios pără în coada rîpii despre Sfeti Neculaiu sînt șasăzeci de stînjani lungul, și în latul locului de curmeziș sînt treizăci și cinci de stînjani, și stînjănu este de opt palmi domnești.

Deci noi, de a noastră bunăvoie, i-am dăruit acest loc de casă preotului pentru sufletul părinților noștri și al nostru ca să ne pomenească la sfînta biserică în veci; deci să-i fie de la noi moliftei sale, și cuconilor, și nepoților și strănepoților moșie, în veci, neclătită danie noastră. Iar cine din feciorii noștri sau din rudeniile noastre s-ar scula cu gîlceavă asupra preotului ca să-i strice dania noastră să fie blăstămat de Domnul Dumnezău, și de Maica Precinstită, și de toți Sfinții Părinți și de noi în veci; și unde s-ar afla zapisul cel vechiu și hotarnica locului să nu s(e) ție în samă, căci de la noi li-au furat din casă.

Și când s-au făcut această danie s-au ținut mulți oameni buni și mahalagii, cari mai gios ș-au pus degetele, iscăliturile și pecețile, ca să se creadă; și noi, pentru mai mare credință, ne-am pus degetul ca să fie de credință.

7232 <1724> fev(ruarie) 2.

Eu, Vasile Cioară, am dat danie¹; Eu, Ilinca soț și fata Giurgiului, am dat danie¹.

Neculaiu, văr, sînt martur; și eu, Piti dascal de la Prapadoamna Paraschiva, sînt martur; Costandin căpitan și sînt martur; Ioan 3 comis, martur; eu, Gheorghe²; Vasilie²; Gheorghe Coșciug, martur.

Și eu, Vasile diacu, am scris zăpăsul cu zăpa lor și sînt martur.

Poslăduindu-să copie aceasta din cuvînt în cuvînt și fiind întocma cu cel adevărat zăpis s-au adiverit și cu a noastră iscălitură.

Veniamin mitropolit Moldovei². 1807 maiu 17.

După Ioan Antonovici, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 123, nr. II. Copie din 1807 mai 17, din Acta bisericii Sf. Nicolae cel Sărac.

ALTE EDIȚII: N.A. Bogdan, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 138, nr. 1 (rez. într-o hotarnică din 1807 august 8), și p. 143 (rez. într-o hotarnică din 1807 iunie 23).

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu.

Mihai Racoviță voievod întărește lui Gheorghe blănarul stăpînirea asupra unor vii părăsite pe Valea Cozmoaiei, ce au fost lucrate cu 20 de ani în urmă de familia Alevra.

† Їѡ Мѡхѡи Рѣковѣцѣ) воевода, Б(о)ж(іе)ю м(и)лостію, г(о)сп(о)дарѣ Земли Молдавскѡи. Facem știre cu această carte a domnii mele precum au venit înaintea domnii mele și a tot Sfatul nostru rugătoriul nostru Iostin egumenul de la sv(î)nta mănăstire Cetățuia și ne-au arătat o mărturie încredințată cu iscălituri a rugătoriului nostru chir Neofit egumenul Golîii, i Mădzărache ce-au fostu staroste de neguțitori, i Gligorașco neguțitoriul, și Ion blănariul, scriind pentru niște păragini de vii ce-au fost părăginiti și părăsite ca de vreo 20 de ani pe Valea Cozmoaiei, pe moșia svintii mănăstiri Cetățuii, și acele vii mai înainti vrême le-au fostu lucrînd Alivreștii, iar de la o vrême le-au părăsit; și rămîind pustii într-atîția ani, precum scriem mai sus, au vinit rugătoriul nostru Iostin egumenul Cetățuii și s-au jeluit domnii mele precum stau aceli vii părăginite și pustii și nici un folos n-are svînta mănăstire de dînsele, nelucrîndu-le Alivrești.

Și înțelegîndu domniia mea că Alivreștii n-au fost niscariva oameni făr-de prilej și au lăsat viili într-atîta vrême de s-au părăginit, pentru acêea, am socotit domniia mea și am făcut o carte a domnii meli, dată egumenului, de volnicie ca de n-ar lucra viia Alivreștii să o dea în sama cui ar găsi și să fie aceluia ce ar lucra-o. Și de iznoavă au întrebat egumenul pe Alivrești: lucra-or viia au ba, ca s(ă) nu stea părăginit(ă), au da-o-a cui va afla să o lucrêză? Iar Alivreștii au răspunsu către egumenul să o dea cui ar găsi, că ei nici o putere de lucrat n-au; și au trecut și peste soroc 3 ani și tot au rămas viia părăgin(ă). Deci, vâdzînd egumenul că stă via tot pustie au făcut sfat cu toți egumenii de pe la svintile mănăstiri a Ierusalimului ca să le dea cui s-ar afla să li lucrêdză pentru vinitul și folosul svintii mănăstiri.

Δημητριος, στεργο τανωθεν; Μαζαρακης, στεργο τα ανωθεν; Θωμα Μαζαρακις, στεργο τανωθεν; Βασηλη Μαζαρακη, στεργο τα ανωθεν².

După Ghibănescu, *Surete*, X, p. 130, nr. LXXIV. Text după orig., din Acta St. Negruși, după idem, *Ms. Surete*, XVII, f. 75.

¹ Așa în textul editat.

² Dimitrios, de față la cele de mai sus; Mazarakis, de față la cele de mai sus; Thoma Mazarakis, de față la cele de mai sus; Vasili Mazarakis, de față la cele de mai sus.

644

1724 (7232) martie 11

Latif și Cîrste, armeni, vînd lui Panait negustor niște vii părăginite de la Șorogari, pe locul M-rii Golia.

† Adecă eu, Petre Latif arman, și eu, Cîrste ficiorul lui Ivan arman, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru la mînule dumisali giupînului Panait neguțitoriul precum să se știe că avînd noi ...¹ părăgini de vii pe locul mănăstirii Golii, la Șorogari, și neavînd noi puțină ca să le mai lucrăm și egumănul de la mănăstire Golîie încăș(i) nesuferind ca să ste acele părăgini nelucrate, fiind pe locul mănăstirescu, ne-am socotit și noi și, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut acele părăgini de vii dumisali giupînului Panait neguțitoriu dreptu ...¹ lei bătuți, bani gata. Și ne-au făcut dumnelui plată deplin întru mînule noastre.

Pentru aceea, de acmu înainte ca să fie acele părăgini drepte ocini și moșii a dumisale, și giupînésii dumisale și cuconilor dumisale, în veci.

Și pentru credință am și iscălit.

L(ea)t 7232 <1724> martu 11².

<De altă mînă>: S-au trecut deplin la condică.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, MCLI/9. Orig., hîrtie (31,3×20,3 cm.), cerneală neagră.

¹ Loc liber.

² Urmează patru semnături armenesti.

645

1724 (7232) martie 20

Sandul Crupenschi fost mare medelnicer vinde lui Lupul și soției sale Nastasia o casă cu loc lîngă biserica Sfîntul Ilie, cu 10 lei bătuți.

Adecă eu, Sandu Crupenschi biv ve(l)¹ medelnicer, facem știre cu scrisoare noastră, la mîna Lupului și a soțului lui, Nastasii, precum, de nime siliți, nici asupriți, ce de a me bunăvoie, i-am vîndut un loc de cas(ă)¹, dreptu dzăci lei bătuți, fiind nooă cumpărătură de la Toader Tricolici acel loc de cas(ă)¹. Și locul esti lîngă Sfînti Ilii, între locul șoimariului și între casa diiaconului Hilip și între casa a lui Năstasie băcalului. Și i-am vîndut acel loc de cas(ă)¹, ca s(ă)¹ fie Lupului și soțului său, Nastasii, driaptă ocină și moșie, în veci, și copiilor lui. Și mai pe urmă, nime din niamul meu, ca s(ă)¹ n-aibă a face vro supărare Lupului.

Și cînd s-au făcut acestu zapis al nostru, s-au tîmplat mulți oamen(i)¹ bun(i)¹, mahalagii și preuți, care mai gios sintu iscăliți.

Și pentru credință, m-am și iscălit, ca să fie de credință.

L(ea)t 7232 mart 20 zil(e)¹.

Sandul Crupenschi biv med(elnicer)¹.

Az, popa Ion ot Sfeti Ilie; popa Pe(n)¹telie iscal.

Și eu, preutul Ion Coșciug, am scris zapisu, cu dzisa dumisal(e)¹ medelniceriului Crupenschi.

După M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 3 (1923), p. 82, nr. LII. Text după orig. (rățicit) de la Bibl. Centrală Universitară „Mihai Eminescu“ din Iași (cu reproducerea ierurilor și iusurilor).

EDIȚII: Idem, *Din actele caselor de pe locul Liceului Național*, p. 43, nr. VIII (orig.).

¹ Parantezele lui M. Costăchescu.

646

1724 (7232) mai 27, Iași

Anița, fiica lui Rustea vinde Ruxandei spătăroaia o pivniță pustie în Iași.

Adec(ă) eu, Anița, fata Rustii, nepoata d(u)misale spatariului Deadiului, scriu și mărturisăscu cu acesta adevărat zapis al mieu, la mîna dumisale Ruxandei spătăroaia, precum eu, de bunăvoie mia, am vîndut dumisale o pivniță de piatră și pustii pe ulița ...¹ care pivniță au fostu a bărbatului mieu, a Sandului fratele fi Hoștinoae²; și trăind eu cu dînsul cîțva ani am avut și cuconi cu dînsul și n-au trăit și mi-au prăpădit cîteva odoară și lucruri de preațu și am tot răbdat, și nici vro dajde ca aceeași n-au dat, iară acmu mai pe urmă, fiindu noi trăitori la Gălați, s-au sculat și m-au trimes la unchiul mieu Ghiorghită pitariul, însă el rămăind acas mi-au jăcuit toată casa și mi-au luat și haine și odoară ce-am avut și li-au încărcat într-o căruță, cu doica, și au fugit în Țara Munteniască și m-au lăsat goal(ă) de toate cîte haine am avut.

Și jeluind eu mării sale lui vod(ă) pentru toate aceste, m-au orănduit măriia sa la sfinția sa părintele Gheorghie mitropolitul să mă giudec și cia ar afla de a lui ocini în țară să-mi dea pentru jacul ce mi-au făcut și pentru altele cîte m-au prăpădit. Deci altă n-au aflat de a lui făr-cît această pivniță pustie de piatră, și cu giudecată mi-au dat-o mie, măcar că el au fostu dator surori-sa Hoștinoae, pentru 700 lei, ce-au dzis că-i dator surori-sa; ce giudecat(a) au luat-o de la dînsa și mi-au dat-o mie, pentru căci acea datorie au fost făcut mai înainte pîn-a nu mă lua pe mine cu vro 4 ani; pentru aceia, dîndu-mi giudecata această pivniță, am vîndut-o și eu dumisale, Ruxandei spătăroaiei, drept 150 lei vechi. Și făcîndu-mi plata deplin i-am făcut și eu dumisali acestu zapis ca să-i fie dumisali driaptă ocină și moșie în veci.

Și acestu zapis l-am făcut dennainte a neguțitori și mahalagii, carii s-au iscălit mai gios; și pentru credința, mi-am pus pecete, ca să fie d(u)m(i)sali de bună credință și să aibă dumneai a-ș face și dres domnescu pe zapisul mieu.

Și eu, Vas(i)lie uricariul, am scris cu dzisa d(u)m(i)sale Aniței, să s(e) știe.

U Ias, l(ea)t 7232 <1724> mai 27.

Anița, fata Rustii³.

Γρηγόρας; Ἀναστασία⁴.

După Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 9, partea a II-a (1931), p. 236–264 (orig.).

¹ Așa în textul editat.

² Formă veche de genitiv-dativ.

³ Se indică „(ocul) peceții“.

⁴ Grigoraș; Anastasia.

Mihai Racoviță voievod întărește lui Ioniță negustor stăpînirea asupra unui loc de dugheană pe Podul Hagioaiei, în urma judecății cu Ștefan, fiul lui Costantin arbănaș.

Io Mihai Răcoviț voevoda, Bojiu milostiu, g(o)sp(o)dară Zemli Moldavscoi. Facem știre cu această carté a domniei miale precum s-au pîrît de faț(ă) înaintea domnii miali și a tot Svatul nostru Ioniț négușitorul și cu Ștefan ficiorul lui Costantin arbănașului ce-au fostu călărtaș de Țarigradu pentru un loc, giunăte de dugan¹, loc stărpu, ce esti pi Podul Hagioaie, din gios de locul lui Costantin arbănașului pînă în dughenile lui Dănil(ă) jidovului, care loc l-au cumpărat Ioniț(ă) de la Avram jidov, dreptu 60 lei, bani vechi, de doi ani; și lui Avram jidov(ul) i-au fost cumpăratur(ă) de la un Nastasie părcălab s(î)nă lu Mirăuți căldărariul. Și Ștefan dedé sam(a) cum că Ioniț cînd au cumpărat acél loc de dugan¹ n-au fostu faț(ă) căci l-ar hi cumpărat el, fiind cumpărător mai vechiu de pe părinți lui, iar Ioniț a dus faț(ă) și pe Avram jid(ovul), vînzătorul acélui loc, și au luat él cu sufletul său în lege lui cum că cînd au vîndut el locul acél de dugheni nu l-au știut că esti Ștefan răzeș și cumpărător mai vechiu decît jidov(ul); pésté doaă luni de dzălé, aflând că este cumpărător mai vechiu decît dînsul, i-au spus de loc cum că l-au vîndut lui Ioniț(ă), iar el au fost dzis cum că n-are atuncea bani să răscumpere, iar cu vremia, cînd va prind(e) la bani, hîecînd l-ar răscumpăra de la Ioniț(ă); iar Ioniț vrîndu să-ș(i) facă dugan¹ pe locă și nevîndu Ștefan să-l las(ă), s-au jeluit lui vel logofăt; dumn(ea)lui au trimes pe vornicii di poartă că să măsuré acél loc, precum vădzum mărturie vornicilor cum au mersu acolo și împreună cu oameni buni, uliciani, au socotit acél locă de dugan¹ a lui Ioniț și l-au măsurat și s-au aflat în frunte despre Podul Hagioaiei, din faț(ă), șesă pași fără un lat de mînă, și pasul șasă palme, iar din dos 5 paș și doaă palmi și un lat de mână; și s-au aflat cu bună dreptate hotarul cum că lovești den streșina și prispa casei lui Ștefan.

Deci acmu vrînd Ștefan să întoarcă banii lui Ioniț și acmu fiind cu toții față la Divan, mărturisindu și jidovul precum însămniază mai sus, cum că Ștefan la acia bună vrem(e)² n-au vrut să întoarcă banii lui Ioniț(ă) pe acél loc de dugan¹, am giudecat domnie me și împreună cu Sfatul nostru ca să-ș(i) stăpînească Ioniță locul precum scrie mărturie vornicilor și să-ș(i) facă dugheană; însă hotarul locului măcar că loveștia pen streășina și prispa casăi lui Ștefan, dară așia am socotit domnia me ca să aibă paci să nu strici Ioniț(ă) nicio streșină, nici prispa casei lui Ștefan, căci el iasti cumpărător mai vechiu de pe părinții lui, ce precum nici alți răzeș mai de demult nu i-au mai dzăsă nimică, așia și de acmu să aibă paci de cătră Ioniț(ă), iar Ioniță ca să aibă a-ș stăpîni locul pe zapisul de vînzarea, să-ș facă dughiană și să aibă paci de cătră Ștefan; și l-am dat domnia mea rămas pe Ștefan din toat giudecat(a) țerăi. Și această păr(ă) să nu mai părăscă în viaci, peste cartea domnii miali. Aceasta scriem.

U Ias, l(ea)t(o) 7232 <1724> iunie 13.

Io Mihail Racoviț voevod.

Neculai s(î)n lui Axintie uricar <a scris>.

După „Ioan Neculce”, fasc. 6 (1926–1927), p. 337–338, nr. 3. Text după orig., sigiliu domnesc roșu cu „cap de bou” și cuvintele: † Іѡ М(и)Х(и) Р(а)К(ови)Ц(ѣ) В(ое)В(о)ДА. 1703 (Io Mihai Racoviță voievod), din Arh. Prof. C. Velichi (Galați).

ALTE EDIȚII: Rosenbaum, *Documente și note*, I, fac. II, p. 50, nr. 8 (text după „Ioan Neculce”).

¹ Așa în orig., în loc de: „dugheană” (v. mai jos).

Ursul vinde lui David croitor o curătură cu jumătate de pogon de vie la Șorogari.

Un zapis de la Ursul din anii 7233, scris la mîna lui David croitorul, scriindu că i-au vîndut o curătură și cu pol pogon de vie, care vie iaste la Șorogari, și a fost de băștină a moșu-său, lui David; și întorcînd cheltuială unui fecior a lui Gheorghie, au rămas iarăși la David via.

Arh. St. Iași, Fond M. Costăchescu, nr. 1265, vol. 2, p. 1259. Rez. în hotarnica din 1798 septembrie 20 transcrisă de M. Costăchescu după Condica Mitropoliei Moldovei, p. 193–204, de la Arh. St. București.

EDIȚII: M. Costăchescu, *Documente*, în „Ioan Neculce“, fasc. 8 (1930), p. 108–109, nr. LXI/8 (același rez.).

Mihai Racoviță voievod întărește M-rii Trei Ierarhi stăpînirea pe o vie din dealul Cetățuii.

Mihai Racoviță (ă) v(oi)e vod întărești stăpînirea mă(năs)ti(rii) Trei Sfetitel(e) pe o vie ce iaste în dealul Cetățuiei.

V(ă)let 7233.

Arh. St. București, Ms. nr. 579, f. 336r., nr. 49. Rez. în Condica M-rii Trei Ierarhi din Iași, scrisă în prima jumătate a sec. XIX.

Mihai Racoviță voievod împuternicește M-rea Danco din Iași să ia zeciuiala de pe moșia sa de la Bucium, ținutul <Iași>.

Іѡ Миѡдан Раковицѣ) в(о)в(о)да, Б(о)ж(і)ю) м(н)л(о)цѣ(і)ю), г(о)п(о)дарѣ Земли Молдавской. Dat-am carte domnii mel(e) rugătorului nostru, egumenului de Danco, să fie volnic cu cart(ea) domnii mel(e) a popri ș-a lua de a dzece de pe a sa dreaptă ocină și moșie ce are sfînta măn(ă)stire la Bucium, la ținutul...¹, din pîni, din fîneț(e), din prisăci cu stupi, și din vii și din grădini, din tot locul, cu tot vinitul și nim(e) să nu ste împotriva cărții g(ospo)d.

Iar cine ari ave a răspunde ceva să vie faț(ă) cu dres(e) ce-ari ave.

Л(ѣ)т(о) хѣстѣ съп(тември)е і.

<Pe versoul filei a doua, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: N<r.> 12. Carte de volnecii.

Inst. de Ist. „A. D. Xenopol“ – Iași, sub dată. Copie după orig., hîrtie difolio, sigiliu domnesc inelar, octogonal, neclar.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 223–224, nr. 267 (rez. gr. dezvolt. după orig., hîrtie difolio (31,1×20,4 cm.), cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 380).

Gheorghe Frîncul Xaverie Strahoschi pisar leșesc dăruiește preotului iezuit Martin Chernoginschi, superiorul rezidenței poloneze din Iași și Cotnari, moșia sa cu vad de moară în Bahlui, la Cotnari.

† Eu, Gheorghe Frîncul Xaverie Strahoschi, pisariul leșesc din Țara Moldovei, scriu și mărturisesc cu această a me scrisoare, înainte lui Dumnedzeu și înaintea tuturor cărora se cade a ști, pe cum în anul 7219 <1711> dec(embrie) 9, am dăruit și am dat moșie de mine cumpărată în târgul Cotnariului de la Martin ficiorul Petrei Cîcice și de la femeie lui, Ozana, fata lui Ștefan Hergii Cotnăreanul, svințiilor sale preoților iezoviților leșești, cari și mai înainte au fostu în târgul Cotnariului, fiind misionari în Țara Moldovei. Și zăpisul de la cine am cumpărat atunci, am dat pe mîna svințiilor sale, ca să le fie sviințiilor sale în veci moșie, pentru neîncetată a svințiilor sale apostolicească trudă, care or face peste tot locul pentru învățătura legei svinte catolicești.

Așijdere, moșie cu vad de moară la Dumbrava Roșie, care vad este pe apa Bahluiului, la Rîitul lui Peter, care îmi este mie danie de la luminatul mării sa Mihai Racoviță, din mila lui Dumnezeu, cnezul și domnul Țării Moldovei, stăpînul meu milostiv, căruie domnie și luminată odrasla mării sale, să dăruiască milostivitul Dumnedzău stăpînire în veci. Am dat și-am dăruit și această moșie, care s-au scris mai sus, svințiilor sale, carii mai sus s-au pomeni, preoților iezoviților leșești; și uricile care am avut de danie de la mării sa stăpînul meu milostiv, dintîi pentru vadul de moară pe apa Bahluiului, din hotarul târgului Cornariul, care au fost moara popii lui Struț, scris acest uric din anul 7227 <1718> dec(emvrie) 24; pe urmă, alt uric de danie, iarăși de la mării sa stăpînul meu milostiv, Mihai Racoviță voievod, de douăzeci de pămînturi, tot acolo unde este și vadul cel de moară; și pămîntul cîte de treidzeci de pași, și pasul cîte de șese palme, precum scrie și uricul cel de danie de la mării sa, care este scris din anul 7228 <1720> avgust 16. Aceste le-am dat în mîna svinției sale părintelui Martin Chernoginschi, preutul iezovitul leșescu, superiorul de rezidenție leșască de Ieși și den Cotnari.

Așijdere, pietrele de moară și herfie le-am dat iarăși în mîna sfinției sale, părintelui Martin Chernoginschi, care este acmu superior rezidenției preoților iezovițești în Ieși și la Cotnari, ca să fie svințiilor sale, preoților iezoviților leșești dreaptă ocină și moșie în veci, svințiilor sale, carii sîntu acmu și care or fi în urma lor, aice, în Ieși, și la Cotnar, în veci neclătit.

Și nime din neamul meu sau dintr-a soțului meu, Ilincăi, să n-aibă a se amesteca la această danie a me, căci acest zăpis s-au făcut și cu voia soțului meu, Ilincăi Strahosca, fata Petrei lui Mișcoci. Și pe zăpisul acesta să aibă a-ș face și ispisoc domnesc. Iar cine s-ar ispiti din neamul meu, sau dintr-a soțului meu, sau dintr-alții, ca să strice această danie a me, acela să se giudece cu mine înaintea strașnicului giudeț a Domnului nostru I(su)s H(ri)s(tos), cînd va șede să giudece vii și morții, căci eu aceste moșii le-am agonisit cu dreaptă slujbă și osteneală a me aice, în Țara Moldovei. Încă și în acele pîn(ă) oi trăi eu, pe cine oi așeza pe locul acela pentru slujba me și a femeii mele, să n-aibă svinția lor a scoate; iar în urma me, ce ar rămîne de mine: boi, vaci, cai, iepe, stupi, oi, haine, să nu se amestece svinția lor la acele, ca acele cîte or fi în casă și afară, deosebit de aceste moșii, care le-am dat svințiilor sale, rămîn toate a iubitei soțul meu Ilinca Strahosca, fata Petrei lui Mișcoci. Și svințiile lor, preuții iezoviți leșești, carii sînt și carii or fi, poftescu pe svințiile lor pururea să facă rugă înaintea lui Dumnedzeu, pentru iertarea păcatelor noastre și a părinților noștri și a neamului meu și a neamului soțului meu, Ilincăi.

Și pentru mai bună credință, m-am iscălit eu și soțul meu și pecetea strămoșilor și a neamului meu am pus iscălit(ură).

Let 7233 <1724> oct(ombrie) 12.

Gergiy Francisrek Xaweriy Strachocki le. D.H.Mu.M. m.p.¹.

Ilinka Strachoska m.p.¹.

† Miron Gafencu am scris cu zisa dumisale lui Gheorghie Strahoschi pisariul leșesc.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine în a doua jumătate a sec. XVIII>: Inscriptio fundi sub Kutnariensis Patribus Societatis Polonis Residentiae Iassiensis facta a M.D. Georgio Strahocki, scriba polono Celssissimorum Principum Moldaviae, et ejus consorte, a Condito Mundo 7233.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/88. Orig., hîrtie difolio (31×19,5 cm.), filigran, cerneală neagră, două sigilii inelare, aplicate în ceară neagră, neclare.

EDIȚII: Codrescu, *Uricariul*, V, p. 406–409 (orig. cu litere de tranziție).

¹ Cu caractere latine.

652

1724 (7233) octombrie 31, Iași

Vasilie doboș de strajă și soția sa, Ileana, vînd preotului Anastasie o vie în Valea lui Irimia, pe moșia M-rii Copou, cu 30 de lei, bani noi.

† Adeacă eu, Vasîlie doboșul de strajă, și împreună cu soțu-meu, Iliiana, scriem și mărturisîm cu acest adevărat zapis al nostru la mîna sfinții sale preutului Anastasie, precum noi, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, i-am vîndut sf(i)nții sale o vie în Vale Irimii, pe moșie sf(i)nteii mănăstiri a Copoului, un pogon și giurătare. Care vie și nouă ne-au fost cumpărătur(ă) de la Iacob Pavalovschii, care și lui Pavalovschii i-au fost danie de la Martin Tiutiuca ungurul, femeii lui Pavalovschii, fiindu-i nepoat(ă), și nouă fiindu-ne cumpărătur(ă), mie și femeii mele; alții din rudele melé nimérilea n-au avut nici o treabă, fiindu chiar a noastră cumpărătur(ă).

Deci noi o am vîndut sf(i)nții sale cu livad(ă) cu tot, din vale, și cu cram(ă) cu cinci cădizi bune, ca să fie și sf(i)nții sale dreaptă ocină și moșie în veci, sf(i)nții sale și tuturor a sf(i)nții sale cui va ave. Și vie i-am vîndut-o cu totul, drept treidzăci de lei, bani noi.

Și la tocmala noastră s-au prilejit și alți oameni buni, carii mai gios se vor iscăli. Și noi, pentru mai bună credință, am iscălit și ne-am pus și degetele carii n-au știut carte.

Și tîmplîndu-m(ă) și eu, Andrieș Cudrescul, am scris zapisul, cu dzisa lui Vas(i)lie și a Ilianei, ca să s(e) creadză.

Și pentru mai mare credință, i-am dat și 4 zapis(e) vechi ce-am avut și noi.

✠ Иѣ, а(ѣ)т(о) х(ѣ)лѣ укр(оме)іе) аа.

† Eu, Iliiana, soțul lui Vasîlie doboș de straji.

† Stoica comișel g(ospo)d, martur <m.p.>.

† Sandul bărbier, martur¹.

<În stînga, o semnătură indescifrabilă cu caractere latine și textul>: Ita est fr(ater) Ioannes Franciscus Bossia Mediolano, Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, S. Missionum Apostolicarum prefectus et vicarius episcopalis Illustrissimi ac Reve-rendissimi episcopi Baccoviensis, manu propria².

<Pe verso>: Sîndu înaintea noastră, la giudecat(ă), Vas(i)lie doboși cu bulibaș(a) Radomirschi așe le-am ales giudecata. Și au giurat doboșul că mai mult de dzece lei n-au luat de la Anastas(e) călugărul. Și au dat acei bani cu dobînda lor doboșului Radomirschi și viia au rămas tot la stăpînire duboșii.

562

Sturdzea vel log(o)f(ă)t. L(ea)t 7246 <1738> fevr(uarie) 3.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine în aceeași vreme>: Compera di una vigna in Copó, fatta da questo ospizio di Jasssich.

Arh. St. Iași, Documente, MLXXVIII/89. Orig., hîrtie difolio (33,3×22,2 cm.), filigran, cemeală neagră, un sigiliu timbrat, oval (3 x2,5 cm.), cu legenda în exergă (se distinge doar: MOLD.) și două amprente digitale.

EDIȚII: Iorga, *St. și doc.*, I–II, p. 98, nr. XXXII (însemnările de pe act).

¹ Amprentă digitală.

² Sigiliu timbrat.

653

1725 (7233) aprilie 15

Grigore beșliu și soția sa, Maria, vînd lui Grigorie din Cotnari o casă din vale de biserica Curelari, cu 10 lei bătuți.

† Adică eu, Gligorie beșliu, și cu femeia me, Maria, dat-am acestu încredințat zapisul nostru la mîna dumisale lui Grigorie sin Hilohie din Cotnari precum, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoie, am vîndut a noastră dreaptă casă, dreptu zece lei bătuți, care casă este și cu loc, precum arată împregiur(ul) gardului; și această casă și noi am fostu cumpărat-o de la Ion cumnatul Ursului cîrciumarului, precum arată zapisele cele vechi. Deci și noi am vîndut-o lui Grigorie ca să-i fie dreaptă ocină și moșie, dumisale și soțului dumisale, și cuconilor dumisale și a tot neamul dumisale, în veci; și casa este din vale de biserica Curălarilor lîngă casa Mihăliții și lîngă casa Ursului odobașa. Și ne-au făcutu plată deplin la mînule noastre, bani gata, precum însărnezi mai sus.

Și la această tocmală s-au tîmplat mulți oameni buni, care mai giosu s-au iscălit, ca să fie de mare credință.

L(ea)t 7233 <1725> april 15.

Eu, Gligorie beșliul, am vîndut¹; eu, soțul lui Gligorie beșliul, anume Marie¹.

Eu, Ion blănariul, martur; și eu, Ion zet popa Tărlîi, martur; eu, Acsinte ciobotar, tij martur¹; eu, Nastasie chihai, martur¹.

Eu, ierei Ioan de la biserica Curălarilor, pis(a)l.

Arh. St. Iași, Documente, DCCCLXXII/44, p. 64–65. Copie în condica de „documentele caselor din Iași și altor acareturi a dumisale logofătului Anastasie Bașotă”, din prima jumătate a sec. XIX.

EDIȚII: Ghibănescu, *Documente*, în „Ioan Neculce”, fasc. 6 (1926–1927), p. 130–131, nr. XLIII (orig.).

¹ Se indică locul ampretei digitale.

654

1725 (7233) iulie 26, Iași

Mihai Racoviță voievod întărește lui Ilie Catargiu mare logofăt stăpînirea asupra unui loc de casă cu pivniță de piatră de lîngă Mitropolia Veche, pe Ulița Mare, în urma judecății cu Paisie egumenul de la M-reă Galata.

Io Mihai Racoviță voevod, Bojiu milostio, gospodar Zemli Moldavscui. Adecă s-au pîrît de față înaintea domniei mele și a tot Sfatul boiarul nostru cinstit și credincios d(umnea)lui Ilie Catargiu vel logofăt cu rugătoriul nostru Paisie egumenul de Gălata,

563

pentru un loc de case cu pivniță de peatră, de aice, din târgu din Iași, ce iaste lîngă Mitropolia Veche, despre biserica ungurească, pe Ulița cea Mare, zicînd dumnealui vel logofătul cum acel loc de case și cu pivniță de peatră îi iaste dumisale cumpărătură de la Ileana, fata Mihai Hagi de Suceava, jupîneasa lui Ilie Pleșca, ce au fost jigniceriu al doilea. Iară Ilenei fetei Mihăi și soțului său, lui Ilie Pleșca jigniceriul, le-au fost lor danie acel loc de case cu pivniță și cu case gata de Iane Hadîmbul ce-au fostu postelnic, fiind Ileana Pleșculeasa nepoată Hadîmbului, pe cum au arătat dumnealui logofătul și zăpisiul lui Iane Hadîmbul ce au fost la mîna nepoatei sale, Ilenei, din veleat 7189 <1681> mart în 2, cu iscălitura lui Iane Hadîmbul și cu iscălitura repoosaatului Dosoftei mitropolitul și cu iscăliturile a mulți boiari mari și mici, scriind și mărturisind într-acel zăpis pe cum el, Iane Hadîmbul, făcîndu-și șie mănăstire la ținutul Cîrligătorei, cu toată cheltueala lui, au datu mănăstirei din tot ce i-au fostu prileju din agonisita sa. Iar acele case ce scriu mai sus, care au avut aice, în Iași, lîngă Mitropolie, despre biserica ungurească, cumpărate de dînsul și făcute cu toată cheltueala lui, acele case le-au dat nepoatei sale Ilenei Pleșculeasă, cu pivniță de peatră, și cu grajdii și cu toate tocmelele casei, pe cît cuprinde locul, ca să le fie dreaptă moșie în veci; pentru căci și ginere-său Ilie Pleșca și cu nepoata sa, Ileana, ei încă au dat și au întărit la mănăstirea care el au făcut 100 de stupi, și 10 boi și 10 vaci cu viței; și scrie într-acel zăpis și mare blăstăm: cine din rudele lui sau patriarhu, sau din călugării de la mănăstirea lui, ar scorni altele ca să se strice acea tocmală a lui, să fie suptu acel blăstăm.

Iară rugătorul nostru, egumenul de Gălata, el încă au arătat un ispisoc domnesc în care sînt scrise anume toate cele ce au dat Iane Hadîmbul mănăstirei sale cei de dînsul făcută și cu altele ce au dat el mănăstirei, scrie la acel ispisoc cum că au dat și acestu loc de case, cu pivniță mănăstirei sale de mai sus numită, care acel ispisoc iaste făcut mai înainte decît zăpisiul ce au arătat dumnealui vel logofăt. Și cu acel ispisoc trăgea acmu egumenul de Gălata ca să scoată pe dumnealui logofătul din cumpărătura acestui loc ca să-l ia în sama mănăstirei Hadîmbul.

Deci stînd față la Divan și luîndu-le domniea mea sama pe amănuntul, așa am socotit împreună cu tot Sfatul nostru: că-i cu dreptate să-și ție dumnealui vel logofătul acel loc și cu pivniță de peatră cu pace, după cum l-au cumpărat, căci și aciea ce l-au vîndut încăși cu cale l-au vîndut pe zăpisiul Hadîmbului, care scrie c-au dat acel loc nepoatei sale Ilenei, pentru căci și ginere-său Ilie Pleșca și cu nepoata sa, Ileana, au dat și au întărit la mănăstirea sa cu acele bucate care scriu mai sus și scrie și cu mare blestăm asupra cui s-ar ispiti să strice tocmala și daniea lui, și apoi pentru că acea danie ce au fost făcut Hadîmbul, de au fost dat și mănăstirei acestu loc de case cu pivniță este mai înainte făcută; iară apoi, pe urmă, el ca un ctitor iarăși au luat și au dat nepoatei sale Ilenei Pleșculeasă, dînd și ei acele bucate la mănăstire. Deci așa am dat rămas pe Paisie egumenul de Gălata din toată legea țarei, ca să dea bună pace dumisale lui vel logofăt și întru nimică de acel loc să nu să atingă. Iar boearul nostru cinstit și credincios dumnealui Ilie Catargiu vel logofăt îndreptîndu-se, i-am dat și i-am întărit și de la domniea mea pe acel loc de case cu pivniță, din zăpis de cumpărătură ce au avut, ca să-i fie și de la domniea mea dreaptă ocină și moșie și uric de întăritură stătător, în veci. Și nimenea altul să nu se amestice <urmează cîteva cuvinte în limba sîrbească>¹.

U Ias, 7233 <1725> iuli 26.

<Urmează iscălitura cea mare a lui Mihai Racoviță voievod>¹.

Vasile Buhăescu <a scris>.

porții mănăstirii Dancului, cari aceste case au fostu făcuti di răpăosatul sfinția sa Lavrintii episcopul de Roman. Pentru căci, rămîindu această sfință mănăstire la multă slăbiciuni și datorie din vremile nepăcii, de la vremi cătanelor, și cu altu chip nu s-au putut rădica o sam(ă) din datorii, ce s-au vîndut aceste cas(e) într-aceșt(i) bani, cari scriem mai sus. Căci ne-am socotitu-né: decît să vindim altă moșie stătătoare, mai bini să vindim acești cas(e), că tot să răs(i)pie. Și noi n-avem nici o puter(e) să le tocmimu.

Și această socoteal(ă) s-au făcut cu știre sfinții sali părintelui chir Ghiorghii mitropolitului și cu a dumisali blagorodnicului <ti>torului Iordach(i) Cantacuzunu vel vist(iernic).

Deci făcîndu-n(e) dumnealui plata diplin cu bani gata, i-am făcut acestu [aceastu] zapis dumisali ca s(ă) îi fie moșie neclintită nici odănoară.

Și pentru credința, ne-am iscălit.

✠ Иѣ, л(ѣ)т(о) х̃зсѣд ноев(ріе) ѿ

† Γιωργη μιτροπολιτ Γεωργίου <m.p.>.

† Iordachii Cantacuzino vel vist(iernic) <m.p.>.

† Ieromonah Anthim eg(u)men ot Bogdana <m.p.>.

Aceste cas(e) cu știre mării sali lui vodă s-au vîndut, ca s(ă) să coper(e) m(ă)n(ă)stiri să nu cadză.

† Costachi vt(ori) log(o)f(ă)t <m.p.>.

<Pe verso, scris de mîini diferite în sec. XVIII>: 1) Zapisul caselor; 2) de la Anthim Creșul egumenul de Bogdana.

<Din prima jumătate a sec. XIX>: Zapisul egumănului de la mănăstirea Bogdana, cu care vinde lui Leontie o casă cu loc cu tot, care iaste denainte porții mănăstirii Dancului. 7234 <1725> noiembrie 10.

Arh. St. București, A.N., CCLIX/8. Orig., hîrtie (32,3×22 cm.), filigran, cerneală neagră.

¹ Omis.

657

1725 (7234) noiembrie 12, Iași

Alexandrachie și soția lui, Safta, dăruiesc finului lor Toader un loc de casă pe Ulița Mare.

† Adeică eu, Alexandrachiié, ginerel(e) Pevețoi, și cu fâmeia me, Safta, făcut-am acestu adevărat zapis al nostru la mînuli hinui nostru, lui Toader, precum de nim(e)ne siliț(i), ce de a noastră bun(ă)voie, i-am dat danié un loc de cas(ă) la Ulița Mare, unde au fostu casa tăfne-nostru, lîngă cas(e)le log(o)fătului Boului; și i-am dat-o ca s(ă) hii pomană hinului Toader, și copiilor lui, și nepoților lui și strănepoților, în veci. Iar cine să va scula asupra hinului, din sămînția noastră pe urma noastră, să hié neiertat de noi, și de milostivul Dumn(e)zău, și de a noast(r)ă toată sămînție și de 318 Oteți de la Nichié, care a trece peste scrisoare noastră.

Și la acestu adevărat zapis al nostru s-au prilejit mulți oameni buni, megieși și mai de laturi, carile mai gios n(e)-am și iscălit; care n-au iscălit n(e)-am pus degetili pentru mai mare credința.

✠ Иѣ, лет(о) х̃зсѣд ноев(ріе) вѣ.

Αλεξανδρος υποζημ βεβενος¹; Γαβτα Πεβεζιν υποζημ και βεβενος¹.

566

Ποπα Δυμιτρη απο τυ Αγιον Γηοργη, μαρτηρας <m.p.>².

Alexandru văt(av) la vel vist(iernic), m-am tîmplat mart(or) <m.p.>.

Eu, Ion dascal, am scris zapisul.

<Pe verso, scris în aceeași vreme>: Zapis de casi de lîngă Rîpa Pevîțoiaie.

Arh. St. Iași, Documente DCCXIV/5. Orig., hîrtie difolio (18,5×15,8 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră, două amprente digitale.

EDIȚII: „Miron Costin“, An. VII (1919), p. 5 (orig.); M. Costăchescu, *Documente*, în „Joan Neculce“, fasc. 5 (1925), p. 161, nr. LVII (text incomplet).

¹ Amprentă digitală.

² Alexandros încredințez; Safta peveța încredințez; popa Dimitri de la Sfintul Ghiorgi, martor <m.p.>.

658

1725 (7234) noiembrie 19, Iași

Diata lui Ștefan vătav prin care lasă la moartea sa două sate M-rii Danco, o vie de la Cetățuia și niște țigani soției sale Safta, iar casele noi din Iași le lasă lui Enachi căpitan.

Ghedeon mitropolit <m.p.>.

† Adeacă eu, Ștefan vătavul, făcut-am această diiată a me la dare sufletului meu precum eu, de bunăvoie me, am dat danie moșie me, anume: Chișărăii și Roșienii, ce sînt pe Jijie, în ținutul Ieșilor, și cu vad de moară în Jijie, și hotarul trce și peste Prut, care aceste moșii le-am cumpărat eu pe bani gata, pecum arată zapisele. Aceste le-am dat la sv(i)nta mănăstire Dancul, care este în Ieși, unde este hramul Sv(i)ntului slăvit și mare voievod îngerescu Arhistratigo Mihail, ca să fie pentru sufletul meu. Însă pînă va fi vie soțul mei, Safta, să aibă ea a să hrăni din venitul acestor moșii, ce scriem mai sus, iar după moarte ei nime altul să nu să amestecce, ci să fie a sv(i)nteii mănăstiri Dancul, cu tot venitul.

Iar o vie ce am la Cetățuie, care iarăș(i) am cumpărat-o eu pe banii mei, acéea o dau să fie a soțului meu, Saftai, dreaptă danie, iar casele aceste din Ieși, care sîntu de curund¹ făcute, aceste case le dau danie și le dăruiescu dumisale, lui Enachi căpitanul, ginerele Lecăi, să-i fie dumisale danie, în veci, și cuconilor dumisale; însă pînă va fi viu soțul meu, Safta, să aibă a șede și a se sprijini într-aceste case.

Iar niște țigani ce am de cumpărătură de la vorniceasa lui Andronic vornicul, care este de seminție Căpoticeștilor, aceia țigani încă să fie a soțu-meu, Saftii, ca să aibă a să sluji cu dînșii sau oricum i-ar fi voie să facă cu dînșii.

Iar din bucatele mele ce am, 4 boi și 4 vaci cu viței și 2 cai de ham, să fie a soțu-meu, Saftii, ca să s(e) hrănească cu dînsele, iar altele ce mai sîntu bucate să le vîndză și să plătească pe unde sîntu datoriu și să mă grijască și pe mine, pe cum să cade ca pe un creștin.

Iararii din rudele și din nepoții mei s-ar scula să s(e) amestecce ca să strice această diiată a me sau măcar și din streini, unii ca aceia să fie neiertăți de Dumnedzău și să ie supt blăstăm^{ul} Sv(i)ntilor Părinți de la 7 săboară și de mine încă să fie neiertăți.

Și pentru credința, am iscălit.

✠ Мс, л(е)т(о) хѣта ноев(іе) ѿ.

† Eu, Miron Gafenco, am scris cu zisa vătavului Ștefan și am fost de faț(ă) cînd au iscălit.

Ștefan vătav ...² <m.p.>.

† Ion biv protop(op) <m.p.>; † Eni Gîndul <m.p.>; † Καλινικος Άγιος Τανkov <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, text grecesc scris mai tîrziu>.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași, sub dată. Copie după foto. orig., hîrtie difolio.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 225, nr. 270 (rez. gr. dezv. după orig., hîrtie difolio (31,8×19,6 cm.), cerneală neagră din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 279).

¹ Așa în orig.

² Neclar.

³ † Kalinikos de la sfînta <mănăstire> Dancu <m.p.>.

659

1725 (7234) decembrie 3

Lupul Pilat fost postelnic și soția lui, Safta, vînd lui Ion Neculce fost hatman niște case pe Ulița Hagioaiei cu 30 de lei, bani noi.

† Adecă eu, Lupul Pilat biv post(elnic) și cu fe<meia>¹ Safta, fata lui Vasili Sălceanul ce-au fost diiac di visterie, scriem și mărturisîm cu acest adevărat zapis, să fie di bun(ă) credință la mîna dumnisali lui Ion Neculcii biv hatman, precum noi, di nimi sîliți, nici asupriți, ci de a[li] noastră bunăvoie, am vîndut dumnisali niști casă ci am avut aici în Iași, dreptu treidzăci lei, ban(i) noi, cari cas(e) sîntu pre Ulița Hagioie, cu locul casălor cum cuprinde de la Ghiorghii Strădzăscul și cu locul di la Contăș, și cu pivniță di piatră, cari casă sînt întri locu lui Borci și-ntri caseli lui Apostuli, precum arat(ă) zapisăle celi vechi, cari, aceli cas(e) îmi sîntu și mie dzăstri di la socrul meu, Vasili Sălceanul. Și i-am dat dumnisale și zapisăli celi vechi di la socrul meu di cumpărături ca să fie dumnisali hatmanului și giupînesăi dumnii sali și cuconilor dumnisali, drept(ă) ocină și moșie casăli și pivniți cu locuri cum scrie mai sus; și dumnelui încă me-au făcut plata deplin întru mînuli meli; și avîndu eu nevoe au stătut într-un an acest(e) casă vînzător(i) și nimi nu s-au aflat să li cumperi din rudeli meli sau a femeii meli și am cădzut după dumnelui hatmanului Ion și d(um)nealui au luat bani cu bași <și>¹ mi-au dat.

Deci de-acmu să n-aibă nime a s(e) amesteca, că toți au fost fafă și n-au vrut să cumperi și le-am făcut știre.

Și acestu zapis s-au făcut <înaintea>¹ a mulți boieri di curte și migieș(i) dinpregiur; pintru credința am iscălit.

Let 7234 <1725> dec(hemvrie) 3.

ЛѹПѢЛ ПИЛАТ БИВ ПОСТ(ЕЛНИК) ИСКАЛ <m.p.>.

ИЛІЕ КАТАРЦИНѢЛ ВЕЛ ЛОГ(О)Ф(Е)Т ИСКАЛ <m.p.>.

ІЗ, ШЕФАН РѢС(Е)Т БИВ ВОРНИК, ИСКАЛ <m.p.>.

ДѢМИТРАШКО ВЕЛ ХАТМАН <m.p.>.

ІЗ, ...² ВЕЛ СПАТ(АР) <m.p.>.

† ТОАДЕР СТРЕЗЕСКѢЛ ИСКАЛ <m.p.>.

ВАСИЛІЕ ЪРСАКИ ИСКАЛ <m.p.>.

Toader ot Vis(tierie), martur <m.p.>.

Ștefan biv vel vist(iernic), martor <m.p.>.

Vasilie Buhăescu <m.p.>.

ІЗ, ПЛЕДАНДРѢ ...², martor <m.p.>.

Василіе Попа искал, martor <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris în aceeași vreme>: Zapisul lui Pilat pe casă în Iași, No. 5.

Arh. St. București, Fond Bibl. Acad. Rom., Documente istorice, CXI/136. Orig., hîrtie difolio (31,1×20 cm.), filigran, rupt la îndoituri, cerneală neagră.

EDIȚII: *Creșterea colecțiilor*, I (1905), p. 115 (rez.).

¹ Omis.

² Neclar.

660

1725 (7234) decembrie 21, Iași

Mihai Racoviță voievod dăruiește bisericii ungurești din Iași cîte o ocă de undelemn pe an de la vama domnească.

† Иѡ МИХАИ РЪКОВИЦЪ(Ъ) ВОЕВОДА, Б(о)Ж(іе)у м(и)л(остіе)у, г(о)сп(о)даръ
ЗЕМЛИ МЛАДАВСКИИ. Adecă domnie mea m-am m(i)l(o)st(i)vit, dintru a noastră
osăbită milă, și am dat și am miluit la beserica ungurească, de aicea din Iaș(i), ca să aibă
de la domnie mea din an în an, pe lună cîte <o>¹ ocă de untu de lemn de la vamă, ca să
fie pentru treaba besericii.

Pentru acéea, dumneavoastră, vel vameși, să aveți a da acestu undelemnu ce
scriem mai sus, ce avea miluire de la domnie mea, pe lună cîte <o>¹ ocă. Într-altu chip să
nu fie. Aceasta scriem.

Оу Ас, в(ъ) лет(о) $\widetilde{\text{ХЗСЛА}}$ дек(емвріе) ка.

Trecut la condică. Ion <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris cu caractere latine în a doua jumătate a sec.
XVIII>: Fatta da Michele principe una libra e mezza il mefe. No. vig(esimo) settimo;
<de altă mînă>: No. vigesimo settimo.

Arh. St. Iași, Documente MLXXVIII/91. Orig., hîrtie difolio (29×20,20,5 cm.), filigran, cerneală
neagră, sigiliu inelar, octogonal (1,6 x 1,2 cm.), în cerneală roșie, neclar.

¹ Omis.

A

Axinia, soția răposatului Darie spătar, și fiii ei dăruiesc M-rii Sf. Ioan <Gură de aur> din Iași Poiana lui Țigan <din Codrii Iașilor>.

† Adec(ă) eu, Acsinie spătăroie a repoasatului Darie spătarul, și cu toți fii mei: Andrii clucérul ce-au <fost p>¹ostelnic, Vasil(e) postelnic, i Constantin post(elnic), i Gligorașco i Mihai, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru precum am dat danie Poiana lui Țigan svintei mănăst(iri) la Svetii Ion, care și nouă ne este cumpărătură de la Paraschiva nepota lui Țigan, dreptu o sută de lei bătuți. Deci, noi am dat-o svintii mănăstiri pentru sufletul părinților giupînu-meu și pentru sufletul părinților mei și al meu și a fraților mei și a cuconilor mei ca s(ă)-i scrie la sventul pomelnic.

Și pentru credința, am și iscălit, să s(e) știe.

В(ъ) лѣт(о) х̣зса ман̣ зѣ.

Acsinie spătăroaie²; аз, Мѣхан Даріе искал <m.p.>; аз, Василе пост(елник) искал <m.p.>; аз Константин Даріе искал <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua, scris de mâini diferite în a doua jumătate a sec. XVIII>:
1) Zapis pre poiana lui Țigan de la spătăroaie lui Darie; 2) <tradus în grecește; anul cu cifre grecești>: 1693; 3) No. 2. De Poiana Țiganului>; 4) <rezumatul grecesc al actului și data cu cifre arabe>: 7201 <1693> maiu 17.

Inst. de Ist. „A.D. Xenopol” – Iași. Copie după orig., hîrtie, un sigiliu inelar octogonal.

EDIȚII: Florin Marinescu, *Xiropotamu*, I, p. 176, nr. 173 (rez. gr. dezv. după orig. hîrtie difolio (21 x 15,2 cm), filigran, cerneală neagră, din Arh. M-rii Xiropotamu de la Muntele Athos, Grecia, nr. 394).

¹ Sub o pată de cerneală.

² Sigiliu inelar octogonal.

B

1717 (7125) aprilie 28, Iași

Mihai Racoviță voievod îl înputernicește pe egumenul M-rii Danco din Iași să ia dijma de pe fosta moșie a M-rii lui Păun vameș.

їѡ Мѣхал Рѣковиц(ъ) воевода, Б(о)ж(іе)ю м(н)л(о)ст(ію) г(о)сп(о)д(а)рѣ Земли Молдавсон. Dat-am cartea domnii mele rugătoriului nostru egum(e)nului de Danco ca să fie volnic cu cartea domnii mele a lua dijma de pe moșie care au fostu a mănăstirii lui Păun vameșului, care moșie au fost nealeasă și éstimpu au luat dijma din acea moșie egum(e)nul de Sv(e)ntii Ioan cu cartea domnii mele ca să ste dijma pîn(ă) s-a alége.

Deci acmu, alegîndu-sé, au rămas acea moșie asupra măn(ă)stirii lui Danco. Pentru acée, să aibă a lua dijma egum(e)nul de Danco, cîtă dijmă s-ari afla că s-au luat. Și nime să nu ste înpotriva cărții g(os)p(o)d.

Ѹ Мѣ, л(ъ)т(о) х̣зске ап(р)иліе кн̣.

C

1718 (7226) martie 30, Iași

Cîrstîna bulucbășoia și fiul ei, Pavăl bulucbaș, vînd lui Panaite negustor un loc <din Iași>.

† Adecă eu, Cîrstîna buliucbășoia și cu fiu-mieu Pavăl buliucbaș s(î)nă Iordăchelea, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru la mîna dumisale giupînului Panaiote negușitoriul, nepot lui Pascal brașovanul, précum să s(e) știe că, de nimé siliți, nici asupriți, ce de a noastră bunăvoié am vîndut dintr-a noastră dreaptă ocină și moșie, o bucată de loc caré loc iaste din fundul ogrădzii a dumisal(e) și pre cît loc i-am vîndut l-am stîlpit despre locul nostru ce ne-au rămas; și s-au pus o piatră despre uliță ce merge la vale și altă piatră am pus lîngă gardul nostru, care piatră desparte locul despre răsuflătoarea hrubei ce iaste iarăși pe locul surorii méle, Mării, dară răsuflătoarea iesă din pivnița a giupînesăi Tomei negușitoriul. Deci, acesta loc l-am vîndut noi dumisale giupînului Panaite, drept doadzéci de lei bătuți; și ne-au dat dumnealui banii deplin. Pentru aceea ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie, și fiilor și nepoților dumisale, în veci,

Și la aceasta tocmal(ă) s-au tîmplat dumnealui Pavăl săpunariul, răzăș, și Statie aprodul și Neculai strelariul, mahalagii, și alți oameni buni, carii ș-au pus pecéțile mai gios. Și pentru credința ne-am pus degetel(e).

Și eu, Axintie uricariul, am scris acest zapis cu dzisa Cîrstîinii și a lui Pavăl, ca să s(e) știe.

✠ Мѣ, л(ѣ)т(о) х̣зскс мартѣ л̄.

† Cîrstîna¹; Pavăl bulucbaș(ă) sîn Iordăchele <m.p.>.

† Pavăl săpunar, martur¹; † A<n>²gheluș(a) bulucbășoie¹; † Ștefan staroste de blănar(i), martur¹; †...³ πορ Πανου, παρού <m.p.>⁴.

Axintie uricar <a scris>.

<Pe verso>: † Așijdére, tij eu, Cîrstîna buliucbășoia și cu fiu-meu, Pavăl buliucbaș s(î)nă Iordăchele, am mai vîndut dumisale giupînului Panaiote și giupînesăi dumisale și ceealaltă bucată de loc ce ne-au fostu rămas, osăbit de locul ce i-am vîndut dumisale mai înainte, din fundul ogrădzii dumisale, ce scrie în zapisul acesta din față, drept 18 lei bătuți. Și ne-au dat dumnealui banii deplin și noi încă i-am dat dumisal(e) și zapisul cel vechi de la Vas(i)lie Iordăchelea ca să-i fie moșie în veci; și locul iaste stîlpit cu pietri.

Pentru credința, ne-am pus degetéle.

Și eu, Axintie uricariul, am scris cu dzisa lui Pavăl buliucbaș, să s(e) știe.

✠ Мѣ, л(ѣ)т(о) х̣зскѣ мѣи кѣ.

Axintie uricar <a scris>.

<În partea de jos a filei, scris în a doua jumătate a sec. XVIII>: S-au trecut tot deplin la condică.

<Pe verso-ul filei a doua, rezumatul grecesc din aceeași vreme al actului și din sec. XIX>: No. 5.

Arh. St. Iași, Documente, CCXCII/5. Orig., hîrtie difolio (31 x 22,5 cm), filigran, cerneală neagră, patru amprente digitale.

EDIȚII: Stoide și Caproșu, *Relațiile Brașovului cu Moldova*, p. 72 (rez. dezv.).

¹ Amprentă digitală.

² Omis.

³ Neclar.

⁴ †... Panu, de față <m.p.>.

ABREVIERI, SIMBOLURI, LĂMURIRI

c.	= comună
c.s.	= comună suburbană
l.c.	= localitate componentă
m.	= municipiu
or.	= oraș
r.	= raion
R.	= republică
reg.	= regiune
s.	= sat
s.c.	= sat component
top.	= toponim
ț.	= ținut
*	= indică așezări dispărute
()	= prezintă variantele cuvântului titlu
(?)	= exprimă îndoiala editorilor
< >	= cuprind completările sau identificările editorilor
[]	= indică ceea ce este de prisos
~	= repetă vocea de bază
/	= semnifică alternanța (fonetică sau terminologică)
...	= indică lipsuri în text

*
* *

Indicii cuprind atât informația documentară directă, cât și cea adițională: din descrierea arheografică, note sau comentarii.

Indicele de materii a fost corelat cu cel de nume, astfel încât depistarea informației de referință să se poată face cu maximum de rapiditate.

La omonime, indexarea a avut în vedere al doilea element definitoriu, iar variantele au fost ordonate alfabetic.

Vocile au fost ordonate alfabetic în funcție de numele de botez, iar apoi, după numele de familie (inclusiv cele câteva nume din perioada modernă).

Trimiterile s-au făcut la numărul documentului.

* Întocmit de Marius Chelcu, cercetător la Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” – Iași.

<Abaza>, v. **Apăza**.

Abăza, clucer; dă mărturie 90.

Abăza, v. și **Andrei** ~, **Ilie** ~.

Avdi, pașă sarascheriu de Hotin; a dat firman pentru iertarea lui Ion Neculce 584, 585.

Achetrii, v. **Vasile** ~.

Acsinia, stă în casa lui Turcu bulucbașă; martoră pe Ulița Muntenimii 379.

Acsinia, spătăroaia, soția lui <Manolache> Darie fost mare spătar și mama lui Andrii clucer, Costantin fost postelnic, Mihai Darie ș.a.; dăruiește împreună cu fiii ei Poiana lui Țigan m-rii Sf. Ioan Gură de Aur A.

Acsinia (Axinia), soția lui Pavăl; cumpără împreună cu soțul ei o casă de pe Ulița Târbujenească de la Stoian seimen 623; vinde împreună cu soțul ei o casă în Iași lui Gheorghe călărăș de Tarigrad 654.

Acsinia Butculeasa (Bîtculeasa), mama lui Toader Butco 7, soacra lui Gavril 189; cumpără de la Ianole un loc de casă pe Ulița Măjilor Vechi 131.

Acsinia (Acăsenie) **Cădzăneasa**, fiica lui Ursul abăger, mama Mariei; cumpără de la Costandin Grebincea <o vie în Dealul Hroncii> 490; vinde Vasilicăi o vie 343.

Acsiniia, nepoata Sanhirei Adămoaia; martoră în mahalaua Sf. Ioan 393.

Acsiniia Sucevenița, casa ei în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Măjilor Vechi, martoră 134.

Acsinte, ciubotar; martor la vânzare lângă Biserica Culelarilor 653.

Acsinte, martor pe Ulița Onnei 554.

Acsintie, fost căpitan; martor lângă biserica Sf. Ioan Gură de Aur 91.

Acsintie, v și **Axinte**.

Adam, personaj biblic; anul de la ~ 466, 496.

Adam, chervasaragiu (cantaragiu), primul soț al Sanhirei Adămoaia; cumpără împreună cu soția sa case pe Ulița Herbințe de la Nastasia 15; fostul soț al Sanhirei 228, 393.

Adam, fiul lui Costanda, nepotul lui Mihalache blănar; primește întărire pentru un loc de dugheană pe Ulița Tîrgului de Jos după judecată cu Ion zlătar 310; se judecă pentru case în Arcărie pe Podul Vechi cu Cîrstea Latef, pierde 494.

Adam, martor în Iași 346.

Adam, m-re lui ~; <în c. Drăgușeni, j. Galați>; egumen la ~. 478; v. și **Leonte**

Adam, tatăl lui Sandul ~ negustor; a cumpărat de la Sultana Mare Boiereasă un loc de casă în Sărăria Veche 489.

Adam Vărălcovici, preot; dă mărturie privitoare la averea Bisericii Catolice din Iași 214.

Adam, v. și **Sandul** ~, **Vasile** ~.

Adămeștii, ctitori ai m-rii Adormirea Maicii Domnului din Codrul Gheanghei pe care o închină m-rii Sfînta Vineri din Iași 87.

Adămoaia, v. **Sanhira** ~.

Adormirea Maicii Domnului (Adormirea Fecioarei Maria, Adormirea Precistei, Uspenia), m-re din Iași, ctitorită de Miron Barnovschi voievod 44; închinată la Sf. Mormint de la Ierusalim 56, 275, 276, 279, 284, 354; chirie plătită la ~ pentru locuri de casă 521, 619, și pentru locuri de dugheni în Tîrgul de Jos 597; cumpără casă 622; egumenii m-rii ~ 165, 354, 484, 521, 583, 599, 622; se judecă pentru dugheni și pivniță de piatră 364; dughenile m-rii ~ în hotar 310; porțița m-rii~ în hotar 181, 319; scuturi de dări pentru m-re ~ 56, 274, 275, 276, 278, 279, 284, 403; vecini ai m-rii ~ în satele Șipote, Toporăuți, Volcineț 44, 276; vii ale m-rii ~ la Vlădiceni 373; vinde dugheană de făclierie 583; zăplazii m-rii ~ în hotar 375; ȝiganii m-rii ~ 93.

Adormirea Maicii Domnului, hram al m-rii **Adriano**, v. **Adriano** m-re.

Adormirea Maicii Domnului, hram al Bisericii **Banu**, v. **Biserica Banu**.

Adormirea Maicii Domnului, hram al m-rii din Codrul Gheanghei, v. **Codrul Gheanghei** m-re.

Adormirea Maicii Domnului, hram al schitului **Halchi**, v. **Halchi**, schit.

Adriano (Adriian, Adriiani), m-re lângă Arghirocastro, în Rumelia, cu hramul Adormirea Maicii Domnului (Adormirea Fecioarei Maria) 249, 388, 424; m-ri închinată la ~ 249, 388, 424; zidită de împăratul Iustinian 249, 388, 424.

Aftănase; v. **Tănase**.

Aftenie, răzeș din Codrești; a dăruit lui Necula vistier partea sa din s. Codrești 97.

Agafia, rusoaică, soția lui Simion, postlușnică a m-rii Copou 223.

Agafie, soția lui Neacșul, mama Tofanei, a Vasilicăi și a lui Sămion; vinde împreună cu fiii ei lui Ștefan Munteanul o vie la Vlădiceni 10.

Agafia Păpuroaia, sora Cununei; cumpără de la Maria Toderițoia o casă în Tîrgul Făinii 118.

Agafia Vasilie, soția lui Vasilie săracul; cumpără de la Mariia Toderițoia un loc de casă în Tîrgul Făinii 33.

Agafița, soția lui Gavril vătaf de vieri; pune zălog la Hagi Ali turc niște dugheni din Măji pentru o datorie 367.

Agahia, soția lui Toader negustor; vinde împreună cu acesta o vie în Dealul Hroncii 384.

Agahie, martor hotarnic în s. Nedeiani 21.

Agahița (Gahița), soția lui Stancul lăcătuș, sora lui Hilotei călugăr; nu a avut copii iar soțul se judecă cu fratele ei pentru o casă de pe Ulița Mare 212.

Agapia, m-re, <t. Neamț, în s. ~, c. ~, j. Neamț>; călugări de la ~ 394; primește întărire pentru locul numit La Osoiu, din Branîstea domnească 298; loc al m-rii ~ din branîstea domnească, pe Valea Comarnei, în hotar 131, 298, 548, 552, 554; mori făcute pe nedrept de m-re ~ în s. Iucșești, pe Jijia 182; s. Oișani al m-rii ~, în hotar 240; v. și **Anastasia** arhimandrit și egumen la m-re ~.

Agapie, popă, soțul Irinei preuteasa 158.

Agapie, țigancă a m-rii Barnovschi, fiica lui Grigorie țigan 93.

Agioaie, v. **Hagioaia**.

Agostină, fratele lui Martin ungur din Miroslava; a lăsat fratelui său o vie la Miroslava după zapis de judecată 555.

Ahmet Borozan, bulucbaș de surlari, turc; martor la vânzarea unei case din Iași 312.

Ahmet Tunus'Oglu, negustor; primește casa lui Panaiotache pentru neachitarea unei datorii 606; vinde casa lui Panaiotache 607.

Aivaz, bulucbaș; martor la vânzarea unei case din mahalaua Sf. Ioan 393.

Albert Suchonewski, preot franciscan, vicar general al Bacăului, notar; scrie acte 352, 487.

Albești, sat, t. Vaslui <s. ~, c. Delești, j. Vaslui>; în hotar cu poieni din Codrul Iașilor; mărturie hotarnică scrisă la ~ 61.

Albotă, v. **Pavăl ~**, **Toader ~**.

Albul, fost mare ușer, soțul Istinei; vinde împreună cu soția sa o casă pe Ulița Măjilor lui Toma Alivra 105.

Aldea, fost mare postelnic, tatăl lui Costantin-postelnic și al lui Ion ~ 292, 293, 348, 355, 377; a cumpărat de la m-re Golia dugheni de pe Podul Vechi 353; a primit danie de la Istratie Dabija voievod o bucată de loc din hotarul țîrgului Iași, la Prisăci 292, 293; heleşteul lui ~ în hotarul seliștei Prisăci 290, 388, 424, 433, 444; locul lui ~ în hotar 376; ușer 293; v. și **Rediul Aldei**.

Alecsandra, soția lui Mihai surlar; a vîndut lui Dumitrașco un loc de casă de lângă m-re Sf. Ioan Gură de Aur 16.

Alecsandra, stolniceasa, soția lui Iorga fost mare stolnic, sora lui Iorga fost mare postelnic, <mama> lui Toderășco; a cumpărat împreună cu soțul ei un loc de casă de lângă Mitropolia Veche de la nepoții lui Filip fost vistiernic 97.

Alevra, v. și **Ghiorghe ~**, **Petrea ~**, **Toma ~**.

Alexa, fiul lui Gheuca bulucbaș și al Catrinei; vinde împreună cu părinții și fratele lui o vie lui Derboca 235.

Alexa, grec, socrul lui Diacon; martor la vânzarea unei părți din s. Piscani, fiind răzeș 242.

Alexa, preot armean, soțul Dolcăi, ginerele lui Cîrstea armean; hotarnic al unui loc de casă de lângă m-re Bărboiu 54.

Alexa, rus, soțul Parascăi; poslușnic al m-rii Copou 223.

Alexa, vornic de poartă, dă mărturie împreună cu marii boieri 99.

Alexander Fisher, preot franciscan la Biserica Catolică din Iași, șef (prefect) al Misiunii apostolice din Bacău; primește confirmare pentru stăpînirea unei case de pe Ulița Mare după judecata cu preoții iezuiți polonezi 448, 601; îl excomunică pe Casimir Twardohlebovicz preot iezuit 487.

Alexandra, fiica lui Costantin, nepoata lui Pavăl; dăruiește lui Neculai negustor partea sa din satul Roșcani, la Turîia 193.

Alexandra, fiica lui Ghiorghe; vinde împreună cu alții lui Toma negustor din Iași părți din s. Mînzesti 337.

Alexandra, fiica Ruxandrei; prisma casei ei, în hotarul unei case de pe Ulița Fînelui 625.

Alexandra (Alecsandra), fiica lui Udrea și a Tudostiei și mama Mariei; vinde lui Prodan Drăgușescul fost mare șetrar un loc de casă în Iași 360.

Alexandra (Alecsandra), fiica lui Ghirvasii Paciul, mama lui Luca 11, 55, 572.

Alexandra, nepoata lui Popîrșoc șoltuz de Iași; dă lui Vasile butnar un zapis rătăcit al unui loc de casă 370.

Alexandra, prescorniță, soția lui Bejan săhăidăcar, mama Despei și soacra lui Neacșul 199; casa ei în hotarul unor dugheni de pe Podul Vechi 62.

Alexandra, soția lui Grumadza armaș și a lui Necula vistiernic; sora Dafinei Dabijoaia 92; a cumpărat de la Răzmiriță o parte din s. Pietrești 97; recăsătorită în timpul domniei lui Istratie Dabija voievod cu Necula vistiernic 92; nu a avut copii și a lăsat surorii sale un loc de casă pe Podul Vechi și o vie în dealul Tanga 92; a dăruit nepoatei sale,

- doamna Anastasia, un loc de dugheni pe Podul Vechi 306.
- Alexandra**, spătăroaie, fiica lui Gavrilas Mătiș, sora Elenei comisoaia; a întors satul Zărnești m-rii Bîmova 138.
- Alexandra**, zugrăvită; a vîndut lui Ștefan zugrav o casă cu loc în mahalaua Curelari lîngă Școala Jidovească 4, 102.
- Alexandra** <Iordăchioaia>, spătăroaia, fosta soție a lui Iordachi Cantacuzino mare spătar; a vîndut doamnei Anastasia un loc de casă de lîngă Mitropolia Veche spre Ulița Mare 97.
- Alexandrachie**, soțul Saftei, ginerele Măriuței Pevețoaia; dăruiește împreună cu soția sa un loc de casă pe Ulița Mare finului lor Toader 657.
- Alexandria** <oraș în Egipt>; patriarhie de ~ 496, v. și patriarhi de ~ Sf. Athanasie și Samoil.
- Alexandru** (Alecsandru), beizadea, fiul lui Antonie Ruset voievod; a dăruit lui Gurbet fost căpitan de mazili o bucată de loc la Penișoară, pe Cacaina, în hotar cu Vacota 57, 211, 262, 413; carte de miluire de la ~ pentru Gurbet 57; ispisoc de la ~ 416.
- Alexandru**, mare cămănar, cumpără de la Gligorie o vie în Valea Comisului, la Cetățuia 593.
- Alixandru**, bulucbaș de seimeni; seimen în steagul lui ~ 305.
- Alixandru** (Alexandru), făclier domnesc, soțul Ioanei 316, tatăl Irinei 434.
- Alexandru** ..., martor 90.
- Alexandru**, mare postelnic, martor 14, 24.
- Alexandru** (Alexe), popă la Biserica Banu, soțul Anei; primește danie de la poporenii de la biserica Sf. Parascheva un loc de casă pe Ulița Sîrbească rămas "pustiu" 332; cumpără de la Pavel un loc de casă pe Ulița Sîrbească 365.
- Alexandru** (Alecsandru), răzeș din s. Condești; a dăruit împreună cu răzeși un loc de prisacă lui Neculai vistiernic 97.
- Alexandru**, soțul Despei; cumpără împreună cu soția sa o casă în Iași de la preotul Gavril 552.
- Alexandru** (Alecsandru), fost stolnic, martor 62, 80; a vîndut lui Ion cămăraș niște case pe Ulița ... 616.
- Alexandru**, mare ușer, dă mărturie pentru autenticitatea unui act 537.
- Alexandru**, vătav, fiul lui Pirvu vătav; scrie acte 467, 629.
- Alexandru Buhuș**, <fost> hatman, tatăl Catrinei, socrul lui Gheorghe Apostol 543.
- Alexandru Exaporitos**, soțul Sultanei, tatăl lui Nicolae Mavrocordat voievod; ~ să fie pomenit la Muntele Athos 470.
- Alexandru Hiliță**, din Braniste, martor hotarnic în satul Costuleni 565.
- Alexandru Iancul**, mare vornic; martor, în anul 1813, în Divan 131.
- Alexandru Lăpușneanul** voievod, domn al Țării Moldovei; hotarul m-rii Socola dăruit de ~ 343; Movila lui ~ 23, 24.
- Alexandru**(Alecsandru) **Ramandi**, fost mare vornic al Țării de Sus, casele lui în hotarul unor case de pe Ulița Herbinte 15; dă mărturie 17; mare vornic al Țării de Jos dă mărturie 24; subscris acte în lipsa marelui logofăt 27, 45; caimacam, poruncește vornicilor de poartă să hotărască un loc 54; fost mare vornic al Țării de Jos 90; martor la o judecată 102; a dăruit lui Ion Botezatu un loc de casă în Iași 627; a primit locul de casă al lui Păun clucer pentru o datorie neachitată 626.
- Alexandru**, v. și **Iliaș** ~ voievod, **Nicolae** ~ **Mavrocordat** voievod.
- Alexii**, postelnic, tatăl Aniței, strămoșul lui Toader Vîrnav fost stolnic; locul de casă al lui ~ pe Ulița Rusească 364.
- Alicsandria**, soția lui Gligorie, nepoata lui Irimia; cumpără împreună cu soțul ei un loc de lîngă m-rea Nicoriță de la Irina 94.
- Alina**, rusoaică, soția lui Vasilie; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Alivreștii**, familie; pivnița lor în hotarul unui loc de dugheană de pe Ulița Hagioaiei; ~ au lăsat în părăgină niști vii din Valea Cozmoaiei de pe locul m-rii Cetățuia 618, 642.
- Alixandru**, din satul Mînzăști; a cumpărat împreună cu Ștefan Dințul ș.a. partea Arvasiei din acest sat 337.
- Almaș**, pîru <afluent al Cracăului, lîngă c. Dobreni, j. Neamț>; sate pe ~ 407.
- Aloysius Bakilequs**, preot la Biserica Catolică din Iași; martor 132.
- Amârsol**, v. **Anița** ~.
- Ambrohie** din Trăisteni, sluga lui Ștefan Ruset stolnic; martor hotarnic al unui loc domnesc din Braniste 562, 564.
- Ambrosie**, arhiepiscop al Ecaterinoslavului și exarh al Moldovei; în 1760 confirmă act 577.
- Ambrosie** (Ambrohie, Ambrosie), bărbier; martor la vînzări pe Podul Vechi 34, 62, 69, 130.
- Ambrosie**, egumen al m-rii Bărboiu; martor 124, 125.

Amoașei, v. **Mihai** ~.

Ana, nepoata Anei Lapas, mama Catrinei, și soacra lui Iacob Pavalovschi 624; primește danie de la mătușa ei un habaciu 557.

Ana, rusoaică, soția lui Andrei; poslușnică a m-rii Copou 223.

Ana, rusoaică, soția lui Dumitru; poslușnică a m-rii Copou 223.

Ana, rusoaică, soția lui Ion; poslușnică a m-rii Copou 223.

Ana, unguroaică, soția lui Ianăși, mama lui Mătei ungar 363.

Ana Andreiasa, soția lui <Andrei> Voroavă, mama lui Anton Precopu; vinde împreună cu fiul ei o falce de vie la Miroslava nepotului ei Anton Voroavă 595.

Ana Martineasa Lapas (Anna Sapoytu), soția lui Martin Tiutiucă ungar; își face diată împreună cu soțul ei 132; a lăsat moștenire fratelui ei Ilie Lapas o vie la Copou 557, 558, 560, 582, 614; lasă parte din avere Bisericii Catolice din Iași 558; cumpără împreună cu soțul ei o vie în Valea lui Irimia de la Dănilă Lapteacru 151; vinde lui Gheorghe Frîncul Strahocki pisar leșesc casele de pe Ulița Mare 497.

Ana, v. **Anna** și **Anița**.

Anastase, v. **Năstase**.

Anastasia (Anastasii, Anastasie, Nastasii) doamna lui Gheorghe Duca voievod, ctitora Bisericii Albe din Iași; dăruiește locuri de casă din jurul acesteia precum și satele Piscani și Ștefeni 97; face danii m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 92, 306; dă mărturie 93, 99; se judecă pentru satul Răcăcinul cu Ilie Catargiul fost mare comis 295; a făcut schimb de case cu Solomoneasa logofeteasa 85, 120.

Anastasia, fiica lui Simion, soția lui Gheorghită; dugheană a ei pe Podul Hagioaiei, în hotar 454.

Anastasie, arhimandrit, egumenul m-rii Agapia; primește întărire pentru locul din Braniștea domnească 298.

Anastasie (Anastasie), popă; cumpără de la Vasilie doboșar de străji o vie în Valea lui Irimia 652.

Anastasie Bașotă, logofăt; condică de documente a caselor lui 386.

Anastasie (Năstase) Stroiescul, căpitan de darabani, soțul Doroftei; cumpără de la Safta meșterbașoia un loc de casă de pe Ulița Surlarilor 154;

fost armaș al doilea, cumpără împreună cu soția sa o vie în dealul Vlădicenilor de la Ion Marulă 487.

Anastasis (Anastase, Anastasios, Năstase), vornic de tirg. vornic de tirg, tatăl lui Costantin și al lui Lupul 602; cumpără de la Anghelușa o vie la Miroslovița 111; cumpără de la Maria Todereasa două dugheni din Tirgul de Jos 476; casa lui în hotarul unei case de lingă m-rea Bărboiu 414; dă m-rii Dragomima 80 de matce în schimbul unui loc de două dugheni de pe Ulița Rusească 190; locul lui în hotarul unui loc vîndut lui Toader blănar 338; dă măturie, martor (seemn. gr.) 78, 164, 277, 443, 449, 478, 553.

Anca, rusoaica, soția lui Andrei; poslușnică a m-rii Copou 223.

Andoca, fost clucer 240.

Andohie, curtean din Braniște, martor hotarnic 565.

Andone, preot la m-rea Bărboi, martor 124.

Andoni (Andăni), bucătar; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Ocnei 554.

Andonii (Antonis), cantaragiu, soțul Irinei și ginerele Măriei; martor pe Ulița Hagioaiei 544.

Andor (Andar), țircovnic la Biserica Catolică din Iași; scutit de dări 103, 169.

Andrea Wolfius (Andros Volful, Wolf), nepotul Hențioaiei, pisar leșesc din Țara Românească a falsificat act 352, 448, 601.

Andreaiu, apar; martor 107.

Andrean, sluga lui Ștefan Ruset stolnic; mărturisește pentru un loc din Braniște 562, 567.

Andreas (Andreas, Andreias, Andrias). **Valentinus Lukas** (Lucas), cantor la Biserica Catolică din Iași; martor la Deleni 230; dascăl scutit de dări 103, 168; mărturisește la o judecată 352.

Andreas Sanio, v. **Claudius** ~.

Andrei, abăger, soțul Sandei și ginerele Chelsiei; primește danie de la soacra sa două dugheni de pe Ulița Hagioaiei 594.

Andrei, alăutar domnesc, soțul Titianei; vinde împreună cu soția sa o casă cu loc lui Cîrstea comișel domnesc 269.

Andrei, blănar, soțul Antimiei, tatăl lui Ion blănar; a lăsat fiului său o dugheană în Tirgul Finului 414; martor în Tirgul Făinii 311; vinde lui Vasile fost staroste de ciocli un loc de casă pe Ulița Finului 49, 205.

Andrei, diac, din Orhei; martor pe Ulița Trepezească 623.

Andrei, fiul Ghilușicăi, nepotul lui Ion din Mînzest; vinde lui Toma negustor din Iași partea sa din acest sat 337.

Andrei (Andries), fiul lui Ion Botezatul zlătar și al Arghirei; casa lui ~ pe Ulița

- Trapezenească 626; vinde împreună cu mama și fratele lui o casă <pe Ulița Trepezenească> lui Lupașco teslar 627.
- Andrei** (Andries), fiul lui Irimia fost vâtaf de vieri și al Irinei Irimiasa, fratele lui Vasilie; martor în Dealul Hroncii 296; vinde împreună cu mama și fratele lui o casă din Tîrgul Fâinii lui Vasilie vâtaf de butnari 311; vinde împreună cu fratele său o vie în dealul Hroncii lui Ion 384.
- Andrei**, fiul lui Mihai <Voroavă> ungur; martor la Miroslava 614.
- Andrei**, fiul lui Vasilie și al Anisie; nu recunoaște că este poslușnic la m-rii Hlincea 32.
- Andrei**, fiul lui Mihăilachi măscărici; fratele lui Pascal; martor 78.
- Andrei**, ginerele lui Ene hatman; cercetează o rămășiță din banii văcăritului de la ținutul Cernăuți 350.
- Andrei**, iereu; martor pe Ulița Cacainei 502.
- Andrei**, pisar leșesc, fiul Aniței, nepotul lui Andros; mărturisește pentru o pivniță de lângă m-rea Trei Ierarhi dăruită de mama sa preoților ieziuiți polonezi 152.
- Andrei**, rus, soțul Ancăi; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Andrei**, stegar domnesc; martor în Muntenime 95.
- Andrei**, tatăl lui Sandu 259.
- Andrei** (Andrii), trîmbițaș, ginerele lui Ene trîmbițaș; martor lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 91, 126.
- Andrei Abăza**, fost vornic al doamnei, tatăl lui Ilie; dăruiește nepotului său, Lupu, un loc de prisacă pe dealul Bîrmovei 82; plătește datoriile ginerelui său, Dumitrașco Gherghel, 149; martor 126, 272; ograda lui ~ în hotarul unor case de pe Ulița Feredeielor 435, 542, 552.
- Andrei Baltag**, armaș, martor pe Ulița Herbinte 18.
- Andrei Borojan** (Andrii Porojan); martor la Miroslava 43.
- <**Andrei**> Cujbă, fost vornic; tatăl lui Ionașco Cujbă și al Aniței 34; casa lui în hotarul unei case din mahalaua Tălpăriei 602.
- Andrei Nanie** (Nanii), staroste de meserii; martor hotarnic lângă m-rea Bărboiu 53, 54; vinde lui Vasile fost staroste de ciocli un loc de casă de pe Ulița Fînului 205.
- Andrei** (Andrej, Andur) **Paholcean** (Pahule, Poloczka), pisar unguresc, tatăl Aniței și al lui Matei; case lui în hotarul unei case de pe Ulița Feredeielor 81, 145; primește danie o bucată de loc domnesc din Codrul Iașilor 548; martor 43, 151, 230; a lăsat fiilor săi o vie la Copou 621; scrie acte 132, 172, 497; a plecat în Țara Leșească să se întîlnească cu oastea moscalilor 585.
- Andrei Săpoteanul**, vornic de poartă; cercetează o picină 130.
- Andreiasa, v. **Ana** ~.
- Andreiaș**, sluga hatmanului; martor 163.
- Andrias**, <negustor>, fiul lui Avram; martor la vînzarea unei vii din Dealul Socolei 518.
- Andrias**, preot armean; se judecă cu Ivan armean pentru o loc de casă de pe Podul Vechi, cîștigă 351.
- Andrieș Cudrescul**, scrie acte 569, 637, 652; Mihai stă în casa lui ~ 569.
- Andrieșeni** (Andreiașeni), sat <c. ~ j. Botoșani>; s. al m-rii Cetățuia, scutit de dări 285, 323.
- Andrii**, clucer, fost postelnic, fiul lui <Manolache> Darie și al Acsiniei; dăruiește împreună cu mama și cu frații săi Poiana lui Tigan m-rii Sf. Ioan Gură de Aur A.
- Andrii**, făclier, tatăl lui Ursu abăger, bunicul lui Gheorghie 162; locul lui ~ pe Podul Vechi 355.
- Andrii**, fiul lui Ion Rusu vornic; martor 626.
- Andrii**, popă, din Rufeni; martor în seliștea Prisăci 257, 377, 392.
- Andrii**, popă, gardul lui ~ în hotar 503.
- Andrii Madona**, martor lângă Chervăsărie 305.
- Andrii Ziot, v. **Iani Drăghici**.
- Andriiasa** (Andreiasa), făclierita, fiica Aniței; via ei în hotarul unei vii din dealul Hroncii 296, 423.
- Andronache** (Andronachi), meserciu, tatăl Zamferei și al Mariei Frățiceasa 462; locul lui, în hotar 411; martor lângă Biserica Curelarilor 330, 357.
- Adronachi**, bărbier domnesc, fiul lui Vasilie; cumpără de la m-rea Sfînta Vineri o casă de pe Ulița Rusească 478; scrie act 495.
- Andronachi** (Andronache), călăraș; cumpără de la Gligorăș Turcuman niște case pe Ulița Sîrbească 197; vinde lui Ioan o casă 378.
- Andronachi** (Andronic), cămăraș; cumpără de la Ioniță Colțea părți din s. Glodeni 183; martor la Miroslava și Mirosłavița 43, 111.
- Andronachi**, martor în Tărgul Fâinii 55.
- Andronachi**, primește de la m-rea Sfînta Vineri o bucată de loc pe Ulița Rusească 478.
- Andronachi** (Andrănachi, Andronache), <fost mare> stolnic, tatăl lui Ioniță, socrul lui Linardi stolnic; primește danie un loc din braniștea domnească, la Covasna 131; locul lui în hotar 298, 548, 549, 561, 562, 564.

- Andronachi Diță**, vinde lui Gheoghe Ursuleț postelnic o casă pe Ulița Hagioaiei 526.
- Andronachi Mutul**, comis, fratele lui Enache Grebănosul; a vîndut împreună cu fratele său două dugheni pe Ulița Schimbătorilor lui Calodi zlătar 66; vinde lui Toader un loc de dugheană 74.
- Andronic**, fiul lui Pavăl fost jitnicer și al Stancăi, fratele Cîrstinei; a rămas cu datorii neplătite la Aslan cămăraș 68.
- Andronic**, împărat bizantin, cîtor al m-rii Xiropotam 185, 251, 457, 458.
- Andronic**, socrul lui Eni și Hagi 2.
- Andronic** (Andronache), fost la doilea vistiernic; mărturisește pentru vii la Miroslava 201; trecut ca martor într-un zapis de dănie a unor case de pe Ulița Mare 359.
- Andronic Bălan** din Braniște; martor hotarnic la vînzarea unei prisăci din s. Borăști 52.
- Andronic Cerchez**, soțul Axanei și tatăl lui Miron Cerchez;
mare vornic al Țării de Sus, dă mărturie 24; fost mare vornic al Țării de Sus, casele lui de pe Ulița Mare 90; a cumpărat de la Sculi agă o casă de pe Ulița Mare 303; soția lui ~ a vîndut lui Ștefan vătav niște țigani ai familiei Căpotici 658.
- Andronic**, v. **Fîntîna lui ~**.
- Andros** (Andrusius), tatăl Aniței, bunicul lui Andrei pisar leșesc 498; pivnița lui ~ lîngă m-reă Trei Ierarhi 152.
- Andruni**, tatăl lui Ursul 338.
- Andrusius**, v. **Andor**.
- Anghel**, v. **Ionașco ~**.
- Anghelache**, v. **Toader ~**.
- Anghelina**, casa ei în hotarul unui loc de dugheană din Tîrgul de Jos 74.
- Anghelina**, fiica lui Apostol, nepoata lui Tunguz; vinde împreună cu frații ei un loc de prisacă din satul Borăști lui Toader Butco 52.
- Anghelina**, stareța m-rii Socola; martoră 48, 115.
- Anghelina**, vorniceasă, martoră la vînzarea unor dugheni din Tîrgul de Jos 66.
- Anghelina**, v. și **Anghelușa**.
- Anghelușa** (Anghelina), sora Ioanei și a Costinei bărbierii, mătusa Năstasiiei 622; vinde împreună cu nepoata ei o casă în Tîrgul de Jos lui Mihăilă 619.
- Anghelușa**, soția lui Costantin <Aldea> fost mare postelnic; vinde împreună cu soțul ei un loc pe Podul Vechi lui Sandul paștirul 355; se judecă cu Ion Aldea pentru moșii, cîstigă 377.
- Anghelușea**, bulucbăsoaia; martoră pe Ulița Hagioaiei C.
- Anghelușea**, fiica Aniței; vinde mamei sale o vie în Dealul Hroncii 422.
- Anghelușea**, soția lui Enache din Miroslavești, mama lui Ion; vinde împreună cu fiul ei o vie la Miroslavița lui Năstase vornic de tîrg 111.
- Anghelușea Isăroaie**, mama Aniței, soacra lui Sandul Crupenschi; a dăruit ginerelui ei un loc de casă 218.
- Angheluța**, mama lui Costantin aga 549, 564.
- Anghenos**, martor lîngă m-reă Bărboiu 481.
- Anghilina**, soția lui Cozma; a vîndut împreună cu soțul ei un loc de casă de lîngă cimitirul bisericii lui Ștefan voievod lui Apostol croitor 48.
- Anghiloșe**, fiica Mariei; martoră lîngă m-reă Nicoriță 94.
- Anghinia Trohineasa**, mama lui Miron; vinde împreună cu fiul ei o casă pe Ulița Căcainei lui Năstase bulucbaș 502.
- Anisia**, soția lui Vasile, mama lui Andrei poslușnic al m-rii Hlincea 32.
- Anisia Gurbetoaia** (Curbetoaia), călugăriță, fosta soție a lui Gurbet fost armaș, nu a avut copii 413; dăruiește Mitropoliei moșia Penișoară, pe Căcaina 413, 416, 541; martoră la vînzarea Poienii lui Iftimie 70.
- Anisiea**, soacra lui Sava 423.
- Anisie Chirriaceasa** (Chirieaceasa); martoră lîngă Ripa Pevețoaiei 542, 552.
- Anisiia Șeptilicioaia**, soția lui Șeptilici fost comis, mama lui Ion Șeptilici fost vătav de stolnicei; vinde împreună cu fiul ei o casă de pe Ulița Feredeielor mitropolitului Savva 81, 145.
- Anisiia Rînguleasa**, călugăriță; martoră la o cumpărătură a m-rii Socola 70.
- Anița**, agioaie, mama Mariei și soacra lui Gheorghită; dă zestre fiicei ei case din Iași 495.
- Anița**, cămărașoaie, soția lui Aslan cămăraș; primește de la Cîrstina case în Iași pentru o datorie 68; vinde lui Sandul Adam negustor un loc de casă pe Ulița Frecău 140.
- Anița**, dă verilor ei părți din s. Drăgușeni și Tăiseni în schimbul unui loc de casă din Iași 42.
- Anița**, fiica Cîrstinii, soția lui Sandul; primește dănie de la mătusa ei, Sanda, un loc de casă de pe Ulița Trăpezenească 304.
- Anița**, fiica lui Alexii postelnic, soția lui Silion din Totoești; s-a judecat cu m-reă Barnovschi în timpul domniei lui Moise Movilă voievod 364.

- Anița**, fiica lui Andrei Pahalcean pisar unguresc; vinde lui Dumitrașco Pojar o vie la Copou 621.
- Anița** (Anna), fiica lui Andros, mama lui Andrei pisar leșesc și a lui Giurgea; a dăruit preoților iezuiți polonezi o pivniță de lângă m-reă Trei Ierarhi 152, 498.
- Anița**, fiica lui Ciocchină; vinde lui Costantin seimen o casă pe Ulița Cacainei 399.
- Anița**, fiica lui <Andrei> Cujbă fost vornic și mama lui Moisi 34.
- Anița**, fiica lui Dima bulucbaș și a Nastasiei; vinde împreună cu părinții și frații ei o casă de pe Ulița Herbinte lui Adam chervasaragiu 15.
- Anița**, fiica popii Lupu și a Bilușcăi, sora Saftiei; vinde împreună cu mama și cu sora o vie la Curături lui Tănase Picioroga fost vătav de aprozi 234.
- Anița**, fiica lui Păladie făclier, soția lui Costantin; se judecă pentru împărțirea moșiiilor tatălui ei 143.
- Anița**, fiica lui Toader și a Mariei; vinde împreună cu părinții și frații o casă de pe Ulița Hagioaiei lui Gligoraș 389.
- Anița**, fiica Măriutei Drențoaie, matoră în Tigănice 491.
- Anița**, fiica Rustei, soția lui Sandul Horbină; vinde Ruxandei spătaroaie o pivniță 646.
- Anița**, mama Anghelușei, mătușa lui Gheorghies 296; cumpără de la fiica sa o vie în Dealul Hroncii 422; vinde lui Dumitru o vie din Dealul Hroncii 296.
- Anița**, mama lui Lupu; vinde un loc de casă lui Ion 51.
- Anița**, matoră la vânzarea făcută lui Cîrstea comișel 269.
- Anița**, sora Nastasiei stolniceasa; matoră lângă m-reă Bărboiu 414.
- Anița**, soția lui Apostol baș bulucbaș agesc; cumpără împreună cu soțul ei o casă pe Ulița Cacainei de la Costantin seimen 399.
- Anița**, soția lui Ion; cumpără împreună cu soțul ei o casă de lângă cimitirul bisericii lui Ștefan voievod de la Apostol croitor 48.
- Anița**, soția lui Ivan Căzacu, fiica Mariei și nepoata lui Panaite user; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă din mahalaua Muntenimii 302.
- Anița**, soția lui Sandul Crupenschi fost mare logofăt; dăruiește împreună cu soțul ei un loc de casă m-rii Danco 218; vinde lui Ștefan Luca al doilea vistiernic un loc de casă de pe Ulița Mare 255.
- Anița**, a doua soție a lui Ștefan zugrav; a primit de la soțul ei o casă în mahalaua Culeari, lângă Școala jidovească pe care o vinde m-rii Aron Vodă 3, 4, 46, 63; s-a judecat cu Gligorașco pentru o casă 102.
- Anița**, spătaroaie, soția lui Chiriac Sturza fost mare spătar; vinde lui Manolachi Ruset un loc de casă 372.
- Anița**, vinde lui Frangole vameș partea ei din s. Piscani 258.
- Anița**, vinde lui Gligorașco o casă pe care a primit-o zălog de la Vasilie fost staroste de ciocli 590.
- Anița Amărsol**, matoră la în Tigănice 491.
- Anița Buduroaie**, matoră 384.
- Anița Cantaragița**, fiica Aniței Hagioaia, mama Măriutei; vinde împreună cu fiica ei o casă de pe Ulița Rusească lui Diamandi mare medelnicer 553.
- Anița Dănieleasa**, mărturisește "cu brazda în cap" pentru un loc din Tîrgul de Jos 159.
- Anița Hagioaia**, mama Aniței Cantaragița, casa ei de pe Ulița Rusească dată zestre fiicei sale 553.
- Anița Mînzăroaia**, chihăiță, vinde lui Mitrofan un loc de casă de pe Ulița Muntenimii, în mahalaua Culeari 379.
- Anița Ochioasa**, țigancă a m-rii Aron Vodă 259.
- Anița Solomoneasa**, logofeteasa, soția lui Solomon Birlădeanu fost mare logofăt, mătușa lui Toderașco Rusul; matoră pe Ulița Feredeielor 81; a cumpărat case pe Ulița Feredeielor pe care le-a schimbat cu doamna Anastasia 97; a vindut nepoatei sale, Safta, case de lângă Biserica Albă 85, 120.
- Anița Vlăiculeasa**, soția lui Vlaico; primește de la Iorga casa Toderițoaiei pentru o datorie 569.
- Anița**, v. și **Anuța**.
- Anthim Crețul**, egumen al m-rii Bogdana; vinde lui Lione spătar o casă din fața m-rii Danco 656.
- Antim**, catigumenul m-rilor închinat la Muntele Athos; scrie domnului 86.
- Antimia**, păhărniceasă; via ei din Dealul Mîndru, la Cotnari, stăpînită de Constantin Duca voievod 407.
- Antimia**, prima soție a lui Ștefan zugrav, bunica lui Gligorașco și Savin 102.
- Antimie**, țigan al m-rii Aron Vodă 259.
- Antimie Muraitoaia**, soția lui Murait, cumnata lui Avram Murait; casa ei în hotarul unei case de pe Ulița Măjilor 105; se judecă cu ginerele ei, Păladie, pentru case 29.
- Antimiia**, soția lui Andrei blănar și mama lui Ion; vinde o bucată de loc lui Vasilie 49.
- Antioh** (Antiohie) **Costantin Cantemir** voievod, domn al Moldovei, fiul lui Constantin Cantemir voievod 178, 243;

- danii făcute de ~ 101, 113, 128, 131, 148, 293, 388, 552;
 întărește case, locuri de case, locuri din hotarul țirgului, sate ș.a. 117, 125, 128, 138, 150, 152, 157, 159, 291, 293, 298, 303, 307, 310
 dă cărți de apărare și împuternicire 108, 117, 125, 128, 141, 146, 150, 152, 157, 159, 162, 178, 244, 293, 298, 303, 307, 310;
 judecă 112, 114, 122, 139, 147, 148, 152, 295, 310, 350, 352, 448;
 închină m-re la Muntele Athos 283;
 poruncește dregătorilor și slugilor domnești 133, 156, 165, 308;
 scutește și confirmă scutiri de dări 56, 103, 109, 115, 137, 144, 167, 285, 287, 288, 289, 290, 291, 299, 300;
 scrisori trimise lui ~ 116;
 acte scrise în domnia lui ~ 178, 244, 301, 424, 489, 498, 592, 601;
 datorii rămase din domnia lui ~ 587;
 zăloage prețuite în domnia lui ~ 149.
- Antiohie**, casa lui ~, în hotar 313.
- Antiohie**, curtean, din Braniste; mărturisește pentru hotarul s. Costuleni 565.
- Antiohie**, fiul lui Apostol croitor; vinde împreună cu tatăl său o casă de lângă cimitirul bisericii lui Ștefan voievod lui Ion 48.
- Antiohie**, fiul lui Gligoraș negustor; martor (semn. gr.) 449.
- Antiohie**, ginerele Aniței Mîndzăroaia 379.
- Antiohie** (Antioh, Antiohii, Antohi, Antonie) **Jora**, cumnatul lui Vasile Gheuca și unchiul fiilor lui Scărlet Șerbu 335;
 mare paharnic, dă mărturie 99; casele lui ~ 101, 609;
 hatman și pîrcălab de Suceava, primește danie case pe Ulița Strîmbă 101; dă mărturie 300, 398, 413, 416;
 fost hatman și pîrcălab de Suceava, dă mărturie 166, 205, 227; se judecă cu Gligoraș Jora pentru niște zăloage 208; scrie slugilor domnești 167;
 mare logofăt, dă mărturie 275, 276, 279, 335, 348, 372, 373, 452, 469; cercetează pricini 359, 442-445, 453; întărește acte 366, 447, 450, 451, 468, 472, 480, 541; Statie diacul lui ~ 434; a fost pedepsit de Constantin Cantemir voievod 101;
 fost mare logofăt; diacul lui ~ 488; a fost eliberat din închisoare de la Varna 585.
- Antiohie**, v. **Neculai** ~.
- Antiohis**, martor pe Ulița Rusească 427.
- Antohi**, căpitan, nepotul lui Andronachi stolnic, socrul lui Gheorghi pitar 131.
- Anton**, fiul lui Neculai Voroavă; cumpără de la mătușa sa Ana Andreiasa o vie la Miroslava 595; martor în Valea lui Irimia 624.
- Anton**, staroste de cizmari; casa lui ~, în hotarul unei case de pe Ulița Finului 625.
- Anton Arapul**, bulucbaș, om străin; martor pe Ulița Rusească 478; plătește chirie m-rii Cetățuia pentru un loc de casă 465.
- Anton Precopu**, fiul lui Andrei Voroavă și al Anei Andreiasa; vinde împreună cu mama sa o vie la Miroslava vărului său Anton 595.
- Antoni Caralus**, preot franciscan; martor 132.
- Antonia**, fiica lui Luca armean și al Mariei; vinde împreună cu mama și surorile o vie la Ursulea preoților ieziți din Iași 172.
- Antonia**, țigancă a m-rii Aron Vodă, fiica Măricuței și nepoata lui Gavril Coboc 259.
- Antonie**, arhiepiscop și mitropolit al Sucevei <1730-1739>; dă mărturie 531, 577.
- Antonie**, staroste de ciocli; primește confirmare pentru scutirile acordate breslei 461.
- Antonie Ruset** voievod, domn al Moldovei, tatăl lui Alexandru beizadea 57, 211, 262, 413, 416; întărește locuri din hotarul țirgului 23, 240.
- Antonius Felix Zanol**i, preot franciscan, șef al Misiunii Apostolice din Iași, episcop al acesteia; martor 132; se judecă cu preoții ieziți polonezi pentru stăpînirea unei case de pe Ulița Mare 352, 448, 601.
- Antonius Servio**, testor la Biserica Catolică din Iași; martor 614, 624.
- Anușca Chirculeasa**, soacra lui Statie; vinde lui Mihalache blănar o casă 164.
- Anuța**, fiica lui Dumitrașco fost al doilea vistiernic și a Mariei; vinde împreună cu mama și frații săi case de pe Podul Vechi lui Dima bulucbaș 27.
- Anuța** (Anița), pitărită; martoră în mahalaula Tălpărlari 498, 603.
- Anzoia Susana** (Hențoia, Hîntoia), <mătușa> lui Andrea Wolfius pisar leșesc; a locuit într-o casă de pe Ulița Mare a Bisericii catolice 352, 448, 601.
- Apăza**, pașă; a intrat cu oaste în Moldova 116.
- Apostol**, mare arnas; dă mărturie 99.
- Apostol** fiul lui Chirilă; martor hotarnic ~ în Braniste 565.
- Apostol**, cizmar, fiul lui Ionașco Șchiopul cizmar și al Sandei și soțul Marvarei 368, 369.
- Apostol**, blănar; casa lui în hotarul unor locuri de casă de pe Ulița Rusească 181, 319.
- Apostol**, blidar, fiul lui Iftimii blidar, soțul Dochitei; vinde împreună cu soția sa o poiană numită La Blidar, în Codrul Iașilor 70, 71.

Apostol, brăhar, a dat lui Vasile Moimăscul doi zloti pentru un zapis 418.

Apostol, baș bulucbaș agesc, soțul Aniței; cumpără case pe Ulița Căcainei 399, 525, 555.

Apostol, casele lui în hotarul unei case de pe Ulița Hagioaiei 659.

Apostol, croitor, tatăl lui Antohie; vinde împreună cu fiul un loc de casă de lângă cimitirul bisericii lui Ștefan voievod lui Ion 48.

Apostol (Apostolachi), diac de divan; casele lui în hotarul unor case de pe Ulița Hagioaiei 222; scrie acte 154, 273.

Apostol, din Iezereni; martor în Codrul Iașilor 71.

Apostol, fiul lui Tonguz, din Borăști; fiii lui ~ vînd un loc de prisacă 52.

Apostol, martor în Tîrgul de Sus 575.

Apostol, martor pe Ulița Frecău 140.

Apostol, nepotul lui Ionașcu Cujbă; vinde lui Dima bulucbaș un loc de dugheni de pe Podul Vechi 34.

Apostol Mihuleț, fost mare căpitan, cumpără de la Luca o casă mai jos de Tîrgul Făinii 55; a făcut acte false pentru un rest din darea văcărîtului 352; vinde lui Ioan Sturza mare paharnic casele lui Matei Sturza 301; porusnic, a cumpărat case de la Luca, fiul Alexandrei 572.

Apostol Talpeș, vornic de poartă; martor 90.

Apostol, v. și **Gheorghie** ~, **Mitrea** ~.

Apostol, v. și **Postolache**.

Apostolachi, blidar, fratele lui Ion; martor în Codrul Iașilor 71.

Apostolachie, fratele lui Ursul; martor pe Ulița Măjilor 105.

Apostul, fiul lui Mechi, fratele lui Gheorghită și tatăl lui Pascal; a cumpărat împreună cu fratele său un loc de casă de pe Ulița Nouă 189.

Arapul, v. **Anton** ~, **Daniil** ~.

Araviea <Arabia>; Dosoftei patriarh de Ierusalim și ~ 44.

Arcărie (Arcari), mahala de pe Podul Vechi; case în ~ 175, 494.

Arghira, soția lui Costantin seimen; vinde împreună cu soțul ei o casă de pe Ulița Căcainei lui Apostol baș bulucbaș 399.

Arghira, soția lui Ion Botezatul, mama lui Lupașco și Andrieș; vinde împreună cu fiii ei o casă lui Lupașco teslar 627.

Arghirocastro, oraș în Rumelia; m-reă Adriano de la ~ 249, 388, 424.

Arhonda, soția lui Toma Dracea, fosta soție a lui Miron vameș, soacra lui Ionașco clucer;

se judecă cu ginerele ei pentru moșii, pierde 112, 114.

Arie (Aria, Ariia, Ariie), în formula blestemului 15, 37, 100, 190, 225, 245, 299, 300, 318, 325, 347, 413, 461, 466, 489, 512, 515, 527, 529, 534, 567, 605, 624, 628.

Armanca, soacra lui Ghiorghei ușerel 335.

Armanca, v. **Movila** ~.

Aron <**Tiranul**> (Aron Vodă), domn al Moldovei; ctitorul m-rii Aron Vodă 262; helesteul lui, pe Căcaina ~ în hotarul locului domnesc de la Vacota 186, 211, 240, 262, v. și **Valea lui** ~.

Aron Vodă, m-re din țarina Iașilor, ctitoria lui Aron <**Tiranul**> voievod; <în s. Aroneanu, c. ~, j. Iași>; cumpără case, vii ș.a. 4, 35, 39, 292; pimește danii 238, 240; se judecă 135, 136, 182, 377, 433, 444, 445, 530; locul m-rii în hotar 291, 292, 293, 388, 397, 437, 444; primește întărire pentru case, locuri de prisăci ș.a. 46, 64, 102, 240, 241, 259, 349, 376, 392, 397, 511; răscumpără dugheni 36; scutită de dări 144, 168, 170, 456; egumenul m-rii ~, v. **Ioanichie**; episcopul m-rii ~ v. **Dionisie**.

Arsenie Harnaz, martor în Păcurari 265.

Aslan, cămăraș, răposatul soț al Aniței 139; datorii neplătite lui ~ 68.

Aslan Mîrza, tătar; a venit cu tătarii în sprijinul lui Mihai Racoviță voievod 591.

Aspra, mătusa Ilincăi 505.

Athanasie, egumen al m-rii Adormirea Maicii Domnului (Barnovschi); s-a tocmnit cu Costina pentru un loc de casă de lângă m-re 356; hotarnic al unei părți din satul Cornești 484; dă cu chirie lui Ștefan seimen un loc de casă din poarta Vămii 521.

Athanasius, v. **Tănase Picioroga**.

Athanasos, <negustor>; martor pe Ulița Frecău, (semn. gr.) 140.

Aviron, în formula blestemului 118, 245, 325, 534, 605, 624.

Avrămachi, fiul lui Avram negustor, nepotul lui Iorga vameș; pivnița lui ~ scutită de dări, dăruită Sf. Mormînt 41.

Avram (Avraam), armean, cumnatul lui Cîrste; dă m-rii Bărboiu un loc de casă pentru o datorie neachitată la termen 53.

Avram, comis; martor în Muntenime 302.

Avram, jidov, cumpără împreună cu alți evrei o casă pentru a construi Școala jidovească 480; vinde fără drept lui Ioniță negustor un loc de dugheană de pe Ulița Hagioaiei 647.

Avram, negustor, fiul lui Iorga vameș, tatăl lui Avrămachi 41.

Avram, popă, locul său de casă este ținut de Sandul băibăracar 438.

Avram, tatăl lui Andriaș 548.

Avram, tatăl lui Toader Doldol 235.

Avram, tatăl lui Vasilie 316.

Avram Mesehănescul, tatăl lui Isac fost căpitan 97.

Avram Murait, cumnatul Muraitoaiei 106; socrul lui Iacob 434; casa lui ~, în hotarul unei case de pe Ulița Măjilor, martor 316.

Avram, v. Ursu ~ protopop.

Axana, vorniceasă; soția lui Andronic Cerchez, mama lui Miron Cerchez; vinde împreună cu rudele o casă de pe Ulița Mare lui Dimitrie Mavrodin fost mare paharnic 90, 303; a vîndut lui Ștefan vătav niște țigani ai familiei Căpotici 658.

Axinia, fiica lui Ursu abăger, soția lui Gavril; vinde egumenului m-rii de la Ocnă o groapă de pivniță din Cizmărie 229; vinde lui Costin Neniul o groapă de pivniță 231.

Axinia, mama lui Ion; cumpără împreună cu fiul ei un loc de dugheană de pe Podul Hagioaiei de la Măricuța 272.

Axinia, soția lui Vasilie și nora lui Mihai Toader din Bucium; primește confirmare pentru averea rămasă de la soțul ei 589.

Axinia Surdoia, lasă moștenire prin diată nepoatei sale Frăsina o dugheană din Tîrgul de Sus 575.

Axinie, țigancă a m-rii Barnovschi, fiica lui Istratie, nepoata lui Ionașco 93.

Axintie, cumnatul lui Iordache zlătar; scrie act 181.

Axintie (Axinte), diac de cămară; scrie acte 201, 227, 268, 272.

Axintie, meserciu; a vîndut lui Pavăl din Iași o vie la Vinisestii 13.

Axintie, uricar, tatăl lui Neculai 647; martor pe Ulița Rusească, 320, 338, 602; martor hotarnic 432, 444, 445, 483, 484, 527, 538, 564; scrie acte 207, 240, 251, 275, 284, 297, 299, 307, 318, 324, 327, 336, 347, 364, 380, 385, 398, 402-404, 408, 413, 421, 427, 433, 435, 437-440, 444, 445, 447-449, 451, 456, 466, 478, 486, 493, 494, 503, 504, 515, 518, 521, 529, 532, 537, 543, 544, 545, 547, 549, 553, 555, 556, 562, 564, 583, 586, 587, 592, 618, 622, C.

Axintie Secară, locul lui ~ în hotarul unei vii 219.

Axînia, roabă, soția lui Ion Ghiurgiul; cumpără împreună cu soțul ei o casă din spatele Chervăsăriei de la Ion seimen 305.

Azbei, fratele lui Hariton Harepul; cumpără împreună cu fratele său o casă de pe Podul Vechi de la Catrina 633.

B

Babăverde, v. **Dumitrașco** ~.

Bacău, tîrg <m. ~, j. ~ >; Misiunea Apostolică <Episcopia catolică> din ~ 488; episcopi de ~ 149, 352, 448, 487, 601; v. și **Albert Suchonewski**, **Stanislaus Bieg Bieganski**.

Bacău, ținut; desetină de stupi de la ~ 547, 591; gorștină de oi de la ~ 598.

Badiul, popă la m-reă Danco; martor în mahalaua Sf. Ilie 7.

Bahlui, rîu, <afluent la Jijiei, lîngă Chiperești, c. Țuțora, j. Iași>; în hotar 83, 117, 128, 186, 188, 192, 437; hotar al s. Făurești 116; hotar al seliștii Prisăci 433, 444, 445; heleșteu pe ~ 159; moară pe ~ 651; șesul rîului ~ în hotar 362, 523.

Bahna (Bahnă, Bahnea), iaz; în hotarul s. Iezereni 83, 117, 447.

Bainschie, v. **Vasile** ~.

Bakilequș, v. **Aloysius** ~.

Balcui, dealul ~, în hotarul s. Iezereni 117, 447.

Balica, loc pe Bahlui mai jos de tîrgul Iași <lîngă Vlădiceni, c.s. Tomești, m. Iași, j. Iași>; în hotar 1, 37, 216, 468, 469.

Balica, m-re; v. **Galata de Jos**, m-re.

Balica, pîrîu 452, 453.

Balica, v. **Isac** ~ fost hatman.

Balș, v. **Lupu** ~, **Ion** ~, **Toader** ~.

Balta, în mahalaua Cozmărie 268.

Balta Ulmului, în hotarul unui loc domnesc din Braniște dăruit lui Costantin agă 549, 561, 564.

Baltag, v. **Andrei** ~.

Baltagiul, v. **Mehmet** ~.

Bantăș, v. **Mihalachi** ~, **Toader** ~.

Banu, v. **Biserica** ~.

Barbul, lăcătuș; martor în mahalaua Muntenimii 302.

Barnovschi, m-re, v. **Adormirea Maicii Domnului**, m-re.

Barnovschi, v. și **Miron** ~ voievod.

Bașotă, v. **Anastasia** ~, **Neculai** ~, **Pătrașco** ~, **Zosin** ~.

Băban, țigan; bunicul lui Sandul 259.

Băblea, v. **Gheorghe Beblea**.

Bălănești, sat, t. Neamț, <s. ~, c. Bîrgăoani, j. Neamț>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Bălan, locul lui ~ în hotarul unui loc de prisacă din Codrul Iașilor 52.

Bălan, v. și **Gligorașco** ~.

Bălău, v. **Neculai** ~.

Bălești (Băleți), sat <c. Delești, j. Vaslui>
Botezatul de la ~ 180.

***Băloșești**, sat, pe Almas <probabil în c.
Dobreni, j. Neamț>; părți din s. trecute în
catastiful moșiilor lui Constantin Duca
voievod 407.

Băloșești, baltă, în hotarul unui loc din Branistea
domnească 564.

Bănarul, v. **Costantin** ~, **Ștefan** ~, **Toader** ~.

Bănuțul, v. **Vasilie** ~.

Bărații, preoți ieziți numiți ~; primesc danie
de la Costin Neaniul un loc de casă de pe
Ulița Mare 567.

Bărboia, mama lui Ghiorghiță, bunica lui
Tănăsă 52.

Bărboiu, m-re în Iași; ctitorită de Matei Sturza;
a primit de la ctitor vii la Vlădiceni 166;
primește danie de la Ion și de la Sanda
Stînguleasa pereții unei case făcute pe un loc
al m-rii 488; în hotarul unor case 124, 125,
414, 481; primește scutire pentru viile de la
Vlădiceni 577; condica m-rii 269;

egumenii m-rii ~ 53, 54, 124, 125, 277,
440; v. și **Ambrosie**, **Grigorios**, **Macarie**,
Maxim, **Serafim**.

Bărboși, sat, ț. Fălciu, <s. Barboși, c. Hoceni, j.
Vaslui>; stăpinit de Ștefan Luca, a fost dat
fără drept lui Lupul Costachi 584, 585.

Bărboși, sat, ț. Neamț, <inclus în s. Miron
Costin, c. Trifești, j. Neamț>; dat zestre de
către Nicolae Costin fost mare logofăt lui
Miron Cuza 516.

Bărgău (Bursău), țigan domnesc din Iași, tatăl
Mariei, socrul lui Gavril 386, 428.

Bebel, v. **Gheorghe** ~.

Becher, casele lui în hotarul unui loc de casă de
pe Ulița Mare 187.

Bedreagu, v. **Mierăuță** ~.

Bedros, fiul lui Latif arcar; martor 78.

Bejan, abăger; a vîndut lui Toderașco o casă pe
Ulița Măjilor 434.

Bejan, căpitan; martor la Roșcani, la Turia 193

Bejan, căraș; martor 235; martor la vînzarea
unei vii de la Vinîșești 324.

Bejan, săhăidăcar, fiul lui Ștefan Ciuciulie și
soțul Alexandrei prescornița, tatăl Despei
199; a vîndut lui Martin Tiutiucă ungar o vie
în Valea lui Irimia 624.

Bejan, soțul Gaftonei și tatăl Iftincăi 67.

Bejan, țigan al m-rii Adormirea Maicii
Domnului; fiul lui Ciudin 93.

Bejan Hudici (Hudeci, Hudiță), vornic de
poartă; cercetează pricini 212, 444, 445, 472,
611; cumpără de la m-rea Pantocrator de la
Todireni doi țigani cobzari 398; hotarnic
159, 160, 191, 211, 262, 298; înștiințează pe

cei interesați de o vînzare 229; martor 190,
218, 227, 272, 321, 351, 370, 410, 440, 468,
526.

Bejana (Băjena), soția lui Niculai Bîrgău;
cumpără împreună cu soțul ei o casă de pe
Ulița Ocnei de la Vasile 530, 554; vinde
împreună cu soțul ei o casă lui Lupu 563.

Bejanco, ușer; martor 235.

Belcești, sat, <c. ~, j. Iași>; vecini din s. au fost
duși de m-rea Galata în satul Mînjești 44, 56.

Beldiman, al treilea logofăt; martor 413;

foșt vistiernic al doilea, casele lui ~ în
hotarul unor case vîndute lui Lupu Gheuca
logofăt 609; cumpără de la Hrisanth
patriarhul Ierusalimului jumătate din satul
Cornești 483, 484; martor 445, 468; via lui ~
în hotarul unei vii de la Copou 614.

Belgrad, oraș <în Serbia>; agă din ~ 414; v. și
Mahmud.

Belibou, v. **Ion** ~, **Gheorghe** ~.

***Belicești**, sat, pe Valea Albă, ț. Neamț, <lîngă
Totoiești, j. Neamț>; părți din s. au fost
stăpînite de Constantin Duca voievod 407.

Belici, tatăl lui Ion 390.

Belițeni, sat, ț. Hîrlău; trecut în catastiful
moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Berbece, v. **Fîntîna lui** ~.

Berdea, v. **Iane** ~.

***Berehoiești**, s. pe Ciornohal, ț. Iași <c. Călărași,
j. Botoșani>; s. trecut în catastiful moșiilor
lui Constantin Duca voievod 407.

Berestaia, sat, ț. Hotin, <azi în Ucraina, s.
Beresta, r. Noua Suliță, reg. Cernăuți>; sat
cu vecini dat de Hiiamanta cumnatului ei
Iordachi Stroiescul 96.

Berești, sat, pe Prut, <j. Ungheeni, R. Moldova>;
parte din ~ în hotarul unei părți din s.
Mînzești vîndută lui Toma negustor din Iași
337.

Berești, sat, <? >, dat de Arhonda soțului ei
Toma Drace 112, 114.

Besleagă, sluga lui Ștefan Ruset stolnic, din
Bohotin; martor hotarnic în Branistea 563,
564.

Bezenghești, sat, <Bizighești, c. Garoafa, j.
Vrancea>; viile de la ~ ale lui Ion Neculce
de la ~ au fost lucrate fără drept de rudele lui
Lupu Costachi 584.

Bezinul, v. **Petrea** ~.

Bichir, agă, omul vizirului; a scris vizirului
despre nedreptățile lui Lupul Costachi 585.

Biciul, v. **Vasile** ~.

Bieg Bieganski (Biegheschi), v. **Stanislaus** ~.

Bilusca, preuteasă, fiica lui Ion blănar, soția
popii Lupu, mama Saftiei și a Aniței; vinde

- împreună cu fiicele sale o vie la Curături lui Tănase Picioșoaia vătav de aprozi 234.
- Biserica Albă**, biserică strică în Iași; în cimitirul ei doamna Anastasia a ridicat Mitropolia Nouă 97; vechiul nume al noii mitropolii 85, 120, 145; în hotarul unor case 81, 85, 120, 145, 435, 567, 611, 654.
- Biserica Armenească**, din Iași, în hotarul unor case din Arcărie, de pe Podul Vechi, 494; clerul de la cele două biserici armenesti din Iași primește scutiri de dări 287, 322, 385, 405, 403, 419.
- Biserica Banu**, cu hramul Adormirea Maicii Domnului 220, 332; în hotarul unei case de pe Ulița Sîrbească 365; condica de la ~ 613; popi la ~ 220, 365; v. și **Alexandru, Gligorie**.
- Biserica Buna Vestire** (Blagovestenie), <în Muntenime>; popă de la ~ 316, 357; v. și **Ion**.
- Biserica Catolică** (Misiunea Apostolică, Ungurească) din Iași; cu hramul Sf. Maria Angelica 624; danii primite de ~ 557, 624, 660; în hotarul unor case de pe Ulița Mare 359, 395, 654; se judecă cu ieziții polonezi 212, 448, 487, 560, 601; clerul de la ~ primește scutiri de dări 103, 383, 455; vie a acesteia la Copou, în Valea lui Irimia, în hotar 624; preot episcop la ~ 103, 132, 169, 230, 352, 383, 412, 448, 601; v. și **Felix Antonius Zanoli**.
- Biserica Cureauilor**, biserică în Iași; cimitirul bisericii ~ în hotar 634; în hotarul unor case 330, 653; popi la biserica ~ 158, 386, 554, 653, v. și **Ioan, Gavril, Roman**.
- Biserica Doamnei**, popă la ~ 356; v. și **Toma**.
- Biserica Domnească de pe Poartă**; popă la ~ 183; v. și **Mateiaș**; protopopi de la ~ 24, 88, 143, 183, 190, 216, 442; v. și **Ursu, Neculai**.
- Biserica de la Măji** (Sfântul Ioan din Măji), biserică din Iași; preoți de la ~ martori 7, 29, 129, 158, 176, 315, 423; v. și **Darie, Dimitrie, Matei, Maxim, Niculai**.
- Biserica Gheanghii** (Sfântul Ilie), biserică în Iași; casă din mahalaua ~ vîndută popii Istratie 7; în hotarul unui loc de casă vîndut lui Lupul 645; preoți de la ~, martori 7, 645; v. și **Gheorghe, Ion**.
- Biserica lui Ștefan Vodă**, biserică în Iași; cimitirul ei în hotarul unei case 48; v. și **Sfântul Ioan Gură de Aur, m-re**.
- Biserica Tălpălari** (Tălpălăriei), ctitorită de Iordachi Cantacuzino fost mare vistiernic 390, cu hramul Nașterea Maicii Domnului (Rojestvo Bogorodiți) 321, 366, 467; în hotarul unei case 321; popi de la ~ 220, 294, 302, 321, 366, 386, 389, 467, 485, 542, 552, 603; v. și **Gheorghită, Gligorașco, Ion, Toader**.
- Biserica Vovedenia** (Văvedenia) <Intrarea în Biserică>; biserică în Iași; popi de la ~ 29, 129, 317, 319, 389, 428, 434; v. și **Ioan, Păvăl**.
- Bistrița**, m-re <ț. Neamț; în s. Bisericieni, c. Vișoara, j. Neamț>; primește scutire de dări pentru vecinii din s. Lăncani 44, 56; revine sub ascultarea domniei după achitarea datoriilor față de Sfântul Mormînt 274, 275, 276, 278, 279, 284, 404, egumenul m-rii ~, martor pe Podul Vechi 62.
- Bîgul**, hamal; martor 11.
- Bîrcă**, v. **Ștefan ~, Vasilie ~**.
- Bîrgăoanul**, v. **Tudosi ~**.
- Bîrgău** (Birghiu, Gîngău), țigan, zlătar domnesc, tatăl lui Neculai ~ 302, 577; v. și **Neculai ~**.
- *Birjoveni**, sat, ț. Neamț, <înglobat în s. Siliștea, c. Români, j. Neamț>; părți din ~ sînt moșie a lui Constantin Duca voievod 407.
- Bîrlad**, rîu; <afluent al Dunării la Galați, astăzi afluent al Siretului la Liești, c. ~, j. Galați>; mori în s. Crăvești, pe ~ 407.
- Bîrlad**, țirg, <m. ~, j. Vaslui>; drumul care merge spre ~ în hotarul unui loc din Braniște 561, 562, 568; v. și **Maria țigancă din ~**.
- Bîrlești**, sat, <probabil s. ~, c. Erbiceni, j. Iași>; poslușnicii m-rii Copou din ~ scutiți de dări 514.
- Bîrnova**, deal de lîngă țirgul Iașilor 82.
- Bîrnova**, m-re, în Codrul Iașilor, <ț. Iași, în s. ~, c. s. ~, m. Iași>; închinată la Sf. Mormînt, ctitorită de Miron Barnovschi voievod și Istratie Dabija voievod 56; cu hramul Sf. Gheorghe; casă pe locul m-rii, în spatele Chervăsăriei 305; cumpără dugheni 99; dughenile m-rii de pe Ulița Rusească, în hotar 190; se judecă pentru poieni din Codrul Iașilor, pierde 61; locuri ale m-rii din Codrul Iașilor, în hotar 83, 117; s. Ciurbesti al m-rii, în hotar cu s. Cornești 483, 484; scutită de dări 40, 44, 56, 274-276, 278, 279, 284, 404, 406; primește întărire pentru stăpînirea s. Zărnești restituit m-rii de către fiicele lui Gavrilăș Mătiș 138; a vîndut lui Vasilie Gheuca fost mare vistiernic s. Rădăești, ț. Tutova 99; egumenii m-rii 354, 540; v. și **Gherasim, Lîontie**.

- Bîrnova**, pîrîu, din șesul Bahluiului, lîngă tîrgul Iașilor; vad de moară mai jos de m-rea Balica pe ~ 447, 468, 469, 523.
- Bîrsan**, tatăl lui Sandul 200.
- Bîrzăscu**, a vîndut lui Ivan fost mare căpitan o casă din mahalaua Tălpăriei 603.
- Bitcă**, v. **Butco**.
- Bitculei**, socrul lui Gavril 189.
- Blagoveștenie, v. **Bunavestire**.
- Blătioaie**, în hotarul unei vii vîndute lui Toader Butco 219.
- Blehan**, locul viei lui în hotarul unei vii din s. Cornești 484.
- Boaghea**, pîrîu, în hotarul s. Iezereni 447.
- Boaie**, fîntînă; în hotarul Rediului Aldei 348, 349.
- Boba**, dăruiește lui Neculai și lui Ion Nagaragiul un loc de casă <în Tîrgul Făinii> 313.
- Bogdan**, soronar; martor 631.
- Bogdan**, v. și **Fîntîna lui ~, Gheorghiții ~, Lupul ~**.
- Bogdana**, m-re <în s. ~, c. Valea Seacă, j. Bacău>; egumenul m-rii ~ 656; v. și **Anthim Crețul**.
- Bogdaprosti, v. **Grigori ~**.
- Boghea**, țigancă; a fost cumpărată de m-rea Aron-Vodă de la m-rea Pobrata 259.
- Boghirlan**, locul lui ~ în hotarul unor case de pe Ulița Hagioaiei 222.
- Bogonos** (Bogos), cioban domnesc (păcurar); martor hotarnic în satele Iezereni și Găureni 83, 117, 362, 447.
- Bohotin**, branîste domnească; <zonă deluroasă și împădurită de la confluența Jijiei cu Prutul, j. Iași>; martor din ~ 562, 564; v. și **Beșleagă** din ~, **Branîstea domnească** de la ~.
- Boianul**, sat, ț. Cernăuți, <azi în Ucraina, s. Boianul Mare, r. Noua Sulită, reg. Cernăuți>; întărit lui Ion Neculce după judecată cu Iordachi Costachi 584, 585.
- Bojco, v. **Butco**.
- Boli, v. **Petre ~**.
- Bolun, v. **Grigori ~, Toader ~**.
- Borăști**, sat, ț. Vaslui, <vechea denumire a s. Cuza Vodă, c. Ipatele, j. Iași>; martori din s. ~ 52.
- Borci**, locul lui ~, în hotarul unor case de pe Ulița Hagioaiei 659.
- Bordii, v. **Fîntîna ~**.
- Borojan, v. **Andrei Porojan**.
- *Borosaști**, sat <Borosești, c. Scînteia, j. Iași>; în hotarul unei poieni din Codrul Iașilor, martori din ~ 61.
- Borozan, v. **Ahmet ~**.
- Borvin**, movila lui ~, hotar s. Făurești 116.
- Bosii (Bosiia), v. **Ioanes Franciscus** de ~ de **Mediolano**.
- Bot, v. **Maria ~**.
- Bota**, bunicul lui Ghiorghe 2.
- Bota**, vornic; martor pe Ulița Hagioaiei 272.
- Botco, v. **Butco**.
- Botеști** (Botăști), sat, <azi c.s. Parpanița, or. Negrești, j. Vaslui>; m-rea de la ~, metoh al m-rii de la Dealul Mare 280; Sirghie din ~, martor în Codrul Iașilor 61.
- Botezatul, v. **Costantin ~, Ion ~, Pană ~, Toader ~**.
- Botezoaia**, locul ei în hotarul unei case de pe Ulița Finului 625.
- Botoșani**, tîrg, <ț. Hirău, m. ~, j. ~ >; vornic de ~ 390; v. și **Ghiorghită Căldare** din ~.
- Botăști, v. **Botеști**.
- Bou, v. **Petre ~**.
- Boul, v. **Dumitrașco ~**.
- Bozangiu, v. **Gligorașco ~**.
- Bozia**, pîrîu, în hotarul s. Găureni și Iezereni 83, 117.
- Branîstea domnească**, <între Bohotin și Prut, la gura Jijiei, j. Iași>; loc din ~, dăruit 131; oameni buni din ~ martori hotarnici ai unor locuri din ~ 298, 538, 549, 562, 564, 565; v. și **Bohotin, Covasna**.
- Brașov** (Brașu) oraș, <m. ~, j. ~ >; Vasile Ceaurul supus al generalului de ~ 547, 591.
- Bratul**, jude de țigani domnești; un sălaș de țigani din ceata lui ~ a fost dăruit m-rii Copou 493.
- Brăhărie, v. **Ulița ~**.
- Brîncovanul, v. **Constantin Brîncoveanu** voievod.
- Brîndzeni**, sat, ț. Orhei, <Brînzani, j. Orhei, R. Moldova>; părți din s. ~ sînt moșie a lui Constantin Duca voievod 407.
- Brînză, v. **Gavril ~, Mihăilă ~**.
- Broatuc, v. **Mihail ~**.
- Bucioc, v. **Miron ~**.
- Buciuiești**, sat, ț. Neamț, <lîngă c. Podoleni, j. Neamț>; confiscat pentru hiclenia lui Vasile Ceaurul și dăruit lui Dumitrașco Racoviță hatman 547; dăruit lui Sandul Sturza mare ban 591.
- Bucium**, postelnic, soțul Marandei și ginerele lui Ștefan Miclescul; a primit zestre de la socrul său s. Franciuci, ț. Vaslui 568, 596.
- Bucium, v. **Costandin ~, Gligoraș ~, Lupașco ~**.
- Buciumi** (Bucium), sat; <înglobat în m. Iași, j. Iași>; biserica de la ~ metoh al m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 209, 225, 388, 424; casă cu livadă la ~, confirmată Axiniei 589; drumul

spre ~, în hotarul locului m-rii Socola 343;
Dealul Brînzii de la ~ 458; poslușnici la ~
225; preot de la ~ scutit de dări 388, 617; vie
la ~, vîndută lui Costantin 401; vie
părăginită la ~, pe locul m-rii Danco 620;
vinăriciul de la ~ 225, 249, 291, 388, 424,
457, 533, 535, 537, 620; m-rea Danco
primește împuternicire pentru a lua zeciuială
de la ~ 650; om din ~ 536, 589; v și **Mihai
Toader** din ~.

Buciumi, v. și **Dealul** ~.

București, <îrîg în Țara Românească, m. ~>;
căpitanul de cătane Ferent a luat din scaunul
de la ~ pe Nicolae Mavrocordat voievod
529.

Budăiul lui Tocilă, semn de hotar al s. Făurești
116, 117; semn de hotar la s. Găureni 362; v.
și **Fîntîna lui Tocilă**.

Budăiul, v. **Ion** ~.

Budacul, v. **Dumitru** ~.

Budești, sat, <c. Mogoșesti, j. Iași>; Cîrste din ~,
martor hotarnic în Codrul Iașilor 61.

Budești, sat, Ț. Tutova, <c. Plopana, j. Bacău>;
Spiridon fiul lui Păcurar din ~ a vîndut părți
din s. ~ lui Constantin Duca voievod 407.

Buduroaie, v. **Anița** ~.

Budurul, v. **Ion** ~, **Necula** ~.

Bugiac, boierii au cerut ca muscalii să intre în ~
585.

Buhăcești, sat, pe Valea Albă, Ț. Neamț,
<probabil s. Buhalnița, c. Hangu, j. Neamț>;
sat trecut în catastiful moșiilor lui Constantin
Duca voievod 407.

Buhăiescul, v. **Vasile** ~.

Buhuș, v. **Alexandru** ~, **Dumitru** ~, **Ion** ~,
Neculai ~.

Buiuciu, tatăl lui Vasilie 74.

Bulboci, sat, lângă Trifești, Ț. Sorocea, <j. Sorocea,
R. Moldova>; sat trecut în catastiful moșiilor
lui Constantin Duca voievod 407.

Buliga, v. **Dumitrașco** ~.

Bumbacverde, v. **Vasilie** ~.

Buna, țigancă a m-rii Adormirea Maicii
Domnului; fiica lui Costantin 93.

Bursău, v. **Bărgău**.

Buta, v. **Necula** ~.

Butco, v. **Ion** ~, **Toader** ~.

Butculeasa, v. **Acsinia** ~.

Bute, v. **Gheorghie** ~.

Butuc, v. **Chiriac** ~, **Ghiorghe** ~, **Gligori** ~.

Buzescul, v. **Gligoraș** ~.

Buzne, locul lui ~, în hotarul unui loc din
Braniștea domnească 131.

Buzovii, v. **Fîntîna** ~.

Caba, v. **Dumitrașco** ~.

Cacacea, v. **Gaspar** ~.

Cacaina, pîriu, <afluent al Bahluiului în m.
Iași>; în hotar 57, 200, 202, 211, 413, 502
541; heleșteu pe ~ 191, 262, 429, 441.

Cacaina, v. și **Ulița Cacainei**.

Cacule, v. **Eni** ~.

Cadegios, v. **Gorghie** ~.

Cain, personaj biblic; în formula blestemului
299, 300, 325, 347, 461, 496, 514, 534, 567,
605, 624, 628.

Calimachi, v. **Gavril** ~.

Calistru, episcop de Rădăuți; dă mărturie 374,
413, 519, 537, 587; întărește danii și scutiri
347, 416, 466, 533, 514; plătește datoriile lui
Sandul Ropceanul și primește zălog jumătate
din s. Șcheia, pe riul Suceava 600.

Calița, soția lui Toderașco, fosta soție a lui
Tănase crîșmar și mama lui Dumitrașco ș.a.;
vinde împreună cu ai săi o casă de pe Ulița
Măjilor lui Enache Gîndul negustor 434;
vinde împreună cu soțul ei o casă de pe
Podul Vechi lui Ivan fost staroste de armeni
440, 451; vinde lui Costantin o vie în Dealul
Hroncii pentru a plăti datoriile fostului soț
490.

Calmașul, a plecat în Țara Leșească să se
unească cu oastea muscalilor 585

Calistru, episcop de Rădăuți; încuviințează o
hotărîre domnească 430.

Calodi, fost zlătar, soțul Mierlei Calodiiasa 38,
și al Todosiei și tatăl lui Enachi Calodi zlătar
78; a vîndut lui Costantin zlătar două
dugheni 66.

Calodi, v. și **Enachi** ~.

Calodiiasa, v. **Mierla** ~.

Calotă, groapa lui ~; în hotarul s. Găureni 117,
362.

Camenița, cetate <în Podolia, azi în Ucraina>;
chile la ~ 44, 56, 590; preotul Adam
Vărlăcoviici s-a aflat în Iași înaintea cuceririi
cetății ~ 212.

Candachie, soția lui Toader Ducniță; vinde
împreună cu soțul ei un loc de casă lui
Lupașco 141.

Cantacuzino, v. **Costachi** ~, **Dumitrașco** ~, **Ilie**
~, **Iordachi** ~, **Mihail** ~, **Șerban** ~, **Toader**
~, **Vasile** ~.

Cantaragița, v. **Anița Hagioaia**.

Cantemir, v. **Antioh** ~, **Constantin** ~, **Dimitrie**
~.

Caplan, fost mare ușer; martor hotarnic 54.

Carage, v. **Dumitrașco** ~.

- Caragea**, bulucbaș; a vîndut lui Costantin bulucbaș o casă 312.
- Caralus**, v. **Antoni** ~.
- Carare**, martor pe Ulița Căcainei 418.
- Caratzas**, v. **Ștefan** ~.
- Caridi**, v. **Iane** ~.
- Carol al XII-lea**, craiul Șvedului <regele Suediei>; s-a refugiat la Tighina 584, 585; împreună cu voievodul Chievlui a stricat pacea muscalilor cu turcii 585.
- Carp**, v. **Ghiorghe** ~, **Toderan** ~.
- Carpu**, tatăl lui Georgehe Carp diac de cămară 80.
- Casian** (Căsiian), v. **Fîntîna lui** ~.
- Casimir Twardohlebovcz**, preot iezuit polonez; este excomunicat 487.
- Cașin**, m-re, <în s. ~, c. ~, j. Bacău>; închinată Sf. Mormînt, primește scutiri de dări 44, 56; la m-re ~ și-a așezat tabăra Vasile Ceaurul 547, 591.
- Catargioaia**, v. **Safta** ~.
- Catargiul**, v. **Ilie** ~, **Nicolae** ~.
- Catreă**, soția lui Ștefan 223.
- Catrina**, fiica lui Alexandru Buhuș fost hatman, soția lui Gheorghe Apostol; pune zălog la Dumitru Horlenco Preluțchi polcovnic curțile din Muntenime 543.
- Catrina**, fiica Măricuței Merăuțoie și a lui Mierăuță Bedreagu căldărar; vinde împreună cu mama și frații o pivniță de pe Ulița Hagioaiei lui Lupășco 129.
- Catrina**, fiica lui Toador, soția lui Vasilie 590.
- Catrina**, fiica Sanhirei Adămoaia și soția lui Mărgărint bulucbaș; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă lui Iordachi căpitan 127; martoră în mahalaua Sf. Ioan 393.
- Catrina**, mama lui Ianăș 123, 151.
- Catrina**, rusoaică, soția lui Fedor; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Catrina**, soția lui Gheorghită călăraș de Țarigrad; cumpără împreună cu soțul ei o casă de la Pavăl 655.
- Catrina**, soția lui Gheuca bulucbaș; vinde împreună cu soțul și fiii ei o vie lui Derboca 235.
- Catrina**, soția lui Iacob Palvalovschi; nepoata lui Martin Tiutiucă ungur și al Anei Martineasa; primește danii prin diată de la mătușa ei 557; vinde împreună cu soțul ei o vie din Valea lui Irimia lui Vasile toboșar de strajă 624.
- Catrina**, soția lui Matei ungur; vinde împreună cu soțul ei o vie în Dealul Buciumilor lui Martin ungurul 363.
- Catrina**, soția lui Mihai Amoașei ungur; vinde împreună cu soțul ei o vie în Valea lui Ștefan, la Miroslava, lui Gheorghită 43.
- Catrina**, soția lui Sandul băibărăcar armean, mama lui Neculai băibărăcar s.a; vinde împreună cu fiii ei o casă de pe Podul Vechi lui Hariton Harepul 633.
- Catichi**, v. **Ene** ~.
- Cazac**, v. **Vasili** ~.
- Cazimir**, crama lui ~, în hotarul s. Făurești 116.
- Cazimir**, v. **Gavril** ~.
- Căcăceni**, sat; <azi Dimăcheni, c. Corlăteni, j. Botoșani>; al lui Miron Costin fost mare logofăt dat lui Pandeles pentru datorii neachitate 516.
- Cădzăneasa**, v. **Acsinia** ~.
- Căinari**, pîriu, ț. Soroca, <afluent al Răutului la Gura Căinarului, j. Soroca, R. Moldova>; s. Zgura la ~ 407.
- Căldare**, v. **Ghiorghe** ~.
- Căpățînă**, v. **Gligore** ~.
- Căpoiu**, v. **Rucsandra** ~.
- Căpoticestii**, familie; neam de țigani dăruiti prin diată de Ștefan vâtaf soției sale Safta 658.
- Căpotici**, v. **Ștefan** ~; v. și **Căpoticestii**.
- Căsăian**, fratele Neagăi din s. Piscani 14.
- Căsăian** (Cășian), fost staroste de ciocli; martor în Țirgul Făinii 311.
- Căsiian**, berar; casa lui ~, în hotarul unor case din Țirgul Făinii 331; martor 11.
- Căsiian**, tatăl lui Enachi vâtaf de vieri 451.
- Căsiian**, v. **Enachi** ~.
- Cătană**, v. **Ștefan** ~.
- Căzacul**, v. **Ivan** ~.
- Căzan**, martor la diată 215.
- Ceamag**, v. **Ghiorghe** ~.
- Ceair**, șes pe Bahlui, mai jos de m-re Balica; vad de moară în ~ vîndut m-rii Aron-Vodă 318.
- Ceaurul**, v. **Costantin** ~, **Vasile** ~.
- Cehan**, v. **Racoviță** ~.
- Cehăneștii** din s. Milești, ț. Vaslui; rudele lui Dumitrașco Racoviță hatman 568, 596.
- Cerbul**, jidov; se judecă cu Mihuleț fost căpitan pentru o datorie neachitată 350.
- Cercel**, v. **Fîntîna lui** ~.
- Cerchez**, v. **Andronic** ~, **Ion** ~, **Matei** ~, **Miron** ~, **Neculai** ~, **Ștefan** ~.
- Cernăuți**, ținut; <azi în Ucraina, în reg. ~ >; darea văcărîtlui de la ~ 301, 350; sate în ~ 407, 584, 585; staroste de Cernăuți 600.
- *Cernătești**, sat, <pe Prut, j. Ungheni, R. Moldova>; parte din s. Mînzesti în hotar cu s. ~ 337.
- Cernureca**, soția lui Panaiute bulucbaș; cumpără împreună cu soțul ei o casă de la Eni 2.
- Cetățuie**, deal, <m. Iași>; vii la ~ 586, 649, 658; v. **Valea Comisului** la ~.

Cetățuia, m-re <m. Iași>; ctitorită de Gheorghe Duca voievod; închinată la Sf. Mormint 276; în m-rea ~ s-a adăpostit Mihai Racoviță voievod când au venit cătanele austriece 529, 547, 591; călugării m-rii ~ 341, 588; chirie plătită m-rii ~ 464; danii făcute m-rii ~ 44, 76, 216, 586, 588; dughenile m-rii de pe Podul Hagioaiei, în hotar 272; iazul m-rii ~ în hotar 452, 453; îi este închinată m-rea Hlinea 47, 75, 208; locurile m-rii din hotarul Țîrgului Iași în hotar 117, 225, 291, 388, 424, 433, 444, 445, 453, 537; locul m-rii ~, în hotarul unei case de pe Ulița Rusească 553; poslușnicii m-rii ~ 276, 448; scutită de dări 56, 274-276, 278, 279, 284, 285, 323, 353, 404, 529; viile m-rii ~ 141, 617, 641; egumenii m-rii ~ 452, 593, 553, 618, 642, 632, 638; v. și **Ioanichie**, **Iustin**.

Chelsia, soția lui Dumitru, soacra lui Enachie; casa ei în hotarul unor dugheni vândute lui Toader 78.

Chelsiia, mama Sandei și soacra lui Andrei abăger; dăruiește fiicei sale două dugheni de pe Podul Vechi 594.

Cherpoginschi, v. **Martin** ~.

Chervăsăria domnească; poarta de la ~, în hotarul unor dugheni pe Ulița Rusească 190; casă pe locul m-rii Bîrnova mai jos de ~ 305; prădată în domnia lui Constantin Duca voievod 356.

Chervăsăria lui Macarie egumenul de la m-rea Bârboiu; în hotarul unor locuri de casă pe Ulița Rusească 465, 478.

Chervăsăria m-rii Sf. Sava, scutită de dări 173, 254.

Chervăsărie, v. **Podul** ~.

Chichiți, v. **Grigori** ~.

Chietri, tatăl lui Vasili a Chietri 536, 554.

Chiev (Chiirov), <or. în Ucraina>; Ștefan Luca a fugit de la ~ 585; Ion Neculce a vrut să se întoarcă din pribegie de la ~ 584, 585; voievodul de ~ împreună cu regele Carol al XII-lea au stricat pacea cu muscalii 585.

Chigheci, casa lui în hotarul unor case din Țîrgul Fâinii 333.

Chile, vale; în hotarul unui loc domnesc din hotarul Țîrgului Iași 291, 424.

Chiperesti, loc din Braniștea domnească; <s. ~, c. Țuțora, j. Iași>; stăpinit de m-rea Golia în hotarul locului La Osoiu al m-rii Agapia 298.

Chipriian, preot dichiu, fost vornic; martor în s. Mînzesti 337.

Chira, fratele popii Pântilei Solcovschii de la Socola; martor în Codrul Iașilor 71.

Chirculeasa, v. **Anușca** ~.

Ciri, v. **Dovlet** ~ han tatar.

Chiriace, cizmar; martor în Țîrgul Fâinii 311.

Chiriace din Roman; martor în Codrul Iașilor 71.

Chiriace, fiul popii Gheorghe Butuc, soțul Mariei; martor în poporul bisericii Sfînta Paraschieva 158; se judecă cu Ifrimoia pentru un loc de casă de pe Ulița Mare, cîștigă 366; vinde împreună cu soția un loc de casă dintre Ulița Mare și Ulița Ciubotărească Măricuței pevețoie 340.

Chiriace, fiul lui Sava diacon; martor în Valea Socolei 518.

Chiriace, ginerele lui Ursu Murait; martor pe Ulița Măjior 423.

Chiriace, negustor; casele lui în hotarul unui loc dăruit lui Pantelei 615.

Chiriace, odobaș, soțul Mariei și tatăl Zamfirei; pune zălog împreună cu soția și fiica sa un loc de casă de lîngă Țîrgul Fâinii lui Macarie egumenul m-rii Bârboiu 592.

Chiriace, sluga agăi; martor în Valea lui Irimia 151.

Chiriace, zlătar; imputernicit să lucreze o vie părăginită de la Buciumi de pe locul m-rii Danco 620.

Chiriace Sturdza, fost mare spătar, soțul Aniței 372, tatăl lui Ion și al lui Sandu și socrul lui Manolachi Hrisoverghi; a cumpărat de la vărul său, Dumitrașco Prăjescul, un loc de casă pe Ulița Mare 283.

Chiriacos, martor pe Ulița Frecău (semn. gr.) 140.

Chiriace, v. **Anisie** ~.

Chirica din Braniștea, tatăl lui Toader; martor hotarnic în Braniștea domnească 565.

***Chiricești**; sat, t. Vaslui; <probabil în c. Oltenesti. j. Vaslui>; Gavil ș.a din ~ au vîndut lui Isac fost căpitan s. Ștefeni 97.

Chiril, tatăl lui Trohin din Solești; martor hotarnic în Braniștea 562, 564.

Chirilă, fratele lui Pavăl și al lui Luca din Roșcani 193.

Chirilă, tatăl lui Apostol, din Braniștea; martor hotarnic 565.

Chirița, v. **Valea** ~, **Drumul** ~.

Chiriță, răzeș din s. Codrești 97.

Chiriță, v. **Andronachi** ~.

Chimogischie, v. **Martin** ~.

Chirset, v. **Costantin** ~.

Chișcababă, v. **Simionas** ~.

Chișărăi, sat, pe Jijia, t. Iași, <vechea denumire a s. Grădinari, c. Golăiești, j. Iași>; dăruit prin diată de Ștefan vătav m-rii Danco 658.

Chișinău, târg, <m. ~, j. ~, R. Moldova>; act iscat în 1818 la Mitropolia de ~ 139.

Chitic, v. **Vasili** ~.

Christophorus, vicar al preoților iezuiți polonezi din Iași; se judecă cu preoții franciscani pentru stăpânirea unei case pe Ulița Mare, pierde 352.

Ciobănești, sat, ț. Vaslui, <?>; prisacă la ~ confirmată lui Gurbet fost căpitan de mezigii 57.

Cioc (Ciochi), v. **Fîntîna lui** ~.

Ciocani, v. **Tănase** ~.

Ciochină, tatăl Aniței ~ 399.

Ciocirlan, v. **Pavăl** ~.

Ciomaga, v. **Ghiorgi** ~.

Cioră, v. **Vasile** ~.

***Ciorăști**, sat, ț. Iași, <lingă s. Horlești, c.s. Rediu, j. Iași>; în hotar cu s. Tătăreni și Iepureni; părți din s. întărite lui Ionașco fost clucer după judecată cu Toma Drace 112, 114.

Ciorlu, v. **Dionisie** fost vlădică de ~.

Ciornei, v. **Toader** ~.

Ciornohal, deal, ț. Iași <j. Botoșani>; sate pe ~ 407.

Ciornușca, fiica Nedelei; obligată să dea lui Toma Alevra zapisele rătăcite ale unui loc de casă din Iași 316.

Ciornușca, soacra lui Gligorie 593.

***Ciortănești**, sat ț. Neamț; <în Trifești, c. Trifești, j. Neamț>; trecut în catastrul moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Ciric, pîriu, <afluent al Bahluiului, m. Iași>; loc domnesc numit Vacota pe ~, dăruit m-rii Danco 210, 211, 262; în hotarul unui loc al m-rii Aron-Vodă 240; în hotarul unui loc al m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 437.

Ciubotarul, tatăl lui Ștefan din Scînteia 61.

Ciubotărie, v. **Cizmărie**.

Ciucea, vornic de poartă; martor 45.

Ciuciulie, v. **Ștefan** ~.

Ciudin, țigan al m-rii Adornirea Maicii Domnului, cumnatul lui Istratie 93.

Ciuhur, pîriu, <afluent al Prutului la Costești, j. Bălți, R. Moldova>; sat pe ~ 407.

Ciulucani, sat, pe Delea, ț. Iași; <probabil lingă s. Pîrlița, j. Ungheni, R. Moldova>; trecut în catastrul moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Ciurbești, sat, ț. Cîrligătura, <c. Miroslava, j. Iași>; s. al m-rii Bîrnova în hotar cu s. Cornești 483, 484.

Ciurche (Ciurchi), v. **Fîntîna lui** ~.

Ciutea, socrul lui Ionașco 364.

Cizmărie (Ciubotărie), mahala în Iași; dugheni în ~ 17, 163; groapă de pivniță în ~ 229, 231; martori din ~ 386; pivniță din ~ 237; locuri de casă în ~ 122, 268, 369, 386; Sava armean papucar din ~ 564.

Cicăcea, v. **Petrea** ~.

Cîmpulung, sat, <or. ~, j. Suceava>; vornic de ~ 24, 26, 147, 148; v. și **Toader Albota**.

Cîrbăi, v. **Mîrzac** ~.

Cîrceiu, v. **Ion** ~.

Cîrco, apar; tînda lui în hotarul locului breslei mișeilor din Tîrgul de Sus 159.

Cîrligătura, ținut; <în j. Iași>; sate în ~ 21, 44, 56, 97, 174, 214, 290, 328, 332, 358, 407, 464, 484, 608, 630; m-rea Dealul Mare de la ~ 408, 654; Mihai Racoviță voievod a fost anunțat de la Cîrligătura de venirea cătanelor austriece spre Iași 591.

Cîrnu, locul lui în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548; v. și **Piciorul Cîrnului**, deal.

Cîrste, din Budești; martor hotarnic în Codrul Iașilor 61.

Cîrste, fiul lui Moisa năsturarul, cumnatul lui Avram armean; nu a restituit o datorie lui Grigorie egumen la m-rea Bârboiu 53.

Cîrste (Cîrstea), fost căpitan de darabani; nepotul lui Gheorghie Hadîmbul și soțul Mariei; cumpără de la Vasile și Sanda două dugheni și o pivniță pe Podul Vechi 62; cumpără de la Mihalache dugheni pe Podul Vechi 130; vornic, cumpără împreună cu soția sa un loc de dughenă pe Podul Vechi de la finii săi Neacșu și Despa 199.

Cîrste, nepotul Măricuții Gheorghiasa, a vîndut m-rii Galata o pivniță pe Podul Vechi 27.

Cîrste, mare pitar; cercetează o pricină pentru o pivniță pe Ulița Mare 611.

Cîrste, pînzar; martor pe Podul Vechi 355.

Cîrste, vameș; martor în Valea lui Irimia 152.

Cîrstea, băcal; a cumpărat de la Toader Hobjiță un loc de dughenă 50.

Cîrstea, comișel domnesc; cumpără de la Andrei alăutar domnesc o casă cu loc cît ține ograda 269.

Cîrstea, jude de țigani domnești; două sălașe de țigani din ceata lui ~ dăruite m-rii Copou 493.

Cîrstea, al doilea paharnic, fiul lui Diamandi fost mare medelnicer; se învoiește cu fiii lui Năstase vornic pentru un loc de pivniță pe Ulița Rusească 602.

Cîrstea, serdar; dă mărturie 300.

Cîrstea, soțul Păunei greaca; martor pe Ulița Herbinte 2,18.

Cîrstea Cujbă, vătav de aprozi de tîrg; martor 69; a vîndut lui Ilea zălar case pe Podul Vechi 27.

Cîrstea (Cîrste) Latif (Latef), arcar armean, fiul lui Ivan armean, soțul Hatulei și tatăl Dolcâi; cumpără de la Sandul case în Arcărie, pe Podul Vechi 494; a cumpărat o casă de la o preoteasă armeană 84; a vîndut împreună cu soția sa un loc de casă m-rii Bărboi 54; vinde împreună cu Petre Latif armean vii păraginite la Șorogari lui Panaite negustor 644.

Cîrstea (Cîrste) Secară (Săcară), vărul lui Stelea; martor la vînzarea unei vii lui Toader Butco 219, la vînzarea unei vii lui Derboca 235; martor la Vinîșești 324; via lui, în hotarul unei vii de la Vinîșești 336.

Cîrstea, v. și **Enache** ~.

Cîrstina, fiica lui Pavăl fost jitnicer și a Stancăi, sora lui Andronic; achită datoriile fratelui ei 68; a vîndut Aniței o casă pe Ulița Frecău 140.

Cîrstina (Cîrstina), bulucbăsoaia, soția lui Vasilie Iordăchelea, nora Iordăchioaiei și mama lui Pavăl bulucbaș; vinde împreună cu fiul ei o pivniță cu dugheană pe Ulița Hagioaiei lui Toma negustor 344; vinde împreună cu fiul ei un loc pe Ulița Hagioaiei lui Panaite negustor C.

Cîrstina, soacra lui Vasilie călăraș de Țarigrad 33, 118.

Cîrstina, sora Sandei și mama Aniței 304.

Cîrstina, cluceroaie, soția lui Statie fost mare clucer; a vîndut doamnei Anastasia o casă de lîngă Mitropolie 97.

Cîrstina, fiica lui Iane Burnaz; vinde împreună cu tatăl și sora ei parte din s. Țibănești lui Gheorghie Bute negustor din Iași 8.

Cîrstina Temeliaș, a vîndut Dolcâi un loc de casă de lîngă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 126.

Cîrstov, topciu; martor la Miroslava 595.

Clatia, m-re (m-rea lui Păun vameșul de la Piatra cea Mică, din Codrul Iașilor); ctitorită de Păun vameș 536, 537, 539; închinată la m-rea Xiropotam de la Muntele Athos 534, 537; m-re stricată 291, 444, 445; daniile făcute m-rii ~ 444, 445, 460, 536, 537, 539; împuternicită să ia zeciuiala din vinăriciul de la Buciumi 179; moșiile m-rii ~ au fost încălcate de m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 535, 537; poienile din Codrul Iașilor ale m-rii ~ 457, 458, 535, 537; uricele m-rii ~ au fost pierdute 534; vinăriciul de la Bucium al m-rii ~, dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291.

Claudus Andreas Sanio, catolic bătrîn; mărturisește pentru o casă pe Ulița Mare 352.

Clin, deal, <lîngă c. Gropnița, j. Iași>; în hotarul unui loc al m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 388.

Clucerescul, v. **Neculai** ~.

Coadă, staroste; stabilește valoarea unor zăloage puse la Vama din Iași (semn. gr.) 149.

Cobocu, v. **Gavril** ~.

Coca, martor la vînzarea lui Neculai Birgău 563.

Cochi Vechi, la ~ s-a hotărît ca m-rile să nu plătească gorștină 436.

Cocoranul, v. **Grigoraș** ~.

Cocuz, v. **Dumitrașco** ~.

***Codrești** (Condrești), sat, <inclus în c. Bălțați, j. Iași>; prisacă din ~ dăruită Bisericii Albe 97; v. și **Mihalcea** din ~.

Codrescul, din Vinîșești, tatăl lui Vasile 13.

Codrescul, v. și **Miron** ~.

Codru, mare căpitan de ~ 584, 585; v. și **Iordachi <Costachi>**.

Codrul Gheanghei, m-re din ~, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, ctitorită de Adămești; închinată m-rii Sfînta Vineri 87.

Codrul Iașilor, <în ț. Cîrligătura, Iași și Vaslui, j. Iași>; în hotarul unui loc domnesc din Branîstea domnească 549; m-rea Birnova din ~ 56; m-rea Dealul Mare din ~ 361; m-rea Socola sub ~ 109, 120, 289, 512; loc domnesc din ~, dăruit lui Andrei pisar unguresc 548; poieni din ~ 61, 70, 71, 457, 535; v. și **Poiana** lui Iftimie, **Poiana** lui **Tigan**.

Cogălniceanul, v. **Ion** ~.

Coiceni, sat, pe Prut, ț. Iași, <Coiuțeni, c. ~, j. Bălți, R. Moldova>; a fost dat de Nicolae Costin lui Toma negustor pentru o datorie 516.

Cojoc, nepotul lui Marco Bucioc; partea lui din s. Nedeiani 21.

Colțea, v. **Ionită** ~.

Comarna, pîrîu, <afluent al Jijiei lîngă c. ~, j. Iași>; în hotarul unui loc din Branîstea domnească 549, 561, 562, 564.

Comarna, sat, <c. ~, j. Iași>; ~ martori hotarnici din ~ în Branîstea domnească 131. v. și **Andrei**, **Gavril Brînză**.

Comunitatea ieziuită, din Iași; preot ieziuit polonez din ~ 487; v. și **Casimir Twardohlebovicz**.

Condrești, v. **Codrești**.

Condrea, din Valea lui Irimia; martor 151, 188.

Condrea, martor în Păcurari 266.

Condreaia, fiica ei martoră lîngă m-rea Nicoriță 94.

Constantin, cămăraș; vinde o dugheană lui Manoil 612.

Constantin Brîncoveanu (Brîncovanul) voievod domn al Țării Românești; a intervenit pentru a-l elibera pe Lupul Costachi din închisoare de la Varna 585; a murit la Poartă 585.

Constantin Cantemir voievod, domn al Țării Moldovei; tatăl lui Antioh Cantemir voievod 101, 147, 148, 291; cumpără case pe Ulița Strîmbă 101; danii făcute de ~ 24, 44, 57, 58, 77, 147, 148, 178, 217, 252, 388, 561, 564; cărți de imputernicire de la ~ 19, 36, 201; confirmă stăpîniri 3, 4, 6, 21, 26, 37 102, 238, 352, 413, 444, 445; judecă 32, 45, 102, 112, 114, 194, 196, 448, 601; poruncește slugilor domnești 9; scutiri de dări confirmate de ~ 16, 40, 41, 56; acte de la ~ 291, 424, 457, 464; sopron construit în timpul domniei lui ~ 638.

Constantin Duca voievod, domn al Țării Moldovei, fiul lui Gheorghe Duca voievod 97, 276, 358, 537, și al doamnei Anastasia 97; ctitor al m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 437, 445; catastiful moșiilor lui ~ 407; dăruiește heleșteie, locuri din hotarul țîrgului Iași, sate, vaduri de moară ș.a 76, 191, 192, 211, 216, 223, 249, 262, 291, 303, 388, 421, 424, 432, 433, 437, 444, 445, 458, 492; hotărăște pentru vii nelucrate la Miroslava 201; închină m-rea Danco la Sfîntul Munte 185, 251, 438; închină m-rea Hlincea la m-rea Cetățuia 47, 75, 208; întărește case, locuri din hotarul țîrgului Iași, sate ș.a 46, 57, 63, 64, 65, 79, 84, 171, 175, 178, 179, 180, 195, 196, 201, 202, 209, 221, 225, 227, 262, 413, 416, 457, 537; judecă 65, 112, 114, 117, 206, 307; poruncește dregătorilor și slugilor domnești 14, 60, 173, 170, 182, 198, 207, 210; răscumpără de la Frangole vameș părți din s. Piscani 258, 263; scutiri de dări acordate de ~ 56, 59, 72, 100, 168, 169, 174, 177, 184, 226; scrisoare trimisă lui ~ 86; trimite pe Gavril epitrop al moșiilor sale 295; danie din timpul domniei lui 233; poiană vîndută în timpul domniei lui ~ 71; pivniță vîndută în timpul domniei lui ~ 229; rest din darea văcăriului rămas din timpul domniei lui ~ 301, 350; leșii au prădat Chervăsăria în timpul domniei lui ~ 356; acte de la ~ 244, 258, 270.

Constantin Mavrocordat voievod, domn al Țării Moldovei; cărți de scutire de la ~ 275, 455.

Constantin Racoviță voievod, domn al Țării Moldovei; act din anul 1753 de la ~ 27.

Constantinache, v. **Gligoraș** ~.

Constăsoaie, locul ei pe Ulița Hagioaiei vîndut de Gheorghe Străzescu diac de vistierie lui Vasile Selceanul 222.

Contăș, locul lui în hotarul unei case pe Ulița Hagioaiei 659.

Copce, deal la Cotnari, <c. Cotnari, j. Iași>; vie la ~ trecută în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Copil, v. **Ioniță** ~.

Copou, deal, <m. Iași>; vii la ~ 5, 67, 132, 500, 557, 560, 582, 614, 621, 624; v. și **Valea lui Irimia** la ~.

Copou, mănăstire între vii, lîngă țîrgul Iași 192, 263; ctitorită de Vasile Lupu voievod cu hramul Sf. Athanasie 493; scoasă de sub ascultarea m-rii Trei Ierarhi și închinată la Sfîntul Munte 192; primește danie bani, locuri din hotarul țîrgului Iași, părți de sate, țigani ș.a. 14, 161, 186, 188, 192, 223, 428, 431, 441, 479, 492, 493, 501; se judecă 202, 203, 243, 457; hotarul m-rii ~ 195; primește întărire pentru locuri din hotarul țîrgului, satele Rufeni și Piscani ș.a. 198, 200, 202, 204, 387, 421; primește scutiri de dări pentru poslușnici 156, 171, 239, 253, 514; viile m-rii 221, 581, 652; zeciuială luată de m-rea ~ 161, 258; v. și **Iezichiil** egumenul m-rii ~ și epitrop al m-rii Danco.

Copou, sat <înglobat în m. Iași>, martori hotarnici din ~ 202; v. și **Grigori**, **Tofan**.

Corbul, v. **Ion** ~, **Ștefan** ~, **Toader** ~.

Corlat, v. **Vasile** ~.

Cornea, staroste de ceprăgari; martor în s. Piscani 242.

Cornea, tatăl lui Dumitrașco pevețul 95.

Cornea, vîntor domnesc, tatăl lui Simion 562, 564; martor hotarnic 561.

Cornești, sat, t. Cîrligătura; <s. numit și Schitul Mic, Mănăstioara, c. Miroslava, j. Iași>; în hotar cu s. Iezereni 447; în hotar cu s. Ciurbești 483; parte din ~, cumpărată de Beldiman al doilea logofăt de la patriarhul Ierusalimului 483, 484.

Cornul Luncii Mocrii, în hotarul unui loc din Branîstea domnească 561, 562, 564; v. și **Mocra**, **Podul Mocrii**.

Costache, croitor; martor pe Podul Hagioaiei 272.

Costache, fostul soț al Mitrofanei Costăchioaia călugărița, tatăl lui Neculai; a dăruit ginerelui său Ioniță o dugheană pe Podul Hagioaiei 637.

- Costache Pîrțac**, țigan al m-rii Aron Vodă, fiul lui Tudor 259.
- Costachi**, vornic de poartă; martor 130.
- Costachi Sturdza**, vornic; cere în anul 1840 de la divan copia unui act 301.
- Costachi**, v. **Costandin ~, Costantin ~, Gavril ~, Iordachi ~, Lupul ~, Neculai ~, Solomon ~, Vasile ~**.
- Costachie**, martor pe Podul Hagioaiei 637.
- Costanda**, fiul lui Mihalache blănar, tatăl lui Adam 310.
- Costada** (Costantin, Kostantas), negustor, fratele lui Mirze, socrul lui Iane Berda; martor 5, 78; locul lui, în hotarul unor locuri de dugheni pe Podul Hagioaiei 272; pivnița lui, în hotar 438; staroste de negustori; martor (semn. gr.) 68, 78, 118.
- Costandă**, țigancă domnească, soția lui Ion Colța; dăruită m-rii Copou 493.
- Costandache** (Costandin), fost mare stolnic, soțul Mariei, cumnatul lui Mihai Racoviță voievod; soția sa a fost răpită de Vasile Ceaurul 547, 591.
- Costandin** (Costantin), diac de cămară, casa lui în hotarul unei case de lângă biserica lui Ștefan voievod 48; scrie acte 91, 98, 123, 126, 127, 422.
- Costandin**, fiul lui Mihalache blănar, tatăl lui Adam 310, 494.
- Costandin**, fiul lui Panaioti și al Zamfirei; vinde împreună cu mama și frații săi o vie lui Toader Butco 219.
- Costandin**, martor pe Ulița Mare 478; a primit zălog de la Palade Radomeschi case pe Ulița Mare 519.
- Costandin**, fost vătav; martor lângă m-rea Adormirea Maicii Domnului 228.
- Costandin**, vînător domnesc, soțul Tofanei și ginerele lui Lupu; primește mărturie pentru înrudirea sa cu Costul clucer 573.
- Costandin Bucium**, fiul lui Gligoraș Bucium fost mare medelnicer, nepotul lui <Lupașco> Bucium stolnic; vinde împreună cu rudele un loc de casă pe Ulița Feredeiilor lui Ilie diac de vistierie 400.
- Costandin Costachi**, mare vornic; dă în 1813 mărturie în Divan 131.
- Costandin** (Costantin) **Leondari**, sulger și logofăt de taină; martor pe Ulița Mare 85, 120, 283; martor în Țirgul Făinii 205; martor în Țirgul de Jos 310.
- Costandin** (Costachi) **Silion**, al doilea logofăt; hotarnic al unui loc din Branîștea domnească 538; dă mărturie hotarnică 561; dă mărturie 655.
- Costandin Țulcan** (Țurcan), din Trăistenii; martor hotarnic 562, 564.
- Constandion**, egumen al m-rii Sfînta Vineri; dă lui Chiriță Andronache un loc pe Ulița Rusească 478.
- Costantin**, agă, fiul Anghelutei; primește danie pentru slujbă domnească la Țarigrad un loc din Branîștea domnească 538, 549, 561, 562, 564; cercetează neplata unei datorii 569; cumpără vie la Miroslava 555; hotarnic al s. Costuleni din Branîștea domnească 565; dă mărturie 24; martor în Muntenime 302.
- Costantin**, mare armaș; primește danie de la mitropolitul Ghedeon casele de pe Ulița Mare ale lui Iane Berdea staroste 546, 566; fost mare armaș, martor hotarnic în Branîștea 561, 562, 564.
- Costantin**, bărbier; cumpără de la Măricuța două locuri de dugheni pe Ulița Hagioaiei 272.
- Costantin**, blidar, tatăl lui Ioan; martor în Codrul Iașilor 70.
- Costantin**, fost bulucbaș; vinde lui Iorga cămăraș o casă 312.
- Costantin**, călăraș de Țarigrad, arbănaș, tatăl lui Ștefan din Voinești; martor hotarnic în Nedeiani 21; fost călăraș de Țarigrad 647.
- Costantin**, căpitan; martor lângă biserica Sf. Nicolae de Sus în mahalaua Muntenimii 641.
- Costantin**, ceaus; martor pe Ulița Sirbească 332.
- Costantin**, fost clucer; martor în Valea lui Irimia 153.
- Costantin**, fiul lui Epure, fratele lui Neculai; dă împreună cu fratele un loc de casă verei sale Anița în schimbul unor părți din s. Tăisenii și Drăguseni 42.
- Costantin**, fiul lui Gheuca bulucbaș și al Cătrinei, fratele lui Alexa; vinde împreună cu părinții și fratele o vie lui Derboca 235.
- Costantin**, fiul lui Iane Țiganul și al Măricuței; vinde lui Ene Cațichi blănar cinci locuri de dugheni pe Ulița Hagioaiei 272.
- Costantin**, fiul lui Isac fost căpitan și al Irinei; a vîndut împreună cu părinții săi partea lor din s. Ștefeni doamnei Dafina 97.
- Costantin**, fiul lui Năstase vornic de Țirg, fratele lui Lupul; se tocmește cu Cîrstea al doilea paharnic pentru un loc de pivniță de pe Ulița Rusească 602; martor 449.
- Costantin**, fiul lui Petre Bou; martor pe Ulița Hagioaiei 272.
- Costantin**, fiul lui Tănăsă și al Calîței, fiastrul lui Toader; vinde împreună cu părinții și frații săi o vie în Dealul Hroncii lui Costantin 490.

- Costantin**, fiul lui Toader Albotă pitar și al Mariei; vinde cumnatului său Sandul Crupenschie mare medelnicer un loc de casă pe Ulița Mare 187.
- Costantin**, fiul Măriuței Dențoaia; martor în Tigătime 491.
- Costantin**, fratele Arghirei, cumnatul lui Costantin seimen; martor pe Ulița Cacainei 399.
- Costantin**, ginerele lui Gheorghii croitor și soțul Uritei; a vîndut împreună cu soția sa un loc de casă de lîngă m-reă Adormirea Maicii Domnului lui Adam fost chervasaragiu la vamă 228.
- Costantin**, martor lîngă m-reă Bărboiu 592.
- Costantin**, popă; duhovnicul lui Vasilie căldărar și al lui Tănăsă cărciumar; martor pe Podul Vechi 440, 451.
- Costantin**, postelnic, fiul lui <Manolache> Darie și al Acsiniei spătăroaia; dăruiește împreună cu mama și cu frații săi Poiana lui Tigan m-rii Sf. Ioan Gură de Aur A.
- Costantin**, protopop; dă mărturie la o judecată pe Ulița Mare 212.
- Costantin**, seimen din steagul lui Paraschiv bulucbaș, soțul Arghirei; vinde împreună cu soția sa o casă pe Ulița Cacainei lui Apostol baș bulucbaș 399; martor lîngă m-reă Bărboiu 414.
- Costantin**, sluga lui Vasile Cantacuzino vornic; martor hotarnic 188.
- Costantin**, soțul Aniței, ginerele lui Păladie făclier; cumpără de la Toader trei dugheni în Cizmărie 163; se judecă cu Toader Butco pentru case și dugheni în Tîrgul Făinii 143.
- Costantin**, spătar; martor la vînzarea unei case lui Vasilie ciubotarul 411.
- Costantin**, stabilește valoarea unor zăloage la Vama din Iași 149.
- Costantin**, tatăl lui Gligoraș 143.
- Costantin**, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, ginerele lui Gheorghia 93.
- Costantin**, vierul lui Andronic cămăraș; martor la Mirosălvița 111.
- Costantin**, vinde lui Vasile Sălceanul diac de vistierie o casă pe Ulița Hagioaiei 659.
- Costantin**, zlătar, soțul Tudosiei și al Mierlei Calodiasă, tatăl lui Enachi Calodi zlătar, Iordachi zlătar, Manolachi s.a., socrul lui Ursul blănar 486; casa lui, în hotarul unei case de pe Ulița Schimbătorilor 74; a cumpărat de la Calodi zlătar două locuri de dugheni 66; a lăsat fiului un loc de casă pe Ulița Rusească 181, 319; via sa la Vlădiceni 38.
- Costantin (Costandin) Aldea**, fiul lui Aldea postelnic, soțul Anghelușei, tatăl lui Dumitrache Aldea și fratele lui Ion Aldea; fost mare postelnic, cumpără de la fratele său o parte de loc de la Prisăci 257; danii făcute lui ~ 292, 551; primește întărire pentru locul de la Prisăci 292, 293; locul său în hotar 211, 262; se judecă pentru moșii 377; vinde locuri din hotarul tîrgului și locuri de casă 292, 348, 349, 355, 392; via lui ~, la Miroslava 43.
- Costantin Bănar**, martor 320; lui ~ i-au fost furăți doi cai 418.
- Costantin Balș**, mare logofăt; martor în Divan în anul 1813, 131.
- Costantin Botezatul**, martor la Vinișești 13; martor în Tîrgul Făinii 33, 118, 143.
- Costantin Canta**, martor hotarnic 188.
- Costantin Căim**, martor în Muntenime 286.
- Costantin Ceur**, al doilea postelnic; dă mărturie 300.
- Costantin Chiselet**, martor 335.
- Costantin (Costandin) Costachi (Istache)**, vărul lui Iordachi Costachi 585; al treilea logofăt, primește danie 298; dă mărturie 249, 251, 275, 276, 279; face schimb de sate cu m-reă Agapia 298; scrie act 245; fost al treilea logofăt, dă mărturie 300; mare comis, cercetează pricină 350; dă mărturie 413, 416; mare vistiernic, primește danie s. Spinoasa 547; dă mărturie 543; mare stolnic, a primit bani de la moscali pentru a cumpăra vite 585; l-a judecat pe Ion Neculce 584; dă mărturie, martor 445, 585.
- Costantin Cunupi**, fost mare armaș, fratele lui Enache Cunupi; a moștenit de la fratele său un loc din Rediul lui Tătar 23, 24, 26, 104, 147, 148; a fost trimis capuchehaie la Poartă 24, 147, 148.
- Costantin Foia**, sluga vistiernicului; martor hotarnic în Braniștea domnească 131.
- Costantin Fortagiul**, fost user, soțul Dochiței 124.
- Costantin Grebencea**, fiul lui Panait Grebencea negustor, soțul Mariei; cumpără de la Toader și Calița vie în Dealul Hroncii 490; cumpără de la Lozana o vie la Buciumi 402.
- Costantin Hoștină**, fost mare vameș, negustor, tatăl lui Pascal 427 și Gligoraș Costantinachi; a cumpărat de la Nastasia un loc de casă de pe Ulița Rusească 327; dă mărturie, martor 16, 164, 190.

- Costantin Iftinescul**, fratele lui Ștefan călăraș; se judecă împreună cu alți călărași cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur pentru seliștea Prisăci, pierde 442, 444, 445, 539.
- Costantin Munteanu**, martor în Codrul Iașilor 71.
- Costantin Palade**, fost logofăt <al doilea>; dă mărturie 469.
- Costantin Panaiot**, martor 338.
- Costantin Perjul**, vornic de poartă; martor 526.
- Costantin Pîrvul**, fost șetrar; martor în Iași 394, 398.
- Costantin Pogor** (Pogorii), martor în Țîrgul Fâinii 55; loc de casă de pe Ulița Surlarilor în hotar cu locul lui ~ 154.
- Costantin Polimaz**, logofăt; copie acte (la sfîrșitul sec. XVIII) 269, 488.
- Costantin Roșca**, clucer; martor pe Ulița Mare 395.
- Costantin Ruset**, fost mare paharnic; a rămas dator la Ana Martineasa Lapas 557; a cercetat o pricină 532.
- Costantin Scărlet**, fiul lui Șerban Scarlet, fratele lui <Vasilie> Scărlet, unchiul lui Radul medelnicer și al lui Gavril medelnicer; dăruiește împreună cu fratele său un copil de țișan m-rii Danco 335; a vîndut nepoților săi un copil de țișan 579, 580.
- Costantin Sevesto**, grămatic, fiul lui Iacomache Sevesto 24, 147, 148; primește danie un loc din Rediul lui Tătar 23, 24, 128; dăruiește m-rii Trei Ierarhi locul său din Rediul lui Tătar 217; se judecă cu fiul lui Toader Albotă pentru un loc din Rediul lui Tătar 147, 148; primește întărire pentru locul din Rediul lui Tătar 26, 104, 113, 128, 178, 244; locul său în hotar 186, 188, 192, 362; zeciuală luată de ~ 20, 58, 77, 155, 252; vornicelul lui ~ 188; v. și Ghiorghii.
- Costantin Toigan**, cizmar; socrul lui Vasilie fost staroste de ciocli 590.
- Costantin Tudori** (Todori), fiul lui Tudori; martor în Țîrgul de Jos 175; martor pe Ulița Nouă 189; martor pe Ulița Măjilor 423.
- Costantin Vrabie**, scrie act 594.
- Costantin Zbiera** (Zbiera, Zbiere), clucer; dă mărturie hotarnică pentru un loc al m-rii Socola 343;
al doilea logofăt, scrie domnului 362; dă mărturie 394;
fost al doilea logofăt, martor hotarnic 447; șetrar, cercetează pricină pentru s. Buciumi 535, 536; martor pe Ulița Cizmăriei 229.
- Costăchioaia**, v. Mitrofana ~ .
- Coste**, martor la Vinișesti 324.
- Coste**, seimen; martor în mahalaua Sfîntul Ioan 393.
- Coste**, țișan al m-rii Aron Vodă, fiul lui Gavril Coboc 259.
- Costea**, fiul lui Dima bulucbaș și al Nastasiei; vinde împreună cu părinții case pe Ulița Herbinte lui Adam chervasaragiu 15.
- Costești**, sat, <s.c. al c.s. Țîrgul Frumos, j. Iași>; întărit după judecată Anghelușei, soția lui Costantin Aldea fost mare postelnic 377.
- Costești**, seliște; <în Prisăci, pe teritoriul c. Aroneanu, j. Iași>; dăruită m-rii Aron Vodă 376, 511.
- Costin**, martor în mahalaua Tălpălăriei 603.
- Costin**, vătav de butnari, fiul lui Meletie; martor la Copou 5.
- Costin Neanuil**, fost mare căpitan în Țara Românească; a cumpărat fără drept o groapă de pivniță în Cizmărie de la Axinia 231; a dăruit preoților iezuiți un loc de casă pe Ulița Mare 567.
- Costin**, v. Ion ~, Miron ~, Neculai ~, Pătrașco ~, Vasile ~, Velico ~ .
- Costina**, bărbierită, soția lui Măteiu, sora Anghelușei și Ioanei, mătușa Nastasiei; casa ei făcută pe locul m-rii Adormirea 356; a dăruit surorii sale, Ioana, o casă din Țîrgul de Jos 619, 622.
- Costu**, clucer, fiul Mariei, vărul Tofanei 573.
- Costuleni**, sat, pe Jijia; <c. ~ , j. Iași>; s. al Mitropoliei; în hotar cu locul din Braniștea domnească dăruit lui Costantin agă 561, 562, 564; mărturie hotarnică pentru s. ~ 565.
- Coșciug**, v. Gheorghe ~, Ion ~ .
- Coșeni**, sat, Ț. Iași, <inclus în s. Cristești, c. Holboca, j. Iași>; părți din s. ~ trecute în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Cotîrlești**, sat, parte din ~, vîndută lui Dima jitnicer 88.
- Cotnari**, țiș, <t. Hîrlău; s. ~, c. ~, j. Iași>; loc din hotarul tg. ~ 651; egumen catolic de la ~ 214; v. și Franciscul Tomanovici; moșii de la ~, primite de Martin Cherpoginschi preot iezuit 651; oameni din ~ 653; v. și Grigorie din ~, Hilohie din ~ .
vii pe dealurile de la ~ 407; v. și Dealul Mindru, Dealul Piscop, Țombric.
- Cotnarschie**, v. Gheorghe ~ .
- Cotul lui Rîșco** (Rîșco, Rîjco), pe Jijia; în hotarul unui loc din Braniștea domnească 561, 562, 564.
- *Coțmănești**, sat, <lingă s. Cîrnicești, c. Țigănași, j. Iași>; în hotarul unui loc dăruit m-rii Aron Vodă 240; v. și Rediul Coțmăneștilor.

Covasna, braniște, <pădure pe teritoriul s. ~, c. Costuleni, j. Iași>; loc din ~, dăruit lui Andronache stolnic 131; v. și **Malcoci** cărăraș din ~.

Covurlui, ținut; Vasile Ceaurul a prădat țara pînă la ~ 547, 591.

Cozma, fost egunen la Ocnă; cumpără de la Gavril o groapă de pivniță în Cizmărie 229; primește danie de la Maria Mironeasa o casă în Iași și vie în Valea lui Irimia 153; se judecă cu Ursul abăger pentru o groapă de pivniță 231; vinde o vie la Copou 500.

Cozma, egumenul m-rii Trei Ierarhi; împuternicit să aducă lemnari pentru feredeu 270, 271; se judecă cu egumenul m-rii Copou pentru s. Rufeni 204; martor hotarnic 200; catiegumen, testament de danie dat lui ~ 217.

Cozma, soțul Anghilinei; a vîndut împreună cu soția sa un loc de casă de lângă biserica lui Ștefan voievod lui Apostol croitor 48.

Cozmoaiei, v. **Valea** ~.

Cozmos Laodichias, mitropolit al Laodichiei; șters din textul unui așezămînt acordat mănăstirilor 299, 300.

Crăciun, <sărbătoare creștină>; termen de restituire a unei datorii bănești 314; postul Crăciunului 585.

Crăciun Curea, tatăl Ioanei, socrul lui Ioniță Colțea 183.

Crăciuneasa, v. **Palaghia** ~.

Crăvești, sat, pe Bîrlad, ț. Tutova, <Crivești, c. Tutova, j. Vaslui>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Crețul, v. **Anthim** ~.

Crucea lui Statie, semn de hotar al unei vii din Dealul Comisului 593.

Crupenschi (Crupenschie), v. **Sandul** ~.

Cuciuc, v. **Toader** ~, **Fîntîna lui** ~.

Cuciurhă, v. **Gheorghe** ~.

Cucoară, pîrîu; <lîngă s. Bodești, c. Scînteia, j. Iași>; în hotarul unei poieni din Codrul Iașilor 61.

Cucoranul (Cucoran), v. **Gligorie** ~.

Cucuteni, sat; <probabil s. ~, c. Lețcani, j. Iași>; casa lui Ștefan Luca de la ~ a fost stăpînită fără drept de Lupul Costachi 585.

Cudrescul, v. **Andrieș** ~.

Cuhărești, sat, ț. Soroca; <s. Cuhurești, j. Soroca, R. Moldova>; parte din ~, trecută în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Cujbă, v. **Cîrste** ~, **Gavril** ~, **Ionașco** ~.

Cumpănă, v. **Toader** ~.

Cunupi, v. **Enache** ~.

Cununa, sora Agafiei Păpuroaia; vinde lui Dumitrașco cioclul o casă pe Ulița Finului 118.

Cupărelul, a vîndut Aniței logofeteasa un loc de casă pe Ulița Frecău 97.

Curălușe, vilcea; în hotarul unor poieni din Codrul Iașilor 61.

Curbet, v. **Gurbet**.

Curbetoaia, v. **Anisia Gurbetoaia** ~.

Curea, v. **Crăciun** ~.

Curelari, mahala pe Ulița Muntenimii; case în ~ 4, 63, 102, 379; v. și **Biserica Curelarilor**.

Curlușe, v. **Vasile** ~.

Curt, locul lui în hotarul unui loc de casă de lîngă cimitirul bisericii Curelari 634.

Cuță, v. **Ioniță** ~.

Cuza, v. **Dumitrașco** ~, **Miron** ~.

D

Dabija, v. **Istratie** ~, **Scărlat** ~.

Dafina Dabijoaia, doamna lui Istratie Dabija voievod, mama doamnei Anastasia și bunica lui Constantin Duca voievod; a făcut danii 92, 116, 540; a cumpărat satele Piscani și Ștefeni 97; a stăpînit seliștea Găureni 249; a vîndut s. Rădești 99.

Damaschin, fiul Nemțencii din Focșani; martor la Curături 234.

Damian, ginerele lui Istratie Măcioc, tatăl lui Dumitrașco și al Saftei 297.

Danco (Dancu), mănăstire, în Iași; ctitorită de Iurie Danco 185; a fost transformată din biserică de mir în m-re închinată la m-re Xiropotam de la Muntele Athos 347, 438, 537, 580; primește danii 191, 211, 218, 335, 347, 439, 658; heleșteul m-rii, pe Căcaina 431, 441; se judecă cu m-re Sfîntul Ioan Gură de Aur 537; se judecă cu Radul medelnicer pentru un copil de țigan 579; se judecă cu Gavril medelnicer pentru un copil de țigan, cîștigă 580; în hotarul unor case 615, 656; primește hotarnică pentru un loc de la Vacota, pe Cîric 210; primește întărire pentru locuri din hotarul țîrgului, scutiri de dări ș.a 251, 262, 336, 439, 537; preot la m-re ~ 7; poslușnic al m-rii 506; zeciuială luată de m-re ~ 620, 650, B;

egumenii m-rii ~ 203, 537, 579, 580, B; v. și **Eremia**, **Nicodim**; epitropul m-rii ~ 324, 336, 450, 460; v. **Iezechiil** egumenul m-rii Copou.

Danco, v. și **Iurie** ~.

- Daniil Arapul**, egumenul m-rii Sf. Sava, protosinghel; cumpără de la Maria Toderițoia o dugheană pe Podul Vechi 520; egumen al m-rii Adormirea Maicii Domnului, cumpără de la Năstăsia o casă din Țirgul de Jos 622.
- Daniil**, răzeș din s. Codrești; dăruiește împreună cu alți răzeși un loc de prisacă lui Neculai vistiernic 97.
- Danu**, v. **Vasile** ~ .
- Darie**, popă la biserica Sfântul Ioan din Măji; martor pe Ulița Hagioaiei 129, martor în Țirgul de Jos 176, martor pe Ulița Măjilor Vechi 134.
- Darie Donici**, ginerele lui Dumitrașco Mavrodin fost mare vistiernic;
mare clucer, dă măturie 275, 276, 279; serdar, primește s. Goiești și casele din Iași ale socrului său 358;
fost sulger, dă măturie 468.
mare vornic al Țării de Jos, a luptat cu nemții la Curtea domnească 547; primește danie pentru credință 547; cercetează o pricină 638; dă măturie 543, 604, 609; judecă pricină 579, 580, 584.
- Darie**, v. și <**Manolache**> ~, **Mihai** ~ .
- Dathan** (Dadan, Datan), personaj biblic; în formula blestemului 118, 245, 325, 534, 605, 624.
- David**, croitor; cumpără de la Ursul o vie la Șorogari 648.
- David**, diacon, fratele lui Vasile zugrav; martor în mahalaua Tălpălărie 603; primește de la fratele său o casă după judecată 640.
- David**, fiul preotului Ion; cumpără împreună cu tatăl și frații un loc de casă pe Ulița Strîmbă de la Silion 390.
- David**, negustor, tatăl lui Mihalce; a cumpărat de la Pavăl o casă 6.
- David**, odobaș de seimeni la Dima; martor lângă biserica lui Ștefan voievod 48, 98.
- David**, v. **Mihalce** ~ .
- Davidă**, sat, pe Nistru, Ț. Orhei, dinspre Tighina; <probabil s. Gura Bîcului, j. Chișinău, R. Moldova>; s. lăsat de Miron Costin fost mare logofăt pentru a i se achita datoriile 516.
- Dăjeni** (Dijeni), sat, lângă Nedeiani; <probabil s. Dîrjeni, încorporat în s. Bogdănești, c. Horlești, j. Iași>; martori din ~ 21, 117, 163; v. și **Drughi** din ~, **Mărica Zupceasa** din ~, **Ion Popăscu** din ~ .
- Dămian**, dăruiește nepoateelor sale Irina și Maria o vie la Miroslava 613.
- Dăna**, soacra lui Giurgiu; a încălcat o parte din s. Piscani 258.
- Dănilă**, jidov; dughenile lui în hotarul unui loc de dugheană de pe Podul Hagioaiei 647.
- Dănilă**, rus, fiul vitreg al Mariei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Dănilă Lapteacru**, tatăl lui Grigori 624; a lăsat fiului său o vie în Valea lui Irimia, la Copou 151; martor la Copou 5.
- Dănilieasa**, v. **Anița** ~ .
- Dănulescu**, v. **Ioniță** ~ .
- Dealul Brîndzii**, deal la Buciumi, m-re Clatia în ~ 536; vii în ~ 457, 458, 539, 537.
- Dealul Buciumilor**, <din s. Bucium>; vie în ~ 363.
- Dealul Călugărițelor**, <Dealul Căprița, m. Iași>; vii în ~ dăruite m-rii Socola 314, 334.
- Dealul Hroncii**, Ț. Iași; vii în ~ 296, 384, 426, 490, 616.
- Dealul Mare**, deal, în Codrul Iașilor, <pe teritoriul c. Ipatele și Mogoșești, j. Iași>; în hotarul s. Găureni și Iezerești 83; pîrful Socola sub ~ 343; v. și **Dealul Mare**, m-re.
- Dealul Mare**, deal; în hotarul s. Piscani 200.
- Dealul Mare**, <Hadîmbul>, m-re, în Codrul Iașilor, <în s. Hadîmbul, c. Mogoșești, j. Iași>; cîtorită de Iane Hadîmbul fost postelnic; primește danii 654; împuternicită să strîngă danii 361; închinată la Sfîntul Mormînt 56, 326; închinată la m-re Sava, din Iași 280; m-re de la Botеști, metoh al m-rii ~ 280; primește scutiri de dări 44, 56, 326, 391, 408; egumenul m-rii ~ 361; v. și **Grigore**.
- Dealul Mîndru**, la Cotnari; vie în ~ care a fost a lui Vasile Ureche trecută în catastiful moșiiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Dealul Piscop**, la Cotnari; vie în ~, trecută în catastiful moșiiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Dealul Vacota**, în hotarul unui loc din hotarul Țirgului Iași 211.
- Debul**, tatăl lui Ion Debul, socrul lui Onofrei 219.
- Debul**, v. și **Ion** ~ .
- Dediul**, soțul Tofanei, fratele lui Gheorghită fost comis, bunicul Rustei 646;
fost mare medelnicer, dă măturie 14, 213, 275;
fost mare spătar, a cercetat o pricină 587; vinde împreună cu soția sa case pe Ulița Hagioaiei lui Moise mare căpitan de lefegii 31.
- Delea**, pîrîu, <afluent al Prutului la Ungheni, j. ~, R. Moldova>; sate pe ~ 249, 407.
- Delean**, fratele lui Toader Hobjilă; răscumpără de la Dima bacal un loc de dugheană 50.

Deleni, sat, <c. ~, j. Iași>; vie la ~, vîndută lui Antonius Felix Zanolî 230.

Dențoiaia, v. **Măriuța** ~.

Deocheatul, popă; socrul lui Sava 222.

Deonisie, v. **Dionisie** ~.

Derboca, cumpără de la Gheuca bulucbaș o vie 235.

Dervîș, v. **Neculai** ~.

Despa, fiica lui Bejan săhăidăcar și a Alexandrei prescornița, soția lui Neacsul; vinde împreună cu soțul ei un loc de dugheană pe Podul Vechi lui Cîrstea vornic 199.

Despa, fiica lui Enachi lăcătuș, soția lui Gheorghie; vinde împreună cu soțul ei o casă de lîngă ograda m-rii Sfîntul Ioan Gură de Aur lui Tănase 545.

Despa (Despina), fiica lui Nica Șarhorodeanul, soția lui Gheorghită negustor; cumpără împreună cu soțul ei o vie în Valea Socolei de la Noroș ușer 518.

Despa, soția lui Alexandru; cumpără împreună cu soțul ei o casă de la popa Gavril 552.

Despa, soția lui Dima fost căminar a vîndut Sandei o casă pe Ulița Trapezenească 304.

Diamandi (Diamandache, Iamandi), tatăl lui Cîrstea paharnic al doilea;

mare vameș, dă mărturie la o judecată 445; mare medelnicer, cumpără de la Gheorghită călăraș de Țarigrad o casă pe Ulița Rusească 553; locul lui în hotarul unor case din Arcărie, pe Podul Vechi 494;

fost mare medelnicer, a cumpărat de la Mădzărachi negustor dugheni pe Podul Vechi 602.

Dicasterie, a Chișinăului; copie a unui act cercetată la ~ 139.

Dicasterie, a Mitropoliei, copie a unui act păstrată la ~ 16.

Diiaconul, ginerele lui Alecse grecul; martor în s. Piscani 242.

Diica cea bătrînă (baba), matoră 11.

Dima, armean; martor lîngă m-reă Bărboiu 53.

Dima (Dimos), bacal; a cumpărat o dugheană de la Cîrstea bacal 50; martor pe Ulița Herbinte (semn. gr.) 12, 15, 176.

Dima, baș bulucbaș, soțul Dumitrei; cumpără de la Ionașco Cujbă o pivniță pe Podul Vechi 34; primește întărire pentru case pe Podul Vechi cumpărate de la Maria 27.

Dima, bulucbaș, soțul Nastasiei, tatăl lui Sandul, Aniței, Saței ș.a. 15; casa lui în hotarul unor case pe Ulița Herbinte 123, 460; casa lui de pe Ulița Trepezenească este a lui Iani bacal 626, 627.

Dima, fost cămănar, soțul Despei 304.

Dima, căpitan de menzili; martor în Valea lui Ștefan Vodă, la Miroslava 89.

Dima, fiul lui Buzarne; se judecă cu m-reă Hlincea deoarece nu se recunoaște poslușnic 32.

Dima, al doilea jitnicer; cumpără de la soția lui Gavril Cujbă două locuri de dugheni 69; cumpără de la Gligore Hangar o parte din s. Cotîrlești 88.

Dima, tatăl lui Simion odobaș 586.

Dima, ușer; casa sa din Țirgul Fâinii a fost vîndută de fiica sa Irimiasă vătăvoia 311.

Dima, odobaș de seimeni la ~ 48.

Dimitrie, scrie act 166.

Dimitrie, preot la biserica Sfîntul Ioan; martor în mahalaua Sf. Ilie 7.

Dimitrie (Dumitrașco, Dumitrașcu) **Cantemir** voievod, domn al Moldovei; dă cărți de împuternicire 409; acordă și confirmă scutiri de dări 402, 403, 406, 407, 406, 408, 412; acte de la ~ 275, 458; s-a ridicat împreună cu țarul Rusiei împotriva turcilor 584; a plecat la Moscova împreună cu Gheorghită fost mare paharnic 475.

Dimitrie (Dumitrașco) **Macrii**, mare stolnic; hotarnic 527; mare ban, dă mărturie 543; fost mare ban, staroste de Cernăuți, martor la tocmeală 600.

Dimitrie Mavrodin, mare paharnic; dă mărturie 275, 276, 279;

fost mare paharnic, primește întărire pentru o casă pe Ulița Mare 303.

Dimitrie Sturza, logofăt; un act de vînzare se află la ~ 301, 360.

Dimoaie, blănăriță, soția lui Loiz; via ei în hotarul unei vii din Dealul Călugărițelor 314, 334.

Dimu, v. **Manos** ~.

Dițul, v. **Ștefan** ~.

Dionisie Aroneanul, fost mitropolit de Ciorlu, epitrop al m-rii Aron Vodă; a primit danie de la Anastasia o dugheană pe Podul Hagioaiei 454; dă lui Lupul Costache mare vornic un vad de moară pe Bîrnova în schimbul unei vii la Odobesti 468, 469, 523; se judecă cu obștea jidovească pentru un loc 480; se judecă pentru seliștea Prisăci cu m-reă Danco 539; martor lîngă m-reă Bărboiu 481; dă mărturie pentru autenticitatea unui act de danie 537.

Dirvici, v. **Neculai** ~.

Diță, călăraș de Țarigrad; martor 158.

Diță, v. și **Andronachi** ~.

Divan (Sfat domnesc); judecăți făcute la ~ 61, 65, 112, 114, 122, 130, 148, 194, 201, 214, 227, 295, 307, 333, 449, 494, 532, 537, 541,

- 584, 585, 568, 596, 638, 647; mari boieri din ~ dau mărturie 24, 99, 275, 276, 280, 580; confirmă hotărâri domnești 245, 325, 377;
- aprozi de ~ 133; dieci de ~ 205, 273, 283, 552;
- ~ Apelativ al Țării de Sus (sec. XIX) 301, 360; v. și **Antiohie Jora** mare logofăt de ~, **Sturza** mare vornic în ~.
- Dirjan**, fost căpitan, soțul Mariei Dirjeneasa căpitană, tatăl lui Postolache și unchiul Paraschivei Enăchioaia; a vîndut lui Enache o vie la Copou 73.
- Dirjeneasa, v. **Maria** ~.
- Dobîrcini**, sat, ț. Vaslui; <s. Dobîrceni, înglobat în s. Mînjești, c. Muntenii de Jos, j. Vaslui>; vecinii m-rii Adormirea Maicii Domnului din s. ~ sînt scutiți de dări 44, 56.
- Dobrinăuți**, sat, ț. Cernăuți, <azi în Ucraina, Dobronăuți, reg. Cernăuți >; în hotar cu s. Grămești, trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Dobrovăț**, m-re; <în c. ~, j. Iași>; egumenul m-rii este epitrop al obrocului din Vama domnească dăruit m-rilor închinată la Muntele Athos 470; locurile de pe Ulița Hagioaiei ale m-rii ~, în hotar 189, 344; loc al m-rii ~, în hotarul unui loc din Branîștea domnească de la Covasna 131.
- Dobroviceanul, v. **Sandul** ~.
- Doca**, țigancă domnească, soția lui Lefter; dăruită m-rii Copou 493.
- Dochița**, fiica lui Iane Țiganul fost staroste de blănari și al Măricuței; vinde împreună cu mama și frații locuri de dugheni pe Podul Hagioaiei lui Cațichi blănar 272.
- Dochița**, mama lui Mihalachi Trele 332.
- Dochița**, mama lui Statie; casa ei în hotarul unei case de lîngă m-reă Bărboiu 414.
- Dochița**, mama lui Vasili 132, 151; martoră la Copou 5.
- Dochița**, sora Măriuței, cumnata lui Ursu 525.
- Dochița**, soția lui Apostol blidar 71.
- Dochița**, țigancă a m-rii Aron Vodă, sora lui Sandu 259.
- Dochița**, țigancă a m-rii Tazlău, soția lui Neculai; dată împreună cu fiii săi m-rii Trei Ierarhi 571, 574.
- Dochița**, zapis de vînzare al ei pentru o vie la Deleni 230.
- Dochița Fortagioaia**, soția lui Costantin Fortangiu fost ușer; vinde lui Enachi vîtav o casă de lîngă m-reă Bărboiu 124, 125, 592.
- Dochița Tricolicioaie**, soția lui Vasilie butnar, mama lui Toader Tricolici 370.
- Dolca**, fiica lui Cîrste armean, soția lui Alexa popă armenesc; a vîndut împreună cu soțul ei un loc de casă de lîngă m-reă Bărboiu lui Sturza vornic 54.
- Dolca**, mătușa lui Dumitrașco cioclul 118; vinde împreună cu nepotul ei o casă de lîngă m-reă Sfîntul Ioan Gură de Aur acestei m-ri 126.
- Doldol, v. **Toader** ~.
- *Doljești**, sat pe Almaș, ț. Neamț; <s. Dolhești, inclus în s. Dobreni, c. ~, j. Neamț>; pârți din s. ~ trecute în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Dona**, fost vornic de poartă, fiul lui Neacșul 200, din Moimești; se judecă cu m-reă Copou pentru o parte din s. Piscani 243; martor hotarnic în s. Piscani și Rufeni 200, 203, 204, 242; via lui, în hotarul unei vii de la Deleni 230.
- Donici**, v. **Darie** ~, **Neculai** ~.
- Dorofta**, soția lui Anastasie Stroiescul fost al doilea armaș; cumpără împreună cu soțul ei o vie în dealul Vlădichenilor de la Ion Marulă 486.
- Dorohoi**, ținut; satul Ripiceni în ț. ~ 407.
- Dosoței**, egumenul m-rii Dragomirna; dă lui Năstase vornic de tîrg două dugheni pe Ulița Rusească în schimbul a 80 de matce de stupi 190.
- Dosoței**, mitropolit al Sucevei; zapis de danie cu scîlătura lui ~ 654.
- Dosoței** (Dosithei, Dosofteiu), patriarh al Ierusalimului, Arabiei și a toată Palestina; primește carte de danie și scutire pentru toate m-rile închinată la Sf. Mormînt 40, 44, 56, 274, 275, 276, 278, 279, 284, 285, 404; cărți de blestem date de ~ 60, 106, 382, 405, 461; hotărăște ca m-reă Hlincea să fie metoh al m-rii Cetățuia 47, 208.
- Dosothei**, fost egumen la Fătăciuni; dă mărturie 87.
- Dovlet Chiri**, han tătar; la ~ s-a închinat Lupul Costachi 584.
- Drace, v. **Toma** ~, **Vasile** ~.
- Dragoș Musteață**, postelnic; a dăruit m-rii Aron Vodă o prisacă mai sus de m-reă Hlincea 250.
- *Dragoiști**, sat, ț. Cîrligătura; <înglobat în c. Cucuteni, j. Iași>; parte din ~, dată în schimb lui Hrisanth Notara patriarhul Ierusalimului 464.
- Dragomir**, țigan cobzar din Iași, fiul lui Gligorie alăutar și fratele lui Șarban; vîndut împreună cu fratele său lui Bejan Hudici vornic de poartă 388.
- Dragomirna**, m-re; <în c.s. Mitocu Drago-mirnei, m. Suceava, j. Suceava>; dă lui

- Năstase vornic de tîrg două dugheni pe Ulița Rusească pentru 80 de matce de stupi 190; egumenul m-rii ~ 190; v. și Dosoftei.
- Dragșinești**, sat, <?>; cumpărat de mitropolitul Gheodeon de la m-reă Rîșca și dăruit Mitropoliei 605.
- Dragul**, casa sa pe locul m-rii Aron Vodă 136; se judecă cu m-reă Aron Vodă 135.
- Drăgan**, țigan, bunicul lui Gligorie alăutar 388.
- Drăghici**, armean, soțul Soltanei; vinde preotului Ion un loc de casă 503.
- Drăgoescul**, puțul lui ~ semn de hotar al s. Făurești 116.
- Drăguna**, soția lui Vasilie fost staroste de ciocli; cumpără împreună cu soțul ei o bucată de loc de la Andrei blănar 49; vinde lui Ion Buhuș fost mare logofăt case din Tîrgul Făinii, pe Ulița Finului 205.
- Drăguna (Drăgunoiu)** v. **Sandul** ~, **Tănăsie** ~, **Vasilie** ~.
- Drăgușeni**, sat, <c. Scheia, j. Iași>; părți din ~ date în schimb fiilor lui Iepure 42.
- Drăgușescul**, v. **Dumitrașco** ~, **Prodan** ~.
- Drăguța**, soacra lui Dumitrașco 33.
- Drește**, martor la vinzarea făcută lui Cîrstea comișel 269.
- Droșea**, martor în Tîrgul Făinii 143; scrie act 313.
- Drosoaia**, a vîndut Aniței logofeteasa un loc de casă pe Ulița Feredeelor 97.
- Druci**, v. **Pascal** ~.
- Drucu (Druc)**, căpitan de Orhei; martor 69.
- Drughiu** din Dăjeni, tatăl lui Toader 21, 163; socrul lui Pascal 117.
- Drumul Bejeniiilor**, în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548.
- Drumul Bîrladului**, în hotar 561.
- Drumul Căntîrilor**, în hotarul s. Mînzesti 337.
- Drumul cel Mare al Scînteii**, în hotarul unui loc al m-rii Galata de Jos 452, 453; v. și Scînteia, sat, **Drumul cel Mare al Iașilor**.
- Drumul Hușilor (Drumul cel Mare)**, în hotarul unor locuri din Braniștea domnească 561, 562, 564.
- Drumul Ieșilor**, în hotar 452.
- Drumul lui Panco**, în hotarul locului m-rii Socola 343.
- Drumul Mare al Iașilor**; în hotarul unui loc din Rediul lui Tătar 22, 83, 186, 192; în hotarul unui loc de casă mai jos de Păcurari 266; în hotarul s. Prisăci 292; în hotarul s. Grădinari 343; în hotarul s. Cornești 484.
- Drumul Măjilor**, în hotarul s. Mînzesti 337.
- Drumul Scăuielelor (Drumul cel Mare)**; în hotarul s. Găureni și Iezereni 117, 362; v. și Scăuiele deal.
- Drumul Țuțorăi**, în hotar 433.
- Dubău**, v. **Tudosie** ~.
- Duca**, casa lui în hotarul unei case pe Ulița Hagioaiei 462, 563.
- Ducniță**, v. **Nicoară** ~, **Toader** ~.
- Dulcești**, sat, ț. Neamț; <c. ~, j. Neamț>; confiscat lui Nicolae Șoldan fost mare postelnic și dăruit lui Iordache Ruset fost mare jîtmicer 556.
- Duman**, armean; casa lui în hotarul unei case vîndute lui Ivan armean 84.
- Dumbrava Roșie**, <deal pe teritoriul c. Ceplenița, j. Iași>; vad de moară pe Bahlui la dăruit lui Martin Cherpoginski 651.
- Dumbrava Ursului**, <pădure lîngă s. Cornești, c. Miroslova>; în hotarul s. Iezereni 447.
- Dumbravă**, <deal lîngă or. Odobești, j. Vrancea>; vii în ~, la Odobești date în schimb lui Dionisie episcop al m-rii Aron Vodă 469.
- Dumbrăvița**, m-re, ț. Tecuci; <în s. ~, înglobat în Suraia, c. ~, j. Vrancea>; închinată la Sf. Mormînt 44, 56; primește danii și scutiri de dări 44, 56.
- *Dumesti**, sat, peste Prut, ț. Iași; <lîngă s. Taxobeni, c. Horești, j. Bălți, R. Moldova>; parte din s. ~ aparține Bisericii catolice din Iași 214; v. și s. **Tocsobeni**.
- Duminica Mare**, sărbătoare religioasă; termen de restituire a unei datorii 600.
- Duminica Thomei**, sărbătoare religioasă; Antioh Cantemir voievod să fie pomenit a doua zi după ~ 300.
- Dumitra**, soția lui Vasile; vinde împreună cu soțul ei o casă lui Vasile ciubotar 411.
- Dumitra**, țigancă a m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiica lui Grigorie 93.
- Dumitrache (Dumitrachii)**, vătav; martor pe Ulița Mare 236; fost vătav, casa sa în hotarul unei case pe Ulița Feredeelor 467.
- Dumitrache (Dumitrașco, Dumitru) <Aldea>**, fiul lui Costantin Aldea fost mare postelnic; fără funcție, dă mărturie 14; mare armaș, dă mărturie 276, 280; fost mare armaș, dăruiește nepotului său Iordache Cantacuzino mare comis locul numit Odăile Partei 551; dă mărturie 394.
- Dumitrachi (Dumitru)**, stegar domnesc, soțul Zinicăi; cumpără de la Maria o casă pe Ulița Finului 625; martor în spatele Chervăsăriei 305.
- Dumitrachi Ramadan**, mare postelnic; dă mărturie 445.
- Dumitrașco**, abăger; martor la Viniești 324.
- Dumitrașco**, baș bulucbaș; martor pe Ulița Căcainei 339.

Dumitrașco, brânzar; martor în Tîrgul Fâinii 311.

Dumitrașco, căldărar, socrul lui Panaiote Ifrim 129, 142.

Dumitrașco (Dumitrachi), cămăraș de izvoade; primește danie de la mitropolitul Ghedeon un loc de casă pe Ulița Feredeiilor 435; dăruiește preotului Gavril un loc de casă de lângă Ripa Pevetoaiei 542, 552.

Dumitrașco, cămăraș, fiul lui Enache Cîrstea fost mare medelnicer, fratele lui Toader fost postelnic și al Saftiei, cumnatul lui Panaitache <Morona> mare sulger; a împărțit moșiile rămase de la tatăl său cu frații 1.

Dumitrașco, cioclu, vătav la starostele Vasilie căldărar, nepotul Dolcâi; cumpără de la Cununa o casă din Tîrgul Fâinii 118; vinde împreună cu Dolca o casă de lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur acestei m-ri 126.

Dumitrașco, colivar din Turbătești; tatăl lui Savin uricar 21, socrul lui Ștefan 2.

Dumitrașco, fiul lui Damian, fratele Saftiei; vinde împreună cu sora sa un loc de casă lui Frangole fost vameș 297.

Dumitrașco, fiul lui Tănăsă cărciumar și al Calitei, fiastul lui Toader; vinde împreună cu părinții și frații săi o casă pe Ulița Măjilor lui Enache Gîndul negustor 434; vinde lui Ivan armean o casă pe Podul Vechi 440; vinde împreună cu părinții și frații o vie din Dealul Hroncii lui Costantin Grebincea 490.

Dumitrașco, fiul lui Vasilie cazac din Curtea domnească; martor pe Ulița Hagioaiei 462.

Dumitrașco, fiul popii Vasilie de la biserica Sf. Theodor; vinde popii Toader un loc de casă în Muntenime 95.

Dumitrașco, fratele lui Neculai Bălaur lemnar 265.

Dumitrașco, ginerele Drăguței; martor în Tîrgul Fâinii 33.

Dumitrașco, martor în s. Piscani 242.

Dumitrașco, martor lângă m-rea Bărboiu 124.

Dumitrașco, paharnic; tatăl lui Savin ban 373.

Dumitrașco, peveț, soțul Irinei, unchiul lui Ianole; casa lui pe Ulița Măjilor Vechi 134.

Dumitrașco (Dumitrașcu), fost pitar; a fost hotarnic al unui loc din Rediul lui Tătar 22, 23, 24.

Dumitrașco, popă la biserica Sf. Nicolae de Sus; martor 282, 315; scrie act 265.

Dumitrașco (Dimitris), sluga lui Mihail al treilea logofăt; martor la Viniești (semn. gr.) 13.

Dumitrașco, soțul Vasilcăi, tatăl Ilincăi; vinde împreună cu soția și fiica sa un loc de casă

de lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur acestei m-ri 16.

Dumitrașco, șoltuz de Iași; martor hotarnic la seliștea Prisăci 433.

Dumitrașco, tâlpălar; cumpără de la Chiriace Butuc o casă pe Ulița Mare 366.

Dumitrașco, fost ușer; act de vânzare a unei case de lângă m-rea Bărboiu cu iscălitura lui ~ 124, 125; martor la o diată 132.

Dumitrașco, uricar; scrie acte 17, 32, 45.

Dumitrașco, vătav de menzilgii, soțul Mariei; cumpără împreună cu soția sa o vie în Valea lui Ștefan Vodă, la Miroslova, de la Ion 89.

Dumitrașco, fost vistiernic al doilea, soțul Mariei, ginerele lui Ilea zălar; a primit zestre de la socrul său case pe Podul Vechi 27; casele lui în hotarul unor dugheni de pe Podul Vechi 34.

Dumitrașco Babăverde, casa lui în hotarul unor locuri de casă pe Ulița Rusească 181, 319.

<**Dumitrașco**> Boul, fost al doilea logofăt; casele lui în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Mare 657.

Dumitrașco Buliga, martor în Dealul Hroncii 617.

Dumitrașco Caba, cizmar, fiul lui Stoian sîrbul; vinde lui Costantin zăltar un loc de casă pe Ulița Rusească 181, 319

Dumitrașco Cantacuzino, voievod, domn al Moldovei; acte de danie de la ~ 388, 424, 458; acte de întărire de la 23, 444, 445, 457; a prădat m-rea de la Dealul Mare 280.

Dumitrașco Caragea, mare postelnic; dă mărturie 145.

Dumitrașco Ceaur, mare logofăt; întărește act 73; fost mare logofăt, martor, dă mărturie pentru via la Vlădiceni 166.

Dumitrașco Cocuz, mare clucer; martor în s. Piscani 14; mare spătar, dă mărturie 227; fost mare spătar, dă mărturie 468.

Dumitrașco Cuza, tatăl lui Miron Cuza 516; mare stolnic, dă mărturie 99;

fost mare stolnic, dă mărturie 153; mare spătar, dă mărturie 203; cercetează o pricină 204;

fost mare spătar, cercetează o pricină 364; dă mărturie 275, 300.

Dumitrașco Drăgușescul, fost comis, fiul lui Prodan Drăgușescul; vinde lui Ioan Sturdza două locuri de casă 360.

Dumitrașco Furtună, martor hotarnic în s. Iezereni și Găureni 83, 117.

Dumitrașco Gherghel, ginerele lui Andrei Abăza vornic; a pus zăloage la Lazor evreu pentru datorii 146.

- Dumitrașco Guțul**, vornic de poartă; dă mărturie 99; martor pe Podul Vechi 62.
- Dumitrașco** (Dumitrie, Dumitru, Dumitrii) **Mavrodin** (Mavrodi), socrul lui Darie Donici;
mare vistiernic; cumpără de la Axana o casă pe Ulița Mare 90; dă mărturie 99;
mare paharnic, dă mărturie 275, 276, 279; fost mare paharnic, dă mărturie în Sfat 300; primește întărire pentru casă pe Ulița Mare 303; fost mare vistiernic; casele lui din Iași și s. Goești sunt date generelui pentru că i-a plătit datoriile 358.
- Dumitrașco Muste**, diac de câmară; scrie acte 462, 573, 619.
- Dumitrașco Nebunele**, casa lui în hotarul unui loc din Muntenime 95.
- Dumitrașco Pleșca** (Pleșcan); martor hotarnic în s. Rufeni 188, 203, 204.
- Dumitrașco Pojar**, cumpără de la fiii lui Andrei pisar unguresc o vie la Copou 621.
- Dumitrașco Prăjescul**, vărul lui Chiriac Sturza fost mare spătar; a vîndut vărului său jumătate de loc de casă pe Ulița Mare 283.
- Dumitrașco** (Dumitrașcu) **Racoviță**, fratele lui Mihai Racoviță voievod 527, 547, socrul lui Iordachi Costachi și rudă cu Ion Neculce 584, 585;
mare comis, dă mărturie 275, 276, 279;
hatman și pîrcălab de Suceava, a luptat cu nemții la Curtea domnească și va primi danie sate confiscate de la Vasile Ceaurul fost mare stolnic 547; primește zălog s. Milești 568; se judecă cu Maranda, fiica lui Ștefan Miculescu pentru s. Milești, cîștigă 596; locul lui de casă în hotarul unui loc domnesc de la Vama domnească 527; dă mărturie 373, 543, 584, 585, 604, 609, 659; poruncește vornicilor de poartă să cerceteze o pricină 597.
- Dumitrașco Roșca**, fost vornic; via lui în hotarul unei vii din Valea lui Irimia, a dat mărturie 73.
- Dumitrașco Saicul**, a vîndut lui Paraschiv o casă 309.
- Dumitrașco Ursachi** (Ursul), soțul Mariei stolniceasa 604; mare sulger; dă mărturie 99; mare stolnic, dă mărturie 255; fost mare stolnic, a rămas cu datorii la Gligorașco Bozagiu 587.
- Dumitrașco Zuza** (Zuzea), vornic de poartă; cercetează o pricină 194, 196; dă mărturie 8.
- Dumitrașcu**, diacon; fiul diaconului Vasilie la biserica Sfîntul Nicolae Domnesc, a vîndut lui Andrei Abaza un loc de prisacă pe dealul Bîmovei 82; scrie act 158.
- Dumitrașcu**, fostă slugă la Manolache mare vornic; scrie act 594.
- Dumitrașcu Gătoi**, martor pe Podul Vechi 355.
- Dumitrașcu**, v. și **Dumitru**.
- Dumitrie**, soția lui Dima baș bulucbaș; cumpără de la Ionașco Cujbă o pivniță cu loc pe Podul Vechi 34.
- Dumitriu**, vistiernic al treilea; scrie slujitorilor domnești pentru scutirile acordate preoților ieziți din Iași 167.
- Dumitru**, brăhar, soțul Mariei, tatăl lui Mihalache și al Sandei 62, 130.
- Dumitru** de la iazagiu; casa lui în hotarul unei case din spatele Chervăsăriei 305.
- Dumitru**, fiul lui Măzărache negustor; vinde împreună cu tatăl și frații săi două dugheni pe Ulița Târbujenească lui Năstase cămăraș 643.
- Dumitru**, martor în Păcurari 265.
- Dumitru**, nepotul lui Gligore Hăugar; martor în s. Cotîrlești 88.
- Dumitru**, popă la m-reă Nicoriță; scrie act 94.
- Dumitru**, rus, soțul Anei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Dumitru**, rus, soțul Evdochiei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Dumitru**, soțul Chelsiei 78.
- Dumitru** (Dumitrașco), soțul Măriei; vinde împreună cu soția și fiii săi partea lor din s. Piscani lui Sava staroste de bărbieri 242; vinde împreună cu soția sa un loc de casă de lângă cimitirului bisericii Curelari lui Pascal negustor 634.
- Dumitru**, soțul Nastasiei 495.
- Dumitru**, soțul Saței și ginerele lui Ion Budurul și al Urtei; cumpără împreună cu soția sa o vie din Dealul Hroncii de la cumnatul său Ștefan 617; primește zestre de la soacra sa o vie 636.
- Dumitru**, stegar, v. **Dumitrachi**.
- Dumitru Budacul**, a vîndut m-rii Cetățuia două poieni numite Vămășoia și Mițele 343.
- Dumitru Buhuș**, fost mare vistiernic, tatăl doamnei Anastasia, socrul lui Manolache Ruset fost mare postelnic; a primit danie de la Moise Movilă voievod s. Făurești 116, locul caselor sale pe Ulița Mare 97.
- Dumitru Hăliță**, martor hotarnic în Branitea domnească la Covasna 131.
- Dumitru** (Dumitrie, Dumitrii) **Horlenco Prilutchi** (Prelutchi), polcovnic; primește împuternicire pentru a vinde casele lui Gheorghe Apostol 474; dă mitropolitului Ghedeon pentru o datorie curțile din Muntenime primite zălog de la Gheorghe Apostol 475, 543, 604.

Dumitru, v. și Dumitrașco.

Dumnezeu (Domnul Dumnezeu, Dumnedzău), în formula blestemului 15, 62, 100, 110, 119, 132, 190, 193, 215, 245, 274-276, 278, 279, 284, 289, 300, 313, 314, 318, 325, 326, 342, 347, 380, 403, 414, 435, 437, 461, 466, 489, 496, 512, 527, 533, 534, 547, 556, 564, 567, 586, 591, 594, 605, 624, 628, 641, 651, 656; Dumnezeul lui Iacob, în formularul actului 275; <Dumnezeu> Fiul, în formula blestemului; 217, 274-276, 278, 279, 284, 299, 404, 470, 514, 515; <Dumnezeu> Tatăl, în formula blestemului 217, 274-276, 278, 279, 284, 299, 300, 404, 470, 514, 515; v. și **Îngerul Domnului**.

Dunăre, fluviu; turcii au trecut ~ 585; țarul Rusiei a întrebat cum este drumul pînă la ~ 585; pod pe ~ 585; v. și **Oblucița**.

Durac, țigan din Iași; martor la judecata dintre țigani 110.

Durac, v. **Lozonschi** ~.

Durduc, loc în hotarul s. Iezereni și Găureni 83,117.

Durducul, v. **Capul** ~.

Durena, marmoră lingă m-reă Nicoriță 94.

Durne, v. **Toader** ~.

Dușmanii Mari, sat, ț. Iași; <s. Dușmani, j. Bălți, R. Moldova>; trecut în catastifl moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Dușmanii Mici, sat, ț. Iași; <s. Dușmani, j. Bălți, R. Moldova>; trecut în catastifl moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Dupneț, v. **Toader** ~.

Dzofa, martor la diata Anei Martineasa 557.

E

Ecaterinoslav, arhiepiscopie, <or. Ecaterinoslav, în Federația Rusă>; Ambrosie arhiepiscop de ~ exarh al Moldovei 577.

Efrem, v. și **Ifrim**.

Efrim, v. **Ifrim** peveț.

Elena, comisoaie, fiica lui Gavrilăș Măteiaș, sora Alexandrei spătăroaie; a întors m-rii Bîrnova s. Zărnești 138.

Elena, soția lui Miron Costin fost mare logofăt; a plătit o parte din datoriile soțului ei 516.

Elena, v. și **Ileana**.

Elisafta, fostă stareță la m-reă Socola; a vîndut lui Gligorașco vătav o prisacă mai sus de Iezereni 505.

Elisafta, v. și **Ilisafta**.

Enache, apar; cumpără de la Ion o casă mai sus de haznaua sa 107.

Enache, bulucbaș; martor pe Ulița Sirbească 332.

Enache, din Miroslăvița, soțul Anghelușei, tatăl lui Ion 111.

Enache, fiul lui Gheorghe Alevra și al Zoitei; vinde împreună cu frații săi o dugheană din Țîrgul de Jos lui Pană 176.

Enache, fiul lui Giurgea chelar hătmanesc din Huși; martor în Dealul Buciumilor 363.

Enache, fiul lui Ion și al Sandei Stînguleasa, fratele lui Gheorghe; dăruiește împreună cu părinții și cu frații săi pereții unei case m-rii Bărboiu 488.

Enache (Ianachii), grămătic, socrul lui Ștefan Luca al doilea vistiernic; banii lui ~ au fost cheltuiți de Pleșca jîtnicer 472; casa lui, în hotarul unui loc de casă pe Ulița Mare 255, 266.

Enache, meserciu; martor în Muntenime 95.

Enache Calodi, zlătar, fiul lui Calodi fost zlătar și al Tudosiei, soțul Zamfirei, fiistrul Mierlei Calodiiasa 38; vinde împreună cu soția sa o pivniță și două dugheni lui Toader 66, 78; a vîndut pe nedrept lui Toader un loc de dugheană din Țîrgul de Jos 74.

Enache Cîrstea, fost mare medelnicer, tatăl lui Toader fost postelnic, Dumitrașco cămăraș și al Saftei, socrul lui Panaioatache <Morona> mare postelnic 318; moșiile sale au fost împărțite între copii 1.

Enache Cunupi, fost al postelnic doilea, fratele lui Costantin Cunupi fost mare armaș, nu a avut urmași 178; a primit danie de la Iliăș Alexandru voievod Rediul lui Tătar, pe Valea Bacului 20, 22, 23, 24, 26, 58, 104, 147, 148, 178, 244; locul unde a fost prisaca lui ~ în hotarul s. Făurești 116.

Enache (Enachi, Ienache) Gîndul, negustor; cumpără de la Toderașco o casă pe Ulița Măjilor 434; martor în Sărăriu Veche 489, 658; martor la Vinișești 324.

Enache (Enachie, Enachi) Grebănosul, fost staroste, tatăl lui Toader 78, 490, fratele lui Andronache Mutul comis74; a vîndut lui Calodi zlătar două locuri de dugheni în Țîrgul de Jos, pe Ulița Schimbătorilor 66.

Enache, v. **Ilie** ~.

Enachi, agă, fiul lui Panaioatache <Morona> fost mare postelnic și al Saftei; pune zalog împreună cu părinții săi o vie de la Șorogari la Ioanichie egumenul m-rii Aron Vodă pentru o datorie 331; plecat în Țara Românească 318.

Enachi, bacal, v. **Iani**.

Enachi, căpitan, ginerele lui Leca; primește danie prin diată de la Ștefan vătav case în Iași 658.

Enachi, diac; martor hotarnic al unui loc domnesc de lângă Rediul lui Tătar dăruit m-rii Copou 188.

Enachi, jîtnicer al doilea; martor pe Ulița Rusească 478.

Enachi (Enachie, Ianakis), lăcătuș, tatăl Despei, socrul lui Gheorghie; a dat fiicei sale o casă de lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur pentru o datorie 545; casa sa în hotarul unei case de lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 126; martor lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 17, 91, 98, 126; martor în dealul Hroncii 296, 422; via lui în hotarul unei vii din Dealul Hroncii 384.

Enachi, nepotul lui Paraschiv; martor 309.

Enachi, nepotul lui Statie aprod; martor lângă Biserica Curelarilor 634.

Enachi (Enache), vătavul lui Lupul Bogdan mare hatman, soțul Zamferei Enăchioaia, nașul Zamferei 481, 592; cumpără de la Dochia Fortagioaia o casă de lângă m-rea Bărboiu 124, 125, 592; martor în Cizmărie 163.

Enachi Căsiian, vătav de vieri; martor în Țîrgul Făinii 576; martor pe Podul Vechi 440, 451.

Enachie (Ianaki), ginerele lui Dumitru și al Chelsiei; martor 78.

Enachie, martor în mahalaua Sf. Ilie 7.

Enachie, v. și **Ienachie**.

Enăchioaie, v. **Paraschiva** ~, **Zamfira** ~.

Ene (Iane), fost hatman, socrul lui Savin <Zmucilă> mare ban; casa lui în hotarul unei case a ginerelui său pe Ulița Chervăsăriei 213, 297; socrul lui Andrei 350.

Ene, trîmbicer, ginerele lui Andrei trîmbicer; martor lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 48, 91.

Ene Cațichi, blănar; cumpără de la Măricuța un loc de dugheană pe Ulița Hagioaiei 272.

Ene Leon, vornic de lemne; martor în Țîrgul Făinii 311; fost vornic, martor 320; martor pe Ulița Finului 625.

Ene Nicolachi, v. **Nicolai Iane**.

Ene Roșca, v. **Iane** ~.

Ene, v. și **Ioan**.

Eni, ginerele lui Andronic; vinde lui Panaiote bulucbaș o casă 2.

Eni (Iane) **Cacule**, negustor; casa lui în hotarul unor case de lângă Ciubotărie 386, 411; martor pe Ulița Ocnei 554.

Eni Dracul, martor 2.

Eni Grecul, v. **Iani** ~.

Eni Hadîmbul, v. **Iane** ~.

Enoe, v. **Iani Lazul**.

Episcopia Hușilor, episcopie, <în Țîrgul ~, Ț. Fălciu; m. Huși, j. Vaslui>; episcopi de ~ 15,

56, 99, 245, 275, 276, 279, 299, 300, 325, 347, 374, 413, 416, 430, 466, 514, 533; v. și **Iorest**, **Sava**, **Varlam**.

Episcopia Rădăuților, episcopie, <în s. Rădăuți, Ț. Suceava; m. Rădăuți, j. Suceava>; episcopi de ~ 15, 44, 56, 99, 245, 275, 276, 279, 298, 299, 300, 325, 347, 374, 413, 416, 430, 466, 514, 519, 533, 537, 587, 600; v. și **Calistru**, **Ghedeon**, **Lavrentie**.

Episcopia Romanului, episcopie, <în Țîrgul Roman, Ț. ~; m. ~, j. Neamț>; episcopi de ~ 15, 44, 56, 99, 203, 204, 245, 275, 276, 279, 299, 300, 325, 347, 374, 413, 416, 430, 466, 511, 514, 519, 533, 656, v. și **Lavrentie**, **Misail**, **Pahomie**, **Sava**.

Eordăchele, tatăl lui Pătrașco 189.

Epotești, sat, Ț. Suceava; <c.s. Ipotești, m. Suceava, j. Suceava>; părți din s. ~ trecute în catastifl moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Epure, tatăl lui Costantin și al lui Neculai; unchiul Aniței 42.

Eremia, v. și **Ieremia**.

Erimia, egumen, v. **Ieremia**.

Esco, v. **Ion Iațco**.

Eva (Ana, Evva), ieșeancă; a dăruit Bisericii catolice din Iași o casă pe Ulița Mare 352, 448, 600.

Evangelhie, v. **Sfînta** ~.

Evangelhîști, cei patru ~, în formula blestemului 15, 100, 101, 109, 137, 289, 380, 514, 591.

Evdochia, rusoaică, soția lui Dumitru; poslușnică a m-rii Copou 223.

Evdochia, rusoaică, soția lui Fădor; poslușnică a m-rii Copou 223.

Exaporitos, v. **Alexandru** ~.

F

Far, cantaragiu; a făcut o hrubă pe locul m-rii Sfînta Vineri pe Ulița Rusească 479.

Fădor, rus, soțul Catrinei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Fădor, rus, soțul Evdochiei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Fădorcă, tatăl Mariei, socrul lui Dumitrașco; a lăsat zestre fiicei sale o parte din s. Piscani 242.

Făgărășoia, opincărită; casa ei în hotarul locului breslei mișeilor 159.

Fălciu (Fălciu), Țîrg, Ț. Fălciu <s. ~, c. ~, j. Vaslui>; Lupul Costachi a scris țarului că va veni cu oaste la ~ 585; Vasile Ceaurul a prădat țara pînă la ~ 547, 591.

- Fălcui** (Fălciu), ținut; sate în ț. ~ 138, 298, 584, 585.
- Fărta**, v. **Maria** ~ .
- Fășiita**, mama lui Nica 222.
- Fătăciune**, vilcea, în hotarul unui loc din Branistea domnească de la Covasna 131.
- Fătăciuni**, schit, <în s. Fintinele, c. Motoșeni, j. Bacău>; Dosothei ieromonah, fost egumen la ~ 87.
- *Făurești**, sat, <probabil înglobat în s. Balciu, c. Miroslava, j. Iași>; confirmat al Manolachi Ruset mare postelnic după judecată cu m-rea Socola 116, 117; în hotar cu s. Iezereni și Găureni 83, 362, 447; hotarunică a s. ~ 116.
- Fedora**, rusoaică, soția lui Simion; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Felix** (Felixi) **Antonius Zanol** (Sauli, Zauli), episcop al Misiunii Apostolice din Iași; cumpără de la Toader peveț o vie la Deleni 230; se judecă cu preoții iezuiți din Iași pentru o casă pe Ulița Mare 352, 448, 601; martor 132; scutit de dări 103, 169, 383, 412.
- Ferenți**, v. **Franțoz**.
- *Feteonești**, sat, <pe Jijia, ț. Iași; lângă Stîncă, c. Victoria, j. Iași>; în hotarul unui loc din țarina Iașilor dăruit m-rii Aron Vodă 240.
- Filip**, negustor; cercetează o rămășiță din darea vâcărutului de la ț. Cernăuți 350.
- Fisher**, v. **Alexander** ~ .
- Fiul**, v. **Dumnezeu** ~ .
- Fîntîna Babei** (Boioaie), <probabil pe teritoriul c.s. Holboca, m. Iași, j. ~ >; semn de hotar al unui loc din hotarul țîrgului Iași dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291, 424; semn de hotar al Rediului Aldei 292.
- Fîntîna Bordii**, semn de hotar al unei poieni din Codrul Iașilor 61.
- Fîntîna Buzovii**, semn de hotar al unui loc din Branistea domnească dăruit lui Costandin aga 562, 563, 565.
- Fîntîna cea Mare**, <pe pîrîul Cacaina, m. Iași, j. Iași>; semn de hotar unui heleșteu pe Cacaina al m-rii Danco 262.
- Fîntîna Fagului**, <pe pîrîul Socola, m. Iași, j. Iași> semn de hotar al locului m-rii Socola 343.
- Fîntîna lui Andronic**, <probabil pe teritoriul c.s. Holboca, m. Iași, j. Iași>; semn de hotar al unui loc din hotarul unui loc din hotarul țîrgului Iași dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291, 388, 424.
- Fîntîna lui Berbece**, semn de hotar al s. Găureni și Iezereni 83, 117, 362; în hotarul s. Făurești 116.
- Fîntîna** (Șipotul) **lui Bogdan hatmanul**, <probabil pe teritoriul c.s. Holboca, m. Iași, j. Iași>; semn de hotar al unui loc din hotarul țîrgului Iași dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291, 424, 437.
- Fîntîna lui Cășian**, <pe teritoriul c. Popricani, j. Iași>; semn de hotar al s. Piscani 200.
- Fîntîna lui Cercel**, semn de hotar al unui loc din țarina țîrgului Iași dăruit m-rii Aron Vodă 240.
- Fîntîna lui Ciuc** (Ciuchi, Ciurche), semn de hotar al unui loc din hotarul țîrgului Iași dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291, 388, 424; semn de hotar al seliștii Prisăci 433, 444, 445.
- Fîntîna lui Lupu vistiernic**, semn de hotar al s. Găureni 362.
- Fîntîna lui Marco**, semn de hotar al s. Iezereni și Găureni 83, 117.
- Fîntîna lui Răzmiriță**, semn de hotar al s. Găureni și Iezereni 83, 117, 447.
- Fîntîna lui Tocilă**, semn de hotar al s. Găureni și Iezereni 117.
- Fîntîna Stratinei**, semn de hotar al s. Găureni și Iezereni 83, 117.
- Fîntîna Tomii**, semn de hotar al s. Găureni și Iezereni 83, 117, 362.
- Fîntîna Zmăului**, în hotarul unui loc dăruit m-rii Copou 186, 188, 192.
- Fîșitul**, vornic <de poartă>; martor 142; a vindut lui Iorga Mințea un loc de casă în Cizmărie 268.
- Flondor**, v. **Toader** ~ .
- Flori**, țigan; mărturisește pentru o judecată 110.
- Floriaști**, mănăstire, <în s. Florești, c. Poienesti, j. Vaslui>; călugări de la ~ martori hotarnici ai unor poieni din Codrul Iașilor 61.
- Florica**, fiica lui Luca armean și a Mariei; vinde împreună cu mama și surorile o vie la Urșulea preoților iezuiți din Iași 172.
- Focșani** (Focșeni), țîrg; <m. ~, j. Vrancea>; Nemțeasca din ~ 234; fost vameș la ~ 12; v. și **Pană**.
- Fodor**, meserci; martor 313.
- Fodor**, martor la Cetățuia 586.
- Foie**, v. **Costandin** ~ .
- Fortagioaie**, v. **Dochița** ~ .
- Fortagiul**, v. **Costantin** ~ .
- Fote**, negustor; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Hagioaiei 462.
- Franciscul Tomanovici**, egumen catolic de Cotnari; a primit actele moșilor Bisericii catolice din Iași pe care le-a trimis la Camenița 214.
- Frangole** (Frangulis), fiul lui Adam chervasaragiu și al Zamfîrei; vinde împreună cu

mama sa un loc de casă lui Meletie egumen al m-rii Adormirea Maicii Domnului (semn. gr.) 228.

Frangole (Frangole, Frangolea, Franguli), săoar, fiul lui Ștefan Miclescul și al Maricăi, tatăl lui Pandeale; a fost în Țara Căzăcească împreună cu mama sa 568, 596; a împrumutat bani lui Miron Costin 516; mare vameș, cumpără parte din s. Piscani 14; fost mare vameș, a cumpărat fără drept parte din s. Piscani 258; partea sa din s. Piscani în hotar cu locul m-rii Copou 200; se judecă cu m-reă Copou pentru o parte din s. Piscani, pierde 202, 204; de la ~, Constantin Duca voievod a răscumpărat o parte din s. Piscani 223, 263, 421; dăruiește m-rii Adormirea Maicii Domnului locuri de dugheni lângă zidul m-rii Golia, pe Ulița Strîmbă 297; martor în Dealul Hroncii (semn. gr.) 490.

Frangule, vomic; martor la stabilirea valorii unor zăloage (semn. gr.) 149.

Franguli, v. **Frangole**.

Frantoz (Frantuj, Ferenti), căpitan austriac; a fost învins de Mihai Racoviță voievod la m-reă Cetățuia 529, 547, 556, 591.

Frășian, tatăl lui Nica 222.

Frășina, nepoata Axiniei Surdoaia; primește danie de la mătușa sa o dugheană din Țîrgul de Sus 575.

Frățiceasa, v. **Maria** ~.

Frecău, v. **Ulița** ~.

Frenciuci, sat, ținutul Vaslui; <s. Frenciugi, c. Șcheia, j. Iași>; dat pe nedrept de Marica lui Ilie abăger pentru o datorie 568.

Frîncul Xaveria Strahoschi, v. **Gheorghe** ~.

Fucici, v. **Selvestru** de ~.

Furtuna, v. **Dumitrașco** ~.

G

Gafenco, v. **Miron** ~.

Gafița, rusoaică, fiica lui Simion, soția lui Gligorie; poslusică a m-rii Copou 223.

Gafița, soția lui Lupul; cumpără împreună cu soțul ei o casă de la Neculai Bîrgău 563.

Gaftona, soția lui Bejan și a lui Ion, mama Iftincăi; vinde împreună cu ginerele și fiica ei o vie la Copou lui Iezechiel egumenul m-rii Trei Ierarhi 67.

Gaftona, țigancă a m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiica lui Istratie 93.

Gahița, v. **Agahița**.

Galata de Jos (Balica), m-re; <m. Iași>; în hotar cu șesul Ceairului, pe Bahlui 318; se judecă cu m-reă Galata din Deal pentru o roată de moară pe pîrîul Balica, pierde 37, 139; se

judecă cu m-reă Cetățuia pentru hotar 452, 453; egumenul m-rii ~ 452, 453; v. **Neofit** egumen al m-rii ~ și al m-rii Sf. Vineri.

Galata din Deal (Galata), m-re; <m. Iași>; ctitoria lui Petru Șchiopu voievod 56, 201, închinată la Sf. Mormint 56, 274, 275, 276, 278, 279, 284; primește danii 37, 44; dughenile m-rii ~ 176, 190, 268, 281, 460; se judecă cu m-reă Galata de Jos pentru mori 139; primește întărire pentru moșii 37; locul m-rii ~ în hotarul s. Făurești 116; moarte de om lângă hotarul m-rii ~ 468; pivnița m-rii ~ pe Ulița Rusească 27; primește așezare a scutirilor de dări 56, 274-276, 278, 279, 284; vile de la Miroslova pe locul m-rii ~ 9, 65, 79, 201;

egumenii m-rii ~ 8, 17, 111, 228, 374, 654, v. și **Ioanichie**, **Leontie**, **Paisie**

Galata, pîrîu, în hotarul m-rii Galata de Jos spre Ceairul domnesc 453.

Galați, ȧrg, <m. ~, j. ~>; Anița soția lui Sandul Horobină din ~ 646; m-reă Sf. Gheorghe din ~ 274-276, 278, 279, 284, 404; v. și **Sfîntul Gheorghe**, m-re.

Galerie, v. **Lupașco** ~.

Galileia (Cana Galeleia), patriarhie, <or. ~, Israel>; patriarh de ~ 44; v. și **Dosoftei**.

Gane, din Nedeiani; martor hotarnic în Nedeiani 21.

Gane, jude de țigani domnești; sălaș de țigani din ceata lui ~, dăruit m-rii Copou 428; se judecă cu Mărica pentru o cămașă 110.

Gaspar Cacacea din Huși; tatăl lui Martin ungurul 363.

Gaspar, v. **Theodor** ~.

Gavril, agă; episcop al moșiiilor lui Constantin Duca voievod 295; se judecă cu Ilie Catargiul fost mare comis pentru s. Răcăciunul 295; martor hotarnic al unui heleșteu pe Căcaina al m-rii Danco 191, 211, 262; dă mărturie 99.

Gavril, boier de curte; martor pe Ulița Chervăsăriei 213.

Gavril, călăraș de Ȧrigrad; martor pe Ulița Finului 625.

Gavril, diac; scrie act la Albești 61.

Gavril din Chiriecești, fratele lui Gheorghe; a vîndut împreună cu fratele său s. Ștefeni lui Isac fost căpitan 97.

Gavril, fiul Drăgunei, fiastrul lui Vasile fost staroste de ciocli; să nu se judece pentru casele de pe Ulița Finului vîndute de mama sa 205.

Gavril, fiul lui Apostol, nepotul lui Tonguz din Borăști; vinde împreună cu frații un loc de prisacă lui Toader Bîtco 52.

- Gavril**, fiul lui Merelă vizitiu domnesc; martor la vânzarea unei case lui Toma Alevra 316.
- Gavril**, fiul lui Toader din Cudrești, fratele lui Gligorașco ș.a.; vinde împreună cu frații o casă pe Ulița Strîmbă lui Mane fost bulucbaș 80.
- Gavril**, ginerele Acsiniei Butculeasa; martor pe Ulița Nouă 189; martor la diata preotului Neculaiu 215.
- Gavril**, martor hotarinic la Găureni 362; martor hotarinic al s. Iezereni 447.
- Gavril**, martor pe Podul Hagioaiei 272.
- Gavril**, protopop, soțul Saftiei; martor pe Ulița Căcainei 502; fost protopop, popă la Biserica Curelarilor; martor pe Ulița Ocnei 554; vinde împreună cu soția sa o casă pe Rîpa Pevețoaiei lui Alexandru 552.
- Gavril**, săbier; tatăl lui Palade 164.
- Gavril** (Gavriil), sluga lui Costandin agă; martor hotarinic în Braniștea domnească 562, 564.
- Gavril**, soțul Axiniei, ginerele lui Ursu abăger; vinde împreună cu soția sa o groapă de pivniță în Cizmărie egumenului de la Ocnă 229; vinde împreună cu soția sa o groapă de pivniță în Cizmărie lui Costin Neniul fost mare căpitan 231.
- Gavril**, soțul Mariei, ginerele lui Birgău; cumpără împreună cu soția sa un loc de casă lângă Ciubotărie de la Ionașco Anghel 386.
- Gavril**, mare stolnic; martor 604.
- Gavril**, tălpălar; casa lui în hotarul unei case pe Ulița Feredeelor 467; martor 294, 467.
- Gavril**, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului; fiul lui Istratie, nepotul lui Ionașco 93.
- Gavril**, țigan al m-rii Copou, fiul lui Ursu a Mariei din Bîrlad din neamul Zburăto-reștilor și soțul Mariei 429.
- Gavril**, țigan domnesc, soțul Ștefaniei, fratele lui Ion Colțea; dăruit m-rii Copou 493.
- Gavril**, vâtav de vieri, soțul Agafitei; a pus zălog la Hagi Alî turc dugheni din Măji pentru o datorie 367.
- Gavril Brînză** din Comarna; martor hotarinic al unui loc din Braniștea domnească de la Covasna 131.
- Gavril <Calimachi>**, arhiepiscop și mitropolit al Sucevei; confirmă în anul 1760 un act 577.
- Gavril Cazimir**, martor la Vlădiceni 486.
- Gavril <Cerchez>**, medelnicer, fiul lui Vasilie Cerchez jitmicer; se judecă cu m-rea Danco pentru un copil de țigan, pierde 580.
- Gavril Cobocu**, țigan al m-rii Aron Vodă 260.
- Gavril Costachi**, fratele lui Lupu Costache; serdar dă mărturie 114, 148;
- mare sulger, dă mărturie 300;
- fost serdar, primește întărire pentru case pe Ulița Stîmbă 371.
- Gavril Cujbă**, fiul lui Cujbă vornic, soțul Irinei, tatăl lui Grigoraș și al Sandei, fratele lui Ionașco Cujbă 69.
- Gavril Galerie**, călugăr din s. Borăști, tatăl lui Ursul; martor în Codrul Iașilor 52.
- Gavril Leca**, postelnic; nepotul lui <Lupașco> Bucium stolnic; dăruiește împreună cu rudele un loc de casă pe Ulița Feredeelor 400; primește poruncă să aleagă părțile lui Nicolae Costin din s. Piscani 308.
- Gavril Miclescul**, fost mare paharnic; dă mărturie 300; martor la vânzare 372;
- fost mare vornic al Țării de Jos, dă mărturie 445, 468, 469;
- mare logofăt, dă mărturie 494, 543.
- Gavril Munteanul**, cumnatul Măriuței Penoaia; martor la Cetățuia 593.
- <**Gavril**> **Palade** (Paladi, Păladie); fost mare vornic; casele sale lângă cimitirul Bisericii Albe 85, 120.
- Gavril Rusul**, martor la Miroslava 595.
- Gavril Tăpală**, tatăl lui Ion <Talpă>; a cumpărat de la Arvasiia o parte din s. Minzești 337.
- Gavrilaș <Mătias>**, fost mare logofăt; tatăl Alexandrei spățăroaia și al Elenei comisoaie; a primit de la m-rea Birnova s. Zărnești pentru a contribui la repararea acesteia 138; a lăsat strănepotului său, Ion Neculce un loc de casă 639; a primit de la Moise Moghila voievod s. Făurești 116, 117.
- Gavrilaș <Moghila>** fost mare logofăt, bunicul lui Moise Moghila voievod 116, 117; a primit danie de la Petru Rareș voievod s. Făurești 116.
- Gavrilașcu**, fiul lui Vasili; primește danie de la mătușa sa Măriuța soltuzoaie o casă pe Ulița Sîrbească 550.
- Gavrilașu**, fiul lui Toader și al Mariei; vinde împreună cu părinții și cu frații săi o casă pe Ulița Hagioaiei lui Gligoraș 389.
- Gavrilescu**, martor în Iași 398.
- Gavriloaia**, martor la Cetățuia 593.
- Găgioaia**, a fost plecată în Țara Românească și a lăsat o vie la Copou în paragină 5; locul ei în hotarul unei vie de la Cetățuia 586, 588.
- Găină, v. **Tudosie** ~.
- Gătoaie, v. **Maria** ~.
- Gătoi, v. **Dumitrașcu** ~.
- Găureni**, sat, în ocolul târgului Iași, <c. Miroslava, j. Iași>; în hotar cu s. Iezereni 83, 447; în hotar cu s. Făurești 116; s. al m-rii Socola 117; hotarnică a s. ~ 83, 116, 117, 362; Postolache de ~ martor hotarinic al s. ~ 117; vie la ~ dăruită m-rii Trei Ierheri 581.

Găureni, sat, pe Prut, în gura Delei, t. Iași, <lingă m. Ungheni, j. ~, R. Moldova>; confirmat m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 249.

Geanet, v. **Gianet**.

Geaș, v. **Iacob** ~.

Georgius (Gheorghe) **Franciscus** (Frîncul) **Xaverius Strachocki** (Strahochi, Strahoschi), secretar al principilor Moldovei în relațiile cu Polonia (pisar polonez), soțul Ilincăi 651; cumpără de la Ana Martineasa case pe Ulița Mare 497; dăruiește preotului iezuit Martin Cherpoginski moșii la Cotnari 651; se judecă cu Biserica Catolică din Iași pentru o casă pe Ulița Mare, pierde 602; martor la diata Anei Martineasa 557.

Gheanghea, v. **Codrul Gheanghei**, **Biserica Gheanghei**.

Ghedeon (Ghidion), episcop de Rădăuți; dă mărturie pentru scutirile de dări acordate m-rilor închinat la Sf. Mormint 245, 275, 276, 279, 299, 300, 325; cere domniei să confirme stăpînirea m-rii Agapia asupra locului numit La Osoiu 298;

arhiepiscop și mitropolit de Suceava și exarh al Plaiului 361, carte de așezare de la pentru beasla cioclilor 496; dă cărți de blestem 359, 534, 537, 567; dă cărți de împuternicire 361, 571; cercetează o pricină 458; primește de la Dumitru Horlenco polcovnic curți din Muntenime pentru o datorie 475; dăruiește case, locuri de case, vii ș.a. 435, 531, 542, 543, 545, 546, 565, 566, 604, 615; primește danie de la Anisia Gurbetoaia călugărița loc și vie la Penișoară pe Cacaia 413, 416, 541; închină m-reă Clatia la m-reă Xiropotam 457; încuviințează scutiri de dări și stăpîniri 430, 347, 374, 398 404, 466, 514, 530, 533, 558, 577; judecă pricini 516, 584, 585; dă mărturie 457, 505, 511, 519, 551, 552, 574, 587, 596; testamentul lui ~ pentru lucrurile lăsate Mitropoliei 605; vinde lui Vasile Adam fost vistiernic case 394; fost mitropolit 658.

Ghedeon, egumenul m-rii Trei Ierarhi; trimis ca egumen de la Muntele Athos cere confirmarea din partea domnului 86; martor 90.

Ghedeon, călugăr; dăruiește m-rii Trei Ierarhi o vie la Găureni 581.

Gheize (Gheezi, Ghieze, Ghiezi), personaj biblic; în formula blestemului 325, 534, 567, 605, 623.

Ghenghe, v. **Gheorghită** ~, **Gligorie** ~.

Gheorghe, blănar; a luat să lucreze vii din Valea Cozmoaiei pe locul m-rii Cetățuia 642.

Gheorghe, cioclu; livada sa în hotarul unei vii la Socola 518.

Gheorghe, episcop de Roman; martor 587.

Gheorghe, fiul Sandei, fratele lui Ion și al lui Lucaci; dăruiește împreună cu mama și frații un loc de casă pe Ulița Trepezenească verei sale Anița 304.

Gheorghe, fratele lui Gavril din Chiriecești; a vîndut împreună cu fratele său s. Ștefeni lui Isac fost căpitan 97.

Gheorghe, tutunar; locul lui în hotarul unei case de pe Ulița Cacaiei 399.

Gheorghe (Gheorghie, Ghiorghită) **Apostol** (Apostu), soțul Catrinei, ginerele lui Alexandru Buhus;

serdar, dă mărturie 99; fost serdar, dă mărturie pentru o casă pe Ulița Mare 187;

fost mare vistiernic, dă mărturie 227, 275, 276, 279, 300, 345, 398;

mare paharnic, dă mărturie pentru o judecată 457, 445, 458,

fost mare paharnic, a pus zălog casele din Muntenime la Dumitru Prilutchi polcovnic 474, 475, 543, 604; cercetează o pricină 587; dă mărturie 468.

Gheorghe Beble, vornic de poartă; hotarnic al unui loc de casă de lingă m-reă Bărboi 54.

Gheorghe (Ghiorghită) **Carp** (Carpă, Carpu), diac de cămară, fiul lui Carpu 80; martor pe Ulița Mare 395, 396; dă mărturie cu brazda în cap pentru hotarul locului mișeilor 159; scrie act 80, 390; tîmplarul lui ~ 16; v. și **Ion**.

Gheorghe Coșciug, martor lingă biserica Sf. Nicolae din Sus, în Muntenime 641.

Gheorghe Coci, fost hatman; viile sale din Dealul Țombric, de la Cotnari trecute în catastrul moșiilor lui Constantin Duca 407.

Gheorghe Duca (cel bătrîn), voievod, domn al Țării Moldovei; soțul doamnei Anastasia 85, 93, 97, 99, 120, 295, 306; tatăl lui Constantin Duca voievod 56, 295, 356; ctitorul m-rii Cetățuia 56, 638; ctitorul m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 225, 537; acte de danie de la ~ 203, 225, 249, 263, 291, 292, 388, 424, 444, 457, 458, 536, 537, 539, 551; acte de întărire de la ~ 240, 337, 343, 453, 505; a făcut un iaz pentru m-reă Cetățuia 452; a închinat împreună cu Dosoftei patriarhul de Ierusalim m-reă Hlincea m-rii Cetățuia 47; vînzare din timpul domniei lui ~ 480.

Gheorghe Goian, cercetează un rest din darea văcaritului de la t. Cernăuți 350.

Gheorghe Ruset, v. **Iordache** ~.

Gheorghe Ștefan voievod, domn al Țării Moldovei; act pierdut în timpul domniei lui ~ 364.

Gheorghe Ursachi, fost mare vistiernic; casa lui în hotarul unui loc de casă pe Ulița Mare 233; dughenile lui pe Ulița Târbujenească 460; a avut dugheni pe Podul Hagioaiei 281.

Gheorghe Ursuleț, postelnic; cumpără de la Andronachi Diță o casă pe Ulița Hagioaiei 526.

Gheorghe, v. și **Gheorghiță**.

Gheorghe, agă; dă mărturie 114, 148.

Gheorghe (Gheorghe), arbănaș, bacal; martor pe Ulița Herbinte (semn. gr.) 12, 18; martor pe Ulița Târbujenească 45; carte de mărturie de la ~ 194, 196.

Gheorghe, fiul Aniței Cantaragița Hagioaie, fratele Mariei; să nu încalce zestrea surorii sale 495.

Gheorghe, fiul lui Iane Caridi și al Paraschivei Enăchioaia, fratele lui Vasile și al Mariei; a vîndut împreună cu mama și frații o casă pe Ulița Târbujenească lui Mihalachi Rusul blănar 45; se judecă cu Mihalache blănar pentru casă, pierde 194, 196.

Gheorghe, fratele lui Ion Motohoiu; martor lângă m-reă Sf. Ioan Gură de Aur 126.

Gheorghe (Gheorghiță), pitar, fiul lui Deadul spătar, ginerele lui Antohi căpitan 131, unchiul Aniței; a jefuit casa nepoatei sale și a fugit în Țara Românească 646.

Gheorghe, ușerel, ginerele Armancăi; a vîndut lui Neculai Răgineți case în Tîrgul Fâinii 333.

Gheorghe, vornicelul lui Costantin <Sevasto> grămătic; martor hotarnic al unui loc dăruit m-rii Copou 188.

Gheorghe Giurgiu, tatăl Ilincăi, socrul lui Vasile Cioră; martor în mahalaua Sf. Ilie de Sus 641.

Gheorghe, fost cămăraș de lumini, soțul Tudoscăi, fratele lui Ion, ginerele Paraschivei logofeteasă; se judecă cu soacra sa pentru case pe Ulița Mare, pierde 359; vinde împreună cu soția sa un loc de casă de pe Ulița Mare fratelui său 395.

Gheorghe, comis mare; dă mărturie 300.

Gheorghe, diacon; martor pe Ulița Strîmbă 390.

Gheorghe din Pruna; martor hotarnic în Braniștea domnească 131.

Gheorghe, fiul lui ~ a cheltuit bani pentru o vie la Șorogari 648.

Gheorghe, fiul lui Andrei și al Floarei; se judecă cu m-reă Hlincea deoarece nu se recunoaște poslușnic, pierde 32.

Gheorghe, fiul lui Fătul; se judecă cu m-reă Hlincea deoarece nu se recunoaște poslușnic al acesteia 32.

Gheorghe, fiul lui Ion și al Sandei Stînguleasa, fratele lui Enachi; dăruiește împreună cu părinții și cu frații săi pereții unei case m-rii Bărboiu 488.

Gheorghe, fiul lui Mititelul; se judecă cu m-reă Hlincea deoarece nu se recunoaște poslușnic al acesteia 32.

Gheorghe, martor la vînzarea făcută lui Iorga cămăraș 312.

Gheorghe (Ghiorghe), mortasip; martor pe Podul Vechi 34.

Gheorghe, odaia lui în hotarul unui loc din Rediul lui Tătar 23, 24.

Gheorghe, pîrcălab și staroste de Putna; martor la judecată 50.

Gheorghe, popă la biserica Sf. Ilie; martor în mahalaua Sf. Ilie 7.

Gheorghe, soțul Despei, ginerele lui Enachi lăcătuș; vinde împreună cu soția sa o casă de lângă m-reă Sf. Ioan Gură de Aur lui Tănase 545.

Gheorghe, soțul Măriuței; cumpără împreună cu soția sa o vie la Miroslava, în Valea lui Ștefan Vodă de la Mihai Amoașei ungur 43.

Gheorghe, tatăl Alexandrei din Mînzești 337.

Gheorghe Belibou, soțul Mariei; martor la Cetățuia 593.

Gheorghe (Gheorghe) Alevra, negustor, soțul Zoitei, tatăl lui Toma Alevra, Petrea ș.a., socrul lui Statie 52, 105, 134, 142, 176, 316, 638; martor pe Ulița Hagioaiei 29, 129; tatăl lui Petrea Alevra negustor 638.

Gheorghe Bute, negustor, socrul lui Gheuca bulucbaș; fiicele lui vînd partea sa din Tîbănești lui Ștefan de vistierie 8.

Gheorghe Butuc, popă la Biserica Curelarilor, tatăl lui Chiriac, cumnatul lui Ursul; martor 176; a lăsat fiului său o casă între Ulița Mare și Ulița Ciubotărească, lângă Rîpa Pevețoaiiei 340.

Gheorghe Hadîmbul, soțul Mariei, bunicul lui Cîrstea căpitan de darabani 62.

Gheorghe Musteciosul, a vîndut lui Matei Sturza vie la Vlădiceni 166.

Gheorghe Pelin, odobaș; martor pe <Ulița Cacainei> 525.

Gheorghe (Gorghe) Purcel, a vîndut lui Toader negustor o vie în Dealul Hroncii 384.

Gheorghe Roșca, fratele lui Ioan Roșca fost agă; vinde lui Gheorghiță negustor o casă pe Ulița Rusească 427.

Gheorghe (Gheorghe) Stredzăscul (Steridzăscul, Străjăscul), vornic de poartă, tatăl lui Tănase și Toderașco; dă mărturie 90, 134, 143, 148, 183; fost vornic de poartă, vinde împreună cu fiii săi case pe Ulița Hagioaiei .

- lui Vasile Selceanul diac de vistierie 222, 659.
- Gheorghie Veisi**, scrie act fiind martor pe Ulița Fînuului 118.
- Gheorghie**, v. și **Gheorghită**.
- Gheorghii**, croitor, tatăl Urîtei, socrul lui Costantin 228.
- Gheorghii**, fiul lui Mierăuță Bedreagu căldărar și al Măricuței; vinde împreună cu mama și frații o pivniță pe Podul Hagioaiei lui Lupascu 129.
- Gheorghii**, fiul lui Ursul abăger, nepotul lui Andrei făclier; a vîndut lui Costantin dugheni în Cizmărie 163.
- Gheorghii**, pisar; scrie act 96.
- Gheorghii** (Gheorghe Ghiorghe) **Ceacmag** (Ciomaga), fost bulucbaș agesc; martor hotarnic pe Ulița Trepezenească 127, 305, 626, fost bulucbaș; martor în spatele Chervăsăriei 305; martor pe Ulița Cacainei 399.
- Gheorghios**, martor pe Ulița Frecău (semn. gr.) 140.
- Gheorghită**, călăraș de Tarigrad, soțul Catrinei; cumpără împreună cu soția sa o casă de la Pavăl 655.
- Gheorghită** (Gheorghiti), călăraș de Tarigrad, soțul Măriuței și ginerele Aniței Cantaragița Hagioaia; primește zestre de la soacra sa o casă cu pivniță 495; vinde împreună cu soacra și soția sa o casă pe Ulița Rusească lui Diamandi mare medelnicer 553.
- Gheorghită**, cizmar, ginerele lui Gheorghită făclier; a vîndut lui Necula Budurul o dughenă pe Podul Hagioaiei 454.
- Gheorghită**, fost comis, fratele lui Dediul mare medelnicer; vinde lui Savin mare ban o casă din spatele Chervăsăriei 213.
- Gheorghită**, făclier, socrul lui Gheorghită cizmar 454.
- Gheorghită**, fiul lui Apostol, nepotul lui Tonguz din Borăști; vinde împreună cu fratele și vara sa un loc de prisacă în Codrul Iașilor lui Toader Bîrco 52.
- Gheorghită**, fiul lui Bărboie din Borăști; martor în Codrul Iașilor 52.
- Gheorghită**, fiul lui Dumitrașco fost vistiernic al doilea și al Mariei; a vîndut împreună cu mama și cu frații case pe Podul Vechi lui Dima baș bulucbaș 27.
- Gheorghită**, fiul lui Mechi, fratele lui Apostul; a cumpărat împreună cu fratele său o casă pe Ulița Nouă 189.
- Gheorghită**, fratele lui Ioniță; martor la Curături 234.
- Gheorghită**, martor la Păcurari 265.
- Gheorghită**, negustor, ginerele lui Nica Șarhorodeanul; cumpără de la Pascal un loc de pivniță pe Ulița Rusească lîngă casa sa 327; cumpără de la cumnatul său, Hristodor, o casă 346; cumpără de la Gheorghe Roșca o casă pe Ulița Rusească 427; cumpără de la Noroș ușer o vie la Socola 518; primește danie de la Mihail Racoviță voievod un loc de casă în Tîrgul de Jos 375; martor pe Ulița Rusească (semn. gr.) 553.
- Gheorghită**, popă la Biserica Tălpălari; martor pe Ulița Feredeelor 467; martor lîngă Rîpa Pevețoaiei 542.
- Gheorghită** (Gheorghie), săhăidăcar; martor pe Podul Vechi 62, 69.
- Gheorghită**, soțul Măriuței, ginerele lui Murait; vinde împreună cu soția sa un loc pe Ulița Măjilor lui Toma Alevra 423.
- Gheorghită**, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului 93.
- Gheorghită**, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Istratie 93.
- Gheorghita Bogdan**, a vîndut lui Albul fost mare ușer o casă pe Ulița Măjilor 105.
- Gheorghita Ghenghe**; martor pe Ulița Strîmbă 390.
- Gheorghita** (Gheorghe, Ghiorghe) **Hermeziu** (Hermezeu), diac de cămară; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Mare 321; scrie acte 129, 176, 277, 286, 512; martor pe Podul Vechi 451; dă mărturie 396.
- Gheorghita Piroșcă**, dăruiește lui Pavăl țigan un loc de casă în Muntenime 30.
- Gheorghita Trinca**, martor lîngă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 91.
- Gherghina**, v. **Toader** ~.
- Gherasim**, dichiu la m-rea Bîrnova; a adus zăpisele m-rii la hotărniceirea unor poieni din Codrul Iașilor 61.
- Gherasim**, egumenul m-rii Bîrnova primește întărire pentru un loc în Iași dăruit m-rii de către doamna Dafina Dabijoaia 540.
- Gherasim**, peveț, ieromonah la m-rea Sf. Vineri; martor pe Ulița Rusească 478.
- Gherghel**, v. **Dumitrașco** ~, **Neculai** ~, **Pătrașco** ~.
- Gherman**, casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Sîrbească 365.
- Ghervasii**, apar; casa lui în hotarul locului mișeilor din Tîrgul de Sus 159.
- Ghețeu** (Ghețev), vătav; casa lui în hotarul locului mișeilor din Tîrgul de Sus 159; martor 309.
- Gheuca**, bulucbaș de lăji, soțul Catrinei, ginerele lui Gheorghie Bute negustor, tatăl lui Alexa și al lui Costantin 235; martor pe Podul

- Vechi 34, 69; martor <în mahalaua Sf. Ioan> 127; martor la Țibănești 8; martor la vânzarea unei vii a cumnatului său, Panaite Rodebobo 219; via sa vîndută de soție și fii 235.
- Gheuca**, v. și **Lupul** ~, **Vasile** ~.
- Ghica**, v. **Grigore** ~, **Scarlat** ~, **Vasile** ~.
- Ghilușică**, fiica lui Ion din Mînzești, sora Nazariei și mama lui Andrei 337.
- Ghina** ...al lui Kalodi, martor în Iași 111.
- Ghiorghe**, morar; martor în mahalaua Muntenime 379.
- Ghiorghei**, fiul lui Vasile săbier; vinde împreună cu rudele o casă lui Mihalache blănar 164.
- Ghiorghei Cuciurhă**, martor în Păcurari 265.
- Ghiorghei Giurgiu**, tatăl Ilincăi, ginerele lui Vasile Ciora; a dăruit fiicei sale o casă în mahalaua Muntenimii 641.
- Ghiorghei Malbastrin**, lasă vărului său Lupul un loc de casă pe Podul Vechi pentru o datorie 635.
- Ghiorghei**, v. și **Gheorghe**.
- Ghiorghe**, arhiepiscop și mitropolit de Suceava; dă carte de blestem 628; confirmă danii 531; judecă pricină 646; dă mărturie 640, 656.
- Ghiorghe** (Gheorghe), căldărar domnesc; martor pe Ulița Trepezenească 626, 627.
- Ghiorghe**, fost cămăraș de lumini, soțul Tudoscăi, ginerele lui Nacu fost logofăt de vistierie, cumnatul lui Toader și Ion; se judecă împreună cu cumnații săi pentru o vie păraginită de la Miroslova cu m-reă Galata 201; se judecă pentru o casă de pe Ulița Mare 359; vinde cumnatului său Ion o casă de pe Ulița Mare 395.
- Ghiorghe**, fiul lui Iani Caridi și al Paraschivei; a vîndut împreună cu mama și frații săi case pe Ulița Tărbujenească lui Mihalache Rusul blănar 28.
- Ghiorghe**, nepotul lui Bota; martor la vânzarea făcută lui Eni ginerele lui Andronic 2.
- Ghiorghe** (Ghiorghei, Ghiorghiță) Căldare din Botoșani; martor hotarnic în Codrul Iașilor 71.
- Gheorghe**, stolnic, fratele Saftiei postelniceasa; martor 345.
- Ghiorghe** (Ghiorghei) Cotnarschie, pisar polonez; a dăruit Bisericii catolice din Iași partea sa din Tocsobeni și Dumești 214.
- Ghiorghe Moimăscul**, tatăl lui Simion Moimăscul și al lui Ștefan Moimăscul 161.
- Ghiorghe Roiul**, martor pe <Ulița Cacainei> 525.
- Ghiorghe** (Gheorghită) Ungureanul, vornic de poartă; cercetează o pricină 526, 597, 611; martor 543, 603, 622; martor hotarnic 626.
- Ghiorgheș** (Gheorghia, Gheorghie, Gheorghies), vornic de poartă, nepotul Aniței și al Mariei; casa lui în hotarul unei case de lîngă m-reă Bărboi 124, 125; a dat mătuseilor sale o vie din Dealul Hroncii 296; martor hotarinic 124, 125, 130, 148, 159, 160, 210, 211, 212, 262; martor 227, 370.
- Ghiorgheș**, martor la dania făcută soției lui Aslan cămăraș (seemn. gr.) 68.
- Ghiorgheș**, martor în Cizmărie (seemn. gr.) 268.
- Ghirvasii Paciul**, tatăl Alecsandrei, bunicul lui Luca 55.
- Gianet** (Geanet), stolnic; martor pe Ulița Rusească 478.
- Gigutul**, v. **Vasile** ~.
- Gioc**, v. **Mihălachi** ~.
- Giugănița**, locul ei în hotarul unui loc de casă pe Ulița Muntenimii 379.
- Giulgiul**, v. **Pavăl** ~.
- Giunghe**, v. **Pătrașco** ~.
- Giurcea**, chelar hătmanesc din Huși, tatăl lui Enache 363.
- Giurcea**, casa lui în hotarul locului mișeilor din Țirgul de Sus 159.
- Giurcea**, fiul Aniței, nepotul lui Andros, fratele lui Andrei pisar polonez; mărturisește pentru o pivniță de pe Ulița Mare dăruită de mama sa preoților iezuiți 152.
- Giurcea**, soțul Uritei; vinde împreună cu soția sa o casă în mahalaua Sf. Ilie preotului Istratie 7.
- Giurgiu**, v. **Ion** ~, **Ghiorghei** ~.
- Giurgiul**, ginerele Dănei; a încălcat o parte din s. Piscani dăruită lui Frangole vameș 258.
- Gilcă**, v. **Vasile** ~.
- Gîndul**, v. **Enache** ~.
- Gîngău**, v. **Bîrgău**.
- Gîngurești**, sat, Ț. Iași; <?>; părți din ~ trecute în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Gîrla lui Pătrașco**, v. **Valea lui** ~.
- Gîrla Silitrei**, <pe r. Bahlui, în m. Iași, j. Iași>; judecată pentru două mori pe ~ între m-riile Sf. Vineri și Galata din Deal 139.
- Glegoraș Budzescul**, martor în Țirgul Făinii 55.
- Glicina Măraha**, poiană, în Codrul Iașilor; în hotarul locului m-rii Socola 343.
- Gligeni**, sat, Ț. Iași; <s. Glingeni, j. Bălți, R. Moldova>; trecut în catastiful de moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Gligoraskos**, v. **Gligoraș**.
- Gligoraș**, cumpără de la Toader o casă pe Ulița Hagioaiei 389; martor pe Ulița Hagioaiei 344.
- Gligoraș**, fiul lui Vasile Popa uricar; scrie act 601.

Gligoraș, fiul protopopului Costantin; mărturisește pentru case în Tîrgul Fâinii 143.

Gligoraș (Gligoraskos, Gligorașco, Grigorios), negustor, tatăl lui Antiohie 449 (semn. gr.); dă mărturie pentru cercetarea prețului casei lui Mihalache blănar 443; martor la vînzarea făcută lui Mihalache blănar 164; martor lîngă m-reă Adormirea Maicii Domnului 228; martor lîngă m-reă Golia 297; martor pe Ulița Rusească 319, 327, 427, 602; martor la Vinișești 324; martor la vînzarea făcută de fiastrul lui Mihalache blănar 449; martor lîngă m-reă Bărboi 594; a dat mărturie pentru vii părăginite în Valea Cozmoaiei 618, 642; martor pe Ulița Tărbujenească 643.

Gligoraș (Gligorașco), olar, soția Măriei Gligorașoia; martor la dania făcută lui Lupul 294; martor în mahalaua Tălpăları 309; martor la vînzarea făcută de Lupul 51.

Gligoraș Bucium, fost mare medelnicer, fiul lui Lupasco Bucium stolnic, tatăl lui Constantin Bucium 400.

Gligoraș Constantinachi (Costantin), negustor, fiul lui Costantin Hoștină fost mare vameș și al Nastaicăi vămășoia, fratele lui Pascal 553; martor lîngă m-reă Sf. Ioan Gură de Aur 545; vinde împreună cu fratele său un loc de casă pe Ulița Rusească lui Gheorghită negustor (semn. gr.) 327.

Gligoraș Neamțul, casa lui în hotarul unei case vindute lui Iorga cămăraș 312.

Gligoraș Tăruș, martor în Tîrgul Fâinii 55.

Gligorașco, cizmar, fiul lui Ilie cizmar; ia cu chirie de la m-rile închinată la Sf. Mormînt un loc de dugheană în Cizmărie 354.

Gligorașco (Gligori, Gligorie), diac de cămară, scrie acte 51, 143, 193, 261, 400, 549, 614, 633.

Gligorașco, din Miroslăvița; martor la Miroslăvița 111.

Gligorașco, fiul Condreaiei; martor lîngă m-reă Nicoriță 94.

Gligorașco, fiul lui <Manolache> Darie și al Acinieii spătăroaia; dăruiește împreună cu mama și cu frații Poiana lui Țigan m-rii Sf. Ioan Gură de Aur A.

Gligorașco, fiul lui Ionașco și nepotul lui Ionașco Mălăiescul; vinde lui Frangole vameș partea sa din s. Piscani 14.

Gligorașco, fiul lui Toader din Cudrești; vinde împreună cu frații săi o casă pe Ulița Strîmbă lui Ivan fost bulucbaș și pîrcălab de Bacău 80.

Gligorașco, fiul lui Ștefan, nepotul lui Isac și fratele lui Vasili și Ion; vinde împreună cu

frații săi un loc de casă pe Ulița Pîrvuleștilor lui Manolache 220.

Gligorașco, fiul Mariei, fratele lui Savin, nepotul Antimiei; se judecă cu m-reă Aron Vodă pentru o casă din mahalaua Curelari, pierde 102.

Gligorașco, fiul Măricuței, unchiul fiilor lui Gheorghe Alevra; nepoții săi vînd lui Pană negustor dugheana și pivnița sa din Tîrgul de Jos 176.

Gligorașco, fiul popii Moșchici; martor la vînzarea făcută lui Toma Alevra 316.

Gligorașco, ginerele croitoritei; se judecă cu Mihalache Rusul blănar pentru o casă pe Ulița Tărbujenească, pierde 45, 194; martor la judecată pe Ulița Tărbujenească 196.

Gligorașco, popă la Biserica Curelarilor; martor lîngă Biserica Curelarilor 634; martor în Muntenime 302.

Gligorașco (Gligori, Gligorii), popă la Biserica Tălpăları; locul lui de casă în hotarul unui loc de lînă Ciubotărie 386; martor pe Ulița Pîrvuleștilor 220; martor pe Ulița Mare 321; martor la dania făcută lui Lupu 294.

Gligorașco, soțul Mariei; cumpără de la Anița o casă a fostului ei soț, Vasile fost staroste de ciocli 590.

Gligorașco (Gligoraș), staroste de făclieri, soțul Mariei, ginerele lui Marco 625; casa lui, în hotarul unei case din Tîrgul Fâinii 33, 118, 124, 311; martor în Tîrgul Fâinii 143, 313, 333; martor la Vinișești 13; martor în Cizmărie 162; fost staroste, martor lîngă m-reă Bărboi 413, 481.

Gligorașco, Țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Istratie, nepotul lui Ionașco 93.

Gligorașco Bălan, din Borăști; martor hotarnic al unei prisăci din Codrul Iașilor 52.

Gligorașco Bozagiul, vameș; vinde lui Iordache Cantacuzino casele lui Dumitrașco Ursache fost mare stolnic pentru o datorie din sama Vămii 587.

Gligorașco Păstrăv, martor la Țibănești 8.

Gligorașco, v. și **Gligoraș**.

Gligorașu, comis; martor lîngă m-reă Sf. Ioan Gură de Aur (semn. gr.) 16, 393.

Gligorașoia, v. **Maria** ~.

Gligore, iconom la biserica Sf. Theodori; martor 273.

Gligore, meserciu; martor în Tîrgul de Jos 583.

Gligore Căpăfină, socrul lui Ștefan 592; martor la o danie 495.

Glignore Poia, martor în Tîrgul Făinii 118.

Gligori (Gligorie), berar; locul lui în hotarul unui loc de lîngă seliștea Prisăci dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291, 388, 424.

Gligori, popă; martor pe Ulița Strîmbă 80.

Gligori, țișan al m-rii Tazlău, fiul lui Necolai și al Dochitei 574.

Gligori (Gligorașco, Grigoras), vătav, ispravnic al marelui logofăt, tatăl Ilincăi, socrul lui Vasilie Bumbacverde; a cumpărat de la m-rea Socola un loc de prisacă mai sus de Iezereni 505; hotărîmicește locul lui Mihalachi blănar măsurindu-l cu sinjenul său 443.

Gligori Butuc, fostul soț al Uritei; martor la vînzare în mahalaua Sf. Ilie 7.

Gligori Ciurchii, martor în Dealul Hroncii 296.

Gligori (Gligore, Gligorie, Gligorașco, Grigoras) **Cucoranul** (Cocoran, Koran), vornic de poartă; dă mărturii hotărîmice 527, 538, 548, 561, 562, 564, 626; cercetează pricinii 472, 498, 497, 526, 597, 639; dă mărturie 543; martor în mahalaua Tălpălăriei 603; martor în Tîrgul de Jos 622.

Gligori Grasul, judele de țișani al marelui postelnic, tatăl lui Neculaiu; dă mărturie pentru o judecată între țișani 110.

Gligori Hăugar, vinde lui Dima jîtnicer partea sa din s. Cotîrești 88.

Gligori Scarpu (Scarp), pietrar; martor în mahalaua Sf. Ilie 7; a pus temelie de piatră pentru hotarul unor dugheni de pe Podul Hagioaiei 471, 472.

Gligorie (Gligoras) **Jora**, logofăt al treilea; autentifică act în lipsa marelui logofăt 196, 198; dă mărturie 191, 201, 213; se judecă cu Antiohie Jora pentru zălogiri 206; primește poruncă să hotărîmicească parte din s. Piscani 308; primește de la m-rea Galata din Deal o vie păraginită la Miroslava 201; fost jîtnicer, dă mărturie 372; mare vistiernic, dă mărturie 445.

Gligorie, beșliu, soțul Mariei; vinde împreună cu soția sa o casă lîngă Biserica Curelarilor lui Gligorie din Cotnari 653.

Gligorie, ginerele Ciomuşcăi, tatăl Saftiei; vinde împreună cu fiica sa o vie în Valea Comisului lui Alexandru mare căminar 593.

Gligorie, soțul Alicesandriei; cumpără de la Irina un loc de casă de lîngă m-rea Nicoriță 94.

Gligorie, țișan alăutur, tatăl lui Șarban și Dragomir țișani cobzari 398.

Gligorie Maftiei, martor în Tîrgul Făinii 55.

Gligorie Săvăscul, cumnatul lui Sandul Ropceanul; martor la zălogirea făcută de cumnatul său 600.

Gligorie, v. și **Gligorașco**.

Grigorios, egumenul m-rii Bărboi; martor pe Podul Vechi (semn. gr.) 440.

Grigorios, v. și **Gligoras**.

Glina Măraha, poiană, în Codrul Iașilor; în hotarul locului m-rii Socola 343.

Glodeni, sat, <s. Glodenii Gîndului (Gîrbești), c. Tîbana, j. Iași>; parte din ~ vîndută de Ioniță Colția lui Andronic cămăraș 183.

Godei, meserciu; martor 11.

Goian, v. **Gheorghe** ~.

Gologan, țișan al lui Mihai logofăt al treilea; primește de la Leontie egumenul m-rii Galata un loc de casă de lîngă Cizmărie 17.

Gologan, v. **Toader** ~.

Glogorci <Gligorcea>, popă, tatăl Mariei, socrul lui Lupul bărbier 80.

Godei, meserciu, tatăl lui Ion 11.

Goești, sat, t. Cîrligătura, <s. ~, c. Lungani, j. Iași>; dat lui Darie Donici serdar pentru că a plătit datoriile socrului său, Dumitrașco Mavrodin fost mare vistiernic 358.

Golaș, fost goștinar de la ț. Neamt; a luat goștină fără drept 598.

Golia (Golăe), m-re în Iași; ctitorită de Vasile Lupu voievod 524; case, locuri de casă și dugheni lîngă m-re 112, 114, 288; locul m-rii ~ în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548; locul Chiperestilor, din Branîștea domnească, stăpînit de m-rea ~ în hotar cu locul numit la Osoiul al m-rii Agapia 298; locul din Branîștea al m-rii în hotarul locului dăruit lui Costantin agă 538, 549, 561, 562, 564; scutită de goștină 524; viile păraginite de la Șorogari pe locul m-rii ~ vîndute lui Panait negustor 644; Mitrofan de la m-rea ~ martor 394; egumenii m-rii ~ 584; egumenul m-rii ~ epitrop al obrocului din Vama domnească dăruit m-rilor închinat la Sf. Mormînt 470; v. și **Maxim**, **Neofit**.

Gonța, ripile lui ~ în hotarul s. Făurești 116; în hotarul s. Găureni 362.

Gorghie Cadegios, martor la vînzarea făcută de Lupul 51.

Goroveiu, fost logofăt de vistierie; a vîndut Cîrstinii cluceroaie o casă de lîngă Mitropolie 97.

Grasul, v. **Gligori** ~.

Grădinari, loc din hotarul tîrgului Iași; loc al m-rii Galata de Jos, în hotarul locului m-rii Socola și al Drumului Mare al Iașilor 343; în hotarul locului m-rii Galata din Deal 452, 453; vii mai sus de dăruite de Păun vameș m-rii Galata de Jos, în hotar 453.

Grădinarul, v. **Lazăr** ~.

Grămești, sat, ț. Cernăuți, <s. ~, reg. Cernăuți, Ucraina>; în hotar cu s. Dobrinăuți, trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Grebănosul, v. **Enache** ~.

Grecul, v. **Ene** ~, **Panaite** ~.

Grevețu, martor în Tigănim 491.

Grebencea, v. **Panaite** ~.

Grigoraș, negustor; martor pe Ulița Tărbuje-nească 643.

Grigoraș, martor pe Podul Vechi 62.

Grigoraș Cujbă, fiul lui Gavril Cujbă și al Irinei, fratele Sandei; vinde împreună cu mama și sora lui un loc de dugheni lui Dima jitnicer al doilea 69.

Grigoraș Turcuman, vinde lui Andronache călăraș o casă pe Ulița Sirbească 197.

Grigoraș, v. și **Gligori**.

Grigorașco (Gligoraș), seimen hătmanesc, fiul Măricuței Sărărița; martor pe Ulița Nouă, scrie act 189; martor lângă Biserica Curelarilor 634.

Grigore Ghica voievod, domn al Țării Moldovei, tatăl lui Ștefan Ghica 232; casele lui, în hotarul unui loc de casă pe Ulița Mare 187, 255, 266; vânzare făcută în timpul domniei lui ~ 91; oameni bătrâni mărturisesc din timpul domniei lui ~ 364.

Grigore Hăbășescul, fost hatman; vinde lui Ioan Stroiescul fost armaș satul Berestaia 96.

Grigore Ropotă, dăruiește lui Tănase un loc de casă 224.

Grigore, țigan al m-rii Tazlău, fiul Dochitei; dăruit m-rii Trei Ierarhi 571.

Grigori din Copou; martor hotarnic la Piscani 200.

Grigori Bogdaprosti, fost vătav de vinători; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 131.

Grigori Bolun, țigan al m-rii Aron Vodă, tatăl Măriutei 259.

Grigori Chichiți, țigan al m-rii Aron Vodă, tatăl Mariei Fărța 259.

Grigorie, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Ionașco și tatăl lui Istratie 93.

Grigorie, arhiepiscop de Ohrida; cercetează pricină pentru s. Rufeni (semn. gr.) 203, 204.

Grigorie, din Cotnari, fiul lui Hilohie; cumpără de la Grigorie beșliu o casă de lângă m-rea Curelari 653.

Grigorie (Grigorios), egumenul m-rii Bărboiu; primește zălog de la Avram armean un loc de casă de lângă m-rea Bărboi 53; martor pe Podul Vechi (semn. gr.) 440, 451.

Grigorie (Grigori), fiul lui Dănilă Lapteacru; a vîndut lui Martin Ciuciulie ungar o vie în Valea lui Irimia 151, 624.

Grigorie, popă; duhovnicul lui Pavel fost căpitan; dă mărturie pentru vie în Dealul Călugărițelor 334.

Grigorie, rus, soțul Gafiței și tatăl lui Simion; poslușnic al m-rii Copou 223.

Grigorie Ghenghe, fost mare vornic; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Feredeelor 400.

Grigorie, v. și **Gligorașco**.

Grozav, nepotul lui Marco Bucioc și tatăl lui Ion; partea lui din s. Nedeiani împărțită nepoților lui Marco din Nedeiani 21.

Grumadza, armaș, primul soț al Alexandrei; a primit danie de la Gheorghe Ștefan voievod o prisacă 386.

Gulita (Guluta), prima soție a lui Ionașco Schiopul cizmar, mama lui Ilie cizmar; a vîndut un loc de casă din Țîrgul Făinii 122.

Gura Rupturii, pîrîu; în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548.

Gurbet (Curbet), soțul Anisiei Gurbetoaia călugărița 413, 416;

fost căpitan de mazili; primește întărire pentru moșiile dăruite de Alexandru beizadea 57; locul lui, în hotarul unui loc din hotarul Țîrgului Iași 431;

fost armaș, a primit danie de la Alexandru beizadea locul Penișoară în hotar cu locul Vacotei, al m-rii Danco 211, 262, 413, 416; locul lui, în hotarul locului Vacotei dăruit m-rii Copou 441.

Guțel, v. **Stratul** ~.

Guțuia, mama lui Stratul Guțel 71.

Guțul, v. **Dumitrașco** ~.

H

Hadîmbul, v. **Gheorghie** ~, **Iane** ~.

Hagi, ginerele lui Andronic; martor la vînzarea făcută lui Panaite bulucbaș (semn. gr.) 2.

Hagi, tatăl lui Pavăl 6.

Hagi Ali, turc; primește zălog de la Agafița dugheni în Măji 367.

Hagi Ismail Mehmet, turc; a primit zăloage de la Ileana, soția lui Neculai Costin fost mare logofăt 516.

Hagi, v. **Mihai** ~.

Hagioaia, v. **Anița** ~, **Ulița** ~.

Haida, fiica lui Irimia blănar, soția lui Preda băcal; vinde împreună cu soțul său un loc fratelui ei Toader 338.

Halchi, schit, lângă Țarigrad, cu hramul Adormirea Maicii Domnului; călugăria de la

- ~ primesc confirmare pentru obrocul dăruit de Vasile Lupu voievod 466.
- Hangu**, m-re; <în s. Schitu, azi Ceahlău, c. Ceahlău, j. Neamț>; dughenile călugărilor de la ~ în hotarul unui loc de dugheni pe Ulița Rusească 190.
- Harcov**, târg, peste Nipru; <or. în Federația Rusă>; boieri și negustori moldoveni au fost opriți de moscali la ~ 584, 585.
- Harepul**, v. **Hariton** ~.
- Hariton Harepul**, fratele lui Azbei; cumpără împreună cu fratele său o casă pe Podul Vechi de la Catrina 633.
- Harnaz**, v. **Arsenie** ~.
- Hatula**, soția lui Cîrstea armean, mama Dolcâi; a lăsat fiicei sale un loc de casă de lângă m-rea Bărboi 54.
- Hăbășescu**, v. **Grigore** ~, **Stefan** ~, **Vasile** ~.
- Hălăucești**, sat, t. Suceava; <c. ~, j. Iași>; confiscat pentru hiclenie lui Vasile Ceaurel fost mare stolnic și dăruit lui Darie Donici 547; dăruit lui Sandul Sturza mare ban 591.
- Hălteni**, sat, pe Miletin, t. Hîrlău; <c. Șipote, j. Iași>; trecut în catastiful de moșii ale lui Constantin Duca voievod 407.
- Hăugar**, v. **Glorigi** ~.
- Helițe**, v. **Dumitru** ~.
- Hentoaia**, v. **Anzoia Susana**.
- Hergii** Cotnăreanul, v. **Stefan** ~.
- Hermesiu**, v. **Ghiorghiță** ~.
- Hîncul**, v. **Ionașco** ~.
- Hîntoaia**, v. **Anzoia Susana** ~.
- Hîrlău**, ținut; sate în ~ 407, 547, 591.
- Hilip**, diacon; casa lui în hotarul unui loc de casă de lângă biserica Sf. Ilie 645.
- Hilită**, v. **Alexandru** ~.
- Hiia**mentă, soția lui Ioan Stroiescul fost armaș, cumnata lui Iordachi Stroiescul; dă cumnăturii ei s. Berestaia pentru o datorie a răposatului ei sot 96.
- Hilohie**, din Cotnari; tatăl lui Grigorie din Cotnari 653.
- Hilotei** (Hilotie), călugăr, fratele Agahiței, cumnatul lui Stancul Lăcătuș; se judecă cu Ion pentru o casă pe Ulița Mare, pierde 212.
- Hilotei**, călugăr de la Zagavei, <bunicul> lui Iacobi 315.
- Hirițanul**, v. **Stefan** ~.
- Hlibii**, v. **Ion** ~.
- Hlincea**, m-re, <lîngă s. ~, c. Ciurea, j. Iași>; închinată m-rii Cetățuia 47, 56, 208, 353; închinată la Sf. Mormînt 285, 323; primește danie 8 poslușnici scutiți de dări 44, 59; cîrciumă a m-rii ~, scutită de dări 59; în hotar cu locuri de prisăci din Codrul Iașilor ale m-rii Aron Vodă 64, 108, 250; se judecă cu oameni care nu se recunosc poslușnici 32; primește scutiri de dări 56, 323, 285, 353; vecinii m-rii ~ împreună cu cei ai m-rii Cetățuia primesc scutiri de dări 274, 275, 276, 278, 284; satul ~ al m-rii ~, scutit de dări 323.
- Hlincea**, sat; <c. Ciurea, j. Iași>; s. al m-rii ~, scutit de dări 323; în hotar cu s. Făurești 116; în hotar cu s. Iezereni și Găureni 117; drumul care vine de la ~, în hotarul locului m-rii Galata de Jos 452, 453.
- Hlinestii**, sat, t. Hotin; <probabil s. Naslavcea, j. Edineț, R. Moldova>; vechea denumire a s. Naslavcea 407; v. și **Năslavcea**.
- Hlinița**, sat, t. Cernăuți; <azi în Ucraina, r. Storojineț, reg. Cernăuți>; trecut în catastiful moșiiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Hobjilă**, v. **Toader** ~.
- Hoisăști**, sat, t. Cîrligătura; <Hoisesti, c. Dumesti, j. Iași>; trecut în catastiful moșiiilor lui Constantin Duca voievod 411.
- Hoigu**, socrul lui Toader Gherghina 265.
- Holboca** (Hulboca), sat; <c.s. ~, m. Iași, j. Iași>; drumul care vine de la ~ în hotarul s. Ruseni 424, 445; drumul de la ~ în hotarul unui loc al m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 384.
- Homăr**, top. în braniștea de la Bohotin 131.
- Horceag**, bunicul lui Ion 337.
- Horlenco**, v. **Dumitru** ~ **Prilutchi**.
- Horlești** (Orălești, Urlești), sat, t. Cîrligătura, <c. ~, j. Iași>; cumpărat de preotul Stanislav Scetnițchi pentru Biserica Catolică din Iași 214; carte de apărare a hotarului s. ~ acordată preoților iezuiți 630; oameni străini, poslușnici în ~, ai preoților iezuiți, primesc scutiri de dări 232, 290, 328; patru oameni din ~ sînt scutiți de dări 608.
- Horodiște**, sat, t. Orhei; <s. ~, j. Sorocea, R. Moldova>; dat de Maria stolniceasa lui Lupul Gheuca logofăt al treilea în schimbul unor case în Iași 604.
- <Horpaz>**, sat; <c. Miroslova, j. Iași>; în hotar 83, 117.
- Horpăjel**, <prîru în s. Horpaz, c. Miroslova, j. Iași>; în hotarul s. Găureni și Iezereni 83, 117.
- Hortolomei** (Vartolomei), popă; martor pe Ulița Hagioaiei 526.
- Hoștină**, loc în hotarul unui loc de lângă Adormirea Maicii Domnului 375.
- Hoștină**, v. și **Costantin** ~.
- Hoștinoae**, sora lui Sandul Horbină și cumnata Aniței; s-a judecat cu cumnata sa pentru o pivniță 646.

Hotin, cetate, <ținutul ~; azi în Ucraina, lângă or. ~, r. ~, reg. Cernăuți>; scutire de care de ~ 514; Neculai Bașotă fost mare medelnicer, pîrcălab de ~ 153; Vasile Ropceanul scos din robie de la ~ 600; sarascher otoman de ~ 584, 585; v. **Apti**, **pașă**.

Hotin, ținut; sate în ~ 96, 407.

Hrinei, rus, poslusnic al m-rii Copou 223.

Hrisanth (Hrisanthu, Hristodor), egumen al m-rii Sf. Ioan Gură de Aur; cumpără de la Rocsanda vorniceasă un vad de moară pe pîrîul Bîrnovei 523; primește carte de împuternicire pentru a chema la judecată pe oamenii din s. Prisăci 442; primește întărire pentru seliștea Prisăci după judecată 429, 444, 445; se judecă pentru moșii cu m-rea Danco, pierde 458, 537; martor la Vlădiceni 487; s-a tocmit cu Iani Drăghici pentru niște mori la Slobozia 532; vinde lui Ioan Moschici săhăidăcar un loc de dugheni pe Podul Vechi 306; vinde lui Vasile croitor un loc de casă în Cizmărie 268.

Hrisanth (Hrisanthă) Notara, patriarh de Ierusalim și Palestina; cărți de blestem date de ~ 408, 461, 472, 565; confirmă schimburi de moșii 464; hotărăște plata chiriei de către Anton Arapul pentru un loc de casă al m-rii Cetățuia 465; judecă pricină pentru o casă 449; dă mărturie 471, 473; închină m-rea Dealul Mare m-rii Sf. Sava 280; primește confirmări ale scutirilor de dări pentru m-rile închinat 406; a vîndut lui Beldiman vistiernic al doilea s. Cornești 483, 484; a vîndut lui Tănăsă cămăraș o pivniță pe Ulița Tărbujenească 476, 643.

Hrisoverghi, v. **Manolache** ~.

Hristodol, ginerele lui Nica Șarhorodeanul și cumnatul lui Gheorghită negustor; vinde cumnatului său o casă 346.

Hristodul, tatăl lui Matheos 190.

Hristofor Zvirhovschi, preot iezuit; primește de la Adam Vărlăcovici mărturie pentru averea Bisericii catolice din Iași 214; se judecă cu preoții franciscani pentru o casă pe Ulița Mare, pierde 448, 601.

Hristoforos, martor în mahalaua Sf. Ioan (semn. gr.) 393.

Hristos, v. **Isus** ~.

Hroncea, v. **Dealul** ~.

Hudici, v. **Bejan** ~, **Gavril** ~.

Huhu, fratele lui Căsan și al Neagăi 14.

Hulpe, tatăl Mariei și socrul lui Racoviță căpitan 371.

Hulpă, v. **Ion** ~.

Hulubei, v. **Ion** ~.

Humor, m-re, <în s. Mănăstirea Humorului, c. ~, j. Suceava>; locul m-rii ~, în hotar cu un loc din Branîștea domnească, la Covasna 131.

Hurmuzachi (Hrumuzachi), mare cămănar; primește poruncă pentru hotărnicirea s. Rufeni 204; dă mărturie pentru s. Rufeni 203.

Hușanul, tatăl lui Vasilache ~ 627.

Hușanul, v. și **Neculai** ~, **Vasilache** ~.

Huși, sat, pe Șomuz, ținutul Suceava; <s. ~, c. Preutești, j. Suceava>; trecut în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.

Huși, tîrg, <t. Fălciu; or. ~, j. Vaslui>; drumul spre ~, în hotarul unui loc din Branîștea domnească 561, 562; Gașpar Cacacea a stat la ~ 363; v. și **Episcopia Hușilor**.

I

I..., dă mărturie împreună cu marii boieri pentru o vînzare pe Podul Vechi 31.

Iacob, armean, fiul lui Latef armean arcar și tatăl lui Petre și Vasile; casa lui în hotarul casei vîndute lui Gligorașco 590; vinde lui Iane Berda staroste de negustori o casă 438.

Iacob (Iacobă), ginerele lui Avram Murait; martor pe Ulița Măjilor 316, 434.

Iacob, nepotul lui Hilotei călugăr de la Zagavei; dă mărturie pentru partea din s. Munteni a popii Ștefan de la biserica Sf. Nicolaie de Sus 315.

Iacob, popă din Drăgoiești; tatăl lui Ion și bunicul lui Toader și Ștefan 464.

Iacob, soțul Marghitei, tatăl popii Ilie și socrul Siminei preuteasă; a vîndut o casă pe Ulița Mare lui Ion Iațco staroste de olari 321.

Iacob Geaș, popă; preuteasa lui ~ a vîndut un loc de casă popii Sămion 503.

Iacob Pavalovschi (Plavolschi), fiul lui Mihai, soțul Catrinei, ginerele Anei; vinde lui Vasile toboșar de strajă o vie în Valea lui Irimia 624, 652.

Iacob, v. și **Iacov**.

Iacomachi (Iacomachie, Iacov) Sevast, fost mare vameș, tatăl lui Costantin Sevast grămatic 24, 26, 104, 147, 148, 217.

Iacomî, martor în Dealul Hroncii 422.

Iacov, fost patriarh de Țarigrad; a dat doamnei Anastasia act de întărire 295.

Iacov (Iacob), personaj biblic; casa Dumnezeuului lui ~ în formularul actelor 274-276, 278, 279, 284, 404.

Iacov, scrie act domnesc 141.

<**Iacov Stamati**> (Iancu), arhiepiscop și mitropolit al Țării Moldovei; confirmă în 1792 scutiri pentru m-rea Bărboi 577.

Iamandi, bulucbaș; martor în Dealul Hroncii 384; martor pe Ulița Căcainei 502.

Iamandi, v. și **Diamandi**.

Ianachi, ceauș; dă lui Sandul Adam 40 de stupi în schimbul unui loc de casă în Sărăria Veche, pe Ulița Hagioaiei 489.

Ianachi, v. și **Ene, Iane**.

Ianakis, v. **Enachi**, lăcătuș.

Ianăș (Ianașu, Ianăși, Ianoș, Iannos), ungur, crișmar din Rufeni, fiul Catrinei și soțul Anei unguroaica 363; martor la diată 132; martor în Valea lui Irimia 151; martor la Deleni 230; martor hotarnic al unui loc al m-rii Copou 188, 200.

Iancu, arhiepiscop, v. <**Iacov Stamati**>.

Iancu, vornic de poartă; dă mărturie hotarnică pentru poieni din Codrul Iașilor 61.

Iancul, v. **Alexandru** ~.

Iane (Ion), croitor, tatăl lui Vlad 428; martor pe Ulița Hagioaiei 129.

Iane, hatman, v. **Ene**.

Iane, logofăt, ginerele căpităniei 598.

Iane (Ianachi, Iani), negustor, fratele lui Măzărachi negustor; cumpără de la Toader Bănarul două dugheni 320; martor la vânzarea făcută lui Mihalache blănar 164; martor lângă m-reă Sf. Ioan Gură de Aur (semn. gr.) 16, 126; martor pe Ulița Strîmbă 297.

Iane, staroste, tatăl lui Stoian seimen 626.

Iane, trîmbicer; martor lângă Biserica lui Ștefan Vodă 48.

Iane Bănarul, fost vistiernic, tatăl lui Toader Bănarul; a lăsat fiului său două dugheni 320.

Iane (Ioanis) **Berda** (Berdea), staroste de negustori, ginerele lui Costanda; cumpără de la Iacob armean o casă lângă casa sa 438; martor pe Ulița Herbinte 12; martor pe Ulița Rusească 190; martor în Cizmărie 268; martor pe Podul Vechi 164, 277; martor pe Ulița Strîmbă 297; martor la Mînzesti 337; dă mărturie pentru cercetarea casei lui Mihalache blănar 443; îl trimite pe Loiz negustor să hotărască locul de la Prisăci 432, 433; prețuiește niște dugheni de pe Ulița Hagioaiei 472.

fost staroste de negustori, casa lui de pe Podul Vechi a fost luată pentru o datorie neachitată lui Ciocîrlan fost mare vornic 546, 566, 615.

Iane Burnaz, tatăl Mariei și al Cîrstinei; vinde o parte din Tîbănești lui Gheorghe Bute negustor 8.

Iane (Enache) **Caridi**, soțul Paraschivei Enăchioaia 28, 45, 196, tatăl lui Gheorghe, Vasile și al Mariei 194; a cumpărat de la Dirjan căpitan o vie în Valea lui Irimia 73.

Iane (Eni, Ioan) **Hadîmbul**, fost postelnic al doilea, unchiul Ilenei Pleșculeasa 567; ctitorul m-rii Dealul Mare, pe care o închină la Sf. Mormînt 44, 56, 97, 280, 326, 361, 391, 408; casa lui în hotarul unor case de pe Ulița Mare 62, 160, 610; a dăruit nepotei sale un loc de casă pe Ulița Mare 654; a primit danie de la Gheorghe Duca voievod satul Piscani pentru m-reă Dealul Mare 97; zapis de mărturie de la ~ pentru o casă pe Ulița Mare 212.

Iane (Ioanis) **Pivi**, staroste; martor la vânzarea făcută lui Toader (semn. gr.) 78.

Iane Roșca, v. **Ioan** ~.

Iane (Ion) **Rusul**, vornic de tîrg, tatăl lui Andrei 626; martor în Tîrgul Făinii 333.

Iane Tîganul, fost staroste de blănari, soțul Măricuței și tatăl lui Iorga, Vasilache, Costandin și al Dochitei 272.

Iane Valahul, negustor; ia cu bezmen un loc de dugheană de la biserica Sf. Theodori 273.

Iane, v. și **Ene Cacule**.

Iani, fiul lui Băcău din Focșani; martor pe Ulița Măjilor Vechi 134.

Iani, sotnic de cazaci, ginerele lui Nicolai pevet; se învoiește cu m-reă Cetățuia să facă un grajd pe locul acesteia 632.

Iani, stegar; martor în spatele Chervăsăriei 305.

Iani Drăghici (Andrii Ziot), fost hatman <al Ucrainei>; a rămas cu datorii neachitate 532; s-a tocmnit cu m-reă Sf. Ioan Gură de Aur pentru niște mori la Slobozia 532.

Iani (Enachi, Eni) **Grecul**, băcan; casa lui în hotarul unor case pe Ulița Târbujenească 623, 626, 627; cumpără de la Sanhira Adămoaia o casă din mahalaua Sf. Ioan 393; martor în Tîrgul Făinii 576.

Iani (Enoe) **Lazul**, fost mare medelnicer, tatăl lui Lazul fost sulger 585; locul său în hotarul unor case de lângă cimitirul Bisericii Albe 85, 120.

Iani Locovi, martor în Muntenime 95.

Iani, v. **Neculai** ~.

Ianole, fiul Vătășoaii și nepotul lui Ursul Popăscu; vinde Acinieii Butculeasa un loc pe Ulița Măjilor Vechi 134.

Ianusos Lambru, martor pe Podul Vechi 277.

Iași (Eși, Ieși), tîrg, ț. ~; <m. ~, j. ~ >: *passim*; hotarul (moșia) tîrgului 26, 244, 291, 441, 445, 537; ocolul tîrgului 65, 204, 252; țarina tîrgului 240; vii, v. **Indice de materii**; țarul Rusiei a întrebat de drumul pînă la ~ 585;

biserici, v. **Biserica Albă**, **Biserica Armenească**, **Biserica Buna Vestire**, **Biserica Curelarilor**, **Biserica Doamnei**, **Biserica Domnească de pe Poartă**, **Biserica**

de la Măji (Sfântul Ioan Botezătorul), Biserica Catolică (Ungurească), Biserica Ghenghii (Sfântul Ilie), Biserica lui Ștefan Vodă, Biserica Tălpăləri, Biserica Vovidenia, Sfânta Precuvioasă Parascheva <Metohul Maicilor>, Sfântul Gheorghe <Lozonschi>, Sfântul Lazăr, Sfântul Nicolae <Domnesc>, Sfântul Nicolae de Sus (cel Sărac), Sfântul Spiridon, Sfântii Theodori;

mănăstiri: Adormirea Maicii Domnului (Barnovschi), Aron Vodă, Bărboiu, Cetățuia, Copou, Galata de Jos (Balica), Galata de Sus, Golia, Hlincea, Nicoriță (Sf. Ioan cel Nou), Sfânta Vineri, Sfântul Ioan Gură de Aur (Zlataust), Sfântul Sava, Socola; m-ri de lângă ~ Birnova, Clatia, Dealul Mare.

Iași, ținut; sate în ~ 14, 104, 114, 174, 198, 242, 407, 490, 510, 516, 598, 658.

Iatco, v. Ion ~.

Ichim, rus, soțul Măriei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Ienache, v. Enache Gîndul.

Iepureni, sat, țin. Iași; <c. Movileni, j. Iași>; în hotar cu s. Ciorăști și Tătăreni 112, 114.

Ierbărița, mama lui Vasilie ciubotar 386.

Ieremia, egumenul m-rii Danco 204.

Ierusalim, oraș, <în Israel>; marea cetate a ~ 275, 276, 284; Patriarhia de ~ a Sfântului Mormînt, primește și i se confirmă danii și scutiri de dări 41, 347, 374; egumenii de la m-rile Adormirea Maicii Domnului, Birnova, Cetățuia, Galata de Sus, Hlincea și Sf. Gheorghe din Galați, Sf. Sava din Iași închinat la ~, primesc scutiri de dări 40, 44, 56, 274-276, 279, 280, 284, 323, 404, 406, 430, 529; m-rea Dealul Mare, închinată la ~ 326, 361, 408; egumenii de la m-rile închinat la ~ dau cu chirie lui Gligoraș cizmar un loc în Cizmărie 354; egumenii m-rilor închinat la ~ hotărâsc pentru viile din Valea Cozmoaiei 642; hotărânesc s. Ciurbesți al m-rii Hlincea 482; patriarhi de ~ 40, 44, 47, 56, 60, 106, 208, 274, 275, 276, 278, 279, 280, 284, 382, 404, 405, 406, 449, 461, 408, 461, 464, 465, 471, 472, 473, 483, 484, 643; v. și Dosoftei, Hrisanth Notara.

Iezechil (Ezechil, Iezecheil, Iezechiil), egumenul m-rii Copou, venit de la m-rea Iveri 192, numit și episcop al m-rii Danco în a doua domnie a lui Nicolae Mavrocordat 537; cumpără de la Ion o vie la Copou 67; primește danii pentru m-rea Copou 192; primește întărire pentru moșiile m-rilor Copou și Danco 161, 195, 200, 221, 258,

263, 387, 421, 439, 450, 460; imputernicit să dea să se lucreze viile păraginite 504; se judecă pentru moșiile m-rii 202, 204, 457, 458, 537, 539.

Iezereni (Iezăreni, Izireni), sat; <Iezăreni, c. Miroslava, j. Iași>; crismă lângă moara din ~, întărită m-rii Socola 115; întărit cu toate hotarele m-rii Socola 83, 116, 117, 447; în hotar cu s. Cornești și Găureni 116, 362, 484; în hotarul unei prisăci răscumpărate de m-rea Socola 505; vecinii din ~ să lucreze pentru m-rea Socola trei zile pe lună 109, 121, 289, 425, 510, 512; v. și Ilie și Misail din ~.

Ifrim (Efrem, Efrim), pevet, soțul Măricuței Pevețoia 340, tatăl lui Neculai 220 și al lui Mihălache 552; socrul lui Vasile diac de vistierie 342; martor hotarnic în Rediul lui Tătar 23, 24, 26.

Ifrim, v. Panaiote ~.

Ifteni, martor lângă cimitirul Bisericii lui Ștefan Vodă 48.

Iftenie, a vîndut lui Neculai Bălaur o casă dinspre Păcurari 265.

Iftimi (Iftimii), blidar, tatăl lui Apostol 70, 71; v. și Poiana lui ~.

Iftimi, joldurar; martor lângă Păcurari 265.

Iftimie, călugăr din Florești; martor hotarnic al unor poieni din Codrul Iașilor 61.

Iftimie, rus, soțul Todosiei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Iftimii, martor în Tîrgul de Sus 575.

Iftimoaia, se judecă cu Chiriac Butuc pentru un loc pe Ulița Mare, pierde 366.

Iftinca, fiica lui Bejan și a Gaftonei și soția lui Ion; vinde împreună soțul ei o casă lui Enache apar 107; vinde împreună cu mama și soțul ei o vie la Copou egumenului Iezechil 67.

Iftinca, țigancă, mama Sofiei; a aparținut lui Ramandi vornic; pretinde fără drept un loc de casă 626.

Iftinescul, v. Costantin ~.

Iftodi, vătav de vînători; martor hotarnic al unui loc din Branîștea domnească 131.

Iftodie, soțul Irinei 95.

Ignat, vînător domnesc; martor hotarnic al unui loc din Branîștea domnească 561, 562, 564, 565.

Ignat Rusul, martor pe Podul Vechi 355.

Iladie, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Istrate 93.

Ilea, zălar, tatăl Mariei și socrul lui Dumitrașco fost vistiernic al doilea; a lăsat fiicei sale case pe Podul Vechi 27.

Ileana, armăsoaie, soția lui Vasile armaș al doilea; casa ei, în hotarul unei case din mahalaua Tălpălari 603; primește un nou act de vânzare pentru casele cumpărate de la Negrușea cămărăsoaie 616.

Ileana, bărbierită; dughena ei în hotarul unei dugheni vândute lui Iane negustor 320.

Ileana, doamna lui Petru Rareș voievod; a dăruit breslei mișeilor din Iași un loc din Tîrgul de Sus 159.

Ileana, fiica lui Neculai și nepoata lui Petrea fost căpitan; vinde împreună cu tatăl și cu frații un loc de casă pe Ulița Strîmbă preotului Ion 390.

Ileana, soția lui Ion Buhuș hatman; dăruiește Mitropoliei vie la Copou 500.

Ileana, soția lui Neculai Costin fost mare logofăt; primește de la Miron Cuza s. Mateuți pentru a plăti datoriile soțului 516.

Ileana, soția lui Vasile toboșar de străji; vinde, împreună cu soțul ei o vie în Valea lui Irimia popii Anastasie 652.

Ileana, țigancă a m-rii Tazlău, fiica lui Necolai și a Dochitei 574; dăruită m-rii Trei Iererhi 571.

Ileana; a vîndut lui Ion două case în hotar cu casa lui Ion Racoviță fost mare vornic 21.

Ileana Pleșculeasa (Pleșceasa), fiica lui Mihai Hagi din Suceava, soția lui Ilie Pleșca fost jitnicer al doilea și nepoata <de frate> a lui Iane Hadîmbul fost postelnic al doilea; a vîndut lui Ilie Catargiul mare logofăt un loc de casă pe Ulița Mare primit de la unchiul ei 567, 654.

Iliadi, v. **Linardi**.

Iliăș, fîrcovnic la Biserica Catolică; primește scutire de dări 169.

Iliăș Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei după a doua domnie a lui Gheorghe Duca voievod 536; a dăruit lui Enache Cunupi fost postelnic al doilea un loc din Rediul lui Tătar 22, 23, 24, 26, 104, 147, 148, 178, 240, 244; oameni bătrîni mărturisesc din domnia lui ~ 364; act de întărire de la ~ 505.

Iliăș Lapas, ungur, fratele Anei Martineasa; dăruiește Bisericii Catolice o vie la Copou 614; primește danii de al sora sa 557; primește confirmare pentru daniile făcute de sora sa 558; se judecă cu Pavăl pentru 50 de vedre de vin dăruite de cumnatul său 560; se judecă cu Biserica Catolică pentru o vie la Copou, pierde 582.

Ilie, abăger; i se achită o datorie de către Maria, soția lui Ștefan Miclescul fost serdar, după judecată 568, 596.

Ilie, armean; soțul Măricuței armeanca, tatăl lui Ivan armean 277, 440; martor lîngă m-rea Bărboiu 53.

Ilie, bucătar, tatăl lui Iordachi; casa lui mai sus de biserica Sf. Spiridon 629.

Ilie (Ilii), cizmar, fiul lui Ionașco Schiopul cizmar și al Guluței, tatăl lui Gligorașco cizmar 354; se judecă cu Varvara, cumnata sa, pentru o casă în Cizmărie 368; a luat o casă din Cizmărie de la cumnata sa 369; se judecă cu tatăl său pentru un loc de casă în Tîrgul Făinii și cu mama sa vitregă, Sanda, pentru case în Cizmărie 122; martor 49, 98.

Ilie, cusrul lui Păun postelnic; primește de la Păun o casă pe Ulița Mare în schimbul unei prisăci din Iucșani 236.

Ilie, diac de visterie, rudă cu nepoții lui Lupașco Bucium stolnic; primește danie de la rudele sale un loc de casă de pe Ulița Feredeielor 400.

Ilie, din Iezereni; martor hotarnic al s. Găureni 362, 447.

Ilie, fiul lui Vasile și al Irinei; vinde împreună cu părinții o casă pe Ulița Ocnei lui Neculai Bîrgău zălar 554.

Ilie, popă, fiul lui Iacob și al Marghitei 321; fostul soț al Siminei preuteasă 220.

Ilie, popă; cumpără de la Tofana o casă pe Ulița Sirbească 317; martor pe Ulița Strîmbă 390.

Ilie Abăza, fost postelnic, fiul lui Andrei Abăza, soțul Saftei, cumnatul lui Dumitrașco Gherghel; împuternicit să ia de episcopul de la Bacău zapisul de datorii al cumnatului său 149; vinde împreună cu soția sa casele de lîngă Biserica Albă mitropolitului Sava 85, 120; s-a întîlnit cu țarul Rusiei la Stălii 585.

Ilie Cantacuzino, fiul lui Toderășco Cantacuzino, fratele lui Ion și al Catrinei, cumnatul lui Vasile Costachi;

spătar al doilea, vinde împreună cu fratele casele din Iași cumnatului său pentru a achita o datorie a tatălui lor 25; lemnarul lui ~ 265; v. și **Neculai**

fost mare paharnic, dă mărturie 275, 276, 279;

mare vistiernic, dă mărturie 300.

Ilie Catargiul, sotul Saftei, ginerele lui Iordachi Ruset fost mare vornic și al Mariei;

mare comis, dă mărturie 114; fost mare comis, dă mărturie 275, 276, 279, 300; primește întărire pentru s. Răcăciunul după judecată cu episcopul moșilor lui Constantin Duca voievod 295;

- mare vistiernic, dă mărturie 413, 416;
mare vornic al Țării de Sus, dă mărturie 445, 469;
mare logofăt, dă mărturie 519, 543, 659;
cercetează o pricină 532, 587; întărește acte 589, 620; se judecă cu preoții iezuiți polonezi pentru o pivniță pe Ulița Mare, ciștigă 611; l-a judecat pe Ion Neculce 584; poruncește vornicilor de poartă 626; primește întărire pentru un loc de casă pe Ulița Mare după judecată cu egumenul m-rii Galata de Sus 654; primește carte de blestem a mitropolitului Ghedeon pentru un loc de casă pe Ulița Mare 567;
fost mare logofăt, martor 609.
- Ilie Enache** <Țifescu>, soțul Tofanei 446;
mare stolic; dă mărturie 114, 148; primește poruncă să cerceteze o pricină de hotar 139; ispravnic de act 125; stabilește la Vamă valoarea unor zăloage 149;
mare spătar, dă mărturie 265;
fost mare spătar, a primit de la Mierăuță Bedreag trei dugheni pe Podul Hagioaiei pentru o datorie 471, 473.
- Ilie Munteanu**, ginerele lui Panait fost terzibas; scrie act 593.
- Ilie Pleșca**, fost jitnicer al doilea; soțul Ilenei, ginerele lui Mihai Hagi din Suceava; a dat la Sf. Mormint trei dugheni de pe Podul Hagioaiei pentru o datorie 471, 472; a primit danie de la unchiul soției, Iane Hadîmbul, un loc de casă pe Ulița Mare 611, 654; a luat de la Enachi grămatic 495 de lei pentru a-i da la Sf. Mormint 281.
- Ilie Sturdza** (Sturdzea), fost mare vornic al Țării de Jos; a dăruit un loc de lângă m-reă Bârboiu acestei m-ri 54.
- Ilie Toader**, fiul lui Toader abăger și al Mariei Todereasa; vinde împreună cu mama și frații două dugheni din Țirgul de Jos lui Năstasie vornic 476; vinde lui Daniel egumenul m-rii Sf. Sava o dugheană pe Podul Vechi 520.
- Ilie, v. **Ion** ~ .
- Ilinca**, fiica lui Dumitrașco și a Vasilicăi; vinde împreună cu părintii un loc de casă m-rii Sf. Ioan Gură de Aur lângă această m-re 16.
- Ilinca**, fiica lui Gheorghi Giurgiu și soția lui Vasile Ciora; dăruiește împreună cu soțul ei un loc de casă în mahalaua Muntenimii popii Ion Cogălniceanu 641.
- Ilinca**, fiica lui Gligori vâtav, soția lui Vasilie Bumbacverde; a vîndut m-rii Socola un loc de prisacă mai sus de s. Iezereni 505.
- Ilinca Tomuleasa**, soția lui Toma negustor; cumpără împreună cu soțul o pivniță cu dugheană pe Ulița Hagioaiei de la Cîrstina 344; să nu încalce un loc de dugheni de pe Ulița Hagioaiei 446, 471, 472; primește întărire pentru două dugheni pe Ulița Hagioaiei 473.
- Ilinca Strahosca**, fiica lui Petru Mișcoci și soția lui Georgius Franciscus Strahocki pisar polonez; dăruiește împreună cu soțul o moară, pe Bahlui, în hotarul Țirgului Cotnari lui Martin Cherpoginschi preot iezuit 651.
- In ..., v. **Ion** ~ .
- Ioan**, cizmar, soțul Păscălinei 313.
- Ioan**, comis al treilea; martor lângă biserica Sf. Nicolae de Sus 641.
- Ioan**, egumenul m-rii Tazlău; dă un Țigan m-rii Trei Ierarhi 574.
- Ioan**, fiul lui Ioniță Cuță; cumpără de la Andronachi călăraș un loc de casă <pe Ulița Sîrbească> 378.
- Ioan**, ieromonah la m-reă Dragomirna; martor 190.
- Ioan**, preot franciscan de la Biserica Catolică din Iași; primește întărire pentru vilele de la Copou dăruite de Martin Tiutiucă ungur după judecata cu Iliș Lapas 582.
- Ioan** (Ion), vâtav de cocieri domnești, fratele lui Pavăl; hotarnic al unui loc domnesc din Codrul Iașilor 548; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 561, 562, 564; dă mărturie 573.
- Ioan Banulu**, popă; martor pe Ulița Mare 236.
- Ioan Luca**, mare ban; martor în anul 1813 în Divan 131.
- Ioan Moschici**, săhaidăcar; cumpără de la m-reă Sf. Ioan Gură de Aur un loc de dugheni pe Podul Vechi 306.
- Ioan Petroia** (Pezro), martor în mahalaua Tălpălari (semn. lat.) 603.
- Ioan** (Ene, Ianakis, Iane) Roșca, agă, fratele lui Gheorghie Roșca; martor la Vlădiceni 166; nu a avut copii și a lăsat fratelui său un loc de casă de pe Ulița Rusească 428.
- Ioan Stroiescul**, fost armaș, soțul Hiiamentei, fratele lui Iordachi Stroiescul; a rămas cu datorii la Toma negustor 96.
- Ioan, v. și **Iane**, **Ion**.
- Ioanăș**, via lui, în hotarul unei vii de la Buciumi 401.
- Ioana**, fiica Anghelusei, sora Costinei bărbierită și mama Nastasiei; a primit danie de la sora sa o casă în Țirgul de Jos 622.
- Ioana**, fiica lui Crăciun Curea, soția lui Ioniță Coltea; vinde împreună cu soțul ei o parte din s. Glodeni lui Andronic cămăraș 183.
- Ioana**, rusoaică, soția lui Martin; poslușnică a m-rii Copou 223.

- Ioana**, soția lui Alecsandru fost făclier; martoră la vânzarea făcută lui Toma Alevra 316.
- Ioana**, soția lui Mihai seimen; martoră în mahalaua Muntenimii 379.
- Ioana**, soția lui Vasilie Rusul fost daulgiu domnesc; dăruiește m-rii Sf. Ioan Gură de Aur două case lângă m-re 91.
- Ioana**, țigancă a m-rii Aron Vodă, sora lui Sandu 259.
- Ioana**, martoră la Cetățuia 593.
- Ioanachis**, martor pe Ulița Herbinte (seemn. gr.) 12.
- Ioanes Franciscus de Bosii** (Bosia) de Medeolano, prefectul Bisericii catolice din Iași; dă mărturie 624, 652.
- Ioani**, martor la Cetățuia 586.
- Ioanichie** (Ionichie), egumenul m-rii Cetățuia; se judecă cu m-rea Galata de Jos pentru încălcare de hotăr, pierde 452, 453.
- Ioanis**, popă; martor la tocmeala cu soția lui Aslan cămăraș (seemn. gr.) 68.
- Ioanis**, staroste; martor în Iași 228.
- Ioanis**, v. și **Iane**.
- Ion**, apar; martor la vânzarea făcută lui Enache apar 107.
- Ion**, aprod, martor la vânzarea făcută lui Gheorghe călăraș de Țarigrad 655.
- Ion**, blănar; fiul lui Andrei blănar și al Antimiei, soțul Măricuței, tatăl Mariei și al Bilușcâi; a primit de la tatăl său o casă pe Ulița Fîinului 410; martor la Curățuri 234; martor pe Podul Hagioaiei 272; martor în mahalaua Muntenimii 286; martor lângă Biserica Curelarilor 653; zapis de mărturie de la ~ pentru viile părăginite de Alivrești în Valea Cozmoaiei 618, 642; a vîndut lui Vasile fost staroste de ciocli o casă pe Ulița Fîinului 49, 205.
- Ion**, blidar, fiul lui Costantin blidar; martor în Codrul Iașilor 70, 71.
- Ion**, blidar, fratele lui Apostolachi blidar; martor în Codrul Iașilor 71.
- Ion**, bulucbaș; martor hotarnic în s. Găureni 362; martor pe Ulița Căcainei 399; martor în Țîrgul Fîinului 410.
- Ion**, cămănar; martor pe Ulița Herbinte 123.
- Ion**, fost cămăraș de lumini, soțul Negrușei cămărașoia, tatăl lui Nicolai ș.a.; martor pe Ulița Strîmbă 80; martor în < mahalaua Tălpăleri > 309; a vîndut lui Alexandru stolnic case pe Ulița ... 616.
- Ion**, ceprăgar, fost staroste; martor pe Podul Vechi 130; martor la dania Aniței agioaie 495.
- Ion**, cocier; martor hotarnic 561.
- Ion**, cumnatul lui Ursu circiumar; a vîndut lui Gligorie beșliu o casă mai jos de Biserica Curelarilor 653.
- Ion**, dascăl; scrie act 657.
- Ion**, <diac>; trece act în condică 660.
- Ion**, diacon de la Poartă; cumpără de la Nazariia o casă pe Ulița Feredeilor 467.
- Ion** din Țara Românească, om străin; slujește preoților iezuiți, scutit de dări 177.
- Ion** din bordei, martor în Muntenime 30.
- Ion** din Mînzăști, tatăl Nazariei, socrul lui Toader Cuciuc fost căpitan 337.
- Ion**, fost fecior de dugheană la Pană negustor; cumpără de la Pană negustor un loc de casă pe Ulița Rusească 319.
- Ion**, fiul Axinie; cumpără împreună cu mama sa un loc de dugheană pe Podul Hagioaiei de la Măricuța 272.
- Ion**, fiul lui Ștefan, fratele lui Vasili și Gligorăscu; vinde împreună cu frații un loc de casă pe Ulița Pîrvuleștilor lui Manolache 220.
- Ion**, fiul lui Țonțu; se judecă cu m-rea Hlincea deoarece nu se recunoaște poslușnic, pierde 32.
- Ion**, fiul lui Belici; martor pe Ulița Strîmbă 390.
- Ion**, fiul lui Enache din Miroslăvița și al Anghelușei; vinde împreună cu mama sa via de la Miroslăvița lui Năstase vornic de Țîrg 111.
- Ion**, fiul lui Godei meserciu; martor la vânzarea făcută lui Luca 11.
- Ion**, fiul lui Nacu fost logofăt de vistierie și fratele lui Toader și al Tudoscăi, cumnatul lui Ghiorghe; se judecă pentru vii la Miroslava cu egumenul m-rii Galata din Deal, pierde 201; cumpără de la cumnatul său un loc de casă de pe Ulița Mare 395.
- Ion**, fiul lui Popășcul a Ursului; martor pe Ulița Măjilor Vechi 134.
- Ion**, fiul lui Sava staroste de bărbieri; martor în s. Piscani 242.
- Ion**, fiul lui Toderașco și al Calitei, fratele lui Dumitrașco; vinde împreună cu ai săi o casă pe Ulița Măjilor lui Gîndul negustor 434.
- Ion**, fiul popii din Socola; martor hotarnic al s. Găureni 362; martor hotarnic al s. Iezereni 447.
- Ion**, fiul popii Iacob din Drăgoești, tatăl lui Toader și al lui Ștefan 464.
- Ion**, fiul popii Nicolae; vinde Mariei Gătoaia un loc de casă din Surlărie, în mahalaua Sf. Ioan 414.
- Ion**, fratele lui Paraschiv și cumnatul Nazariei; cumpără un loc de casă de la Anița și de la fiul acesteia Lupul 51; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Feredeilor 467; martor în mahalaua Tălpăleri 309.

- Ion**, ginerele lui ...; martor pe Podul Hagioaiei 272.
- Ion**, ginerele lui Simion; martor hotarnic la Iezereni și Găureni 135.
- Ion**, ginerele Mândanei; martor pe Podul Vechi 277.
- Ion**, ginerele popii Tăriță; martor lângă Biserica Curelarilor 653.
- Ion**, grămatic; judecă o pricină 135.
- Ion**, martor în mahalaua Țigănimii 491.
- Ion**, martor hotarnic al unui loc din Branitea domnească 131.
- Ion**, martor la vânzarea făcută lui Iordachi căpitan 127.
- Ion**, nepotul lui Horceag; a vîndut lui Ștefan Dințul o parte din s. Mîrzești 337.
- Ion**, nepotul lui Marco din Nedeiani, fiul lui Grozav și soțul Irinei; împarte cu rudele sale părțile din s. Nedeiani 21; cumpără de la Ileana locuri de casă 21.
- Ion** (Ioan), odobaș; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Feredeiilor 467; casa lui în hotarul locului mișeilor 159; martor la vânzarea făcută lui Iordachi căpitan 127.
- Ion**, popă <armenesc>, fiul popii Sămion, fratele Soltanei și cumnatul lui Drăghici armean; cumpără un loc de casă de la sora sa 503.
- Ion**, popă la biserica Bunavestire; martor, scrie act 316, 357.
- Ion** (Ioan), popă la Biserica Curelarilor; martor 386, 653.
- Ion**, popă la biserica Sfîntul Ilie; martor 645.
- Ion**, popă la biserica Sf. Paraschiva; martor în poporul bisericii 176.
- Ion**, popă la biserica Tălpăari, tatăl diaconului Ursul, al lui David și Vasile; cumpără împreună cu fiii săi un loc de casă pe Ulița Strîmbă de la Silion 390; a cumpărat fără drept de la Iftimoaia un loc de casă pe Ulița Mare 366.
- Ion**, popă la Biserica Vovidenia <Intrarea în biserică>; martor 176, 315.
- Ion**, fost protopop; martor la diata lui Ștefan vătav 658.
- Ion**, rus, fratele Vasilinei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Ion**, rus, soțul Anei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Ion**, rus, soțul Castavei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Ion**, rus, soțul Năstasiei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Ion**, seimen în steagul lui Alixandru bulucbaș, soțul Mariei; martor lângă Biserica lui Ștefan Vodă 48, 98; martor la vânzarea făcută lui Cîrstea comișel 269; vinde împreună cu soția sa o casă din spatele Chervăsăriei lui Ion Ghiurgiul 305.
- Ion**, socrul lui Toder; martor la Curături 234.
- Ion**, soțul Aniței; cumpără împreună cu soția sa un loc de casă de lângă Biserica lui Ștefan Vodă de la Apostol croitor 48.
- Ion**, soțul Gaftonei; scrie act 67.
- Ion**, soțul Ifincăi, ginerele Gaftonei; vinde egumenului Iezechil o vie la Copou 67; vinde lui Enache apar o casă de lângă hazna 107.
- Ion**, soțul Mariei; vinde împreună cu soția și fiii săi o vie la Miroslava, în Valea lui Ștefan Vodă, lui Dumitrașco vătav de mezilgii 89.
- Ion**, soțul Sandei Stînguleasa; tatăl lui Enachi și al lui Gheorghie; dăruiește împreună cu soția sa și cu fiii săi pereții unei case m-rii Bărboiu 488.
- Ion**, staroste de mișei; primește întărire pentru locul din Țîrgul de Sus dăruit breslei mișeilor 159.
- Ion**, sucmanar; martor pe Ulița Hagioaiei 462.
- Ion**, șetrar al doilea, fratele popii Ursul; martor în Țîrgul Făinii 143; martor pe Ulița Feredeiilor 145.
- Ion**, fost mare șetrar; cercetează o pricină 611.
- Ion**, tălpălar; martor lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 16.
- Ion**, teslar; casa lui în hotarul unui loc pe Ulița Măjilor Vechi 134.
- Ion**, ȧigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Grigorie 93.
- Ion**, ȧigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Simeon 93.
- Ion**, vinde lui Macri pitar o casă pe Ulița Sîrbească 339.
- Ion**, zlătar, ginerele Mariei Săvoaia zlătărită; se judecă cu Adam pentru un loc de dugheană pe Ulița Țîrgului de Jos, pierde 310.
- Ion**, zugrav; martor la o vânzare către Gligorașco 590.
- Ion Aldea**, fiul lui Aldea postelnic, fratele lui Costantin Aldea fost mare postelnic și cumnatul Anghelușei; vinde fratelui său partea sa de la Prisăci 257; se judecă cu cumnata sa pentru moșii, pierde 377; se judecă cu m-rea Aron vodă pentru o parte din seliștea Prisăci, pierde 392.
- Ion Balș** (Balșe), mare medelnicer; dă mărturie 114, 148; mare postelnic, dă mărturie 398.
- Ion Bănarul**, fost vătav de vieri, soțul Sanhirei Adămoaia; vinde împreună cu soția sa o casă din mahalaua Sf. Ioan Gură de Aur lui Ene Grecul 393; martor la vânzarea făcută lui Vasile Adam 394.
- Ion Belibou**, martor hotarnic la Iezereni 362, 447.

- Ion Botezatul**, zătar din Bălești, soțul Arghirei, tatăl lui Lupașco și Andrieș și fiul lui Alexandru Ramandi vornic; a primit danie de la nașul său un loc de casă 626.
- Ion Budăi**, martor hotarnic al s. Iezereni și Găureni 83.
- Ion Budurul**, soțul Urîtei, tatăl lui Ștefan și al Saftiei, socrul lui Dumitru 617, 636; cumpără împreună cu soția sa o vie în Dealul Hroncii de la fiii lui Irimia fost vâtav de vieri 384.
- Ion Buhuș**, soțul Ilenei, cumnatul lui Manolache Hrisoverghi;
mare paharnic, dă mărturie în Sfat 114;
mare logofăt, cercetează pricină 377; dă mărturie 190; întărește acte 182, 398; primește scutire pentru un plug la Rediul lui Tătar 184;
fost mare logofăt, caimacam; judecă o pricină 231; cumpără de la Drăguna case în Tîrgul Făinii 205; cumpără de la Măriuța o casă cu dugheană în Tîrgul Făinii 411; cercetează pricină 350; întărește act 266, 308; dă mărturie hotarnică 190, 211, 262; martor 213, 227, 266, 345, 372; dă mărturie 275, 276, 279, 300;
hatman și pîrcălab de Suceava dă mărturie 468, 469, 445;
fost hatman, fostul soț al Ilenei 500.
- Ion Butco**, sluga popii; martor la vînzare în mahalaua Sf. Ilie 7.
- Ion Cantacuzino**, fiul lui Toderașco Cantacuzino, fratele lui Ilie Cantacuzino și cumnatul lui Vasile Costachi; vinde împreună cu fratele său casele din Iași cumnatului său pentru a plăti datoriile tatălui lor 25.
- Ion Cerchez**, scrie acte 525, 623.
- Ion Cîrceiu**, armaș, fratele protopopului Ursul; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Feredeelor 81; martor 105.
- Ion Coșciug**, popă la Biserica Curelarilor; martor în Cizmărie 386; scrie act 644, 653.
- Ion Cogălniceanul**, popă la biserica Sf. Ilie, soțul Saftiei; primește danie de la Vasile Cioră un loc de casă în mahalaua Muntinimii 641; martor lângă biserica Sf. Ilie 645.
- Ion Colța**, țigan domnesc, soțul Costandei, fratele lui Gavril; dăruit m-rii Copou 493.
- Ion (Ioannes, Ionașco, Ioniță) Corbul**, vornic de poartă; casa lui în hotarul unei case pe Ulița Feredeelor 467; dă mărturie 218, 445, 468; cercetează pricină 472, 498.
- Ion Costin (Costin)**, serdar; a primit danie fără drept s. Făurești 116; dă mărturie hotarnică 83; hatman și pîrcălab de Suceava, dă mărturie 205; întărește acte 174, 194; fost hatman socrul lui Miron Cuza 516.
- Ion Debul**, fiul lui Debul și cumnatul lui Onofrei; martor la vînzarea unei vii 219; martor la Vinișești 324.
- Ion Ghiurgiul**, soțul Axîniei roaba; cumpără de la Ion seimen un loc de casă din spatele Chervăsăriei 305.
- Ion Hlibii**, meserciu de sulgerie, soțul Saftiei și ginerele preutesei Irina; primește danie de la soacra sa un loc de casă 158.
- Ion Hoiugul**, martor hotarnic în Rediul lui Tătar 23, 26.
- Ion Hulpă**, martor pe Podul Hagioaiei 637.
- Ion Hulubei**, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Costantin 93.
- Ion Iațco (Esco, Ețco)**, olar, tatăl Sinicăi; martor pe Ulița Pîrvuleștilor 220;
staroste de olari, vinde împreună cu fiica sa o casă pe Ulița Mare lui Ursu diacon de vistierie 321.
- Ion Ilie**, martor pe Ulița Finului 625.
- Ion In...**, martor 98.
- Ion Marulă**, vinde lui Anastasie Stroiescu o vie la Vlădiceni 486.
- Ion Măraginul**, casa lui în hotarul unui loc de casă în <Tîrgul Făinii> 313.
- Ion Merescu**, s-a întîlnit cu țarul Rusiei la Stălii 585.
- Ion Moliuoae**, a vîndut o casă lui Eni, ginerele lui Andronic 2.
- Ion Motohoiul (Motonoiu)**, daulgiu, timpănar; martor pe Ulița Herbinte 18; martor lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 16, 91, 126.
- Ion Nagaragiul**; primește danie de la Boba un loc lângă casa lui din <Tîrgul Făinii> 313; casa lui în hotarul unei case lângă m-rea Bărboi 414; martor pe Ulița Finului 625.
- Ion Neculce**, mare spătar; dă mărturie 301; martor 413, 416;
fost hatman și pîrcălab de Suceava, a fost în pribegie 584, 585; soția sa a stat ascunsă în păduri 584, 585; cumpără de la Ștefan Pilat fost postelnic case pe Podul Hagioaiei 659; locul său de casă moștenit de la Gavrilăș Măteiaș a fost încălcat 639; primește întărire pentru stăpînirea s. Boianul după judecata cu Iordachi Costachi 584, 585.
- Ion Paholce (Pahulce)**, croitor; martor pe <Ulița Feredeelor> 11, 51.
- Ion Palade (Păladie)**, logofăt al doilea; dă mărturie 99;
fost logofăt al doilea, martor pe Ulița Mare 120;

- mare sulger, dă mărturie 148;
mare vistiernic, dă mărturie 264, 276, 279; mare spătar, a cumpărat fără drept de la Ilie abăger s. Frenciuci 568; dă mărturie 445;
fost mare spătar, a cumpărat fără drept s. Frenciuci 596.
- Ion Pogor**, mare medelnicer; dă mărturie 300.
- Ion Poletis (?)**, martor în Săraria Veche 489.
- Ion Popăso** din Dăjeni; hotarnic al unor părți din Nedeiani 21.
- Ion Racoviță**, fost mare vornic al Țării de Sus; casa lui în hotarul unor locuri de casă vândute de Ileana 21.
- Ion Racoviță**, mare jîtnicer; dă mărturie, martor 543.
- Ion Rafail**, martor în Dealul Hroncii 617.
- Ion (Ioan) Sturdza (Sturza)**, fiul lui Chiriac Sturza, fratele lui Sandu Sturza, cumnatul lui Manolache Hrisoverghi;
mare serdar, a dăruit cumnatului său un loc de casă pe Ulița Mare 283; dă mărturie 275, 276, 279;
mare stolnic, dă mărturie 300, 413;
mare paharnic, cumpără de la Apostol Mihuleț fost mare căpitan casele lui Matei Sturza 301; cumpără de la Dumitrașco Drăgulescul fost comis două locuri de casă 360;
mare vornic al Țării de Sus; l-a judecat pe Ion Neculce 584;
fost mare vornic al Țării de Sus, cercetează pricini 458, 611; dă mărturie 445, 457, 609.
- Ion Septilici (Șaptilit)**, fost vătav de stolnicei; fiul lui Septilici fost comis și al Anisei Șeptilicioaia; vinde împreună cu mama sa o casă pe Ulița Feredeelor mitropolitului Sava 81, 145; stolnic, martor 145.
- Ion Stefan**, comis; via lui în hotarul unei vii la Copou 67.
- Ion Viardeș**, țigan potcovar; chează pentru niște țigani robi 261.
- Ion Vracniță**, postelnic; scrie act 542.
- Ion, v. și Ioan, Ioniță**.
- Iona**, martoră 313.
- Iona**, moașa lui Vasilie; martoră 631.
- Ionașco**, aprod; martor 356.
- Ionașco**, casa lui, în hotarul unei case din Cizmărie 268.
- Ionașco**, fost clucer, soțul Mariei și ginerele lui Miron vameș; se judecă cu Toma Dracea pentru case de lângă m-reă Golia și părți din s. Ciorăști, ciștiță 112, 114.
- Ionașco**, daraban al hatmanului; casa lui în hotarul unui loc de casă vândut lui Luca 11.
- Ionașco**, fiul lui Ionașco Mălăescul, tatăl lui Gligorașcu 14.
- Ionașco**, ginerele lui Ciutea; se judecă cu m-reă Adormirea Maicii Domnului pentru o pivniță pe Ulița Rusească, pierde 364.
- Ionașco**, ginerele lui Măgureanul; martor la Vineșești 13; martor în Tîrgul Fâinii 49, 333; a vîndut Anghelușei o vie la Miroslăvița 111.
- Ionașco**, meșter; a făcut Costinei o casă pe locul m-rii Adormirea Maicii Domnului 356.
- Ionașco**, țîrcovnic; scrie act 107.
- Ionașco**, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, tatăl lui Istrate 93.
- Ionașco**, vătav; hotarnic al locul de la Prisăci al m-rii Clatia din porunca lui Gheorghe Duca voievod 457, 539.
- Ionașco**, <fost> vornic de poartă; a hotărnicit un loc în domnia lui Vasile Lupu voievod 452, 453.
- Ionașco Anghel**, diac de cămară, soțul Mariei; martor pe Podul Vechi 130; scrie acte 9, 89, 134, 322, 370; vinde împreună cu soția sa un loc de casă lângă Ciubotărie lui Gavril 386.
- Ionașco Cujbă**, fiul lui Andrei Cujbă fost vornic și fratele lui Gavril Cujbă și al Anitei; vinde împreună cu nepoții săi o pivniță pe Podul Vechi lui Dima jîtnicer al doilea 34, 69.
- Ionașco Hîncul**, căpitan, soțul Măriei; vinde împreună cu soția sa un loc de casă pe Ulița Herbinte egumenului Nectarie de la m-reă Sf. Ioan Gură de Aur 123.
- Ionașco Măgureanul (Măguran, Mogoranul)**, socrul lui Ionașco 13, 49, 111, 333; casa lui, în hotarul unei case de lângă m-reă Bărboiu 124; martor în Tîrgul Fâinii 118, 311, 411; martor lângă m-reă Bărboiu 481.
- Ionașco Mălăescul**, tatăl lui Ionașco, bunicul lui Gligorașcu; partea lui din s. Piscani 14.
- Ionașco Ozahă**, mărturisese pentru împăcarea unor țigani 110.
- Ionașco Schiopul**, cizmar; soțul Gulutei și al Sandei, tatăl lui Apostol și Ilie cizmar 49, 122, 368, 369; se judecă cu fiul său Ilie pentru un loc de casă din Tîrgul Fâinii 122; martor în mahalaua Cizmăriei 163.
- Ionichie**, arhimandrit, egumen al m-rii Galata de Sus; epitrop al averii lui Gheorghe Bute negustor 8.
- Ionichie**, egumen al m-rii Aron Vodă; cumpără de la Ștefan zugrav o casă din mahalaua Cărelari 102; cumpără un loc de casă 35; cumpără de la Panaiotache fost mare postelnic un vad de moară în șesul Ceairului 318; cumpără de la Costantia Aldea locul Rediul Aldei 348; răscumpără două dugheni

- din Țirgul Fâinii 36; împuternicit să ia zeciuială de la Prisăci 397; se judecă cu Ion Aldea pentru Rediul Aldei, câștigă 392; dă mărturie (semn. gr.) 393; primește carte de apărare a Jijiei 260; primește zălog o vie la Șorogari de la Panaiotache <Morona> fost mare postelnic pentru un împrumut bănesc 331.
- Ioniță**, cumpără de la Măriuța Dențoiaie o casă în mahalaua Țigănimii 491.
- Ioniță**, cojocar; martor 590.
- Ioniță**, diacon la biserica Sf. Nicolae de Sus; martor în mahalaua bisericii 282.
- Ioniță**, fiul lui Andronache stolnic, cumnatul lui Linardi stolnic 561, 562, 564.
- Ioniță** (Ion), fiul lui Lucaci clucer și al Sandei, fratele lui Gheorghe și al lui Lucaci; dăruiește împreună cu mama și frații săi un loc pe Ulița Trapezenească verei sale, Anița 304; martor hotarnic în Branîștea domnească 561, 562, 564.
- Ioniță**, fiul lui Paraschiv și al Nazariei; vinde împreună cu părinții și frații săi o casă lui Ionașco porușnic în <malalaua Tălpăleri> 309.
- Ioniță**, fiul lui Tănase circiumar și al Calîtei, fiatrul lui Toader; vinde lui Ivan armean fost staroste o casă pe Podul Vechi 440; vinde împreună cu ai săi o vie în Dealul Hroncii lui Costantin Grebincea 490.
- Ioniță**, fratele lui Gorghită; martor la Curături 234.
- Ioniță**, ginerele Mitrofanei Costăchioaia călugărița; primește întărire pentru dugheana de pe Podul Hagioaiei dăruită de socrul său 637.
- Ioniță**, negustor; se judecă cu Ștefan pentru un loc de dugheană pe Podul Hagioaiei, câștigă 647.
- Ioniță**, porușnic; cumpără de la Paraschiv o casă din <malalaua Tălpăleri> 309.
- Ioniță**, soțul Măriuței; se judecă cu Hilotie călugăr pentru o casă pe Ulița Mare 212.
- Ioniță** Cuță, tatăl lui Ioan 378.
- Ioniță** Dănulescu a jurat "cu brazda în cap" pentru hotarul locului mișeilor 159.
- Ioniță** Colțea, soțul Ioanei, ginerele lui Crăciun Curea; vinde împreună cu soția sa parte din s. Glodeni lui Andronic cămăraș 183.
- Ioniță** Copil, ușer; martor 590.
- Ioniță** Loiz (Loizos), negustor; primește poruncă pentru cercetarea seliștii Prisăci 433, 444, 445; se judecă cu m-reă Aron Vodă pentru bezmenul unui loc 135, 136, 545; martor lângă m-reă Sf. Ioan Gură de Aur (semn. gr.) 16; martor în Cizmărie 268; martor pe Ulița Rusească 190, 319, 327, 449, ; martor pe Ulița Țirgului de Jos 310; martor în Dealul Hroncii 490; martor pe Ulița Târbujenească 643.
- Ioniță Mîndzul**, tatăl lui Pavăl Mîndzul; vinde fiului său o casă 528.
- Ioniță Pană**, fiul lui Pană și al Istinei; dăruiește împreună cu părinții și frații săi un loc de casă pe Ulița Herbinte m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 12; cumpără de la Vasilie cazac un loc de casă pe Ulița Hagioaiei 462.
- Ionu**, rus, soțul Malascăi; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Iordache**, cizmar; martor în Dealul Hroncii 617.
- Iordache**, fiul lui Panaioti și al Zamferei și fratele lui Vasilachie și al lui Costandin; vinde împreună cu mama și frații săi o vie lui Toader Butco 219.
- Iordache**, fiul lui Toader Albota și al Mariei și fratele lui Costantin și Șerban; vinde împreună cu părinții și frații săi un loc de casă pe Ulița Mare cumnatului său Sandul Crupenschi 187.
- Iordache Rusul**, agă; dă mărturie, martor 468.
- Iordachi** (Iordachie), căpitan de streliți; primește danie de la Pavăl vâtav de cărași un loc de casă 127; cumpără de la Mărgărit bulucbaș un loc de casă 127; martor hotarnic la Găureni și Iezereni 117.
- Iordachi**, fiul lui Ilie bucătar; martor lângă biserica Sf. Spiridon 629.
- Iordachi**, săbier, socrul lui Stătie; vinde împreună cu rudele sale o casă lui Mihălache blănar 164.
- Iordachi**, soțul Vranei; martor pe Ulița Herbinte 18.
- Iordachi**, fost vâtav de vieri; tatăl lui Tănase 355.
- Iordachi**, zlătar, fiul lui Costandin zlătar și al Mierlei; întrebat înaintea vînzării unor locuri de dugheană 66; a vîndut un loc de casă pe Ulița Rusească lui Pană negustor 181, 319.
- Iordachi Cantacuzino**, soțul Alexandrei, fost mare spătar 97; fost mare vistiernic, ctitorul Bisericii Tălpăleri 390.
- Iordachi Cantacuzino** (Canta, Cantacuzin), ctitorul m-rii Bogdana 656;
mare stolnic; dă mărturie 24;
fost mare stolnic casele sale în hotar 153; martor 218;
spătar al treilea; dă mărturie 276;
mare comis, cumpără de la Dumitrache fost mare armaș Odăile Partei 551; dă mărturie 543;
mare -vistiernic, cumpără de la Gligo-rașco Bozangiul casele lui Dumitrașco

- Ursache fost stolnic 587; este înștiințat de vînzarea făcută de m-reă Bogdana 656; dă mărturie 604; l-a judecat pe Ion Neculce 584.
- Iordachi Cantacuzino <Pașcanul>**, mare logofăt; întărește copia unui act 27.
- Iordachi Costachi**, fiul lui Lupul Costachi și al Rocsandei, fratele lui Scarlatache și ginerele lui Dumitrașco Racoviță; vinde împreună cu mama și fratele o moară pe pîrîul Bîrnovei lui Hrisanth egumenul m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 523;
- căpitan de Codru; se judecă cu Ion Neculce pentru moșii luate fără drept de tatăl său, pierde 584, 585.
- Iordachi Gheorghe (Georgius) Ruset (Roset)**, soțul Mariei, tatăl Saței și ginerele lui Istratie Dabija voievod, socrul lui Ilie Catargiul fost mare comis 295;
- mare vistiernic, dă mărturie 24, 114, 148; martor 10;
- mare vornic al Țării de Jos, dă mărturie 275, 276, 279, 300;
- <fost> mare vistiernic; cercetează o pricină pe Ulița Mare 352;
- fost mare jitnicer, a fost pradat de cătanele austriece și primește danie s. Dulcești 556;
- fost mare vornic al Țării de Jos, a fost oprit de moscali la Harcov 584.
- Iordachi Stroișcul**, fratele Ioan Stroișcul fost armaș și cumnatul Hiamentei; primește de la cumnata sa s. Berestaia pentru a plăti datoriile fratelui său 96.
- Iordachi**, v. **Toderașco** ~ .
- Iordachie**, martor pe Podul Hagioaiei 594.
- Iordan**, <riu și regiune în Israel>; patriarh de Ierusalim și ~ 44; v. și **Dosoftei**.
- Iordăchelea**, v. **Vasilie** .
- Iordăchioaia**, mama lui Vasilie Iordăchelea, soacra Cîrstinei, bunica lui Pavăl 344, C.
- Iorest (Orest)**, episcop de Husi; participă la hotărîri domnești 466, 514, 533.
- Iorga**, cămăraș, fratele lui Pavăl băcal și al lui Tănășie; cumpără de la Costantin o casă din Iași 312.
- Iorga**, negustor, fiul lui Iane Țiganul fost staroste de blănari și al Măricuței; martor pe Podul Hagioaiei 129; vinde împreună cu mama și frații săi locuri de dugheni pe Podul Hagioaiei lui Iane Cațichi blănar 272.
- Iorga**, mare postelnic, dă mărturie 99.
- Iorga**, fost mare postelnic, fratele Alecsandrei stolniceasa, cumnatul lui Iorga stolnic și unchiul lui Toderașco Iorga 97.
- Iorga**, seimen; casa lui în hotarul unui loc întărit lui Ivan armean 84; martor pe Podul Vechi 277; stegar, martor pe Podul Vechi 355.
- Iorga**, soțul Irinei, fratele Toderițoaiei și unchiul lui Neculai; dă Aniței Vlăiculeasa o casă pentru o datorie a nepotului său 569
- Iorga**, soțul Rubinei; a vîndut împreună cu soția sa o casă de lîngă m-reă Bărboiu Dochitei Fortagioaia 124, 125.
- Iorga**, fost mare stolnic, soțul Alecsandrei stolniceasa și tatăl lui Toderașco Iorga; a cumpărat împreună cu soția sa un loc de casă de pe Ulița Mare de la nepoatele lui Filip fost vistiernic 97.
- Iorga**, fost mare vameș, tatăl lui Avram negustor, bunicul lui Avrămachi 41; a dat mărturie 73.
- Iorga Mițea** a dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur un loc de casă în Cizmărie 268.
- Iosip Iuz**, fost armaș; dă mărturie pentru o cercetare a casei lui Mihalache blănar 443.
- Ipă**, fîntîna lui ~, în hotarul locului m-rii Socola 343.
- Ipcă**, v. **Ștefan** ~ .
- Iremia (Ieremie, Erimie, Iremiia)**, egumenul m-rii Danco; primește danie pentru m-re un copil de ȡigan 335; dă mărturie pentru s. Rufeni 203, 204; primește zăpis de danie 361; primește dreptul de a ține poslușnici pentru m-re 347, 417; primește întărire pentru moșiile m-rii 262; primește întărire pentru o vie de la Vinîșești cumpărată de la Toader Butco 324, 336.
- Iremia (Eremie)**, egumenul m-rii Trei Ierarhi; martor 8, 62, 90, 185, 202.
- Irimia**, blănar, tatăl lui Toader blănar și al Haidei, socrul lui Preda băcal 338.
- Irimia**, făclier, tatăl lui Năstasă și al lui Toader făclier, socrul Irinei; a ținut două dugheni în Țîrgul de Jos pe locul m-rii Adormirea Maicii Domnului 583, 597; a lăsat fiilor săi trei dugheni în Țîrgul de Jos 599.
- Irimia**, tipograf; cumpără de la Ivan fost mare căpitan două locuri de casă în mahalaua Tălpălăriei 603.
- Irimia**, v. **Valea lui** ~ .
- Irimie (Irimia)**, fost vătav de vieri, soțul Irinei Irimiaasa vătavoaiă și tatăl lui Andrei și Vasilie 311, 384, 625; casa lui în hotarul unei case în Țîrgul Făinii 33, 118.
- Irimiia (Iremia)**, episcop al m-rii Clatia, este călugăr de la m-reă Xiropotam de la Muntele Athos; împuternicit să strîngă zeciuiala de pe toate moșiile m-rii 179, 457.
- Irimiia (Irimie)**, săpunar, nepotul lui Ștefan și tatăl vitreg al lui Manolache; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Pîrvuleștilor 220; martor pe Ulița Strîmbă 80, 294.
- Irimiia**, v. **Irina** ~ .

- Irina**, fiica lui Alexandru făclier domnesc; matoră pe Ulița Măjilor 434.
- Irina**, fiica Măriei, soția lui Andonii cantaragiu și vara lui Pavăl bulucbaș; vinde lui Sandul negustor un loc de casă pe Ulița Hagioaiei 544.
- Irina**, fiica lui Pavăl, sora lui Costantin, Mariei și a Irinei și mătușa Alexandrei; stăpânește parte din s. Roșcani 193; vinde nepoatei sale un loc de lângă m-rea Nicoriță 94.
- Irina**, fiica lui Robul, soția lui Pavăl; vinde împreună cu soțul ei o casă pe Ulița Sîrbească popii Alecsandru de la Biserica Banu 365.
- Irina**, nepoata lui Dămian; primește danie o vie la Miroslava 613.
- Irina**, preuteasă, soția popii Agapie, mama Mariei și a Saftiei; dăruiește ginerelui ei Ion Hlibii meserciu de sulgerie o casă 158.
- Irina**, soția lui Dumitrașco pevet și mătușa lui Ianole; a vîndut fără drept un loc de casă pe Ulița Măjilor 134.
- Irina**, soția lui Gavril Cujbă, mama lui Gligoraș și a Sandei, cumnata lui Ionașco Cujbă; primește bani dintr-o vînzare a cumnatului ei 69.
- Irina**, soția lui Ion; cumpără împreună cu soțul ei două locuri de casă de la Ileana 21.
- Irina**, soția lui Iorga și cumnata Toderițoaiei; matoră 569.
- Irina**, soția lui Isac fost căpitan și mama lui Costantin; a vîndut împreună cu soțul și fiul ei s. Ștefeni doamnei Dafina 97.
- Irina**, soția lui Istratie, mama Mariei și soacra lui Dumitrașco 634.
- Irina**, soția lui Năstasie; vinde împreună cu soțul ei o casă de lângă Biserica Curelarilor lui Vasiliță 330.
- Irina**, soția lui Neculai; primește danie de la Boba un loc de casă <din Tîrgul Făinii> 313.
- Irina**, soția lui Pavel fost căpitan, mătușa lui Mihalache; se judecă împreună cu nepotul ei pentru o vie din Dealul Călugărițelor cu m-rea Soțola, pierde 334.
- Irina**, soția lui Toderășco făclier și nora lui Irimia făclier și cumnata lui Năstase; cumpără de la cumnatul ei o dugheană din Tîrgul de Jos 583; se judecă cu Năstase pentru o dugheană din Tîrgul de Jos, cîștigă 597, 599.
- Irina**, soția lui Vasile și mama lui Ilie; vinde împreună cu soțul ei o casă pe Ulița Ocnei lui Nicolai Birghiu zlătar 554.
- Irina**, soția lui Iftodie; casa ei în hotarul unui loc de casă din Muntenime 95.
- Irina**, sora lui Ion Botezatul din Bălești și mătușa lui Lupașco; a primit de la Ștefan băcan un cal 180.
- Irina**, sora popii Neculai; a primit o sumă de bani pentru casa părinților lor 215.
- Irina**, vorniceasă, fiica lui Nicolae Buhuș fost mare logofăt și <soția lui Vasile Ceaurul>; îngropată în cimitirul Bisericii Albe 97.
- Irina Irimiiasa**, vătăvoaie, soția lui Irimia fost vătav de vieri 118, mama lui Andrei și a lui Vasile; matoră în Dealul Hroncii 296; vinde lui Vasilie vătav de butnari o casă în Tîrgul Făinii 311.
- Irina Sirbu**, mama Mariei; a vîndut împreună cu fiica sa un loc de casă pe Ulița Herbinte, Istinei 12.
- Irinuța**, fiica lui Dumitrașco fost al doilea vistiernic și al Mariei; vinde împreună cu mama și frații ei casele de pe Podul Vechi, lui Dima braș bulucbaș 27.
- Isac**, călugăr, fiul lui Petco; a vîndut lui Ion Marulă o vie la Vlădiceni 486.
- Isac**, fost căpitan, fiul lui Avram Mesehănescul, soțul Irinei și tatăl lui Costantin; a vîndut împreună cu soția sa și fiul său s. Ștefeni doamnei Dafina 97.
- Isac**, croitor; a vîndut lui Nicoară Ducniță un loc de casă 142.
- Isac**, tatăl lui Ștefan, bunicul lui Vasile, Ion și al lui Gligorașco 220.
- Isac Balica**, fost hatman și pîrcălab de Suceava; părțile lui ~ din s. Pătrușeni trecute în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407; părțile lui ~ din ț. Hîrlău, moștenite de Miron Costin 516.
- Isarie**, <fost> egumen; a vîndut vie la Copou lui Constantin Duca voievod 407.
- Isăilă**, iuzbaș, soțul Isăilesei; casa lui, lângă Rîpa Pevețoaiei 340.
- Isăileasa**, <soția lui Isăilă iuzbaș>; dăruiește bisericii Sf. Gheorghe <Lozonschi> un loc de casă lângă Rîpa Pevețoaiei 342.
- Isăroaie**, v. **Anghelușea** ~.
- Iscarioteanul**, v. **Iuda** ~.
- Ismail**, v. **Hagi** ~.
- Ispas** <Înnălțare>, sărbătoare creștină; termen de restituire a unei datorii 331.
- Istache**, v. **Costantin Costachi**.
- Istina**, soția lui Albul fost mare user; vinde împreună cu soțul ei o casă pe Ulița Măjilor lui Toma Alevra 105.
- Istina**, soția lui Pană fost vameș la Focșani, mama lui Ioniță Pană și a lui Zăharei; dăruiește împreună cu ai săi un loc de casă pe Ulița Herbinte m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 12.
- Istrate**, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Iladie 93.
- Istrati**, odobaș; mator pe Podul Vechi 355.

- Istrati**, popă; martor hotarnic al unui loc din Branitea domnească 565.
- Istratie**, căpitan; martor la o judecată între țigani 110.
- Istratie**, daraban; a vîndut lui Vasile Rusul două locuri de casă de lângă m-reă Sf. Ioan Gură de Aur 91.
- Istratie**, făclier; martor în Tîrgul Făinii 143, 410, 440, 451.
- Istratie**, martor la Vlădiceni 10.
- Istratie**, pomii lui ~, semn de hotar al s. Iezereni 117, 447.
- Istratie** (Ivstratie), popă la biserica Sf. Ilie; cumpără de la Giurgea o casă din mahalaua Sf. Ilie 7; martor 294.
- Istratie**, soțul Irinei, tatăl Mariei și socrului Dumitrașco 634.
- Istratie**, ȧigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului; fiul lui Ionașco, fratele lui Grigorie 93.
- Istratie** (Evstratie) **Dabija** voievod, domn al Țării Moldovei, soțul doamnei Dafina 92, 97, 99, tatăl Mariei și socrului lui Iordachi Ruset fost mare vornic 295; ctitorul m-rii Bîrnova 44, 56; a dăruit m-rii Aron Vodă un loc de lângă m-re 240; a dăruit m-rii Bîrnova s. Rădești 99; a dăruit lui Aldea postelnic un loc la Prisăci 292, 348; a lăsat prin diată ficei sale s. Răcăciunul 295; oameni bătrîni mărturisesc din domnia lui ~ 364; carte de judecată de la ~ 555.
- Istratie Măciucă**, socrului lui Damian 297.
- Istratii**, martor la o vînzare în mahalaua Ȧigănine 491.
- Ius** Hristos, anul de la ~ 214, 496; în formula blestemului 15, 275, 276, 278, 279, 284, 325, 437, 470, 466, 591; singele lui ~ în formularul actului 515; v. și. **Sf. Mormînt** al lui ~.
- Iușeni**, sat, pe Jijia; <s. Icușeni, c. Victoria, j. Iași>; în hotarul Rediului Aldei 349; mori ale m-rilor Agapia și Aron Vodă la vadul de pe Jijia din s. ~ 182.
- Iușeni**, sat, pe Siret, t. Roman; <Icușești, c. ~, j. Neamț>; loc de prisacă la ~ primit în schimb de Păun postelnic de la cuscrul său 236.
- Iuda** Iscarioteanul (Iscariotul), personaj biblic; în formula blestemului 15, 37, 100, 101, 118, 190, 225, 245, 299, 300, 318, 325, 347, 413, 461, 470, 496, 512, 514, 515, 527, 529, 534, 547, 567, 591, 605, 624, 628.
- Iulian**, împărat bizantin; în formula blestemului 299, 567.
- Iurașco**, fiul Nastasiei Cotețoaia; fiind închis pentru furt, vinde Mariei Moimasca un loc de casă de pe Ulița Cacainei 418.
- Iurdachi**, călăraș de Ȧrigrad; crama lui ~ în hotarul s. Făurești 116; martor hotarnic al s. Găureni și Iezereni 83;
- Iurie Danco**, soțul Sofroniei; ctitorul m-rii Danco 185.
- Iusip**, staroste de jidovi; după judecată cu m-reă Aron Vodă primește confirmare pentru un loc de lângă Școala jidovească 480.
- Iustin**, egumenul m-rii Adormirea Maicii Domnului; dă mărturie hotarnică pentru o parte din s. Cornești 484.
- Iustin**, egumenul m-rii Cetățuia; primește danii pentru m-re 586, 588; dă lui Gheorghe blănar să lucreze viile din Valea Cozmoaiei părăginite de Alivrești 642; imputernicit să dea să se lucreze viile părăginite din Valea Cozmoaiei 618; primește întărire pentru o dugheană pe Podul Hagioaiei 638; se învoiește cu Nicolai pevetul pentru un grajd făcut pe un loc al m-rii 632; martor 553, 593, 622.
- Iustinian**, împărat bizantin; ctitorul m-rii Adriano la Arghirocastro, din Rumelia 249, 388, 424.
- Ivan**, armean, fost staroste de armeni, fiul lui Ilie armean și al Măricuței, tatăl lui Cîrstea 644; cumpără de la Toderașco o casă pe Podul Vechi 440, 451; a împrumutat bani lui Tănase circiumar 440; primește întărire pentru o casă după judecată cu Marin 84; primește hotarnică pentru locul de pe Podul Vechi primit de la părinții săi 351; martor pe Podul Vechi 78, 277.
- Ivan**, fost bulucbaș și pîrcălab de Bacău, soțul Ursulei; cumpără împreună cu soția sa o casă pe Ulița Strîmbă de la Gligorașco 80.
- Ivan**, căpitan; casa lui, în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Pîrvuleștilor 220; fost căpitan, tatăl lui Pătrașco 603.
- Ivan**, fiul lui Noroș ușer și al Rujei; vinde împreună cu părinții o vie pe Valea Socolei lui Gheorghită negustor 518.
- Ivan**, meserciu, tatăl Zanhirei 491.
- Ivan**, rus, soțul Mariei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Ivan Căzacu**, soțul Aniței; vinde împreună cu soția sa un loc în Muntenime lui Nicolai 302.
- Iveri**, m-re, la Muntele Athos; popa Iezechiel de la ~, numit egumen al m-rii Copou 192.
- Izrail**, evreu; cumpără împreună cu alți evrei o casă cu loc pentru a ridica Școala jidovească 480.
- Izvoare** (Izvoară), în hotarul s. Iezereni 117, 447.

J

Jalobă, v. **Toader** ~ .

Jan Neseman, trapeziu la Biserica Catolică din Iași; martor 624.

Jidiu, martor la Copou (semn. lat.) 614.

Jijia, rîu, <afluent al Prutului>; egumenul m-rii Aron Vodă împuternicit să apere apele r. ~ de cei care pescuiesc fără drept 260; în hotarul unui loc din Braniștea domnească 538, 549, 561, 562, 564; mori pe ~ 182; sate pe ~ 182, 565, 658.

Johannes Kulesa, bătrîn catolic; mărturisește pentru o judecată 352.

Jora, v. **Antiohie** ~, **Gligorie** ~, **Toader** ~ .

Josepus Virgalaski, secretar al domnului Moldovei, <pisar polonez>; dă mărturie 352.

K

Kalodi, tatăl lui Ghina 111; v. și **Calodi**.

Kimozeschi, v. **Martin** ~ .

Kostantas, v. **Costanda**.

Konstantinos, martor în Săraria Veche 489.

Kulesa, v. **Johannes** ~ .

L

La Blidari, poiană în Codrul Iașilor, pe Vasluiet; vîndută de Apostol blidar călugărițelor de la m-rea Socola 71.

La Osoiu, top.; <s. Osoi, c. Comarna, j. Iași>; loc din Braniștea domnească stăpînit de m-rea Agapia 298.

La Vișoară, vilcea; în hotarul s. Piscani 202.

Laidăslî, negustor; martor în Tîrgul Făinii 311.

Laodichia, mitropolie și mitropolit de ~ 299, 300; v. și **Cozma**.

Lapas, v. **Ana** ~, **Iliaș** ~ .

Lapteacru, v. **Dănilă** ~ .

Lascar (Lascaris), fiul lui Toader abăger și al Mariei Todereasa; vinde împreună cu mama și cu frații săi două dugheni din Tîrgul de Jos lui Năstasie vornic 476; martor pe Podul Vechi (semn. gr.) 520.

Latif (Latiș) cel bătrîn, arcar, tatăl lui Bedros și al lui Iacob armean; martor 78; a cumpărat de la Melic armean un loc de casă 438; martor hotarnic al unui loc de pe Podul Vechi 351.

Latif, v. și **Cîrstea** ~, **Petre** ~ .

Lavrentie, episcop de Rădăuți; întărește alături de înalții ierarhi scutiri de dări 15, 44, 56; dă mărturie 99;

episcop de Roman; cercetează o pricină 204; a făcut o casă lîngă m-rea Danco 656; participă la hotărîri domnești 245, 299, 325; dă mărturie 275, 276, 279, 300; martor 190, 203.

Lazăr, sărar; tatăl lui Marco 480.

Lazor, bacal; martor pe Ulița Nouă 189.

Lazor, jidov; primește confirmarea zăloagelor primite de la Dumitrașco Gherghel pentru o datorie 149.

Lazor, martor în Țigănine 491.

Lazor Grădinarul, seimen; se judecă împreună cu unii călărași cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur pentru seliștea Prisăci, pierde 442, 444, 445, 539.

Lazul, sulger, fiul lui Iani ~ ; a plecat în Țara Leșească pentru a se întîlni cu oastea moscalilor 585.

Lazul, v. și **Iani** ~ .

Lățcani (Lăicani), sat, t. Neamt; <probabil s. Lețcani, înglobat în s. Racova, c. ~, j. Bacău>; poslușnici ai m-rii Bistrița în s. ~, scutiți de dări 44, 56,

Lăbușcu, v. **Vasile** ~ .

Lăpușneanul, v. **Alexandru** ~ .

Lăzoreni, sat; <s. Cilibiu (Lăzăreni), c. Golăești, j. Iași>; în hotarul Rediului Aldei 292, 293.

Leca, socrul lui Enachi căpitan 658.

Leca, v. **Gavril** ~ .

Lefciu, v. **Mihălachi** ~ .

Lefter, ȧigan domnesc din ceata judeului Bratu, sotul Dolcăi; dăruit m-rii Copou 493.

Leon <Gheuca>, arhiepiscop și mitropolit al Moldovei; întărește în anul 1760 un act 577.

Leon, v. și **Ene** ~ .

Leondari, v. **Constantin** ~ .

Leonte, egumen al m-rii Adam; martor 478.

Leontie, egumenul m-rilor Galata de Sus și de Jos; dă lui Gologan ȧigan un loc de casă lîngă Cizmărie 17; se judecă cu poslușnicii m-rii 32; se judecă pentru viile de la Miroslava 9; primește împuternicire pentru viile părăginite de la Miroslava 19; primește întărire pentru moșii 37; dă mărturie 8;

fost egumen al m-rii Galata, s-a judecat pentru viile de la Miroslava 65, 201.

Leventi, stegar; martor în Tîrgul Făinii 55.

Licianul, v. **Vasili** ~ .

Linari (Iliadi), stolnic, ginerele lui Andronache stolnic, cumnatul lui Ioniță; martor în Braniștea domnească 561, 562, 564.

Lionte, spătar; cumpără de la Anthim egumenul m-rii Bogdana o casă de lîngă m-rea Danco 656.

- Liontie**, egumenul m-rii Bîrnova; dă împreună cu egumenii m-rilor închinată la Sf. Mormînt un loc de dugheană lui Gligoraș cizmar 354.
- Liontie**, ieromonah la m-rea Sf. Sava; ia în administrare m-rea Adormirea Maicii Domnului din Codrul Gheanghei 87.
- Lipova**, sat, Ț. Tutova; <c. ~, j. Bacău>; părți din ~, întărite lui Gurbet fost căpitan de mezigii 57.
- *Liubenitul**, sat, Ț. Soroca; <inclus în or. Soroca, j. Soroca, R. Moldova>; în hotar cu s. Rîpîceni, trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Livăra**, rudă cu Dîrjan fost căpitan; a vîndut împreună cu ruda sa o vie în Valea lui Irimia lui Enache 73.
- Locovi**, v. **Iani** ~.
- Loghin**, v. **Toader** ~.
- Loiz**, negustor blănar, soțul Dimoaiei; primește confirmare pentru stăpînirea unor case de pe Podul Vechi 175; martor la vînzarea făcută lui Mihălachi Rusul blănar 164; via lui în hotarul unei vii din Dealul Călugărețelor 314, 334.
- Loiz**, v. și **Ioniță** ~.
- Lozana**, soția lui Simionăș Pișcăbabă; vinde lui Costantin o vie la Bucium 401.
- Lozonschi Durac** (Duratco), nepotul lui Lupașco Bucium stolnic; martor la Țibănești 8; vinde împreună cu rudele sale un loc de casă pe Ulița Feredeelor lui Ilie diac de vistierie 400.
- Lozonschi**, v. **Sf. Gheorghe** ~, biserică.
- Luca**, armean, arcar, soțul Mariei, tatăl Rujei, Antoniei și al Floricăi 172, tatăl lui Marin 440; casa lui în hotar cu niște case pe Podul Vechi, în Arcărie 494; martor pe Podul Vechi 78.
- Luca** din Roșcani; fratele lui Pavăl și al lui Chirilă 193.
- Luca**, fiul Alexandrei, cumnatul lui Vîrlan și al lui Stavăr 572; cumpără de la Ștefan croitor un loc de casă 11; vinde lui Apostol Mihuleț porușnic un loc de lîngă Tîrgul Făinii 55, 572.
- Luca**, vătav de aprozi; martor în s. Piscani 242.
- Luca**, v. **Ioan** ~, **Ștefan** ~.
- Lucaci**, clucer, al doilea soț al Sandei 304 și tatăl lui Ioniță 561, 564, și al Saftei 609; grajdul lui, în hotarul unui loc de casă dăruit m-rii Danco 218.
- Lucaci**, fiul Sandei, fratele lui Gheorghe și al lui Ioniță; dăruiește împreună cu mama și cu frații un loc de casă pe Ulița Trapezenească verei sale Anița 304.
- Luchiana**, soția lui Ștefan croitor; vinde împreună cu soțul ei un loc lui Luca, fiul Alexandrei 11.
- Lukas**, v. **Andreas** ~.
- Lupa**, casa ei, în hotarul unui loc din Muntenime 95.
- Lupas**, v. **Lupașco**.
- Lupașco**, fiul lui Ion Botezatul de la Bălești și al Arghirei, fratele lui Andrei; dă lui Ștefan băcal partea sa de moșie pentru o datorie neachitată 180; primește întărire pentru un loc dat tatălui său de către Alexandru Ramandi 626; vinde împreună cu mama și cu fratele său o casă <de pe Ulița Tărbujenească> lui Lupașco teslar 627.
- Lupașco**, fiul lui Tudosie cupet; martor hotarnic în Codrul Iașilor 52.
- Lupașco**, odobaș; martor pe Ulița Sirbească 332.
- Lupașco**, teslar, soțul Mariei; cumpără de la Arghira o casă <pe Ulița Tărbujenească> 627.
- <Lupașco> Bucium**, fost stolnic; nepoții lui ~ dăruiesc lui Ilie diac de vistierie o casă pe Ulița Feredeelor 400.
- Lupașco** (Lupas, Lupaș) **Tudori** (Todori), băcan, fiul lui Todori; chezaș pentru vînzarea făcută lui Iane negustor 320; cumpără de la Măricuța Merăuțoaie o pivniță pe Ulița Hagioaiei 129; cumpără de la Toader Ducniță un loc de casă 142; martor în Tîrgul de Jos 176; martor pe Ulița Măjilor (seemn. gr.) 423.
- Lupu**, fiul Aniței; vinde împreună cu mama sa un loc de casă lui Ion 51.
- Lupu**, fratele Mariei și tatăl lui Costandin vînător domnesc 573.
- Lupu**, v. **Tudosă** ~, **Vasile** ~.
- Lupu**, vărul lui Ghiorghi Malbastrin; primește de la vărul său un loc de casă pe Podul Vechi pentru o datorie 635.
- Lupul**, bărbier, soțul Mariei și ginerele popii Gligorcea; a vîndut lui Gligorașco o casă pe Ulița Strîmbă 80.
- Lupul**, casa lui, în hotarul unui loc din Cizmărie 268.
- Lupul**, diac (logofăt) de vistierie; casele lui în hotarul unor case de pe Ulița Mare 359, 394; fîntina lui în hotarul s. Găureni 83, 117, 361; dă mărturie, martor 111, 130, 300.
- Lupul**, fiul lui Năstase vornic de tîrg și fratele lui Costantin; se învoiește cu Cîrstea paharnic al doilea pentru locul unei pivnițe de pe Ulița Rusească 602.
- Lupul**, martor la o diată 215.
- Lupul**, nepotul lui Ștefan și al Ștefaniei; primește danie de la unchiul său o casă 294.

Lupul, nepotul lui Andrei Abaza fost vornic; primește danie de la bunicul său un loc de prisacă pe dealul Bîrnovei 82.

Lupul, popă, fiul lui Nechifor, soțul Bilușcăi preuteasa și tatăl Saței și al Aniței 234.

Lupul, scrie act în Țigănimе 491.

Lupul, slugă la agă; martor <pe Ulița Cacainei> 525.

Lupul, soțul Gafitei; cumpără împreună cu soția sa o casă de la Neculai Birghiul 563.

Lupul, soțul Nastasiei; cumpără de la Sandul Crupenschi un loc de casă de lângă biserica Sf. Ilie 645.

Lupul Bogdan, hatman și pîrcălab de Suceava; martor 10, 14; dă mărturie 24, 114, 148; ispravnicul lui ~ 125, 163; v. și **Enachi**; vătavi la ~ 89, 110; v. și **Neagul, Pălade**; mare vornic al Țării de Sus, dă mărturie 275, 276, 279; v. și **Fintîna lui** ~ .

Lupul Costachi, soțul Rocsandei, tatăl lui Iordachi (Lupul) Costachi și al lui Scărlătache Costachi;

fost mare vistiernic; martor 90, 193; hatman și pîrcălab de Suceava; Panaite și soția sa Rusca se vînd țigani lui ~ 261; dă mărturie 264, 276, 279;

mare vornic al Țării de Sus; casele lui, în hotarul unor case de pe Ulița Strîmbă; dă mărturie 300;

fost mare vornic al Țării de Sus, dă mărturie 371;

mare vornic al Țării de Jos, dă lui Dionisie episcopul m-rii Aron Vodă o vie la Odobești în schimbul unui vad de moară pe Bîrnova 468, 469; dă mărturie 413, 416, 445;

fost mare vornic al Țării de Jos, face schimb de moșii cu Dionisie episcopul m-rii Aron Vodă 523; a obținut fără drept s. Boianul 584, 585; a fost pedepsit de vizir 584, 585; a murit la Poartă 585.

Lupul Gheuca, logofăt al treilea; cumpără case de la Vasîlache 609; dă Mariei stolniceasa casele din Iași ale paharnicului Gheorghită în schimbul s. Horodiște 604; fiul lui să nu încalce diata Axinie Surdoia 575; locul lui, în hotarul unui loc de dugheană din Țîrgul Fâinii 576; primește danie de la Ghedeon mitropolitul curțile din Muntenime ale lui Gheorghe paharnic 543; martor la Cetățuia 586.

Lupul Pilat, fost postelnic, soțul Saței, ginerele lui Vasile Sălceanu fost diac de visterie; vinde împreună cu soția sa o casă pe Ulița Hagioaiei lui Ion Neculce fost hatman 659.

Luța, prescorniță; martoră lângă m-reă Bârboiu 414.

M

Macarie (Macaria, Macarii), egumen al m-rii Bârboiu; casa lui, pe Ulița Rusească 479; nu a luat chirie pentru un loc de casă 488; primește danie de la mitropolitul Ghedeon o vie la Vlădiceni 531; Chervăsăria lui ~, în hotar 465, 478; primește zălog de la Chiriace odobaș un loc de casă de lângă m-re 592; scutire făcută m-rii Bârboiu cînd a fost egumen ~ 577.

Macarie (Macarios), egumenul m-rii Sf. Vineri; dă mărturie pe Ulița Rusească (semn. gr.) 190.

Macrii, pitar; cumpără de la Ion o casă pe Ulița Sîrbească 339.

Macrii, v. și **Cornul Luncii lui** ~, **Dimitrie** ~ .

Macsin (Maxim), popă la biserica Sf. Ioan din Măji, tatăl popii Nicolai 423; martor 7, 29, 158, 315.

Macsin, v. și **Maxim**.

Macsut, v. **Maxut**.

Madona, v. **Andrii** ~ .

Maței cel bătrîn; martor hotarnic "a jurat cu brazda în cap" pentru locul mișeilor 159.

Maței, soronar; martor 631.

Maței, v. și **Gligrorie** ~, **Tănăsie** ~ .

Maței, v. și **Matei**.

Mațeu, părinte superior la Biserica Catolică; jură pentru mărturia preotului Adam Varălcovici privitoare la averea Bisericii Catolice 214.

Magda, soția lui Neculai și nora lui Martin ungar 555.

Mahmud, agă din Belgrad; martor lângă m-reă Bârboiu 414.

Maica Precista, în formula blestemului 15, 100, 109, 119, 132, 193, 225, 289, 299, 318, 326, 347, 380, 402, 413, 435, 437, 461, 466, 470, 489, 496, 512, 515, 527, 529, 533, 534, 547, 556, 564, 567, 584, 591, 605, 624, 628, 641.

Mala ..., martor pe Ulița Rusească (semn. gr.) 327.

Malasca, rusoaică, soția lui Ionu; poslușnică a m-rii Copou 223.

Malbastrin, v. **Gheorghe** ~ .

Malcoci, călăraș din Braniște, tatăl lui Sandul și al lui Ștefan; mărturisește pentru hotarul s. Costuleni 565; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 561, 562, 564.

Malena, rusoaică; poslușnică a m-rii Copou 223.

Mandana, a vîndut lui Murait un loc pe Ulița Măjilor 423.

Manea, v. **Sandul** ~ .

Manea, via lui, în hotarul unei vii de la Vinișești 13.

Manoil, cumpără o dugheană în Iași 612.

Manoil, jidov, cumnatul lui Moiseiu doftor; cumpără împreună cu alții o casă cu loc unde s-a făcut Școala jidovească 480.

Manolache, fiastrul lui Irimia săpunar; cumpără de la fiii lui Ștefan un loc de casă pe Ulița Pîrvuleștilor 220.

Manolache, fiul lui Costantin zlătar și al Mierlei, fratele lui Iordache; întrebați pentru o vânzare făcută de Enachi Calodi 66.

<**Manolache**> **Darie**, fost mare spătar, soțul Acsiniei spătaroaie, tatăl lui Andrii, Costantin, Mihai Darie ș.a. A.

Manolachi (Manolachie) **Hrisoverghi**, soțul Nastasiei și cumnatul lui Sandul Sturza;

mare jitnicer, dă mărturie 24;

mare comis, dă mărturie 114;

fost mare comis, se judecă cu Ștefan Luca al doilea vistiernic pentru un loc de casă pe Ulița Mare 266; vinde cumnatului său un loc de casă pe Ulița mare 233, 283.

Manolachi Ruset (Roset), ginerele lui Dumitru Buhuș fost mare vistiernic;

mare postelnic, primește întărire pentru o parte din s. Făurești 116, 117; martor 10; dă mărturie 114, 275, 276, 279; jude la ~ 110; v. și **Gligori Grasu**

fost mare postelnic, via lui în hotarul unei vii din Dealul Călugărițelor 314, 334;

mare vornic al Țării de Sus, cumpără de la Anița spătaroaie o casă 372;

fost mare vornic al Țării de Sus, cercetează o pricină pentru datorii 587; a primit danie fără drept un țigan domnesc 578; dă mărturie, martor 440; judecată făcută de ~ 526; stăpânește locul lui Dumitru Buhuș de la Răcăciuni 561; slugă la ~ 595; v. și **Dumitrașcu**.

Manole, martor în Muntenime 379.

Manole, ginerele lui Iani Drăghici și cumnatul lui Neculai; se judecă cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur pentru niște mori la Slobozia 532.

Manole, slugă la agă; martor <pe Ulița Căcainei> 525.

Manoli, băcan, soțul Nastasiei 327.

Manoli, blănar; martor pe Ulița Târbujenească (semn. gr.) 626, 627.

Manoli (Manolie), martor pe Podul Hagioaiei (semn. gr.) 31, 389; scrie act 29.

Manoli, vinător domnesc; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 131.

Manolie Pojar, martor în Muntenime 95.

Manos Dimu, martor la vânzarea făcută lui Toader blănar (semn. gr.) 338; martor lângă Biserica Curelarilor 634.

Manta, din Tătărași; a vîndut lui Micul Mladin un heleșteu la Prisăci 293.

Mantoiane, ginerele lui Meleștean; martor pe Ulița Măjilor 434.

Mara, fiica Irinei Sîrbu; a vîndut împreună cu mama sa un loc de casă pe Ulița Herbine Istinei 12.

Maranda, fiica lui Ștefan Miclescul și a Mariei, soția lui Bucium postelnic; pierde s. Milești pentru o datorie a mamei sale 596.

Marco, din Nedeiani, nepotul lui Marco Bucioc, bunicul lui Savin uricar al lui Ion și Ștefan 21.

Marco, fiul lui Lazăr sărar; vinde obștei jidovești o casă lângă Podul Chervăsăriei 480.

Marco, fintînă a lui ~, în hotarul s. Găureni și Iezereni 83.

Marco, jidov; cumpără împreună cu alții un loc de casă pentru a ridica Școala jidovească 480.

Marco, tatăl Mariei, socrul lui Gligorașco staroste de făclieri 625.

Marco Bucioc, bunicul lui Cojoc, Grozav și al lui Marco din Nedeiani, strămoșul lui Savin uricar 21.

Marcu, mărturisește pentru o judecată 112.

Mardagioaie, gardul ei, în hotarul unor case de pe Podul Vechi 175.

Mardarie, croitor; casa lui în hotarul unui loc de casă din Muntenime 95.

Mardariia, țigancă a m-rii Adomirea Maicii Domnului, fiica lui Ciudin 93.

Mare Boiereasă, v. **Sultana** ~.

Marghidan, v. **Sava** ~.

Marghita, soția lui Iacob, mama popii Ilie; a vîndut lui Ion Iațco o casă pe Ulița Mare 321.

Maria, doamnă, fiica lui Istratie Dabija voievod și a doamnei Dafina, soția lui Iordachi Ruset și mama Saftiei; a primit de la tatăl ei s. Răcăciuniul 295.

Maria, fiica Aniței agioaie, soția lui Gheorghită; primește zestre de la mama sa niște case 495.

Maria, fiica lui Hulpe și soția lui Racoviță căpitan; a vîndut fără drept împreună cu soțul ei case pe Ulița Strîmbă, Mariei sulgeroaie 371.

Maria, fiica lui Birgău și soția lui Gavril; cumpără împreună cu soțul ei un loc de casă de lângă Ciubotărie de la Ionașco Anghel 386.

Maria, fiica lui Iane Burnaz; vinde împreună cu tatăl ei o parte din s. Țibănești lui Gheorghie Bute negustor 8.

Maria, fiica lui Istratie și a Irinei; soția lui Dumitrașco; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă de lângă Biserica Curelarilor lui Pascal negustor 634.

- Maria**, fiica lui Miron vameș și a Arhondei și soția lui Ionașco fost clucer; se judecă cu Toma Dracea și cu mama sa pentru moșii, cîștigă 112, 114.
- Maria**, fiica lui Pavăl, sora lui Costantin, Mariei și a Irinei, mătușa Alexandrei din Roșcani 193.
- Maria**, fiica lui Vasile bărbier; dăruiește un loc de dugheană din Tîrgul Făinii 576.
- Maria**, nepoata lui Dămian; primește danie o vie la Miroslava 613.
- Maria**, rusoaică, soția lui Ivan; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Maria**, rusoaică, soția lui Rîmar; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Maria**, sora Irinei, mama Anghelușei; martoră 94.
- Maria**, sora lui Lupul; mama lui Costu clucer și mătușa Tofanei 573.
- Maria**, sora lui Panaiote ușer, mama Ivăniței și a lui Vasilie 302; bunica lui Ilie 554.
- Maria**, soția lui Cîrstea căpitan de darabani; cumpără împreună cu soțul ei dugheni și locuri de dugheni pe Podul Vechi 62, 130, 199.
- Maria** (Marița), soția lui Chiriac odobaș, nora lui Butuc și mama Zamferei; martoră lingă m-rea Bărboiu 414; pune zălog împreună cu soțul și fiica ei un loc de casă la Macarie egumenul m-rii Bărboiu 592; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă între Ulița Mare și Ulița Ciubotărească, Măricuței pevețoia 340.
- Maria**, soția lui Costandache mare stolnic și sora lui Mihai Racoviță voievod; a fost răpită de Vasile Ceaurul fost stolnic și dusă la Brașov 547, 591.
- Maria** (Mariia), soția lui Costantin Grebencea și nora lui Panait negustor; cumpără împreună cu soțul ei o vie la Bucium de al Lozana 401; a cumpărat împreună cu soțul ei vie în Dealul Hroncii de la Toader 490.
- Maria**, soția lui Dumitrașco vătav de mezelgii; cumpără împreună cu soțul ei o vie la Miroslava de la Ion 89.
- Maria**, soția lui Dumitru brăhar, mama Sandei 62.
- Maria**, soția lui Gligorașco; cumpără împreună cu soțul ei o casă de la Anița 590.
- Maria**, soția lui Grigorie beșliu; vinde împreună cu soțul ei o casă de lingă Biserica Curelarilor lui Grigorie din Cotnari 653.
- Maria**, soția lui Ion; vinde împreună cu soțul ei o vie la Miroslava lui Dumitrașco vătav de mezelgii 89.
- Maria**, soția lui Ionașco Anghel, cumnata lui Ursul Pletosul; vinde împreună cu soțul ei o casă de lingă Ciubotărie lui Gavril 386.
- Maria**, soția lui Luca armean și mama Antoniei, Floricăi și a Rujei; vinde împreună cu fiicele ei o vie la Urșulea preoților iezuiți 172.
- Maria**, soția lui Lupașco teslar; cumpără împreună cu soțul ei o casă de la Arghira, soția lui Ion Botezatul 627.
- Maria**, soția lui Năstase bulucbaș; cumpără împreună cu soțul ei o casă pe Ulița Cacainei de la Arghira Trohineasa 502.
- Maria**, soția lui Toader Albotă, mama lui Costantin, Iordache și a lui Șerban, soacra lui Sandul Crupenschi; vinde împreună cu soțul și cu fiii ei un loc de casă pe Ulița Mare ginerelui ei 187.
- Maria**, soția lui Toader, mama Aniței, Saței și a lui Gavrilaș; vinde împreună cu soțul și cu fiii ei o casă pe Ulița Hagioaiei lui Gligoraș 389.
- Maria**, stărostoie, fiica lui Marco, fosta soție a lui Gligoraș staroste de făclieri; vinde lui Dumitrașco stegar o casă pe Ulița Finului 625.
- Maria**, stolniceasă, soția lui Dumitrașco Ursachi fost stolnic; dă lui Gligorașco Bozangiul curțile de pe Ulița Mare pentru a plăti datoriile soțului 587; primește de la Lupul Gheuca casele lui Gheorghită paharnic în schimbul s. Horodiște 604.
- Maria**, sulgeroaie; cumpără fără drept de la Racoviță căpitan case pe Ulița Strimbă 371.
- Maria**, țigancă domnească, fiica lui Bursău, soția lui Gavril; dăruită m-rii Copou 428.
- Maria**, țigancă din Bîrlad, soția lui Ursul și bunica lui Gavril țigan domnesc 428.
- Maria** Țirjeneasa, căpitănită, soția lui Țirjan fost căpitan și mătușa Paraschivei Enăchioaia 28, 194, 196, 227, 307; a vîndut nepoatei sale o casă pe Ulița Tărbujenească 45, 194; a vîndut împreună cu soțul ei o vie în Valea lui Irimia nepoatei lor 73.
- Maria** Fărța, țigancă a m-rii Aron Vodă, fiica lui Grigori Chichiți 259.
- Maria** Frățiceasa, fiica lui Andronic meserci, sora Zamferei; martoră pe Ulița Haghoiaiei 462.
- Maria** Gătoaie, cumpără de la Ion un loc de casă din mahalaua Sf. Ioan 415.
- Maria** Gligorăsoaie (Gligoroscioaia), tălpălărită, opincărită; casa ei în hotarul locului mișeilor din Tîrgul de Sus 159; martoră 51.
- Maria** Ierbăria, martoră lingă Biserica Curelarilor 330.
- Maria** Mironeasa, dăruiește popii Cozma fost egumen la Ocnă o vie la Valea lui Irimia 153.

Maria Moimasca, cumpără de la Iurașco o casă pe Ulița Cacainei 418; de la casa ei de la țară i-au fost furati doi cai 418.

Maria Panaitoiaie, matoră 35.

Maria Săvoaia, zlătăriță, sora lui Pătrașco și soacra lui Ion zltar; se judecă cu Adam pentru o dugheană de pe Ulița Tîrgului de Jos 310.

Maria Todereasa, soția lui Toader abăger și mama lui Lascar, Ilie și Ștefan; vinde împreună cu fiii săi două dugheni din Tîrgul de Jos lui Năstase vornic de tîrg 476; vinde împreună cu fiii săi o dugheană pe Podul Vechi lui Daniel egumenul m-rii Sf. Sava 520.

Maria Toderițoiaia (Tudirițoiaia), mama lui Neculai și sora lui Iorga; vinde împreună cu fiul său un loc de casă din Tîrgul Făinii, Agafitei Vasiloaie 33; a vîndut Agafiei Păpuroaia o casă pe Ulița Finului 118; casa ei dată Aniței Vlăculeasa pentru o datorie a fiului 569.

Marica, rusoaică, soția lui Vasilie; poslușnică a m-rii Copou 223.

Marica, soția lui Ștefan Miclescul, mama Marandei și a lui Frangole <mare vameș>, soacra lui Toader Sleahța și al lui Bucium postelnic; a rămas cu datorii neplătite la Ilie abăger 568; a împrumutat bani de la Ilie abăger zalogind s. Frenciuci 596.

Marie, fiica Acsiniei Cădzăneasa; matoră 341.

Marie, fiica lui Ilea zălar, soția lui Dumitrașco fost al doilea vistiernic și mama Anutei, Irinutei ș.a.; a vîndut împreună cu copiii săi case pe Podul Vechi lui Dima baș bulucbas 27.

Marie, fiica lui Ion blănar și a Măriutei; vinde împreună cu mama sa o dugheană cu casă din Tîrgul Făinii lui Ion Buhuș 410.

Marie, fiica lui Murait și a Antimiei Muraitoiaia, soția lui Gheorghită și cumnata lui Păladie; primește danie de la cumnatul ei niște case 29; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă pe Ulița Măjilor lui Toma Alevra negustor 423.

Marie, fiica Nastei; vinde împreună cu mama sa un loc de casă pe Ulița Surlarilor Saftiei meșterbășoiaie 154.

Marie, matoră în Țigănime 491.

Marie, soția lui Gheorghie Belibou; matoră la Cetățuia 593.

Marie, țigancă a m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiica lui Simeon 93.

Marie, țigancă a m-rii Tazlău, fiica Dochitei; dăruită m-rii Trei Ierarhi 571.

Marie, ușeroaie, soția lui Nanie ușer; matoră pe Ulița Mare 395; mărturisește pentru un loc de casă de pe Ulița Mare 567.

Mariia, fiica popii Agapie și a preutesei Irina, sora Saftiei; dăruiește împreună cu mama sa o casă surorii sale 158.

Mariia, fiica popii Gligorcea, soția lui Lupul bărbier; a vîndut lui Gligorașco o casă pe Ulița Strimbă 80.

Mariia, soția lui Ion seimen; vinde împreună cu soțul ei o casă din spatele Chervăsăriei lui Ion Ghiurgiul 305.

Marin, fiul lui Luca armean; se judecă cu Ivan armean pentru o casă 84; martor pe Podul Vechi 355, 440.

Marina, rusoaică, soția lui Procopie; poslușnică a m-rii Copou 223.

Marina, țigancă a m-rii Aron Vodă 259.

Marița, soția lui Toader pevet; vinde împreună cu soțul ei o vie la Deleni preotului Felix Sauli 230.

Mariuța, v. Mărie.

Martin, dascăl la Biserica Catolică; dă mărturie pentru o judecată 352; scutit de dări 103, 169.

Martin, fiul lui Petrea Cîcicea, soțul Ozanei și ginerele lui Ștefan Hergii Cotnăreanu; vinde împreună cu soția o vie la Cotnari lui Gheorghe Frîncul pisar leșesc 651.

Martin, martor hotarnic al unui loc de lîngă Rediul lui Tătar 188.

Martin, rus, soțul Ioanei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Martin, ungur din Miroslava, tatăl lui Neculai și fratele lui Agostîna; a primit de la fratele său o vie la Miroslava, după judecată 555; martor hotarnic la Iezereni și Găureni 83, 117.

Martin, ungur, fiul lui Gașpar Cacacea; cumpără de la Mătei ungur o vie din Dealul Buciumilor 363; via lui, în hotarul unei vie din Dealul Hroncii 490.

Martin Kirnozeschi (Cherpoginschi), preot iezuit, superior al rezidenței poloneze din Iași și Cotnari; primește danie de la Gheorghe Frîncul pisar leșesc un vad de moară pe Bahlui din hotarul tîrgului Cotnari 651; primește scutiri de dări pentru poslușnicii de la Horlești 608; primește carte de apărarea hotarului s. Horlești 630; se judecă cu Ilie Catargiul pentru hotarul unui loc de casă pe Ulița Mare, pierde 611.

Martin Tiutiucă, ungur, soțul Anei Martineasa și cumnatul lui Iliăș Lapas 497, 614, unchiul Catrinei; a cumpărat vie în Valea lui Irimia, la Copou 151, 624; își face diata împreună cu soția 132; a lăsat prin diată moșii soției sale 558; a lăsat prin diată vie la Copou Bisericii Catolice 582; a dăruit nepoatei sale

- o vie în Valea lui Irimia 560, 652; se judecă cu Găgioaia pentru o vie la Copou 5; se judecă cu Mihălache blănar pentru o vie din Valea lui Irimia, pierde 73; martor la Copou 67; martor la Deleni 230.
- Martineasa**, v. **Ana ~ Lapas**.
- Marusca**, rusoaică, soția lui Vasile; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Marulă**, v. **Ion ~**.
- Mateavăț**, pîrflu, în hotarul s. Găureni și Iezereni 83.
- Matei** (Mătei), fustaș al doamnei; martor la Copou 614; via lui în hotarul unei vii de la Miroslava 555.
- Matei**, martor la vînzarea făcută lui Cîrstea comișel 269.
- Matei**, popă la biserica Sf. Ioan <din Măji>; martor în Tîrgul de Jos 176.
- Matei**, stolnic; casa lui în hotarul unor locuri de casă vîndute fiului Grozavei 21.
- Matei** (Matheus, Mătei) **Polocsay** (Paholcean), pisar unguresc; fiul lui Andrei Paholcean pisar unguresc, fratele Aniței și al lui Neculai; martor 557, 614; vinde împreună cu frații săi o vie la Copou lui Dumitrașco Pojar 621.
- Matei Sturza** (Sturdza), fost mare cămăraș; ctitorul m-rii Bărboiu 166; casa lui în hotarul unei case din mahalaua bisericii Sf. Paraschiva 158; dăruiește m-rii Bărboiu vii la Vlădiceni 166; se judecă cu Apostol Mihuleț fost căpitan pentru o datorie 301, 350.
- Mateiu**, răzeș din Condrești; a dăruit împreună cu alți răzeși o prisacă din s. Condrești lui Necule visticern 97.
- Mateuți**, sat, ț. Soroca, <j. Orhei, R. Moldova>; sat rămas din moșiile lui Miron Costin, dat Ilenei, soția lui Nicolai Costin pentru a achita datorii 517.
- Matheias**, popă la Biserica de la Poartă; martor la Glodeni 183.
- Matheos**, fiul lui Hristodul; martor pe Ulița Rusească 190.
- Matița**, poiană în Codrul Iașilor; hotarnică a poienii stăpînite de Miha și Mîrza negustori 61.
- Matyasz Zozulinski**, pisar polonez; martor la o diată 132.
- Mavrocordat**, v. **Nicolae Alexandru ~**.
- Mavrodin**, v. **Dumitrașco ~**.
- Maxim**, egumenul m-rii Bărboiu; stăpîn asupra unui loc de casă zălogit de Avram și Cîrstea armeni 53, 54.
- Maxim**, egumenul m-rii Golia; dă mărturie hotarnică pentru s. Rufeni 203, 204.
- Maxut** (Macsut), mare postelnic; dă mărturie 300; <fost mare postelnic>, a fost eliberat din închisoare de la Varna 585.
- Mazarachis**, v. **Toma ~**.
- Măcioc**, v. **Istratie ~**.
- Măcrescul**, vornic de poartă; martor 356.
- Măcuța**, armeană, fosta soție a lui Ilie armean și mama lui Ivan; locul ei în hotarul unor case de pe Podul Vechi 277.
- Mădzărachi** (Mazarachis, Mazarakis), negustor, tatăl lui Dumitru, Toma și Vasile și fratele lui Iane negustor; dughenile sale în hotarul unor dugheni din Tîrgul de Jos 476; martor (semn. gr.) 16, 164, 297, 310, 319, 324, 327, 338, 428;
- staroste de negustori, cercetează o pricină pentru dugheni din Tîrgul de Jos 597; martor 449, 478, 490, 553, 582, 586, 592, 618, 642; a vîndut lui Diamandi fost mare medelnicer două dugheni pe Ulița Rusească 602; vinde împreună cu fiii săi două dugheni pe Ulița Trăpezeanească lui Năstase vornic de tîrg 643; via lui în hotarul unui loc dăruit m-rii Copou 431, 441.
- Măgdălina**, stareța m-rii Socola; răscumpără de la Ilinca un loc de prisacă de lîngă Iezereni 505.
- Măgura**, rediu; în hotarul s. Rufeni 117.
- Măgureanul**, v. **Ionașco ~**.
- Măjile Vechi**, mahala în Tîrgul de Sus, în capătul Uliței Hagioaiei; pivniță în ~ 129; dugheni în ~ 368; v. și **Biserica de la ~, Ulița ~**.
- Mălăiasa**, casa ei în hotarul unui loc de casă din Muntenime 30.
- Mălina**, rusoaică; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Mănăstirea din Codrul Gheanghei**, v. **Codrul Gheanghei**.
- Mândana**, soacra lui Ion 277.
- Mărăgineanul**, v. **Ion ~**.
- Mărha**, v. **Glina ~**.
- Mărgărint** (Mărgăritu, Mergăritul), bulucbaș, soțul Catrinei și ginerele Sanhirei Adămoaia; martor pe Ulița Herbinte 123; martor în mahalaua Sf. Ioan 393; vinde împreună cu soția sa un loc lui Iordachi căpitan de strelîți 127.
- Mărgineni**, sat, <c. ~, j. Neamț>; al lui Iordache Ruset a fost prădat de Neculai Șoldan fost mare postelnic 556.
- Măria**, fiica lui Fădorcă, soția lui Dumitrașco; vinde împreună cu soțul și cu fiii ei o parte din s. Piscani lui Sava starostele de bărbieri 242.
- Măria**, mama Irinei, soacra lui Andonii cantaragiu și mătusa lui Pavăl bulucbaș; a cumpărat de la nepotul ei un loc de casă pe Ulița Hagioaiei 544; a lăsat fiicei sale un loc de casă 544; locul ei în hotar C.

Măria, rusoaică, soția lui Ichim; poslușnică a m-rii Copou 223.

Măria, soția lui Ionașco Hîncul; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă pe Ulița Herbinte egumenului Nectarie de la m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 123.

Măria, soția lui Stratul Mucul; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă de lângă dughenile m-rii Aron Vodă acestei m-ri 35.

Măria Robului, mama lui Ursul, soacra Măricuței și bunica Saftiei 525.

Mărica, țigancă; se împacă cu Gane țiganul după o judecată pentru o cămașă 110.

Mărica Zupcassa din Dăjeni, mama lui Mitrian 357.

Măricuța, lăcătușită; martoră în Dealul Hroncii 384.

Măricuța, mama lui Gheorghie și Gligorașco Alevra; a lăsat fiului ei Gligorașco o pivniță din Tîrgul de Jos 176.

Măricuța, soția lui Iane Țiganul fost staroste de blănari; vinde împreună cu fiii săi locuri de dugheni pe Podul Hagioaiei lui Iane Cațichi blănar 272.

Măricuța, soția lui Ursul, mama Saftiei și sora Dochitei; vinde împreună cu soțul și cu fiica ei o casă lui Apostol bulucbaș agesc 525.

Măricuța, țigancă a m-rii Aron Vodă, fiica lui Costache Pîrtac 259.

Măricuța, țigancă a m-rii Aron Vodă, fiica lui Gavril Cobocu și mama Antoniei și a Sofroniei 259.

Măricuța Merăuțoie, soția lui Mierăuță Bedreagu căldărar; vinde împreună cu fiii ei o pivniță pe Ulița Hagioaiei lui Lupasco 129.

Măricuța Pevețoie, soția lui Ifrim peveț, mama Saftiei și soacra lui Vasilie diac de vistierie; cumpără de la Chiriac un loc de casă între Ulița Mare și Ulița Ciubotărească 340; gardul ei, în hotarul unor locuri de casă de pe Ulița Feredeelor 435, 542; ograda ei, în hotarul unui loc de casă de lângă Rîpa Pevețoiei 342; v. și **Rîpa Pevețoiei**.

Măricuța (Măriuța) Radomeschioaia, soția lui Radomeschi leahul și a lui Ioniță și mama lui Palade Radomeschi și a lui Ștefan; a cumpărat împreună cu soțul ei o casă pe Ulița Mare de la fiii lui Stancul lăcătuș 212; a vîndut lui Ilie Catargiul un loc de casă de pe Ulița Mare 567; "a căzut într-o năpastă turcească" și a zălogit la Costantin casele de pe Ulița Mare 519.

Măricuța Sărărița, mama lui Grigorașco seimen hătmanesc 189, 634.

Mărie (Mariuța), fiica lui Iani Caridi și a Paraschivei Enăchioaia; a vîndut împreună

cu mama și cu frații săi niște case pe Ulița Tărbujenească lui Mihălachi Rusul blănar 28, 45; se judecă pentru o casă cu Mihălachi și Toader blănari, pierde 194, 196.

Mărie, nepoata Necșoaiiei; martoră în Dealul Hroncii 384.

Mărie, rusoaică, mama vitregă a lui Dănăilă; poslușnică a m-rii Copou 223.

Mărie, sora Cîrstinei și mătușa lui Pavăl; martoră pe Ulița Hagioaiei 344.

Mărie Gligorașoia, soția lui Gligoraș olar; martoră la dania făcută lui Lupul 294; martoră la Vinîșești 324.

Măriia, mătușa lui Gheorghieș vornic de poartă; vinde lui Dumitru o vie din Dealul Hroncii 296.

Măriia, nepoata Antimiei și mama lui Gligorașco și a lui Savin; se judecă cu m-rea Aron Vodă pentru o casă din mahalaua Curelari, pierde 102.

Măriia Bot, sora lui Mihai Toader de la Bucium și mătușa Măriuței și a lui Vasilie; se judecă cu Axiniia pentru averea nepotului ei, pierde 589.

Măriuța, fiica Aniței și soția lui Gheorghită călăraș de Tarigrad; vinde împreună cu soțul și mama sa o casă cu pivniță pe Ulița Rusească lui Diamandi mare medelnicer 553.

Măriuța, fiica călugărului Neofit, nepoata lui Stătie negustor și sora lui Mihalachi; primește de la fratele ei o vie la Cetățuia 586; martoră la Cetățuia 593.

Măriuța, fiica lui Mihai Toader de la Bucium, sora lui Valilie și cumnata Axinie; se judecă cu Axinia pentru avrea rămasă de la fratele ei, pierde 589.

Măriuța, fiica lui Sandul băibăracar armean și a Catrinei; vinde împreună cu mama și cu frații ei o casă pe Podul Vechi lui Hariton Harepul 633.

Măriuța, soția lui Ion blănar și mama Mariei; vinde împreună cu fiica sa o dugheană cu casă din Tîrgul Făinii lui Ion Buhuș 410.

Măriuța, soția lui Stoian seimen și mama lui Vasile și a Saftiei; vinde împreună cu fiul ei o casă pe Ulița Tărbujenească lui Pavăl 623.

Măriuța, soltuzoie, sora lui Vasili și mătușa lui Gavrilăscu; lasă prin diată nepotului ei o casă pe Ulița Strîmbă 550.

Măriuța, țigancă a m-rii Trei Ierarhi, fiica lui Neculai și a Dochitei 574.

Măriuța Dențoie, mama Aniței și a lui Costantin; vinde lui Ioniță o casă din Țigănim 491.

Măriuța Penoaie, cumnata lui Gavril Munteanul; martoră la Cetățuia 593.

Mătei Cerchez, armaș; scrie act 481.

Mătei, ungur, fiul lui Ianăși și al Anei unguroaica, soțul Catrinei, tatăl lui Ștefan; vinde împreună cu soția și cu fiul său o vie la Buciumi lui Martin ungur 363.

Mătei, v. și **Matei**.

Măteias, pisar unguresc; martor în Valea lui Irimia, la Copou 73.

Măteias, v. **Gavrilaș** ~.

Măteiu, popă; a vindut lui Isac căpitan s. Ștefeni 97.

Măteiu, soțul Costinei; cu banii lui a făcut soția sa o casă 356.

Mătias, argat la Biserica Catolică; primește scutiri de dări 103.

Medeolano, v. **Ioanes Franciscus de Bosii de** ~.

Mehmet Baltagiul, pașă turc, vizir; l-a pedepsit pe Lupul Costachi 584, 585.

Mehmet, v. **Hagi** ~.

Meiu, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Istratie 93.

Melea, soția lui Manolache; cumpără împreună cu soțul ei un loc de casă pe Ulița Pîrvuleștilor de la fiii lui Ștefan 220.

Meleghe (Meleghe), clucer; primește întărire pentru stăpînirea unor case din Tîrgul Fâinii și a unei vii la Vlădiceni după judecată cu Necula Budurul băcal 333; martor în Tîrgul Fâinii 576.

Meleștean, v. **Neculai** ~.

Meletie (Meletias), egumenul m-rii Adormirea Maicii Domnului; cumpără de la Sanhira Adămoaia un loc de casă de lîngă m-re 228; dă cu chirie împreună cu egumenii m-rilor închinat un loc de dugheană lui Gligoraș cizmar 354; duhovnicul lui Frangole fost vameș, împuternicit să vîndă locurile dăruite de vameș 297; martor pe Ulița Rusească (semn. gr.) 190; se plînge domnului pentru luarea unui clopot de la m-re 165; se tocmește pentru chiria unui loc 356.

Meletie, tatăl lui Costin vătav de butnari; a vindut lui Martin Tiutiucă ungur o vie la Copou 5.

Melic, armean; a vindut lui Latif armen arcar un loc de casă 438.

Merescul, v. **Ion** ~.

Mereuță (Mirăuți), dascăl din Tîrgul Fâinii, fiul lui Simion; martor în Rediul Aldei 392; martor la Borăști 52; mărturisește pentru o judecată 377; scrie act de vînzare în Tîrgul Fâinii 55, 333.

Mereuță, v. și **Mierăuță Bedrag**.

Merlă, vizitiu domnesc; tatăl lui Gavril 316.

Methodie, patriarh de Tarigrad; a făcut hrisov de închinare a m-rii Clatia la m-re Xiroptam 457, 458.

Michael Sartor Franciscus, catolic bătrîn; mărturisește pentru o judecată 352.

Michael Viniva, martor la Deleni 230.

Miclescul, v. **Gavril** ~, **Postolache** ~, **Ștefan** ~ Mictarie, v. **Nectarie**.

Micul Mladin, tatăl lui Ștefan, rudă cu Costantin Aldea fost mare postelnic; s-a judecat cu ruda sa pentru un heleșteu de la Prisăci 293.

Miculina, pîriu, <Nicolina, afluent al Bahluiului în m. Iași>; se numește Valea Bîmovei în hotarul s. Iezereni 447.

Mierăuță (Merăuți, Mirăuță) **Bedreag** (Bedrag), căldărar, brașovean, soțul Măricuței și tatăl lui Gheorghii, Toadir, Năstasie pîrcălab ș.a. 647, ginerele lui Varlam abăger 176; a dat lui Ilie Pleșca jitnicer trei dugheni pe Podul Hagioaiei pentru datorii 281; a făcut împreună cu soția sa o pivniță pe Ulița Hagioaiei 129; închis pentru datorii 472; a vindut Tofanei, soția lui Ilie fost mare spătar dugheni pe Podul Hagioaiei 446.

Miera (Mira), m-re, <în ț. Putna; Mera, c. ~, j. Vrancea>; la ~ s-a stabilit Vasile Ceaurul înainte de a-l ataca pe domn cu cătanele austriece 547, 591.

Mierla (Merla) **Calodiiasa**, soția lui Calodi zlătar și a lui Vasilie blănar, mama lui Iordachi și a lui Manolache 66, mama vitregă a lui Enachi Calodi zlătar; a lăsat fiului ei, Iordachi, un loc de casă pe Ulița Rusească 181, 319; a vindut împreună cu Calodi zlătar o vie la Vlădiceni lui Savin fost spătar 38.

Miha, negustor; primește întărire pentru stăpînirea unor poieni din Codrul Iașilor după judecată cu m-re Bîmova 61.

Mihai a vindut lui Ioniță Mîndzul o casă 528.

Mihai, bucătar; cumpără de la Vasilie o casă mai sus de biserica Sf. Spiridon 629.

Mihai, diacon; casa lui de pe Ulița Mare a fost confiscată pentru hiclenie 601.

Mihai, făclier; martor pe Ulița Măjilor 434.

Mihai, fiul lui Ianăși și al Anei unguroaica și fratele lui Matei ungur; să nu încalce o vînzare făcută de fratele său 363.

Mihai, fiul Simoaiei, tatăl lui Vasilie din Dealul Hroncii 384; martor în Dealul Hroncii 296.

Mihai, rus, soțul Tatiiane; poslușnic al m-rii Copou 223.

Mihai, seimen, soțul Ioanei; casa lui, în hotarul unei case pe Ulița Căcainei 399; martor în Muntenime 378.

Mihai, surlar, soțul Alecsandrei 17.

Mihai, tatăl lui Iacob Pavalovschi 624.

Mihai, zugrav; martor pe Podul Vechi 62; dă mărturie pentru s. Rufeni 203, 204.

Mihai Amoașei, ungur, țîrcovnic la Biserica Catolică; soțul Catrinei, tatăl lui Andrei 614; vinde împreună cu soția sa o vie la Miroslava lui Gheorghiță 43; primește scutiri de dări 103.

Mihai Darie, fiul lui <Manolache> Darie și al Acsiniei spătăroaia; dăruiește împreună cu mama și cu frații săi Poiana lui Țigan m-rii Sf. Ioan Gură de Aur A.

Mihai Hagi, din Suceava; tatăl Ilenei, socrul lui Ilie Pleșca fost al doilea jîtnicer 654.

Mihai Picioraga (Mihaiu), locul lui în hotarul unui loc de casă din Sărăria Veche, pe Ulița Hagioaiei 489; martor lângă dughenile m-rii Aron Vodă 35.

Mihai (Mihăilache) **Racoviță**, fratele lui Dumitrașco Racoviță și al Mariei 527, 547, 591;

mare spătar, dă mărturie 114, 148;

voievod, domn al Țării Moldovei, confiscă moșiile lui Vasile Ceaurul pentru hiclenie 547, 591; confiscă moșiile lui Nicolae Șoldan pentru hiclenie 556; confirmă stăpîniri 240, 241, 244, 249, 250, 259, 262, 263, 281, 298, 333, 334, 336, 364, 371, 511, 516, 537, 539, 541, 566, 582, 588, 596, 599, 601, 611, 618, 638, 642, 647, 649, 654; face danii 374, 375, 376, 388, 509, 515, 527, 532, 548, 549, 556, 564, 580, 591, 660; hotărăște readucerea la Curte a unui Țigan 578; judecă pricini pentru case, locuri de case, locuri din hotarul Țîrgului s.a. 266, 350, 359, 366, 369, 444, 445, 537, 584, 585, 611, C; dă cărți de împuternicire pentru aducerea de poslușnici, apărarea hotarelor, perceperea zeciuiei s.a. 252, 253, 258, 260, 347, 358, 606, 618, 620, 630, 650, B; poruncește slujitorilor să cerceteze pricini 243, 535, 538, 598, 639; acordă și confirmă scutiri de dări 232, 237, 239, 245-248, 251, 254, 256, 270, 271, 274, 275, 276, 278, 279, 322, 323, 325, 326, 329, 353, 507-509, 512, 513, 517, 522, 524, 529, 533, 608, 610; s-a adăpostit la m-rea Cetățuia cînd au venit cătanele austriece 529, 547; în domnia lui a venit în Moldova patriarhul de Ierusalim, Dosoftei 284; acte de la ~ 408, 421, 424, 439, 651; hotarnică făcută în domnia lui ~ 447; judecăți făcute în timpul domniei lui ~ 569, 587; vînzare făcută în domnia lui ~ 363.

Mihai Toader din Buciumi; tatăl lui Vasilie și al Măriuței din Buciumi 536, 589.

Mihai Voroavă, martor la Miroslava 43.

Mihai, v. și **Mihalache**.

Mihail, arhiepiscop și mitropolit de Suceava; dă mărturie 279; confirmă scutiri de dări 245.

Mihail din Socola; martor în Codrul Iașilor 70.

Mihail, egumenul m-rii Pantocrator de la Todireni; vinde lui Bejan Hudici doi Țigani cobzari 398.

Mihail, logofăt al treilea, soțul Sandei 304; a primit danie de la Leontie egumenul m-rii Galata un loc de casă pentru Țiganul său, Gologan 17; dă mărturie 24, 114; martor 14, 31; locul lui în hotarul unui loc din Braniștea domnească 131;

fost logofăt al treilea, locul lui din Braniștea domnească, în hotar 538, 549; sluga lui ~ 13; v. și **Dumitrașco**.

Mihail, stă în casa lui Andrieș Cudrescul; martor la tocmală 569.

Mihail, vornic de poartă; dă mărturie 356.

Mihail Broatul cel bătrîn; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 131.

Mihail Cantacuzino, fost mare spătar; opisul actelor caselor lui de pe Ulița Sîrbească 317, 378.

Mihailă, diacon; stă în casa lui Ghervasie apar în hotarul locului mișeilor 159; a dăruit împreună cu alții s. Condrești lui Neculce vistiernic 97.

Mihalache, bulucbaș; martor în mahalaua Sf. Ioan 393.

Mihalache (Mihăilache), fiul lui Dumitru brăhar și al Măriei, fratele Sandei; a fost la Moscova 62, 130; vinde lui Cîrstea fost căpitan de darabani două dugheni de pe Podul Vechi 130.

Mihalache, fiul lui Neofit călugărul, fiul de suflat al lui Statie negustor, fratele Măriuței; a dăruit m-rii Cetățuia o vie 586, 588.

Mihalache, nepotul lui Pavel fost căpitan; se judecă împreună cu mătusa sa, Irina, pentru o vie în Dealul Călugărițelor cu m-rea Socola 334.

Mihalache, socrul lui Neculai cupeț 34.

Mihalache, staroste de ciocli din breasla m-rii Trei Ierarhi; primește scutiri de dări pentru membrii breslei 496; martor pe Ulița Hagioaiei 594.

Mihalache (Mihai) **Bantaș**, mare șetrar, fostul soț al Nastasiei 187; martor pe Podul Vechi 130.

Mihalachi, fiul lui Trandafir; martor hotarnic al unui loc de pe Ulița Târbujenească 626, 627.

Mihalachi, tatăl lui Costanda și al lui Vasili, bunicul lui Adam 310.

Mihalce (Mihăilachi) **David**, lefegiu, diac de vistirie, fiul lui David negustor; casa lui în hotarul unei case din Muntenime 95; vinde

- lui Constantin Cantemir voievod un loc de casă 6; scrie acte în Muntenime 52, 95.
- Mihalcea**, socrul lui Tănase abăger 316.
- Mihalco**, fratele lui Nica 356.
- Mihalco**, martor în Țigăname 491.
- Mihăilachi**, v. **Mihai**.
- Mihăilă**, aprod; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 131.
- Mihăilă**, agă; locul lui, dăruit de Constantin Cantemir voievod, în hotarul unui loc din Braniștea domnească 561, 562, 564.
- Mihăilă**, croitor, fiul lui Panaite terzibas; a cumpărat fără drept de la Nastasia o casă din Tîrgul de Jos 619, 622.
- Mihăilă**, croitor; martor în mahalaua Sf. Ilie 7.
- Mihăilă**, rus, soțul Părscăi; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Mihăilă Brinză**, țigan al m-rii Aron Vodă, fiul lui Gavril Cobocu 259.
- Mihălache**, fiul lui Ifrim; martor lângă Rîpa Pevețoaiei 552.
- Mihălachi**, blănar, tatăl lui Andrei, Pascal și al lui Toader; fiii săi vind m-rii Aron Vodă o vie la Șorogari 39; măscărici 78.
- Mihălachi**, fiul lui Ștefan Ciuciulie, fratele lui Bejan săhăidăcar; a vîndut lui Martin Tiutiuca ungur o vie din Valea lui Irimia 624.
- Mihălachi**, martor pe Ulița Hagioaiei 222.
- Mihălachi** (Mihail) **Gioc**, vornic de poartă; da mărturie 114; martor 356.
- Mihălachi** (Mihălache) **Rusul**, blănar, soțul Stamei, tatăl lui Costantin și al Saftiei, tatăl vitreg al lui Ștefan, unchiul Nastasiei și socrul lui Toader blănar; cumpără de la Paraschiva Enăchioaia niște case de pe Ulița Tărbujenească 28; a cumpărat de la Păscălina o vie părăginită din Valea lui Irimia 73; cumpără de la Anușca Chirculeasa o casă cu loc 164; a dat zestre nepoatei sale 227; primește întărire pentru o casă pe Ulița Tărbujenească după judecata cu Paraschiva Enăchioaie 194, 196; locul său de casă este măsurat și prețuit 443; a lăsat soției sale prin diată un loc de casă 451; se judecă cu Gligorașco pentru o casă de pe Ulița Tărbujenească, cîștigă 45; se judecă cu Toader blănar pentru zestre nepoatei sale 308; a zălogit case în Arcărie lui Tănase negustor 494.
- Mihălachi** (Mihălachie) **Trele** (Trelea), fost hotnog, fiul Dochiței; locul lui în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Strîmbă 390; martor pe Ulița Sirbească 332; a vîndut lui Sucur o casă de pe Ulița Mare 236.
- Mihălachie**, fiul lui Simion din Borăști; martor în s. Borăști 52.
- Mihălăcioaie**, v. **Nastasie** ~.
- Mihăliță**, casa lui în hotarul unei case mai jos de Biserica Curelarilor 653.
- Mihnea** voievod, domn al Moldovei, tatăl lui Petru Șchiopu voievod 44, 56.
- Mihul**, socrul lui Pavăl 124.
- Mihuleț**, v. **Apostol** ~.
- *Milești**, sat, ț. Vaslui; <lingă Jigoreni, c. Tibănești, j. Iași>; zălogit lui Dumitrașco Racoviță pentru o datorie a Marandei, fiica lui Ștefan Miclescul 568; întărit lui Dumitrașco Racoviță după judecată cu Maranda 596.
- Milescul**, v. **Miclescul**.
- Miletin**, rîu, <afluent al Jijiei>; s. Hălceni pe ~ 407.
- Mirăuță**, v. **Mierăuță**.
- Moimasca**, v. **Maria** ~.
- Mircea**, v. **Miron** ~.
- Miron**, fiul Anghelinei Trohineasa; vinde împreună cu mama sa o casă de pe Ulița Căcainei lui Năstase bulucbaș 503.
- Miron**, fiul lui Paraschiv și al Nazariei; vinde împreună cu părinții și cu frații săi o casă <din mahalaua Tălpălari> lui Ionașco porușnic 309; a vîndut împreună cu mama sa o casă de pe Ulița Feredeelor diaconului Ion 467.
- Miron**, serdar, fiul Tudoscăi, nepotul lui <Lupașco> Bucium stolnic; vinde împreună cu rudele sale o casă pe Ulița Feredeelor rudei sale Ilie diac de vistierie 400.
- Miron**, vames; fostul soț al Arhondei, tatăl Mariei 112, 114.
- Miron Barnovschi** voievod, domn al Țării Moldovei; ctitorul m-rii Adormirea Maicii Domnului din Iași 56, 453; a dăruit Bisericii catolice e casă pe Ulița Mare confiscată pentru hiclenie de la Mihai diacon 601.
- Miron Bucioc**, soțul Tudoscăi 97.
- Miron Cerchez**, fost al treilea spătar, fiul lui Andronic Cerchez și al Axanei; vinde împreună cu mama sa o casă de pe Ulița Mare lui Dimitrie Mavrodin 90, 303.
- Miron Codrescul**, martor pe Ulița Hagioaiei 389.
- Miron Cuza**, fiul lui Dumitrașco Cuza fost mare spătar, ginerele lui Ion Costin fost hatman; primește zestre de la Nicolai Costin s. Bărboși 516.
- Miron Gafenco**, scrie acte 651, 658.
- Miron** ~ **Mircea**, căpitan, soțul Paraschivei Mircioaia căpităneasa; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Hagioaiei 502.
- Mironeasa**, v. **Paraschiva** ~.
- Miroslava**, sat în ocolul tg. Iași; <c. ~, j. Iași>; în hotar cu s. Găureni și Iezereni 118; vie la ~

- dăruită de Dămian nepoatelor sale 613; vie la ~ vîndută lui Anton Voroavă 592; vie la ~ vîndută lui Gheorghită 43; m-rea Galata de Sus se judecă pentru vîi părăginate la ~ pe locul m-rii 9, 19, 65, 79, 201, 345; Valea lui Ștefan Vodă la ~ 43, 89, 555; v. și **Martin** ungurul din ~, **Neculai Orbul** ungur din ~, **Vasile Soce** ungur din ~.
- Miroslovița**, top. < în s. Miroslava, c. Miroslava, j. Iași>; vie la ~ vîndută de Anghelușa 111.
- Misai**, popă din Rufeni; martor la Prisăci 257, 259; mărturisește la judecată pentru s. Prisăci 377, 392.
- Misail**, cizmar; a vîndut lui Dediul fost mare spătar case mai sus de Podul Hagioaiei 31.
- Misail** (Misăilă), din Iezereni; martor în Codrul Iașilor 71; martor hotarnic la s. Găureni și Iezereni 83, 117.
- Misail**, episcop de Roman; participă la hotărîri domnești 16, 44, 56; dă mărturie 99; arhiepiscop și mitropolit al Țării Moldovei, confirmă scutiri de dări 245, 284, 325; întărește schimb de moșii între m-rea Dragomirna și Năstase vornic de tîrg 190; dă mărturie 275, 276, 299, 300; dă mărturie pentru s. Rufeni 203, 204; martor 213.
- Misail**, martor <pe Ulița Cacainei> 525.
- Misail** (Misai), popă la biserica Sf. Nicolae Domnesc; martor 88; scrie act în Tîrgul Făinii 33.
- Misail**, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului 93.
- Misiunea Apostolică** din Bacău 487; v. și **Alexander Fisher** șef la ~.
- Mistruc**, popă; martor 34, 69.
- Mișcoci**, v. **Petru** ~.
- Mititel**, v. **Neculai** ~.
- Mitre Școpul**, martor în Dealul Hroncii 423.
- Mitrea Apostol**, mare vornic al Țării de Sus; dă mărturie 99, 114, 148; <mare vornic al Țării de Jos>, martor pe Ulița Chervăsăriei 213.
- Mitrian**, fiul Măricăi Zupceasa din Dăjeni; a dat mărturie 357.
- Mitrofan**, egumen al m-rii Golia, dă mărturie (semn. gr.) 394.
- Mitrofan**, egumenul m-rii Trei Ierarhi; adevărește împărțirea unor țigani cu m-rea Tazlău 571, 574.
- Mitrofan**, soțul Tudoscăi; cumpără de la Anița Mîndzăroaia un loc de casă din mahalaua Curelari, pe Ulița Muntenimii 379.
- Mitrofana Costăchioaia**, călugăriță, fosta soție a lui Costache și mama lui Neculai; dă mărturie penturu o dugheană de pe Podul Hagioaiei dăruită ginerelui ei Ioniță 637.
- Mitropolia Moldovei și Sucevei** primește danie de la Anisie călugărița moșia Penișoară, pe Căcaina 416; a primit danie un loc de pe Ulița Feredeelor 435; primește danie de la Ileana o vie la Copou 500; a primit pe nedrept o danie de la Anisia călugărița 541; loc de casă al ~ dăruit lui Dumitrașco cămăraș de izvoade 435; întărește scutirile confirmate m-rilor închinat la Sf. Mormînt 284; măturie hotarnică pentru s. Costuleni a ~ 565; sigiliu 543; s. Costuleni al ~ în hotarul unui loc din Braniștea domnească 561, 562, 564; sărindar la ~ 575; Dicasteria de la ~ 16; arhiepiscopi și mitropoliți 10, 56, 162, 204-276, 299, 347, 361, 374, 394, 416, 435, 466, 514, 531, 533, 546, 596, 605, 628; v. și **Sava**, **Misail**, **Gheleon**.
- Mitropolia Nouă**, cu hramul Stratenia Domnului, ctitorită de doamna Anastasia în cimitirul Bisericii Albe; doamna Anastasia o înzestrează cu locuri de casă și moșii 97; în hotarul unor locuri de casă 81, 85, 120, 145.
- Mitea**, v. **Iorga** ~.
- Mițele**, poiană, în Codrul Iașilor, în mijlocul hotarului m-rii Socola; vîndută de Vasile Budacul m-rii Cetățuia 343.
- Mîndru**, v. **Dealul** ~, la Cotnari.
- *Mîndzăști**, sat, pe Prut, ț. Iași; <Mînzătești, lingă or. Ungheni, j. ~, R. Moldova>; pârți din s. ~ trecute în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407; razeși din ~ vind lui Toma negustor pârți din acest sat 337.
- Mîndzăroaia**, v. **Anița** ~.
- Mîndzul**, v. **Ioniță** ~, **Pavăl** ~.
- Mînjești**, sat, ț. Cîrligătura; <c. Mogoșești, j. Iași>; s. al m-rii Galata de Sus, vecinii aduși în s. ~ din s. Belcești și Plopi primesc scutiri de dări 44, 56.
- Mîrza**, fușta, tatăl Varvarei, socrul lui Petrea 21.
- Mîrza**, negustor, fratele lui Costanda negustor 5, 78; gardul lui în hotarul locului de casă dăruit de Sandul Crupenschi m-rii Danco 218; primește mărturie hotarnică pentru patru poieni din Codrul Iașilor stăpînite împreună cu Miha negustor 61.
- Mîrza**, v. și **Aslan** ~.
- Mîrzac Cîrbăi**, martor pe Ulița Mare 395.
- *Mîrzești**, sat, <ț. Iași; la sud-est de s. Horlești, c. Rediu, j. Iași>; în hotar cu s. Piscani și Moimești 161; în hotarul locului dăruit m-rii Copou 188, 192.
- Mîrzești**, pîriu, <afluent al Zahornei, lingă s. Vinători, c. Popricani, j. Iași>; în hotarul s. Piscani 202.

Mladin, v. Micul ~ .

Moara Mitropolitului, hotar al unui loc din Branîstea domnească 549.

Mocra, pîriu, <pe teritoriul s. Comarna, c. Comarna, j. Iași>; în hotarul unui loc din Branîstea domnească 549, 561, 562, 564. v. și Cotel Luncii Mocrii, Podul Mocrii.

Moghilă, v. Gavrilas ~, Moise ~ .

Mogoranul, v. Ionașco Măgureanul.

Moimasca, v. Maria ~ ..

Moimăscul, v. Ghiorghe, Ștefan, Vasile ~ .

Moimești, sat, <c. Popricani, j. Iași>; în hotar cu s. Mîrzești și Prisăci 14, 161, 200, 202, 243; martori hotarnici din ~ 200, 243.

Moisă, năsturar, tatăl lui Cărste, socrul lui Avram armean 53.

Moisăi, nepotul lui Ionașco Cujbă; vinde lui Dima bulucbas o pivniță cu patru dugheni pe Podul Vechi 34.

Moise (Moisăi, Moisei) **Moghilă** voievod, domn al Țării Moldovei, nepotul lui Gavrilas <Moghilă> fost mare logofăt; a dăruit lui Dumitru Buhuș pentru slujbă s. Făurești 116, 116; a moștenit de la bunicul său s. Făurești 116; act de judecată de la ~ 364.

Moise Schiopul, martor în Dealul Hroncii 422.

Moisei (Moise, Moiseiu), fiul lui Tănase pîrcălab de Soroca și al Tofanei; mare căpitan de lefegii, cumpără de la Dediul fost spătar case pe Ulița Hagioaiei 31; serdar 286; a prădat Chervăsăria în timpul domniei lui Constantin Duca voievod 356.

Moisei, popă la biserica Sf. Theodori; dă cu bezmen lui Iane Vlahul negustor un loc de dugheană 273.

Moiseiu, doftor, cumnatul lui Manoil jidov 480.

Moiseiu, scrie act 631.

Moisi, popă; v. Odaia lui ~ .

Moldova, <stat>, v. Țara Moldovei.

Moldovlahia, <stat>, arhiepiscop și mitropolit a toată ~ 531, 628; v. și Ghedeon, Gheorghe.

Morait, v. Murait.

Moraitul, v. Ursul ~ .

Morazan, v. Ahmet ~ .

Moreni, sat, t. Iași; <c. Prisăcani, j. Iași>; trecut în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod, fiind dăruit m-rii Cetățuia 407.

Moschici, popă, tatăl lui Gligorașco 316.

Moschici, v. Ioan ~ .

Moscu, <oraș, Moscova, Federația Rusă>; Mihalache a fost la ~ 130; Gheorghită fost mare paharnic a plecat la ~ împreună cu Dimitrie Cantemir voievod 475; țarul de la ~ 584, 585; v. și <Petr cel Mare>.

Motohoiul, v. Ion ~ :

Moțoc, a plecat în Țara Leșească pentru a se înfîlni cu oastea moscalilor 585.

Movila Armencii, în hotarul s. Găureni și Iezereni 83, 117, 447.

Movila Hulpîi, în hotarul s. Mîrzești vindut lui Toma negustor 337.

Movila lui Alexandru Vodă; în hotarul unui loc din Rediul lui Tătar 23, 24.

Movila lui Borvin, în hotarul s. Făurești 116.

Movila Mare, deal, peste Covasna; <la estul s. Costuleni, c. ~, j. Iași>; în hotarul unui loc din Branîstea domnească 131.

Movila Săranda, în hotarul unui loc al m-rii Socola 343; în hotarul unui loc al m-rii Galata de Jos 452, 453.

Movilă, v. Moghilă.

Movileni, sat, pe Valea Neagră, t. Neamț; <inclus în s. Barboși-Miron Costin, c. Trifești, j. Neamț>; trecut în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.

Movilița, pe Jijia; în hotarul unui loc din Branîstea domnească 562.

Mucul, v. Stratul ~ .

Muncelul, poiană, în Codrul Iașilor, <probabil pe dealul ~ la nord de s. Scheia, c. ~, j. Iași>; întărită lui Miha și Mîrza negustori 61.

Munteanul, v. Costantin ~, Gavril ~, Ilie ~ .

Muntele Athos (Sfîntul Munte, Sveta Gora), munte, <în Grecia>; m-rea Iviri de la ~ 192; m-rea Xiropotam de la ~ 185, 191, 211, 218, 457, 458, 534, 537; obroc din Vama domnească trimis m-rilor de la ~ 470; Antim catigumen la ~ 86; veniturile feredelui m-rii Trei Ierarhi trimise la ~ 533; v. Marea Masă de la ~ 217; m-ri închinat la ~ 86, 166, 179, 185, 191, 192, 202, 217, 299, 300, 347, 439, 470, 514, 533, 537.

Muntele Sinai, m-rile închinat la ~ să dea bani cu rupta la Vistierie pentru întreținerea școlilor 299, 300; m-rea Adormirea Maicii Domnului din Codrul Gheanghei a fost închinată la ~ 87.

Muntenesti, sat, t. ... <?>; loc de prisacă din ~ cumpărat de doamna Anastasia de la Neculai visticier și dăruit Mitropoliei 97.

Munteni, sat, <pe Birlad, c. Ștefan cel Mare, j. Vaslui>; al m-rii Adormirea Maicii Domnului; vecini din ~ mutați în s. Dobîrcini 44, 56.

Munteni, sat, <în m. Iași>; mărturie dată de popa Ștefan de la biserica Sf. Nicolae de Sus pentru s. ~ 315.

Muntenime, mahala în Iași; case, curți, locuri de casă ș.a. 30, 95, 286, 302, 543, 641; v. și Ulița ~ .

Murait (Morait), soțul Antimiei Muraitoiaia, tatăl lui Postolachi Murait 316, Ursul Murait, Vasilie și al Mariei 429, socrul lui Gheorghită și al lui Păladie; a dat zestre ginerelui său, Păladie, case <pe Ulița Măjilor> 29.

Murait, v. și **Avram** ~, **Postolachi** ~, **Ursul** ~ .

Murguleț, v. **Nastase** ~, **Ștefan** ~ .

Muste, v. **Dumitrașco** ~ .

Musteață, v. **Dragoș** ~ .

Musteciosul, v. **Gheorghie** ~ .

Mutul, v. **Andronachi** ~ .

N

Nacu, fost logofăt de vistierie, soțul Paraschivei logofeteasa 359, tatăl lui Gheorghie, Ion și al lui Toader; a lăsat vii la Miroslava în paragină 201.

Nacu, v. și **Dumitrașco** ~ .

Nacul, din Potropești; martor hotarnic în Codrul Iașilor 61.

Nan, dăruiește m-rii Aron Vodă o vie la Vacota 238.

Nanie (Nan), user, soțul Mariei ușeroaia 395, vărul lui Gheorghie fost cămăraș de lumini; a dat măturie mincinoasă 359.

Nanie, v. **Andrei** ~ .

Nastase Murguleț, vărul lui <Ștefan> Murguleț; martor pe Ulița Mare 330.

Nastasia, fiica Ioanei, nepoata Anghelușei și a Costinei bărbierita; vinde împreună cu mătușa ei, Anghelușa, o casă din Tîrgul de Jos lui Mihăila 619; vinde m-rii Adormirea Maicii Domnului o casă din Tîrgul de Jos 622.

Nastasia, fiica lui Gheorghe Alevra și a Zoitei; vinde împreună cu frații săi o dugheană din Tîrgul de Jos lui Pană 176.

Nastasia, soția lui Dima bulucbaș; vinde împreună cu fiii ei case pe Ulița Herbinte lui Adam chervasaragiu 18.

Nastasia, soția lui Dumitru; martoră la o danie 495.

Nastasia, soția lui Lupul; cumpără împreună cu soțul ei un loc de casă de lângă biserica Sf. Ilie de la Sandul Crupenschi 645.

Nastasia, soția lui Manoli băcan; a vîndut lui Costantin Hoștină fost mare vameș un loc de casă pe Ulița Rusească 327.

Nastasia (Nastasiica), soția lui Pană negustor; cumpără împreună cu soțul ei un loc de casă de pe Ulița Rusească de la Iordachi zldtar 181; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă de pe Ulița Rusească lui Ion care a fost fecior de dugheană la ei 319.

Nastasia, soția lui Toader blănar, nepoată de frate lui Mihalache Rusul blănar; cumpără împreună cu soțul ei un loc de casă de la Preda băcal 338; a primit zestre de la unchiul ei 227, 307.

Nastasia, sotniceasa, soția lui Ștefan fost sotnic; vinde lui Statie un loc de casă de lângă m-rea Bărboiu 414.

Nastasia Cotețoiaia, mama lui Ionașco; a lăsat fiului ei un loc de casă pe Ulița Cacainei 419.

Nastasia Vlăsiasa, fiica lui Pavăl, sora lui Costantin, Irinei și a Mariei și mătușa Alexandrei; stăpînește împreună cu rudele o parte din seliștea Roșcani 193.

Nastasia, v. **Anastasia**, doamnă.

Nastasică, soția lui Manolachi Hrisoverghi comis, vara lui Ștefan Ghica; primește danie de la vărul ei un loc de casă de pe Ulița Mare 233.

Nastasică, vămășoiaie, soția lui <Costantin Hoștină vameș> și mama lui Gligoraș Costantinachi negustor; locul ei de casă în hotarul unui loc de pe Ulița Rusească 553.

Nastasie, chihaie, vărul lui Murguleț; martor lângă Biserica Curelarilor 653.

Nastasie, pîrcălab, fiul lui Mereuță căldărar și al Măricuței; vinde împreună cu mama și cu frații săi o pivniță pe Ulița Hagioaiei lui Lupașco 129; a vîndut lui Avram jidov un loc de dugheană pe Ulița Hagioaiei 647.

Nastasie, soțul Irinei; vinde împreună cu soția sa o casă de lângă Biserica Curelarilor lui Vasiliță 330.

Nastasie Mihălăcioaie, via ei în hotarul unei vii din Dealul Hroncii 384.

Nastasie Spinoaia, soția lui Vasile Spin; martoră 590.

Nastasi Stroescul, v. **Anastasie** ~ .

Nastasiia, fiica lui Mereuță căldărar și a Măricuței; vinde împreună cu mama și frații ei o pivniță pe Ulița Hagioaiei lui Lupașco 129.

Nastasiia, fiica lui Nica; martoră la diată 215.

Nastasiia, soția lui Mihalache Bantaș; a dăruit lui Toader Albotă mare pitar un loc de casă pe Ulița Mare 187.

Nastasiia, soția lui Pavăl vătav de cărauși; dăruiește împreună cu soțul ei un loc de casă lui Iordachi căpitan de streliți 127.

Naste, fiica Mariei; a vîndut împreună cu mama sa un loc de casă de pe Ulița Surlarilor, Saftei meșterbăsoaie 154.

Nașterea Domnului, <Crăciun>, sărbătoare creștină; dată la care se va trimite obroc din Vama domnească la m-rile de la Muntele Athos 470.

Nașterea Maicii Domnului (Nașterea Fecioarei Maria, Nașterea Născătoarei, Rojestvo Bogoroditi), hramul m-rii Dealul Mare 280, 326, 361, 408; hramul Bisericii Tălpăləri 321, 366, 390, 467.

Nazariia, fiica lui Ion din Mînjești și soția lui Toader Ciuciuc fost căpitan; vinde împreună cu alți răzeși părți din Mînjești lui Toma negustor 337.

Nazariia, soția lui Paraschiv și mama lui Ioniță, Miron și a lui Neculaiu; vinde împreună cu soțul și cu fiii ei o casă din mahalaua Tălpăləri lui Ionașco porușnic 309; vinde împreună cu fiul ei, Miron o casă de pe Ulița Feredeelor lui Ion diacon de la Poartă 467.

Năslavce, sat, t. Hotin; <Naslavcea, j. Edinet, R. Moldova>; s-a numit Hlinești, trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Năstasia, rusoaică, soția lui Ion; poslușnică a m-rii Copou 223.

Năstasă, vistiernic; cumnatul lui Pană Botezatul 213.

Năstase, bulucbaș, soțul Mariei; cumpără împreună cu soția sa o casă de pe Ulița Cacainei de la Anghinia Trohineasa 502.

Năstase, cămăraș; cumpără de la Măzărachi negustor două dugheni de pe Ulița Trapezenească 643.

Năstase (Năstasă), fiul lui Irimia făclier și fratele lui Toderășco; vinde cumnatei sale o dugheană de făclierie din Tîrgul de Jos, pentru a-și achita datoriile 583; se judecă cu Irina, cumnata sa, pentru dugheni din Tîrgul de Jos, pierde 597, 598.

Năstase, v. și **Anastasiu**.

Năstasiu, băcan; casa lui în hotarul unei case de lîngă biserica Sf. Ilie 645.

Năstasiu, v. **Anastasiu**.

Năstasii, martor în Tîgănice 491.

Neacșu, a vîndut o vie Urîtei 636.

Neacșu, tatăl lui Dona vornic 200.

Neacșul, soțul Agafiei, tatăl lui Sămion, al Tofanei și al Vasilcăi 10.

Neacșul, soțul Despei, ginerele lui Bejan săhăidăcar și al Alexandrei prescornița; martor pe Podul Vechi 62, 130; vinde împreună cu soția sa un loc de dugheni pe Podul Vechi nașului său, Cîrstea vornic 199.

Neagra, sora lui Cășăian și a lui Huhulea; a vîndut lui Ionașco Mălăiescul o parte din s. Piscani 14.

Neagra, țigancă a m-rii Aron Vodă, fiica Sofroniei 259.

Neagul, v. **Vasile** ~.

Neamț, ținut; goșinari din ~ 598; sate în ~ 56, 407, 547, 556, 591; vecini din ~ 44.

Neamț, cetate, <în or. Tîrgu Neamț, j. Neamț>; a fost cucerită de cătanele austriece 547, 556, 591.

Neamț, m-re, <în s. Mănăstirea Neamț, c. Vinători-Neamț, j. Neamț>; catapeteazma m-rii ~ a fost lucrată de David diacon 640.

Neamțul, v. **Gligorie** ~.

Neaniul, v. **Costin** ~.

Nebunele, v. **Dumitrașco** ~.

Necșoia, bunica Mariei 384.

Nechifor, tatăl popii Lupul, socrul Bilușcăi 234.

Necora, șoltuz de tîrg în domnia lui Gheorghe Duca voievod 480.

Necola, căpitan; martor pe Ulița Cacainei 502.

Nectarie (Mictarie, Nictarie), egumenul m-rii Sf. Ioan Gură de Aur; cumpără de la Dumitrașco un loc de casă de lîngă m-re 17; cumpără de la Ionașco Hîncul căpitan o casă de pe Ulița Herbinte 123, iar de la Dolca o casă de lîngă m-re 126; dă lui Vasilie un loc de casă al m-rii 98; primește danie de la soția lui Pană fost vameș la Focșani un loc de casă pe Ulița Herbinte 12; primește danie de la Ioana două locuri de casă de lîngă m-re 91; martor 15, 127, 154; împuternicit să globească poslușnicii 225, 249; fost egumen, plecat la Rumele, a dat mărturie hotarnică pentru selistea Prisăci 433.

Necula, grecul din Cetățuia; v. **Neofit** călugăr.

Necula, soțul Tudosei, tatăl Mariei și socrul lui Dumitru brăhar 62, 130.

Necula, fost vistiernic, al doilea soț al Alexandrei, fratele lui Statie fost mare clucer; locul său de pe Podul Vechi este dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur de către doamna Anastasia 92, 306.

Necula Budurul, staroste de ciocli, soțul Irinei; martor pe Ulița Herbinte 15; negustor, martor pe Ulița Finului 118; martor pe Ulița Herbinte 123; fost băcal, se judecă cu Meleghei pentru o vie la Vlădiceni și case pe Ulița Făinii, pierde 333; a vîndut împreună cu soția sa o dugheană de pe Podul Hagioaiei lui Gheorghită 454.

Necula Buta, vornic de poartă; cercetează din poruncă domnească o pricină 130; dă mărturie 114; martor 143, 227;

Neculai, abăger; casa lui, în hotarul unui loc de pe Ulița Hagioaiei 272; martor în Sărăriia Veche, pe Ulița Hagioaiei 489.

Neculai, arbănaș; se judecă cu Dima bacal pentru un loc de dugheană 50.

Neculai, cantaragiu de sulgerie; martor în mahalaua bisericii Sf. Paraschiva 158.

Neculai, cizmar; martor în Dealul Hroncii 617.

Neculai, fiul lui Axintie uricar; scrie act 647.

Neculai, fiul lui Costache și al Mitrofanei Costăchioaia călugăriță; mărturisește pentru zestre data de tatăl său cumnatului, Ioniță 637.

Neculai, fiul lui Epure și fratele lui Costantin; dă împreună cu fratele său un loc de casă verei sale Anița, în schimbul unor părți din s. Tăiseni și Drăgușeni 42.

Neculai, fiul lui Iani Drăghici și cumnatul lui Manole; se judecă cu m-reă Sf. Ioan Gură de Aur pentru niște vie la Slobozia 532.

Neculai, fiul lui Paraschiv și al Nazariei; vinde împreună cu părinții și cu frații săi o casă din mahalaua Tălpălari lui Ionașco porușnic 309.

Neculai, fiul lui Pavel săpunar; vinde lui Vasile Adam negustor case cu pivnița de pe Podul Vechi 277.

Neculai, fiul lui Petrea fost căpitan, tatăl lui Silion 390.

Neculai, fiul lui Toader blănar și al Nastasiiei; martor <pe Ulița Rusească> 338, 449.

Neculai, fiul Mariei Toderițoia, nepotul lui Iorga; a împrumutat bani de la Vlaico și unchiul său îi plătește datoriile 569; vinde împreună cu mama sa un loc de casă din Tîrgul Făinii, Agafiei 33.

Neculai, ginerele lui Drențe; martor la vânzarea făcută lui Cîrstea comișel 269.

Neculai, lemnar la Ilie Cantacuzino mare spătar; cumpără de la Neculai Bălaur o casă dinspre Păcurari 265.

Neculai, martor hotarnic în Rediul lui Tătar 23, 26.

Neculai (Necula, Nicolai, Nicolas), negustor, soțul Ștefanei, ginerele lui Mihalache; primește danie de la Alexandra o parte din s. Roșcani 193; martor la Țibănești 8; martor pe Podul Vechi (semn. gr.) 34, 62, 69, 277.

Neculai, nepotul lui Apostol brăhar 419.

Neculai, popă la Socola, ginerele Tudoscăi vătămăniță; vinde împreună cu soacra sa o vie la Bucium, Lozanei 401.

Neculai, protopop la Biserica de pe Poartă; dă mărturie pentru o cercetare 443.

Neculai, soțul Irinei; primește danie de la Boba un loc de casă <din Tîrgul Făinii> 313.

Neculai, steclar; martor pe Ulița Hagioaiei C.

Neculai, tălpălar; martor în Tîrgul de Sus 575.

Neculai, țișan al m-rii Trei Ierarhi, soțul Dochitei țișancă a m-rii Tazlău 571, 574.

Neculai, vărul lui Gligorașco; stăpînește o parte din s. Piscani împreună cu vărul său 14.

Neculai, vărul lui Vasile Cioră; martor lîngă biserica Sf. Nicolae de Sus 641.

Neculai, vătav; martor hotarnic al s. Găureni și Iezereni 83; fost vătav; martor <pe Ulița Cacainei> 525.

Neculai, vătămăan din Trăisteni; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 562, 564.

Neculai Antiohie, mare șetrar; dă mărturie 24.

Neculai (Nicolai) **Bașotă**, fost mare medelnicer, pîrcălab de Hotin, martor 153; mare vistiernic, cercetează o pricină 350.

Neculai Bălaur vinde lui Neculai lemnar o casă dinspre Păcurari 265.

Neculai Bizi, popă la biserica Sf. Neculai; se învoiește cu Vasile pentru o casă făcută pe locul său 98.

Neculai (Neculaiu, Nicolai) **Bîrgău** (Bărgău, Birghiu, Bîngău), zlătar, fiul lui Gîngău <Bîngău> țișan, soțul Bejanei; cumpără de la Ivan Căzacul jumătate de loc din mahalaua Muntenimii 302; cumpără de la Vasilie o casă pe Ulița Ocnei 554; este readus la Curte după ce a fost dăruit pe nedrept lui Manolache Ruset 578; mărturisește pentru împăcarea unor țișani 110; vinde împreună cu soția sa o casă lui Lupul 563.

Neculai Buhuș, fost mare logofăt, tatăl Ilenei cămănăroaie și a Irinei vorniceasa, bunicul lui Ștefan Ruset; a fost înmormîntat în cimitirul Bisericii Albe 97; locul lui de la Șiraguri în hotarul unui loc din Braniștea domnească 561, 562, 564.

Neculai Cerchez, diac de cămară; scrie acte 10, 14, 15, 21, 31, 34, 69, 78, 111, 118, 124, 164, 287, 338, 341, 344, 354, 366.

Neculai Clucerescul, logofăt al doilea; dă mărturie 300.

Neculai Costin, fiul lui Miron Costin și soțul Ilenei, ctitorul m-rii Pantocrator de la Todireni 398; martor pe Ulița Mare 90; hatman și pîrcălab de Suceava, dă mărturie 99; scrie slugilor domnești 167; fost hatman, dă mărturie 275, 276, 279; mare vornic al Țării de Jos, dă mărturie 300; primește carte domnească pentru alegerea părților sale din s. Piscani 308; fost mare vornic al Țării de Jos, cercetează o pricină pentru datorii 350; întărește o vânzare făcută de m-reă Pantocrator 398; mare logofăt, dă mărturie 413; act întărit de 416;

fost mare logofăt, a rămas cu datorii neplătite 516.

Neculai Dervîș (Dirvici), făclier; martor în Tîrgul Făinii 143; fost staroste de făclieri, martor 370.

Neculai Donici, mare logofăt; judecă pricină 114, 148; întărește act 120, 159, 161; martor 130, 145, 205, 213;

- <fost> mare logofăt, dă mărturie, martor 166.
- Neculai** (Niculai) **Gherghel** din Buciumi, nepotul Lozanei; a fost întrebat de rudele sale la vînzarea unei vii de la Buciumi 401; mărturisește pentru s. Buciumi 536; martor 617; martor la Vinișești 296.
- Neculai Hrisoverghi**, martor la 1813 în Divan 131.
- Neculai** (Nicolachi) **Iani** (Ene); mare sulger; dă mărturie 275, 276, 279.
- Neculai Meleștean**, socrul lui Manțoiane 434; pivnița lui, în hotarul unor case de pe Ulița Finului 205; martor în Tîrgul Făinii 143, 333.
- Neculai Mititel**, meserci; via lui, la Miroslava 555.
- Neculai Orbul**, ungur de la Miroslava, fiul lui Martin ungurul de la Miroslava și soțul Magdei; vinde împreună cu soția sa o vie în Valea lui Ștefan vodă lui Costantin agă 555; a vîndut lui Ivan fost mare căpitan un loc de casă din mahalaua Tălpălăriei 603.
- Neculai Paloczki**, fiul lui Andrei Paholcean pisar unguresc și fratele lui Matei și al Aniței; vinde împreună cu frații o vie de la Copou lui Dumitrașco Pojar 621; martor (semn. lat.) 614.
- Neculai Poștal**, martor 616.
- Neculai Răgineț** de la Ocenii, unchiul lui Meleghei clucer; a zălogit la Vasile Budurul fost băcal case din Tîrgul Făinii 333.
- Neculai Strătulat**, mare vornic; martor la 1813 în Divan 131.
- Neculai Șipaga**, casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Cacainei 399.
- Neculai Tiica**, martor pe Ulița Mare 395.
- Neculai Voroavă**, tatăl lui Anton 595, 624.
- Țeculaiu**, băibărăcar, fiul lui Sandul băibărăcar armean și al Catrinei; vinde împreună cu mama și cu frații săi o casă pe Podul Vechi lui Hariton Harepul 633.
- Neculaiu**, fiul lui Gligori Grasul judele marelui postelnic; mărturisește pentru împăcarea unor țigani 110.
- Neculaiu**, popă, fratele Irinei; lasă moșii prin diată soției sale 215.
- Neculaiu**, v. și **Nicolai**.
- Neculce**, v. **Ion** ~.
- Nedeiani**, sat, ț. Cîrligătura; <fost sat la nord-est de Voinești, c. Voinești, j. Iași>; părți din ~, împărțite între nepoții lui Marco din ~ 21.
- Nedele**, mama Ciornușcăi; zapise de vînzare rămase la ea 316.
- Negrul**, vătavul lui Velicico Costin; casele lui, în hotarul unei case dăruite popii Cozma de la Ocna 153; martor în mahalaua Sf. Ilie 7; martor la Miroslava 89.
- Negrul**, v. și **Verigă** ~.
- Negrușea**, cămărăsoaie, soția lui Ion cămăras; dă împreună cu fiii săi un nou act de vînzare lui Vasile armaș al doilea 616.
- Neguriță**, odobas; martor <pe Ulița Cacainei> 525.
- Neguțători**, mahala în Iași în Tîrgul de Jos; loc de dughenă lîngă ~ 310; pivniță cu dugheni în ~ 176.
- Nemțeanca** din Focșani, mama lui Damaschin 234.
- Neofit**, călugăr la m-reă Cetățuia; s-a numit în mirenii Necula grecul de la Cetățuia, ginerelul lui Statie negustor și tatăl lui Mihalache și al Măriei 586, 588; via lui în hotarul unei vii de la Cetățuia 593.
- Neofit** (Neofithos, Neofitis), egumenul m-rii Golia, episcop al obrocului din Vama domnească dăruit m-rilor închinat la Muntele Athos 470; martor (semn. gr.) 277, 337, 440, 451; dă mărturie pentru vii părăginite din Valea Cozmoaiei 618, 642; dă mărturie pentru o judecată 584.
- Neofit** (Neofitis, Neofitos), egumenul m-rii Sf. Vineri și Galata de Jos; se judecă pentru hotar cu m-reă Cetățuia 452, 453; martor (semn. gr.) 449, 553; vinde lui Andronachi bărbier domnesc o casă pe Ulița Rusească 478.
- Neofit**, egumenul m-rii Trei Ierarhi; martor (semn. gr.) 90.
- Neseman**, v. **Jan** ~.
- Netea**, v. **Ștîfca** ~.
- Nica**, fiul lui Făsiita; martor pe Ulița Hagioaiei 222.
- Nica**, fratele lui Mihalco; mărturisește pentru casa Costinei 356.
- Nica**, tatăl Nastasiei 215.
- Nica Șarhorodeanul**, tatăl Despei și socrul lui Gheorghiță negustor și al lui Hristodor 327, 518; a dat zestre lui Hristodor o casă 346.
- Niceroaia**, mama Paraschivei Tăbîrtoaia jicnicereasa 541.
- Nicheia** (Niceia, Nichea, Nichei, Nicheie, Nichie), oraș, <în Asia Mică; azi Izmit, în Turcia>; în formula blestemului 16, 101, 109, 121, 166, 190, 193, 225, 274-276, 278, 279, 284, 289, 299, 300, 318, 325, 326, 347, 374, 380, 404, 413, 461, 466, 470, 489, 496, 512, 514, 515, 527, 533, 534, 567, 605, 624, 628, 657.
- Nicoară Ducniță**, tatăl lui Toader Ducniță; a cumpărat de la Isac croitor un loc de casă 142.

Nicodim, egumenul m-rii Danco; se judecă cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur pentru moșiile m-rii Clatia, cîștigă 537; se judecă cu Radul medelnicer pentru un copil de țișan 579; se judecă cu Gavril <Cerchez> medelnicer pentru un copil de țișan al m-rii 580; se judecă cu m-rea Aron Vodă pentru seliștea Prisăci, pierde 539; s-a judecat pentru locuri de casă 626.

Nicola Grama, martor pe Ulița Herbinte (semn. gr.) 12; martor pe Ulița Frecău 140.

Nicolae, popă, tatăl lui Ion 415.

Nicolae Șoldan, fost mare postelnic; i se confiscă s. Dulcești pentru hiclenie 556.

Nicolae Alexandru Mavrocordat voievod, domn al Țării Moldovei, fiul lui Alexandru Exaporitos și al Sultanei; dăruiește locuri din hotarul țîrgului, sălașe de țișani ș.a. 426, 428, 431, 441, 466, 470, 479, 492, 493, 501; acordă cărți de îputemicire 388, 442, 450, 474, 475, 504; întărește stăpîniri case, locuri din hotarul țîrgului, sate ș.a. 377, 387, 392, 421, 424, 429, 437, 439, 447, 448, 451, 458, 460, 472, 480, 498, 494, 501; judecă pricini 452, 457, 498; poruncește slugilor domnești să cerceteze hotare 432, 483; acordă și confirmă scutiri de dări 380, 381, 382, 383, 385, 388, 391, 408, 420, 420, 425, 430, 436, 455, 456, 459, 463, 465, 477, 482, 499, 506, 507; cărți de judecată date de ~ 445, 539, 601; în a doua domnie a dat moșii m-rii Danco 537; carte de scutire acordată de ~ 514; în domnia lui a fost înlocuit egumenul m-rii Copou 537; a acordat fără drept stăpînire 584, 585;

domn al Țării Românești, a fost scos din domnie de cătanele austriece 529.

Nicolae Constantin <Mavrocordat> voievod, domn al Țării Românești; a dăruit Sf. Mormînt cîte 495 de ocale de ceară pe an 374.

Nicolai, fiul lui Ion cămăraș și al Negrușei; dă împreună cu mama și cu frații săi un nou act de vînzare lui Vasile al doile armaș 616.

Nicolai, peveț, socrul lui Iani sotnic de cazaci; se învoiește cu m-rea Cetățuia pentru construirea unui grajd 632.

Nicolas, capelanos, martor pe Ulița Rusească 602.

Nicolas Pramatiotis, martor la Vinîșești (semn. gr.) 324.

Nicoriță (Sfîntul Ioan cel Nou), m-re în Iași; în hotarul unui loc 94.

Nictarios, martor pe Ulița Surlarilor 154.

Nicula (Nicolai), popă la biserica Sf. Theodori; dă cu bezmen un loc de dugheană 273; martor în Țîrgul Făinii 33.

Nicula Tilpiz a cumpărat pe nedrept de la fiii lui Ilie Pleșca trei dugheni de pe Podul Hagioaiei 281.

Niculai, cizmar; martor în Cizmărie 163.

Niculai, fiul lui Grecul din Totoești și nepotul lui Toader Ducniță; vinde împreună cu unchiul său un loc de casă lui Lupașco 142.

Niculai, fiul lui Ifrim peveț; martor pe Ulița Pîrvuleștilor 220; scrie act 321.

Niculai, popă la biserica Sf. Ioan din Măji, fiul popii Macsin; martor pe Ulița Măjilor 315, 423.

Niculai Hușanul, țișan; chează pentru robi țișani 261.

Nipru, fluviu; <în Ucraina>; țîrg peste ~ 584, 585; v. și **Harcov**; țîrg dincoace de 584, 585; v. și **Chiev**.

Nistoroia, v. **Postolache** ~ .

Nistru, fluviu; țarul Rusiei a întrebat despre drumul pînă la ~ 585; sate pe ~ 407, 516; moșii pînă la ~ stăpînite de tătari 585.

Nișan, staroste de jidovi; locuiește în case din Țîrgul Făinii 143.

Nobonopol, patriarh de Ierusalim și ~ 44; v. și **Dosoftei**.

Nohit, egumenul m-rii Bărboi; primește danie de la Matei Sturza vii la Vlădiceni 166.

Noros, armen, ușer, sotul Rujei și tatăl lui Ivan; martor 590; vinde împreună cu soția sa și fiul său o vie din Valea Socolei lui Gheorghită negustor 518.

Notara, v. **Hrisanth** ~ .

Nucar, din Huși; socrul lui Toader 363.

O

Oancea, șoltuz de țîrg; martor în mahalaua Sf. Ilie 7.

Obadă, a lăsat în paragină o vie de la Buciumi 620.

Oblicița, <azi în Ucraina; pe Dunăre, r. Reni >; boierii moldoveni au cerut ca moscalii să strice podul de la 585.

***Ocșani**, sat, <Ungheni, j. Ungheni, R. Moldova>; al m-rii Agapia în hotar cu un loc din hotarul țîrgului Iași 240.

Oceni, sat; <Coadă Stîncii, c. Bosia, j. Iași>; Neculai Răghineț de la ~ 333.

Ochian, țișan; măturisește pentru împăcarea unor țișani 110.

Ochioasa, v. **Anița** ~ .

Ocnă (m-rea de la ~), m-re, <în or. Țîrgu Ocna, j. Bacău>; pivniță a m-rii de la ~ scutită de dări 237; egumen al m-rii de la ~ 153, 229, 231, 500; v. și **Cozma**.

Ocnă, v. Ulița Ocnei.

Odaia lui Enache postelnicul, fost loc domnesc din Rediul lui Tătar, <pe teritoriul c.s. Rediu, m. Iași>; loc dăruit lui Constantin Sevasto grămatic 24, 104; judecată pentru ~ între Constantin Sevasto și Toader Albota 148.

Odaia Picioroganului, loc din hotarul târgului Iași, <pe teritoriul c.s. Rediu, m. Iași>; în hotarul unui loc din Rediul lui Tătar 22, 24.

Odaia popii Gheorghie, <pe teritoriul c.s. Rediu, m. Iași>; în hotarul unui loc din Rediul lui Tătar 23, 24.

Odăile Partii (Grozii), loc din hotarul târgului Iași; vindut de Dumitrache fost mare armaș lui Iordache Cantacuzino 551.

Odobești, sat, t. Putna; <or. ~, j. Vrancea>; v. la ~ 468, 469; v. și **Dumbravă** la ~.

Oghină (Oghenie), fratele lui Vasilie diac; martor lângă biserica lui Ștefan voievod 48.

Oghină (Oghinie), din Trăisteni; martor hotarnic al unui loc din Branîștea domnească 562, 564.

Ohrida (Ohrid), arhiepiscopie; <or. Ohrid, Macedonia>; arhiepiscop de ~ 203, 204; v. și **Grigorie**.

Olina, rusoaică, soția lui Pavăl; poslușnică a m-rii Copou 223.

***Onceni**, sat, ținutul Neamț, < lângă s. Prăjești, c. Secuieni, j. Neamț>; lângă s. Piroșceni și Prăjești, s. trecut în catastiflul moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Onciolo, martor la vânzarea unei vii 219.

***Onești**, sat, pe Orbic, t. Neamț, <probabil lângă s. Prăjești, c. Secuieni, j. Neamț>; trecut în catastiflul moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Oniți, fiul lui Dima bulucbaș și al Nastasiei; vinde împreună cu mama și cu frații săi case pe Ulița Herbinte lui Adam chervasaragiu 18.

Onofrei, ginerele lui Debul, cumnatul lui Ion Debul; martor la vânzarea unei vii 219.

Oprea, scrie act 242.

Orălești, v. **Horlești**.

Orăzlevin, v. **Toader** ~.

Orbic, pîrîu; <afluent al Bistriței, la or. Buhuși>; sat pe ~ 407.

Orbul, v. **Neculai** ~.

Ordinul călugărilor Sf. Francisc, v. **Alexander Fisher** din ~.

Orhei, cetate, <în c. Trebujeni, j. ~, R. Moldova>; diac de ~ 623; v. și **Andrei**; căpitan de ~ 69; v. și **Druclu**.

Orhei, ținut; sate în ~ 407, 516, 604.

Ostah, tatăl lui Toader vînător domnesc 561, 564.

Ostahie din Potropești, fiul lui Păntelei și fratele lui Vasile; martor hotarnic în Codrul Iașilor 61.

Ozahă, v. **Ionașco** ~.

Ozana (Odzana), fiica lui Ștefan Hergii Cotnăreanul și soția lui Martin Cîcîcea; martoră în Dealul Hroncii 296; a vindut împreună cu soțul ei o moșie la Cotnari lui Gheorghe Frîncul pisar polonez 651; viaa sa de la Buciumi a fost vindută lui Martin ungurul 363.

P

Paciul, v. **Ghervasii** ~.

Paholce, v. **Ion** ~.

Paholcean (Pahule); v. **Andrei** ~.

Pahomie, episcop de Roman; participă la hotărîri domnești 347, 374, 430; dă mărturie pentru o danie 413; zapis de mărturie de la ~ 416.

Pahomie, monah; martor în Codrul Iașilor 70.

Paisie, egumenul m-rii Adormirea Maicii Domnului; martor 583, 599.

Paisie (Paisiie), egumenul m-rii Galata de Sus; primește cărți de împuternicire pentru viile părginite de la Miroslova 65, 201; dă împreună cu egumenii m-rilor închinat la Sf. Mormînt un loc cu chirie 354; hotarnic al unei părți din s. Cornești 484; se învoiește cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur pentru o pivniță de pe Podul Vechi 27; se judecă cu Ilie Catargiu pentru un loc de casă de pe Ulița Mare, pierde 654; martor la Miroslova 111; martor lângă m-rea Adormirea Maicii Domnului 228.

Paisie (Paisiie), egumenul m-rii Sf. Ioan Gură de Aur, arhimandrit, epitrop al obrocului dăruit Sf. Mormînt 374; a dat 2 zloți pentru un zapis de vânzare 419.

Paisiie, egumen, v. **Paisie**.

Palade, fiul lui Gavril săbier, nepotul lui Statie; vinde împreună cu rudele sale o casă lui Mihălahe Rusul blănar 164.

Palade (Păladie), v. **Costantin** ~, **Ion** ~, **Preda** ~, **Toader** ~.

Panaiotachi, casa lui oprită de Ahmet Tunus' Oglu pentru o datorie 606, 607.

Panaiotachi <**Morona**> (Panaitache, Panaiote, Panagiotti), soțul Saftiei 345, tatăl lui Enache agă și ginerele lui Enache Cîrstea 318; cumnatul lui Toader <Cîrstea> fost stolnic 485;

- mare sulger, cumpără de la cumnatul său un vad de moară 1; dă mărturie 24;
- fost mare postelnic, casa lui în hotarul unui loc de pe Ulița Mare 485; dă mărturie 275, 276, 279, 300; împrumută bani de la Ionichie egumenul m-rii Aron Vodă punînd zălog vii la Șorogari 331; vinde împreună cu soția sa un vad de moară din șesul Ceairului lui Ionichie egumenul m-rii Aron Vodă 318, 468.
- Panaiote (Panaite) Rodebobo**, soțul Zamfirei, tatăl lui Costandin, Iordachie și al lui Vasilachie și cumnatul lui Gheuca bulucbaș 219; a vîndut cumnatului său o vie 235.
- Panaît (Panaiote) Ifrim**, ginerele lui Dumitrașco căldărar; martor pe Ulița Hagioaiei (semn. gr.) 127, 142.
- Panaite**, ginerele lui Butu; martor 2.
- Panaite**, negustor; cumpără de la Petre Latif vii părăginite la Șorogari 644; a împrumutat bani lui Petrea butnar primind case zălog 570; martor lingă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 545.
- Panaite (Panaiote, Panu)**, negustor, nepotul lui Pascal brașovean; cumpără de la Cîrstina bulucbășoia un loc de casă pe Ulița Hagioaiei C; martor pe Ulița Hagioaiei (semn. gr.) 544.
- Panaite (Panaît)**, fost terzibas, tatăl lui Mihăilă croitor 619, 622 și socrul lui Ilie Munteanul 593.
- Panaite**, turc botezat, soțul Saftiei; se vinde rob țigan lui Lupul Bogdan hatman 261.
- Panaite (Panaiote)**, ușer al domnei, fratele Mariei, unchiul Ivanitei 554; a vîndut nepoatei sale un loc de casă din Muntenime 302.
- Panaite Grecul**, mărturisește pentru s. Rufeni 203, 204.
- Panaite Grebencea**, negustor, tatăl lui Costantin 402, 490.
- Panaiute**, bulucbaș, soțul Cernurecâi; cumpără împreună cu soția sa o casă de la Eni 2.
- Pană**, martor în s. Piscani 242.
- Pană**, negustor, soțul Nastasicăi; cumpără de la fiii lui Gheorghe Alebra o pivniță și o dugheană din Tîrgul de Jos 176; cumpără împreună cu soția sa un loc de casă de pe Ulița Rusească de la Iordachi zlătar 181; martor 2, 78; vinde împreună cu soția sa un loc de casă de pe Ulița Rusească lui Ion 319.
- Pană**, fost vameșla Focșani, soțul Istinei și tatăl lui Ioniță Pană și al lui Zăharei 12.
- Pană Botezatul**, cumnatul lui Năstasă vistiernic; a vîndut lui Gheorghiță fost comis o casă de pe Ulița Chervăsăriei 213.
- Pană**, v. și Ioniță ~.
- Pancu**, drumul lui ~ în hotarul locului m-rii Socola 343.
- Pandele**, fiul lui Frangole fost mare vameș; primește niște sate rămase de la Miron Costin pentru datorii neachitate tatălui său 516.
- Panhilaoia**, mătusa lui Mihai Racoviță voievod; a dat nepotului ei un loc de casă din Tîrgul de Jos 375.
- Pantocrator**, m-re la Todireni, la Suceava; <în cart. Burdujeni, m. Suceava, j. ~ >; egumenul Mihail de la ~ vinde lui Bejan Hudici doi țigani cobzari 398.
- Pap...**, martor pe Ulița Cacainei 502.
- Papazi**, v. Vasilie ~.
- Parasca**, rusoaică, soția lui Alexa; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Parasca**, rusoaică, soția lui Mihălache; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Parasca**, rusoaică, soția lui Procopie; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Parascheva**, v. Sfînta Preacuvioasă ~.
- Paraschiv**, bulucbaș de seimeni; seimen în steagul lui ~ 399; v. și Costantin.
- Paraschiv**, fratele lui Ion 51.
- Paraschiv**, negustor, martor în Tîrgul de Jos 583.
- Paraschiv**, negustor; martor pe Ulița Hagioaiei 129.
- Paraschiv**, soțul Nazariei; vinde împreună cu soția sa și cu fiii săi o casă din mahalaua Tălpăleri lui Ionașco porușnic 309.
- Paraschiv**, vameș; cercetează un rest din darea văcărîtlui de la ț. Cernăuți 350; fost vameș, martor pe Ulița Măjilor 434.
- Paraschiva**, logofeteasă, soția lui Nacu fost logofăt de vistierie, mama Tudoscăi și soacra lui Gheorghe fost cămăraș de lumini; a dat zestre fiicei sale un loc de casă de pe Ulița Mare 395; se judecă cu ginerele ei pentru case pe Ulița Mare, cîștigă 359.
- Paraschiva**, matoră pe Ulița Rusească (semn. gr.) 181, 190.
- Paraschniva**, opincăriță; matoră în Tîrgul de Sus 575.
- Paraschiva**, nepoata lui Țigan; a vîndut Acsiniei spătăroaia Poiana lui Țigan A.
- Paraschiva**, țigancă a m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiica lui Simeon 93.
- Paraschiva**, vinde fiistrului ei o casă 630.
- Paraschiva Enăchioaie**, soția lui Iane Caridi, nepoata Mariei Țirjeneasa; se judecă cu Mihalache Rusul blănar și cu Toader blănar pentru o casă de pe Ulița Tărbujenească, pierde 194, 196, 227, 307; vinde împreună

- cu fiii săi case cu pivniță pe Ulița Târbujenească lui Mihalache Rusul blănar 28, 45; a vîndut lui Mihalache Rusul blănar o vie din Valea lui Irimia 73.
- Paraschiua Mircioaie**, soția lui Miron Mircea căpitan; martoră pe Ulița Cacainei 501.
- Paraschiua Tăbîrtoaia**, jitnicereasă, fiica Niceroaiei; primește după judecata cu călugărița Gurbetoaia stăpînirea unei vie pe Cacaia 541.
- Parcova**, sat, pe Ciuhur, ț. Hotin, <J. Edineț, R. Moldova>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Partea**, tatăl lui Vasilie 215.
- Parthenos**, martor pe Podul Vechi (semn. gr.) 277.
- Pascal**, băcan, fratele lui Iorga cămăraș și al lui Tănăsie; martor la vînzarea făcută fratelui său, Iorga 312.
- Pascal**, brașovean, soțul Saftiei; cumpără jumătate de loc de casă de pe Ulița Nouă de la Pascal 189; martor pe Ulița Hagioaiei 344.
- Pascal**, bulucbaș hătmănesc; martor 411.
- Pascal**, căpitan; martor pe Ulița Ocnei 554.
- Pascal**, crîșmar; casa lui în hotarul unui loc de casă de lîngă Ciubotărie 386.
- Pascal**, fiul lui Apostol și soțul Sandei; vinde împreună cu soția sa un loc de casă de pe Ulița Nouă lui Pascal brașovean 189.
- Pascal**, fiul lui Costantin Hoștină negustor; vinde împreună cu fratele său un loc de casă de pe Ulița Rusească lui Gheorghită negustor 327; a vîndut lui Gheorghită negustor un loc de casă pe Ulița Rusească 427; casa lui în hotarul unei case vîndute lui Gligorașco 590.
- Pascal** (Paskal), fiul lui Mihalachi blănar, măsărici, fratele lui Andrei și al lui Toader; vinde împreună cu frații o vie părăginită de la Șorogari m-rii Aron Vodă 39; martor la vînzarea făcută de Enache Calodi (semn. gr.) 78.
- Pascal**, fiul lui Pavăl soponar; dughenile lui în hotarul unor case de pe Ulița Finului 205.
- Pascal**, fratele lui Sandul Manea; cumpără împreună cu fratele case de lîngă cimitirul Bisericii Albe de la mitropolitul Sava 120.
- Pascal**, locul lui de la Prisăci în hotarul Rediului Aldei 292, 293.
- Pascal**, negustor; soțul Tudoscăi; cumpără de la Dumitrașco un loc de casă de lîngă Biserica Curelarilor 634; martor pe Ulița Târbujenească 627.
- Pascal**, ruțaș de cămări; martor în Tîrgul de Jos 582.
- Pascal Druci**, ginerele lui Drughiu din Dăjeni; martor hotarnic al s. Găureni și Iezereni 83, 117.
- Pascal**, v. și Vasile ~.
- Pascu**, apar; tînda lui în hotarul locului mișeilor din Tîrgul de Sus 159.
- Pavalovschi**, v. Iacob ~.
- Pavăl**, bulucbaș, fiul lui Vasilie Iordăchelea și al Cîrstinei, nepotul Iordăchioaiei; a vîndut mătușii sale Măria un loc de pe Ulița Hagioaiei 544; vinde împreună cu mama sa un loc de pe Ulița Hagioaiei lui Panaite negustor C; vinde împreună cu mama sa o pivniță cu dugheană de pe Ulița Hagioaiei lui Toma negustor 344.
- Pavăl**, fost căpitan, soțul Irinei, unchiul lui Mihalache; a dăruit m-rii Socola o vie din Dealul Călugărițelor 314, 334.
- Pavăl**, crîșmar; martor lîngă m-reă Curelari 330.
- Pavăl**, dascăl; martor pe Ulița Feredeelor 467.
- Pavăl**, diac, scrie act 183, 255; grămatic, scrie act 423.
- Pavăl**, din Iași <negustor>; vinde lui Păladie făclier o vie la Vinișești 13.
- Pavăl**, din Roșcani, fratele lui Chirilă și Luca, tatăl lui Costantin, Nastasiei Vlăsii, Mariei și al Irinei, bunicul Alexandrei 193.
- Pavăl**, fiul lui ...; mărturisește pentru locul m-rii Galata de Jos 452, 453.
- Pavăl**, fiul lui Gheorghe Alevera și al Zoitei; vinde împreună cu frații o pivniță și o dugheană din Tîrgul de Jos lui Pană negustor 176.
- Pavăl**, fiul lui Hagi; a vîndut lui David un loc de casă cu pivniță 6.
- Pavăl**, fiul lui Ion cămăraș și al Negrușei; dă împreună cu mama și cu frații săi un nou act de vînzare pentru casele vîndute lui Vasilie armaș al doilea 616.
- Pavăl**, fiul lui Pătrașco, nepotul lui Eordăchele; martor pe Ulița Nouă 189.
- Pavăl**, fratele lui Ion vîtav de cocieri; hotarnic al unui loc din Codrul Iașilor de lîngă locul său 548.
- Pavăl**, ginerele lui Mihul; martor lîngă m-reă Bărboiu 125.
- Pavăl**, fost mare jitnicer, soțul Stancăi, tatăl lui Andronic și al Cîrstinei; a cumpărat o casă de pe Ulița Frecău 68, 140.
- Pavăl**, nepotul lui Martin Tiutiucă și al Anei Martineasa; se judecă Iliăș Lapas pentru moștenirea lăsată de unchiul său 560.
- Pavăl**, popă la biserica Vovidenie, tatăl popii Vasilie 379, 423, 434; locul lui, în hotarul unui loc de dugheană de pe Ulița Hagioaiei 272; martor pe Ulița Măjilor 29, 105, 176; martor pe Ulița Hagioaiei 316.
- Pavăl**, rus, soțul Olinei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Pavăl, săpunar, tatăl lui Neculai; a lăsat fiului său case cu pivniță pe Podul Vechi 277; martor pe Ulița Hagioaiei C; a vîndut lui Păun fost vameș vii la Grădinari 452, 453; tatăl lui Pascal 205.

Pavăl, soțul Acsiniei; cumpără împreună cu soția sa o casă de pe Ulița Tărbujenească de la Stoian seimen 623; locul său în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Tărbujenească, martor 626; vinde împreună cu soția sa o casă lui Gheorghe călăraș de Țarigrad 655.

Pavăl, soțul Irinei, ginerle lui Robul; vinde împreună cu soția sa o casă de pe Ulița Sîrbească popii Alecsandru de la Bisereca Banu 365.

Pavăl, tălpălar seimen; martor pe Ulița Pîrvuleștilor 51, 220; martor în mahalaua Tălpăleri 309.

Pavăl, țigan; primește de la Gheorghită Piroșcă un loc de casă din Muntenime 30.

Pavăl, fost vătav de cărăuși, soțul Nastasiei și fratele lui Ghioorghi 126; dăruiește lui Iordachi căpitan un loc de casă <din mahalaua Sf. Ioan> 127; martor lângă m-reă Sf. Ioan Gură de Aur 17, 91, 126, ; martor pe Ulița Herbinte 18, 123; martor pe Ulița Surlarilor 154.

Pavăl Albotă, fost mare jitnicer; tatăl lui Toader fost vornic de Cîmpulung 26, 104, 148; casa lui în hotarul Odăii postelnicului Enache, din Rediul lui Tătar 23, 24, 26; a primit danie fără drept Odaia postelnicului Enache 24.

Pavăl Bute, fost mare sulger; martor 218.

Pavăl Ciocîrlan (Serban), mare paharnic; dă mărturie 24;
fost mare paharnic, dă mărturie 148; martor la Vlădiceni 38;
mare vornic al Țării de Sus, dă mărturie 275, 300; întărește act în lipsa marelui logofăt 201, 204; dă mărturie, martor 205;
fost mare vornic al Țării de Sus, a dăruit mitropolitului Ghedeon un zăpis de datorii de la Berda fost staroste 546, 566, 615.

Pavăl Giulgiul, martor în Valea lui Irimia 624.

Pavăl Gligori, postelnic; martor pe Ulița Hagioaiei 31.

Pavăl Mîndzul, fiul lui Ioniță Mîndzul, a cumpărat de la tatăl său o casă a cărei zăpise le-a pierdut cînd au prădat nemții tirgul 528.

Pavăl (Pavel) Rugină, mare șetrar; dă mărturie 148; mare jitnicer, cumpără de la Toader Butco case în mahalaua Sf. Theodori, în Muntenime 286; dă mărturie 275, 276, 279, 300.

Pavăl Rusul, martor pe Podul Vechi 355.

Pavăl Troscot, martor <în mahalaua Tălpăleri> 616.

Pavăl (Pavel) Ursuleț, mare armaș; dă mărturie 114, 148; mare clucer, dă mărturie 300.

Pavel Strat (Starii) din Trăisteni; martor hotarnic al unui loc din Branîștea domnească 562, 564.

Păcurar din Budești; fiul lui Spiridon 407.

Păcurari, sat, <cart. ~, m. Iași>; casă spre ~ mai jos de Drumul Mare 265.

Păcurariu, aprod; a dăruit împreună cu unii răzeși o prisacă din s. Condrești lui Necula vistiernic 97.

***Pădurenii**, sat, t. Roman; <lingă s. Dămieniști, j. Bacău>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Păhomie, Toader slugă la ~ 552.

Pălade, vătavul <de țigani> ai hatmanului; martor la o învoială între țigani 110.

Pălade Radomeschi (Radomirski), fiul Măricuței, fratele lui Ștefan; dăruiește fratelui său o casă de pe Ulița Mare 519.

Păladi, pinzar domnesc; martor <pe Ulița Tărbujenească> 627.

Pălădie (Paladie, Pălade), făclier, negustor, tatăl Saftiei și al Anitei, socrul lui Constantin și al lui Toader Butco 52, 143, 163; casa lui în hotarul unei case din Țirgul Făinii 311; cumpără de la Pavăl o vie la Vinisești 13; a lăsat fiicelor sale case și dugheni în Țirgul Făinii 143; a lăsat fiicei sale Safta vii la Vinisești 324, 336; martor în Codrul Iașilor 52; martor lângă m-reă Bărboi 124, 125; martor pe Ulița Finului 118.

Pălădie, generele lui Murait și al Antimiei; dăruiește casele primite de la socrul său soacrei sale și copiilor acesteia 29.

Paladie, v. **Palade**.

Pănteii, fiul lui Sandul Manea negustor, finul mitropolitului Ghedeon; primește danie de la nașul său un loc de casă 615.

Pănteii, tatăl lui Vasile din Potropești și al lui Ostahie 61.

Păntilei (Pintilei, Pintilie). **Solcovschii** (Sotcofechi), popă la Socola, fratele lui Chira; scrie acte 70, 71.

Păpăluță, <fost> căpitan; a vîndut împreună cu Isac croitor un loc de casă lui Nicoară Ducniță 142.

Păpuroaia, v. **Agafia** ~.

Părasca, rusoaică, soția lui Ion; poslușnică a m-rii Copou 223.

Părasca, rusoaică, soția lui Mihăilă; poslușnică a m-rii Copou 223.

Părcani, sat, t. Soroca; <s. Parcani, j. Soroca, R. Moldova>; părți din s. ~ trecute în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Păsărarul, v. **Simion** ~.

Păscălina, soția lui Ioan cizmar; a dăruit un loc de casă <din Tîrgul Făinii> lui Boba 313.

Păscăloaic, mama de suflet a Tofanei, cumnata Mariei Săvoaia zlătăriță; a dat cu chirie lui Vasiliu un loc de dugheană din Tîrgul de Jos, lângă Neguțatori 310.

Păstrăv, v. **Gligorașco** ~.

Păstrăveni, sat, ț. Neamț, <c. ~, j. Neamț>; trecut în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.

Pătrachi, martor la Cetățuia 593.

Pătrașco, abăger, fiul lui Simion fost vizitiu domnesc; martor pe Ulița Măjilor 434; hotarnic al unor locuri de dugheni de pe Ulița Hagioaiei 471; vinde lui Toma Alevra un loc de casă <de pe Ulița Măjilor> 316.

Pătrașco, fiul lui Eordăchele, tatăl lui Pavăl; martor pe Ulița Nouă 189.

Pătrașco, fiul lui Ivan fost căpitan; vinde împreună cu tatăl o casă și două locuri din mahalaua Tălpăleri lui Irimia tipograf 603.

Pătrașco, fratele Mariei Săvoaia zlătăriță; a făcut zapis fals pentru o danie de la Păscăloaia 310.

Pătrașco, martor în mahalaua Sf. Ilie 7.

Pătrașco, martor la Piscani 242.

Pătrașco, medelnicer; martor în mahalaua Tălpăleri 603.

Pătrașco, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Istrate și nepotul lui Ivanco 93.

Pătrașco, vornic de Botoșani; martor pe Ulița Strîmbă 390.

Pătrașco Zosin Bașotă, fost mare stolnic; dă mărturie, martor la tocmeală pentru vîii la Odobești 468; martor în mahalaua Tălpăleriei 603; a vîndut lui Lupul Costache vie la Odobești 469, 523.

Pătrașco Costin, fiul lui Miron Costin și fratele lui Nicolae Costin; logofăt al treilea, dă mărturie 99; martor pe Ulița Mare 90; fost logofăt al treilea, nu a avut copii, iar satele primite de la tatăl său au rămas fratelui 516.

Pătrașco Gherghel, jitnicer al doilea; martor pe Ulița Mare 187; fost jitnicer, dă mărturie pentru vînzarea făcută lui Vasile Adam 394.

Pătrașco Giunghe, brăhar, martor în Muntenime 30.

Pătrașco, v. **Valea lui** ~.

Pătru, v. **Ștefan Petriceico**.

Pătrușeni, sat, ț. Iași; <Petrușeni, c. Șapte Bălți, R. Moldova>; părțile lui Isac Balica hatman trecute în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.

Păun, postelnic, nepotul lui <Lupașco> Bucium stolnic și cuscru lui Ilie; dăruiește împreună

cu rudele o casă de pe Ulița Feredeelor lui Ilie diac de vîstierie 400; dă cuscruului său o casă de pe Ulița Mare în schimbul unui loc de prisacă din Iucseni 236; martor 398.

Păun, fost mare vameș; ctitorul m-rii Clatia (m-rea lui ~) din Codrul Iașilor 291, 444, 445, 457, 458, 535, 537, 539, B; a cumpărat de la Pavăl săpunar vîii la Grădinari pe care le-a dăruit m-rii Galata de Jos 452, 453; a cumpărat case pe Ulița Tărbujenească și pe Ulița Vizetieiască pe care le-a dăruit ctitoriei sale 460; crucea lui ~ în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548; locul lui în hotarul unor case de pe Ulița Herbinte 15; moara lui ~ în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548; zapis de vînzare iscălit de ~ 73; zapisele lui ~ pentru ctitoria sa 534;

<fost mare> clucer, a murit la Țarigrad fără a achita datoriile la Alexandru Ramandi 626, 627.

Penișoară, moșie pe Cacaina, în hotarul tîrgului; dăruită lui Gurbet 57; dăruită de Anisia Gurbetoaia călugărița Mitropoliei 413, 416, 541.

Penoaie, v. **Măriuța** ~.

Pentelie, popă; martor lângă biserica Sf. Ilie 645.

***Perepeceni**, sat, ț. Soroca, <?>; trecut în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.

Perjul, v. **Costantin** ~.

Pesteretii, gîrlă, pe Vaslui; în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548.

Petco, tatăl lui Isaia călugăr 486.

Peter, v. **Rîtul lui** ~.

Petrache, v. **Tanasie** ~.

Petrachi, călăraș de Țarigrad; martor la vînzarea făcută lui Iordachi căpitan 127.

Petre, seimen; martor la vînzarea făcută lui Cîrstea comisel 269.

Petre Boli, ungur, unchiul Anghelușei; martor la Miroslovița 111.

Petre Bou, tatăl lui Costantin 272.

Petre Cîcîcea, tatăl lui Martin, socrul Ozanei 651.

Petre Latif, armean, fiul lui Iacob armean, nepotul lui Latif arcar armean și fratele lui Vasile; martor la vînzarea făcută lui Gligorașco 590; vinde împreună cu Cîrstea armean vîii păraginile de la Șorogari lui Panaite negustor 644.

Petrea, butnar, cumnatul lui Vasilie; împrumută împreună cu cumnatul său bani de la Panaite negustor 570.

Petrea, fost căpitan, tatăl lui Neculai și bunicul lui Silion 390.

Petrea, soțul Varvarei și ginerele lui Mîrzea fustas; a vîndut Ilenei două locuri de casă 21.

Petrea, ulmii lui ~ ; semn de hotar al s. Găureni și Iezereni 117, 362, 447.

Petrea, vameș; locul său de casă de pe Ulița Mare este întărit lui Dumitrașco tălpălar 366.

Petrea Alevra, negustor, fiul lui Gheorghe Alevra și al Zoitei și fratele lui Toma, Toader, Ștefan ș.a.; se judecă cu Iustin egumenul m-rii Cetățuia pentru o dugheană de pe Ulița Hagioaiei, pierde 638; vinde împreună cu frații o pivniță și o dugheană din Tîrgul de Jos lui Pană negustor 176.

Petrea Bezinul, soțul Zamfirei 250.

Petriciceico, v. Ștefan ~ .

Petriman, tatăl lui Ghervasii Paciul, bunicul Alexandrei, străbunicul lui Luca 55.

Petriu, martor în mahalaua Sf. Ilie 7.

Petroaia (Pezro), v. Ioan ~ .

<**Petru cel Mare**>, țarul Rusiei; s-a întâlnit cu boieri moldoveni 584, 585; a venit cu oștile în Țara Moldovei 584, 585.

Petru Mișcoci (Mișcos), tatăl Ilincăi Strahosca, socrul lui Gheorghe Frîncul pisar leșesc 651; martor la Deleni 230.

Petru Rareș voievod, domn al Țării Moldovei, soțul doamnei Ileana; a dăruit împreună cu doamna un loc din Tîrgul de Sus breslei mișeilor din Iași 159.

Petru Șchiopu voievod, domn al Țării Moldovei, fiul lui Mihnea voievod 56; ctitorul m-rii Galata de Sus 44, 56, 65, 201; a făcut danii 65, 116, 117, 201.

Petrus, bătrîn catolic; mărturisește pentru o judecată 352.

Pevetoaie, v. Măricuța ~, Rîpa ~ .

Pișcăbăbă, v. Simion ~ .

Piatra Bobului, loc; semn de hotar al unui loc din hotarul tîrgului Iași întărit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291.

Piatra Murgului, loc; semn de hotar al unui loc din hotarul tîrgului Iași dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291.

Picioraga, v. Mihai ~, Tănăsă ~ .

Picioroganul, odaia lui ~ ; în hotarul unui loc de lîngă Rediul lui Tătar 23, 24.

Piciorul Cîrnului, deal; în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548.

Pietrești, sat, pe <Stemnic>, ț. Vaslui, <probabil s. Chetrești, c. Bălteni, j. Vaslui>; părți din ~ dăruite de doamna Anastasia noii biserici mitropolitane 97.

***Pietrișul**, sat, ț. Roman; <probabil pe dealul ~, la nord de s. Crivești, c. Strunga, j. Iași>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Pilat, v. Lupul ~, Ștefan ~ .

Piroșcă, v. Gheorghiță ~ .

***Piroșceni**, sat, ț. Neamț; <lîngă s. Prăjești, c. Secuieni, j. Neamț>; în hotar cu s. Onceni și Prăjești, părți din s. ~ trecute în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Pisana, fiica Vătăzoaiei și sora lui Ianole; să nu strice vînzarea fratelui ei 134.

***Piscani (Pițcani)**, sat, în ocolul tîrgului Iași lîngă s. Moimești și Rufeni; <în Moimești, c. Popricani, j. Iași>; confirmat m-rii Copou după judecata cu Frangole vameș 200, 202; dăruit de Antioh Cantemir voievod m-rii Trei Ierarhi 150; confirmat m-rii Copou 161, 198, 243, 258, 263, 387, 421; parte din s. ~, stăpînită de Dona 243; parte stăpînită de Sava staroste de bărbieri 242; părți din ~ dăruite de Vasile Lupu voievod m-rii Copou 204; parte din ~, stăpînită de Gligorașco 14; parte din s. ~, rîscumpărată de Constantin Duca voievod de la Frangole vameș 258, 263, 421; hotarnică pentru părțile lui Nicolae Costin din s. ~ 308.

***Piscani**, sat, pe Prut, ț. Iași, <probabil lîngă s. Roșiori, c. Trifești, j. Iași>; lîngă s. Tămășeni, trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Piscani, sat, pe Nogea, ț. Tutova; <Chițcani, c. Costești, j. Vaslui>; dăruit fără drept de Gheorghe Duca voievod lui Iane Hadîmbul 97; dăruit de doamna Anastasia noii biserici mitropolitane 97.

Pistelnița, vîlcea; în hotarul locului m-rii Socola 343.

Piti, dascăl la biserica Cuvioasa Paraschiva; martor lîngă biserica Sf. Nicolae de Sus 641.

Pivi, v. Iane ~ .

Pinte, brănișter, făroșer domnesc; locul lui în hotarul unei vii din <Dealul Hroncii> 636; martor în Dealul Hroncii 296, 422, 617.

Pinte (Pintea), fost setrar; casa lui în hotarul locului mișeilor 159; martor hotarnic al unor părți din Nedeiani 21; martor pe Ulița Măjilor 105.

Pînteile, vier domnesc din Bucium; mărturisește pentru s. Bucium 536.

Pîrțac, v. Costache ~ .

Pîrîul Popii, pîrîu din Codrul Iașilor; în hotarul locului dăruit lui Andrei pisar unguresc 548.

Pîrliți, sat, pe Delea, ț. Iași; <s. Pîrlița, j. Ungheni, R. Moldova>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Pîrvu, clucer; scrie act 153.

Pîrvul, fost vătav de călărași de Țarigrad; martor pe Ulița Mare 321.

Pîrvul, via lui în hotarul unei vii de la Vlădiceni 333.

Pîrvul, v. și **Costantin** ~ .

Pîrvulești, v. **Ulița** ~ .

Plai, <episcopia Transilvaniei>; mitropolitul Sucevei și exarh de ~ 361; v. și **Ghedeon**.

Plavolschi, v. **Iacob Pavalovschi**.

Pleşca (Pleşcan), v. **Dumitrașco** ~, **Ilie** ~, **Ștefan** ~, **Vasile** ~ .

Pleşculeasa (Pleşceasa), v. **Ileana** ~ .

Pletosul, v. **Ursul** ~ .

***Plopi**, sat, <f. Hîrlău, lângă Belcești, j. Iași>; vecini din s. ~ ai m-rii Galata au fost duși în s. Mînjești 44, 56.

Poarta Otomană; **Constantin Cunupi** armașul a fost trimis capucehaie la ~ 24; **Enache Cunupi** a fost trimis capucehaie la ~ 148; pace încheiată în anul 1700 între ~ și **Puterea Romană** 352; **Constantin Brîncoveanu** voievod a murit la ~ 585; **Lupul Costachi** a murit la ~ 585; fiul lui **Șeremet** a fost ținut zălog la ~ 584, 585.

Pobrata, m-re, <f. Suceava, în Probotă, c. Dolhasca, j. Suceava>; și-a plătit datoriile către Sf. Mormînt și este lăsată sub ascultarea domniei 274-276, 278, 279, 284, 404; vadul m-rii ~ pe **Jijia** 564, 561; a vîndut m-rii **Aron Vodă** un sălaș de țigani 259.

Podoleni, sat, t. Neamț, <c. ~, j. Neamț>; trecut în catastiful moșiilor lui **Constantin Duca** voievod 407.

Podul Chervăsăriei, se numește **Podul Vechi**; locul Școlii evreiești pe ~ 480; v. și **Ulița Chervăsăriei**.

Podul Hagioaiei, v. **Ulița** ~ .

Podul Meserciilor, casă pe **Ulița Căcainei** mai sus de ~ 399.

Podul Mocrii, pod peste pîrîul Mocra; <pe teritoriul s. Covasna, c. ~, j. Iași>; semn de hatar al unui loc din **Branîștea domnească**, de la **Covasna** 131, 561, 562, 564.

Podul Sîrbului, semn de hotar al unui loc din **Branîștea domnească**, la **Covasna** 561, 562.

Podul Vechi (**Ulița Podului Vechi**), uliță în Iași; casă lângă m-rea Sf. Sava pe ~ 92; case în **Arcărie** pe ~ 175; case și locuri pe ~ 27, 62, 130, 277, 306, 351, 355, 440, 451, 494, 545, 546, 566, 633, 635; dugheni și locuri de dugheni pe ~ 130, 199, 306, 520; pivniță pe ~ 277; s-a numit **Podul Chervăsăriei** ~ 480; **Bejan săhăidăcar** de pe ~ 199.

Pogor, v. **Costantin** ~, **Ion** ~ .

Poia, v. **Gligore** ~ .

Poiana cu Cetate, poiană din **Codrul Iașilor**; măturie hotarnică pentru ~ 61.

Poiana Gligina Moraha, la obîrșia **Vasluietului**; în hotarul locului m-rii **Socola** 343.

Poiana lui Țigan, poiană din **Codrul Iașilor**; dăruită de **Acsimia** spătaroaia m-rii Sf. Ioan Gură de Aur A; întărită m-rii **Xiropotam**, după judecată 457, 458, 537; ~ a fost vîndută de **Paraschiva A**.

Poiana lui Iftimi, pe **Vasluiet**, în **Codrul Iașilor**; vîndută m-rii **Socola** 70.

Poiana Vămăsoaiei, poiană <în **Codrul Iașilor**>, în mijlocul locului m-rii **Socola** 343; cumpărată de m-rea **Cetățuia** de la **Vasile Budacul** 343; vii la ~, întărite **Axiniei** după judecata cu rudele 589.

Poiana Vlădiciei, <s. **Vlădiceni**, s. al c. s. **Tomești**, j. Iași>; loc de prisacă mai sus de ~, trecut în catastiful moșiilor lui **Constantin Duca** voievod 407.

Pojar, v. **Dumitrașco** ~, **Manolie** ~ .

Poletis, v. **Ion** ~ .

Polihronie, ușer, tatăl lui **Tănasie**, socrul **Saftei** 545; martor lângă m-rea **Bărboiu** 124.

Polimaz, v. **Constantin** ~ .

Polocsay, v. **Matei**.

Polonia, stat; **Casimir Twardohlebovicz** din ~ 487; v. și **Țara Leșească**.

Ponici (**Ponicu**), v. **Ștefan** ~ .

Popa, stegar; martor în spatele **Chervăsăriei** 305.

Popa, v. și **Vasile** ~ .

Popăscu, v. **Ion** ~ .

Popăscul, v. **Ursul** ~ .

Popîrșoc, șoltuz de tîrgul Iași, <unchiul **Alexandrei**> 370.

Popricani, sat, <c. ~, j. Iași>; în hotar cu s. **Piscani** 200, 202.

Poprișcanul, v. **Vasilie** ~ .

***Popșești**, sat, t. Neamț; <**Popești**, c. **Girov**, j. Neamț>; pârți din s. ~ trecute în catastiful moșiilor lui **Constantin Duca** voievod 407.

Porhira, casa ei în hotar cu locri de casă vîndute lui **Ion** 21.

***Posadnici**, sat, t. Iași; <lingă **Stîncă**, c. **Victoria**, j. Iași>; în hotarul unui loc dăruit m-rii **Aron Vodă** 240; în hotar cu s. **Piscani** 200.

Postolache, fiul lui **Dirjan** căpitan și al **Marii** **Dirjeneasa**; a vîndut împreună cu părintii și cu rudele sale o vie din **Valea** lui **Irimia** lui **Iane Caridi** 73.

Postolache Miclescul (**Milescul**), fost mare spătar, tatăl lui **Ștefan Miclescul**, bunicul lui **Frangole** mare vameș și al **Marandei**; a lăsat fiului său s. **Frenciuci** 568, 596.

Postolachi (**Postolakis**), fiul lui **Tănasă**; martor la vînzarea făcută de **Enache Calodi** (semn. gr.) 78.

Postolachi din Găureni; martor hotarnic la s. Găureni și Iezereni 83, 117.

Postolachi Murait, fiul lui Murait și fratele lui Vasile și al Măriutei; martor pe Ulița Măjilor 316, 423.

Postolachie Nistoroie din Trăisteni; martor hotarnic al unui loc din Branștea domnească 562, 564.

Postal, v. **Neculai** ~.

Potropești, sat, <s. Protopopești, c. Tăcuta, j. Vaslui>; Vasile fiul lui Păntelei din ~ 61.

Prăjești, sat, ț. Neamț, <c. Secuieni, j. Neamț>; lângă Piroșceni și Onceni, trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Prăjescu, v. **Dumitrașco** ~.

Precopie, rus, soțul Marinei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Precopie, stegar domnesc, unchiul lui Dumitrașco; martor în Muntenime 95.

Precopu, v. **Anton** ~.

Preda, băcan, soțul Haidei, fratele Nastasiei ginerele lui Irimia blănar; vinde împreună cu soția sa un loc cumnatului său Toader blănar 338.

Preda Palade (Pălădie), mare armas; dă mărturie 24.

Pricolicioaia, v. **Dochița** ~.

Prigoreni, sat, <ț. Cîrligătura; Ion Neculce, s.c. al c.s. Țirgu Frumos, or. Țirgu Frumos, j. Iași>; din casa lui Ion Neculce de la ~ au fost luate lucruri de către Lupul Costachi 584.

Prilutchi, v. **Dumitru Horlenco** ~.

Principatul Moldovei, v. **Divanul Apelativ** din ~.

Prisăci, seliște, din țarina Iașilor; <pe teritoriul c. Aroneanu>; dăruită m-rii Aron Vodă 376, 511; în hotarul unui loc din țarina întărit m-rii Aron Vodă 240; în hotarul unui loc din hotarul Țirgului întărit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291, 388, 424; poruncă domnească pentru hotărnicirea seliștii ~ a m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 432; hotarnică făcută m-rii Sf. Ioan Gură de Aur pentru ~ 433; judecată pentru seliștea ~ între m-rea Sf. Ioan Gură de Aur și călărași 442, 444; m-rea Sf. Ioan Gură de Aur împuternicită să ia zeciuiala de la ~ 397, 429; parte întărită m-rii Sf. Ioan Gură de Aur după judecată cu Ion Aldea 392; întărită m-rii Aron Vodă după judecată cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 530; întărită m-rii Xiropotam după judecată cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 457, 458, 537, 539; parte din ~, vîndută de Ion Aldea fratelui său Constantin Aldea 257; parte din seliștea ~ numită Rediul și Valea Aldei vîndută de Constantin Aldea

m-rii Aron Vodă 292, 348; parte întărită Anghelușei după judecată cu Ion Aldea 377.

Proca (Prokas), negustor, martor pe Podul Vechi (semn. gr.) 68, 277; martor la vînzarea făcută de Hristodor 346; martor la Mînzești 337.

Prodan Drăgușescul, fost mare șetrar, tatăl lui Dumitrașco Drăgușescul fost comis; a cumpărat de la Alexandra fiica lui Udrea două locuri de casă 360.

Proselinci (Procelnici), sat; <s. ~, c. Miroslava, j. Iași>; în hotar cu s. Găureni și Iezereni 117, 447; drumul spre ~, în hotar cu Rediul Aldei 292, 293; moarte de om făcută lângă hotarul s. ~ 463.

Pruna, top. ; Gheorghie de la ~ martor hotarnic al unui loc din Branștea domnească de la Covasna 131.

Prut, rîu; sate și moșii pe 138, 249, 214, 246, 337, 407, 516, 565, 585, 658; podgheazurile lui Vasile Ceaurul au prădat țara pînă la ~ 547, 591.

Puhărni, în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Mare 366.

Purcel, v. **Gheorghie** ~.

Purice, v. **Vasile** ~.

Puterea Romană, <Imperiul roman de națiune germană>; pace încheiată în anul 1700 între și Poarta otomană 352.

Putna, ținut; sate în ~ 295, 407; **Gheorghie** pîrcălab de ~ 50.

R

Racova, pîrîu, în ț. Fălciu; <afluent al Bîrladului. la sud de Vaslui>; herghelii prădate din Bugeac au fost ascunse pe ~ 585.

Racoviță, căpitan, soțul Mariei, ginerele lui Hulpe; a vîndut pe nedrept Mariei sulgeroaie case de pe Ulița Strîmbă 371.

Racoviță Cehan, fost mare logofăt; a hotărnicit s. Mînzești 337.

Racoviță, v. și **Dumitrașco** ~, **Mihai** ~ voievod, **Radu** ~.

Radomerschi, v. **Pălăde** ~, **Ștefan** ~.

Radomeschi (Radomirschi), bulucbaș; se judecă în anul 1738 cu Vasilie doboșar de străji pentru o vie din Valea lui Irimia, pierde 652.

Radomeschi, leah, soțul Măricuței Radomeschioaia; a cumpărat împreună cu soția sa o casă pe Ulița Mare de la fiii lui Stancul lăcătuș 212.

Radomeschioaia, v. **Măricuța** ~.

Radu <Mihnea> voievod, domn al Țării Moldovei; a dăruit m-rii Galata de Jos un loc din jurul m-rii 453.

Radu Racoviță, mare logofăt; dă mărturie 612.
Radul, ciubotar; martor în Ciubotărie 389.
Radul, ginerele lui Vasile ceauș și al Smarandei; martor în mahalaua Sf. Ioan 393.
Radul, potcovar; mărturisește pentru împăcarea unor țigani 110.
Radul <Cerchez>, medelnicer, fiul lui Vasile Cerchez, nepotul lui Costantin Scărlet; a cumpărat pe nedrept de la unchiul său un copil de Țigan al m-rii Danco 579; se judecă cu m-rea Danco 579.
Rafail, v. Ion ~.
Ramadan, v. Dumitrachi ~.
Ramandi, v. Alexandru ~.
Rango, casa lui în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Herbine 123.
Rareș, v. Petru ~ voievod.
Răcăciunul, sat, Ț. Putna; <c. Răcăciuni, j. Bacău>; întărit lui Ilie Catargiu după judecata cu Gavril aga 295.
Răchiteni, sat, pe Siret, Ț. Suceava; <c. Mircești, j. Iași>; vecinii m-rii Trei Ierarhi din s. ~ primesc scutiri de dări 430.
Rădăcina, loc la Șiraguri; al lui Buhuș în hotarul unui loc din Braniștea domnească 561.
Rădăuți, sat, <Ț. Suceava; or. ~ j. Suceava>; Episcopia de ~, în s. ~.
Rădești, sat, Ț. Tutova; <Costești, j. Vaslui>; vîndut de m-rea Bîrnova lui Vasile Gheuca 99.
Răducanul, postelnicel; scrie act 214.
Răgineț, v. Neculai ~.
Rânguleasa, v. Anisiia ~.
Răticica, loc; în hotarul unei părți din s. Mîndzăști 337.
Rătundul, v. Ștefan ~, Toderășco ~.
Rătvan, martor la vînzarea unor vie 219, 235.
Răzmiriță, cizmar; martor la vînzarea făcută lui Luca 11.
Răzmiriță, fiul lui Condrea lui Săcurice; a vîndut lui Grumazea armaș și Alexandrei armașoia o parte din s. Pietrești 94.
Răzmiriță, vâtaf de stolnicei; casa lui în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Rusească 327.
Răzmiriță, v. și Fîntîna lui ~.
Rediul Aldei, loc din hotarul Țîrgului Iași, la Prisăci; <s. ~, c. Aroneanu, j. Iași>; întărit lui Costantin Aldea 292, 293; vîndut de Costantin Aldea m-rii Aron Vodă 348; în hotarul seliștii Prisăci 433, 444.
Rediul cel Mare, în hotarul Rediului Aldei 292, 293.
Rediul Coțmanului, pădure lângă s. Coțmănești, <lîngă s. Cîrniceni, c. Țigănași, j. Iași>; în hotarul unui loc întărit m-rii Aron Vodă 240.

Rediul Iezărenilor, pădure; <pe teritoriul c. Miroslava>; în hotarul s. Iezereni 447.
Rediul lui Ilie, <pădure> la Prisăci; în hotarul Rediului Aldei 292, 293.
Rediul lui Țătar, loc din ocolul Țîrgului, pe Valea Bacului; <pe teritoriul c. s. Rediu, j. Iași>; drum care vine de la ~ în hotarul unui loc al m-rii Copou 188, 192; hotarnică pentru locurile din ~ ale lui Costantin Sevasto grămatic 22; locurile dăruite lui Constantin Sevasto sînt unite cu ~ 23; în hotarul locului dăruit lui Costantin Sevasto 24; în hotarul s. Făurești 116; în hotarul s. Găureni și Iezereni 83, 117; întărit lui Costantin Sevasto 113, 128, 155, 178, 244; dăruit de Costantin Sevasto prin testament m-rii Trei Ierarhi 217; judecată pentru Odaia lui Enache postelnicul din ~ 147, 148; Costantin Sevasto împrumutecat să ia zeciuială din ~ 20, 58, 77, 252; un plug din ~ stăpînit de Ion Buhuș este scutit de dări 184.
Rediul Mic, <pădure>; în hotarul unui loc din hotarul Țîrgului întărit m-rii Aron Vodă 240.
Rezidența <catolică> a Iașilor, acte moldovenesti de la ~ 214; preot superior de la ~ din Iași și Cotnari 651; v. și **Martin Kirnozeschi**.
Rîmă, locul lui în hotarul unui loc domnesc de la Vacota dăruit m-rii Danco 211, 262.
Rîmar, rus, fratele Mariei; poslușnic al m-rii Copou 223.
Rîndul, v. Toader ~.
Rîpa Pevețoaiei (Rîpa cea Mare), în Iași; case și locuri de case pe ~ 340, 435, 542, 552; v. și **Măricuța Pevețoaia**.
***Rîpicieni**, sat, [pe Prut], <pe Nistru>, Ț. Soroca; <inclus în or. Soroca, j. ~, R. Moldova>; lîngă s. Liubienitul, trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
Rîpicieni, sat, pe Prut, Ț. Dorohoi; <c. Ripiceni, j. Botoșani>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
Rîșca, m-re; <în s. ~, c. ~, j. Suceava>; zămnic de pe Vaslui al m-rii ~ în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548; călugării de la ~ au vîndut mitropolitului Ghedeon s. Ungureni și părți din s. Drăgășinești 609.
Rîșco, v. Cotul lui ~.
Rîtul lui Peter, pe Bahlui, la Dumbrava Roșie; moară la ~, în hotarul Țîrgului Cotnari dăruită lui Martin Chernoginschi 651.
Robu, tatăl Irinei și socrul lui Pavăl; a lăsat fiicei sale o casă pe Ulița Sirbească 365.
Robu, v. Măria lui ~.

Rocsanda (Roxanda), vorniceasă, soția lui Lupul Costache, mama lui Iordache Costache și a lui Scarlatache Costache; vinde împreună cu fiii săi un vad de moară pe Bîmova lui Hrisanth egumenul m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 523.

Rodebobo, v. **Panaite** ~.

Roiul, v. **Ghiorghe** ~.

Rojniță, v. **Vasile** ~.

Roman (Romano), împărat bizantin; ctitorul m-rii Xiropotam de la Muntele Athos 185, 251, 457, 458.

Roman, martor în Muntenime 379.

Roman, popă la Biserica Curelarilor; martor în Muntenime 379; martor în mahalaua Ciubotăriei 386.

Roman, tîrg, <t. ~; m. ~, j. Neamț>; Chiriace din ~ 71; v. și **Episcopia Romanului**.

Roman, ținut; loc de prisacă în s. Lucșani, t. ~ 236; sate în t. ~ 407.

***Romînești**, sat, pe Valea Neagră, t. Neamț; <inclus în s. Miron Costin, c. Trifești, j. Neamț>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Ropceanul, v. **Sandul** ~, **Vasile** ~.

Ropotă, v. **Grigore** ~.

Roșca, duvalm; casa lui în hotarul locului breslei mișeilor 159.

Roșca, vistiernic; a vîndut Aniței logofeteasa un loc de casă lîngă Mitropolia Veche 97.

Roșca, v. **Costantin** ~, **Gheorghe** ~, **Ioan** ~, **Ștefan** ~.

Roșcani, seliște, la Turia, t. Iași; <s. ~, c. Trifești, j. Iași>; parte din ~, vîndută lui Neculai negustor 193.

Roșcețu, rotmistru domnesc; a dăruit Bisericii Catolice părțile sale din Tocsobeni și din Dumesti 214.

Roșieni, sat, pe Jijia, t. Iași, <lîngă s. Grădinari, c. Golăești, j. Iași>; dăruit de Ștefan vătav m-rii Danco 658.

Rubina, soția lui Iorga; a vîndut împreună cu soțul o casă de lîngă m-rea Bărboi, Dochitei Fortagioaia 124, 125; martoră pe Ulița Rusească 181.

Rucsanda, mama Alexandrei 624.

Rucsandra Cârpoaia, martoră lîngă biserica Sf. Ioan Gură de Aur 91.

Rufeni, sat, în ocolul tîrgului Iași; <cartierul ~, m. Iași>; împuternicire dată m-rii Copou pentru a aduce oameni străini în s. ~ 253; întărit m-rii Copou 204, 223, 263, 387, 421; în hotar cu s. Piscani 200, 202; judecată pentru s. ~ între m-rea Copou și m-rea Trei Ierarhi 203; în hotarul unui loc dăruit m-rii

Copou 186, 188, 192, 431, 441; cîrciumar din ~ 132, 151, 188, 200, 230, 363; v. și **Ianăș**; popă din ~ 257, 377, 392; v. și **Andrii**.

Rugină, v. **Pavăl** ~, **Vasile** ~.

Ruginoasa, sat; <probabil s. ~, c. Dulcești, j. Neamț>; al lui Sandul Sturza mare ban, a fost prădat de cătanele austriece 591.

Ruginoasa, sat, t. Suceava; <c. ~, j. Iași>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Ruja, fiica lui Luca armean și al Mariei, soția lui Noroș ușer, mama lui Ivan; vinde împreună cu mama și cu surorile sale o vie de la Urșulea preoților iezuiți 172; vinde împreună cu ai săi o vie pe Valea Socolei lui Gheorghită negustor 518.

Rumelia, provincie; <în Bulgaria>; m-rea Adrian de la Arghirocastro, în ~ 249, 387, 424; Nectarie fost egumen la m-rea Sf. Ioan Gură de Aur a plecat în ~ 433.

Rusătești, familie; dau măturie hotarnică pentru s. Făurești 116.

Ruseni, sat din hotarul tîrgului Iași, <Rusenii Vechi, c. Holboca, j. Iași>; drumul de la ~ spre Holboca în hotarul unui loc al m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291, 388, 424; în hotarul seliștii Prisăci 445.

Ruset, v. **Antonie** ~, **Costantin** ~, **Gheorghe Iordachi** ~, **Manolachi** ~, **Ștefan** ~.

Rustea, fiica lui Deadiul spătar și mama Aniței 646.

Rusul, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Ciudin 93.

Rusul, v. ~, **Costantin** ~, **Gavril** ~, **Iane** ~, **Ignat** ~, **Iordachi** ~, **Mihalache** ~, **Pavăl** ~, **Toderașco** ~ **Carp**, **Vasile** ~.

Ruxanda, țigancă a m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiica lui Costantin 93.

S

Saava, arhiepiscop și mitropolit al Sucevei; a întărit diata lui Istratie Dabija voievod 295.

Safta, fiica lui Damian și sora lui Dumitrașco; a vîndut lui Frangole fost vameș un loc de casă de pe Ulița Strimbă 297.

Safta, fiica lui Dima bulucbaș și a Nastasiei; vinde împreună cu părinții și cu frații case de pe Ulița Herbinte lui Adam chervasaragiu 18.

Safta, fiica lui Gligorie, nepoata Ciornușcăi; vinde împreună cu tatăl o vie din Valea Comisului lui Alexandru mare căminar 593.

Safta, fiica lui Lucaci clucer, soția lui Vasilache; vinde împreună cu soțul ei case lui Lupul Gheuca 609.

- Safta**, fiica lui Mierăuță Bedreagu căldărar și a Măricuței Merăuțoaia; vinde împreună cu mama și cu frații o pivniță și o dugheană de pe Podul Hagioaiei 129.
- Safta**, fiica lui Mihalachi blănar și soția lui Ștefan; cumpără împreună cu soțul ei o casă de la fratele ei vitreg, Ștefan 449.
- Safta**, fiica lui Neculai și nepoata lui Petrea căpitan; vinde împreună cu frații săi un loc de casă de pe Ulița Strîmbă popii Ion 390.
- Safta**, fiica lui Stoian seimen și a Măriuței, sora lui Vasile; martoră pe Ulița Tărbujenească 623.
- Safta**, fiica lui Toader și a Mariei; vinde împreună cu părinții săi o casă de pe Ulița Hagioaiei lui Gligoraș 389.
- Safta**, fiica lui Ursul și a Măricuței; vinde împreună cu părinții săi o casă stricată lui Apostol bașbulucbaș agesc 525.
- Safta**, fiica popii Agapie și a Irinei și soția lui Ion Hlibii meserci; primește danie de la mama sa o casă 158.
- Safta**, fiica popii Lupul și a Bilușcăi și sora Aniței; vinde împreună cu părinții și cu sora sa o vie la Curături lui Tănase Picioroga 234.
- Safta**, meșterbăsoaie; vinde lui Anastasie Stroiescul o jumătate de loc de casă de pe Ulița Surlarilor 154.
- Safta**, soția lui Alexandrachie, fiica Măricuței Pevețoaia; dăruiește împreună cu soțul ei un loc de casă de pe Ulița Mare finului său, Toader 657.
- Safta**, soția lui Dumitru, fiica lui Ion Budurul și a Uritei și sora lui Ștefan; cumpără împreună cu soțul ei o vie în Dealul Hroncii de la fratele ei 617; primește zestre de la mama sa 636.
- Safta**, soția lui Ilie Abăza, fiica lui Toderășco Rusul și nepoata Solomonesei logofeteasa; vinde împreună cu soțul ei case de lângă Biserica Albă mitropolitului Sava 85, 120.
- Safta**, soția lui Ilie Sturza; a vîndut doamnei Anastasia un loc de casă de lângă Mitropolie 97.
- Safta**, soția lui Lupul Pilat și fiica lui Vasile Sălceanul; vinde împreună cu soțul ei o casă de pe Ulița Hagioaiei lui Ion Neculce 659.
- Safta**, soția lui Panaiotache <Morona>, fiica lui Enache Cîrstea, sora lui Dumitrașco cămăraș și a lui Toader fost postelnic și mama lui Enache agă; a primit zestre de la tatăl ei jumătate de vad de moară pe pîrîul Balica 1; cumpără împreună cu soțul ei jumătate de vad de moară de lângă ceairul domnesc de la fratele ei, Dumitrașco 1; dă lui Savin banul o vie la Miroslava pentru o datorie 345; vinde împreună cu soțul ei un vad de moară din șesul Ceairului m-rii Aron Vodă 318; zălogește împreună cu soțul ei o vie la Șorogari lui Ioanichie egumenul m-rii Aron Vodă 331.
- Safta**, soția lui Panaite țigan; se vinde roabă lui Lupul hatman 261.
- Safta**, soția lui Pascal brașovan; cumpără împreună cu soțul ei o jumătate de loc de casă de pe Ulița Nouă de la Pascal fiul lui Apostol 189.
- Safta**, soția lui Ștefan vătav; primește prin diată de la soțul ei o vie la Cetățuia și niște țigani 658.
- Safta**, soția lui Ștefan Bîrcă; cumpără împreună cu soțul ei de la mitropolitul Sava o casă de pe Ulița Feredeielor 145.
- Safta**, soția lui Tănase, nora lui Polihronie user; cumpără împreună cu soțul o casă de lângă m-reă Sf. Ioan Gură de Aur de la Gheorghie 545.
- Safta**, soția lui Toader Bănarul; vinde împreună cu soțul ei două dugheni lui Iane negustor 320.
- Safta** (Saftha), soția lui Toader Butco, fiica lui Păladie făclier și sora Aniței; vinde împreună cu soțul și cu fiii ei casele de lângă biserica Sf. Theodori lui Pavăl Rugină 286; se judecă cu sora și cumnatul ei pentru case și dugheni rămase de la tatăl lor 143; a vîndut împreună cu soțul ei o vie de la Vinișești m-rii Danco 324, 336.
- Safta**, soția popii Gavril; vinde împreună cu soțul ei o casă lui Alexandru 552.
- Safta**, soția popii Ion Cogălniceanul; primește danie de la Vasile Cioră un loc de casă din mahalaua Muntenimii 641.
- Saicul, v. **Dumitrașco** ~.
- Sali, v. **Sandul** ~.
- Samfir**, fost vătav de vieri; martor în mahalaua Muntenimii 30.
- Samfir**, v. și **Zamfir**.
- Samoil**, patriarh de Alexandria; întărește scutirile acordate breslei ciocililor 496.
- Samson**, nepotul lui menționat într-un zapis de vînzare a unei părți din s. Cotîrlești 88.
- Sanda**, fiica lui Costantin Fortagiul și a Dochitei; să nu încalce vînzarea făcută de mama sa 124.
- Sanda**, fiica lui Dumitrașco fost al doilea vistiernic și a Mariei și nepoata lui Ilea zălar; a vîndut împreună cu mama și cu frații ei case cu pivniță pe Podul Vechi lui Dima bașbulucbaș 27.
- Sanda**, fiica lui Gavril Cujbă și a Irinei, sora lui Grigoraș; vinde împreună cu mama și cu

- fratele ei două dugheni lui Dima al doilea jîtnicer 69.
- Sanda**, fiica lui Ion cămăraş şi a Negruşei; dă împreună cu mama şi cu fraţii ei un nou act de vînzare a unor case lui Vasilie al doilea armaş 616.
- Sanda**, fiica lui Sandul băibărăcar armean şi al Catrinei; vinde împreună cu mama şi cu fraţii o casă cu loc de pe Podul Vechi lui Hariton Harepul 633.
- Sanda**, soţia lui Andrei şi fiica Chelsiei; primeşte danie de la mama sa două dugheni de pe Podul Hagioaiei 594.
- Sanda**, a doua soţie a lui Ionaşco Schiopul cizmar şi mama lui Apostol cizmar 369, mama vitregă a lui Ilie cizmar; se judecă cu fiul ei vitreg pentru case din mahalaua Cizmăriei, pierde 122.
- Sanda**, soţia lui Mihăilă logofăt şi apoi a lui Lucaci clucer şi mama lui Gheorghe, Ion şi a lui Lucaci; dăruieşte împreună cu fiii săi un loc de casă de pe Uliţa Tărbujenească nepoatei sale, Aniţa 304.
- Sanda**, soţia lui Ştefan şi mama lui Andreias; vinde împreună cu ai săi o vie din Dealul Hroncii cumnatului ei, Dumitru 617.
- Sanda**, soţia lui Toma Alevra; cumpără împreună cu soţul ei un loc de casă de pe Uliţa Măjilor de la finul ei Gheorghită 423.
- Sanda**, soţia lui Vasilie, fiica lui Dumitru brăhar şi a Mariei, nepoata lui Necula şi sora lui Mihalache; a vîndut lui Cîrstea căpitan de darabani partea fratelui ei din dugheni şi locuri de dugheni de pe Podul Vechi 130; vinde împreună cu soţul ei două dugheni şi un loc de dugheană de pe Podul Vechi lui Cîrstea căpitan de darabani 62.
- Sanda**, ţigancă a m-rii Tazlău, fiica lui Neculai şi a Dochitei; confirmată m-rii Trei Ierarhi 571, 574.
- Sanda Stinguleasa**, soţia lui Ion şi mama lui Enachi şi a lui Gheorghe; dăruieşte împreună cu soţul şi cu fiii ei o casă m-rii Danco 488.
- Sandor**, catolic din Iaşi; mărturiseşte pentru o judecată 352.
- Sandul**, armean, papugiu; via lui în hotarul unei vii din Dealul Hroncii 617.
- Sandul**, băibărăcar, soţul Catrinei, tatăl lui Neculaiu băibărăcar, al Sandei şi Măriuţei 633; ţine locul de casă al popii Avram în hotarul unui loc de casă <de pe Podul Vechi> 438; staroste de băibărăcari, martor în Valea Socolei 518.
- Sandul**, bărbier; martor în Valea lui Irimia 652.
- Sandul**, bacal; martor <pe Uliţa Rusească> 338; martor în Dealul Hroncii 296, 422.
- Sandul**, fiul lui Bîrsan; martor hotarnic în s. Piscani 200.
- Sandul**, fiul lui Dima bulucbaş şi al Nastasiei; vinde împreună cu părinţii şi cu fraţii case de pe Uliţa Herbinte lui Adam chervasaragiu 15.
- Sandul**, fiul lui Sava armean papucari din Cizmărie; a cumpărat o vadră de vin 559.
- Sandul**, fiul lui Tănăsie şi nepotul lui Vasilie; se învoieşte cu popa Neculai Bizi de la biserica Sf. Neculai pentru un loc de casă 98.
- Sandul**, negustor, fiul lui Toma negustor; cumpără de la Irina un loc pe Uliţa Hagioaiei 544; cîrciuma sa în hotar 544.
- Sandul**, pantir; cumpără de la Costantin fost mare postelnic un loc de casă de pe Podul Vechi 355.
- Sandul**, soţul Aniţei, ginerele Cîrstinii; primeşte danie de la Sanda, mătuşa soţiei sale, un loc de casă cu pivniţă de pe Uliţa Trăpezenescă 304.
- Sandul**, ţigan al m-rii Aron Vodă, fiul lui Andrei şi al Tudorii şi nepotul lui Băban 259.
- Sandul**, vînatîr domnesc, fiul lui Malcoci călăraş, fratele lui Ştefan; martor hotarnic al unui loc din Branîstea domnească 561, 562, 564.
- Sandul Adam**, negustor, fratele lui Vasile Adam; cumpără de la Aniţa o casă cu loc pe Uliţa Frecău 140; dă lui Ianachi ceaş un loc de casă din Sărăria Veche, pe Uliţa Hagioaiei (semn. gr.) 489; a părăginit o vie de la Vlădiceni de pe locul Mitropoliei 531; i-a fost zlogit un zăpis de vînzare al unui loc de pe Uliţa Măjilor 423; martor pe Podul Vechi 277; martor la Vinişesti (semn. gr.) 324; zapisele sale pentru un loc de casă de lîngă m-reă Danco sunt date fratelui său 394.
- Sandul Crupenschi** (Crupenschii), soţul Aniţei, ginerele lui Toader Albotă şi al Mariei, cumnatul lui Costantin, Iordache şi al lui Şerban Albotă;
- mare jîtnicer; cumpără de la Ştefan cobuzar o casă de pe locul lui Toader Tricolici 396; dă măturie 99, 114, 148; martor 90, 130, 140;
- mare medelnicer, cumpără de la socrii şi cumnaţii săi un loc de casă de pe Uliţa Mare 187, 255;
- fost mare medelnicer, dăruieşte împreună cu soţia sa un loc de casă m-rii Danco 218; martor 222, 543; vinde împreună cu soţia sa un loc de casă de pe Uliţa Mare lui Ştefan Luca 255, 266; vinde lui Lupul un loc de casă de lîngă biserica Sf. Ilie 645.

Sandul Dobroviceanul, vînător domnesc din Branîste; martor hotarnic al unui loc din Branîstea domnească 562, 564; martor hotarnic la s. Costuleni 565.

Sandul Horbină, soțul Aniței și fratele Hostinoaiiei; a rămas dator la sora sa 646.

Sandul Manea, negustor, pîrcălab de Bacău; fratele lui Pascal și tatăl lui Păntelei 615; cumpără casă 80; cumpără împreună cu fratele său case de lîngă cimitirul Bisericii Albe de la mitropolitul Sava 120.

Sandul Ropceanul, fratele lui Vasile; pune zălog la Calistru episcop de Rădăuți jumătate din s. Șcheia pentru că a plătit datoriile fratelui său 600.

Sandul Sali, fost postelnic; scrie act 140.

Sandul Sturdza (Sturdze, Sturdzea), fiul lui Chiriac Strudza, fratele lui Ion Sturdza și cumnatul lui Manolache Hrisoverghi;

fost al doilea sulger, cumpără de la cumnatul său jumătate de loc de casă de pe Ulița Mare 283;

vătav de aprozi, mărturisește pentru zălogirea unor dugheni la Hagi Ali 367;

mare ban primește danie de la Mihai Racoviță voievod 591; judecă o pricină 584.

Sandul (Zangulos) Tănase (Thanasi), negustor, fiul lui Tănase negustor; martor pe Ulița Rusească (semn. gr.) 319, 449, 478; martor la Bucium 401; martor la vînzarea făcută de Hristodor 346; scrie act 489; vinde lui Cîrstea Latef arcar case din Arcărie, pe Podul Vechi 494.

Sandul Volcinschi, căpitan; martor 600.

Sanhira, soacra lui Tudor 215.

Sanhira(Zamfira, Zanhira) **Adămoaia**, soția lui Adam chervasaragiu și a lui Ion vătav de vieri, mama Catrinei și soacra lui Mărgărint bulucbaș; cumpără împreună cu Adam case de pe Ulița Herbinte de la Nastasia 15; vinde egumenului m-rii Barnovschi case 228; vinde împreună cu Ion o casă din mahalaua Sf. Ioan lui Eni Grecul 393.

Sapoytu, v. **Ana ~ Martineasa**.

Sartor, v. **Michael ~ Franciscus**.

Saul, unchiul lui Gheorghe Malbastrin; a dăruit nepotului său un loc de casă de pe Podul Vechi 635.

Sauli (Zanoli), v. **Felix Antonius ~**.

Sava (Savin, Savva), arhiepiscop și mitropolit al Țării Moldovei; cumpără de la Ștefan Munteanul o vie de la Vlădiceni 10; cumpără de la Anisia Septelicioaia o casă de pe Ulița Feredeelor 81; cumpără de la Ilie Abăza case de lîngă cimitirul Bisericii Albe 85; este împuternicit să cerceteze starea mănăstirilor

162; hotărăște împreună cu domnul închinarea m-rii Danco la m-reă Xiropotam 185; participă la hotărîri domnești 15, 44, 56, 99; dă mărturie pentru o vie la Vlădiceni 38; vinde lui Pascal niște case de lîngă Mitropolie 120; vinde lui Ștefan Bîrcă o casă de pe Ulița Feredeelor 145; fost mitropolit 295.

Sava, armean, papucar, tatăl lui Sandul și bunicul lui Toader Botedzatul 559; martor hotarnic al unui loc de pe Podul Vechi 351.

Sava, diacon, tatăl lui Chiriac 518.

Sava, episcop de Huși; participă la hotărîri domnești 347, 374, 416, 430; martor la o danie 413;

episcop de Roman; participă la hotărîri domnești 466, 511, 514, 519, 533.

Sava, ginerele Anisieii; martor pe Ulița Măjilor 423.

Sava, ginerele popii Deocheatul; a vîndut lui Gheorghe Stredzăscul case de pe Ulița Hagioaiei 222.

Sava, ieromonah; scrie o diată 575.

Sava, rus, soțul Tantei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Sava, staroste de bărbieri; cumpără de la Dumitrașco o parte din s. Piscani 242.

Sava(Savvas), negustor; Toma Dracea a plătit datoriile pe care le avea Miron vameșul la ~ 112, 114.

staroste de negustori; martor pe Ulița Frecău (semn. gr.) 140; stabilește valoarea unor zăloage la Varna domnească 149; zapis de vînzare a unor case de pe Podul Vechi cu iscălitura lui ~ 175.

Sava, uricar; v. **Savin**.

Sava, vătav de cărăuși; martor la Miroslava 89.

Sava, vornic de tîrg; martor 236.

Sava Marigan, mazil; martor în Muntenime 245, 302.

Savin, casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Sîrbească 365.

Savin, fiul Mariei și fratele lui Gligorașco; se judecă împreună cu mama și fratele său cu m-reă Aron Vodă pentru o casă din mahalaua Curelari, pierde 102.

Savin, popă la biserica Sf. Gheorghe Lozonschi; dă lui Vasile diac de vistierie un loc de casă de pe Ripa Pevețoaiei pentru a ajuta la acoperirea bisericii 342.

Savin (Sava), uricar, fiul lui Dumitrașco din Turbătești și nepotul lui Marco din Nedeiani; împarte moșia din s. Nedeiani cu rudele sale 21; face din poruncă domnească cercetări hotarnice 22, 26, 198, 202, 243, 362, 447; scrie acte 13, 24, 121, 130, 191, 192, 203, 204, 223, 239, 263.

Savin, vornic de poartă; face cercetare hotarnică pentru un loc din Rediul lui Tătar 22, 23, 26; și pentru s. Piscani 200; dă mărturie 24.

Savin <Zmucilă>, fiul <nepotul> lui Dumitrașco <Nacul> fost mare paharnic, ginerele lui Ene fost hatman;

mare spătar, dă mărturie 24;

fost mare spătar, cumpără de la Mierla Calodiieasa o vie la Vlădiceni 38;

mare ban, cumpără de la Gheorghiță fost comis o casă de pe Ulița Chervăsăriei 213; întărește act 258; dă mărturie 275, 276, 279, 300; martor 227, 372;

fost ban, a cercetat o pricină pentru datorii 587, dăruiește m-rii Adormirea Maicii Domnului o vie la Vlădiceni 373; primește de la Safta postelniceasa o vie la Miroslova pentru o datorie 345; a plecat în Țara Leșească să se întâlnească cu oastea moscalilor 585; a trimis scrisori de închinare la Moscova 585.

***Săbieni**, sat, Ț. Iași, <pe Ciomohal; pe teritoriul c. Călărași, j. Botoșani>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

***Săfirceni**, sat, <probabil s. Lișna, c. Suharău, j. Botoșani>; a aparținut lui Miron Costin și este dat lui Pandele pentru datorii neachitate 516.

Sălceanul, v. **Vasile** ~.

Sămina, fiica lui Buiuciu, soția lui Vasilie și sora Vasilie; se învoiește cu Toader pentru un loc de dugheană 74.

Sămion, fiul lui Neacșul și al Agafiei, fratele Tofanei și al Vasilicăi; a vîndut împreună cu mama și cu frații săi o vie de la Vlădiceni lui Ștefan Munteanu 10.

Sămion, hotnog de darabani; martor pe Podul Vechi 62.

Sămion, popă armenesc, tatăl popii Ion și al Soltanei și socrul lui Drăghici armean 503.

Sămion, rus, soțul Fădorei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Sămion, v. și **Simeon**.

***Săoani**, sat, Ț. Roman; <s. lîngă Volintirești, c. Alexandru I. Cuza, j. Iași>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Săpoteanul, v. **Andrei** ~.

Sărărița, v. **Măricuța** ~.

Sărăria Veche, loc de pe Ulița Hagioaiei spre Țirgul Făinii; loc de casă din ~ 489.

Sărafim, v. **Serafim**.

Săranda, v. **Movila** ~.

Săvăscul, v. **Gligorie** ~.

Săvoaia, v. **Maria** ~.

Scarlat Ghica voievod, domn al Țării Moldovei; testament de scutiri de la ~ 275.

Scarlatache Costache, fiul lui Lupul Costache și al Rucsandei și fratele lui Iordachi Costache; vinde împreună cu mama și cu fratele său o moară cu vad de pe pîrîul Bîmovei lui Hrisanth egumen al m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 523.

Scarlet Șerbu (Șerban), fost mare comis, tatăl lui Costantin Scărlet și al lui Vasilie Scărlet 335, 579.

Scarpu, v. **Gligori** ~.

Scărlat <Ștefan>, <fost> postelnic; zapis vechi de judecată cu iscălitura lui ~ 212.

Scărlet Dabija, mare pitar; dă mărturie 99; martor 90; mare clucer, dă mărturie 114;

mare paharnic, dă mărturie 300; se judecă împreună cu rudele sale cu m-rea Adormirea Maicii Domnului pentru o pîvnă de pe Ulița Rusească, pierde 364.

Scărlet, v. și **Costantin** ~, **Vasilie** ~.

Scăuiele, deal; în hotarul s. Făurești 116; drumul mare care merge la ~ în hotarul s. Găureni și Iezereni 117, 362.

Scînteia, sat, Ț. Vaslui; c. ~, j. Vaslui; martori hotarnici din ~ 61, 163; v. și **Drumul cel Mare al Scînteii**.

Scetmițchi, v. **Stanislau** ~.

Schimbarea la Față (Preobrajenia Domnului), hramul m-rii Socola 121, 289, 512.

Scorpan, v. **Șerban** ~.

Sculi, agă; a vîndut lui Andronic Cerchez un loc de casă de pe Ulița Mare 303.

Secară, v. **Axintie** ~, **Cîrstea** ~.

Seciul, cel bătrîn; prisaca ~, în hotarul s. Iezereni 505.

Sefer Tura, <Tora>, jurămînt făcut de trei jidovi pe ~ 480.

Selceanul, v. **Vasile** ~.

Selvestru de Fucii, prefect al Bisericii Catolice din Iași; dă mărturie 624.

Serafim (Sărafim), proegumen al m-rii Golia; dă mărturie pentru s. Rufeni (semn. gr.) 203; cercetează apartenența s. Rufeni 204;

fost egumen al m-rii Golia; a vîndut lui Frangole fost vameș locuri de dugheni de pe Ulița Strimbă 297;

egumenul m-rii Bărboi; dă mărturie (semn. gr.) 277.

Serghie, fostă slugă a lui Enache Cunupi postelnic; martor hotarnic al unui loc din Rediul lui Tătar 23.

Servio, v. **Antonius** ~.

Sevasto, v. **Costantin** ~, **Iacomache** ~.

Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, în formula blestemului 453.

Sfînta Biserică a Răsăritului, blestem al acestuia pentru încălcarea unei danii 531.

- Sfinta Evanghelie** (Scriptură), citat din ~ 299, 300, 361, 466; în formularul actului 430.
- Sfinta Maria Angelica**, hramul Bisericii Catolice din Iași 624.
- Sfinta Maria Mare**, sărbătoare creștină; termen de restituire a unei datorii 53.
- Sfinta Pravilă**, judecată după ~ 516, 537.
- Sfinta Precuvioasă** (Preapodobna) **Parascheva** <Metohul (Mitocul) Maicilor>, biserică din mahalaua Muntenimii, în Iași; în hotarul unui loc de casă 641; poporeni de la ~, martori 332; preoți de la ~, martori 158; v. și **Ion, Tănășie**.
- Sfinta Precuvioasă Parascheva**, moaștele ei aduse de Vasile Lupu voievod la m-re Trei Ierarhi 496; în formula blestemului 533; hramul m-rii Trei Ierarhi 430.
- Sfinta Precuvioasă Parascheva**; v. și **Sfinta Vineri**, m-re.
- Sfinta Troiță**, în formula blestemului 471, 514, 515.
- Sfinta Vineri** (Sfinta Precuvioasă Parascheva), m-re în Iași; dughenile m-rii în hotarul unui loc de dugheni de pe Ulița Rusească 190; dughenile m-rii, în hotarul unui loc de dugheană de pe Ulița Țîrgului de Jos 310; se judecă pentru moșiile m-rii Galata de Jos 139, 452, 453; m-rea ~ ia sub administrare m-rea Adormirea Maicii Domnului din Codrul Gheanghei 87; pivnița m-rii în hotar 176; vinde lui Andronache bărbier domnesc o casă de pe Ulița Rusească 478; egumenii m-rii dau mărturie 190, 338, 449, 553, v. și **Macarie, Neofit, Simeon, Timoftei**.
- Sfintul Apostol Pavel** (Pavăl), a binecuvîntat daniile făcute Sfîntului Mormînt 274, 275, 276, 279, 284, 404; în formula blestemului 586.
- Sfintul Apostol Petru**, în formula blestemului 586.
- Sfintul Athanasie**, <fost> mare arhiepiscop și patriarh al Alexandriei; hramul m-rii Copou 14, 156, 171, 192, 221, 223, 239, 263, 421, 441, 493, 504, 514.
- Sfintul Dimitrie**, sărbătoare creștină; termen de strîngere a dărilor 40, 44, 56.
- Sfintul Duh**, în formula blestemului, 217, 274-276, 278, 279, 284, 299, 300, 404, 470, 514, 515.
- Sfintul Francisc**, Ordin al Călugărilor Minorîți din Iași 352.
- Sfintul Gheorghe** <Lozonschi>, biserică din Iași; dă lui Vasilie diac de vistierie un loc de pe Rîpa Pevețoaiei pentru a ajuta la acoperirea bisericii 342; cimitirul bisericii ~ în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Mare 485.
- Sfintul Gheorghe**, călare, reprezentare în sigiliul Mitropoliei Moldovei și Sucevei 543.
- Sfintul Gheorghe**, m-re din Galați, închinată la Sf. Mormînt; primește scutiri de dări 274-276, 278, 279, 284, 404.
- Sfintul Gheorghe**, sărbătoare creștină; termen de strîngere a dărilor 40, 44, 56, 276.
- Sfintul și Marele Mucenic Gheorghe**, hramul m-rii Birnova 40, 56; hramul m-rii Hlincea, 32, 59, 208.
- Sfintul Grigore Teologul** (Bogoslov), sfînt ierarh, în hramul m-rii Trei Ierarhi 496.
- Sfintul Ilie**, v. **Biserica Gheanghii**.
- Sfintul Ioan Botezătorul**, biserică; v. **Biserica de la Măji**.
- Sfintul Ioan cel Nou**, v. **Nicoriță**, m-re.
- Sfintul Ioan Gură de Aur** (Hrisostomu, Zlataust), sfînt ierarh; în formula blestemului 442; în hramul m-rii Trei Ierarhi 496; hramul m-rii ~ 437.
- Sfintul Ioan Gură de Aur** (Hrisotoru, Zlataust), ctitorită de Ștefan Tomșa voievod 48; închinată la m-rea Arghirocastro de la Rumele 424; cumpără loc de casă 16; cumpără un vad de moară de pe pîrîul Birnova 523; primește danii case și locuri de case și vii 12, 92, A; în hotarul unei case 126; ograda m-rii în hotarul unei case 545; locurile din hotarul Țîrgului ale m-rii în hotarul unor locuri 292, 296, 348, 376, 422; primește întăriri pentru locurile din hotarul și țarina Țîrgului asupra seliștii Prisăci, a vinăriciului de la Bucium s.a. 209, 225, 249, 291, 388, 424, 429, 437, 444, 445; se judecă pentru seliștea Prisăci și pentru averea m-rii Clatia 433, 443, 445, 457, 458, 530, 535, 537, 539; mahalaua m-rii ~ 393, 415; primește scutiri de dări 207, 249, 288, 388, 459; vinde lui Vasile croitor un loc de casă în Cizmărie 268; a luat zeciuială din s. Buciumi de pe locul m-rii Clatia 536, B; ; călugăr la m-rea ~ 486, 545; v. și **Simeon**; egumenii m-rii ~ 98, 127, 154, 268, 306, 374, 418, 442, 444, 486, 523, 626, v. și **Hrisanth, Nectarie, Paisie**; v. și **Biserica lui Ștefan Vodă**.
- Sfintul Lazăr**, biserică în Iași, lîngă Vama cea Mare, ctitorită de Mihai Racoviță voievod; primește danie un obroc din venitul Vămii 515; primește danie un loc de lîngă Vamă 527; în formula blestemului 527; v. și **Învierea Sfîntului Lazăr**.

Sfintul Mormint, m-re la Ierusalim; m-rile Adormirea Maicii Domnului, Birmova, Cetățuia, Hlincea, Sfinta Vineri și Sfintul Gheorghe din Galați închinată la ~ primește așezare pentru scutirile de dări 56, 275, 276, 278, 279, 284, 285, 404, 406, 430; m-re Dealul Mare închinată de ctitor la ~ 280, 361; primește scutiri de dări pentru o pivniță dăruită de Avramachi 41; să nu strice o danie făcută de Hrisanth Notara patriarhul Ierusalimului 471.

Sfintul Munte (Sventa Gora), v. **Muntele Athos**.
Sfintul Nicolae (Neculai) <Domnesc>, biserică; preoți de la ~ martori 7, 88; v. și protopopul Ursul, popii Misail și Vasilii.

Sfintul Nicolae de Sus (cel Sărac), biserică din mahalaua Muntenimii; în hotarul unui loc de casă al popii Ion Cogălniceanu 641; preoți de la ~ martori 265, 282, 315, 357; v. și Dumitrașco, Ștefan; diaconul de la ~ martor 282; v. și Ioniță.

Sfintul Nicolae, ziua aducerii moaștelor; termen de plată a unui obroc dăruit schitului Halchi 466.

Sfintul Sava (Savva), m-re din Iași, de pe Podul Vechi, închinată la Sf. Mormint; primește așezare pentru scutirile de dări 44, 56, 274-276, 278, 279, 284, 404; primește ca metoh m-re de la Dealul Mare și m-re de la Botești 280; chervăsăria și crîșma m-rii sînt scutite de dări 173, 254; heleșteul de pe Valea Cîrului al m-rii în hotarul m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 437; în hotarul unei case de pe Podul Vechi 92; locul m-rii din hotarul tîrgului în hotar cu un loc din seliștea Prisăci 397; via m-rii din Valea lui Irimia de la Copou în hotarul unor vii 614, 624; egumenul m-rii 78, 520; v. **Daniel** egumen.

Sfintul Sion, la Ierusalim; milostenii pentru 274-276, 278, 279, 284, 374, 404; v. și Sf. **Mormint**.

Sfintul Spiridon, biserică în Iași; casă mai sus de ~ 629.

Sfintul Thoma, Duminica Thomei; pomenire făcută de ~ 299, 300.

Sfintul Vasilie cel Mare (Velichi), sfînt ierarh; în hramul m-rii Trei Ierarhi 496.

Sfinții 40 de Mucenici, hramul m-rii Xiropotam, de la Muntele Athos 191, 439, 537.

Sfinții Apostoli Petru și Pavel, în formula blestemului 586.

Sfinții Apostoli Petru și Pavel, hramul m-rii Cetățuia 56, 529, 632, 638; hramul m-rii Bărboi 577.

Sfinții Apostoli Petru și Pavel, sărbătoare creștină; termen de achitare a unui obroc din Vama domnească la Muntele Athos 469.

Sfinții Apostoli, în formula blestemului 15, 100, 109, 120, 289, 318, 374, 413, 461, 466, 470, 496, 512, 514, 515, 527, 529, 533, 534, 556, 567, 586, 605, 624, 628; au strîns milostenii pentru Sf. Sion 274-276, 278, 279, 284, 374, 404.

Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, hramul m-rii Danco 191, 218, 210, 211, 262, 335, 658; în formula blestemului 453.

Sfinții Părinți de la șapte Soboare, în formula blestemului 658.

Sfinții Theodori (Sfintul Feodor, Sfintul Fteodor, Sfinții mari mucenici Teodor Teron și Stratulat), biserică în Iași, în mahalaua Muntenimii; epitropii de la ~ dau negustorului Iane Vlahul un loc de dugheană cu bezmen 273; popii de la ~ martor 129, v. și Gligore, Moisei, Nicula, Toader; tîntirimul bisericii ~ în hotarul unei case din Muntenime 286.

Silăvăstru (Silvestru), prefectul Bisericii Catolice din Iași; se judecă cu Gheorghe Strahoschi pentru o casă de pe Ulița Mare, cîștigă 601.

Silion, cumnatul lui Apostol bidlar; martor în Codrul Iașilor 70.

Silion, din Totoești, sotul Aniței, ginerele lui Alexa postelnic; s-a judecat împreună cu soția sa cu m-re Adormirea Maicii Domnului pentru un loc de pivniță de pe Ulița Rusească 364.

Silion, fiul lui Neculai, nepotul lui Petrea fost căpitan; vinde împreună cu surorile sale un loc de casă de pe Ulița Strîmbă popii Ion 390.

Silion (Silioan), v. **Costantin, Ștefan**.

Simeon (Sămion, Semeon), călugăr la m-re Sf. Ioan Gură de Aur; martor la Vlădiceni 486; martor lîngă ograda m-rii (semn. gr.) 545.

Simeon, egumen al m-rii Sf. Vineri; dă mărturie (semn. gr.) 320, 338.

Simeon, țigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, cumnatul lui Istratie 93.

Simeon (Sămion), vînător domnesc, fiul lui Cornea vînător domnesc; martor hotarnic al unui loc din Braniște domnească de la Covasna 131, 561, 562, 564, 565, martor hotarnic al unui loc din.

Simina, preuteasa popii Ilie și nora lui Iacob și a Marghitei 321; martoră pe Ulița Pîrvuleștilor 220.

Simioan, călugăr la m-re Sf. Vineri; vinde împreună cu tot soborul m-rii o casă de pe Ulița Rusească lui Andronachi bărbier 478.

Simion, bacal; martor hotarnic al unui loc din Rediul lui Tătar 23, 24, 26.

Simion, cumnatul lui Anton Voroavă; martor la Miroslava 595.

Simion, din Borăști, tatăl lui Mihălachie 52.

Simion, ieromonah; scrie act 30; duhovnicul popii Neculaiu, scrie diată 215.

Simion, martor în Iași 265.

Simion, odobaș, fiul lui Dima; martor la Cetățuia 586.

Simion, rus, soțul Vasilinei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Simion, rus, tatăl Agafiei, socrul lui Grigorie 223.

Simion, rus; poslușnic al m-rii Copou 225.

Simion, socrul lui Ion din Iezereni 117.

Simion, tatăl Anastasiei și socrul lui Gheorghită 454.

Simion, tatăl lui Mereuță 52.

Simion, fost vizitiu domnească, tatăl lui Pătrașco 316.

Simion (Silion) Moimăscul, fiul lui Ghiorghie Moimăscul, fratele lui Ștefan Moimăscul fost mare armaș; a vîndut împreună cu fratele său părți din s. Piscani lui Vasile Lupu voievod 161.

Simion Păsărarul, heleșteul (rîbnicele) lui în hotarul unor locuri de lîngă Rediul lui Tătar 22, 23; în hotarul unui loc dăruit m-rii Copou 188, 192.

Simion Pișcăbăbă (Chișcăbăbă), soțul Lozanei 401; martor în mahalaua Sf. Ilie 7.

Simoaia, mama lui Mihai din Dealul Hroncii 296.

Sinai, v. **Muntele** ~.

Sinica, fiica lui Ion Iațco staroste de olari; vinde împreună cu tatăl ei o casă de pe Ulița Mare lui Ursul diac de vistierie 321.

Sion, și **Sfîntul Sion**.

Sirco, armaș; trebuie să lase loc de uliță pentru Școala jidovească 480.

Siret, rîu; loc de prisacă pe ~ în s. Iucșani 236; sat pe ~ 430; tătarii au prădat țara dincolo de ~ 547; Vasile Ceaurul a închinat țara austrieilor pînă la ~ 547, 591.

Sirghie (Sirghie), din Boțăști; martor hotarnic în Codrul Iașilor 61; prisaca lui în hotarul unui loc din Codrul Iașilor 548.

Sirghie, sluga lui Enache Cunupi; martor hotarnic al unui loc din Rediul lui Tătar 24, 26.

Siria, țară; patriarh de ~ 44; v. **Dosoftei**.

Sîma (Săma), tatăl lui Ursul făclier; locul lui în hotarul unui loc de casă vîndut lui Toma Alebra 316.

Sîrbu, v. **Irina** ~.

Sîrbul, v. **Podul lui** ~, **Stoian** ~, **Vasile** ~.

Slobozia, sat, <pe Bahlui și Ciric, în hotarul tîrgului Iași; m. Iași>; drumul spre ~ în hotarul unor locuri din hotarul tîrgului 388, 424; în hotarul seliștii Prisăci 433.

Smaranda, soția lui Vasile ceaș și soacra lui Radu 393.

Soce, v. **Vasile** ~.

Societatea Iezuită, v. **Comunitatea iezuită**..

Socola, m-re, lîngă tîrgul Iași, sub Codrul Iașilor, cu hramul Schimbarea la Față 121; cumpără de la Apostol blidar Poiana lui Iftimie din Codrul Iașilor 70, 71; primește danie de la Pavăl fost căpitan o vie din Dealul Călugărițelor 314; primește danie un obroc din venitul Vămii domnești 426, 509; locul m-rii în hotarul unui loc din Braniștea domnească de la Covasna 131; primește dreptul de a aduce oameni străini pentru apărarea m-rii 610; primește întărire pentru stăpînirea s. Găureni și Iezereni 117, 447; primește întărire pentru o vie din Dealul Călugărițelor după judecata cu soția lui Pavăl fost căpitan 334; locuitorii din s. Iezereni să lucreze pentru m-re 109, 120, 289, 510, 512; primește mărturie hotarnice pentru hotarul din jurul m-rii și a s. Găureni 343, 362; primește scutiri de dări pentru crîsmă, oi, poslușnici, preoți ș.a. 109, 115, 121, 289, 381, 425, 436, 510, 512; rîscumpără de la Ilinca un loc de prisacă, mai sus de s. Iezereni 505; a vîndut m-rii Cetățuia un loc din mijocul hotarului m-rii 452, 453.

Socola, pîriu, pod peste ~ 345; v. și **Valea Socolei**.

Socola, sat, <în m. Iași>; sătenii din ~ sînt obligați să lucreze cîte trei zile pe lună pentru m-rea 109, 121, 289, 510, 512; popii din ~, martori 70, 71, 362, 401, 447; v. și **Păntilei Solcovschi**, **Mihail** din ~.

Socolul, sat, ț. Soroca; <s. Socola, c. Vadul Rașcov, j. Soroca, R. Moldova>; trecut în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.

***Sodolna**, sat, ț. Orhei; <j. Orhei, R. Moldova>; trecut în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.

Sofiiano, dascăl, tatăl popii Vasile 485.

Sofroni din Bucium; mărturisește pentru apartenența s. Bucium 536.

Sofronia, soția lui Iurie Danco; a cîtorit împreună cu soțul ei m-rea Danco 185.

Sofronia, țigancă a m-rii Aron Vodă, fiica Măricuței, nepoata lui Gavril Cobocu și mama Neagrăi 259.

Sofronie, martor în Dealul Hroncii 296, 617.

Sofroniia, tigancă, fiica Ifincăi; împreună cu mama sa pretinde că a avut un loc de casă 626.

Solești, sat, <c. -, j. Vaslui>; Chiril din ~ 567.

Solomon, staroste de jidovi, fratele lui Ursu; locul lui în hotarul unei dugheni de pe Ulița Hagioaiei 637; se judecă cu m-reă Aron Vodă pentru un loc de uliță de la Școala jidovească, câștigă 480.

Solomon Costachi, postelnic al doilea; dă măturie 99.

Solomoneasa, v. **Anița** ~.

Soltana, soția lui Drăghici armean, fiica lui Sămion popă armenesc și sora popii Ion; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă fratelui ei 503.

Soroca, ținut; sate în ~ 407, 516.

Soroca, cetate; <or. -, j. -, R. Moldova>; Tânase pîrcălab de ~ 286.

Spin, v. **Vasile** ~.

Spinoasa, sat, ț. Hîrlău; <c. Erbiceni, j. Iași>; confiscat pentru hiclenie lui Vasile Ceaurul și dăruit lui Costantin Costachi 547; dăruit lui Sandu Sturza 591.

Spiridon, fiul lui Păcurar din Budești; a vîndut lui <Gheorghe> Duca părțile sale din s. Budești 407.

Stama, soția lui Mihălache <Rusul> blănar, mama lui Ștefan; a primit prin diată de la soțul ei o casă 449.

Stan, fiul lui Drăgoiu; martor pe Ulița Nouă 189.

Stan, pomii lui ~; semn al hotarului din jurul m-rii Socola 343.

Stanca, soția lui Pavăl fost jîtnicer și mama lui Andronic și a Cîrstinei 140; dă împreună cu fiica sa niște case de pe Ulița Frecău, Aniței cămărășoia, pentru datoriile fiului 68.

Stanciul, bulucbaș; martor 411.

Stancul, lăcătuș soțul Agăhiței, cumnatul lui Hilotie călugăr; s-a judecat cu Hilotie pentru o casă de pe Ulița Mare rămasă de la soția sa 212.

Staneschie, locul lui în hotarul unei case de pe Ulița Sîrbească.

Stanislau Seetnîțchi, preot superior iezeit; a cumpărat moșia Urlești cu banii aduși din Polonia pentru Biserica Catolică 215.

Stanislaus (Stanislav) de Bieg Bieganski (Biegenschi), episcop catolic de Bacău; judecă pricină între preoții ieziți și franciscani pentru o casă de pe Ulița Mare 352, 448, 487, 601.

Starii, v. **Pavăl** ~.

State (Stati, Statie), mare aprod; martor pe Ulița Ocnei 554; martor lîngă Biserica Curelarilor

634; martor pe Ulița Hagioaiei C; nepotul lui ~ 634; v. și **Enachi**.

Statie (Stati), <fost mare> clucer, fratele lui Necula vistiernic 92.

Statie, diac; scrie act 363; diac al marelui hatman, scrie act 434; diac al marelui logofăt, scrie act 488, 490.

Statie, fiul Dochitei; cumpără de la Nastasia sotniceasa un loc de casă de lîngă m-reă Bărboi 414.

Statie, ginerele lui Iordachi săbier și al Anușcăi Chirculeasa; vinde împreună cu rudele o casă lui Mihalache Rusul blănar 164.

Statie, negustor, ginerele lui Gheorghe Alevara, cumnatul lui Toma Alevara; martor pe Ulița Măjilor 29, 52, 105, 134, 142; martor pe Ulița Hagioaiei 129, 344.

Statie (Stati) negustor, socrul lui Neofit călugărul, tatăl de suflet al lui Mihalache și al Măriuței; a cumpărat fără drept două dugheni de lîngă Școala jidovească 36; a dăruit fiului său o vie la Cetățuia 586, 588; martor în Tîrgul Făinii aplică sigiliu ~ 55, 333; Crucea lui semn de hotar al unei vii din Valea Comisului de la Cetățuia 593.

Statie, seimen; martor lîngă m-reă Bărboiu 124.

Stavăr, cumnatul lui Luca; martor 572.

Stălii, <or. în Rusia?>; boieri moldoveni s-au întîlnit cu țarul Rusiei la ~ 585.

Stelea, vărul lui Cîrstie Secară; martor la vînzarea unor vii 219, 235; via lui în hotarul unei vii de la Vinîșești 324, 336.

Stîmpărușii, vilcea; în hotarul unor poieni din Codrul Iașilor 61.

Stîncea Netii, deal, <pe teritoriul c. Comarna>; semn de hotar al unui loc din Branîștea domnească 561, 562, 564; drumușor de lîngă semn de hotar al unui loc din Branîștea domnească 549.

Stînguleasa, v. **Sanda** ~.

Stoian, bulucbaș; martor pe Ulița Cacainei 502.

Stoian, seimen în Curtea domnească, fiul lui Iane staroste, soțul Măriuței și tatăl lui Vasile; martor la vînzarea făcută de Cîrstea comîșel 269; martor în mahalaua Sf. Ioan 393; martor pe Ulița Tărbujenească 626; vinde împreună cu ai săi o casă de pe Ulița Tărbujenească lui Pavăl 623.

Stoian, sîrb; tatăl lui Dumitrașco Caba cizmar 181, 319.

Stoica, comîșel domnesc; martor în Valea lui Irimia 652.

Strățulatu Șendrea, fost portar la Golia; martor pe Ulița Măjilor 105.

Strahosca, v. **Ilinca** ~.

Strahoschi, v. **Gheorghe Frîncul** ~.

Strat, v. Pavăl ~.

Stratenia Domnului, hramul noii catedrale a Mitropoliei 97.

Stratina, fîntînă; semn de hotar al s. Făurești 117.

Stratul Gușuel, martor în Codrul Iașilor 71.

Stratul cel mare a vîndut împreună cu Gheorghită Bogdan o casă de pe Ulița Măjilor lui Albul fost mare ușer 105.

Stratul Mucul, soțul Măriei; vinde împreună cu soția sa un loc de casă m-rii Aron Vodă 35.

Stratulat, v. **Neculai** ~.

Stredzâscul, v. **Gheorghie** ~.

Stroiescul, fost cămăras; martor pe <Ulița Tărbujenească> 627.

Stroiescu, casa lui în hotarul unei case vîndute lui Iorga cămăras 312.

Stroiescul, v. **Anastasie** ~, **Ioan** ~, **Iordachi** ~.

Struț, v. **Vasilie** ~.

Sturdza, fiica lui ~ a împrumutat un cîrlan de la m-rea Socola 610.

Sturdza, mare logofăt; întărește în anul 1738 act 652.

Sturdza, v. **Chiriac** ~, **Costachi** ~, **Dimitrie** ~, **Ilie** ~, **Ion** ~, **Matei** ~, **Sandul** ~, **Toader** ~.

Suceava, cetate; <în m. Suceava, j. ~>; hatman și pîrcălăb de ~ 24, 114, 148, 416, 445.

Suceava, rîu, <afluent al Siretului>; sat pe ~ 600.

Suceava, tîrg; <m. ~, j. ~>; Mihai Hagi din ~ 654; v. și **Mitropolia Moldovei și Sucevei**.

Suceava, ținut; sate în ~ 398, 407, 430, 547, 591.

Sucevenița, v. **Acsiniia** ~.

Sucur Pîrîtul, casa lui pe Ulița Mare 236.

Suchonewski, v. **Albert** ~.

<**Suedia**>, v. **Șvedul**.

Sultana, soția lui Alexandru Exaporitos, mama lui Nicolae Alexandru Mavrocordat voievod; să fie pomenită la Muntele Athos 470.

Sultana Mare Boiereasă, a vîndut lui Adam un loc de casă în Sărăria Veche, pe Ulița Hagioaiei 489.

Surda, loc în hotarul s. Găureni și Iezereni 117.

Surdoaia, v. **Axinia** ~.

Surdul, v. **Toader** ~.

Surlărie, mahala în Iași; loc de casă în ~ 415.

Sylvester de Amelia, călugăr franciscan; martor

Șaptiliț, v. **Șeptilici**.

Șarban, țigan cobzar din Iași, fiul lui Gligorie alăutar și fratele lui Dragomir; este vîndut lui Bejan Hudici 388.

Șcheia, sat, pe Suceava <ț. Suceava; c.s. Șcheia, m. Suceava, j. Suceava>; jumătate din s. ~ pus zălog la Calistru episcop de Rădăuți 600.

Șchiopul, v. **Ionașco** ~, **Moise** ~, **Petru** ~.

Șendrea, v. **Strățulatu** ~.

Șeptilici, v. **Ion** ~.

Șerban, fiul lui Toader Albotă și al Mariei, fratele lui Costantin și al lui Iordache; vinde împreună cu frații săi un loc de casă de pe Ulița Mare cumnatului său Sandul Crupenschi 187.

Șerban Cantacuzino; martor la Odăile Partei 551.

Șerban Scorpan, verifică o copie (1840) 360.

Șercani, sat, pe Nistru, ț. Orhei; <s. Șercani, j. Orhei, R.Moldova>; trecut în catastiful moșiiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Șeremet, <general rus>; fiul lui ~ a fost ținut zălog la Poartă 584, 585.

Șipaga, v. **Neculai** ~.

Șipote, sat, <ț. Hirîlău; c. ~, j. Iași>; vecini din ~ ai m-rii Adormirea Maicii Domnului au fost strămutați în s. Dobîrcini 44, 56, 274-276, 278, 279, 284, 404.

Șiraguri, loc din Braniștea domnească, la Covasna; locul lui <Ion> Buhuș în hotar 561, 562, 564.

Șișcani, sat, pe Siret, ț. Putna; <c.s. ~, or. Adjud, j. Vrancea>; trecut în catastiful moșiiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Șleahta, v. **Toader** ~.

Șoimarul, locul lui, în hotarul unui loc de casă de lîngă biserica Sf. Ilie 645.

Șoldan, v. **Nicolae** ~.

Șorogari, deal, în țarina tirgului Iași; vii la ~ 39, 331, 407, 644.

Șorogari, pîrîu, <afluent al pîrîului Cîric>; în hotar 211, 262.

Ștefan, argat la Biserica Catolică; scutit de dări 103.

Ștefan, băcan; împuternicit să stăpînească partea lui Lupășco pentru o datorie neachitată 180.

Ștefan, blănar; martor pe Ulița Nouă 189.

Ștefan, călăraș, fiul lui Malcoci călăraș din Covasna, fratele lui Sandul; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 561, 562, 564.

Ștefan, călăraș, fratele lui Costantin Iftinescul; chemat la judecată de egumenul m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 442; se judecă împreună cu alți călărași pentru seliștea Prisăci cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur, pierde 444, 445.

Ș

<**Șapte**> (7) **Oameni**, top. în hotarul tirgului Iași; <în m. Iași, j. ~>; drumul spre ~ din hotarul tirgului 291, 388, 424; în hotarul seliștii Prisăci 240, 432, 444, 445; valea ~ în hotarul seliștii Prisăci 240, 433; în hotarul unui loc din hotarul tirgului 437.

Ștefan, cobuzar; dă lui Sandul Crupenschi o casă 396.

Ștefan, comis; via lui, în hotarul unei vii de la Copou 67.

Ștefan, copil de țișan; dăruit de fiii lui Scărlat Șerbu m-rii Danco 335; cumpărat fără drept de Radul <Cerchez> medelnicer 579, 580.

Ștefan, crîșmar; martor pe Ulița Târbujenească 626.

Ștefan, croitor, soțul Luchiianei; vinde împreună cu soția sa un loc de casă lui Luca fiul Alexandrei 11.

Ștefan, croitor; a primit de la m-reă Adormirea Maicii Domnului o casă cu chirie în Tîrgul de Jos 622.

Ștefan, din Băloșești; martor hotarnic al unor poieni din Codrul Iașilor 61.

Ștefan, fiul lui Ciubotaru din Scînteia; martor hotarnic al unor poieni din Codrul Iașilor 61.

Ștefan, fiul lui Costantin arbănaș; se judecă cu Iontă negustor pentru un loc de dugheană de pe Podul Hagioaiei, pierde 647.

Ștefan, fiul lui Gheorghe Alevra și al Zoitei și fratele lui Enache, Petrea, Toma ș.a.; vinde împreună cu frații o pivniță și o dugheană din Tîrgul de Jos lui Pană negustor 176.

Ștefan, fiul lui Grigore Ghica voievod și vărul Năstăsicăi, soția lui Manolache Hrisoverghi; dăruiește verei sale un loc de casă de pe Ulița Mare 233.

Ștefan, fiul lui Ion, nepotul popii Iacob din Drăgoești și fratele lui Toader; dă împreună cu fratele său parte din s. Drăgoești lui Hrisanth patriarhul Ierusalimului în schimbul unui loc de casă de pe Ulița Hagioaiei 464.

Ștefan, fiul lui Isac, tatăl lui Vasili, Ion și al lui Gligorașco 220.

Ștefan, fiul lui Matei ungurul și al Catrinei; vinde împreună cu părinții săi o vie din Dealul Buciumilor lui Martin ungur 363.

Ștefan, fiul lui Toader abăger și al Mariei Todereasa, fratele lui Ilie Toader și al lui Lascar; vinde împreună cu mama și cu frații săi două dugheni din Tîrgul de Jos lui Năstasie vornic de tîrg 476; vinde împreună cu mama o dugheană de pe Podul Vechi egumenului m-rii Sf. Sava 520.

Ștefan, fiul Stamei, fiastrul lui Mihălache Rusul blănar; vinde lui Ștefan, ginerele lui Toader blănar un loc de casă 449.

Ștefan, ginerele lui <Gligore> Căpățînă; martor lângă m-reă Bărboi 592.

Ștefan, ginerele lui Dumitrașco colivar; scrie act 2.

Ștefan, ginerele lui Ion Iațco staroste de olari; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Mare 321.

Ștefan, martor în Iași 265.

Ștefan, nepotul lui Marco din Nedeiani, rudă cu Savin uricar; împarte cu rudele sale moșia din Nedeiani 21.

Ștefan, poslușnic al m-rii Hlincea, fiul lui Cîrstea; se judecă împreună cu alți poslușnici cu m-reă Hlincea 32.

Ștefan, rus, soțul Alinei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Ștefan, rus, soțul Catrei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Ștefan, rus, soțul Todosiei; poslușnic al m-rii Copou 223.

Ștefan, seimen; primește de la m-reă Adormirea Maicii Domnului cu bezmen un loc de casă 521.

Ștefan, fost sotnic, soțul Nastasiei sotniceasa 414.

Ștefan, soțul Saftiei, ginerele lui Toader blănar; cumpără împreună cu soția sa o casă de la Ștefan, fiastrul lui Mihălache Rusul blănar 449.

Ștefan, soțul Sandei, fiul lui Ion Budurul și al Urîtei, tatăl lui Andreiaș și cumnatul lui Dumitru; martor 636; vinde împreună cu ai săi o vie din Dealul Hroncei cumnatului său 617.

Ștefan, soțul Ștefăniei; dăruiește prin diată nepotului său Lupul un loc de casă 294.

Ștefan, tîlpălar; martor 51.

Ștefan, vătav, soțul Saftiei; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Feredeelor 467; își face diată 658.

Ștefan, vînatör domnesc din Trăisteni; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 562, 564.

Ștefan, zugrav, soțul Antimiei 102, și al Aniței 3, 46; casa lui în hotarul unui loc de casă de lîngă dughenile m-rii Aron Vodă 35; a cumpărat de la Alexandra zugrăvița o casă din mahalaua Curelarilor 4, 102; a lăsat prin diată celei de-a doua soții, Anița., o casă din mahalaua Curelari 102.

Ștefan Bănarul, martor 320.

Ștefan Bîrcă, logofăt (diac) de vistierie, soțul Saftiei; cumpără de la fiicele lui Gheorghe Bute o parte din s. Țibănești 8; cumpără de la mitropolitul Sava o casă de pe Ulița Feredeelor 145; martor la Miroslăvița 111.

Ștefan Caratzas, martor la stabilirea valorii unor zăloage la Vamă (semn. gr.) 149.

Ștefan Cărtogiu, fost mare sulger; martor 394.

Ștefan Căpotici, postelnic al doilea; dă măturie 114, 148.

Ștefan Cătană, mărturisește pentru casa Costinei 356.

Ștefan cel Bun <cel Mare> voievod, domn al Țării Moldovei; a organizat breasla mișeilor din târgul Iași 628.

Ștefan Cerchez, mare comis; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Mare 90; dă mărturie 24, 99, 148;

mare stolnic, martor 31;

fost mare comis, casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Mare 303.

Ștefan Ciuciulie, tatăl lui Bejan săhăidăcar și al lui Mihălachi 624.

Ștefan Corbul, bulucbas; martor pe Ulița Târbujenească 623, 626, 655.

Ștefan Dințul, cumnatul lui Vartic fost căpitan; vinde împreună cu alții părți din s. Minzești lui Toma negustor 337.

Ștefan Hăbășescu, pîrcălab; primește poruncă să strămute morile m-rii Agapia, de pe Jijia, la vadul Iucsenilor 182.

Ștefan Hergii Cotnăreanul, tatăl Ozanei, socrul lui Martin Cîcicea 651.

Ștefan Hrițanul, martor la dania făcută lui Lupul 294.

Ștefan Ipcă, popă la biserica Sf. Nicolae de Sus; dă mărturie 357; primește mărturie pentru s. Munteni 315; face o vânzare în fața unor martori de la biserica Sf. Nicolae de Sus 282.

Ștefan Luca, vistiernic al doilea; cumpără de la Sandu Crupenschi un loc de casă de pe Ulița Mare 253; dă mărturie 275, 276, 279, 300; se judecă cu Manolache Hrisoverghi pentru un loc de casă de pe Ulița Mare 266;

fost vistiernic al doilea, martor pe Ulița Hagioaiei 659; a dus scrisori de închinare la Moscova fiind acuzat că l-a adus pe țarul Rusiei în Moldova 584, 585; a fost ținut la Chiev de moscali 584, 585;

fost logofăt al treilea martor pe Ulița Mare 359, 394, 395, 640.

Ștefan Miclescul (Milescul), soțul Maricăi, fiul lui Postolaache Miclescul, tatăl lui Frangole și al Marandei și socrul lui Toader Șleahța; a dat zestre fiicei sale s. Frenciuci 568; mare clucer, să mărturie 99; martor pe Ulița Mare 90; fost mare clucer, dă mărturie 218; fost mare serdar 596.

Ștefan Moimăscul, fost mare armaș, fratele lui Simion; a vîndut împreună cu fratele său două părți din s. Piscani lui Vasile Lupu voievod 161.

Ștefan Munteanul, martor la vânzarea făcută lui Luca, fiul Alexandrei 11; vinde mitropolitului Sava o vie la Vlădiceni 10.

Ștefan Murguleț, vornic de poartă, dă mărturie pentru o judecată pe Ulița Mare 212;

spătar al doilea, martor pe Ulița Mare 255;

fost spătar, martor 394.

Ștefan Petriceico (Pătru) voievod, domn al Țării Moldovei; a dăruit lui Enache Cunupi un loc din Rediul lui Tătar 22, 23, 24, 26, 104.

Ștefan Pilat, vornic de poartă; dă mărturie 24, 99, 114, 148; martor 90, 134, 143; face cercetări hotarnice pentru locuri de case, locuri din hotarul târgului, sate ș.a. 83, 117, 116, 159, 160, 186, 188, 192, 198, 200, 202, 243, trimis să cerceteze pricini 32; fost vornic de poartă, a cercetat o pricină 611.

Ștefan Pleșca, odobașă; martor pe Ulița Cacainei 502.

Ștefan Ponici (Poniciu), vornic <de poartă>; martor pe Ulița Măjilor 105; martor pe Ulița Hagioaiei 129.

Ștefan Radomeschi, fiul Măricuții Radomeschioaia și fratele lui Pălădie Radomeschi; răscumpără o casă de pe Ulița Mare zălogită de fratele său la Costantin 519.

Ștefan Rătundul, martor în mahalaua Muntenimii 129, 286; martor pe Ulița Măjilor 423.

Ștefan Ruset, nepotul lui Nicolae Buhus; <fost mare> stolnic, slugile lui mărturisesc pentru un loc din Branistea domnească 562, 564;

<fost mare> vornic, martor pe Ulița Hagioaiei 659.

Ștefan Silion (Silioan), mare clucer; dă mărturie 24; via sa în hotarul unei vii de la Miroslava 43;

fost mare clucer, martor 90; a hotărnicit o parte din s. Drăgoești 464;

mare medelnicer, dă mărturie 99, 275, 276, 279; fost mare medelnicer, dă mărturie 300.

Ștefan Slănină, soția lui ~ primește o sumă de bani de la Vasile Costachi 25.

Ștefan <Tomșa> voievod, domn al Țării Moldovei; ctitorul bisericii Sfîntul Ioan Gură de Aur 48; v. **Biserica lui Ștefan vodă**;

Valea lui ~ 43, 89, 116, 555; v. **Valea lui Ștefan Vodă**.

Ștefan Vasile, martor pe Ulița Târbujenească 643.

Ștefan Vasilie <Lupu> voievod, domn al Țării Moldovei; act de danie de la ~ pentru m-rea Hlincea 32.

Ștefan Zăbirciosul, martor în Dealul Hroncii 296.

Ștefan, v. **Gheorghe** ~ voievod, **Valea lui ~ vodă**.

Ștefana, soția lui Nicolai negustor; primește danie împreună cu soția sa o parte din seliștea Roșcani de la Alexandra 193.

Ștefania, soția lui Ștefan, mătușa lui Lupul; dăruiește împreună cu soțul ei un loc de casă nepotului ei 294.

Ștefaniță, martor la Cetățuia 593.

Ștefaniță Lupu, v. **Ștefan Vasilie** <Lupu>.

Ștefeni, sat, pe Birlad, t. Tutova; <lingă Coteceri și Popești, c. Oltenesti, j. Vaslui>; dăruit Mitropoliei Noi de doamna Anastasia 97.

Știră, bulucbaș; a vîndut un loc de casă din Cizmărie 268.

Știrbei, popă la biserica Sfinții Theodori; dă cu bezmen un loc de dugheană 273.

Știubeiu, valea lui ~; în hotarul unui loc din Rediul lui Tătar 24.

Șvedul <Suedia>; țară; regele Șvedului s-a refugiat la Tighina 584, 585.

T

Talpeș, v. **Apostol** ~.

Tanase (Tanasie) **Petrache**, cămăraș de izvoade; trece acte la condică 27, 221, 441; fost cămăraș, a hotărît un loc de dugheni de pe Podul Vechi 27.

Tanasie, fiul lui Iordachi fost vătav de vieri; martor pe Podul Vechi 355.

Tanasie (Tanasă), popă la biserica Sf. Parascheva; martor 158, 332.

Tanga, deal, în hotarul unui loc din hotarul țirgului dăruit m-rii Copou 92, 188, 192.

Tanța, rusoaică, soția lui Sava; poslușnică a m-rii Copou 223.

Tatăl, v. **Dumnezeu** ~.

Tatiana, rusoaică, soția lui Mihăilă; poslușnică a m-rii Copou 223.

Tața (Țața), pomii lui ~ semn de hotar al s. Iezereni 83, 117, 447.

Tazlău, m-re; <în s. ~, c. ~, j. Neamț>; închinată la Sf. Mormint, primește scutiri de dări 44, 56; trecută sub ascultarea domniei după achitarea datoriilor față de Sf. Mormint 274-276, 278, 279, 284, 404; țigancă a m-rii Tazlău dată m-rii Trei Ierarhi 571; împarte țigani cu m-rea Trei Ierarhi 574; egumenul m-rii ~, v. **Ioan**.

Tăbîrtoaia, v. **Paraschiva** ~.

***Tăiseni**, sat, <t. Iași; j. Iași>; părți din s. ~ date de Anița fiilor lui Iepure în schimbul unui loc de casă în Iași 42.

Tălpălărie, mahala în Iași; casă și locuri de casă în ~ 603.

***Tămășeni**, sat, pe Prut, t. Iași; <în Măcăresti, c. Prisecani, j. Iași>; în hotar cu s. Piscani 407.

Tămășeni, sat, <t. Roman; c. ~, j. Neamț>; vecini ai m-rii Galata mutați în s. ~ 284.

Tănase (Tănasi, Tănasie), abăger, ginerele lui Mihălcea; dughenile lui în hotarul unei pivnițe de pe Ulița Hagioaiei în capătul Uliței Măjilor Vechi 129; martor pe Ulița Măjilor 316; martor în Țirgul Făinii 55, 410.

Tănase din Socola; martor hotarnic 362.

Tănase, fiul lui Gheorghe Stredzescul, fratele lui Toderășco; vinde împreună cu tatăl și cu fratele case de pe Ulița Hagioaiei lui Vasile Selceanul 222.

Tănase, fiul lui Gheorghită, nepotul Bărboaei; martor în Codrul Iașilor 52.

Tănase, fiul lui Polihronie ușer, soțul Saftעי; cumpără împreună cu soția sa o casă de lingă ograda m-rii Sf. Ioan Gură de Aur de la Gheorghe 545.

Tănase (Thanasis), negustor, tatăl lui Sandul Tănase 449 și al lui Postolachi 78; martor pe Podul Vechi (semn. gr.) 78; a primit zălog de la Mihălache blănar case din Arcărie pentru o datorie 494.

Tănase, pîrcălab de Soroca, soțul Tofanei și tatăl lui Moisei serdar 286.

Tănase primește danie de la Grigore Ropotă un loc de casă 224.

Tănase, sluga lui Costantin aga; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 562, 564.

Tănase Ciocani, martor 158.

Tănase (Afănase, Athanasios, Tanase) **Picioroga**, vătav de aprozi, fratele Catrinei și cumnatul lui Gheuca bulucbaș; cumpără de la Bilușca preoteasa o vie la Curături 234; locul lui în hotarul unui loc de casă din Săraria Veche, pe Ulița Hagioaiei 487; martor (semn. gr.) pe Podul Vechi 130; martor pe Ulița Surlarilor 154; martor <la Curături> 235; martor la vînzarea unei vii de la Vinișești (semn. gr.) 324.

Tănasie, cel bătrîn; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească de la Covasna 131.

Tănasie (Tănase), cîrciumar, soțul Calîței, tatăl lui Costantin, Dumitrașco și al lui Ioniță; a cumpărat de la Vasilie căldăraru o vie din Dealul Hroncii 494; a primit de la Vasile căldărar case de pe Podul Vechi, pentru pomenire 440; a rămas datatorii neachitate 490.

Tănasie, diac de cămară; martor hotarnic al unui loc din Rediul lui Tătar 23, 24, 26.

Tănasie, din Socola; martor hotarnic la s. Găureni și Iezereni 447.

Tănasie, fiul lui Vasilie, tatăl lui Sandul; se învoiește cu popa Neculai Bizi pentru un loc de casă 89.

- Tănasie** (Tănasie), fratele lui Iorga cămăraș și al lui Pascal bacal; martor la vânzarea făcută fratelui său Iorga 312.
- Tănasie Drăguna**, odobaș; martor în Tîrgul Făinii 410.
- Tănasie**, v. și **Sandul** ~.
- Tănasie**, comis al doilea; i-a fost percepută fără drept gorștină la ț. Neamț 598.
- Tăpală**, v. **Gavril** ~.
- Tărită**, popă, socrul lui Ion 653; martor 563.
- Tătușari**, <mahala în Iași>; martor din ~ 293.
- ***Tătușeni**, sat; <lingă s. Iepureni, c. Movileni, j. Iași>; mai sus de s. Ciorăști, lingă s. Iepureni 112, 114.
- Tătar**, v. **Rediul lui** ~.
- Tăutești**, sat, <c.s. Rediu, j. Iași>; în hotarul unor locuri din Rediul lui Tătar 23, 24, 83, 117; v. și **Valea Tăuteștilor**.
- Tecla**, matoră în Tîrgul Făinii 55.
- Tecuci**, ținut; m-rea Dumbrăvița în ț. ~ 44, 56.
- Temeliasa**, v. **Cîrstina** ~.
- Temelie**, martor în mahalaua Țigănimii 491.
- Temelie**, martor la vânzarea făcută lui Panaite bulucbaș 2.
- Thanasis**, v. **Tănase**.
- Teodor**, dichi; martor pe Ulița Sirbească 332.
- Theodor Gaspar**, diac de divan; copiază acte 205, 283.
- Theodosie**, fost arhiepiscop și mitropolit al Moldovei; a întărit act cînd a fost episcop de Roman 138.
- Theodosia**, stareța m-rii Socola; s-a tăiat un cîrlan de ziua ei 610.
- Thoma Mazarakis**, fratele lui Mazarakis negustor; martor pe Ulița Rusească 428.
- Thoma**, v. și **Sfîntul** ~.
- Tighina**, tîrg; <azi Bender, j. Tighina, R. Moldova>; s. Davila spre ~ luat de turci 516.
- Tighina**, cetate; <j., R. Moldova>; regele Suediei s-a refugiat la ~ 584, 585.
- Tilpiz**, v. **Nicula** ~.
- Timirul**, loc pe Cacaina, lingă Urșulea; vie păraginită la ~, întărită Paraschivei Tăbîrtoaia 541.
- Timofteiu** (Timothei), egumenul m-rii Sf. Vineri; ia sub administrare m-rea Adormirea Maicii Domnului din Codrul Gheanghei 87.
- Timoftei**, fost mare staroste; martor lingă biserica Sf. Theodori 273.
- Timuș <Hmielnițchi>**, îl ucide pe Cotnarschi pisar 97.
- Tirsinar**, v. **Ianachi** ~.
- Titiana**, soția lui Andrei alăutar; vinde împreună cu soțul ei o casă lui Cîrstea comișel 269.
- Titiana**, rusoaică, soția lui Mihai; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Tiutiucă** (Tiutochi), v. **Martin** ~.
- Tîrgul de Jos**, <mahala>; case și locuri de casă în ~ 375, 393, 427, 619, 622; dugheni în ~ 476, 583, 597, 599; pivnițe în ~ 176, 602; Ulița Rusească în ~ 364, 427, 602.
- Tîrgul de Sus**, <mahala>; locul breslei mișeilor din ~ 159; dugheană în ~ 575; pivnițe în ~ 129, 143; Ulița Hagioaiei în ~ 129, 143; Zidul, în capul Tîrgului de Sus 159.
- Tîrgul Făinii**, <mahala>; case și locurile de casă în ~ 33, 55, 118, 122, 205, 311, 333, 369, 592; dugheni în ~ 36, 576; pivniță în ~ 143; Ulița Finului în ~ 118, 205; Ulița Hagioaiei merge spre ~ 489; dascăl din ~ 378.
- Tîrgul Finului**, casă cu dugheană în ~ 410; v. și **Ulița Finului**.
- Toader**, abăger, soțul Mariei Todereasa și tatăl lui Ilie Toader și al lui Ștefan 476, 520; martor pe Podul Vechi 78, 130; staroste, martor pe Podul Vechi (semn. gr.) 277.
- Toader**, blănar domnesc, soțul Nastasiei, fiul lui Irimia blănar, ginerele lui Mihălași Rusul blănar și tatăl Saței și al lui Neculai 338; cumpără împreună cu soția sa un loc de la sora sa, Haida 338; se judecă cu Paraschiva Enăchioaia pentru o casă de pe Ulița Tărbujenească 196; se judecă cu Ștefan pentru o casă; s-a judecat cu patriarhul de Ierusalim pentru o casă 449; primește măturie de la socrul său pentru zestre 227; primește întărire pentru zestre a soției după judecata cu Mihalache blănar 307; martor în Tîrgul de Jos 176; martor pe Ulița Nouă 189.
- Toader**, bulucbaș; casa lui în hotarul unor case de pe Ulița Trăbujenească 312, 623; martor pe Ulița Căcainei 399.
- Toader** (Toderășco), lipcan, căpitan (porușnic) de menzilgii; martor 5, 29, 55, 333.
- Toader**, diac de vistierie; martor în Muntenime 379; scrie acte 627, 659.
- Toader**, diacon; scrie act 49.
- Toader** din Botoșani; martor pe Ulița Strîmbă 390.
- Toader** din Cudrești, tatăl lui Gavril, Gligorașco, Vasile și al Tudoscăi 80.
- Toader** din Iași, măturisește pentru hotarul s. Piscani 200.
- Toader** (Toderășco), făclier, fiul lui Irimia făclier, fratele lui Năstase și soțul Irinei 583, 597, 599.
- Toader**, fiul lui Alexandrachie și al Saței; primește danie de la nașii săi un loc de casă de pe Ulița Mare 657; martor lingă Rîpa Pevețoaiei 542.

Toader, fiul Butculesei; martor în mahalaua Sf. Ilie 7.

Toader, fiul lui Drughi din Dăjeni și al Agahiei; martor hotarnic al unor părți din s. Nedeiani 21; vinde lui Costantin, ginerele lui Păladie făclier, trei dugheni la Cizmărie 163.

Toader, fiul lui Enache zlătar, fost staroste; cumpără de la Enache Calodi două locuri de dugheni pe Ulița Schimbătorilor 66; cumpără de la Enache Calodi o pivniță și două dugheni 78; se învoiește cu Vasilie, fiul lui Buiuciu, pentru un loc de dugheni 74.

Toader, fiul lui Gheorghe Alevra și al Zoitei; martor pe Ulița Hagioaiei 129; vinde împreună cu frații o pivniță și o dugheană din Țirgul de Jos lui Pană negustor 176.

Toader, fiul lui Ion, nepotul popii Iacob din Drăgoești; dă lui Hrisanth patriarhul Ierusalimului o parte din s. Drăgoești în schimbul unui loc de casă de pe Ulița Hagioaiei 464.

Toader, fiul lui Mihălache blănar, fratele lui Andrei și al lui Pascal; vinde împreună cu frații o vie de la Șorogari egumenului m-rii Aron Vodă 39.

Toader, fiul lui Nacu fost logofăt de vistierie, fratele lui Gheorghe și al lui Ion; se judecă împreună cu frații cu m-rea Galata pentru o vie păraginită de la Miroslava 201.

Toader, fiul lui Vasile butnar și al Dochitei Pricolicioaia; primește de la Alexandra, nepoata lui Popișoc zapisul unui loc de casă 370.

Toader, fratele lui Virlan și socrul lui Ion; martor la Curături 234.

Toader, ginerele lui Nucar din Huși; martor la Buciumi 363.

Toader, martor în Țirgul Făinii 320.

Toader, martor hotarnic la s. Piscani 200.

Toader, martor la vânzarea făcută lui Panaite bulucbaș 2.

Toader, martor pe Ulița Herbinte 18.

Toader, meserciuc; martor <în Țirgul Făinii> 313.

Toader, negustor, soțul Draghie; a vândut fiilor lui Irimia fost vâtav de vistierie o vie din Dealul Hroncii 384; martor 411.

Toader, pălimar; martor în Țirgul Făinii 410.

Toader, pevet, soțul Măricuței Pevețoaia; vinde împreună cu soția sa o vie la Deleni preotului franciscan Felix Antonius Sauli 230.

Toader, popă la biserica Sf. Theodori; cumpără de la Dumitrașco un loc de casă în Muntenime 95; dă un loc de dugheană cu bezmen 273; martor pe Ulița Hagioaiei 129.

Toader, popă; martor pe Ulița Hagioaiei 637.

Toader, popă la biserica Tălpălari; casa lui în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Mare lângă biserica Sf. Gheorghe 485; casa lui în hotarul unei case din mahalaua Tălpălăriei 603; martor pe Ulița Feredeelor 467; protopop, martor lângă Rîpa Pevețoaiei 552.

Toader, fost postelnic, fiul lui Enache Cîrstea, fratele lui Dumitrașco cămăraș și al Saței; vinde cumnatului său, Panaiotache Morona, jumătate de vad de moară pe pîrîul Balica 1, 318; stolnic, dăruiește popii Vasile o bucată de loc de pe Ulița Mare 485.

Toader, rudă cu Dirjan căpitan; a vîndut împreună cu rudele sale o vie din Valea lui Irimia lui Iane Caridi 73.

Toader, sluga lui Pahomie; martor lângă Rîpa Pevețoaiei 552.

Toader, soțul Caliței, fiul lui Enachie, tatăl lui Dumitrașco și al lui Ion; vinde împreună cu soția sa o vie din Dealul Hroncii pentru a achita datoriile lui Tănăsie circumar 490; vinde împreună cu ai săi o casă de pe Ulița Măjilor lui Gîndul negustor 434; vinde împreună cu soția sa o casă de pe Podul Vechi lui Ivan armean 440, 451.

Toader, soțul Mariei, tatăl Aniței, Saței și al lui Gavrilas; vinde împreună cu soția sa și cu fiii săi o casă de pe Ulița Hagioaiei lui Gligoraș 389.

Toader, stoler; primește scutire de dări pentru că slujește la tipografie 477.

Toader, tatăl Catrinei, socrul lui Vasile 590.

Toader, ȝigan al m-rii Adormirea Maicii Domnului, fiul lui Simion 93.

Toader, vînatîr domnesc, fiul lui Chirica; mărturisește pentru hotarul s. Costuleni 565.

Toader, vînatîr domnesc, fiul lui Ostah; martor hotarnic al unui loc din Braniștea domnească 561, 562, 564; mărturisește pentru hotarul s. Costuleni 565.

Toader, vornic de poartă; hotarnic al unui loc de pe Ulița Mare 160.

Toader Albotă (Flondor), fiul lui Pavăl Albotă, soțul Mariei, tatăl lui Costantin, Iordache și al lui Șerban;

fost vornic, staroste Cîmpulung, a primit danie fără drept un loc din hotarul ȝirgului 26, 104;

fost mare armaș, se judecă cu Costantin Sevastî pentru Odaia postelnicului Enache, pierde 147, 148; mare pitar, vinde împreună cu ai săi un loc de casă de pe Ulița Mare ginerelui său Sandul Crupenschi 187;

fost mare pitar, casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Mare 233; a vîndut casă pe Ulița Mare 284.

- Toader Anghelache**, fiul lui Petrea fost căpitan, fratele lui Neculai și unchiul lui Silion al Ilenei și al Saftiei; martor pe Ulița Strîmba 390.
- Toader Balș**, mare vornic; martor, în anul 1813, în Divan 131.
- Toader Bantăș**, martor în Tîrgul Fâinii 118.
- Toader Bănarul**, căpitan, soțul Saftiei; martor pe Ulița Hagioaiei 129; vinde împreună cu soția sa două dugheni lui Iane negustor 320.
- Toader Bîtcă** din Nedeiani; martor hotarnic al unor părți din s. Nedeiani 21.
- Toader Bolun**, țigan; nepoții săi confirmați m-rii Aron Vodă 259.
- Toader Botzatul**, nepotul lui Sava armean papucar; a cumpărat o vadră de vin 559.
- Toader Butco** (Bîtco, Bîtcă, Butcu, Botco, Bojco), soțul Saftiei și ginerele lui Pălădie negustor făclier; casa lui în hotarul unei case dăruite popii Cozma 153; cumpără de la Gheorghită un loc de prisacă din Codrul Iașilor 52; cumpără o vie de la Zamfira 219; dughena lui în hotarul unei dugheni de pe Ulița Hagioaiei 454; se judecă cu Constantin pentru case, dugheni și pivnițe din Tîrgul Fâinii rămase de la socrul său 143; martor 129, 176; scrie act 142; via lui în hotarul unei vii vîndute lui Derboca; vinde împreună cu soția sa și cu fiii săi casele de lângă biserica Sf. Theodori lui Pavel Rugină 286; a vîndut împreună cu soția sa o vie de la Vinișești m-rii Danco 324, 336.
- Toader (Toderașco) Cantacuzino**, tatăl lui Ion Cantacuzino al lui Ilie Cantacuzino și al Catrinei, socrul lui Vasile Costachi; fost mare vistiernic, a rămas cu datorii neachitate 25; a dat mărturie că s. Rufeni aparține m-rii Copou 203, 204.
- Toader Cantacuzino**, martor la Odăile Partei 551.
- Toader Ciornei**, scrie act 389.
- Toader Corbul**, martor în mahalaua Sf. Ioan 393.
- Toader Cuciuc**, fost căpitan, soțul Nazariei; vinde împreună cu răzeșii din Minzești părți din acel sat lui Toma negustor 337.
- Toader Cujbă**, vornic de poartă; dă mărturie pentru o cercetare 498; martor pe Podul Vechi 440.
- Toader Cumpănă**, martor lângă Rîpa Pevețoaiei 321.
- Toader Doldol**, fiul lui Avram; martor la vînzarea unei vii 235.
- Toader Ducniță** (Ducniți, Dupniță), fiul lui Nicoară Ducniță și soțul Candachiei; vinde împreună cu soția sa un loc de casă lui Lupașco fiul lui Tudori 142; martor 236.
- Toader Durne**, martor la Vinișești 324.
- Toader Flondor**, v. **Toader Albotă**.
- Toader Gîrlea** (Gîrle), din Trăisteni; martor hotarnic în Braniștea domnească 562, 564.
- Toader Gherghina**, ginerele lui Hoiugu; martor în Iași 265.
- Toader Gologan**, martor <pe Ulița Cacainei> 525.
- Toader Hobjilă**, fratele lui Delean, socrul lui Enache; a vîndut lui Cîrstea bacal o dughenă 50.
- Toader Jalobă**, călăraș; se judecă împreună cu alți călărași cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur pentru seliștea Prisăci, pierde 444, 445, 539.
- Toader Jora**, bunicul lui Isac căpitan; a lăsat nepotului său s. Piscani 97.
- Toader Jora**, fost mare sulger; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Feredeelor 400, 420.
- Toader Loghin**, postelnic; martor 348.
- Toader (Toderașco) Paladi** (Palade), mare comis; l-a judecat pe Ion Neculce 584; a cercetat o pricină 614.
- Toader (Toderașco) Rătundul**, martor în Codrul Iașilor 52; martor pe Ulița Hagioaiei 129.
- Toader Rîndul**, păhârnice; martor în Tîrgul de Jos 176.
- Toader Sturdza**, fost al doilea paharnic, cumnatul lui Manolachi Hrisoverghi; martor pe Ulița Mare 266.
- Toader Surdul**, călăraș; chemat la judecată de egumenul m-rii Sf. Ioan Gură de Aur pentru seliștea Prisăci 442.
- Toader Șleahța**, ginerele lui Ștefan Miculescu și al Mariei; a venit cu soacra sa din Țara Căzăcească 568, 596.
- Toader Tricolici**, fiul lui Vasilie butnarul și al Dochitei Tricolicioiaia; primește mărturie pentru stăpînirea unui loc de casă după judecată 369; a vîndut lui Sandul Crupenschi un loc de casă de lângă biserica Sf. Ilie 396, 645.
- Toader Virnav**, fost stolnic; se judecă cu m-rea Adormirea Maicii Domnului pentru o pivniță de pe Ulița Rusească 364.
- Toader**, v. și **Ilie** ~.
- Toadir**, fiul lui Merăuți căldărar și al Măricuței; vinde împreună cu mama și cu frații o pivniță și o dughenă de pe Ulița Hagioaiei lui Lupașco 129.
- Tocilă**, v. **Budăiul** lui ~, **Fîntîna** lui ~.
- Tocsobeni**, sat, peste Prut, ț. Iași; <s. Taxobeni, j. Bălți, R. Moldova>; lângă s. Dumesti, dăruit Bisericii Catolice din Iași 214.
- Toderașco**, fiul lui Gheorghe Stredzăscul și fratele lui Tănase; vinde împreună cu tatăl și

- cu fratele său case de pe Ulița Hagioaiei lui Vasile Selceanul 222.
- Toderășco**, nepotul lui Iorga fost mare postelnic; a vîndut Aniței logofeteasa un loc de casă de lângă Mitropolia Veche 97.
- Toderășco Rusul Carp**, fost clucer, fratele Aniței Solomoneasa, tatăl Saței și socrul lui Ilie Abăza 85; martor pe Ulița Feredeelor 81.
- Todereasa**, v. **Maria** ~ .
- Toderițoia**, v. **Maria** ~ .
- Todireni**, sat, < t. Suceava; cart. Burdujeni, m. Suceava, j. ~ >; v. Pantocrator, m-re la ~ .
- Todor**, a făcut zapise pentru un loc de casă fără știrea Costinei 356.
- Todor**, martor 234.
- Todor**, țigan, fiul lui Vartolomie și tatăl lui Costachi Pîrțac, țigan al m-rii Aron Vodă 259.
- Todosie**, rusoaică, soția lui Iftimie; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Todosie**, rusoaică, soția lui Ștefan; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Tofan** din Copou; martor hotarnic al unui loc din hotarul țirgului 188.
- Tofan**, protopop; martor pe Ulița Hagioaiei 594.
- Tofana**, fiica de suflet a Păscăloaiei; mărturisește pentru o judecată 310.
- Tofana**, fiica lui Neacșul și a Agafiei și sora lui Sămion și a Vasilcăi; a vîndut împreună cu mama și cu frații ei o vie de la Vlădiceni lui Ștefan Munteanu 10.
- Tofana**, preuteasă; vinde popii Ion case pe Ulița Sirbească 317.
- Tofana**, soția lui Costandin vînător domnesc, fiica lui Lupu, nepoata de frate a Mariei, vară cu Costu clucer 573.
- Tofana**, soția lui Dediul fost mare spătar; vinde împreună cu soțul ei case de pe Ulița Hagioaiei lui Moise căpitan 31.
- Tofana**, soția lui Tânase pircălab de Soroca și mama lui Moise serdar; vinde case din mahalaua Muntenimii lui Toader Butco 286.
- Tofana**, spătaroaie, soția lui Ilie Enache fost mare spătar; primește confirmare pentru stăpînirea unor dugheni de pe Ulița Hagioaiei 446, 471, 472; martoră pe Podul Hagioaiei 473.
- Toigan**, v. **Costantin** ~ .
- Toma**, abăger; locul lui, în hotarul unor dugheni de pe Ulița Hagioaiei 594.
- Toma**, fiul lui Măzărachi negustor; vinde împreună cu tatăl și frații două dugheni de pe Ulița Tărbujenească lui Năstase cămăraș 643; martor 449.
- Toma**, martor la Piscani 242.
- Toma** (Thomas), negustor; martor pe Podul Vechi (semn. gr.) 68; martor pe Ulița Frecău 140, 277; martor la vînzarea făcută de Hristodor 346; primește bani de la Hiiamenta, pentru o datorie 96; a primit de la Neculai Costin satul Coriceni, pentru o datorie 516; stabilește valoarea unor zăloage la Vama domnească 149; a cercetat o pricină pentru datorii 587.
- Toma**, negustor, soțul Ilincăi și tatăl lui Sandul negustor 544; cumpără de la Cîrstina o pivniță cu dugheană și loc pe Ulița Hagioaiei 344; cumpără de la Ștefan Dințul și de la alți răzeși din Mînzești părți din acel sat 337; a luat fără drept un loc de dugheană de pe Ulița Hagioaiei a Tofanei spătaroaia 446, 471, 472; a primit de la Ilie Pleșca trei dugheni de pe Ulița Hagioaiei, pentru o datorie 472, 473; pivnița lui în hotar C.
- Toma**, popă la Biserica dinspre Doamna; duhovnicul Costinei 356; martor în Țigănine 491.
- Toma Alevra**, soțul Sandei, fiul lui Gheorghie Alevra și al Zoitei; cumpără de la Albul fost mare ușer o casă de pe Ulița Măjilor 105; cumpără de la Pătrașco un loc de casă 316; cumpără împreună cu soția sa un loc de pe Ulița Măjilor de la finul său, Gheorghită, ginerele lui Murait 423; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Măjilor 134; se judecă cu Axiniia Butculeasa pentru o casă de pe Ulița Măjilor Vechi 134; martor în Codrul Iașilor 52; martor pe Ulița Măjilor 129, 434; vinde împreună cu frații o pivniță și o dugheană din Țirgul de Jos lui Pană negustor 176.
- Toma Dracea** (Draghe), soțul Arhondei, ginerele lui Ionașco clucer; se judecă cu ginerele său pentru case și părți din s. Ciorăști, pierde 112, 114.
- Toma Vasile**, martor 563.
- Toma**, v. **Fîntîna Tomii**.
- Toma**, v. și **Thoma**.
- Tomanovici**, v. **Franciscul** ~ .
- Tomești**, sat; < c.s. ~, j. Iași>; în hotarul seliștii Prisăci 537.
- Tonguz** din Borăști, tatăl lui Apostol și bunicul lui Gheorghită, Gavril și al Anghelinei 52.
- Toporăuți**, sat, < t. Cernăuți, azi Ucraina, s. ~, r. Zastavna, reg. Cernăuți>; vecini ai m-rii Adormirea Maicii Domnului din ~ mutați în s. Dobircini 44, 56; în s. ~ sînt 77 de vecini 274-276, 278, 279, 284, 404.
- Totoești**, sat, < t. Hirău; c. Erbiceni, j. Iași>; Silion din ~ 364.
- Trandafir**, vîtav, tatăl lui Mihalachi 626, 627; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Rusească 427; a luat bani de la Costina

- pentru a plăti un meșter 356; martor pe Ulița Rusească 327, 427.
- Trani**, călugăr; mărturisește pentru poslușnicii m-rii Hlincea 32.
- Trăisteni**, sat, <f. Iași; înglobat în Scoposeini, c. Gorban, j. Iași>; martori hotarnici din ~ ai unui loc din Branîște domnească 562, 564.
- Trei Ierarhi** (Trei Sfetitele), m-re în Iași; ctitorită de Vasile Lupu voievod 192, 217; închinată la toate cele 20 de m-ri de la Muntele Athos 86; la m-rea ~ sînt moaștele Sfintei Parascheva 496; m-rea Copou este scoasă de sub ascultarea m-rii ~ 192; crama m-rii semn de hotar al s. Făurești 116; primește danie Rediul lui Tătar 217; breasla ciocilor de la m-rea ~ 461, 496; primește danie țigani ai m-rii Tazlău 571; primește danie o vie la Găureni 581; în hotarul unor case, locuri de casă și pivnițe de pe Ulița Mare 90, 152, 167, 352, 448, 493; este împuternicită să ia vamă 146, 409; primește confirmare pentru stăpînirea s. Piscani 150 și a unei vii de la Cetățuia 649; se judecă cu m-rea Copou pentru stăpînirea s. Rufeni, pierde 203, 204; împarte țigani cu m-rea Tazlău 574; primește scutiri de dări pentru poslușnici argați de la feredeu 226, 247, 271, 482, 507, 508, 522, 533; primește confirmare pentru scutirea vecinilor din s. Răchiteni 430; a vindut fără drept un loc de casă de pe Ulița Mare 303; egumenul m-rii ~ este numit epitrop al obrocului din Vama domnească dăruit m-rilor de la Muntele Athos 470, 528; egumenul Ghedeon trimis de la Muntele Athos nu a fost confirmat de domn 86; egumenii m-rii 8, 62, 90, 202, 574; v. și Ghedeon, Ieremia, Iezechiil, Mitrofan.
- Trei Ulmi**, în hotarul unei poieni din Codrul Iașilor 70.
- Trele** (Trelea), v. Mihălachi ~.
- Trepezenească** (Tărbujenească), v. Ulița ~.
- Tricolici**, v. Toader ~.
- Tricolicioaia**, v. Dochîța ~.
- Trifănești**, sat, f. Soroca; <j. Soroca, R. Moldova>; în hotar cu s. Bulboci 407.
- Trifești**, sat, f. Neamț, <pe Valea Neagră, c. ~, j. Neamț>; trecut în catastroful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Trinca**, v. Gheorghită ~.
- Trohin**, fiul lui Chiril din Solești; martor hotarnic al unui loc din Branîștea domnească 562, 564.
- Trohineasa**, v. Anghinia ~.
- Troscot**, v. Pavăl ~.
- Tudosca**, soția lui Mitrofan; cumpără împreună cu soțul ei un loc de casă din mahalaua Curelari de la Anița Mîndzăroaia 379.
- Tudor** a făcut zapise pentru casa Costinei 356.
- Tudor**, ginerele Sanhirei; martor la diata popii Neculai 215.
- Tudor Căraman**, vătav de stolnicei; martor 68.
- Tudora**, mama lui Neculai 449.
- Tudori** (Tudoroi, Tudosie), negustor, tatăl lui Lupașco și al lui Costantin Tudor 52, 129, 189, 320, 423; locul lui, în hotarul unui loc de casă <de pe Ulița Măjilor> 142.
- Tudosă Găină**, hotarnic 83.
- Tudosca**, bulucbășoae; martoră pe Ulița Pîrvuleștilor 220.
- Tudosca**, fiica lui <Lupașco> Bucium stolnic mama lui Miron serdar 400.
- Tudosca**, fiica lui Toader din Cudrești, sora lui Gligorașco, Gavril și a lui Vasile; vinde împreună cu frații săi o casă de pe Ulița Strimbă lui Ivan fost bulucbaș 80.
- Tudosca**, martoră la vînzarea făcută de Paraschiva 631.
- Tudosca**, rusoaică, poslușnică a m-rii Copou 223.
- Tudosca**, soția lui Gheorghe fost cămăraș de lumini și fiica lui Nacu fost logofăt și a Paraschivei 359; vinde împreună cu soțul ei un loc de casă cu pivniță de pe Ulița Mare fratelui ei Ion 395.
- Tudosca**, soția lui Miron Bucioc, cumnata doamnei Anastasia; este înmormîntată în cimitirul Bisericii Albe 97.
- Tudosca**, soția lui Pascal negustor; cumpără împreună cu soțul ei un loc de casă de lângă Biserica Curelarilor de la Dumitrașco 634.
- Tudosca**, vătămăniță, soacra popii Neculai de la Socola; vinde împreună cu ginerele ei o vie de la Bucium lui Simionas Pîșcăbaba 401.
- Tudosca**, țigancă a m-rii Aron Vodă, soția lui Andrei și mama lui Sandul 259.
- Tudosca**, țigancă a m-rii Tazlău, fiica Dochîței; confirmată m-rii Trei Ierarhi 571, 574.
- Tudosi Birgăoanul**, scrie act 105.
- Tudosia**, rusoaică, soția lui Iftimie; poslușnică a m-rii Copou 223.
- Tudosie**, martor 313.
- Tudosie**, soția lui Calodi zlătar, mama lui Enache Calodi; a lăsat fiului ei un loc de pivniță și de dugheni 78.
- Tudosie** (Tudosăi) Găină, martor hotarnic la s. Găureni și Iezereni 83, 117.
- Tudosie Dubău**, mare logofăt; dă mărturie 24, 99; întărește acte 9, 21, 32, 68; judecă pricină 102; dă mărturie, martor 10, 19, 81, 90, 96.

Tudosiea, matoră la dania făcută de Boba 313.
Tudosia, soția lui Necula, mama Mariei, soacra lui Dumitru brăharul 62.
Tudosie, tatăl lui Udrea, bunicul Alecsandrei 360.
Tunus' Oglu, v. **Ahmet** ~ .
Tunsa, casa ei în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Tărbujenească 626, 627.
***Turbătești**, sat, t. Cirligătura, <lingă Vocotești, c. Voințești, j. Iași>; Dumitrașco fost colivar din ~ 21.
Turcea, bulucbaș; în casa lui stă Acsinia 379.
Turcuman, v. **Grigoraș** ~ .
Turiia, <zonă deluroasă, la nord de m. Iași, de o parte și de alta a Jijiei>; seliște la ~ 193; v. și **Roșcani**.
Tutova, ținut; sate în ~ 57, 99, 407; slujitori de la ~ primesc poruncă să perceapă sulgiul 133.
Twardochlebovicz, v. **Casimir** ~ .

Ț

Țara Căzăcească, <Ucraina>; boieri moldoveni au fost ținuți de moscali în ~ 585; soția și ginerele lui Ștefan Miclescul au venit din ~ 568, 596; a fost prădată de hanul tătarilor și de turci 584.
Țara de Jos (Gios), mari vornici de ~ 24, 143, 148, 276, 416, 445, 580, 584, 638.
Țara de Sus, vornici de ~ 24, 148, 276, 445, 584; Divan Apelativ de ~ 301, 360.
Țara Leșească, <Polonia>; bani aduși de preoții ieziuți din ~ 214; boieri moldoveni au fost pribegi în ~ 584, 585; Enache aga se află în ~ 318; Ion din Țara Românească a fugit în ~ 177; Matei Sturdza a fugit în ~ 301, 350; Toader Albota a fugit în ~ 24, 26, 147, 148; scrisori ale preoților ieziuți se află în ~ 448, 601; rusoaică din ~ 261; v. și **Safta**.
Țara Moldovei: *passim* .
Țara Muntenască (Românească); Andros Volfu pisar leșesc din ~ 448, 601; Găgioaia a fost plecată în ~ 5; Gheorghe pitarul a fugit în 646; Ion venit din ~ 177; Lupul Costachi a rămas în ~ 585; țarul Rusiei a întrebat despre drumul prin ~ 585.
Țara Ungurească, <Transilvania>; Vasile Ceaurul a fugit în ~ 547, 591; zăloage trimise în ~ 207.
Țarigrad, oraș, <Istanbul, Turcia>; călărași de ~ 21, 83, 118, 127, 158, 311, 321, 553, 625, 647, 655; Costantin aga a fost plecat cu slujbă la ~ 24, 26, 549, 564; Manolache

Hrisoverghi a plecat la ~ 266; Păun clucer a murit la ~ 626; patriarhi de ~ 295, 457, 458; schitul Halchi de la ~ 466; zapis scris la ~ 233; țarul Rusiei a întrebat despre drumul până la ~ 585; v. și **Poarta Otomană**.
Țibănești, sat, <c. ~, j. Iași>; parte din ~ vîndută lui Ștefan diac de vistierie 8.
Țifescu, v. **Ilie** ~ .
Țigan, bunicul Paraschivei; poiana lui din Codrii Iașilor a fost vîndută de nepoata sa A; v. și **Poiana lui** ~ .
Țigan, bunicul Paraschivei; poiana lui din Codrul Iașilor dăruită m-rii Sf. Ioan Gură de Aur A; v. și **Poiana lui** ~ .
Țigătime, mahala în Iași; casă în ~ 491.
Țombric, deal la Cotnari; vii în ~ trecute în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.
Țonțea, locul lui de casă, pe Ulița Muntenimii 379.
Țulcan (Țurcan), v. **Costandin** ~ .
Țuțora, ținț, <s. ~, c.s. ~, j. Iași>; drumul de la ~ semn de hotar al unor locuri din hotarul țințului 291, 388, 424, 433, 444, 445.

U

Udrea, fiul lui Tudosie, tatăl Alecsandrei 360.
Ulița ..., pe ~ se află un loc de casă al lui Ion Neculce 639.
Ulița Brăhăriei, uliță în Iași în capătul Uliței Hagioaiei, vechiul nume al Uliței Măjilor 434; casă pe ~ 434; dugheni pe ~ 638; v. și **Ulița Măjilor**.
Ulița Căcainei, uliță în Iași, mai sus de Podul Meserciilor; case pe ~ 399, 502; loc de casă pe ~ 418.
Ulița Chervăsăriei, uliță în Iași; casă pe ~ 213.
Ulița Ciubotărească, uliță în Iași; loc de casă între ~ și Ulița Mare 340.
Ulița Domnească, uliță în Iași; loc lăsat pentru ~ 464.
Ulița Finului, uliță în Iași în Țințul Făinii; case pe ~ 118, 205, 625.
Ulița Feredeelor, uliță în Iași, între Ulița Mare și Rîpa Pevețoaiei; case pe ~ 81, 321; locuri de case pe ~ 145, 400, 435.
Ulița Frecău, uliță în Iași; casă pe ~ 140.
Ulița (Podul) Hagioaiei, uliță în Iași, în Țințul de Sus; case pe ~ 31, 222, 389, 462, 473, 526, 659; loc de casă pe ~ 489, 544; dugheni și locuri de dugheni pe ~ 272, 281, 446, 454, 464, 471, 472, 594, 637, 638, 647; pivnițe pe ~ 129, 143, 341.

- Ulița Herbinte**, uliță în Iași; case și locuri de case pe ~ 12, 18, 123.
- Ulița Mare**, uliță în Iași; case pe ~ 90, 132, 236, 303, 321, 359, 448, 519, 587, 601, 611, 654; locuri de case pe ~ 160, 187, 233, 255, 283, 340, 366, 395, 485, 567; pivnițe pe ~ 498, 611, 654; ungar de pe ~ 151, 230; v. și **Martin Tiutiucă**.
- Ulița Măjilor**, uliță în Iași; s-a chemat Ulița Brăhăriei 434; locul unde se vinde peștele sărat 638; case pe ~ 105, 434; locuri de case pe ~ 134, 423; v. și Ulița Brăhăriei.
- Ulița Muntenimii**, uliță în Iași, în mahalaua Curelarilor; locuri de case pe ~ 302, 379.
- Ulița Nouă**, uliță în Iași; loc de casă pe ~ 189; dugheană și pivniță de pe ~ 72.
- Ulița Ocnei**, uliță în Iași; case pe ~ 554.
- Ulița Pîrvuleștilor**, uliță în Iași; loc de casă pe ~ 220.
- Ulița Podului Vechi**, v. **Podul Vechi**.
- Ulița Rusească**, uliță în Iași, în Tîrgul de Jos; case pe ~ 478, 553; locuri de case pe ~ 181, 319, 327, 427; dugheni pe ~ 364; pivnițe pe ~ 327, 364, 602.
- Ulița Sîrbească**, uliță în Iași, numită în sec. XIX și Ulița Mare 317; case pe ~ 317, 339, 378, 365, 550.
- Ulița Strîmbă** (a Chervăsăriei), uliță în Iași; case pe ~ 80, 101, 371, 639; locuri de case pe ~ 34, 297, 332, 390; locuri de dugheni pe ~ 298; pivniță pe ~ 371.
- Ulița Surlarilor**, uliță în Iași; loc de casă pe ~ 154.
- Ulița Tărbujenească** (Trăpezenească, Trepezenească) uliță în Iași; case pe ~ 28, 45, 194, 196, 304, 460, 623; loc de casă pe ~ 626; dugheni pe ~ 310, 643.
- Ulița Vizitească**, uliță în Iași; loc de casă pe ~ 460.
- Ulmii Petrii**, loc în hotarul s. Găureni și Iezereni 83, 117, 447.
- Ungureanul**, v. **Gheorghie** ~ .
- *Ungureni**, sat, <pe Siret; lângă Vercicani, c. Liteni, j. Suceava>; dăruit de mitropolitul Ghedeon Mitropoliei Sucevei 605.
- Urîta**, soția lui Constantin și fiica lui Gheorghii croitorul; a vîndut împreună cu soțul ei un loc de casă de lângă m-reă Adormirea Maicii Domnului lui Vasile Adam chervasaragiu 228.
- Urîta**, soția lui Giurgea; vinde împreună cu soțul ei o casă din mahalaua Sf. Ilie popii Istratie 7.
- Urîta**, soția lui Grigorie Butuc; a vîndut lui Prodan Drăgușescu un loc de casă 360.
- Urîta**, soția lui Ion Budurul, mama lui Ștefan și a Saței și soacra lui Dumitru 617; cumpără împreună cu soțul ei o vie din Dealul Hroncii de la fiii lui Irimia fost vîtav de vistierie 384; dă zestre ginerelui ei o vie 636.
- Ureche**, v. **Vasile** ~ .
- Uricani**, sat, <f. Cîrligătura; c. Miroslava, j. Iași>; în hotarul s. Găureni și Iezereni 83, 117, 362, 447.
- Urlești**, v. **Horlești**, sat.
- Ursachi**, v. **Dumitrașco** ~ , **Gheorghe** ~ .
- Ursariul**, v. **Vasile** ~ .
- Ursaoia Mare și Mică**, <dealuri; la vestul s. Pocreaca, c. Schitu Duca, j. Iași>; în hotarul unor locuri din Codrul Iașilor 52, 548.
- Ursu**, fiul lui <Dumitru> Buhuș, fratele doamnei Anastasia; înmormîntat în cimitirul Bisericii Albe 97.
- Ursu**, via lui în hotarul unei vii de la Miroslavița 111.
- Ursul**, abăger, fiul lui Andrei făclier, tatăl lui Gheorghii 163 și al Acsiniei Cădzăneasa 341, socrul lui Gavril; se judecă cu Cozma egumenul de la Ocna pentru o groapă de pivniță în Cizmărie, pierde 231; martor 316.
- Ursul**, blănar, ginerele lui Costandin zlătar; martor la Vlădiceni 487.
- Ursul**, crișmar; cumnatul lui Ion 653.
- Ursul**, cumnatul popii Gheorghie; martor în mahalaua bisericii Sf. Parascheva 158.
- Ursul**, diac de vistierie; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Mare 467; cumpără de la Ion Iățico o casă de pe Ulița Mare 321; scrie acte 12, 17.
- Ursul**, diacon, fiul popii Ion; cumpără împreună cu tatăl și cu frații săi un loc de casă de pe Ulița Strîmbă de la Silion 389.
- Ursul** (Ursan), făclier domnesc, fiul lui Sîma; martor în Tîrgul Făinii 33, 118, 311; martor pe Ulița Măjilor 316, 434.
- Ursul**, fiul călugărului Galerie din Borăști; martor în Codrul Iașilor 52.
- Ursul**, fiul lui Androni; martor <pe Ulița Rusească> 338.
- Ursul**, fiul Mariei Robii, soțul Măricuței și tatăl Saței; vinde împreună cu soția și cu fiica sa o casă lui Apostol baș bulucbaș agesc 525.
- Ursul**, odobaș la marele stolnic; casa lui în hotarul unei case de lângă Biserica Curelarilor 653; martor 525.
- Ursul**, staroste de jidovi, fratele lui Solomon; primește confirmare pentru locul uliței de la Școala jidovească 480.
- Ursul**, țigan, fiul Mariei din Bîrlad din neamul Zburătoareștilor și tatăl lui Gavril țigan domnesc 428.

Ursul vinde lui David croitor o vie de la Șorogari 648.

Ursul Avram (Avraam), protopop la Biserica domnească de pe Poartă și fratele lui Ion armaș 81; casele sale în hotarul unor case de pe Ulița Mare 85, 120; dă mărturie pentru o judecată 212; martor 34, 69, 88, 105, 143, 145, 183, 190, 199; dă mărturie hotarnică 23, 24, 26; scrie acte 15, 151; duhovnicul lui Paladie 29.

Ursul Murait, socrul lui Chiriac 423; martor pe Ulița Măjilor 105.

Ursul Pletosul, fratele lui Ionașco Anghel și cumnatul Mariei 385.

Ursul Popăscul, bunicul lui Ianole 134.

Ursula, soția lui Ivan fost bulucbaș și pîrcălab de Bacău; cumpără împreună cu soțul ei o casă de pe Ulița Strîmbă de la Gligorașco 80.

Ursuleț, v. **Gheorghe** ~, **Pavăl** ~.

Urșulea, pîriu, <afluent a Bahluiului; la nordul m. ~ Iași>; vie pe valea pîrului ~ vîndută preoților iezuiți 172; vier al preoților iezuiți aflat la ~ este scutit de dări 174, 246; vie pe Cacaia în hotar cu ~ 541; vier din ~ primește scutiri de dări 174.

V

Vacota, deal, pe Ciric, <la nord de s. Șorogari, j. Iași>; loc domnesc la ~ dăruit m-rii Danco 210, 211, 262, 450; vii la ~ 238, 241.

Vadul Morilor Mitropoliei, <lingă s. Costuleni, c. Costuleni, j. Iași>; în hotarul unui loc din Branîștea domnească 561, 562, 564.

Vadul Pobratei, pe Jijia; în hotarul unui loc din Branîștea domnească 562, 564.

Valahul, v. **Iane** ~.

Valce, <localitate ?>; Franciscul Tomanovici a fugit la ~ cînd au venit turcii să cucerească Camenița 214.

Valea Albă, pîriu; <afluent al Moldovei la Tupilați, j. Neamț>; sate pe ~ 407.

Valea Aldei, loc la Prisăci, <lingă s. Rediul Aldei, c. Aroneanu, j. Iași>; vîndută m-rii Aron Vodă 292, 348; v. și **Rediul Aldei**.

Valea Bîrnovei, pîriu, denumire a pîrului Miculina; <pîrîl Nicolina, afluent al Bahluiului în m. Iași>; în hotarul s. Iezereni 117, 447.

Valea Bacului, pîriu; în hotarul Rediului lui Tătar 23.

Valea Chirîței, v. **Valea lui Aron Vodă**.

Valea Comisului, vale la Cetățuia, lingă Iași; în hotarul locului m-rii Galata de Jos 452; vie în ~ 593.

Valea Copoului, vale la Copou; <m. Iași>; în hotarul unui loc dăruit m-rii Copou 188, 192.

Valea Cozmoaiei, vale la Iași; <lingă s. Bucium, m. Iași>; vii în ~ 141, 153, 618, 642.

Valea Galatei, vale la Iași; în hotarul locului m-rii Galata de Jos 452.

Valea Izvoarelor, vale; în hotarul s. Piscani 202.

Valea lui Aron Vodă, pîriu care s-a numit Valea Chirîței; <pîrîl Valea Lungă, afluent al Bahluiului la Danco>; în hotarul unui loc din hotarul tîrgului 387, 429.

Valea lui Irimia, vale la Copou; vii în ~ 73, 132, 151, 153, 624, 652, 560; v. și **Condrea** din ~ 188.

Valea (Girila) lui Pătrașco, vale la Iași, pe Jijia; case la Prisăci în ~ confirmate m-rii Xiropotam 457, 458; în hotarul seliștii Prisăci ~ 537; în hotarul Rediului Aldei 292, 293; în hotarul unui loc din Branîștea domnească 561, 562, 564.

Valea lui Ștefan <Tomsa> Vodă; <c. Miroslava, j. Iași>; vale la Miroslava, la Iași; în hotarul s. Făurești 116; vii în ~ 43, 89, 555.

Valea lui Știubeiu, vale; în hotarul unui loc din Rediul lui Tătar 23.

Valea lui Tătar, vale la Rediul lui Tătar; heleșteu în ~ 192; în hotarul unui loc al m-rii Copou 186, 188.

Valea Lupului, pîriu, <afluent al Bahluiului lingă s. ~, c.s. Rediu, j. Iași>; în hotarul s. Găureni și Iezereni 83.

Valea Mîrzeștilor, vale lingă s. Mîrzești; în hotarul s. Piscani 200, 202.

Valea Mutii, vale; în hotarul s. Făurești 116.

Valea Nechitei, vale, la Iași; în hotarul unui loc al m-rii Aron Vodă 240.

Valea Recea, vale; în hotarul s. Piscani 200, 202; în hotarul s. Cornești 484.

Valea Rediurilor (Rădiurilor), vale la Iași; în hotarul s. Piscani 200, 202.

Valea Socolei, vale la Iași; vie în ~ 518.

Valea Tăuteștilor, vale lingă s. Tăutești; în hotarul s. Găureni 362.

Valea Ursului, pîriu; <se varsă în iazul Iezereni, c. Miroslava, j. Iași>; în hotarul s. Iezereni 117.

Valea Vlădicenilor, vale lingă s. Vlădiceni, la Iași; în hotarul unui loc dăruit m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 291, 388, 424; vie în ~ 38.

Valentinus, v. **Andreas** ~ **Lukas**.

Vama cea Mare, din Iași, lingă biserica Sfîntul Lazăr 527; danii făcute din venitul Vămii 225, 263, 421, 515; poarta de la ~, în hotar

- 521; loc domnesc de la ~, dăruit bisericii Sf. Lazăr 527; sama de la ~, cumpărata de Dumitrașco Ursachi 587; valoarea unor zăloage stabilită la ~ 149.
- Varlam**, abăger; martor pe Ulița Măjilor 176.
- Varlam**, călugăr din Florești; martor hotarnic al unor poeni din Codrul Iașilor 61.
- Varlam** (Varlaam), episcop de Huși; întărește hotărâri domnești 15, 56, 245, 325; dă mărturie în Sfat 56, 99, 275, 276, 279, 299, 300.
- Varna**, oraș, <în Bulgaria>; boieri moldoveni au fost închiși de vizir la ~ 584, 585.
- Vartic**, fost căpitan, cumnatul lui Ștefan Dințul; vinde împreună cu unii răzeși din Mînzești părți din acest sat lui Torna negustor 395.
- Vartic**, tigan al m-rii Aron Vodă 259.
- Vartolonie**, tigan al m-rii Aron Vodă, tatăl lui Tudor și bunicul lui Costache Pîrtac 259.
- Varvara**, matoră pe Ulița Pîrvuleștilor 220.
- Varvara** (Vârvara), soția lui Apostol cizmar și nora lui Ionașco Șchiopul cizmarul; se judecă cu Ilie, cumnatul ei, pentru o casă 368; se judecă cu Gligorașco, fiul lui Ilie cizmar pentru un loc 369.
- Varvara**, soția lui Petrea și fiica lui Mirza fustas; a vîndut împreună cu soțul ei două locuri de case Ilenei 21.
- Vasilache**, fiul lui Iane Tiganul și al Măricuței; vinde împreună cu mama și cu frații săi cinci locuri de dugheni de pe Ulița Hagioaiei lui Cațichi blănar 272.
- Vasilache** (Vasălii) **Husanu**, fiul lui Husanul, soțul Saftiei și ginerele lui Lucaci clucer; martor la vinzarea făcută lui Lupașco teslar (semn. gr.) 627; vinde împreună cu soția sa case lui Lupu Gheuca 609.
- Vasilachie**, fiul lui Panaiote Rodebobo și al Zamfiriei și fratele lui Costantin și al lui Iordachie; vinde împreună cu mama și cu frații o vie lui Toader Butco 219.
- Vasilca**, fiica lui Neacșul și a Agafiei și sora lui Sămion și a Tofanei; a vîndut împreună cu părinții și cu frații o vie la Vlădiceni lui Ștefan Munteanu 10.
- Vasilca**, soția lui Vasilie; vinde împreună cu soțul o casă mai sus de biserica Sf. Spiridon lui Mihai bucătar 629.
- Vasile**, bărbier, tatăl Mariei 576; martor în s. Piscani 242.
- Vasile**, bucătar la biserica Sf. Spiridon; martor 629.
- Vasile** (Vasilie), bulucbaș; martor pe Ulița Cacaiei 399, 502; martor pe Ulița Ocnei 554.
- Vasile**, cazac din Curtea domnească, soțul Zamfiriei, tatăl lui Dumitrașcu și ginerele lui Andronache meserciu; vinde împreună cu soția sa o casă de pe Ulița Hagioaiei lui Ioniță Pană 462.
- Vasile** (Vasilie), călăraș de Țarigrad, ginerele Cîrstinii; casa lui, în hotarul unei case din Tîrgul Făinii 118, 311; martor în Tîrgul Făinii 33.
- Vasile**, ceaș, soțul Smarandei și socrul lui Radu 393.
- Vasile** (Vasilie), ciubotar, fiul Mariei Ierbărița; casa lui în hotarul unui loc de casă de lîngă Ciubotărie 386; cumpără de la Vasile și de la Dumitra o casă 411; martor pe Ulița Ocnei 530, 554.
- Vasile**, dascăl; scrie act 590.
- Vasile**, diac; vinde popii Miron o casă de pe Ulița Strîmbă 639; scrie acte 502, 563, 634, 641.
- Vasile** (Vasilie), diac de vistierie, ginerele lui Ifrim fost pevet și al Măricuței Pevețoia; se tocmește cu preoții de la biserica Sf. Gheorghe <Lozonschi> pentru un loc de casă de pe Ripa Pevețoiaiei 316, 342; martor pe Ulița Mare 321; scrie act 395.
- Vasile**, fost diacon la biserica Sf. Nicolae, tatăl lui Dumitrașco diacon 82.
- Vasile**, diacon; martor în mahalaua Sf. Ilie 7.
- Vasile** din Muntenesti, fiul lui Mihăilă Șindilă; a vîndut împreună cu tatăl său un loc de prisacă din s. Muntenesti lui Neculcea fost vistiernic 97.
- Vasile**, fiul lui Codrescul din Vinîșești; martor la Vinîșești 13.
- Vasile**, fiul lui Iacob armean, fratele lui Petre Latif; martor 590.
- Vasile** (Vasilie), fiul lui Iane Caridi și al Paraschivei Enăchioaia; se judecă împreună cu mama și frații săi cu Toader blănar pentru o casă de pe Ulița Tărbujenească 194, 196; vinde împreună cu mama și cu frații case cu pivniță pe Ulița Tărbujenească lui Mihălache Rusul blănar 28.
- Vasile**, fiul lui Măzărache negustor; vinde împreună cu tatăl și cu frații săi două dugheni de pe Ulița Tărbujenească lui Năstase cămăraș 643.
- Vasile**, fiul lui Mihălache, fratele lui Costanda, unchiul lui Adam; a ținut cu chirie o dughenă a Păscăloaiei 310.
- Vasile**, fiul lui Păntelei din Potropești; martor hotarnic în Codrul Iașilor 61.
- Vasile**, fiul lui Toader din Cudrești, fratele lui Gligorașco, Gavril și al Tudoscăi; vinde împreună cu frații săi o casă de pe Ulița Strîmbă lui Ivan fost bulucbaș 80.
- Vasile**, medelnicer al doilea, nepotul lui <Lupașco> Bucium; dăruiește împreună cu

- rucele un loc de casă de pe Ulița Mare lui Ilie diac de vistierie 400.
- Vasile**, nepotul Ionei 631.
- Vasile**, fost pauc, fiul lui Stoian seimen și al Măriutei; vinde împreună cu părinții o casă de pe Ulița Târbujenească lui Pavăl 623.
- Vasile**, rus, soțul Agafiei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Vasile**, rus, soțul Marușcăi; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Vasile**, rus, soțul Olinei; poslușnic al m-rii Copou 223.
- Vasile**, săbier, tatăl lui Ghiorghei 164.
- Vasile**, soțul Catrinei și ginerele lui Toader; martor 590.
- Vasile**, soțul Dumitrei; vinde împreună cu soția sa o casă lui Vasile ciubotar 411.
- Vasile**, soțul Sandei, ginerele lui Dumitru brăhar și al Mariei; martor 18; vinde împreună cu soția sa o pivniță, două dugheni și un loc de dugheană de pe Podul Vechi lui Cîrstea căpitan de darabani 62.
- Vasile**, șetrărel; martor hotarnic la s. Piscani 200.
- Vasile**, țigan domnesc din ceata judeului Bratu și fratele lui Lefter 493.
- Vasile**, țigan al m-rii Aron Vodă, nepotul lui Toader Bolun 259.
- Vasile**, țigan al m-rii Tazlău, fiul lui Necolai și al Dochitei; confirmat m-rii Trei Ierarhi 571, 574.
- Vasile**, zugrav, fratele lui David diacon; dă fratelui său o casă 640.
- Vasile (Vasili) Adam**, negustor, fratele lui Sandul Adam; cumpără de la Neculai case cu pivniță de pe Podul Vechi 277; fost vistiernic, cumpără de la mitropolitul Gheodeon case de lângă m-rea Danco 394; crișma lui în hotarul unor locuri de pe Podul Vechi 440, 451.
- Vasile (Vasili) Bainschi**, <fost>serdar; dă mărturie 24; martor în Valea lui Irimia 153.
- Vasile Bicul**, scrie act 576.
- Vasile (Vasili, Vasilie) Cantacuzino**, mare spătar; dă mărturie 90, 96, 99; mare vornic al Țării de Sus; Costantin sluga lui ~ 188.
- Vasile (Vasilie) Ceaurul (Ceaur)**, mare agă; dă mărturie 300; <fost mare> comis, casa lui în hotar 372; fost mare stolnic, s-a răsculat împotriva domnului cu sprijin austriac, îi sînt confiscate moșiile pentru hiclenie 547, 591.
- Vasile (Vasilie) Cerchez**, tatăl lui Gavril medelnicer și al lui Radul medelnicer și ginerele lui Vasile Gheuca 579, 580; fost mare jîtnicer, a vîndut lui Constantin Cantemir voievod niște case de pe Ulița Strîmbă încălcînd dreptul de preemțiune 101.
- Vasile (Vasili) Cioră (Ciora)**, călăraș hătmănesc, soțul Ilincăi, ginerele lui Gheorghe Giurgiu; dăruiește împreună cu soția sa un loc de casă din mahalaua Muntenimii popii Ioan Cogălniceanu 641; martor în Țîrgul Fâinii 576.
- Vasile Corlat**; mare ..., martor 31.
- Vasile (Vasilie, Vasilachi) Costachi**, soțul Catrinei, ginerele lui Toader Cantacuzino, cumnatul lui Ion și al lui Ilie Cantacuzino; fost mare paharnic, cumpără de la cumnații săi casele socrului 25; mare vornic al Țării de Jos, judecă pricină 102; dă mărturie 99, 114, 148; martor 10, 96, 120, 143.
- Vasile Curluce** din Branîștea domnească; mărturisește pentru hotarul s. Costuleni 565.
- Vasile Danu**, a copiat act 355.
- Vasile (Vasilie) Gîlcă**, vornic de poartă; trimis să cerceteze o pricină 32; face cercetări hotarnice 22, 23, 24, 26, 54; dă mărturie 99, 114, 148; martor 126.
- Vasile (Vasilie) Gheuca**, fost mare vistiernic, cumnatul lui Antiohie Jora și socrul lui Vasile Cerchez 101; a cumpărat de la egumenul m-rii Birnova și de la doamna Dafina Dabijoaia satul Rădești 99.
- Vasile Gigutul**, căpitan; martor 655.
- Vasile (Vasilie) Hăbășescu**, fost mare medelnicer; a cercetat o pricină 611.
- Vasile (Vasilie) Lupu** voievod, domn al Țării Moldovei; ctitorul m-rii Copou 186, 192, 493; ctitorul m-rii Golia 524; ctitorul m-rii Trei Ierarhi 409, 497; a adus la m-rea Trei Ierarhi moaștele Sfîntei Parascheva 497; a cumpărat de la Ștefan Moimăscul două părți din s. Piscani pe care l-ea dăruit m-rii Copou 161, 198, 200, 202; a dăruit m-rii Copou s. Rufeni 204; a dăruit un obroc de 6000 de aspri schitului Halchi 466; a închinat m-rea Trei Ierarhi la toate cele 20 de m-ri de la Muntele Athos 86; a întărit stăpînirea lui Dumitru Buhuș 116, 117; scutiri de dări acordate de ~ 524; cercetare hotarnică făcută în timpul domniei lui ~ 452, 453; martori își amintesc din domnia lui ~ 203, 364.
- Vasile Moimăscul** a primit de la Paisie egumenul m-rii Sf. Ioan Gură de Aur și de la Apostol brăhar 4 zloți pentru un zapis 418.
- Vasile (Vasilie) Neagul (Niagu)**, uricar; martor hotarnic 210, 211, 262; martor 592; scrie acte 56, 59, 112, 114, 116, 120, 163, 147, 148, 262, 314, 337, 399, 414, 603, 617, 625, 626.
- Vasile Pleșca**, logofăt al treilea; stăpînește locul lui Iane Hadîmbul în hotarul unui loc de pe

- Ulița Mare 160; dă mărturie 148, 300; fost logofăt, martor 255.
- Vasile** (Vasilie) **Popa**, uricar, tatăl lui Gligoraș 601; hotarnic 548; martor pe Ulița Hagioaiei 659; scrie acte 430, 468; 513, 549.
- Vasile** (Wasili) **Rojniță**, vornic de poartă; cercetează pricini 130, 442, 472, 498, 526; martor hotarnic 131, 432, 433, 444, 445; dă mărturie 143, 440, 543.
- Vasile Ropceanul**, fratele lui Sandul; a fost scos din robie de la Hotin de Calistru episcop de Rădăuți și a rămas cu datorii neplătite 600.
- Vasile** (Rugi, Rughe) **Rugină**, diac; mărturisește pentru o cercetare hotarnică 188; scrie acte 62, 83, 90; vornic de poartă, martor pe Podul Vecchi 130; paharnic al doilea, dă mărturie 300.
- Vasile** (Vasili) **Sălceanul** (Selceanul), tatăl Saftiei și socrul lui Lupul Pilat; diac de vistierie, cumpără de la Gheorghe Stredzăscul case de pe Ulița Hagioaiei 222; fost diac de vistierie, a lăsat fiicei sale case de pe Ulița Hagioaiei 659.
- Vasile Spin**, staroste de ciubotari, soțul Nastasiei Spinoaia; casa lui, în hotarul unei case de pe Ulița Ocnei 554, 590; martor în mahalaua Ciubotăriei 386.
- Vasile Ureche**, fost spătar <al doilea.; viile sale din Dealul Mîndru trecute în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407; a vîndut un loc doamnei Dafina Dabijoaia 540.
- Vasile** (Vasilie), v. și **Ștefan ~, Toma ~**.
- Vasileuți**, sat, t. Iași; <îngă s. Cobani, j. Bălți, R. Moldova>; părți din s. ~, trecute în catastiful moșilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Vasili**, blănar; martor pe Ulița Nouă 189.
- Vasili**, fiul lui Irimia fost vătav de vistierie; vinde vie în Dealul Hroncii 384.
- Vasili**, fiul lui Ștefan, nepotul lui Isac și fratele lui Ion și al lui Gligorașco; vinde împreună cu frații săi un loc de casă de pe Ulița Pîrvuleștilor lui Manolache 220.
- Vasili**, fiul lui Mierăuță Bedreagu căldărar și al Măricutei Merăutoaie; vinde împreună cu mama și cu frații o pivniță cu dugheană și beci de pe Ulița Hagioaiei lui Lupașco 129.
- Vasili**, fratele Măriuței soltuzoaia și tatăl lui Gavrilaşu 550.
- Vasili**, odobaș; martor la vînzarea făcută lui Iorga cămăraș 312.
- Vasili Achetri**, fiul lui Chietri; casa lui în hotarul unei case de pe Ulița Ocnei 554.
- Vasili Chitic**, martor în Dealul Hroncii 296.
- Vasili Licianul**, chihai de strelîți; martor îngă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 91.
- Vasili Vitanche** (Votinca), martor în Dealul Hroncii 384; mărturisește pentru s. Buciumi 536.
- Vasilica**, țigancă a m-rii Aron Vodă, soția lui Grigori Bolun și mama Măriuței 259.
- Vasilica**, cumpără de la Acsinia Cădzăneasa o vie 341.
- Vasilica**, soția lui Dumitrașco și mama Ilincăi; vinde împreună cu soțul și cu fiica ei un loc de lîngă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur acestei m-ri 17.
- Vasilie**, armaș al doilea, soțul Ilenei; cumpără împreună cu soția sa niște case de la Ion cămăraș 616.
- Vasilie**, fost armaș; casa lui, în hotarul unui loc de pe Ulița Strîmbă 390.
- Vasilie**, băiaș; martor la diata popii Neculai 215.
- Vasilie**, blănar, soțul Mierlei 181.
- Vasilie**, butnar, soțul Dochitei Tricolicioaia și tatăl lui Toader 370.
- Vasilie**, croitor; cumpără de la m-rea Sf. Ioan Gură de Aur un loc de casă din Cizmărie 268.
- Vasilie**, cumnatul lui Petrea butnar; zălogește case împreună cu Petrea la Panaite negustor pentru un împrumut 570.
- Vasilie**, diac, fratele lui Oghenie; martor îngă cimitirul Bisericii lui Ștefan vodă 48.
- Vasilie**, diacul de la doamna; scrie acte 302, 401.
- Vasilie**, fiul lui Buiuciu, fratele Săminei și cumnatul lui Vasilie; se înviește cu Toader, fiul lui Enache zlătar, pentru un loc de dughenă 74.
- Vasilie** (Vasile, Vasilii), fiul Dochitei; martor la Copou 67; martor la o diată 132; via lui, în hotarul unei vii din Valea lui Irimia 151.
- Vasilie**, fiul popii Ion; cumpără împreună cu tatăl și cu frații săi un loc de casă de pe Ulița Strîmbă de la Silion 390.
- Vasilie** (Vasile, Vasili), fiul lui Irimia fost vătav de vieri și al Irinei Irimiiasa și fratele lui Andrieș; martor în Dealul Hroncii 296; vinde împreună cu mama și cu fratele său o casă din Tîrgul Făinii lui Vasilie vătav de butnari 311; vinde împreună cu fratele său o vie din Dealul Hroncii lui Ion Budurul 384; martor pe Ulița Finului 625.
- Vasilie**, fiul lui Mihai; martor în Dealul Hroncii 384.
- Vasilie**, fiul lui Mititelul, fratele lui Gligorie; se judecă cu m-rea Hlincea deoarece nu se recunoaște poslușnic al acesteia 32.
- Vasilie**, fiul lui Murait și al Antimiei Muraitoaia și cumnatul lui Păladie; primește danie de la cumnatul său niște case 29; martor <pe Ulița Măjilor> 316.

Vasilie, fiul Partei; martor la diata popii Neculai 215.

Vasilie, fratele Ivăniței, cumnatul lui Ivan Cazacul; martor în mahalaua Muntenimii 302.

Vasilie, fușas; martor 98.

Vasilie, martor în mahalaua Muntenimii 302.

Vasilie, martor la dania făcută lui Lupu 294.

Vasilie, popă la biserica Sf. Gheorghe <Lozonschi>, fiul dascălului Sofiano; dă lui Vasilie diac de vistierie un loc de casă de lângă Rîpa Pevețoaiei pentru a ajuta la acoperirea bisericii 342; primește danie de la Toader stolnic un loc de casă mai jos de biserică 485.

Vasilie (Vasilii), popă la biserica Sf. Nicolae Domnesc; martor 7, 88.

Vasilie, popă la Biserica Tălpălari; martor pe Ulița Strîmbă 80.

Vasilie, popă, fiul popii Pavl de la Vovedenie; martor în Muntenime 379, 423, 434.

Vasilie, popă; martor la Curături, scrie act 234.

Vasilie, postelnic, fiul lui <Manolache> Darie și al Acsiniei spățăroaia; dăruiește împreună cu mama și cu frații săi Poiana lui Țigan m-rii Sf. Ioan Gură de Aur A.

Vasilie, rus, soțul Maricăi; poslușnic al m-rii Copou 223.

Vasilie (Vasili), soțul Axiniei, fiul lui Mihai Toader de la Buciumi și fratele Măriuței; mărturisește pentru s. Buciumi 536; a murit de ciumă împreună cu fiicele sale 589.

Vasilie, soțul Irinei, fiul Mariei, nepotul lui Panaiote ușer și tatăl lui Ilie; vinde împreună cu soția sa și cu fiul său o casă de pe Ulița Ocnei lui Nicolai Bîrgău 554.

Vasilie, soțul Vasilcăi; vinde împreună cu soția o casă de lângă Sf. Spiridon lui Mihai bucătar 629.

Vasilie, tatăl lui Andronachi bărbier domnesc 478.

Vasilie, tatăl lui Tănăsie și bunicul lui Sandul; se învoiește cu popa Neculai Bizi pentru un loc de casă 98.

Vasilie, tălgerar; locul lui de casă în hotarul unui loc de casă de lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur, martor 17.

Vasilie (Vasile, Vasilie), toboșar de străji, soțul Ilenei; cumpără de la Iacob Pavalovschi o vie din Valea lui Irimia 624; vinde împreună cu soția sa o vie din Valea lui Irimia popii Anastasie 652.

Vasilie, vătav de vieri; martor în Dealul Hroncii 422.

Vasilie, zlătar, cumnatul lui Iordachi zlătar; martor pe Ulița Rusească 181.

Vasilie Bănuțul, diac de cămară; scrie act 312.

Vasilie Bîrcă, socrul lui Gavril; martor la diata popii Neculai 215.

Vasilie Buhăiescul, medelnicer; cercetează o pricină 154; martor pe Ulița Hagioaiei 659; scrie act 654.

Vasilie Bumbacverde, soțul Ilincăi, ginerele lui Gligori vătav 505.

Vasilie Drăgunoiul, fost staroste de ciocli, soțul Drăgunei; cumpără împreună cu soția sa un loc din Țîrgul Fâinii de la Andrei blănar 49; a făcut dugheni pe Ulița Finului 205; a vîndut lui Andrei blănar o dugheană din Țîrgul Finului 411.

Vasilie Drace, diac de vistierie; a scris act 552.

Vasilie Iordăchelea, fiul Iordăchioaiei, soțul Cîrstinei bulucbășoia și tatăl lui Pavl bulucbas; zapisul lui pentru un loc de casă de pe Ulița Hagioaiei a fost dat lui Panaite negustor C.

Vasilie Lăbușco, martor la Piscani 242.

Vasilie Poprișcanul, martor pe Ulița Strîmbă 490.

Vasilie Purice, fost căpitan; martor la Miroslava 43.

Vasilie Rusul, fost daulgiu (zalgiu) domnesc, soțul Ioanei; a cumpărat împreună cu soția sa două case de lângă m-rea Sf. Ioan Gură de Aur de la Istratie daraban 91.

Vasilie Sîrbul, via lui în hotarul unei vii de la Vlădiceni 38.

<**Vasilie**> **Struț**, popă; martor pe Podul Vechi 34.

Vasilie Șerbu, fiul lui Scărlat Șerbu, tatăl lui Costantin 335.

Vasilie, v. și **Vasilis**.

Vasilii din Iași; martor în Codrul Iașlor 70.

Vasilie, fiul lui Avram, cumnatul lui Iacob; martor <pe Ulița Măjilor> 316.

Vasilie, fost popă la biserica Sf. Theodori, tatăl lui Dumitrașco 95.

Vasilina, rusoaică, soția lui Simion; poslușnică a m-rii Copou 223.

Vasilina, rusoaică, sora lui Ion; poslușnică a m-rii Copou 223.

Vasilis (Vasilie) **Papazi**, căldărar domnesc, staroste de ciocli; ginerele lui Costantin

- Toigan cizmar; locul lui, în hotarul unor case de pe Podul Vechi 277; a lăsat prin diată casele de pe Podul Vechi lui Tănase cărciumar 440, 451; Dumitrașco cioclul vătaf la ~ 118; martor la Vinișești 13; martor lângă dughenile m-rii Aron Vodă 35; martor lângă m-rea Bărboi 53; martor în Tîrgul Făinii 143, 410; via lui, în hotarul unei vii din Dealul Buciumilor 363; a vîndut lui Tănase cărciumar o vie din Dealul Hroncii 490; a murit de ciumă cu datorii neplătite la Anița 590.
- Vasiliță**, negustor; cumpără de la Nastasie o casă de lângă Biserica Curelarilor 330; martor în mahalaua Ciubotăriei 386.
- Vasile Soce**, ungur din Miroslava; martor 614.
- Vasile Ursariul**, primește poruncă pentru cercetare hotarnică 639.
- Vaslui**, ținut; sate în ~ 44, 52, 56, 57, 568, 596.
- Vasluiet**, pîriu, <afluent al Vasluiului Mare>; în hotarul unor poieni din Codrul Iașilor 70, 71; în hotarul locului m-rii Socola 343; în hotarul unui loc domnesc din Codrul Iașilor 548.
- Văful**, v. **Andrea** (Andros) **Wolfus**.
- Vămășoaia**, v. **Poiana Vămășoaiei**.
- Vărlăcovi**, v. **Adam** ~ .
- Văscan**, partea lui ~ din s. Mînzești este vîndută lui Toma negustor 337.
- Văscăuți**, sat, Ț. Soroca; <j. Soroca, R. Moldova>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.
- Văvedenie**, v. **Vovedenie**.
- Veisi**, v. **Gheorghie** ~ .
- Velicico Costin**, mare vornic <al Țării de Sus>; martor 10, 14; Neagul vătavul lui ~ 7.
- Velicico <Morona>**, fost sulger; a venit cu cătanele austriece și a atacat curtea de la Iași 591.
- Veniamin <Costache>**, mitropolit al Moldovei și Sucevei; întărește copiile unor acte 16, 641.
- Verigă Negru**, vornic; locul lui în hotar 316.
- Viardeș**, v. **Ion** ~ .
- Vicol**, mare șetrar; dă mărturie 300.
- *Vicoleni**, sat, Ț. Fălciu; <s. pe Prut, înglobat în s. Berezeni, j. Vaslui>; primit de Constantin Costachi de la călugării de la m-rea Agapia 298.
- Viișoara**, deal; în hotarul s. Piscani 200.
- *Vinișești**, sat; <Ț. Putna; lângă Pătești, nume schimbat în Unirea, s. aparținînd or. Odobești, j. Vrancea>; vii la ~ 13, 324, 336.
- Virgalanschi**, v. **Josephus** ~ .
- Vitanche**, v. **Vasili** ~ .
- Vîrlan**, cumnatul lui Luca; mărturisește pentru o vînzare făcută de cumnatul său 234.
- Vîrnav**, v. **Toader** ~ .
- Vlad**, fiul lui Ion croitor; martor pe Ulița Măjilor 423.
- Vlaico**, soțul Aniței Vlăculeasa; a împrumutat bani lui Neculai, fiul Tudorițoaiei 569.
- Vlasie**, răzeș din Condrești; a vîndut împreună cu alți răzeși un loc de prisacă din sat a lui Neculai fost vistiernic 97.
- Vlădiceni**, deal; <în s.c. ~, al c.s. Tomești, j. Iași>; vii la ~ 10, 166, 333, 373, 486, 577; v. și **Poiana Vlădiciei**, **Valea Vlădicenilor**.
- Vlăculeasa**, v. **Anița** ~ .
- Vlăsiasa**, v. **Nastasie** ~ .
- Voico Razo**, mare cămănar; martor 218; locul lui în hotarul unui loc de casă de pe Ulița Strîmbă 390.
- Voinești**, sat, Ț. Cîrligătura; <c. ~, j. Iași>; v. Constantin din ~ călăraș de Țarigrad 21.
- Volcineți** (Volcineța), sat; <Ț. Hotin; s. Vălcineț, j. Edineț, R. Moldova>; vecinii din ai m-rii Adormirea Maicii Domnului (Barnovschi) 274-276, 278, 279, 284, 404.
- Volcinschi**, v. **Sandul** ~ .
- Volfu**, v. **Andrea** (Andros) **Wolfus**.
- Voloca**, <pîriu>; în hotarul unui loc din Branîstea domnească 561, 562, 564.
- Voroavă**, v. **Mihai** ~, **Neculai** ~ .
- Votinca**, v. **Vasili** ~ .
- Vovedenia**, v. **Biserica** ~ .
- Vrînceni**, via lor în hotarul unei vii de la Vinișești 13.
- Vrabie**, v. **Costantin** ~ .
- Vracniță**, v. **Ion** ~ .

W

- Wasili**, v. **Vasile Rojniotă**.
- Wierkinski**, călugăr ieziuit; a primit confirmare pentru stăpînirea unei case arătînd un act fals 352.
- Wolfus**, v. **Andrea** ~ .

X

- Xaverius**, v. **Georgius Franciscus** ~ .
- Xiropotam** (Xeropotamu), m-re la Muntele Athos, cu hramul Sfinților 40 de Mucenici;

ctitorită de împărații Andronic și Roman 457; m-rea Clatia a fost închinată la ~ 534; m-rea Danco închinată la ~ 191, 211, 218, 251, 344, 439, 537; primește întărire pentru moșiile m-rii Clatia, după judecată cu m-rea Sf. Ioan Gură de Aur 457, 458; v. și **Iezechiil** egumenul m-rii Copou numit epitrop de la ~ 457.

Z

Zăhara, fiica lui Pană fost vameș și al Istinei și sora lui Ioniță Pană; dăruiește împreună cu părinții și cu sora ei un loc de casă de pe Ulița Herbinte m-rii Sf. Ioan Gură de Aur 12.

Zagavei, schit; <în s. Zagavia, c. Scobinți, j. Iași>; Hilotei călugăr la ~ 315.

Zaharia, clucer; scrie acte 309, 591.

Zamfir (Samfir, Zafirir), vătav de vieri; martor (semn. gr.) 29; fost vătav de vieri; martor în mahalaua Muntemimii 30, 95, 129, 143.

Zamfira (Zanhira), soția lui Panaiote Rodebobo, mama lui Costandin, Iordachie și a lui Vasilachie și cumnata lui Gheuca bulucbaș; martoră 235; vinde împreună cu copiii o vie la Curături lui Toader Butco 219.

Zamfira, fiica lui Chiriac odobaș și a Mariei, fina Zamfirei Enăchioaia; primește danie de la nașa sa o casă de lângă m-rea Bărboiu 481; pune zălog împreună cu părinții ei o casă la Macarie egumenul m-rii Bărboi 592.

Zamfira, soția lui Vasile cazac din curtea domnească și fiica lui Andronache meserciul; vinde împreună cu soțul ei o casă de pe Ulița Hagioaiei lui Ioniță Pană 462.

Zamfira, soția lui Enache Calodi; vinde împreună cu soțul o pivniță și două dugheni lui Toader 78.

Zamfira, soția lui Petrea Bezînul; a vîndut m-rii Aron Vodă o prisacă mai sus de m-rea Hlineca 250.

Zamfira, soția lui Năstase vornic de tîrg; cumpără împreună cu soțul ei o vie la Miroslovița de la Anghelușa 111.

Zamfira Enăchioaia, vătăvoaie; soția lui Enache vătavul hatmanului; dăruiește finei sale, Zamfira, un loc de casă de lângă m-rea Bărboi 481, 592.

Zamfira, v. și **Sanhira**.

Zanhira, <soția> lui Ivan meserciul; martoră în Țigănine 491.

Zanoli (Zauli, Zaulu), v. **Felix Antonius** ~ .

***Zapodeni**, sat, lângă Berehoiești, pe Ciomohal, ț. Iași; <probabil pe teritoriul c. Călărași, j. Botoșani>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Zară, ciumegiu; martor 556.

Zăgărancea, drum spre ~ în hotarul unui loc din hotarul tîrgului 291.

***Zărnești**, sat, pe Prut, ț. Fălciu; <c. Jorăști, j. Galați>; a fost întors m-rii Bîrnova de către ficele lui Gavrița Mătiș 138.

Zbierea, v. **Costantin** ~ .

Zbîrciosul, v. **Ștefan** ~ .

Zburătorești, neam de țigani din Bîrlad 428.

Zgura, sat, la Căinari, ț. Soroca; <s. Zgurița, j. Soroca, R. Moldova>; trecut în catastiful moșiilor lui Constantin Duca voievod 407.

Zidul, în capul Tîrgului de Sus 159.

Zinica a vîndut Nastasiei stolniceasa un loc de casă de lângă m-rea Bărboiu 414.

Zinica, soția lui Dumitrachi stegar; cumpără împreună cu soțul ei o casă de pe Ulița Fînlui de la Maria, fiica lui Marco 625.

Zion, călugăr, pisar; scrie copia unui act 139.

Ziot, v. **Andrii** ~ **Iani Drăghici**.

Zoița, soția lui Gheorghe Alevra și mama lui Enache, Toader, Toma ș.a. 176.

Zosin Bașotă, v. **Pătrașco** ~ .

Zota, fost goștinar la ț. Neamț; a luat gorștină pe nedrept 598.

Zota, martor 2, 389.

Zolulinski, v. **Matyas** ~ .

Zupceasa, v. **Mărica** ~ .

Zuza, v. **Dumitrașco** ~ .

Zvirhovschi, v. **Hristofor** ~ .

A

- abăgiar** <abăger> 78, 163, 176, 231, 316, 324, 341, 410, 434, 471, 476, 489, 568, 594, 596; v. și **Andrei, Dunitrașco, Ilie, Neculai, Pătrașco, Tănase, Toader, Varlam, Ursul.**
acoperămînt, al bisericii Sf. Lazar 515.
- <acte>** (cărți, drese, hrisoave, ispoasoace, mărturii, privilegii, scrisori, urice, zapise): *passim*.
- agă** 24, 99, 114, 148, 151, 166, 191, 211, 262, 300, 303, 318, 331, 427, 549, 555, 561, 562, 564, 565, 569, 585; v. și **Bichir, Costantin, Enachi, Gavril, Ghiorghiță, Ioan Roșca, Iordache Rusul, Mihăilă, Sculi, Vasile Ceaurul**; ~ din Belgrad 414; v. și **Mahmud**; baș bulucbaș agesc 525; v. și **Apostol**; cocii făcute pentru ~ 578; slugi la ~ 151, 525; v. și **Chiriiaș, Lupul, Manole.**
- albine**, furate 280; matce de ~ 283.
- alișveris** 489; v. și **tocmeală.**
- anathema** (anaftema), în formula blestemului 276, 279, 594.
- angherii** (angarale), scutiri de ~ 40, 60, 103, 121, 173, 207, 225, 239, 245, 251, 254, 256, 270, 276, 279, 284, 289, 325, 326, 347, 424, 430, 439, 506, 628; ~ pe pîvnițe 329; v. și **dări.**
- amestecături** 584.
- apari** 107, 160; v. și **Andreaiu, Enache, Ghervasie, Ion, Pascu.**
- aprozi** 97, 131, 356, 495, 554, 634, 655, D; v. și **Grigore Căpățînă, Ion, Ionașco, Mihăilă, Păcurariu, State**; ~ strîng sulgiul 133.
- vătuvi** de ~ 69, 130, 154, 234, 235, 242; v. și **Cîrstea Cujbă, Luca, Mihăilă, Tănase Picioroga**
- arap** 478; v. și **Anton.**
- arbănași** <albanezi> 15, 45, 50, 194, 196, 647; v. și **Costantin, Gheorghii, Necula.**
- arc**, împistreală de ~ pentru măsurarea unui loc 191, 211, 262, 447.
- arcari** 78, 351, 438, 494; v. și **Cîrstea Latef, Latif cel bătrîn, Luca.**
- argați** 56, 103, 169, 207, 288, 347, 383, 412, 417; ~ butucari la feredeu 226, 247, 270, 508, 522, 533.
- argint**, bani de ~ 52, 95, 623; căldărușă de ~ 149; cupă de ~ 149; dramuri de ~ 149; inele de ~ 528; linguri de ~ 557; odoare de ~ 149; sponci de ~ 557; v. și **bani, galbeni, lei, zloți.**
- arginturi** 212.
- arhangheli**, v. **Sfinții ~ Mihail și Gavril.**
- arhiepiscopi**, v. **mitropoliți, patriarhi.**
- arhieriei** 276, 347, 405, 430, 458, 496, 514, 533, 584, 628; v. și **episcopi, mitropoliți.**
- arhimandriți** 8, 298, 374, 418; v. și **Anastasia, Ionichie, Paisie.**
- arie** 291, 424.
- armași** 15, 312, 480, 481; v. și **Andrei Baltag, Grumadza, Iorga, Matei Cerchez, Sirco**; au jefuit 585;
foști ~ 81, 96, 105, 211, 262, 390, 413, 416, 443; v. și **Gurbet, Ioan Stroiescul, Ion Cîrceiu, Iosip Iuz, Vasilie**;
~ să aducă la domnie pe cei care încălcă moșii 387; armaș trimis să recupereze bani ~ 598;
mari ~ 24, 99, 114, 148, 276, 279, 546, 566; v. și **Apostol, Costantin, Dumitrache Aldea, Preda Palade**;
foști mari ~ 23, 24, 26, 104, 147, 148, 161, 551, 561, 562, 564; v. și **Costantin, Costantin Cunupi, Dumitrache Aldea, Ștefan Moimăscul**;
armaș al doilea 616; v. și **Vasilie**;
fost armaș al doilea 486; v. și **Anastasia Stroiescul.**
- armeană** 277; v. și **Măricuța.**
- armeni** 53, 54, 78, 172, 277, 438, 440, 494, 503, 559, 590, 617, 633, 644; v. și **Avram, Cîrstea Latef, Dima, Drăghici, Iacob, Ilie, Ivan, Luca, Martin, Melic, Noroș, Petre Latif, Sandu, Sava**;
preoți ~ 385, 419;
diaconi ~ 385, 437;
staroste de ~ 440, 451; v. și **Ivan.**
- aspri** 466.
- astrucare** <îngropare> 297, 382, 405.
- asuprire** 496.
- așezare** <hotărîre domnească> 159, 276, 299, 404, 406.

* Întocmit de Marius Chelcu, cercetător la Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” – Iași.

aur, brătări de ~ 114; cîrje de ~ 114; inele de ~ 112, 114, 149, 206, 557; sârji <cercei> de ~ 528; v. și galbeni.
așternuturi 322.
austriac 528; v. Ferent.

B

babă 324.

bacali (băcani) 15, 23, 24, 26, 50, 176, 180, 189, 296, 312, 327, 333, 338, 422, 576, 623, 626, 627, 644; v. și Dima, Iani Grecul, Lazor, Lupasco Tudori, Manoilă, Necula Budurul, Năstasie, Pascal, Preda, Sandul, Simion, Ștefan.

bani <dregători>; mari ~ 131, 213, 227, 258, 275, 276, 278, 300; v. și Dimitrie Macrii, Ioan Luca, Savin <Zmucilă>;

foști mari ~ 345, 372, 373, 587, 600; v. și Dimitrie Macrii, Savin <Zmucilă>.

bani <monedă, în general> 99, 133, 263, 329, 531, 558; ~ de argint 623; ~ cheltuiți 472, 610; danii în ~ 276, 279; dări în ~ 276, 284, 329, 409; ~ cu dobîndă 652; ~ gata 272, 363, 658; ~ împrumutați 207, 584, 585; ~ luați cu năpastă 584; ~ luați pentru oaste 584, 585; ~ pierduți 519; ~ ai steagului 299, 300; ~ pentru sărindar 361; v. și galbeni, lei, taleri, ughi, ruble, zloți.

băcani, v. bacali.

băcănie 273.

băiaș 215; v. și Vasile.

băibărăci 438, 633; v. și Neculai, Sandul; staroste de ~ 518; v. Sandul.

bărbieri 34, 62, 69, 80, 130, 242, 272, 576, 652; v. și Ambrosie, Costantin, Lupul, Sandul, Vasile; ~ domnești 478, 495; v. și Andronachi; staroste de ~ 242; v. și Sava; ~ teleaci, scutiți de dări 533.

bărbierită 320, 619, 622; v. și Ileana, Costina. **bătăi** 584.

băutură, cămară cu ~ 59; pivniță cu ~ 174, 246, 248, 329, 455, 499; vadră cu ~ 329.

beci 129.

bdenii 470.

believac, casă de ~ 572.

beizadea 57, 211, 262, 413, 416; v. și Alexandru ~.

bejenari 584, 585.

berari 11, 291, 333, 423; v. și Cășian, Gligori.

berbeci, puși zălog 149.

beșliu 652; v. și Gligorie.

bezmen, scutiri de ~ 59, 115, 119, 167, 168, 170, 173, 209, 225, 249, 254, 424, 455, 517; ~ pentru locuri de dugheni și pivnițe 273, 305, 465, 521; judecată pentru ~ 136.

bezmenari, porunci date la ~ 41, 59, 115, 119, 167, 168, 170, 173, 254, 329.

bir, domnesc 477, 522; ~ împărătesc 109, 121, 289, 347, 425, 510, 512; datorii făcute pentru a plăti ~ 377.

biserici, catolice 152, 169, 248; v. și Biserica Catolică (Ungurească); ~ de mir 191, 211, 347, 417; v. și Biserica Albă, Biserica Armenească, Biserica Buna Vestire, Biserica Curelarilor, Biserica Doamnei, Biserica Domnească de pe Poartă, Biserica de la Măji (Sfîntul Ioan Botezătorul), Biserica Ghenghii (Sfîntul Ilie), Biserica lui Ștefan Vodă, Biserica Tălpăleri, Biserica Vovidenia, Sfîntii Theodori, Sfînta Precucioasă Parascheva <Metohul Maicilor>, Sfîntul Gheorghe <Lozonschi>, Sfîntul Lazăr, Sfîntul Nicolae <Domnesc>, Sfîntul Nicolae de Sus (cel Sărac), Sfîntul Spiridon; scutiri pentru ~ 16, 100, 245, 276, 287, 322, 325, 380, 385, 402, 403, 420; biserică de piatră 556; poporeni de la biserică 158; ~ în hotar 61; jurămint la biserică 194.

blănari 28, 45, 49, 164, 176, 181, 189, 194, 196, 205, 227, 234, 272, 286, 307, 311, 319, 320, 338, 388, 410, 443, 486, 494, 618, 627, 642, 653; v. și Andrei, Apostol, Gheorghie, Gligorie, Ion, Irimia, Mihălachi Rusul, Manole, Toader, Ursul, Vasile.

blănărită 314, 334; v. și Dimoiaie.

blestem, în formularul actelor 15, 100, 101, 109, 118, 132, 166, 190, 193, 215, 217, 225, 245, 274, 275, 276, 278, 279, 284, 289, 299, 300, 313, 314, 318, 325, 326, 333, 342, 359, 380, 382, 394, 402, 404, 405, 413, 435, 437, 458, 466, 470, 489, 496, 512, 514, 515, 527, 529, 531, 533, 534, 547, 556, 564, 575, 586, 591, 594, 605, 615, 624, 628, 641, 651, 654, 657; v. și cărți de ~.

blidari 70, 71; v. și Apostol, Costantin, Iftimi.

blide, de cositor 557.

boarfe 528.

bocanci 56.

boi, de branște 248; ~ dăruiti 223, 263, 298, 421, 658; ~ de dirvală 59; ~ de seliște 247, 248; ~ împărătești 248; ~ luați pentru dușegubină 463; scutire de ~ 40, 100, 103, 245; ~ dați zestre 592; loc de dejugat ~ 565; un bou mare a murit 610.

boieri <stăpîni>: *passim*; ~ mari și mici 1, 31, 81, 159, 165, 263; ~ bejenari 584, 585; ~ de la Curte 68, 187, 213, 275, 302, 395, 659; ~ din tîrg 62, 103, 173, 254, 285; ~ de la ținuturi 133, 332, 430; ~ mazili 556, 591;

boieri pământeni 147, 584; ~ încălcă scurtiri 40, 461, 533; găzduire pentru ~ 245, 325; ~ munteni 585; ~ sirbi 585; ~ au trimis scrisori de închinare 585.

bolduri 578.

bordei 30.

braniște, scutire de ~ 59, 60, 106, 109, 121, 156, 171, 239, 256, 289, 347, 430, 461, 517; boi de ~ 248; cai de ~ 247; care de ~ 225, 226, 388; fin de ~ 496; ~ domnească 131, 298, 538, 549, 562, 564, 565; v. și **Braniștea domnească**.

brașovean 189, 344, 472, 544, C; v. și **Mierăuță Bedreagu, Pascal**.

brașovenie, dugheni de ~ 472.

brazdă, jurământ cu ~ în cap 61, 159; ~ trasă pentru hotar 343.

brăhari 30, 62, 130, 418; v. și **Apostol, Dumitru, Pătrașco Giunghe**.

brănișter 617; v. și **Pinte**.

brătări, de aur 112, 114, 146.

bresle 60, 405; ~ de cărăuși 409, 496; ~ ale ciocilor 69, 106, 256, 382, 405, 420, 461, 496; breasla mișeilor 628; oameni fără breaslă 239.

brînzar 311; v. și **Dumitrașco**.

brîu, de mătase 560; în stejar, ~ semn de hotar 564.

bucate 47, 162, 192, 263, 325, 417, 424, 430, 439, 630, 658; ~ date pentru nevoile țării 275, 276, 279, 284; ~ jefuite 584, 585.

bucătari 554, 629; v. și **Andoni, Ilie, Mihai, Vasile**.

budăi, semne de hotar 191, 212, 362; v. și ~ al lui **Tocilă**.

buiurultiu <act> 585.

burari, înștiințați de scutiri 41, 115, 119, 168, 170, 173, 254, 329.

bulucbași 2, 8, 15, 27, 34, 69, 127, 219, 235, 312, 332, 379, 384, 393, 399, 410, 411, 465, 502, 554, 623, 626, 627, 652, 544, C; v. și **Aivaz, Anton Arapul, Caragea, Dima, Enache, Iamandi, Ion, Mărgărint, Năstase, Panaite, Pavăl Radomeschi, Stanciu, Stoian, Ștefan Corbul, Toader, Turcea, Vasile**;

foști ~ 80, 305, 312, 393, 460; v. și **Caragea, Costantin, Dima, Ivan, Mane, Mihalache**;

basi ~ 27, 34, 399, 623; v. și **Dima, Dumitrașco, Toader**;

~ agești 127, 305, 399, 525, 626; v. și **Apostol, Ghiorghei Ceacmag**;

~ hătănăști 411; v. și **Pascal**;

~ de laji 127; v. și **Gheuca**.

bulucbăsoaie 220, D; v. și **Anghelușa, Cîrstina, Tudosca**.

butnari 370, 570; v. și **Petrea, Vasilie**; vătav de ~ 5; v. și **Costin**.

butuci, pentru fereceu 226, 270, 271, 533; v. și **argați butucari**.

buți, de vin 143, 559.

C

cai, de braniște 40; ~ cerchezești 585; ~ furați 418; ~ de ham 658; ~ împărătești 40, 56, 59, 109, 121, 289, 456; ~ de jold 289; ~ de menzil 59, 103, 109, 121, 127, 226, 247, 248, 249, 388, 424; ~ de olac 15, 59, 100, 109, 121, 137, 173, 225, 245, 248, 249, 276, 279, 284, 289, 325, 347, 388, 424, 425, 430; cal luat de sataragii 180; ~ pentru oaste 585; cal pretuit 50 de vedre de vin 180; ~ puși zălog 149; ~ turcești 585; v. și **iepe**.

caimacomii 54, 231, 584, 585; v. și **Alexandru Ramandi, Ion Buhuș, Lupul Costachi**.

calabalic <oaste>, turcesc 214.

calești, scutire de ~ 103.

camănă 119, 170, 173, 254, 424, 455, 517; bani dăruți din ~ domnească 223, 263, 421, 492; de băutură 59, 329; ~ cojocărească 59, 209, 225, 287, 322, 403, 419; ~ pe crișme 59, 115, 225, 249; ~ pe pivnițe 54, 167, 237, 329; ~ plătită după obicei 287; v. și **cămănar**.

camătă, bani dați cu ~ 599; judecată pentru ~ 149.

candele 223, 263, 515.

cantaragii 393, 478, C; v. și **Adam, Andonii, Far**; ~ de sulgerie 158; v. și **Neculai**.

cantor 230, 352; v. și **Andreas Valentinus Lukas**; v. și **peveți**.

capichihaie 24, 147, 148; v. și **Costantin Cunupi**.

capigibaș al vizirului 585.

care, de braniște 225, 226, 247, 250, 388, 424; ~ de ceair 249; ~ de fin 424; ~ de lemne pentru fereceu 271; ~ împărătești 59; ~ de jold 109, 121; ~ de marfă 409; ~ de oaste 103, 456; ~ de podvoade 156, 171, 239, 249; loc de întors ~ 480; vamă pe ~ 584.

carpen, semn de hotar 548.

case, pe ulițele târgului: *passim*; ~ confiscate 591; diată pentru ~ 132, 215, 550, 582; ~ date pentru datorii 358, 570, 606, 626; ~ îngrădite 120; judecări pentru ~ 84, 102, 112, 114, 196, 212, 359, 366; ~ la Bucium 589; ~ pe locuri mănăstirești 305, 465, 521,

- 619; ~ lingă m-rea Copou 263, 421; ~ la Prigoreni 584; ~ la Prisăci 457, 458; ~ la Vinișești 324, 336; ~ cu lucruri 321; opis de documente pentru ~ 381; ~ prădate 556; ~ cu pivnițe de piatră 27, 175, 205, 277, 283, 309, 327, 333, 371, 372, 395, 448, 494, 495, 601, 611; ~ de primire a străinilor făcute la Sf. Mormînt 275, 276, 279, 284; ~ de ruși 223; schimbate 42, 236, 283, 604; ~ scutite de găzduire 245, 402; ~ stricate 525; ~ vîndute rău 350; zălogite 53, 474, 590; ~ date zestre 29, 307.
- case** <familii> boieresti, asuprite 585.
- catapeteazmă** 640.
- catastif**, al breslei cioclor 461, 496; ~ al moșiilor lui Constantin Duca voievod 407; ~ al tîrgului 480; ~ al Vistieriei 406, 430.
- catigumen** 86, 217; v. și **Antim**, **Cozma**.
- cazaci**, din Curtea domnească 462; v. și **Vasile**; ~ au prădat 215; sotnic de ~ 632; v. și **Iani**.
- călărași** 197, 378; v. și **Andronachi**; ~ din Branîștea domnească 561, 562, 564; v. și **Malcoci**; călăraș hătmanesc 576; v. și **Vasile Ciora**; ~ de la Prisăci 442, 444, 445; v. și **Costantin Iftinescul**, **Stefan**; ~ de la ț. Tutova, să strîngă sulgiul 133; ~ de Țarigrad 21, 83, 116, 118, 127, 158, 311, 553, 625, 647, 655; v. și **Costantin**, **Diță**, **Gavril**, **Iurdachi**, **Petrachi**, **Vasile**; vătăvi de ~ 321, 496; v. și **Pîrvul**.
- călcătoare**, vii cu ~ 487, 636.
- căldare**, dăruită 557.
- căldărari** 13, 53, 129, 143, 176, 277, 363, 410, 440, 451, 490, 647; v. și **Mierăuță Bedreagu**, **Vasilie**; căldărar domnesc 626, 627; v. și **Gheorghie**.
- căldărușă**, de argint 149.
- călugări** 52, 162, 186, 192, 291, 299, 315, 343, 453, 457, 458, 466, 486, 581, 586, 588; v. și **Galerie**, **Ghedeon**, **Hilotei**, **Isaia**, **Neofit**; ~ greci de la m-rișe de la munte 274, 278, 284.
- călugărițe** 71, 109, 116, 121, 413, 416, 425, 436, 447, 452, 453, 509, 510, 512, 541, 610, 637; v. și **Anisia Gurbetoaia**, **Mitrofana Costăchioaia**.
- cămară**, curteni de ~ 133; ruptaș de ~ 583; v. și **dieci** de ~.
- cămașă**, lăsată prin diată 11; judecată pentru ~ 557.
- cămănași**, înștiințați de scutiri 41, 59, 115, 119, 167, 168, 170, 173, 254, 304, 617; v. și **Dima**, **Vasile Neagul**; mari ~ 203, 204, 219, 593; v. și **Alexandru**, **Voico Razo**, **Hurmuzachi**; v. și **camănaș**.
- cămărași** 43, 68, 111, 140, 183, 612, 643; v. și **Andronachi**, **Aslan**, **Costantin**, **Dumitrașco**; fost cămăraș 627; v. și **Stroiescul**; ~ de izvoade 27, 221, 435, 552; v. și **Dumitrașco**, **Tanase Petrache**; ~ de lumini 80, 309, 359, 395, 616; v. și **Ion**; fost mare cămăraș 158, 166, 350; v. și **Matei Sturza**.
- cămărăsie**, la Ocnă 206.
- cămărăsoaie** 68, 616; v. **Anița**, **Negrușea**.
- căpăcel**, de tîngire 575.
- căpitani** 110, 123, 129, 131, 193, 220, 371, 502, 600, 641, 655, 658; v. și **Antoni**, **Bejan**, **Costantin**, **Enachi**, **Ionașco Hîncul**, **Ionașco Ozahă**, **Istratie**, **Ivan**, **Miron Mircea**, **Necola**, **Pascal**, **Racoviță**, **Sandul Volcinski**, **Toader Bănarul**, **Vasile Gigtur**; foști ~ 73, 91, 142, 314, 334, 337, 390; v. și **Acsintie**, **Dirjan**, **Pavăl**, **Păpăluță**, **Petrea**, **Toader Cuciuc**, **Vartic**; mare căpitan de Codru 584, 585; v. și **Iordachi Costachi**; mare căpitan de legegii 31; v. și **Moisei**; foști mari ~ 301, 350, 603; v. și **Apostol Mihuleț**, **Ivan**; fost căpitan în Țara Românească 231; v. și **Costin Neaniul**; ~ de darabani 62, 130, 154; v. și **Cîrstea**, **Anastasia Stroiescul**; ~ de mazili 57, 89, 333; v. și **Dima**, **Gurbet**, **Toader**; ~ de Neamț 529, 547, 556, 591; ~ de Orhei 69; v. și **Drucu**; ~ de streliți 117, 125; v. și **Iordachi**.
- căpitănese** 45, 502, 598; v. și **Maria Dirjeneasa**, **Paraschiva Mircioaia**.
- cărauși**, breasla de ~ 496; ~ plătesc vamă 409; vătăvi de ~ 17, 89, 154, 235, 324, 461; v. și **Bejan**, **Pavăl**, **Sava**.
- cărbuni**, puși sub pietre de hotar 23; scutire de ~ pentru Curtea domnească 109, 121, 225, 250, 289, 388, 424, 425.
- căruță**, în preț 572.
- cărți** de blestem 359, 452, 461, 472, 496, 565, 567; ~ domnești, <acte>: *passim*; ~ bisericești 263; ~ turcești 584.
- căsari**, ruși ~ 263.
- cătane**, austriece au prădat țara 556, 584, 585; ~ l-au prădat pe mitropolitul Ghedeon 605; cătană ucisă 463.
- căzi**, cramă cu ~ 652; vii cu ~ 341, 486, 490, 586, 588, 636.
- ceair domnesc** 1, 225; v. și **Ceair**, șes; care de ~ 249.

ceară, bezmene de ~ 465, 521; făclii de ~ 515;
ocă de ~ 273; scutire de ~ 59, 225, 249, 275,
424.

ceașnici, v. **cupari** și **paharnici**.

ceauși 332, 393, 489; v. și **Costantin, Ianachi**
Tirsinar, Vasile; ~ de negustori 496.

cepari, să nu încalce scutiri 41, 115, 119, 167,
168, 170, 173, 249, 254, 455, 517.

ceprăgari 130; v. și **Ion**; staroste de ~ 242; v. și
Cornea; fost staroste de ~ 495; v. și
Cornea.

cerchezești, v. **cai** ~ .

cețâți, v. **Camenița, Ierusalim, Neamț,**
Nicheia.

cete, de poslușnici 121; ~ de țigani domnești
428.

cheag 610.

cheltuieli, făcute pentru dugheni, case ș.a. 5,
190, 194, 227, 305, 396, 466, 532, 582, 599,
618; scutiri pentru a se face ~ 133, 168, 170;
~ făcute pentru a ieși din închisoare 585; v. și
dări.

chelar hătmănesc 363; v. și **Giurgea** ~ din
Huși.

chemavalce 225, 249.

chervasaragiu 15, 228; v. și **Adam**.

chervăsărie, v. și **Chervăsăria domnească,**
Chervăsăria lui Macarie, Chervăsăria m-
rii Sf. Sava.

chezași <garanți> 68, 320.

chihaie 653; v. și **Nastasie**; ~ de streliți 91; v. și
Vasile Licianul.

chihăiță 379; v. și **Anița Mîndzăroia**.

chile, scutire de ~ 109, 289; ~ de Camenița 56; ~
de conace 40; ~ împărătești 456.

chilii, arse 299.

chirii, pentru locuri de case 465, 488, 521, 619,
632; pentru locuri de dugheni 310, 354, 466,
597, 622; v. și **marfă**.

chiulhagiu 271.

ciferturi, v. **sferturi**.

cimitir, v. **țintirim**.

ciobani (păcurari), ai m-rilor 285, 300, 406;
cioban domnesc 83, 117, 417, 610; v. și
Bogonos.

ciozvirte <unitate de măsură> de vie 219, 235.

cirezi, interdicții pentru pășunat ~ 178, 244, 252.

cislă, oameni fără ~ 232, 239, 290, 328, 513,
516, 608, 610; scutire de ~ 496.

ciubere, vie cu ~ 341.

ciubotari 386, 411, 653; v. și **Acsinte, Radul,**
Vasile; staroste de ~ 386; v. și **Vasile Spin**.

ciumă, morți de ~ 589, 590; vreme de ~ 585,
600.

ciumegiu 563; v. și **Zară**.

cizmari 11, 31, 98, 122, 163, 181, 313, 319,
354, 368, 554, 590, 617; v. și **Dumitrașco**
Caba, Costantin Toigan, Gligorașco, Ilie,
Ioan, Ionașco Șchiopul, Iordache, Misail,
Neculai, Răzmiriță, Vasile; dugheană de ~
ai m-rii **Golia** 268.

cîmpuri, de arat 186; ~ de cosit 186; zeciuială
din ~ 179.

cînepă, zeciuială din ~ 178, 252, 429.

cîntar <unitate de măsură> 631.

cîrje, de aur 114.

cîrlani, dați împrumut 610; ~ tăiați 610.

<clacă> 289, 510.

clopot 165.

cluceri 90, 153, 218, 304, 309, 333, 343, 395,
561, 562, 564, 574, 576, 609, 625, A; v. și
Abăza, Andrii, Costantin, Costantin
Zbierea, Costu, Lucaci, Pîrvul, Meleghi,
Zaharia;

foști ~ 85, 112; v. și **Ionașco, Toderășco**

Rusul Carp;

mari ~ 14, 24, 43, 90, 99, 114, 275, 270,

287, 300; v. și **Darie Donici, Dumitrașco**

Cocuz, Panaite Ursuleț, Scărlet Dabija,

Ștefan Miculescu, Ștefan Silion;

foști mari ~ 90, 92, 464, 626, 627; v. și

Păun, Statie, Ștefan Silion.

coasă domnească, scutire de ~ 388, 424, 496;
loc de ~ 23.

cobuzar (cobzar) 396; v. și **Ștefan**.

cocieri domnești 548, 561, 562, 564, 573; v. și
Ioan vâtav de ~ ;

cocii domnești 578.

cojocari 590; v. și **Ionită**; ~ scutiți de dări 209,
225, 249, 424.

colaci, scutire de ~ 16, 100, 109, 121, 245, 289,
325, 402; colac de zapis 370.

colivar 21; v. și **Dumitrașco**.

comisoaie 138; v. și **Elena**.

comiși 17, 66, 302, 393; v. și **Andronachi**
Mutul, Avram, Gligorașu;

foști ~ 213, 360; v. și **Dumitrașco**

Drăgușescu, Gheorghiță;

mari ~ 90, 99, 114, 148, 213, 275, 276,

279, 300, 350, 413, 416, 543, 551, 584, 614;

v. și **Costantin Costachi, Dumitrașco**

Racoviță, Gheorghie, Ilie Catargiu,

Iordachi Cantacuzino, Ștefan Cerchez,

Toader Paladi;

foști mari ~ 233, 266, 275, 276, 279,

283, 295, 300, 303, 335, 361, 372; v. și **Ilie**

Catargiu, Manolachi Hrisoverghi, Scarlet

Șerbu, Ștefan Cerchez, Vasile Ceaurul;

comis al doilea 589; v. și **Tănasie**;

comis al treilea 641; v. și **Ioan**;

comișel domnesc 269, 652; v. și **Cîrstea, Stoica, comînd** 379.

conace, scutire de ~ 40, 103, 248, 347, 430, 456, 514.

condici de documente (sec. XVIII-XIX) 221, 269, 386, 570, 644, 660.

copaci, scutire de ~ 271; v. și **carpeni, frasini, stejari** ș.a., **semne de hotar**.

copiști de acte: *passim*; v. și **Theodor Gaspar**.

copil, de suflet 586; ~ de țigan 335, 579, 580; v. și **Ioniță Copil, Ștefan**.

cositor, blide de ~ 557.

costișă, în hotar 192.

coți <unitate de măsură> 149.

covor 149.

crai <rege> al Suediei 584, 585; v. și <**Carol al XII-lea**>.

crainic, înștiințat de scutiri 173, 254.

crame, vii cu ~ 324, 336, 341, 586, 636, 652.

creditori, au închis un datornic 600; ~ turci 516; v. și **Hagi Ismail, Hagi Mehmet**.

crîșmari <circiumari> 230, 330, 386, 440, 626, 653; v. și **Ionașco, Pascal, Pavăl, Ștefan, Tănăsie, Ursul**.

crîșme <circiume>, boierești 440, 451; ~ mănăstirești 59, 119, 173, 225, 249, 254; crîșmă de la Iezereni 115; ~ în hotar C.

croitori 7, 11, 48, 129, 142, 228, 268, 272, 622, 648; v. și **Apostol, Costache, David, Gheorghe, Iane, Isac, Mihăilă, Paholce, Ștefan, Vasilie**.

cruci, semne de hotar; ~ de piatră 192; ~ de pămînt 291, 388, 444; tei cu cruce 548.

ctitori (titori), de biserici și mănăstiri: *passim*; v. și **Adămeștii, Anastasia doamna, Andronic împărat, Aron voievod, Constantin Duca voievod, Gheorghe Duca voievod, Iane Hadîmbul, Iordachi Cantacuzino, Istratie Dabija voievod, Iurie Danco, Iustinian împărat, Matei Sturdza, Mihai Racoviță voievod, Miron Barnovschi voievod, Păun, Petru Schiopu voievod, Roman împărat, Vasile Lupu voievod**.

cuie 342.

cumpărături: *passim*.

cupe, de argint 149, 560.

cupeți, v. **negustori**.

curături (curățituri) 9, 234, 647; v. și **Curături**.

curte, domnească; boieri de la ~ 1, 81, 187, 395, 547, 659; ispravnici de la ~ 425; cazac de la ~ 462; v. și **Vasile**; seimen din ~ 623; v. și **Stoian**; slujitori de la ~ 133, 222; m-re din fața curții 496; v. și **Trei Ierarhi**; țigan de la ~ 578; ~ a fost atacată de cătanele austriece 529, 547, 591; scutire de lucru la ~ 121,

137, 245, 289, 325, 424; curți boierești 162, 475, 543, 591.

curteni 565; v. și **Antohie**; ~ de cămară 133; ~ de țară 133; scutiri de găzduire a unor ~ 245, 325.

D

dajde, domnească, împărătească, vlădicească; scutiri de ~ 16, 59, 60, 100, 103, 106, 109, 121, 137, 171, 209, 225, 226, 239, 245, 247, 249, 256, 289, 325, 402, 424, 508; v. și **dări**.

danii: *passim*.

darabani 11, 91; v. și **Ionașco, Istratie**; căpitani de ~ 130, 154; v. și **Anastase Stroiescul, Cîrstea**;

hotnog de ~ 62; v. și **Sămion**.

daruri 276, 278, 284; v. și **danii**.

dascăli 55, 103, 169, 333, 377, 383, 412, 467, 590, 641, 657; v. și **Andreas Valentinus Lukas, Mereuță, Ion, Martin, Pavăl, Piti, Vasile**.

datorii 53, 68, 85, 96, 112, 149, 180, 205, 274, 275, 276, 278, 279, 281, 284, 310, 358, 440, 451, 474, 475, 489, 490, 494, 516, 532, 543, 545, 546, 557, 566, 569, 583, 587, 589, 590, 596, 599, 606, 614, 615, 619, 626, 627, 635; bani ceruți pe ~ 284, 584, 585; închisoare pentru ~ 472, 600; judecată pentru ~ 114, 567, 569; zapise de ~ 440, 545, 566.

daulgi (zaulgi) 15, 91; v. și **Ion Motohoiu, Vasilie Rusul**.

dări, în general 275, 278, 279; v. și **dajde**.

deleni, 296.

despăgubire 478.

desetină de stupi 16, 40, 56, 59, 100, 103, 109, 121, 137, 209, 225, 245, 249, 276, 279, 284, 285, 287, 289, 299, 300, 322, 325, 402, 403, 419, 424, 456, 517; ~ de la ținutul Bacău, cumpărată 547, 591; ~ de vin 100, 103, 137, 248, 412.

deșugubine, v. **dușugubine**.

diaconi 7, 49, 158, 282, 390, 421, 601, 603, 640, 645; v. și **David, Dumitrașco, Gheorghe, Hilip, Ion, Ioniță, Mihai, Sava, Toader, Ursul, Vasile**; ~ armeni, scutiți de dări 287, 322, 385, 419, 604, 605; ~ de la toate bisericile din Iași, scutiți de dări 16, 100, 137, 245, 325, 380, 381, 402, 513; ~ de la m-reă Copou 223, 263, 421; ~ de la biserica Sf. Lazăr 515.

diamante, inele cu ~ 112, 114, 149.

diate <testamente> 102, 112, 122, 132, 215, 295, 359, 363, 440, 449, 451, 457, 458, 481, 550, 557, 558, 575, 582, 658.

dichii 61, 332; v. și Gherasim, Teodor.

dieci, scriu acte domnești, mărturii, zapise și sînt martori 12, 17, 61, 90, 183, 188, 242, 255, 363, 379, 502, 627; v. Enachi, Gavril, Oprea, Pavăl, Statie, Vasile, Vasile Rugină;

~ de cămară 9, 10, 14, 15, 23, 24, 26, 31, 34, 48, 69, 78, 80, 91, 98, 111, 126, 130, 159, 164, 201, 227, 261, 268, 272, 321, 344, 354, 366, 370, 386, 390, 396, 422, 451, 462, 571, 614, 619, 633, 655; v. și Axintie, Costandin, Dumitrașco Muste, Gheorghe Carp, Gheorghită Hermeziu, Gligorașco, Ionașco Anghel, Neculai Cerchez, Tănăsie; diac al doamnei 302, 401; v. și Vasilie; ~ de divan 154, 205, 222, 273, 283, 552; v. și Apostol, Theodor Gașpar, Vasilie Drace;

diac al hatmanului 434; v. și Statie; diac al marelui logofăt 488, 490; v. și Statie; diac de Orhei 623; v. și Andrei; ~ de vistierie 8, 12, 17, 52, 111, 142, 222, 321, 342, 379, 395, 400, 472, 552, 627, 659; v. și Ilie, Mihalce David, Ștefan Bîrcă, Toader, Ursul, Vasile Selceanul, Vasilie Drace.

dijmă, din piine 16, 100, 103, 137, 245, 325, 402, 412, B; ~ din vie 620; v. și zeciuală.

dobitoace <animale domestice>, prădate de cătane și de tătari 605.

dobînz, la împrumuturi bănești 149, 206, 331, 394, 494, 516, 519, 570, 600, 652.

doboșar <toboșar>, de străji 624, 652; v. și Vasilie.

doftor <doctor> 480; v. și Moiseiu.

doamne <soții de domni> 92, 97, 99, 116, 159, 249, 295, 306, 540; v. și Anastasia, Dafina Dabijoaia, Ileana, Maria; diac al doamnei 302, 401; v. și Vasilie; fuștaș al doamnei 555, 614; v. și Matei; vornic al doamnei 82, 126, 149, 272; v. și Andrei Abăza; v. și Biserica Doamnei.

domni ai Moldovei: passim; v. și Alexandru Lăpușneanu, Antioh Cantemir, Antiohie Ruset, Aron, Constantin Cantemir, Constantin Duca, Constantin Mavrocordat, Constantin Racoviță, Dimitrie Cantemir, Dumitrașco Cantacuzino, Gheorghe Duca, Gheorghe Ștefan, Grigore Ghica, Iliș Alexandru, Istratie Dabija, Mihai Racoviță, Miron Barnovschi, Moise Moghilă, Nicolae Alexandru Mavrocordat, Nicolae Constantin Mavrocordat, Petru Rareș, Petru Șchiopu, Radu Mihnea, Scarlat Ghica, Ștefan cel Mare, Ștefan Petriceicu,

Ștefan Tomșa, Ștefan Vasile Lupu, Vasile Lupu;

domni ai Țării Românești: passim; v. și Mihnea, Nicolae Alexandru Mavrocordat, Nicolae Constantin Mavrocordat.

dovezi, pierdute în cetatea Cămănești 214.

dramuri <unitate de măsură>, de argint 149.

dregători, de tîrg 225, 249, 285, 424; mari ~: passim.

drum <călătorie>, molitvă pentru ~ 585.

drumuri, în hotar 23, 188, 192, 291, 424, 437; v. și Indice de nume.

dugheni 34, 35, 36, 50, 62, 68, 78, 99, 122, 163, 179, 231, 268, 281, 364, 367, 369, 355, 466, 471, 472, 476, 520, 575, 576, 638, 643; ~ arse 466; ~ bezmen dat pentru loc de ~ 273; casă cu dugheană 410; dugheană a cizmarilor m-rii Galata 268; ~ de făclerie 583, 599; fecior de dugheană 319; v. și Ion; ~ închise 190; judecată pentru ~ 310, 597; locuri de ~ 62, 66, 69, 190, 199, 272, 273, 297, 306, 310, 355, 464, 576, 594, 612, 647; ~ cu pivniță de piatră 72, 129, 130, 175, 320, 344, 460; dugheană dată zestre 637.

duhovnici 29, 215, 297, 334, 356, 451; v. și Costantin, Grigorie, Meletie, Simion, Toma, Ursul.

duvalm 159; v. și Roșca.

dușegubine, scutiri de ~ 209, 225, 285, 424, 463.

dvornici, v. vornici.

E

egumeni 8, 9, 12, 15, 17-19, 27, 32, 35, 36, 37, 47, 53, 54, 59, 62, 65, 78, 79, 87, 90, 91, 98, 102, 111, 116, 125, 127, 139, 141, 154, 157, 161, 165, 166, 185, 190, 195, 200, 201, 202, 203, 204, 221, 225, 228, 229, 249, 258, 262, 263, 268, 270, 271, 277, 297, 306, 318, 324, 335, 336, 338, 347, 348, 354, 355, 356, 392, 393, 397, 417, 421, 424, 429, 433, 439, 440, 442, 449, 450, 452, 453, 458, 460, 464, 465, 477, 478, 481, 484, 486, 488, 504, 507, 520, 521, 523, 531, 532, 537, 540, 553, 574, 577, 580, 583, 584, 588, 592, 593, 599, 618, 620, 622, 626, 638, 642, 654, 656, 650, B; v. și Ambrosie (m-rea Bărboi), Athanasie (m-rea Adormirea Maicii Domnului Barnovschi), Costandion (m-rea Sf. Vineri), Cozma (m-rea Trei Ierarhi), Daniil Arapul (m-rile Adormirea Maicii Domnului Barnovschi și Sf. Sava), Dosoftei (m-rea Dragomirna), Gherasim (m-rea Bimova), Grigorios (m-rea Bărboi), Hrisant (m-rea Sf. Ioan

Gură de Aur) **Hristodor** (m-rea Sf. Ioan Gură de Aur), **Ioan** (m-rea Tazlău), **Ioanichie** (m-rea Aron Vodă), **Ioanichie** (m-rea Cetățuia), **Ionichie** (m-rea Galata de Sus), **Iremia** (m-rea Danco), **Iremia** (m-rea Trei Ierarhi), **Iustin** (m-rea Adormirea Maicii Domnului-Barnovschi), **Iustin** (m-rea Cetățuia), **Leontie** (M-rea lui Adam), **Leontie** (m-rea Galata de Sus), **Liontie** (m-rea Bîrnova), **Liontie** (M-rea din Codrul Gheanghei), **Macarie** (m-rea Bărboi), **Macarie** (m-rea Sf. Vineri), **Mitrofan** (m-rea Trei Ierarhi), **Nectarie** (m-rea Sf. Ioan Gură de Aur), **Neofit** (m-rea Golia), **Neofit** (m-rile Galata de Jos și Sf. Vineri), **Neofit** (m-rea Trei Ierarhi), **Nicodim** (m-rea Danco), **Nohit** (m-rea Bărboi), **Paisie** (m-rea Galata de Sus), **Paisie** (m-rea Sf. Ioan Gură de Aur), **Serafim** (m-rea Bărboi), **Serafim** (m-rea Golia), **Simeon** (m-rea Sf. Vineri), **Timofteiu** (m-rea Sf. Vineri);

foști ~ 87, 152, 201, 229, 231, 297, 407, 433, 457, 500; v. și **Cozma** (la m-rea de la Ocna), **Dosoftei** (la m-rea de la Fătăciuni), **Iremia** (la m-rea Clatia), **Isarie**, **Leontie** (la m-rea Galata de Sus), **Serafim** (la m-rea Golia), **Nectarie** (la m-rea Sf. Ioan Gură de Aur);

egumen neconfirmat de domnie 192;
~ au jefuit bucatele date de ctitori 162;
~ egumen iezuit de Cotnari 214; v. și

Franciscul Tomanovici.

episcopi 16, 56, 99, 203, 204, 245, 275, 276, 279, 284, 298, 299, 300, 325, 347, 374, 404, 413, 416, 430, 466, 511, 514, 519, 533, 537, 587, 600; v. și **Calistru** (de Rădăuți), **Ghedeon** (de Rădăuți apoi mitropolit), **Gheorghe** (de Roman), **Iorest** (de Huși), **Lavrentie** (de Rădăuți apoi de Roman), **Misail** (de Roman apoi mitropolit), **Pahomie** (de Roman), **Sava** (de Huși), **Varlam** (de Huși);

foști ~ 138, 468, 469, 480, 451, 523, 656; v. și **Lavrentie** (fost de Roman), **Dionisie Aroneanul** (fost la Ciorlu), **Theodosie** (de Roman);

~ catolici de Bacău 352, 448, 487, 601; v. și **Anton Felix Zanol**, **Stanislaus de Bieg Bieganski.**

epitropi (tipropi) 179, 295, 439, 450, 457, 458, 460, 468, 469, 480, 481, 523, 537, 601; v. și **Dionisie Aroneanul** (la m-rea Aron Vodă), **Iezechil** (la m-rea Danco), **Irimia** (la m-rea Clatia); ~ ai obrocului de la Vamă 470; ~ ai bisericii Sf. Theodori 274; ~ al averii lui

Gheorghe Bute 8; v. și **Ioanichie**; ~ pentru m-rea Hlincea numiți de egumenii m-rii Cetățuia 47, 208; epitrop al bisericilor catolice din Moldova 383, 413, 448; v. și **Felix Antonius Zanol**.

evrei, v. **jidovi.**

exarhi, ai Marii Mese de la Muntele Athos 217; exarh al Plaiului 361; v. și **Ghedeon** mitropolit; exarh al Moldovei (sec. XIX) 577; v. și **Ambrohie.**

excomunicat 487; v. și **Casimir Twardochlebiewicz.**

F

fag, semn de hotar 548.

făclieri 13, 52, 118, 125, 143, 163, 311, 324, 336, 355, 410, 434, 440, 451, 583, 597, 599; v. și **Andrii**, **Irimia**, **Istratie**, **Mihai**, **Neculai Derviş**, **Păladie**, **Toader**;

~ domnești 33, 118, 316, 434; v. și **Alixandru**, **Ursul**;

staroste de ~ 13, 143, 163, 311; v. și

Gligorașco;

foști staroști de ~ 333, 370, 414, 481, 625; v. și **Gligorașco**, **Neculai Derviş**; dugheană de făclierie 583, 599.

făclierită 296, 422; v. și **Andriia.**

făclii, de ceară dăruite 515.

făcli de vie 151, 153, 230, 289, 331, 407, 486, 489, 500, 518, 576, 595, 621, 636.

făroșeri, v. **vieri.**

feciori de boieri 585.

feredeu, al m-rii Trei Ierarhi; scutiri pentru argații de la ~ 270, 226, 247, 508, 522, 533; v. și **Ulița Feredeelor.**

ferman 584, 585.

fiare (hiare), de moară 523; ~ de plug 589.

fiinaț, locuri cu ~ 113, 192, 387; scutiri de ~ 60, 106, 109, 121, 225, 249, 256, 287, 322, 388, 403, 420; zeciuiele din ~ 178, 252, 289, 429, 450, 650.

foamete, vreme de ~ 194, 202, 584, 585, 619.

fiaștri (hiaștri) <fii vitregi>: *passim.*

franciscani, preoți ~ 230, 455, 487.

fumărit, scutire de ~ 347, 380, 402, 430, 513.

funie <unitate de măsură> 160, 337, 464, 472, 527.

furtașaguri 56, 528; infrațiuni judecate de Divan 274, 276, 279, 284, 404, 514; năpastă de furtașag 418.

fuștaș 98; v. și **Vasilie**; ~ al doamnei 555, 614; v. și **Matei.**

G

galbeni, dări plătite în ~ 40, 56, 59, 60, 103, 106, 109, 121, 156, 171, 226, 239, 247, 256, 274, 278, 289; ~ ughi 284, 299; un galben dat pentru roata morii 610.

garduri, semne de hotar 160, 175, 401, 435, 552, 639, D; v. și **zăplazi**.

găzduire, scutire de ~ 16, 100, 137, 245, 287, 322, 325, 380, 385, 402, 403, 419.

general de Brașov 547, 591.

gheață, scutire de ~ 59, 60, 106, 173, 254, 287, 322, 403, 419.

gilcevi, v. **judcăți**.

gîrlă, în hotar 548.

gîrlie, semn de hotar 438.

gloabe <amenzi>, pentru redeschiderea unei judecăți 445, 532; ~ pentru păraginirea unor vii 9; ~ pentru încălcarea unor hotăriri 158, 528; scutiri de ~ 56, 225, 284, 285, 353, 388.

globnici <slujbași> 209, 225, 249, 276, 279, 284, 404, 406, 424.

gonitori, în preț 617; v. și **boi**.

gorștină (goștină), de oi și de mascari 16, 56, 59, 100, 109, 121, 137, 149, 209, 225, 245, 249, 274-276, 279, 284, 285, 287, 299, 300, 322, 325, 402, 403, 418, 424, 436, 456, 517, 525.

gorștinari (goștinari), înștiințați de scutiri 40, 103, 285, 383, 412, 424, 436; ~ domnești 299, 300; ~ de la t. Neamț 598.

grajduri 572, 578, 632.

grădinar 444, 445; v. și **Lazor**.

grădini, lucru la ~ 431, 433; zeciuială din ~ 178, 179, 252, 429, 450, 452, 650.

gramatici 20, 23, 24, 26, 58, 77, 104, 113, 128, 135, 147, 148, 155, 178, 186, 188, 192, 244, 252, 266, 423, 472; v. și **Costantin Sevesto**, **Enache**, **Ion**, **Pavă**.

greci, 242, 567, 588, 623; v. și **Alexa**, **Neculai**, **Iane Hadîmbul**; călugări ~ 278, 284, 299; ~ martori mincinoși 359; v. și **Iane Grecul**.

groapă, semn de hotar 61; ~ de pivniță 229.

grof, nume de ~ luat de Vasile Ceaurul 547, 591.

gunoi <dare> 60, 106, 256, 287, 322, 403, 419.

H

habacii <articol de îmbrăcăminte>, de mamusa blănit 557; postav pentru un ~ 310.

haine, de cînte 585; ~ pierdute 122; ~ date zestre 212, 637; v. și **boarfe**.

hainic 584.

hamal 11; v. și **Bîgul**.

hamuri, iapă cu ~ și căruță 572.

hani, cocii făcute pentru ~ 578; ~ tătari 584, 585; v. și **Dovlet Chiri**.

hatmani și pîrcălabi de Suceava 10, 11, 14, 24, 99, 101, 114, 125, 148, 175, 182, 194, 205, 261, 275, 276, 279, 300, 373, 398, 413, 416, 445, 469, 516, 527, 547, 568, 584, 596, 597, 604, 609; v. și **Antiohie Jora**, **Dumitrașco Racoviță**, **Ion Buhuș**, **Ion Costin**, **Neculai Costin**, **Lupul Bogdan**, **Lupul Costachi**, **Ștefan Hăbășescul**;

foști ~ 96, 166, 167, 205, 213, 298, 275, 276, 279, 297, 350, 388, 407, 424, 437, 500, 543, 584, 585, 639, 659; v. și **Alexandru Buhuș**, **Antiohie Jora**, **Ene**, **Ion Buhuș**, **Ion Neculce**, **Gheorghe Coci**, **Grigorie Hăbășescul**, **Isac Balica**, **Neculai Costin**; diac al hatmanului 434; v. și **Statie**; vătavi la hatman 89, 110, 163; v. și

Enachi, **Neagul**, **Palade**.

hazna, semn de hotar 107.

helesteie, din hotarul tîrgului 157, 159, 191, 192, 244, 252, 291, 292, 293, 431, 437, 441; ~ în sate 96, 556; ~ pe locuri domnești 293.

herghelii, boierești, domnești, negustorești 178, 244, 252; ~ din Bugeac 585.

heară, v. **fiare**.

hiaștri, v. **fiaștri**.

hiclenie <trădare> 24, 547, 584, 591, 601; v. și **Toader Albotă**, **Vasile Ceaurul**; egumeni hicleni 162.

hînsari 133.

hîrtii, scutire de ~ 430.

holtei 496.

hotar, locuri din ~ al tîrgului: *passim*; ~ împresurat 452.

hotarnici, v. **oameni buni și bătrîni**.

hotarnice (stîlpuri) 117, 160, 188, 202, 210, 292, 334, 343, 424, 437, 441, 444, 445, 447, 472, 484, 549, 561, 562, 564, 658, D.

hotnog de darabani 52; v. și **Sămion**; fost ~ 390; v. și **Mihălachie Trelea**.

hramuri, ale bisericilor și mănăstirilor: *passim*; v. și **Adormirea Maicii Domnului** (**Adormirea Fecioarei Maria**, **Adormirea Născătoarei Uspenia**), la m-reă **Adriano**, m-reă **Barnovschi**, **Biserica Banu**, m-reă din **Codrul Gheanghei**; **Înălțarea Domnului**, la m-reă **Galata din Deal**; **Învierea Sfîntului Lazăr**, la **biserica Sfîntul Lazăr de la Vamă**; **Nașterea Maicii Domnului** (**Rojdestvo Bogorodiți**) la m-reă **Dealul Mare** și la **biserica Tălpărai**; **Schimbarea la Față a Mîntuitorului** (**Preobrajenia**), la m-reă **Socola**; **Sfînții Apostoli Petru și Pavel**, la m-reă **Bărboiu** și m-reă **Cetățuia**; **Sfînții**

Arhangheli Mihail și Gavril, la m-rile Barboiu și Danco; **Sfânta Maria Angelica**, la Biserica Catolică; **Sfânta Precuvioasă** (Prepodobna) **Parascheva**, la biserica Sfânta Parascheva, m-reă Sfânta Vineri, m-reă Trei Ierarhi; **Sfântul Athanasie** (Aftanasi), la m-reă Copou; **Sfântul Gheorghe**, la m-reă Hlincea; **Sfântul Ioan Botezătorul**, la Biserica Albă; **Sfinții 40 de Mucenici** (Măcinici), la m-reă Xiropotam; **Sfinții Theodori** (Sfinții Mari Mucenici Teodor, Teron și Stratilat), la biserica Sf. Theodori; **Stratenia Domnului**, la Mitropolia Nouă.

hrisoave, v. **acte**.
hrubă 478, 544, C.
hudiță (uliță) 478.

I

ialovițe, scutire de ~ 40, 103, 109, 121, 133, 226, 247, 289, 508.
iaz, domnesc 37; ~ al m-rii Aron Vodă 437; casă cu ~ 321; scutire de lucru la ~ 121.
iazagiu 305; v. și **Dumitru**.
iepe, dăruite 223, 263, 298, 421; herghelii de ~ 252; ~ în preț 572.
ierbăriță 330; v. și **Maria**.
ieromonahi 30, 190, 575; v. și **Ioan**, **Sava**, **Simion**; v. și **călugări**, **egumeni**.
iertare, firman de ~ 584.
iezuiți, v. **preoți** ~ .
iliș <dare>, scutire de ~ 40, 59, 103, 109, 121, 156, 171, 225, 226, 239, 247, 249, 271, 289, 347, 388, 424, 430.
inele, furate 528; ~ date pentru datorii 112, 114; ~ dăruite 557; ~ zălogite 149, 206.
incendii, 307, 466, 472.
ispisoace, v. **acte**.
ispravnici 125, 443; v. și **Enachi**, **Gligori**; ~ ai curții domnești 425, 510; ~ ai feredelui 271; ~ ai venitului Sfântului Mormint 41; ~ de moșie 178.
izvoade, de datorii 350; ~ cercetate 162; bani puși la ~ 347; ~ de ruptă la Vistierie 408; câmăraș de ~ 435; v. și **Dumitrașco**.
izmaralduri, v. **smaralduri**.
iuzbaș 321; v. și **Isăilă**.

Î

îmbrăcăminte 56, 223, 225, 263, 420.
împărați <ai Imperiului Roman de Răsărit> 249, 251, 388, 457; v. și **Andronic**, **Iustinian**, **Roman**; au făcut danii Sfântului Mormint 275, 276, 284.

împărăție 584, 585.
împiedecături 584, 585.
împistreală de arc, la stabilirea unor hotare 191, 211, 262, 447.
împregiurași, hotarnici 458; v. și **megieși**.
împresurări (încălcări), ale unor locuri 159, 195, 258, 333, 457, 470, 567.
împrumuturi 275, 276, 279, 284, 331, 451, 519, 543, 570.
închinare 585.
închisoare 68, 472, 519, 584, 585, 600.
însemnare 622.
înstrăinare <priegie> 584.
învoială 299; v. și **tocmeli**.

J

jacași <jefuitori> 556.
jaf 646; v. și **pradă**.
jalbă (jalobă) 9, 19, 32, 37, 159, 347; v. și **Toader Jalobă**.
jărtvălnic <jertfelnic> 470, 488; v. și **pomelnic**.
jgheab 341.
jidovi 149, 350, 480, 647; v. și **Avram**, **Cerbul**, **Dănilă**, **Lazor**, **Manoil**, **Marco**; staroste de ~ 143, 480; v. **Iosup**, **Nișan**, **Solomon**, **Ursul**; ~ din Iași, primesc întărire pentru un loc 480; ~ în formula blestemului 325; școală jidovească 36.
jidovcă 320.
jitniceri (jicniceri), mari ~ 24, 90, 99, 114, 130, 140, 148, 275, 276, 279, 286, 300, 396, 543; v. și **Ion Racoviță**, **Manolachi Hrisoverghi**, **Pavel Rugină**, **Sandul Crupenschi**; foști mari ~ 24, 26, 68, 101, 104, 140, 286, 308, 372, 556, 584; v. și **Gligoraș Jora**, **Iordachi Ruset**, **Pavăl**, **Pavăl Albotă**, **Pavăl Rugină**, **Vasile Cerchez**; ai doilea 69, 88, 187, 478; v. și **Dima**, **Enachi**, **Pătrașco Gherghel**; foști ~ ai doilea 281, 394, 471, 472, 611, 654; v. și **Ilie Pleșca**, **Pătrașco Gherghel**.
jitnicereasă (jicnicereasă) 541; v. și **Paraschiva Tăbirțoaia**.
jold, cai de ~ 289; care de ~ 109, 121.
joldunar 265; v. și **Iftimi**.
judcători 56, 276, 279, 284, 404, 442.
judcăți (gilcefi, piri) 29, 56, 61, 102, 112, 122, 130, 139, 147, 201, 231, 266, 293, 310, 333, 334, 359, 364, 433, 448, 452, 457, 480, 530, 532, 537, 547, 569, 580, 584, 585, 591, 596, 597, 611, 640, 647.
jupîni 346, 476, 570; v. și **Mădzărachi**, **Panaite**, **Proca**, **Toma**; v. și **negustori**.

jupînese <soții de boieri> 25, 68, 233, 286, 303, 355, 472, 495, 500, 516; v. și **Anghelușa**, **Anița**, **Axana**, **Ileana**, **Nastasia**, **Nastasica**, **Tofana**.
jurători, cu brazda în cap 159; ~ pe Sefer Tura <Tora> 480.
juzi de țigani 428, 493; v. și **Bratul**, **Cîrstea**, **Gane**; judele marelui postelnic 110; v. și **Gligori Graslul**.

L

lac, în hotar 343.
laviță 321.
lăcătuși 17, 91, 98, 126, 212, 296, 302, 384; v. și **Barbul**, **Enachi**, **Stancul**.
lăcătușită 384; v. și **Măricuța**.
lăutar domnesc 269; v. și **Andrei**.
lefegii 572.
legea țării 458, 494, 580, 589.
legume, zeciuială din ~ 121, 289.
lei, în pret 2, 11, 15, 17, 25, 27, 28, 31, 35, 43, 48, 50, 55, 68, 69, 70, 78, 89, 94, 95, 97, 102, 105, 112, 114, 120, 122, 124, 125, 126, 130, 134, 142, 143, 145, 151, 154, 163, 164, 172, 176, 181, 183, 189, 197, 202, 215, 229, 234, 255, 265, 317, 327, 339, 356, 366, 367, 370, 371, 422, 427, 434, 439, 440, 443, 449, 467, 475, 486, 489, 491, 518, 523, 525, 543, 551, 552, 587, 609, 617, 653, 655, 656, C;
 bani gata 1, 53, 85, 107, 112, 127, 214, 309, 341, 374, 393, 462, 624, 631, 633; ~ bani de argint 52, 95; ~ bani noi 421, 622, 640, 652, 659; ~ bani vechi 476, 490, 563, 570, 590, 593, 639, 647; ~ buni 330, 478; ~ bani proști 622;
 ~ bătuți 7, 13, 38, 70, 71, 80, 81, 90, 123, 127, 129, 140, 213, 222, 235, 242, 269, 296, 297, 305, 311, 318, 324, 333, 345, 346, 355, 379, 384, 386, 395, 398, 401, 434, 502, 503, 555, 582, 595, 622, 625, 634, 643, 644, 645, A, B, C; ~ bătuți bani gata 34, 62, 205, 219, 336, 337, 401; ~ cheltuiți 190; chirie plătită în ~ 354, 618; danii în ~ 281, 421, 426, 470, 479, 492, 509, 515; datorii în ~ 53, 96, 440, 472, 475, 532, 543, 545, 546, 569, 606; ~ lăsați prin diată 560; ~ dați pentru gorștină 300; dați pentru sulgiu 133; ~ dați zestre 227, 307; ~ luați fără drept 584, 585; scutire de ~ 40, 59, 60, 103, 106, 109, 121, 156, 171, 226, 239, 247, 256, 287, 289, 403, 420, 508.
lemnar 418; v. și **Neculai**.
lemnne, scutire de ~ 109, 121, 225, 244, 249, 289, 388, 424; ~ tăiate din rediu 252; vornic de ~ 311; v. **Ene**.

lemnar 265; v. și **Neculai**; ~ la feredeu 271.
leși <polonezi>, au prădat 24, 147, 280, 356, 584, 585; preoți ~ 152, 160, 167, 174, 177, 246, 290, 448, 517, 611; pisari ~ 214, 497; ruși răsculați împotriva leșilor 223, 263; v. și **Radomeschi** leah 212.
limbă <tălmaci>, tătar 585.
limbi <popoare> 87, 585.
linguri de argint 149, 557.
lipcan 55; v. și **Toader**.
livezi 9, 518, 589, 652.
locuri de case pe ulițele târgului: *passim*; chirie pentru ~ 488; ~ de dugheni 62, 66, 69, 190, 199, 272, 273, 297, 306, 310, 355, 421, 464, 576, 594, 647; ~ domnești 169, 211, 249, 293, 303, 424, 431, 437, 548, 549, 562, 564; ~ împresurate 639; ~ de prisacă 57; ~ din hotarul târgului 24, 37, 125, 188, 192, 223, 263, 225, 262, 264, 424, 620; ~ pustii 268, 306, 336, 342; loc din jurul mării Socola 343; loc de vratniță 262, 477; locul breslei mișeilor 159.
locuință, a Bisericii catolice 487; v. și **case**.
logofeți 269, 488, 598; v. și **Costantin Polimaz**, **Iane**;
 mari ~ 9, 10, 19, 21, 24, 27, 32, 68, 90, 96, 99, 102, 112, 114, 120, 130, 145, 148, 159, 161, 166, 175, 182, 184, 190, 201, 205, 275, 276, 279, 301, 335, 348, 359, 360, 366, 372, 373, 377, 398, 413, 416, 442, 443, 445, 445, 447, 450, 451, 452, 453, 460, 468, 469, 472, 480, 490, 494, 519, 532, 541, 543, 567, 584, 587, 589, 611, 612, 620, 626, 639, 647, 652, 654; v. și **Antiohie Jora**, **Dimitrie Sturza**, **Dumitrașco Ceaurul**, **Gavril Miclescul**, **Ilie Catargiul**, **Ion Buhuș**, **Iordachi Cantacuzino** <Pașcanul> (sfîrșitul sec. XVIII), **Neculai Costin**, **Neculai Donici**, **Radu Racoviță**, **Tudosie Dubău**; mare logofăt al Țării de Jos 96; v. **Vasile Costin**; mare logofăt lipsește din Divan 112, 175, 201, 258;
 foști mari ~ 97, 116, 122, 138, 166, 191, 205, 211, 213, 227, 231, 262, 266, 275, 279, 300, 337, 345, 350, 372, 410, 488, 561, 562, 564, 609, 639, 657; v. și **Antiohie Jora**, **Dimitrie Sturza**, **Gavrilas** <Matias>, **Ion Buhuș**, **Neculai Buhuș**, **Neculai Donici**, **Racoviță Cehan**;
 ~ ai doilea 99, 300, 363, 394, 538, 561, 656; v. și **Costantin Silion**, **Costantin Zbiera**, **Ion Palade**, **Neculai Clucerescul**;
 foști ~ ai doilea 120, 447, 468, 657; v. și **Costantin Palade**, **Costantin Zbiera**, <**Dumitrașco**> **Boul**, **Ion Palade**;

~ ai treilea 13, 14, 18, 24, 90, 99, 114, 148, 160, 191, 196, 198, 201, 206, 213, 249, 251, 275, 276, 279, 298, 413, 455, 543, 586, 604, 609; v. și **Beldiman**, **Costantin Costachi**, **Gligorie Jora**, **Lupul Gheuca**, **Mihail**, **Pătrașco Costin**, **Vasile Pleșca**;
foști ~ ai treilea 300, 304, 350, 359, 394, 395, 516, 538, 539, 640; v. și **Costantin Costachi**, **Gavril Neculce**, **Mihail**, **Pătrașco Costin**, **Ștefan Luca**;
~ de taină 85, 120, 205; v. și **Costantin Leondari**;
logofăt de vistierie 83, 110, 117, 130, 300, 359, 362, 395; v. și **Lupul**;
fost logofăt de vistierie 201, 359; v. și **Nacu**;
diac al marelui logofăt 490; v. și **Statie**.
logofetese 81, 85, 120, 359; v. și **Anița Solomoneasa**, **Paraschiva**.
lozniță a rotarilor, în hotar 548.
lozii 61.
lucrători <zidari> 356.
lucru, la Curtea domnească 109, 289; ~ domesc 16, 59, 100, 249, 245, 271, 325, 380, 388, 402, 425; ~ la iaz 109, 289; ~ la mitropolit 16, 100, 137, 245, 325, 402; ~ la țîrg 402.
lumini <dare>, scutiri de ~ 115, 173, 225, 249, 254, 408; cămăraș de ~ 359, 395; v. și **Gheorghie**.
luptă 528.

M

mahalale 122; v. și **Arcărie**, **Cizmărie**, **Curelari**, **Muntenime**, **Sfîntul Ilie**, **Sfîntul Ioan**, **Tălpălari**, **Tigănimie**.
mahalagii 272, 438, 480, 552, 639, 645, D.
maje de pește 409.
mamusa, habaciu de ~ 557.
marfă, care cu ~ 409.
martori: *passim*.
mascuri <porci>; v. **gorștină** de ~ .
mașteră <mamă vitregă> 223.
matcaluri <unitate de măsură> 149.
matce de albine 190, 283, 350.
mazili, boieri de țară, martori 273-275, 302; v. și **Sava Marigan**; s-au răscolat 591; căpitan de ~ 57; v. și **Gurbet**; domni ~ 295, 564; v. și **Constantin Duca**, **Mihai Racoviță**.
mănăstiri 9, 12, 17, 35, 56, 64, 70, 71, 93, 102, 108, 109, 115, 119, 121, 138, 139, 166, 180, 192, 210, 211, 249, 263, 269, 275, 284, 336, 347, 417, 424, 430, 458, 460, 488, 506, 521, 580, 584, 620, 650, 658, A, B; v. și **Adormirea Maicii Domnului** (**Barnovschi**), **Aron Vodă**, **Bârboiu**,

Bistrița, **Bîrnova**, **Cașin**, **Cetățuia**, **Clatia**, **Copou**, **Danco**, **Dealul Mare**, **Dumbrăvița**, **Galata de Jos** (**Balica**), **Galata de Sus**, **Hlincea**, **Sfînta Vineri**, **Sfîntul Ioan Gură de Aur** (**Zlataust**), **Sfîntul Sava**, **Socola**, **Tazlău**, **Trei Ierarhi**;

~ închinat 56, 87, 166, 179, 185, 191, 192, 211, 218, 249, 251, 275, 276, 284, 285, 347, 353, 362, 430, 442, 470, 537; v. și **Adormirea Maicii Domnului** - **Barnovschi** (la Sf. Mormînt), **Bârboiu** (la Muntele Athos), **Bistrița** (la Sf. Mormînt), **Bîrnova** (la Sf. Mormînt), **Cașin** (la Sf. Mormînt), **Cetățuia** (la Sf. Mormînt), **Clatia** (la Muntele Athos), **Mănăstirea din Codrul Gheanghei** (la Muntele Sinai), **Copou** (la Muntele Athos), **Danco** (la Muntele Athos), **Dealul Mare** (la Sf. Mormînt), **Dumbrăvița** (la Sf. Mormînt), **Galata din Deal** (la Sf. Mormînt), **Hlincea** (la Cetățuia), **Sf. Gheorghe din Galați** (la Sf. Mormînt), **Sfîntul Ioan Gură de Aur** (la m-reă Adriano de la Rumele), **Sf. Sava** (la Sf. Mormînt), **Tazlău** (la Sf. Mormînt), **Trei Ierarhi** (la toate m-rile de la Muntele Athos);

~ jefuite 547;

~ pustii 162, 223, 361, 542; v. și **Clatia**, **Copou**, **Dealul Mare**; ~ din Moldova, plătesc pentru întreținerea școlilor 299; ~ cercetate 162.

mărgăritare 114, 149.

mărturii, ale marilor boieri 24, 99, 102, 279, 445, 618; ~ hotarnice 21, 61, 200, 203, 565, 639; ~ cu limbă de moarte 356; ~ viclene 584.

mătase, brîu de ~ 560.

medelniceri 135, 579, 580; v. **Gavril Cerchez**, **Miron** <**Cerchez**>, **Vasile Buhăiescul**;

mari ~ 99, 114, 148, 187, 275, 276, 279, 300, 494, 553; v. și **Diamandi**, **Ion Balș**, **Ion Pogor**, **Sandul Crupenschi**, **Ștefan Silion**; foști mari ~ 1, 14, 85, 120, 153, 213, 218, 222, 255, 266, 275, 300, 318, 400, 543, 602, 611, 645, 646; v. și **Dediul**, **Diamandi**, **Enache Cîrstea**, **Gligoraș Bucium**, **Iani Lazu**, **Neculai Bașotă**, **Sandul Crupenschi**, **Ștefan Silion**, **Vasile Hăbășescul**;

medelnicer al doilea 400; v. și **Vasile**.

megieși 131, 222, 313, 321, 362, 659.

mehterbaș 127.

mehterbășoia 153; v. și **Safta**.

menzil, cai de ~ 225, 248, 249, 289.

menzigii, căpitani de ~ 57, 333; v. și **Toader**;
vătav de ~ 89; v. și **Dumitrașco**.

merță de griu 53.

meserii 11, 13, 95, 313, 330, 411, 462, 555, 583; v. și **Andronache**, **Axintie**, **Enache**, **Foder**, **Gligore**, **Godei**, **Neculai Mititel**, **Toader**; meserciu de sulgerie 158; v. și **Ion Hlibii**; staroste de ~ 205; v. și **Andrei Nanii**.

mesernițe 364, 619, 622.

meșter 356; v. și **Ionașco**; ~ străin 182.

merșesuguri <viclenii> 9, 398, 457, 458, 537, 584, 585.

metoh (mitoh) 209, 225, 388, 423; v. biserica de la **Buciumi** ~ la m-reă Sf. Ioan Gură de Aur; v. și **mănăstiri**.

miere <dare>, scutire de ~ 40, 59, 103, 109, 121, 156, 171, 239, 289, 456, 600.

miluiri, v. **danii**.

mitropoliti, arhiepiscopi și ~ ai Moldovei și Sucevei 10, 16, 56, 81, 99, 185, 190, 191, 203, 213, 245, 275, 276, 284, 295, 299, 300, 325, 347, 359, 361, 394, 404, 413, 416, 430, 435, 457, 458, 466, 475, 496, 505, 511, 514, 516, 519, 530, 531, 533, 534, 535, 537, 541, 542, 543, 545, 552, 558, 566, 567, 575, 577, 584, 585, 587, 596, 604, 605, 615, 628, 640, 646; v. și **Ghedeon**, **Gheorghie**, **Misail**, **Sava**;

foști ~ 138, 295, 654, 658; v. și **Sava**, **Dosoftei**, **Ghedeon**, **Antonie** <1730-1739> 531, 577; **Gavril Calimachi** <a doua jumătate a sec. XVIII> 577; **Iancu** <Iacov Stamati, sfârșitul sec. XVIII - începutul sec. XIX> 577; **Leon Gheuca** <a doua jum. a sec. XVIII> 577; **Theodosie**, **Veniamin Costachi** <sec. XIX> 16, 641;

mitropolitul **Laodichiei** 299, 300; v. și **Cozmos**;

podvezile mitropolitului 16, 245, 380.

misiunea apostolică 352; v. și **Biserica Catolică**.

mișei, dări plătite de ~ judecate de **Divan** 56, 274, 276, 279, 284, 404, 514; locul lor în hotar 463.

moldoveni, au primit bani 584, 585.

moliftă (molitvă) 98; ~ făcută pentru drum 585.

monahi 70, 86; v. și **Pahomie**; v. și **călugări**.

monahie 70; v. și **Anisiia Rânguleasa** v. și **călugărițe**.

morari 40, 56, 379; v. și **Gheorghii**.

mori 47, 139, 191, 208, 211, 262, 452, 523, 548, 658, 556, 565; lucru la ~ 121, 137, 245, 325, 510; loc de moară 37; ~ mutute de meșteri străini 182; roata morii <dare> 610; vaduri de ~ 1, 96, 216, 651.

morișcă 115.

mortasip 34; v. și **Gheorghie**.

moscali <ruși> 584, 585.

moschicesc, v. **țar** ~ .

moșii 1, 17, 57, 70, 71, 81, 127, 174, 179, 192, 196, 214, 246, 251, 255, 359, 361, 439, 442, 458, 537, 658, 585, B.

movile, semne de hotar 61, 211, 262; v. și **Movila Armancii**, **Movila Hulpui**, **Movila lui Alexandru Vodă**, **Movila lui Borvin**, **Movila Mare**, **Movila Săranda**.

movilițe, semne de hotar 191, 292, 293, 362, 447.

munteni, au primit bani 584, 585.

musaip, din Bugeac 585.

N

năframă cu sîrmă 557.

nănaș 200.

năpastă, bani luați cu ~ 585; ~ de furțisag 418; ~ turcească 519; ~ asupra boierilor 585; ~ asupra domnilor 585.

năsturar 53; v. și **Moisă**.

neamuri <popoare> 192, 430; ~ fără credință 276, 279; v. și **limbi**.

neamuri <rude>, călugări stau pe la ~ 162.

negot 71, 206.

negustori (cupeti, neguțători) 2, 5, 8, 17, 29, 34, 36, 41, 52, 55, 61, 62, 68, 69, 78, 96, 105, 112, 114, 118, 129, 134, 135, 136, 140, 142, 149, 164, 175, 176, 181, 190, 193, 206, 218, 228, 272, 273, 277, 297, 310, 311, 316, 319, 320, 324, 327, 330, 333, 336, 337, 338, 344, 346, 350, 356, 375, 384, 386, 394, 401, 409, 411, 423, 427, 431, 433, 434, 438, 441, 443, 444, 445, 449, 452, 471-473, 476, 478, 489, 490, 494, 516, 518, 531, 532, 544, 545, 553, 554, 583, 586, 587, 588, 592, 593, 597, 602, 606, 607, 615, 618, 634, 638, 642, 643, 644, 647, 658, 659, C; v. și **Ahmet Tungus' Oglu**, **Avram**, **Costanda**, **Costantin**, **Enache Gîndul**, **Eni Cacule**, **Filip**, **Gheorghie Bute**, **Gheorghie Alevra**, **Gheorghită**, **Gligoraș**, **Gligoraș Constantinachi**, **Iane**, **Iane Valahul**, **Ioniță**, **Ioniță Loiz**, **Iorga**, **Mădzărachi**, **Miha**, **Mîrza**, **Necula Budurul**, **Neculai**, **Panaite**, **Pană**, **Paraschiv**, **Pascal**, **Paladie**, **Proca**, **Sandul Adam**, **Sandul Manea**, **Sava**, **Statie**, **Tănase Toader**, **Toma**, **Tudori**, **Vasile Adam**, **Vasilită**;

~ moldoveni opriți la **Harcov** 584;

~ turci, datorii la ~ 587;

~ prădați 547, 584, 591;

ceauș de ~ 496;

staroste de ~ 17, 68, 78, 118, 164, 268, 277, 438, 443, 489, 490, 545, 583, 618, 642; v. și **Costanda**, **Iane Berda**, **Mădzărachi**.

nemți, au prădat 528, 529, 591.

nevoile țării 284, 347.

notar 487; v. și **Albert Suchonewski**; v. și **pisari**.

nuiele, scutiri de ~ 109, 121, 289; casă din ~ 443.

O

oale 610.

oameni, bătrini 32, 51, 61, 107, 158, 351, 352, 364, 561, 562, 565; ~ boierești 284; ~ buni 23, 29, 30, 51, 53, 62, 69, 70, 71, 83, 95, 98, 107, 111, 120, 127, 130, 159, 188, 192, 210, 211, 216, 234, 269, 272, 305, 309, 313, 316, 319, 324, 333, 336, 341, 343, 351, 355, 411, 423, 422, 438, 452, 469, 491, 498, 536, 544, 555, 569, 594, 639, 652, C; ~ cu rupte 344; ~ cu scuteală 417; ~ cu tocmeală 430; ~ de oaste 585; ~ de seici 109, 121, 289; ~ domnești 229, 276, 279, 284, 580; ~ poslușnici 203, 207, 246, 439, 608; ~ ruși 263; ~ străini 56, 147, 159, 174, 177, 225, 232, 239, 249, 290, 328, 385, 388, 419, 424, 459, 465, 499, 506, 517, 543, 568, 596, 610; ~ tineri 158; ~ vecini 280; ~ megieși 302.

oase, astrucate 382.

oaspeți 133.

obicei, creștinesc 594; deșegubină luată după ~ 463; judecată după ~ 194; ~ de scutire 287, 403.

obroace 133, 426, 466, 470, 479, 509, 660.

ocă (ocale), de ceară 374, 515; ~ de pește 409; ~ de untdelemn 76, 263, 273, 421, 660.

ocini 1, 6, 17, 45, 57, 81, 192, 196, 252, 262, 263, 296, 439, 450.

ocnă, cămărășie la ~ 206; judecată cu ~ 162.

ocol al târgului, mișei din ~ 289; sate din ~ 121, 178, 184, 201, 202, 252, 253, 263, 362, 421, 429, 537; v. și **Găureni**, **Miroslava**, **Piscani**, **Prisăci**, **Rufeni**, **Rediul lui Tătar**; slujitori de la ~ 40, 59, 103, 169, 246, 383, 412.

odăi 23, 148, 162, 195, 292, 293, 387, 433; v. și **Odaia lui Enache postelnicul**, **Odaia Picioroganului**, **Odaia popii Gheorghe**, **Odăile Partii**.

odoare 162, 358, 361.

odobași 127, 159, 312, 332, 355, 410, 467, 502, 525, 586, 592, 653; v. și **Chiriac**, **Gheorghe Pelin**, **Ion**, **Istrati**, **Lupașco**, **Neguriță**, **Simion**, **Ștefan Pleșca**, **Tănase Drăguna**, **Ursul**, **Vasile**; ~ de seimeni 48, 98; v. și **David**.

oghial 636.

oglindă 557.

ogor, zeciuială din ~ 450.

ogradă, casă cu ~ 269; în hotar 159, D; ~ făcută fără drept 639.

ogrădași 234.

oi, dăruite 223, 263, 298, 421; gorștină de ~ 56, 103, 225, 245, 249, 436, 524; turme de ~ 252.

olac, v. **cai** de ~.

olari 51, 220, 294, 309; v. și **Gligoras**, **Ion Iațco**; staroste de ~ 321; v. și **Ion Iațco**.

olăcari 173, 254, 381.

olăriță 324.

opinci 610.

opincărițe 159, 575; v. și **Făgărășoia**, **Paraschiva**.

opis de documente 317.

oraș 380, 509, 513; v. și **Iași**.

orășeni 502.

orți <bani>, datorie de ~; plăți în ~ 5, 172, 409; scutire de ~ 109, 121, 156, 171, 289.

oști, asuse în țară 584, 585; pustiiri făcute de ~ 34, 300; v. și **care** de oaste.

ovceri 207, 288.

P

pace 584, 585.

pagubă 19, 139, 201, 475, 547, 591.

pahare 610.

paharnici 25; v. și **Vasili**;

mari ~ 24, 99, 114, 148, 275, 276, 279, 300, 301, 360, 445, 458, 532; v. și **Antiohie Jora**, **Costantin Rusul**, **Dumitrașco Mavrodin**, **Gheorghe Apostol**, **Ion Buhuș**, **Ion Sturza**, **Pavăl Ciocîrlan**, **Scărlet Dabija**;

foști mari ~ 38, 275, 276, 279, 300, 303, 372, 373, 468, 474, 475, 543, 557, 587, 604; v. și **Costantin Ruset**, **Dimitrie Mavrodin**, **Gavril Miclescul**, **Gheorghe Apostol**, **Ilie Cantacuzino**, **Pavăl Ciocîrlan**;

~ ai doilea 300, 602; v. și **Cîrstea**, **Vasile Rugină**;

fost al doilea paharnic 266; v. și **Toader Sturza**.

păhărniceasă 407; v. și **Antimia**.

păhărniceel 176; v. și **Toader Rîndul**.

paic 623; v. și **Vasile**.

pajiște; mănăstire ridicată din ~ 347.

palme <unitate de măsură> 503, 625, 641, 647, 651.

pamente, v. **pomeniri**.

panțir 355; v. și **Sandul**.

papă 496; v. și **Samoil** ~ și patriarh de **Alexandria**.

papugii (papucari) 351, 559, 617; v. și **Sandul, Sava**.
paragină, vie în ~ 5, 39, 73, 201, 541, 620.
pari, semne de hotar 159, 160.
parale <bani> 622.
pașă 116, 584; v. și **Apăza**.
pași <unitate de măsură> 303, 625, 647, 651.
pat, casă cu ~ 321.
patriarhi, ~ de Alexandria 496; v. și **Samoil**;
 ~ de Ierusalim și toată Palestina 40, 44, 47, 56, 60, 199, 274, 275, 276, 278, 279, 280, 284, 285, 404, 405, 406, 408, 461, 464, 465, 471, 472, 473, 476, 483, 484, 643; v. și **Dosoftei, Hrisanth Notara**;
 ~ de Tarigrad 295, 457, 458; v. și **Iacov, Methodie**;
 fost patriarh de Alexandria 192, 504; v. și **Sfântul Athanasie**.
păduri 108, 361, 401, 585.
pălimar 410; v. și **Toader**.
pămînteni, v. **boieri** ~ .
pămînturi 183, 192, 651.
păcurari (păstori), v. **ciobani**.
păpușoi, zeciuială din ~ 450.
păsuială, pentru achitarea unei datorii 532.
pecetluituri la Vistierie 249, 275, 276, 278, 279, 284, 347, 404, 425, 430, 510, 512.
peceti: *passim*.
pedecături 584, 585; v. și **asupriri**.
perete, semn de hotar 159; ~ al casei dăruit 488.
peri, semne de hotar 61, 484, 562, 564.
perine <perne> zorba 149.
pește, căruțe cu ~ 409; interdicție de prins ~ 157; ~ vîndut 464, 638.
peteli, cu fir 557.
peveți (cantori) 23, 24, 26, 95, 134, 220, 230, 340, 342, 379, 552, 632; v. și **Dumitrașco, Gherasim, Ifrim, Nicolai, Toader**.
pevețoaie 321, 340, 342, 657; v. și **Măricuța Pevețoaia**.
piei, scutire de ~ 109, 121, 225, 249, 289, 424.
pietrari 7, 471, 472; v. și **Gligori Scarpu**.
pietre, semne de hotar 23, 24, 54, 61, 191, 192, 206, 321, 388, 441, 452, 538, 639, D; ~ de moară 532.
pisari, leșesti <polonezi> 96, 132, 152, 214, 352, 448, 497, 557, 601, 651; v. și **Andrei, Andrea Wolfius, Georgius Franciscus Xaverius Strachocki, Gheorghie Cotnarschie, Matyasz Zozulinski**;
 ~ ungurești 43, 73, 81, 132, 145, 151, 172, 230, 497, 548, 557, 614, 621; v. și **Andrei Pahalcean, Matei Polocsay, Măteias**;
 pisar al m-rii Socola 425.

piscuri, semne de hotar 192, 362.
pitari 233, 339, 646; v. și **Gheorghită, Macrii, Toader Flondor**;
 mari ~ 90, 99, 187, 611; v. și **Cîrste, Scărlet Dabița, Toader Albotă**;
 foști mari ~ 22, 23, 24, 255; v. și **Dumitrașco Nacu, Toader Albotă**.
pitărită 603; v. și **Anița**.
pitrop, v. **epitrop**.
piuă de silitră 139.
pivniță 41, 34, 62, 105, 114, 143, 144, 152, 168, 170, 237, 283, 329, 364, 410, 464, 487, 498, 521, 611, 643; case cu ~ 31, 174, 213, 222, 277, 309, 333, 371, 372, 395, 448, 460, 553, 601, 611, 654, D; angherii pe ~ 329; ~ cu băutură 174, 246, 248, 455, 499, 517; ~ cu dugheni 72, 78, 129, 130, 176, 320, 344, 472; gîrlici de ~ 438; groapă de ~ 231; loc de ~ 602; ~ stricăță 327; răsuflătoare de ~ C.
pîri 236, 458; v. și **judecăți**.
pîine, bani luați pentru ~ 584, 585; zeciuiei din ~ 16, 121, 137, 178-180, 245, 289, 325, 402, 429, 650.
pînzari 355, 627; v. și **Cîrste, Păladi**.
pîrcălab 50, 647; v. și **Gheorghie** ~ și staroste de Putna, **Nastase**; pîrcălabi înștiințați de scutiri 248, 249, 276, 279, 284, 285, 404, 424; ~ de la ținutul Cîrligătura 232, 408; ~ de Bacău 80; v. și **Mane**; ~ de Hotin 153; v. și **Neculai Bașotă**; ~ de Soroca 286; v. și **Tănase**; v. și **hatman** și ~ de Suceava.
pîrgari, hotarnici 432, 433, 444, 445; ~ înștiințați de scutiri 173, 249, 254, 322, 402, 403, 419, 424, 496, 628.
pîrîu, în hotar 192, 343; v. și **Indice de nume**.
plată, a slujbei 24.
plocon (poclon), al agăi 499, 517; ~ vlădicesc 225, 249, 424.
plop, semn de hotar 518.
plug 184.
poartă, domnească 122; ~ a Chervăsăriei 190; v. și **vornici** de ~ .
pocinog <act> 502.
pod, semn de hotar 343.
podete, semne de hotar 188, 192.
podgheazuri, au prădat țara 547, 556, 585, 591.
podîș, în hotar 192.
podvig 162.
podvoade (podvozi); scutire de ~ 16, 40, 59, 60, 100, 103, 106, 109, 121, 156, 171, 173, 225, 239, 245, 249, 254, 256, 271, 276, 279, 284, 347, 388, 402, 424, 425, 430; ~ ale mitropolitului 16, 137, 245, 325, 380.
podvodari 276, 381.
pogoane de vie 166, 180, 234, 307, 324, 336, 341, 345, 468, 469, 523, 555, 577, 586, 588, 590, 648, 652.

pogonăritul viilor, scutire de ~ 221, 325, 456, 582.

pogrebaci, v. **ciocli**.

poieni 70, 71, 192, 343, 458, 548; v. și **La Blidari**, **Poiana cu Cetate**, **Poiana Gligina Maraha**, **Poiana lui Țigan**, **Poiana lui Iftimi**, **Poiana Vămășoaiei**, **Poiana Vlădicii**.

poiată, în hotar 159.

pojijia (povijia) casei 132, 377.

polcovicne 474, 475, 543, 604; v. și **Dumitru Horlenco Prilutchi**.

polonezi, v. **leși**, **pisari** ~, **preoți ieziuți**.

pomi, semne de hotar 343, 447; v. și **Pomii lui Istratie**, **Pomii lui Stan**.

pomelnic 586, A; v. și **sărindar**.

pomeniri (pamente) 151, 297, 488.

pomeți 341, 429, 555.

popi (preoți) 7, 23, 24, 29, 33, 34, 69, 70, 71, 80, 88, 94, 95, 100, 105, 129, 134, 158, 176, 220, 234, 236, 257, 259, 265, 273, 282, 294, 302, 315, 316, 332, 342, 356, 357, 365, 366, 377, 379, 386, 390, 392, 401, 415, 423, 434, 439, 440, 451, 467, 491, 495, 502, 542, 603, 617, 634, 637, 645, 652, 653; v. și **Alexandru** (la Biserica Banu), **Agapie**, **Anastasia**, **Andrei**, **Costantin**, **Darie** (la Sf. Ioan din Măji), **Dumitrașco** (la biserica Sf. Nicolae de Sus), **Dumitru** (la mănăstirea Nicoriță), **Gheorghie** (la biserica Sf. Ilie), **Gheorghită** (la Biserica Tălpăları), **Gligorașco** (la Biserica Curelarilor), **Gligorașco** (la Biserica Tălpăları), **Gligori**, **Ioan Banulu**, **Ion** (la Biserica Bunavestire), **Ion** (la Biserica Curelarilor), **Ion** (la biserica Sfînta Parascheva), **Ion** (la Biserica Tălpăları), **Ion** (la Biserica Vovodenia), **Ion** (la biserica Sfîntul Ilie), **Istratie** (la biserica Sfîntul Ilie), **Lupul**, **Macsin** (la biserica Sf. Ioan din Măji), **Misai** (la biserica Sf. Nicolae Domnesc), **Misai** (din Rufeni), **Mistuc**, **Moschici**, **Moisei** (la biserica Sfîntii Theodori), **Neculai** (la biserica Sf. Ioan din Măji), **Pavăl** (la Biserica Vovodenia), **Pântilei Solcovschii** (la Socola), **Pentelie**, **Roman** (la Biserica Curelarilor), **Savin** (la biserica Sf. Gheorghe Lozonschi), **Ștefan** (la biserica Sf. Nicolae de Sus), **Tanasie** (la biserica Sfînta Parascheva), **Toader** (la biserica Sf. Theodori), **Toader** (la Biserica Tălpăları), **Toma** (la Biserica Doamnei), **Vasilie** (la biserica Sf. Gheorghe Lozonschi), **Vasilie** (la biserica Sf. Theodori).

~ **armeni** 54, 84, 287, 322, 351, 385, 402, 403, 419, 503; v. și **Alexa**, **Andrias**, **Ion**, **Sămion**;

~ **franciscani** (ungurești) 152, 214, 458, 498, 557, 560, 582, 614, 624; v. și **Adam Vărălcovici**, **Mafteliu**;

~ **ieziuți** (leșești) 152, 160, 167, 174, 177, 214, 232, 246, 290, 328, 329, 448, 449, 487-499, 517, 567, 601, 608, 611, 630, 651; v. și **Casimir Twardohlebowicz**, **Hristofor Zvirhovschi**, **Martin Kirnozeschi**, **Stanislau Scetnițchi**;

~ de la toate bisericile din Iași, primesc scutiri de dări 16, 100, 137, 245, 287, 289, 325, 380, 402, 403, 419, 513.

popor, 4, 102, 294; v. și **mahalale**.

poporeni <enoriași> 98, 127, 132, 158.

poslușanie, oameni de ~ 417, 439, 608, 610.

poslușnici 32, 40, 56, 59, 109, 121, 156, 171, 209, 225, 239, 248, 249, 251, 263, 289, 299, 326, 347, 388, 391, 406, 408, 424, 425, 430, 459, 507, 510, 512, 514, 529.

postelnici 236, 290, 292, 293, 308, 348, 355, 377, 388, 398, 400, 424, 433, 444, 526, 542, 568, 596, A; v. și **Aldea**, **Bucium**, **Costantin**, **Gavril Luca**, **Gheorghe Ursuleț**, **Ion Vracniță**, **Păun**, **Toader Loghin**, **Vasilie**;

foști ~ 1, 85, 120, 140, 149, 212, 250, 318, 364, 659, A; v. și **Alexii**, **Andrii**, **Dragoș Musteață**, **Ilie Abăza**, **Lupul Pilat**, **Sandul Sali**, **Scărlat Ștefan**, **Toader**;

mari ~ 10, 14, 24, 43, 99, 110, 114, 116, 117, 148, 275, 276, 279, 300, 398, 445; v. și **Alexandru**, **Dumitrachi Ramadan**, **Dumitrașco Caragea**, **Ion Balș**, **Iorga**, **Manolachi Ruset**, **Maxut**;

foști mari ~ 43, 211, 257, 262, 275, 276, 279, 292, 293, 300, 314, 318, 331, 334, 348, 349, 355, 377, 392, 468, 485, 551, 556; v. și **Costantin Aldea**, **Manolachi Ruset**, **Nicolae Șoldan**, **Panaiotachi <Morona>**;

~ ai doilea 99, 114, 148, 300; v. și **Solomon**, **Costantin Ceaurul**, **Costachi**, **Ștefan Căpotici**;

foști ~ ai doilea 20, 22, 23, 24, 44, 56, 58, 62, 97, 104, 116, 147, 148, 160, 178, 212, 244, 361, 391, 408, 610, 654; v. și **Enache Cunupi**, **Iane Hadîmbul**.

postelnice 214; v. **Răducanul**.

postelniceasă 331; v. și **Safta**.

poștă 585.

potcovari 110, 261; v. și **Ion Viardeș**, **Radul**.

potronici <bani> 5, 51, 133, 350, 354, 409, 430, 514, 610.

potvig călugăresc 162.

povijia, v. **pojijia**.

pradă, făcută țării 215, 299, 300, 584, 585.

pravilă, judecată făcută după ~ 359, 364, 532, 558.

<preemțiune>, v. **protimisis**.

prefect al Bisericii catolice 103, 132, 169, 230, 382, 412, 448, 488, 601, 652; v. și **Alexander Fisher**, **Felix Antonius Zanoli**, **Ioanes Franciscus de Bosii de Medeolano**, **Silvestru <de Amelia>**.

preotese 84, 158, 220, 234, 323; v. și **Bilușca**, **Irina**, **Simina**.

preoți, v. **popi**.

prescornițe 62, 199, 414; v. și **Alexandra**, **Luța**.

preseadoc, vie cu ~ 636; v. și **teasc**.

preștișnic 299.

prețăluiri 149, 443, 449, 472, 526.

prețuri: *passim*.

pribegie, boieri aflați în ~ 24, 295, 543, 585.

priceștiure <împărțășire ?> 294.

prisăcari, scutiți de dări 109, 121, 207, 288, 289, 425, 510.

prisăci 97; ~ arse de tătari 591, 605; ~ boierești 162; locuri de ~ 52, 57, 64, 108, 236, 250, 292, 362, 407, 548; zeciuală din ~ 252, 429, 450, 650; v. și **Prisaca Cuparului**, **Prisăci**.

pristavi, înștiințați de scutiri 109, 121, 289, 405.

proegumeni 203, 204, 277; v. și **Serafim** (de la Bărboiu și Golia); v. și **egumeni**.

prostiri 557, 560, 575.

proști, moșii luate de la ~ 585; v. și **mișei**.

<protimisis, preemțiune> 101, 202, 231, 266, 371, 401, 423, 438, 494, 505, 596, 622, 659.

protocol, act trecut la ~ 169.

protopopi 16, 23, 24, 26, 29, 34, 69, 85, 88, 105, 120, 143, 145, 151, 183, 190, 199, 212, 443, 502, 512, 552, 594; v. și **Costantin**, **Gavril**, **Neculai**, **Toader**, **Tofan**, **Ursul Avram**;

foști ~ 552, 658; v. și **Ion**, **Gavril**.

protosinghel 520; v. **Daniil Arapul** ~ egumen al mănăstirii Sf. Sava.

pungi, cu bani 494, 584, 585.

punți, semne de hotar 452.

pustiire <părăsire> 202, 263, 584.

puț, semn de hotar 116; v. și **fințini**.

R

rafturi, pentru oaste 585.

răchită, loc cu ~ în hotar 452.

răduiac 349.

rădvane domnești 578.

rămășiță <moștenire>, judecată pentru ~ 212.

răskoale, vremuri de ~ 263, 421, 458, 638.

răscumpărare 202, 223, 258, 263, 370, 474, 494, 652.

răsulătoare, a unei pivnițe în hotar C, D.

război 529, 547.

răzeși 83, 200, 202, 242, 243, 324, 555, 617, D; v. și **Pînte**.

rediu, în hotar 117, 192, 195, 387; v. și **Rediul Aldei**, **Redul cel Mare**, **Rediul Coțmanului**, **Rediul Iezerenilor**, **Rediul lui Ilie**, **Rediul lui Tătar**, **Rediul Măgura**, **Rediul Mic**.

regulă, pentru numirea egumenilor mănăstirii Trei Ierarhi 86.

ribnicel, în hotar 192.

rînduielei 347.

rîpi, în hotar 116, 159, 265, 362, 552; v. și **Rîpa Pevețoaiei**, **Rîpile lui Gonța**.

rîșnițe 589; v. și **mori**.

robi, nemți 529; ~ țigani 261, 305, 335; v. și **Axînia**, **Panaite**, **Safta**, **Ștefan**; vecini luați ~ 280; țara a căzut în robie 584, 585.

rotmistru domnesc 214; v. **Roșcețu**.

roți de moară 37, 139, 523.

rubinuri <rubine>, cîrje de aur cu ~ 114; sârji de aur cu ~ 112.

ruble <bani> 585.

rufeturi, scutire de ~ 496.

ruptă la Vistierie; oameni cu ~ 285, 289, 326, 406, 408, 417, 514; ~ plătită pentru întreținerea școlilor 299, 300; scutire de ~ 207, 271, 288, 430, 456, 477, 529.

ruptași, de la ținutul Tutova 133; ~ de cămări 583; v. și **Pascal**.

rusoaică roabă 261; v. și **Safta**.

ruși, case de poslușnici ~ 223, 263.

S

salahori 456, 496.

<safir>, v. **zamfir**.

sarascheriu de Hotin 584, 585; v. și **Apti**.

sare, cheltuială pentru ~ 610.

sataragii 180.

sate, în general: *passim*; ~ domnești 536; ~ mănăstirești 40, 47, 56, 150, 263, 276, 291, 308, 421, 459; ~ cu vecini 347, 417, 439.

săbieri 164; v. și **Gavril**, **Iordachi**, **Vasile**.

săhăidăcari 62, 69, 199, 306, 624; v. și **Bejan**, **Gheorghită**, **Ioan Moschici**.

săidace ferecate <articol de îmbrăcăminte> 585.

sălașe de țigani 223, 263, 288, 421, 426, 501; v. și **țigani**.

săngipi, timbar cu ~ 557.

săoar 515; v. și **Frangole**.

săpunari (soponari) 80, 205, 220, 294, 277, 452, 453, D; v. și **Irimia**, **Pavă**.

săpunăriță (soponăriță) 603.

săraci 405, 628; femeie săracă 542; v. și mișei.
sărar 481; v. și **Lazăr**.
sărindar (serindar) 465, 470, 481, 577, 594; v. și pomelnic.
sârji de aur <cercei>; ~ dați pentru datorii 133; ~ furați 528; ~ prețuiți 149.
său <seu>, scutire de ~ 59, 109, 121, 225, 289, 424.
scaun, domnesc 192, 380, 513; casă cu ~ 321.
schimbări de domn 585.
schimburi de proprietăți 9, 42, 85, 120, 236, 468, 469, 627.
scîrbă, act iscălit cu ~ 585.
scoartă 557.
<scriitori> de acte: *passim*; v. și **Albert Suchonewski**, **Alexandru** vătav, **Andrei Paholcean**, **Andrieș Cudrescul**, **Andronachi** bărbier domnesc, **Antim** catigumen, **Apostol** diac de divan, **Axintie** diac de cămară, **Axintie** uricar, **Costandin** diac de cămară, **Costantin Costachi** logofăt al treilea, **Costantin Vrabie**, **Costantin Zbiera** logofăt al treilea, **Dimitrie Drosea**, **Dumitrașco** popă la biserica Sf. Nicolae de Sus, **Dumitrașco** uricar, **Dumitrașco** Muste diac de cămară, **Dumitrașco** diacon, **Dumitrașco** slugă la marele vornic, **Dumitriu** vistiernic al treilea, **Dumitru** popă la mănăstirea Nicoriță, **Dzărnei**, **Gavril** diac, **Gheorghe Carp** diac de cămară, **Gheorghie Veisi**, **Gheorghii** pisar, **Gheorghită** **Hermeziu** diac de cămară, **Gligoraș**, **Gligorașco** diac de cămară, **Grigorașco** seimen hătmănesc, **Ilie Munteanu**, **Ion dascăl**, **Ion** popă la Biserica Bunavestire, **Ion Cerchez**, **Ion Cosciug** popă la Biserica Curelarilor, **Ion Vracniță** postelnic, **Ionașco** țircovnic, **Ionașco Anghel** diac de cămară, **Lupul**, **Manoli**, **Mătei Cerchez** armaș, **Mereuță** dascăl, **Mihai** David diac de vistierie, **Miron Gafenco**, **Misai** popă, **Moiseiu**, **Neculai**, **Neculai Cerchez** diac de cămară, **Niculai**, **Oprea**, **Pavăl** diac, **Pântilei Solcovschii** popă la Socola, **Pîrvu** clucer, **Răducanul** postelnicel, **Sandul Sali** fost postelnic, **Sandul Tănase** negustor, **Sava** ieromonah, **Savin** uricar, **Simion** ieromonah, **Statie** diac, **Ștefan**, **Toader** diac de vistierie, **Toader** diacon, **Toader Butco**, **Toader Ciornei**, **Tudosi Birgăoanu**, **Ursul** diac de vistierie, **Ursul Avram** protopop, **Vasile dascăl**, **Vasile** diac, **Vasile** diac de vistierie, **Vasile Bicul**, **Vasile Neagul** uricar, **Vasile Popa** uricar, **Vasile Rugină** diac, **Vasilie** diacul doamnei, **Vasilie** popă,

Vasilie Bănuțul diac de cămară, **Vasilie Buhăiescul** medelnicer, **Zaharia** clucer, **Zion** călugăr; v. și **dieci**, **pisari**, **uricari**.
scrisoare (carte): *passim*; ~ făcută cu vicleșug 448, 601; ~ dusă în Țara Leșească 448; ~ să se rupă 112; ~ trimisă țarului Rusiei 585.
scumpie 631.
scutelnici 121, 133.
scutiri de dări; pentru breasla cioclilor 60, 256, 382, 405, 420, 461, 496; ~ pentru cler 56, 167, 174, 177, 226, 232, 246, 287, 290, 322, 325, 328, 329, 380, 402, 419, 499, 513, 517; ~ pentru biserici și mănăstiri 56, 103, 109, 115, 173, 247, 248, 249, 254, 271, 275, 276, 284, 288, 289, 299, 323, 326, 353, 381, 385, 388, 391, 412, 430, 436, 455, 456, 459, 508, 510, 533, 610.
secere, scutire de ~ 256, 496.
secretar 352; v. **Andrea Wolfius**, **Josepus Virgalanschi**; v. și **pisari**.
seimeni 48, 51, 84, 98, 220, 269, 277, 305, 355, 379, 399, 414, 442, 521; v. și **Costantin**, **Coste**, **Ion**, **Iorga**, **Lazor Grădinarul**, **Mihai**, **Pavăl**, **Petre**, **Ștefan**; ~ din curtea domnească 393, 623, 626; v. și **Stoian**; seimen hătmănesc 634; v. și **Gligorașco**; odobașă de ~ 48, 98; v. și **David**; ~ înștiințați de scutiri 248.
seliști (săliști, siliști) 200, 249, 291, 424, 432; boi de ~ 247, 248; scutire de ~ 226.
seminție (sămtenție) <ruđe> 192, 658.
serdari (sărdari) 24, 99, 114, 148, 275, 276, 279, 283, 286, 300, 358, 400; v. și **Cîrstea**, **Darie Donici**, **Gavril Costachi**, **Gheorghe Apostol**, **Ion Sturza**, **Miron**, **Moisei**, **Vasile Bainschi**; foști ~ 116, 187, 371, 596; v. și **Gavril Costachi**, **Gheorghe Apostol**, **Ion Costin**, **Ștefan Miculescu**.
sfat domnesc (divan): *passim*.
sfatul Mitropoliei 284.
sferturi (ciferturi), dări plătite pe ~ 274, 276, 278, 279, 284, 299, 300, 326, 347, 408, 430, 456, 514, 529; sfertul Oanei 206.
sigiliu, al Episcopiei catolice de Bacău 487; ~ al porții domnești 498; v. și **peceti**.
simbrie 610.
singlitul bisericii 299.
sîrbi 181, 584, 585; v. **Stoian**.
sîrmă, năframă cu ~ 557.
slobozenie <scutire> 245.
slugi, de curte 222; ~ domnești 9, 170, 408, 452, 585; ~ la agă 151, 525; v. și **Chiriac**, **Lupul**, **Manole**; ~ boierești 13, 23, 24, 131, 188,

552, 595; sluga mitropolitului 7; v. **Ion Butco**.
slujitori, ai curții domnești 133; ~ domnești de la ocolul și ținutul Iași 40, 59, 103, 169, 173, 184, 226, 239, 245, 246, 254, 256, 271, 285, 287, 302, 322, 325, 381, 382, 383, 402, 405, 406, 412, 419, 420, 425, 433, 459, 461, 506, 508, 510, 517, 584, 610; ~ de la ținuturi 133, 207, 326, 408, 499, 608; ~ lefegii 409; ~ de la vistierie 430.
smaralduri (izmaranduri, zmaragduri), cîrje de aur cu ~ 114; sârji de aur cu ~ 112, 149.
soboare (săboare), ale mănăstirilor 32, 37, 70, 138, 192, 291, 442; ~ în formula blestemului 658.
socoteală 350.
soli 245, 325.
soroc, v. termene.
sonorari 631; v. și **Bogdan, Maftie**.
sotnic de cazaci 414, 632; v. și **Iani, Ștefan**.
spătari 656; v. **Lionte**; mari ~ 24, 90, 96, 99, 114, 148, 203, 204, 227, 265, 300, 413, 416, 446, 568, 584, 585; v. și **Costantin Costachi, Dumitrașco Cocuz, Dumitrașco Cuza, Ion Neculce, Ion Palade, Mihai Racoviță, Savin <Zmucilă>, Vasile Cantacuzino**;
 foști mari ~ 31, 38, 275, 283, 300, 317, 364, 372, 378, 446, 468, 471-473, 568, 587, 596, A; v. și **Chiriac Sturza, Dediul, Dumitrașco Cocuz, Dumitrașco Cuza, Dumitru Buhuș, Ilie Enache <Țifescul>, Ion Palade, <Mihalache> Darie, Mihail Cantacuzino, Postolachi Miclescul, Savin <Zmucilă>**;
 spătar la doilea 255; v. **Ștefan Murguleț**; fost spătar al doilea 394; v. și **Ștefan Murguleț**;
 spătar al treilea 276; v. și **Iordachi Cantacuzino**;
 fost spătar al treilea 90, 303; v. **Miron Cerchez**.
spătăroaie 138, 372, 473, A; v. și **Acsinia, Alexandru, Anița, Tofana**.
spini, semn de hotar 192, 484.
sponci de argint 557.
sposedanie 585.
staniste la heleșteu 178, 252.
stareță la mănăstirea Socola 48, 70, 115, 121, 426, 463, 505, 509, 610; v. și **Anghelina, Măgdălina, Theodosiia**; fostă ~ 505; v. și **Elisafta**.
staroste, 78, 118, 410, 626; v. și **Enache Grebănosul, Iane Pivi**; ~ de Putna 50; v. și **Gheorghie**; ~ de Cernăuți 600; v. și

Dimitrie Macrii; fost mare ~ 273; v. și **Timofti**; ~ de armeni 440, 451; v. și **Ivan**; ~ de băibăracari 518; v. și **Sandul**; ~ de bărbieri 242; v. și **Sava**; ~ de blănari 272; v. și **Iane Tiganul**; ~ de căldărari 118; v. și **Vasile**; ~ de ceprăgari 242, 495; v. și **Cornea, Ion**; ~ de ciocli 15, 118, 205, 311, 363, 496, 590, 594; v. și **Cășăian, Mihalache, Necula Budurul, Vasilie**; ~ de ciubotari 386; v. și **Vasile Spin**; ~ de cizmari 625; v. și **Anton**; ~ de făclieri 13, 33, 118, 163, 313, 333, 370, 414, 482, 625; v. și **Gligorașco, Neculai Derviş**; ~ de jidovi 143, 480; v. și **Iosup, Nișan, Solomon, Ursul**; ~ de mesericii 53, 54, 205; v. și **Andrei Nanie**; ~ de mișei 159; v. și **Ion**; ~ de olari 321; v. și **Ion Iațco**; ~ de negustori 12, 17, 68, 78, 118, 140, 149, 164, 175, 268, 277, 297, 337, 432, 343, 437, 443, 472, 489, 490, 545, 546, 553, 566, 583, 586, 597, 602, 615, 618, 642; v. și **Costanda, Iane Berda, Mădzărachi, Sava**.
stăpîni, creștini 584; oameni fără ~ 239.
steag, bani pentru ~ 299; ~ de seimeni 399.
steclar D; v. și **Neculai**.
stegari 55, 95, 305, 525, 625; v. și **Andrei, Dumitrachi, Leventi, Iani, Popa, Precopie, Toader Gologan**.
stejari, semne de hotar 61, 548, 561, 562, 564.
stîină de oi 195.
stîlpi, semne de hotar 23, 24, 81, 362, 407; ~ de piatră 159, 188, 192, 200, 202, 343, 433, 437, 444, 445, 447, 562; ~ ai mitropolitului 81.
stîlpiri, v. hotarnice.
stîinjeni <unitate de măsură> 49, 78, 200, 268, 272, 273, 303, 337, 338, 399, 418, 423, 443, 464, 485, 527, 548, 641; ~ domnești 478.
stoler 477; v. și **Toader**.
stolnici 21, 345, 400, 478, 485, 564; v. și **Ghiorghie, Gianet, Linardi, Matei, Toader, Lupașco Bucium**;
 foști ~ 62, 80, 364, 616; v. și **Alexandru, Toader Vîrnav**;
 mari ~ 24, 31, 99, 114, 125, 139, 148, 149, 255, 300, 413, 446, 469, 527, 604; v. și **Costantin Costachi, Dimitrie Macrii, Dumitrașco Cuza, Dumitrașco Ursachi, Gavril <Miclescul>, Ilie Enache <Țifescu>, Ion Sturza, Iordachi Cantacuzino, Pătrașco Zosin Bașotă, Ștefan Cerchez**;
 foști mari ~ 131, 153, 298, 523, 548, 549, 561, 562, 564, 587, 591, 603, 604; v. și

Andronachi, Costandache, Dumitrașco
Cuza, Dumitrașco Ursachi, Iordachi
Cantacuzino, Miron Bucioc, Pătrașco
Zosin Bașotă, Ștefan Ruset, Vasile
Ceaurel;

~ de la ț. Tutova strîng sulgiul 133; v. și

Ursul odobaș la marele stolnic 525.

stolniceasă 587, 604; v. și **Maria**.

străinătate, v. **pribegie**.

străini; casă de primire pentru ~ 284; țară
stăpînită de ~ 168; domn străin 585.

strajă domnească 624, 652; toboșar la ~ 624,
652; v. și **Vasilie**.

strigare <înștiințare> 201.

stupi 9, 15, 56, 103, 137, 178, 179, 225, 244,
245, 252, 263, 275, 584; alișverîș cu ~ 489;
~ arși 605; dăruiti 165, 215, 223, 263, 361,
421, 654; interdicție de a se pune ~178; ~ cu
roi 350; ~ în preț 268, 306, 371; v. și **albine**,
desetină de ~.

sucman (suman) 610.

sucmănar 462; v. și **Ion**.

sucnă 636.

sulgeri 85, 120, 205, 283, 310, 585, 591; v. și
Costandin Leondari ~ și logofăt de taină,
Iane Lazul, Velicico;

mari ~ 1, 24, 99, 148, 275, 276, 279,
300; v. și **Dumitrașco Ursachi, Gavril**
Costachi, Ion Palade, Neculai Iane,
Panaiotachi <Morona>;

foști mari ~ 218, 394, 400, 420, 468; v.
și **Pavăl Bute, Ștefan Catargiul, Toader**
Jora;

sulger al doilea 283; v. și **Sandul**
Sturza.

sulgeroaie 371; v. și **Maria**.

sulgerie 133, 176.

sulgiu, scutire de ~ 40, 59, 103, 109, 121, 156,
171, 225, 226, 239, 247, 249, 271, 289, 347,
388, 424, 430; ~ nu a fost strîns de la
ținuturi 133.

sultan, a prădat 584.

sume de bani 133.

surghiun, v. **pribegie**.

surlar 16; v. și **Mihai**.

Ș

șanț, semn de hotar 192.

școală, bani cu rupta dați pentru ~ 299, 300;
jidovească 4, 36, 63, 102, 480.

șeici, oameni de ~ 289, 512.

șerbi, țigani ~ 427; ~ ai lui Dumnezeu 97; v. și
robi.

șes 1, 159.

șetrari 229, 535, 536; v. și **Costantin Zbiera**;

foști ~ 21, 105, 159; v. și **Pinte**;

mari ~ 24, 130, 148, 300; v. și
Mihalache Bantaș, Neculai Antiohie,

Pavăl Rugină, Vicol;

foști mari ~ 187, 360, 611; v. și **Ion**,

Mihalache Bantaș, Prodan Drăgușescul;

șetrar al doilea 143, 145; v. și **Ion**.

șetrărel 200; v. și **Vasile**.

șindrilă 342.

șipot, semn de hotar 437; v. și **șintfîni**.

șiraguri de mîrgăritar 112, 114.

șoltuizi, de Iași 7, 173, 225, 249, 254, 322, 370,
402, 403, 419, 424, 432, 433, 444, 445, 480,
496; v. și **Dumitrașco, Necoară, Oancea,**

Popîrșoc.

șoltuzoaie 550; v. și **Măriuța**.

șopron, vie cu ~ 586.

șușaniță 602.

șuri 324, 336; v. și **grajduri**.

T

tablă de vistierie 347, 417, 439, 459.

taină 85, 120, 205, 283, 310; v. și **Costandin**
Leondari logofăt de ~.

taleri, scutire de ~ 40, 59, 60, 103, 106, 109,
121, 156, 171, 225, 226, 239, 247, 256, 287,
289, 322, 403, 419.

tălgerar 17; v. și **Vasilie**.

tălpări 17, 51, 294, 309, 366, 467, 575; v. și
Dumitrașco, Gavril, Ion, Ioniță, Neculai,
Pavăl, Ștefan.

tălpăriță 51, 159; v. și **Maria Gligorășoaia**.

tămîie 59, 115, 170, 173, 249, 254, 492, 515.

tândal 557, 636.

tătari, au prădat 206, 280, 364, 584, 585, 591,
605; ~ au luptat împotriva cătanelor
austriece 34, 547, 556, 591; scutire de
găzduire a tătarilor 133, 287, 322, 385, 403,
419; ~ stăpînesc moșii ale boierilor 585; tătar
tălmaci 585; v. și **Rediul și Valea lui Tătar**.

teacă de argint 560.

teasc, vie cu ~ 341, 636; v. și **preseadoc**.

tei, semn de hotar 548.

teleaci bărbieri 508, 533.

temelie de piatră 472.

temniță, loc de ~ 303.

terzibașe 593, 619, 622; v. și **Panaite**.

<termene> (soroace) de restituire a datoriilor
53, 266, 295, 466, 532, 568, 570, 580, 592,
596, 600, 647.

teslari 134, 627; v. și **Ion, Lupașco**.

testamente 601, 605; ~ de scutire 40, 59, 265,
276, 299, 300, 326, 347, 406, 408, 430, 448,
529, 533; v. și **diate**.

testor, martor 624; v. și **Antonius Servio**.
țigăi 557, 575.
tindă 122, 159.
tingire 557, 575.
tipograf 548, 603; v. și **Irimia**.
tipografie 477.
titori, v. **ctitori**.
țîlhari 121, 289, 299, 300, 512.
țîmpănar 91; v. și **Ion**.
țîrg: *passim*; v. și **Țîrgul de Jos**, **Țîrgul de Sus**, **Țîrgul Făinii**, **Țîrgul Finului**; **pițgari**, **soltuzi**, **țîrgoveți**, **vornici** de ~.
țîrgoveți 159, 248, 272, 333.
toboșar (doboșar) 622, 652; v. și **Vasilie** ~ de strajă.
tocmeală (învoială) asupra dreptului de stăpînire 70, 71, 81, 127, 129, 130, 236, 223, 310, 342, 356, 475, 484; oameni cu ~ 430.
topciu 595; v. și **Cîrstov**.
trezviia sănătății noastre 132.
trîmbiceri (trîmbițași) 48, 91; v. și **Andrei**, **Iane**.
trupuri ale moșiilor 382.
tufe, semn de hotar 211.
tult, în preț 491.
tulburări, ale țării 584, 585.
turci, au fost învinși 591; ~ au prădat 40, 214, 280, 516, 584, 585; negustori ~ 377, 409, 556, 600; scutire de a găzdui ~ 133, 287, 322, 385, 403, 419; turc botezat 261; v. și **Panaite** Țiganul.
turme 178, 244, 585.
tutunar 399; v. și **Gheorghe**.

T

țar 584, 585; v. și <**Petru cel Mare**>.
țară; *passim*; v. și **Indice de nume**.
țarină, a Țîrgului 437; v. și **ocol**; loc de ~ 192, 387, 447; zeciuală din ~ 252, 450.
țărani 133, 248, 292, 293.
țăruș, semn de hotar 472; v. și **Gligoraș Țăruș**.
țigani 30, 110; ~ alăutari 388; ~ cobzări 388; ~ ai boierilor 18, 359, 417, 658; copil de Țigan 579, 580; ~ domnești 263, 428, 493; ~ ai mănăstirilor 93, 207, 259, 263, 333, 344, 420, 439, 459, 571, 574, 580; Țigan zlătar 578; v. și **Iane Țiganul**, **Poiana lui Țigan**, **Țigăname**.
țigănci 626.
țintirim <cimitir> 54, 85, 286, 485, 527, 560.
ținuturi, sate, seliști și Țîrguri din ~: *passim*; v. și **Bacău**, **Cernăuți**, **Cîrligătura**, **Covurlui**, **Dorohoi**, **Fălciu**, **Hîrlău**, **Hotin**, **Iasi**, **Neamț**, **Putna**, **Roman**, **Soroca**, **Suceava**, **Tecuci**, **Tutova**, **Vaslui**.

țîrcovnici 100, 103, 107, 109, 121, 137, 289, 325, 380, 383, 402, 412, 512, 513; v. și **Andor**, **Mihail**.
ughi, dări plătite în ~ 56, 116, 133, 274, 275, 276, 278, 279, 284, 299, 300, 326, 347, 404, 408, 430, 514; ~ bătuți 117; pagubă de 1750 de ~ 547, 591.
uliceni 17, 54, 122, 158.
ulmi, semne de hotar 70, 362.
unguri 43, 67, 83, 103, 111, 117, 151, 200, 230, 363, 490, 497, 548, 555, 560, 582, 603, 614, 652; v. și **Andrei Paholcean**, **Ianăș**, **Ilias Lapas**, **Martin**, **Martin** din Miroslava, **Martin Tiutiucă**, **Mătei**, **Mihai Amoașei**, **Mihai Voroavă**, **Neculai Orbul**, **Petre Boli**, **Vasile Socce**; v. și **preoți** ~, **Biserica Catolică** (Ungurească).
unguroaică 363; v. și **Ana**.
untdelemn (untu), 76, 170, 173, 223, 254, 263, 273, 421, 492, 514, 660; scutire de 40, 59, 103, 109, 115, 121, 156, 171, 249, 225, 239, 289, 424.
urgie 585.
uric, de danie / întărire: *passim*; ~ pierdut 69.
uricari 13, 18, 21, 24, 32, 45, 56, 112, 114, 116, 120, 121, 130, 148, 163, 191, 192, 189, 202, 203, 204, 207, 210, 223, 239, 240, 251, 262, 263, 275, 284, 297, 299, 307, 314, 318, 320, 324, 327, 336, 337, 338, 347, 362, 364, 380, 385, 398, 399, 403, 404, 408, 413, 414, 421, 426, 430, 432, 433, 436-438, 440, 441, 443-445, 447, 448, 456, 457, 466, 468, 478, 483, 484, 486, 493, 494, 503, 504, 513, 515, 518, 521, 527, 532, 537, 538, 543-545, 548, 549, 553, 555, 564, 583, 592, 601, 603, 618, 625, 626, 635, 639, C; v. și **Axintie**, **Dumitrașco**, **Savin**, **Vasile Neagul**, **Vasile Popa**.
urme <unitate de măsură> 338.
ușeri 125, 132, 235, 311, 359, 395, 518, 545, 590; v. și **Bejanco**, **Dima**, **Dumitrașco**, **Ionită Copil**, **Nanie**, **Noroș**, **Polihronie**; mare ușer 537; v. și **Alexandru**; foști mari ~ 105, 293; v. și **Albul**, **Aldea**; ușer al doamnei 302, 553; v. și **Panaite**.
ușerel 333; v. și **Gheorghe**.
ușeroaie 395, 567; v. și **Maria**.

V

vaci, date zestre 589; ~ date pentru datorii 112; ~ dăruite 298, 654; cirezi de ~ 252; ~ cu vitei 658.
vadră, de băutură 329; ~ de miere 599.
vaduri de moară 186, 318, 468, 469, 523, 532, 658.

vămă, percepută cărăușilor 409; ~ domnească 409, 426, 470, 479, 509, 660.

vameși 112, 114, 153, 350, 366, 587; v. și **Cîrste, Vasile Gilcă, Gligorașco Bozagiul, Paraschiv, Petrea;**

foști ~ 15, 200, 350, 433; v. și **Dona, Paraschiv;**

fost vameș din Focșani 12; v. și **Pană;**

mari ~ 14, 445; v. și **Diamandi,**

Frangole; ~ dau cărți de judecată 112, 114;

foști mari ~ 15, 24, 26, 41, 73, 103, 147,

148, 164, 179, 190, 202, 204, 217, 223, 258,

263, 297, 421, 452, 453, 458, 451, 516, 534,

535, 537, B; v. și **Costantin Hoștină,**

Frangole, Iacomachi Sevast, Iorga,

Păun; ~ stabilesc valoarea unor zăloage 149.

vase, vii cu 324, 336.

văcar 459.

văcărit <dare>, rămășiță de bani din ~ 350; scutire de ~ 174, 380, 402, 513.

vădrărit <dare>, cheltuieli pentru ~ 582; scutire de ~ 456.

vămășoale (vămășoale) 553; v. și **Nastasia.**

vătavi (vătăfi, vătăgi, vătăji, vătăși) 83, 159, 309, 236, 327, 457, 467, 539, 629, 658; v. și

Alexandru, Dumitrache, Ghețeu, Ionașco, Neculai, Ștefan, Trandafir;

foști ~ 228, 427, 525; v. și **Costandin,**

Neculai, Trandafir;

~ de aprozi 69, 130, 234, 242, 367; v. și

Cîrstea Cujbă, Luca, Sandul Sturdza, Tănase Picioroga;

foști ~ de aprozi 154, 234, 235; v. și

Tănase Picioroga;

vătav de butnari 5; v. și **Costin;**

vătav de călărași de Țarigrad 321, 496; v.

și **Pîrvul;**

vătav de cărăuși 89; v. și **Sava;**

fost vătav de cărăuși 15, 17, 91, 126, 127, 154; v. și **Pavăl;**

vătav de cocieri domnești 548, 561, 562,

564, 573; v. și **Ioan;**

~ ai dregătorilor 7, 89, 110, 118, 124,

125, 153, 163, 443, 481, 505, 592; v. și **Dumitrașco ciocul, Enachi, Gligori, Negrul, Pălade;**

vătav de menzilgii 89; v. și **Dumitrașco;**

de stolnicei 68, 327; v. și **Răzmiriță,**

Tudor Cărmănan; fost vătav de stolnicei 81; v. și **Ion Șeptilici;**

~ de vieri (făroșeri) 29, 367, 422, 440, 451, 576; v. și **Enachi Căsiian, Gavril, Zamfir, Vasilie;** foști ~ de vieri 30, 33, 95,

118, 129, 142, 355, 384, 393, 394; v. și **Ion Bănarul, Iordachi, Irimie, Zamfir;**

~ de vînători 131, 565; v. și **Iftodi,**

Simeon; fost vătav de vînători 131; v.

Grigori Bogdaproști.

vătaman, de Bucium 343; de Trăisteni 563, 564; v. și **Neculai.**

vătămăniță 401; v. și **Tudosca.**

vătăvoaie 118, 296, 311, 481, 592; v. și **Irina Irimiasa, Zamfira Enăchioaia.**

vecini (megieși), martori; *passim*; (stare socială)

56, 96, 207, 223, 249, 263, 274-276, 278,

279, 284, 288, 347, 404, 417, 430, 439, 459,

556.

vedre de vin 5, 180, 559, 560, 617, 627.

veșminte 162, 361.

vicari 352; v. și **Albert Suchonewski, Christophorus.**

viclesuguri 350, 452, 537, 601.

vieri (făroșeri) 111, 174, 207, 246, 248; v. și **Costantin, Pîntele;**

vătavi de ~ 29, 367, 422, 440, 451, 576;

v. și **Enachi Căsiian, Gavril, Zamfir,**

Vasilie; foști ~ de vieri 30, 33, 95, 118, 129,

142, 355, 384, 393, 394; v. și **Ion Bănarul,**

Iordachi, Irimie, Zamfir.

viermi neadormiți, în formula blestemului 347, 496.

vii 9, 13, 38, 43, 47, 65, 79, 89, 111, 117, 132,

141, 151, 153, 165, 179, 186, 192, 201, 210,

211, 216, 219, 227, 230, 234, 235, 238, 241,

262, 263, 295, 296, 307, 324, 331, 333, 334,

336, 341, 343, 361, 362, 401, 407, 421, 422,

431, 452, 458, 468, 469, 484, 486, 490, 501,

502, 504, 523, 555, 557, 558, 560, 581, 582,

584, 586, 588, 589, 593, 595, 613, 614, 617,

621, 624, 648, 649, 650, 652, 658; ~ cu

cadă, călcătoare și cramă 636; ~ cu pomeți

180; ~ făcătoare (roditoare) 518; părăginite

(părăsite) 19, 172, 201, 221, 531, 546, 618,

620, 642, 644; pogonărit de ~ 456; zeciuială

(desetină) din ~ 248, 444; v. și **Buciumi,**

Bezinghești, Copou, Cotnari, Curături,

Dealul Brînzii, Dealul Buciumilor, Dealul

Hroncii, Dealul Mîndru, Dealul Piscop,

Deleni, Miroslava, Miroslovița, Urșulea,

Valea Comisului, Valea Socolei, Valea

Vlădicenilor, Vinișești.

vin, în preț 5, 180, 273, 560; desetină de ~ 16, 106, 137, 245, 402.

vinărici 209, 225, 249, 424, 457, 458, 537.

vistierie, dări plătite la ~ 56, 274-276, 278, 279,

284, 285, 299, 326, 347, 404, 406, 408, 417,

436, 514, 529; catastif de ~ 326; gloabă la ~

445; oameni fără cîslă la ~ 610; pagubă

făcută la ~ 591; plata slujbei făcută de la ~

24, 148; tablă de ~ 439, 459;

dieci de ~ 8, 12, 17, 52, 110, 145, 222, 321, 342, 379, 395, 400, 467, 552, 627, 659; v. și **Ilie, Mihai David, Ștefan Bîrcă, Toader, Ursul, Vasile, Vasile Sălceanul, Vasile Drace**;
 logofăt de ~ 83, 110, 117, 130, 201, 300, 359, 362, 395; v. și **Lupul**; fost logofăt de ~ 201, 359; v. și **Nacu**.
vistiernici (vistieri) 213; v. și **Năstasă**;
 foști ~ 92, 306, 320, 394, 440, 451; v. și **Iane Bănarul, Necula, Vasile Adam**;
 mari ~ 10, 24, 90, 99, 114, 148, 275, 276, 279, 350, 300, 413, 416, 445, 543, 584, 587, 604, 656; v. și **Costantin Costachi, Dumitrașco Mavrodin, Gligorie Jora, Ilie Cantacuzino, Ilie Catargiul, Ion Palade, Iordachi Cantacuzino, Iordachi Gheorghe Ruset, Neculai Bașotă**; slugă la marele logofăt 131;
 foști mari ~ 25, 90, 99, 101, 116, 193, 203, 204, 227, 233, 275, 276, 279, 281, 300, 345, 352, 358, 390, 394, 398, 460, 604; v. și **Dumitrașco Mavrodin, Dumitru Buhuș, Gheorghe Apostol, Gheorghe Ursachi, Iordachi Cantacuzino, Iordachi Gheorghe Ruset, Lupul Costachi, Toderășco Cantacuzino, Vasile Gheuca**;
 ~ ai doilea 255, 266, 275, 276, 279, 300, 445, 468, 483, 484, 604; v. și **Beldiman, Ștefan Luca**;
 foști ~ ai doilea 27, 34, 201, 359, 584, 585, 609, 614, 659; v. și **Andronic, Beldiman, Dumitrașco, Ștefan Luca**;
 vistiernic al treilea 167; v. și **Dumitriu**.
vite, boieresti 387; ~ date pentru datorii 114; ~ furate 280; ~ negustorești 387; ~ turcești 387; v. și **boi, vaci**.
vitreg <socru> 449.
vizir 584, 585; v. și **Mehmet Baltagiul**.
viței 658.
vizitiu domnesc 316; v. și **Merlă, Simion**.
vîlcele, în hotar 343, 433, 444, 445.
vinători domnești 561, 562, 564, 565, 573; v. și **Cornea, Costandin, Ignat, Toader**;
 vîtav de ~ 131; v. și **Iftodi**; fost vîtav de ~ 131; v. și **Grigori Bogdaprosti**.
vinzător de băutură 329.
virtoape, în hotar 362.
vlădică 53; v. și **Grigorie** (egumenul m-rii Bârboiu); fost ~ de Ciorlu 469, 485; v. și **Dionisie Aroneanul**; v. și **mitropoliți, Poiana Vlădicii**.
voievozi, domni ai Moldovei: *passim*.
vornicel 188; v. și **Gheorghe**.
vornicese 66, 523, 658; v. și **Anghelina, Axana, Rocsanda**.

vornici 15, 34, 199, 218, 272, 301, 316, 467, 603; v. și <**Andrei**> **Cujbă, Cîrste, Costachi Sturdza, Frangole, Ioniță, Roman, Statie Vasile Costachi**;
 ~ înștiințați de scutiri 249, 276, 279, 284, 404;
 foști ~ 73, 337; v. și **Dumitrașco Roșca, Chipriian**;
 fost vornic al doamnei 82, 126, 149, 272, 435, 542, 552; v. și **Andrei Abăza**;
 mari ~ ai Țării de Jos 10, 24, 27, 45, 54, 99, 102, 112, 114, 143, 148, 275, 276, 279, 300, 303, 413, 416, 445, 468, 469, 543, 547, 579, 580, 584, 604, 609, 638; v. și **Alexandru Ramandi, Darie Donici, Iordachi Gheorghe Ruset, Lupul Costachi, Neculai Costin, Vasile Costachi**;
 foști mari ~ ai Țării de Jos 54, 102, 295, 300, 350, 398, 445, 468, 469, 523, 584, 585, 626, 627; v. și **Alexandru Ramandi, Gavril Miculescul, Ilie Sturdza, Iordachi Gheorghe Ruset, Lupul Costachi, Neculai Costin**;
 mari ~ ai Țării de Sus 10, 14, 24, 99, 114, 148, 188, 201, 204, 205, 275, 276, 279, 300, 374, 445, 469, 494, 584; v. și **Andronic Cerchez, Gavril Miculescul, Ilie Catargiul, Ion Sturdza, Lupul Bogdan, Lupul Costachi, Mitrea Apostol, Pavăl Ciocîrlan, Vasile Cantacuzino, Velicio Costin**;
 foști mari ~ ai Țării de Sus 17, 21, 90, 275, 300, 303, 371, 372, 440, 445, 457, 458, 526, 546, 561, 566, 578, 587, 595, 609, 611, 615; v. și **Alexandru Ramandi, Andronic Cerchez, Gavril Miculescul, Ion Racoviță, Ion Sturdza, Lupul Costachi, Manolachi Ruset, Pavăl Ciocîrlan**;
 mare vornic din sec. XVI 400; v. **Grigorie Ghenghe**;
 mari ~ la începutul sec. al XIX-lea 131; v. și **Alexandru Iancul, Costantin Costachi, Neculai Hrisoverghi, Neculai Stratulat, Toader Balș**;
 ~ de poartă 5, 8, 22, 23, 24, 26, 32, 45, 54, 61, 62, 83, 90, 99, 114, 116, 117, 122, 125, 126, 129, 130, 131, 134, 142, 143, 148, 159, 160, 183, 186, 188, 190, 191, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 210, 211, 212, 218, 227, 229, 243, 262, 268, 272, 298, 303, 321, 333, 351, 356, 370, 398, 410, 432, 433, 434, 440, 443, 444, 445, 449, 451, 463, 467, 468, 471, 472, 489, 498, 526, 527, 538, 543, 548, 560, 561, 562, 564, 597, 599, 603, 622, 626, 627, 638, 639; v. și **Alexa, Andrei Săpoteanul, Apostol Talpeș, Beblea, Bejan Hudici**.

Ciucea, Costachi, Dumitrașco Guțul, Dumitrașco Zuza, Fisiitul, Gheorghie Stredzâscul, Gheorghie Ungureanul, Gheorghieș, Gligori Cucoranul, Iancu, Ion Corbul, Irimicea, Măcărescul, Mihail, Necula Buta, Savin, Ștefan Murguleț, Ștefan Pilat, Ștefan Ponici, Toader, Toader Cujbă, Vasile Gilcă, Vasile Rojniță, Vasile Rugină;

fosti ~ de poartă 200, 203, 204, 222, 230, 242, 243, 452, 453, 611, 626; v. și **Dona**, **Gheorghie Stredzâscul**, **Ionașco**, **Ștefan Pilat**.

~ de târgul Iași 78, 111, 164, 190, 236, 277, 333, 338, 414, 443, 449, 476, 478, 553, 602; v. și **Anastasis**, **Iane Rusul**, **Sava**; înștiințați de scutiri 109, 121, 239, 289, 425, 461, 496, 510;

fost vornic de târg 6, 26; v. și **Iane Rusul**;

~ de târguri: de Botoșani 390; v. și **Pătrașco**; de Cîmpulung 24, 147; v. și **Toader Albotă**; fost vornic de Bîrlad 85, 120; v. și <**Gavril**> **Palade**;

vornic de lemne 311, 320; v. și **Ene Leon**; fost vornic de lemne 625; v. **Ene Leon**;

vratniță (vracniță) 262, 472, 480; v. și **Ion Vracniță**.

X

xenodohii 275, 276, 278, 279, 284, 374.

Z

zaharea 585.

zapise: *passim*.

zamfir <safir>, inel cu ~ 149.

zapcii 543.

zaulgi, v. **daulgi**.

zălar (dzălar) 27; v. și **Ilea**.

zăloage 53, 149, 206, 331, 333, 358, 423, 474, 475, 543, 519, 568, 570, 584, 585, 590, 600, 604.

zăpodioară, semn de hotar 447.

zăplazi, semne de hotar 365, 375, 527; v. și **garduri**.

zeciuială (a zecea, dijmă) 23, 109, 161. 178-179, 201, 258, 289, 425, 429, 444, 445, 452, 504, 510, 512, 531, 535, 536, 577, 596, 650; v. și **desetină**.

zemnic (zâmnice) 548.

zestre (dzeestre) 29, 112, 114, 122, 143, 192, 194, 227, 231, 307, 318, 324, 336, 338, 346, 399, 503, 516, 553, 589, 596, 636, 637, 658.

zid, semn de hotar 159.

zlătari 38, 66, 74, 78, 110, 181, 302, 310, 319, 486, 554, 563, 578, 620, 626; v. și **Costantin**, **Enache Calodi**, **Ion**, **Ion Botezatul**, **Iordachi**, **Neculai Bîrgău**, **Vasilie**;

fost zlătar 38, 66, 74; v. și **Calodi**.

zlătăriță 310; v. și **Maria Săvoaia**.

zlotași 496, 628.

zloți 600; chirie plătită în ~ 622; scutire de ~ 40, 59, 60, 103, 106, 109, 156, 171, 226, 239, 247, 2989, 256, 287, 322, 403, 420, 508.

zmaragduri, v. **smaralduri**.

zugravi 3, 4, 35, 46, 62, 102, 203, 204, 590, 640; v. și **Ion**, **Mihai**, **Ștefan**, **Vasilie**.

zugrăviță 4, 102; v. și **Alexandra**.

zulum 287, 385, 395, 403, 420.

CUVINTE ȘI EXPRESII SLAVONE DIN DOCUMENTELE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

az	= eu	pis (u)	= scris (la)
biti (bitih)	= bătuți	pis(al)	= a scris
biv (biv)	= fost	pišem	= scriem
biv vel	= fost mare	pol	= jumătate
bolear	= boier	posleduit	= verificat, colaționat
brat	= frate	Preobrajenie	= Schimbarea la Față
ciast (ceast)	= parte	proclēt	= blestemat
craveț	= croitor	Rojdestvo	= Nașterea Maicii
cupeț	= negustor	Bogorodițe	Domnului
deni (d(i)ni)	= zile	sam	= însuși
dal	= am dat	să	= cu
dăști (docica)	= fiică	Săšetvie Sventago	= Coborîrea Sfîntului
dobri	= buni	Duha	Duh
Dolneai Zemli	= Țara de Jos	s(î)n, sînă, sin	= fiul
dvor	= curte	sîn (sin) ego	= fiul lui
dvornic	= vornic	s(î)n(o)ve	= fiii
dvornic glotnii	= vornic de gloată	selo	= sat
eto az...	= iată eu...	srebrom	= de argint
Gorneai Zemli	= Țara de Sus	star	= cel bătrîn
gospod/		S(ven)ti, Sfeti	= Sfîntul
gospodarschii	= domnesc, -ească	tij	= de asemenea
G(ospo)d	= Domnul <Dumnezeu>	toe	= aceasta
g(ospo)d(ar) /		trăclet	= de trei ori blestemat
gospodină	= domn	tretago gospodstva	= a treia domnie
gospojda	= doamnă	treti	= al treilea
i	= și	u	= la
ije	= care	vă	= în
in/inii	= alt(ul) / alții	vă vechi	= în veci
iproci	= și celelalte	vel	= mare
iscal	= a (am) iscălit	veleal	= am poruncit
let (leat)	= anul	velet (văleat)	= anul
liudi	= oameni	velichii logofet	= mare logofăt
măj	= bărbat	Viș	= de Sus
mesetși	= lună	Vișneai Zemli	= Țara de Sus
na	= pe	vîrhovnici	= de frunte
nerușeit	= nestrîcat	vnuc	= nepot
nicolij(e)	= niciodată	voinf	= oșteni
Nijneai Zemli	= Țara de Jos	v(o)lost	= ținutul
Novii	= cel Nou	vtorago (ftorago)	
o H(rist)e	= întru Hristos	gospodstva	= a doua domnie
ot	= de, de la, din	vtori (ftori)	= al doilea
ot tam	= de acolo	za	= pentru
Ot(e)și	= Părinți	zăt, zeat, zet	= ginere
peveț	= cîntăreț	zlat	= zloți

† Иш ... воевода, Б(о)жією м(и)- л(о)стію, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Мшадавскои	= † Io... voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei.
Вто (етѹ) аз / се ѹбо мы (ми)... архипископ и митрополит Сѹчавскій, и ... вел (великїи) логофет, и ... вел (великїи) дворник Долнѣи/Бишин (Горнѣи) Земли, и ... хетман и пъркълав Сѹчавскїи, и ... вел (великїи) постелник, спѣтар (пахар- ник/чашник, вистарник, столник, комис, меделничар, клѣчер, житни- чар, сѹлцер, питар, шетрар, ѹшер) и ... дворник глотнїи и инїи волѣ- ри ѡт Двор г(о)сп(о)д(и)нѣ ег(о) м(и)л(о)сть.	= Adică eu / adică noi... arhiepiscop și mitropolit de Suceava, și... mare logofăt, și... hatman și pârcălab de Suceava, și ... mare (postelnic, spătar, paharnic/ceașnic, vistiernic stolnic, comis, medelnicer, clucer, jitnicer, sulger, pitar, șetrar, ușer), și... vornic de gloată și alți boieri de la Curtea milostivirii sale, domnul.
† Смѣренїе... еп(и)ск(о)п..., и ... егѹмен ѡт с(ѡ)таа м(о)настир..., проегѹмен и ерѡмонах..., и ... діакѡн.	= † Smeritul... episcop de..., și... egu- menul sfintei mănăstiri..., și proegu- men... și ieromonahul... și... diaconul... † În zilele binecinstitorului...
... непорѹшенно емѹ николиж(ѣ), на вѣки.	= ... neclintit lui niciodată, în veci.
... тїи Ѡ(ть)це.	= ... 318 Părinți.
... да с(ѡ) знает. Инак не ѹчините	= ... să se știe. Altfel să nu faceți
Сиа/тое (тои) пишем г(о)сп(о)д- ств(о) ми. Инак не вѣдет (вѣдет)/ ѹчините, прѣд симь листомь г(о)сп(о)дств(а) ми.	= Aceasta scriem domnia mea. Altfel să nu fie/să nu faceți, înaintea acestei cărți a domniei mele.
И ин да с(ѡ)/се не ѹмишаєт, прѣд симь листом г(о)сп(о)дств(а) ми.	= Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a domniei mele.
И аз, ... дїак (ѹрикар), писал тот запис, да с(ѡ) знает.	= Și eu,...diac (uricar) am scris acest zăpis, să se știe.
Ѹ ..., вѣ д(ѡ)ни... воевод(а).	= † La..., în zilele lui... voievod.
Пис(а)/писал... діак/ѹрикар, ѹ ..., в(ѡ) лѣт(о) ..., м(ѣ)с(ѡ)ца..., дѣни, втораго (третѣго) господства.	= A scris... diac/uricar, la..., în anul..., luna..., zile, în domnia a doua (a treia).
† Сам г(о)сп(о)д(и)нѣ велѣл/казал/ реч(ѣ).	= † Însuși domnul a poruncit/a zis/, a spus.
... вел логоф(ѣ)т ѹчи и с(ѡ) искал.	= ... mare logofăt a învățat și s-a iscălit.
Вѣ невитности вел логофет	= Nefiind marele logofăt
† Велиц(и) волѣр(и) ѹч(и).	= † Marii boieri au învățat.
† Із, ..., сам искал/искалѹ.	= † Eu, ..., însumi am iscălit.

[Handwritten text in Cyrillic script, likely a manuscript or letter.]

4. 11. 1951

Handwritten signature: *James M. Smith*

[illegible]

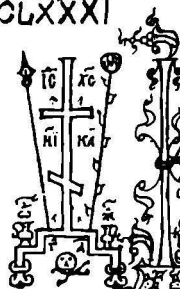

$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \right) = \frac{\partial L}{\partial x}$

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber primus de rebus
 sancte dei.
 In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber secundus de rebus
 sancte dei.
 In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber tertius de rebus
 sancte dei.
 In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber quartus de rebus
 sancte dei.
 In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber quintus de rebus
 sancte dei.
 In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber sextus de rebus
 sancte dei.
 In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber septimus de rebus
 sancte dei.
 In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber octavus de rebus
 sancte dei.
 In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber nonus de rebus
 sancte dei.
 In nomine domini Amen.
 Hic incipit liber decimus de rebus
 sancte dei.

- حضرت علیؑ : اے محمدی میرے بھائی

[Handwritten signature]

2024
TODAKO

70010120

$\frac{1}{n} \sum_{j=1}^n x_j = \bar{x}$

Amorja: 6080

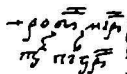
729
5324
11

В. И. Т. 2

410

ЗКА. "Ета

Дэлийн үрлийг -

1. Երևանի քաղաքի քաղաքապետի
 2. Երևանի քաղաքի քաղաքապետի
 3. Երևանի քաղաքի քաղաքապետի
 4. Երևանի քաղաքի քաղաքապետի

五

[illegible]

[Handwritten signature]

8/25/2017

Handwritten signature: J. M. Smith

Handwritten signature: H. S. Myers

James M. Smith

$$Z_1 Z_2 \pi^+ \pi^-$$

2017/14/18

47/11/11

48

7.

2.

[Handwritten signature]

~~Quintus~~

22

60 43 2

15/11/2019

Нам

Kim W. Kim

Dec 16 1891
- Dec 16 1891

- $\hat{H} \sim \hat{T} \rightarrow \text{модуль } \hat{H} \text{ равен } 1$

Landwirtschaft

Let's try to find

C U P R I N S

Introducere	V
Bibliografie – Prescurtări	IX
Documente	1
<i>Addenda</i>	570
Indice de nume	573
Indice de materii	683
Listă de cuvinte și expresii slavone din documentele în limba română	707
Facsimile	709
Cuprins	735

Tipografia Dosoftei Iași

Tel: 032/137060

COLOFON

CULEGERE COMPUTERIZATĂ:

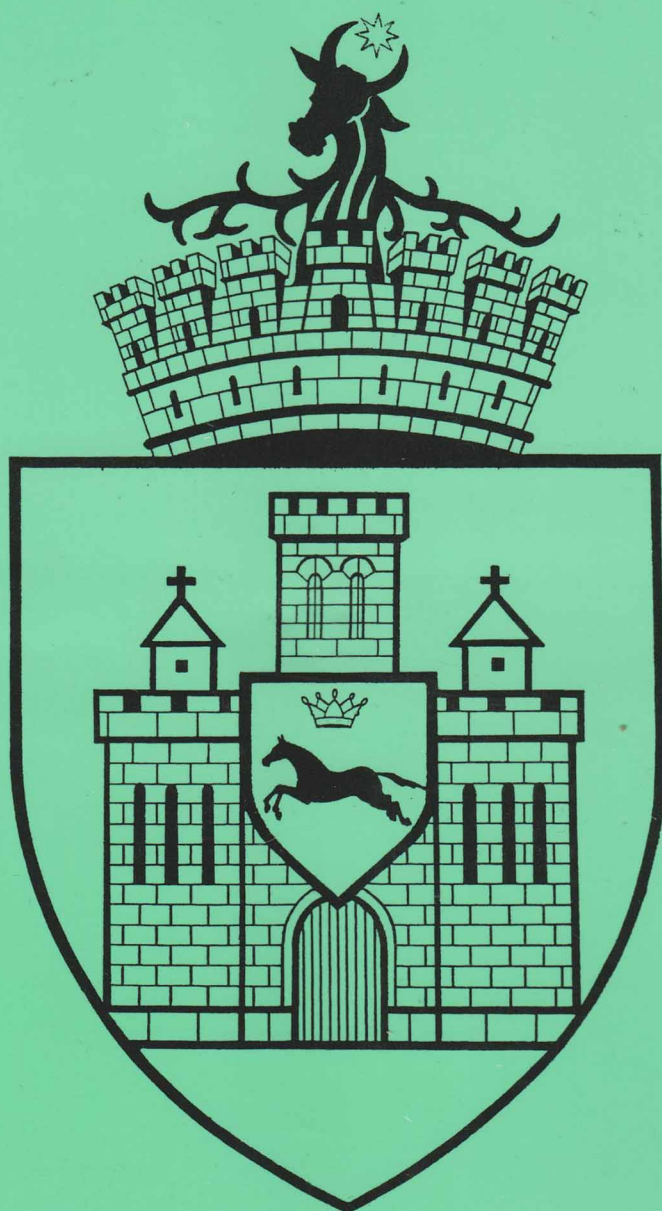
Rorica Cozianu, Mihaela Ursuleanu, Cătălin Znamon;

PAGINARE: Iulian Holic;

MONTAJ: Constantin Matei, Mihaela Agavriloaie;

TIPAR: Gavril Gavril, Neculai Grecu, Ioan Clim;

**LEGĂTORIE: Aurica Mihăescu, Mariana Iurașcu, Maria Craiu,
Valeria Surcică, Petrina Bârză.**

ISBN 973-9135-91-9

<https://biblioteca-digitala.ro>